

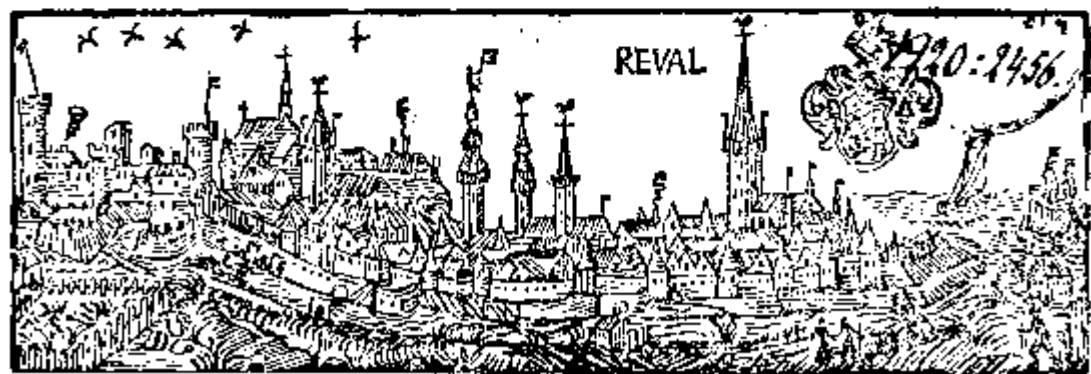
Meie Issanda
Jesuse Kristusse
UuS Testament

LEHE

Summala Ue Sädusse
Sanna

mis

Wärrast Issanda Jesuse Kristusse Wändmist
pühhasi Eiwangelistist ja Apostlist on ülles
kirjotud / ja nüüd Ma Keel ülles
pantud Tallinnas.

TAALMANNA

Trükkis Johan Kristow Prendeken. Aastal 1715.

RA-12231

2

Tartu Riiklik Oikeus
Rasmatukogu

29088

143997223

Gnade und Friede von Gott unserm Vater und dem Herren Jesu Christo!

Unter denen unsäglichen Wohlthaten / welche der
grosse Gott dem menschlichen Geschlechte erwiesen / ist un-
widersprechlich eins der größten mit / daß Er demselben sein Wort ge-
geben und seinen allerheiligsten Willen in der Heil. Schrifft offens-
bahren lassen. Denn obgleich bey Erschaffung des Menschen der
grosse Gott Ihm sein Ebenbild mitgetheilet / vermögterwelches Er
sohanen Göttlichen Willen / sonderlich wenn die Göttl. Offenbahrun-
gen und mündli-
che Unterweisung dartzu gekommen / erkennen konnte ; so verlor Er doch bald durch den
schweren Sünden-fall sohanes Eben-bild und mit demselben seine herrliche Wissenschaften
in Göttl. Sachen / so daß Er an statt der herrlichen Weißheit / Gerechtigkeit und Hei-
ligkeit / die Er vorhin besaß / nunmehr mit Unwissenheit / Blindheit / Ungerechtigkeit und
Bosheit erkhlet ist / also / daß unser Verstand nunmehr verfinstert ist / und wir entfremdet
seyn von dem Leben / das aus Gott ist / durch die Thorheit die in uns steckt / durch die Blind-
heit unsers Herrkens / wie der Apostel die Heyden beschreibet Eph. IV. 18. Solchem Elende
war nun wol das nach dem Fall von dem Göttl. Eben-bilde noch überbliebene natürliche
Licht entgegen gesetzt / nach welchem die Menschen erkennen / daß ein Gott sey / und daß sie
Ihn ehren und suchen sollen Rom. I. c. II. 25. welches sie leiter und irreiter / daß sie den
Herren suchen solten / damit sie Ihn fühlen und finden möchten Act. XVII. 27. fürnehmlich
aber wurde selbiges anfänglich abgeholfen durch die Göttl. Offenbahrun-
gen / welche denen
Ältern geschahen / die denn hinwiederum von dem Namen des Herren predigten
Gen. IV. 26. conf. Gloss. B. Lutheri ad Gen. V. 22. und die ihrigen die Wege des Herren
lehren Gen. XVIII. 19. wobey denn das hohe Alter der guten Väter viel thate / als welche
nicht allein ihre Kinder und Kindes-Kinder / sondern auch wol die folgende Nachkommen
bis in sechs-acht ja zehende Glied in denen Wegen des Herren unterweisen konnten ; Doch
da das menschliche Geschlecht sich stark vermehrte und weiter ausbreitete / der folgenden
Leben auch nicht an die Zeit ihrer Väter in ihrer Wallfahrt langete / so wurde bey der ordn-
lichen Tradition und öfftern mündlichen Lehren und wiederlehren / wie es auch in andern Dingen

in der Welt zugehen pfleget / vieles zugefeket / vieles ausgelassen / sonderlich bey denen / die nicht mit gehöriger Ehrerbietung und in seiner Ordnung dieses trieben und annaheten / daß endlich bey denen meisten Nationen der Welt die Abgötterey / Aberglauben und dergleichen solcher gestalt einschlichen / in dem doch die natürliche Erkänntnis allein nicht sufficient war den Menschen selig zu machen: als welche nach dem Fall so schwach / daß auch der natürliche Mensch nicht vernimt / was des Geistes Wortes ist / es ist Ihm eine Ehorheit und kan es nicht begreifen 1. Cor. II. 14. Daher auch Paulus von denen Galatern saget / daß sie vor ihrer Befehrung Gott nicht erkandt Gal. IV. 8 ja von denen Ephesern, daß sie / so lange sie Heyden gewesen / ohne Gott in der Welt gewesen Eph. II. 12. Da nun gleichwol der Mensch zum ewigen Leben erschaffen / hingegen durch seine eigene Kräfte und natürliche Erkänntnis dazu nicht gelangen konnte: Gott aber seine allerheiligste Ihm bekante Ursachen hatte / warum Er nicht mehr so offte denen Menschen erschienen und sie Selbst unterrichten wolte / die Oralls traditio schon vermischet und verderbt und nicht mehr zulänglich war / zumalen der Teuffel durch Oracula und Erscheinungen die Menschen schon auf Irwege brachte / so gab Er nach seiner unaussprechlichen Liebe seinen allerheiligsten Willen und Wort endlich schriftlich und das zwar so deutlich und klar: daß uns selbiges vollkommen des Herren Willen zeigt und Uns allerdings alles kundt thut / was Uns zu unserer Seeligkeit nödig; Dahero Wie auch mit Wahrheit davon rühmen können: Dein Wort ist meines Fußes Leuchte und ein Licht auf meinem Wege Ps. CXIX. 105. Es ist eine Regel / da über die / so nach derselben einhergehen / Friede und Barzherzigkeit ist Gal. VI. 12. Zwar ist nicht zu leugnen / daß der Herr dieses sein Wort anfänglich und im Alten Testament nur denen Iräeliten gegeben / welches auch David rühmet Ps. CXLVII. 19. 20. Er zeigt Jacob sein Wort: Iräel seine Sitten und Rechte / so thut Er keinen Heyden / noch läßt sie wissen seine Rechte / und spricht Paulus dahero nachdrücklich: Ihnen ist vertrauet / was Gott geredet hat Rom. III. 2. welches unter andern auch wol daher geschehen seyn mag / daß die Vor-Eltern der Heyden sowol ihrer natürlichen Wissenschaft von Gott / als auch deren Lehren / die sie theils selbst / theils durch ihre Eltern und andere von Gott empfangen / sich gemisbrauchet oder sie wenig geachtet / eben wie Gott noch heutiges Tages sein Wort von einem Lande um der Eintrohnet Undancks willen aus gerechtem Gerichte nimmet; Daher auch Paulus von denen Heyden saget: Weil sie wüßten / das ein Gott ist / und haben Ihn nicht gepreiset / als einen Gott noch gedancket / sondern sind in ihrem Lichten eitel worden / und ihr unverständiges Herz ist verfinstert / so hat sie Gott dahin gegeben in ihrer Herzen Gelüste und schändliche Lüste / und weil sie nicht geachtet haben / das sie Gott erkennen / so hat Er sie dahin gegeben in verkehrten Sinn zu thun / das nicht raugt Rom. I. 21 seqq.

Wiewol die Heyden hiedurch nicht gänglich von der Wissenschaft Gottes Wortes ausgeschlossen / sondern Sie hatten Gelegenheit genug zu selbiger gelangen theils durch Reisen / Traisqven und Umgang mit denen Iräeliten / theils durch die denen Kindern Iräel begebenere viele Revolutionen / durch welche Sie in unterschiedener angrenzenden Völkern Wohlthätigkeit offte gerietken / sonderlich Zeit der Babylonischen Gefangnis / da viele Monarchen durch öffentliche Edicta erkandten / das der Gott Iräels der rechte und wahre Gott sey Est. I. 2. Dan. III. 29. IV. VI. 26. theils wie hernach das Alte Testament gar

in die damals überall gebräuchliche Griechische Sprache überfetzt wurde. Jedoch ist diese Gnade ohne Wiederrede weit reichlicher in dem neuen Testament: Zu seiner Zeit hat GOTT sein Wort offenbaret durch die Predigt Tit. 1. 3. Denn da sollte durch die Predigt des Evangelii die ganze Welt / und also nicht einige sondern alle Nationen zum Reich der Gnaden geruffen und zu Christo bekehret werden / und solches sollte nicht einen gewissen periodum sondern bis ans Ende der Welt wehren / wie schon Elaias davon gerweisaget Es. XLIX. 6. Siehe ich habe dich zum Licht der Heyden gesetzt / das du seyst das Heil bis an der Welt Ende Conf. Act. XIII 47. und Christus zeiger deutlich / daß das Evangelium vom Reich werde geprediget werden in der ganzen Welt zu einem Zeugniß über alle Völkcr Matth. XXIV. 14. c. XXVIII. 19. Marc. XVI. 15. Weil aber die Welt mit gar sehr viel Sprachen erfüllet und fast jede Nation ihre eigene von andern Nationen unterschiedene Sprache hat / da keine der andern Sprache verstehen kan / sie sey denn zuvor erlernt / so hat auch GOTT hierin nach seiner überschwenglichen Güte ein genugsamms Mittel gebraucht / indem Er im Anfang der Christl. Kirchen / und da Er selbige pflanzete / die Gabe mit Zungen zu reden / das ist mancherley Sprachen / ohne sie vorher zu erlernen / zu sprechen / seinen Aposteln und Dienern seines Wortes gnädigt geschenket / eben wie Er es Ihnen bey seiner Himmelfarth versprochen Marc. XVI. 17. Das erstemahl und auf die herrlichste Weise geschah solches am ersten Pfingst-Fest / da schnell ein Drausen als eines gewaltigen Windes entstande und das Haus / darinnen die Apostel und Jünger des HERRN saßen / erfüllte / und der Heil. Geist sich auf einen jeglichen unter Ihnen setzete / so daß man die Zungen an Ihnen zertheilet / als wären sie feurig / sah / darauf sie mit andern Zungen / das ist frembden Sprachen zu predigen anfangen / nachdem Ihnen der Geist gab auszusprechen / also daß ein jeglicher der Zuhörer sie mit seiner Sprache reden hörte und die ganze Menge auszuruffen gezwungen war: Siehe sind nicht diese alle / die da reden aus Galilza wie hören wir denn ein jeglicher seine Sprache / darinnen wir geböhren sind / Parther, und Meder und Elamiter, und die wir wohnen in Mesopotamia und in Judza und Cappadocia, Ponto und Asia, Phrygia und Pamphilia, Ägypten und an den Enden der Lybien bey Rhynen / und Ausländer von Rom / Juden und Juden-Genssen / Creter und Araber / wir hören sie mit unsern Zungen die großen Thaten GOTTES reden? Act. II. 7. seqq. Welche Gabe denn bald darauf sehr gemein worden / daß auch / wenn sie getauffet oder sonst gläubig wurden / vielfältig selbige überkamen; Davon Act. II. 38. X. 46. XI. 15. VIII. 17. 19. und andern Orten mehr zu lesen. Diese Gabe war damals um soviel nöriger weil die Apostel als Männer / so ziemlich bey Jahren / nicht mehr fähig waren alle die Sprachen / in welchen Sie das Evangelium verkündigen solten / ordentlich zu lernen / zudem keine Zeit dazu übrig hatten / weil die meisten sich nicht gar lange in einem Lande aufhalten konnten / sondern nach dem Befehl Christi in alle Welt gehen mußten / wiewol zu vermuthen / daß sich alsobald noch bey der Apostel-Zeiten viel dergl. Männer werden gefunden haben / so durch Fleiß und Übung verschiedene Sprachen gefasset / wie denn der Apostel der Gabe die Sprachen auszulagen gedencete / 1. Cor. XII. 10. welches gleichfalls aus dem folgenden XIV Capitel zu schließen; Damit wir jedoch nicht leugnen / daß diese Gabe gleich denen andern Marc. XVI. versprochenen Wunderwerken als eine Sache / so zur Bestätigung der

Christi Lehre gebietet/ anzusehen/ bestehet 1. Cor. XIV. 22. Nachdem aber die Christliche
 Kirche nunmehr an denen meisten Orten ausgebreitet/ *καθ' ὅλην τὴν γῆν* in jeglicher Stadt und
 Gemeine Bischöffe und Aeltesten gesetzet/ und die Nachkommen von Jugend auf sowohl
 in Sprachen als in der Christlichen Lehre konten unterrichtet werden/ so erfolgte solthane
 ausserordentliche Gabe auch allmählig/ hingegen erweckte der Herr einen Hirten und Leh-
 rer nach dem andern/ und theilte Ihnen die Fähigkeit dazu mit/ welche einer jedem Nation
 in ihrer Sprache das Wort Gottes vortrugen und den Willen des Herren verkündig-
 ten/ und damit sich ja niemand über einigen Mangel desselben beklagen könnte/ erweckte Er
 nach und nach solche Männer/ so die Heil. Schrift ganz/ und sonderlich das Neue Testa-
 ment in die gewöhnlichste Sprachen übersetzten/ daß sich also jedund die meisten Nationen
 derjenigen Glückseligkeit rühmen können/ welcher vornahls die Kinder Israél genoß-
 sen/ von denen der Herr spricht: das Gebot/ das Ich dir heute gebiete/ ist dir nicht verbor-
 gen/ noch zu ferne/ noch im Himmel/ daß du möchtest sagen: Wer will uns in den Himmel
 fahren und hohlen/ daß wir hören und thun? es ist auch nicht jenseit des Meeres/ daß du
 möchtest sagen: Wer will uns über das Meer fahren und uns hohlen/ daß wir hören und
 thun? Denn es ist das Wort fast nahe bey dir in deinem Munde und in deinem Herzen.
 Deut. XXX. 11. seqq. Wir lesen dannenhero nicht allein in denen Kirchen Historien von
 denen Übersetzungen Symmachi theodotionis der alten Lateinischen und anderer/ wie nicht
 weniger hernach die tetrapla, hexapla und Octapla Origenis bekandt/ sondern es hat auch die
 Liebe Gottes nach und nach dergleichen Männer erwecket und mit denen Gaben ausgerü-
 stet/ daß sie die Heilige Schrift und sonderlich das N. T. in andere Sprachen über-
 setzet haben/ so daß von der bekandten Welt wenig Haupt-Nationen übrig seyn/ in deren
 Sprache man nicht wenigstens das N. T. lesen könne. Und solchergestalt findet man
 nun Gott Lob/ das Wort Gottes in Chaldäischer/ Syrischer/ Arabischer/ Äthiopischer/ Per-
 sischer/ Georgischer/ Coptischer/ Armenischer/ Indiamischer/ Malegilcher/ Peginischer/
 Menikanischer/ auch andern Orientalischen Sprachen/ wie nicht wenige/ in neu-Griechischer/
 Lateinisch/ Croatischer/ Italianisch/ Spanisch/ Catalonisch/ Französischer/ Holländischer/ Is-
 ländischer/ Schottischer/ Engelländischer/ Iräländischer/ Dänischer/ Gothischer/ Schwed-
 ischer/ Lappischer/ Finischer/ Keussischer/ Hungarischer/ Wallachischer/ Slawonischer/
 Lettischer/ Polnischer/ Wendischer/ Teusscher/ Niedersächsischer auch andern Europäi-
 schen Sprachen/ darvon nach Hottingero, Calovio, Waltono, Pfeiffero und andern mit
 mehrern nachgelesen werden kan le Long in seiner Bibliotheca S., so Hr. D. Börner mit
 seinen Notis herausgegeben. So vollkommen trifft die Prophezeung des Mundes der
 Wahrheit ein/ daß das Evangelium in der ganzen Welt vor dem Ende derselben solle
 verkündigt werden Matth. XXIV. 14. Unser Eßland ist bis dato unter denen Christlichen
 Nationen nebst wenig andern so unglücklich gewesen/ daß selbiges die Heilige Schrift
 in ihrer Sprache übersetzet nicht gehabt. So lange das finstere Papstthum im Lande
 herrschete/ dachten die so genandten Meißlichen wenig dran/ wie sie die armen Leute zur
 rechtschaffenen Erkänntnis der Christlichen Lehre brächten/ sondern führten sie zu as-
 terhandt Abgöttereyen und Aberglauben/ wozu sie ohne dem geneigt sind/ an/ und bestan-
 de daher ihr Gottesdienst in Messhören/ Opfern/ Wallfahrten und dergleichen Anti-

Eheistlichen Greueln / welche noch dazu gemeinlich mit Gessen / Sauffen und andern Sünden geendiget wurden / wie der sehl. Hr. Palt. Kelch in seiner Liefländischen Chronik p. 193. seqq. mit Warheit klaget / an gründliche Information der nöthigen Christen- thums-Stücke wurde nicht gedacht / geschweige daß man die schwere Arbeit einer Über- setzung der Heil. Schrift / von welcher die Mönchen selbst wenig genug wüsten / über sich genommen hätte. Wie aber durch Gottes Gnade das Licht des Heil. Evangelii auf- ging / so war es Anfangs wol fast unmöglich / ein dergleichen Werck vorzunehmen. Denn weil die Papißten sich hier im Lande um die Information der Jugend gar wenig bekümmert hatten / so fehlte es bey der Reformation alsobald von Eingebornen an tüchtigen Subjectis, welche das Lehr-Ampt hätten auf sich nehmen können / daß auch so gar in denen beyden Haupt-Städten Riga und Reval das Predigt Ampt samt denen Schul-Bedienungen mit lauter Ausländern müssen besetzt werden / dieselben aber mußten mit grosser Mühe und nach vieler Jahre Fleiß erst die Ehstnische Sprache erlernen / und fasseten sie doch nicht so vollkommen / daß sie eine Verkon hätten vornehmen mögen: wozu noch kam / daß weil man bey Bestzung der Kirchen-Ämter nicht lange wehlen konnte / sondern die nehmen mußte / so ins Lande kamen / auch viele / die nicht vollkommen tüchtig dazu waren / mit dazu gezogen wurden / welche denn die Hände an solches Werck legen weder konnten noch wolten; Zugeschweigen der Hindernüssen / so die Päpßliche Bischöffe / Äbte und andere Superiores (welche da sie ihre Fehler sahen selbige nach angegangener Reformation corri- giren wolten / und dahero zu Brunsberg einen Catechismus Romano-Catholicum nebst ei- nem Päpßlichen Befang-Buch heraus gaben und in selbigem zwar rein Ehstnisch ge- schrieben / aber dero Päpßliche Irrehümer gar zu deutsch vorgetragen hatten) dawider machten / und dadurch alles gute Vornehmen / so noch mancher möchte gehabt haben / zer- nichteten. Es würde sich jedoch alles wol gegeben haben / wenn der große Gott nur friedliche Zeiten ferner verliehen hätte / wie denn aller Schwürigkeiten ohngeachtet noch vor dem schweren Kriege der Catechismus Lutheri von Hrn. Frank Witten Ehstnischen Prediger zu Dorpt in die Ehstnische Sprache versetzt und von Hrn. Johann Schneck auf des Herren Meisters des Deutschen Ordens Hinrich von Galens Anordnung und Vorschub in der Stadt Lübeck zum Druck befördert worden. Aber so fielen nicht gar lange nach angefangener Reformation der Welt-bekandte grosse Krieg ein / in welchem das arme Ehst- und Liefland zu Ode und Wüstenen gemacht wurde / da dann anfänglich ein jeder auf seine und der seinsigen Sicherheit nur bedacht seyn mußte / die meisten aber je- dennoch durch Pest / Hunger und Schwerdt umkamen / und weil die meisten Kirchen / Pastoraten / Höfe und Dörffer im Lande zu Aschen wurden / und ein kläglicher Zustand in selbigem war / so scheuerten sich die Ausländer mehr hinein zukommen; hingegen die im Lande gebornen waren nicht im Zustande die übrigen auf unter und hohe Schulen zu schicken. Zugeschweigen / daß die armen Einwohner in so kläglichen Zustande waren / daß offte zwey / drey auch mehr Kirchspiele nicht einen Prediger erhalten konnten. Sol- cher erbärmlicher Zustande währete auch ganzer sieben und dreyßig Jahr: nemlich von An- no 1558 bis 1595 in welcher ganzen Zeit an excolirung der Ehstnischen Sprache gar we- nig hat können gedacht werden / und hörte solcher mit dem alsdenn gemachten Stiß- stan-

stande doch nicht auf/ wiewol noch immer einige an ihrem Fleisse nichts etwinden lieffens/ gestalt der sehl. Georg Müller Pastor zum Heil. Geist in Reval/ ehe Er Anno 1608 gestorben/ dem Revalschen Ministerio ein Ebstnisch Wercß überliefert und zum Druck re-
commandiret. Da aber der Barmherzige Gott dem armen Lande den lieben Frieden Anno 1617 wieder gnädigst schenckete/ und ein jeder sich/ best Er konnte/ wieder einrichtete/ wurden auch die Gottes-Häuser almählig repariret und die ledigen Pastoraten, so gut es geschehen konnte/ wieder besetzt/ da es denn an frommen und Gottesfürchtigen Lehrern nicht ermangelte/ die sich ihrer Heerde Welsarth getreulich annahmen. Zwar hielt es anfangs ziemlich schwer. Denn weil Zeit wehrenden Krieges die meisten Gemeinden ohne Seel-Eorger geblieben/ so wate zwar nach erhaltenem Frieden jedes Kirchspiel bemühet sich einen Pastoren zu verschaffen/ jedoch/ da die Einwohner des Landes in ihren schweren Bedrängnissen ihre Kinder nicht zum Studiren halten konnten/ wie schon gemeldet/ so mußten selbige annehmen/ die sie bekommen konnten/ nehmlich Ausländer/ so von der Ebstnischen Sprache wenig oder gar nichts wußten/ und da dieselbe zu erlernen keine Admi-
cula waren/ mit großer Beschwerde ex usu solche lernen und erst vieljährige Observaciones anstellen/ auch anfänglich einer vom andern Concepten bergen/ abschreiben und selbige so herlesen mußten/ da sich ein jeder leicht die Gedancken machen kan/ was es efft vor Zeug müßte gewesen seyn/ was solche der Sprache ganz unkündige ihren Gemeinden vorgetra-
gen. Doch wie in allen Dingen der Anfang schwer/ so konnte es auch hier nicht anders seyn/ und gab es sich hernach immer mehr und mehr/ sonderlich/ da auch die Einheimischen zu Kirchen-Diensten kamen/ also daß nicht allein Anno 1632 der Catechismus nebst denen Evangelien und Episteln samt der Historie vom Leiden und Sterben unsers Heylandes in Dörpisch-Ebstnische Sprache durch Hrn. Joachimum Rosinium Past. zu Thoa!, Carol und Felcks übersetzt und zu Riga gedruckt worden/ sondern es hat auch sonderbahren Fleiß in Excolirung dieser Sprache angewandt Hr. M. Henricus Stahl anfänglich Pastor zu St. Marthai, Johannis und Mariæ Magdalenz in Jerven/ hernach Past. zu St. Catharinen in Byrlandt/ darauf teutscher Pastor an der Dohn-Kirchen in Aeral und Prapostas in Ost-Prarien/ endlich Superintendenten über Narva und Ingermanland/ welcher Anno 1630 kurze und einfältige Fragen die Grund-Gründe des Christenthums betreffend in Druck gegeben/ darauf ein Hand- und Hauß-Buch/ so Er Anno 1632 angefangen im Anno 1639 vollbracht/ in vier Theilen ausgegeben/ auch damit die Ausländer zur Erlernung dieser Sprache gelangen möchten/ eine Anführung zur Ebstnischen Sprache Anno 1637 druckten lassen/ welche nichts anders als eine kleine Ebstnische Grammaticque und Lexicon, je doch wie leicht zu erachten/ indem Er der Erste/ der sich solches unternommen/ sehr unvollkommen; Endlich aber eine Postille/ so Er Layen-Spiegel nennet/ in welcher Er die Evangelia in teutscher und ebstnischer Sprache erkläret/ wie wol Er nicht weiter kommen als bis auf den Vten Sonntag nach Trinitatis. Und von der Zeit hat man die Hand fleißiger an diese Sache geleyet. Denn bald darauf gab Hr. Simon Blanckenhagen Past. zum Heil. Geist in Reval eine Ebstnische Postille heraus/ (wiewohl/ weil derselbe bald darauf seelig in dem H. Eren entschlief/ alle gedruckte Exemplaria, bis auf ein einziges/ so noch vorhanden ist/ zu nichte gegangen). Die Herren Georgius Salemann Pastor zum
Heil.

Heil. Geist in Keval/ Keisers Brockmann Pastor zu St. Catharina in Byerland / Mar-
 tinus Gillius Prap. in der Insular-Byrd und Past. zu Reins/ und Henricus Gölekenius
 Prapostus in der Land-Byrd und Pastor zu Goldenbeck/ und andere brachten die Ebst-
 nische Lieder/ so in Stahl Hand/ Buch von Wort zu Wort aus dem Deutschen ins
 Ebstnische übersehet / und daher die Zeilen eine lang die andere kurz geraheten waren/ in
 Reime/ welche hernach Anno 1656 nebst dem Catechismo Lutheel, denen Ewangellii und
 Episteln/ und unterschiedenen Reim/ und andern Gebetern/ auf Verordnung und mit einer
 Przfation des sehl. Hrn. Bischoffs über Ebstlandt Joachimi Sberingii zu Keval gedrucker
 und bey allen Kirchen introductet worden. Ja weil dieses umb das Ebstnische Kirchen
 Wesen wohlverdienter Herr Bischoff fast in allen Synodis auf die Übersehung der Heil.
 Schrifft drange/ so kam es endlich dazu/ daß nicht allein unterschiedene Hrn. Pastores der
 eine eins / der andere ein anderes Biblisches Buch vornamen/ und die Übersehung versuch-
 ten/ sondern es machte sich auch Hr. Johann Gutsclaff (ist eben derselbe / der von dem Bar-
 che Wöhhanda einen Tractat geschrieben) über das ganze Neue Testament/ wiewol in
 Dörptsch-Ebstnischer Sprache / welches in der Kevalsch-Ebstnischen Sprache mit nicht
 weniger Fleiß obgedachter Hr. Prap. Henricus Gölekenius verrichtete / so das kein Zwei-
 fel/ es würde durch die uneräuðete Vorforge wolged. Hrn. Bischoffs das Werk wol
 zum Stande kommen seyn / wenn der zu der Zeit in Liesland entstandene schwere Krieg sol-
 ches nicht verhindert hätte. Aber dieses böse und schändliche Ubel brachte auch dieses
 wohl solch heilsames Werk ins stecken/ (wobey auch that/ daß der sehl. Hr. Bischoff The-
 ringius starb) indem gedachter Hr. Past. Gutsclaff nebst andern seinen Hn. Confratribus
 Haus und Hoff verlassen / und sich nach Keval retiriren mußte/ also Er auch an der Pest
 starb/ die übrigen Pastores lebten stündlich in lauter Schrecken/ Angst/ Furcht und
 Hofnung/ und hatten wenig Zeit an diese Arbeit zugebencken. Doch Gott gab Gnade
 das dieses Ungewitter eben nicht gar zu lange wüerte/ sondern durch einen gewünschten
 Frieden wieder gestillet wurde / da denn die in der Pest noch übrig gebliebene Hrn. Pre-
 diger die Hände fleißig an solch Werk legeren/ unter denen sonderlich des sehl. Hrn. Gut-
 slaffs Succellor Matrimouii, Hr. Christophorus Blume Pastor zu Hagers sich der Sachen an-
 nahm/ Matthæi iudicis corpus doctrinæ in die Ebstnische Sprache übersehet / und sol-
 ches/ imgleichen unterschiedene Fest-Tags-Andachtien/ unter dem Titul: Geistli Fest-Tags
 Freude drucken lies/ ja die Version des Neuen Testaments von neuen über sich name/ und
 absolvirte, welchem wolgedachter Hr. Prap. Gölekenius nichts nachgab/ seine vordem ver-
 fertigte Version von neuen revidirte, auch Anno 1660 eine Manuductionem ad Linguam
 Ethnonicam heraus gab. Solchem folgte sein Sohn Hr. Henricus Gölekenius Junior
 Pastor zu St. Michaelis in der Land-Byrd im fleiße treulich nach / und übersehet unterschies-
 bene Bücher semol A. als N Testaments/ welches auch Hr. Stephanus Kniper Pastor zu
 Jerve und andere mehr thaten/ gleicher gestalt wurde die Erklärung des ganzen Cate-
 chismi in einer Tabelle von einem Bogen / nach welcher gar leicht in 6 Tagen alles repe-
 tet werden konte/ in derselben Sprache gedrucker / so sehl. Hr. Prap. Heidrichs Pastors zu
 Regel Arbeit seyn mag. Das Anno 1656 editte Hand-Buch wurde revidirte/ und wiewol
 wohl verbessert wieder auf geleyet/ der andern Arbeiten/ so vorgenommen wurden/ zuge-

schreiben. Nicht weniger wurde in der Dörptisch-Ehlnischen Sprache Anno 1684 der große Catechismus fertiget/ Anno 1685 das Gesang-Buch edicet, dessen erste Auctores getrefen Hr. Laurentius Mollerus Pastor zu Randen/ Hr. Andreas Virginius Pastor zu Cambj/ und Hr. Marcus Schüg Pastor zu Nüggen. Auf des Hn. General-Superintendentens in Liefflandt Anordnung wurde Anno 1685 das Neue Testament im Dörptischen Dialect von Hr. Lic. Nic. von Hordungen Prap. und Past. zu Rouse/ Hn. Ande. Virgin Past. zu Cambj und Hn. Marco Schüg damaligen Ehlnischen Pastore zu Dörpat fertiget/ und Anno 1686 gedruckt. Und zu der Zeit gewann es das Ansehen: das es mit Übersetzung des Neuen Testaments in den Nevalsch-Ehlnischen Dialectum auch zur Richtigkeit kommen würde. S. Königl. Majest. zu Schweden glorwürdigsten Andenkens CARL XI. liesen zum Druck desselben aus wahrem Eifer vor die Ehre Gottes/ und Christ-Königlicher Liebe und Vorsorge gegen Der arme Unterthanen/ ein ansehnlich Geldt an das Ehlnische Consistorium auszahlen/ so auch theils zu Anschaffung benötigten Papiers dem Buch-Drucker in Neval geliefert worden/ und weil der damalige Bischoff über Ehlnland und Neval Hr. D. Johann Hinrich Herich wegen vieler importanten Affaires sich zu der Zeit in Stockholm aufhalten mußt/ beorderten höchstgedachte S. Königl. Majest. dem General-Superintendenten in Liefflandt Hn. D. Johann Fischer, daß Er die Version mit Zurückung aller dreyen Ehlnischen Ministeriorum zum Stande bringen sollte. Welchem zur oderunterthänigsten folgte Anno 1686 den 25 Augusti eine Conference zu Lindenhoff zwey Meilen von Wolmar angestellet/ und unter wolged. Hn. General-Superintendentens Direction die Sache vorgekommen wurde. Aus dem Ehlnischen District waren zugegen der Senior Ministerii und Präpositus in Wyrlandt Hr. Johann Engellhard Bender Pastor zu Klein Marien/ Hr. Präpositus Johann Mathæus Einbeck Past. zu Rieckel/ Hr. Stephanus Kniper Pastor zu Zerwen/ und Hr. Abraham Winckler Pastor zu Kappel. Aus dem lieffländischen/ Hr. Prap. Reinerus Brockmann Past. zu Laib/ Hr. Prap. Bernhard Frzier Past. in Vernar/ Hr. Joh. Forckius Past. zu St. Johannis in Ober-Pahlischen/ und Hr. Advian Virgin Pastor zu Komleht. Aus dem Ostelthen/ Hr. M. Johann Valpius Pastor zu Raris/ und Hr. Erns. Widiger Past. zu Ribheikou/ denen die damaligen beyden Studioi Hr. Bengt Johann Forckius und Hr. Magnus de Mollin adjungiret waren. Weil aber die Sache damals nicht zur Endschafft gediehe/ so wurde Anno 1687 den 20 Januarii eine abermalige Conference zu Pahlfer in Ober-Pahlischen angestellet/ bey welcher obige alle/ außer das an Hn. Prap. Einbeckens Stelle/ Hr. Vice-Prap. Jeremias Rublach Past. zu St. Matthei in Zerwen/ an statt Hn. Past. Wincklers/ Hr. Reinerus Johannes Riefenkampf Past. zu Goldenbeck/ und an statt Hn. de Mollins, Hr. Johann Hornung subditiret waren. So grosse Hoffnung man nun hätte haben sollen/ daß durch diese Conferenzen das Werk einmahl zum Stande kommen sollte/ so sehr fielen sie dennoch weg/ da sie durch allerhandt entstandene disputen gehindert wurde. Denn man stritte: Ob die Version aus dem Grund-Text oder Lutheri Übersetzung geschrieben sollte/ ob man die bisher gewöhnliche und in denen schon edicirten Ehlnif. Büchern gebrauchte Schreib-Art behalten/ oder die/ so obgedachter Hr. Forckius introducirt/ gebrauchen sollte. Dieser nemlich nahm sich der Introduction derer Ehlnif. Schulen aufm Lande/ wozan es bisher gesehet/ eystrigt und mit grosser Sorgfalt an/ hat selb

des Werck auch an sehr viel Orten würcklich zum Stande gebracht/ und würde es ver-
 muthlich vollkommen ausgeföhret haben/ wenn der darzwischen gekommene Tode Ihn nicht
 dran gehindert hätte. Damit das Bauer-Volck desto leichter möchte lesen lernen/ hat-
 te er unterschiedene Buchstaben aus dem Ehñnis. V. B. E. ausgelassen/ und in der Or-
 thographic viel geändert/ welches andere nicht zu gehen wolten/ vorgehend/ daß die vorhin
 gedruckte Ehñnische Bücher dadurch unbebrauchbar wurden/ und die Erfahrung wieset/
 daß die Bauer- Jugend eben so geschwinde nach der vorigen Weise/ nemlich in einem
 Winter/ lesen lerneten/ welche disputen endlich durch ein allergnädigste Königl. Resoluti-
 on gehoben wurden. Endlich kunte man auch nicht einig werden: Ob das Werck zu
 Reval oder zu Niga solte gedrucker werden. Nun wurde zwar die Version und Revision
 auf sohanen Conferencen absolviret/ aber wie man aus einander gerisset/ so war das da-
 mahls revidirte Exemplar nirgends zu finden/ einer schobe es auf den andern/ und ist sel-
 biges/ aller Königl. scharffen Verordnungen ohngeachtet/ bis auf diese Stunde noch nicht
 zum Vorschein kommen/ und da überdem einige Jahre darauf die große Hungers-Noth/
 und nach solcher der Landesverderbliche Krieg einfiel/ schiene das Werck ganz ins stecken
 gerathen und alle Hofnung in Brunnen gefallen zu seyn. Unterdessen wurde in Excoli-
 tzung der Ehñnischen Sprache nicht gänzlich gesehert/ gestalt Anno 1693 Herr Johann
 Hornung/ jets Pastor zu Karoll eine Ehñnische Grammatique und Anno 1694 eine kurze
 Erklärung des Catechismi Lutheri drucken lies. Anno 1697 wurde zu Niga ein Haus-
 und Kirchen-Buch (so jedoch eine Zeitlang zu distrahten verbohren wurde) gedrucker/
 und auf allergnädigsten Königl. Befehl wurde unter Direktion des sehl. Hrn. Bischoffs
 D. Joachimi Salemans zu Reval Anno 1699/ das Anno 1693 zu Stockholm edirte Schre-
 bische Hand-Buch/ auf Königl. kosten in Ehñnischer Sprache aufgesetzt/ wofelbst auch
 Anno 1700 das Anno 1656 edirte Hand-Buch von neuen revidirte und mit unterschiede-
 nen neuen Ehñnis. Liedern vermehret heraus gegeben wardt/ aber zur Edicung des N. T.
 war zu dieser elenden Zeit keine Apparence. Doch der große Gott/ der seine uns un-
 tersorschliche und unbekante Weise und Wege allezeit halt/ dirigirte auch diese über un-
 ser Land verhängte schwere Straffen und Lende-Plagen zu einem guten und seinem herli-
 chen Nahmen zum Preise gereichenden Zweck. Denn da die meisten Hrn. Prediger
 so wol aus Ehñs. als Liefflandt wegen der continuirlichen streiffenden Pöcheren und schwe-
 ren Kriegs-Folgen auf ihren Pastoraten nicht sicher wohnen kuntten/ sondern aus Zucht
 continnrlichen Wänderung und gefänglicher Wegführung sich Anno 1704 und folgende
 Jahre nach Reval in Sicherheit begeben musten/ wolten sie daselbst ihre Zeit nicht wüthig
 zubringen/ sondern nahmen täglich zusetzen und singen erst über ein Ehñnisches Lexicon
 an zuarbeiten/ wie Sie aber noch mit dem ersten Buchstaben nicht völlig fertig waren/
 vertiefen sie solche Arbeit/ und namen die Version des N. Testaments vor/ lieten auch nicht
 ehe nach/ bis sie selbige völlig absolviret. Von welcher Arbeit auf Befehl des Hn. Bischoffs
 D. Langens und des Königl. Consistorii sich sonderlich beständig und fleißig erwielet/
 Hr. Præp. Johannes Schopp Past. zu St. Petri in Petroen/ Hr. Eberhard Gustaff Pastor zum
 Heil. Geist in Reval/ Hr. Magnus de Molin Past. zu St. Johannis im Reimänen/ Hr. S. n.
 Bartholdi Pastor zu Wilksifer/ Hr. Præp. Joh. Andreas Dorich Past. zu Ober Pahlow

Herr Johannes Zimmermann Past. an der Carl's Kirchen/ Hr. M. Joachimus Salemann Pastor
zu Zimpfen und Hr. Henrich Gutschaff S. S. Theol. Studiosus. Diese kamen durch Gottes
gnädigen Verstand mit dem Werck sowohl der Schreib-Arth/ als auch der Version nach
zum völligen Stande/ es wurde auch rein abgeschrieben und fehlte also nichts mehr dran/
als daß es unter die Presse käme/ aber eben daran sties es sich nun abermahl. Man
konnte aller Bemühung ohngeachtet an keinen Verlag gerathen/ und nachdem das Ober-
Consistorium in Lieflandt von Sr. Königl. Majest. eine Resolution erhalten/ daß das
Werck in Pernau gedruckt werden sollte/ forderte selbiges das geschriebene Exemplar ab/
bald darauf erging die grosse und Weltbekandte Revolution über Eht- und Liefland/
bey welcher obgedachtes Exemplar gar von abhänden kommen/ ohne zu wissen/ ob es nach
Schweden mit denen übrigen Acten der Pernauischen Universität versendet/ oder sonst
verloren gangen. Die schwere Pest/ so in Neval so hart grassierte, daß von denen 52000
Menschen und drüber/welche Anno 1710 im Junio in selbiger sich befunden/ mehr nicht dan
1962 Verfohlen jung nñ alt Anno 1711 im Febr. übrig geblieben waren/ hatte auch die Prie-
sterschafft so mitgenöthen/ daß von einigen funfzig des Land-Ministerii nicht mehr als 15
überblieben waren. Das Lieffländische Ministerium hatte es noch stärker getroffen/ und
also schiene nunmehr vor Menschlichen Augen alle Hoffnung gänzlich zu Ende zu seyn.
Doch/ weñ aller Menschlicher Rath ein Ende hat/ so weiß jedennoch die überschwengliche
Weisheit Gottes/ welcher aller Ruhm allein gebühret/ alles ganz herrlich hinauszufüh-
ren/ wie auch hier geschah. Dann es bescherete der liebe Gott nach seiner unerforsch-
lichen Gnade Anno 1711 & 1712 einen sonderbahren Trieb zur Edirung dieses Werckes/
und wies auch Weise und Wege dazu. Der jetzige Buchdrucker in Neval Hr. Johann
Christoph Brendeken erklärte sich auf gewisse Bedingungen zum Verlag sothanen
Werckes/ und die Ehro. Priesterschafft gieng in einem Anno 1713 gehaltenen Convent
sothane Bedingungen ein/ nur allein eräugere sich abermahl eine Schwürigkeit/ indem das
rein abgeschriebene Exemplar nicht konnte brngeschaffet werden. Aber der grosse Gott
hub auch selbige/ indem man bald darauf das Concept, aus welchem das reine Exemplar
vorhin abgeschrieben war/ erhielt/ und an solchem nur ein wenig fehlte/ so aber Herr
Henrich Gutschaff nunmehr Pastor zu Goldenbeck/ welcher der ganzen Revision und Ver-
besserung der Version dieses Ehtnischen N. L./ so Anno 1706 und in denen folgenden
Jahren geschehen/ von Anfang bis zu Ende beygewohnt/ und daher alles noch wol inne
hatte/ supplirte/ dahero dann diese Edition nun einmahl/ Gott Lob! nach überundenen
allen bisherigen Schwürigkeiten zum Stande kommen/ welche Dir/ geehrter Leser/ hier
mit durch Gottes Gnade geliefert wird. Freue dich demnach herzlich über diese un-
verdiente grosse Gnade/ die uns der Herr nach seiner überschwenglichen Barmherzig-
keit jezund erweisen. Es ist nicht zu läugnen/ daß wir derselben nicht wehr seyn/ indem
wir uns nach allen bisherigen schweren Landt-Magen nicht allein gar nicht gebessert/
sondern immer ärger worden. Es haben allerhandt Uppigkeit/ Bosheit/ Leichtfertigkeit/
Ungerechtigkeit und andere schwere Sünden nach denen ergangenen harten Straffen
leider! überhandt genommen/ so daß man nun wol klaggen muß: Herr du schlägest
sie/ aber sie fühlen nicht/ du plagest sie/ aber sie bessern sich nicht/ Sie ha-
ben

ben ein harter Angesichts / denn ein Jels / und wollen sich nicht bekehren Jer. V. 3.
Das es wol zu befürchte / was der fehl. Hr. Lutherus in der Vorrede über den Propheten Jeremiam
saget: Gemeiniglich je näher die Straffe ist / je ärger die Leute werden und je nicht
man Ihnen prediget / je höher sie es verachten / daß man greiffe / wenn GOTT straffen wil /
daß Er die Leute verstocken läßt / auf daß sie ja ohne alle Barmherzigkeit untergehen / und
mit keiner Busse Gottes Zorn verfühnen möge. Und hätte der Herr daher wol Ursache we-
gen unserer grossen Undanckbarkeit das Licht seines Wortes gar von uns zunehmen; ab-
ber seine Barmherzigkeit / die nicht mit den Tode des Sünders / sondern daß Er sich be-
lehre und lebe / giebet uns nicht allein Zeit zur Busse / vermischet seine Straffen mit alker
handt Wohltharen / und locket uns also / sondern giebt uns auch zu unserer mehreren Ueber-
zeugung / und daß Wir gar keine Entschuldigung haben / sein Wort desto reichlicher. Das
Werd / wornach unsere Vorfahren so schüchlich verlangen / und woran Sie mit so grossent
Ehfer und unverdroffenem Fleiß gearbeitet / haben sie nicht zur Perfection gebracht erle-
ben sollen / aber unsere Augen sehen es GOTT Lob! und zu unserer und unferer Nachkom-
men Ruhm ist es einmahl zum Stande kommen. Zwar wird selbiges nicht davor ans-
gegeben / daß es ganz vollkommen und ohne Fehler sey / sondern man bescheidet sich gerne
daß es eine von Menschen / welche alle viele Gebrechen untermorffen / verkerrigte Ueberse-
zung sey; es wird aber der geneigte Leser consideriren / daß diesemahl das Eys gebrochen /
und was versehen ist / gar leicht repariret werden könne / wenn diejenigen / so dazu von
GOTT Gaben empfangen / ihre Exemplaria mit rein Papier durchschleiffen lassen / und was
sie meinen / das verbessere werden könne // marquieren, und solches dem Hochw. Conkitorio
zustellen / da denn / wenn das Werd wieder aufgelegt werden solte / solches alles in gehörige
Consideration kan gezogen werden / und also dieses Werd mit der Zeit zur möglichen
Vollkommenheit gelangen. Dessen gebrauch dich nun geehrter Leser / und preise vornem-
lich den HERRN für seine überschwenckliche Gnade / nicht allein mit dem Munde sondern
auch von Grund der Seelen / in der That und in der Wahrheit. Ein jedweder sey dahin
bedacht / wie er die seinen die Wege des HERRN lehre / und dieses Licht nicht unter die
Banc sondern auf einen Leuchter gesetzt werde. Lehrer und Prediger können allemahl
beym GOTTES-Dienst ihren Zuhörern ein oder zwei Capittel vorlesen / summariter erklä-
ren / und sie zur fleissigen Betrachtung desselben anmahnen / auch zum fleissigen Lesen der heil.
Schrift anführen. Herrschafften / Haus-Väter und Haus-Mütter können ihren Kin-
dern und Befinde täglich einige Capittel vorlesen lassen / und ihnen zu ihrer Selbst-Prü-
fung / wie sie dem GÖTTL. Worte gemäß bissher gelebet oder davon abgewichen / Anleitung
und Gelegenheit geben. Ein jeder wolle sich nun angelegen seyn lassen / daß das Wort
GOTTES reichlich unter uns wohne und Frucht bringe / un durch keine profane auch wol gar
Atheistische und dergl. Discursen oder auch ärgerliches und liederliches Leben und Exempel
dessen Wirkung gehindert werde. Nun der Barmherzige GOTT erhalte uns sein Wort
allezeit rein und lauter / laße uns dessen Krafft und Süßigkeit schmecken und bis an unfer
Ende unserer Seelen Speise seyn; Er nehme selbiges wegen unfers Undancks nicht von
uns / sondern gebe uns die Gnade / daß wir es in einem reinen und guten Herzen bewahren
und

und viel Frucht bringen. Er lasse selbiges eine stete Lichtschmuck unsers Glaubens und Lebens seyn; damit es unsere Seelen selig mache.

Nich bleib bey uns Herr Jesu Christ/
Weil es nun Abendt worden ist.
Dein Göttlich Wort das helle Licht
Lass ja bey uns auslöschten nicht/
In dieser letzten herrübten Zeit/
Verleih uns Herr Beständigkeit;
Das wir dein Wort und Sacrament
Rein behalten bis an unser End.
Amen!

Armas Namees.

Se Namat/ mis sa sin oad/ on meie Issanda Jesusse Kristusse ühe Testament/ ehk Jumala Pühha Saana/ kumb pärast Issanda Jesusse Kristusse Sündmist teisil pühhes Ewangeliim ning Apostli on illeskirjotud. Esksamast pead sinna sedda iidäma: Kut esimehe Inimene oad Parro sisse langenud/ ja se läbbi iggawest Hullust ennese päle saanud/ site on se helde Jonaal ommast sai ell Armost selle langenud Inimesselle sedda talist Tootust andnud/ et sedda/ übbe Wabhemehhe ja lunnastaja läbbi/ Parro ja Häddasi/ äle piddi armitadama/ agga se Hullust/ se on/ Kurrati Kiti ja Wäggi piddi ärrahawitadama/ ja sühast tehtama/ ninda kui temma selle Parro sisse langenud Inimesselle sedda rõmoltta Sanna tulutanud: Minna tahhan Wäeno tösta sinna ja Noes wabhele/ ja sinna ja temma Seemne wabhele/ sefaiha pead sinna Pää ruskuts tallama/ ja sinna pead temma Kaudo oadlma t Mos. III, 15. Se tootud Naese Same on Kristus Jumala Poeg/ se piddi üssi/ se on Kurrati Pää ruskuts tallama/ se on/ temmale Wäggi ärrawotma/ sinneti ninda/ et Kristusse Kanda piddi oadloma/ se on/ temma piddi kannatama ja sürema Ebr. II, 14. Esstmasse Tootusse päle ommad teil üstikud Jima Algmisset lootud: Ning eht tal need/ se eme Kristusse Sündmist ellast/ esstmasse Tootusse ep olle nähuud/ sisse ommad aetnad ennast teigenemise nende Ohwite jures/ kumap ni hästi kui teil temoiliste Jummat-Teistust Kristust läbbendasi/ seksamast rõmulanud/ ja ommad ärrafurand üssine se samma päle Ebr. XI, 13. Agga kui se Neg/ mis Jummat ommas Nouus oli ärrawotellnud/ kiti sat/ sin lähhäras Jummat ommas Poega/ et temma piddi Naesest sümbima/ ja Käho alla pandama/ et temma neid/ se Kässe al oad/ piddi ärraluanallama/ ja meie sedda tasle/ Kobbue piddime sara Kol. II, 4. 9. Esst rägib ninda sehanane Namat/ mis ueta Säduffets tutsufatse/ alleüdes/ sef selle sees antatse meie idda/ kuida Jumala Poeg/ selle Wäijamionemise Algmisset ja Iggaweston/ Mihi. 7. 2. Ke on Jummat äle teil korrud iggawest/ Röm. I, 5. Neist Mariast edassisset Inimessets on sündinud/ Luc II, 6. 7. Ja ninda kui Inimesse lapsed läbbast ja Werrest on Dä saanud Ebr. II, 16. Selle sees tulutasse/ mis Kristus on õppetanud/ mis temma ommas Eho Ajal Wa- Jima pädil oles on teinud/ ja mesigawestemina Jummat ja Inimesse wasto on olnud/ mis temma melle õppetusse läbbest on lähhätanud/ et meie temma Püht peame noadma/ ja teama järrele kaima 1 Petr. II, 21. Kuida temma kolmalt meie Parro pärast on kannatanud/ ärrafurand/ wabhamoetud/ meie Digusse pärast läle ärrawotatud/ Raeto teinud/ ning Jummat parrama Käle istnud/ et temmal kui teigewäggewal Kunnagal teil Melemaid on Raeto ja Wa pädil/ ning et teia waid ning tahhad neile üssile iggawest Eho anda. Selle sees tulutasse ka/ kuita need Inimessed sedda suurt Armo peatad tundma/ sedda samma üstik loehesga wassiwotma/ ja et mitte ennamb kul Parro ja Kurrati lapsed/ waid kul Jumala lapsed Digust ja Pühastustes ellama.

Need/ se sedda Namato ommas kirjotatud/ ep olle Ingliid olnud/ waid Inimessed/ agga nissuggused/ kellet pühha Waim sedda on sisseandud/ mis neimad piddid kirjotama/ temma on uet ja Kirjotamisset waldisand ja waljusand/ ja ninda teige Töe sisse juhhatanud/ et neimad se samma Kirja sees ep olle woinud elida Joh. XVI, 13. 2 Petr. I, 21. Esparast on ta nende Tuustikus töstise Joh. XXI, 24. Ja nende Sanna ep olle arwata kui Inimesse Sanna/ waid ninda (kui se ta idest on) kui Jumala Saana 2. Tessal. II, 13.

Agga se Namatus/ mis ueta Säduffets tutsufatse/ leitakse mitse neid Namatid. Esimestes neid Namatid tutsufatse Ewangeliimist. Matheus on esimest/ Markus teisil/ lukas kolmandal/ ja Johann-8 neljandal illeskirjotatud. Ewangeliim on Krela-Kele Sanna/ ja on meie Kellet ni paljo kui rõtaw Saanam. Difekur tahhastin ma übbel/ se Surma- Huttufatse on moitetud/ ütelda: ärra larta mitte/ sinna pead ellama. Ninda tutsufatse sedda õppetust eht Kulwamist/ mis sees Pattufiele/ se iggawestets Surmats ja Huttufatse on moitetud/ Armo ja iggawest Ede Kristusse läbbi tootasse/ Ewangeliimist eht Armo-õppetust ning Kulwamisset. Nende Ainuand/ Kirjotand tutsufatse Ewangeliimist/ sef et need sedda ommad illeskirjotatud/ ja uet rõmolttas Saanomid Wa- Jimalle idda andud/

**Pöida se Toost/ mis Paradiiso oli antud / on Hele saanud / et se Raak' Erme (Kristus) jalka siirdunud / ja seit teinud ja tamatanud / mis temma mis Arealamaakamiffets ja Duustufets pidi teggema ja laa-
matama.**

**Pärast leiad ja sefemäes Romatas nende Apostlide Tegguis. Apostel on ka Kreta-Kale Eannas / ja ni poljo tut äis köst / eht äis / teida lütkraffe. Kui Kristus meie Issand enma Eppetuse In. meit hättas / sis waltises temma ärra faterestummanud Mees / neid tuetsis temma Apostlits tut. 17. 23. se illa temma hauber eüid / i. emma Eppetust tuultis / temma Imeteggusid nägats / et nemmas et häiti seft / tut ka temma üüretouemiffen felle Dia- Jimaile piddid tuuustama tut. XXIV. 48. Apostli Teggu. 12. 1. 32. Needhammas läsis pärrast Kristusse üüretouemiffi / tut pähha Waim eüi nähtawal Kambel nende päle wäijawahaudu / Ap Teggu. 11. 1. 2. 3. 4. teige Dia-Jima / ja tulustis Dia-Juwaile teida rö-
malisto Eannume Kristussest Jumjala Pojast.**

**Kuusa nūdo needhammas Apostlid eppetonud / ja lesäärants se pähha Apostel Paulus / se Pa-
gaande jure sal lütkitud / mis nemmas on tamatanud / oing kaida Dia-Jima ning Kurrat nende wasta
pannud / ja siift teida kahtl Eppetust et woinud ärralümmatada / ega ärratukuta / se on teid Apostlide
Teggu-Ramatust üüretirjonud.**

**Apostlide Hoal oli / et se Eppetas / mis nemmas lesilöets tulustis / ka Koggodusse jure pidd
sähhele pandama / ja hetrama / ilmaks nemmas / ka ärra olles / kinnitastis ürid Iffinid Ramatubega. Neid
on Paulus / seft et temma ennamb / tut seit Apostlid Teid teinud / i Kor. XV. 10.) tamamiste tirjosa-
nud. Sepärast oinas need Ramatub seft teida wöda üüretirjonud / ja sefumas (Ue Sädmest) Ramatust
kottopantud ja siitud.**

**Wimne Ramatub on nende Galla-Asja Näitustle Ramat / mis sel pähha Apostli Johannestle on
nähtunud / me seeg temak plüedas Prehweride Kuljus ja Könnes on nähtunud / tuida se lugau Kristusse Kog-
godussega Dia-Jima Disant pidi ollema / tuida se ärrataggannud Koggodus / se usmata ja wöda
Jumjala Eukafe se Pandst Hult eht Pabel pidi woina teida röessi Jumjala Koggodust tangeffe tu-
fada ja wawada / seani te Jummat päle tullis / ja Pabilonile / se on / selle Luktustse Anpwaile Des
teit.**

**Se on / Armas Ma-mees / mis sulle lihhidest sefistinnasest Rama-
tus sännis taida anda. Louise nühid illes / ja Walgeks / seft sinno
Walgus tullid / ja Issanda Walgus touseb sinno hille 17. LX. 1. Ärra
jä ennamb endise Kuimnalusse siije / waid tänna Jummalat Süd-
damest / et temma äa suile sinno Kelel omma Sanna on andnud
luggeda / pallu teida temma pähha Waimo pärrast / et temma
sind walgustago / ja olle se helde Jumjala wasto
temma jure ja rohke Armo eest teigest Süddamest
täunalik ja karda Jummalat.**

**Jummal andko sulle omma Armo Kristusse
JEsusse meie Issanda pärrast.**

Amen.

Mon.

Monningad Opetustused nende ees, ke pühha Kirja ja ispiarranis onni Pfan-
 ja Pefusse kiristusse lüe Sadusse Ramato otte Krasfoga ja onnara Kirja Kirn-
 luffe Kärtwad luggeda.

Armas Jumme nne, ke ja püad pühha Kirja onnara Kirja Kirn- luggeda, otte ja ni tar-
 ni moifitir istennest, kui ja ead tahhad, jäd päd ja nra wimma Pannadust ja Kuummalust
 nimaleksai Arjustundna Joh. 11. 1. Kor. 2. 14. Joparust otte kui ja nra Kirn- luggeda, iggäi ja e
 edda meil Wadust pidada, ni adä palku ke Jummal pühha Kirja ni ja jäd otte, kui ja wot-
 tühha Kirja luggeda, et Jummal jona Süttara ja Miele walgastaja, et ja jäd, ni e
 lort, wadust otte ni öffa Joh. 1. 10

Et ja ja muud midde keil jätke ja rofima, kui agga Kiristusse ja jona Jummalust, Palkust jona
 luffe, ja luffe tamma juffe Joh. 5. 39. Agga mitte il malis on Tarwust otte luffe onni e e nra nra
 onnara Kirja Kirn- luggeda ja Kumbid ni onnara, juffe ja tarwust otte onni e e nra nra ja wot-
 ta tudda me juffe, ke ni adä otte, ja juffe rammalais jäd. Püle ja jona nra juffe
 ni moifitir jätke Kirja onnara Tarwust järele, onnara Jummalust otte.

Tahhad sulle ke tarwust otte a ni adä Süttara ja juffe ni jäd. Mille ni adä Kir-
 ste jona talle, Onnara otte jäd otte, ja tamma jona ni adä. Juffe ni adä ni adä
 ke jäd, juffe Kirja onni e e nra jona järele arwast, ja, ke tamma ni adä otte, ni e
 onni e e nra Miele järele otte teha, pühha Kirja ni adä ni adä jäd, ke tamma e e e nra
 e nra. adä ihhal dab, ke jamma keiteo pühha Kirja wot, Kärt arwast, ja ni adä
 ni adä onni e e nra järele otte tamma Nakkust, ke ni adä onni e e nra järele otte ni adä
 ni adä jäd talle.

Kui ja pühha Kirja tahhad otte Tot palle ja a ni adä keil ja kakk, onni e e nra järele jäd
 kindel on otte ma, Jummal Tahhust järele otte jäd ja jona jäd joparust tarwust
 wa Tarwust waimoja otte käidela ja Jummal järele otte onni e e nra otte ma. Ilor. 2. 4-12.
 Kirista i illob Joh. 7. 17. Kui kegi tahhad Jummal Tahhust teha, ke jäd tudda,
 ke jiffa ni adä Opetus Jummalust on, ja juffe ni adä, agotemma ni adä ja ni adä, kui ja ead
 illob.

Arma möllego, et ja keil illike kotiga jäd moifitir pühha Kirja, jäd otte Allan-
 ussi vahkul joga, ni adä Jummal Amust sulle e adä moifitir, ja se ni adä ni adä moifitir,
 otte onni e e nra järele otte, jiffa adä ja järele otte otte teha teha otte
 adä otte. Agga ke jäd ilna pühha waimo walguita mitte teiste Opetaja

olla, ja on paratinnac ennepä Melel' tähtäli Tochte Näännä, ja ei se ette ei ennepä Tot
ja Wylgustli pühkasti Kirjast.

VI. Siis ei pea se pühkasti Kirja lüggema, Ajawitana, no lügnu olla ei se üksi Jummal - Teieft
kui se loed ehk jagada se läbi loed pühkasti Kirja, kuid se pead jätta se üksi Jummal
üle loema, ja janna kuulda, pühkasti Jummal ja janna kuulda Ohma niissega täht-
le pauna, ja üksi waffortina, ninda ehk se niid midda ei ole, eiga pua, kui
Jummal janna kuulda, ja selle Wäe läbi wägga maksi, kunnatlikkammad, ja
keegi ka see teid kunnatlikkammad minna. Lühkasti: Pühkasti Kirja läggema se ilma
Eldu, peare ehk mitte se teo bagga suuremat harrastust. Luu 12, 47. 48. Joh. 12, 49.

VII. Mis se oiete ei moista, jätta külli neilt, ka suuremat Taarust ja Koistust pühkasti
Wäino läbi ennelele pühkasti Kirja ja nind, ja ära pöwa se mitte teiefti, kui se
on, wäid jätta se jätta enneninne lünni jätta, kun ni Jummal sulle teiefti
korra se jätta teiefti a. u. e. b.

VIII. Kui se pühkasti Kirja läggemist Pälwedege alle, alganud, ninda lõpetä
na Pälwedege. Tännä Jummalat se eest, kui se õppenud, ja janna en-
nust se teiefti ninda. Mis se oiete teiefti se nind, jätta se ilma wäino
mitte mehta, pähkasti Jummalat, et lumma küll känd janna teiefti me
na teiefti, ja iggast alle se Jummal janna kuulda. Ole rõõms, kui se
Riiki ja Willekaste al õppet teiefti, kui armolinn Kristus on. 1 Petr. 2, 9.

IX. Wäino teiefti se teiefti maenittema. Jud. 20. Agga mitte üle se nind Koistust
Näro, wäid, et se igga se Jummal Tahtmist kuulda, 1 Petr. 2, 9. Jummalat
Wäro Kõnnedege Kol. 3, 16. se teiefti, et Jummal Tahtmist ja Tännä janna
no se teiefti wägga ja Wäino se wäid. Te armolinn Jummal janna teiefti me
õmma Teie, ning Rakko Teie janna Anon.

208
17

3 | Fallaja

10

4 | 1/2 nativne baigast

11

1/2 Pisonakke

5

12 1/2 Pisonakke
1/2 faam

6 | hapronata Leibode
/ma

13

7 | Päral

14

1/2 Pisonakke
1/2 nativne baigast
1/2 Pisonakke
1/2 faam

8 | Lamm

15 1/2 Pisonakke
1/2 faam

9 | vesda / 1/2 nativne baigast

16

17

14

19 Sulla

20

21 in hodi subvota

22

23

24 Quo vora

25

27

28 in parte
| in file or factum

29

30 in vora hodie

31

Ewangelium Buphast Matteus-

fest üleskirjotud.

I. Pätul.

- S** on Jēfusse Kris-
tusse Sündimisse Ramat/
te on Abrahami Poja
Tawida Poeg.
1. Abrahamist sündis Iſak / agga
Iſakist sündis Jakob / agga Jak-
obist sündis Juda / ja temma Wen-
nad.
 2. Agga Judast sündis Wareš ja
Sarakh fest Tamarist / agga Wareš-
ist sündis Eſtrom / agga Eſtromist
sündis Aram:
 3. Agga Aramist sündis Amin-
dab / ja Aminadabist sündis Naäs-
son / ja Naässonist sündis Salmon.
 4. Agga Salmonist sündis Poos
fest Rahhabist / Poostist sündis Obed
fest Rutist / ning Obedist sündis Jesse.
 5. Agga Jesselt sündis Kunningas
Tawid / ja Kunninga Tawidast sün-
dis Salomo: Uria Maest.
 6. Agga Salomist sündis Robo-
am / ja Roboamist sündis Abia / agga
Abiast sündis Aſa.
 7. Agga Aſast sündis Joſawat / ja
Joſawatist sündis Joram / ning Jo-
ramist sündis Oſia.
 8. Agga Oſiast sündis Jotam / ja
Jotamist sündis Akas / ja Akas sün-
dis Eſſekia.
 9. Agga Eſſekiaſt sündis Manas-
se / ja Manasseſt sündis Amon / ning
Amonist sündis Joſia.
 10. Agga Joſiaſt sündis Jekonia ja
temma Wennad / Babiloni Wange-
toimimise Aial.
 11. Pärast Babiloni Wange-wi-
mist sündis Jekoniaſt Salatiel / ja
Salatielist sündis Sorababel.
 12. Agga Sorabelist sündis Abud /
agga Abudist sündis Eſſakim / ja E-
ſſakemist sündis Aſor.
 13. Agga Aſorist sündis Sadok / ja
Sadokist sündis Akim / ning Akimist
sündis Eliud.
 14. Agga Eliudist sündis Eleaſar /
ja Eleaſarist sündis Matan / ning Ma-
tanist sündis Jakob.
 15. Ja Jakobist sündis Joſep Ma-
ria Mees / keñest (Mariast) on sündi-
nud JESUS / te nimmetakse Kris-
tus.
 16. Keit Põlweid nüüd Abrahamist
Tawida / sabit (on) nelliteistküün-
mend

mennd Pölvre/ ja Tawidast Babiloni Wange- woinisse/ sadik on nelliteist- kümme Pölvre/ ja Babiloni Wai- gi woinisest Kristusse/ sadik, nelliteist- kümme Pölvre.

18. Agga JEsusse Kristusse Sünd- minne olli tinda : kui Maria temma Emma Joseppile kihlatud olli/ enne- go nemmad kotto pidi/ leihti tedda kätma pääl olle Pühast Waimust.

19. Agga et temma Mees Josep traggja olli/ ja ei tabnud tedda Häb- bë siie sata/ tabtis temma sallaja tem- mast ärralabkuda.

20. Agga kui temmal se Wötte olli/ waat siis näitis ennast temmale Je- sanda Ingel Unnes/ ja ütles: Josep Tawida Boeg/ ärra karda mitte/ Ma- ria omma Naest emese jure wotta: Sest / me temma secs on sündinud/ on Pühast Waimust.

21. Agga temma peab Poja Ilmale toma/ ja sinna pead temmale Niim- mi pannema JESUS/ sest temma peab omma Rahwa Kõnsaks tegema nende Pattust.

22. Agga se on keil sündinud/ et piddi töfse sama/ me Mandast on ättelud Prohweeti labbi/ ke ütles:

23. Ennã! Meisil saab kätma päle/ ja toob Poja Ilmale/ ja nem- mad peawad temmale Niimmi pan- nema JESUS/ se on ärral- kiud/ Jummal meiga

24. Agga kui Josep Unnes ällsär- las/ teggi temma ninda kui Issanda Ingel temmale olli tästnud/ ja wot- tis omma Naese emese jure.

25. Ja ei hõlgnud temmase mitte/ kunnit temma omma esimesse sündi- nud Poja sai Ilmale tonud/ ja paunt temmale Niimmi JESUS.

Se II. Pääl.

Evangelium/ kelme Kuninga Päwal.

1. Agga kui JESUS olli sündi- nud Betlemmas Juda Maal/ Kuninga Herode- se Maal/ waat siis tullid Largaß Ho- mid Maalt Jerusalemma/ ja ütles:

2. Kus on se sündinud Judas Kuningas? Sest meie olleme temma Täbbe nähnuud Homiko Maal/ ja olle- me tulnud tedda pättuma.

3. Agga kui Kuningas Herodes sed- da kulis/ ehmatas temma wägga ärra/ ja teinaga kagana Jerusalem.

4. Ja koggus kello keil Ullemad- Preestrid ja Kirjatundjad Rahwa saast/ ja kaitelles neilt/ kull Kristus piddi (Ilmale) sündima.

5. Agga nemmad ättid temmale: Betlemmas Juda Maal; Sest ninda on Prohweetide labbi kirjotud:

6. Ja sinna Betlem Juda Maal. ep olle milgironibel se wähhemik Ju- da Wõrside saas/ sest sinust peab wäl

29

25.

note profile F. ind. form.

18

19

20

21.

22.

23

1.

2

3

4

5.

6

7. | Kui Karjane Roidma.
| kulas siele | harti coi p. 8.

8
| kumardama

9
| tolle

10
| ipis

11. | kuni nesta hella | nesta
| kumardama
| hulplakki

12.

13.

14.

15. | af os ooldu

16.

17. | on teer fama

18. | ei olle ^{sin} teer emais allur.

19.

20.

wälja tullenia se Wallitria/teminno
Ysaeli Rahmast praabhattomas.

7. Sllis tölus Herodes sallaja neid
Largad/ja hällid teige piddi neilt
sedda Rega/ millal se Lacht olli häst-
mud.

8. Ja läktitas nemmad Betlem-
ma/ja hällis: Minge/ kulage hästi sed-
da Papsokest/ ja kui tele tedda setate/
stis kulutage malle/ et minna ka tul-
lent tedda palkuma.

9. Agga kui nemmad said Runnin-
gast kunnud/ lästid nemmad ärra/ ja
waat! se Lacht/ mis nemmad Homiso
Maal ollid näbnud/ täis nende eel/
kunni temma kulli/ ja seisis/ kohhe
sääll älleroel/ kus se Papsokenne olli.

10. Agga kui nemmad sedda Lachte
näggid/ said nemmad/ wägga rööm-
sats.

11. Ja lästid sinna Kotta/ ja leidsid/
se Papsokesse Maria temma Emma-
ga/ ja langsid mahha/ ja palkusid
tedda ja omalid omma Warra/ ja
hällid temmale Kulda/ Wirok/ ja
Wirt.

12. Mng et Jummal neik lästis
Unnes/ et nemmad mitte es piddand
Herodesse jure taggast minnema/ läst-
sid nemmad Keroale teist Teed om-
ma Male.

13. Agga kui nemmad said kormale
läbnud/ waat! siis nättis ennast Iffan-
da Ingel Unnes Joespile/ ja ütles:

Louse ülles/ ja wotta se Papsokest
ning temma Emma/ ja pöggene E-
gipti Male/ ja olle sääl/ kunni minna
sulle ülles: Sest Herodes atsih sedda
Last ärrahuffatada.

14. Agga temma tougälles/ ja mot-
tis sedda Last ja temma Emma Osel/
ja pöggens Egipti Male.

15. Ja olli sääl/ kunni Herodes sai
ärrasurnud/ et piddi töeks sanga/ mis
Yffand/ Brohwerist läbbi en vägnud/
se ütles: Egipti Maalt ollen minna
omma Boega kutsnud.

16. Kui niid Herodes näggi/ et
temma olli pettetud neist Largaast/
sai temma wägga rothhastel/ ja läkti-
tas wälja/ ja lastis ärratappa keit
Boeg-Papsi/ Betlemmas/ ja teige
temma Rajade sees/ se ollid kahhe-
kustada temma hästi neist Largaast-
olli küsitellenud.

17. Sllis/ sai töeks/ mis Brohwerist
Jeremiasest on rägitud/ se ütles:

18. Ramas on Hääl kuultud paljo
Kahmist ja Rutmist ja Hullumist/
Kabel nuttis omma Papsi/ ja et
tahnud eumast mitte lasta tödijid/
sest nemmad/ ollid huttas.

19. Agga kui Herodes sai surnud/
waat! siis nättis ennast Iffanda Ju-
gel Joespile Unnes Egipti Maal/

20. Ja ütles: Louse ülles/ ja wotta
se Papsokest/ ja temma Emma/ ja

minne Israeli Male; Sest need on furnud / te Lapsokesse Hinge püüd'id.

21. Ja temma touk üles / ja wottis se Lapsokesse / ja temma Emma / ja tulli Israeli Male.

22. Agga kui temma kulis / et Arkelaus Juda Maal Kuningas olli omma Issa Herodesse Assemel / kartis temma süna müma / agga kui temma Jummalast Käsko sai Unnes / läks temma Kalilea Male /

23. Ja tulli / ja ellas ühhes Linna / mis kutsutakse Naatsareetiks / et pidid töets sama / mis üteldud on Prohwetide läbbi / et tedda peab Naatsareuts kutsutama.

Se III. Päätük.

1. Agga neil Päätük tulli Johannes se Ristija / ja teggi Jutlust Juda Ma körwes /

1. Ja ütles: Pöörge Pättust / sest Laewa Riik on liggi tulnud.

3. Sest temma on se / kellest Prohwet Esajas on räginnud ja ütelnud: ühhe Hürüdjä Hägl on Kõrbes; Walmistage Iskanda Teed / tehke kassafeks temma Terajad.

4. Agga temmal (Johannes) olli Mõd Käneli Karmust / Mõh Wõtemma Wõöl / agga temma Koog olli Rohho Tirtid / ja Mets-messi.

5. Sest läks temma jure wälja Je-

rusalem ja koggoma Juda Ma ja leit Mõd Jordani ämber.

6. Ja neinnad saidad temmast ristitud Jordani / ~~matumitast omma Pättust.~~

7. Agga kui temma pallo neid Bariferid ja Sadduserid näggi omma Ristnusse jure tulles / ütles temma nende wasto: Teie Usi-suggu / kes on teile nätinud pöggeneda Tulles wälha test.

8. Sepärrast tondle õige Pättust Pöörmissse Wälja.

9. Ja ärge möttelge tsiennefes ütelda: Meil on Abraham Issaks; Sest minna ütlen teile / et Jummal wõõb neist sinna sisse Abrahamile Lapsi sata.

10. Agga juba Kirwes on Püjure päte pandud / ~~teie~~ / mis ei kanna hääd Wälja / raistakse mahha / ja ~~hõõratakse~~ Tullese.

11. Minna ristin teid kül Wega Pättust Pöörmisses / agga te miuno järrele tulles / on wäggerwaind mind / kelle Kingi landma minna wäart epole / temma peab teid ristima Pähha Waino ja Tullega.

12. Temmal ~~on~~ Wistlabbi das Käes / ja temma ~~on~~ omma Rehhe Allust pühkama / ja omma Ristita koggoma; Agga need Hagganad ~~on~~ temma ärrapõlletada kutsutama Tullega.

13

27

14 / paituma

28 / rakusale

15

1a rakusale

16

17 / lõpmata

18

19

20 / /rakusale

21

22 / paitab, väinje kuni lõpetada.

23 / paita, mirtkilon

24

25

26

2

3

4

5. / peab arvanama Gutsala elgi
wänti allend

1

6

7 / ilmuu

2

8 / King
meie

3

9

4

hama

10 / seie fear on / ufakud

5

11

6

12 / aaru

7 / julha se / lüikotto alla - elgi
liguö

- 1.
- 2.
3. | jidda kikai, mir fimm
4. + Eke, mir tahtad
5. | k fimm naurval fottuff
| waija
6. | jidda
7. | peab | helkama
8. | figgamir in
| peab
- 9.

- 10.
11. | haidit
12. | haimerte | wad
13. | wail | wai seall
14. | wail
- 15.
16. | iad
| marje
17. | fikka

18.

19

20.

21.

22.

1. m. kille...
A. J. ...

23.

1. La mitta dettist...
reide.

1. Taggane...
2. m...
2. m...
2. m...

24

1. Lammal

25

1. Kalle

26

1. S...
2. 24.

27.

28.

29.

1.

2.

1. K...
1.

3.

1. J...
1.

1. La...
1.

4

1. hioke

6. hänninen löhkä

7. hän hän hän hän

8. hän

9. hän hän hän hän

10. hän hän hän

11.

12.

13.

13. hän

14. hän hän hän hän

15. hän hän hän

16. hän hän hän hän

17. hän hän

18. hän hän hän

19.

Kivori

20.

1 on full

28.

21.

29.

1000000

22.

Handia

30.

1000000

1000000

23.

Hand
John

31.

1000000

24.

plate Kaduna

32.

1000000

1000000

33.

25.

1000000

34.

26.

1000000

1000000

35.

1000000

27.

36.

21.

6

1 mi naitad alleghinnichaf
omaste Pottad.

22

7

23.

8.

1140

9.

10/6

11/10/10

1.

10

11/10/10
12/10/10

2.

11.

3.

4.

12

11/10/10

11/10/10
12/10/10
13/10/10

5

13.

4.

14.

5.

15.

6.

16.

| fuskuta

| räl | pea

7.

17. | a
| pumane

8.

1. | rikkha | jeb

9.

2. |
| piraaf

10.

3. | a

11.

Evangelium parrast Meeri Pääst.

13. Eius tulli Jesus Kalilea Maast Jordani Jõe Johanneſe jure/ et tedda piddi temmaſt riſtitama.

14. Agga Johanneſes kelis temmaſt/ ja ütles: Muſ on tarwis / et mind ſinnuſt peaks riſtitama/ ja ſinna tulled minno jure.

15. Agga Jesus waſtas ja ütles: Olgo mind ninda: ſeſt ninda on meie Kohhus / keſſ (Jummal) Diguſt tdiſſiſt tehha: ſiis jättis tema temmaſt/

16. Ringi tui Jesus ſai riſtitud/ aſtus temma ſeddamaſt Weeſt wälja/ ja tui! Taewad annast temmale lahti/ ja (Johanneſ) näggi Jummal Waino/ eſſeſt Tuſkeſe annast mahha laſtwa/ ja temma päle tulleroad.

17. Ja waſt/ ütſe Hääl Taewast ütles: Ee/on minno armas Poeg/ ke minno Mele parrast on.

Er IV. Pätül.

Evang: eſſimeſſel Paasto. pühha Päwat.

1. **S**is widi Jesus Wainuſt Kõrbe/ et tedda piddi Kurrat iſſiſatama.

2. Ja tui temma nellikümmeſend Päwa / ja nellikümmeſend Põõ offi paastand / ſiis tulli temmale Nälga.

3. Ja ſe Riſſaja tulli temma jure ja ütles: Kui Sa Jummal Poeg olled/ ſiis ütſe/ et needſinnafed Riſiſid

Leiwaks ſawad.

4. Agga temma waſtas/ ja ütſel: Kirjotud on: Innimenne ei ella mitte iſſiſpaines Leiwast/ waid igga ühheſt Sannast/ kuzſ Jummal Su läbbi läib.

5. Eſis wottis tedda Kurrat enneſega pühha Pinna/ ja panni tedda Jummal Kõrja Harjapäle.

6. Ja ütſel temmale: Kui Sa Jummal Poeg olled/ ſiis heſſa ennast ſiſſi mahha / ſeſt kirjotud on/ et temma tabhaſ omma Ingliſ ſinno parrast kälſteda/ ja nemmad peawad ſind Kälſte pädal kändma/ et ed ſinna omma Jalga Riſiſi waſto/ ei toulata.

7. Jesus ütſel temmale: Ta on kirjotud: Sinna ei pea Jummal omma Iſſanda Riſſama.

8. Ta wottis Kurrat tedda enneſega ühhe wägga kõrge Wä päle/ ja nädtis temmale keſſ Ma. Ilma Kunningtiſid ja nende Aug/

9. Ja ütſel temmale: Sedda keſſ tabhaſ minna ſulle anda/ tui ſa mahha langed ja mind poſtud.

10. Eſis ütſel Jesus temmale: Taggawa Saban / ſeſt kirjotud on: Sinna pead Jummal omma Iſſanda poſtuma/ ja tedda iſſiſpaines temma.

11. Eſis jättis tedda Kurrat mahha/ ja waſt/ Ingliſ tullid temma jure ja teiſſid tedda.)

12. Uuga kui JEsus tultis/et Johan-
nes olli (wangi) ärraantud / läts
temma Kätillea Mäle/

13. Ja jättis Naatsaretti Linna mah-
ha/tulli ja ellas Jerusalems Käperna-
umä/ Sabuloni ja Nertale Majale.

14. Et piddi töels sama/mis ärradud
on Prohveti Esaia läbbi/ te ütles:

15. Sabuloni Ma ja Nertali Ma
mis Järwe äres on teisel pool Jordani
ni ja Pagganade Kätillea.

16. See Binmedusses istma Rah-
wäs on suurt Walget nähmud/ ja neile/
teistluid Surma Maal ja Warju/ on
Walgus tounnud.

17. Sest Wast hakkas JEsus Jutlust
teggema ja ätlema; Pöörge Pattust/
sest Laewa Riit on liggi tulnud.

Ewangelium pühha Andrusse Päwat:

18. Uuga kui JEsus Kätillea Järwe
äres köndis/ näggi temma kaks Wen-
da/ Simonat/ te niminetaks Petrus/
ja Andrusse/ temma Wenda Nota
Järwe heitrea/ (sest nemmad ollid
Kätsamehbed.)

19. Ning temma ütles neile: Tulge
minno järrele/ minna tahhan teid In-
nimekse Püüdjaks tehha.

20. Ja ni kōhhe jätsid nemmad omma
Wõrde mahha / ja jätsid temä järrelle.

21. Ning kui temä jäält emale läts/
näggi temma teist kaks Wenda/ Jak-
obit Sebedeusse/ Boja/ ja Johānēse/ tem-
ma Wenda Laewas/ omma Issa Se-

bedeusse/ ga omma Wõrde parranda-
wad ja temma kutjus neid.

22. Seddamaid jätsid nemmad
Laewa ja omma Issa mahha/ ja jätsid
temma järrelle.

23. Ning JEsus käis ämberkōndo
keige Kätillea Ma läbbi/ ja õppetas
nende Koggedusse Kōijade tees/ ja tu-
lutas sedda/ Ewangeliumi seest Pigiist
ja parrandas teit Lōbbe ja teit Wig-
ga Rahwa Lūas.

24. Ja temmast läts Kōnne wälja
keige Siria Maak; Ja nemmad teid
temma jure teit Wigjased/ monatsig-
guse Lōbbe ja Walloga waeratud/
ja kurtast Waimust abhastud/ ja Ku-
tōbbised/ ja Kuyallused; Ning temma
teggi nemmad terweks.

25. Ning palio Rahmast tulli temä
järrele Kätillea Maal/ ja kümnie Ein-
nabest/ ja Jerusalemmast/ ja Juda
Maal/ ja teiselt poolst Jordaniit.

Se V. Pätuf.

1. Uuga kui temma sedda Rah-
wast näggi/ läts temma üt-
les ühbe Mäle/ ja istus
mahha / ja temma Jüngerid tullid
temma jure.

2. Ja temma õmmas omma
Sunn/ õppetas neid ning ütles:

3. Ousad ommad need/ te Waimus-
waesed ommad; Sest nende pärrast
on Laewa Riit.

12

13. | f. kapp^o ma^o ai^o l^o i^o a^o r^o o^o l^o l^o i^o
| m^o - d^o n^o e^o a^o r^o o^o

14.

15.

16. | f. h^o k^o u^o s^o, m^o i^o r^o

17.

18.

| f^o e^o u^o

19.

| j^o a^o

20.

| v^o a^o i^o

21.

22

23

| f^o e^o l^o i^o m^o b^o e^o r^o a^o u^o o^o.
| l^o i^o g^o i^o s^o t^o m^o o^o - o^o p^o p^o e^o h^o e^o f^o

24

| ~~f^o e^o l^o i^o~~ l^o a^o b^o l^o i^o

| a^o l^o v^o a^o k^o i^o d^o

25.

1.

2. | l^o a^o h^o t^o i^o

3

4.

14.

5.

15.

6.

16.

7.

17.

8. | met

18.

9.

10.

19.

11.

| kaimawan

12.

13.

| maygeraz
| pada tahun ketikannya

20.

21.

4. Onfad ~~ennad~~ need/ ke Kurwa
ennad; Sest nemmad peawad
ma rdmistud.

5. Onfad ~~ennad~~ need tassafed/ sei
nemmad peawad Maad pärrima.

6. Onfad ~~ennad~~ need/ kel Nalg ja
Janno on Digusse järrele; Sest nem-
mad peawad tdis sama.

7. Onfad ~~ennad~~ need armoliffed/
sest nemmad peawad Armo sama.

8. Onfad ~~ennad~~ need/ kel puhtas
Sadda on; Sest nemmad peawad
Jummalat naggema.

9. Onfad ~~ennad~~ need Rahho-noud-
jad/ sest neid peab Jummalala Raastele
kutsutama.

10. Onfad ~~ennad~~ need/ kedda langes-
te kiusataste talle Digusse pärrast;
Sest neude pärrast on Taewa Riik.

11. Onfad ollete teie/ kui teid Inni-
messed minno pärrast ~~teotamad~~/ ja
kangeste tallakiusawad/ ja rägirwad
leit Kuria teie wasto/ kui nemmad
walletamad.

12. Rõmustage ennast/ ja olge Sõd-
damest rõõmsad; Sest teil on paho
Palk/ Taewas; Sest ninda sammoti
ennad nemmad tiusannud tallka neid
Prohweti/ ke enne teid ~~ennad~~ olnud.

13. Teie ollete Ma Sool/ agga kui
Sool tuumad saab/ misga peab/ sisse
solatama? Temma ei tõlba ennamb
kubhogi/ kui wõljarõistata/ ja Rah-
wale ärrajõlkata Julgega.

14. Teie ollete Ma Alma Walgus.
Se Iin/ mis Mäpääs on/ ei wõi mitte
Warjul olla.

15. Eiga üksi Rinnale süttita/ ja
panneb kedda Waska alla/ waid
Rünlä. Talla päle/ siis paistab tem-
ma krigile/ ke Kojas on.

16. Ninda paistko teie Walgus In-
nastele tes/ et nemmad teie hääd
Teie näwad/ ja ~~nenwad~~ teie Ilal
ke Taewas on.

17. Arge mõtlege/ et minna ollen tul-
nud kedda Käsko ellik neid Prohweti
~~teotama~~. Minna ep olle tulnud
~~teotama~~/ waid täiesti kuit tegeema.

18. Sest minna ütlen teile tõesti: Kun-
ni Taewas ja Ma hukka lähhab/ et
lähhä mitte hukka keligewähhem
Kir-
ri eiga Tähhekeie Käskust/ senniks kui
teie sünnib.

19. Ke nind ühhe neistinnastis wõh-
hemist Käsko Sannast pööstab/ ja õp-
petab ninda neid Inninessi/ temma
peab teige wõhhemaks. kutsutama
Taewarigis; Agga ke kedda teeb ja
õppetab/ temma peab sureks kutsuta-
ma Taewarigis.

Ewangelium kuend al Pühha Nawal pä-
rast kolme-aino Jummalala Pühha.

20. Sest minna ütlen teile/ kui teie
Digus ep olle paho illemb/ kui Kirja-
tundjast ja Wariseride (Digus)/ siis
et ja teie mitte Taewarigi.

21. Teie ollete kuulnud/ et Wanna-
mül-

nulle on rägitud: Siia ei pea tapma; Agga ke tappab/ on Kohto wäärt.

22. Agga helma ütlen teile/ et igga üks/ ke oma Wenna päle ~~haha~~ ~~Wihha~~ ~~Lannab~~/ on Kohto wäärt; Agga ke omma Wenna wasto ütleb: ~~Kaka~~/ se on sure Kohto wäärt; Agga ke ütleb: Sinna Jõlle/ se on Põrgo Tulle wäärt.

23. Sepärrasi/ kui sinna omma Ande Altari päle wiid/ ja saäl so Mele tulleb/ et sinno Wennal uiddakid on sinno wasto;

24. Siis jätka sinna omma Ande Altari ette/ ja minne/ ja lepyt enne omma Wennaga ärra/ ja siis tulle ja ~~ohweta~~ omma Ande.

25. Olle pea hämelelinne omma Wihhamehhe wasto / senniko sinna temnaga Te pääl olleb/ et Wihhamees sind ei anna ~~Sundjate~~/ ja ~~Sundja~~ sind ei anna ~~Sullaste~~/ ja sind ei wiisata Wangi Torni.

26. Tdest minna ütlen sulle: Sinna ei päle saäl enne ~~mitte~~/ kunnat sinna ka wiitne ~~Tenga~~ ~~arramatid~~.)

17. Teie olete kuulnud/ et Wanna- misse on üteldud: Sinna ei pea Abbiello ärrariktuma.

28. Agga minna ütlen teile/ et igga üks/ ke Naese päle watab tedda hün mustada/ on jubba temnaga Abbiello ärrariktud ommas Süddaues.

29. Agga kui sind sinno parramb Silin pahhandab/ siis kissa temma

wälja/ ja wiiska ennesest ärra: Sest sul on parramb/ et üks sinno Kulitknissi hukka lähhäb/ ja sinno Koggona Jhho ei heideta Põrgo.

30. Ja kui sind sinno parramb Käs- si pahhandab/ siis raiha temma mah- ha/ ja wiiska ennesest ärra: Sest sul on parramb/ et üks sinno Kulitknissi hukka lähhäb/ ja se Koggona Jhho ei heideta Põrgo.

31. Se on ka üteldud/ et/ Ke ennakst omma Naesest lahbutab/ peab temmale Lahbutusse Namato andma.

32. Agga minna ütlen teile/ et/ ke en- nakst omma Naesest lahbutab/ muldo kui Abbiello ärrariktusse pärrast/ se satob tedda ~~Abbiello~~ ~~ärrariktuma~~/ ja ke tedda ärralahbutud woitab/ se rihtub Abbiello ärra.

33. Te olete teie kuulnud/ et Waa- mille on ~~üteldud~~: Sinna ei pea Kar- walaste wandma/ ja sinna pead Issan- dale omma Wandimisse piddama.

34. Agga minna ütlen teile/ et teie Koggonast ei pea wandma/ ei Taewa jures/ sest temma on Jumtala Järg.

35. Egga Ma jures: Sest temma on temma Jalgaluuga; egga Jerusa lenima jures / sest temma on se sure Runninga Lin.

36. Egga si pea omma Pä jures wandma; Sest sinna ei woi ühhe alno- wa Jantse- Karwa walgeks/ egga mustaks tehha.

p. 21.

keia lo kene

22. | lina arjata

30.

23.

31. | ööl

24.

32

(teil, et taime Abbielle
ärmasid)

25. | pimeid 3 kummi

lõuna kottosüüfiia kallejök
kottosüüfiia fiidki aita
ärmasid lullaf nütie

33

| ööl

26.

| pöö ärmuakomid

34

27.

35. || fe fäng

28.

36.

Ex bibl. univ. Dorp.

29.

37.

46

38.

39.

47.

40. mitte Kohler ingr.

48.

41.

42.

1.

43.

2.

44.

Kawentus

Ärmelchen

3.

45. | Wäpfelolla

4

37. Agga teie kõnne olgo Ja / Ja /
Ei / Ei / agga mis päte se on / se on sest
Eiggedast.

38. Teie ollete kuulnud / et üteldud
on: Silm Silma waasto / ja Ham-
mas Hamba waasto.

39. Agga minna ütlen teile / et teie
ei pea mitte Eiggeda waasto pannema /
waid kui legi sind lõbb parrama
Kõrwa äre / siis põra teie ka temma
pole.

40. Ja selle / te sinmoga tahhab koh-
tuse kaita / ja sinno kusse wotta / selle
jätta ka Riidet.

41. Ja kui legi sind sundib õhhe
pennikõrma kaima / siis minne tem-
maga kaks.

42. Anna sellele / ke sind passub / ja
ära põra ennast sellest ärra / ke sinmult
tahhab lastada.

43. Teie ollete kuulnud / et üteldud
on: Sinna pead omma ligilmest ar-
mastama / ja omma wiishameest
wiishama.

44. Agga minna ütlen teile: Ar-
mastage omma wiishameest / õnni-
mistage neid / ke teid waandwad / tahle
hädä neile / ke teid wiiskawad / ja pal-
tuge nende eest / ke teile kaks tewad /
ja teid takka kiusawad.

45. Et teie ollete omma Issa lap-
sed / ke Taewas on. Sest temma las-
seb omma Põlke kurjade ja wag-
gade üle üllestousta / ja lasseb Wis-

ma sabbada õigeõde ja üllekohus-
te päle.

46. Sest kui teie neid armastate /
ke teid armastawad / mis palka teie
sate? Eks Lõnerid ka jēdda samma
ei te?

47. Ja kui teie agga omma wen-
nade waasto helbed ollete / mis kal-
sime tō se on? Eks Lõnerid ka nin-
da sammoti ei te.

48. Sepärrast peate teie täielikud
olles / minda kui teie Issa Taewas
täielik on.

Se VI. Pätul.

1. **K**atse / et teie omma Waes-
te Andest Inimesie näh-
hes ei te / et teid nelst peab
nähtama / muido ep olle teil palka
teie Issa jures / ke Taewas on.

2. Sepärrast / kui sinna ~~on~~ Waes-
tele Andest annad / ei pea sinna Päs-
sunat lastina pühhuda ennese eel / min-
da kui / Palkad terwad / Koggoduste
seesja Ulitsade pääl / et neid Inim-
mestest peab kidetama. Tõest
minna ütlen teile: Neil on omma
Palk kääs.

3. Agga kui sinna Waestele Andest
annad / siis ei pea sinno pahhant
kõssi mitte täädma / mis parramb
(kõssi teeb.)

4. Et sinno Waeste Andest teie sal-
ja.

laja olla/ ja sinno Jissa/ ke sallajas
ndaab/ kui se sulle maksab arwalik-
kult.

5. Ja kui sinna Jummalat pal-
lud/ ei pea sinna mitte ollema/ kui
~~Wistad~~/ ke hääle meel seistwad ja pal-
wet piddawad Koggoduste sees/
ja Ustfide nurgade pääl/ et neid In-
nimestest peab nähtama. Edest min-
na ütlen teile/ et neil omma Palk
käes on.

6. Agga kui sinna Palkwet pead/
sits minne omma Kamri/ panne om-
ma Uffe kinni/ ja palu omma J-
sa/ ke sallajas on/ ja sinno Jissa/ ke sal-
lajas ndaab/ maksab sulle arwalikkult.

7. Agga kui teie Palkwet peate/ ei pea
teie mitte paljo lobbisema/ niidago
Paggamad/ sest neimad mõtlewad
emast kuuldud sawa omma paljo
lobbisemisse pärrast.

8. Sepärrast ärge sage mitte nen-
de sarnasteks/ sest teie Jissa teab/ mis
teil waja on/ ennego teie tedda pal-
lute.

9. Sepärrast piddage Palkwet nin-
da: Meie Jissa/ ke olled Taewas püh-
hisedud sago sinno Nimmi.

10. Sinno Riik tulgo/ sinno Taht-
minne sindko/ kui Taewas ninda ka
Ma pädä.

11. Meie iggapärrast Peiba anna
meile temapädäw/

12. Ja anna andeks/ meile meie

Wõllad/ kui meie andeks anname
ommale Wõllastele.

13. Ja ärra sabameid mitte Kiufatuf-
se sisse. Waid päästa meid ärra/ Kur-
jast. Sest sinno pärrast on se Riik/ ja
se Wäggi/ ja se Nu iggawest Amen.

14. Sest kui teie Inimestele nen-
de Ekstusi andeks annate/ siis an-
nab ka teie Taewane Jissa teile an-
deks.

15. Agga kui teie Inimestele nende
~~Ekstusi~~ mitte andeks ei anna/ siis ei an-
na ka teie Jissa teie Ekstusi andeks.

16. Agga kui teie paastute/ ärge sa-
ge mitte kurwa uadolliseks/ ninda kui
~~Palkwet~~/ sest neimad terwad omma
Pallet hdotumaks/ et Rahwas peab
nägema neid paastwa. Edest min-
na ütlen teile/ et nendel omma Palk
käes on.

17. Agga kui sinna paastud/ siis
woia omna Pädä/ ja päffe omma
Silindä.

18. Et Inimessed ei nä sind paastma
traid sinno Jissa/ ke sallajas on; ja sin-
no Jissa/ ke sallajas ndaab/ maksab
sulle arwalikkult/

19. Ärge kogguge ennefele Warran-
dust Ma pääl/ kus Koid ~~et~~ Koooste sep-
da ärrarikkub/ ja kussa Wargad läb-
bicaerawad/ ja warrastawad.

20. Waid kogguge ennefele War-
randust Taewas/ kussa Koid ega
Koooste ei rikko/ ja kussa wargad läbbi

5 /kawoalad,

6

lia

7

8.

leui

9

10

11.

12

13

leu

14.

15

Ex pituofi andeso ei ama mite
/mite

16

/kawoalad

17

18.

19

/ring

20.

21.

22

23.

|firno
|us

24.

25.

|Tõrkur

26.

|Põst

27.

28.

29.

|neitsipõlv

30.

|mis jääna Wäljal on
ja home õhjo heidatage,
nenda ehitab, esu jür
paljo ennam teid, teie nõi
ra uflisand!

31.

|ohn

32.

|tauna; jef
|lähhäb

33.

|tauna, ja fella veiu veie
teie juve (furfant pite) ni
tanna.

34.

|kõnfa wõp
|iggal Päral laub nõi
waf Wae waf.

ei laewa/ egga warrasta.

21. Sesi kussa teie Warra on/ saäl onkä teie Südda.

22. Silm on Ippo künal; kui nüüd sinno Silm wägga on/ siis on sinno ~~leggeme~~ Ippo selge

23. Agga kui Silm kurti on/ siis on sinno ~~leggeme~~ Ippo pimme. Kui nüüd se Walg^{us} mis sinno sees on/ Pimmedus on/ kui suur on siis se Pimmedus ~~III~~.

(Ewang: wieteistkännel Pähba) Päwal pärrast kolme sino Jumala Pähha:)

24. ~~Uff~~ ei woi kahte Iffandat tenida/ sest eht temma wiiskab Uhsse ja armastab Teist/ eht ~~häd~~ Uhsse polek ja põlgab Teist ärra. Teie ei woi mitte Jumalast ja Manuonast tenida.

25. Sepärrast ütlen minna teile: Ärge murretssege mitte onnma Ello eest/ mis teie peate söma/ ja mis teie peate joma/ egga oina Ippo eest/ mis teie peate Selga paimema. Eks Ello ennamk olle kü/ ~~Roog~~/ ja Ippo ennamk kui ~~Rided~~?

26. Pange tähhele Pimmeduse Taewa al/ nemmad ei külwa/ egga teika mitte/ egga panne kofko Aita/ ja teie

Issa/ te ~~Taewas~~ on/ tosdab neid.

Eks teie olle paljo sülemad ~~neid~~ ^{kui need}

27. Woi kes on teie saas/ le onnma- Murrega ennese Pitkuse päle woits ühhe küünra jättata?

28. Ning mis murretsse teie ~~Ride~~ ^{ete} pärrast. Pange tähhele neid Lillikesi/ Wälja pään/ kuida nemmad laewa- wad/ nemmad ei te Tööd/ egga teidra.

29. Agga minna ütlen teile/ et ~~ta~~ Salomon teige onnma Auo sees woiie mitte ninda, olnud ehitud/ kui üts ~~neid~~ ^{seewa}

30. Kui nüüd Jummal ~~Rohto~~ ^{Wäl} ja pään ninda ehitab/ nns tanna seliab/ ja ~~horme~~ Ippo wittatuse/ eks siis temma ~~sedda~~ ^{teie} peats teggema/ teie ~~Ridedra~~ ^{üff}?

31. Sepärrast ei pea teie mitte murretssema/ ja ütlesma: Mis peame meie söma?/ Mis peame meie joma/ eht misga peame meie ennast katma?

32. Sest sedda keik noudwad need Pagganad/ Teie Taewane Issa ~~ag~~ ga teab/ et teie sedda keik tarwis/ on?

33. Agga noudke eestiti Jummalast ~~Ride~~/ ja temma Digusi/ ~~mis se keik~~ teie ~~annetuse~~ ^{pätegi}.

34. Sepärrast ärge murretssege mitte ~~Homispäwa~~/ sest kül ~~Homne~~ pään ~~is~~ ^{meie} eest murretsse. Sedda ~~saab kül~~/ et ~~lggal~~ päwal onnma ~~Wast~~ on. /

minne/ ja näita ennast Preestrile/ ja rot sedda Ande/ mis Moses käsitud on/ nelle Tunnistusseks.

5. Agga kui Jesus Kapernauma läks/ tullit üles Söddapälit temma jure/ pallus tedda/ ja üttel:

6. Issand/ minno sullane on kōbbine koddo maas/ sures Wallus.

7. Jesus ütles temma wasto: Minna tahhan tulla/ ja tedda terweks tehha.

8. Se Söddapälit wastas/ ja üttel: Minna epolle mitte wāart/ et Sanna minno faktuse alla tulle/ waid ütles agga ühhe aino Sanna/ siis saab minno sullane terweks.

9. Seft minna ollen ka Innimenne (teise) Wallitsuse al. Ja minno alommad Söddamehhit/ ja kui minna ühhe wasto ütlen: Minne/ siis lähheb temma/ ja teise wasto: Tulle/ siis tulleb temma/ ja minno sullase wasto: Te sedda/ siis teeb temma sedda.

10. Kui Jesus sedda kulis/ minnetellis temma/ ja ütles nende wasto/ te temma järrele käsido: Teest/ minna ütlen teile/ ei Israelis/ epolle minna niisuggust usko leidnud.

11. Agga minna ütlen teile: Mitto tullerwad Homiko/ ja Ohto poolt/ ja iiswad Abrahami/ Isaki/ ja Jakobiga Laerwargis.

12. Agga neid Rigt lapsi lükkata-

se wälja süggawa Pimmedusse sisse/ sääl peab ollema Uskumine/ ja Hartwaste Kärsitamine.

13. Ning Jesus ütles Söddapälit wasto: Minne/ sulle sundko minda/ kui sinna olled uskud. Ja temma sullane sai terweks selsammal Tunnil:)

14. Ning Jesus tullit Petrusse Kotta/ ja näggi et/ temma Ain sojas töiwes maas olli.

15. Siis hakkas temma temma kääst kinni/ ja sojtöbbi jättis tedda mahha/ ja temma touq ülles/ ja te nis neid.

16. Agga Ihesus töid nemmad paljokurjasi Waimu/ ja waerwatud tehtma jure/ ja temma ajas neid (kurja) Waimu wälja Sannaga/ ja teggi keit haiged terweks.

17. Et piddi töeksama/ mis Prohwett Esaja lähbi on ütledud/ te ütles: Temma on meie Rödrused enne/ se päle wotnud/ ja meie Többe on temma kandsud.

18. Ja kui Jesus paljo Rahwast ennese ümber näggi/ käsits temma teise pole Järwehonda.

19. Ning temma jure tullit üles Kirjatundja/ se üttel temma wasto: Opetaja/ minna tahhan sinno järrelkäia/ kühho sinna eal lähhad.

20. Jesus ütles temma wasto: Rebbaft on August/ ja Lindudel

5.

13.

ja

-- 6

14.

7.

8.

Isfarn

15.

hätte / lakier teig
ja

9.

hütte

16.

kein öhto fai
ker / ollid

10.

17. ⁴⁴looden

~~1200~~

11.

laual

18.

19.

12

20

21.

Kubba

29.

30.

31.

32.

keis ja Sea kanni laar alla
kala kalla peitit kerron

33.

nerdaga fuidimaa, per

34.

23. | vai

24. | boufir

25. | kenna | hullio

26. | kenna

27. | ja uua
| k. kerrin | notkora kulta.

28.

Laewa al omnad Bessad/agga In-
nimesse Pojal ey olle mitte/ kuhho
temma omma Pääwoik panna.

21. Ja üks teine temma Jüngride/
sääst: ütles temma wasto: Jssand/
anna mulle/ enne ärraminna/ ja
omma Jssa mahhamatta.

22. Agga JEsus ütles temma was-
to: Tulle stana minna järrel/ ja las-
se sünnud omma sünnud magta.

(Ewangel: nähandel Pühha
Päwal pärrast kolme Kuninga
Päwa. Kaha.)

23. Ja kui temma Laewa astus/
siis läksid temma Jüngrid temma
järrele.

24. Ja waat/ siis tõi suur Tuul
Järre pääl/ ninda et se Laew Lae-
nedega fatterei/ agga temma maggas.

25. Ning need Jüngrid astid temma
järe/ ja ärratasid tedda ütles/ ja ütliid:
Jssand aita meid/ meie läbbame
hukka.

26. Siis ütles temma nende was-
to: mis pärrast teie ninda ärrad ol-
lete/ teie Nõdra-ussuliffid? ja tõi
ütles/ ja ähwerdas Tuult ja Järre/
siis läks foggone waigseks.

27. Agga need Jünnessed immitel-
sid/ ja ütliid: Missuggune se on/ et Tuul
ja Järre temma Samal^{ma} wad?

28. Ja kui temma sai teise pole

(Järre) Kergesenesite Male/ joelid
temma wasto Kaks/ kurja Waimudest
waewatud/ need tullid Hauade seest
wälja/ ja ollid wägga hirmsad/ nin-
da et ütli ei wõinud seddasamma
teed teia.

29. Ja waat/ nemmad kiffenda-
sid ja ütliid: JEsus sinna Junniala
Poeg/ mis on meil suunoga teggemist/
ollid sa tulnud/ meid enne Aega wae-
wama?

30. Agga kangel neist ärra olli suur
Hull Siggõ Karjas.

31. Siis pallusid tedda need kurjad
Waimud/ ja ütliid: Kui sa meid wäl-
ja ajad/ siis anna meile lubba Sige-
gade Karja sisse minna.

32. Ja temma ütles neile: Minge.
Siis läksid nemmad wälja ja läksid
Siggade Karja sisse. Ja waat/ se
foggone Siggade Karri aeti offeti
ülleweelt Järre/ ja sürid ärra Wee-
de seest.

33. Agga need Karjased pöggenesid/ ja
läksid Linna/ ja rääksid Keik/ mis neist/
Kurjast Waimudest waewatudega ol-
li sünnud.

34. Ja waat/ siis läks se foggone
Lin wälja JEsusse wasto/ ja kui
nemmad tedda näggid/ pallusid nem-
mad/ et temma nende Rajast pidid
ärraminema.

Se IX. Pätuf.

(Ewangel: ihheksateistkümnel
Pühhal Päwal pärrast kolme aino
Jummalta Pühha.

1. **S**a temma astus Laewa / ja
läks jälle ülle / ja sai omma
Pinna.

2. Ja waat / siis kandsid nemmad
temma jure / ihheksateistkümnel / se olli
Wodis maas / ja kui JEsus nende
Usto näggi / ütles temma / **Eudrowot-
Pawasto**: Olle rahbul / minno Poeg /
sanno Pattud ommad sul' andeks an-
tud.

3. Ja waat / monningad Kirja-
tundjate saak rääksid ishienneses:
Sesinnanelatubak Jummalat /

4. Agga kui JEsus nende mõtled
näggi / ütles temma: Mispärrast
mõtlete teie Kurja omma Süddames.

5. Mis on kergemk ütelda: / Sin-
mul on sinno Pattud andeks antud
eht ütelda: / **Louse ülles / ja Ri.**

6. Agga et teie peate täädma / et
Inimisse Pojal Melewald on
Pattud Ma pääl andeks anda / siis
ütles temma se **Eudrowotse wastol**:
Louse ülles / wotta omma Wodis / ja
minne omma Kotta.

7. Ring temma **Louse ülles** ja läks
omma Kotta.

8. Agga kui se Rahwas sedda
näggi immetellid neimad ja **hääfid**

Jummalat / te nifuggust Melewalda
Inimissele annud.

(Ewangel: Matteuse Päwal.)

9. Ning kui JEsus säält ärraläks /
näggi temma üht Inimisse **Tollijur-
res** isirwa / kesle nimmi Matteus / ja
ütlet temmad: Käi minno järrel.
Temma **Louse ülles** / ja **läks** temma
järrel.

10. Ja sundis / kui temma **Koijas**
laual istus / waat / siis tulli palho
Tölneri ja **Pattusid** / ja istid lauale
JEsusse ja temma Jüngridega.

11. Kui **Bariserid** sedda näggid /
ütled neimad temma Jüngride **wast-
te**: mispärrast idob teie Oppetaja
Tölneri ja **Pattustega**?

12. Agga kui JEsus sedda külis /
ütles temma nende wasto: **Terwolle**
ep olle Arsti tarwis / waid **Haigele**.

13. Agga ninge ja boppige / mis se
on: Minna tahhan **Armohetust** /
ja mitte **Ohwot**; **Sest** minna ep olle
tulnud **Digipid** / waid **Pattusid** **Pat-
tusipöödmist** pole **katama**.)

14. Etis tülid **Johannese** Jüngrid
temma jure / ja ütled: mispärrast
paastume meie / ja **Bariserid** ni pal-
jo / ja sanno Jüngrid ei paastu mitte.

15. JEsus ütles nende wasto:
Kui **woiwad** **Pulmak** **Kurwad**
olla / kummi **Peigmees** nende jures
on? Agga **Keg** tulle / et **Peigmees**
neist

1 | Päivä

2. | alonatti
jokseen to *²
kälvättä. cci
| julge

3. | Heolub.

4.

5. | kkoä pättä on pille

6.

| kio alonatti olli
| ämm nait älle.

7.

8

9 | Home

10

11 | k

12

| de 1. Neile, vii tuggenään,
| He

13

| Hallartu
| kalsma

14

15 | Ayga
| prakoo

16. | warrumata lide tixi ille 23.
 wama kuc peale
 | kas wotab middayi am jaf ~~am~~
~~am~~ kuc
17. 24.
 | Naha | lōhka
 | Naha
 | Naha | wārokel
 | peab | Naha | pāwama
18. 25. | Naha | wārokel
 | peab | Naha | pāwama
 26.
 27.
 28.
- 19.
20. | lilem
 | mawarar
21. | lili kama lalika
 29.
21. | Saupis mita appa kama kucok
 pūwada, siji jaan mita kaxax
 30.
22. | jama
 | jalge
 31.

neist ärrawoeta / Kullab nemmad
siis paastwad.

16. Agga ütle ei panne / wanna
Die päle übbe / Paika nest / Kallawit /
sest se / Paik / Kallab / nemmet / jätt / Die /
ärra / ja / Kull / saab / pahhamaiks.

17. Ei panta ka mitte wärstet / Wina
wanna / astjade sisse / muudo / Kallawit /
astjad / löbki / ja / Wiin / saab / pillatud / ja
Astjad / lähhawad / hukka / Waid / noort
Wina / panna / se / ue / Astjade sisse / siis
seiswad / nemmad / mollemad / terwelt.

Ewangel: nehandal Pühhal Pä
wal kolmat kummend pärrast kolme
aino Jumala Pühha.

18. Kui temma sedda nendega rā
gis / waat / siis / tulli / ütle / Paik / ja
pallus / tedda / ja / ütles: Minno
Tütar on / pärraego / ärra / surmid / ag
ga / tulle / ja / päame / omma / Kät / temma
päle / siis / saab / temma / ellawaks.

19. Ring / Jesus / tois / ütles / ja / läks
temma / järrel / ja / temma / Jüngrid.

20. Ja / waat / siis / Naene / kennel
kalkstei / kummend / Nasta / Werritöb
bl / ossi / olnud / ja / siis / tagant / temma
järe / ja / putus / temma / Die / Pallis
tusse.

21. Sest / temma / ütles / isjenneses:
Kui / minna / agga / temma / Die / pu
tussin / saaksin / minna / terwelt.

22. Siis / põris / Jesus / ämber / ja
näggi / tedda / ja / ütles: Olle / rōnuss
Tütar / sinno / Ust / on / sind / terwelt

teonud / ja / se / Naene / sai / terwelt. / Jē
saimmal / Jummal. / ^{ulle}

23. Ring / kui / Jesus / se / Päik / kōt
ta / sai / ja / näggi / need / Pükipühjad
ja / Rahwast / mässawad.

24. ütles / temma / nende / wasto: / Tag
ganege / sest / se / Meitsikenne / ep / olle
mitte / järnud / waid / temma / mag
gab / ja / nemmad / naersid / tedda.

25. Agga / kui / Rahwast / wälja
aeti / läks / temma / sisse / ja / hakkas
temma / kätte / kinni / siis / tois / Meit
sikenne / ütles.

26. Ja / se / imane / Rōnne / läks / laia
se / keige / sesamma / Nale.

27. Ring / kui / Jesus / säält / eddas / läks /
tullis / temma / järrel / läks / Pimne
dad / need / kissendasid / ja / ütles: Si
na / Tatoida / Boeg / heita / Arms / mete
päle.

28. Ring / kui / temma / kōddo / tulli / ari
sid / need / Pimmedad / temma / jure / ja
Jesus / ütles / nende / wasto: / Kas / teie
ussute / et / minna / teite / sedda / woin
tebha? / Siis / wastasid / nemmad / tem
male: / Käl / Jssand.

29. Siis / putus / temma / nende / Sil
mi / ja / ütles: / Teie / sindko / teie / Uffa
järrel.

30. Ring / nende / Silmad / ^{and} / awati / lab
ti / ja / Jesus / telis / neid / kangeite / ja / üt
les: / Katske / et / ütski / sedda / ei / sa / tada.

31. Agga / nemmad / läksid / wälja / ja
rōddid / temast / keige / sesamma / Ma / sees.

32. Kui

32. Kui

32. Kui needfammad nänd olli
wäljaläinud / waat / siis töid nem-
mad temma jure übbe Innimesse / se
olli tum / ja kurjast Wainust waewa-
tud.

33. Ning kui se kurr / Wain olli wäl-
jaatud / räkis se tum; Ja Rahwas
nimmetelles / ja ütles: Sedda ep olle
weel eal Israelt Maal nähtud.

34. Agga Wariserid ütäh: Tem-
ma ajab kurjad Wainud wälja kur-
ja Wainude Ullema läbbi.

35. Ning Jesus käis ümberkõudo keit
Pinnad ja Allewõd läbbi / õppetäs nen-
de Roggoduste Kõhade sees / ja kulu-
tas Ewangelluini Jummalä Rigist /
ja parrandas keit többe ja keit wigga
Rahwa säas.

36. Agga kui temma sedda Rah-
wast näggi / olli temmal halle Sü-
da selle parrast; Sest nemmad olli
rammotumad / ja ärrapillatud / ot-
se kui Lambad / kel ep olle Karjast.

37. Siis ütles temma omma Jün-
gridele: Leikamist on kül paljo / agga
pissut Tõteggjad.

38. Separrast passuge Leikamisse
Jffandat / et temma Tõteggjad om-
ma Leikamisse wälja ajage.

Se X. Pätul.

1. Ning teia kutsus omma kaks-
teistkümmend Jüngrä en-
nese jure / ja andis neile

Melewalda rojaste Wainude
neidsammo wälja a ada / ja keit töb-
be parrandada / ja keit wäljaga.

2. Nende kaber: kiskumme Apost-
lide Niimud nimad needfammased:
Se esimenne Simon nimmetud
Peetrus / ning Andreas teia Wend /
Jakob Sebedusse Poeg / ja Johan-
nes temma Wend.

3. Wilippus ja Bartolomeus / To-
mas ja Matteus se Tölner / Jakob
Alweusse Poeg / ja Lebbeus Liig-
nimmega Laddeus.

4. Simon Kanast / ja Judas Is-
kariot / ke tedda petisest tombel är-
ra-andis.

5. Neid kaksiteistkümmend läkitas
Jesus / kätis ja ütles: Ärge min-
ge mitte Pagganade Te päle / ja är-
ge minge mitte nende Samaritlisse
Pinnä.

6. Waid minge enneminne Israeli
Koiä ärrakaddõnud Lammaste jure.

7. Agga minge ja kulutage / ja üt-
telge;

8. Laewa Rül on liggi tulnud /
lekle Häged terwels / puhhastage
Piddalitöbblid / ärratage Sur-
nud illes / ajage kurjad Wainud
wälja / ilma ollete teie sanud / ilma
andke Eg.

9. Teie ei pea mitte Kulda egga
Hõbbedat / egga Waste omma Wõöl
piddama.

32.

2.

33.

34.

3.

$\frac{2}{\text{nceo}}$

35.

4

36.

5.

fa ratura

me

6

37.

7.

38.

8

misilia 9 permote

10. | Keppi

19.

11. | lähätie | sulage
| Jermi sui

20.

12.

21.

^{happaan}
| hapraad maad

13.

22.

| kannat

14.

^{jeff}
| age je Trimo tie taljeda

23.

15.

| öpöfader I

16.

24.

17.

| juorte kohlutte rätte

25.

18.

26.

| kimmisallata

10. Egga Pauna Ze pääd/ egga
fats Kube/ egga Kingi/ egga Sana;
Sest Edeggia on omma Roa
wäärt.

11. Egga kui teie ühhe Linna eht Al-
letwe sisse fote läinud/ siis/ kes
selle sees sedda wäärt on? Ja sinna
jäge/ kuan teie säält ärralähhäte.

12. Egga kui teie ühhe Roiija sisse
lähhäte/ siis tertetage sedda.

13. Ring kui se Kodda sedda
wäärt on/ siis tulgo teie Rahho selle
päle; Egga kui se ep olle sedda mitte
wäärt/ siis pöörigo teie Rahho jätte
teie pole taggast.

14. Ring ke teid ei wotta wasto/ eg-
ga teie Sanna mitte ei kule/ sest Honest
eht Linnast minge wälja/ ja
Pärmo teie Jattade päält ärra.

15. Edest minna ütlen telle: So-
doma ja Komorra Maal peab Koh-
to Päwal hõlpsamb ollema/ kui sel-
sammal Linnal.

16. Waat/ Minna lätkitan teid/
kui Lambad kes Huntide sekka; Se-
pärrast olge targad kui Usfid/ ja
ilmakarwaluffeta kui Tuht.

17. Egga hoidke ennast Iniminteste
eest; Sest nemmad andwad teid ärra
sire Koh tule/ ja pekswad teid Pitt-
sadega nende Koggoduste Roijade
sees.

18. Ja wotwad teid Ma Wallitseja-
de ja Kuningade ette minwo pärrast/

nelle ja Paggauffe Tunnistuffets.

19. Kui nemmad teid müüd ärra-
andwad/ siis ärge murretssege mitte/
kui/ eht mis teie peate räkima;
Sest se peab teile selsammal Tunnil
andama/ mis teie peate räkima.

20. Sest teie ep olle mitte need/
ke räkivad/ waid teie Issa Waim
on/ ke teie seest rägib.

21. Egga Wend fatab Wenda
Surma/ ja Issa Poega/ ja Papsed
pannewad omma Waimamade was-
to/ ja saawad nemmad Surma.

22. Ja teid wihkatakse keigist min-
no Nimme pärrast; Egga ke öfsani/
kindsaks jädab/ sesimane peab önsaks
sama.

23. Egga kui nemmad teid siin Lin-
nas takkaku sarwad/ siis pöggenege
telle. Edest minna ütlen telle: Teie et
sa Iisraeli Linnad mitte keit/ läbbi-
läinud/ enneho Inimesse Poeg tul-
leb.

24. Jünger ep olle üllemb Dype-
tajat/ eiga Sullane üllemb omma
Issandat.

25. Küllab Jüngerile sestke saab/ et
temma on kui temma Dypetaja/ ja
Sullane kui temma Issand; Kui
nemmad Roiija Issandat Peeltsebul-
like on kutsnud/ kui paljo ennamb
temma Perret.

26. Sepärrast ärge kartke neid
mitte; Sest ühtekit ep olle ärra petud/
mis

mis ei peaks ilmoma / ja ühteks ep
olle sallaja / mis ei peaks tada sama.

27. Mis minna teile rägigi Pimne-
duses / sedda rägige Walquisses / ja mis
teie kulete sallaja // sedda kulutage
Kattuste pääl.

28. Ja ärge kartke neid mitte / ke
Ihhoitapwad / ja Hinge ei wot tappa /
Agga kartke ennamb tedda / ke Ihho
ja Hinge woib rikkuda Börgus.

29. Eks kaks Warblast müta We-
ringe eest; ^{Siiski} ei lange neist ühtki
mahha ilma teie Issata.

30. Agga ^{teie} teie Juulsep Pääs
on ka loetud.

31. Sepärrast ärge kartke mitte /
teie ollete parremad / kui paljo Warb-
lasti.

32. Sepärrast iggauks / ke mind
tunnistab Jnnimesse ees / tedda tah-
han minna tunnistada omma Lae-
wast Issa ees.

33. Agga ke mind salgab Jnnimes-
te ees / tedda tahhan minna ka salga-
da omma Laewast Issa ees.

34. Ärge mötlege mitte / et minna
ollen tulnud Rahho läkkitama Ma-
päle; Minna ep olle tulnud Rahho
läkkitama / waid Moõka.

35. Sesi minna ollen tulnud Jnni-
messile Nido saatma teinma Issa
wasto / ja Tüttele teinma Emma
wasto / ja Minniale teinma Anna
wasto.

36. Ning Jnnimesse Waenlasted
on teinma omnia Koddakondsed.

37. Ke Issa ellik Emma ennamb
armastab kui mind / se ep olle minno
wärt / ja ke Boega ehk Tüttart en-
namb armastab kui mind / se ep olle
mitte minno wärt.

38. Ja ke ei wotta omnia Riisti / ja
ei ~~tahha~~ minno järrelt / se ep olle minno
mitte wärt.

39. Ke omnia Ello leiab / se kaftab
sedda ärra / ja ke omnia Ello ärraka-
ftab minno pärrast / se leiab sedda.

40. Ke teid wasto wottab / se wot-
tab mind wasto / ja ke mind wasto-
wottab / se wottab tedda wasto / ke
mind on läkkitaund.

41. Ke ühhe Prohweti wastowot-
tab Prohweti Nimmel / se saab
Prohweti Palka. Ja ke ühhe Digeda
wastowottab Digeda Nimmel / se
saab digeda Palka.

42. Ning ke kal ühhe netssinnatsist
wähhemist agga jodab ühhe kultima
We Karrigaga Jüngri Nimmel /
tdest minna ütlen teile / se ei kaota
mitte omnia Palka ärra.

ia omni waga mitte ühhe

Se XI. Pätul.

1. **N**ing se sündis / kui Jesus sai löp-
petanud oina kal reistikum-
mend Jüngri se sedda Käst-
mast / laks teinma saak eddasi õppe-
tama

36.

27.

1/20000

37.

28.

1/20000

38.

1/20000 = 1/20000

29.

1/20000

39.

30.

1/20000

40.

31.

41.

32.

42.

33.

34.

35. 34

1. 1/20000

1/20000

1.

10

2. tu

11.

3.

4.

| pulutoge

12.

5.

| Pimmedai

13.

6.

14.

7.

15.

16.

| Sulef wimbale

8.

17.

9.

18. | luga | ming

tama ning Jutlust tegeema nende
Pinnade sees.

(Ewangel: Kolmandal Kristusse
Tullemissi Pässa Päwal.

2. Agga kui Johannes Wangitor-
nis Kristusse Tõugusid kutsis/ läkkitas
temma Paks omma Jängriale.

3. Ringitles temmale: Kas sinna
se olled/ ke peab tullesma/ woi peame
meie teist ootma?

4. Jesus kallis ja ütles nende was-
to: Minge ja kittelge Johannessele jät-
ke/ mis teie kuletaja näte.

5. Sõggedad nätwad/ Jallotumad
kärwad/ Piddalitõbbised sawad
puhta kse/ ja kurdid kuulwad/ surnud
toustwad üles/ ja Waestele kulutak-
se Ewangelium.

6. Mis õnnis on/ ke emast minnust
ei pahhanda.

7. Agga kui nemmad said ärralä-
mad/ hakkas Jesus Rahwale räk-
ma Johannessest: Mis teie ollete kõe-
de wälja läinud waatma? Pillero-
go/ mis Tuul taksepidi ajab?

8. Ehk mis ollete wälja läinud
waatma? ühhe Innimesest pehme Nier-
tega ehhitud? Waat ke pehmed Nier-
ed kandwad/ need on/ Kuningaste
Kõhade sees.

9. Ehk mis teie ollete wälja läinud
waatma? Ühhe Prohwetid? Tõest

minna ütlen teile/ ke teie ennamb on
kui Prohweet.

10. Sest sesinnane on se/ kennest
kirjotud on: Waat/ minna läkkitar
omma Inglise sinno Palle eel/ ke sin-
no Teed sinno ees peab walmistama.)

11. Tõest minna ütlen teile: Nende
sääst/ ke Naekest on sündinud/
ep olle mitte suremat tõusnud/ kui
Kristia Johannes; Agga se/ ke wä-
hemb on Taewa Rigis/ on suremb
tedda.

12. Kristia Johannesse Päwal se-
ladit kätakse wõggise Taewa Rigi
päle/ ja ke wõggise päle kätwad/
kistwad sedda ennese pose.

13. Ning keik Prohwetid ja Käst on
kulutanud Johannesse sadit.

14. Ja kui teie tahhate uskuda/ tem-
ma on Elias/ ke piddi tullesma.

15. Kel Kõrwad on kuulma/ kuulgo.

16. Kenne jarnaseks pean minna
seddasinnast Suggõ arwama? Tem-
ma on nende Poisikeste jarnane/
ke Turro pääl istwad/ ja hünd-
wad omma Seltsi wasto/ ja ütles-
wad:

17. Meie olleme teile Wisset ajanud/
ja teie ep olle tansinud/ meie olleme
teile Nuttosuggõ laulnud/ ja teie ep
olle mitte nutnud.

18. Sest Johannes on tulnud/ et
sonud/ et jonud mitte/ kist/ ütleswad
nemmad: Temmal on kurri Waim.

19. Jannesse Boeg on tulnad /
 sobning joob / ~~sis~~ ütleswad neimad:
 Watafiedda Sodillo / ning Wina Jo-
 dillo / Tolneride ja Pattuste Söbbar
 Agga Tarkussele saab Digus moiste-
 tud ommaft Laftest.

20. Siis hakkas temma neid Lin-
 nad söttema / kette sees kethenna-
 mistema ~~Tegud~~ ~~off~~ sündinud / sest
 et nemmad mitte ep olwad ennast par-
 randanud.

21. Hädda sulle Koraatfin / Häd-
 da sulle Patsaida! ~~Offestid~~ nifaggu-
 sed ~~Tegud~~ Tirus ja Sidonit sündi-
 nud / ~~ninda~~ ~~kui~~ teie jures on sündinud /
 nemmad ollefid ~~annoge~~ Pattust
 pöörnud Kott ja Tuhha sees.

22. Siiski ütlen minna teile: Ti-
 ruffel ja Sidonil peab hõlmsamb Äs-
 si ollema ~~ruimel~~ Rohto Päwal / kui
 teil.

23. Ja sinna Kapernaum / te sin-
 na Zaerwan olled üllendud / ~~sinda~~
 pead Pörgo ~~kama~~ mahha lätkatad:
 Sest kui Sodomas ollefid need ~~Teg-
 gud~~ sündinud / mis sinno sees on sün-
 dinud / temma ollefs terwe weel tän-
 napään.

24. Siiski ütlen minna teile: So-
 doma Maal peab hõlmsamb Ässi ol-
 lema Rohto Päwal / kui sul.

(Ewangel: Maddise Päwal.)

25. Sel Njal kostis JESUS ja ütles:
 Minna kidan sind Issa / Zaerwa ja

Ma Issand / et sinna neid Äsje Zar-
 gade ja Moistlikkude rest ärrapettinud /
 ja ~~Watumille~~ olled täda annud.

26. Töest Issa / sest se on minna sin-
 no Mele pärrast olnud.

27. Keis ~~Wand~~ on mulle antud
 minno Issast / ja ütles / ei tunne Boe-
 ga / kui agga Issa / ja ütles / ei tunne
 Issa / kui agga Boeg / ja ~~keissele~~ Boeg
 sedda tahhab täda anda.

28. Tulge minno jure kest / ke wa-
 watud ja koormatud, ollete / minna
 tahhan teile Hingamist sata.

29. Wortke emeje päle minno ~~Äst~~
 ja õppege minna / et minna ol-
 len tassane / ja Süddamest allandit /
 siis leiate teie Hingamist omma ~~Sti-
 gelt~~ ~~meie~~ ~~meie~~.

30. Sest minno ~~It~~ on kerg / ja min-
 no Koorm on kerg. ~~3. e. l. 1. 1.~~

SE XII. PÄTUF.

1. **S**el Njal ~~kõne~~ JESUS ~~Wija~~
 läbbi ähbel Pühha Pä-
 wal / agga temma Jün-
 gridel olli Issa / ja hakkasid Päid ~~Sti-
 kuma~~ / ja söma.

2. Kui Bariserid sedda nägud / üt-
 lesid nemmad temma wasto: Wata /
 sinno Jüngrid terwad / mis ei sünni
 Pühha Päwal.

3. Agga temma ütles nende wasto:
 Ets teie olle luggenud / mis Zarold
 teg.

19 | nung
| se imminenne on Lööd ja
Winn Jodix

20. | omati sühwa Caraul biger
| tina Lapti

21. | wäggenan teu ollesta

22. | sef ni fued wäggenan teu olle
| se | Linnar
| Lemmuisle

23

23

24. | na
| wäggenan teu

24

25

lotted, eda kida sanna lüchun
e.

26. |

27. | $\frac{m}{2}$
| ll / se

28.

29. | st

30.

1. | libbi Wilja
| färranippina

2. | mitä me

3.

4. ...

5. | *estano*

6.

7.

8. | *venta on se*

9.

10. | *le d'effi olli arna*
| *pascol head*

11. | *fant*
| *aiwil*

12.

13.

| *jalle*

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

teggi/ kui temmalt/ ja neile/ te-
temmaga ollid/ ~~te~~ ~~ollid~~.

4. Kuida temma Jummalas Kot-
ta läks/ ja soi neid Ettepannemisse
Peitrad/ mis temmal ep olnud Puhha
sua/ euga neil/ te temmaga ollid/ kui
agga üspäines Preesridelk.

5. Ehl/ eiks teie olle Käffus lugge-
nud/ et need Preesrid Pühha Pä-
wal Jummalas Kotjas Pühha Päwa
härwitawad/ ja siiski ilma Süta
ommad.

6. Agga minna ütlen teile: Siin
on se/ te juremb on kui Jummalas
Kodda.

7. Agga kui teie täaksite/ mis se on:
Minna tahhan Armo/ ja ei mitte Oh-
twit/ siis ep olleks teie mitte neid il-
masitumad hultamotstnud.

8. Sest Iniminesse Poeg on ka Püh-
ha Päwa Issand.

9. Ja temma täks säält eddasi/ ja
kalki nende Koggedusse Kotta.

10. Ning waat/ sääl olli üks Inni-
menne/ sel olli kuironud Kässi/ ja nem-
mad küsüsid temmalt/ ja ütlid: Kas
sunnib Pühha Päwal terweks teh-
ha? Et nemmad temma päle woit-
sid laebada.

11. Agga temma ütles nende was-
to: Missuggune Inimenne on teie
säs/ kennel on üks Lammas/ ja kui
temma Pühha Päwal Kuzo langeb/
eiks temma tedda kinnihalla/ ja wäl-

ja tomba?

12. Kui paljo ütlemis on siis Inni-
mireme kui Lammas? Sepärast
sunnib kül hääd tehha Pühha Pä-
wal.

13. Siis ütles temma se Iniminesse
wasto: Siiröta omma Käp wälja/
ja temma siirötas sedda wälja/ ja
temma sai/ terweks orfeko teinegi.

14. Siis läksid Wärsferid wälja/
ja piddasid Noud temma wasto/ kui
nemmad tedda piddid sama ärra-
tapma.

15. Agga kui Jesus sedda täda sai/
läks temma säält ärra/ ja paljo Rah-
was käis temma järrelse/ ja temma
teggi nemmad/ terweks.

16. Ja kelis neid korwaste/ et nem-
mad tedda ei pidand kulutama.

17. Et piddi tveks sama/ mis
kudud on Prohweti Esaias läbbi/ te
ütles:

18. Waat/ se on minno Sulla-
ne/ tedda minna ollen ärrawallitse-
nud/ minno Armas/ kelles minno
Singel hä Meel on. Minna tahhan
omma Waimo temma päle panna/
ja temma peab Paggankle Kohhut
kulutama.

19. Ei temma pea riidlema/ egga
kissendama/ ja temma Häält ei pea
ühtki kuulma Missade pääl.

20. Sedda rõhutatut Bilsirogo ei
murra temma mitte katti/ ja sedda

dheuma Tahfi ei kusruta temma mitte ärra / kummi temma Kohtul wotmust sadab.

21. Ja Pagganad peawad temma Minime päle lootma.

22. Siis todi üks kurtjast Waimust waerwatud temma jure / se olli pinnie ja tuun / ja temma teggl tedda terweks / nituda et se pinnie ja tuun räkis ja näggt.

23. Ja keil Rahwas ehmatas / ja ütles: Ets sesimane olle Lawida Poeg?

24. Agga kui Wariserid sedda kuulsid / ütliid nemmad: Temma ei aja kurtjad Waimust wälja / kui Peeltsebuli kurtja Waimude Allema läbbi.

25. Agga Iesus moistis nende Mötted / ja ütli nende wasto: Igga Riik / kui temma issiennesega kofko ei sünni / lähhäb tühja / ja igga Lin ehk Rodda / kui temma issiennesega kofko ei sünni / ei woi selsta.

26. Kui nüüd Sadan Sadanat wälja ajab / siis ei sünni temma issiennesega kofko / kuida siis temma Riik woiw selsta?

27. Kui nüüd minna Peeltsebuli läbbi kurtjad Waimud wälja ajan / kelle läbbi ajawad teie Lapsed ucid wälja? Sepärrast peawad nemmad teie Kohtomoistjad ollema.

28. Agga kui minna kurtjad Waimud wälja ajan Jummasa Waimo

läbbi / siis on Jummasa Riik teie jure tulsud.

29. Eht kui woib legi ihhe Wäggewa kotta minna / ja temma Riik rüüda / kui temma enne sedda Wäggewat kinni ei se / ning siis woib temma temma Rodda rüüda.

30. Ke minnoga ey olle / se on minno wasto / ja ke minnoga ei koggö / se pillab ärra.

31. Sepärrast ütlen minna teile: Keil Pat ja Teotaminne antakse Innimestele andeks; Agga se Teotaminne Pühha Waimo wasto ei anneta Innimestele mitte andeks.

32. Ja ke middaltis rägib Innimesse Poja wasto / sellele peab sedda andeks annetama; Agga ke middaltis rägib Pühha Waimo wasto / sellele ei pea sedda mitte andeks annetama ei seltsinnajel ega tullerwal Ajal.

33. Eht istotage hääd Puud / siis on ka temma Willi hä; Eht istotage kölbamatta Puud / siis on ka temma Willi kölbamatta. Sesi Pu tunnukse Wiljak.

34. Teie Usst Suggu / kuida teie woite hääd räkida / ke teie kurtjad ollete? Sesi / miisi Südda täis on / sest rägib Su.

35. Hä Innimenne toob hääd ette hä Süddame Warrandussest / ja kurti Innimenne toob kurtja ette kurtjast warrandussest

21.

22.

23.

24.

25.

hunniga -
huara

26.

didur

27.

28.

ljo

29.

ljo ara

30.

31.

32.

fiat ilhe Lanna

fiat A. M. K. K. K. K. K. K.

A. M. K. K. K. K. K. K.

33.

pakha
pakha

34.

35.

36. | ro leggema .

43.

37.

38. | hea diinga

44. | hotta

39.

| kija v̄.c. 16. 7.

| muud kii

45.

| tedda annast

| rotinne lugga | pakke

| epfimenne

40.

| Wallar-

46.

41.

| moistab

| peal

| kii

47.

42.

| houfjel uiler

| moistab

48.

49.

36. Agga minna ütlen teile/ et In-
nimessed pearwad Arwo andma wiim-
sel Kohto Päwal igga ühhest tühjast
Sannast/ mis nemmad on rä-
knud.

37. Sest sinno Sannast peab sind
õlgete arwatama/ ja sinno Sannast
peab sind hukkamõistetama.

38. Siis wastasid monningad Kir-
jatundjate ja Wariseride saast/ ja üt-
lid: Oppetaja/ meie tahhame In-
metähte sinnaust nähha.

39. Agga temma Kostis ning üt-
les nende wasto: Se kurri ja Abbt-
essorikwa/ Suggu otsib Tähte/ ja
temmale ei pea ühtegi Tähte an-
tama// k^o agga Prohveti Jona
Täht.

40. Sest otseto Jonas olli kolm
Päwa ja kolm Ööd ~~siis~~ ^{siis} Merel-
la Kõbbus/ ninda peab Inimesse
Boeg kolm Päwa/ ja kolm Ööd
Ma Boues ollema.

41. Minne Liina Mehhed pearwad
Kohtus ühhestemina seinnase Sug-
guga/ ja sedda hukkamõistama; Sest
nemmad parrandasid ennast Jona
Jutlusel läbbi/ ja waat/ siin on en-
namib k^o Jonas.

42. Se Kuningast Emmad Pau-
na poolt ~~jaab~~ ^{jaab} ühhestemina Kohtus
seinnase Sugguga/ ja sedda hukka-
mõistama; Sest temma tulli Ma Ot-
sast Salomoni Tarkust kuulma/ ja

waat/ siin on enamib kui Salomon.

43. Agga kui teojane Waint Inni-
messesi on wäljaläänud/ siis läib tem-
ma läbbi kaitwad Päwad // ot sib Hin-
gamist/ ja ei leia mitte.

44. Siis ütleb temma: Minna
tahhan ümberpöörda omma/ Ma-
jast/ kust minna ollen wäljalään-
nud/ ja kui temma tulleb/ siis leiab
temma sedda tühja ollema/ Luadega
pühhitud ja ehhitud.

45. Siis lähhäb temma ja wottab
ennesega teist seitse Waimo/ ke kūrje-
mad on// k^o temma isä/ ja kui nem-
mad sinna sissetulleswad/ ellawad
nemmad saäl/ ja lähhäb selle Inni-
messiga wahjemaaks parrast/ kui
se enne olli/ ninda peab ka sellesinnase
kurja Suggule sündima.

46. Agga kui temma weel ninda
Rahwale räkis/ waat/ siis seisid tem-
ma Emma ja temma Wennad oues
ja piüüsid temmaga räkida.

47. Siis ütles üks temma wasto:
Waat/ sinno Emma ja sinno Wen-
nad seiswad oues/ ja piüüdwad sin-
noga räkida.

48. Agga temma wastas/ ja üt-
les sellele/ ke sedda temmale täda an-
dis: Kes on minno Emma/ ja kes
on minno Wennad?

49. Ja dieudas omma Kät wälja
omma Jüngride ülle ja ütles: Waat/
minno Emma/ ja minno Wennad.

50. Sest ke eal minno Taewase
Jisa Tahtmist teeb/ se on minno
Wend/ ja Odde/ ja Emma.

Se XIII. Pätüt.

1. **S**elsammal Päwal läks Je-
sus Roijast wälja/ ja istus
mahha Järwe äre.

2. Ning paljo Rahwas koggus tem-
ma jure/ ninda et temma piddi Lae-
wa astma/ ja mahha istma/ ja leiti
Rahwas seisis Järwe äres.

3. Ning temma räkis nende wasto
monda Tähhendamisse Sannade
läbbi/ ja ütlet: Waat/ ütse Kälwoja läks
wälja külwoma.

4. Ja kui temmä külwas/ langis
monni ~~Tärra~~ Te äre/ siis tullid Lin-
nud/ ja söid sedda ärra.

5. Agga monni langis ~~Rahh-~~ma
päle/ kussa temmal ep olnud paljo
Muldä/ ja tousis näppesi ülles/ sepär-
rast et temmal ep olnud süggawat
Muldä.

6. Agga kui Pädwolik tousis/ wot-
tis Poud sedda linni/ ja et temmal
Juurt ep olnud/ kuiwas temma ärra.

7. Agga monni langis Ohhakade
kella/ ja Ohhakad katiwid ülles/ ja
lämmatasid sedda ärra.

8. Agga monni langis ~~ihhe~~ hä
Ma päle/ ja monni kandis sädawör-
ra/ monni kuelümnewörra/ agga

monni kolmekümnewörra Wälja.

9. Kel Kõrwad on kuulma/ kuulgo.

10. Ning Jängrid astsid teima jure/
ja ütled temma wasto: Mispärrast
rägid sinna neile Tähhendamisse
Sannade läbbi.

11. Temma kostis ja ütlet nende
wasto: Teik on antud Laewa Rigi
Salla-asjod moista/ agga neilsumat-
st ep olle mitte antud.

12. Sest kennel on/ sellel peab an-
netama/ ja temmal peab kül ollema;
Agga kel ep olle/ temmal peab wo-
etama/ nüs temmal on.

13. Sepärrast rägin minna nende
wasto Tähhendamisse Sannade läb-
bi; Sest et nemmad nähhes ei nä/
ja kuuldes etkule/ egga moista.

14. Ja neist saa h toeks Esaia Kulu-
tamine/ ke ütlet: Kõrwadega peate
teie kuulma/ ja ei mitte moistata; Ja
nähhes peate teie näggema/ ja ei
mitte tundma.

15. Sest seinnatse Rahwa Süd-
da on kangelä lainud/ ja nende Kõr-
wad kuulwad rassedaste/ ja panne-
wad omnad Silmad linni/ et nem-
mad ~~eel-et-nä~~ Silmadega/ ja Kõr-
wadega ei kule/ ja Süddamega ei
moista/ ja ümber ei põra/ ja minna
neid ei parranda.

16. Agga õnsad on teie Silmad/
et nemmad näwad/ ja teie Kõrwad/
et nemmad kuulwad.

17. Seg

50.

9.

10.

11.

12.

/lelle väest peab ka ära

13.

14.

1.

4.

5. /müü / kuu

6.

15. /tuumas jämed l. laimud

7. /müü / kuu

/vahhesi / ei nä

8.

16.

17.

24.

|kuninga-

18.

25.

|kefi

19.

|oli silvata

26.

20.

27.

|ietna juve
|fa

21.

|houfel

||pukhamawfe kida waroti

28.

22.

|...
|...
|...

29.

23.

|soma

30.

|atte
|kida

17. Sest tõesti minna ütlen teile: Paljo Prohwetid ja Oiged on tahtnud näha / mis teie näte / ja ep olle sedda mitte nälnud / ja kuulda / mis teie kulete / ja ep olle sedda mitte kuulnud.

18. Siis kuulge nüüd sedda Tähhendamisse Sanna sest Kälwajast.

19. Kui legi sedda Kigi Sanna kuleb / ja ei moista sedda mitte / siis tuleb se Tigge / ja Kiffub sedda ärra / mis küwatud on temma Süddame sisse / ja se on sesamma / ~~Te äres on küwatud.~~

20. Agga se ~~Wah~~ ma päle küwatud on se / kui legi sedda Sanna kuleb / ja sedda warsti Rõmoga wastowottab.

21. Agga temmal ep olle Juuret enneses / waid temma seisab agga ürrisels: Kui Willetfus ja Kiriamine tulles Sanna pärrast / siis saab temma warsti pahhandud.

22. Agga mis Ohhakade sekka küwatud on / se on sesamma / ke sedda Sanna kuleb / ja sesinnatse Ma-Ilma Murre ja Kalkusse Petrus länunatab se Sanna ärra / ja ei kannamit-
te ~~Wihja~~.

23. Agga mis hä Ma päle küwatud on / se on sesamma / ke sedda Sanna kuleb ja moistab / ning ka Wihja kannab; Ja monni kannab saddakortse / agga monni kuetümmekordse / monni kolmekümnekerdse Wihja.

Ewangel: wien dal Pähha Päwal pärrast kolme Sanninga Päwa.

24. Temma panni nisse ühhe teise Tähhendamisse Sanna ette / ja ütles: Taewa Riik on Innimesse sarnane / ke hääd Semet omia Põllo päle külwos.

25. Agga kui Innimesed magasid / tuli temma Waenlane / ja külwos Umbrohto Niiso sekka / ja läks ärra.

26. Kui nüüd Orras lastwas / ja Wihja kandis / siis adime ~~temma~~ ka se Umbrohht.

27. Siis tullid ~~Wah~~ Jhanda Sullased / ja ütliid temmale: Jhanda / eks / sinna olle hääd Semet omia Põllo päle külwand? Kust temmale siis se Umbrohht ~~siidind~~?

28. Temma ütles nende wasto: Sedda on Waenlane tehnd. Siis ütliid Sullased temma wasto: Kas sa siis tahhad / et meie peame minema / ja sedda kolkokorjama?

29. Temma ütles: Ei mitte / et teie ühtlase sedda Niiso wäija ei kiffid / kui teie sedda Umbrohto kolkokorjate.

30. Piste ytollemad ühtlase lastwada Leit ~~temma~~ se Ajaks / ja Leit ~~temma~~ se Ajal tahhan minna Leitajisse ütelda: Kogoge enne sedda Umbrohto / ja siddoge / temma Wihko / sedda är-rapollerada / agga Niiso kogoge minno Aita.)

31. Übbe teise Tähhendamisse Sanna panni temma nende ette/ ja ütles: Taewa Riik on übbe Sinnapittaja sarnane/ mis üks Innimenne wottis/ ja küwas omma Põllo päle/

32. Mis se teigerawhemb on teigest Eemueft; Agga kui temma saab ülestaswanud/ sitg on temma teigesturemb Aja - Rohhude saas / ja saab Puuks/ ninda et Linnud Taewa al tullewad/ ja peskitawad temma Oksade pääl.

33. Übbe teise Tähhendamisse Sanna räkis temma neile: Taewa Riik on Hapotaigna sarnane/ mis üks Rae ne wottis/ ja seggas kolme Waska Jahho selle/ kuni temma teggene hupaks sai.

34. Sedda teik räkis Jesus Tähhendamisse Sannade läbbi Rahwa wasto/ ja ilma Tähhendamisse Sannad et räkind temma mitte nende wasto/

35. Et piddi töeks sama/ mis ütles: dud on Brohweiti läbbi / ke ütles: Minna tahhan omma Su lahti awmada Tähhendamisse Sannade läbbi/ ja tahhan räkida/ salla. Usjo Ma Ilma Algimissest.

36. Siis lastis Jesus Rahwast omneft ärraminna / ja tulli Koiso/ ja temma Jungrid astsid temma jute/ ja ütles: Selleta meile sesinnase Tähhendamisse Sanna Umbrohhusi Põllo pääl.

37. Temma kostis ja ütles nende

wasto: Ke hääd Semet kütwab/ on se Innimesse Poeg;

38. Agga se Põld on Ma Ilm: Se hä Semte on need Rigi Papsed/ agga se Umbrohhi on selle Tiggeda Papsed.

39. Agga se Waenslane/ ke need kütwab/ on Kurrat: Se Leikaminne on se Aja Eppetus / need Leikajad summad Ingrid.

40. Otsiko nüüd se Umbrohhi wäljakitkstatse/ ja Tullega ärrapolletatse/ ninda peab ka sesinnatse Aja Eppetussel ollema.

41. Se Innimesse Poeg lähtatab ommad Ingrid/ ja nemmad peatwad tegguma teik Pabhandussed temma Rigi seest/ ja ke illekohto tewad.

42. Ja peatwad deid Tulle Ahjo sisse heitma/ siäl peab ollema Ulguminne ja Hanimastek.

43. Siis peatwad Digid pafsima kut Päästlik omma Ila Rigts. Kel Rõrwad on kuulma/ kuulgo.

44. Ta on se Taewa Riik übbe Warrandusse sarnane / mis Põllal on ärrapeidetud/ mis üks Innimenne leidis/ ja ärrapeitis/ ja läks rõmus selle pärrast / ja müüs ärra teik/ mis temmal olli/ ja ostis sesamma Põllo.

45. Ta on Taewa Riik übbe Raupmehhe sarnane/ ke hääd Berlid otis.

46. Kui temma übbe kallt Berli lei-

31. /pene sinowice

32. /alwen,

Kawar Perfa

33. /punninga mawis, /kuning gr.

/pita 2

34.

35. /fool
/kalia
/rohulata sulubada.

36.

37

38.

39. /ma-ilma

40.

41.

42. /kippistanime.

43.

44

45

46.

47.

dueto
/ge

56.

48.

57.

(kurci, Polowal, zgotla ni aut-
jagga

49.

58.

50.

Kivistanimue 2. p. q. fr.

51.

1.

52.

Siitanga riji
Koiia Solanda

2.

53.

Waggi, mir kina fira, ni
neto kaggyga

54.

ddade

3.

lonna

4.

zgotla Lubba kalla oticjole

5.

leidis / läks temma ja müüs keit / me
temmal olli / ja ostis sesamma.

47. Ta on Laewa Riit ühhe War-
ko sarnane / mis Merrese heidetakse /
ja keitst Suggust kolkowab.

48. Mis nemmad / kui temma täis
on / wählaweddawad Are / ja istwad
mahha / ja kogguwad need hääd Ast-
jade sisse / agga need kurdad wistawad
nemmad ärra.

49. Minda peab ta sündima Aja
Lõppetustel : Need Inglise peawad
wahaminema / ja kurdad Digebe jä-
ast ärralahutama.

50. Ja peawad nemmad Tulle-Ab-
jo heitma / sääl peab ollema Ulgäin-
ne / ja Hambastekärrifeminne.

51. Iesus ütles nende wasto : Kas
teie olete sedda keit moistnud ? Nem-
mad ütliid : Käl Issand.

52. Siis ütliis temma nende was-
sto : Sepärrast on iggäiks Laewa
pole õppetud Kirjatundja ühhe Bes-
te ühhe sarnane / ke ommast War-
randustest lurt ja Wanna ettekannab.

53. Ja se sündis / kui Iesus need-
sinnatled Tähhendamisse Santad sai
lõppetanud / läks temma säält ärra.

54. Ja tuli omma Issa Male / ja
õppetas neid nende Koggodusse Kõl-
sees / minda et nemmad ehmata sid / ja
ütliid : Kussast on sellele se Tarkus / ja
need wäggewad Teggu?

55. Eks sesinnane olle ühhe Pusep-

pa Boeg? Eks temma Emma Kut-
satast Martaks? Ja temma Wen-
nad Jakobiks / ja Josefeks / ja Simo-
naks / ja Judaks?

56. Ja eks temma Ded keit olle
meie jures? Kussast temma siis sedda
keit sanud?

57. Ja pahhandasid ennast tem-
mast? Agga Iesus ütliid nende was-
to : Ei matka Prohweet kussast wähl-
hemb / kui omma Issa Maal / ja om-
ma Kotjas.

58. Ja temma ei tehnud sääl sam-
mas mitte pahjo wäggewad Teggu-
sid / nende uskmatast äddame pärrast.

Se XIV. Wätül.

1. **S**elhammas Ajal Kulis Hero-
des se Melliwõrest sedda
Kõnnet Iesussest.

2. Ja temma ütles omma Gul-
laste wasto : Sesinnane on se Kristia
Johannes / temma on Suraust ütles-
tousnud / sepärrast teeb temma nifug-
guied wäggewad Teggu.

3. (Sest Herodes olli Johannest
kinniwotnud / siddonud / ja Wangi-
torni heitnud Herodia temma Wen-
na Wilippusse Emmanda pärrast.

4. Sest Johannes olli temma was-
to ütelnud : Gul si sunni mitte ted-
da pidada.

5. Ning kui temma sedda tahtis
tap:

tapva/kartis temma sedda Rahwaast/
fesi nemmad piddasid tedda Proh-
wetiks.)

6. Agga kui Herodes omma Sünd-
misse Päwa piddas/ siis tantsis Hero-
dia Lütat nende säas/ ja se olli Hero-
dese Mele pärrast.

7. Siis tootas temma wandes/ tem-
male anda/ mis temma cal piddi
kästina.

8. Ja temma Kenne omma Em-
mast olli bypetud/ ütles; Anna mul-
le ühhe Waagna pääl. Nüna Johan-
nesse Pää.

9. Ning Kuningas sai kurtwaks/ag-
ga se Wandmisse/ ja nende pärrast/
te temnaga Kaual isisid/ kästis tem-
ma temmale sedda anda.

10. Ja läktitas/ ja lastis Johan-
nesse Pää Otsast ärraraioda Wangi-
kornis.

11. Ja temma Pää todi ühhe
Waagna pääl/ ja anneti selle Neit-
üsi/ ja temma wiis se omma Em-
male.

12. Ja temma Jüngrid tullid/ ja
wotsid temma Kehha/ ja matsid sed-
da mahha/ ja tullid/ kulutasid sed-
da Jesussele.

13. Kui Jesus sedda kulis/ läks tem-
ma säält ärra ühhe Laeroga kõrbe
ässi/ ja kui se Rahwas sedda ku-
lis/ ~~läks~~ nemmad Jassa Einuadest
temma järrelt.

14. Ning Jesus läks wäsjä/ ja näg-
gi paljo Rahwaast/ ja temmal olli nen-
de pärrast haffe Meel/ ja teggi nende
Lõbbisid terwets.

15. Agga kui Ohto sai/ tullid tem-
ma Jüngrid temma jure/ ja ütliid:
Se on üks tühhi Paik/ ja Aeg on
möda läinud/ lasse sedda Rahwaast
ennefest ärra/ et nemmad woitwad
Allewitka minna/ ja enneste Roga
osta.

16. Agga Jesus ütles nende waas-
to: Weil ep olle mitte tarwis ärra-
minna/ andke teie neile süa;

17. Agga nemmad ütliid temma
wasio: Weil ep olle siin eugamb/ kui
wiis Leiba/ ja kaks Kalla.

18. Ja temma ütliid: Loge neid
mulle teina.

19. Ning temma kästis Rahwaast
mahha ütuda Rohho päle/ ja wot-
tis neid wiis Leiba/ ja kaks Kalla/
watas ülles Laerwa/ ja tannas/ ja
murdis/ ja andis need Leitwad Jüngri-
dele/ agga Jüngrid Rahwale.

20. Ning nemmad söid Leik/ ja nen-
de Rõhhud said täis/ ja tõstid ülles/
mis neist Pallotesest ällejäl/ kaks-
kümmed Korwi täit.

21. Agga neid/ te ollid sönud/
olli liggi wiis tühat Meest/ ilma
Naisst ja Lapsed.

22. Ning seddamaid ajas Jesus om-
mad Jüngrid/ et nemmad piddid
La-

6. ...
7. ...
8. ...

9. nenne Wamette
10. ...

11. /picople
12. ...

13. /mitt /ilte kirja linn
/värfid

14. ...
k

15. ...
ls

16. /ide /pof.
158

17. ...
18. ...

19. /neid
/pole /önnistur
/neils

20. /konjafð vinnu
/heif

21. /ita /ita 3. hæfir loftur vinnu
/mata

22. ...

lenni tui

23.

32.

24.

herrat olli pilotti hädä neitt

34.

kui neta älle järve jäid,
neltä neta äd

25.

35.

fäil ümberkand

26.

kue

36.

ofe laantid pühuda

27.

28.

29.

30.

2.

lofi

31.

h. ääda

3.

Laeva astuma / ja temma eel minnema / kuni temma Rahvast eest piddi ärralastma.

23. Ja kui temma Rahvast sai eest ärralastnud / astus temma ühe Ma päle tsipaines Balwet piddama / ja Ohto olli temma üksi sääl sammas.

24. Agga se Laew olli jubba läset Järwe / ja waewast Lacnehest / sest Tuul olli wasto.

25. Agga Puhte Ajal läks JESUS nende jure / ja kõndis Järwe pääl.

26. Ja kui Jügrid tedda näggid Järwe pääl kõndiwa / ehmatasid nemmad ja ütli: Se on Tont / ja kiffendasid Hirno pärrast.

27. Agga seddamaid rätis JESUS nende ga / ja ütli: olge rahhu / minna ollen se ärge kartte mitte.

28. Agga Peetrus kostis temmale / ja ütli: Issand / kui sinna se ollid / siis käsibemind ennese jure tulla Wee päle.

29. Agga temma ütli: Tulle / ja Peetrus astus Laewast wälja / ja kõndis Wee pääl / et temma JESUSse jure piddi tullesma.

30. Agga kui temma langet Tuult näggi / siis kartis temma / ja hakkas waijuma / kiffendas ja ütles: Issand aita mind.

31. Agga JESUS sirrotas warssi oma Käe wälja / hakkas tegumast kiu-

mi / ja ütli temma wasto: Oh sinna nõdra usulinne! Mispärrast ollid sinna kahewahhel?

32. Ja nemmad astsid Laewa / ja Tuul heitis ärra.

33. Agga te Laewas ollid / tullid ja kummardasid temma ees / ja ütli: Sinna ollid tõest Jummalaga Boeg.

34. Ja nemmad läksid älle / ja said Kenetsaretti Male.

35. Ja kui se Rahwas sääl sammas Paikas tedda / läksid nemmad leige Ma läbbi / ja töid teilsuggused Wiggasid temma jure.

36. Ja pallusid tedda / et nemmad agga temma puutma / ja ütli neid puutid / said terweks.

Se XV. Päät.

1. S üs tullid JESUSse jure Keisatundjad / ja Wariserid Jerusalemmast / ja ütli:

2. Mispärrast tewad sinna Jügrid Wannemade Saadniste wasto? Sest nemmad ei wesse omma Kääd mitte / kui nemmad Leiba wotwad.

3. Agga temma kostis / ja ütles nende wasto: Mispärrast tete tete siis Jummalaga Kästo wasto tete Saadniste pärrast?

4. Sest Jummal on käskinud ja ütelnud: Auustage omma Issa ja Emma / ~~ja~~ te Issa ja Emma neab / se peab Surma surema.

5. Agga teie ütlete: Ke ^{jal} Issa ehl Emma wasto ütleb: Se on Jumalal antud / mis sulle minust roob Raswo tulla / se teeb hästi / ehl temma kü omma Issa ja Emma et auusta.

6. Ring ollete ninda Jumala Kästo tühjaks tehnu teie Südamisse parast.

7. Teie ^{inwaka} Pilljad / Esatas on teie kste hästi tulutanud ja ütelnud:

8. Sest mine Rahwas tulleb minno liggi omma Suga / ja auustab mind omma moka dega / agga nende Südda on kangel minust ärra.

9. Agga ~~asjata~~ tentivad neimad mind / et neimad õppetawad õpetused / mis Inimeste käsmisid on.

10. Ja temma kutsus sedda Rahwast eanese jure / ja ütles nende wasto: Kuulge ja moistke.

11. Mis Suust sisse lähhab / se ei rojasta mitte Inimest; Wast mis Suust wälja lähhab / se rojastab Inimest.

12. Siss astid temma Jüngerid temma jure / ja ütli: Kas sinna tääd / et Wariserid ~~sinna~~ pabhandad / kui neimad sedda Sanna ~~kustid~~?

13. Agga temma kostis ja ütli: Agga Taime / mis minuo Taewa-

ne Issa ep olle ihotanud / kikkutakse ärra.

14. Jätke neid: Neimad on Sõgedad ~~ning~~ Sõggedade Juhhatajad. Agga kui Sõggeda Sõggeda juhhatab / siis langewad neimad mollemad Auko.

15. Siss kostis Petrus / ja ütli temma wasto: Selleta meile sedda Tähendamisse Sanna.

16. Ja JEsus ütles nende wasto: Welaks teie ollete moistmatumad?

17. Eks teie roel ei moista / et kelle mis Suust sisse lähhab / se lähhab Kõhto / ja saab omma ~~Te~~ ^{faia} wälja heldetud?

18. Agga mis Suust wälja tulleb / se tulleb Süddamest / ja se rojastab Inimest.

19. Sest Süddame seest tullewad wälja kurjad Mõtlemissed / Tapmissed / Abbiellorikmissed / Horajahhid / Wargussed / Wassetunnistused / Teotamissed.

20. Need Asjad omnad / mis Inimest rojasteks tewad; Agga pesse watta Kätega sõma ei te mitte Inimest rojasteks.

(Ewangel: teisel Paasto Pähhä Päwal.)

21. Ring JEsus ^{tulli} läks säälte ärra / ja läks Tire ja Sidoni Rajale.

22. Ring waat / üks Kananea Ma

4
5. | Sur: Chari Ande, mis fulle minu
wain kaofear tulla

6.
7.

8.
9.

10.
11.

12. | Female
fendid
kanulfo

13.

14. | le ted

15. | ker

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. | lusk

23.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

Wägga kelle Sudda

Minnna fömsta
lära ei nörgu.

33.

34.

35.

36.

37.

Ma Raene tulli seltſammalt Rajast
wäſſa / ja kiſſendas temma järrele ja
üttes: Iſſand / Lawida Boeg / hal-
laſta minno päle / minno Tüttar wa-
wataſſe kurjaſt Waimuſt kurjaſte.

23. Agga temma ei lausnud tem-
male Sannagi. Siis aſſid temma
Jüngrid temma jure / palluſid tedda
ja ütliſid: Sata tedda enneſeſt ärva-
ſeſt temma kiſſendab meid tagga.

24. Agga temma koſtis ja ütles:
Minna ep olle mitte läkkitud / kui ag-
ga Iſſraeli Koſja ärakaddõnud Lam-
maſte jure.

25. Agga temma tulli / ja kum-
mardas temma / ja ütles: Iſſand
aita mind!

26. Agga temma koſtis ja ütles:
Se ep olle mitte hä / et Laſte Leib
woetake / ja Koerde ette heidetake ;

27. Agga temma ütles: ~~Sata~~ tül-
Iſſand / agga kummatagi ſõwad
Kooraleſſed neſd Leiwa Raſokel-
nis nende Iſſandade Laua päält
mahhalangewad.

28. Siis koſtis Ieſus / ja ütles tem-
ma waſto: ~~Woi!~~ Raine / ſinno Uſſ
on ſuur / ſulle jündko ninda / kui ſin-
na tahhad / ja temma Tüttar ſai ter-
weks ſeltſammal Tunnil.)

29. Ning Ieſus läks jüst emale / ja
tulli Kalilea järwe äre / läks ühhe
Mär päle / ja iſtus ſinna mahha.

30. Ja paljo Rahwaſt tulli tem-

E

ma jure / need tõid eunefega Jallo-
tumad / Sõggedad / Tunnid / Wi-
gaſid / ja paljo teit / ja heidid nem-
mad Ieſuſſe Jalkade ette / ja temma
teggi neid terweks /

31. Ninda et ſe Rahwas Jünneks
panni / kui nemmad näggid / et need
Tunnid rääkiſid / need Wyzged
terweks ſaid / need Jallostumad ki-
ſid / need Sõggedad näggid / ja kü-
ſid Iſſraeli Jünmalat.

32. Ja Ieſus kutyſ omma Jün-
grid enneſe jure ja ütles: Mul on hal-
le meel ſe Rahwa pärraſt / et nem-
mad jähä kolm Päwa minno jure
ommad jänud / ja neil ep olle ühtegi
Sõmit / ja minna ei tahha neid mitte
ſõmata enneſeſt ärvalaſta / et nemmad
Teepääl rannotumaks ei lähähä.

33. Siis ütliſid temma Jüngrid
temma waſto: Kuſt meil ni paljo
Leibo on ſiin Kõrweſ / et meie ni pal-
jo Rahwaſt täidame?

34. Ja Ieſus ütles nende waſto:
Mittõs Leiba teil on? nemmad ütliſid:
Seitſe / ja piſſut Kallokelid.

35. Ja temma kütis Rahwaſt
mahha ikuda Ma päle.

36. Ja wõrtis need ſeiſe Leiba ja
Kalka / tannas / murdis ja andis omia
Jüngridele / ja Jüngrid Rahwale.

37. Ja nemmad ſõid teit / ja nende
Kõhhud ſaid täis / ja korjad teit
üllejänud Pallokesſit ſeiſe Kõrwi
täis.

38. Ag-

38. Agga neld/ ke ollid sömud / ollid
neilli tuhhat Meest/ ilma Naisid ja
Lapsiba.

39. Ning kui temma sedda Rah-
waast unustet sai arwataatnud / astus
temma Raewa/ ja tulli Magdala Raewa
päle

Se XVI. Pätit.

1. **S**iis tullid need Wariserid ja
Sadduserid temma jure/
need kuusaid tedda/ ja küs-
süd temmast/ et temma nelle Jum-
mätähte Taewast piddi näitma.

2. Agga temma kostis ja ütles nei-
le: Ohtul ütlete teie hääd ilma tul-
lewä/ sest Taewas on tullis arwata.

3. Ja Homikul ütlete teie kurja Il-
ma tanna tullewä/ sest Taewas
on Piltwes ja tullis arwata. Teie
Piltwad/ Taewa Naggo moistate teie
arwada; Ets siis teie ka woi se-
nähse Nii Tähte arwada?

4. Et kurri ja Abbiello. ar-
warikkus/ Suggu otsib Tähte/ ja
Tähte ei pea temale anketama/
kui Prohweti Jona Täht/ ja temma
jättis neid mahha/ ja läks ärra.

5. Ning kui temma Jüngrid said
teise Are sanud/ ollid nemmad unust-
tanud Leitwad ennesega wotta;

6. Agga JESUS ütles nende wasto:
Katske ja holdke enmast Wariseride

ja Sadduseride Happotaigna eest.

7. Siis mõtsid nemmad isienne-
ses/ ja ütled: Se on wist/ et mete/
Leiwad ennesega ei wotnud.

8. Agga kui JESUS sedda mõstis/
ütles temma nende wasto: Teie nõd-
ra. usulised/ mis mõtete teie isip-
kottis/ et teie ep olle Leitwad ennesega
wotnud?

9. Ets teie weel moista? Ja ets
teie weel mällestä neid wiis Leiba/ wte
tuhhande säas/ ja mitto Korwi teie
sääd korjasite.

10. Eiga neld seitse Leiba nella tuh-
hande säas/ ja mitto Korwi teie siis
korjasite.

11. Kuid ei moista teie siis mitte/ et
minna Leiwast teile ei räsknud/ en-
nast hoida Wariseride ja Sadduseri-
de Happotaigna eest.

12. Siis mõstsid nemmad/ et tem-
ma es olle ütelnud enmast hoida Lei-
wa Happotaigna eest/ waid War-
seride ja Sadduseride Dypetusse eest.

Ewangelium Peetrusse Päwal.

13. Agga kui JESUS tulli Cesarea
Wilippi Pinna Raewa/ küsis temma
oumma Jüngrid/ ja ütles: Keddaks
mind/ Janimesse Poega/ Rahwas
ütles ollewa?

14. Nemmad ütled: Monningad
ütsewad Ihd. Kristia Johannest olle-
wa;

38. - Nr. c. 14, 21. Al g'ibma obbefta
in beftita 3 Wafte 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
| leeb fe on | g olle Leib

39. - | h it mit ä rm u n n a m a l a u r . | 8 . | u n e f e r m o t i c e

1. | r e n d e

10.

2. | p e r n a b

11.

3. | g i | m i n n a u l e f e r a d i e r e p e r f e t e

| p e r n a b
| f a w o d e r

12.

4. | i a . c . 1 2 , 3 9 , 1 1 3 ä r r a m i n n a m a .
| a g g e

5.

| f o t

13. | h e f t e

| m i n n a u l e f e r a d i e r e p e r f e t e

6.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

motte je peab

kear kahjo
| luttastaniija hinda woih kimeone
suda otia tinge ept

wa; Agga teised Eliast; Agga teised/
Jeremiaht/ ehk üks neist Prohwetist.

15. Temma üteti nende wasto:
Keddak teie ~~see~~ mind ütlete ollewat

16. Siis kostis Simon Peetrus/ ja
üteti: Sinna olled se Kristus se ella-
wa Jummala Poeg.

17. Ning JEsus wastas ja üteti
temmale: Dnms olled sinna Simon
Zona Poeg/ sest Pihha ja Berri ev
olle sulle sedda mitte tada annud/
waid minno Issa Taewas.

18. Ja minna ütlen sulle ka: Siina
olled Peetrus/ ja sesunnase Kalso päle
tahhan minna ehitada omma Kog-
godust/ ja Pörgo Wärrawad ei pea
sedda mitte woitma.

19. Ja tahhan sulle Taewa Rigi
Wotmed anda/ ja keik/ mis sinna
Ma pääl kinniseud/ se peab Taewas
kinniseptud ollema/ ja keik/ mis sinna
Ma pääl päästetud/ peab ka Taewas
päästetud ollema.

20. Siis kesis temma omma Jün-
grid/ et neimhad ei pidanud übbe-
te ütlemä/ et temma JEsus se Kris-
tus ehti.)

21. Sest Hjust hakkas JEsus udit-
ma omma Jüngridele/ et temma pid-
di Jerusalemma minnema/ ja paljo
kannatama neist Wannamilt/ ja ül-
lemilt Preestrilt/ ja Kiriatundilt/ ja
tappetama/ ja kolmandal Päwal
üllesärratadama.

22. Ning Peetrus wottis tedda kät-
wat/ hakkas tedda nimetama/ ja üteti:
Issand sinna Armo ennesele/ ärra
sündko sedda sulle.

23. Agga temma pöris emast im-
ber ja üteti Peetrusse wasto: Minne
mo tahha Sadan/ sinna olled nuuk
Pahhandus/ sest sinna ei moista mit-
te/ mis Jummalä/ waid mis Jün-
neste Mesle on.

24. Siis üteti JEsus omma Jün-
gridese: Kui kegi minno järrele tah-
hab kätä/ se salgago tsiennast ärra/
ja wotko omma Kristi ennese päle/ ja
salgo minno järrele.

25. Sest ke omma Ello tahhab hoi-
da/ se kaotab sedda ärra: Agga ke
omma Ello kaotab minno pärrasi/
se leiab sedda.

26. Sest mis üteti Jünneste/ kui
temma keik. Ma Ilma ennese Kas-
siks saaks/ ja kaotaks omma Hinge?
Ehk mis woteti Jünneste omma
Hinge kunnastamisteks anda.

27. Sest se peab sindima/ et se
Jünneste Poeg tulleb omma Issa
Aud sees omma Inglisege/ ja siis
tassub temma iggauhhe Kätte tem-
ma Tõ järrele.

28. Tõesti minna ütlen teile: Sitti
seiswad monningad/ ke ei pea mitte
Surma maitsma/ kuni neimhad
Jünneste Poega näwad tullewa)
temma Digiis.

Se XVII. Pätuf.

Ewangel: Luenda Pähha Päwal päraste Kolme Lunninsa Pähha.

1. **T**a kuc Päwa päraste wottis Iesus ennefega Peetrusi/ja Jakobit/ja Johannest temma Wenda/ ja wiis nemmad isspäines ühhe kõrge Ma päle/

2. Ja mudeti nende ees/ ja temma Balze paistis otsego Päälit/ ja temma Rided ~~foad~~ walget's otsego Walgus.

3. Ning wata/Moses ja Elias näit'sid enast neile/ ning kõnalesid temma-ga.

4. Agga Petrus kostis ja ütles Iesuse wasto: Issand/sün on meile hälla/ kui sa tahhad/ siis tahhame meie sete Kolm Maja tehha / sunul ühhe/ja Moseele ühhe/ ja Eliale ühhe.

5. Kui temma alles rakis/ waat/ siis warjus nende tüle üks selge Pilw/ ja waat/ üks Hääl Pilwest ütles: Sesinnane on minno armus Boega/ ke minno Mele päraste on/ tedda kuulge.

6. Kui need Jügrid sedda kulisid/ langid nemmad Silmilt mahha/ ja kartsid wägga.

7. Agga Iesus astus nende jure/ putus neid/ ning ütles: Douste illes/

ning ärge kartke mitte.

8. Agga kui nemmad ommad Silmiad üllestõit'sid / et näinud nemmad keddakt/ ke Iesust üks päines.

9. Ning kui nemmad Mäcs ~~ma~~ ~~h~~ ~~al~~ ~~ä~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~d~~ / kääris neid Iesus ja ütles: Zeie ei pea sedda Näit'nist kellele üt- lema / kummi se Jumimesse Boeg sur- nust saab üllestouenud.)

10. Ja temma Jügrid küsisid temmalt ja ütlesid: Mis siis kirja- tundiad ütlewad / et Elias peab en- ne tullema?

11. Agga Iesus kostis ja ütles nen- de wasto: Elias peab kül enne tulle- ma / ning keik jälle korda saatma.

12. Agga minna ütlen teile / et E- lias on ~~ma~~ tulnud / ja nemmad ep olle tedda mitte tunud / wald ~~om~~ ~~ad~~ temmale teinud / mis nemmad eal tahtnud. Ninda peab ka se Jumimes- se Boeg neilt kaamatama.

13. Siis moistsid Jügrid / et tem- ma Kiscia Johannest nende wasto olli rästinud.

14. Ning kui nemmad Mahwa ju- re tullid / astus temma jure üks Ju- ninenne / ja langis Pölwest mahha temma ette /

15. Ning ütles: Issand hallasta minno Boja päle / sesti et teina Kutõbbi- ne on / ja kirjaste waerwatakse / tem- ma langeb ajoti Tullese / ning ajoti Wette.

16. Ning

1-100, 1000

1.

2.

3.

4. / le ou les, et mais fin olivine

5.

6.

7. / le / les

8.

9.

/ allhelegi

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

29.

17.

porane

25.

kamutama

18.

gitter

20.

19.

hirano

27.

20.

keema kore

21.

1.

22.

2. | pami ~~to~~ leiona
P. ~~leiona~~ x ~~to~~

23.

3.

16. Ning minna ossen tedda sinno Jüngeride jure tonud/ ja nemmad ei woinud tedda mitte terweks tehha.

17. Agga JESUS kostis ja üteti: Oh sinna usmata ja ~~arrapöördud~~ Suggu! Kauada minna teiega pean elletama? Kauada pean minna teid salama? Toge temma minnule seie.

18. Ja JESUS ~~abwerdas~~ tedda/ ja kurti Waim läks temmaist wälja/ ning se Pois sai terweks selsammal Tunnil.

19. Siis läksid Jüngerid JESUSSE jure isipäimes/ ning ütli: miks meie ei woinud tedda wälja ajada?

20. Agga JESUS üteli nende wasto: teie usmata Säddame pärrast. Seft tõest minna ütlen teile: kui teil list olleks kui Sinnäpürra/ siis teie wotte ütelda sennajä Mäe wasto: Minne siit sinna/ siis lähhäb temma/ ning ühtekit ep olle teil woinmata.

21. Agga sennane Suggu ei lähhä müido mitte wälja/ kō Palwe ja Paastimisse läbbi.

22. Agga kui nemmad ~~wöid~~ Kallilea Maal/ üteti JESUS nende wasto: Innimesse Pöega peab arraanetama Jannimesse Käste/

23. Ning nemmad tapwad tedda/ ning kolmandal Päwal touseb temma ülles. Ja nemmad said wägga kurwaks.

24. Agga kui nemmad Kapernaumma said/ tullid Beetrusse jure/ te Kohto-Rahha wastowotfid/ ja ütli: Eks teie Oppetaja Kohto-Rahha ärä ei maksä?

25. Temma üteli: Ja maksab Ning kui temma sai Koiso sanud/ joudis JESUS temma ette/ ja üteli: Mis mötled sinna Simon? Kennest wotwad need Kuningad Ma pääl Toli ehl Kohto-Rahha? omma Lastelt/ woi Wöradelt.

26. Siis üteli Petrus temmale: Wöradelt. JESUS üteli temma wasto: Siis on Lapsed wabhad?

27. Agga et meie neid mitte ei pahanda/ siis nimme Järwe äre/ ja heida oumma õnge wälja/ ning wotta esimesse Kalla/ mis ülles tulleb/ ja kui siia temma Sulahri teed/ siis leiad sa ühhe Rahha/ sedda wotta/ ning anna neile minna ja sinna eest.

Se XVIII. Pääl.

Ewangel: Mihkli Päwal.

1. Selsammal Tunnil astsid Jüngerid JESUSSE jure/ ja ütli: Kes on keige suremik Taewa Rigis?

2. JESUS kutsus ühhe Lapsokesse ennese jure/ ja ~~asttas~~ sedda nende kestel/

3. Ja üteli: Tõest minna ütlen teile/

le/ kui teie ei põra ümber / ja ei sa kui
Lapsoketted / siis ei sa teie mitte Tae-
wa Riiki.

4. Ke nõiid tõsiennast allandab /
kui seimane Laps / se on se suremb
Taewa Riigi.

5. Ning ke ühhe nisugguse Laps
wastorootab minno Rimmel / se
wottab mind wasto.

6. Agga ke pahhandab ühhe neist-
sinnatist wäbbemist / ke minno sisse
ustwad / sel olle parramb / et üks
Westi Riivoti temma Racla peaks
podama / ning tedda ärraupputada-
ma süggawama Merre Kõhta.

7. Hädda Ma Ilmale Pahhan-
dusse parrast. Pahhandussed peawad
kui tullesma; Agga Hädda selle Inni-
messete/ kelle läbbi Pahhandus tulleb.

8. Agga kui sinno Kässi/ ehk sinno
Jalg sind pahhandab / siis raisk neid
maha / ning heida ennesest ärra: Se
on sulle parramb / et sinna Käeta
ehk Jallota / ehk wiggane Ello sisse
lähhad / kui et sul kaks Kät ehk kaks
Jalga on / ja sind iggarwesse Lullese
heidetakse.

9. Ja kui sind sinno Silmi pahhan-
dab / kisso temma wälja / ning wõsta
ennesest ärra. Parramb on sul / et sin-
na ühhe Silmaga Ello sisse lähhad /
kui et sul kaks Silma on / ja sind Põr-
go Lullese heidetakse.

10. Katsge / et teie teddatist neist-

sinnatist pissokesist ärra ei põlga;
Sest minna ütlen teile / et nende In-
glid Tawas näwad allati minno
Issa Balge / ke Tawas on.

11. Sest Inimesse Poeg on tul-
nud õnsaks teggema / mis ärrakaddu-
nud on.)

12. Mis teie arwate? Kui ühbel
Inimesel sadda Lammas olle / ja
üks neist peaks ärraeksinna; Eks tem-
ma jättaks need ühheakümme
pale ühheksa / ja lähaks Mäggede pä-
le / ning otüks sedda ärraeksinud?

13. Ja kui se juhtub / et temma
sedda leiab / tõest minna ütlen teile /
et temma selle parrast ennamb rõnne
on / ke nende ühheakümme pale üh-
heksa parrast / mis mitte ep olle ärra-
eksinud.

14. Ninda ep olle ka mitte teie Tae-
wase Issa Tahtminne / et üks neist
pissokesist peaks ärrakadduma.

15. Agga kui sinno Wend sinno
wasto ehk / siis minne / ja nomi ted-
da sinno ning temma keses ükspäinos /
kui temma sind kuleb / siis olled sinna
õnna Wenda parrandatud.

16. Agga kui temma sind ei kule /
siis wotta wael ühhe ehk kaks enne-
sega / et kett Kesi kahhe ellil kolme
Lunnistaja Sums sekk.

17. Agga kui temma neid ei kule /
siis anna Koggodussele täda. Agga
kui temma Koggodust ei kule / mis
pra

10.

4. $\sqrt{\text{fou}}$

11.

5.

12.

6. $\sqrt{\text{pisfouefit}}$

13.

$\sqrt{\text{pöömfan}}$
fui
/ma

7.

14.

8.

A uti felle 3 ful

15.

9.

16. $\sqrt{\text{fiss}}$

10.

17.

18.

25

F3 of ^{the} Wily pidde maanta

19.

26.

| summar

| kiep

27.

20.

28.

21.

29.

22.

30.

23.

31.

| orda

24.

32.

pea tedda Pagganaks ning Tölnetiks.

18. Töest minna ütlen teile: Keit/ mis teie ~~tal~~ Ma pääl seote/ peab ka Laewas seotud ollema/ ja mis teie ~~tal~~ Ma pääl päästate/ peab ka Laewas päästetud ollema.

19. Tants ütlen minna teile: Kui kaks ühhe Noub on Ma pääl/ igga ühhe Naja pärrast/ mis nemmad tal palluwad/ se peab neile sama minno Issak/ ke Laewas on.

20. Seft kussa kaks ehk kolm minno Nimmel on kokko tulnud/ sääl olen minna nende keitel.

21. Siis astus Peetrus temma jure ja üttel: Issand/ mitto korda pean minna andeks andma omma Wenale/ ke minno wasto eksh? Kas saab käl seitsmest korrast.

22. Jesus üttel temma wasto: Minna ep ütke mitte seitse/ waid seitse kümmedkord seitse kord.

Ewangel: teisel Pähha Päwal
kolmattümmed pärrast kolme sis
no Jummalis Pähha.

23. Sepärrast on Laewa Riik ühhe Kuninga sarnane/ ke omma Sullastega tahtis Armo piddada.

24. Ja kut temma hakkas arwama/ todi üks temma ette/ seolli temmaks kümmeduhhat ~~seft~~ wölga

25. Agga kui temmal ep olnud maksta/ lastis Issand müa tedda ja temma Naest ja temma Lapsed/ ning keit mis temmal olli/ ja maksta.

26. Siis langis se Sullane mahha/ pallus tedda ja üttel: Issand kankata minnoga/ minna tahhan sulle keit maksta.

27. Siis olli Issandal halle Meel se Sullase päle/ lastis temma lah-ti/ ja se Wõlla jättis temma temma: le ka mahha.

28. Siis läks seätuma Sullane wälja/ ja leidis ühhe pinna- Kasul- lasti/ sel olli temmal sadda Krossi wölga/ ja temma wottis tedda kinni/ kätgistas tedda ja üttel: Maksa mulle/ mis se wölga ostet.

29. Siis langis temma Kasulla- ne temma Jalge ümber/ pallus tedda/ ja üttel: Kankata minnoga/ minna tahhan sulle keit maksta.

30. Agga temma ei tahtnud mitte/ waid läks/ ja heitis temma Wangi- torni/ kinni temma maksis/ me temma wölga olli.

31. Agga kui temma Kasullased näggid/ mis sindis/ said nemmad wägga kurwaks/ ja tullid/ ning wäl- sid omma Issandale keit/ mis olli sindinud.

32. Siis kussus temma Issand tedda ennest ette/ ja üttel temma was-

to: Sinna tlgge Sullane / keik sefin-
nase Wõlka ollen minna sulle mah-
hajdnud / et sinna mind pallusid.

33. Eks siis sinna ka piddand Ar-
mo heitma omma Kasullase päle /
ninda ka minna ka sinna päle ollen
Armo heitnud ?

34. Ja temma Issand sai wiikka-
feks / ja andis temma ärra Waewa-
jade Kätte / Kunni temma makis keik /
mis temma temmaid wõlgo olli.

35. Ninda teeb ka minna Laewa-
ne Issa teile / kui teie iggawits om-
nast Süddamest andeks ei anna om-
ma Wenmale temma Ekstussed.

Se XIX. Pätuf.

1. **S**a se sündis / kui Jesus need-
sinnatsed Könned sai löp-
petanud / läks temma Ka-
silea Maast ärra / ja tulli Juda Ma
Raja päle teise pole Jordanit.

2. Ja palho Rahwas käis temma
järele / ja sääl teggi temma neid
terweks.

3. Süs tullid temma jure need Wa-
rnerid / kiusajid sedda / ja ütlid tem-
ma wasto: Kas Inimessel wõib /
olgo me, Sü pärrast se tabbab / om-
ma. Naesest ennast lahbutada ?

4. Agga temma kostis / ja ütles
nende wasto: Eks teie olle luggenud /
et se / ke Algimissest Inimiseist teinud /

on neid Meest ja Naest teinud.

5. Ning ütelnud : Sepärrast
jättab Inimenne Issa ja Emma
mahha / ning jääb omma Naese ju-
re / ja peawad need kaks üks Eibha
ollena.

6. Süs ep ollennunud teie kaks /
waid üks Eibha. Sepärrast mis
Jummal on ühte pannud / sedda ei
pea Inimenne lahbutama.

7. Nemmad ütlid temmale: Mis
pärrast on siis Moses käsknud Lah-
butamise Kamato anda / ning ennast
temmast lahbutada ?

8. Temma ütles nende wasto: Mo-
ses on teile Lubba andnud teie Süd-
dame Kangusse pärrast sinna Naes-
sist lahbutada; Agga Algimissest ep
olle se mitte ninda olnud.

9. Agga minna ütlen teile: Keer-
nast omma. Naesest lahbutab / mi-
do ke Hora Ello pärrast / ja wottab
teist / se rikkub Abbiello / ja ke sedda
lahbutad Naesest wottab / se rikkub Ab-
biello.

10. Süs ütlid temma Jüngerid
temma wasto: Kui Inimesse Lug-
gu Naesega ninda on / siis ei wõi
Abbielluse totkominna.

11. Temma ütles nende wasto:
Sedda Sanna ei moista iggawees /
waid need / kellele se antud on.

12. Seis on kõhhetud / ke Emma
Ihhuist nindu on sündinud / ning kõh-
hetud

33.

5.

34.

pidde maxma
ga.

6.

mitte
mitte

7.

35.

8.

tennele

9.

10.

epolie hea

11.

12.

the
the

13. He He
He He on He

13. |ovesfi |iggema
|rea |dilep| ned

14. He

15.

16.

17.

17. |Nioo fa mion heen hion?

|pa ned

18. |seda

|ku

19.

20.

20. |onap noep Polwep

21. |na wamamul ina

22.

23.

24. |läbi
|müala diwi fipfäinab qv 3

25.

26.

27.

hetud omhād / ke Jummeſteſt on
kõhetud / ja kõhetud on / ke ennaſt
ieſi kõhetanud omhād / Taewa Riig
pärast / ke mees moiska / se moisko.

13. Siis tobi Paſſi temma jure / et
temma Rääb nende päle piddi pan-
nena / ja Paſwet piddama; Agga
Jüngrid / idareleſid nende waſto.

14. Agga Jeſus ütſi: Jätke Paſ-
foleſi / ja ärge keelge neid mitte min-
no jure tullemast / ſeſt niſugguſte pär-
ealt on / Taewa Riik.

15. Ja panni Rääb nende päle / ja
läks ſäält ärra.

16. Ning waat üks aſtus temma
jure / ja ütſi: Hd Oppetaja / mis
hääb pean minna teggema / et mi-
na iggawest Ello woikſin ſaa.

17. Agga temma ütſi temma waſ-
to: ~~Wisspärast kutsud sinna mind~~
~~hääle ütſi ep olle hä / kui agga~~
üks / (Jeon) Jummal: Agga tabhad
sinna Ello ſiſe minna / ſiis / pidda
Rääſofannad.

18. Temma ütſi temma waſto:
Wissugguſed? Agga Jeſus waſtas:
Nad: Sinna ei pea mitte tapma:
Sinna ei pea Abbiello ärrarikkma:
Sinna ei pea mitte warraſtama:
Sinna ei pea mitte ~~hääle~~ tun-
niſtama:

19. Auuſta omma Iſſa ja Enna:
Ning sinna pead omma Etggimeſt ar-
waſtama kui iſſiennaſt.

20. Se noor Mees ütſi temmale:
ſedda ſeik. ollen minna Paſſeſt ja-
ſi piddanud / mis mul weel waja
on?

21. Jeſus ütſi temma waſto: Tah-
had ſa täielik olla / ſiis minne / ja mi-
ärra / mis ſul on / ja auna ſedda
Waſtele / ſiis on ſul ~~üks~~ Barra Tae-
was / ja tulle, ning käi minno järrel.

22. Ning kui se noor Mees ſedda
Sanna kulis / läks temma kuruſte
temmaſt ärra: Seſt temmal olli pal-
jo Warrandus.

23. Agga Jeſus ütſi omma Jün-
gride wato: Edest minna ütlen tei-
le / et Riikkas waerwalt Taerou Riik
ſaab.

24. Ning ta ütlen minna teile:
Se on hõlſſam / et üks Kamcel hää-
ſi Wõela Silma lähhäb / kui et üks
Riikkas Taerou Riik ſaab.

25. Agga kui temma Jüngrid ſedda
kuld / ehmatasid nemmad wägga / ja
ütliid: Kes woib ſiis õnſats ſaa?

26. Agga Jeſus watis nende pä-
le / ja ütſi neile: Jummeſte jures on
se woimata / agga Jummal woib
teik tehha.

Ewangel: Pauluſſe Amberpõdr-
miſſe Päwal.

27. Siis koſtis Petrus / ja ütſi
temma waſto: Wagt / meie olleme
teik

teie mahhajätnud / ja ~~offene~~ sinno järrel käinud / mis meik ~~see on?~~

28. Agga Jeesus ütles nende wasto: Teieit minna ütlen teile / et teie / ke teie minno järrel ollete käinud Jälleüandimisses / kui 2 Annimesse Boeg istub omma Auh-Järje pääl / siis peate teie ka istma käheteistkümme Järred pääl / ja Israeli laks teistkümnend Suggu / Arro päle Rohhut moistma.

29. Ja igga üks / ke on mahha jätnud / Majad ehl Wennad / ehl Ded / ehl Issa ehl Emma / ehl Naest / ehl Lapst / ehl Pöslud / minno Dümmit pärrast / se peab sedda saddaworra päle sama / ja iggawest Ello pärrima.

30. Agga paljo esimesed ~~gab~~ wiimsed / ning wiimsed esimesed.)

Se XX. Pätit.

Evangel: ühheksamal Pühha Päwalenne Kristusse ülestoumisse Pühha.

1. **S**est Laewa Riit on ühhe Maja Issanda sarnane / ke warra hopenest wälja läks Töteggjad palkama omma Wina Mälts.

2. Ning kul temna Töteggjadega ~~est~~ leppinud ühhe Krossi pärrast Pä-

waks / lälkitas temma neid omma Wina Mälts.

3. Ning läks wälja kolmandal Tunnil / ja näggi teisi Euro pääl ~~tähiseiswad~~

4. Ja ütles nende wasto: Miage teie ka Wina Mälts / ning mis õige on / tahhan minna teile anda.

5. Ning nemmad läksid. Ta läks temna wälja Kuendal ja ühheksamal Tunnil / ja teggi nindasammoti.

6. Agga üheteistkümnel Tunnil läks temna wälja / ja leidis teisi Töta seismast / ja ütles nende wasto: Mis teie siin keige Päwa ~~teie~~ seisate.

7. Nemmad ütlesid temmale: Meid ey olle üksi palganud. Temma ütles nende: Minge teie ka Wina Mälts / ja mis õige on / peate teie sama.

8. Kui nüüd Öhto sai / ütles Wina Ma Issand omma Palkwaatja wasto: Kutsu Töteggjad / ja anna neile Palka / ja hakka wiimsesi esimesel sadil.

9. Sest tulid need / ke üheteistkümnel Tunnil olid palgatud // ja said iggawest omma Krossi.

10. Agga kul need esimesed tulid / midlid nemmad ennamb saida / ning nemmad said ka iggawest omma Krossi.

11. Ning kul nemmad sedda said / nar.

28. | mēd | sēp | sēb ?

| ne

29. | kōiad | sēh
| sēh

30. | pēawō | wīmpō | olle | mē
| mē

1. | kōin
| mē

2. -

3. | kōia | an
| tōta

4.

5. | an

6. | mē
| tōta

7. | sē | sēl

8. | lē
| mē = wōtē hūa
| sē

9. | mē | sē
| mē

10. | sē | mē | sē
| sē

11

12. | on agga

20.

13.

21.

14. | so ostra
| ie | nenna

22. | värfi ei värfistä
| mistä kann leya istua
| keino

15.

22.

| Eln
| Rea

16.

| sga

17.

23.

| ga | sga
| er teile anda

18.

| atte itte

24. | padhass

19.

nurrijesid nemmad Maja Issanda wasto / ning Kristi päle pua / ja kolmandat Päwal tonseb temma jälle ülles.

12. Ja ütshid: Needsunnatsed wiimsed ommad ühhe Tuumi Tööd teinud / ja sinna olled nemmad meie artoltsfels teinud / te meie Päwa Koorma ja pallawat olleme kannud.

13. Agga temma kostis / ja ütsh ühhele nende saast: Söbber / minna ei te sulle mitte Liga / eks sa olle minnoga ühhe Krossi päle leppinud?

14. Wotta mis sinu on / ning minne omma Teed: Agga minna tabhan sehinnaasel wiimisele anda / kui sulle.

15. Eht eks minnaul Lubba olle teha / mis minna tabhan minno omnaga? Ons sinno Silm kurri / et minna helde lollen?

16. Munda igwad wiimsed esimesfels / ja esimesed wiimiseks. Seit paljo on kutsitud / agga pissut ärra wallitsitud.)

17. Ning Jesus läks ülles Jerusalemma / ja wotis eänese jure neid kakselkümmeend Jürgri isipäines Te päd / ja ütsh neile:

18. Wast / meie lähäme Jerusalemma / ja se Innimesse Voeg antakse ärra üllema Preestri / ja Kirjatundj / ning nemmad moistwad tedda Surnia /

19. Ja andwad tedda Pagganade Lätte pillada ja Wisadega pekha /

Ewangel: Jakobi Päwal.

20. Süs astus Sebedeusse Bojade Emma temma jure / omma Boega / kunnardas ja pallus temmalt middast.

21. Ja temma ütsh temma wasto: Mis sinna tabhad? Temma ütsh temmale: Käsi neidsunnatsid minno kaks Boega istuda / teist sinno parramal / teist pahhamal Kadal sinno Rigis.

22. Agga Jesus kostis ja ütsh: Teie ei taa mitte / mis teie pallute: kas teie sedda Karrikat wote jua / mis minna joma? ning se Kristimissedennast lasta ristida / mil mind peab ristitama? Nemmad ütshid temma wasto: Ja wopime.

23. Ja temma ütsh neile: Minno Karrikast peate teie kül joma / ja se Kristimisse / mil mind ristitakse / peab teid ristitama; Agga minno parramal ja pahhamal Käsi joma / ep olle minno Andmist mitte / waid kennele se on walmistud minno Issast.)

24. Kui need kümme sedda kuld / said nemmad wiimisele nende kasse Wenna päle.

25. Agga Iesus kustus nimmad ennese jure, ja üteti: Teie tädte / et Rahwa Uslemad wallitserwad nende üttele / ja neil Suril on Meelwald nende päälte.

26. Agga teie skas ei pea se ninda mitte ollema; Waid kelteie saas tabhab sureks sada / se olgo teie D^uu.

27. Ja te se teige üllemik tabhab olla ~~teie~~ / se olgo teie Eullane.

28. Ninda kui se Innimesse Poeg ep olle tulnud / ennast lastma tenida / waid tenima / ja andma ommat Et Ja Kunnastamistele mitte teit.

29. Ja kui nemmad Jeriko Linnast wõhjalaksid / käis paljo Rahwastemma järrel.

30. Ning waat / kaks pimmedad istid Te äres / ja kui nemmad kuisid / et Iesus möda läks / küssendasid nemmad / ja ütliid: Issand Tarwida Poeg / hallasta meie päle!

31. Agga se Rahwas töreles nende päle / et nemmad pidid waid ollema; Agga nemmad küssendasid weel ennamb / ja ütliid: Issand Tarwida Poeg hallasta meie päle!

32. Agga Iesus kustus ning kustus neid / ning üteti: Mis teie tahhate / et ma pean teile teggema?

33. Nemmad ütliid temma wasto: Issand / et meie Silmad saaksid sahti.

34. Ning Iesusel olli halle Meel /

ja püris nende Silmi / ning seddamaid näggid nende Silmad / ja nemmad käsid temma järrel.

Se XXI. Pätüf.

Ewangelium esimesse Kristusse Tullemisse Päwal.

1. Ning kui nemmad Jerusalemma liggi said / n^o Petwage / Olli Ma jure / siis läkkitas Iesus kaks Jüngrid / ja üteli nende wasto:

2. Minge sinna Allerist / ~~hamb~~ tele on / ja seddamaid lelate teie ühhe kinnikoidetud Emma. Eest ja Barfa temma jures / pädsite teinua lahiti / ja toge nemmad miano jure.

3. Ja kut teile legi middasid üttele / siis üttele: Issand on neil tarwis / seddamaid temma neid läkkitab.

4. Agga ~~te~~ se ~~sinna~~ / et pidid teieks sama / mis ~~te~~ dud on Prohweeti läbbi / te üttele:

5. Ütlege Stoni Tüttele: Wapta / sinno Kuningas tulles sulle / hiliametelinn / ja sõitab ühhe Emma. Eestli Seljas / ja ühhe Barfa Seljas / kumb on loormakandja Emma. Eestli Poeg.

6. Agga need Jüngrid läksid ja teggid nuda / kui Iesus neid olli küssnud,

25. /Pugga:atte
/puga. Linn. wot. an. Linn. wot.

26. /pua

1. /pole

/pulle

27. /pue kile fear

28. /ol kila kila kila, wainel
kuna kila kila kila kila
kuna kila kila kila kila
kuna kila kila kila kila
kuna kila kila kila kila

2.

/pua

/palle kila

/pua. (w. d. kila. 11/2 et. 11/2, 11/2)

29.

3.

/pua

30. /pua

4. /pua kila kila kila
/pua

31.

/pua kila kila kila kila
/pua kila kila kila kila

5.

/pua

/palle

/pua

32. /pua kila kila

/pua kila kila kila

33.

6.

34.

7.

8.

lagaan
| heilpa

9.

10.

| ier

11.

12.

| ier miipia ja ttipia
| Angin.

13.

| 3 hitama. m. m. m.

14.

| ier

15.

16.

| nenda sheal pahinam
| fatisa

17.

18.

19.

| Wilja ilidat

20.

21.

| pididi

| Sago ja rostekid u. kharra ja
| heidatu

7. Ja töid se Emma Ceeli ja Waj-
sa/ ning pannid omma Rided nen-
de päle/ ja pannid tedha nende Säl-
ja tsima.

8. Agga suremb Hult ~~hullas~~ om-
ma Rided Tepäle/ teised raihid Ofse
Puist/ ja ~~hullas~~ Tepäle.

9. Agga se Rahwas/ ~~hullas~~ eel ja
tagga läts/ kiffendas ja üteti: Hosian-
na Tarvida Pojale! Ridetud olgo/
ke tulles Jffanda Nimmel Hosian-
na Kõrges!)

10. Ja kui temma Jerusalemma
sisse läks/ touis koggona Lin/ ja üt-
eti: Kes se on?

11. Agga Rahwas ütles: Sefin-
nane on Jesus se Prohweet/ ke Nat-
sarettisi Kallisa Maakt on.

12. Ja Jesus läks Jumjala Kot-
ka/ ja ajas wälja teil ~~Minad ning~~
~~Ofiad~~ Jumjala Kõijas/ ja wiskas
nende Rahhatwahhetajade Lauad
ümber/ ning Lõi Wäljajade Järrid.

13. Ja üteti nende wasto: Minno
Kõdda peab Palwe Kõjjaks kutsuta-
ma/ agga teie ollete sedda Rõdwi
Auguts teinud.

14. Ja temma jure tultid ~~Stage~~
~~dat~~ ja Jallotumad Jumjala
Kõdda/ ja temma teggi nemmad ter-
weks.

15. Agga kui illemad Preestrid ja
Kirjatundjad näggid neld Janneteg-
gusid/ mis temma teggi/ ja Paj-
-

sed Jumjala Kõijas kiffendas ja
ütletas: Hosanna Tarvida Poja-
le! Said nemmad wõhasteks.

16. Ja üteti temma wasto: Eks ja
Kule/ mis needhinnastet ütletwad? Ag-
ga Jesus üteti nende wasto: Kül/ eks
teie eal olle luggenud? Nende no-
- ja immewa Kaste Suust olled sinna
egnesele Ritust walmistanud.

17. Ja temma jättis nemmad
mahha/ ja läks Piinast wälja Pe-
tanta/ ning jät sinna Ofse.

18. Agga kui temma Barra ho-
mikul jälle Linna läks/ tultu temmal
Jffo-päle.

19. Ja temma näggi lihhe Wi-
gi-Pu Te äres/ ja läks selle jure/
ning ei leidnud middagit teina pääl/
kui agga Lehti. Ja temma üteti:
temmale? ~~Se~~ ~~est~~ ~~sinnust~~ ~~lasto~~ ~~gogo~~
Suggu/ ja warji kuitwas se Wigi-
Pu ärrä.

20. Ning kui Jangrid sedda näg-
gid/ pannid nemmad sedda Imuteks/
ja üteti: Kuida on se Wigi-Pu ni pea
ärrakuitwanud?

21. Agga Jesus kostis ja üteti nen-
de wasto: Tõest minna ütlen teile: Kui
teil list on/ ja teie kaksit ei midie/
siis ei te teie ükspäines sedda/ mis
selle Wigi-Pule sündinud on/ waid
kui teie ka ütletehite se sinna Mä was-
to: Tõust ning tultu ~~Marrefe~~ Suis
sunnib se.

22. Ja teie / mis teie eal Pastves
pallute / kui teie ussute / sate teie.

23. Ning kui temma Jummal
Kotta tullt / astusid temma jure / kui
temma õppetä / need üllemad Prees-
trid ja Rahwa Wannamad ja ütliid:
Missügguse Melewallaga teed sa
sedda? Ning kes on sulle se Mele-
waska annud?

24. Agga JEsus kostis / ja ütlet
nende wasto: Minna tabhan teist
ka ühhe Sanna küssida / ja kui teie
mulle sedda ütlete / tabhan minna
teile ka ütelda / teie Melewallaga
minna sedda teen.

25. Kust olli Johannesse Ristminne/
Laewast / woi Jmmineestest? Suis
mõistid nemmad Issienneest / ning üt-
lesid: Kuit meie ütleme / sedda Lae-
wast ostant / suis kostab temma: Mis-
parrast ei ussind teie sedda siis
mitte?

26. Agga kō meie ütleme: Jmm-
meestest / suis tulleb meie Rahwas
karta / sest nemmad pidasid teie
Johannest / kui Prohwti.

27. Ja nemmad kostsid JEsussele /
ja ütliid: Meie ei tda mitte. Suis
ütlet temma nelle: Suis ei ütlemi-
na ka teile mitte / teie Melewallaga
minna sedda teen.

28. Agga mis teie arwate? Ühbel
Jmmineest olli kaks last / ja tema läks
se esimesse jure / ja ütlet: Mo Laps /

Minne tänna Tõle minna Winamähe.

29. Agga temma kostis ja ütlet:
Ei ma tahha; Parrast kahhetes tem-
ma sedda ja läks.

30. Ja temma läks teie jure / ja
ütlet ka nindasammori: Agga tem-
ma kostis ja ütlet: Minna lähhan /
Jssand / ning ei lähnud mitte.

31. Kes mitte kahhest Jssa Tahminist
teinud? Nemmad ütliid teming was-
to: Se esimese. JEsus ütlet nen-
de wasto: Tõest minna ütlen teile:
Tõlnerid ning Horad sawad kül en-
neminne Laewa Risti / ka teie.

32. Sest Johannest tullt teie jure
Digusse Te pääl / ja teie ei ussind
tedda mitte; Agga need Tõlnerid ja
Horad ussind tedda: Ning ehk teie
sedda kül näggite / ey olse teie pär-
rast; Hõk kandnud / tedda ussuda.

33. Kuisge teie Tahhendamis-
Sanna: üks Jmmenne olli Maja
Jssand / se istõtas Wina-Mähe / ja
feggi Aeda temma ümber / ja astu-
tas temma sisse ühhe Winamarja
Surro Tõrt / ja ehbitas ühhe Torni /
ja andis se nende Winamameeste
Kätte / ning läks wõra Male.

34. Kuisand Wija Aeg tullt / lät-
kitas temma omma Sullased nende
Winamameeste jure / omma Wija
kõrre wastawõtte.

35. Suis wõtsid Winamamehed
temma Sullasid kinni / teist petsid
nem-

22.

29. fleo

23.

| nää | e | e |

30.

| polegi

24.

| misfiggufe

31. | kumbt

25.

| ottya remmü piddafin ilge
isfikowar

32.

| meile
| ep alle leie fir keson

| koll

26.

33.

F kaewar-otyf

| reie

| lila skinn peale wälja

27.

| ottya minna kätigi ülle,
misfiggufe

34.

| ottya kinnakunjad ^{uubusi} kuygelmide

28.

| ottya
fleo

35.

36.

44.

37.

kiel neman wotanni mo Beza
labbanda.

45.

38.

kes fame
| ja aureskele.

46.

39.

40. | wottal
| kebha

41.

| omal

1.

42.

Home | kai labnata amma
| Reifina

2.

| stop

3.

43

4. | ollen omia Louma-

nemmad / teist taspid nemmad / teist
wiskasid nemmad Kirowidoga.

36. Da lakkitas temma teist / Sul-
lasid / annamb kui neid essinesli-
ning nemmad teggid neile nindasani-
moli.

37. Agga wintam lakkitas temma
omma Poja nende juur ja ütles: Jo
nemmad peabid hõbbenema minna
Poega.

38. Agga kui need Winamäneh-
hed se Poja nägid / ütlesid nemmad
isikesis: Sesunnane on se Pärrija /
tulge / taptem tedda ärra / ja wõittem
temma Perrandust.

39. Ja nemmad wõtsid tedda / ning
lakkasid tedda Winamäht wälja ja
tapsid tedda ärra.

40. Kui näüd se Winamä Issand
tulles / mis teeb temma neile Wina-
mämeelele?

41. Nemmad ütled temma wasto:
neid kurje hukkab temma kurjaste ärra /
ja annab se Winamä teiste Wina-
mämeele kätte / ke temmale ei
jal Wilja kätte saatwad.

42. Jesus üttel nende wasto: Eks
teie eal olle Kirjas suggenud: Sei
Kirwot / mis need Roija-Ehhitajad
kolhamattakapanud / se on Nurga-
Kirwoks sanud: Issandast on se sun-
dinud / ja on üks Imme meie Sil-
male ees.

43. Sepärrast ütlen minna teile:

Jumala Riik peab teist ärra woe-
kama / ja selle Rahwale annetama /
ke temma Wilja annab.

44. Ja ke sesinnase Kirwot päle län-
geb / lähhäb ruffuks / agga kesse päle
temma langeb / sedda teeb temma
pihhuks.

45. Ning kui, ülleamad Preesitrid
ja Wariserid temma Lähhendamis-
Sanna kütid / moistsid nemmad / et
temma neist räkis.

46. Agga nemmad püüdsid tedda
Einniwotta / ja kartsid, sedda Rah-
wast / sest nemmad pidasid tedda
kui übbe-Propheeti.

Se XXII. Pätül.

Ewangel: Lähheksimnel Pähha
Päwal pärrast kolmasaino Jumala
Pähha.

1. **J**a Jesus kostis ning räkis
neile ta Lähhendamis-
Sannade lähbi ning ütles:
2. Taewa Riik on übbe Runnin-
ga sarnane / ke omma Pojale Puh-
mat teggi.

3. Ning lakkitas omma Sullas-
sed wälja / neid kutsitud Pulma kuts-
ma / ja nemad ei tahnud mitte tulla.

4. Da lakkitas temma teist / Sul-
lasid / wälja / ja ütles: üttelge neile
Kutsutule: Wast / minna Sõmma.

ja ollen minna walmistanud/ minno Härjad ja Nuum-Weiksed on tapetud/ ja keis on walmis/ tulge Pulma.

5. Agga nemmad ei holind sest/ ja läksid/ teine omma Pössule/ teine omma Rauba jure.

6. Agga teised wotsid temma Sullased kuini/ naersid ja taysid nemmad ärra.

7. Kul Kuningas sedda kulis/ sai temma wihasete/ ja läkkitas omma Sedda- Wä-wälja/ ja hukkas need Pössulid ärra/ ja sükkitas nende Linnu pollema.

8. Siis üteti temma omma Sullaste wasto: Pulmad on küi walmistud/ agga need kutsutud ep olnud mitte se wäart.

9. Sepärrast uinge Zelahimbe päle ja kutsuge Pulma/ ni mitto teie/ selate.

10. Ja need Sullased läksid wälja Tede päle/ ja koggusid/ kolkto ni mitto kul nemmad leidid/ kurjad ning hääd/ ja Pulma Kõdda sai Wärrat tädõred.

11. Siis läks Kuningas sisse Wärrat katoma/ ja näggi jaäl übbe Inalmesse/ kel Pulma Diät ep olnud Seljas.

12. Ja temma üteti temma wasto: Sõbber kuida sinna seie olled sisse tulnud/ ja sinnu ep olle Pulma

Diät? Agga temma ei sanud Sanna-gi Suut.

13. Siis üteti se Kuningas Sullaste wasto: Siddõge temma KAAD ning Jassad/ wotke sinna/ ja heitke sinna keige süggawama Pimmedusse sisse/ saäl on Ulu minne/ ja Sanna-De- Kärteminne.

14. Sest- pälõ on kutsutud/ agga piisut on ärra wallitseid.

Ewangel: Kolmandal Pühhal

Nawal kolmand kümme pärrast kolme aino Jummalis Pühha.

15. Siis läksid Warijerid ja pidadaid Nou ühheskous/ kuida nemmad tedda temma Sannast piddid kinnistama.

16. Ja läkkitasid temma jure omnad Jängrid Herodse Sullastega ning ütliid: Oppetaja/ meie tdame/ et sinna tõsine olled/ ja õppetad Jummalala Teed õiete/ ja ei holi ühheskous/ sest sinna ei panne ühhegi Suurust kelle.

17. Sepärrast ütli melle: Mis sinna arwad? Kas sünnib Pää- Rahha Keisrile makeda/ wol mitte?

18. Agga kui Jeesus nende Tiggedust mõistis/ ütliis temma: Teie Pää-jad/ mis teie mind küsate.

19. Näitke mulle se Pää- Rahha/ ning nemmad ansid temma Käte ühhe

5.

/bedda

13.

/kosa

/Hämaste kirristömine.

14.

6.

7.

Tappiin

15.

8.

/wörjutama

9.

/ial

16.

/er

/koefer

10.

/sein

/fai

/Sunneste Suruolff Lyygä

17.

11. /neiwatuna, ein lunal
ifp?

/kolito

/anda

18.

/kainela

12.

19. /kolito

20.

30.

21.

31.

oil

22. | keda

32.

23.

33.

24. | inn

34. | ihhal haled

25. | ä 1000 - 27.

35. | kuso

26.

36. | mispuggane

27.

37.

28. | sme | 12A

38.

29.

39.

ühhe Krossi. *Da iustus.*

20. Ja tenyna üttil nende wasto :
Kelle Kujo ning Pälekirri se on ?

21. Menjad üttil tema wasto: Keisri.
Siis üttil tema nende wasto: Sepär/
rast andke Keisri / mis Keisri Kohhus/
ja Jumalale / mis Jumala Kohhus on.

22. Kui nemmad sedda kusi / pan-
nid nemmad Jummeks / ning jätsid
teiniga mahha / ning lätsid ärra.)

23. Selsammal Päwal tulsid tem-
ma jure Sadduserid / ke ei ütles Illes-
tousnist ollewa / ja küsijad temmalt /
ja ütlesid:

24. Oppetaja / Moses on üteldud :
Kui legi surreb ja tenimal ep olle
Lapsi / siis peab temma Wend selke
Naese jälle wotma / ja omma Wen-
nale Suggu saatma.

25. Agga mete jures on seitse Wen-
da olud ; se esimeenne wottis Naese /
ja surri / ning et tenimal Suggu ep
olnud / jättis temma omma Naese
omma Wennale.

26. Nindasaminoti se teine / ja se
kolmas / seitsme jädit.

27. Wiinselt keigide järrele surri ka
se Naene.

28. Agga Illestousniffes lenne
pärralt peab se Naene ollema nende
seitse saast : Temma on ja neil kei-
gil olnud.

29. Agga JEsus kostis ja ütles nen-
de wasto: Teie etsite / ja ei moista

Kirja mitte / egga Jummalaga Wäggi:

30. Seit Illestousniffes ei wotta
nemmad mitte Naest / egga läbbä
Mehhele / waid nemmad on kui Jum-
mala Inglid Taewas.

31. Agga eks teie olle nende Surmu-
de illestousniffest luggenud / mis tei-
le Jummalast on üteldud / ke ütles:

32. Minna ollen Abrahami Jum-
mal / ja Isaki Jummal / ning Jako-
bi Jummal ; Jummal ep olle sur-
mude / waid ellawate Jummal.

33. Ja kui se Rahwas sedda kulis /
ehmatasid nemmad temma Oppa-
tusse pärrast.

Ewangelium. Kahheksateistküün-
nel Pühhal Päwal pärrast kolm aino
Jummalaga Pühha. *Järd lunda*

34. Agga kui Wgerid tulsid / et
temma Sadduseride Surwoli kinnä
sulgnud / tulsid nemmad / kofko.

35. Ja üks nende saast üks Kirja-
tundja kuusas tedda ja ütles:

36. Oppetaja / kumb on se suur
Käpofanna Kästus?

37. Agga JEsus ütles temma was-
to: Sinna pead arinastama Jum-
malat omma Issanda keigest om-
mast Süddamest / keigest ommast
Lingest / ja keigest ommast Melest.

38. Se on se esimeenne ja suur
Käpofanna.

39. Agga se teine on temma sar-
nane: Sinna pead omma Liggi-
mest

mest armastama kui issiennast.

40. Meis tahhes Kälso:annas on koggona Kälst ning Prohwerid kous.

41. Agga kui Bariserid ühheskous ollid / küssis neilt Jeesus ja ütlet:

42. Mis arwate teie Kristusse / kelle Poeg temma on? Nemmad ütled temmale: Dawida /

43. Temma ütles nende wasto: Kui siis Dawid tedda. Wainus Jofandaks kutsutud / kui temma ütleb:

44. Jffand on ütelnud minno Jofandale: Jffa minno parrama. Käle / kunnal minna sinno Waenlaste / panne sinno Jalge Allusets.

45. Kui nüüd Dawid tedda Jffandaks kutsutud / kuida siis kogu on temma Poeg.

46. Ja ütles ei woinud temmale Sannagi wastada / egga kutsutud kellest fesi Dawast temmalt mudda. Et emamb küssida.

Se XXIII. Pätul.

1. **S**üis räkis Jeesus Rahwa ning omma Jüngerde wasto /

1. Ja ütlet: Mofese Järje pääl istwad Kirjatundjad ja Bariserid;

3. Sepärast leikmis nemmad ütlewad / et teie peate piddama / sedda piddage ja tehke; Agga nende Tegge järrele ärge tehke mitte; Sest nem-

mad ütlewad küs / agga nemmad et te mitte.

4. Sest nemmad seiwad rasted ja katalangad Roormad / ja pannewad neid Innimeste Ollade päle / agga isfi ei tahha nemmad neid omma Sõrmeaga mitte ~~panna~~.

5. Agga leil ommad Teud tewad nemmad / et neid Innimestest peab nähtama. Nemmad tewad salaks omma Kallestusse Kirjad / ning kotsuwad omma Riigi Pallistused laiamaks ~~sureks~~.

6. Nemmad armastawad ässemat ~~Wai~~ wõbras Beul / ja esimest ~~Wai~~ Koggodusse Kõlade sees.

7. Ja neid Terretamissi Turpõde pääl / ja et neid Innimestest kutsutakse Rabbi / Rabbi.

8. Agga teie ei pea ennast mitte lastma. Rabbi kutsuda / sest üks on teie Oppetaja / Kristus; Agga teie olette teie Wennaksed.

9. Ja teie ei pea keddafe Ma pääl Jffaks kutsima; Sest üks on teie Jffa / ke Dawas on.

10. Ja teie ei pea ennast lastma Oppetajaks kutsuda; Sest üks on teie Oppetaja / Kristus.

11. Se suremb teie saas peab teie Sullane olla.

12. Sest ke issiennast ässeudab / se saab allandada / ja ke ennast isfi allandab / se peab ~~saama~~ üsseudada.

40

41.

42.

43. /ida
/hial

44. /Saas pammud

45. /hial

46 /gulmed

1.

2. /iso
/tree

3

/ude

4. /rangau
/ligutama

5. /Ba
/Hemud
/ete

6. /Ola Landa /jer
/dd

7.

8.

9.

10.

11.

12. /bedda /atama

13. | ai | Kausat

~~14.~~ | lakkia m. la is nefe bafon
| mitta

14. | Kausat
| laa

15. | Kausat
| oje | rahan
| oje

16. | laab
| 1. la m. si allena

17. | kumbi

18. | laab
| laab

19.

20.

21.

22

23.

| Kausat
| kinnelmasfute
| kii pab hyyema
| kii

24.

| kii-tere saaksi kurka
| te ja kamelid meute

25.

| Kausat, lef
| kam-lete

26.

27. | Kausat | viisite
| kii saaggeta

13. Hädda nting Waewa teile Kirjatundjisse ja Wariseridele! Teie ~~Piltad~~ / et teie Taewa Rikli Kinnipanne te Innimeste ees; Sest teie ei ~~is~~ isse / egga lasse neid sisse / te tahtwad sisse minna.

14. Hädda teile / teie Kirjatundjad / ning Wariserid! Teie ~~Piltad~~ / et teie arkaistte nēnde ~~Leffede~~ Höned / ja veate Silmatirjälts piltad ~~Palwed~~ / sepärrast veate teie suremat ~~Hukka~~ tust sama.

15. Hädda teile Kirjatundjisse ning Wariseridele! Teie ~~Piltad~~ / et teie Merd ja ~~Mop~~ läbbikäite / ühhe Innimest ~~Judast~~ Uffule pödrina / ja kui temma sefugufel on sanud / siis tete teie temmast ühhe ~~Pörigo~~ La ~~Kahherörra~~ ennamb / kui teie isse ollete.

16. Hädda teile! Teie söggedad Juhhatajad / te teie ütlete: Ke Jummalala Koiha jures / wannub / se ep ole middast / agga ke Jummalala Koiha Kulla jures wannub / sel on Süüd.

17. Teie rummalad ja söggedad! ~~W~~ on surem / se Kuld / woi Jummalala Kodda / ke sedda kulda pühhtise?

18. Ning / ke eal Altari jures wannub / se ep olle middast; Agga ke Ohwori jures wannub / mis temma pääl on / sel on Süüd.

19. Teie rummalad ja söggedad!

~~W~~ on surem / se Ohwori / woi se Altar / ke sedda Ohwori pühhtise.

20. Sepärrast ke Altari jures wannub / se wannub temma jures / ning Keige jures / mis temma pääl on.

21. Ja ke Jummalala Koiha jures wannub / se wannub temma jures / ning selle jures / ke sääl sees ellab.

22. Ja ke Taewa jures wannub / se wannub Jummalala Järre jures / ja selle jures / ke se pääl istub.

23. Hädda teile! Teie Kirjatundjad ning Wariserid / teie ~~Piltad~~ / et teie Müntist / Dillist / ja Kõõmlist ~~Kõõmlist~~ ~~ammat~~ / ja mis raskemb on Käljus / Kohto / Armo ning Uffo / jätate teie mahha; / ~~Sedda~~ ~~widdi~~ ~~te~~ ~~tama~~ / ja ~~neid~~ mitte mahha jätama.

24. Teie söggedad Juhhatajad / ja ~~Säle~~ ~~Kunnad~~ / agga Kanneli ~~Reel~~ ~~ad~~

25. Hädda teile! teie Kirjatundjad ning Wariserid / teie ~~Piltad~~ / et teie Karrilast ning Waagna wäljaspidi puhhast / agga seespiddi on nemmad täis ~~Kinnist~~ ja ~~Prassimist~~.

26. Sögge Wariser / puhhast esmalte seespidi Karrilast ja Waagna / et ka nēnde wäljaspidine Pool puhhast sago.

27. Hädda teile! Teie Kirjatundjad ning Wariserid / teie ~~Piltad~~ / et teie ollete nēnde walgees ~~tehd~~ hauade sarnased / ~~temad~~ wäljaspidi / ~~kat~~ ~~nist~~

näitwad / agga seespiddi on nemmad täis Surno Luid / ning keit Roja.

28. Ninda ka teie; Wäljaspiddi ollete teie rdält nähha waggad Nahwa ees; Agga seespiddi ollete teie täis Kawomalust ja kureja Teggo.

29. Hädda teile! Teie Kirjatundjad ning Bariferid / teie Pühad / te teie Prohwetide Hauad / ülles ehitate / ning nende Digede Hauad illusaks tete /

30. Ja ütlete: Olleksime meie ommama Wannamade Aial olnud / siis ep olleks meie mitte nende Seltsi heitnõd / kui nemmad nende Prohwetide Werd ärrawallasid.

31. Sepärrast annate teie ennese wasto Lunnistust / et teie Prohwetide Lapsede Lapsed ollete.

32. Täitle teie ka ommama Wannamade Moõdo.

33. Teie Maud ja Ushi Suggu / kuida wolte teie Põrgo Hukkatusse eest ärrapõseda.

Evangelium Tehwani Päwal.

34. Sepärrast / waat / minna lätitan teie jure Prohwetid / ja Tõrgad / ja Kirjatundjad / ja neidõmmas tappate teie / ja lätte Nõsti / ja peltate / Koggodusse Kõhade sees / ning liusate neid talka Piinast Linna.

35. Et teie päle tulles keit se wag-

ga Berri / mis ärrawallasatud on Ma pääl / wagga Abeli Werrest Salkaria Parakia Poja Berrest / sedda teie ollete tapnud Jummalala Kõija ja Altari wahhel.

36. Tõest minna ütlen teile / se keit tulles seinnase Suggu päle.

37. Jerusaleim / Jerusaleim / ke sa tappadi Prohwetid / ning ~~isra~~ neid Kirowõdega / ke sinno jure on lätitud / kui mitto lorda ollen minna sinno Lapsstahnud Kõggõda / offe kui üks Kanna Kõggus ommama Põrgo ~~Teie~~ alla / ning teie ep olle mitte tahnud.

38. Waat / teie Kõdda pead teile tühjaks jäetama.

39. Sest minna ütlen teile / teie et sa mind sest Hasti mitte nähha / ~~Wan~~ teie ütlete: Kõdetud olgo / ke tulles Jssanda Nimmel.

Se XXIV. Pääl.

1. **N**ing Jesus läks Jummalala Kõijast wõlja / ja teina Jüngrid astsid temma jure / temmale Jummalala Kõija ~~hitamille~~ näitma.

2. Agga Jesus ütlenende wasto: Ees teie nä sedda keit? Tõest minna ütlen teile / seie et ja Kirowõ Kirowõ päle / mis laiale ~~et lita~~.

3. Ning kui temma Olli-Mä pääl

28.

lille rokkert

36

29.

Kaavakäsi

37.

lives / wiskad
/ furrer

30.

löd
/ kocko / iad
/ hade

38.

31.

färdapind.

39. / some kii
/ fi

32.

33.

1. / Horna

34.

lilla ärm
/ mytt
/ kic

2. / eta
/ ci pea ärmkistama

35.

3.

4.

5.

ja vohoni pajo esironda -

6.

hottu

7.

hella ja

8.

9.

paiv viikataama

10.

11.

12.

13.

14.

kueninga

15.

mir ool

kuigal

Alas kuigalid

16.

17.

18.

mingo ja

19.

ja neile mir toetama
mit paivid

20.

pubke

21.

maahandluf / igya kühändajd
Ei pea lama

Istus/ astid temma Jangrid islipai-
nes temma jure ja ütled? Utte meile/
mil Ajal peab se sindama/ ja teis
peab sinno Tullemissi ning Aja Lõp-
petusse Täht olla?

4. Agga JEsus kosis ning üteti
nenda wasto Katsle/ et üteti teid ar-
ra et elika;

5. Sest minno Nimmel tullerwad
paljo ja ütlerwad: Minna olles Kris-
tus/ ning ehitawad paljo ärra.

6. Kül teie, sate kuulda Sõdda/
ning Sõdda Häält: Katsle ärge eh-
matage mitte/ se peab keit enne sin-
dima/ agga Otsa ep olle weel mitte.

7. Sest Rahwas kouseb Rahwa
wasto/ Kuning-Riit Kuning-Ri-
gi wasto/ ja Mälg/Katke. Lõbbi
ja Ma. Wärrueminne on ^{monier} ~~mitmes~~
Paihas.

8. Agga se keit on ^{le loru} ~~Sõdda~~ ^{monier} ~~Stig-~~
~~mine.~~

9. Sils andwad neuntad teid är-
ra Willettsusse jisse/ ja tapwad teid/
ning teid wihhataste keiges Rahwas
minno Nimmne pärrast.

10. Ning siis sawad paljo pah-
handud/ ja andwad teine teist petti-
sel kombel ärra/ ja wihhawad teine
teist.

11. Ja paljo Walle-Prohwetit
kousewad alles/ ja saatwad paljo Et-
situsse jisse.

12. Ning et illelohhus wägga

Wõimust wottab/ läbbab mitmede
Armastamine külmaks.

13. Agga se kindlast jääb Otsant/
se peab õigaks sama.

14. Ja Rigi ~~Ewangelium~~ peab
kulutadama keiges Ma Ilmas/ Lün-
nistuseks keige Rahwale: Ja siis
tulleb Ots.

Ewangel: wienda Pühha/Pä-
wal kolmasümwend pärrast kolme-
aino Jumala Pühha.

15. Sepärrast kui teie sedda Ras-
taintisse Birno näte/ kummas üteli-
dud on Prohweti Tanieli läbbi/ et
temma seisab pühha ~~Wõimel~~ (se sedda
loeb/ se pango tähhele.)

16. Kõ jõe Juida Wääl on/ se wõg-
genego Mäggede päle.

17. Ja se Kattusse pääl on/ se ärge
tulgo mitte mahha middägik wõtma
ommasi Kõijast.

18. Ning se Wäljal ~~paal~~ on/ se ärge
ra tulgo mitte taggasi omma Riid
wõtma.

19. Agga Sõdda neile rastejala-
ste ning tammataste sel Ajal.

20. Agga palluge/ et teie Põggene-
mine ei ~~sumlo~~ ^{sumlo} ~~Salwel~~/ egga Püh-
ha Päwal.

21. Sest siis tulleb suur Willetsus/
kui weel ep olle osnud Ma Ilma Alg-
missel ~~se~~ ^{se} ~~jadil~~ // ~~se~~ ^{se} ~~kuida~~ ~~ta~~ ~~ei~~ ~~pea~~

stama.

22. Ning kui neid Päivi ei peaks
lühendaama / siis ei väeaks üksi
Jumaluse: Agga nende ärravallit-
seude pärrast lühendatakse neid
Päivi.

23. Kui siis kegi teie wasto ütleb:
Wagt / siin on Kristus ehk saäl / ärge
ustuge mitte;

24. Sest Walle-Kristused / ja Walle-
Prophetid toustwad illes / ja tewad
surt Tähted ning Jumeteggusid /
et nemmad ka neid ärravallitse-
tud (kui se woiks sündida) ~~Elitasse~~ ~~ilse~~
~~ladasse~~ ~~aus~~ ~~erustada~~.

25. Wagt / minna ollen teile sed-
da enne üteldud.

26. Sepärrast kui nemmad teile
ütlerwad: Wagt temma on Kõrwe-
ärge minge mitte wälja: Wata tem-
ma on Kambri-ärge ustuge mitte.

27. Sest otsego Wale touseb Ho-
nikal / ning pästas Dhto pole / nin-
da on ka Jumaluse Poja Tulleminne

28. Agga kus eal Diabe on / sin-
na kogguvad Kottad.)

29. Agga warst se Willestusse Aja
järrele ~~saab~~ ~~Päiwit~~ pimedaks /
ja ku ei anna onima Walget / ja
Tähhed langewad Taewast / ning
Taewa Wääl peab ligotadama.

30. Ja siis peab Jumaluse Poja
Täht Taewas nähtama / ja siis pe-
ab ~~wad~~ ~~ulluma~~ ~~teit~~ ~~Rahwa~~ ~~Suggu~~

Ma wäl / ja peawad nägema Ju-
nimusse Poja tullerwad Taewa Pil-
wede ~~soos~~ / ~~siit~~ ~~Waning~~ ~~sire~~ ~~Aluga~~.

31. Ja temma läkitas omiad
Inglid Bassuna sure Hälega / ja nem-
mad peawad kogguma temma ärra-
wallitsetud ~~neie~~ ~~nelja~~ ~~Tule~~ / üh-
best Taewa Ottast teise.

32. Wagi-Puust õppige Tähhen-
damisse Sama. Kui temma Ottad
~~hukka~~ ~~werrele~~ ~~lähkewad~~ / ning Leh-
te a:atwad / siis ~~moit~~ ~~teie~~ / et ~~Suo~~
~~wa~~ ~~liggi~~ ~~on~~.

33. Dinda ka teie / kui teie sedda
teit näte / tundte / et se ~~otse~~ ~~liggi~~ ~~on~~
ülse ees.

34. Tõest minna ütlen teile: Se-
sinna ~~Sõda~~ ei lõppe mitte ärra /
kuni se teit ~~siin~~ ~~!~~

35. Taewas ja Ma lähkäh hukka /
agga mitno Sannad ei lähkä mitte
hukka.

36. Agga ~~sedda~~ ~~Päwa~~ ~~ning~~ ~~Jun-
da~~ ~~et~~ ~~täa~~ ~~ülsti~~ / ~~eig~~ ~~wad~~ ~~Inglid~~ ~~Tae-
was~~ / ~~kui~~ ~~mu~~ ~~issa~~ ~~ülspäin~~.

37. Agga ~~otse~~ ~~kui~~ ~~Noa~~ ~~Wäl~~ ~~ol-
li~~ / ninda peab ka se Jumaluse Po-
ja Tulleminne olla.

38. Sest ~~otse~~ ~~ne~~ ~~nem~~ ~~mad~~ ~~ollid~~
neil Päiwil enne We Uppütust; nem-
mad joid / nemmad joid / nemmad loe-
fid / ja ~~laskid~~ ~~ennast~~ ~~loetida~~ / se Wä-
wasadit / kuni Noa Taewa läks.

39. Ning nemmad ei pannud sed-
da

22. /sri Lihka l.
tulle

23.

24.

25.

26.

27. /poolt /ollima

28.

29. /lähkät Päitin

ted väinutaste

30.

/peäl

31.

/konso

/Nurgast

32. /dyga seff

/ie
/huute

/sui

33.

/siir

34. /He Pilve - lahar-
/saab findinud

35.

36. /Pit Pävat ja seff Tuurist ei

/ke

/agga no

37. /nenda /Päivat. B. Päinl

38. /nenda mi

/wotta Naef ja täpät lollhaie

/mit

39.

49.

49.

40.

50.

41.

41. / Kwisarf. Riker Wozir

42.

51. / Kwaslattega
/ lu

43.

43. / kulleb

44.

45.

45. / pannud
/ pilie

1.

46.

2.

3.

47.

4.

48.

5.

da tähhele / kummi se We Upyustus
tulli / ja wottis neumad keik ärra:
Minda peab ka ekkema Innimesse
Poja Tulleminne.

40. Epp on kaks wäljal / teist woet-
takse wasto / teist jäetakse mahha.

41. Kaks jahwatawad ühhe Wes-
te pääl / teist woetakse wasto / teist
jäetakse mahha.

42. Sepärrast waltwage / sest teie
ei tää mitte / miil Tunnil teie Issand
tulleb.

43. Agga se olgo teie tääda / kui
üks Berremees täaks / miil O. Aal
Warras peaks tullema / siis wal-
waks temma. Ning ei lassets omma
Kodda mitte lõhkuda.

44. Sepärrast olge teie ka walmid /
sest Innimesse Poeg tulleb sel Tun-
nil / miil teie ei mõtle.

45. Agga kes on nüüd üks tru-
ning tark Sullane / tedda temma Is-
sand on kaadud / omma Berre / päle /
ei temma neile digel Ajal Koga an-
nah.

46. Omnis on se Sullane / kui tem-
ma Issand tulleb / ja leiab tedda
minda teggemast.

47. Edeji minna ütlen teie: Zem-
ma pannet tedda teige omma War-
ra ülle.

48. Agga kui se teie kurri Sul-
lane omma Süddames ütleb: Min-
no Issand wibib tullema.

49. Ning hakkab omma Kasukka-
sed peksma / sõda ja jooknende Joad-
nudega.

50. Sile tulleb sesamma Sullast
Issand / sel Päwal / miil temma tedda
ei eta / ning sel Tunnil / miil temma
ei tää.

51. Ning lõhkeb tedda / ning an-
nab temmale Balka Piltjadega:
Sääl on ses Ulgumine ning Ham-
mastetärramine.

Se XXV. Päät.

Ewangel: kuendal Pähhä Pä-
wal pärrast kolme Kuninga
Pühha.

1. S iis on se Tawwa Kall Pänt-
me Neitsi sarnane / ke om-
mad Lampid wotsid / ja
säksid wälja Peigmehhe wasto.

2. Agga wiis nende säast ollid
targad / ja wiis ollid runmalad.

3. Need runmalad wotted omnad
Lampid / agga neumad ei wotnud
miste Ölll ennesega.

4. Agga need targad wotsid Ölll
omna Astjade sisse / wäljasse omma
Lampidega.

5. Kui nüüd Peigmees wõibis / said
neumad keik unnißets / ja uinusi
maggama.

6. Agga kest õiel kuuldi üks hää: waat / Beigmees tulleb / minge wäl- ja temma wasto;

7. Siis tõiud kett neefannad Meisid ülles / ja walmistasid om- mad Lampid.

8. Agga need Nummalad ütliid Targade wasto: Andte meile teie Ollist / sest te meie Lampid ~~wal-~~ kustu- wada.

9. Siis kostsid need Targad ning ütliid: Mitte minna / et teil ja meil mitte ei püda; Wärd minge sedda- enneminne kaupmeeste jure / ning ostte isiennele.

10. ^{Agga} Ning kui nemmad laksid ost- ma / tulli Beigmees / ning te walmid ollid / laksiid temmaga Pul- ma / ning üks pandi lytko.

11. Wimmelt tullid ka need teised Meisid / ning ütliid: Issand / Is- sand / te meile lahti!

12. Agga temma kostis ning ütliid: Edest minna ütlen teile / minna ei tunne teid mitte.

13. Separrast walwage / sest et tete ei tää Pärwa eiga Lundi / mil Jummehhe Boeg tulleb.)

14. Sest ninda kui üks Jummeh- ne / te wõra Male laks / omma Sul- laid kutsus / ning andis omma War- randust nende Kätte.

15. Ja teisele andis temma wils Leistik / teisele laks / ja teisele ühhe /

igga Mehhele temma Joudo möda / ja laks warsti ~~wäl-~~

16. Siis laks te / te wils Leistik ol- li sanud / ning kauples nendega / ning sai teist wils Leistik Käste

17. Mindasammoti ka / te laks olli sanud / sai teist laks Käste

18. Agga te ühhe olli sanud / laks ning warris sedda mahha / ja pettis omna Issanda Kähta ärra.

19. Agga pitka Nja pärrast tullt nende Sullaste Issand / ja pidas Arwo nendega.

20. Siis tulli ~~te~~ / te wils Leistik olli sanud / ja panit weel teist wils Leistik Põrwa / ja ütli: Issand / sin- na olled mulle wils Leistik Käste an- nud / laks minna ollen nendega wils Käste sanud.

21. Siis ütles temä Issand temma wasto: Siia hä ning ussitaro Sullane / sinna olled ~~usutaw~~ (Naja) alle ussitaro olnud / minna tabhan sind pahjo üle. panna / minne omna Issanda Rõmo jisse.

22. Siis tulli ka ette / te laks Leis- tik olli sanud / ning ütli: Issand sinna olled mulle laks Leistik Käste annud / waat / minna ollen nendega teist laks Käste sanud.

23. Temma Issand ütli temma wasto: Hästi / sinna hä ning ussitaro Sullane / sinna olled ~~usutaw~~ (Naja) alle tru olnud / minna tabhan sind

6.

7.

8.

9.

10.

7.50 *le on hea, fina*
le on hea, fina
le on hea, fina
le on hea, fina

11. | *le on hea, fina*

12.

13.

14.

14.

15.

16. | *le on hea, fina*

17. | *le on hea, fina*

18.

19.

20. *le on hea, fina*

| *le on hea, fina*

21. | *le on hea, fina*
le on hea, fina

22.

| *le on hea, fina*

23. | *le on hea, fina*
le on hea, fina

24.

| korwa

31.

25.

32.

26.

| el minna leison

| seält woss

33. | pamel

| pole leisona

27.

| nde | atte wätle

34. | polel

| otsofutamisest

28.

35. | joolitud

29.

| selle wäest | ännu wotsema jään

36.

30.

sind ülle paljo panna/ minne omma
Issanda Rõdno sisse.

24. Siis tuli ka ette/ kühhe Leisi-
ti olli sanud/ ning ütles: Issand
minna täädsin/ et sinna ütse realli-
Jumminenne olled/ sinna leikab/ kus-
sa sinna ep olle kühonud/ ning kog-
gud kollo/ kühho sinna ep olle wälja-
wihtanud.

25. Ja minna kartsin/ läksin ja
matsein sinno Leisiti mahha/ wast/
sin on sinno Omma.

26. Agga temma Issand kostis ja
ütles temma wasto: Sinna tige
ning laist Sullane/ kui sa täädhid/
minna kühama/ kus minna ep olle
kühonud/ ja koggutama/ kühho minna
ep olle wälja wihtanud.

27. Siis piddand sinna minno
Rahha welle. Rahha Wahhetaj
andma/ ja kui minna ollesin tulnud/
siis ollesin minna minno Omma
Kassoga kätte saand.

28. Sepärrast wotte temma käest
ära se Leisiti ning andte sellele/ kel
Pümme Leisiti on.

29. Sest iggauhhele/ kel on/ selle-
le peab anhetama/ ja temmal peab
käl ollema/ agga kennel ep olle/ sest
peab käl/ mis temmal on/ wä-
wõtama.

30. Ning sedda kõlbmata Sul-
last heitte wälja keigesüggawamma
Pühmedusse sisse/ jaäl peab ollema

Ulgminne ning Hammastek
sinna kühutamine.

Ewangel: Kuendal Pühhal Pä-
wal kolmat kühmend pärrast kol-
aino Jummal Pühha.

31. Agga kui se Jumminesse Boeg
tulles omma küh Aug sees/ ning küh
pühhad Inglid temmaga/ siis istub
temma omma Aug. Järpe pääl.

32. Ja siis peab küh Mahwast
temma ette koggutama/ ja temma
lahhutab neid ühhest ärra/ kui
Karjane Lambad ärralahhutab Sit-
tudest.

33. Ning küh Lambad omma
parrama küh/ ja Sittud pahha-
ma küh.

34. Siis ütles se Kuningas neile
omma parramal küh: Tulge tänna
minno Issa Onnistud/ pärrige sedda
Rigi/ mis teil on walmistud Ma J-
ma küh.

35. Sest mul on Rõlg olud/ ja
teie ollete mulle jüa andud: Mul
on Janno olud/ ja teie ollete mind/
jüa andud/ minna ollen wõbras olud/
ja teie ollete mind wastowõtnud.

36. Minna ollen allasti olud/ ja
teie ollete mind katnud/ minna ollen
haige olud/ ning teie ollete tulnud
mind katsma: Minna ollen wargis
olud/ ja teie ollete minno jure tulnud.

37. Siis kostwad temmale need
 ütged ja ütlerwad: Istand/mil Mal
 meie sind olleme näljalt nähnud / ja
 olleme sind södnud/ ehk jannod
 ning olleme sind jootnud?

38. Mil Mal olleme meie sind wö-
 rak/nähnud/ ja olleme sind wasto-
 wötnud? Ehk allast/ ning olleme
 sind katnud?

39. Mil Mal meie sind olleme häigelt
 nähnud/ ehk wangis / ning olleme
 suno jure tulnud?

40. Ning Runningas kostab / ja
 ütleb nende wasto: Edest minna üt-
 len teie mis teie ollete teinud üh-
 hele nende sinnaste Wähhe-
 ma Wendade saast/ sedda ollete teie
 mulle teinud.

41. Siis ütleb temma ka neile pah-
 hamal, käl: Minge ärra minnust/
 teie ärraneatud iggarwesse Tullese/
 mis walnustud on Karratile / ja
 temma Inglidese;

42. Sest mul on Nälj olnud / ja
 teie ep olle mul süa annud; Mul
 on Janno olnud/ ja teie ep olle mind
 jootnud.

43. Minna ollen wöras oliud / ja
 teie ep olle mind mitte wastowöt-
 nud; Minna ollen allast oliud/ ja teie
 ep olle mind katnud; Minna ollen
 halge ja wang oliud / ning teie ep ol-
 le tulnud mind katsina.

44. Siis wastawad nemnad ka
 temmale ja ütlerwad: Istand / mil

aial meie sind olleme näljalt nähnud/
 ehk jannod/ ehk wöralt / ehk al-
 lasti/ ehk häigelt / ehk wangis/ ja ep
 olle sind mitte teinud?

45. Siis kostab temma nelle ja
 ütleb: Edest minna ütlen teie: Mis
 teie ep olle teinud ühhele nende-
 sinnaste Wähhemade saast/ sedda ep
 olle teie ka mulle teinud.

46. Ning nemnad lähhawad ig-
 garwesse Wallusse/ agga neep Digid
 iggarwesse Ellusse.

Se XXVI. Wätuf.

1. **S**ing se sündis/ kui JEsus keik
 needsinnaied Ronned olli
 löppetanud/ ütlet temma
 omma Jüngride wasto:

2. Teie täate/ et kahhe Päwa pä-
 rak/ Paasa Pühha Pättasaab / ning
 se Jannukesse Boeg: saad joo-
 tud Nissi päle pua!

3. Siis koggusid ennast üllemad
 Preestrid ja Kirjatundjad/ ning Rah-
 wa Wannenad/ illelga Preestril
 Suppa/ se kassat Käwad.

4. Ja pidasid kahhe kous Nou/
 luida nemnad JEsust Karwalusse-
 ga/ wöid kinnitama/ ning tapma.

5. Agga nemnad ütled: ei mitte
 Pühhal/ et Messanust Rahwa sa-
 as ei kinnit.

6. Kui nüüd JEsus Petanias ol-
 li Simoni Piddalitöbbise Koijas.

37.

/hul followed

/hul ollennad No 244 y. case
/hind ollennad

45.

AAD-nt ka

38.

/ollennad

46.

39.

/ollennad

40.

1. /e

the

2.

/ou
/ontaupe ärra ed tetta peab
/podanna

41.

/pölel

3.

/hullid kooko need
/need need
/fella riige
/otta, vedda hiki kaiwano

42.

4.

/föföersee
/woiwifid kiiwotta m. löppa.

43.

5. /le Ajal

44.

/neefamaad

6

7.	dda	17.
8.	meine heel pahlau
chio tarwis on fepitane Kusata
minne	18.
9.	paljo <u>abla</u> sep	walmitada $\frac{2}{2}$ / $\frac{2}{2}$
10.	jelle Wefele Waeon bete; fep
fida nimo warte	19.
11.		20. fegge mi feto fai
12.	ed ta piddi mo Matfep wal-
michama.	21.
13.	fefana Arno-Opelher
fragitama
fepitane	22.
14.	woda hufi	
15.	fip	23.
16.	K. 16. La fep fip	24.

7. Tullit temma jure üls Maene/
sel ollit üls Klaas kallist Salwi/
ning wallas se temma Pähha/
kui temma Kaua listus.

8. Agga kui temma Jüngerid sedda
näggid/ saij/ nemmad wothafels/
ning ütliid? Kusso on sedda Kullota
müü tarwis?

9. Esinnane Salw olles Pölsband
kallite ärramüa ning Waesiele jag-
gada.

10. Kui JEsus sedda moistis/ ütles
temma nende wasto: Mis teie sedda
Rast waewate? Temma on ütthe
hädä? Teggo mülle tehnu.

11. Seit/ Waesid on ikka teie ju-
res/ agga mind ep olle tell mitte ikka.

12. Et temma se Salwi minno Jh-
ho päle on wallanud/ on temma tei-
nud minno Mattuella.

13. Töest minna ütlen teile: Kus-
sa tal Ewangelium kulutakse keiges
Ma Ilmas/ sääl peab ka söldama
temma Mällestussels/ mis temma
tehnu on.

14. Siis loks üls neist Pähhetist-
kümnest/ le kuttisi Judaks Mario-
tiks/ ütlesina Preestride jure Ja üteli:

15. Mis teie mülle tahhate ända?
Minna tahhan tedda teie Kätte ä-
raanda.

16. Ja nemmad andis temmale
Kolmikümend Hõbbe/ Tükki/ ja seist
Hjast otis temma pärrast Aega

tedda ärraanda.

17. Agga esimesel hapnematta
Leitra Pawal tullid Jüngerid JEs-
susse jure/ ja ütliid temma wasto:
Kusja ~~sedda~~ tahhad/ et meie julle pe-
ame walmistama Papsja Talle süa?

18. Temma üteli: Minge Linna/
ütthe jure/ ning üttelege temmale/ se
Öppetaja üteli: Minno Aeg on lig-
gi/ minna tahhan sinjo jures Papsja
ja Pähha piddad/ omma Jüngerid-
dega.

19. Ning Jüngerid teggid ninda/
kui JEsus neid ollit kätenu/ ja wal-
mistasid Papsja Talle.

20. Ja Sõda istus temma Kauale
nende Pähhetistkümmeaga.

21. Ja kui nemmad söid/ üteli tem-
ma: Töest minna ütlen teile: Üks
teie sägä annab mind ~~pehmet~~ ^{pehmet} ~~tombel~~
ära.

22. Ning nemmad said wägga
kurwaks/ ja iggäüks nende säst hat-
las ütlesina temma wasto: Jüfand/
minnaks se ollen?

23. Agga temma Pösis ja ütles:
Ke Mühoga ~~stama~~ Käat Waagna/ se
pistab/ selamma annab mind ~~peh-~~
set ~~tombel~~ ^{pehmet} ~~ära~~.

24. Innimesse Boeg lähhäb käl-
ninda kui temmasti on kirjutud: Ag-
ga Hädda seile Innimessele/ leile
läbbi Innimesse Boeg jaab ärra an-

vetud / se olleks temmal. / et sesama
ma Jamimenne ep olleks sindinud.

25. Siis kostis Judas / se teppa
petris kostabel ärraandis / ja ütles:

Minnaks se ollen Kabbis. Teymma
ütles temma wasto: Ja sinna olled se.

26. Agga kui nemmad ollid / sonud /
roottis JEsus Leiba / tannas ja mur-
dis / ja andis Jängridele ja ütles:
Wotte / söge se on minno Jhho.

27. Ning temma wottis se Karri-
ka / ja tannas / andis neile sedda / ja
ütles:

28. Joge keil sit kest / se on minno
Berri / se lle Sadusse (Berri) mis
mitmed eest ärrawassataste Pat-
tude Andeks Andmisseks.

29. Agga minna ütten teile: Min-
na ei jo mitte pärrast sedda selle Wi-
nawo Wäst / se Pärawasatil / kui
minna sedda teiega ueste soon minno
Jssa Nigis.

30. Ning kui nemmad Ritusse Lau-
tu said lauluud / lähid neummad
wähja Olli Mäse.

31. Siis ütles JEsus nende wasto:
Sessinnasel Osel pahhandata / teie en-
nast keit minnust: Sest kirjotud on:
Minna soon Karja / ja Karja Lam-
bad pihotakse laiale.

32. Agga kui minna saan üles-
tousnud / tahhan minna teie eel min-
na Kalilea Mäse.

33. Agga Petrus kostis ja ütles:

temma wasto: Eht nemmad teie
nust peaksid pahhandama / ~~teie~~ el
tahha minna eel minnust pahhan-
dada.

34. JEsus ütles temma wasto:
Ebest minna ütten sulle: Sessinna-
sel Osel / ennest Rut saab lauluud /
salgad sinna mühd kolmford ärra.

35. Petrus ütles temma wasto:
Eht ma pean minnoga surrema / siis-
kei tahha ma sind mitte ärrasalgada /
Nindasammoti ütled ka keit Jängrid.

36. Siis tulli JEsus nende ga üh-
he Paika / se luttis Ketsemaneks / ja
ütles omma Jängride wasto: Jsite
seie / kunni minna saan sinna lainud /
ja Paalwed piddanud.

37. Ja wottis ennese jure Pee-
trust ja neid laks Sebedeusse Boega /
ja hakkas kurwaks minna / ja ah-
hastadama.

38. Siis ütles JEsus nende wasto:
Minna Ning on koggone kurb Sur-
mani / jage seie ja walwage minnoga.

39. Ning laks pihjut emale / langis
Silmil mähha / ja piddas patwet
ja ütles: Minno Jssa! Kui se woib
olla / siis mingo sessinnane Karkikas
minnust möda / omureti mitte ninda
kui minna tahhan / waid kui sinna
(tahhad.)

40. Ja temma tulli duduun Jün-
gride jure / ja leidis neid maggama /
ja ütles Petrusse wasto: Nindaks
teie

25

~~mitt~~ keie
tenaft finnaft

26

~~hoida~~ ja oimtar

34

kuu

27

35
~~kuu~~ / paaafin
/ ma

28

36 - / kuisa, miir kulaaf
/ le / niakka
/ luggereid

29

urotta mitte / p / maft / se / p / maft / p / p
Wina - Ru Wiljaft / ma

37

Heina
/ ma / ma / p / ma

30

38

urotta

31

urottate kuisa keie
/ p / a / h / a / u / a / a / a / a
/ h / a / h / a / a / s / e / d / a / k / a / r / j / a / s / t / l / u / a
/ r / e / a / l / t / a / i / a / t / e / p / i / l / l / a / t / a / m / m / a

39

Heina
/ ma / k / a / l / l / e / p / e / a / t / e / l / l / u / g / g / e / r

32

urotta

40

33

41.

49. | kina
| mittoranda

42.

| lugger
| ei ma jona jona

50

| püües kät kina silge
| ja wõttis Dora kinni

43. |

51.

44.

| lugger
| krasfanta

52.

45.

| pruuto

53.

| kina fatar

46.

| mitu Annandja os kirjitud
| min

54. | kina need kirjad

47.

| | puljo
| nende allena kresside
| latta joned

55.

| kelle

48.

56.

| k kirjad püües

teie et suda übbe Tunni muinoga
walwada!

41. Walwage ja pidada ^{luggage} Balwet/
et teie mitte Riisatusse lisse ei lange.
Wain on kül walmiis / agga Jähha
on nõdder.

42. Teie lörda läks temma
pallus / wärtlis: Minno Issa! Kuit se
sinnane Karkkas ei woi minnust
mõdanna / kui ~~minna~~ ^{minna} ~~teie~~ ^{teie}
sis sündko sinno Tachtinne.

43. Ning temma tulli / ja leidis neid
ta maganaw / sef nende Silmad
ollid rasket / Unnest.)

44. ~~Te~~ temma jätis neid / ja läks
ta ärra / ja ~~pallus~~ kolmad korda / ja
ütis neid sanma. ~~Sanna~~.

45. Siis tuli temma omma Jün-
gride jure / ja ütis neade ~~Magage~~
agga päle / ja hingage: Waat / se
Lund on joudnud / ja se Innunesse
Boeg Partuste Käde ~~peetset~~ ^{kon-}
bel ~~äraahnetakse~~.

46. Louste ülles / läkti / wata se
siti / se muud ärraannab.

47. Ning kui temma alles rälis /
waat / siis tuli Judas üks neist kah-
hateistkümnest / ja temmaga ~~siis~~
Sull / Rahwast Moode ja Nuija-
dega ~~Ulemist~~ ^{Preestrit} / ja Rahwa
Wannemist: (läkitud.)

48. Agga se / se tedda ärraandis / ol-
li neile Tähte annud / ja ütelnud:
Kellele minna Suud annan / se on

sejamma / sedda wõtte kinni.

49. Ja waat / siis tuli temma ~~Jesus~~
se jure / ja ütis: Terre Rabbi / ja
Landis temmale / Suud.

50. Agga Jesus üteli temma was-
to: Sõbber / misparrast sinna sin
ollid? Siis tullid nemmad temma
jure / ~~halla~~ ^{halla} ~~temma~~ ^{temma} ~~kinni~~ / ja ~~pid-~~
~~ada~~.

51. Ja waat / üks neist / se Jesus-
sega ollid / sirotas Rät / ja tombas
omma Moode wälja / ja löi Ullema
Preestri Sullast / ja raius temma
Kõrwa ~~maha~~.

52. Siis ütisi Jesus temma was-
to: Bista omma Moode omma Bai-
ka / seif keif / se Moode wotwad / ~~se~~
wad ~~Moode~~ / läbbi hulka ~~ama~~.

53. Woi mõtled sinna / et minna
praego ei woi omma Issa palluda /
et temma muile ~~läkitaks~~ ^{enamb} ~~kui~~
kalsteistkümnest Legioni Ingrid.

54. Agga kuida ~~siis~~ ^{siis} ~~peats~~ ^{peats} ~~tõeks~~
sama? Se peab ninda sündima.

55. Selsannas Tunnil ütisi JE-
sus Rahwa wasto: Teie ollite wäl-
jalainud otssego übbe Rööwli wasto
Moode ja Nuijadega mind kinni-
wõtma. Minna ollen jo iggapääd
teie jure. Istmud / ja õppetanud Jum-
mala Koijas / ja teie ep olle mind
mitte kinniwõt nud.

56. Agga se on keif sündinud / et
Prohveti ~~siis~~ ^{siis} ~~pidi~~ ^{pidi} ~~tõeks~~ ^{sama} ~~Siis~~
jät

hääsid teie Jüngerid teidma mahha / ja
pöggenehid.

57. Agga te JEsus ollid kinni-
wotnud / wiisid teidma Ullema Pree-
stri Kaitwa jure / kuhho Kriajatundjad
ja Wannemad ollid kokkotulnud.

58. Agga Petrus käls JEsusse
järele emant Ullema Preestri Kotta-
sadi / ja läks jisse / ja istus. Sallaste
fella / et temma sedda Otsa piddi näh-
ha sama.

59. Agga Ullemad Preestrid ja
Wannemad / ja se loggane suur Koh-
bus ot sid Walle-tunnustust JEsusse
waasto / k nemmad teidma piddid sur-
ma saatma.

60. Ja emmad leidnud ähtel / ja
ehl kül mitto Walle-tunnustust et-
te tullid / et leidnud nemmad midda-
ht / Agga wiimset tullid läks Walle-
tunnustust ette /

61. Ja üt sid: Sefinnane on üt tel-
nud: Minna woin sedda Jummalat
Kodda mahhakistuda / ja kolmil-
wa teidma üt sehhitada.

62. Ja Ullemb Preester touf ülles
ja üt tel temma waasto: Eks sinna
middakka kotta se päle / mis need sin-
nased sinna waasto tunnistawad.

63. Agga JEsus jäi waad. Ja Ul-
lemb Preester kostis ja üt tel temma
waasto: Minna wannotan sind ellsa-
wa Jummalat jures / et sinna meile
üt led / kas sinna olled Kristus Jum

mala Poeg?

64. JEsus ütles: Jaminna ollen:
Dummett ütlen minna teile: Sesi A-
jost peate teie näggema. Innimesse
Poega istwa. Wae parramal Kääs /
ja tullewad Taewa Pilwast.

65. Siis Kristus Ullemb Preester
eminta. Rided löhti / ja üt tel: Tem-
ma on (Jummalat) teotanud / mis
Sefinnane se meil ennamb / waasto
Waad / nüüd ollete teie temma Jum-
mala teotanist kuulnud.

66. Mis tustad teid? Nemmad
waast sid ja üt sid: Temma on Sur-
ma wädr.

67. Siis sillot sid nemmad tem-
ma Silwa / ja löid teidma Kussika-
ga / agga monningad löid teidma Kä-
lag. Kärma äre /

68. Ja üt sid: Moosia meile / Kris-
tus / kes se on / te sind löi?

69. Agga Petrus istus wäljas
Kottas / ja üt se. Südruf tullid temma
jure / ja üt tel: Ja sinnagi ollid se Ka-
lilea Ma JEsussega.

70. Agga temma salgas nende lei-
gide ees ja ütles: Minna ei täs mit-
to mis sinna üt led.

71. Agga kui temma Ots läks /
näggi teidma üt se teine / ja üt tel nende
waasto / kes sääl ollid: Ka sefinnane oli
se Naastaretti JEsussega.

72. Ja temma salgas jälle / ja
wannust se päle: Minna ei tunne
sed

57. | need, air
| äänne

58. | kangas
| jänä
| juuri-makka

59. | keisari
| ki
| kiida

60. = 10. ty. kanno pöytä silloin
| paljo walle. kanta. hylä. 18.8.

61. | mitte; | wämmä
| juuri-keppi

| e Päivästä feldä

62. | fiir
| fiir
| wasta, niir kusta

63. | fi

64. | ketta wastu
| the peal.

65. | ker
| tunistukse. kelti tarwiron

66. | taie arwate! ottaa

67. | keppiä

69. | due peal

70. | Oi minä moista, niir sa
| rägi!

71. | Wärmä pole ännä

72. | ta ilhe wänega

73 | dyga
| ka | nendefest | ka

74. | wägga | nu

75. | mi | faab | laulnu
| m. | kensa | läss

2. 4. | meil on lega tegemine?

5. | koiar | malle
| ka | mi | ta | armu | mi

6. | Ohvi

7. | ~~wolp~~
| nendeeff
| mi | k

8.

9. | Grolli | Laste | rief

| nendad | mi | kalliste | armu

1.

2. | kiti | dd | dd

3. | piir | nu

mi | jalle

4

6

11.

| nenna

12.

sedda Jumimest.

73. Ja übbe ürrikeffe Aja pärraste tullid temma juke need / ke saäl fetsid / ja ütliid Peetrusse wasto: Töest sinna olled / ~~ke saäl neisthammist / fets sinno Keel tunnistiab sind ülles.~~

74. Siis hakkas temma ennast ärrandema / ja wandma: Minna ei tunne sedda Jumimest! Ja seddamaid laulis Kul.

75. Siis tulli Peetrusse Mele Jesusse Sanna / ke temustate olli ütelnud: Emmedo Kul laulab / salgad sinna miud kolmkorba ärra / ja läks wälja / ja nuttis ärdaste.

Se XXVII. Pätit.

1. Agga warra ~~honnit~~ pid-
dasid keel älleamad Prees-
trid ja Kähwa Wanne-
mad Nou Jesusse wasto / et nemmad
tedda piddid Surma saatma.

2. Ja nemad siddsid tedda / wisid
teha ärra / ning andsid tedda Ma-
Wallitseja Pohtrusse Bilatusse Kätre.

3. Kui Judas ~~sedda~~ näggi / ke ted-
da olli petrifel Tombel ärraandnud /
et temma olli Surma moistetud / siis
kähhettes temma sedda / ja töl neid
kolmkünne Hõbbetükki taggati nen-
de ällema Preestride ja Wannema-
de Kätre /

4. Ning üttek: Minna ollen Patto

teinud / et minna ollen wagga Werd
ärraandnud: Agga nemmad ütliid:
Mis niste fets hõlme? Sedda Katsa
sinna.

5. Ja temma bettis need Hõbbe-
tükkid Jumimala Ketta / läks ärra /
ja poods enyast ülles.

6. Agga älleamad Preestrid wot-
sid need Hõbbetükkiid / ja ütliid:
Neid ei sünt mitte Jumimala Kir-
to panna / fets se on Werre Hind.

7. Agga nemmad / piddasid Nou ja
ostsid übbe Bottiseppa Põllo Wõras-
te Mattias Baigale.

8. Sepärrast ~~tullitakse se~~ Põld
Werre Põlluks tannapawan.

9. Siis on töeks sanud / me ~~te~~
on Prohweri Jeremia läbbi / ke
ütleb: Ja nemmad ~~siin~~ wotnud
kolmkünne Hõbbetükki / selle kal-
list arwast Hinda / sedda monna-
gad ~~staele~~ laste kääst ostnud.

10. Ja on annud needsahmad
übbe Bottiseppa Põllo eest / ninda
kui Istand / on kästnud.

11. Agga Jesus seisis Ma Wal-
litseja ees / ja Ma Wallitseja käsis
temmalt ja üteli: Kas sinna olled
Judatise Kuningas? Agga tem-
ma üteli temmale: Ja minna
ollen.

12. Ja kui temma päle karbati äs-
lemisi Preestriid / ja Wannemisi / et
was.

waistand temma ühtegis.

13. Siis ütliis Pilatus temma waisto: Eks süda kule/ko-pahjo nemmad sinno waisto tunnistanwad?

14. Ja temma ei kostand temmale ühhe aina Sannax päle / ninda et ka se Ma Wallitseja sedda wägga Jnnels pannt.

15. Agga Pühhtis olli Ma Wallitsejal se Wiis/Rahwale ühhe Wangi lahtilasta / fedda nemmad tahtsid.

16. Agga temmal olli sel Ajal üks kulus Wang/ selle Minni-olli Parrabas.

17. Kui nüüd nemmad ühhes kous ollid / ütliis Pilatus nende waisto: Reddas teie tahhate / et minna teile pean lahti andma / Parrabast woi Jesust / le kuskatalse Kristussels?

18. Seie temma tädie / et nemmad fedda ollid Raddedusse lahti ärraanud.

19. Ning kui temma Kohto Järje päälitrus / lahtitas temma Einnand temma juce / ja lastis temmale ütelda: Urgo olgo sulle ühtegit teggemist seinnase Digega / sest minna ollen tänna Unnes pahjo kannatanud temma pärrast.

20. Agga üllemad Preestrid ja Wannemad andsid Rahwale Nou / et nemmad Parrabast piddi lahti palluma / ja Jesust ärrahullama.

21. Siis kosis se Ma Wallitseja

ja ütliis nende waisto: Reddas teie tahhate neistinnasest kahhest / et minna pean lahtlandma? Nemmad ütliid: Parrabast.

22. Agga Pilatus ütliis nende waisto: Mis minna siis pean Jesusslega teggema / le kuskatalse Kristussels? Nemmad ütliid teie: Fedda Risti.

23. Se Ma Wallitseja ütliis: Mis temma siis kurja teinud? Nemmad küssendasid weel ennamb / ja ütliid: Eo-fedda Risti.

24. Kui agga Pilatus näggi / et teina ei woinud ühtegit parrata/waid et weel ennamb Kärra sündis / wottis temma Wet / ja pessis (omna) Kässi Rahwa nähhes / ja ütliis: Minna ollen süta seinnase, Dige Werrest / katske teie.

25. Siis kosis teie Rahwas / ja ütliid: Temma Berri olgo meie ja meie Laste pääl.

26. Siis andis temma neile Parrabast lahti / agga Jesust lastis teina pessa / ja andis fedda ärra / et fedda piddi Risti podama.

27. Siis wottis Ma Wallitseja Soddamehbed Jesust ennesega Kohto Kotta / ja koggusid temma juce koggona hulla kollo.

28. Ja rihusid temma Rided Seljast / ja panid temma ümber ühhe Purpuri Mantel.

29. Ja punnusiid ühhe Kroni Orjo

lib-o
wit

13. | mitto Astja

14. | wastain

15.

16. | neil
| xedda liiti Parraoax

17. | kumba
| lafuna
| paxda hi

18. | paxna

19. | Naene

20. | kuxa paxma

21.

22. | kumba

23. | panoma t. Agga
| kelle

24. | idda hi
| Sago tava listi paxna

25. | Agga
| Sago tava listi paxna

26.

| wazza jelle hi alfa

27. | paxal

28. | Marvi
| Riifaga paxta

29. | pax
| kelle

30. | paxna
| paxna

31.

28. | [Campur] | ja langka kema ete Polweli 36.
 maha
29. | rahua 37.
30. | le 38. | podi
31. | woffu 39. | wangu
32. | Agga 40. | isle
 | Liamp
33. | hilla | mir tot anle 41. | Agga | naofu keta
34. | nuf 42. | kua
 | messir
35. | ool | ~~hilla~~ | irfenece 43. | ta sedika kahal pa taia
- 44.
- 45.

woitsusi/ ja pamiid se temma Pähha/
ja/ Billiroo temma parrama Käte/
ja/ kuumardasid ~~Pähha~~ temma eos/
ja naersid tedda/ ja ütliid: Terre
na Judak~~se~~/ kuningas.

30. Ning nehimad sülskasiid temma
päle/ ja wotiid/ Billiroo/ ja löid sega
temma Pähha:

31. Ning kui nemmad tedda said
naernud/ ~~temma~~ nemmad se Mant-
li temma Seljast ärra/ ja pamiid tem-
ma ~~temma~~ Rided temma Selga/ ja
wiid tedda wälja/ ~~se~~ tedda piddi
Nistrop~~se~~ ma.

32. Ja kui nemmad wälja läksid/
leidid nemmad übbe Innimesse K-
reni/ Simon Nimme/ tedda jünd-
sid nemmad wäggi temma Nisti
Landma.

33. Ning kui nemmad sinna Paita
said/ mis ~~temma~~ Kofgotaks/ ~~se~~ on
~~temma~~ Pää Pae-Ässe/

34. Angid nemmad temmale Ut-
klast Sappiga seggatud jua/ ja kui
temma ~~temma~~ ei-tahnud temma
jua.

35. Agga kui nemmad tedda said
Nisti ponud/ jaggasid nemmad tem-
ma Rided/ ja heidsid Lusto nende pär-
rast/ et piddi tõeks sama/ mis üttel-
dud on Prohweti läbbi: Nemmad
onmad minno Rided/ jennefele jagga-
nud/ ja minno Kube pärrast Lusto
heitud.

36. Ja nemmad isiid/ ja hoidsid
tedda saäl.

37. Ja temma Pää ille wäsid nem-
mad temma Surma Süüd ku jotud:
Selmanne on JEsus Judak~~se~~ Kun-
ningas.

38. Süispani Faks Rööwliid tem-
maga Nisti/ tem parrama/ ja teis-
pahhamäl pole.

39. Agga need/ ke midasäe-
sid/ teotasid tedda/ ~~midasäe~~ onmad
Pääd/ ja ütliid:

40. Sinna/ ke sinna Jummalala
Kobda mahhaliid/ ja kolmil Pää-
wi ~~temma~~ ille sehitad/ aita/ enmast
~~temma~~ olled sinna Jummalala Poeg/ süis
ajuu Nisti pääl se mahha.

41. Ninda sammoti/ ka Üllemad
Preestrid teotasid tedda nende Kirju-
tundjate ja Wannama~~se~~ga ja ütliid:

42. ~~Temma~~ on temma aitud/ ~~se~~ is-
si enmast ei' pödi temma mitte aita:
Kui temma Nisraeli Kuningas ~~temma~~
asiko temma nüüd Nisti päält mah-
ha/ süis tahhame meie tedda ustuda.

43. Temma on Jummalala päle
lootnud/ se pädäsko tedda nüüd/ kui
ka temma Mele pärrast on: Sesi
temma on ütelnud: Minna ollen
Jummalala Poeg.

44. Ninda sammoti teotasid ted-
da ka need Rööwliid/ ke temmaga
Nisti ollid pedud.

45. Agga kuendat~~se~~ Jummiid sai
Puur

Blinmedus keige, Ma ülle ühheksa-
ma Tunni sadik.

46. Nag ühheksamal Tunnil kiffen-
das JEsus sure Hälega / ja ütli:
Eli / Eli / Ianna Iabahtani, / se, on /
Mitno Jummal / Mitno Jummal /
miks sa mind olled mahhajatnud?

47. Agga monningad / ke saäl sei-
fid / kui nemmad sedda kulis / ütli
nemmad: sefannane kutsus Eliasi.

48. Ja waru jagkiss, äls nende sa-
asi / wottis ühhe ~~keige~~ / ja täitis sed-
da Sidkaga / ja pistis sedda Pilliroo
Otja / ja jotis tedda.

49. Agga need teised ütli: ~~See~~ /
saah nähha / kas Elias tulleb / ja ~~aw-~~
wotab tedda.

50. Agga JEsus kiffendas jälle su-
re Hälega / ja heitis Hinge.

51. Ja waat! se ettepodud Tet
Jummal Kollas (keige Pühhama
eg) löhtes ~~lähhe~~ / üllemaise Ot-
sast allama, sadik. ~~Ja~~ Ma warri-
ste / ja sured ~~awotab~~ löhtis löhki.

52. Ning Hauad ~~awotab~~ lahti / ja
kousid ülles mitto Pühhade Jhusid /
ke magganud ollid.

53. Ja pärrast temma, Üllestous-
misi löhki, nemmad õnnia Hauast
wälja / ja tultid pühha Linna / ja
nähtid ennast mitmele.

54. Agga se Pälik ja ke temmaga
ollid / ja JEsus hoidsid / kui nem-
mad näggid sedda Ma Wärrisemisi /

ja neld sündinud Aesjo / kartsid nem-
mad wägga ja ütli: Edest sefanna-
ne, olli Tuumala Poeg.

45. Agga saäl olli pasjo Naesi
kaugest waatmas / ke ~~JEsus~~ järre-
le Galilea Maalt ~~ottid~~ kinnud ja ted-
tä teninud.

56. Nende saäs olli ka Maria Mag-
dalena / ja Maria Jakobij ja Josef
Emma / ja Sebedeuse. Poeg Emma.

57. Agga kui õhto ~~ke~~ / kulli üks
riikas Mees Arimatias / ~~Mitmele~~
Josep / ke ka ~~JEsus~~ Jangas olli.

58. Se kulli Pilatusse jure / ja wal-
lus ~~JEsus~~ Jhho entesele ~~agga~~. Siis
kästis Pilatus temmale sedda Jhho
anda.

59. Ning Josef wottis se Jhho / ja
mähkis temma puhta kalli Linna
sisse.

60. Ja panni temma ~~õnnia~~ le
Hauda / mis temma olli lastnud rai-
uda ~~Kirwi~~ Ninga sisse / ja woretas
ühhe sure Kirwi Haua ükse ette / ja
läts ärra.

61. Agga saäl olli Maria Magda-
lena / ja se teine Maria / need istusid
Kohhe wasto Hauda.

62. Teisel Päwal / mis Walmista-
misse Päwa järrele tulleb / tultid hi-
lemad Preestrid ja Wariserid hõpis
Pilatusse jure /

63. Ja ütli: Issand! Meie Meie
tul-

46. /ker

47. /neifi

48. /Wampu

49. /mie

50.

51. /kärrijä löhki kahlessa
kuusien
 /neei kalju

52. /iasfi /nende

53. /hullin /dare
 /lämpä

54.

55. /ollin väimä

56. /-naine /ade

57. /kätke tulsiin /kelle
 /iife kelpuse säep olli zypetä.

58. /läw

59. /ed /piddi antama.

60. /malha /mishvir jedda
 /he ~~be~~ /iote

/bedda emnef /kaljo

61. /Hucca volhal

62. /Ayga /kulleb
 /mited /konko

63.

1. alluoli

5. | Atzga

2. | ma

6.

| onje

3.

| kurjens mi

7.

6.

8.

| Karis

1.

Atzga pūbla Pāron ūhtel, mil
ofimerse Nārdali Pāns karis.

9.

2.

| jūma

10.

3.

4. ~~Atzga~~ | wārrifēta nees ~~karis~~ 11 | jēst wāhhif

on tulnud/ et sesinane Pettis ütlet/ kui
temina weel ellas: Minna tahhan
kolme Pärwa parrast illestousta.

64. Sepärrast käsi sedda Hauda
hoida/ kolmanda Pärwani/ et temina
Jüngrid Osel ei tulse/ ja tedda ärra
ei warrasta/ ja ei ütse Rahwa was-
to: Temina on Surnust illestous-
nud/ ja lähheb siis wiimne Pettus
kurjamaks so esimehe.

65. Pilatus ütlet nende wasto:
Teil on Hoidjad/ minge ja hoidke/
ninda kui teie moistate.

66. Ja nemad läksid ärra/ ja hoid-
sid sedda Hauda Hoidjatega/ ja pan-
nid sedda Kirowe Pitsibiga linui.

E. XXVIII. Päät.

1. Agga sure Pühha Pärwa Oh-
tul/ kuub hakkab es-
mestel Näddasi Pühhal/
tulli Maria Magdalena/ ja se teine
Maria sedda Hauda katema.

2. Ja waat/ siis sündis suur Ma-
Wärriseimine/ sest Issanda Ingel
tulli Taewast mahha/ läks sinna iu-
re/ ja weretas se Kirowe Ukse eest ärra/
ja ütles selle päle.

3. Ja temina Naggo olli otsige
Wak/ ja temina Nüded walged kui
Lummi.

4. Agga Hoidjad Lohkusi Hirno
parrast temina eest/ ja jäid otsige

surnust.

5. Se Ingel kostis ja ütlet nende
Maeste wasto: Irge teie kartke/ sest
minna tean/ et teie ~~Illestoudu~~ ^{Illestoudu}
otsite.

6. Tedda ep olle siin: Eest tem-
ma on illestousnud/ ninda kui tem-
ma on ütletnud: Tulge tänna/ ja
kattke sedda Uset/ kuhho se Issand
olli pandud.

7. Ja minge usinaste/ ja ütletge
temina Jüngridele/ et temma on
Surnust illestousnud/ ja waat/
temina lähheb teie eel Kalilea Male/
süäl peate teie tedda näggema. Waat/
minna ollen teile sedda ütletnud:

8. Ming nemad läksid ruttuste Haua
jures ärra/ Hirno ja sure Nämogaf
ja jooksid/ sedda temina Jüngridele
kulutama.

9. Agga kui nemad läksid temina
Jüngridele sedda kulutama/ waat/
tulli Jesus nende wasto/ ja ütlet:
Terre! Agga nemad tullid temina
jure/ ja hakkasid temina Jalge üm-
ber/ ja kunnardasid ennast tema ette.

10. Siis ütles Jesus nende wasto:
Irge kartke mitte/ minge ja kuluta-
ge minno Wendadele/ et nemad
Kalilea Male lähberwad/ ja süäl pea-
wad nemad mind näggema.

11. Agga kui nemad ärraläksid/
waat/ siis tuli monni/ neid Hoidjad
Linna/ ja kulutasid Illema Prees-
tride.

tribele keik/ me sündinud olli.
 12. Ning neimad tullid nentse Wan-
 namadega tokko / ja piddasid Nou/
 ja andsid neile Södda-Meesküle Rah-
 ha küs.
 13. Ja ütliid : Üttelge : Temma
 Jüngerid tullid Ose/ ja warrastasid
 tedda ärra/ kui meie maggastime.
 14. Ning kui se Ma Wallitjeja sedda
 saab kuulda/ tahhame meie tedda lep-
 pitada/ ja jata/ et teie peate holetä
 olla.
 15. Ning neimad wotsid Rahha ja
 feggid ninda/ kuida neimad ollid öp-
 perud/ ja se Könneljon ästeülles kulus
 tud Judas jures tamma Päwani.
 16. Agga need uksteistümmeid
 Jüngerid läksid/ Kalkisa Male öbbe
 Ma päle/ kuhho JESUS neid olli kät-
 nud tulla.
 17. Ning kui neimad tedda näggid/
 kunnardasid neimad ennast tenna este.
 Agga monningad ollid kahhe pääl.
 18. Agga JESUS tuli nende jure/
 ja räkis neile ja ütlet : Minnik on
 antud keik Melerwald Laewas ja
 Ma pääl.
 19. Sepärrast minge ja tehke Jüng-
 riks keik Rahwast/ ja ristige nem-
 mad Issa/ Poja ja Pühha Waimo
 Nimmekä.
 20. Ja öppetage neid piddama keik/
 mis minna teid ollen kätitud.
 21. Ja waat/ minna ollen igga

Päwa teie jures Ma Ilma otsani,
 Amen.

**Ewangelium Pühha Mar-
 kuselt üleskirjutud.**

Et I. Päätul.

1. **J**esusse Kristusse Jummalä
 Poja Ewangeliummi Alg-
 mine.
 2. Ninda kui kirjutud on Prohwe-
 tide Kirjas: Waat/ minna läkkitan
 omnia Ingti sinno Palle eel/ ke sin-
 no. Teed sinno ees peab walmistama.
 3. Hündja Hääl on Kõrwes:
 Walmistage Issanda Teed/ tehke
 temma Teraddasid tassafets.
 4. Johannes olli Kõrwes/ ja rist-
 itis/ ja piddas Juttust Pattustööd-
 missä Ristimissä/ Pattude Andeks-
 andmissä.
 5. Ning temma jure läks wälja Be-
 gona Juda Ma/ ja need/ ke Jerusa-
 lemman ellasid/ ja läksid ennast keik
 temast rüstida Jordani Jões/ ja tamm-
 stasid ennast Pättö üles.
 6. Agga Johannes/ ~~Andes~~ ollid
 Kameli Karwust/ ja nahkha Wö-
 remma Wööl/ ja söi Rohhotirtsa/ ja
 Metsa-Met.
 7. Ja piddas Juttust/ ja ütlet: ^{ke se} ~~üks~~
 tul-

1. Kinga Kuelad konturpönder lahi
pääntä missä wälent upalle

8

9

10

puutarhalla = 9.6.1887 I

11

12 = puutarha 6.10.1887 I

13 | sep

14 | 1887 I

15

16.

17. E. (1887) missä kukaan kukaan, joi
kivi kinnerte kinnerte-pöytä.

18. | jia ni solite
| 1887

19.

| 1887

20.

| 1887

21.

| kinnerte
| 1887

22.

| 1887

23.

24 | 1887: 1887

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

1. mää

1.

2. Sai alkailta 150, 4/10/1918
rahaa

2.

laskutettu per-

3. Anna Anna

3.

tee - miä

4. Hedda
Purtille

4.

siunaus ja vakaussana

5.

Anna rahaa
ti. Anna, Jorani, Poes
Puis vakaad oinaa Patta. iillertun
mistäpä

6.

1000 Lohia, eli kuni

7.

tulleb minno järrele / se on Wägge-
wamb mind / kesse / wasso minna
wädet ep olle kummerdades temma
Kinge Paalo pääsena.

8. Minna ollen teid kui Wega ris-
tinud / agga temma peab teid Püh-
ha Waimoga ristima.

9. Ja neid sammul Päiwil sündis /
et Iesus tulli Naatsaretisti Galilea
Maalt / ja lastis emast ristida Jo-
hannest Jordanis.

10. Ning se damaid astus temma
Weest waha / ja näggi Laewal lah-
el minnawa / ja Waimo kui Tuikest
mahha tullewad temma päle.

11. Ning üks Hääs tulli Laewast :
Sinna olled minno armas Poeg / te
minno Mele pärrast on.

12. Ja se damaid ajas Waim ted-
da Kõrbe.

13. Ja temma olli jään Kõrbes
nellikümmend Päwa / ja kuusati
Satanast / ja olli Dietfaliste jures /
ja need Inglid tenisid tedda.

14. Agga pärrast kui Johannes
olli ärraangetud / tulli Iesus Kali-
lea Male / ja kututas Jummalä Ni-
gi Ewangeliummit.

15. Ja ütkel: Aeg on kätte joud-
nud / ja Jummalä Niik on liggi tul-
nud : Põdrge Pattust / ja ussuge E-
wangeliummit.

16. Agga kui temma Kallileä Jär-
we äres käis / näggi temma Simo-

nat ja Andreast temma Wenda Bo-
ta Järwe heitwa / sest nemmad olid
Kallamehed.

17. Ning Iesus ütke nendele: Tul-
ge minno järrele / ma täbhan teid
Inimiste Püüdjaks teha.

18. Ning se damaid jätsid nemmad
omina Pöte mahha / ja jätsid tem-
ma järrel.

19. Ning kui temma sääl pissut ema-
le läks / näggi temma Jakobit Sebe-
deusse Poega / ja Johannest temma
Wenda / ja neid sammo Laewas om-
ma Pöte parrandawa.

20. Ning temma hüdis neid warsi /
ja nemmad jätsid omina Issa Sebe-
deust Laewa Balkalistega / ja tultid
ärre temma järrele.

21. Ning nemmad lätsid Kaperna-
umma / ja temma läks warsi Pühha
Pääl Koggodusse Kotta / ja õp-
petas.

22. Ning nemmad ehmatasid temma
õpperusse pärrast / sest temma õppe-
tas neid eäige se / kel Waimus olli /
ja ei mitte minda / kui Kirjatundjad.

23. Ning nende Koggodusse Koiias
olli üks Inimenne / sel olli rojane
Waim / se küssendas.

24. Ning ütke: Woi! Mis meil
sainoga teagemistõn / Iesus Naatsa-
rettist? Olled sa tulnud meid ärra-
rikkuma? Minna tunnen sind / kes
sülla olled / se Jummalä Pühha (Wees).

25. Ning Iesus nartis tedda ja üt-
lis: Olle waid/ ja minne/wälja.

26. Ning rojane Waim kiskus ted-
da/ ja läks sure Häleya kiffendades
temma/kesti wälja.

27. Ning nemad ehmatasid keik/ka
ninda/ et nemmad isitestes küssi-
tellid/ ja ütliid: Mis se on? Mis sug-
gune uus Dyperus se on? Temma
käsiwäsi neid rojasid Waimu-
sid/ ja nemmad kuulwad temma
Sanna.

28. Ja se Kõnne temmasti läks sed-
damaid laiale/ koggona kalile Ma-
umber.

29. Ning seddamaid läksid nemad
Koggodusse Rojast wälja/ ja tuksid
Simona ja Andrea Kotta Jakobi
ja Johanneseaga.

30. Agga Simoni Sin olli sojas
Tõbbes maas/ ja nemmad ütliid
temmale warsi temmast.

31. Ning temma läks temma jure/
ja aitas tedda alles/ ja hakkas tem-
ma kätt kinni/ ja seddamaid jättis
se Tõbbi tedda mahha/ ja temma
tenis neid.

32. Agga Petrus kui Pääri olli lo-
ja läks/ tõid nemmad temma ju-
re keik/aggudest/ ja need/
tedda kurjast Waimust waerwati.

33. Ja keik Sin olli ühe ette
kõllo tulnud.

34. Ningtemma teggi terweks pal-

ig Wiigafed mitinesugause Tõb-
best/ ja ajas mitto kurjad Waimod
wälja/ ja ei lastnud need kurjad
Waimust mitte/rähida/ sest nemmad
tuidsid tedda.

35. Ning warra Homiko/ene Wal-
get tõi temma alles/ ja läks wäl-
ja/ ja Iesus läks ühe tühja Paika/
ja piddas saäl Paistret.

36. Ning Simon/ ja need/ke temma
jures ollid/ tõtsid temma järrele.

37. Ning kui nemad tedda leidsid/
ütliid nemmad temmale: Keik otfi-
wad sind.

38. Ning temma ütliis neile: Käkki
nende lähämade Linnade sisse/ et
minna ka saäl woin/ Juttust ütelda.
Sest se wõrast/ ellen minna/ tulnud.

39. Ja temma piddas Juttust nen-
de Koggodusse Kõppade sees keige ka-
lile Maag/ ja ajas kurjad Waimud
wälja.

40. Ning temma jure tulli üks Pid-
dali tõbbine/ se pallus tedda/ ja lan-
gis temma ette Põlwele mahha/ ja
ütliis: Kui sinna agga tahhad/ siis
wõid sinna mind ka puhtaks tehha.

41. Ning Iesus hakkas temma
päle/ ja sirotas Kä/ hakkas temma-
se kinni/ ja ütliis: Minna tahhan/
oste puhhas/ ja puhtas.

42. Ja kui temma sedda sai üttes-
nud/ läks Piddalitõbbi seddamaid
temmast ärra/ ja temma sai puhtaks.

43. Ning.

25. | kivi

26.

27. | vägga

| kivi, uuni, kaminen

35. | kivi uuni oiga o' alles olli, kivi
| lämm; k.

36.

28. | keige ja kuldea - nua läbbi fäil
| umberrand.

37.

29.

38.

| kuluhada
| fäil | wäljaläimad.

30.

39.

| kuluhada
| läbbi

31.

40.

| kivi uuni.

32.

| kivi kivi

41. | kivi olli kalle kivi

33.

| kivi kivi kivi olli kivi kivi kivi
| kivi kivi kivi

34.

42.

43.

44. | vilhelegi

45.

| vad

1.

2.

3. | alvaktid

4.

5.

6.

7.

| mi agga se aiver förtal.

8.

| mi paa
| för aller tina

9.

| äron n. vörmi.

10.

11.

12.

43. Ning temma kells tedda kow-
waaste / ja satis temma warfi ärra-
minnema.

44. Ja ütliis temmale: Kats / et sa
lessegille middakit ei rög / waid min-
ne ja nähta ennast Preestrile / ja oh-
werda ~~mitse~~ Pubhastamisse eest / mis
Moses on ~~rähtad~~ / neile Tunnistus-
feks.

45. Agga kui teina wähtäks / hat-
las temma paljo kulutama / ja sed-
da Äs; a latala lastama / ninda et Je-
sus eddespidi ennamb ei woinud
arwalikkust sinna minna / ning tem-
ma olli wähtas tähjar Pääl / ja
nemnad tulsid temma iure keigelt
polett.

Se II. Pätk.

1. Ning monne Päwa pärrast
läks temma ta Kaperna-
umma / ja se sadi kuulda /
et temma Kõddo olli.

2. Ning seddamaid koggus siina
paljo Rahwast / ninda et neil ep olnud
Maad wäljast Uste ees / ja temma
räkis neile sedda Sanna

3. Ning temma iure tulsid / Et töid
ühhe ~~Pütöbbise~~ / sedda nelast kanneti.

4. Ja kui nemnad ei woinud tem-
ma liggi sada Rahwa pärrast / kist-
sid nemnad Kattust lahti / kussa tem-
ma olli / ja teggid ühhe ~~Auko~~ / ning

läksid se Wodi mahha / kumma sees
se Pütöbbine maas olli.

5. Agga kui Jesus nende Usto
näggi / ütliis temma Pütöbbise wasto:
Boeg / sinno Pattud olgo sulle andeks
antud.

6. Agga sääl istid monned Kteja-
tundiad / ning mötlesid ommas Süd-
dames :

7. Mis seimane ninda Jummal
Teotusti rägib? Kes woib Pattud
andeks anda ~~ni~~ / se Jummal ~~teotust~~?

8. Ning Jesus tundis ~~ni~~ om-
mas Waimus / et nemnad isti enne-
ses ninda mötled / ning ütliis nende
wasto: Mis teie sedda mötlete om-
mas Süddames.

9. ~~Wai~~ on ~~hätömb~~ Pütöbbise
wasto ütelda: Sünd Pattud olgo
sulle andeks antud / eht ütelda: Lou-
ülles / wotta omma Wodiniing kai

10. Agga et teie peate täda fama /
et Innimesse Bojal Melewald on
Pattud andeks anda ~~Wä~~ pääl / üt-
liis temma Pütöbbise wasto:

11. Wätina ütlen sulle: Lou-
les / ning wotta omma Wodi / ja mit-
ne omma Kotta.

12. Ning seddamaid tousis temma
ülles / wottis omma Wodi / ning läks
wähtä keigede ~~Sanna~~ nähhes / ninda
et keil ärraehmata sid / ning Jumma-
lat küt sid / ja ütliid: Sähhardust ep
olle meie weel ellades näinud.

13. Ning

see on sedda seisa ütle / ja isäta en wainud

13. Ning temnia läks jälle wälja Järwe äre / ja keit Nihwas tulli temma jure / ning temnia õppetas neid.

14. Ning kui temnia möda läks / näggi temnia Lewi Alweusse Poega 20lli. Hone jures / istwa / ning ütles temnia wasto: ~~Ette~~ minno järrel / ja temnia tou / alles / ja käis temnia järrel.

15. Ja se sündis / kui temnia Laual istus temnia Koi / as / istid ka paljo Edlnerid ja Pattusid Kanale JEsuse ning temnia Jüngri dega. Eest neid olli paljo / te temnia järrel / ~~mitte~~

16. Ja kui Kirjatundjad ning Wariferid näggid sedda Edlnerid ning Pattustega jowa / ütshid nemmad temnia Jüngri de wasto: ~~Miks~~ temnia Edlnerid ega / ning Pattustega sööb ja joo?

17. Ja kui JEsus sedda kulis / ütles temnia nende wasto: ~~Terwile~~ ~~ep~~ ette Arsti tarwis / waid / ~~Wiggastele~~. Minna ep olle tulnud Oigid kutsma / waid Pattusid Pattust pöörmissel / ~~pole~~.

18. Ning Johannesse ja Wariferide Jüngrid paastid ja tulid ning ütshid temmale: ~~Miks~~ Johannesse ning Wariferide Jüngrid paastwad / ja sinno Jüngrid ei paast mitte?

19. Ning JEsus ütles nende wasto: Kas Pulma - Nihwas woi?

paastuda / kummi Peigmees nende jures on? Ni kuu kui Peigmees nende jures on / ei woi nemmad mitte paastuda.

20. Agga ~~et~~ need Päwad tulleswad / et Peigmees neist ärrawoetaks / küllas nemmad siis neilsaunmul Päiwil paastwad.

21. ~~Ette~~ ei panne / ~~Paita~~ ~~uest~~ ~~Kat~~ ~~letse~~ ~~wanna~~ ~~Die~~ ~~phile~~ / ~~set~~ ~~mis~~ ~~pait~~ ~~Katset~~ ~~wannast~~ ~~ärra~~ / ja se Aut läbb hob - kirjanaks ~~had~~ ~~pa~~ ~~hemax~~

22. Ja ütse ei panne / noort Wina wanna / Istjade sisse / ~~set~~ ~~noor~~ ~~Winn~~ ~~ajah~~ ~~istjad~~ ~~läbbi~~ / ja Wina pissitakse mahha / ning Istjad läbbawad hulka / waid / noort Wina peab Ue Istjade sisse pandama.

23. Ning se sündis / et temnia Pühha Päiwil läbbi Wisja käis / ja temnia Jüngrid hakkasid käies Wisja Päid ~~istjad~~ ~~ärra~~ ~~mappima~~.

24. Niig Wariferid ütshid temnia wasto: Wad / mis / sinno Jüngrid Pühhal Päiwil terwad / mis ei sünni.

25. Ning temnia ütles nende wasto: Eks teie ial olle luggenud / mis Lauid teggi / kui temmal / ~~Pudus~~ olli / ning temmal ~~te~~ olli / ja neil / te temnaga olliwad?

26. Kui temnia Jummalala Kotta läks Abjataril Illema Preeftri Aial / ja neid Ette - pannemisse Leiba soi / me ühhegil / ei ~~istjad~~ ~~sua~~ / kui agga Prees.

150
by ~~istjad~~ ~~lulla~~

13.

20.

14.

21. / warmumata tise Anasi Lappier
alle watta tue peäle, waldid
veerwintal felle muslap middayi
ama fest wataf.

15.

22. / wärrsel
1. Väka = / myido / ~~...~~ aial
Je. wärrsel wärrsel
Värrsel - affid töhri

16.

16. / le / wärrsel

23. / wärrsel

23.

17.

17. / die Värrsel, ver-lappewind on polle 24 - / wärrsel
wärrsel
/ wa igedie

18.

25. / wärrsel
/ wärrsel

26.

And on hillin veison
Anjast. Puch
wärrsel, wärrsel.

19.

27.

7. /värin

28.

8.

hän näyttää kunnian, ei ole
Ampa kanna oli kerran, siinä kalle
mentä

1.

9.

2.

10.

hän näyttää
hän näyttää

3. puisto, se on se
hän näyttää in eye

11.

hän näyttää

4. jata

12.

hän näyttää

5. puisto | hirtte on a hirti
hän näyttää

13.

6

14.

Preestridelt / ja temma andis neile
Ea / ke temnaga ollisid.

27. Ja temma ütles nende was-
to: Pühapäew on Inimesse pär-
rast tehtud / ja mitte Inimene Püh-
apäewa pärast.

28. ~~See~~ on Inimesse Poeg. Ja
Pühapäewa Issand.

Et III. Pärl.

1. **N**ing temma läks jälle Rog-
goduse Kotta / ning sääl
olli üks Inimenne / sel ol-
li arrakuitnud Käsli.

2. Ning nemmad wahtsid tedda /
Kas temma tedda Pühapäewal pid-
di terweks teggema / et nemmad
woisid temma päle kaebada.

3. Ja temma ütles selle Inimes-
sele arrakuitnud Käsli olli: Tul-
le temma keel Pärla.

4. Ning temma ütles neile: Kas
Pühapäewal Inimib haad woi kur-
ja teha / hingi hoida / woi hukata?
Agga nemmad jäid waid.

5. Ning temma watis ümber nende
päle Wihhaga / ja olli ka kurb nende
Süddame Kangukse pärast / ja ütles
selle Inimesselle: ~~Sünda oma Kät~~
ning temma siendas. Ja temma
Käsli sai jälle terweks / otseks teinege.

6. Ja Warisrid läksid wälja / ning
piddasid seddamaid Rou Herodese

Rahwaga temma wasto / kuid a nem-
mad tedda piddid sama arratappa.

7. Agga Iesus taganas arra om-
ma Jügridega Jarwe pole / ning
päljo Rahwaist ~~läks~~ temma järrele
Kaliila ning Juda Maalt /

8. Ja Jerusaleumast ja Jodu-
nea Maalt / ning teiselt poolt Jorda-
nit / ja ke Tiro ning Sidoni ümber ella-
wad / suur Hult Rahwaist / ~~temma~~
~~mis temma teggi~~ / ja tulkid temma
jure.

9. Ning temma ütles onima Jün-
gridele / et üks Laewokenne temmal
piddi walms petama ke Rahwa
pärast / et nemmad ei piddand tem-
ma päle tungima.

10. Sest temma teggi paljo ter-
weks / ninda et keel / temma päle tül-
kusi / ~~ke woi waid~~ / et nem-
mad piddid sama temma keel
hallata.

11. ~~See~~ keel wajasid Wainud ted-
da näggid / langid nemmad temma
ette maaha / ning ~~temma~~ ja ütlid:
Sinna olled Jümbala Poeg.

12. Ning temma ~~temma~~ neid ~~temma~~
/ et nemmad tedda ei piddand üs-
tesalutama.

13. Ning temma läks alles Mäle / ja
kutsus ennese jure / kedda temma tah-
tis / ning nemmad läksid temma jure.

14. Ning temma sädis ~~temma~~ ~~temma~~
telstetumend / et nemmad piddid

temma jures ollema / ja et temma
neid woiks wälja läkkitada Jutlust
üttelma /

15. Ja / et neil piddi Melewald olle-
ma ~~Tõhifid~~ parrandada / ning kurja
Wainu wälja ajada.

16. Ning panni Simonile sedda
Nimne Petrus.

17. Ning Jakobit / Sebedeusse ^{hän} ~~Boe-~~
ga / ning Johannest Jakobi Wenda /
(ja panni neile ~~sedda~~ Nimmo Poa-
nerges / se on Pitse Lapsed.)

18. Ning Andreast ja Wilippust /
Pantolomeust ~~ning~~ Matteust ja To-
mast / ja Jakobit Alweusse (~~Peet~~) /
~~ning~~ ~~Tadeust~~ / ja Simonit ~~Kanast~~.

19. Ja Judast Iskariotst / ~~le~~ ~~tedda~~
~~petrus~~ ~~tembel~~ ärraandis.

20. Ning nemmad tullid Koiso.
Ning Rahwas tuli jalle kolkto / nin-
da / et nemmad ei woinud Leibagi
wotta.

21. Ning kui ~~sedda~~ ~~mees~~ /
le temma jures ollid / lähdid nem-
mad wälja ~~neid~~ Rahwast / tagga se
piddada / sest nemmad ütliid / sedda
Meleit ärra ollewa.

22. Agga Kirjatundjad / le Jeru-
salemast ollid ~~allatunud~~ / ütliid:
Temmal on Peeltsebul / ning kurja
Wainude Illema läbbi ajab temma
wälja kurjad Wainud.

23. Ning temma kutsus neid Kol-
ts / ning ütliis neile Tähhendamisse

Sannade läbbi: Kuidas Sadan
~~wot~~ Sadanat wälja ajada.

24. Kui üks Kunningriit isse-
~~nosga kolkto ei sunni~~ / siis ei woi se
Kunningriit mitte seista;

25. Nink kui üks Kodda isse-
~~ga kolkto ei sunni~~ / siis ei woi se-
ma Kodda mitte seista.

26. Kui nüüd Sadan isse-
wasto panneb / ja kolkto ei sunni / ei
woi temma mitte seista / waid tem-
mal on Ote. Kä.

27. Üks ei woi ühe Wäggetwa
Kotta mindes temma Kuis-
suda / kui temma sedda Wäggetwa
~~enne ei löida~~; Ning siis woi ~~tem-~~
ma / temma Kodda risuda.

28. Tõest minna ütlen teile / et ~~leid~~
Pattud Inimeste Lastele andeks
andetakse / ka Jummasa Teotused /
kui wägga nemmad ka peatsid teo-
tama;

29. Agga le pühha Wainu ~~teotab~~ /
sel ep olle iggawest Andeks-andmist /
waid on iggawesse Kohto wäart.

30. Sest nemmad ütliid: Teinal on
rojane Wain.

31. Siis tullid ~~temma~~ ^{neid} Wemnad
ning temma Emma ja seisid oues /
ja läkkitasid temma jure / ning kutsu-
sid tedda.

32. Ning Rahwas istus temma
ümber / ja nemmad ütliid temma wa-
to: Waat sinno Emma ja sinno Wen-
nad

15. / 1/2

16.

17. / 1/2

18. / jõe ääres vihmavärs

19. / 1/2

20.

21. / jõe ääres
/ talitada

22.

/ jõe ääres

23.

24. / jõe ääres

25. / jõe ääres

26.

27.

/ kinni ei ole
/ 1. pty. tein. id ei 2. pty.

28.

29. / jõe ääres

30.

31. / jõe ääres

32.

29.

6

34.

7. / muiß auskur
/ ja ~~nein~~
/ ja

35.

8. / muiß auskur
/ hat keine Lust n. auskur,
/ für seine ~~ihre~~ ~~Witze~~

9.

10.

1.

/ eille
/ mehre

11.

/ moista

2.

12. / tute

/ rechtlich

3.

13.

4. / auskur muiß / ~~sein~~

5. / muiß auskur ~~auskur~~ ~~auskur~~

nad. tues offiwad sind.

33. Ja temma wastas neile ja üt lks: Kes on minno Emma / ning minno Wennad?

34. Ning temma wastis ümber kando nende päle / ke temma ümber isid / ning ütlls: Waat / minno Emma ning minno Wennad.

35. Sest ke Jüüimäla Tahtmist teeb / se on minno Wend / ja minno Odde ja Emma.

Se IV. Pätiß.

1. Ning temma hakkas ta õp. petama Järwe äres / ning paljo Diabwast Koggus temma jure / ninda et temma piddi Laewa minnema / ning Järwe pääl istma. Ja keit Diabwas olli Maal Järwe äres.

2. Ning temma õppetas neid paljo Tähhendamisse Sannade läbbi / ja omma õppetusse sees ütlls temma nende wasto:

3. Kuulge / waat / üks Kälroja läks wälja kälroima.

4. Ja / se sündis / kui temma kuitwas / langis monni / Te äre / ning Linnud tullid Laewa / alt / ja wõid tappa ärra.

5. Monni langis Ma päle / kussa temmal ep olnud paljo Mulda / ning touis pea ütles / et temmal ep olnud süggawat Mulda.

6. Agga kui Pääd touis / wottis Boud sedda kinni / ning et temmal ep olnud Julrt / kuitwas temma ärra.

7. Ning monni langis / Ohhatade sella / ning Ohhatad lastwid ütles / ning lemmatasid sedda ärra. Ning temma et annud Wilja.

8. Ning monni langis hä Ma päle / ja laudis hääd illestouwa ja Laewama Wilja: Ja muist kandis kolmekümme wõrra / ning muist kandis kuelkümne wõrra / ja muist sadada wõrra.

9. Ning temma ütlls neile: Kel Kõrwad on kuulma / kuulgo.

10. Agga kui temma ütli olli / siis kuisid need / ke nende kahheteistkümme temma ümber olli / temmal sedda Tähhendamisse Sanna.

11. Ning temma ütlls neile: Teile on autud Jummal Nigi Salla. Isa tada / agga neile / ke wäljas on / sünnib se keit Tähhendamisse Sannade läbbi.

12. Et nemmad Siimil näggewad / ja siiski ei / ja kuuldes kuulwad / ja siiski et moista: Et nemmad / ümber ei pöra / ning neile Patud andeks et anneta.

13. Ning temma ütlls neid: Kui teie ei moista sedda Tähhendamisse Sanna / kuidas siis teie keit tähti Tähhendamisse Sanno tabhate moista?

14. Et Kälwoja Kälwab sedda Sanna.

15. Agga need on need Te äärtse / kui se Sanna Kälwotakse / ning kui nemmad sedda sakad kuulnud / tulles Sabanaas seddamaid / ja wottab se Sanna ärra / mis nende Süddame- de sisse on külwatud.

16. Minda on ka käd Ma päle külwatud / ke / kui nemmad sedda Sanna kuulwad / swarsi Dömo- ga sedda wastowotwad.

17. Ja neil ep olle Juurt enneses / waid kettwad ürrikessels; Pärrast kui Willetsus ehk Riisaminne Sanna pärrast touseb / kis pahhandapad nemmad ennas seddamaid.

18. Ja need / ke Obhakade sekka on külwatud / on need / ke sedda Sanna kuulwad /

19. Ning seinnang Ma Ilma Mur- te / ning Riikkusse Petäime / ja need Sinnuud mitme uu Äspit lähä- road sinna sisse / ning lämmatawad se Sanna ärra / ning jääb Sugguta mets.

20. Ja need on need hä Ma päle külwatud / ke sedda Sanna kuulwad / ja wastowotwad ja Wilja kandwad / muist kolmekümne wörra / ja muist kuelkümne wörra / ja muist sadda wörra.

21. Ning temma üllis nelle; Kas Künak süttakse / et temma peab

Wakka alla pandama / ehk woti al- la? Eks temma sepärrast (süttä) / et tedda peab Künala. Jassa päle pandama.

22. Sest ähtegit ep olle ärrapide- ted / mis ei peaks ~~ilman~~ / ja ähtelt ep olle jallaja / mis ei ja arwastuks.

23. Kui kellogil Kōrwad on kuul- ma / kuulgo.

24. Ning temma üllis nelle; Kats- ke / mis teie kulete. Mis Moōdoga teie moōdate / peab teie jalle moōde- tama / ja teie / ke teie kulete / peab jure pantama.

25. Sest kel on / sel peab angya- ma / ja kel ep olle / sel peab sag / mis temmal on / ärrawortama.

26. Ning temma üllis; Minda on Jummalala Riik / otse kui Jummine Smet mahhateb /

27. Ja maggab ja touseb alles Ööd ning Pärra / ning se Sana touseb ülles / ning tagrub / et temma isä ei tädagi.

28. Sest Ma kannab isiennefest Wilja / esingst Derrast / pärrast Päde / pärrast täd Niisso Pärrastes.

29. Agga kui se Wilki / ~~malis~~ on / läkkitab temma seddamaid Sirbi lin- ga / sest Leikkuse Äg on Kūds.

30. Ning temma üllis; Kelle sar- naks peame meie Jummalala Riik arwama? Ehk missugguse Lähhen- damisse Sannak peame tedda läh- hen-

11. hille

14.

15.

16. / jasta
10. / jasta

17. / jasta
18. / jasta

19.

19. / jasta
/ muides ajade jastele

20. / jasta

21.

22. / aasvalikuss / jama
/ aasvalikust, mis ei pea
/ aasvalikust - D. 116.
/ aasvalikust

23.

24. / aasvalikust / 15. ts det.
/ aasvalikust

25. / jelle ei ole veel ka
/ aasvalikust (10. ts det., mis ei
/ aasvalikust) 15. ts det.

26.

26. / jasta / jasta
/ jasta / jasta

27. / jasta / jasta
/ jasta / jasta
/ jasta / jasta
/ jasta / jasta

28.

28. / jasta

29. / jasta / jasta
/ jasta / jasta
/ jasta / jasta

30.

31. aivem, mi

39.

32.

40.

33.

41. | keine teife worte.

34.

1.

35. | thu

2.

36. | lafuma | für | ~~ra~~ | randa

3.

37. | ~~ra~~

4.

38.

5.

händama?
 31. Otsesõ Siandätrera / kui ted-
 da mahhahälwatask / siis on temma
 wähhens / ~~ko~~ teil Seine Ma pääl.

32. Ja kui se on külwatud / Kas
 wab temma ülles / ning saab sure-
 maks / kui teil Aja Rohhud / ning
 temma ajab sure Oht / ninda et Lin-
 nud Tawra al temma Wärho al wot-
 wad Pessa tähha.

33. Ning mitme niisuguste Täh-
 hendamisse Eanädega rōkis temmanei-
 le sedda Sanna / sedda möda kui nem-
 mad suutsid kuulda.

34. ~~Ning~~ Ilma Tähhendamisse
 Sannata ei rāfind temma neile mit-
 te; Agga isihāines selletas temma
 onima Jüngeridele keit ärra.

35. Ning selhāmmal Päwal / ko
 Ohto sai / ütles temma nende wastō:
 Lātki teie pole ~~Wanda~~ ^{Wāwe}

36. Ning nemmad ~~teie~~ ^{Wāwe} Nāh-
 wast / ärra minna // ~~teie~~ wotsid tedda /
 kui ~~temma~~ Laerwas olli / emese jure.
 Ning sādā olli weel emamb Laerwo-
 kes si temmaga.

37. Ning suur Zulispā tōsis / ja ajas
 Laened Laerwa / ninda et se ~~hāg~~ ^{hāg} tās
 sai.

38. Ning temma olli Laerwa Pär-
 ras / ja maggas Pāpādja pääl / ja
 nemmad ärratasid tedda ülles / ning
 ättid temmale: Oppetaja / eks sinna
 sest holi / et meie hūlla lähāme?

39. Ning tōsis ülles / ja ähwer-
 das Tuult / ja ütles Järwole: Olle
 wail ning wōgga / ning Tuul heitis
 ning ~~sai~~ ^{teie} wōgga wōttis ^{teie wōgga wōttis}

40. Ja temma ütles neile: Mit / ^{teie}
 teie ninda ärrad ollēte? Kuis epolle
 teil Usto?

41. Ning nemmad kartsid wōgga /
 ja ütlid ~~teie~~ ^{teie} ~~teie~~ ^{teie}: Kes siis se on? Et
 ka Tuul ja Järwo temma Sanna
 wotwad kuulda.

Se V. Pätul.

1. **N**ing nemmad ~~said~~ ^{said} teie
 pole Järwo Kadparano
~~teie~~ ^{teie} ~~teie~~ ^{teie}

2. Ning kui temma Laerwast wäl-
 ja läks / ~~teie~~ ^{teie} seddamaid temma
 wasto Surno-Hauade seest üks Ju-
 ninenne / ~~teie~~ ^{teie} rojau Waim ^{teie}

3. Se ellas Hauade sees / ning üt-
 si ei woiud tedda Abheladega kint / ^{teie}
 npanna.

4. Sest temma olli mittokōrda
 Jalgraudus ning Abheladega kint
 olnud / ja olli need Abhelad' ^{teie}
 nud / ning need Jallarauad katki-
 nud / ja ütlig ei suutnud tedda talli-
 tada. ^{teie}

5. Ning temma olli järgest Ööd
 ja Päwa-Māggede pääl / ja Haua-
 de sees / ~~teie~~ ^{teie} ja pekis ishiennasi Kiro-
 widega.

6. Agga kui temma JEsusi laus-
gelt näggi/ jooksis temma ning kum-
mardas ennast temma ~~ette~~.

7. Ja ~~ta~~ sure Hälega ning üt-
tis: Mis mul sinitoga teggemist oli/
JEsus teigebõrgema Jummalala
Poeg! Minna wannutan sind Jum-
mala jures/ et sa mind ei waewa.

8. (Sest temma ütllis temmale:
Minne wälja/rojane Waim/ sest In-
ntnessel!)

9. Ja temma küsis temmalt: Mis
so Nimmi on? Ning temma kostis
ja üttel: Legio: on mo Nimmi/ sest
meid on paljo.

10. Ning temma pallus tedda wäg-
ga/ et temma neid ei piddand säält
Maalt ärra ~~anna~~.

11. Agga sääl olli Mäggi ~~me~~da
suur Hull Siggo Karjas.

12. Ja keik kurjad Waimud pallu-
sid tedda ning ütld: Anna meid Sig-
ade sisse minna!

13. Ning JEsus andis neile warfi
Pubba; Eüs läksid need rojased Wai-
mud wälja/ ning läksid nende Sig-
gade sisse. Ja se Karri läks ülle kae-
la Kalda päält ~~Järwe~~ (agga neid
olli liggi kaks tuhhat) ning uppusid
ärra Järwes.

14. Agga need Sea Karjased põg-
gents/ ning kulutasid sedda Pinnas
ning Maal/ ja nemmad tulsid wäl-
ja waatama/ mis olli sündinud.

15. Ning tulsid JEsusse jure/ ja
näggid sedda kurjast Waimust waer-
watut/ istroa ning Riidas ja ~~terwe~~
Mele/ ollewa/ tedda/ Kellekse Legio
olli olnud/ ja Kartsid. ~~me~~

16. Ning need/ ke sedda ollid näd-
nud/ rdaksid neide/ mis selle kur-
jast Waimust waerwatule ja Sigga-
dele olli sündinud.

17. Ning nemmad hakkasid tedda
palluma/ et temma nende ~~Siini~~ pid-
di ärraminnema.

18. Ning kui temma Paewa läks/
pallus se kurjast Waimust waerwa-
tud/ et temma pididi sama temma
jure jama. ~~me~~

19. Agga JEsus ei lajnud tedda
mitte/ waid ütllis temmale: Miine
omma Kotta/ sinno Ommade jure/
ja kuluta nelle/ ~~mähärdust~~ ~~Asjo~~ Je-
sand sulle on tehnuud/ ja sinno päle
hallaстанud.

20. Ja temma läks ärra ning hak-
kas kumme Linna Maal üllekuluta-
tama/ ~~mähärdust~~ ~~Asjo~~ JEsus tem-
male olli tehnuud. Ja keik ehmatasid
ärra. ~~me~~ ~~me~~

21. Ning kui JEsus jälle Paewaga
teise polele ülle sai/ koggus paljo Rah-
wast temma jure/ ja olli Järwe äres.

22. Ja waat/ läks koggodusse. Roi-
ja külsem Niminega Jairus tulsid
ja kui temma tedda näggi/ langis
temma temma Jalge ette mahha.

6

7. | viisikümmes

8. | kümme

9.

10.

11.

12.

! et meie nende jõe lühikene 20.

13.

| See
| kõrveste

14.

| See pidi olema, mis oli

15.

| õige
| õeen

16.

! (ke oli siindisid, kas kuigast, ke
: must oli veevõtte ju veif
| Lõgareft

17.

| rüüal

18.

19.

| mis füüdi Aogad

| mis-füüdi Aogad

21.

| kuu

22.

23. | nice
| nua pallun el ja kullon ja pated
| sta hie

32. | naggema feta

24. | nua
| nua puelle.

33.

25.

34.

26. | tolmä
| nua wäl pallemaa fated

35.

27. | fira
| ~~huok~~ 30. to. loot puelle. haggast

28. | faanfira mita ayga kama ulin...
| puita, fir faanfira mita karewa

36. | nua nua fira fira
| kotal fir kumitua, mis
| ~~to~~ fira allis keta
| jelle

29.

37.

30. | M. nua nua fira infietofa
| kudar fira wäga, nua kama
| must alli wäjalatua, fira
| kuse pua ta acafi imbar
| 30. to. loot puelle.

38.

31.

39. | nua ta alli fira fira laimä,

23. Ning pallus tedda wägga ja ütliis: Minno Tüttar wagub Hinge/ tulle/ ja panne känd temma päle/ et temma terwele saab/ siis ta jääb Elluse. *ell ta jäe aias.*

24. Ja temma läks temnaga ärra. Ning paljo Rahwast/ ~~tulli~~ temma järrel/ ning tungisid temma päle.

25. Ning üks Naene ~~ölli~~ katsteist/ kinnitend Aasia Berretöwres ol- nud.

26. Ning ~~offt~~ paljo kannatanud mitine ~~Ärsköäl/~~ ja olli keis omna Warra sega ärrakullutanud/ ning ~~ta~~ ~~offt~~ ~~ühtegit~~ ~~Abbi~~ ~~sanud/~~ waid ~~ölli~~ ~~paljo~~ ~~ennam~~ ~~kurjemaks~~ ~~lätnud.~~

27. Kui temma JEsussest kulis/ tulli temma Rahwa saas/ saagad/ ning hakkas temnaga ~~Wäse~~ kinni.

28. Eest temma ütliis: Kui minna agga temma ~~Widese~~ saan kinni/ putuda/ siis saan minna terwele.

29. Ja warsi kuitwäs temma Berre Hallit ärra: Ning temma tundis omna ~~Abbus/~~ et temma sest ~~Wae-~~ wast olli terwele sanud.

30. Ning ~~seddamaid~~ tundis ~~JEs-~~ sus ~~is~~ ~~hennest/~~ et temmast ~~Wäggi~~ olli ~~wahaldainud/~~ ja ~~pöris~~ ~~ennast~~ ~~im-~~ ber Rahwa saas/ ja ütliis: Kes minno ~~Widese~~ on puutnud?

31. Ning teina Jängrid ütliid temma wasto: Sinna nääd sedda Rahwast sinno päle tungiroa/ ja küsid/

kes minnuse puutnud?

32. Ning temma watis ümber/ et ta temma tedda pididi sama näha/ ke sedda olli tehnuud.

33. Agga se Naene kartis ja wärriis: Eest temma tädis/ mis temmale olli sündinud/ tulli ning langis temma ette mahha/ ning ~~tunnitas~~ *min* temmale keis Töt.

34. Agga temma ütliis temmale: Tüttar/ sinno ~~Wt~~ on sind terwele ~~teh-~~ *nutud*; Minne ärra Rahhoga/ ning ~~offt~~ terwe omnast ~~Wae-~~ wast.

35. Kui temma ~~wäst~~ räkis/ tullid ~~menningad~~ Koggodusse Koija üllema Berrest/ ja ütliid: Sinno Tüttar on surnud; Mis sa ennamb ~~Oppe-~~ tajale ~~Wae-~~ wa teed?

36. Agga ~~JEsus~~ kulis seddamaid sedda ~~hounet/~~ mis ~~saäl~~ ütledi/ ning ütliis ~~se~~ Koggodusse Koija üllemale: Ärra karda/ assu agga.

37. Ning ei lastnud kedake enne se järrele tulla/ kui agga Petrust ning Jakobit ning Johannest Jakobit Wenda.

38. Ning temma tulli se Koggodusse Koija Üllema Kotta ning näggi sedda Tulli/ ning neid/ ke saäl wägga nutsid ja ullusid.

39. Ning ~~temma~~ läks sisse/ ja ütliis nende wasto: Mis teie ~~wastate~~ *teie* ning nuttate? Se Kaps ep olle mitte surnud/ waid temma maggab.

40. Ja nemmad naersid tedda. Agga ~~temma~~ ~~as~~ ~~fe~~ ~~wä~~ ~~ja~~ / ning ~~wot~~ ~~tis~~ ~~en~~ ~~ne~~ ~~te~~ ~~ge~~ ~~fe~~ ~~Pa~~ ~~pe~~ / Issa ning Einema / ja neid te temma jures ollid / ninf läks sinna sisse / Kubbo ~~fe~~ ~~Pa~~ ~~pe~~ ~~ol~~ ~~li~~ ~~pa~~ ~~nd~~ ~~id~~ .

41. Ning temma ~~we~~ ~~ttis~~ ~~Pa~~ ~~pi~~ ~~st~~ ~~ka~~ ~~si~~ ~~t~~ / kimi / ning ütles temmale: Talita / kumi / se on ärraselletud: ~~Sü~~ ~~te~~ ~~ken~~ ~~ne~~ / (mima ütlen sulle) touse ülles!

42. Ja seddamaid touseis se ~~Sü~~ ~~te~~ ~~ken~~ ~~ne~~ / touse ülles / ja köndis / seft temma oli labbeteiskümmne / astane ning nemmad ehmatafid kaggana wägga ärra.

43. Ning temma kells neid ~~ke~~ ~~w~~ ~~at~~ ~~z~~ / et sedda üht ~~ei~~ / piddand fäda sama; Ja kätis temmale ~~su~~ ~~am~~ ~~ma~~ / ~~se~~ ~~i~~ ~~ka~~ ~~u~~ ~~le~~ / ~~p~~ ~~id~~ ~~i~~ ~~si~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~aw~~ ~~ma~~ .

Se VI. Pätül

1. Ning temma läks säält ärra / ning tuli omma Issa Maale / ja temma Jüngrid ~~it~~ ~~ä~~ ~~si~~ ~~d~~ / sid temma järrelf.

2. Ning kui Pühhapäärw sai / hakkas temma Koggodusse Roihas öppetama. Ja paljo / ~~te~~ ~~sed~~ ~~da~~ / kusi / ehmatafid wägga ärra / ja ütli: Kust se temmale ~~sa~~ ~~ud~~ ? Ja mis Zarkus se on / mis temmal on antud / et tanisoggused wäggen ad ~~te~~ ~~g~~ ~~u~~ ~~s~~ / temma Kä ~~st~~ ~~l~~ ~~ä~~ ~~b~~ ~~b~~ ~~i~~ / sündiwad?

3. ~~E~~ ~~k~~ ~~s~~ ~~se~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ / olle se Pusep Maria Boeg / ning Jakobi ja Josefe ja Juda ning Simoni Wend? Ning ~~e~~ ~~k~~ ~~s~~ ~~te~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ / Ded ka olle sin meie jures? Ning nemmad pahhandasid ennaft temmast.

4. Agga ~~J~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~s~~ / ütles nende wasto: ~~Ü~~ ~~ks~~ ~~Pr~~ ~~oh~~ ~~w~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~t~~ / ei malla ~~t~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~g~~ ~~i~~ ~~w~~ ~~ä~~ ~~b~~ ~~h~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~b~~ / kui omma Issa Maal / ja Sugulaste jures / ja ommas Roihas.

5. Ning temma ei woinud sääl ütlegi / Wäggerwat / Teggo teha / kui agga et temma ~~w~~ ~~o~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~g~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~e~~ / Haigede päle / ~~k~~ ~~u~~ ~~u~~ ~~l~~ ~~i~~ / ning neid terweks teggi.

6. Ning temma immetellis nende ustnatta / Sadda / ja temma / ~~lä~~ ~~ks~~ / ümberkuid / ~~Ä~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~i~~ ~~d~~ / läbbi / ja öppetas.

7. Ja temma kutsus ennese jure neid / kaks teiskümmend / ja hakkas neid wäha läkitama / kaks ja kaks harwalt / ja andis nelle Melewalda rojaste Waimude üle.

8. Ning kells neid middakit enne / ~~g~~ ~~a~~ / te päle wotmast / kui agga ~~R~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~p~~ / ütspäines / ei Bauna / ei Peiba / egga Rahha Wöle.

9. Waid / ~~p~~ ~~id~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~ / Kingas. Ja ei piddand kaks / Kube Selga panema.

10. Ning temma ütles nelle: ~~K~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ / Kotta teie eal labhäte / siina jäge / seuni teie säält ärralabhäte.

11. Ning

40. | kui ta olli, naid xim waja
aiarim, pira wotli kisa
esofega se Laffoneja
|| kus se Laffone jaas olli

41. | Keiffirani

42.

43.

1.

2. | Kada
malina
leuo

3.

4. | p'p'olle ni auto
lagga

5. | p'ne
p'isa

6. | p'ni-p'al

7.

8. | p'wafu

9. | p'ne-de Kingad piddid Lalyar
ollama

10. | Kuliho

11.

mitte
/ ~~leida~~ kanna makha, mis
/ seie Jalge-Alluse mitje
or
/ rahvale

18.

19. / wakkis keldra

12.

20.

~~19.~~
/ kui kanna keldra endis keggi kanna
manna

13.

21. / mis kanna keldra keldra mela
/ kanna seie mis keldri keldri
/ mis seie keldra keldra

14.

/ je kaggi, mis kanna keldra, mis
/ keldra

/ kanna keldra keldra keldra

22.

15.

16.

kanna

23.

17.

/ wakkis keldra
/ keldra

24.

25.

11. Ning ke teid ei wotta wasto /
 egga teid kuse / skält uinge wälja /
 ning puistage ~~omma~~ ~~olla~~ ~~allu~~ ~~e~~
~~Pärmo~~ ~~ma~~ ~~hha~~ / nelle Tunnikussels.
 Edest minna ütlen teile: Sodomak
 ja Komorra^{al} / peab kohto Pärwal
 hölpamb Pölw ollema / kui sel Lin-
 nal.

12. Ja nemmad läksid wälja / ning
 ütliid Autlust / et nemmad Pästust pid-
 did pödrma.

13. Ning ajasid paljo kurje Waima
 wälja / ning woidsid paljo Eöbbised
 Elliga / ja teggid neimad termeks.

14. Ja Kuningas Herodes kulis
 sedda (esi tenuma Nimmi olli jodda
 kulus) ning ü lis: Kristia Jo-
 hannes on surrust üllestõusnud /
 se arast teib tein ~~ning~~ ~~gugid~~ ~~wag-~~
~~gerad~~ ~~egugid~~.

15. Aga kuningas ütliid: Tem-
 ma on Elias / agga teid ütliid: Tem-
 ma on ües Prohwoet / eht kui ües neis
 Prohwoet.

16. Aga kui Herodes sedda kulis /
 ütliid tenuma: ~~See~~ ~~on~~ ~~Johannes~~ / kelle
 Pää minna ~~te~~ ~~ot~~ ~~ast~~ ~~ar~~ ~~ar~~ ~~ai~~ ~~da~~ /
 se on ~~Surm~~ ~~ü~~ ~~lle~~ ~~st~~ ~~õ~~ ~~us~~ ~~nu~~ ~~d~~.

17. Eest sejanuma Herodes olli
 wõalaktitanud / ja Johannei ~~tast~~
~~gugid~~ ~~wan~~ / ja sedda Wan
 batnud Herodia: minna Wenna W-
 lippuse Eumanda parast / et tem-
 ma sedda olli ernejele wotnud.

18. Eest Johannes olli Herodesse
 wasto ütelnud: Sul ep olle Pabba
 omma Wenna Eumandat / pidada.

19. Aga Herodias ~~läks~~ ~~tenuma~~
 päle / ning tahtis sedda araratappa /
 ja ei woinud mitte.

20. Eest Herodes kartis Johan-
 nest / et tenuma läbis sedda übbe
 dige ning pühha ~~Me~~ ~~he~~ ~~olle~~ ~~wa~~ / ning
 piddas sedda Anus / ja wettis tem-
 ma ~~Sanna~~ ~~wit~~ ~~mes~~ ~~le~~ ~~ju~~ / ja kulis
 sedda hä Melega.

21. Ning kulis ~~se~~ ~~wagune~~ ~~Pä~~ ~~wa~~
~~Rä~~ ~~re~~ ~~tulle~~ / et Herodes omma Sünd-
 nisse Pärwal / ~~Sanna~~ ~~te~~ ~~ggi~~ ~~om~~ ~~ma~~
~~Sur~~ ~~te~~ ~~ja~~ ~~Pä~~ ~~li~~ ~~la~~ / ning ~~Kä~~ ~~li~~ ~~sea~~
 Ma Ülle mille.

22. ~~See~~ ~~ku~~ ~~lli~~ ~~Herodia~~ ~~Tü~~ ~~tt~~ ~~ar~~ ~~si~~ ~~da~~
 se / ning tahtis / ning ~~Her~~ ~~o~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~si~~ ~~ning~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~M~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~lli~~ ~~k~~ ~~e~~
 Pärwal ~~id~~ / ütliid Kuningas Meit-
 selese wasto: Palka mul / mis sa
 al tahhad / ning minna tahhan julle
 anda.

23. Ning wandus temmale: Mis
 sa jall minnult paljud / ~~sedda~~ ~~tahhan~~
 nia julle anda / ~~et~~ ~~se~~ ~~le~~ ~~si~~ ~~ni~~ ~~mi~~ ~~n~~ ~~o~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~p~~ ~~e~~
 Kuningas.

24. Aga tenuma läks wälja / ning
 ütliid üia Eumale: Mis minna p-
 an paluma? Aga tenuma ütliid: Kri-
 stia Jossanette Pää ~~le~~

25. Ning tenuma ~~ruttus~~ ~~war~~ ~~im~~ ~~ar~~
~~matt~~ ~~Kuninga~~ ~~jure~~ / palus ja üt-
 lis:

lis: Minna tahhan/ et sa mulle sed-
damaid annad Waagna pääl. Riis-
tia Johanneile Pääd.

26. Ning Kuningas sai kuuwaks/
süsti ei tahtnud temma ~~Wan-~~
~~ning~~ nende pärrast/ ke Kaual iis-
sid/ temmale mitte leelda.

27. Ning Kuningas läkkitas war-
si ~~Wirtsa~~/ ja kästis temma Pääd ~~is~~
sua.

28. Ning ~~sestama~~ läks/ ja raius
tema Pää otsast ärra Wangitornis/
ja tõi temma Pää übbe Waagna
pääl/ ja andis selle Reitsikesele/ ja se
Reitsikenne andis sedda omnia Eri-
male.

29. Ning kui temma Jügrid sed-
da kulis/ tulsid nemmad/ ning wot-
sid temma Rehha/ ja paunid temma
Hauda.

30. Ning need Aposolid tulsid ~~se~~
süsse jure kokko/ ning kulusid temale
leit/ mis nemmad ollid teinud/ ning
mis neumad ollid õppetanud.

31. Ja temma ütiks nendele: ~~Wetti~~
~~Wetti~~ koroale übbe tühja Paika/ ning
hingage piisut/ sest Tullid ja Minni-
sid olli paljo/ ja ~~neit~~ ep olnud Aega
süäd.

32. Ning nemmad läksid tühja
Paika ~~leppaine~~ Laewäga.

33. Ning Rahwas näggi neid min-
nera/ ja paljo tundsid tedda/ ja jook-
sid sinna teine teisega Jalla keigesi

Etindest/ ja joudsid nende ette/ ja tul-
sid temma jure ~~Wetti~~.

34. Ning kui Jesus (Laewak) ~~Wetti~~
ja ~~Wetti~~ / näggi temma paljo Rah-
wast/ ning temmal olli nende pääl
wäga haile ~~Wetti~~/ et nemmad ollid
otsego Lambad/ tel ep olle Karjast.
Ning temma hõtkas neid paljo õp-
petama.

35. Kui nüüd Aeg jübba bitaks
joudis/ tulsid temma Jügrid tem-
ma jure/ ja ütksid: Se on tühhi Paik/
ja ~~Wetti~~ jübba.

36. Pajje nemmad ärra/ et nemmad
woiwad ~~Wetti~~ Kullade ning
Allewide sisse huiina/ ja ennele Lei-
ba osta. Eesi neil ep olli middakie
sita.

37. Aaga temma wastas ja ütles
neile: Andke teie neile sija. Ning
nemmad ütksid temmale: Kas meie
suis peame müüema/ ning kahhe sadda
Krossi cest Leiba ostma/ ning neile
sija andma?

38. Aaga temma ütks neile: Mit-
tus Leiba teil on? Minge hing kaste.
Ja kui nemmad said katsnud/ ütksid
nemmad: Wiis/ ja laks Kalka.

39. Ning temma kästis neid leit
mahha istuda/ ~~Wetti~~ Kalka koroa/
halja Rohho päle.

40. Ning nemmad istusid ridda-
missi/ jadda ja sadda/ wiiskün-
mend ja wiiskünmend.

41. Ning

26. / harraga

27. / Wetterssefi 3. kuisuuden Rivilla

28. / huutaja
herra

29.

30.

31. / muuttoa ei loma öigal

32.

33.

34.

35. / h. ku jo mitto Päivä Jundi
olla uudellainu

/ mitto Jundi uudellainu

36. / kal imberaudo

37.

38.

39. / Laua tere fop hefe jansse

40.

41.

1000000

50.

42.

51.

43.

52.

1 nense Leibniz päimäsi
left

44.

53.

45. fundir / et aetna püüdi laeva
mitama n. ketta all
keife pole mitama.

54.

46.

55.

~~left~~ / et aetna
1 nense Leibniz päimäsi

47.

56.

left / et aetna
1 nense Leibniz päimäsi

48.

49.

47. Ning temma wottis neid wiis
 Leihg ja laks Kalla/wattis ülles Lae-
 wa/~~laks~~ ning murdis need Lei-
 wad/ning andis orima Jüngridele/
 et nemmad ~~neid~~ nende este widdid
 pannema. Ja neid laks Kalla jag-
 gas temma leigile.

42. Ning nemmad söid keil/ ja neu-
 de köhhud laid täis.

43. Ning nemmad korjasid folko
 kalsteiskümmend Korwoi täit/ Pal-
 lokesfi/ ja neist kallust.

44. Ja neid/ ke need Leiwad ol-
 lid sönud/ ollt liggi wiis tubhat Meest.

45. Ja seddamaid ~~was~~ temma om-
 mad Jüngrid/ ~~Laewa~~ ~~astma~~ / ning
 temma ~~est~~ ülleminna Petsajda/ fen-
 niks kui temma sedda Rahwast piddi
 ärra ~~aatma~~ / ~~afommu~~.

46. Ning kui temma neid sai ärra-
 saatnud/ laks temma Mäle Pakwet
 piddama.

47. Ja kui Öhto Kätte sai/ ollt
 se Laew kesset Järwe/ ja temma üks-
 peines Waal.

48. Ning temma näggi neil Häd-
 da ollera/ soudes, (Seit Tuul ollt
 nende wasto) Ning puhte tuuli tem-
 ma nende jure/ Järwe päl köndides/
 ja lähtis ne/ Amöda minna.

49. Agga kui nemmad tedda ud-
 gid Järwe pääl köndiwa/ mötsid

nemmad Tontti ollera/ ja Parjusid ;

50. (Seit keil näggid tedda ning eh-
 matafid ärra.) Ning seddamaid rä-
 kis temma nendega/ ning ütles nelle
~~de~~ Olge rahul/ minna ollen/ ärr-
 ge kartte mitte.

51. Ning temma laks nende jure
 Laewa/ ning Tuul heitis ärra/ ning
 nemmad ehmatafid üppris wägga
 ärra issienneses/ ning immeteist.

52. Seit nemmad ey olnud tar-
 gaks sanud/ ~~neil Leiwast/ et ney-~~
 de Südda köwira ölli.

53. Ning kui nemmad ülle satd/
~~laksid~~ nemmad Kenetsareti Male/
 ning aiard ~~seid~~ male

54. Ning kui nemmad Laewast
 Male läksid/ siis tundsid nemmad
 tedda seddamaid/ ~~wege~~

55. Ja jooksid se Loggona Ma
 läbbi/ ja hakkasid/ ~~Löbbid~~ wed-
 dama Wodide pääl Linna/ kull/ nem-
 mad tedda kullsid ollera.

56. Ning kui temma ~~ga~~ Alleri/
 eht Linnade/ ellit ~~ru~~ laks/ sin-
 na pannid nemmad/ ~~Paiged~~ ~~one~~ /
 ning pa/ luud tedda/ et nemmad ag-
 ga temma/ ~~side~~ ~~Pallust~~ / ~~weid~~ d
 sama Linna/ ~~hakkata~~ / ning keit/ ke
 tedda ~~said~~ ~~linni~~ ~~hakkata~~ / said serwets.

Se VII. Pärlif.

1. **M**iltig need Wariserid ja mo-
ningad ~~neis~~ Kirjatundjad
te Jerusaleimast olli-
tulnud / tulsid temna jure kollo.

2. Ning kui nemmad mõningad
temna Jüngriid pühitsenatta (se
on / pessenatta) Kättega näggid Lei-
ba wotrad / Jaitid nemmad sedda.

3. (Sest Wariserid ning Judalis-
sedas sō mitte / kui nemmad Käsi
mitte korda ei pessid / Wanda pea-
wad nemmad Wannemade Sääd-
mist.)

4. Ning kui ~~nommad~~ Tyrust
tullenad / ei sō nemmad mitte pesse-
matta. Ning mitto müd Isja on /
mis nemmad on wotrud piddada /
Karrikade ja Kuside / ja Wasi-
ti Kästade / ja Laulade pessenissed.

5. Siis küsisid temmast Warise-
rid ~~ning~~ Kirjatundjad: Miks ei ulla
sinno Jüngriid Wannemade Sääd-
mistmada / waid jōwad Lēiba pesse-
matta Kättega ?

6. Agga temna kostis ning ütles
neile: Esaias [se Brohweet] on häiri-
teist ~~Pitshades~~ / kalutanud / kui on
kirjotud: Sel Rahwas auustab
mind Molladega / agga nende Süd-
da on kaugelt minnyst ärra.

7. Agga nemmad temwad mind
asiata / need ~~Oppetuffed~~ /
l'maigo ei weta / õyubawis õyubawis

~~l'maigo ei weta / õyubawis õyubawis~~
8. Sest teie jättate Jumala Kä-
sto mahha / ning peate Innimese
Säädmist / need / Kusl ning Karrika-
de Pessenissed / ja seddaarnast tete
teie paljo.

9. Ning temna ütles neile: Hä-
sti kül tete teie Jumala Kästo ~~rah-
jaks~~ / et teie omna Säädmist wot-
te piddada.

10. Sest Moses on ütelnud: Au-
usta omma Issa ning omma Emma ;
Ning te Issa eht Emma neab / se pe-
ab Surina surema.

11. Agga teie ütlete: Kui Inni-
meme ütleb Issake eht Emmade /
Korban (se on / se Ande / mis minna
~~Jumalalle ohjordan~~) on / mis sulle
wõib minnyst ~~Käsi-
sata~~ / (temna
on ~~l'maigo~~) .

12. Ning sel wõis ei lasse tete tedda en-
namis ühtegil hääd tehha omna Is-
sale / eht omna Emmale.

13. Ning tete Jumala Sanna
tühjaks omna Säädmisse tabbi / mis
teie ollete saadnud. Ja seddasig-
gud tete teie paljo.

14. Ning temna kutsus keis Rah-
was ennese jure / ja ütles neile: Kuul-
ge mind keis / ning moistke.

15. Ühtegik ei lähhä wäljastpiddi
Innimesse jisse / mis tedda wõib ro-
jaseks tehha: Waid ~~se~~ / s temmast
wälja tulleb / on se / ~~se~~ / mis
rojaseks teeb.

16. Kui

1. | att / ~~att~~

8.

| mini ~~mini~~ fuggu

2. | ~~att~~

9. | fölgate 4.13.

3. | ~~att~~ | ju sein ^{ice} _{11.11.11} ¹⁰⁻ ₁₂₋₁₁₋₁₁
neude neude

4. | ~~att~~

11. | ~~att~~ ^{to}
| ~~att~~ ^{to}
| ~~att~~ ^{to} ~~att~~ ^{to}

5.

12. | ~~att~~ ^{to}
| ~~att~~ ^{to}

6.

| ~~att~~ ^{to} ~~att~~ ^{to}
| ~~att~~ ^{to}

13. | ~~att~~ ^{to}
| ~~att~~ ^{to}

7.

14. | ~~att~~ ^{to}

16.

25.

17. | ätte Kva förfelär

26. | ätte Kva förfelär

18.

27. | ätte Kva förfelär

19.

1 Päina
| ätte Kva förfelär

28. | ätte Kva förfelär

20.

29.

21. | ätte Kva förfelär

30.

22. | ätte Kva förfelär

23.

31.

24. | ätte Kva förfelär

32.

16. Kui kellegi kõravad ou kuul-
da/ kuulgo.

17. Ning kui temma Rahwa ju-
rest / ~~keeta~~ / küsijid temma Jum-
grid temmalst jēda Tāhhendamisse
Sanna ~~parra~~.

18. Ning temma ütles neile: Tei-
~~keeta~~ ni rummalad ollete? Eks teie
moista/ et keis mis wājahspiddi In-
nimesse sisse lähhab / tedda ei woi ro-
jaseks teha.

19. Sest se ei lähha mitte temma
Sūddamisse / waid kõhto/ ja läh-
hab ait wālja omma / ~~teed~~ / kumb-
keis need wālja heitab.

20. Agga temma ütles: Se/ mis
Inimenehest wālja tulleb/ teeb Inni-
mest rojaseks.

21. Sest se spiddi Inimeneste Sūd-
dame. ~~Kei~~ tullewad kätjad Mōste
wālja / Abbielkorikmissed / Hor-
sed / Tappimised.

22. Wargused / Ahnused / Kur-
jused / Kawwalus / rop ~~esse~~ / ~~tere-~~
wal ~~silin~~ / Jummalat ~~teot~~ / Kõr-
lus / Rummalus.

23. Keis need kurjad Asjad tulle-
wad seestpidi wālja/ ning tewad In-
nimest rojaseks.

24. Ning temma toulis ütles/ ning
läks kält ärra Tiro ning Sidoni Ra-
jale/ ning läks übbe ~~keeta~~ / ei taht-
nud/ et ~~keeta~~ jēda piddi taadma:
Ning ei woinud ommeti salla, a olla.

25. Sest üks Naene/ kelle Tūtrikes-
sel olli rojane Waim/ kui temma olli
temmalst kuulda tanud/ tullis ja lan-
gis temma Jalge ette mahha.

26. ~~Ja~~ se olli üks Kreta. Ma Nae-
ne Sirowõn ~~parra~~ ja pallus
tedda/ et temma jēda kurja Wats-
mo temma Tūtrest piddi wāljaaja /
ma.

27. Agga Iesus ütles temmale:
Lasse eimast Laste Kõhhud täis
sada/ sest se ep olle mitte hä/ Laste
Leiba wotta/ ning ~~koerakesse~~ heita.

28. Agga temma kōstis ning üt-
lis temma wasto: ~~Sit~~ Issand/ sest
koerakesed söwad ka Laua al Lasse
Kajakessi.

29. Ning temma ütles temmale:
Selle Sanna pärrast/ minne/ kur-
ri Waim on sinno Tūtrest wājalat-
nud.

30. Ja temma läks omma Koiso/
ning leidis kur. a Waimo wājalat-
nud/ ja Tūtart Wodis magamast.

(Ewangelium kaheteistkümnenda
Pühha Päwat pärrast kolmasimo Jum-
mala Pühha.

31. Ning kui temma jälle Tiro
ning Sidoni Rajast wālja läks/ tullis
temma Kalliea Jarwe äre / keket
Kümm. Püma Raja ~~teie~~.

32. Ning nemmad töid temma
jure übbe Kurdi/ kel pidda keel olli/
ja

10. / 2
 ja pallus tedda / et temma plddi om-
 ma Kältemma päsepannema. 11.

33. Ning temma wottis temma
 Rahwa säast kdrwale / ning waiuit
 omma Sörmes temma kdrwale / ning
 sillitäs / ja putus temma keelt.

34. Ning temma watis üles
 Tacwa / ohkas ning ütles temma
 watto: Ewata / se on / ~~teent~~ lahti.

35. Ning seddamaid said temma
 kdrwad lahti / ning temma kele
 köidil päsis waltate / ja wätis seigeite.

36. Ning temma kelis neid sedda
 kellegile räkimaist; Agga sedda en-
 namis temma neid kelis / sedda en-
 namis ~~hataid~~ nemmad sedda laiale.

37. Ning nemmad immeteskd
 koggema wägga / ning ütliid: Tem-
 ma on kelt hästi teimud / need kurdid
 teeb temma kuulma / ja neid keletu-
 mad räkima.

Se VIII. Päätül.

Evangelium seitsemel Pühhal
 Päwal pärcast Kotne ajno Juumala
 Pühha.

1. **S**eil Päiwil / kut wägga pallo
 Rahwast kous o. li / ning
 nell epoluud middakst süa /
 kussus JEsus omma Jüngrid enne-
 se jure / ja ütles neile:

2. Muul on wägga halle Meel se
 Rahwa pääl / seit nemmad on juba.

Kolm Päwa minno jures osnud / ja
 nell ep olle middakst süa.

3. Ning kui miina neid lassen Koiso
 miina sömata / siis nõrgutad nem-
 mad ärra Te pääl: Seit monni ollt
 nendest kaugest tulnud:

4. Ning teimma Jüngrid wastasid
 temmale: Kuidas woih legi süa kdr-
 wes neid Leibadega söita? ~~hata~~

5. Ning temma küsis neid: Mit-
 tus Leiba teil on? Nemmad ütliid /
 seitse. o. 6, 98.

6. Ning temma kästis Rahwast
 mahha istuda / ning wottis need seit-
 se Leiba / tännas ~~ning~~ murdis / ja an-
 dis omma Jüngridele / et nemmad
 plddid ettepannema / ning nemmad
 pannid Rahwa ette.

7. Ning nell olli pissut Kalkok-
 si / ja temma ~~tännas~~ ja kästis ka
 need ette panna.

8. Agga nemmad söid / ja nende
 köhhud said täis / ja korjasid tokko
 üllejänuud Palkokesi seitse kornita.

9. Agga neid ~~seitse~~ ~~ollt~~ liggi nellst
 tuhhat / ja teimma lastis nemmad
 ärra ~~ed~~ ~~miina~~]

10. Ning seddamaid läks temma
 omma Jüngridega Tacwa / ning sai
 Salmanuta Ma kosta.

11. Ning need Warnserid tullid wäl-
 ja / ning püüdsid temmalst Tähte Tae-
 wasta ~~wäl~~ ~~se~~ ~~te~~ ~~da~~ ~~nda~~.

12. Ja temma ohkas / ommas Wat-
 wägga u. 106 /

23. /piotiv

24. /pale

25. /lehti
/kessa

26. /jälkelehti
/kuluksijä

27.

1.

2

3.

4. /neiff

4.

/kuft

5.

6.

7. /föörstus

8.

9. /siv olliä föörud, olli

10.

11. /jia

12. i

21.

22.

13

23.

14.

15.

24.

16.

mi sunt comitate.

25.

17. | tema | mătăle
| hore | în țara ei

18. | ad țara

26.

19. | e
| la | țara

27.

20.

28.

nus / ja ütles: Miks se Suggu Tähte otsib? Tõesti minna ütlen teile: Selle Suggule ei pea Tähte antama.

17. Ning temma jättis nemmad mahha / ja astus jälle Laewa / ning läks ärra teise pole.

18. Ning nemmad olid ärra armustanud Leiba ennega trootta / ning needeleep olnud ennamb / kui üks Leib ennega jures Laewas.

19. Ning temma kelis neid ja ütles: Katske / hoidke ennast Wariseide Hapotaigna / ja Herodesse Hapotaigna eest.

20. Ja nemmad vastasid isse isse / ja ütlesid: Sesõil se / et meil ey olle Leiba.

21. Ning Jesus moists tedda / ja ütles nende wasto: Mis teie räägite / et teil ey olle Leiba? Ees teie roetspanne tahate? Ees teie roeti moista? Welaks teil se kowra Südda alles on?

22. Silmad õid teil / ja ei nä / Kõrwi teil on / ja ei tule / ning ei tule jätta jätta Mele mäita.

23. Kui minna need wiis Leiba murdsin wõljetubhandele / mitu k's Korwi teit Pällokesi teie / Korjate? Nemmad ütlesid: kaksteistümend.

24. Agga kui ma seitse Leiba murdsin nehatubhandele / mitu k's Korwi täit Pällokesi teie jüls Korjate? Agga nemmad ütles. Seis.

21. Ning temma ütles nelle: Kuis teie süis ei moista?

22. Ning temma sai Petsaida / ning nemmad tõid temma jure übbe Söggeda / ning pallusid tedda / et temma piddi temmase Linnihallama.

23. Ning kui temma Söggeda Kääd sai Linnihalkanud / satis temma tedda Allewilt wälja. Ja kui temma sai temma Silmi süllitanud / ja kui temma päle pannud / küsis temma temmalt / kas ta middakit piddi näggema.

24. Ning temma watis ütles ja ütles: Minna nään Inimessed / kät wä / otsego nään minna Puid.

25. Pärast panni temma jälle Kääd temma Silmade päle / ning küsis tedda taas wata / ja temma sai jälle terwet / et temma leib selgeste näggi.

26. Ning temma satis tedda temma Kõijo minnema / ja ütles: Ärra minne Allewilt / ärra ütles ka kellegile tedda Allewilt.

27. Ning Jesus ja temma Jüngrid läksid wälja Kesarea Wilippusse Linnu Allewilt / ning temma küsis omnita Jüngrid Te pääl / ning küsis nelle: Keodas mind Rahwas ütles ollema?

28. Agga nemmad wastasid: Johannest Düstia / ja monningud Elia.

ast/monningad übbe neist Prohvetist.

29. Ning temma ütiks neile: Agga Reddax teie müud ütlete ollerwad; Süs wastas Petrus ja ütiks temmale: Sinna olled Kristus.

30. Ning temma kells neid kowwaste/et nemmad übbe üllest temmast sedda ei piddand ütlemä.

31. Ning temma hakkas neid õpetama: Innimesse Boeg peab paljo kannatama ning ärrapõlgetama Waanast/ning lällemist Proestrist/ ja Kirjatundjast/ a ärratappetama/ ja kolme Päwa pärrast jälle üllestousina.

32. Ning temma räkis sedda Sanna julgeste / ja Petrus wõttis tedda ennese jure / ning hakkas tedda kowwaste keelma.

33. Agga temma pöris ennast ümber/ ning watis õpuma Jüngeride päle/ ning ütles Petrust ja ütiks: Minne mo tahha Sadan / sest sinna ei melha sedda/ mis Jummalast waid mis Innimesest.

34. Ning hüdus Nabweast ennese jure omma Jüngeridega/ ja ütles neile: Ke minno jurell tahhab tulle/ sulgago ishiennast ärra/ ning wotko omma Müsi/ ning kaigo minno järrel.

35. Eest ke emma Ello tahhab hoida/ se wastab iedda ärra/ ning ke omma Ello ärra wastab minno ning

minno õppetusse pärrast/ se hotab sedda.

36. Seit mis Kasso olles Inni-messel fest/ kui temma leggõid Ma Jluia ennesele saaks/ ja omma Hinge polest hulla läbbats.

37. ~~Eest meega wõib Innimenne omma Ello lunnastada?~~

38. Seit ke Inniuis/ ning minno Sannast habbeneb/ se Abbiellostija ning pattue Suu ju säus/ temmast tahhab ka Innimesse Boeg habbene-da / kui temma tulleb omma Issa Auis pühha Ing idega.

1. Ning temma ütles nende wasto: Tõest minna ütlen teile: Moaningad seistwad iin/ ke ei pea Surina müts-ina / ennega nemmad midagwad Jummalast Müsi wäega tudewad.

Se IX. Wätüf

2. Ning kwe Päwa pärrast wot-tis JEsus ennese jure Pe-trust/ ning Jakobit/ ning Johannest / ja wõis nemmad übbe kõrge Ma. päle kõrwale islipäines / ning temma müdett nende ces.

3. Ning temma Rided läkijid/ wats / ja wägga walgees otsego Lummi / ning Wannotaja Wia pääl need ni walgeks ei woi teha.

4. Ning Elias näitis enna/ uer-tele Mosetega/ ning nemmad raatjid JEsussega.

5. Ning

29.

30.

27. | Elu mis Lutsartamisse Hinda
 | sovit hirmuete anda sa
 | kinge ept:

28. | kui kolboneta amiteetama
 | lade

28. | ial nimmo v. nimis lade
 | jänest or källerim
 | kelle jänest lakkal
 | joad kulum

32.

1.

33.

inotie se peüle

2

34. | Heina
 | karia
 | jid

3 | kuitga
 | mähkärduka

35.

4. | peüle

17. | He on hea, et meie fii
 allene

18.

6.

19. | | püma

7.

| püane

15. | | chmadaf

8. | Ja mis ütavad Luukiffelt under
 waaltis, ei näinud meid ja see
 tägi sinna, kui appa täpust
 uusi entõlga.

16.

9.

| melegi

| kui appa fii, un- trünerite
 Daga Suurimil, talab illes- tõuand
 @ 1/2. 1. 1. 1.

17.

10.

| | püdi allene

18.

11.

19.

12. - | | kusti

20.

5. Ning Petrus wastas/ ja ütles
 Jeesusele: Rabbi/ ~~sin on meist hä~~
~~lla.~~ Tehtem kolm Maja/ Sinnule
 ühhe/ ja Mosesele ühhe/ ja Eliale
 ühhe.

6. Sest temma ei täädnud / mis
 temma rätis / sest nemmad ollid är-
 raahmatud.

7. Ning üks Pilro tulli / se warjus
 nende ülle/ ning üks Hääl tulli Pil-
 west / ja ütles: Se on minu armas
 Poeg / tedda kuulge.

8. Ning seddamaid waatfid nem-
 mad ~~enese ümber/ ja erwad näinud~~
~~teddasid muud/ kui Jeesus ütelpäi-~~
~~nes enese jures.~~

9. Agga kui nemmad Määst ^{alla} ~~ma-~~
~~hädäid/ kelis temma neid kähjale~~
~~rätimast/ mis nemmad ollid näinud/~~
~~enega Jantmesse Poeg piddi surmu~~
~~ollena üllestusumud.~~

10. Ning nemmad piddasid sedda
 Carra Dieles / ja kühitellid isstes-
 kis: mis se elnes / järnuft üllestus-
 ma.

11. Ning nemmad kühisid tem-
 malt / ja ütles: Mis Kirjatundjad
 ütlerad / et Elias peab enne tullesma?

12. Agga ten ma ~~ma-as/ ja ütles~~
~~nale: Elias peab küh enne tullesma/~~
~~ja keil jälle torda raama / ning nin-~~
~~ka kui Jantmesse Poeg on kirjatud/~~
~~et temma peab pa. kaanataama /~~
~~ning teo. danna.~~

13. Agga minna ütlen teile / et E-
 lias ~~peab~~ du tulnud / ning neimad on
 teinmale teinud keit / mis nemmad
 on tahtnud / ninda kui teinmast on
 kirjatud.

14. Ning temma tuffi omma Jün-
 gride jure / ning nägäpähjo Rahwas
 nende ümber ollewa / ning Kirjatund-
 jad neid kühitellera.

15. Ning seddamaid / kui Rahwas
 tedda nägä / ~~hoid~~ nemmad wägga/
 jooksid temma wasto / ja tertetäid
 tedda.

16. Ning temma kühis Kirjatund-
 jad: Mis teie isikettes kühitellete?

17. Ning üks Rahwa saast was-
 tias ja ütles: Opetaja / minna olen
 omma Poja sinno jure tonud / sel on
 üks teieto Wain.

18. Ning kui temma temmase ka-
 ni hakkab / kühib temma tedda ja ab
 Wabto / ja kühib omma ka n-
 ma teega / ja kühwab ärra. Ning
 minna olen rätinud sinno Jüngrile /
 et nemmad tedda piddid wälja a-
 ma / ning nemmad ei woinud mitte.

19. Agga temma wastas temmale /
 ja ütles: Ohuhtmata Suggu! Kui
 kaua pean minna teie jures ollesma?
 Kui kaua pean minna teid kaanata-
 ma? Toige teulda minno jure.

20. Ning nemmad tädid tedda tem-
 ma jure / ning kui temma tedda
 nägä / kühis se Wain tedda sedda-
 maid /

maid / ja langts mahha / ja aelis möda Maad ja ajas Bahto.

21. Ning temma küssis temma Jisalt: Baijuls sedda Neg'on / kui temmale se on sanud? Agga temma ütles: Papest sadik.

22. Ja temma on tedda mitto puh-to Tullese ning Wette heitnud / et temma tedda pididi hukka saatma. Agga kui sinna middakst woid / siis heita Armohmeie päle / ja oppeta meid.

23. Agga JESUS ütles temmale: Kui sinna woid uskuda: ~~Uffale~~ woid keik sündida.

24. Ning Pois' Issa karjus warsi nüttes / ja ütles: Jstand mä' ussun / arwata minno uskumatta Sündä.

25. Agga kui JESUS näggi Rah-wast kollojookswa / söitles temma se rojast Waimo päle / ning ütles temma wasto: Sinna keletg / ning kurt Waim / minna kässin sind: Minne temmast wälja / ning ärra tulle teys temma sisse.

26. Etis karjus se Waim / ning kiskus tedda wägga / ja läks wälja. Ning temma läi otsesõõrnuks / ninda et mittoge ütliid tedda ärra sur-nud olla.

27. Agga JESUS hakkas temma Käda kinni / ja tõttis tedda ülles / ja temma tõusis ülles.

28. Ning kui temma Kõhjo tullt /

küsisid temmalt temma Jängrid ütlesid: Miks meie ei woinud tedda wälja ajada?

29. Ning temma ütles nende wasto: Sesinnane Suggu ei woi nut-do milgikombel wälja minna / kui Paltwe ja Paastnusse läbbi.

30. Ning nemmad lätsid sääst / ärra / ning lätsid Kalilea Ma läbbi / ning temma ei tahtnud / et sedda üh-helgi ei pidand tåda sama.

31. Sest temma õppetas omma Jängrid ning ütles nendele: Innimesse Poeg, weab Innimeste Käste ärraannetama / ja nemmad tapwad tedda ärra / ning kui temma on ärratappetud / siis tõuseb temma kolmandal Päwal ülles.

32. Agga nemmad ei moistnud mitte sedda Sanna / ning kartsid tem-malt küsida.

33. Ning temma tulli Kaperna-umina / ning kui temma Kõhjo sal / küsis temma neilt: Mis teie Te pääl is / ketsis rääkiste? =

34. Agga nemmad' jäid waid: Sest nemmad ollid Te pjal is-i-kettes kõnneljud / kes ~~wast~~ suremb pididi olla.

35. Ning temma isus mahha / ja hüdis neid kakssteiskümend ning üt-les nendele: Kui kegi tahhab esimen-ne olla / se olgo ~~kegi~~ wüimne / ning keigide Sullane.

36. Ning

21.

29. | iistiänunin

22.

| ufil / agga

| hallosta hiddanes

30. | juin
| laim / merrad

23.

| kitiina
= 23 keis uoib pinda
| lilele ut ufil

31. | antank änn

24.

| xifendax

32.

25.

33. = 3 die lutto aiafite
| die iifi uoib lta, pal!

26.

| kiofendax
| wappuotar 3 iof wappuotar

34.

| keige

27.

| äitar

35. | keige de feaft

28.

36. | oneste

37. | fit Laffineslip

38.

39.

40.

41. | juul

42.

43. | ~~1072~~ | wisjotange ad. 4
3. 1. 1. 1.

44. | el fisa / lallid

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51. | maggeraar
| solafaar

52. | fulli

36. Ning temma wottis übbe Papp / ja panni teada nende keeke / ja wottis tedda Kaebla / ning ütks nende wasto:

37. Kes eal übbe nisuggust / Est minno Nimmel wastowottab / se wottab mind wasto; Ning ke mind wasto wottab / se ei wotta mind / waid tedda wasto / ke mind on läkkitanud.

38. Agga Johannes wastas temmale / ja ütks: Oypetaja / meie nägime übbe sinno, Nimmel kurjad Waimud wälja ajawa / ke meie järrel ei käi; Ja meie olleme tedda aetkeelnud / jese et temma meie järrel ei käi.

39. Agga Jesus ütks: Ärga keelge tedda / jese ütigi ep olle / ke übbe wäggrawa Teggo minno Nimmel teeb / se sedda maid peaks teima turja minust räkda.

40. Eest ke meie wasto ep olle / se on meie poolt.

41. Eest te teid jodab übbe Belarrikaga minno Nimmel / sepärast et teie Kristusse pärrast ollete / tdest minna ütlen teile: Se ei pea omma Palgast mitte ilma jama.

42. Ning ke übbe neid pissokesi pahhandab / ke minno siie ussurwad / sel ollets parranab / et temma Käela peaks Westitõnol pandama / ning a. erese heidetama.

43. Ning kui jano Käsi sind pah-

handab / rath temma maaha. Parranab on sul / Käeta Eilusse minna / kui kahhe Käega Põrgo minna / kus tutamatta Tullese /

44. Kus nende Maddo ärra ei surre / ning Tulli ärra ei kusta.

45. Ning kui so Jalga sind pahhandab / rath temma maaha. Parranab on sul / Jalloto Eilusse minna / kui et sul laks Jalga on / ning sind Põrgo peab heidetama kus tutamatta Tullese /

46. Kus nende Maddo ei surre / ning Tulli ei kusta. *Am. 10. 44.*

47. Ning kui sinno Silm siad pahhandab / kista temma ärra. Parranab on sul / übbe Silmaga Jumma. la Riti minna / kui et sul laks Silma ollets / ning sind Põrgo Tullese peaks heidetama /

48. Kus nende Maddo ei surre / ning Tulli ei kusta. *Am. 10. 44.*

49. Sest igga übbe Jummes peab Tulleya solatama / ning keid Ohwet peab Solaga solatama.

50. Sool on hä; Agga kui Sool rannatunne läbbab / mega tabbate teie tedda jälle häde tehha. Heide ke istenneses Sola / ja pidate ishi keskes Rahho.

Se X. Pätit.

1. Ning temma toujus jält ütles / ning ~~laks~~ Juda Ma. Rajale keis pole Jordanit / ning *2.* Rab.

Rahwas tulli jälle temma jure kō-
to/ ning temma Oppetas neid taas
ninda/ kui temma kōmbholli. Wō

2. Ning Wariferid tullid temma
jure/ ja kūsšid temmalt: Kas Meh-
hel piddi ~~fändma~~ / ennast ommast
Maestest lahbutada? ning kūsšid ted-
da.

3. Agga temma ~~waftas~~ / ning üt-
lis neile: Mis Moses teile on kāsnu-
d?

4. Ning nemmad ütšid: Moses
on Lubba annud Lahbutamisse. Ra-
mato kirjotada/ ning ennast lahhu-
tada.

5. Ning JEsus ~~waftas~~ / ja ütlis
neile: Teie Süddame kangusse pär-
rast on temma telle sedda Kätko kir-
jotanud.

6. Agga Lomisse Alguisest on
Jummal neid / Meest ning Maest/
tehnud.

7. Sepärrast jättab Innimenne
omma Issa ning Emma mahha /
ning jättab omma Maest jure/

8. Ning need kaks peawad ollema
üks Eihha. / Sepärrast ep olle nem-
mad ennamb kaks / waid üks Eihha.

9. Mis nünd Jummal on folkō-
kōpannud / ei pea Innimenne lahbu-
tama.

10. Ning kōddo kūsšid temma
Jingrid jälle temmalt sedda samma
Asja.

11. Ning temma ütlis neile: Ke-

eal ennast lahbutab omma Maestest / ja
wootab teist / se riktub Abbiello tem-
ma wasto.

12. Ja kui Maene ommast Meh-
hest eignast lahbutab / ning teist wot-
tab / riktub Abbiello.

13. Ning nemmad tōid Papskōesti
temma jure / et temma nelle piddi
puutma. Agga Jingrid soitlešid
nende päle / te neid tōid.

14. Agga kui sedda JEsus nägä /
sal temma ~~reibhaste~~ / ning ütlis nen-
de wasto: Pāste Papskōesti minno
jure tulla / ning ärge keelge neid!
Sest / lahbutamist pärrast on Jum-
mala Riik.

15. Tōest minna ütlen teile: Ke
Jummala Riiki wasto ei wotta kui
Paps / se ei sa mitte ~~olle~~ sisse.

16. Ning teima wottis neid Kätko-
la / ning panni Kääd nende pääle /
ja õnnistas neid.

17. Ning kui temma olli ärralā
pōd / jooksis üks temma jure /
ja lāngis Pōtkōest temma ette mah-
ha / ja kūsšis temmalt: Kä Oppē-
taja / mis minna pean teggema / et
ma iggawest. Eššo pärrist!

18. Agga JEsus ütlis temmale:
Mis sa mind hādks kōtsud? Üksigi ep
olle hä / kui agga üks Jummal.

19. Kätkōfannad tōad sinna: Sin-
na ei pea Abbiello riktima: Sinna ei
pea tapma: Sinna ei pea warras-

2.

latta on

9.

4.

5.

6.

7.

lind on a. kelp. kasa.

8.

linda el naita. es die

7.

10.

11.

12.

13.

luna

14. luncel wazga pakha.

lunite

lunipogwto

15. pul

16.

17. le penta

luna

(lunipin) da

18.

lunian

luna

19. luncel
jansa

mitte

27.

20.

~~...~~

28.

21.

29.

Homo-Oryzopsis

22.

~~...~~

30.

...
...
...

23.

...

31.

...

24.

...

32.

...

25.

...

33.

26.

tama: Sinna ei pea ütlesõu-
nistaama: Sinna ei pea petma:
Kuusta omma Issa ja Emma.

20. Agga temma wastas ja ütles
temmale: Oppetaja/ sedda ollen min-
na keit tähele pannud/ omma juuresi

21. Ning JESUS watis temma pä-
le/ ja armastas tedda/ ja ütles tem-
ma wasto: Ks on sul waja/ minne
ja mü keit ärra/ mis sul on/ ning
anna Waesiele/ siis saada Barran-
duss/ Laetra/ Rõõs/ ja tulle ja
wolta omma Kristi ennese päle/ ja käi
minno järrel.

22. Agga temma sai kinnaks se
Sanna päle/ ning läks ärra:
Eest temmal olli paljo Warra.

23. Ning JESUS watis ümber/
ning ütles omma Jangridele: Kui
waewalt sawad/ Kikkad Jummalta

24. Agga need Jangrid ehmata-
sid temma/ Kõnne värrast: Agga
JESUS kostis jälle/ ning ütles ne-
de: Papsid/ kui waewalinne Üesi
on se/ et need/ ke omma Lotust. Dik-
kuste päle/ pannewad/ Jummalta Ri-
ki sawad.

25. Hõlpsamb on/ et üks Kameel
läbbi Wäla Silma wäb minna/ ti
et Kikkas wõib Jummalta Rikist

26. Agga nemmad ehmatahid weel
ennamb ärra/ ning ütles isitehes:

Kes siis wõib õnsaks saa?

27. Agga JESUS watis nende päse
ja ütles: Innimese jures on se woi-
mata/ agga mitte Jummalta
jures/ sest Jummal wõib keit tehha
28. Ning Petrus hakkas temmale
ütlemä: Kato/ meie olleme keit mah-
ha jätnud/ ning sinno järrel tulnud.

29. Agga JESUS wastas/ ning üt-
lis. Tdest minna ütlen teile: ükske ep
olle/ ke Kõija/ ehk Wennad/ ehk Oed
ehk Issa/ ehk Emma/ ehk Naesi/ ehk
Papsid/ ehk Põlluid mahhjätnud on
minno ning Ewangeliumi värrast.

30. Kes edda jüdda wõrra jälle Kät-
tõid/ ja üünd sel inasel Kjal Koddasid/
Wendid/ ja Laid/ ja Emmaid/
ja Papsi/ ja Põlluid lange Riisamis-
tega/ ja tulleras Ilmas igawest
Ello.

31. Agga paljo esimesest peawad
wõimsed ollema/ ning wõimsed esis-
mesed.

32. Agga nemad ollesid Te pääl/
ülles minnemas Jerusalemma. Ning
JESUS läks nende eel/ ja nemmad
hakkid ärra/ läksid temma järrel/
ning kartsid. Ja temma wottis jälle
neid katsteistitunnend ennese jure/ ja
hakkas neile rääkima/ mis temmale
pidi sindima:

33. Waat/ meie lähbäme alles Je-
rusalemma/ ning Innimese Poeg
peab ärra annetama Üllema Preesiri

ja Kirjatundjate Kätte/ ning nem-
mad moostwad tedda ärra Surma/
ning andwad temma ärra Pagg-
niste.

34. Ning nemmad naemad tedda/
ja pekkwad tedda/ ning sülla
temma päle/ ning kaapanad tem-
ma ärra; Ning kolmandal Päwal
temmab temma jälle illes.

35. Elis läksid temma jure Jakob
ning Johannes Sebedeuse Pojad/
ning ütli: Oppetaja/ meie tabhame/
et sinna' meie jēdda teed/ mis meie
tal pallume.

36. Agga temma ütliis neile: Mis
teie tabhate/ mis ma teile pean tegema?

37. Agga nemmad ütliid temmale:
Anna meile/ et meie ütlime teine sin-
no parramal/ ja teine sinno pah-
hamal kadel sinno Aad sees.

38. Agga JESUS ütliis nendete:
Teie ei tea/ mis teie teete: Kas teie
Karritast woite jua/ mis minna
joon/ ja ennast se Kirminjega lasta
ristida/ mega mind ristitakse.

39. Agga nemmad ütliid temmale:
Wõime jäh; Agga JESUS ütliis nei-
le: See Karritast/ mis minna joon/
peate teie kül joema/ ja se Kir-
minjega/ mega mind ristitakse/ peab
teid ristitama;

40. Agga minno parramal ja
pahhamal kadel jūda/ et wotamin

na teile anda/ kuid neile/ kesle se on
walmistud.

41. Ja kui sedda need kinnite ku-
lid/ sai nende Diecl pahhaks Jakob
ning Johannese päle.

42. Agga JESUS kütting neid enne-
se jure/ ja ütliis nende wasto: Teie
täate/ et need/ se ~~midemad~~ ~~ennast~~
Wahwa illemad ollewad/ waltitse-
wad nende ille/ ja need Sured nende
jāas wotwad Wõimust nende päle.

43. Agga hinda ei pea teie saas ol-
lema; Waid kui teie saast tah-
hab sureks sada/ se olgo teie Dri.

44. Ning kelkeige' ütlemib teie jāas
tahhab olla/ se olgo teie keigede Sul-
lane.

45. Eest ka Jannuse Poeg ep
olle tul'ud ennast lastma teida/
waid temma/ ning arduu omma
Ello Punnajuttete nitmede eest.

46. Ja nemmad tullid Jeriko po-
le/ ja kui temma Jeriko Pinnast wal-
jaloks/ omma Jüngride ja pahjo
Rabwaga/ siis istus Dimcusse Poeg
Bartimeus/ se Pimne/ Te äree ja
terjas.

47. Ning kui temma kulis/ tedda
JESUS Natharettist ollewad hal'as
temma karjuna/ ja ütlima: JESUS
Zawida Poeg/ hallasta minno päle!

48. Ning mitro wõitlesid tedda/ et
temma pididi waid ollema; Agga
temma karjus wecl emmab; Sin-

41.

34. | uolud lada ualida
| Hada
| Hada
| Hada /mal

42. | arwatafe Paganatta

35

43. | kirial
| peabteie /ullana ollema.

36.

44. | iil

37.

45. | et lailda keitakse uude d
| lisa kuni u. a. taboona
| Hinge Lantastamise
| Hinnax

38.

palute

46. (Linn)

39.

47. | kirjendama
| peenestama

40

48.

49.

50. | ogga

51.

52. | aitha

1.

2. | 5/6 | wolkend
| fonna | Salla | feu

3.

4. | Salla | kefe | wulger | feu
| ~~fonna~~

5. | fe | Salla

6.

7. | ~~fonna~~ | e | Salla
| heitfi | felle

8. | heitfi

9. | kis | cel | n. | tagga | heitfi

10.

11. | wolkend

12.

na Tamida Poeg ballasta miino päle!

49. Ning JESUS jäi seisma/ ja Pästis tedda eimes-jure kutsuda/ ja nemmad kutsud. Sedda Pimmedat/ ja ütliid temma wasto: Oile rahhul/ touse ülles/ temma kutsud sind.

50. Ning/temma heitis omma ~~se~~ ^{se} eimelest ärra/ touseis ülles/ ja tuli JESUSse jure.

51. Ning JESUS wastas/ ja ütliis temmale: Mis sa tahhad/ mis ma sulle pean teggema? Agga se Pimmedat ütliis: Rabboni/ et minna woifin-jälle nähha.

52. Ning JESUS ütliis temma wastas: Minne/ sinno list on sind ~~ammi~~ ^{ammi} tawud/ ja seddamaid näggi temma jälle/ ja ~~list~~ ^{list} JESUSse järrels Te pääl.

Se XI. Pätuf

1. Ning kui nemmad Jerusalema liggi said/ Petwage ning Betania pole/ Olli-ma jure/ lähitas temma kaks omma Jüngriid.

2. Ja ütliis nende wasto: Minge sinna Allewist/ mis teie ~~ees~~ ^{ees} on/ ja seddamaid/ kui teie/ selle sisse sate/ leiata teie übbe ~~Wassa~~ ^{Wassa} kinni ~~kidetud~~ ^{kidetud} kelle Selhas ülligi Innimenne ep olle istnud: Pääsle temma lahti/ jo toge temma teina.

3. Ja kui tegi teie ütles: Mis

teie sedda tete? ütlege: Issandal on sedda tarwits/ siis lähitab temma tedda seddamaid seie.

4. Nemmad lähid sinna/ ja leid sid se ~~Wassa~~ ^{Wassa} kinni ~~kidetud~~ ^{kidetud} ~~Wassa~~ ^{Wassa} wäljas Tearro pääl/ ja pääst sid temma lahti.

5. Ning monningad/ ke saäl seisid/ ütliid nende wasto: Mis teie tete/ et teie ~~Wassa~~ ^{Wassa} lahti päästate?

6. Agga nemmad ütliid nende ninda/ kui JESUS olli käsknud/ ja nemmad lähid neid miina.

7. Ning nemmad ~~list~~ ^{list} se ~~Wassa~~ ^{Wassa} JESUSse jure/ ja ~~pannid~~ ^{pannid} omma ~~Rided~~ ^{Rided} ~~temma~~ ^{temma} päle/ ja temma istus temma Selha.

8. Agga paljo ~~lastasid~~ ^{lastasid} omma ~~Rided~~ ^{Rided} Te päle/ ja monningad raitsid Puist Ossi/ ja ~~pidetud~~ ^{pidetud} neid Te päle ~~laste~~.

9. Ning need ~~Selkijad~~ ^{Selkijad} ja ~~Järreletulijad~~ ^{Järreletulijad} küsendasiid ja ütliid: Hossanna/ Kidetud olgo/ ke tulleb Issanda Nimmel.

10. Kidetud olgo meie Issa Tamida Niil/ mis tulleb Issanda Nimmel. Hossanna ~~istud~~ ^{istud} Kõrges.

11. Ning JESUS läks Jerusalema ja Juunala Kotta. Ja kui temma keil sai lähbi ~~katand~~ ^{katand} ja Ohtojuba Kdaas olli/ läks temma wälja Betania nende lähhetesse künnega.

12. Ja kui nemmad teisel Pärwal ~~Pe~~.

Peantast ärraläksid / olli temmal
Nälg.

13. Ning kui temma kaugele ühhe
Wigipu Lehty näggi / läks temma
katsina / kas tem na middagid selle
pääst piddi leidma. Ja kui temma
temma jure sai / ei leidand, temma
mu/middarit / kui agga Lehte; Eeti
fuis ep olnud weel Wig-Marja Agg.

14. Ja JEsus wastas ja ütles tem-
male: Argo nimust ütligi iggawest
ennamb Wilja dogo. Ja temma Jün-
grid kuulid sedda.

15. Ning neimnad said Jerusaleim-
ma. Ja JEsus läks Jummala Kot-
ta / ja hakkas wälja a;ania neid / te
müid ja ostid Jummala Koihas /
ja Rahwahabetajate Lauad / ja Lui-
Mühate Pingid wiskas temma ün-
ber.

16. Ja ei sa'liand mitte / et tegi üh-
te Nüja Jummala Koiha läbbi pid-
di eandma.

17. Ning temma õppetas ja ütles
teile: Ees kirjutud olle / in.ano
K. oda peab Palwe Koihas /
n. a teigele Rahwale / agga teie oulete
sedda Rööml. Anguts teinud?

18. Ning Kirjatundjad ja illemad
Preestrid tulid sedda / ja ostid / kui-
da neimnad sedda piddid hukka aat-
ma: Eeti neimnad kartid sedda /
et teik Rahwas / temma õppetust
Jummele pauni

19. Ning kui Öhto sai / läks tem-
ma Pinnast wälja.

20. Ning ~~marja~~ ^{hommikul} näggid
neimnad ~~mid~~ ^{minnes} sedda Wig-
puud Jureni ärra kuironud ollerwa.

21. Ning kui se Petrus e Mele tuli /
ütles temma: Rabbi / waat / se
Wigipu / mis sinna ärraneedid / on
ärra kuironud.

22. JEsus wastas ja ütles neidele:
Uffuge Jummala

23. Eeti tõesti minna ütlen teile:
kui tegi seinma e Mid wasso ütles;
~~Teie eimast ütles / ja heita eima /~~
~~Marja /~~ a ei mõileks kaksipiddi
ommas Süddames / waid uhhes / et
sedda peab sindima / mis temma
ütles / mis peab temma sama / mis
temma tal ütles.

24. Sepärrast ütlen minna teile:
Mis teie tal pailudes pöate / uffuge /
et teie sedda ate / mis saab teile.

25. Ja kui teie seiate / ja Palwe
peate / siis and'e andeks / kui teil mid-
dakit kellegi wasso on / et ka teie Ista /
te Laewas on / teie andeks ande teie
Eksitusted.

26. Agga kui teie ep anna ande's /
siis ep anna ka teie Ista / te Laewas
on / teie Eksitusted mitte andeks.

27. Ja neimnad said jälle Jeru-
salemma / ja kui temma Jummala
Koihas löndie / tulid temma jure il-
lemad Preestrid ja Kirjatundjad ja
le.

13.

19. /aam

20. /mi netaa wam hamiy netaa
laapi nappi netaa.

14.

21. /tunak

15.

22. /olgo kile tunula-1/2

16.

24.

17.

25.

18.

26.

/wägga chruatka

27.

28. | Misfuggufe helerwallaga 2.

29. | wato 3.

| el kottage ja

| misfuggufe helerwallaga 4.

30. | ja pindagi
| ja lo. sata pea loku
| Hesta

31. | pidafid nou isixexer
| mitte 5.

32. | kottid neta pade

6. | kui katal miid
| lalli
| ta n. | ka pade
| killel eha neta wotani n.

33. | kottid
| kottir
| Agga mita teilegi illey
| misfuggufe helerwallaga

7.
8. | e. d. Camp.

1. | kaewo wotl wira kaja
| Euro korele 9.

Bannamad.

28. Ning ütles temma wafko: ~~Kelle~~ Melewallas teed sa sedda/ ja kes on sulle sedda Melewalda annud/ et sa sedda teed?

29. Agga JESUS wafkas ja ütles nendele: Minna tahhan teilt ka ühe Sanna küsida/ wassage mulle/ siis tahhan minna teile ühe elda/ kelle Melewallas minna sedda teen.

30. Olli Johannesse Nisminne Laerwast/ woi Junnimehest Kosike mulle.

31. Ning nemmad mõtlesid ühe ennes/ ja ütlesid: Kui meie ütleme: Laerwast/ siis ütleb temma: Mis parrast ep olle teie siis tedda uskand?

32. Agga kui meie ütleme: Junnimehest/ siis tulleb meist Rahwast lasta/ sest nemmad arwasid kelle Johannest tõeste Prohweti olla wad.

33. Ning nemmad wassand ja ütlesid: Meie ei tää miide. Ja JESUS wafkas ja ütles neile: ~~Sis ep ütles~~ minna ka teile/ kelle Melewallas minna sedda teen.

Se XII. Pätuf.

1. Ning temma hakkas neile Lähendamise Sannade läbbi ütlemä: üks Junnimeere isutas Wina-Mä/ ja teggi Alad ümber/ ja ~~isutas~~ minna sisse Wina.

Wina-Surro-Port/ ja teggi Tornis/ ja andis sedda Wina. Mä Meeste Käste wälja/ ja läks Wdra Male.

2. Ning kui Neg olli/ läkkitas temma ühe Sullast/ Wina-Mä Meeste jure/ et temma Wina-Mä Meeste pidid Wina-Mä Wälja wotima.

3. Agga nemmad wotsid ja pelsid tedda/ ja saatsid tedda tühjalt tagga minnema.

4. Ja temma läkkitas jälle nende jure teile Sullaste/ ~~Wina-Mä~~ wotpalid nemmad läbbi Kivowidega/ ja saatsid tedda ~~hannawid~~ ärraminnema.

5. Ning sa läkkitas temma ühe teise/ ja kelle tapid nemmad ärra/ ja ~~waste~~ teisi/ muist pelsid/ muist tapid neimad.

6. Üks ainus Boega ~~off~~ temmal asles/ te temma ~~Wina-Mä~~ armast (olli) / ~~Wina-Mä~~ läkkitas temma wiimseks ka nende jure/ ja ütles: ~~Te~~ nemmad minna Boega ~~te~~ wafko häbbennema.

7. Agga needsamma Wina-Mä Mehhed ütlesid teine teie wafko: Se on se Birria: Tulge/ tapkem teid. Ma ärra ~~Wina-Mä~~ jaks, Pärwandus meie pärralt.

8. Ning nemmad wotsid/ ja tapid sedda ärra/ ja wihtajid teid Wina-Mäast wälja.

9. Mis wotab näid Wina-Mä Issand rehha? Kõl temma tulleb/ ja hakkab ärra need Wina-Mä

Mä Mehhed / ja annah Wina. Mä teiste Kätte.

10. Eks teie ka sedda Kirja olle luggenud? Se Kirwi / mis Rodda-ehbitajad on arrapõlgud / on parrajaks Nurks. Kirwõiks sanud.

11. Ustasid on se slundinud / ja on meie Silmis üls Jumme-Ast.

12. Ning nemmad püüdsid tedda kinni wotta / ja kartsid. Nakhwast; Sest nemmad moistsid / et temma nende / ~~mitte~~ Tähendamisse Sanna olli ütelnud. Ja nemmad jätid tedda mahha / ja laskid arra.

13. Ning nemmad lakkitasid temma jure monningad neist Bariserist ja Herodianust / et nemmad tedda piddi Samast tabhanya.

14. Ja nemmad tullid ja ütlid temma wasto: Oppetaja / meie tääme / et sinna tõdesine olled / ja ei hõle kellegist; Sest sinna ei parrane mitte Jummeke Surust täbbele / waid oppetad Jummalala Teed biete; Kas sünnib Keirille Kohto-Nahha anda / wõi ei sünni? Kas peame andma?

15. Egga temma moists nende Karwalust / ja ütlis nende wasto: Mis teie mind küsate? Dõge mulle ahhe Krossi nähha.

16. Ja nemmad tõid. Ja temma ütlis neile: Keile Kuijo ja Põlekirri se on? Nemmad ütlid temmale: Keirrt.

17. Ning Iesus wastas ja ütlis neile: Andke Keirtille / mis Keirri / ja Jummalale / mis Jummalala (Kohbus) on. Ja nemmad / ~~inimete~~ tedda.

18. Sest tullinud Sadduserid temma jure / ke ei ütle illestouemist ollewad ja laskisid temmalt ja ütlid:

19. Oppetaja / Moses on meile kirjotanud / et kui kellegi Wend arra surred / ja Naest järrelle jättab / ja Papsi ei jätta / siis peab temma Wend temma Naest wõtma / ja omma Wemmale Suggu saatma.

20. Niid ollis seite Wenda. Eestimenne wõttis Naest / ja surri arra / ja ei jätnud Suggu.

21. Ja teine wõttis temma / ja surri arra / ja temma ei jätnud ka Suggu / ja ninda sammoti ka kolmas.

22. Ja keis seitse wõtid tedda / ja ei jätnud Suggu. Keigewinast surri ka se Naeneana.

23. Egga illestouemisse / kui nemmad illestouswad / keles Naene peab temma ollema nende / Hulgas? Sest temma on neil seitse Naeseks olnud.

24. Sest wastas Iesus ja ütlis neile: Eks teie se parrast ei elsi / et teie Kirja ei moista / egga Jummalala Wõggi?

25. Sest kui nemmad Surust

10. /neer thone
/on sui volhusta amuketha
11. /maie lilmua eer
12. /hunta
/kshita
13. /de
/hendere. Seltit
14. /pithafai /pea /Luggu ininusta
/pura /purost. d. d. h. a. r. /neer
/kafes. /imfear
/amunata d. i. v. i. p. u. l. l.
15. /kui /headi
/kema
16. /watu
17. /kothur-
/pau. tedda inear
- 18.
- 19.
20. /paukita amfumi
- 21.
22. /me /seaff
/puel
- 23.
- 24.
- 25.

wotta nanna d'aaq egg
tähä kullata

26. | kui

32. | hästi

27.

33.

| kisa

28.

34.

| ja

35.

| keigeillä

36.

29.

37.

30.

| keigeillä

38.

31.

arvostelu of line 20, 45

nust sawad üllestousnuid / sids ei los-
 s' nommad mitte / egga lass' ennast
 kassa / waid nemmad on / offego
 Inglid Tacwad.

26. Agga neist Eurnust / et need
 pearwad Alestousma / efs teie olle
 luggenud Moseste Ramatus / kuida
 Jummal teuraga räks Pölas /
 ja ütliis: Minna ossen Abrahami
 Jummal / ja Isak Jummal / ja Ja-
 kobt Jummal.

27. Jummal ep olle Eurnust /
 waid Ellawade Jummal / sepärrast
 ekste teie wägga.

28. Ning üks neist Kirjatundjast
 küll' temmā jure / te neid olle kuulnud
 teme teist' küssitelletä / ja et ta tä-
 dia / et temma neile häsil olle waas-
 nud / küssis temma teemast: Mis-
 suggine on suremb Kässofanna
 keigide säst.

29. Agga JEsus waastas teemast:
 Se suremb keige Kässofannade ja-
 ast on is: Kule Israel / Issand meie
 Jummal / se Issand on üks.

30. Ja sinna pead Mandatomma
 Jummal' armastama kei est omast
 Süddamest / ja keigen omast Hin-
 gest / ja keigest omast Melest / ja kei-
 gest omast Wääst / se on / suremb
 Kässofanna.

31. Ning teine on temma sarnast:
 Sinna pead omast Piggimest armas-
 tama / kui isienast. Suremb neid

ep olle ühtekit müd Kässofanna.

32. Ning se Kirjatundja ütliis tem-
 ma wasto: Oppetaja / sinna olled
 tdest dierekittelnud: Sest üks Jum-
 mal on / ja ep olle mu / kui temma.

33. Ning tedda armastama keigest
 Süddamest / ja keigest Melest / ja
 keigest Hingest / ja keigest Wääst / ja
 Piggimest armastama kui isienast /
 on ennamh / kui Polsetamisse Ohw-
 rid ja müd Ohwrid.

34. Kui JEsus näggi / et temma
 olle targaste kosnud / ütliis temma
 tema wasto: Sinna ep olle mitte kau-
 gel Jummal' Rigist ärra / ja ütligi et
 julgend tedda ennamh küssida.

35. Ning JEsus kostis ja ütliis /
 Jummal' Kõlas oppetades: Kui-
 da Kirjatundjad ütlewad / Kirjusest
 Dawida Weeg' ollerwad

36. Sest Dawid ütleb isä pühha
 Waino läbbi: Issand on minno Is-
 sandale ütlenud: Iss' minno par-
 rama Kõle / kumi minna sinno
 Waenlasted pannen sinno Jalge Al-
 luseks.

37. Dawid kutsus ja isä tedda Is-
 sandast / kui temma süstemma Weeg
 ent Ning pal o Rahwast kulis ted-
 da hääl Melel.

38. Ning temma ütliis nende was-
 to omma Oppetustes: Soidke en-
 nast Kirjatund' adereal / te pitäa Nie-
 tse puidwad kälä / ja tahawad

Terretamissed Turrode pääl.

39. Ja tahtwad ~~üllemas~~ ~~Pa-~~
kas Roggodusse Kõlts / ja ~~wõra~~
~~Peul~~ ~~üllemal~~ ~~Ottal~~ ~~istuda~~.

40. Ke ärraõwad ~~hõnede~~ ~~Honed~~ /
ja Silma / kirjaks ~~piddawad~~ ~~nem-~~
mad pitkad ~~Palwed~~. Needsammad
peawad seddasuremat ~~Hullatust~~ sa-
ma.

41. Ning JEsus istud Jummalä
Kirsto kohta / ja watis / kuida Rah-
was Rahha ~~mitas~~ Kirsto / ja paljo
Mikkad ~~wõlaksid~~ paljo.

42. Ning üks ~~Maenetulli~~ ja ~~wõlaks~~
kaks ~~Weringit~~ ~~sisse~~ / se on üks ~~Kunstil~~.

43. Ning temma ~~kutsas~~ omma
Jungrid enne se jure / ja ütles neile:
Edest minna ütlen teile / et seinnane
waene ~~Leßennamb~~ on Kirsto pañud /
kui keit muud / se on ~~sisse~~ pannud.

44. Sest nemmad on keit ~~sedda~~ /
~~mis~~ ~~neil~~ ~~ülle~~ ~~on~~ / ~~sisse~~ ~~pannud~~ / agga
temma on omma ~~Waesustest~~ keit /
mis temmal ~~on~~ ~~olnud~~ / omma ~~log-~~
~~gona~~ ~~Wõra~~ ~~sisse~~ ~~pannud~~.

Et XIII. Päät.

1. Ning kui temma Jummalä
Kõjast wälja läks / ütles
üks temast Jungrist teita
wasto: Oppetaja / wata mähhardu-
sed Kirwoid ja mähhardused ~~Alles-~~
~~ehhitamissed~~ need on.

2. Ning JEsus wastas ja ütles
temmale: Kas huna naad / need ~~suur~~
~~ülleschitamiisid~~? Seie ei ja Kirwoid
Kirwoid wale / mis ei ~~ülle~~ ~~õra~~.

3. Ja kui temma ~~Õli~~ ~~Mä~~ ~~pääl~~ is-
tus Jummalä Kõija kohta / kuisid
temmalt ~~issipäines~~ Petrus ja Ja-
kob / ja Johannes ja Andreas.

4. ütles neile / mil ~~Õjal~~ se peab ~~õun-~~
~~dima~~ / ja mis ~~peab~~ ~~Sõhõte~~ ~~õllema~~ /
~~mõljal~~ ~~teige~~ se päle ~~peab~~ ~~õra~~ ~~sama~~?

5. Agga JEsus ~~wastas~~ neile / ja
hakkas ütlima: Katske / et teid ~~ülle~~
gi ~~õra~~ ei ehita.

6. Sest paljo tulleswad minna
Nimne pääl / ja ütleswad ~~õnast~~ ~~mind~~
~~õllema~~ / ja ~~petwad~~ ~~minni~~ ~~gi~~.

7. Agga kui teie ~~Sõddaja~~ ~~Sõdda-~~
~~hõit~~ kulete / siis ~~õrge~~ ~~õrte~~ / sest
~~sedda~~ peab ninda ~~sündima~~. Agga
weel ei olle ~~õra~~ ~~õra~~.

8. Sest Rahwas touseb Rahwa
wasto / ja Kuningriik Kuningrigi
wasto / ja Ma ~~Wõrrisemissed~~ peawad
õllema ~~mitmes~~ ~~Paigis~~ / ja peab
Nälja ja ~~Kõhlu~~ ~~õllema~~.

9. Se on se ~~Sõdda~~ ~~Alganime~~ / Ag-
ga ~~hõit~~ teie ennast: Sest nemmad
andwad teid ~~õra~~ ~~sure~~ ~~Kirto~~ ~~Kõhto~~ /
ja Roggoduste Kõhta / ja teid ~~peße-~~
~~taks~~ / ja ~~wõlaks~~ ~~Wõwallitsejade~~ ja
Kuningade ette minna ~~põrrast~~ ~~neile~~
~~Tunnistustest~~.

10. Ja teigele Rahwale peab en-
ne

29. | erfinastu Kingu
| illemast alla Linnar
| wõis ar peal

40. | Lõppide
| karm

41. | khal | kosa
| | kasti
| | kasti

42. | panna kasa

43. | kinnis
| | kinnis | kinnis

44. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis

1. | kinnis

2. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis
| kinnis kinnis kinnis

3. | kinnis

4. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis

5. | kinnis

6. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis

7. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis

8. | kinnis
| kinnis
| kinnis kinnis kinnis

9. | kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis
| kinnis kinnis kinnis

10.

11. | enne mitte
| ial | jama

12. | koya | ~~ma~~

13. | peo | ma
| ~~ma~~
| jama pafel

14. | mi | se
| kura ei pea jama
| ~~ma~~

15. | se mitte
| jama | omast
| jama

16. | mitte | kibe ann

17. | on ja mitte see ~~ma~~
| mit kairil

18.

19. | ~~ma~~ | ~~ma~~
| ~~ma~~ | ~~ma~~
20.

21. | se o

22. | ~~ma~~ | ~~ma~~
| ~~ma~~ | ~~ma~~

23.

24.

25. | ~~ma~~ | ~~ma~~ | mit ~~ma~~
| ~~ma~~ | ~~ma~~

26.

27.

ne sedt a Ewangelium kullitab hma.
 11. Agga kui nemmad teid wad
 wad ja argaandwad / siis arge mur-
 retsege ~~se~~ / mis teie peate rakima /
 ja arge, mohllege ~~enne~~ mitte se pale /
 waid mis teile sel Eunnil anhtasse /
 sedda rägige / sest teie ep olle mitte
 need / ko pearwad rakimata / waid Buh-
 ha Baim.
 12. Agga siis annab Wend Wenda
 arca Surma / ja Jsa / ~~last~~ / ja Lap-
 sed pagnewad / Wannemade wasto /
 ja saatwad neid Surma.
 13. Ning teid wihkata ~~se~~ leigist nin-
 no Nimme parrast. Agga ke otlan
~~Eund~~ / se saab omaks.
 14. Agga kui teie sedda Kattamis-
 se Hirno nahha sate / ~~summas~~ Broh-
 wret Zaniel on uttelnud / et temma
 srisab / ~~kusta~~ temma Rohkus ep olle /
 (ke sedda loeb / bango sedda tábhele)
 Ke siis Juda Maal on / pöggenego
 Mäggede pale.
 15. Ning ke üttenel Kattusse pädl
 on / argo tulgo nahha Kotta / ja argo
 mingo mitte / sisse nuddakit / on
 Koiast wotma.
 16. Ning ke wäljas on / argo tulgo
 taggast omma ~~Wes~~ wotma.
 17. Agga Hädda nelle / ke kalmia
 pädl / ja ~~Lapse~~ ~~Jumitajad~~ on
~~set~~ ~~Mat~~.
 18. Agga palluge / et teie Pöggen-
 minne mitte ei juhha / ~~Salwet~~.

19. Sest nell Päitwil peab sähde-
 dune ~~Willetus~~ ollema / ~~kustal~~ ep ol-
 le olnud Loma Algmisset / mis Jum-
 mal on sonud / ~~se~~ ~~Mat~~ / ning kusta
 ei pea sündima.
 20. Ning kui Jffand neid Päitwi
 ep olle lähhendanud / siis ei pästet
 ätkigi ~~Jumimenne~~ / agga nende arca-
 wallitsetude parrast / sedda temma
 on arrawallitsetunud / on temma neid
 Päitwi lähhendanud.
 21. Kui kegi siis teie wasto ütleb :
 Waat / siin on Kristus / ehk waat /
 sääl on temma / arge uskuge.
 22. Sest siis ~~se~~ ~~wad~~ Walle-Kris-
 tussed / ja Walle-Brohwetid / ja tetwad
 Tábhes ja Jummet / et nemmad ka
 neid arrawallitsetud / ~~kuatid~~ arraek-
 sitajia / ~~kui~~ se woiks sündida.
 23. Agga teie hoidke emast / waat /
 minna ollen teie keik enne arrawal-
~~lit~~ ~~mat~~ ~~mat~~.
 24. Agga nell sammil Päitwil / pär-
 rast sedda Willetust / lähheb Päitwi
 sil pinniedaks / ja Ku ei anna omma
 Walget. ~~Ja~~ ~~see~~
 25. Ning ~~se~~ ~~se~~ Tábhes-lange-
 wad mahha / ja ~~Lapse~~ ~~Wad~~ ~~ku~~
~~wad~~.
 26. Ja siis nämgd nemmad Inni-
 melle Poia Piltwet / kullewa sure Wä
 ja Luuga.
 27. Ja siis lätkitab temma om-
 ma Inglid / ja koggub omma arca-
 wal-

wallitsetud kolkoneja Tule Nurgast /
Ma Otsast Laewa Otsani.

28. Agga Wigipuuft ~~õule~~ / se Edb-
hendaniuse Sanna: Kuitemma Otsa-
Werrele lähäh / ja Pähte ajab / siis
moistate teie / Kui liggi olemä.

29. Dinda: a teie / kui teie ~~nõu~~ /
~~to näte~~ sündiraw / siis moistete / et se
lähhidet on uk e ees.

30. Edest minna ütlen teile: Se-
sinnane Suggu ei lõppe ärra / kuni
se teie ~~hinnub~~.

31. Laewas ja Ma lähhet ~~hulla~~ /
agga minno Eannad ei lähhe miie
hulla.

32. Agga ~~se~~ Pärma ja Tundt ei
eda ühtigi / ei Inglise Laewas / eg-
ga Poeg / kut Ma üksi.

33. Katse / walwage ja pälluge /
sest teie ei tää mitte / missal se Aeg on.

34. Otsi kui üks Junimehne / ke
robra Male läks / ja jättis omma
Kõrpa mahha / ja andis omma Sul-
lastele Melewalda / ja igga ühhele om-
ma Lõõd / jalkse. Põidjad küstis tem-
ma ~~walwada~~.

35. Sepärast walwage: Sest teie
ei tää / mil Aial se Kõija Jssand tul-
leb / Ehtul / woi kest O Aegus / eht Kuf-
ke Paulo-ajal / woi warra homikal.

36. Et temma ei tulle ärtiselt / ja
ei iria teid maggamast.

37. Agga wito wa teile ütlen / sed-

da ütlen ~~minna~~ teiegele: Walwage.

Se XIV. Pätuf

Nagga Pähhe Pärma pärrast
o li Pärma (Pähharotme)
ja hapnematta Leinwa (Pä-
road) / ja ülemad Breesrid ja Kirja-
tundjad nõudsid / kuidä nemmad ted-
da Karwalussega piddid kinniwot-
ma / ja ärra apma.

2. Agga nemmad ütgid: Et mitte
Pühhade Aial / et Messiamist Naha-
wa saas ei touse.

3. Ning kui temma Petantias ossi
Simona se Piddalitõbbise Kõijas / ja
Paual Jssus / siis tulsi üks Mene / sel
ossi üks Klaas selgeha kallist Nardi
Salwi / ja temma murdis se Klast
katti / ja wallas sedda temma Pähha.

4. Agga monningad ostid ~~issi~~
~~ennees~~ mihhawes se pale / ja üt-
gid: Mis tarwis on selinnane Salwi
hullagantinge sündinud?

5. Sest sedda ostets kõtband ärra-
mwa / ennamb kui kolme saa Krossi
eest / ja Waesiele anda / ja nemmad
murrisid temma pale.

6. Agga Jssus ütliis: Jätke tem-
ma Kähbul / mis teie tedda wacwa-
te? Temma on hääd Lõõd / minnule
einud.

7. Sest Waesed on illas teie jures /
ja teie wõite neile hääd tehha / kui
teie tahhate; Agga miind ep olle teil
õgald.

- 28. /oppige
/ ~~un~~ /un /unata
- 29. /nate, pada (un)
/Hudre
- 30. /anitte
/Pello - valvuo
/huai jändime
- 31. /oppian am
/lõige mitte am.
- 32. /jett lõup ja lott lõup ei
/ajga
- 33.
- 34. /el tein jändi valvome.
- 35.
- 36.
- 37

- 1. /a
/pue /nau
/l. olfip
- 2. /ime
- 3. /lle
/Alapas:bi -
- 4. /tta õuel /ai palhaer
- 5. /voimur
/a j. demariy l. l. krofi
/in l. l. - 12, 5, /liff õingya
/fard surjaur
- 6. /Heinale waam tete?
/minno wasto
- 7 /xui kic talha te

8. |tuofen
9. |sefama Anno-gyehiff |keizer
|sefirane
10. |neiff wahlsteiffkümmer
|tte
|nerde rätte pidi armanoma.
11.
|woin parrjate armanoma
|wede rätte.
12. |mül neman Pafa-talle
|tuffi
|wur fa tublar
13. |de
|wige
- 14 |felle |st
|wur ma pidi Pafa-talle ag.
15. |w. sefama
|fellema toa |mü wabim, m
- 16.
17. |w. mü ohto far
- 18.
- 19.
20. |kottir
|neiff wahlsteiffkümmer
21.
|han oller kottir
22. |müctar

8. Tenima on teinud / mis ta on
wotnud / tenima on ~~enne~~ joudnud
minno Jhho woidna Matuist.

9. Edest minna ütlen teile / kus eal
Ewangelium kulutakse koggonas Ma-
Jmas / saäl peab ka tenima Wälle-
tuslele rägutama / mis tenima on
teinud.

10. Ning Judas Iskariot / üks uen-
de kabbeteistümmede Seltst läts ül-
lema Preestride jure / et tenima tedda
~~pidi uudele pettisel kombel ära-~~
andua.

11. Agga kui nemmad sedda kuul-
sid / said nemmad rõdmsaks / ja too-
tasid temmale Rahha anda. Ja
tenima katsus / kuidas tenima tedda
~~parraisse piddi wotma pettisel kom-~~
~~bel ära anda.~~

12. Ning esimessel hapnematta
Leiwä / Päwal / ~~ku~~ Paasia Tulle
tappeti / ütliid tenima Jüngrid tem-
male / ~~Rahha tabhad sa / et meie pe-~~
ame inimema / ning walnustama / et
sa Paasia Talle woid süa.

13. Ning tenima läktitas kaks om-
masti Jüngrit / ning ütliis neile: Min-
ge Lina / ning teie wasto tulles üks In-
mimenne / ke kannab ühhe We-Kruusi
Minge tenima järrel /

14. Ning saäl / kuhho tenima sisse
lähhäb / üttele Koija Jssandale: Op-
pera üttele: Kus on Wdräpe Tub-
ba / ~~et minna saäl omma Jüu-~~

gridega Paasia Talle woin süa?

15. ~~Sis tenima~~ teile näitab ühhe
sure ehhitud Tubba walnustud offe-
ren; saäl walnustage meile.

16. Ning tenima Jüngrid lätsid är-
ra / ja said Linna / ja leidjid ninda /
kui tenima neile olli ütelnud / ja nem-
mad walnustasid Paasia Talle.

17. Agga ~~Sher~~ tulli tenima nen-
de kabbeteistümmedega.

18. Ning kui nemmad Panal istfid
ja söid / ütliis JESUS: Edest minna
ütlen teile / et üks teie saasi / ke minno-
ga sööb / mind pettisel kombel ära-
annab.

19. Ning nemad hakkasid kurwaks
minnema / ja järrestikko tenima was-
to ütlemä: Minnaks se ollen? Ja
teine jälle: Minnaks se ollen?

20. Agga tenima wastas ja ütliis
nendele: üks kabbeteistümmede Selt-
st / ke minnoga Waagna sisse kastab.

21. Innimesse Poeg lähheb kül ni-
da / kui temmast on kirjotud; Agga
Hadda selle Innimessele / kelle lähbt
Innimesse Poeg ärra antakse;
Parramb ottets / et sesamma Inni-
menne ey ollets ~~est~~ sindinud.

22. Ning kui nemmad sõtwad /
wottis JESUS Peiba / tännas / murdis
ja andis neile / ja ütliis: Wotke / söge /
se on minno Jhho.

23. Ja wottis Karkka / tännas / ja
andis neile / ja nemmad söid keli
sel.

ette seest.

24. Ning temma ütllis neile: Se on minno Berri/ se lle Sädusse (Berri)/ mis mitimede cest ärtawäl-latasse.

25. Töest minna ütlen teile/ et min-na eddespiddi ei jo sedda Winapu-^{Wija} / se Päwast/ kui minna sedda uist joon Jummalala Nigis.

26. Ning kui nemmad Kitusse-lau-^{Wija} to said laulnud / läksid nemmad Ölls-Mäle.

27. Ning Jesus ütllis nende wasto: ^{2.} Sel ösel pahhandate teie ennast leif minust; Sest se on kirjotud: Ma tabhan Karjasi läa/ ja Lammad pil-^{Wija} lotasse laiale.

28. Agga pärrast/ kui minna saan illestousnud / tabhan minna teie eel minna Kalilea Male.

29. Agga Petrus ütllis temmitale: ^{Wija} Eht leif peaksid ennast sinust päh-handama/ ei te minna sedda süsti.

30. Ning Jesus ütllis temma was-to: Töest minna ütlen sulle: Täanna selsinnatsel ösel/ enne kui Kul laks-^{Wija} Ford laulab / salgad sinna mind kolm Ford ärra.

31. Agga temma ütllis weel pälegi: ^{Wija} Eht ma sunnoga peaksin surrenia/ ei tabha ma süsti sind ärra salgada. Eshammal kombel ütliid ka neu-^{Wija} mad ceit.

32. Ning nemmad tullid ühhe Mot-

sa juur/ kelle Nimmi Ketsemane olli/ ja temma ütllis omma Äingribeck: ^{Wija} Käge teie mahha/ senniks kui miin-^{Wija} na Päwred teen.

33. Ja temma wottis Petrusi ja Jakobel/ ja Johannest ^{Wija} emesega / ja hakkas wärrisema ja abhastama.

34. Ning ütllis nende wasto: Min-no Ning on wägga kurb Surmani; Jäge teie/ ja walwage.

35. Ja temma läks pissut emale/ ja langis Ma päle mahha/ ja ^{Wija} waltos/ et kui woiks olla/ se Tund temmast piddi möda minnema.

36. Ning ütllis: Abba Jsa! Teie woid sinna tebha: Wotta se Karri-^{Wija} ka minnust ärra/ agga ei mitte/ mis minna/ kuid mis sinna tabhad.

37. Ja temma tulli/ ja leidis neid maggama/ ja ütllis Petrusse wasto: ^{Wija} Sinton/ maggad sa: Eht/ ja juda üh-he Tundi walwada?

38. Walwage ja piddage Päwred/ et teie ei sa Riufatuste süste; ^{Wija} Walm on küll walmis / agga Pihha on nödder.

39. Ning temma läks ^{Wija} jätte/ ja piddas Päwred/ ja ütllis needjammas ^{Wija} Eannad.

40. Ning temma tulli jätte taggasi/ ja leidis neid ta maggama/ (sest nende Silmad olliid ^{Wija} urwest rästed) ja nemmad ei wäddnud mitte/ mis nemmad temmale piddid wastama.

24.

~~1. to~~
| ifra

.....

33.

25.

| wigg

34.

26.

35. | fugg

27. | seifia abel ofel wottate seie
| seie anaf mirtuf palkat
| bato pab laiale pillehama

36. | fakkay, waid

28.

37. | fira ei

29.

38. | fuggge

30.

| fent laulm

39. | fugg

31.

| mitte

40. | fent

32.

41. | newe worto | weel peale
| mil seft

42. | i

43. | meiff kallhaft
| weede

44. | atgga
| hedda wortai kintu

45. | fenna sui | helli
| jure
| meittu wotta

46.

47.

48. | laim^e

49.

| on newe fundirum et kirjai
| meidi koteur pania.

50.

51.

52. | lida kallist

53.

54. | utiir
| ia fise sui
| Sulios te jure itkier malha

55.

56.

57.

58.

41. Ning temna tuli kolmat puh-
ko / ja ütles neile: Magage pärrasi /
ja hingage; iuhha saab / ~~und~~ on
lääs. Waaty / Jummesse Poeg an-
netakse Battuste kätte.

42. Louste ülles / lätki. Waat / min-
no ärra-andja on liggfäästet.

43. Ja seddamaid / kul temna al-
les räkis / tuli Judas / ke üks olli kah-
heteiskümne. ~~Seis~~ / ja temnaga
paho Rahwast Moogade ja Nuiadega /
ällema Preestride ja Kirjatund-
jade ja Wannamade jurest.

44. Ning se / ke tedda petti-
tel ärraandis / olli neile ähhe Tähhe
andnud / ~~ja~~ ütelnud: Kellekümne
Suud annan / se on se samma / ka-
kaze temnast kinni / ja miige tedda jul-
gehe ärra.

45. Ning kut temna / ~~tuli~~ / astus
temna warji temna liggi / ja ütles:
Rabbi / Rabbi / ja andis temnale /
Suud.

46. Ning neimad pistid Kääd tem-
na külge / ja wotjid tedda kinni.

47. Agga üks neist / ke saäl jures
seisid / tombas Moogja wälja / ja löi
ällema Preestri Eustaste / ja raius
temna kõrwa ~~ma~~.

48. Ning JEsus waastas / ja ütles
neile: Teie olette wälja ~~st~~ otsego
Rööwsi päle / Moogjade ja Nuiadega
miind kinniwotma.

49. Minna olien iggapääw teie

jures oliud / Jumma Kõijas õpve-
tamae / ja teie ep olle miind mitte kin-
niwotnud; Agga (se samma) et Kir-
ri peab teie kinni.

50. Ja keis jätsid tedda mahha /
ja lätkid ~~pahto~~.

51. Ning üks Poisimees kätis tem-
ma järrel / sel olli linnast Nided
Eäljas walja Jhho pääl / ja hored
Mehhed wotjid tedda kinni.

52. Agga temna jättis se linnast
Nide mahha / ja pöggenes allasti uen-
de kääst ärra.

53. Ning neimad wotjid JEsustäl-
lema Preestri ure. Ning temna ut-
re tullid keis ällemaad Preestrid / ja
Wannamad ja Kirjatundjad kotte.

54. Ning Petrus tuli kaugeist tem-
ma järrel / temni kui temna (tai) /
ällema Preestri Kõrja / ning temna
istus ~~Suulaste kätte mahha~~ / ning so-
jadas eungit Tulle ärra.

55. Agga ällemaad Preestrid ning
kõggõta suur ~~kirj~~ kohhus otjid
Tunnistust JEsuse wasto / et neim-
mad pidid tedda Surma saatma /
ning ~~enimad~~ leidnud mitte.

56. Seft paho tunnista id Wallest
temna päle / ning uende Tunnistust et
läinud ~~terda~~.

57. Ning monningad tou id illes /
ja tunnista id Wallest temna päle /
ja ütliid:

58. Meie olleme kuulnud ütlemad:

Minna tahhanse Jummalala Rodda/
nits Kättega on tehtud/ mahhaki-
da/ ja kolme Päwäga teise ülles-
ekhitada/ mis ey olle mitte Kättega
tehtud.

59. Ja ninda/ ei sindind nende
Tunnistus ^{loma} kolla. ^{loma} ^{loma}

60. Ning üllemb Preester kousis
ülles nende kehtel/ ja küsis Jesus-
seja ütliis: Eks sa middakite wasta/
mis ~~(on se/ mis)~~ needa sinno wasto.
tunnistawad?

61. Agga temma jdi waid/ ning ei
kostud middakit. Taas küsis tem-
malt üllemb Preester/ ja ütliis tem-
male: Signats se Kristus olled seile
kõrgetetud Jummalala Poeg?

62. Agga Jesus ütliis: Minna ol-
leuse. Ja teie se häggema Jannisse
Poega/ Jummalala Wäe parramal Käl
ütle/ ning tullenwad taetra Pilwes.

63. Suis Kristus küllemb Preester
ottima kuhed löhti/ ja ütliis: Mis
meil emamb Tunnistusse-mehhi tar-
wis on.

64. Teie ollete sedda Jummalala-
Leotannist kuulnud/ mis teie armate?
Agga nemmiad moõõid teie/ tedda
Surma waart ollema.

65. Ning monningad wotud tem-
ma päle süllitad/ ja teema Sil-
m-kinnikata/ ning tedda Rusika-
Agga län/ ning temma wasto ütelda:
Moõõra meile. Ja need Sullased

idid temma Kõrgete äre.

66. Ning kui Petrus al' Kollas el-
li/ tullis üles ülema Preestri Tidrokist.

67. Ning kui temma Petrust näg-
gi emast ^{poõõra} Tulle äress/ watis
temma teita Silmi/ a ütliis: Ning
sinnagi ollid se Mariarenti Jesussega?

68. Agga temma salgas ja ütliis:
Minna ei taa/ eiga meile/ mis sa
ütled. Ja temma läks wä' ja oue/ ja
Kul laulis.

69. Ning se Tidruk näggi tedda
jälle/ ja wotis ütelda neile/ ke saäl
seiid: Se on nende seist.

70. Agga temma salgas taas. Ning
irritene Jha parrast ütliid need/ ke
saäl jures seiid/ Petruste wasto:
Edest sinna ollid nende seist: Eest
sinna ollid Kälileä Ma-mees/ ja sin-
no Kees ^{ar} sedda Wäsi.

71. Agga temma hakkas needma/
ja waudma: Minna ei tunne sedda
Jannisse/ sedda teie räqire.

72. Ning Kul laulis teinforda/
suis tulli Petruste Diele se Sama/
mis Jesus olli ütelnud teina wasto:
Emegs/ Kul laks korda saab laulnud/
salgad sinna mind kolmford arra. Ja
temma hakkas waha minnes nutma.

Se XV. Päätül.

1. **S**ing warsi warra homikil
pidand ille sad Prees-
tid Wannemade/ ja Kir-
ja

66. /one real

67. /vojendaw
/peale
/pa

59-

60.

68. /rimu nuista equa tea

61.

/unsto:

69 /huuvar üllenen
/huu nende /paft

62.

/peate

/littuad /dega

70. /jalle

/paft

/vaid /wipi

63

71. /ma

64

/kõhked, el

72. /xui

/kattar ^{õnne} /kõha vinni ja
nuttir.

65-

1. Nou / pindia

2. / pindia se masulim / Rab

3.

4.

5. / wasam

6. / lakti pallu

7. / Agga se al olli agy, edon hili pambhar
ni olli vintipantid ovede vhat fuit
teya, ni dila panisfe se olli adde

8. / vintipantid

pinjya

9. / valura

10.

11

12. / pindia masulim

13.

14.

15. / pinjya
andip banna defust am
ni. bhar, bhar, bhar, bhar

16. / pinjya
pindia hite ni olli se
pindia hite ni olli se

17. / pinjya
pinjya / pinjya

18.

19.

20. / pindia

fatundjadega ~~Wan~~ / ja se koggona suur Kohbus / ning ~~teine~~ ~~Jesus~~ Jesus ja andsid tedda ärra Bilatusesse ~~te~~.

2. Ning Bilatus küsis temmalt: Oled sa ~~Judat~~ ~~te~~ kuningas? ~~Ning~~ ~~temma~~ ~~was~~ ~~tas~~ / ja ütles temmale: Ja minna jollen.

3. Ning üllemad Preestrid kaebasid mõnda temma päle

4. Agga Bilatus küsis temmalt jälle / ning ütles: Ets sa middakit ~~was~~ ~~ta~~ ~~st~~ ~~wa~~ ~~sta~~? ~~Wast~~ / Ed palju nemmad sinu wasto tunnistawad.

5. Agga Jesus ei ~~was~~ ~~t~~ ~~nu~~ ~~d~~ ~~en~~ ~~na~~ ~~m~~ ~~b~~ middakit / niida et Bilatus jäi immetellema.

6. Agga Pühhad ~~Wan~~ ~~u~~ ~~s~~ lastis temma nende ühe Wangi lahki / tedda nemmad ~~sal~~ ~~wa~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~i~~.

7. Agga ~~Wan~~ ~~u~~ ~~s~~ / kuningas Parrabas olli wangis Mässajadega / ~~se~~ ~~Wäss~~ ~~an~~ ~~n~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~ü~~ ~~h~~ ~~e~~ ~~ü~~ ~~ra~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~p~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~d~~.

8. Ning Rahwas kiffendas / ja hakkas palluma / et temma niida ~~pid~~ ~~i~~ ~~te~~ ~~g~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~ / kui temma neile ilka olli teinud.

9. Agga Bilatus wastas nelle / ja ütles: Kas teie tahhate / et ma teise tedda ~~Judat~~ ~~te~~ kuningast pean lahki lastma?

10. Eest temma tädis / et need üllemad Preestrid tedda kadedusse parrast olli ärraandnud?

11. Agga üllemad Preestrid kihbu-

tasid Rahvast / et temma ennemine Parrabast neile piddi lahki lastma.

12. Agga Bilatus wastas ja ütles jälle ~~ne~~ ~~le~~ ~~le~~: Mis siis teie tahhate / et ma pean teggema sellega / tedda teie ütlete ~~Judat~~ ~~te~~ kuningast ollewad ~~te~~ ~~g~~ ~~a~~.

13. Nimmad kiffendasid taas: Ed tedda Kristi.

14. Agga Bilatus ütles nende wasto: Mis tema siis kurja teinud? Ja nemmad kiffendasid weel ennamb: Ed tedda Kristi.

15. Agga Bilatus tahtis Rahwa Mele parrast tehha / ja lastis neile Parrabast lahki / ja andis Jesus nende kätte / kui temma tedda sai pestnud / et tedda piddi Kristi ~~w~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~a~~.

16. Agga Söddamehhed wiisid tedda ärra ~~te~~ ~~g~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~ / ja kutsusid teggema Gulka kotto.

17. Ja panuid ühe Burpuri ~~W~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ temma Selga / ja paluid ühe kibowitša Kõrvi / ja panuid se temma Pähha.

18. Ning ~~was~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~d~~ tedda terretada: Terre ~~Judat~~ ~~te~~ kuningas.

19. Ja löid temma Pähhä Piltiroaga / ja süllitasid temma päle / ja sangsid Põlweli mahha / ja kuumardasid temma ~~see~~ ~~te~~ ~~le~~ ~~d~~ ~~a~~.

20. Ning kui nemmad tedda said naernud / ~~to~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ se Burpuri ~~W~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ temma Selgast ärra / ja

pan-

pannid temmale ommad Rided. Set-
ga/ ja wiisid tedda wälja/ et nemmad
tedda piddid Ristiõina.

21. Ig nemnad sunnid wõggis ühhe
mõdama noma/ tedda Simona/ ke olli
Riteni Linnast (ke wäljal tulli/ Alex
andri ning Ruhwi Issa) et temma
piddi temma Risti kandina.

22. Ning nemmad wiisid tedda
Kolgata Paika/ se on ärraselletud/
Pää-Lae Üße.

23. Ja nemmad andsid temmale
jua Mirriõina/ agga temma ei wot-
nud mitte!

24. Ning kui nemmad tedda said
Ristiõnud/ jaggasid nemmad tem-
ma Rided/ ja heitsid Liusko nende
parrast/ mis igga üks piddi sama.

25. Agga se olli kolmanda Tunni
Ujal/ kui nemmad tedda Risti sõda.

26. Agga temma ülle olli kirjotud/
mis Süüd temma päle aeti: Se
Judaist Runningas.

27. Ning nemmad tedd temmaga
kaks Rõõwliid Risti/ teist parrama/
ja teist temma pahhama pole.

28. Siis sai se Ritri tõeks/ mis üt-
leb: Temma on Ülleõhtuste sek-
ka arwatud.

29. Ning need/ ke mõda laskid/ teo-
tasid tedda ja niissetasid omad Pääd/
ja ütliid: Kaunis kül sinna Tunna-
la Rodda mahhastisud/ ja kolmiil Pää-
wil ülles ehbitad.

30. Aita issi ennast/ ja kalle Risti
pääst mahha.

31. Ja mindasammoti naersid ted-
da ka need üllemad Preesitrid issi-
lestes/ Kirjatundjadega/ ja ütliid:
Muud on temma aituud/ jennast
ei woi temma mitte arwatada.

32. Se Kristus, Israeli Kunnit-
gas astko känd mahha Risti pääle/
et meie näme ja ussume. Ja need/ ke
temmaga ühtlase Risti õllid/ tedud/
teotasid tedda.

33. Ning kuendal Tunnil tulli Pim-
medus üle koggona Ma ühheksama/
Tunni sadit.

34. Ja ühheksantal Tunnil kisen-
das JEsus sure Hälega, ja ütliis:
Eli/ Eli Lamma Sabastani/ se on/
mis Tunnal/ mis Tunimal/ mis
ollid sõnamünd mahhajätud!

35. Ning kolmomingad/ ke käl-
kahi seisis/ tedda kuulsid/ ütliid nem-
mad: Waat/ temma kutsub Eliast.

36. Siis joeksis üks/ ja täitis ühhe
Panna jättiklaga/ ning püüis tem-
ma Pää-Rootta/ ja jotis tedda/ ja
ütliis: Oot/ las kalle! Kas Elias
tulles tedda mahhawotma.

37. Agga JEsus kiffendas sure Hä-
lega/ ja heitis Hinge.

38. Ning se ettepodud Tet (keige
pühhama Paiga ees) Tunimala
Kõias kalle kabbets kalle/ allewelst
allomise Detsa.

30.

21.

31.

liski

22.

32.

liski pöytä

23.

liski pöytä

33.

liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä

24.

liski pöytä

25.

liski pöytä

34.

liski pöytä

26.

liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä

35.

liski pöytä

27.

36.

liski pöytä

28.

37.

liski pöytä, liski pöytä

38.

liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä, liski pöytä

39. | kokhal

47. | kaljo life ~~h. s. t. k.~~
~~oli rautu~~

40

41. | killeke illid iller-läinun

1.

(~~line~~)

42. | pätte hitun
| killeke Langasio

2.

43. | ture | erofele

3.

44. | amjoun
| h. s. t. k. | io

4. | h. s. t. k.

45.

5.

46. | mähvir

6. | mähvir

39. Agga kui se Pälit / ke temma waatid seisis / näggi / et temma minda kiffendades Hinge heitis / ütliis temma : Edesi se Innimenne olli Jummalala Boeg.

40. Agga sääl olli ka Maesi ^{ruusel} emall waatimas / kelle säas olli Maria Magdalena / ja Maria se weikse Jakobi / ja Josefse Emma ja Salome.

41. Ke ka ollid temma järrelä kainud / kui temma Kalilea Maal olli / ja tedda teninud / ja paljo nuud Maesi / ke teninaga ollid allestunud Jerusalemma.

42. Ning kui ~~uuba~~ Dhto / ^{su} / se et se walnistanuisse Päärw olli / se on se Seespäähha.

43. Siis tulli Josef Arimatias / üts aus Rai-Island / ke isse ka otis Jummalala Riit / se julgus ja läts Pilatusse / ja pallus temmal / Jesus se Jhho.

44. Agga Pilatus panni inimets / et temma ~~juhha~~ surnud olli / uing kutsus se Pälitko emese jure / ja küsisi / kas temma ~~juhha~~ ammo ärrafutnud ?

45. Ning kui temma sedda Pälitkult tädä sai / andis temma se Jhho Josefpile.

46. Ja temma ostis kallist linnast Riit / ja wottis tedda mahha / ja maasis / tedda ke kalli linnase Nide si-

se / ja panni tedda sinna Haua / mitsolli Riitowi sisse raiotud / ja weretas sinna Riitowi Haua ukse ette.

47. Agga Maria Magdalena / ja Maria Josefse Emma waatid / kuhho tedda pandi.

Se XVI. Pätük

Ewangel: Kristuss. Allestoussi
missä Päälil ^{kuhal} ^{erjendel}

1. **N**ing kui se suur Pühha sai möda kainud / ostis Maria Magdalena / ja Maria Jakobi / ja Salome kallid Rohka / et nemmad piddid tullesma / ja tedda woidina.

2. Ning nemad tullid wägga wara Päwa toustes / esintesse Nädäla Päwal Haua jure.

3. Ning ütliid isikeskes : Kes weretab meile se Riitowi Haua ukse päält ärra ?

4. Ning nemad waatid sinna / et se Riitowi olli ärraweretud ; Esst temma olli wägga suur.

5. Ning nemad lätsid Haua sisse / ja näggid ühhe nore Diehhe parramal Kääl istwa / sel olli pitk walge Riey Selhas. Ja nemmad ehmatasid ärra.

6. Agga temma ütliis nende wasto : Urge ehmatage / Zeie ostite Natsaretti

13. Jeesus / ke Kristus olli podud. Temma on illestoustrud / temma ep olle siin / wata sedda Aisset / kuhho nemmad tedda ollid pannud.

7. Agga ninge / ja üttele temma Jüngeridese / ja Peetrussele / et temma teie eel lähäh Kalilea Male. Sääfate teie tedda nähha / ninda kui temma teile on ütelnud.

8. Ning nemmad lähid ruttuste wälja / ja jooksid Haua jurest ärra ; Sest nende päle olli Wärrisemine ja Ehmatamine tulnud / ja ~~ewwad~~ ütelnud kelligele ühtegit / sest nemmad lartsid.

9. Agga kui temma olli illestoustrud warra / esimeffel Naddala Pämal / ja nättis temma ennast esitti Marial Magdalenal / kellest temma seitse kurja Waimo olli wälja ajanud.

10. Se läks ja kulutags nelle / ke temmaga ollid olnud / ke kurowad ollid ja wutsid.

11. Ja need / kui nemmad kuulsid / et temma ellas / ja temmaast olli nähitud / ei usnud mitte.

12. Agga pärrast / kui läks netst kähid / nättis temma ennast teisel Naul / kui nemmad Male lähid.

13. Ning needsammad lähid ka / ja kulutasid sedda teiste / agga nemmad ei usnud neidle mitte.

Evangel: Kristusse Taewa

17 Minnewisse Pawa

14. Wilmad / kui need uksteist-kümmend Lawal / iisid / nättis temma ennast / ja jödtlis nende uskmatata / ning kangel Südda / et nemmad neid / es-oll usnud / ke tedda ollid näinud illestoustrud ollerwad

15. Ning temma ättis neile : Ninge keige Dia Ilma / ja kulutage Evangeliummi keige Pimale.

16. Ke ushub ning saab ristitud / se saab ~~ärra~~. Agga ke ei ussi / tedda peab hullamoistetama.

17. Agga nette / ke sawad usnud / peamad ~~need~~ saggustid Eähhed Märjiks ollema : Minno Nimmel peawad nemmad kurjad Waimud wälja ajama / ~~ke ke~~ ledegarätina.

18. Uelid ärra ajama / ja kui nemmad Surma jomisse jowad / ei peaneise sest ühtegit Wigga sama. Sai-gepe päle peawad nemmad / Kähid pännema / ning ~~nemmad~~ peawad parramata sama.

19. Ning Jssand / kui temma newdega sal rakinud / woeti / üsles Taewa / ja ismb Jummal parramal Kähil.

20. Agga nemmad lähid wälja / ning ütled Jurest keigis Paigus / ja Jssand aitas neid / ja kinnitas sedda Sanna järrelatullewa Eäht läbbi.

Markuse Evangeliummi Ots.

Evangel

14. / durt. - Landar
/ sei olmu

7-

15. / se olmu - õpche
/ kumale.

8.

/ Atkalegi

16. / peeda rihtmale
/ peal aifaw fanna

17. / õyga niilt, vi ufaan, pa-
/ ^{õlle ma} niifugga talted 1009

9.

/ ufi keli

18. / Mofa kättega allawotma
/ ka ühe

10.

/ kaa.
/ juu fannu neta pannaan

11.

/ taida

12. / kändi

20.

/ nende tähtede tabli, mis
/ weit juur allid

13

9. Helli kanta kivi kalle

10.

1. | siipi jänni illeopata nee danta
| mis

11.

2. | jänne talle on
| (gia)

12.

3. | on siipi jänni sulle viijokata

13.

4. | Olkya pidi arvokymme jella
| kinnal tal neist ojanell.
| (p. 1.) mis keta ja olli
| jeta.

14.

6. | (igya)
| kionne ja jofanon digyst
| kadmiste keta laibkanta

15.

7. | Sepänki et
| (iggiunta
| kionan | olli wäyga

16.

8. | (igya)

17.

Ewangeliumid pühhasi

Luka si üleskirjutud.

Se 1. Pätük.

1. **S**epärast/et Mittolätte wot nud kirjetada neist Asojust/ kummade pädlemeie ishi enneks kindlab olleme.

2. Minda/ kui meile on tädä andnud need/ ke ~~reda~~ Algmisses ishi on näg ned/ ja selle Sanna Sullased olnud.

3. Ollen minna hääks arwanud/ kui minna keit Algmisses ollen diete ärrakulanud/ et minna torra pär rasi sulle piddin kirjetama/ kallis Teowil.

4. Et minna piddid tida sama sel le ~~oppetulle~~ kindla ~~õpitud~~/ mis sind enõppetud.

5. Herodesie Juda Kuninga A al olli üks Preesier/ Minnikiga Sata rias/ Abia Korrast/ ja temma Mae ne Ironi Tütär/ ja temma Niinun olli Elisabet.

6. Agga neimnad ollid mollemad wogad Jummalä ees/ ja ellasid keige/ Manda Kähesannades ja Di gulle laimata.

7. Ning neil ep olnud last/ ~~Sest~~ Elisabet olli ~~hagumata~~/ niug olli mollemad/ pühha essatand.

8. Pa se sindis/ kui temma Prees. ~~tri~~ Ammeti Tööl olli omna ~~heto~~ kor.

ra Aial Jummalä ees.

9. Ning Preestri Ammeti kombe pärast temma Lord tulli suitsatadas/ läks temma Issanda Kotta.

10. Ning keit Rahwa Hull olli oues/ Palwo piddamas Suitsotamis- sisse Linnis.

11. Suis näitis Issanda Ingelen- nast temmale/ ja senis Suitsotamis- se Ästari parranal polel.

12. Ning kui Satarias tedda nägg/ ehmatas temma ärra/ ja Hirn tul- li temma päle.

13. Agga se Ingel ätlis temma wasto: Ärra karda Satarias/ sest sinu Palwo on kuulnud: Ning sin- no Maane Elisabet peab sulle übbe Poega Jhmale tonia/ ja sinna pead temmale Niinun paimema Johan- nes.

14. Ning sul peab Rõõm/ ja wäg- ga hä Meel ollema/ ja paljo peawad temma Sündmisses pärast rõõmsad ollema.

15. Sest temma peab Issanda ees suur ollema/ Wina ja wäggewat Jonist ei pea temma joma/ ja ted- da peab ka Emma Jhus pühha Waimoga täidetama.

16. Ning temma peab paljo Äsk- ll Pajsi Issanda nende Jummalä pole ümberpöörma.

17. Pa temma peab temma eel- läima Elia Waimus ja Wäes/ im- ber-

berpõõnna Wanneude Süddamed
Päste. ~~pele~~ / ja Sannakuulmattad
Eigede Tarkusse, ~~pele~~ / ja walmistas
~~wa~~ Issandale üht walmistat
waast.

18. Ning Sakarias ütlis Ingti
waasto: Kust ma sedda pean moisi-
ma / sest minna ellen waana / ja
minno Naene on ellatand.

19. Se Ingel waastas ja ütlis tem-
male: Minna ollen Kabriel / ke Jum-
mala ees seisab / ja minna ollen läl-
kitud sulle rõhima / ja sulle sedda
hõid kuletama.

20. Ning waat / sinna pead teletu-
maks minnema / ja ei pea woima rõ-
gida se Pärwani / kõ se suurib / se pä-
rasi / et ja ey olle minno Sanna uis-
tud / mis ominal ajal peab tõets
sama.

21. Ja Rahwas ~~ots~~ Sakariasi /
ja pannid Immet / et temma ni
kann Jummalala Kõrta wõibis.

22. Agga kui temma wäl a tull /
ei woitud temma mitte nendega rõ-
gida / ning nemmad moisiid / et tem-
ma übbe Päggenust olli näinud
Jummalala Kõrta. Ja temma näi-
tis ~~ette~~ Kõga / ja jäi teletunats.

23. Ning se suur dis / kui ten ma Te-
rissusse Põwad täis said / läts tem-
na omnia Kõtta.

24. Ja pärasi neid Põwot sai tem-
na Naene Eliäbet ~~raimta~~ päle / ning

peitis ennast wiis Kuud ärra / ning
ütlis:

25. Ninda on Issand mulle teinud
neil Päwil / mil temma minno päle
on waatnud / minno Häbbi Jummeeste
lääst ärra wõtma.

Ewangel: Maria Kuletamisse
Päwal. —

26. Agga kuendal Kuul lähhetedi
Ingel Kabriel Jummalast / übbe
Kallea Ma Linna / mis ~~Statt~~ ~~aret-~~
~~tits~~ ~~kuletamisse~~

27. Übbe Neitsi jure / ke olli ärra-
kiblatud übbe Mehhega / kelle Nim-
mi olli Josep / Dawida Kõrjast / ja
se Neitsi Nimmil olli Maria.

28. Ning se Ingel tuli temma jure
sisse / ja ütlis: Terre sinna / ke sa ol-
led Armo sanud. Issand on sinnoga /
sinna õnnistud Naeste läas.

29. Agga kui temma tedda nähha
sai / ehmatas temma temma Sauna
pärast wägga ärra / ja mõtte / mäh-
hårdune Terretantume se ~~terretantume~~?

30. Ning Ingel ütlis temma was-
to: Ärra kardda Maria; Sest sinna
ollid Armo leidnud Jummalala jures

31. Ja waat / sinna pead rõhima
päle sama / ja Beti Ilmale tomas /
ja sinna pead temmale Nimmil pan-
nema ~~Wõist~~

32. Sesanna peab suur ollema / ja
keige kõrgema wõjats kuletama.

Ning

17. pier, etta
18. wigg
19. reid hân samund
20. jâma
jand
- 21.
22. wende pole
- 23.
- 24.

25. jol ta piddi
26. juel
juelle thiri olli Naalfaret
- 27.
28. jâer
jolyo
29. jâggi
jêr
jêr olli ollema?
- 30.
- 31.
32. jêtanum

33. | wolkig sein

34. | et ma skellipt ei sea

35.

36. | Suggulane, efanta
| tona skulde janna
| fess
| fygginata

37.

38. | fira 2 3 minn allen
| lt

39. | fira | ka luttoga

40.

41.

42.

43.

44. | wizza

45. | betrale | kapp

46. ind. w. i. l. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

47.

48.

49.

50.

51.

32. Ning Issand Jummal tabbas temmale anda temma Issa Tawida Aup- Järge.

33. Ning temma peab Kunningas ollema Jakob'i Kõppa ülle iggaweste ja temma Kuning-rigil ei pea Otsa ollema.

34. Agga Maria ütles Ingli waato: Kuidas peab se sündima? Sest minna ei tõi ühhegi Mehest.

35. Ning Ingel wastas ja ütles temmale: Pühha Waim peab sinno päle tullema / ja leige kõrgema Wäggi ülle warijuma; Se warrast peab ka se Pühha / mis sinust peab sündima / Jummal'a Pojaks kutsumata.

36. Ja waat / Elisabet sinno hõnamise on ka ühhe Pojaga kaima pääl omiia waanna Eal / ja se on temmal Luc's Kõ / kedda waatuse suggunatta jollewa.

37. Sest Jummal'a jures ep olle ühtegit Asja woiwata.

38. Ets ütles Maria: Waat / minna olle Issanda imurdaja; mulle sündis sinno Emma ärrele. Ja Ingel läks temmal ärra.

Ewangel: Maria Katsoma minnemisse Päwal.

39. Agga neil Päwil touis Maria ülle / ja läks ülle kedda maggise Ma raturise Juda Lõma.

40. Ning temma tulli Salaria Kotta / ja terretas Elisabetti

41. Ning se sündis / kui Elisabet Maria terretamist kulis / hüppas Laps temma Jh'us. Ja Elisabet sai täis Pühha Waimo.

42. Ning kiffendas sure Hälega / ja ütles: Onnistud olled sinna Maefie saas / ja onnistud on sinno Jh'ho suggu.

43. Ja kust mulle se sündis / et minno Issanda Emma minno jure tulleb?

44. Sest waata / kui sinno terretamise Hääl minno Kõrwo sai / siis hüppas Papsõrnustes minno Jh'us.

45. Ning õnnis olled sinna / et sinna olled usnud / sest se peab tõeks samma / mis julle Issandak on tõeldud.

46. Ja Maria ütles: Minno Ning auustab wägga Issandat.

47. Ja minno Waim on wägga rõmus Jummal'a minno Onnisteggia sees.

48. Sest temma on waarnud omma Ummurdaja Allandusse wäle / sest waat / sest Wast kirtwad mind leit (Janneste) Bõlwoed õnaks.

49. Sest temma on mulle sured Asjad temud / ke wäggero on / ja kelle Minni pühha on.

50. Ning temma Hallastus lestab Bõlwoest Bõlweni nende jures / ke tedda kartwad.

51. Temma teeb wäggi omma

Räewarrega / ja pillab laiale neid /
ke kõrged on omma Süddame Meles.

52. Temma toukab wäggetwad
Auo. Järede pääst mahha / ning ül-
lendab neid assandikud.

53. Kel Nälq on / täitab temma
Hädega / ja lassib Riikad tühjast ärra.

54. Temma on wakarõtnud om-
ma Sullase Israel / ja tulletanud
(omma) Armo ennese Mele.

55. Minda kui temma on rägtnud
meie Wannamille / Abrahamil ja
temma Suggule iggawest.

56. Agga Maria jäi temma jure
liggi kolm kuud / pärawe / läks tem-
ma taggase omma Kotta.

Ewangel: Johaäse Kistja (eht
Jani Päraw.

57. Agga Elisabetti Aeg tulli / et
temma piddi mahha sama / ja tem-
ma sai Poja.

58. Ning temma Naabrid ja Sug-
gulased kolid / et Issand jure Armo
olli temmale teinud / ja ollid rõõm-
sad temmaga.

59. Ja se sündis kabbekamal Pä-
raw / tullid neimad sedda / Käst
ümberleikama; Ja nimmetasid sed-
da temma Issa Nime päle / Sa-
tarias.

60. Agga temma Emma wastas /
ja ütliis: Ei mitte / waid temma
peab Joharnest Nimi pottema.

61. Ning neimad ütliid temma

wasto: Sinno Sugguwõstades olle
jõtkdaku / kel sähherdume Niimil on.

62. Agga neimad niikotasid Pää-
stema Issale / kuis temma tedda
tähtis nimmetada?

63. Ning temma küsis übbe Lau-
akesse / kirjotas ja ütliis: Temma
Niimil on Joharnes; Ja neimad
nimmetasid keit!

64. Ja seddamaid päsis temma
Su ja Keel lähti / ja temma rägis ja
kütis Jummalat.

65. Ning keigede nende Raabrid
pääle tulli siar Hiim / ja temma
sai kulus keige Juda Ma Wägge-
de pääl.

66. Ja Keit / ke sedda kuulsid / wot-
tid sedda Süddamelle panna / ja üt-
lid: Mis sest Papsesi kott? Keit Jo-
sanda Kästi olli temmaga.

67. Ning Satarias temma Issa
kui pühha Waino täis / Kulutas ja
ütliis:

68. Kõdetud olgo Issand Israeli
Jummal / et temma on tulnud kats-
ma / ja on ärralunnastanud omma
Rahwast.

69. Ja on meil illesäädnuud übbe
Dniistusse Cartoc / omma Sullase
Lawida Kojas.

70. Minda kui temma on rägtnud
temmeuiste omma Pühha Prohwet-
tide Su läbbi.

71. Et temma meid piddi ärra-
pääst.

52

Heer polle uerri
62.

53

63

54

paand / kida sinca

55

64 / kama

56 / mino kama

65 / pesa ni s ande imbersande
dlatid
/ kein ued rojad sdgituim
/ puggipe ka pes.

57. / pai hais
/ kape fuko.
/ hui abla bia ilinale
58. / kama

66 / paand / kida ota lu
/ peal fanna t. M.

59. / Hulla / huf / os / pures / ki
/ ma / ita / wato

67

68. / d. d. / i / p. / h. / h. / o. / - / x. / 79.

59 / Lapprefi
/ paand / kama / kise
/ jamele

69

60 / pandama / d. / kore / is / utt
/ reidig / gamin.

70.

61

71.

72.

1.

73.

2.

74.

3.

75.

4.

76.

5.

77.

6. für fünf Legtör
malte

78.

7. Fl. bis mit offenen
Pinn nach.

79.

8.

80.

9.

päästma meie Waenlastest / ja keige-
de Rääst / ke meid wihtawad.

72. Ning meie Wannawille Armo
näitma / ja mõllemä omma pühha
Sädusse päle.

73. Sedda Wanduusse järrele / mis
tenima on wandnud meie Issal A-
brahamil / meile anda.

74. Et meie ilmatartmata pär-
rast sedda / kui meie omma waenlaste
Rääst olleme ärrapäästetud / tedda
piddime tenima /

75. Pühhastusses ja Digusses tem-
ma ees / keige meie Eello Aega.

76. Ning imd Lapsõlest peab kut-
sutama keigekõrgema Prohwetiks;
Sest sinna pead Issanda Balge eel
minnema / teina Teed walmistama.

77. Ning Onnustusse tundmist and-
ma temma Rahwale / nende Pat-
tude Andeks andmisleks.

78. Meie Jummalä südamelit-
to Armo pärrast / me läbbi meid on
tulnud katema se Lousuminne üle-
welt kõrgest.

79. Et se neile piddi paistma / ke
lõwad Punnedusses / ja Surma
Warjus / ja nende jalgo Rahho Te
päle saadma.

80. Agga se Laps kaewas / ja sai
kangeks Wainus / ja olli kõrbed
se Päwani / kui temma eumast Israe-
li Rahwale piddi näitma.

Se II. Pätül

Ewang: esimesel Joulo Pähhal

1. **A**ggä neil Päroll sündis / et
Sanna Keisrist Augustus-
sest wälja läks / et keil Ma-
tlin piddi üllekirjotud sama.

2. (Sesamma ~~esimenne~~ üllekir-
jotamine sündis / kui Kirentus Et-
ria Ma ülle Wälitseja olli.)

3. Ning keil läksid ennost lastma
ülleskirjotada / igga üks omma Lina.

4. Siis läks ka Josef Kalilea
Maalt / Raatsaretti Linast üles Ju-
da male Lawida Lina / mis kutsutal-
se Petlemmaks (sepärrast / et tem-
ma olli Lawida Kõijast ja Suggust.)

5. Et temma ennost piddi lastma
ülleskirjotada Maria omma kihlatu
Maefega / ke olli kaima pääl.

6. Agga se sündis / kui nemmad
lääl ollid / ~~niis se Aeg~~ / et temma pid-
di ~~ka~~ sama.

7. Ning temma sai omma es-
mest Poja / ja mähkis tedda ~~Wah-~~
~~niis~~ ja panui teina mahha Sõime /
sest neil epolnud muid üllet Majas.

8. Ning süskamime Wähal ollid
Kariased Oites / ja hoidsid Ose om-
ma Karja.

9. Ja wast / Issanda Ingel sei-
sis nende jures / ja Issanda Au päl-
tis nende ümber / ja nemmad kartsid
B2 ~~wäg~~

10. wägga.

10. Ning se Ingel ütliis nende was-
to: Urge kartte: Sest waäl/ min-
na kulutan teile suurt Rõhko / mis
keigeks Rahwale peab sama.

11. Sest teil on tähna se Dnis-
teggia sündinud/ (Et on Kristus se Is-
sand) Tahwida Pinnas.

12. Ning se olgo teile Tähheks:
Teie leiate se Papsse Wähkuffe mäh-
hitud / ja Sõimes maggata.

13. Ja seddamaid/ olli se Ingliqa
Laewa Sõddawä Hulk / need küt-
sid Jummalat / ja ütliid:

14. Hu (olgo) Jummalale ütli-
we kõrges / ja Ma pääl Rahho / In-
nimestekhä Meel.

Ewangel: teisel Joulo Pähhal.

15. Ning se sündis / kui need Ing-
lid neile said Laewa sündinud / siis ü-
lid need Inimessed need Karjased
teine teise wasto: Läkkinüid Berlem-
ma / ja waatkem sedda sündinud
Uesja / mis melle Issand on tada
andnud.

16. Ning nemmad läksid rattuste /
ja leidsid Maria / ja Josefpi / ja sedda
Papskõest Sõimes maggawa.

17. Agga kui nemmad sedda said
näinud / lautasid nemmad se Sanna-
latale / mis neile sest Papskõest olli räg-
tud.

18. Ja teik te sedda kulid / pannid

sedda Immeks / mis need Karjased
neile olid ütelnud.

19. Agga Maria piddas teik need
Sannad meles / ning mõtles nende
päle ommas Süddames.

20. Ning need Karjased läksid tag-
gasi / auustasid ja kiitsid Jummalat
keige se teist / mis nemmad olid kuul-
nud / ja näinud / kui neikõlli üteldud.

Ewangel: Neari Päwal.

21. Ning kui kahheksa Pärawä päis
said / et sedda Last piddi imberleika-
tama / siis pandi temmale Nimmi
JESUS / mis Inglisi olki pandud /
ennego temma (Emma) Ibhõte sai.

Ewangel: Maria Puhhastu-
misse ehk Kõnula Päwal.

22. Ning kui temma (~~Maria~~)
Puhhastamisse Pärawad Mofesse
Kästo järrele tulid / siis wiisid nem-
mad tedda Jerusalemma / et nem-
mad tedda piddid Issanda ette sünd-
ma.

23. (Ninda kui Issanda Kästus on
kirjutud: Agga Poeg Paps / te Em-
ma esimesenne Paps on / peab Issan-
dale pühaks kütutama.)

24. Ja et nemmad piddid Oh-
wori andina sedda mõda / kui Issan-
da Kästus on üteldud / üts paar Tur-
tel Luikesse / ehk kaks noort Luikest.

25. Ja waat / üts Inimenne olki
Je.

10.

11.

12.

13. | ärskiffell

14. | Primertext, en les mough (pat
Gott vilgijeller)

15. | | pinn

| | min or find linn

16.

17. | overfall

18.

19.

20.

| | nenda

21. | | John ne charta Rikhal

| | kuita

22.

| | Haisfad

23.

24. | | född
| | ~~...~~ Polya

25.

~~17~~ 18
18. | följ

20.

27.

28. | 57c 18.000 k. 1.000

29. | 1.000 k. 1.000

30.

31.

32. | 1.000 k. 1.000

33.

24.

1.000 k. 1.000

35. | 1.000 k. 1.000

36. | 1.000 k. 1.000

37.

1.000 k. 1.000

38.

39. | 1.000 k. 1.000

40. | 1.000 k. 1.000

Jerusalemmas / Niminegi Simeon /
ning seisauma Innimenne olli wa-
ga / ja Jummalafartel / ja otis Is-
raeli Nõmo / ja Pühha Walm olli
temma sees.

26. Ning temma olli kostust sa-
nud pühhait Wainuist / et temma ei
piddand mitte enne Surma nõgge-
ma / enne kui temma piddi Issandat
Kristust sama näinud *nähtä*

27. Ning temma tuli Walmo
(Niamulle) läbbi Jummalala Kotta ;
Ja kui need Wannagiad sedda Lap-
sokest Jefust Jummalala Kotta töid /
et nemmad temma pärrast piddid
Käsfakombe järrele teggema.

28. Siis wottis temma tedda om-
ma Kaenla / ja kitis Jummalat / ja
ütliis :

29. Mand / nüüd lassed sinna om-
ma Sullast Rahhus ärraminna /
ninda kui sinna olted rägänuud :

30. Gest minna Silmiad oh sinna
õnnistegä *õnnistegä* näinud /

31. Redda sinna olted walmistand
keige Rahwate *nähtä*

32. Walgusselts / *paissa* Paggas
niste ja sinuo Israeli Rahwa *õnnistegä*
õnnistegä - *õnnistegä*

Ewangel: Pühha Päwal pär-
rast Joulo Pühha.

33. Ning Josef ning tema *õnnistegä*

õnnistegä Emma pannid sedda Immet /
mis temmast rägiti.

34. Ning Simeon õnnistas neid /
ja ütliis Maria temma Emma was-
to: Waast / seinnane pannaste Lang-
misselts / ja üllestoumisselts mitmes
le Israelis / ja *õnnistegä* / kelle wasto
rägitalse.

35. Ja sinno omma Hinge läbbi
peab Moõd tungima / et mitme Süd-
damede *õnnistegä* arwalikkus *õnnistegä*

36. Ja *õnnistegä* Emma Anna / te
Brohweet olli / Wanueli Lütär As-
seri Sugguk / se olli wõdga / wõanna /
ja olli omma Mehhega seitse Aasta-
ellanud / pärrast oma Neitsi Bõlwe-

37. Ning temma olli liggi Kabhe-
sakümmend päle nelli Aasta -
Se et tulnud eal ärra Jummalala
Kõast / tenis Jummalat Waast-
missle / ning *õnnistegä* Dõd ning
Pärwa.

38. Sesamma tuli ka sinna jure
selsammaal Tunnil / ja kitis Issandat /
ja rägis temmast keigele / te ärralun-
nastamist Jerusalemmas ootid.

39. Ning kui nemmad leit said kei-
nuud Issanda Kästo järrele / lätsid
nemmad *õnnistegä* taggase Kalilea Male
õmma Naatsaretti Linna.

40. Agga se Papp lastwas / ja säi
wõdgetats Walmus / täis Tartnik /
ja Jummalala Arm olli temma jure

41. Ning

Evangel: es simesselpühha Pä-
wal pärrast kolme Kuninga Pühha.

41. Ning temma Waangmad lät-
sid iggaa lasta Jerusalemma / ~~Ette-~~
~~totud~~ Pühha.

42. Ning kui temma kahheteistküün-
ne lastasels sai // ~~lät~~ nemmad üt-
les Jerusalemma / selle Pühha kom-
be pärrast.

43. Ning kui need Päwad täis said /
~~ja~~ nemmad jälle Koiho pole läksid /
~~ja~~ se laps Iesus Jerusalemma / ning
Josep ja temma (Kristusse) Emma
ei taadnud sedda mitte.

44. Agga kemmad mõisid tedda
Eckajate Seltsis olla / ja tullid
ühhe Päwa Teed / ja otsisid tedda
Suggulaste ning Tutwade jures.

45. Ning kui nemmad tedda ei
leidnud / läksid nemmad taggase Je-
rusalemma / ning otsisid tedda.

46. Ning Andis kolme Päwa pä-
rast / siis leidsid nemmad tedda Jum-
mala Koihas ismasti keel Öpreatajade
sõas / ja neid kuulmasti / ja neid küs-
simasti.

47. Agga keif / te tedda kuulsid / ~~in-~~
~~metellid~~ temma Moisiusse / ja Kostmisse.

48. Ja kui nemmad tedda näggid /
ehmata sid nemmad ärra / ning tem-
ma Emma ütles temma wasto: Poeg /
mits ja meile ninda olled teinud?
Wast / sinno Issa ja minna olleme
sind Waewaga otjinud.

49. Ning temma ütles nende was-
to: Mis teie mind ollete otjinud? Eks
teie tää / et minna ses pean ollema /
mis minno Issa pärrast on?

50. Ning nemmad ei moistinud
sedda Sanna / mis temma neile rägis.

51. Ning temma läks nendega alla /
ja tulli Raatsaretti / ja kulis nende
Sanna / ja temma Emma piddas
keif need Sannad oimaa Süddames.

52. Ja Iesus kastas Tarkusses /
Eas / ja Arinus / Junnimala ning Ju-
nimesse jures.

Se III. Pätuf.

1. **K**eist Tiberiusse wieteistküün-
ne Wallitussel / ~~ja~~ kui
Pontius Pilatus Wallit-
seja Juba Maal / ja Herodes üts
nelli Würste Galilea Maal / ja
Willippus temma Wend üts nelli
Würste Iturea ja Trakoniti.
Maal / ja Lisaniast Abilenti nelli
Würste olli.

2. Kui Sannas ja Kaitwas Ülle-
mad Preestrid ollid / ~~andis~~ Jum-
mala Sanna Johannele Sakaria
Bojale Kõrbes.

3. Ning temma läks keize Male
Jordani umber / ja kulusas Pattust
põõrmisse Ristmisti / Pattude Andeks-
andmissets.

4. Kui Esaia Prohwetti Sannade
Ramatus on kirjotud / te ütles: Ku-
lu.

41.

49. / $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ d.
/ d m

42.

50.

1. / k i s f i

51.

43.

52.

44.

1. / m e d

1. / a a r t a l

45.

1. / a g g a

46.

2. / f a i

47.

(d e r a b a t f i a m m
/ p i n g a l .

3. / t u l l i / p i n n a
/ m i o / p a u d o r

48.

1. / u n g g a

4.

12

5. | mass fanna
| teer

19.

14.

6.

7. | et neid kinnast püüdi risti kinnast
| et teie | klein | walheff piast
| | | kistur allenn

8.

16.

| peab risti kinnast

~~... ..~~
9. | külge | sepänust

17. | on teina | wottab
| teed | wottab

10.

18. | kui teina ka | jui
| armu - õpust

11. | ka

19. | uri eeda

12

lutaja Hääl on Kõrbes: Walmis-
tage Mäanda Teed; Tehle temma
Te-rä~~h~~ tassafels.

5. Keik Orrud pearwad täis sama/
ja keik Mägge ja Mäkin~~h~~peab al-
land~~h~~ / ning mis kõhwer on / pe-
ab digets / ja mis mähtis on / peab
tassafels sama.

6. Ning Keik Pihha peab Jumma-
la Ennistust nõggema.

7. Sils ütlis temma Rahwa was-
to / mis wälja tull / ennast temmast
losta rüida: Usi Suggu! Kes teile
on näitnud / tullewa Pihha cest är-
rapä~~h~~ te?

8. Sepärrast kandle õiget Pattust-
põermisse Wilja / ja ärge wõtle is-
enneses ütelda: Weil on Abraham
Maks; Cest minna ütten jelle / et
Jummal nellematist Kirwist wõib
Abrahamil Pajsi illesärratada.

9. Agga Kirwes on j~~o~~ Pih-
re pä~~h~~ pandud / igga Pu mis hääd
Wilja ei zanna / raitakse maaha /
ja wiffataise Tullese.

10. Ning Rahwas küsis temmast
ja ütlis: mis meie siis peame teg-
gema?

11. Agga temma wastas ning üt-
lis neile: Kel zaks klub: on / se and-
ko sellele / kel ep olle / ning kel Doga
on / se tehko mindasamuti.

12. Agga Tõluerid tullid ka / ennast
lastma rüida / ja ütlid temma was-

to: Öppetaja / mis meie peame teg-
gema?

13. Agga temma ütlis nende was-
to: Ärge püüdke ennamb / kus teil on
sädud.

14. Sils küsis temmast ka Sõd-
damehhed ning ütlid: Mis siis meie
peame teggema? Ning temma ütlis
nende wasto: Ärge tehke kellele
Piga / ja Alletõhto / ja olge omma Päs-
gaga rõbbul.

15. Agga kui keik Rahwas arw-
ja / imet~~h~~ ommas Eüddames Jo-
hannesest / eht temma / teneb öllewa
Küsi~~h~~.

16. Sils wastas Johannes / ja üt-
lis keigele: Minna rüida / kü W-
ga / agga se tulleb / ke wäggewamb
mind on / kellele minna ep olle wäärt
temma Kinge Paela lahki päästata /
se / rüida / teid / Pähha Waino ning
Tullega.

17. Temmast on omma Wilklab-
bidas kääs; Ja temma tabbas om-
ma Rehht- allust pühtida / ja tabbas
Nissud omma Alta kottopanna / ag-
ga Agganad tabbas temma kustu-
tamatta Tullega ärrapõlletada.

18. Ning nutto müd / kesa mal-
nitsa / ja kullutas temma Rahwale /

19. Agga kui Herodes üks neist
Kellirüüst~~h~~ temmast nomitti / Hero-
dia temma Wenna Willipusse En-
manda pärrast / ja keige kurya pä-
rast /

20. Sitts faggi temna/ pále se keil
ka sedda / ja panni Johannessi /
lema kauta kinni.
21. Agga se sündis / kui keil Ras-
waft ristiti / ja JEsus ka olli ristitud /
ja Balwet piddas / siis haks Tacwas
lahiti.
22. Ning Pühha Wain tulli máh-
ha nággemal lambel / kui Tuikenne /
temna pále / ja üks Hääk tulli Tac-
waft / se ütsh: Sinna olled minno
arnas Poeg / sinnust on minnul há
Meel.
23. Ning JEsus sai liggi Kolme-
kinnine Nastafeks / ja arwaft Joseppi
Pojaks / se olli Eli Poeg.
24. Se olli Mattati / se olli Lewi /
se olli Melki / se olli Janna / se olli
Josepi (Poeg.)
25. Se olli Matattia / se olli Anto-
si / se olli Nahumi / se olli Esb / se olli
Naggi (Poeg.)
26. Se olli Maati / se olli Matattia /
se olli Simej / se olli Josep / se olli
Juda (Poeg.)
27. Se olli Johanna / se olli Kesa /
se olli Salattieli / se olli Nari (Poeg.)
28. Se olli Melki / se olli Adi / se
olli Kosami / se olli Elmoadami / se ol-
li Gri (Poeg.)
29. Se olli Josef / se olli Elicetsa-
ri / se olli Jorini / se olli Mattati / se
olli Lewi (Poeg.)

30. Se olli Simconi / se olli Juda /
se olli Josep / se olli Jonani / se olli
Eltakimi (Poeg.)
31. Se olli Melea / se olli Maina-
ni / se olli Mattata / se olli Matani /
se olli Tarida (Poeg.)
32. Se olli Jesse / se olli Ibedi / se
olli Poegi / se olli Salimoni / se olli
Naassoni (Poeg.)
33. Se olli Aminadabi / se olli A-
rami / se olli Eskromi / se olli Warefi /
se olli Juda (Poeg.)
34. Se olli Jakobi / se olli Waki / se
olli Abrahami / se olli Tara / se olli
Naboti (Poeg.)
35. Se olli Saruki / se olli Nagahi /
se olli Waleki / se olli Eberi / se olli
Sala (Poeg.)
36. Se olli Kainani / se olli Arwa-
fadi / se olli Semdi / se olli Noa / se
olli Lameli (Poeg.)
37. Se olli Matusala / se olli Eno-
ki / se olli Jaredi / se olli Malateeli /
se olli Kainani (Poeg.)
38. Se olli Enofi / se olli Seti / se
olli Adami / se olli Jumjala Poeg.

Se IV. Pätuf.

1. Agga JEsus tdis Pühha
Waino tulli taggati Jor-
danilt / ja tedda acti Wai-
mo labbt Körbe.
2. Ja kiusatinessikümmend Päwa
Kur-

20.	(Wangitorini	20
21.		21.
		22
22	(ihkolikko Nöoga	23.
23.	(v. tenna isle kifer sai liggi kolme kääntä alustajaa sai tenna haavun (hietkama) ... allii (menda kuni arwah) ... kappi kappi allii lli (kappi)	24.
24		25
25		26
26.	kappi	27
27.	(Soropabeli kalli	28.
28.		
29		1.
		2

3. /pärraf

10.

4.

11.

5. /peäle

12.

6. /kalevõnna

13.

14. /här tuggaf

~~här~~ /kida lebbi-käl
ändraude

7. /amito eer /fir

15.

8. /o mize tuo kalla

16.

/rifi-jamete

9.

17.

18.

Kurrattst / ja temma ei sonud mid-
 datit neilsammul Päitwil / ja kui
 need möda said / siis tuli temmale
 wimast Nälg kätte.

3. Ning Kurrat ütles temmale:
 Kui sa Jummalaga Poeg olled / siis üt-
 le selle Kirowile / et temma peab
 Peiwast sama.

4. Ning JEsus wastas temmale /
 ning ütles: Kirjotud on / et Jumi-
 menne ükspäines ei ella Peiwast / waid
 igga ühhesi Jummalaga Sannast.

5. Ning Kurrat wiis tedda ühhe
 kõrge Mäe / ja nättis temmale keil
 Alma-Ma. Kuning'rigid Silma-
 pilgmisse Ajal.

6. Ning Kurrat ütles temmale:
 Keil sedda Wallittsust (nende ülle) tah-
 han minna sülle anda / ja nende Luo:
 Sest se on miul antud / ja minna
 aunan sedda / kessel ma tahhan.

7. Kui mind-sinna müüd tahhad
 kumardada / peab (keil) Jhano pär-
 rat-ollenta.

8. Ning JEsus wastas temmale /
 ja ütles: Taggane ärra minnast Sa-
 dan / sest kirjotud on: Sinna peab Is-
 sanda omma Jummalaga kumard-
 dama / ja tedda ükspäines tenima.

9. Ja temma wiis tedda Jerusa-
 lemna / ja panui tedda Jummalaga
 Kotta Harja päle / ning ütles tem-
 male: Kui sa Jummalaga Poeg olled /
 siis heita ennast isä siit mahha.

Sest kirjotud on: Temma tah-
 hab omma Juglid suno pärrasi Käs-
 kida / et nemmad sind peawad hoid-
 ma.

11. Ja et nemmad sind omma Kät-
 te pääl peawad ~~hoidma~~ / et sin-
 na omma Jalga Kirowe wasto ei
 pea toukma.

12. Ning JEsus wastas / ning üt-
 les temmale: ~~Siis~~ ^{Sinna} ~~on~~ /
 ei pea Issandat omma Jummalat
 mitte kiwama.

13. Ja kui Kurrat omma Kiusa-
 tused keil jäi lõppetanud / tagganes
 temma temmast-tähti ~~Maa~~.

14. Ja JEsus päris ~~umber~~ ^{Wai-}
 mo wäes Kalilea Mäe / ja temmast
~~keil~~ ^{üks} ~~üks~~ ^{Kõnne} ~~wastja~~ / ~~keil~~ ^{üks} ~~üks~~ ^{Wast-}
~~keil~~ ^{üks} ~~üks~~ ^{Wast-}

15. Ning temma õppetas nende
 Koggodusse Koddades / ja keil kirsid
 tedda.

16. Ja temma tuli Naatsaretti /
 kus temma olli üllekastwast. Ning
 läks omma ~~Kõnne~~ ^{Kõnne} ~~pärrast~~ ^{pärrast} ~~Pühha~~
 Päwal Koggodusse Kotta / ning tou-
 sis alles luggetama.

17. Ja temma Kätte andi Proh-
 weti Elata Namat / ja kui temma se
 Namato lahii teggi / leidis temma
 sedda Paika / kussa kirjotud ~~on~~ ^{on}.

18. Issanda Waim on minna pääl /
 sepärrast on temma mind woidand:
 Temma on mind läkitanud Wast-

le ~~Frangeli~~ kulummi kulumama / ~~kuu~~
 tud Süddamed parrandama / Wan-
 gidele Lahtilastmist ~~hida~~ andma /
 ning Söggedast Näggemist / ja wa-
 watud ~~wahtate~~ ~~lahtma~~.

19. Ja kulumama Jssanda aru-
~~te~~ Nasta.

20. Ning kui temma Namato kin-
 ni panni / andis temma sedda Eul-
 lase kätte / ja istus mahha / ja keigide
 Silmad Koggodusse Roihas waatid
 temma päle.

21. Ja temma hallas Atlema nen-
 de wasto : Täna on sesamma Kir-
 ri töeks sanud / teie ~~Kõr~~ ~~wade~~ kuuldes.

22. Ning nemmad tunnistasid teist
 temmast / ja pannid inimeks temma
 armad Sannad / mis temma
 Suust wälja tullid / ja ütlid : ~~Es~~
 sesinnane olle Joidi Poeg?

23. Ning temma ütles nende was-
 to : Käl teie diete mulle weel
 sedda wanna Sanna ütlete : Arst
 arwota ishi ennast. Mis meie olleme
 kuulnud Kapernaummas sindinud
 ollewa / sedda te ka siin omma Jss-
 maal.

24. Agga temma ütles : Edest minna
 ütlen teile : Üks Prohweet ei mahha
 kullagi wäbheü / kui omna Jss-
 maal.

25. Agga Eöpolest minna ütlen
 teile : Mitto Lest-Naest olli Elia Njal
 Israelis / kui Taewas olli kolm Aas-
 ta ja kuus Kuud kinni pandud / kui

suur Nälg olli ülle keige se Ma-
 26. Ja übbeigi nende jure ei ~~id~~
 tati Ellast / kui agga Sarepta Ein-
 na Sidonia Male übbe Lestnaest
 jure.

27. Ning paljo Piddalitöbbised olli
 Israelis Prohweeti Elisa Njal / ja üll-
 igi neist ei sanud puhtaks / kui agga
 Naaman Siria - Ma Mees.

28. Ja teist said täis Wibha / ke Kog-
 godusse Roihas ollid / kui nemmad sed-
 da kuulsid.

29. Ja toufid ülles / ja toufasid ted-
 da Linnast wälja / ja wiid tedda ül-
 lee se Mä Otsa päle / ~~kuu~~ ~~ma~~ ~~paäl~~
 nende Ein olli ehitud /

30. Agga temma läks tekest nen-
 de wäbbest ärra /

31. Ja ~~läks~~ Kapernaumma Kasi-
 lea - Ma Linna / ja õppetas neid püh-
 ha - Päiwiil.

32. Ning nemmad ~~seis~~ ~~ma~~ ~~ad~~ temma
 Syyetusse parrast / sest temma San-
 na olli wäggero.

33. Ning Koggodusse Roihas olli üks
 Innimenne / sel olli ~~rojan~~ ~~kurri~~
 Waim / ja se ~~läks~~ ~~sute~~ Hälega /

34. Ja ütles : - Seisa / mis meil
 sinnoga oh teggemist Naatsäretti ~~Je~~
 sus? Sinna olled tulnud meid ärra-
 rikkuma / ~~minna~~ ~~taan~~ / kes ~~siin~~ ~~olled~~ /
 se Jummal Paaha.

35. Ja Jesus sõitlis tedda / ja üt-
 lis : olle waid / ja minne temmast wäl-

- 18. /poles
/vulubaria
/nein, see /on Andon /himin
/latti /latti /latti /latti
- 19.
- 20. /luffi /luffi
- 21.
- 22.
- 23.
- 24. /es alle /nitta /arun
/id /id /id /id
- 25.
- 26. /kivinen /kivi
/le
- 27. /luki
- 28.
- 29. /el /notta /pöytä /kukka /alle /kalla
/matti /kukka /kukka
- 30. /ja /lää /oiva /kukka
- 31. /hulli /alla
- 32. /lehmä /kukka
- 33. /kalle
/sojaja /kukka
/kukka
- 34. /le
/mu /tinen /sind
- 35.

43.

36. | juur chunaber
| kelevalle ja Waaga

43. | chunaber
| chunaber
| chunaber
44.

37. | juur 2 in 14 in 14 in 14 in
| je cha latte feat timberland
113. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

38. | juur
| juur

39. | juur juur
| lahuru katasafi jagga

40. | juur juur
| juur

41. | juur
| juur
| juur

42. | juur
| juur

2. | juur juur

3. | juur

4. | juur | juur | juur | juur

ja: Ja kyri Walm wiſtas ted-
da keſket nende wabhete/ ja laks tem-
maſt wälja/ ja ei teinud temmalüh-
teſit kurja. 22-70.

36. Ja Hiem tulli keigebe päle/
ja rääkis teine teifege/ ja ütſid: Mis
Puggu ſe on? ~~Demina~~ ^{Demina} ~~läſſil~~ ^{läſſil} ~~Woi-~~
muſſega ja wadgiid neid rojalid Wai-
muſid/ ja nemmad lähhewad wälja.

37. Ja Kõnne laks temmaſt wälja
keige/ ~~umberkõnne~~ ^{Wale}.

38. Agga temma touſis ütles Kog-
geduſſe Kõjalid/ ja laks Simoni
Kotta: agga Simoni ~~ſin~~ ^{ſin} oſti kanges
ſejas Lõrowes/ ja nemmad pallu-
ſid tedda temma pörraſt.

39. Ning temmal ~~kes~~ ^{kes} temma ju-
re/ ja ähwerdas ſedda ſoja Lõbbe.
Ja ſe jät tedda maaha/ ja ſeddamaid
touſis ~~temma~~ ^{temma} ütles/ ja teiſ neid.

40. Agga kui Päärw ~~ſi~~ ^{ſi} loja laks
need/ ſiis wiſid keit need/ kel Hagid
ollid mitmek Lõrowes/ neid temma
jure. Ja temma ~~panni~~ ^{panni} igga übbe
päle Kä/ ja teggi ~~uunmad~~ ^{uunmad} terweks.

41. Agga kurjad Wainud lähid
mitmek ~~keit~~ ^{keit} küendades wälja ja üt-
lid: ~~Sina~~ ^{Sina} oſled Kristus Jumala Poeg.
Ja temma ~~äwredas~~ ^{äwredas} neid/ ja ei laſt-
nud neid mitte räkida: ~~Seſt~~ ^{Seſt} ~~heimad~~
täädid/ tedda/ Kristus Kõllera.

42. Agga kui Walge ſai/ ~~kes~~ ^{kes} tem-
ma wälja übbe tühja Paika/ ja Rah-
was oſſid tedda/ ja tulliſid temma ju-

re/ ning nemmad ~~wiſſaſſid~~ ^{wiſſaſſid} tedda/ et
temma neiſt ei piddand ärraſi-
nema.

43. Agga temma ütſis nende was-
to: ~~Mina~~ ^{Mina} peana muile Põnadedele
~~Evangeliummi~~ ^{Evangeliummi} kuluſtama Jumma-
la/ Nigut. ~~Seſt~~ ^{Seſt} ~~ſeſ~~ ^{ſeſ} ~~temma~~ ^{temma} oſten
minna läſſitud.

44. Ning temma ütſis Jutluſt Ka-
lila- Ma Koggeduſſe/ Kõddades.

Se V. Pärul.

Evangelium wendal pühhal

Pärwal pärraſt kolme aino Jumma-
la Pühha.

1. **N** agga ſe ſündis/ kui Rahtwas
temma jure tangis Jumi-
mala Sama Kõllama/ et
temma ſeiſis Kõllakõretti Järwe ä-
res.

2. Ja nägg ~~ſi~~ ^{ſi} Laewa Ärwe
äres ſeiſwad/ agga Kõlla-
Mehhed oſſid neiſt wäljalainud/ ja
peid Note.

3. Siis laks temma übbe Laewa/
mis Simoni pärraſt oſti/ ja pallus
tedda/ et temma ~~hastok~~ ^{hastok} piddi Maalt
ärrakõllama. Ning temma iſtus
maaha/ ja õppetis Rahtwas Lae-
wa ſeiſt.

4. Agga kui temma lõppes räk-
maſt/ ütſis temma Simona wasto:
Sõua/ äggawas/ ja ~~wiſta~~ ^{wiſta} ~~Nota~~ ^{Nota} wäl-
ja/ übbe Lõma kõiſets.

5. Ja

5. Ja Simon wastas ja ütliis temale: Öppetaja / meie olleme keige Ööd Eööd teinud / ja ep olle ühtegid sanud / aga siina. Sama päle tahhan minna Nöta ~~wälj~~abeita.

6. Ning kui nemmad sedda teggid / said nemmad sure Hulga Kallu; Agga nende Noot ~~katkes~~.

7. Ja nemmad näitid Käega omma Sektimisele / ke teises Laemas ollid / et nemmad piddid tullema weile Appt ~~weddama~~ / ja nemmad tulid ja tdiidid uollemad Laewad tände / ninda et nemmad ~~wasid~~ u /

8. Agga kui Simon Petrus sedda näggi / langis temma ~~Wüsse~~ Pöweli mahha / ja ütliis: Mand! Minne minnast ärra / sest minna olles üks pattune Inimenne.

9. Sest ~~Sime~~lli temma päle tulnud / ja keige päle / ke temmaga ollid se Kallu ~~katkes~~ / mis nemmad ühdes ollid ~~weddand~~.

10. Ninda samoti ka tulli ~~Sime~~ Jakobija Johanneke Sebedeusse Pojude päle / ke Simonna Sektimished ollid / ja ~~Jesus~~ ütliis Simonna wasto Ärra karda / sest Äjast pead siina Inimene si püüdma.

11. Ning nemmad ajasid Laewad Male / ja jätid keik mahha / ja ~~lä~~sid temma järrele.

12. Ja se sündis / kui temma ühes Linnas olli / ja waat / ~~all~~ olli üks

Mees ~~et~~ Biddalitöbki / ~~Kui~~ ~~Jesus~~ fusi näggi / langis temma silmist mahha / ~~et~~ pallus tedda ja ütliis: Jesand / kui sa tahhad / ~~et~~ rooid sa mind puhtaks teha.

13. Ja temma sirotas Käet / ning ~~hallas~~ temmase ~~Sime~~ / ja ütliis: Minna tahhan / sa puhtaks / ja seddamaid läks Biddalitöbki temmast ärra.

14. Ning temma kelis sedda kelli / ke ütlemast / waid (temma ütliis:) Minne / ~~et~~ näita ennast Breestrile / ja ohwerda ~~inno~~ / Pubhastamiise eest / ninda kui Moises on käsknud / ~~nendele~~ Tunnistussele.

15. Agga ~~Röme~~ ~~käse~~ laiemale / ja paljo Rahwast tulli kokko / tedda kuulma / ja temmalt Terwit saama ommast ~~Terwit~~.

16. Agga temma ~~minas~~ ~~Sime~~ / ja piddas ~~Palwot~~.

17. Ning se sündis ühhel Päwal / et temma öppetas: Ja sääl ollid Wariserid / ja ~~Krist~~ tundjad istmas / ke ollid tulnud keige Kalilea ja Juda Ma ~~Wilewit~~ ja Jerusaleimast / ja Jssanda wäggi olli ~~temmal~~ / neid terweks teggenas.

18. Ja waat / monningad Mehed töid ~~Wostel~~ ühhe Inimene / ke olli ~~Wostel~~ / ja nemmad püüdsid tedda fiske wia / ja temma ette mahha panna.

19. Ning kui nemmad Rahwa pär-
rast

rasti Maad ei sanud / lätsid nemmad
ülles Rattussele / ja lastid sedda Paer-
läbbi mahha Wodiga hopis / et paika
JEsusse ette.

20. Ja kui temma nende üstom äggi /
ülis temma teia wasto: Innimehe /
sinno Battud olgo / et andeks antud.

21. Ning Kirjatundjad / ja Bari-
ferid hakkasid möttema / ja ütliid:
Kes se on / et Jumala Teotüht ägib?
Kes woib Battud andeks anda / kui
agga Jummal ütsi.

22. Agga kui JEsus nende Möt-
lemisid mõttis / kostis temma ning
ütis nende wasto: Mis teie onnias
Süddames mötlete?

23. Mis on kergem üttelda: Sin-
no Battud olgo sulle andeks antud /
woi üttelda: touse ülles / ja kōubi?

24. Agga et touse tōda olgo / et
Innimehe Poial Melemaid on Ma
pāäl Battud andeks anda / ütliis tem-
ma Jummal wastok: Ma ütlen
sulle: Touse ülles / ja wotta onnias
Wodi / ja minne / ~~Wōdo~~.

25. Ning seddamaid touseis temma
ülles nende nähhes / wottis onnias
Wodi / me pāäl temma olli mag-
ganud / ja läks ~~Wōdo~~ Jummalat
kites.

26. Ja keif ehmatafid ärea / ja kilti-
sid Jummalat / ja said täis Kar-
tust / ja ütliid: Meie ollieme tanna
Jemme ~~Wōdo~~ näbnud.

27. Ning pärrast sedda läks temma

wälja / ja näggi übbe Tōlneri Ninn-
maga / Lewi / Tōllihones istwa / ning
~~Wōdo~~ ütliis temma wasto: Tulle-
minno järrele.

28. Ja temma ättis keif mahha /
touseis ülles / ja ~~tulli~~ temma järrele. 1.24/

29. Ning Lewi teggi temale suurt
Wōraspiddo omma Kotjas / ja siue
Kull Tōlnerid / ja muud ~~Wōdo~~ tem-
maga ~~Wōdo~~.

30. Ning need Kirjatundjad ja Ba-
riferid nurrisehid temma wasto / ja üt-
lid: Miispärrast teie sõte / ja jote
Tōlneride ja Battustega.

31. Ning JEsus wastas ja ütliis
noite: ~~Terotte~~ ep olle Arsti tar-
wōis / kuid Haigese ~~te~~.

32. Minna ep olle tulnud Öigid
kutima / wōgid Battusid Battust pōdr-
missel.

33. Agga nemmad ütliid temma
wasto: Miispärrast paastwad Johan-
nese Jüngrid ni säggedaste / ja pea-
wad Palwed / nindasaminoti ka
Bariferide (Jüngrid /) agga sinno
Jüngrid jōwad ning jowad.

34. Agga temma ütliis nende wasto:
Kas teie wotte Pulma Rahwast
paastma panna / kuumi Belgnees
nende jures on?

35. Agga kui teg tulleb / et Peig-
mees neist ärrawoetakse / küll nem-
mad siis paastwad ~~set~~ ~~Wōdo~~.

36. Agga temma ütliis ka übbe
D 3 Tāh

Tähendamisse Sanna neile: ~~Ulj-
ge ei panne ühhe Pärla uesi. Niest
wanna Pire päle/ muide latteh ferris
ära/ ning wannä päle ei suam mit-
te Pärla uesi Niest.~~

37. Ning ütse, ei panne wärstet
Wina wannä Astjade süsse/ ~~et~~ wai-
do ajab se wärst Wiini/ Astjad lõhki/
ja temma jookseb mahha/ ja Astjad
lähhawad hukka.

38. Waid wärstet Wina peab üe
Astjade süsse pandama/ siis jätwad
mollemad terweks.

39. Ning ütigi/ te wanna joeb/ ei
tahha warsi wärstet/ sest temma üe-
leb; Wanna on parramb.

Se VI. Pätul.

1. Ning se sündis ^{Pärla wawal} pärawast ~~häh-
hamotine esimesel Püh-
hal/ et temma Wilha läb-
hi läks; Ja temma Jüngrid listu-
sid Päid / ja söid/ ja hõrusid Rätte
wahhel.~~

2. Agga monningad neist War-
ferist ütliw nende wasto: Mikspär-
rasti teie sedda tete/ mis ei sünni
pühhal Päwal teha?

3. Ning JEsus wastas neile ja
ütliw: Ets teie sedda osle luggenuw/
mis Dawid teggi/ kui temmal JEsus
ollis/ ja neil/ te temmaga ollid?

4. Kuida temma Jummalä Kot-
ta läks/ ja wottis neid Etepannemis-
se Leikha/ ja söi/ ja andis ka neile/ te
temmaga ollid/ mis ütigi mu ei
tahtind ~~üa/ kui Pöestrid ütendines.~~

5. Ja temma ütliw neile: Inni-
meste Poeg on, ka pühha Päwa
Jssand.

6. Agga ühhel teisel pühhal Pä-
wal ~~sedda~~ / et temma Roggodusse
Kotta läks/ ja õppetas. Ja jädal ol-
li ütliw Innimenne/ selle parramb
Kässi olli kuirnuid.

7. Agga Kirjatundjad/ ja War-
ferid wahtsid tedda/ kas temma püh-
hal Päwal piddi terweks teggeina/
et nemmad piddid leidma temma
päle ~~tehada.~~

8. Agga temma tädis nende Mõt-
te ~~arra/ ja ütliw~~ Innimesse wasto/
te kuirnuid Kässi olli: Touseülles/
ja ~~teie~~ kest paikal/ ja temma touseis
ülles ja ~~seisid.~~

9. Etis ütliw JEsus nende wasto:
Minna tahhan teilt middakit küsida/
kas pühhal Päwal sünnib hääd/
woi kurja teha? Edo hoida/ woi
arrahuklatada? ~~eta.~~

10. Ja temma watis ümbettendo
nende teigede päle/ ja ütliw se Inni-
meste wasto: Sitrota omma ~~teie~~/
ja temma teggi ninda: Ja temma
Kässi sai selle terweks/ otsego teine.

11. Agga nemmad jäid loggonisse
arra

36. ne tuisi tulle vana 4.
kue pehle muidu rebbistab
ke mis muidagi ära ja se lap
pea vast ei fitti mitte se vana
na peale

1/2 wad / kühelagi ep olma Lubla
sisa mis aga peestindal

38. februar

6. Ve sündis
Taru

39.

7. / Saad kinnast teidum.

1.

8. Nemiste
1/2
Taru pe
Taru Tarku leal

2.

9. / wad

3.

10. / 1/2 wad

11.

12. | mil

12. | mil | Piant

| gema | pidoanya
| je | kera p. O.

13 | walge | fai

| mende | pait | mudi

14 | klaka | ala
| hawa

15

16 | ka | Amadiao | fai

17 | laggeda | keige.
| tt | fest

18 | chir

19

20.

21.

22

| polygonad
| istha | ulme

23.

| kolomobage | l. t. u.

| enda

24.

25.

26.

27.

ärta Melest / ning ~~niid~~ ~~me~~ ~~te~~ ~~ne~~ ~~te~~ ~~le~~ ~~ga~~ / mis nemmad. ~~JE~~ ~~sse~~ ~~te~~ ~~le~~ ~~pr~~ ~~ak~~ ~~si~~ ~~d~~ ~~te~~ ~~gg~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~.

12. Agga selfinnamal. ~~Al~~ ~~al~~ ~~s~~ ~~und~~ ~~is~~ / et temma wälja läks äbbe Mä päle / ~~Pa~~ ~~sw~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~te~~ ~~le~~ ~~sa~~ / ning temma ja ~~i~~ ~~Pa~~ ~~l~~ ~~w~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~J~~ ~~um~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~S~~ ~~t~~.

13. Ning kui ~~T~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~k~~ ~~i~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~n~~ ~~d~~ / kutjus temma omnia Jüngrid enne se jure / ja wälitises ~~niid~~ ~~ka~~ ~~st~~ ~~o~~ ~~i~~ ~~st~~ ~~k~~ ~~l~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~e~~ / need nimmetas temma ~~A~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~d~~ /

14. ~~S~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~n~~ / tedda temma ka ~~P~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~u~~ ~~s~~ / ja temma ~~B~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~A~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~a~~ ~~s~~ / ~~J~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~o~~ ~~b~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~J~~ ~~o~~ ~~h~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~s~~ / ~~W~~ ~~i~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~p~~ ~~p~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~B~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~u~~ ~~s~~.

15. Matteus ja Tomas / Jakob Alwreusse Poeg / ja Simon / ke Selo tessels kufutaks.

16. Judas Jakobi Poeg / ja Judas Iskariotes / ke ~~J~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~s~~.

17. Ning kui temma sai ~~m~~ ~~a~~ ~~h~~ ~~h~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~g~~ ~~a~~ / seisis temma ~~n~~ ~~a~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~o~~ ~~M~~ ~~a~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~d~~ / ja temma Jüngride Hult / ja ~~w~~ ~~a~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~a~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~j~~ ~~o~~ ~~R~~ ~~a~~ ~~b~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~J~~ ~~u~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~M~~ ~~a~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~h~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~J~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~ / ja ~~M~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~M~~ ~~a~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~T~~ ~~y~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~S~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~s~~.

18. Need ollid tulnud tedda kuulma / ja et nemmad woiskid terweks saa ommast Saigusest / ja ke rojast ~~W~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~t~~. Ning nemmad said terweks.

19. Ning keil se ~~S~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~p~~ ~~ü~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~u~~ ~~d~~ ~~a~~ / sest et ~~W~~ ~~a~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~i~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~

wälitend / ja keil ~~ä~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~er~~ ~~w~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~.

20. Ning temma ~~ä~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~S~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~J~~ ~~ü~~ ~~n~~ ~~g~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~p~~ ~~ä~~ ~~l~~ ~~e~~ / ja ~~ä~~ ~~t~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~s~~ : ~~O~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~W~~ ~~a~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~d~~ ; ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~J~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~M~~ ~~i~~ ~~i~~ ~~k~~.

21. ~~O~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ / keil ~~n~~ ~~ü~~ ~~ü~~ ~~d~~ ~~N~~ ~~ä~~ ~~l~~ ~~g~~ ~~o~~ ~~n~~ ; ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~ä~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~a~~. ~~O~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ / ke ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~ü~~ ~~ü~~ ~~d~~ ~~n~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ; ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~m~~ ~~a~~.

22. ~~O~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ / kui ~~J~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~w~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~d~~ / ja ~~k~~ ~~u~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~b~~ ~~h~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~d~~ / ja ~~s~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~d~~ / ja / ~~t~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~N~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~ä~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~b~~ ~~h~~ ~~i~~ ~~t~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~d~~ / kui ~~p~~ ~~ä~~ ~~h~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~K~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~e~~ ~~w~~ ~~a~~ / ~~J~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~P~~ ~~o~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~p~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~t~~.

23. ~~O~~ ~~l~~ ~~g~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~ä~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~d~~ / sel ~~P~~ ~~ä~~ ~~r~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~l~~ / ja hüppage. ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~a~~ ~~t~~ ! ~~T~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~P~~ ~~ä~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~L~~ ~~a~~ ~~e~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~B~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~P~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~h~~ ~~w~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~s~~.

24. Agga Hädda teile / ke teie rikkad ollete : ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~R~~ ~~ö~~ ~~d~~ ~~m~~ ~~j~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~n~~.

25. Hädda teile ! Ke teie täis ollete : ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~N~~ ~~ä~~ ~~l~~ ~~g~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~a~~. Hädda teile ! Ke teie nüüd naerate : ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~m~~ ~~a~~.

26. Hädda teile ! kui keil ~~J~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~h~~ ~~ä~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~r~~ ~~ä~~ ~~g~~ ~~i~~ ~~w~~ ~~a~~ ~~d~~ : ~~S~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~g~~ ~~g~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~W~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~W~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~P~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~h~~ ~~w~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~s~~.

27. Agga minna ütlen teile / ke teie kulete :

fülete: Armastage omnia Wihha-
mehti/ tehke neile hääd/ ke teid wih-
hawad.

28. Onnastage neid/ ke teid need-
wad/ ja palluge nende eest/ ke teile
liga teggewad.

29. Ke sind ühhe Palle päle lööb/
fellelepallõ ka teist. Ja sellek/ ke
sinnu ~~Wit~~ ärrawottab/ ärra kela
ka mitte kude.

30. Agga igga ühhele/ ke sult pal-
lub/ onna/ ja ke sinnylt sinnu omnia
wottab/ felt ärra küsi taggasi.

31. Ja ninda kui teie tabhate/ et
Juminessed teile prawad teggema/
nindasammoti tehke teie ka neile.

32. Ja kui teie neid armastate/ ke
teid armastawad/ mis Tänno teil
fesi on? Sesi Pattused armastawad
ka neid/ ke neid armastawad.

33. Ning kui teie omnia Häteggi-
le hääd teie/ mis Tänno teil fesi on?
Sesi Pattused terwad seddasama ka.

34. Ja kui teie neile laimate/ felt
teie lodade jälle kätte saama/ mis teil
fesi Tänno on? Sesi Pattused laim-
wad ka Pattustele/ et nemmad sed-
da wõrra prawad jälle saada.

35. Agga armastage omnia Wih-
hamehti/ ja tehke hääd ja laimage/
ei ühtegi selle wasto lotes; Siis peab
teie Pall suur/ ka teie Keigelõrgema
Lapsjed oslema/ fesi temma on helde
tänuamattade ja kuriade wasto.

Ewangel: Wesjandal pühha
Päwal parrast kolme ains Jumala
Pühha.

36. Sepärrast ette armolissed/
ninda kui teie Jsa ka armolinne on.

37. Ja ärge moiste kohlite/ siis ei
moistesä ka mitte teie päle kohhut;
Ärge moiste (teisi) hukka/ siis ei mois-
teta ka teid hukka: Andke andeks/
siis annetakse teile andeks.

38. Andke/ siis annetakse teile/ ~~ih-~~
ke hä kinnitawotut/ ~~puh~~ ja kuh-
ja Pdaga Moosto peab teie Käppe
anhtama; Sesi kumma Moodega teie
moddate/ selleannuga peab teie
jälle moddetama.

39. Agga temma ütliis neile Täh-
hendarilise Sanna: Kas Sögge
woib Söggedale Teed juhhatada?
Eks neivad mollemad Auko ei langel

40. Opuja ep olle mitte üllemb
kui temma Oppetaja; agga igga üks
on täie/ ke ninda on/ kui temma
pönnia

41. Agga mis sa Pinda nääd om-
ma Wenna Silmas/ agga sinna om-
ma Silmas ei panne sa Palli tähhele.

42. Eht kuis sa omnia Wennale
woid ütelda: Dot Wend/ ma kis-
sun sinna Silma Pinda/ ja Palli
ei nää omma Silmas? Palka/ ris-
so enne Palli omma Silma/ ja
siis kato omnia Wenna Silma
Pinda kistuda.

26

28.

27

29.

28 / peab teile arutama
/ pihke hoid

30.

/ ja pöörd
/ selle jaoks, mis on teie jaoks, mis

31.

39

32.

40 / Hingus

33

/ Hingest õiged, peab olema
/ mis teie teie õiged.

34

41. / Peota Peovi, mis on teie
/ Dinnas, ei panna ja
/ kätte.

35. / peate selle

42. / mis, mis on Dinnas ja
/ ei ei na Peota Peovi, mis
/ ja Dinnas = 10 Peota Peovi
/ wal
/ wälja
/ sellest Peota Peovi, mis on teie
/ Dinnas, mis on teie Dinnas.

43 fagga palha

1.

44

2.

45

3.

mitig Asjast
kema

4.

46

5.

47. | Dyzaino

6.

48. | wolar wofa / cilepama
| liguhada

kitonir
/ wotta foma

7.

49. | kille
| aphinar
| wolar wofa

8.

D F - gganime

43. Sest se ep olle hä Bu / mis
Wija Wilja kannab / ja se ep olle tur-
ei Bu / mis hä Wilja kannab.

44. Sest igga Bu tunnukie omast
Wijast : Sest Ribbowitsi / Pust
ei noypta Wigmarjo / egga Ohba-
tist koggotakse Binamarja.

45. Uks hä Innimenne toob hääd
Wija wälja omma Süddame hääst
Warranduffest : Ja üks kurti Inni-
menne toob kurja wälja omma
Süddame kurjast Warranduffest :
Sest / mit Südda täis on / sedda
rägily Su.

46. Agga miks teie mind kutsute
Issand / Issand / ja ei te mitte / mis
minna ütlen.

47. Ke minno jure tulleb / ja tuleb
minno Sannad / ja teeb neid / sedda
kabhan minna teile näita / kelle sarna-
ne temma on.

48. Temma on ühhe Innimesse
sarnane / ke Honk ehbitas / ja kaemas
suggawast / ja wanni temma Raja
Kalso päle : Agga kui suur Wost
tulli / läts Wost Hone päle / ja ei
woinud tedda mitte kumbestata :
Sest temma olli Kalso päle rajatud.

49. Agga ke tuleb / ja ei te / se o-
felle Innimesse sarnane / ke Honk
koggi Ma pääl ilma Raata / ja
Wost täis temma päle / ja seddamad
langis temma mahta / ja sekumma
Laine Dindhalangenimne olli juur.

Se VII. Pätuf.

1. Agga kui temma teie omma
Kõnne Rahwa kuuldes
sai lõppetanud / läts tem-
ma Kapernamya.

2. Ja ühhe Pälisko Sullane off
surnuta haige / ke temma Meles
mas olli / se olli haige inimese / ke peell.

3. Agga kui temma Jesusest ku-
lis / lätkitas temma Judast Wan-
nemad temma jure / ja passus tedda /
et temma piddi tullema / ja temma
Sullast terweks teggema.

4. Agga kui need Jesuse jure sak-
teed / passusid nemmad tedda üpseis-
wägga / ja sihid : Temma on se wõart /
et sa temmale sedda teeb.

5. Sest temma armastab meie
Rahwast / ja sedda koggoduje Kõn-
da on temma meile üllesehitanud.

6. Ning Jesus läts nendega. Ag-
ga kui temma ep olnud enuamb kau-
gel Kojasi / lätkitas se Pälis Sõhho
temma jure / ja läts temmale ütrel-
da : Issand ärra temmele Waer
Sest minna ep olle se wõart / et
sa minno Kartusse alla wad tullema.

7. Separrast ep olle ka minna en-
nast wõart arwanud minno jure tu la-
kad ütse agga Sannaga / siis saab
minno Poeg terweks.

8. Sest minna ollen ka Innimen-
ne teie Wallitusse al / ja minno al on

Söddamehbed; ja minna ütlen **W**
hed: Minne ja temma lähbed; ja
 teisele: Tulle/ ja temma tulles; ja
 minna Sullasele: Te sedda / sit
 temma teeb.

9. Agga kui Jesus sedda kulis /
 panni temma sedda Immek / ja põ-
 ris eunast ümber / ja ütles se järrel-
 tullewa Rahwa wasto: Ma ütlen
 teile: Sähherdust liko ep olle minna
 Istraelij mitte leidnud.

10. Ja kui need wälja läkitud jäl-
 le Roijsa said / leidsid nemmad se
 haige: terweks olles.

Ewangel: Kueteistkümne Päh-
 bak Päwal päraist kolme aino Jum-
 mala Pähha.

11. Ning päraist / andis / et temma
 lähbe linna läle / mitse kutsutakse Nain-
 niks / ja temmaga läle paljo temma
 Jüngerid / ja paljo Rahwast.

12. Agga kui temma ilggi Linna
 Wärrawat sat / waast / se kün-
 neti üks Sünnud wälja / se olli om-
 ma Emma ainus Poeg / ja temma
 olli lest / ja paljo Rahwast olli tem-
 maga.

13. Ning kui Issand sedda näggi /
 hallastas temma temma päle / ja üt-
 lis temmale: ärra nutta.

14. Ning kui temma liggi läle / haf-
 kas temma Pufarki kinni / ja kand-
 jad seisid. Ja temma ütles: Noor-
 Mees! minna ütlen sulle / touse üles.

15. Ja se Surnud touse istma / ja
 hakkas räkima / ja temma andis ted-
 da temma Emmale.

16. Janende Keigede päle tullsi Hirni
 ja liitsid Jummalat / ja ütli: Suur
 Probweet on meie saas Kousnud / ja
 Jummal on omma Rahwast tulnud
 katsma.

17. Ning Könne temmast läle lai-
 ase keite Juda Ma lähbi / ja tege-
 hä ümberkoudo.

18. Ja sedda teil kulutasid Johan-
 nesele temma Jüngerid / ja Johannes
 kutsus eunese jure kaks ommast Jün-
 grist.

19. Ja läkitas nemmad Jesusse
 jure / ja küstis temmale ütelda:
 Kas sinna se olled / ke peab tullesma /
 woi peame meie teist ootma?

20. Agga kui need Mehbed temma
 jure said / ütli nemmad: Kistla Jo-
 hannes on meid sinna jure läkitand /
 ja kähhib ütelda: Kas sinna se olled /
 ke peab tullesma / woi peame meie
 teist ootma?

21. Agga sefaramal. Tunnil teggi
 temma mitto terweks Edowest / ja
 Waerwast / ja kurjast Waimust / ja mit-
 me Söggedale kintis temma Näggä.

22. Ning Jesus wastas ja ütli nel-
 le: Minge / ja kulutage Johannesele /
 mis teie ollete nähnud ja kuulnud:
 Et Söggedad näwad / Jallotamad
 läkwad / Piddalitöbbised sawod puh-
 taks /

9

15.

16. faller

10.

17. A. W. u. l. u. d. l. u. d. i.

~~18. keini paivo jial~~
18. keini paivo jial

11. | keifal painel
| hitarofe

19.

12.

| Waene | Linnu

20.

13.

21. | bbedef
| juitneft
| de | emife

14.

faller

22.

30.

sp. of silk h. l.

23.

31.

24.

Kirchhof

32.

airman

25. | Che lga
| lie

33.

26. | hoch lka

34.

27. | Befinnene

35.

28. | ste

36.

29. | ste

37. | Salzig

38.

talts/ Kurdis kuulroad/ Suruud lous-
wad ülles/ Waestele kulutakse Ewan-
geliummi.

21. Ja õnnis on se/ ke ennast min-
nust ei pahhanda.

24. Agga kui Johannest Kässud
said ärralainud/ hakkas temna Jo-
hannestest Rahwa wasto räkima:
Mis teie ollete wälja läinud Körbe
waatama? übbe Pülitrogo/ mis Tu-
lest kühwiddi astate.

25. Woi hils teie ollete wälja läi-
nud waatama? übbe Inimest peh-
me Nüetehhitud? Waat/ ke kallit
Nüete ja Himnode sees ellawad/ need
on Kuninglikko Koddade sees.

26. Woi mis teie ollete wälja läi-
nud waatama? übbe Prohweti? Ja
minna ütlen teile/ ke enamib on/ kui
Prohwet.

27. Temna on se/ kesest on kirjo-
tud: Waat minna läkitan omia In-
gl sinno Palle eel/ ke sinno Teed
sinno es peab walmistama.

28. Sest minna ütlen teile: Nende
hast/ ke Raehst on sündinud/ ep
olle mitte suremat Prohweti/ ke Riis-
tia Johannest; Agga teie wälja
hemb on Jumala Riig/ on suremb
tedda.

29. Ning keil Rahwas/ mis tedda
kulle/ ja Ednerid/ ie Johannest Riit-
misega ollid riigitud/ andid Jum-
malalt Digiust.

30. Agga Wariserid ja Kirjatund-
jad põigfid ärra Jumala Nou is-
siennest wasto/ ja ei lastnud ennast
mitte temmast ristida.

31. Agga Ißand ütles: Kelle sar-
nasteks pean minna seinnast Inni-
meste Suggu pannema? Ja kelle
sarnast on nemmad?

32. Nemmad on Laste sarnast/ ke
Turro pääl istwad/ ja hüüdwad
teine teise wasto/ ja ütlewad: Meie
ollene teile wiil pahhunud/ ja teie
ep olle tansinud; Meie ollene teile
Nutto-laulo laulnud/ ja teie ep olle
nutnud.

33. Eest Riitia Johannes on tul-
nud/ ja ei sonud Leiba/ edga jonud
Wina; Ja teie ütlete: Teinmal on
kurri Walm.

34. Inimeste Poeg on tulnud/
sõbb ja joob/ ning teie ütlete: Wast
se Inimenne on Sõdil ja Wina-jo-
di/ Edneride ja Pattuste Sõbber.

35. Ommei tidawad Tarkust õi-
geks keil temna Lapsed.

36. Agga üks Wariserid pallus ted-
da/ et temna temna jures piddi
Leiba woorna/ ja temna läts se Wa-
riseri Kotta/ ja istus Lauale.

37. Ja waat/ üks Maene olli Pin-
nas/ se olli Pattune/ kui se tada jai/
et temna Wariseri Kottas Laual is-
tus: tõi temna übbe Sõdi Klari.

38. Ja temna seis tagga temna
R. Jaf.

Jalge jures / nuttis ja hakkas temma
 Jalga lastina Silma Pisserabega / ja
 kuiras neid omma Juustega / ja an-
 dis temma Jalladele Suud / ja woi-
 dis neid se Illiga.

39. Agga kui se Wariseer / ke tedda
 olli kutsunud / sedda näggi / räkis teina
 ishienneses / ja ütles: Kui seännane ol-
 leks üks Prohweet / käl temma siis
 moistats // misjuggune Naene se on / ke
 temmase putub / ef temma Battu-
 rit on.

40. Ning Jesus wastas / ja ütles
 temmale: Simon mul on middakid
 sulle räkinnist. Agga temma ütles:
 Oppetgia / räk.

41. Uhhel Kaswototjal olli kaks
 Wölkä / teine olli Wölgo wöts sad-
 da Kroosi / agga teine wöiscümmend.

42. Agga kui neumad ei joudnud
 mahta / kinkis temma mollemille (sedda
 Wötkä). ütles nüüd: Kuurb neist
 ois tedda keige ennamb armahtama!

43. Agga Simon wastas ja ütles:
 Minna arwas / se / kellel temma kei-
 ge ennamb on kinkinud. Agga tem-
 min ütles temma wasto: Sa oled
 diete arwanud.

44. Ja temma pöras ennast Naes-
 se pole / ja ütles Simonile: Kas sa sed-
 da Naest nääd? Minna ollen sinno
 Majase tulnud / ke sinna ep olle min-
 no Jallade tarwis Wet andnud; ag-
 ga temma on Silma Pisserabega

minno Jalge lastnud / ja on omma
 Juustega kuiratanud.

45. Sinna ep olle minnule Suud
 annud; Agga seännane / ni pea kui
 temma siise tulli / ei idanud mahha
 minno Jalgele / Suud andma.

46. Sinna ep olle mo Pääd Il-
 liga woidnud / ja temma on minno
 Jalga Salwiga woidnud.

47. Sepärrast ütlen minna sulle:
 temmal on paljo Pääd andets and-
 tud / seit et temma paljo ou armas-
 tanud; Agga kellele pihtut andets
 antakse / se armastab pihtut.

48. Ning temma ütles temma
 wasto: Sinno Battud on sul andets
 antud.

49. Suis kallafid need / ke temma-
 ga Laual istid // ishienneses ütlesma:
 Kes seon / ke ka Battud andets antab!

50. Agga temma ütles Naese was-
 to: Sinno Ust on sind antud: Min-
 ne Rahhoga.

Se VIII. Pätuf.

1. Ning pärrast sündis / et temma
 Ihesus Kristus ja Alewist Ihes-
 us / ja ütles Jutulust / ja kulusas
 Ewangeliummi Jummaia Rigist / ja
 need kalsteiskümmend temmaga /

2. Ning monned Naesed / tedda
 temma olli terweks teinud kurt ja Wae-
 mudesi / ja Lõmest / Maria / ke kat-
 suti

2. 17. Kuvaleija

33.

1. vuosi

40.

1. vuosi

41.

42.

43.

44

1. vuosi

45.

1. vuosi

46.

1. vuosi

1. vuosi

47.

1. vuosi
1. vuosi
1. vuosi
1. vuosi
1. vuosi

48.

49.

1. vuosi

50.

1. vuosi

2. vuosi

5.

fi

4. Sai wawakelana

5.

meta

6.

7.

in ~~and~~ pihelita

8.

manaw Houfir

9.

in ~~man~~ selita

10.

Hutanga
Heiwele

11.

12.

13.

14.

15.

16.

fitti Magdalenaks/ kellest settse kurtja
Baimo olli wälja lähnud.

3. Ning Johanna/ Kusa Herodest
Barra-Hoidia Maene/ning Susan-
na/ ning paljo muhd/ ke tedda ait-
sid omma Barraga.

Ewangel: Lähhes samal Pühhal
Päwal enne Kristusse ülestoumissi
Pühha.

4. Agga kui paljo Nohwast ühkes
offi/ ja Linnadest temma juce töt-
sid/ wälis temma Lähhendamis-
Sanna lähbi.

Uks Kütroja läks wälja omma Se-
meh külwina/ ja kui temma külwas/
kukkus muist Te äre/ ja sötksti ärea/
ja Lühud Laikba al sõwad sedda
ära.

6. Ja muist (kukkus) ~~Ma~~ Ma
päle/ ja kui temma toustis/ kuitis
temma ärra/ sepärrast et temmal ep
olnud Märga.

7. Ja muist kukkus keff ~~Ma~~ Ma
ohhadest sella ning Ohhadad toustid ül-
les ning lammata sid tedda ärra.

8. Ja muist langis hä Ma päle/
ja kui temma ~~Ma~~ Ma / landis tem-
ma sabbakordse Wilja/ kui temma
sedda ütliis/ hüdis temma: Kei Kde-
wad on kuulma/ kuulgo.

9. Agga temma Jüngrid lüsksid
temmale: Mis Lähhendamis-
Sanna se olneb?

10. Agga temma ütliis: Teis on
Jumala Rigi jalka Astjad tädä
antud/ agga mutle Lähhendamis-
Sannade lähbi/ et nemmad näh-
hes et nä/ ja kuuldes ei moista.

11. Agga se on se Lähhendamis-
Sanna: Se Seme on Jumala Sanna.

12. Agga need Te ädrised on need/
ke sedda kuulwad: Pärast tulles
Kurrad/ ja wottab se Sanna nende
Süddamest ärra/ et nemmad ei pea
ustata/ egga õnsaks sama.

13. Agga need ~~Ma~~ Ma pädised
on need/ ke kui nemmad kuulwad/
Rõnõga sedda Sanna wasto wot-
wad/ ja neil ep olle mitte Juurt;
ürristeleks ~~Ma~~ Ma uswad nemmad/
ning Kristusisse ~~Ma~~ Ma tagganwad nem-
mad ärra.

14. Agga mis Ohhadad sella kul-
lus/ on need/ ke kuulwad/ ja läh-
havad/ ja neid lammatakse ärra
sannast Eiso Murrest/ ja Riikustest/
ja Hiimudest/ ja ei kanna wahmist
Wilja.

15. Agga mis hä Ma päle langis/
on need/ ke sedda Sanna kuulwad/ ja
tattest ~~Ma~~ Ma hädä ja kauni Süd-
damest/ ja landwad Wilja Kanna-
tusse sees.

16. Agga ütli ei sõdista Künalt/
ja kattab tedda Astjaga künni/ ehk
panneb tedda Sänge alla; Waid
panneb tedda Kündla-Jalka päle/ et
need

need/ ke sisse tullen ad/ Walget na-
wad.

17. Sest ühtegit ep olse ~~arrapaidud~~^{arrapaidud}/
mis ei peaks arwatikkufe sama/ ep
olse ka ühtegit ~~lollaja~~^{lollaja}/ mis ei peaks
täda sama/ ja ilmoma.

18. Sepärrast katse/ kulda teie ku-
lete: Sest kel on/ sellele peab ande-
tama; Ja kel ep olse/ seil peab ta se
ära woetama/ mis temma mõtleb
ennefel ollera.

19. Agga temma jure kullid tem-
ma Emma ja Wennad/ ja ei woi-
nud wille temma jure sada Rahwa
pärrast.

20. Ning teinase kullutabi monnest/
ke ütliid: Sinno Emma ja sinno
Wennad seiswad Oues/ ja tahtwad
sind nähha.

21. Agga temma wastas ja ütliis
nelle: Minno Emma ja minno
Wennad on need/ ke Jummalta San-
na kuulwad/ ja sedda teggerad.

22. Ja ühbel Päwal sündis se/ et
temma Laewa astus ~~omma~~^{omma} Püngri
dega/ ja ütliis nende watto: Katti üt-
le järre/ ja nemmad lätsid.

23. Ja kui neumad lätsid/ uinus
temma maggama/ ja Tulispõ tou-
sis järwe pale ja Laew sai tais Wet/
ja nendel olli. Sedda Kä.

24. Agga nemmad lätsid temma
jure/ ja arratahid tedda ülles/ ja üt-
lid: Eppetaja / Eppetaja/ uete lah-

hane hukka; Agga temma toustis
ülles/ ja übroedas Tuult/ ja Laened/
ja nemmad jäid waid/ ja Jlm sai
waaks.

25. Agga temma ütliis nende was-
to: Kus on teie Üst? Agga nemmad
kartsid/ ja imnetelid ja ütliid ~~la~~^{la}
Kis/ kes se on/ et temma ka Tuult ja
Wet kättis/ ja need kuulwad tem-
ma Sanna!

26. Ning nemmad lätsid Paewaga
Kadaron ~~la~~^{la} Male/ se on Kulilea
Kohmas.

27. Agga kui temma Male läts/
kullid temma wasto üls Mees Pinnasi/
sel ollid kurjad Wainud ammb A-
jast/ ja temma ei piddand. Mees Sel-
jas/ ja ei seisnud Kõdt. / kuid Hau-
ade seers.

28. Agga kui temma JEsus näg-
gi/ kiffendas temma/ ja langis tem-
ma ettemahha/ ja ütliis sure Hälega:
Mis on mul sinoga teggemisi/ JEsus
Kelge kõrgema Boeg! Ma pa lun
sind/ et sa mind ei waewa.

29. Sest temma kättis sedda ro-
jast Waino Jannesele seest wõlja-
mimas: Sest temma ollid tedda kaua
Aega jubba waewanud/ ja temma
olli Abhelas kinni/ ja hoietti Jalg-
raudus/ ja temma kiffus ~~la~~^{la}
katti/ ja aeti kurjasi Wainasi Kõrbe!

30. Ning JEsus küsis temmalt/
ning ütliis: Mis so Minnit on: Ag-

17. *am... is... of... of...* | *ja i wagger Mal-waifer*
| *am... dach* 25.

18. | *Meine kufe wato*
| *hij / leo*
| *lof / wotom*
| *hulda* 26.

19. | *ruhwa*
| *kul.* 27.

20. | *huff*
| *solund Kube*

21. | *hanju teina wagger*
| *hulda*

22. | *in... stia*
| *hina pole* 28.

23. | *haja*
| *hanta pad illailla (v. illailla)*
| *hella* 29. | *hchelotteja*
| *clawid*
| *deop*

24. | *hella* 30.

31.

38.

32.

39. | ~~oma kotta kaggaji~~
~~limes chikan~~
200 mi, all and 1/2

33.

| kii | fac välyätulima

40.

| metan uie | lea

| kuela solda pell ja line

34.

| lävatar ann st u ad h.

41.

35.

| mii oll fundima u. hutti
tefure tune u. lemp st st 42.
trimep
loicean

36.

43.

| Peavint
lksi

37.

| le salon Helka, mii pell kava 44.
ra salon im le u ad o ad
lmu

45.

ga temma ütli: Region/ seft passio kurjad Waimud ollid temma sisse lāinud.

31. Ning temma passus tedda/ et temma neid ei piddand kāsima Sūgawase minna.

32. Agga saäl olli suur Hull Siggo Karjas Mā pāal/ ning nemnad palisid tedda/ et temma neile piddi Lubba andata nende siffemina/ ja temma andis neile Lubba.

33. Siis lāksid need kurjad Waimud seft Innimessest wālja/ ja lāksid Siggade sisse/ ja se Karri lāks ülle Pāa-~~steti~~ Kādo pāält. Jāttot/ ja uppus āra.

34. Agga kui Karjased sedda nāggid/ mis sūndis/ pōggenid nemnad āra/ lāksid ja kulutāsid sedda Linna/ ja Kūllades.

35. Siis lāksid nemnad wālja waatma sedda/ Innimesi/ kellest kurjad Waimud ollid wālja lāinud/ Jēfusse Jallade jures istmas Riešā/ ja oige Melegā/ ja nemnad kartsid.

36. Ning need/ kes sedda ollid nāhnut/ kulutāsid neile/ kuida se kurjast Waimust Waerwatud olli terweks sanud.

37. Ning seifimberkōutne Kādarent-~~Ma~~ Rahwas passus tedda/ et temma piddi nende. jurest ārramin-~~aema~~/ seft et Hiemi olli nende pāle tulud. Ja temma āsus Paerwa/ ja lāks taggasi.

38. Agga se Mees/ kellest kurjad Waimud ollid wāhšalāinud/ passus tedda/ et temma piddi sama temma jure jāhā: Agga Jēsus lastis tedda enne seft āra/ ja ütli:

39. Minne jälle Kōijo/ ja rāgi üles/ mis suur Kōija Jummal sulle on teinud/ ja temma lāks āra/ ja kulutas seife Linna lābbi/ mis ~~suur~~ Kōija Jēsus temmale olli teinud.

40. Ning se sūndis/ kui Jēsus taggasi tulli/ wottis Rahwas tedda waasto: Seft nemnad ootsid tedda keil.

41. Ning waat/ āks Mees Niut-~~me~~gā Jairus tulli/ ja temma olli Kōggobasse Kōhāllsem/ ja temma langis Jēfusse Jalse ette mahha/ ja passus tedda enese Kotta tulkāda.

42. Seft temmal olli üks ainus Tūttar liggi kabbeteisi Kūmmē Nastane/ ja sesamma wagus Hinge: Agga kui temma sinna lāks/ tungis Rahwas temma pāle.

43. Ning üks Naenejōlli Werre-~~Edw~~wes oliud kakkēisi Kūmmēnd Nasta/ Kōlli keil omma Wāra Ar-~~tibe~~ tibe kōte ārrafullutanud/ ja ei woinud kellest Terwišt sada.

44. Se tulli taggant/ ja hakkas temma Me-~~P~~allisusse linni/ ja sed-~~ba~~maid löppes temma Werre-~~L~~ōbbi āra.

45. Ning Jēsus ütli: Kes on min

minnuse putunud? Agga kui keis sal-
gaid / ätlis Petrus / ja need / te tem-
ma jures ollid: Oppetaja / Rahwas
kungib sinno päle / ja toukas sind / ja
sinna itled: Kes on minnuse putunud?

46. Agga Iesus ütles: äks on
minnuse putunud: Sest minna ol-
len tundnud enneseft Wägge wälja-
minnetra.

47. Agga kui se Naene näggi / et teina
et rolnud sallaja jada / tulli temma /
wärtis ja langis teina ette mahha /
tunnistas teige Rahwa ees illes /
mis Asja pärrast teinma temmase
ollid putunud / ja kutas temma sedda-
maid olli terweks sanud.

48. Agga temma ütles temmale:
Ollerahbul Dattar / sinno list on sind
terweks teanud / minne Rahhoga.

49. Kui temma alles räkis / tulli
äks Roggodusse Kona - Ullema Per-
est / ja ütles temmale: Sinno Lüt-
tar on surnud / ärra te Oppetajale
warra.

50. Agga kui Iesus sedda kulis /
wastus temma temmale / ja ütles:
ärra karda / ussu agga / siis peab tem-
ma terro. es ja na.

51. Agga kui temma Kotta sai / et
lastnud temma seddasid sisse minna
minud / ja Petrust / ja Jakobit / ja Jo-
hannest / ja e Papi Ina ja Emma.

52. Agga kui nutsid / ja kaebid ted-
da. Agga temma ütles: ärge nutse

temma ep olle mitte surnud / waid
temma maggab.

53. Ning nemmad naersid tedda /
sest et nemmad täadid / et temma ol-
li surnud.

54. Agga temma ajas keis wälja /
ja hakkas temma Kätte kinni / ja hü-
bis / ja ütles: Paps touse illes.

55. Ja temma hing tulli ille / ja
temma touis seddamaid illes / ning
temma lastis temmale-sua-anda.

56. Ning temma Wannemad eh-
matafid ärra: Agga temma kelis
neid kellegile sedda räkimaft / mis ol-
li sündinud.

Se IX. Pätuf.

1. Agga temma kutsus omma
kakssteiskümmed Jüngrid
koko / ja andis nendele
Wägge ja Melewalda teige kura
Waimude ille / ja Löwred parran-
dada.

2. Na lastitas nemmad wälja ku-
lutama Jumala Riiki / ja Haiged
terweks teggema /

3. Ning ütles nende wasto: Äрге
wootke middakit Te päle / ei Sina /
ei Pauna / ei Peiba / egga Rahha:
Ei pea ka kellegile kaks Kube ollen a.

4. Ja kumma Maale teie eal läh-
häte / sinna äge / ja saält minge wälja.

5. Ja te eal teid wasto ei wotta /

53.

46. | rōhluva d. jona et al. lo.
| pūstid

54.

47. | et Väggi mittuq or väija
| laimud

55.

48. | pūstak

56. | iihalegi

49. | pūge

57. | pūlle

50.

51.

53. | jona (keppid)

51. | kui, agga

54. | iihalegi

52.

55. | kur kotto.

56.

1. äm veile

2.

~~netto~~

Ämverksamhet

~~de~~ ^{för} ~~de~~ ~~äm~~ ~~bestäm~~

13.

7. | äkt | vald | för äkt

8.

Ämverksamhet | de

14.

9.

Äm

15.

10.

~~Ämverksamhet~~

Äm
fört

16.

11.

Äkt

17.

Äkt

12.

18.

sest Pinnas / minge waha / ja puista-
ge ka se tolmä teie Valge päält mah-
ba ühheks Tuustusse / nende wasto:

6. Ning nemmad läksid waha /
ja läksid Allerid läbbi / ja kulusid
Ewangeliummi / ja teggid terweks
leigis Paikas.

7. Agga Herodes se Messingerst ku-
lis keit / mis temuast Andis / ja olli
kähhe pääl / sepärast et monni-
ga töödi / Johannes on Surust ül-
lestonsnud.

8. Agga monningas / et Elias on
ennast näitnud / agga muist / et
neist wannast Prohwetist üts on ül-
lestonsnud.

9. Ning Herodes ütli: Johan-
nelle Pää ollen minna lästnud ot-
sast mahha raiuda: Agga kes se on /
kesist minna jähherdust kulen / ja
temma pädis tedda nähha jada:

10. Ja need Apostlid tulsid tagga-
si / ja rääksid temmale / mis ~~sest~~
nemmad ollid teinud: Ja temma
wottis nemmad / ennese jure ja läks
ärta körwale ühhe tähja Paika /
Pina pole / mis kulusid Persaidaks.

11. Agga kui Rahwas jödda täda
sai / ~~läksid~~ / nemmad temma järvels:
Ning teima wottis nemmad wasto /
ja rätis neile Jummalä Rigist /
ja sei parrandamist tarwis olli /
neid teggi temma terweks.

12. Agga Pääro hättas Döte ~~se~~

se minnema / ja need kaks teistkin-
mend tulsid temma jure / ja ütli
temmale: Kasse Rahwas minna / et
nemmad ~~ümbertönd~~ Allerid ja
Käks / wotwad minna Sinajale /
ja Roga leida / sest meie oleme siin
tähjas Paikas.

13. Agga temma ütli nende was-
to: Andke teie neie süa. Agga nem-
mad ütli: Meil ep olle ennainb / kui
wiis Leiba ja kaks Käks / olgo siis
et meie lähhante / ja Roga ostame
keise selle Rahwale.

14. Sest neid olli liggi wiis tubhat
Meest. Agga temma ütli omma
Jüngeride wasto: Käksige neid mah-
ha tüüda / igga Hukka toistkümend.

15. Ja nemmad teggid ninda / ja
ütsid keit mahha omma.

16. Agga temma wottis neid wiis
Leiba ja kaks Käks / ja watis alles
Taewa / önnistas neid / ja murdis ja
andis omma Jüngeridele / Rahwa et-
te panna.

17. Ning nemmad söid / ja igga üh-
he Köhh sai täis / ja neid Paikotegi /
mis neil olli üle jänud / korjati kaks-
teistkümmend Korwi täis kotte.

18. Ja se siindis / kui temma üts
olli Paikwed piddamas / ollid teima
Jüngerid temmaga / ja temma ütli
neid ja ütli: Keddaks mind Rah-
was ütleb ollerwad.

19. Agga nemmad wastasid / ja

19. ütliid; Kristia Johannefets. Muist E-
liase. Agga muist / et üks neist wan-
nast Bronwetist on üllestousnud.

20. Agga temma ütliis nende wog-
to: Keddaks teie mind ütlete / ollewad
Ja Petrus wastas / ja ütliis: Jum-
mala Kristuse.

21. Ning temma kelis neid / ja
kästis ühhegitse sedda rähida.

22. Ja ütliis: Inimesse Boeg pe-
ab paljo kannatama / ja ärrapöläeta-
ma Wannanisti / ja üllemist Prees-
trist ja Ktriatundijst / ja ärratappata-
ma / ja kolmandal Päwal / ülles-
tousma.

23. Ning temma ütliis keltgile: Ke-
minno järrele tahhab tulla / se salga-
ko isstennast ärra / ja wotko omma
Kristi iggapäärw (enese päle) ja
salga minno järrelt.

24. Sest ke omma Ello tahhab
hoida / se kaotab sedda ärra. Agga ke
omma Ello müno pärrast ärraka-
otab / se hoiab sedda.

25. Sest mis se Inimene / kas-
taks / kui temma olteks keil Ma ilma
Kaspouks sanud / ja sataks isst en-
nast hukka / ehk teeks enesele Rahjo.

26. Sest ke münd ja minno San-
na häbbened / sedda tahhab Inni-
messe Boeg häbbeneda / kui temma
tulleb omma ja Issa ja pähha Ingli-
de Aus sees.

27. Agga tõest minna ütlen teile / et

monni neist on / ke sin selswad / ke ei
pea surma waiatsina / ennegi nem-
mad kappad / jummalast / Nigi.

28. Agga se sündis liggi kahheksa
Päwa / pärrast neid Komesid / et
temma Petrus ja Johannest / ja Ja-
kobi ennese ütre wöttis / ja läks ühhe
Mä päle Palwet piddama.

29. Ja kui temma Palwet pid-
das / läks temma Palle teise Päule /
ja temma Rided lähid walgetis ja
hilasid.

30. Ning waat / kaks Meest rääk-
sid temmaga / need olid Moses ning
Elias.

31. Neid nähti selged ollewa / ja rääk-
sid temma Otsast / mis temma Je-
rusalemmas piddi löppetama.

32. Agga Petrus ja need / ke tem-
maga olid / olid / ühhe ma-
ma münd / ja kui nemmad üllesär-
kaid / näggid nemmad temma sure
Selguist / ja neid kaks Meest temmaju-
res seiswa.

33. Ja se sündis / kui nemmad
temmast hakkasid ärralahkuma / üt-
lis Petrus JEsusse wasto: Öppetaja /
sin on meil häjolla: Tchkem kolm
Maja; ühhe sulle / ühhe Mosesele / ja
ühhe Eliakle; Ja ei taadnud / mis
temma ütliis.

34. Agga kui temma sedda rähis /
tullit üks Pilto / ja warjus nende
ülle; Agga nemmad kartsid / kui
nem-

20. | ...

28. | kivi / lauant / kuitoja / mätää

21.

29. | tepposwood / la

22. | mi kolmasa ammattitaitoa
| tetta
| ää

30.

23. | ...

24.

32 | ...

25. | koto on k
| kään

33 | ...
... et mitä jos allena

26. | de pöytä on kääntö, kalle pöytä
| kaab teline

34 | ...

27

34

35. | pörane

43.

to pärraf

36. | eiti
| ie

44.

37. | alla

38. | peale

| kassa | pärraf

39. | v. v. a. v. f. v. g. l.

45.

40.

47. | oneste

48. | p. p. o. e. b.

41. | pörane
| kui
| katatamine

49.

42.

uenniad Piltroesse lakkid.

35. Ning üks Hääl tulli Piltroest/
ja ütles: Seion minno armas Poeg/
kuulge tedda.

36. Ning kui se Hääl kuuldi / siis
kõnnes nemad JEsus üksi / ja nemad
jäid waad / ja ei kuulatanud kellegite
uiddakit neil Päiwil seitsamunast /
mis uenniad ollid näinud.

37. Agga teisel Päiwil sündis / kui
nemad Mäält mahha lakkid / tulli
paljo Rahwast temma wasto.

38. Ja waat / üks Mees Rah-
wa sääst liskendas / ja ütles: Oppe-
taja / minna pallun sind / wata min-
no Poja järrele; Sest temma on
minno aino-sündigud Poeg.

39. Ja waat / se Waim hakkab tem-
mase kinni / ja temma kiskendab sed-
damaid / ja temma kiskub tedda / et
temma Wahto ajab / ja temma lah-
tub temmast waerwalt ärra / kui
temma tedda saab kiskud.

40. Ning minna ollen sinno Jün-
grid pallunud / et nemiad tedda pid-
did wälja-ajama / ja nemiad ei woi-
nud mitte.

41. Agga JEsus wastas ja ütles:
Oh Uskmatu / ja ärrapõrdud Sug-
gu / kauaK pean minna teie jures olle-
ma / a teid kallima: To oina Poja seie.

42. Ja kui temma weel tullemas
olli / kiskus tedda se kurri Waim / ja
uustas tedda; Agga JEsus üt-
les:

wardas sedda rojast Waimo / ja teggi
se Poisi terweks / ja audis tedda om-
ma Issale.

43. Agga keik ehmatasid sedda
süüet Jummalala Luu-keggo; Agga
kui nemiad keik Innimeks pannid /
mis JEsus teggi / ütles temma om-
ma Jüngrid wasto:

44. Pange teie need Sanna om-
ma Kõrwade sisse; Sest Innimes-
se Poeg peab Innimeste kätte ärra-
aunetama.

45. Agga nemiad ei moistnud
mitte sedda Sanna / ning se olli nen-
de eest ärrapõrdetud / et nemiad sed-
da ei moistnud / ja nemiad kartsid
temmalt sedda Sanna kuskida.

46. Agga nende säas tousis se Mõt-
te / kes eal nende säast keike suremb pid-
di ollema.

47. Agga kui JEsus nende Süd-
dame Mõttest näggi / wottis temma
ühhe Lapse / ja panni se ennese kõrwal
seisma /

48. Ja ütles neile: Ke eal sedda
Lap wasto wottab minno Rättimel /
se wottab mind wasto: Ja ke mind
wastowottab / se wottab sedda wasto /
ke mind on lakkitanud; Sest ke teist
keigist se wähhemb on / se peab suur
ollema.

49. Agga Johannes wastas / ja üt-
lis: Oppetaja / meie näggime ühhe
sinno Rimmel kurjad Waimud wäl.

ja ajatva/ ja meie olleme ted da keel-
tud/ sepärast/ et temma meiega
(sinno) järvel/ ei ~~teie~~ ~~teie~~.

50. Ning JEsus ütles temma
wasto: Arge keelge/ sest ke meie was-
to ep olle/ se on nreie poolt.

51. Agga se sündis/ kui ~~se~~ ~~se~~ ~~se~~
et tedda piddi ärrawoetama/ siis
põris temma omma Palle/ ~~et tem-~~
~~ma~~ Jerusalemma pole ~~lähets~~.

52. Ning temä läkkitas ennese eel
Käsiud/ ja need käsiid ia läkiid übbe
Sawaria: ~~Ma~~ ~~Allewisk~~/ temmale
Omaja walustama.

53. Ning nemmad ei wotnud ted-
da mitte wasto/ sest et temma ~~omma~~
Palle olli ~~põrnud~~/ Jerusalemma
pole minna.

54. Kui temma Jüngrid/ Jakob
ning Johannes sedda näggid/ ütliid
nemmad: Jssand/ tabhad sa/ siis
tabhamie meie kästeda Luld/ Daerast
mahha tulla/ ja neid ärrarikkuda/
winda kui Elias ka teggi?

55. Agga temma põris ennast üm-
ber/ ja ~~neis~~ ~~neid~~/ ja ütles: Teie ei
tää mitte/ missugguse Waino pär-
rast teie ollete.

56. Sest Innimesse Poeg ep olle
mitte tulnud Innimesse hinged ~~är-~~
~~rahukkama~~/ waid hoidma: ja nem-
mad läkiid übbe teise Allewisk.

57. Agga se sündis/ kui nemmad
cl. Te pääl ~~olli~~/ ütles ~~üts~~ temmale:

Jssand/ ma tabhan ~~sa~~ järvel/ Eia/
kubho sa eal lähed.

58. Ning JEsus ütles temma):
Rebbastes on ~~Allewisk~~/ ning Linnudel
Daerwa al ~~Wesid~~: Agga Innimes-
se Pojal ep olle mitte ariet/ kubho tem-
ma Pjäd woiks panna.

59. Agga temma ütles Abbe teise
wasto: ~~Tullema~~ järvel: Agga tem-
ma ütles: Jssand anna mulle lubba
minna/ ja omma Jssa enne mahha-
matta.

60. Agga JEsus ütles temma
wasto: Lasse ~~Surnud~~ on ~~Surnud~~
matta: Agga minne sinna/ ja kulu-
ta Jummalä Nigi.

61. Ning üts teine ütles: Jssand
minna tabhan sinno järvel/ wasta:
Agga anna mulle Lubba Jumma-
laga jätta neid/ se minno Malas on.

62. Agga JEsus ütles temma was-
to: Utkke/ ke omma Käst Adra kül-
ge panneb/ ja watab taggasi/ ei köl-
~~te~~ Jummalä Nigile.

Se X. Wätuf.

1. **A**gga pärast sedda säbis ka se
Jssand teist seitseküünd/
ja läkkitas neid kaks ühhes
ennese eel/ igga Linnä ja palka/ kuh-
hoteinna Wötte olli minna.

2. Siis ütles temma nende wastos
Leikamist on paljo/ agga ~~Wöteggitid~~

- 50. /varsto
- 51. /varsto
5.11 Perli
- 52. /pigeolo
/sinimanna
- 53. /varsto
- 54. /varsto
- 55. /varsto
- 56. /varsto
- 57. /varsto
- 58. /varsto
- 59. /varsto
- 60. /varsto
- 61. /varsto
- 62. /varsto
- 63. /varsto
- 64. /varsto
- 65. /varsto
- 66. /varsto
- 67. /varsto
- 68. /varsto
- 69. /varsto
- 70. /varsto
- 71. /varsto
- 72. /varsto
- 73. /varsto
- 74. /varsto
- 75. /varsto
- 76. /varsto
- 77. /varsto
- 78. /varsto
- 79. /varsto
- 80. /varsto
- 81. /varsto
- 82. /varsto
- 83. /varsto
- 84. /varsto
- 85. /varsto
- 86. /varsto
- 87. /varsto
- 88. /varsto
- 89. /varsto
- 90. /varsto
- 91. /varsto
- 92. /varsto
- 93. /varsto
- 94. /varsto
- 95. /varsto
- 96. /varsto
- 97. /varsto
- 98. /varsto
- 99. /varsto
- 100. /varsto

12.

13.

Weggenand Clau

12 Februar 1875

14.

15. Filippi dit. 11/25.

16.

17.

18.

19.

20.

4. | ju

5. | ju

6. | ju

7. | schneft knaft keise

8. | ju

9. | ju

10. | ju

11. | ju

12. | publiaue | am juve liggi

onpiffut; Sepärrast passuge leifa
 misse Iflandat/ et temma Edtegg-
 ad omia leifa misse kallale wälja ariab.

3. Minge/ waast/ minna läkkitan
 teid/ kui La'led, leffet. Suintide sella/

4. Agga ärea-landte kultregegga
 Pauna/ eaga Kingi/ ning ärge terre-
 tage leddast Te pääl.

5. Agga kuppama Kotta teie eal
 fisse läbhäte/ sääl üttele eesiti; Rah-
 ho- sellesinnastse Roale.

6. Ning kui/ sääl on Rahho Lays/
 fies hingab teie Rahho temma pääl:
 Agga kui ep olle/ fies tulleb se teile
 taggasi.

7. Agga sinna Kotta jäge/ söge
 ja joge/ mis neil on? Sest Edteggja
 on omma Wasga wdärt. Ärge kön-
 dige mitte Kottast Kotta.

8. Ning kuppama Linna teie läb-
 häte/ ning nemmad teid wastowot-
 wad/ (sääl) söge/ mis teie ette pan-
 nastse.

9. Ja teie selle sees need Haiged
 terweks/ ja üttele neile: Jum-
 mala Riik on teie. liggi saad.

10. Agga kuppama Linna teie eal
 läbhäte/ ja nemmad teid ei wotta
 wasto/ säälte minge wälja temma U-
 litfa päle/ ja üttele:

11. Ka sedda Tolmo/ mis teie Lin-
 nast on meie külge hakkanud/ puista-
 me meie mahha teie päle; Ommeti
 peate teie sedda täädma/ et Jumma-
 la Riik teie läbhidel on olnud.

12. Agga minna ütlen teile/ et sel
 Päreal Sodoma Rahwal peab
 hölpsamb Pölm Kottus ollema/
 kui sel Pinnal.

13. Hädda sulle Koratsin/ Hädda
 sulle Betfalda! Sest kui Tirus/ ja
 Sidonis need Jummeteggnid ollesid
 sündinud/ mis teie jures on sündinud/
 nemmad ollesid ennemuiste Kottis
 ja Tubkastles Wastust pöörnud.

14. Ommeti peab Tirus ja Sidonis
 hölpsamb Pölm ollema Kottus/
 kui teile.

15. Ja sinna Kapernaum/ te sin-
 na Caerwani olled üskendud/ sind pe-
 ab Pörgoni mahhalikkatama.

16. Ke teid kuleb/ se kuleb mind/ ja
 ke teid ärrapölgab/ se pölgab mind;
 Agga ke mind ärrapölgab/ se pölgab
 sedda ärra/ ke mind on läkkitanud.

17. Agga need seitsekümmed tul-
 lid Römoga taggasi/ ja ütlid: / Ka
 kurja Wainud on meie Melewalla
 al sinno Nimmel.

18. Agga temma ütlis neile:
 Minna näggin Sabana/ kui Walke
 Caerwast mahhalangema.

19. Waast/ minna annan teile
 Melewalda Usside ja Korpionide pä-
 le tallada/ ja feige selle Waenlaste
 Wde päle/ ja ühtefit ei pea teile lab-
 jo teggeina.

20. Ommeti ärge olge sepärrast
 röömsad/ et Wainud teie Melew-
 la.

la ai on; Sigga olge ennamb rõõmsad/ et teie Nimmied Laewas on üllespantud.

21. Sel/ Zunnil olli Iesus Waimus/rõnnis/ ja ütliis: Minna Kikan find/ Issa/ Laewa niga Ma Issand/ et sinna sedda targade ja noisilikude eestolled ärrapeitnud/ ning olled sedda tãda andnud Wãct/kuulle; Ja Issa / fest se on ninda sinno Mele pãrrast olnud.

22. Keil on mulle minno Issast aritud / ja ütliis mu ei tunne / kes Boeg on/ kui agga Issa / ja kes Issa on/ kui agga Boeg / ja kellele Boeg sedda takhab tãda anda;

Ewangel: Kolmeteistkümne Pãhha.
hal Pãwal pãrrast kolme-aino Jummalã Pãhha.

23. Ning temma põris õmber omma Jõngride pole / ja ütliis neile temmãnis: Onfad on need Silmad/ ke nõõdjad/ mis teie nãte:

24. Eest minna ütlen teile/ et paljo Prohwetid/ ja Runningad on tahtnud nõõha / mis teie nãte / ja ep olle sedda mitte nõõnud / ja kuulda/ mis teie kulete/ ja ep olle sedda mitte kuulnud.

25. Ning waat / üks Riinatundja toufis ülles/ tiusas sedda / ja ütliis: Õppetaja / mis ma pean teggema/ et minna iggawesse Ello pãrcin.

26. Agga temma ütliis temmale: Mis on Rãssus kirjutud? Kuida sa loed?

27. Agga temma wastas ja ütliis: Sinna pead Issanda õnima Jummalã armastama keigest õmmast Süddãmeist/ keigest õmmast Hingest ja keigest õmmast Wãest / ja keigest õmmast Melest/ ja õnima Piggimeist/ kui issiennast.

28. Agga temma ütliis temmale: Sinna olled õiete wastanud; Te sedda/ his pead kãhha ellama.

29. Agga temma tahtis issiennast õigeks panna/ ja ütliis Iesusse wasto: Kes siis on minno Piggikenne?

30. Agga Iesus wastas/ ja ütliis: Üks Innimenne lãks Jerusalemmast alla Jeriko pole/ ja sattus Rõõrolide Kãtte; Kui need, sedda said riõõnud/ ja ipekõnud/ lãksid neimad ärra/ ja jãksid sedda pool surnud maaha.

31. Agga üks Preester lãks kogematta seddasõnina Te- alla/ ja kui temma sedda nõõgi / lãks temma mõda.

32. Ja ninda sammoti üks Perwiit/ kui temma sinna palka sa/ lãks temma/ ja watis/ ja lãks mõda.

33. Agga üks Samaria Mees lãks sedda Teed/ nõõs temma jure / ja kui temma sedda nõõgi / sai temma Südda hãlledaks.

34. Ja lãks temma jure/ ja siddus tem-

26.

21.

inted dogad

10. kanta pira etop ringt
nda pole m. talle:

27

12
100
1000

22.

28.

29

23.

liskiänranis

30. / k pira piale
kanta lisa
pealegi

24

31

32

helli

25.

33

häv
hulli

34

hulli

35. | kui teia | ära

| kõrbenipõule
| kasa kooli teia pinnalt | kor
| eitam

36.

37. | hallastar

38. | ~~valle~~

39. | võtma hiki
| de eer

40. | lõuna | ja sep kooli
| müü

41. | ja muudeti n. kooli ehitajele
| võtma mitme kooli pinnalt

42. |

1.

2.

3.

4.

5. | maal on müü

6.

7.

temma Sawad kinni / ja wallas Oli-
liia Wina sisse / tõstis tedda emma
Weikse Sälja / ja wõis tedda Maa-
ra / ja kandis hooft temma pärra ?

35. Ja teikel Pärawallaks temma
ära ja wõttis kaks Krossi wälja / ja
andis Pärrimehhele / ja ütles temma-
le: / Kõnd temma järrele / ja mis sa
weel / peaksid kullutama / tahhan
minna taggasi tulles / sülle maksa.

36. Keddad ja neist kolmest arwad
selle Pähhema ollerda oliud / ke
Nõõrel de kätte olli sattund.

37. Agga temma ütles: Se / ke
temma päle / ~~Armo~~ heitis: Siis üt-
lis / Jesus temma wasto: Minne /
ja te janna niidasaminotti.

38. Agga se / sindis / kui nemmad
käind / siis läks temma ihhe Alleri-
ke / agga üks Naene Minniga Mar-
ta wõttis tedda wasto oima Majase.

39. Ning temmal olli üks Odde /
se kutsuti Mariaks / se istus / Jesusse
Jalgele / ja kulis temma Kõnne

40. Agga Martal olli paljo tegge-
mist mitmesugguse Tenistusega / ja
temma tull / ja ütles: Jssand / eks
sina sedda tahhale panned / et minno
Odde mind lassib üksi Waewa näh-
ha / et ütle temmale / et temma mind
peab ka aitma.

41. Agga Jesus wastas ja ütles
temmale: Marta / Marta / sinna teed
awesele paljo Murre ning Waewa.

42. Agga üks Aosi on tarwis Ma-

ria on parramat Ossa wallitsemud /
se ei pea mitte temast ärrawoetama.

Se XI Pätuf

1. Ning se / sindis / et temma
Jäshes Paigas olli Balwed
piddamas / ning kui tem-
ma sedda olli lõppetanud / ütles tem-
ma Jüngeril üks temma wasto: Jss-
sand õppeta meid Balwet piddamas /
ninda kui / Johannes oima Jüngerid
on õppetanud.

2. Agga temma ütles nende was-
to: Kui teie Balwed peate / siis ütrel-
ge: Meie Jssa / ke ~~Anna~~ olled Tae-
was / pühhitsetud sago sinno Minne.
Sinno Riik tulgo. Siis Tahtminne
sündko / kui taewas / ninda ka Maa pää.

3. Meie iggapärawast Leiba anna
meile iggapäaw.

4. Ja anna meile Andeks meie
Pattud: Sest meie anname ka an-
deks keigile / ke meil wõlgoon. Ning
ära sata meid / kiusatusse sisse / waid
päästa meid ärra sest kurjast.

5. Ning temma ütles nende was-
to: Kes on teie jääst / ke / Sõbber on /
kui temma tulleks keft / ke / temma
jure / ja ütles temma wasto: Sõb-
ber laena mulle kolm Leiba:

6. Sest minno Sõbber on Te päält
minno jure tulnud / ja mul ep olle nit-
te / mis ma temma ette woin panna.

7. Ning temma peaks seest was-
tama / ja ütles: Ärra te m^o / ke

Tul.

Täht! Uks on jubba sukto pandud/
ja minna Lapsed on minnoga Wodis/
minna ei woi üllestousta/ja sulle anda.

8. Minna ütlen teile: Eht temma
ei touieks ja temmale annake/ sepär-
rast/et ta temma Söbber on/siis tou-
seb temma ommeti se häbbematta
Käsiniisse pärrast/ja annab temma-
le nipaljo/ kui temmale tarwis on.

9. Ning minna ütlen teile ka:
Palluge/ siis antakse teile: Otsige/
siis teie leiak/ kopputage/ siis tehha-
se teile lahti

10. Eest ke ~~est~~ pallub/ se saab/ ja
ke otib/ se leiab/ ja sellele/ ke koppu-
tab/ tehhasse lahti;

11. Ja mis sugust ~~ist~~ Issast teie sa-
ak Doeg Leib pallub/ kas temma
temmale peaks Kirowi andma? Ja
kui temma Kalla pallub/ temma
peaks temmale. Maddo pakkuma
Kalla affereks

12. Eht kui temma Minna pal-
lub/ kas temma peaks temmale Kor-
pioni andma?

13. Kui teie niüd/ ke teie kursad
ollete/ märkate häid Anded anda
omma Lastele/ kui paljo ennamb an-
nab Issa Täerwast pühha Waino
neile/ ke tedda palluwad.

Evangel: Kolmandal Pühhal
Pämal Vaastus.

14. Ning temma ajas ähhe kurja

Waino wälja/ ning se oliti keletos/
Agga kui kurri Waini sai wälja/ lä-
nud/ siis jändis/ et se ~~tem~~ raris/
ning Rahwas panni sedda Jumeks.

15. Agga monniagad nende suast
ütliid: Temma ajab kurjad Wainud
wälja Peeltsébulli, kurja Wainude
üllema läbbi.

16. Agga teised kinsäsid tedda/ ja
küssisid temmalt Tähte Täerwast.

17. Agga temma moikis nende
Wõtted ärra/ ja ütliis nende wasto:
Agga Kuningriik/ mis isikeses
koko ei sumi/ lähhäb: tihjats/ ning
se Kodda/ mis iskenesega koko ei
sumi/ langeb.

18. Agga kui Saban issi ennesega
koko riiki/ kuis wab temma Riik
seisima/ et teie ätlete/ mind Peeltsé-
bulli läbbi kurjad Wainud wälja a-
jawa.

19. Agga kui minna Peeltsébulli
läbbi kurjad Wainud wälja ajan/
kelle läbbi ajawad teie Lapsed (need)
wälja? Sepärrast peawad need teie
Kõhtemoistjad ollema.

20. Agga kui minna Jummalal
Sõrme läbbi kurjad Wainud wäl-
ja ajan/ siis on Jummalal Riik teie ju-
re tuind.

21. Kui ~~il~~ lange Sedda-Riiside-
ga ehitud (Sõddaurces/) omma Kodda
hoiab/ siis on tema Barra rahhul.

22. Agga kui üks Wäggetwanib/

10000

8

keleto

15.

16.

9. peab pantama
peate dnu peab

10.

17.

ridur on
pussa
kefaga ridur

11.

keiall boz

18.

ridur on

12.

19.

keeta

13.

20.

keitiga

14.

21.

22.

29.

23.

24.

! antarktis oia kotta

30.

31.

! kartega

25.

! kartega

26.

! kist

! kiste

32.

27.

33.

34. + . 0. 0. 0. - 2 9. 5. 11. 12.

! kiste fto itku

28.

35.

36.

kui temma tulleb/ ja tedda ärrarootab/ siis wottab temma ärra keis temma Gödda-Riistad me pööb/ temma lotis/ ja jaggab wälja temma War-randuff.

23. Ke minnoga epolle/ se on minno waasto/ ja ke minnoga ei koggö/ se pillab ärra.

24. Kui tojane Waim Jannimesse/ se on wälja läbnud/ siis läib temma kuiwad Paigad läbbi/ ja otjib Hingamisi/ ja kui temma ei leia/ siis ütleb temma: Minna tahhan tagga-~~si minna minno~~ Maase/ kus ma ollen wälja tulnud.

25. Ja kui temma tulleb/ siis leiab temma sedda pähhitud ja ehbitud ollewad.

26. Siis lähhäb temma/ ja wottab ennesega seitiie ~~minno~~ Waino/ ke kurjemad on tedda ennast/ ja kui nemmad sinna tuulerwad/ nis ellawad nemmad saal/ ja se Jannimesse wiinne kuggu lähhäb pahhamaks/ kui eskimeane.

27. Agga se sündis/ kui temma sedda räkis/ töstis üks Naene Rahwa Raast omma Hält/ ja ütlis temmale: Danis on se Ippo/ mis sind on kannud/ ja need Riisad/ me sinna oiled lammenud.

28. Agga temma ällis: Jaa Onsad on need/ ke Jummalala Sanna tuulwad/ ja sedda täiele pannewad.

29. Agga kui Rahwas päle-~~minno~~ ~~minno~~ temma ~~minno~~; Sefinnane Suggu on kurri/ ~~minno~~ Tähte/ ja temmale ei pea/ Tähte andetama ~~minno~~/ kui agga Prohweri Jona Täht.

30. Sesi ninda kui Jonas Ninive Rahwale on Täbbets sanud/ ninda peab ka Jannimesse Poeg selle Suggule ollema.

31. Se Kuuninga Ennand launa poolt touseb ülles Kehtus sefinnase Suggu Rahwaga/ ja moiktab neid halla; Sesi temma tuli Maotfasi. Salomonu Tarkuse kuulma/ ja waat/ siin on ennamb/ kui Salomon.

32. Ninive ~~minno~~ tonieb ülles Kehtus sefinnase Sugguga/ ja moiktab tedda halla; Sesi nemmad pöörsid ~~minno~~ Battusi Jona Jutusse päle/ ja waat/ siin on ennamb/ kui Jona.

33. Agga üllisi ei sülla Künalt/ ja panneb tedda warjule/ eiga Walta alla; kuid Künala jalla wäle et Sisse-tulljad Walget näwad.

34. Silin on Ippo Künal; kui sinno Silin puhhas on/ siis on ka se koggö-~~minno~~ Ippo selge; Agga kui temma kurrib/ siis on ka sinno Ippo piine.

35. Sepärrast katto/ et se mis sinno sees ~~minno~~ on/ pinnueduff epolle.

36. Kui sinno Ippo keis selge on/

et temmal ~~hõõre~~ Dimeedust ~~hõõre~~ gog-
 ei ep olle/ siis on temma ~~hõõre~~ sel-
 ge/ munda ~~hõõre~~ Kimal oimma ~~hõõre~~
 find waigustab.

37. Agga kui temma weel rälis/
 pallus tedda üks Wariseer/ et temma
 temma jures piddi Pounat sõma/ ja
 temma lüks sisse/ ja istus Pauale.

38. Agga kui se Wariseer ~~hõõre~~
~~hõõre~~ panni ~~hõõre~~ fedda imneks/
 et temma enne Sõma/ ennast et
 pesnud.

39. Agga Issand ütles temmale:
 Teie Wariserid tete kül wäljaspid-
 di Karrikat ja Waagnat puhtaks;
 Agga seestpiddi ollete teie täis Riig-
 mist ja Kurjust.

40. Teie moismattumad/ eks se/
 Te wäljaspididit teinud/ ka seestpid-
 dist teinud ei ollete ~~hõõre~~

41. Kummatagi andke ~~hõõre~~
 fedda/ mis teil on; Ning wat/uis
 on teil keli puhhas.

42. Agga Hädda teile Wariseride-
 le/ et teie Kümnest maksate Mündist
 ja Rudist/ ja kellest Aja Rohhust/ ja
 lähhate Rohhust ja Jumma la Ar-
 must möda! Teist peab tähtama ja
 teist mitte mahhajatama.

43. Hädda teile Waariseridele/ sest
 et teie eesimist Pinski armastate Rog-
 godusse Kõas/ ja Terretamist Turro
 pääl.

44. Hädda teile Kirjatundjise/ ja

Wariseride/ teie ~~hõõre~~ teie
 ollete kui täädmatä Hauad/ me ülle
 Rahwas käib/ ja ei täagi fedda!

45. Agga üks neist Kästotundjise
 wasias/ ja ütles temmale: Opreta-
 ja/ nende. Sannadega teotad sinna
 meid ka.

46. Agga temma ütles: Hädda
 ka teile Kästotundjise/ sest et teie pan-
 nete Inimeste päle Koormad/ mis
~~hõõre~~ et ~~hõõre~~ kanda/ ja isst et pu-
 do/ teie ~~hõõre~~ ühhegi Sõrmegega.

47. Hädda teile/ sest et teie ehhta-
 te Prohwetide Hauad/ agga teie
 Wannamad on neid ärratapnud.

48. Sepärrast tunnistate teie/ ja
 litate oimna Wannamade/ Teid;
 Sest et nemmad on neid kül tapnud/
 agga teie ehhtate nende Hauad.

49. Sepärrast ütles ka Jumma-
 la Tarkus: Minna läektan nende
 jure Prohwetid ja Apostlid/ ja nem-
 mad tapwad ~~hõõre~~ muist ärra/
 ja kuusawad neid kangeste.

50. Et leige Prohwetide Berri/
 mis ilma ~~hõõre~~ on ärrawalla-
 tud/ selt Suggult peab küsitama/

51. Abell Berrest/ Safaria Wer-
 resadik/ kehbulka sai Altari ja Jum-
 mala Kõija wabbel; Ja minna üt-
 len teile: Sedda peab küsitama selt
 Suggult.

52. Hädda teile Kästotundjise/ sest
 et teie ollete Tundmisse Wortme ärra-
 ra-

37. | öljenni
| walymofega
38. | mite-sa mäggi
| Loumat 13 | sega
- 39.

40.

41. | Ottebige

42.

| mastamitt
| Haggymä

43.

| kordade jee-pude

44.

| kaarwalid

45.

| el, ja pedda itte

46.

| min vängad os
| tu prande krommedofe

47.

48. | et leid hea taal os
| kaggudeft

49.

| veift
| Hanna

50.

| dsfidamistef

51.

| clact

52.

53. | kalliain

54.

1. | leipä

2. | jalkoja

3. | C
| alle rypin

4. | puitte

5.

6.

7. | kanna

8.

9.

10. | iijauko
|

11.

12.

ra wotnud! Jesi ep olle teie sisse läimud / ja neid / ~~te~~ ^{teie} ~~teie~~ ^{teie} sisse ~~teie~~ ^{teie} / teiäte teie ärra.

53. Agga kui temma sedda neile ütliis / hakkasid Kirjatundjad ja Wariserid korowaste temma päle kätima / ja temma Suust Sanno kuisama mitmes ~~hambel~~ ^{teie}.

54. Ning nemmad wahtsid tedda / ja päüdsid middakit temma Suust kätte sada / et nemmad woiksid temma päle kaebata.

Se XII. Päät.

1. **K**ui ^{12. 13.} ~~niid~~ ^{niid} ~~itua~~ ^{itua} ~~stata~~ ^{stata} Rahwakõllid kottotulnud / ninda et nemad teine teisi ärratallasid / hakkas temma räkima omma Jüngeride wasto: Keige essiti holdge ennast Wariseride Hoppo-taigna eesi / se on Karowalus.

2. Agga ühtige ep olle linnikactud / mis ei peaks ilnoma; Ja ühtige ep olle ärraprietud / mis ei peaks tada fama.

3. Sepärrast mis teie Pimmedusse rägite / sedda peab Walges kuul-dama; ~~Wag~~ ^{Wag} mis teie Kamides üh-be teise Kõrwa rägite / sedda peab Kattuste pääl kuuludama.

4. Agga teie minno Sõbradele ütlen minna: Ärgä kartke neid / te Jhho ärratapwad / ja ei woi pärtak ennamb ühtegit tehhas

5. Agga minna tabhan teie nä-ta / kedda teie peate kartma: Kartke tedda / kessel pärrast ärratapmisi ~~Wot-nus~~ ^{Wot-nus} ~~Kääs~~ ^{Kääs} on / Börgo heita: Edest minna ütlen teile / sedda kartke.

6. Eks wõts Warblast kahhe Wä-linge eest müht / ja ~~ühtigi~~ ^{ühtigi} ep olle neist Jummalä eest ärraunustud.

7. Ja teie ~~Wä~~ ^{Wä} ~~Juukid~~ ^{Juukid} on keif ärraloetud. Sepärrast ärgä kartke mitte: Teie ollete pärramad / kui mitto Warblast.

8. Agga minna ütlen teile: Ke eal mind ~~ühestunnistab~~ ^{ühestunnistab} Innimeste ees: Sedda tabhab ka Innimeste Börg ~~ühestunnistada~~ ^{ühestunnistada} Jummalä Inglise ees:

9. Agga ke mind Innimeste ees ärrafalgab / sedda peab ärrafalgatama Jummalä Inglise ees.

10. Take eal Innimeste Poja wasto rägib ühhe Sanna / se peab ~~tem~~ ^{tem} ~~male~~ ^{male} ~~Andeks~~ ^{Andeks} ~~ametama~~ ^{ametama}; Agga sel-lele / ke pühha Waimo teotab / ei pea mitte andeks ametama.

11. Agga kui nemmad teid wotwad Roggodusse . Koddade Üllemade ja Wallitsejade ette / ärgä siis murret-sege mitte / kuida ehk mis teie ennest eest peate wastama / ehk mis teie peate üttema.

12. Eest pühha Waim peab teid õppetama selsammal Tunnil / mis teie peate räkima.

13. Agga üks Rahwa klast ütlis temmale: Oppetajalülte mino Wenale / et temma minnoga peab Pärändusi jaggama.

14. Agga temma ütles temmale: Oh Inimene! kes mind on Kohto mõistaks ehk Jaggajaks teie ülle saadnud.

15. Agga temma ütles neile: Ratske ja hoidge ennast Ahnusse eest: Eest et äksigt ep ulla / ~~sest~~ / et temmat paljo ~~Wara on.~~

16. Agga temma rälis neile ähhe Tähendamiselle Sanna / ja ütles: ühhe rikka Mehhe Pöld olli hästi lastwänud.

17. Ning temma mõtlis tšienne-see / ja ütles: Mis ma pean teggema? Sest et mul ep olle Maad / kubho ma omma Wilja woin kolkopanna.

18. Ja ütles: sedda tahhan minna tehha. Minna tahhan omma: ~~Maad~~ mahhakištuda / ja suremad ~~teha~~ / ja tahhan sinna kolkowia teie / mis mulle on lastwänud / ja minno Warra /

19. Ja tahhan ~~minna~~ Hingele ütelda: Hing / sul on suur Warra mitmets ~~Wastaks~~ kolkopändud / olle ~~ntud~~ rahhul! sö! jo! ja olle rõmus!

20. Agga Jummal ütles temmale: Sinna ~~Wette~~ / ~~seltsimata~~ / ~~Siel~~ noutakse sinno Hing siinult ärra; Agga kellele se saab / mis sa olled walmis pannud.

21. Ninda on selle Puggu / te enneselle Warra koggub / ja ep olle tikkad Jumwala sees.

22. Agga temma ütles omma Jügride waino: Sepärrast ü len minna teile: Ärge murretege: omma Ello eest / mis teie peate söma / egga Jhho eest / mis teie peate Selga panemata.

23. Ello on ennamb kui / ~~Wog~~ / ja Jhha ennam / kui ~~Rida~~

24. Pa ige tähhele need Kaarnid / et nemmad ei küsra / egga leita; Neil ep olle ~~Kaarnid~~ / egga Aita / ning Jummal toldab neid; Kui paljo ~~parreid~~ ollete teie / kui / Linnud?

25. Agga kes teie ~~Wastaks~~ / et ~~ehk~~ temma küs murretege / omma Wistusse päle ähhe ~~Wainla~~ ja karta?

26. Kui teie kige wähhemat ei woi / mis teie jüs murretege?

27. Pangt Lillkes / tähhele / kuida nemmad lastwänud: Nemmad ei te Lööd / egga nemmad kedra; Agga minna ütlen teile: Eiga Salomon keige omma ~~Wull~~ ehti ehitatud ~~Wull~~ / kui kes neistammust.

28. Agga kui Jummal Kohto / mis tänna Wähal on / ja home Ahjo heidetake / ninda ehitab / kui paljo ennam teid / teie Nöddra / uskiksed?

29. Sepärrast ärge kähige teie / mis teie peate söma / ehk mis teie peate joma / ja ärge mõtlege / ~~akn~~;

13.

14.

15. (Kasvatustieteiden tutkimuskeskus, Helsinki)
alkeelliset koulut

13. koulutus

14. koulutus

16.

17.

15. / koulutus
16. / koulutus

17. / koulutus

18. koulutus

18. koulutus

19. koulutus

19. koulutus

20. koulutus

20. koulutus

21. koulutus

30.

40.

31. /ja seie, ~~to~~ /pure

41.

32. /da
/kuninga

42.

33. /a: ~~to~~
/indult

43.

34. /indur -

44.

35. /seie ~~to~~ /go ~~to~~ /wõrja ~~to~~ /indur
/purta /ja /kie /kõrta

45.

36. /kande /kõrta
/indur /seie /kõrta

46.

37.

/ja /kõrta

38. /a: /kõrta

47. /kõrta

39.

30. Sest leit sedda noudivad Dag-
ganad Ma Jima pdaal; Agga teie
Iha taab/ et teile sedda tarwis lah-
hab.

31. Agga noude Jumjala Rigi/
fais peab teile ~~teie~~ ~~paik~~ ~~aan~~ ~~stama~~.

32. Arra kar ~~teie~~ mitte sinna piiso-
kenne Karri/ seit ~~teie~~ Iha ha Meel
on/ teile sedda Rigi anda.

33. Mige arra/ mis teil on/ ja and-
te Waeftete. Tehte emejele Kufud/
mis ei laaha wannats/ Barra/ mis
ei waahene Tacwas/ kuhbo Bar-
ras ei sa liggi/ egga koib ei rikku.

34. Sest kus teie Warty on/ saal
on ka teie Südda.

35. ~~Wööd~~ ~~Agga~~ ~~teie~~ ~~Wööd~~ / ja teie
Kamal pöllego.

36. Ja olge Rahwa/ sarnafed/ ke
omma Issandat ootwad. Pulmaste
tagga ~~tullewa~~ / et/ kui temma tul-
leb/ ja koppuatab/ neimad wari
wotwad temmale lahti tehha.

37. Dasad on need Su. lased/ kedda
Issand tulles leiab walwamaist.
Töest minna itesen teile/ et temma
omma Kided Böga tinni seub/ ja
neid panneb Lauale ihma/ ja tulles
ja tenib neid.

38. Ning kui teina tulles eite Kuffa-
Pawls/ ja Kuffo Paulo ~~Agga~~ / ja tulles
winda leiab/ dasad on need Sullased/

39. Agga sedda taadte/ et kui Per-
remees. taak/ mil tunnil Barras

tulles/ siis walwaks temma/ ja et
annats omma Maia mitte löhkuda.

40. Separrast olge teie ka walwid/
seit et Jannesse Boeg tulles sel tun-
nil/ mil teie ei mötle.

41. Agga Petrus ütliis temma
wasto: Issand/ östid sa sedda Täh-
bendamisse Sanna meile/ woi keigile.

42. Agga Issand ütliis: Kes on
nähid ütse usstam ja taré Majapid-
daja/ kedda Issand omma Berre
~~paik~~ panneb/ nelle digel Ajal ~~sa~~
Roga andma.

43. Ennis on ~~sefamma~~ Sullane/
kedda Issand tulles ninda leiab teg-
gemast.

44. Töest minna ütlen teile/ et tem-
ma tedda keige omma Barra ülle
panneb.

45. Agga kui sefamma Sullane
omma Süddames ütles: Minno
Issand wiwib tullemast/ ja hakkab
pekama Sullast ja Tüdrakud/ ja
soma/ ja joma/ ja joobnukse sama.

46. Selle ~~sefamma~~ Sullase Issand
tulles sel Päwal/ mil temma tedda
elota/ ja sel Tunnil/ mil temma ei
taa/ ~~nustteb~~ kedda kangeite/ ja annab
temmale temma algallstammadega.

47. Agga se Sullane/ ke omma
Issanda Tahtmist ~~leia~~ / ja ep olse
ennast mitte walwistanud/ egga tem-
ma Mele pärrast teinud/ peab paljo
Hant sama;

48. Agga se / ~~ke~~ / ja ~~ommetti~~
 Hawa wadart teeb / peab vissut ha-
 wo sama: / Sest kellele paljo on an-
 tud / felt peab paljo kuisitama / ja
 kelle kätte paljo on ~~noutud~~ / felt peab
 paljo noutama.

49. Minna ollen tulnud ~~Tuld~~ /
~~Ma~~ Ma pädle / ja mis tabassin
 minna muud / kui et ~~temma~~ - juba
 põllete.

50. Agga mind peab ~~enne~~ übbe
 ristmissiga ristitama / ja ~~kui~~ -
~~reataffe~~ mind / kuni sedda lõppe-
 taks!

51. Mõtlete teie ~~mind~~ ollen tulnud
 Rahho andma Ma pädal? Minna
 ilien teile: Ei mitte / waid K. do.

52. Sest Nias peaqwad ~~wtis~~ übbe
 Majas ollema Riis / kolm kahhe
 wasto / ning kaks kolme wasto.

53. Iha peab ollema / Boja wasto /
 ja Boeg Iha wasto; Emma Lütte
 wasto / ja Lütta Emma wasto; Ami
 Emma Minnia wasto / ja Minnia
 Emma wasto.

54. Agga temna ütles ka Rahwa
 wasto: Kui teie näte Pilwetou
 Lhto wole / siis ütlete teie wasti:
 Wihti tulles / ja se sünnib ninda.

55. Ja kui teie näte Louna / Tuult
~~pubbuna~~ / siis ütlete teie Pallawa
 tuljal / ja sünnib ninda.

56. Teie ~~Pillad~~! Ma ja Taewa
 Mäggo märkate teie arwada / kuis siis
 teie joda Diega ei arwa?

57. Ja kuis teie ka ishiennesest et
 moista / mis õige on?

58. Sepärast kui summa omma
 Wihtamehhega illema ette lähhäd /
 pea Noud Te pädal temmaga ärra-
 leppida / et temma sind et woa
~~Sundja~~ / ja ~~Sundja~~ sind ärra et
 auna Kõhto Sullase kätte / ja Kõhto
 Sullane sind et ~~panne~~ wangt.

59. Minna ütlen sulle: Sinna et
 päre saält waha / ennego sinna / wiim-
 se Weringe ärramaksid.

Se XIII. Pääl.

1. **S** elsanimal Njal ollid mon-
 ningad saäl / ning kuluta-
 sid temmale ~~neisi~~ Kalilea-
~~liissa~~ / kelle Werd Pilatus nände Oh-
 wridega olli segganud.

2. Ning Jesus wastas ja ütles
 neile: Mõtlete teie / et needsinnased
 Kalilealised eunamb Pattused ol-
 nud / kui keit Kalilealised / et nem-
 mad sedda on kannatanud?

3. Minna ütlen teile: Ei mitte /
 Waid kui teie Pattusi ei põra / siis
 lähhate teie nindasamoti keit hulka.

4. Eht mõtlete teie / et need kahhel-
 sateistkünnend / kelle päle Siloa Torn
 langie / ja tappts nemmad ärra / en-
 namb illekohtused ohud / kui keit
 Inniussed / ke Jerusalemmas ella-
 wad?

- 57.
- 48 | kyytä paljo kääntänyt ippaithe
 | käänt, kelle kätte paljo, 58. | paljista kääntäjästä
 | kääntäjästä
 | kääntäjästä
- 49 | kääntäjästä
 | kääntäjästä ja kääntäjästä
 | kääntäjästä
 | kääntäjästä
- 59
- 50 | kääntäjästä on kääntäjästä
- 51.
- 52 | kääntäjästä
 | kääntäjästä
- 53 | kääntäjästä
 | kääntäjästä kääntäjästä
 | kääntäjästä
- 54.
55. | kääntäjästä
- 56 | kääntäjästä
 | kääntäjästä kääntäjästä

14.

6.
7.
8. | use

15. | karval, sur kate jeaft

9.

16. | pidi kumma

17.

9. | walleft 10. = 11. pidi
| ayga mi mitte

18. | kintunga

F. 10. to. ka; to kintungi kumma
kumma

10.

11. | thairuok | vait nitaruuk
| paigafue ana kaa allertorta

19. | allefta . to kum. to kintungi

12. | pira oles | janna

20.

13. | puustar

5. Minna ütlen teile: Ei mitte; Waid kui teie ei võra Pättust / siis lähâte teie nindasammoti hättä.

6. Ning temma ütlis se Lähendamisse Sanna: übbel (Juminesiel) olli Wigi-Bu; se olli temma Wina-määsiisotud / ja temma tulli / ja otlis Wilja temma päält / ja ei leidnud.

7. Siis ütlis temma Wina Mä-Mehhe wasto: Waat / minna tullen kolm Aastat pärrast / ja otsin Wilja sest Wigipuust / ja ei leia mitte / raid temma mahha / miks temma ka Maad rikkub?

8. Agga temma wastas / ja ütlis temmale: Jsand / Atta temma weel sefski Aastaks / senniks kui ma wälk temma ümber saan laerunud / ja Sönniko päle pannud.

9. Ehl temma weel Wilja kand-
neb: kui siis ei sa / siis raid temma mahha.

10. Ning temma õppetäs ähhes Roggodusse-Koijas Pühhal Päwal.

11. Ja waat / üks Raene olli saal / el olli temme. Waim olnud kähheksateiskümend Aastat / ja teina olli siis / ja ei woiud mitte edesi wasta.

12. Agga kui JEsus tedda näggi / kütius temma tedda ennese jure / ja ütlis temmale: Raene / olle lahti omnast Ewangeliumist.

13. Ning temma panni Kadd temma päle / ja seddamaid sai temma sirget / ja ütlis Jummalat.

14. Agga Roggodusse Koija hilemb / kelle Weel pahha olli / et JEsus Pühhal Päwal olli terweks teh-
nud / wastas ja ütlis Rahwa wasto: Kuus Päwa on / mil Edd peab teha / neil tulge / ja lasse ennast terweks teha / ja ei mitte Pühhal Päwal.

15. Agga Jsand wastas temmale ja ütlis: Siin Pühhal Päwal olli teist igga üks omma Särge / ehl Eestl Edime kügest päästas Pühhal Päwal / ja wiib tedda joma?

16. Ets siis sedda / ke Abrahamit Tütar on / tedda Sadanast waat / kähheksateiskümend Aastat olli kühk / pidanud lahtipäästetama sest Koidikust Pühhal Päwal?

17. Ning kui temma sedda ütlis / siis sai keigile Häbbi / ke temma wasto panni / ja keil Rahwas sai rõõmsaks keige auolikko (Zeggude) pärrast niis temmast tehti.

18. Ning temma ütlis: Kelle sarnane on Jummalal Riit? Ja keile sarnasiks pean miina tedda panema?

19. Temma on Sumäpl. Eestl sarnane / mis Jummenne wottis / ja wiiskas omma Wä / ja temma laerwis / ja sai sureks Buuts / ja Laerwainud pöstitand temma Olste päle.

20. Ning taas ütlis temma: Kelle sarnasiks pean miina Jummalal Riit panema?

21. Temma on Jurekalko sarnane/
mis Maene roottis/ ja peltis tedda
kolme Warka Jahho sekka/ kuni kei
läks hapnema.

22. Ning temma kaks Pinnad ja
Alleroid läbbi/ oppetas ja läks sed-
da Teed Jerusalemma pole.

23. Agga üks ütliis temmale: Te-
sand/ kas pissut neid on/ ke õnsaks
sawad? Agga temma ütliis nende
waasto:

24. Woitlege/ et teie woiksite litjast
Werrawast iisse minna/ sest et pal-
jo/ ütlen minna teile/ püüdrowad iisse
minna ja ei woi mitte.

25. Sest Ajast/ kui Berremees saab
illestouenud/ ja üks luffo pannud/
hakkate teie üks ees oues seisma/
ja üst kopyutama/ üteldes: Jssand/
Jssand/ te meile lahti; Siis was-
tab temma/ ja ütleb teie: Minna ei
tunneh teid/ kust teie ollete.

26. Siis wottate teie ütelda: Meie
olleme sinno ees sõnud ja jonud/ ja
meie ütlijade pääl olled sinna õppe-
tanud.

27. Ning temma ütleb: Minna
ütlen teile/ minna ei tunne teid/ kust
teie ollete/ tagganege minnust ärra
kei teie Kurjataggad!

28. Sääd peab oilema Ilgimne
ja Hammaste Kõrriksimne/ kui teie
näte Abrahami/ ja Jaani/ ja Jakobsi/
ja kei Prohwetid Jumunala Rigis/

agga ennast wäljalükkatud ollewa.

29. Ning nemmad peawad tulle-
ma Homiko ja Ohtol/ Bobja ja Lou-
na poolt/ ja peawad siina Jumunala
Rigis.

30. Ning waat/ wiimsed on/ ke pe-
awad esimesed ollema/ ja esimes-
sed on/ ke peawad wiimsed ollema.

31. Seshamal Päwal tussid moit-
ningad Baršerid/ ja ütliid temma-
le: Minne wälja/ ja jona siit ärra/
sest et Herodes tahhab sind tappa.

32. Ning temma ütliis neile: Wirt-
ge ja ütelge selle Kebabasek: Waat/
minna ajan Kurjad Waimud wälja/
ja teen terweks tänna ja home/ ja
kolmandal Päwal saan minna Osta.

33. Sääd pean sinna weel kätina
tänna ja home/ ja tunnahome; Sest
se et sinni mitte/ et üks Prohweet
majal hukka saab/ kui Jerusalemmas.

34. Jerusalem/ Jerusalem/ ke he-
ma tappad Prohwetid/ ja Kirowi-
dega wiiskad neid/ ke sinno jure on
lakkitud/ mitto korda ollen minna
tahtnud sinno Ladi/ kolkokoggoda/
nunda kui Kanna qumna/ Pojad
Liwade alla/ ja teie ei mitte tahtnud.

35. Waat/ teie wälja peab teile tüh-
jaks jätama; Döest minna ütlen tei-
le/ et teie mind ei pea näggema/ en-
nego se Aeg tulleb/ ke teie ütlete:
Kidetud olgo se/ ke tuleb Jhanda
Nimmel.

21.

29.

/pool

22.

30.

23.

31.

24.

32.

/hilled nullie off, scale

25.

33. /joneki

/et

26.

34. /ja /nea

/jermux

/kui

/offego

27.

35. /koda

/mil

28.

9.

F. 10 al. Alfa P. 7-8.

10.

Hel Julla

11.

ferda alle-danke

12.

Somma-ria

Wane

1.

2.

3.

4.

ja
reda mitina

5.

6.

7.

ruide | ofal

8.

ofa

13.

14.

15.

16.

17.

REV. 1

Se XIV. Pätuf.

Ewangel: seit seteist kümnei Püh
hel Päwal pärrast toimaino Jum-
mala Pühha.

1. **W**ing se sündis/ kui temma üh-
hel Pühha Päwal übbe
Wariseride-Üllema Kotta
tulli Leiba wotma/ siis wahtsid nem-
mad tedda.

2. **W** waat/ üts Weföbbine Ju-
nimenne olli temma ees.

3. Ja Jesus wastas ja räkis Käs-
setund, ade ja Wariseride wasto/ ja
ütllis: Kas Pühha Päwal sünnib
terweks rehha? Agga nemmad jäid
waid.

4. **M**ing te üg harkas temmast lin-
ni/ teggi temma terweks/ ja lastis
temma ärra.

5. **M**ing teina warkas neile ja ütllis:
Kes on teie jäast/ kelle Esel ehk Härj
Kaemo langeb/ ja temma tedda war-
si wälja ei toimba Pühha Päwal?

6. **M**ing nemmad ei woinud se pä-
le mitte wastata.

7. **A**gga temma ütllis neile/ ke ol-
lid kutsitud/ übbe Tähendamisse
Sanna/ kui temma moisis set nem-
mad wallitsid üllema Pühha ümber/
ja ütllis neile:

8. **K**ui sind kellest Pulmale en
kutsitud/ ärra isto mitte üllema Püh-
ha/ et ep olle wahhest tegi ausamb

kui sinna/ temmast kutsitud.

9. **J**a se/ ke sind ja tedda on kuts-
nud/ tulles ja üleleks sulle: Anna sel-
lele Maad/ ja siis pealid sinna Händega
waga allama Pühha istma.

10. **W**aid kui sinna olled kutsitud/
minne ja isto allama Pühha mahha/
et/ kui se tulles/ ke sind on kutsitud/
üttega: Söbber/ isto üllemaile/ siis
on kül nende ees. **U**u/ ke sinoga Lau-
al istwad.

11. **S**est ke ennast istü üllendab/ se
hark allandab/ ja ke ennast istü
allandab/ se hark üllendab.)

12. **A**gga temma ütllis ka selle was-
to/ ke tedda olli kutsitud: Kui sinna
Pouna ehk Ohto Wrasw'ddo teed/
süs ärra kutsü omma Söbro/ egga
omma Suggulasti/ egga Rabrid/
ke rikkad on/ et nemmad sind jälle en-
neste ei kutsü/ ja tedda sulle ärra ei
tastu.

13. **W**aid/ kui sinna Wrasw'ddo
teed/ süs kutsü Wacrid/ Wiggastid/
Jallotumad/ Sögged.

14. **S**üs olled sinna õnnts/ sest et
neil ep olle iniddakit sulle se wasto
anda: Sest se peab sulle tähtutama/
nende Digede üllestoumisses.

15. **A**gga kui üts neist/ ke temma-
ga Laual istid/ tedda kuli/ ütllis tem-
ma temmale: Omis on se/ ke Lei-
ba sööb Jumala Rigis.

Ewangel: teisel Pühha Päwal
pärrest kolme, ains Jumala Pühha.

16. Igga temma ütliis temmale:
üks Imminenne teggi sure Ohtosõma-
ja/ ja kutsus pahjo.

17. Ning läkkitas omma Sullast
Sõmas/ Tuunit neile ütliis/ ke ollid
kutsitud: Tulge/ sest keik on jo wal-
mits.

18. Ning nemmad wotsid keik wä-
rassile enast wabbandada. Esimen-
ne ütliis temmale: Minna ollen esse
Põlso õpitud/ ja pean waljamime-
ma/ ja sedda waatna/ ma pallun
sind/ wabbanda mind.

19. Ning teine ütliis: Minna ollen
wotis Bari Hargi otsnud/ ja lahhan
neid kaetsma/ ma pallun sind/ wab-
banda mind.

20. Ning üks teine ütliis: Minna
ollen Raese wotnud/ ja sepärrest ei
woi minna tulla.

21. Ja sesamma tullsi taggasi/ ja
räkis sedda omma Issandale. Siis
wihhastas Roiija Issand ja ütliis om-
ma Sullasele: Minne warri wälja
Linna/ ütliis se ja Tede päle/ ja to
seite sisse Waesed/ Wiggased/ Jallo-
tumad/ ja Sõggedad.

22. Ning se Sullane ütliis: Issand/
se on sündinud/ nitnda kui sa kästid/
ning on weel Maad.

23. Ning Issand ütliis Sullase
wasto: Minne wälja Tede päle/ ja

sata/ neid sisse tullema/ et minno
Kodda Tais saak.

24. Sest minna ütlen teile/ et üks-
gi neist Wähhiis/ ke on kutsitud/ min-
no Ohtosõma/ ei pea maitsma.)

25. Igga temma ütliis pahjo
Wahwast wäro/ ja temma pörts en-
nast ümber/ ja ütliis nelle:

26. Kui legi minno jure tulles/ ja
ei wihtu omma Issa/ ja Emma/ ja
Raesi/ ja Papsi/ ja Wenna/ ja So-
dada/ ja weel pälegi omma Ello/ se
ei woi mitte minno Jünger olla.

27. Ning ke omma Riisti ei kannu/
ja minno järrele ei tulle/ se ei woi
minno Jünger olla.

28. Sest kes on teie saas/ ke ühhe
Torni tahhab ütliis ehhitada/ ja ei
arwa sedda Kullo/ kas temmal
Wassa on/ et temma sedda woi kog-
gonelle walnito sata.

29. Et kui temma Raja saab pan-
nud/ ja ei woi lõppetada/ keik Nag-
giad tedda ei hakka naerma.

30. Ja ütliis: Se Mees hakkas
(Torni) teggema/ ja ei joua sedda
walmis sata.

31. Eht mis hõnne Kuningas
lahhäh keise Kuninga wasto Sotta
taplerna/ ja ei istu enne mahha/ ja ei
pea Rou/ kas temma kinnihetubha-
dega selle wasto woi minna/ ke lah-
hetummetuhhadega temma päle
tulles.

16

24

laega

17. | Hito

25 ja laar

| ja
| pillama

18. | pitheff Suup us

26 | de ja oepo

19.

27

20.

28 | ei ishe oite malle u.

| ~~kein~~ on mis talle elhi taruinsper
taruins lalhiat

21. | laia us ei aoi vii foy u
| ja poia ulitfale

29

| Kite

30

22

31. | eerta

23 | u. oelare are

32 | mifa

6

33.

34. | maggevar ^{his pils} | moga neab pida | plajen kthamun | kir kthup pomb

7.

35. | egga dillan | mofes | dda

8.

1.

9.

2.

10. | kir kthup pomb

3.

11.

4. | penta | penta | lile

12.

5.

13.

32. Kuit temma ei suda / siis iäht-
tab temma Käsi / kuit teihe wael
käuget allēs on / ja passub Käsi.

33. Ninda ka iggawiks teie saasi / ke
ei jätta mahha kelt / mis temmal on /
se ei rooi minno Jünger ossa.

34. Se. Sool on hä ; Agga kui
Sool tuimaks lähhäb / kuit temma
siis jälle Wäggat saab ?

35. Ei se kōlbassit Ma / egga Sōn-
nib siis panna ; Se heideratse ärra.
Kel kōrwad on Zuhja / se kuulgo.

Se XV. Pätuf.

Ewangel: kolmandal Pühhal
Päwal pärrast kolme rano Jumjala
Pühha.

1. **A**gga keik Tōlnerid ja Pat-
tufed tullid temma jure ted-
da kuulma.

2. Ning Wariserid ja Kirjatund-
jad nurrisid / ja ütliid : Sesinnane
iwotab Pattufed wasto / ja soob ken-
dega.

3. Agga temma rähtis neile se Tah-
hendaniisse Sanna / ja ütliise :

4. Missuggune Inimenne teie sa-
ast on / kel sadda Paunast on / ja kui
temma ühhe neist ärrakotab /
ke ei jätta ucid ühheksämmend pä-
le ühheksa kōrbe / ja lähhä siärra-
le / mis ärra on kaddonud / kunnit
temma tedda leiab ?

5. Ning kui temma leiab / siis pan-

neb temma sedda omma Ollade päle
Rōmoga.

6. Ning kui temma Kōtjo saab /
siis kutsuhb temma kōtko Sōbrad
ja Nābrō / ja ütleb neile : Olge min-
noga rōmofad / sest et minng omma
ärrakaddonud ^{temma} ollen leidnud.

7. Minna ütlen telle / et ninda on
Rōdun Laewas ühhe Pattufōör-
wa Pattuse pärrast / ennamb kui üh-
heksämmend päle ühheksa Sigede
pärrast / kennel Pattufōörmist et
olle tarwis.

8. Eht ^{temma} Maeset on kōmmie
Krossi / kui temma ühhe Krossi ärra-
rakotab / eks tehnyä Kimalt ei jätta
kita / ja kōdda ei pühhi / ja ^{ei} Ho-
lega ei otssi / senni kui temma leiab.

9. Ning kui temma sedda saab leid-
nud / siis kutsuhb temma kōtko Sōbrad ja
Nābrō / ja ütleb : Olge minnoga
rōmofad / sest et minua ollen sedda
Krossi leidnud / mis ma ollin ärraka-
otanud.

10. Ninda ütlen minna telle / on
Rōdun Jumjala Ingliide ces ühhe
Pattufōörwa Pattuse pärrast.

11. Agga temma ütliis : ühhe In-
nimeiset olli kaks Pōrga.

12. Ning se noremb neist ütliis Is-
sa wasto : Issa anna wulle se War-
ra / mis minno Ollaks tulleb / ja tem-
ma jaggas neile se Warra.

13. Ning ei mitte kaua pärrast sed-

da Rega roggus se notriyb Poeg teit
 Kofko / ja siis ärra kaugele Male / ja
 suäl pillas temma omma Warra ärra
 Prastinimes Kestel.

14. Agga kui temma keik sat ärra
 rahuttanud / tulli sinna omma Ma-
 nar Nalg / ja temma hakkas tüh-
 hikkätte / sama.

15. Ja temma läks übbe sesamma
 Ma Koddanikke jure / ja se läktitas
 tedda omma Pöäle Siggo hoidma.

16. Ning temma püdis omma Kõh-
 to täita Agganataga / mis need Se-
 ad sõid / ja üksigi ei saanud temmale.

17. Agga kui temma parramad
 Mõtted sai / ütles temma : Mitto
 Päilise on minno Issa / kel Leiba kü-
 on / agga minna lähhan hukka Näl-
 ja parrast.

18. Minna tabhan illestousta / ja
 minna Issa jure minna / ja tabhan
 temma wasso ütelda : Issa / minna
 olseu Patto teinud Jummalawas-
 to / ja sinno ees.

19. Ja ep olle teys wäart / et mind
 sinno Pojaks peab kututama / arma
 mind kui sinno Päilise.

20. Ja temma toulis ükses / ja tul-
 li omma Issa jure. Agga kui tem-
 ma weel kaugele ärra oli / näggi ted-
 da temma Issa / ja temmal sai halle
 Sada / ja jooksis ja hakkas temma
 Kaela ümber kinni / ja andis tem-
 male Suud.

21. Agga Poeg ütles temmale :
 Issa minna olseu Patto teinud Jura-
 malawasto / ja sinno ees / ja minna
 ep olle teys wäart / et mind sinno
 Pojaks peab kututama.

22. Agga Issa ütles omma Sul-
 laste wasso : Toge keike kullat pit-
 ta Kube / ja pange temma Selga /
 ja andke Sõrmust temma Sõrme /
 ja Kingi temma Jalga.

23. Ja toge sehuuwa Wastaja kow-
 te sedda / ja sögem / ja olgem rõõmsad :

24. Sesi et sesamma minno Poeg
 olli surmud / ja onfellawaks saanud / ja
 teina olli ärratadunud / ja on leitud /
 ja neimad hakkad rõõmsad ollema.

25. Agga temma wannõhib Poeg
 olli Wäljal / ja kui temma lähhedele
 Kõhjohele sai / kulis temma Paulmist
 ja Tahtmist.

26. Ning temma kutsus übbe neist
 Sullast enne jure / ja küsis / mis
 se pidi ollema.

27. Agga se ütles temmale : Sin-
 no Wend on tulnud / ja sinno Issa
 lastis übbe nuum Wastita tappa /
 et teina tedda on terwele järele saanud.

28. Ning temma sai wihhaseks / ja
 ei tahtnud mitte sisse minna / siis läks
 temma Issa wälja / ja pallus tedda.

29. Agga temma wastias / ja ütles
 Issale : Waat / ni mitto wastatenia
 minna sind / ja ep olle eal sinno San-
 na üle läinud / ja sinna ep olle mul-

le ellades übbe Siffa annud/et minna ollekfin wotnud ~~minno~~ Ebradega römüs olla.

30. Agga kui sesinnane sinno Poeg sai tulnud / le ~~omma~~ Barra Bordo-Edga Rahta pannud / ~~ollid~~ sinna nuuu Wasika; teinmale tapnud.

31. Agga temma ütliis temma wadte: Poeg / sinna ollid ikka minno juwes / ja teit / mis minno on / on sinno.

32. Müüd pealk ~~sinna~~ ~~hämäläin~~ ~~ne~~ römüs ollema; Sest et sesinnane sinno Wend olli furnud / ja on ellawaks sinud / ja temma olli ärrakaddunud / ja on jälle leitud.

Se XVI. Pätuf.

Ewangel: ähbetsamal Pähha
Päwal pärrast kolmainso Junnala Pühha.

1. **N**ing temma ütliis ka omma Jängride wasto: üks rikkas Juntinenne olli / skollid Majapiddaja / ja selle päle olli temma ekk Rönnes töstetud / ~~et~~ temma temma Barra ~~pädi~~ ärrahuktama.

2. Ja temma kutsus teppa / ja ütliis temmale: ~~mis~~ ma sedda sinhuft kuleni? ~~Wasta~~ omma Majapiddamisse pärrast; Sest sinna ei wot mitte ennainb majapiddada.

3. Agga se Majapiddaja ütliis ~~et~~ ~~Meles~~: Mis pean minna teg-

gema? Minno Jssand wottab Majapiddamisse minnuft ärra / kaerada ei jüda minna: Häbbi on mul kerjada.

4. Minna täan / mis ma tahhan tehha / et / kui minna Majapiddamisseft ärra saan / nemnad mind wastowotwad omma ~~Majadesse~~ ~~Wasta~~ /

5. Ning temma kutsus enneie jure ~~teit~~ omma Jssanda Wölgo / ja ütliis esimele wasto: Paljüks sul mo Jssanda Wölgo on.

6. Ning se ütliis: Sadda ~~Sindri~~ ~~Olli~~ / ja temma ütliis temmale: Wotta omma Ramat ja istu mahha / ja kirjota warsi wiiskümmerd.

7. Pärrest ütliis temma teisele: Agga paljüks sul Wölgo on? Temma ütliis: Sadda wälka Mieso / ja temma ütliis temmale: Wotta omma Ramat / ja kirjota kahheksäkümmerd.

8. Ning Jssand kütis ällekohtust Majapiddajat / et temma targaste olli tehnuud / sest ~~et~~ sesinnane Ma Alma Lawked on targemad / kui Walguise Lawsed ommas Suggus.

9. Ning minna ütlen teile ka: Tebe te enneiele Söbpro ällekohtustest Mammomast / et kui teil wäia on / nemnad teid wastowotwad iggawest ~~et~~ Majadesse.)

10. Ke teigerawhheima sees ushataw on / on ka siwes ushataw / ja ke teigerawhheima sees ällekohtune on / se on ka su-

re sees illekohtune.

11. Kui teie illekohtuse Mammona sees usktaavad ei olle / kes tooib teile sedda tõstist uskuda?

12. Ning kui teie võra pääs usktaavad ei olle / kes tooib teile teie omma kätte anda?

13. Liffigi Sillane ei tooi kahte Mandaad tenida; Sest / eht temma ühte iribab / ja armastab teit; Eht ühte iribab / ja põlgab teist ärra; Teie ei tooi Jummalat tenida / ja Mammonaat.

14. Agga sedda keit Kulid ka Wariserid / ke ahned ollid. Ja neimnad ühtesid tedda.

15. Ning temma ütles nende wasto: Teie ollete need / ke emast bigets pannerwad Rahwa sees; Agga Jummal tunneb teie Süddamed; Sest mis Jummeeste saas kõrge on / ou Jummalat res Hinn.

16. Käst ja Prohibetid (Tuluta^{ne}) Johannest ja sadis; Sest wast kulutakse Ewangeliumi Jummalat Nigisi / ja igga üks kangiis wäggisi temma (Jummalat Nigi) päle.

17. Agga emmentime wöib Taerwas ja Ma hukka minna / kut et üks wöisoleme Tähekemme Kässust peaks kadduina.

18. Korad emrast ommast Raekest lahbutab / ja teist wötab / kikkub Ab-

btello / ja ke sedda wötab / teie Mees emmest ärralohutanud / kikkub Abbtello.

Ewangel: esimeest Pähhä Päwöl päcrast kolmoraino Jummalat Pähhä.

19. Ning üks rikkas Inimenne olli / ke ehbitas ennast Purpuri ja kask linnast Riikaga / ja ellas igga päärw rõduwaste ja sureste.

20. Ning üks Waene olli / Mirtinaga Laatsarus / se olli Maas temma) Hte res täis Paiss.

21. Ja wüdis omma Kõhto täis sada neist Lenna Rasokesist / mis Riiktu Lauast langid / ja ka Koerad tullid / ja lakkid temma Paissid.

22. Agga se sündis / ke waene surri / ja Inglid kandsid temma Abrahami Käppe; Agga Riiklas surri ka / ja maeti mahha.

23. Ja kui temma Jõrgus ja Walsus olli / tõstis temma omnad Silmad ülles / ja näggi Abrahami kanguelt / ja Laatsarust temma Käppes.

24. Ning temma hüdis ja ütles: Jäsa Abraham / heida Armo minno päle / ja lakkita Laatsarust / et temma omma Sõrme Otsokest Wette kastab / ja minno Keelt jahbutab; Sest et mind waerwastakse wägga seimase Tulle Keres.

25. Agga Abraham ütles: Poeg! Mõtle / et sinna omma Hä omma; Elus olled ärrajanud / ja minda Laatsarust.

11. | ^{lühid} | hääle hõlges ande

12. | | hõlge hääle

13. | | pole mitte

14. | | hääle peale

15. | | hääle hõlges hääle

16. | | hääle - hõlges

17.

18.

| | hääle hõlges hääle hõlges

19.

| |

20. | | hääle hõlges

21. | | hääle hõlges

22.

23.

24.

25. | | hääle hõlges

22. /
Pinn
Wagge

3.

23. /
Pinn

4.

24.

5.

25.

29.

6.

30. /
Pinn
Wagge

7. /
Wagge mit die few on pedel
on hillside
Linja
Kuhle Geis ja

31. /
Wagge
Linja
Kuhle Geis ja

8.

1.

9.

2 /
04

sarns sedda Kurja/ aaga niid rd-
mustakse tedda/ ja sind waerwatasse/

26. Ja päle sedda keil on meie ja
teie wahhel suur Wabbe kinnitud/
et need/ ke sitt tahtwad teie jure
minna/ ei woi mitte/ egga taält meie
jure tulla.

27. Suis ütllis temma: Ommeti
pallun minna sind Issa/ et ja tedda
läkitad minno Issa Kotta:

28. Sest mul on wiis Wenda/ et
temma neite tunnustaks/ et nemmad
ka ei sa sie Wallo Paita.

29. Abraham ütllis temmale: Neid
ei on Moses ja Prohwetid/ kuulgo
nemmad neid.

30. Agga temma ütllis: ei mitte Is-
sa Abraham/ waid kui kegi Surnust
neite lähhäks/ siis pöraksid nemmad
ümber. Agga temma ütllis temma
wassto: Kui nemad Mosesi ja Proh-
wetid ei tule/ ebba nemmad siis ka-
ussu/ kui kegi Surnust illestouetks.

Et XVII Pätiß.

1. **N**ing temma ütllis omma
Jungride wassto: Sedda
ei woi olla/ et Pahhan-
dussed ei peaks tullema: Agga Had-
da sellele/ kelle labbi need tullewad?

2. Se offets temmale parramb/
et Westekiwmi temma Kaela peaks
pauama/ ja tedda Merrest wissa-

tama/ kui et temma ühhe neisi Pis-
solesist peaks pahhandama.

3. Holdke ennast. Kui sunno Wend
sinno wassto eksib/ siis nomi tedda/ ja
kui temma sedda kahhetseb/ siis anna
temmale andeks.

4. Ja kui temma seitse korda Pä-
wa sinno wassto eksib/ ja seitse korda
Päwa jalle sinno jure tulleb/ ja üt-
leb: Ma kahhetßen (sedda) / siis pe-
ad sinna temmale andeks andma.

5. Ning need Apostlid ütllid Issan-
da wassto: Kaswata meie Ihto.

6. Agga Issand ütllis: Kui teie Iht
offets kui Stunäpi. Terra/ ning üt-
leffite seinnase Mets- Wigi. Pu was-
to: Kisso emast Jureni walja/ ja
istuta emast Merrest/ siis kuleks tem-
ma teid.

7. ~~Kel on teie jäast Sullane/ ke
kännab/ ebs Kaerja heiab/ ke tem-
male/ kui temma Wahhalt tulleb/ ke
warsti peaks ütletäia: Minne/ istu
Pauale.~~

8. Waid eks temma ütse temma-
le: Walnista/ mis ma Ohtuks pe-
an sõnd/ ja paine Wö Wöle/ ja
teni mind/ kuuni minna saan sõnud
ja jonud/ ning pärrastsedda so ja so
sinna.

9. Kas temma seddasamma Sul-
last tännab/ et temma sedda on tel-
nud/ mis temmale olli kāsud? Et
mitte/ arwan minna.

10. Ninda ka teie / kui teie teik. ol-
lete teinud / mis teik on kästud / üt-
telge: Meie olleme kõlbmatu Sullas-
sed / seit et meie olleme (agga) teinud /
mis meie Kõhhus olli tehha.

Ewangel: neljateistkümmel Püh-
häd Päwal pärrast kelmsain. Jum-
mala Pühha.

11. Ning se sündis / kui temma Je-
rusalemma läks / ~~kõndis~~ temma kes
sest löbbi Samaria ja Kalilea Maad.

12. Ning kui temma ühhe Alle-
wisse jäi / ~~h~~is tullid temma wasto
kõnnute Bidaliröbbist. ~~Mehe~~ / ja
seisid emast.

13. Ja nemad tõstsid omma Häält /
ja ühkid: JEsus Oppetaja! heida
Armo meie päle.

14. Ning kui temma neid näggi /
ütis temma neile: Minge ja näitke
emast Preestrisede / ja se sündis / kui
nemad ärralaskid / said neimad
puhtaks.

15. Agga üks nende saast / kui tem-
ma näggi / et ~~temma~~ olli termeks
sanud / ~~peet~~ ~~ühber~~ / ja ~~h~~is Jum-
malat sure Välega.

16. Ja temma langis Valle päle
mõhha temma Jalge ette / ja tännas
tedda / ja se olli üks Samaria Ma-
Mees.

17. Agga JEsus wastas / ja ütlis:
Eks kumme olle puhtaks sanud! Ag-
ga kus need ühheksa on?

18. Eks nauud kedakit olle leitud /
ke taggasi öllerstulund / ja Jumma-
lale And andud / kui agga seimane
Wõras?

19. Ning temma ütlis temmale:
Touie ütles / sinime / sinno Hst on
siud aitud.)

20. Agga kui Bariferid temmalt
kõstsid / missal Jummalala ~~Dikt~~ ~~pid-~~
~~di~~ tullenu / wastas temma neile ja
ütis: Jummalala Dikt ei tulse mitte
~~wastastidise~~ Sõhhelepääntõssaga.

21. Ei ütelda ka: Waat siin / eht
waat saäl (en ~~temma~~); Sest waat /
Jummalala Dikt on see piddi teie sees.

22. Ning temma ütlis Jüngeride
wasto: Käl ~~ne~~ Päwal tullerwad /
et teie hünnustate ühhe neist Jumi-
nesse Poja Päwirist nabha / ja teie
ei peah mitte näggema.

23. Ning siis ~~ütkwad~~ nemmad
teie: Waat siin / eht waat saäl / är-
ge minge mitte / ja ärge kaige (nende)
järele.

24. Sest otsekui ~~Wale~~ ^{ne} ühhele Bo-
lest teise Pole Taewa al paistab / nin-
da peab ka Jummesse Poeg ollema
omna Päwal.

25. Agga eme peab temma paljo
kannatama / ja se ~~h~~ Suggust ärra-
heldetama.

26. Ning otsego Noa Päwirist ^{ne}
dis / ninda ~~annott~~ ~~siin~~ ~~h~~ta Jumi-
nesse Poja Päwirist ~~temma~~.

27. Nem-

10.

18. /jia
/ma

19.

11.

20. F. D. van Biffinod. arkeolog
historiograaf. elation
/hulleh
/el /eie /iufi /uieufi

12. /hceef, /ser

21. /h

13.

22. /hama

14.

23. /vohod
/titteloa

15. /lävhtina tuggafi ja
austat

24.

16. /jama

25. /jeppi=aljepp / kui kolbmata
ämändekma.

17.

26. /peab

27. | Die, mit
| für raubbar nach Kreis Amm.

97.

28. | lalli

29. | Linnep
| raubar aentun

11

30. | Wandafestoti
| lollenn, mit

2.

31. | real
| jinnu jävele, mit tagga
or

3.

23.

4.

33. | änn | änn

5.

| änn änn ei värfite

24. | on | die

6.

35. | vad

7. | vad - Land. et. (Ding, et. in 9
| auch p. mit die plüßig wofür
| (D. d. H. die C. S. H. S. S.)

35

27. Nemmad söikwad / söikwad / nem-
~~mad~~ / söikwad / ja lastid ennau loesi-
 da se Päwale / kui Noa Laewa läks /
 ja Wellopotus tullil

28. Ninda sammott ka / kui Potti
 Päimel / söikwad / Nemmad söikwad /
 söikwad / nemmad oisid / müsid / nem-
 mad istutasid / nemmad ehhtasid
 Majasid.

29. Agga sel Päwal / kui Pot So-
 domas / wäljalaks / -saddas Tuld ja
 Beerwli Taewast / ja hukkas teid
 ärra:

30. Selsammal kombel peab sel
 Päwal / söikwad / kui Injimesse
 Poeg ennat näitab / ilmut.

31. Ke sel Päwal Rattuse on / ja
 temma Müskad Hones / se ärgo tul-
 go mitte mabha neid wotma / ja ni-
 dasammott / ke Wäljal on / ärgo min-
 go taggasi sedda noudma / mis mah-
 hajunud on.

32. Möttelege Potti Naese päle.

33. Ke omnia Ello piab hoida / se
 kaotab sedda / ja ke sedda / kaotab / se
 hoiab sedda iggarweffets Elluks.

34. Minna ütlen teile: Sel Die
 peawad / kaks ühhes Wotet olemma ;
 Teist peab wasto woetama / ja teist
 mabhajätama.

35. Kaks peawad ühtlasse jahwa-
 tama ; Teist peab wastowoetama /
 ja teisi mabhajätama.

36. Kaks peawad Wäljal olemma ;

Teist peab wastowoetama / ja teist
 mabhajätama.

37. Ja nemmad wastasid / ja ütliid
 temmale: Issand! kussa siis? Agga
 temma ütliis neile: Kus Kehha on /
 sinna koggurwad Kottad.

Se XVIII. Pätul.

1. Agga temma ütliis ka Täh-
 hendawisse Sanna / et il-
 ka peab Palwet petama
 ja mitte ärratüddima.

2. Ja ütliis: üks Kohto. Issand
 olli ühhes Pinnas / ja ei karraud Julu-
 makat / teiga habbenend Inahnest.

3. Agga üks lest Naene olli sääl-
 sammal Pinnas / se tulli temma iu-
 re / ja ütliis: Minna mulle Digust
 minno Wihhamehhe päle.

4. Ning temma ei tahnud kawa
 mitte. Agga pärrast ütliis temma
 isiennesses: Eht ma Jumalat ei kar-
 da / ja ühhegi Injimesse ei hoi-
 da.

5. Agga onnemet / et isianane Leff
 mulle Waewa teeb / tahhan minna
 temmale Digust / molla / et temma
 allati ei tulle / ja mulle Tälli ei te-
 ta.

6. Siis ütliis se Issand: Kuulge /
 mis se illekohrune Kohto. Issand
 ütleb:

7. Eks siis ka Jummal peaks Di-
 gust mottama omnia ärrawallitset-
 dulle / ke temma pole küssendamad

47 Pärva ja Ööd/ ~~et~~ temma kül lan-
nattil ~~on~~ nende Wihameestega.

8. Minna ütlen teile: Kül temma
neile pea Digiust moitab. Siiski kui
Innimesse Poeg tulles/ kas temma
kül Usko peaks leidma Ma pääl.

Ewangel: üh heteiiskummei Püh-
hak Parwal pärrast kolm-aino Jum-
mola Pühha.

9. Agga teina ütllis ka monninga-
de wasto/ ~~ke jennast isi arwastid ei-
ged offerwad/ ja waid põlgid/ se~~
Lähhendamisse Sanna.

10. Kaks Innimesse läksid ülles
Jummala Kotta Palwed piddama:
Teine olli Bariseer/ ja teine Tölnet.

11. Se Bariseer teis is ja lugges
issi enneses ninda: Minna tannan
sind/ Jummal/ et minna ep olle nin-
da/ kui must Innimesse/ ~~Wahjad/~~
Alletohtused/ Abblekko rikjad/ egga
ninda/ kui sefinnast Tölnet.

12. Minna paastun kaksford Näd-
dalas/ minna annan Kümnest ketgisi/
mis wul on.

13. Ja se Tölnet seisis emast/ ja ei
tahnud omma Silmadge Lahta
pole allestösta/ waid löi omma Nin-
na wasto/ ja ütllis: Jummal olle
wulle Pattusek armolinnel

14. Minna ütlen teile: sefinnane
läks alla omma Kotta digemh kui
teine: Sesi/ ke ennast isi üllendab

se Saab allandud/ agga ke ennast
issi allandab/ se Saab üllendud.

15. Agga neimnad töid ka Laps-
kessid temma jure/ et teina neise pid-
di wutama. Agga kui Yngrid sed-
da näggid/ ~~Wastolind~~ neimnad nende
päle.

16. Agga JEsus kutsus neid enne-
se jure/ ja ütllis: Laste Lapsokessid
minno jure tulla/ ja ärge keelge neid
mitte/ sest neid esugguste pärrast
on Jummala Riik.

17. Töest minna ütlen teile: Ke
Jummala Rigi wasto ei wotta/ kui
Lapsokenne/ se ei pea mitte süna sisse
sanna.

18. Ja üks Üllemb kōstis tem-
malt/ ja ütllis: Hü Oppetaja/ mis
ma pean teggema/ et ma iggawest
Ello pärrin?

19. Agga JEsus ütllis temmale:
Mis ja mind hääks ütled? Üksige ep
olle hä/ kui agga Jummal.

20. Kässosannad tääd sinna: Sin-
na ei pea Abbl-Ello rikkuma: Sin-
na ei peastapma: Sinna ei pea war-
rastama: Sinna ei pea Wallek-
Tun-
nistist/ andma: Auusta omma Issa
ja omma Emma.

21. Agga temma ütllis: Sedda ol-
len minna keis piddanud omma no-
rest Pölowest.

22. Agga kui JEsus sedda kutsis/
ütllis temma temmale: Üks on sul
wrest

8.

peab allendatama

15.

puud

prõõle

16.

puud

9. | ispeetuse peale loofa alustada
peetõ õiget allama ja
muid ki paitu iakulegi

10. A. luggeme

11.

(kifa)

18.

18. | woini pöörida

19.

19. | puit

19. | puit

12.

20.

20. | puit / puit

20. | puit / puit

20. | puit

20. | puit

13.

21.

14. | puit / puit

22.

23. väyga 32.

24. | el ta väyga muranen jätin 33.

| meä, meän lallia on ^{mitä}
| la kuringa siipi hope - ^{pl. 34.}

25. | Jä? se on hopeaan, ei arpa kuringa
| völa silmät kelli kelliä

26. 35.

27. 36.

28. 37.

29. | koin 38.

30. | pitäkel 39. | koin

31. 40.

weel waja/ mit keit ärra/ mis sul on/
ja anna Waestele/suis kaab sulka War-
randus Taerwas/ ja tulle/ ~~ta~~ kai
minno järrelk.

23. Agga kui temma sedda kullis/
sai temma kuruaks/ sest temma ol-
li wägga rikkas.

24. Agga kui Iesus ndaggi tedda
kuruaks sanud ollera/ ütliis temma:
Kui waerwas sawad Rikkad Jum-
mala Rigi.

25. Sest ennemine woib Kameel
läbbi Nöta Siima minna/ kui Riik-
kas Jummalala Rigi sisse saa.

26. Agga need/ ke (sedda) kuulsid/
ütliid: Kes siis woib önsaks sada?

27. Agga temma ütliis: Mis In-
nimeste jures on woimata/ (sedda)
woib Jummal tehha.

28. Agga Petrus ütliis: Waat/
meie olleme keit mahha jätnud/ ja
ollenne sinno järrelk talnud.

29. Agga temma ütliis neile: Tdest
minna ütlen teile/ et ütliis ep olle/ ke
mahha on jätnud/ Waja/ ehk Wan-
namid/ ehk Wendel/ ehk Marst/ ehk
Lapst Jummalala Rigi pärrast.

30. Ke ei peaks jälle sama mitme
Wörra sel Wjal/ ja tullerwas Ilmas
iggawest Ello.

Ewangel: seitsmel Pühhal Pä-
woal enne Kristusse illesrousmisse
Pühha.

31. Agga temma wottis neid kaks.

teistkümmend ennese jure/ ja ütliis
nende wasto: Waat/ meie lähhame
ülles Jerusalemma/ ja keit peab löp-
petadama/ mis Prohwetide läbbi
on kirjutud Jumimesse Bojast.

32. Sest tedda antakse ärea Pag-
ganade Käite/ ja tedda naertakse/ ja
teotakse/ ja temma päle sülletakse.

33. Ning kui nemmad tedda sawad
püksnud/ siis tapiwad nemmad tedda
ärra/ ja kolmandal Päwoal kousub
temma ülles.

34. Ja nemmad ei moismud seik
middakit/ ja se könne olli nende cest
ärrapeidetud/ ja nemmad ei moisi-
nud mitte/ mis döldi.

35. Agga se sündis/ kui teina Zert-
ko siggi sai/ iustus üls Sögge Te äres/
ja kerjas.

36. Agga kui temma Rahwast ku-
lis möda minnema/ kulas temma/
mis se piddi ollema.

37. Agga nemmad kulutasid tem-
male: Iesus Naatsärettiisi lähháb
möda.

38. Siis temma kiffendas ja ütliis:
Iesus Tarolda Boeg/ heida Armo
minno päle!

39. Agga need/ ke eel käisid/ söttle-
sid temma päle/ et teina piddi waid ol-
lema: Agga temma kiffendas paljo
ennamb: Tarolda Boeg/ heida Ar-
mo minno päle.

40. Agga Iesus jäi seitsma/ ja kaks.

Is tedda ennese jure tua / agga kui
temma liggi sai / käsiss temma: tem-
malt /

41. Ning ütliis: Mis sa tahhad /
ei mis ma sulle pean teggema? Agga
temma ütliis: Issand / et minna wot-
sin jälle nähha.

41. Ning JEsus ütliis temmale:
Siä jälle / sunno list on sind airtud.

43. Ja temma näggi jeddamaid /
ja läks temma järelt Jummalat
lites. Ja keit Rahwas / ke sedda näg-
gi / andis Jummalale Kitust.

Se XIX Pätit.

1. Ning kui temma sai Verite
sisse läinud / läks temma
saalt läbhi.

2. Ning waat / üks Miers / Nimma-
ga Sakkens / olli Edneride ällemb /
ja seimä olli rikkas.

3. Ning temma püdis JEsust näh-
ha / kes temma piddi ollema. Ning
temma ei woiud mitte se Rahwa
pärrast / sest temma olli inaddal Miers.

4. Ja temma iooksis ette / ja läks
ühhe Mierswigi Pu Otta / et temma
tedda piddi nähha sama / sest et tem-
ma saalt piddi wotta minnema.

5. Ja kui JEsus sinna Paika sai /
watis temma ütles / ja näggi tedda
ja ütliis temma wasto: Sakkens
tulle ussinaste mahha / sest tänna
pean minna sunno Koita jäma.

6. Ja temma tulli ~~wast~~ mah-
ha / ja wotis teha Sömoega wasto.

7. Ja keit / ke sedda noggid / nutri-
sesid ja ütliid: Temma on ühhe Pat-
tuse W ehhe, ure lainud Assel wotma.

8. Naga Sakkens sai seisma / ja
ütliis Issanda wasto: Waat / Issand /
minna annan omma ~~Wast~~
Waelele / ja kui minna ~~Wast~~ ol-
len ~~peinud~~ / annan ma nelja Wotta
taggasi.

9. Agga JEsus ütliis temma was-
to: Tänna on se ~~Wast~~ /
sepärrast / et ka temma Abrahami
Boeg on.

10. Sest Innimesse Boeg on tulle
tud otsima / ja õnsaks teggema / mis
arrakaddunud on.

11. Agga kui nemmad sedda kuul-
sid / ütliis temma weel ühhe Täbhen-
damisse Sanna / sepärrast et temma
Jerusalemma liggi olli / ning nem-
mad mõtlejid / Jummalala Nigwar-
ti ~~anwatt~~ sama.

12. Sepärrast ütliis temma: üks
suurt Suggu Innimeane läks ärra
kaugele Male / et temma piddi enne-
sele Kuningriigi sama / ning pärrast
jälle taggasi tullema.

13. Agga temma kussus omma
Kümme Sullast / ja andis neile
Kümme Reipid / (Rahha) / ja ütliis
nende wasto: Kauplege jenni / kui ma
taggasi tullen.

41.

42.

43.

1.

2. / ja / jama

3.

4. / jama

5.

6. / dl

7.

8.

/ Koll Wasserdampf
/ Kellelempi dien, Ullenohto keini
/ jama

9.

/ Kelle kovalle Joristhuu kabinu
/ jama ka ed. siigunilist. alkun. alkun. jama

10.

11.

/ jama ilmussa

12.

/ jama

13.

/ jama

14. | mi kittingar

15. | juve

16. | obiel Latim | alkela

17. | Je Tea
| Beer

18. | obiel oitlu | diacia | f

19.

20. | Naal

21. | Am

22.

23. | alkha wakhesajatta ritta
| mi ma diexfi- tutun

24.

| kevel |. Paia

25.

26. | jelle väst perka änn-
| webana

27.

| mi kittingar

28.

29.

30.

14. Agga temma Koddanikkud
wihlasid tedda/ ja läkkitad Käffud
temma järrele/ ja ütli: Metcei tahha/
et seimane mitte ülle peab wallitse-
ma.

15. Ja sündis/ kui temma taggasi
tulli/ ja olki sedda Rigi sanud/ siis
läkkitis temma neid Sullaid ennesel
kutsuda/ kellele temma olki Rabba
anjud/ et temma pididi tåda sama/
mis iggõuts kaubeldes olki Käffo
sanud.

16. Agga esimeenne tulli ja ütli:
Issand sinno Kõit on kümme Kõit-
te Käffo saatnud.

17. Ning temna ütli temma was-
to: Käffo/ sinna hä Sullate/ et sin-
na teigewõhemaß olled wõtaw ol-
nud/ ja parrast peab sulle kümme Põ-
na üle Melerwald ollema.

18. A teine tulli/ ja ütli: Issand
sinno Kõit on wiis Kõit Käffo
saatnud.

19. Agga temma ütli sellege was-
to: Ja sinna pead wie Linna üle
ollema.

20. Ja kolmas tulli ja ütli: Is-
sand waat/ (sin on) sinno Kõit/ mis
minna Rõitkus ollen hoidnud.

21. Sest minna kartsin sind/ et
sinna walli Jumimenne olled: Sin-
na wõttad sedda/ mis sa ep olle ta-
te pannud/ ja leitad sedda/ mis sa ep
olle külvand.

22. Agga temma ütli temmale:
Sinno Suust moisan minna Koh-
but sinno wale/ sinna tiige Sullane/
täõdliid sinna/ minna walli Metcei olle
le/ ja wõttad/ mis ma ei olle
le pannud/ ja leitad/ mis ma ep
olle külvand.

23. Misparrast sinna siis minno
Rabba ep olle Käffo wale an-
nud/ siis olle sin minna taggasi
le sedda Käffoga ärra minna.

24. Ning temma ütli nende was-
to/ te saäl jures seiid: Wõtte tem-
ma Käffo se Käffo/ ja andte sel-
lele/ kümme Kõit on.

25. Ning neimad ütli temmale:
Issand/ temmal on kümme Kõit.

26. Sest minna ütlen teile: Kõit
on/ sellele peab apattama: Ag-
ga Käffo/ ke kel ep olle/ peab fegi ärra:
wõtama mis temmal on.

27. Agga neid minno Waenlaste/
ke ei tahtnud/ et minna nende üle
pidid wallitsema/ toge kümme/ ja
tapte neimad ärra minno ees.

28. Ning kui temma sedda jai rã-
stinud/ siis läks temma eddasi ülles
Jerusalemma wale.

29. Ning se sündis/ kui temma Pet-
wage ja Petania liggi tai/ se Wõit-
kogi/ mis Elli Wõitkus kutsutakse/
läkkitas temma kaks omma/ Rõngrift.

30. Ja ütli: Minge sinna Alte-
wise/ mis teie ees on/ ja kui teie sin-

na sate / ^his letate teie ühhe ^Warfa
 Finntfoidetud / kumma Selhas ühligi
 Janniuenne eal ep olle istnud / pääst-
 ke temma lahti / ja toge temma teina.

31. Ja kui kegi teist kshsh: Miks
 teie tedda lahti päästate / siis ättelge
 temmale ninda: Issandal on jedda
 tarwis:

32. Agga need / ke olli läkkitud / leid-
 sid ninda / kui temma neile olli ättel-
 nud.

33. Agga kui nemmad se ^Warfa
 lahti päästsid / siis ütliid selle Issan-
 did nende wasto: Mis teie jedda
 Warfa päästate?

34. Agga nemmad ütliid: Issan-
 dal on jedda tarwis.

35. Ja nemmad töid ^Warfa Jē-
 suse sure / ja heitsid omma Rided
 se Warfa Selga / ja pannid Jēsusit
 temma päle.

36. Agga kui temma ^Warfa / laota-
 sid neimad omma Rided se päle.

37. Agga kui temma jubba sinna
 liggi sai / kusi Ollimäält mahha kõi-
 di / siis hakkas teie Jüngride Hult rō-
 mukes sure Hälega Jummalat
 kütma keige Immeteggude pärrast /
 mis nemmad olliid näinud.

38. Ja ütliid: Ridetud olgo se
 Kuningas / ke tulles Issanda Rim-
 mel / Rohho Laewas / ja Au ütliid
 tõrget.

39. Ja monningad Wariferid Rah-

wa sdaast ütliid temma wasto: Oppe-
 taja / lõitle omma Jüngride päle.

40. Ja temma wastas / ja ütliis
 neile: Minna ütlen teile / et kui need-
 sinngsed waid jääksid / peaksid Kir-
 wid ^Warfa küssendama.

Ewangel: Kümnel Pühha Pä-
 wal pärrast kolmasino Jummalas
 Pühha.

41. Ja kui temma liggi sai / ja Pin-
 na näggi / nuttis temma temma pä-
 rast.

42. Ja ütliis: Kui sinna ka jedda
 tääksid / ja weelgi selsunnasel omma
 ajal / mis sinno Rahhule tarwis läh-
 hä! Agga nüüd on se sinno Sil-
 made eest ärrapeidetud.

43. Seit se Aeg tulles sinno päle /
 et sinno Waenlased sinno ümber Wal-
 li terwad / ja sinno ümber piirwad / ja
 sind keige piddi waewarwad.

44. Ja nemmad lõwad sind mah-
 ha / ja sinno Lapsed sinno / ja ei
 jätta Kirwoi Kirwoe päle / sepärrast
 et sinna ep olle tundnud omma ^War-
 wo Aega.

45. Ja temma läks Jummalas
 Kotta / ja hakkas wälja ajama neid /
 ke temma sees wüsid ja ostid.

46. Ja ütliis nende wasto: Kirjo-
 tud on: Minno Kodda on Palkoe
 Kodda / agga teie ollete jedda Rōd-
 li Auguks teinud.

31. Seile
32. - Paralele
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.

40.

41

42

43

44 Seil

! Kabinische

45 Seil

46

47 | me
| me

7.

48 | onko teidän kallis, kallis
| teidän poika.

8. | helevallasa

9. | Minun peale
| wälja
| kukaan kalle

1 | Armo - õppetust.

10. | ilke
| õpet meid

2. | helevallasa
| jeon, mis sulle teada

11. | helevallasa

3.

12. | helevallasa ja helevallasa

4.

13. | ma teada
| kuuksa

5. | pidada me isikliku
| põlv ei ole

14. | minna

15. | Hele meid kalle meid
| meid teada meid

6

14

47. Ning temma olli iggapááw Nummala Roijas oppetamas. Aggalullenad Preestridja Kirjafundjad / ja Rahwa Ullemad püüdsid tedda hukka sata.

48. Ja ewowad leidhud mitte / mis nemmad piddid teggema; Sest keif Rahwas, olli temma polest / ja tulis tedda.

Se XX. Pátuf.

1. Agga ühbel neif-Pátuf / **H**ääd / kui temma Rahwas oppetas Nummala Roijas / ja Ewangeliummi kulusas / kullid üllema Preestrid ja Kirjafundjad Wamemadega se päle.

2. Ja rääksid temma wasto / ja ütliid: üttele meile / mis suggusek Wäast teed sa sedda / ehk kes on fakte se Melewalla annud?

3. Agga temma wastas ja ütliis neile: Minna tahhan teilt ka ühhe Sanna küsida / üttelege mulle:

4. Johannese Kristinnee / olli se Laerwast / wot Innimestest?

5. Agga nemmad / mõtliid isseiwos / ja ütliid: Atleime meie: Laerwast; Siis ütliid temma: Miksteie fuis tedda ei olle uskud?

6. Agga kui meie ütleme: Innimestest; Siis wiistab meid keif Rahwas Kirjafundega; Sest se olli koro-

wa se päle / et Johannes piddi Brohwoet ollema.

7. Ja nemmad ei ütletaud ennast täädroast kusi se Kristinnee piddi ollema.

8. Ning Jesus ütliis nende wasto: Egga minna teilegè üttele / mis suggusek Wäast minna sedda teen.

9. Agga temma hakkas Rahwale sedda Tähendamisse Sanna üttelema: üttele Innimenne isutas Wina-Mä / ja andis sedda Wina-Mä-Meeste kätte / ja läks wälja tükkiks Waks.

10. Ning kui Jeg olli / läkkitas temma Sullast Wina-Mä-Meeste jure / et nemmad temmal; Wina-Mä-Wilja piddid andma. Agga Wina-Mä Mehhed pekfid tedda / ja läkkitasid temma tühjalt ärra.

11. Ning temma läkkitas weel teise Sullast agga nemmad pekfid tedda ka / häwotitasid ja läkkitasid temma tühjalt ärra.

12. Ning temma läkkitas weel kolmandat; Agga sedda harwasidnemmad / ja koubasid tedda wälja.

13. Agga Wina-Mä Issand ütliis: Mis ma peanteggema? Minna tahhan omma armja Poja läkkitada / kui nemmad tedda näwad / ehk nemmad siis habbenewad.

14. Agga kui Wina-Mä-Mehhed tedda nägid / mõtliid nemmad isse-

enmes / ja ütliid: Se on se Pärria /
läkki / tapkein tedda ärra / et meile
se Pärriandus saab.

15. Ja nemmad koulkasiid tedda
Wina-Määst wälja / ja tapfiid ted-
da ärra. Mis peab niid Wina-
Mä Issand neile tegema?

16. Käl temma tulleb / ja hukkab
need Wina-Mä Mehhed ärra / ja an-
nab Wina-Mä / ^{muude} kätte. Ag-
ga kui nemmad sedda kuulsiid / ütliid
nemmad: Urgo sedda sindko.

17. Agga temma watis nende pä-
le / ja ütliis: Mis se sus on / mis on
kirjotud: Se Kirwi / mis Bone-
Ehbitajad / on ärrardigud / on
Murga Kirwiis sanud.

18. Ke selle Kirwe päle langeb / se
kaab pihhuks karkpörräid: Agga
kelle päle temma langeb / sedda peab
temma Pörmuks löma.

19. Agga älleamad Preefriid / ja
Kirjatundjad otliisid selsammaal Tun-
nil tedda kinniwotta / et temma neff
se Tähhendamisse Sanna olii üteli-
nud. Agga nemmad kartsid Rahwast.

20. Ja nemmad wältsid (tedda)
ja läkkirand karwalab Roudjad
wälja / ke ennast waggaks pönnid /
et nemmad tedda Könnes pöddid kin-
ni sama / ja tedda ärraandma ätte-
male / ja Mawallitseja Melewallas.

21. Ja nemmad küsiid temmast /
ja ütliid: Öppetaja / nieie täame / et

sinna ölete rägid ja öppetad Jumma-
la Teed öiete.

22. Kas meile sünnib Keiselle Koh-
tomakka / wot ei sünni?

23. Agga temma moisis nende
Karewalust ärra / ja ütliis nende was-
to: Mis teie mind küsate?

24. Näitte misse se Krossi: Kelle
Kuijo ja Päletiri on teimäl? Ag-
ga nemmad wastasiid / ning ütliid:
Keisli.

25. Agga temma ütliis nelle: Se-
pärriat andke Keisrile / mis Keisli
Kohhus on / ja Jummalale / mis
Jummalale Kohhus on.

26. Ja nemmad ei woiind temma
Könnes mitte Rahwa eest läta / ja
immetelliid temma Kostmiss / ja jäid
waid.

27. Agga morningad Eadduse-
rid tullid temma jure / (ke ei ütle üs-
lestousimist oslewad / ja küsiid tem-
mast /

28. Ja ütliid: Öppetaja / Moses on
meile kirjotanud: Kui kellegi Wend
hurteb / kellel Mäene on / ja selsamma
jurreb Lapseta / et temma Wend) se
Mäese peab wotma / ja omma Wen-
nase Suggu saatma.

29. Agga seitse Wenda offi / ja es-
sunente wottis Mäese / ja surri Laps-
seta.

30. Ja teine wottis se Mäese / ja
selsamma surri ka Lapseta.

15. | ja ei pea liigse arvepeid / hõbe
| ^{spetsiaal}

16.

| haapsu
| jahu mitte

17. | 22. | tigeid ja kinnisvõtte loomade
| all-lõpetu

18.

19. | 23. | müüa

| mis sobivama ümber

20.

| 24. | kõnele viimise
| pöörd | pöörd

21.

22. | 25. | jama
| pöörd

| loomade ja alla

23. | 26. | kinnisvõtte

24.

25.

- 31 42
- 32 43
- 33 Jees 44
- 34 Jeesalle
| wotuu d'jeff ja lähien
| oheine 45
- 35 | an-atin | lada
| tulle-konsta | ne ei wotte d'jeff. 46
| eyya lalla halikale
- 36 | taa | jef el uetun 47
- 37 | waa
| kibbotilla - koolus k'k'k'ja jees
- 38
- 39 | neip
| ip
- 40 | kinnimalla
- 41 2

31. Ja kolmas wottis tedda; Min-
dasammoti ~~le~~ seits / ja ~~enne~~ jät-
nud mitte Lapsed / ja surrid, ärra.

32. Ja leige wiimsiks surri, Na-
ne ka.

33. Kelle Naene peab temma-nüüd
nende ~~hulga~~ lülestousmisse ajal
ollemas. Sest temma on nende seits-
me Naest ~~olnud~~.

34. Ning JEsus wastas / ja ütles nei-
le: ~~Selle~~ Ma. Ilma Lapsed / kof-
wad / ja need koshitakse.

35. Agga ke wäärt on teist Ilma
(ke on: Jggawest Ello) ja Surmu-
de lülestousmist saa / need ei kosh-
egga need koshita.

36. Sest nemmad woi teys ärra-
surra; Sest nemmad on Inglise sar-
nased / ja need on Jummalas Lapsed /
~~ke~~ ~~Selle~~ lülestousmisse Lapsed on.

37. Agga et Surmid lülestous-
wad / sedda nätrak ka Moses / ~~Bo-
jures~~ / kui temma Issandat kutsus A-
brahami Jummalaks / ja Isaki Jum-
malaks / ja Jakobi Jummalaks.

38. Agga Jummal ep olle mitte
Surmude / waid Ellawade (Jumal):
Sest keik ellawad temmale.

39. Agga monningad Kirjatund-
jad wastasid ja ütlid: Öppetaja / sin-
sa olled hästi räkinnud.

40. Agga nemmad ei tohtud tem-
malt ühregit ennamb küsida.

41. Agga temma ütles uende was-

to: Kuidas nemmad ütleswad / Kris-
tust Tarwida Poega ollemas

42. Ja Tarwid on isii Paulo-Rama-
tus ütelnud: Issand on minno Is-
sandale ütelnud: Istumõparrama
Käle /

43. Kunnl minna sumo Wgensä-
sed pannen sinno Jalge Alluseks.

44. Tarwid kutsus tedda ja Issan-
daks / Kuida temma siis temma Poeg
on?

45. Agga temma ütles / leige Rah-
wa kuudes / omma Jüngeride

46. Hoidke ennast Kirjatundjade
eest / ke pitka Rietega tabwad karia /
ja armastawad Terretanust Turru-
de pääl / ja esimesi Pinski Roggodus-
se Rohade sees / ja üllemat ~~W-
raspeul~~.

47. Nemmad ~~neelwad~~ ~~Leffade~~
Honed ärra / ja peawad Silma Kir-
jule pitkad Palswed. Need peawad
sedda suremat Hukkatusi sama.

Se XXI. Päät.

1. Agga temma watis ja näg.
gi Kikkad / omma Aadid
Jummalas Kirsto heltwad.

2. Agga temma näggi ka ühhe
waese Lette / kaks Weringit sinna
hittwa.

7. Ning temma ütliis: Tdest/ min-
ra ütlen teile/ et se waene Gess on
eumamb/ kui keik// sisse heitnud.

4. Gess needdsinnafed keik on omma
Pia-Warrandussest sisse heitnud Jumi-
nala Andeks/ agga temma on om-
ma/wilmiegi Warra/ keik mis tem-
malolli/ sisse heitnud.

5. Ja kui monningad Juminala-
Kõikast räägid/ et temma kauni Kiw-
wide ja kalli Asjadega olli ehitud/
ütliis temma:

6. ~~Se Neg tulleb weel~~/ et sest kei-
gisti/ mis teie näte/ ei jäeta Kiwwi-
Kiwwe päle/ mis ei peab ärrakista-
tama.

7. Agga nemmad küsistid temmalt/
ja ütliid: Oppetaja/ mill se peab olle-
ma? Ning mis se Täht on/ millal
se peab sündima?

8. Agga temma ütliis: Katse/ är-
ge laste ennast petta: Sest paljo tul-
lewad minno Nünne päle/ ja üt-
lewad ennat mind olla. Ning
se Neg on liggi sanud/ ärge minge
mitte nende järrele.

9. Agga kui teie kulete Sõdda ja
Mässamissi/ ärge ehmatage: Sest
sedda peab eene sündima: Agga Ots
ep olle weel ni pea kä.

10. Siis ütliis temma neile: Mah-
tras touf b Mahra wasto/ ja Kun-
ningit Kuningriigi wasto.

11. Ja sured Mawarriseuiffed pea-

wad/ emma minnes Baikus/ ja Nalg/
ja Kats reat ollima/ ja Siemu-
mied/ ja sured Tähed Tacwast
peawad sündima.

12. Agga erne sedda keik/ ~~weel~~
~~wad nemmad teid kinni~~/ ja kiusa-
wad teid kühwaste/ ja andwad teid
ärre köggodusse Koddadesse ja Wan-
gi/ ja reiwad teid Kuningat ja
Mawallitsejade ette minno Nünne
pärrast.

13. Agga se peab teile Tunnistus-
seks sündima.

11. Sepärrast pange (sedda) Süd-
damesse/ et teie enne ei ~~muurete~~/ mis
teie ennese eest peate ~~hoidma~~.

15. Sest minna tahhan teile anda
Sud ja Tarkust/ tumma wasto ei
pea wolima rähida egga panna keik
teie Wastopannid.

16. Agga teid andwad ka ärre
Wannamad ja Wynad/ ja Sug-
gulahted/ ja Söbrad/ ja tapwad
monningad teie jäast.

17. Ning keik wihtawad teid min-
no Nünne pärrast.

18. Ja lihte Tuukse Karwa ei pea
teie Päast hurka sama.

19. Omma Kannatusse läbbi hoid-
ke omma Hinge.

20. Agga kui teie näte Sõdda-
Jerusalemma ümber olla wasto/ ja
siis ~~muurete~~/ et temma Arrahar-
tamiane on liggi tulnud.

3 | pinnase
| muidu pinge pannud

4 | panna
| jefitane
| waehtelad | loitust

5 | itnallaga

6 | kaal. need kind hulleid

7. | muid

8. | et keid arm ei esfita
| et muidu se otley
| jefitust

9. | kulete
| kohkuge

10. | illes

11 | hirmuta otjad hinguse sig. ds.

12 | piftand nennas oma kalleie
| silge

13

14 | melle ja peale
| waehtelad

15 | anda, mis.

16 | Ayga keid peab su imantama
| keng wangenist ja wendast
| ja engalofist ja lobradest ja
17 | wotim motingad kie jefitust

18 | keid peab wihwatama seiaist

18

19

20. | et | pirdad
| kau

21 | nenta mitte fonna

22

23 | neil fainil
| felle ma les

24

| ollema
| neil Ragganiff

25 | here les | here
| les el

26 | lallisaan | offani ämaninisthan
| wirubama

27

28 | feppe pusti

29

30

31

32

| kuni se

33

34

35 | mel seige se

36 | mu alal
| arwata se | fündina

21. Ke siis Juda Maal on/ pögge-
nego Mäggede päle/ ja need/ ke keik:
paigas temma sees on/ mingo är-
ra/ ja/ ke Wäljal on/ ärgo mingo tem-
ma sisse.

22. Sest need on temma Nuhklus-
se Päwad/ et keik peab tõeks sama/
mis on kirjotud.

23. Agga Hädda neile/ ke kätma
pää on/ ja neile/ ke innetawad/ et
Sest Ma pääl peab suur Häd-
da olla/ ja Wihha seinnase Rah-
wa päle....

24. Ja nemmad peawad lange-
ma Moõga Terra läbbi/ ja need pe-
ab Wangi widania keige Rahwa
seks/ ja Jerusalemma pead/ Pag-
ganad ärata/ et tunni Pagga-
nade Ueg täis saab.

Ewangel: teisel Keistusse Tulle-
misse Pühhal.

25. Ning Päwas/ Ruus ja Täht-
hes peawad/ Tähtesid olla/ ja Ma
pää peab Rahwal Abhastust olla-
ma/ et need on ilma nouta/
ja Merre ja Berwod peawad mür-
risema.

26. Ning Inimessed peawad rami-
motumaks/ minema Kartusse ning
nende Usjade Dotmisse pärrast/ mis
Ma päle peab tulles/ Sest Tae-
wa Wäed peawad kütma.

27. Ja siis näwad nemmad In-

nimesse Poõga tulles/ Bilwes sure
Wä ja Luõga.

28. Agga kui sedda hakkab sindi-
ma/ siis waatke ütles/ ja tõste om-
mad Pääd ülles/ sepärrast et teie Ar-
salunnahantime liggi tulles.

29. Ning temma ütles neile Täht-
hendamisse Sanna: Waatke Wigi-
Puud/ ja keik Puud.

30. Kui nemmad jo pakkatawad/
ja teie sedda näte/ siis tunnete teie
neist/ et Sest 10. liggi on.

31. Minda ka teie/ kui teie näte sed-
da sindiwa/ siis/ et Jum-
mala Kiik liggi on.

32. Edest minna ütlen teile/ et se
Põlwe Rahwas ei lõppe mitte ärra/
kuni kui keik sännid

33. Täewas ja Ma lähhäb hukka/
agga minno Sanna/ ei lähhä mitte
hukka.

34. Agga hoidke ennast/ et teie
Süddamed ei sa koormatud Lia-So-
misse ja Lia- Jomisse ja Päätoitusse
Murredega/ ja et se Pääw-
ärriselt teie päle ei tulle.

35. Sest temma tulleb/ kui Põnno-
Päel keigede päle/ et Ma pääl olla-
wad.

36. Sepärrast walwage nüüd/ ja
palluge/ iggal Ajal/ et teid waart
wäart olla ärrapõgeneda keige/ se
eest/ mis peab tulles/ ja seisma
Inimesse Poõga ees.)

37. Agga temma öppetast Päwa
Ajal Jummalä-Roijas/ agga Dieks-
läks teima wälja/ ja olli Omajal se Mä
pää/ mis kullutakse Öllmääks!

38. Ja keik Rahwas tulki warra
homikult temma jure Jummalä-Ro-
ja/ tedda kuulina.

Se XXII. Wätül.

1. Agga hapnematta Peiwa
Pühha jessi läbbidel/ mis
kullutakse Pühha wotmele.

2. Ja illemad Preestrid ja Kirja-
kundjad ottsid/ kuida uenimad ted-
da piddid ärratayma: Eest nemmad
kartsid Rahwast.

3. Agga Sadanas läks Juda sisse/
ke Pügnimmet kullutakse Istarootis/
ke nende kabbeteistkümne Sulgast olli.

4. Ning temma läks/ ja räkis il-
lema Preestrij ja Päikkudega/ kuida
temma tedda tahtis ärraanda nen-
de Kätte.

5. Ja nemmad said rõõmsaks/ ja
toetasid temmale Rahha anda.

6. Ning temma tootas sedda/ ja
otsis pärrast Mega tedda neile ärra-
anda ilma Tällita.

7. Ja hapnematta Peiwa Pääw
tullimil Pühha wotme Tääl piddi tap-
petama.

8. Ja temma läkkas Petrust ja
Johannest/ ja ütles: Minge ja wal-

mistage meile Pühha wotme Tääl/ et
meie woime süa.

9. Agga nemmad üttsid temmale:
Kus ja tabhad/ et meie peame wal-
mistama?

10. Agga temma üttsis neile: Waat/
kut teie Linna sisse/ sisse tulleb teie
waasto üks Inimenne/ ke We-Krusi
kannab/ minge temma järrelä sinna
Kotta/ kubbho temma sisse läbbäb/

11. Ja üttselge Keija- Iffandale:
Se Öppetaja sisse sulle sedda: Kus
se Tubba on/ ke minna omma
Jungridega Pühha wotme Tääl
woin süa?

12. Ja sisse näitab temma teile läb-
he sureeshitud Toq/ seäl walnüstige.

13. Ja nemmad läksid ärra/ ja
leidid ninda/ kui meik olli hädud/ ja
nemmad walnüstasid Pühha wotme
Tälle.

14. Ning kui Meg sai/ istus temma
mahha/ ning kaks teist kümmeud A-
positt temmaga.

15. Ning temma üttsis nende was-
to: Minna ollen Süddamest iggat-
seud sedda Pühha wotme Tääl teie-
ga süa/ enne minna kammatan.

16. Eest minna ütlen teile/ et min-
na sest ennamb ei id/ kanni keik saab
sündinud Jummalä Rigis.

17. Ning temma wottis Karkka/
tannasja ütts: Wotke se/ ja jaggage
enne teile.

37 / hütuse

30.

10. Viole hüllete
Pille
väige / veel koir

1 / kulli liigi / Pasa Pühkuse võrte / mur um

2 / need

12 / N. kaja
Pille / 13 arakos fof. Sali

3 / häire
/ needa linnitsya hütuse
15 gr. ap. 1900 - 1901

13 / need
/ Pasa Pühkuse

4 / de
/ pidi äärmuse

14 / ja need

5 / leppide hie kofega

15 / Pasa
/ kui

6.

16 / mitte

7. / k. k. k.

17 / Pasa kuitama karnipafai
/ võrkud, karnipafai
/ ka tükid :

18	mitte	27
19		28. / Seim
20	frühe Karriere	29
21		30
22	frühe	31
23	frühe Zeit	32
24	a. walden	33
25	frühe Zeit frühe Zeit walden	34
26	frühe Zeit, frühe Zeit	35

18. Eest minna ütlen teile/ et minna ei jo ~~euuamih~~ sest Wina-Pu Biljast/ kuuui Jummalä Riik tulleb.

19. Ning temma wottis Leiba/ tännas ja nurdis/ ja andis neile ja ütlis: Se on minno Jhho/ mis teie eest ~~arrasantafse~~ / sedda tehke minno Mällestusses.

20. Sessaimmäl kombel ka Karrika pärrast Ohto-Södmagega/ ja ütlis: Se on se Karrik/ se llus Säduš minno Berre sees/ mis teie eest ärrawallatakse.

21. Süüti/ ~~euuamih~~ minno Ärraandja Kässi on minnoga Laua pääl.

22. Ning Inuimesse Boeg lähhäb kül/ ninda kui on säetud: ~~euuamih~~ Hädda selte Annimessele/ kelle läbbi tegeda ärraantakse.

23. Ja nemmad hakkasid isseleste Käsittama/ kes se nende säas pididi ollema/ ke sedda pididi teggema.

Ewangel: Pärelä Päwal.

24. Agga nende säas tousis ka Riid/ kes neist pididi suremaks/ ~~petama~~?

25. Agga temma ütlis neile: ~~Wabwa~~ Kuningad wallitewad nende üle/ ja kellel Metewald on nende üle/ neid ~~hakkatakse~~ armolikkuts Isandaks.

26. Agga teie mitte ninda/ waid suremb teie säas olgo kui noremb/ ja üllemb kui ~~eri~~.

27. Eest kes on suremb/ ke Laual istub/ woi ke temb? Eks se/ ke Laual istub? Agga minna ollen kestek teie säas/ ninda kui se/ ke temb.

28. Agga teie ollete need/ ke minno ~~aroon~~ ~~saad~~ minno Riivatusse.

29. Ning minna ~~saad~~ teile sedda Riigi/ ninda kui minno Issa mulle on säadnud.

30. Et teie peate söma ~~sa~~ joma minno Laual nihtid Riigis/ ja istma Järjede pääl/ ja kaskteistkümmend ~~sa~~ Istaell Suggu päle Kohhut moist-
ma.) ~~idaga~~

31. Ning Issand ütlis: Simon/ Simon/ waat? Sadanas on teid ~~idaga~~ püüdnud sellida kui Riiso.

32. Agga minna ollen sinno eest pallunud/ et sinno list ei pea ärralõpma/ ja kui sinna säad ümberpöör-
nud/ siis kinnita omma Wennad.

33. Agga temma ütlis temmale: Issand sinnoga ollen minna walmis ~~idaga~~ Wangi ~~sa~~ Surma minneina.

34. Agga temma ütlis: Minna ütlen sulle Petrus: Kul ei laula ~~idaga~~ woi tanna/ ennegs sinna ~~idaga~~ kolm kord säad ärrasalganud/ et sinna miad ei tunne.

35. Ning temma ütlis nende wasto: Kui minna teid ollen lätkitanud Kufruta/ Paunata ja Ringeta/ ~~idaga~~ teil middakit on waja olnud? Agga nemmad ütliid: Ei ühtegit.

36. Siis ütles temma neile: Agga nüüd / ~~et~~ Kukkur on / se wotk /
nindasunnoti ka Baana / ja k~~el~~ep
olle / Inägo ärra omma ~~Wade~~ / ja ost-
go Modka.

37. Gest minna ütlen teile / et ka
se weel minnu peab sündima / mis
kirjutud on: Temma on / ~~Kuriateg-~~
gade seffa arwatud / ~~seffa~~ / mis min-
nust on kirjutud / on Ots.

38. Agga nemmad ütliid: Jffand /
ennat! sin on faks Modka / Agga
temma ütles neile: ~~Need~~ on kü.

39. Ning temma läts wälja / ja
läts omma ~~kombe~~ pärrast / ~~Öllimäle~~ /
ja temma Jüngrid ~~Wesid~~ ka temma
järele.

40. Agga kui temma sinna Paika
fai / ütles temma nende wasto: Pal-
luge / et teie Riufatuste sisse ei sa.

41. Ning temma ~~läts~~ nende jurest
ärra ni kängele / kui Rirowiga woib
fista / ja langes Pötweli mahha / ja
pidas Palwed.

42. Ja ütles: Jffa / kui sinna tab-
h~~ab~~ / ~~se~~ ~~Wotta~~ se karrikaminuust
ärra: Ounetti ärga sündko minnu /
~~Wad~~ Anno Lahtunne.

43. Agga üks Jngil näitis ennast
temmale Laewast / ja finnitag tedda.

44. Ja kui temma Surma ~~Wae-~~
nal-elli / pallus temma ~~Kalgenit~~
Agga temma Higgsi olki kui Berre-
pissarad / need langsid. Ma päle.

45. Ning temma touzis ütles Pal-
wed piddamast / ~~ja~~ tulli omma Jün-
gride jure / ja ledis neid maggamast
~~Murre~~ pärrast.

46. Ning temma ütles nelle: Mis
teie maggate? Louste ütles ja pallu-
ge / et teie Riufatuste sisse ei sa.

47. Agga kui temma ~~weel~~ rälis /
wast / ~~Siis~~ tulli / ~~Wast~~ /
ja se / ~~ke~~ fututi Judaks / üks kahhe
teistkuttne / ~~fäst~~ / kais nende eel / ja
tulli JEsusse liggi temmale Suud
andma.

48. Agga JEsus ütles temmale:
Judas / annad sinna Su-
andnusse Poja ärra?

49. Agga kui need / ke temma im-
ber ollid / näggid ~~tedda~~ / mis / ~~Wast~~
sündis / ütliid nemmad temma was-
to: Jffand / kas meie Moogaga pea-
me seffa löma?

50. Ja üks nende ~~Wast~~ löi üt-
lema Preestri Sullasi / ja raius
temma parrama Kõrwa mahha.

51. Ja JEsus wastas / ja ütles:
Jätke see / ja temma pntus temma
Kõrwa / ja teggi ~~tedda~~ terweks.

52. Agga JEsus ütles illema
Preestride ja Tuunala Kõija Pä-
ltekude / ja Wannamate wasto / ke
temma päle tullid : teie ollete / ~~otsego~~
Kõõweli päle wälja ~~tuunad~~ Moogade
ja Nujadega.

53. Minna ollen iggapäaw teie
jures

36

45 | l. luntalad paltunnaft
| kurovostuoke

37 | ^{ku} lilla ushtuoke

46 | luntalad

38

47 | laller-
| wäggi
| wada hiki 1/2

39 | liti zämel

48

40

49 | piddi fändinna, allefi

41 | jite lakun näif

50 | äinn

42

51 | fitt fadix; cV.
| 1/2

43

52 | wäljaläinn

44 | ga olli wöitkunn
| luntalad

53

1. | Seia ei ole kälminä kilje
pöytä

62

54. | Väsi

63

55. | Väsi mi naitan kela One

Anto illoksien ja naitan

ilhoen maalla itä ja lounas
peruella naitan leisa.

56

≈ | Väsi Dyer.

luopi silmi naitan peale

57.

| Ka lehtine

64

| västi Lemi

| ja lehtine

58.

| [E. heer]

| lehti

65

| luller

66

| lehti illema

59

67

| ka lehti kuiton

60.

| ei ma naitan
luller

68

70.

61.

71. | Haru

inres olnud Jummalä-Roijas/ ja teie
 Raad-minna päle tõinud: Agga se
 on teie Tund/ ja Pimedusse Woi-
 mus.

54. Agga nemmad tootsid teid
 sinni/ ja wiisid ja weddasid teid
 Ulema Preeseri Kotta; agga Petrus
 läks kaugeit järrele.

55. ~~Sis~~ teggid nemmad Tuld
 üles kesket teid/ ja ~~teie~~ nemmad
 ühhe ~~ma~~ / istis Petrus
 nende keskele.

56. Agga üks inimardaja näggi
 teid Tulle äres istuwa/ ja watis tem-
 ma Silmi/ ja ütliis: Ja segi olistem-
 maga.

57. Agga temma salgas teid ä-
 ra/ ja ütliis: Raene/ minna ei tunne
 teid.

58. Ja ürrikesse Aja pärrast näggi
 teid üks teine/ ja ütliis: Sinna ol-
 led ka nende; Sulgast; agga Petrus
 ütliis: Innimete/ minna ep olle mitte.

59. Ja liggi ühhe Tunni Aega
 wahhet kinnitas, teid üks teine/ ja
 ütliis: Tõe polest/ sinnaest kolli tem-
 maga/ sest temma on Kalilealane.

60. Agga Petrus ütliis: Innimen-
 ne/ minna ei taa mitte/ mis ja rā-
 gid/ ja seddamaid kui temma/ wäl-
 dālis/ laulis. Kuf.

61. Ning Jhand pōris ümber/ ja
 watis Petrusse päle/ ja Petrusse
 Mele tulli Jhanda Sanna/ tuitem-

ma õlli ütelnud: Ennega kui ~~teie~~
 lah/ salgad sinna mind kolm kord
 ärra.

62. Ja Petrus läks ~~Sis~~/ ja nuttis
 ärdaste.

63. Agga need Mehed/ ke Je-
 sus kinnipiddasid/ naersid ja petsid
 teid.

64. Ja nemmad ~~vand~~ temma
 Silmad kinni/ ja löid teid ~~teie~~
 ma äre/ ja küssisid temmalt ja ütliis:
 moista/ kes se ~~teie~~/ ke sind löi.

65. Ja paljo muud Teofanios-
 rāstid nemmad temma wasto.

66. Ja kui walge sai/ ~~sis~~ tullid
 Rahwa Wanemad/ kilemad Prees-
 trid/ ja kōrjatundjad kokko/ ja wiisid
 teid ajonuna sure Kohto ette.

67. Ja ütliis: Ollid ~~teie~~ Kõrjus?
 ütle meile; Agga temma ütliis neist:
 Kui minna teile ~~teie~~/ ~~teie~~ ei ulsi teie.

68. Agga kui minna ~~teie~~ ~~teie~~
 süs ei wasta ~~teie~~ mulle mitte/ egga
 lasse mind lahtri.

69. Sest Ajast peab Innimesse
 Poeg istuma Jummalä Wäe par-
 tamal ~~teie~~.

70. Agga nemmad ütliis teie: Ol-
 led ~~teie~~ ~~teie~~ Jummalä Poeg? Ja
 temma ütliis nende wasto: Teie üt-
 lete/ sest minna ollen.

71. Agga nemmad ütliis: Mis meil
 emmamb Tunnistust ~~teie~~ on? Sest
 meie olleme isse tema Suust kuulnud.

Se XXIII. Pätuf.

1. **N**ing nende koggona Hult
touis üles/ ja teisid tem-
ma Pilatusse ette.

2. Ja nemmad hakkasid temma
päle kaebama / ja ütliid: Sedda let-
ame-meie Rahwast ärrapdörwa / ja
keelma Keisrile Rohbut andmasti/ ja
ütletwa / emmasti Kristust: Kuningat
ollewa.

3. Agga Pilatus küsis temmalt/
ja ütliis: olled sinna Judaliste Kun-
ningas? Agga temma wastas tem-
male ja ütliis: Ja ollen.

4. Ning Pilatus ütliis üllema
Preestride ja Rahwa wasto: Min-
na ei leiapningisuggust Süüd seha-
wase. Inimessel: pääl.

5. Agga nemmad ajasid päle ja
ütliid: Lemma tõstab Mässanust
Rahwa säas/ et temma õppetand
koggona Juda Maad/ ja algand Ka-
lileä Maast seie sadik.

6. Agga kui Pilatus KalileäMaad
kulis/ küsis temma/ kas se Inni-
menne Kalileakime pidid ollema?

7. Ning kui temma tãda sai / et
temma Herodesse Wallitusse alt ol-
li / lãkkitas temma tedda Herodesse
jure/ ke neilhammul Päiwil ka Jeru-
salemmas olli.

8. Agga Herodes sai wãgga rõõm-
faks / kui temma Jesust sai nãhha:

Sei temma olleks tedda hããk Me-
lakãmmogi nãhnud/ sei temma olst
pãhjo temmast kuulnud/ ja temma
lotis/ emmasti temmalt ühhe Tãhhe
nãhha sãrwa.

9. Ning temma küsis temmalt
nuitu: Agga temma ei wastanud
temmale middakit.

10. Agga üllema Preestrid ja Kir-
jatundjad seisid ja kaebasid korwa-
ste temma päle.

11. Agga Herodes omma Sõdda-
meestega teotas ja naeris tedda/ ja
panniti ühhe wãlge Rõide temma üm-
ber/ ja lãkkitas temma jälle Pilatus-
se jure.

12. Sel Päiwil saiwad Pilatus
ja Herodes teine teiega Sõbraks:
Sei enne olli neil isãrestes Wõhha.

13. Agga Pilatus kutsus/ kõlke õl-
lemad Preestrid ja, Wõnnanad ja
Rahwast.

14. Ja ütliis nende wasto: Teie
ollete sedda Inimessi minno ette to-
nud/ õtsego Rahwa Ärrapdörjad ja
waat/ minna ollen tedda teie, ees
kuulnud/ ja ep olle se Inimessel päle
ühtegit Süüd leidnud/ mis teie tem-
ma päle kaebate.

15. Egga Herodessti: Seie minna
ollen teid temma jure lãkkitanud/
ning waat/ temma päle ep olle mid-
dakit tõstetud/ mis Surma wãart
peaks ollema.

Peepdmasal

9. ¹⁰⁰⁰mur letrast pidi lehtama
june Sataga

2. Tedda olleme meie leidmas
el ta

10.

juhke

3. rukua

11. kui
pidida oli lehtama ... saarnid,
parsi leisa

4. juhkegi

12. ¹⁰⁰⁰ette neomad sine keifega
wikkafid simeid

5. ¹⁰⁰⁰ka aatub rukua
palka kuu ja opeelid seie
...
gaidi killea kait j...
↓

13. need lehtama ja p...
13. k... / need lehtama ja p...

6. ~~ma - m...er~~

14.

7.

8.

15. juhkegi lehtid

16. | kir kireni lõunast all ...
| kere peale paardiread
| listi

17.
18. | keri se | wägga
19. | kir = 13. määramise 20. | kir
21. | kir ra raskuse ja ketta
| määre

22. | kir = 13. määramise 20. | kir
23. | kir = 13. määramise 20. | kir

24. | kir = 13. määramise 20. | kir
25. | kir = 13. määramise 20. | kir

26. | kir = 13. määramise 20. | kir
27. | kir = 13. määramise 20. | kir

28. | kir = 13. määramise 20. | kir

29. | kir = 13. määramise 20. | kir
30. | kir = 13. määramise 20. | kir

31. | kir = 13. määramise 20. | kir

32. | kir = 13. määramise 20. | kir

33. | kir = 13. määramise 20. | kir

34. | kir = 13. määramise 20. | kir

16. Sepdrast tahhan minna tedda karristada ja lahtilasta.

17. Agga temna pididi neile Puhhiks ühhe tabritastama.

18. Agga Haggoua Hult kistendas ja ütliis: Hukka tedda ärra/ ja lasse meile Barrabast lahti.

19. Se olli ühhe Mäsmänisse pärrast/ mis Einnas olli sündinud/ ja Tapmisse pärrast Allere Lauta heidetud.

20. Stis hüdis Pilatus jalle nende wasto/ ja tahtis JEsust lahti lasta.

21. Agga nemmad Farjusid ja ütliid: Eo temna Mäsi Ho temna Kisti:

22. Agga temna ütliis kolimat puhho nende wasto: Mis temna siis kurt ja teinud/ minna ep olle temna päle ühtegit Surma waart leidnud/ se pärrast tahhan minna tedda karristada ja lahtilasta.

23. Agga nemmad ajasid sure Kistendaminega päle/ ja pallu: d tedda Kisti taa/ ja nende ja illeima Preestride Hant woffis Woinust.

24. Stis meistis Pilatus Kohhut/ et nende Pakwe pididi sündima.

25. Ning temna lastis neile sedda lahti/ se Mäsmänisse ja Tapmisse pärrast Allere Lauta olli heidetud/ tedda nemmad pallusid; Agga JEsus andis temna ärra nende Mele-wastate la

26. Ja kui nemmad tedda ärra woi-

sid/ saltsid nemmad ühhe Kireni Mehhe Nimmega Simon kätte/ se wäljalt tullis/ ja parrast Kisti temna päle/ et temna sedda JEsusse järrele pididi kandma.

27. Agga suur Hult Rabwast/ ja Nagel läts temna järrele/ need karband ja nutsid temna pärrast.

28. Agga JEsus pöris ennast ümber nende pole/ ja ütliis: Jerusalemma Tütrd/ ärge nutke mind/ waid nutke isstennast ping omma Lawst.

29. Sest waat/ need Päwad tullewad wast/ mil üteldakse: Onfad on need Siggimatta/ ja need Jhjud/ kunnad Ilmale ei kannud/ ja Kaste/ se ep olle immetanud.

30. Stis wotwad nemmad ättä Mäggede wasto: Langege meie päle/ ja Mäinkude wasto: Katke meid.

31. Sest kui sedda torelt Pule tehakse/ mis siis kuitwale peab sündima?

32. Ning temna woldi Kaks muud Kurjateggiat wälja ärrahulkata.

33. Ja kui nemmad jüna Paika said/ mis Pakwe all meels kutsutakse/ mis löid nemmad tedda/ ja need Kurjateggiad jüna Kisti/ teist pärremat/ teist pahhemate Käle.

34. Agga JEsus ütliis: Issa/ arna neile andeks/ sest nemmad ei tää/ mis nemmad tewad; Agga nemmad jaggasid ärra temna Dided/ ja heid-

sid Piisko nende pärrast.)

35. Ja Rahwas seisis ja watis / ja need üllemadki naerid tedda nendega: Muid on temma andoitud / aitto temma hiid isiemast / kui temma on Kristus se Jummalala ärra wallitsetud.

36. Agga need Söddamehbed naerid tedda / ja läksid temma jure / ja wiisid temmale Artikast.

37. Ja ütli: Kui sinna Judas se Kuningas olled / siis arwata isiemast.

38. Agga üks Kirri olli ka temma Wä alle kirjutud / Greka / Ladding / ja Ebraea Kele Tähtega: Se on Judas se Kuningas.

39. Agga üks neist Kurjateggiast / ke ollid üllepödüd / teotas tedda ja ütli: Kui sa Kristus olled / siis arwata ennast ja meid.

40. Agga teine wastas ja nomis tedda / ja ütli: Eks sinagi ei karda Jummalat / ke sinna isamma Hulparusse olled.

41. Ja meie käl Digusse polesti: Sesi meie same mis meie Tõ wäärt on; Agga se sinnaue ep olle / mudda-lik Kurja teinud.

42. Ning temma ütli Jesusse wasto: Issand / mötle minna päle / kui sinna omma Rigi saad!

43. Ning Jesus ütli temma wasto: Tdest minna ütlen sulle /

tänna pead sinna minnoga Paradiis ollema.

44. Agga kumbal Jummal se Pitamedus keige. Ma wä ühheksama Jummaladik.

45. Ja Päälis läks pinnedaks / ja se etepödüd Tet Jummalala Kojas: töhes kühkels kalli.

46. Ja Jesus kissendas sure Hälega / ja kui temma sedda sai ütelnud / heitis temma Hinge.

47. Agga kui se Päälis näggi / mis sündis / keis temma Jummalat / ja ütli: Sesi sinna Jumminenne on tdeste wagga olnud.

48. Ja keit Rahwas / mis kätt jures olli sedda watanast / kui nemmad näggid / mis sündis / löid nemmad omma Kinnade wasto / ja läksid taggasi.

49. Agga keit temma Tutwad seisid laugelt / ja need Naesed / ke temma järrel / ollid tulnud Kallica Maalt / ja watisid tedda.

50. Ning waat / üks Mees Nimme Josef / ke Kall Issand olli / sha ja wagga Mees.

51. (See es olnud mitte nendega ühhes Nouses ja Tões olnud.) Se olli Arimatias Judas se Pinnast / ke üsegi Jummalala Rigi otis.

52. Se läks Pilatusse jure / ja palus temmalt Jesusse Jhho.

53. Ning temma wottis tedda mahha / ja watis temma kalli Einna.

35. | keel waabnaw
| ja illefu

36.

37

38.

39.

40

41 | kütte | ütlegi palda

42 | keer kullas.

43

44 | fe oli tigi fe meo tunda. püüa
dur far ille
18.

45 | seige pükhamu Paiga ser
| nüniferi lohai seruelb

46 | ütler: toja, sinno kätte
annuga niita rüalaino

47 | annotar
| loige

48 | sinna kulli

49 | niisid
| nüggi fida

50 | fida

51 | keega seride. to' rütsid
| fahem
| ka

52 | keefele

53

1. kullus / wael iad iurvi

6

54. / Paas

7. / lütked

55. / kaitse

8

56. / kaitse kütse

lagu / sel kütse kütse kütse
= mahlid kütse järrel

9

1. = l. erie kütse

10. / kütse / [kütse]
11. / kütse / kütse

11

2.

12. / kütse kütse / kütse
13. / kütse kütse

3

14

4. / kütse

15

5. / wägga wägga / kütse

16

nase Rida sisse / ja panu temma üh-
he Sanda / mis Riwoi sisse olli rai-
otud / ~~me~~ sisse eal ep olnud keddaht
p. andud.

54. Ja se olli Walmistamisse
Pääw / ja ~~harr~~ Pühha tulli päle.

55. Agga need Raesid ~~harr~~ ka jär-
reht / se teinaga olliid Kalilea Maalt
tulnud / ja katsusid sedda Sanda / ja
kuida temma Jhho mahhapani.

56. Agga nemmad ~~pöör~~ ~~tember~~ /
ja walmistasid kallist Rohha Sal-
wi / ja ~~Pühha~~ ~~Maal~~ olliid nemmad
~~walked~~ ~~Kästo~~ ~~Sanna~~ ~~pärast~~.

Se XXIV. Päät.

1. Agga esimesel Mäddala Pä-
wal pühhe läksid nemmad
Haua jure / ja wisid need kal-
sid Rohhud / mis nemmad olliid wal-
mistanud / ja monningad nendega.

2. Agga nemmad ~~leid~~ id Riwoi
Haua päält ärraweretud ollewa.

3. Ning kui nemmad sisse läksid / ei
leidnud nemmad Jssanda JEsuse
Jhho mitte.

4. Ja siindis / kui nemmad sepa-
rast kahhe wahhel olliid / ~~ja~~ waat / ~~sis~~
seisid kaks Meest nende kõrwal ~~harr~~
wa Rieta.

5. Agga kui nemmad ~~harr~~ ~~matasid~~ /
ja omad Silmad mahha löid / siis ütliid
nemmad nendel wahto: Mis teie sed-
da ellawa Surnude jurest otsite?

6. ~~Temma~~ ~~ep~~ offe siin / waid on
üllestousnud; Tulletage Mele / kui-
da temma teile on rakunud / kui tem-
ma ~~wal~~ Kalilea Maal olli.

7. ~~Ja~~ ~~utis~~: ~~Ja~~ ~~minesse~~ ~~Peeg~~ ~~pe-~~
ab ärraan ~~Matama~~ ~~Pattuste~~ ~~Jum-~~
meste Käste / ja Riisi lödama / ja
kolmandal Päwal üllestousma.

8. Ning temma Samad tussid
nende Mele.

9. Ja nemmad läksid Haua jurest
taggasi / ja kulusid sedda Keik neile
ühheteistkümnemele / ja teigile muile.

10. Agga need olliid Maria Mag-
dalena / ja Johanna / ja Jakobi Ma-
ria / ja muud / nendega / se Apöstolide-
le sedda ~~kulutasid~~.

11. Ja nende Kõnnakoli nende Me-
ses otsego üks tähhi Jut / ja nemmad
ei usknud neid mitte.

12. Agga Petrus touis ülles / ja
jooksis Haua jure / ja kui temma sisse
kummar / ~~ja~~ näggi temma need Lin-
nad üksi Maas olleway ja temma
läks ärra / ja ~~harr~~ ~~metelles~~ ishemmeses
sedda / mis olli sündinud.

Evangel: Kristusse üllestous-
misse teisel Pühhel.

13. Ning waat / kaks nende saast
läksid seltsamial Päwal ühhe Alle-
reije / mis Jerusalemmast liggi kuus-
kümmend Waggo Maad olli / selle
Nimmi olli Emaus.

14. Ja nemmad rääkisid isikikes-
neist Asjust / mis olli sündinud /

15. Ja se sündis / kui nemmad rää-
sid / ja teine teistest käsitellid / siis tul-
lika Jeesuse nende jure ja käis nende ga.

16. Agga nende Silmad peti / et
nemmad tedda ei tunnud.

17. Ja temma ütles nende wasto:
Mis kõned on need / mis teie isikes-
tes räägite käies / ja olette sündinud.

18. Agga üks / kelle Nimmi Kleo-
pas olli / watas ja ütles temmale:
Sinnaks üksi Wõras olli Jerusa-
lemmas / ja ei tää / mis neil Päiwil
temma sees sündinud?

19. Ja temma ütles neile: Mis?
Agga nemmad ütlesid temmale: See
Jeesus on Maatäretisti / ke olli Proh-
wet wägaew Teust / ja Sannast
Jummal ja keige Rahwa ees /

20. Kuida meie üllemaad Preest-
rid ja Wannamad tedda on sanna
moistud / ja tedda Kristi känd /

21. Agga meie lootsime / tedda se-
samma olesse / ke piddi üsdeli Däh-
trast aralunnastama / ja päle se ket-
se on tanna se kolmas Päiw / kui se
sündis.

22. Agga ka monningad Maesed
meie saast on meid ärra ehmatand /
ke warra homiko Hava jures ol-
nud.

23. Ja kui nemmad temma ühho
ei leidnud / tullid nemmad se ühho /

ennast / Anglide Mäitmist näinud / ke
tedda ütleswad ellawa.

24. Ja monningad meie saast läl-
sid Hava jure / ja leidsid ninda / kui
need Maesed ütlesid; Agga tedda en-
nast ei näinud nemmad mitte.

25. Ja temma ütles nende wasto:
Oh! teie Jummalad / ja rästetad Sü-
damest / tedda keit uskuda / mis Proh-
wetid on rääkinud?

26. Eks Kristus tedda piddand kan-
natama / ja omi Auo sisse minnemal

27. Ning hakkas Maeseti / ja kel-
giti Prohwetiti / ja selletas neile ärra
keige Kirja sees tedda / mis temmast
olli kirjutud.

28. Ja nemmad said se Allerõ lig-
gi / kuhho nemmad lältsid / ja temma
nähtis otsesga emale minnema.

29. Ja nemmad pallusid tedda
wägga / ja ütlesid: Ja meie jure / iest
Ohto jouab / ja Päiw / ke ab-otsa / ja
temma lälts sisse nende jure jama.

30. Jäl andis / kui temma nendega
Pauht ülus / wottis temma Peiba /
tandad ja murdis / ja andis neile.

31. Siis päid nende Silmad lah-
ti / ja nemmad tundsid tedda / ja
temma kaddus nende eest ärra.

32. Ja nemmad ütlesid teine teise
wasto: Eks meie Südda meie lües
põllenud / kui temma meiega rääkis
Te pääl / ja kui temma meile kirja
selletas.

14

15 | Päivä kirjuri Gutto aiapin
| pöytä

16

17 | ~~muuttamassa~~ vuvon vuo-
| listu

18 | de jannu

19

20 | äännyssu, etäpä pidi
| huomaavastana

21 | etäpä pidi

22

23

24

1. ja 2. koulun

25

muuttamassa ja tiedossa
| asijstaja
| jussu

26

27 | de

28

1. koulun

29

puolel

30. | dan 1. koulun
| lja

31

32

1. ja 2. koulun

33

41

34

42

35

43

36 | Põhja kolmasaastane linnal .

44

37

45

38 | kohupiim

46

39 | jellele ni väga sarnasid

47 | pidi rüütama

40 | kofeiin

| müü kätte

48 | nende sõjades

41

49

50

33. Ja nemmad tousid - fellsammal
Lunnil ütles/ ja läksid taggasi Jeru-
salemuna/ ja leidsid neid üksteistküm-
mend/ ja neid/ Ke nende jures ollid/
Tous ellerwad.

34. Need ütliid: Mänd on tõesti ül-
lestousnud/ ja ennast Simonile
näätnud.

35. Ja nemmad rdääksid/ mis Te
pääd olli sindinud/ ja kuuda nemmad
tedda keitwa-murdmissest ollid tund-
nud.

Ewangel; Kristusse ülestous-
misse kolmandal Päeval.

36. Agga kui nemmad sedda rdääk-
sid/ keius Kristus isti kestel nende
wahhel/ ja ütliis nende wasto: Rah-
ho elgo teile!

37. Agga nemmad ehmatasid ä-
ra/ ja kartsid/ ja mõtlesid ennast
Walmo nägema.

38. Ja temma ütliis neile: Mis teie
kõhate/ ja mispartast touswad
suggused Mõrlemisset teie Südda-
mies.

39. Waatke minno Rääst/ ja min-
no Jalga/ sest et minna ollen/
hallaga minnust kinni/ ja katske/ ja
waatke/ sest et Walmul ep olle mit-
te lihha ja Luud/ kui teie müd näte
ollerwad.

40. Ja kui temma sedda sai üttel-
nud/ näitis temma neile Rääst ja
Jalga.

41. Agga kui nemmad Rõmo pär-
rast weel ei usknud/ ja Immele's pan-
nid/ ütliis temma nende wasto: Kas
on teil siin middakie süäl

42. Ja nemmad pannid temma
ette Täkki küpsetud Kalla ja Kerje-
Met.

43. Ja temma wõttis/ ja söi
nende ees.

44. Agga temma ütliis nende was-
to: Need ep need Rõnned/ mis min-
na teile rdääksin/ kui minna weel teie
jures ollin; Sest Keik peab tõeks
sama/ mis Moyses Rääsus/ ja Prob-
wetide ja Paulo Namatus minnust
on kirjotud.

45. Siis ütliis temma nende
Mõistust/ et nemmad Kirja mõistid.

46. Ning temma ütliis neile: Min-
da on kirjotud/ ja minda piddi Kris-
tus kannatama/ ja ülestousma
Surmast kolmandal Päeval.

47. Ja ütliis temma
Minne päle/ Battust- pöörmist/ ja
Battude Andeks-andmist keige Rah-
wa saas/ ja algama Jerusalemmast.

48. Agga teie ollite felle/ Lunnis-
tajad.

49. Ja waat/ minna säkkitan teie
päle omma Iisa Lootust; Agga teie/
idage Jerusalemma Linna/ senniks kui
teid ehitakse Wäega allerwelt Rõrgest.

50. Ning temma wõis nemmad wälja
Perania/ adile/ ja tõstis omma Rääst
üli.

ülles/ ja õnnistas neid.

51. Ja se sündis/ kui temma neid õnnistas/ lahkus temma neist ära/ ja rōdeti ülles Laewa.

52. Ja nemmad langud ~~hähha~~ / kumardasid temma / ~~ja~~ lätid ~~hähha~~ taggasi Jerusalemma sure Rōmoga.

53. Ja nemmad ollid allati Jumuala Roijas/ kiitsid ja täunastid Jumalat.

Lukase Ewangeliummi Ots.

Ewangelium pühast Johannest ülleskirjotud.

Se I. Wätüf.

Ewangel: Kolmandal Joulo
Pühhal.

1. **A**lgmisses olli se Sanna/ ja se Sanna olli Jumala juures/ ja se Sanna olli Jumal.

2. Sesamma olli Algmisses Jumala juures.

3. Keit Agjad on temma läbbi ~~tehtud~~ / ja ilma temmata ep ~~ollid~~ / ~~tehtud~~ / ~~tehtud~~ on.

4. Temma sees olli Ello/ ja se Ello olli Innimese Walgus.

5. Ja se Walgus paitsis Pimmeduses/ ja Pimmedus ei moistnud sedda wastowotta.

6. **U**hhe Innimese ~~hähha~~ Jumala / kelle Almini olli Johannes.

7. Sesamma tulli Tunnistuses/ et temma Walgussest piddi tunnista / et keit temma ~~hähha~~ piddid uskma.

8. Temma ep olnud mitte se Walgus/ waid et temma piddi tunnista Walgussest.

9. Se olli se tõsine Walgus/ ke walgustab keit Innimesed / ~~ke~~ / ~~ke~~ / ~~ke~~ tullewad.

10. Temma olli Ma-Ilmas / ja Ma-Ilm on temma läbbi ~~tehtud~~ / ja Ma-Ilm ei tunnud tedda mitte.

11. Temma tulli ~~õnnast~~ / ja ~~temma~~ õnnast ei wottud tedda mitte wasta.

12. Agga ni mitto kui tedda wastowotsid/ reise andis temma Melewalda Jumala ~~la~~ sada / ke temma Rinne sisse uskjad/

13. Ke ep olle Werrest/ egga Eihha Tahmisses/ egga Mehhhe Melet / waid Jumalast sündinud.

14. Ja se Sanna sai Eihhaks / ja ellus meie saas (ja meie näggime temma Aus/ kui Issast aino sündinud Poja Aus) täis Armo ja Tõtt.)

15. Johannes tunnistas temmasti / hähhis/ ja ütlis : Sesimane olli/ kelest minna ollen ütelnud: Minno järrele tulleb/ ke enne miud on olnud/ sest temma on suureb/ kui minna.

51

52

53

^{Urkunne}
6 Al. ~~fai~~ ^{kuulaka} laskitus

7 Vapa

8

Vapa

9 kuita maailmafiote kelli

10 fündimä

11 fiite

12 pffur

13 kahlmifepi

14

u. / riste...

3 (ei aritegi fündimä, mis fündimä on.

4

5

16

24

17

25

18 | jaisa

25 | khatra kha ke jay

19 | raina

27 | huleb, vir ete min

20

28

21

29

22 | me

30 | lane

23

31

32

33

16. Ja temma Täiustest olleme keif ~~ei~~ wotnud Armo Armo päle.

17. Eest se Käl on Moosese läbbi antud / se Armo ja ~~to~~ on Jesusse Kristusse läbbi ~~saad.~~ *saad.*

18. Ütsigi ep olle eal Jummalat näinud / se ainus sündinud Poeg / ke Issa Rüppes on / se ou meile sedda kolutanud.

**Ewangel: neljandal Kristusse
Eütemisse Pühhal.**

19. Ja se on Johannese Tunnistus / kui Judas ~~se~~ läkkitasid Jerusalemmast Preestrid ja Lewitid / et nemmad temmalt pidid küsima: Kes ja olled?

20. Ja temma tunnistas / ja ei salganud mitte / ja tunnistas: Minna ep olle mitte Kristus.

21. Ja nemmad küsüsid temmalt: Mis siis / olled sinna Elias? Temma ütlis: Minna ep olle mitte. Olled sinna se Prohweel / ja temma kostis: Ei mitte.

22. Siis ütlid nemmad temma wasto: Kes ja siis olled? Et meie Kostusi wõime wig neile / ke meid on läkkitanud / mis ütled sinna isst-ennesest?

23. Temma ütlis: Minna ollen äbbe Rõõbes Süddia Käl: Lehte kassafest / Issanda Teed / kui Prohweel Salas on ättelnud.

24. Ja / need ke ollid läkkitud / olid Bartierid ~~de~~ *de*.

25. Ja nemmad küsüsid temmalt / ja ütlid temma wasto: Mis ~~sinna~~ *sinna* sinna siis ristid / kui sinna ep olle Kristus / egga Elias / egga Prohweel?

26. Johannes kostis neile ja ütlis: Minna ristin Wega; Agga se / ~~et~~ *et* kelle kelle astnud / kedda tele ei tunne.

27. Se on sesamma / ke pärrast mind / on olnud / kelle wõart minna ep olle / et minna temma Kinga ~~la~~ *la* / la päästan.

28. Se sündis Petabaras teisel pool Jordanil kussa Johannes ristis:)

29. Teisel Päwal näab Johannes Jesust ennese jure tulleswa / ja ütleb: Wata / se on Jummalal Tal / ke Mahua Pattud ärrakannab.

30. Seimnane on / kellest minna ollen ättelnud: Minno järrele tulleswa / ke Mees / ke enne mind on olnud / sest temma olli ~~sinna~~ *sinna* / kui minna.

31. Ja minna ei tundnud tedda mitte / wõid et temma pidid Israelis arwalekkuts sama / se pärrast ollen minna tulnud ristina Wega.

32. Ja Johannes tunnistas ja ütlis: Minna näggin sedda Waimo otse kull / kellest Laewast mahba tulleswa / ja temma päle jarda.

33. Ja minna ei tundnud tedda mitte: Agga ke mind läkkitas Wega ristina / sesamma ütlis mulle: Kelle päle

päle sinna nääd se Waino mahha-
tullewa / ja temma päle jäwa / se on
sesamma / ke Pühha Watuoga ristib.

34. Ja minna ollen sedda nähnud /
ja tunnistanud / et sesunnane on Jum-
mala Poeg.

35. Teisel Päwal seisis Johannes
taas / ja kaks temma Jüngerist.

36. Ja kui temma näggi JESUS
kõnditwa / ütles temma: Enna Jum-
mala Tall!

37. Ning kaks temma Jüngerist
kulis tedda rääitwa / ning JESUS
sulle järrel.

38. Agga JESUS pöris ennast üm-
ber / ja näggi neid ennese järrel kää-
wa / ja ütles nende wasto:

39. Mis teie otsite? Agga nem-
mad ütliid temma wasto: Rabbi / (se
on / kui se arrafelletakse / Oppetaja)
kus Sinna Aisset olled.

40. Temma ütles nende wasto:
Tulge ja katske. Nemmad tullid ja
katsisid / kus temma pididi Aisset olle-
ma / ja jäid sel Päwal temma jure;
Agga se olli liggi kümnel Tunnil.

41. Üks ueist kahhest / ke Johanne-
sest kulis / ja JESUS järrel / ol-
li Andreas Simone Petrus Wend.

42. Sesamma leiab esiti omma
Wenna Simona ja ütles temma
wasto: Meie olleme Messiasid leid-
nud / se on arrafelletud / Kristus.

43. Ning temma wüs tedda JESUS

use jure. Kui JESUS tedda näggi /
ütles temma: Sinna olled Simon
Jona Poeg / sind peab kutsumama
Kewaks / se on arrafelletud / Petrus.

44. Teisel Päwal tahtis JESUS
Kasilea Male minna / ja leiab Wilip-
pust / ja ütles temmale: Sulle min-
no järrel.

45. Agga Wilippus olli pärrit Pet-
saidast / Andrea ja Petrusse Linnast.

46. Wilippus leiab Natanaeli / ja
ütles temma wasto: Kennest Moses
Käffus on kirjotanud ja need Proh-
wetid / sedda olleme meie leidnud JESUS
Josepi Poega Naatfareitist.

47. Ning Natanael ütles temma
wasto: Mis hääd woiib Naatfareit-
ist tulla? Wilippus ütles temma
wasto: Tulle ja wata.

48. JESUS näggi Natanaeli enne-
se jure tullewa / ja ütles temmast:
Ennd! Töest üks Iraelit / ken-
ne sees epolle Karowalusi.

49. Natanael ütles temmale: Kus
sinna mind tunued? JESUS kostis ja
ütles temma wasto: Ennego Wilip-
pus sind kutsus / näggin minna sind /
kui sinna Wigipn al ollid.

50. Natanael kostab ja ütles tem-
ma wasto: Rabbi / sinna olled se Jum-
mala Poeg / sinna olled se Iraeli
Kuningas.

51. JESUS wastas / ja ütles temma-
le: Et minna sulle ollen ütletud:

34

44

/kai

35

45

36

46

37

47

38

48 / his fine / meen

39

40

49

41 / kai

50

42

51

43

8

9.

10

11.

12

13

14.

15 - / Amale Kopf

fusste u. Hängehalspferde

5

1.

2.

3.

4.

5. / ind alle

6. / rüste

7.

Minna näggin sind Wigi. Du al/ siis
 uffud sinna/ sinna pead suremad As-
 jad näggema/ kō sedda.

52. Ning ütliis temmale: Edest
 minna ütlen teile: Seit Njast peate
 tele Laewa labti näggema/ ja Jum-
 mala Ingliid ütles ja mahha astwa
 se Innimeste. Poja päle.

Se II. Wätuf.

Ewangel: teisel Pähha Päwal
 pärrast Kolmanninga Pähha.

Ning Kolmandal Päwal said
 Pulmad Kanas Kalilea
 Maal/ ja Jesuse Emma
 olli käl.

1. Ning Jesus ja temma Jüngriid
 kutstuti ka Pulina.

2. Ja kui nel Wina pudus/ ütliis
 Jesuse Emma temma wahto: Neli
 ep olle Wina.

3. Jesus ütliis temmale: Naene/
 mis on niul teggeiniit sinnoga? Min-
 no Lünd ep olle weel tulnud.

4. Temma Emma ütliis Sullas-
 tele: Mis temma teile kāsib/ sedda
 tehke.

5. Agga sinna olli pandud kuus
 krowist We-Asiad/ Juda Rahwa
 Pühhausse kōmbe pärrast/ ja igga
 ühhe sisse läks laks eht kolm Wodto.

6. Jesus ütleb neile: Tāitke need
 We-Asjad Wega. Ning nemmad

tāid sid neid Are tassa.

7. Ning temma ütleb nende wahto:
 Wotte nüüd/ ja wiige Pulmatalli-
 tajale/ ja nemmad wiisid.

8. Agga kui Pulmatallitaja sedda
 Wet maitsis/ mis Wina's olli sanud/
 (ja es sja mitte/ kust se tulst; Agga
 need Sullasēd tāādsid/ ke sedda Wet
 olliid tonud)/ kutsus se Pulmatallita-
 ja Beigmet/

9. Ja ütliis temmale: Jggamees
 annab esitt hāād Wina/ ja kui nem-
 mad jubba kiti sanud/ skwemat.
 Sinna olled hāād Wina tāāni
 hoidnud.

10. Se on esimenne Immetābt/
 mis Jesus teggi Kanas Kalilea
 Maal/ ja näitit omma Wu/ ja tem-
 ma Jüngriid uskusiid temma sisse:)

11. Pärrast läks temma alla Ka-
 pernaumma/ temma ja temma
 Emma ja temma Wennad/ ja
 temma Jüngriid; ning ei sanud sinna
 pahē Päwa.

12. Ning Judalste Kihhama
 Pühha olli liggt/ ning Jesus läks
 Jerusalemma/

13. Ning leidis Kirtus/ ke Härjad
 ja Lambad ja Luid müsid/ ning
 Rahha-wahhetajad istmas.

14. Ning temma teggi ühhe Pittsa
 Paclust/ ja ajas teit Kirtust wālja/
 Lambad ja Härjad/ ning Rahha-wah-
 hetajade Rahha pillotas tema kaites/

ning wiskas ümber nende Pauad.

16. Ning ütles neile/ ke Luid müsid: Wige neid siit ärra / ärge tehke minno Issa Kodda Rauba-kohjaks.

17. Agga temma Jüngrid mällestasid / et kirjotud olli: Se Wisba sinno Roija pärrast on mind ärrastunud.

18. Siis kostsid need Judalissed / ning ütlesid temmale: Mis Jummetähte näitad sinna meile/ et sinna sedda teed.

19. JEsus wastas ning ütles neile: Kiffuge se sinna Kirja / mahha / ning minna tahhan sedda kolmil Päiwil üllesehitada.

20. Siis ütlesid Judalissed: Gesinnane Kirj on kuel Aastal roletkümnen üllesehitatud / ning sinna ehitud sedda ülles kolmil Päiwil.

21. Agga temma räkis omma Jhho Kirjal.

22. Kui temma jo sai üllestõusnud Eurnust: tullit temma Jüngride Mele / et temma sedda neil olli ütelnud / ja usfid pühha Kirja / ja se Sanna / mis JEsus olli ütelnud.

23. Agga kui temma Jerusalemmas olli Pühha / usfid paljo temma Nimmi sisse / kui nemmad näggid neid Jummetähte / mis temma teggi.

24. Agga JEsus tõi ei usnud neid / sest et temma keik tundis;

25. Ning temmal ep olnud tarwis /

et kegi Jummetähte piddand tunnistama: Sest temma moists / mis Jummetähte sees olli.

Se III. Pätuf.

1. Agga ütles Jummetähte olli Wäriseride / selle Nimmi olli Mikodemus / Juda: Ülle Üllemb.

2. Gesinnane tullit JEsusse jure / sel ning ütles temmale: Issand / meie taams / et sinna Jummalast elled tulnud / Sest ütligi ei woi neid Jummetähtesid tehha / mis sinna teed / kui Jummal ep olle temmaga.

3. JEsus wastas ning ütles temmale: Tõest / tõest / minna ütlen sulle / kui kegi ei sinni üllewelt / ei woi tema mitte Jummal / Rigi nähha.

4. Mikodemus ütles temma wastor: Kuis woiß Jummetähte / ke wauna on / sindida? Kas temma woiß teist forda omma Emma Jhho sisse minna ning sindida.

5. JEsus wastas: Tõest / tõest / minna ütlen sulle / kui kegi ei sinut Weest ning Waimust / ei woiß temma mitte Jummal / Rigi sisse jada.

6. Mis sinu Pühha / se on Pühha: ning mis sinu Waimust / se on Waim.

7. Ärra panne Jummetähte / et minna sul ollen ütelnud: Teie peate üllewelt sindina.

16

≠ Luangpetit vol. aino Jutala
Riikhal.

17

1. Jouti
Rahon

18

2

19 Jutala koda

20 Jutala koda

3

Jouti

21

4 kuita

22

5

23 Paja

Jouti

24

6 Jindim
Jindim

7

25

8

9

10.

11. / omis meie keema m. tuisintame

12.

13. / eggs

14. / Ja nenda

15

16

17 / ketta latti

18.

19 / kha-ilma pite ja neta

20

21 / ~~leu~~ ~~winifid~~ ~~reinan~~ ~~nada~~

22 / pata
/ wihir kama

23

8. Se Tuul puhhub / kuhbo temma tabhab / ja sinna kuled temma Häle / agga sinna ei tää mitte / kussast temma tulleb / ning kuhbo temma läbbab / ninda on iggäuks / ke sinnis Wainuuston ^{sin dind}

9. Mikodemus ^{was} / ning üttsis temmale: Kuida se woib sündida?

10. JEsus ^{was} ning üttsis temmale: Sinna's diled ^{Ma} Maelti Rahwa Oppetaja / ning ei moista sedda mitte.

11. Edeit / töest / minna ütlen sulle: Meie räginne / mis meie olleme nätnud / ning teie ei wotta meie Tuunisuust mitte wasto.

12. Kui minna teile rägin sedda / mis Ma pädal sinnis / ning teie ei ussu mitte / kuida wottaksite teie uskuda / kui minna teile ütlesin / mis Tanwas sinnis?

13. Sest üksgi ep olle Taewa läinud / kui se / ke on Taewast mahha tulnud / se Juminesse Boeg / ke Taewas on.

14. Agga kui Moises sibbe üssi on Kõrbes üllendatud; Ninda peab Juminesse Boega üllendatama.

15. Et üksgi / ke temma sisse ussub / ei pea hukka sama / waid et temmal iggawenne Ello peab ollema.

Ewangel: teisel Nelli. Pühha Pühhal.

16. Sest ninda on Jummal Ma-

lina armastanud / et temma omma aino sündinud Poja on andnud / et ~~te~~ / ke temma sisse ussub / ei pea hukka sama / waid et iggawenne Ello ^{peab} peab ollema.

17. Sest Jummal ep olle omma Poja ^{sin} sisse läkitanud / et temma Ma. Inna piddi hukka moistma / waid et Ma. Inna piddi õnsaks sama.

18. Ke temma sisse ussub / tedda ei moisteta mitte hukka; Agga ke ei ussu mitte / se on ^{hukka} hukka moistetud / sest et temma ep olle usknud Jummal aino sündinud Poja Nainne sisse.

19. Agga se on se hukkamoistinne / et Walgus on tulnud Ma. Inna ^{ning} Jummesse armastasid Pimmedust emamb kui Walgust; Sest nende Teggo olli kurja.

20. Sest iggäuks / ke kurja teeb / wihib Walgust / ning ei tulle Walgusse jure / et tema Teggo ei pea laitetama.

21. Agga ke Tõit teeb / se tulleb Walgusse jure / et temma ^{Ed} ^{woits} awwalikkuks sa / sest et ke on Jummal sees tehtud.

22. Pärast tulli JEsus ning temma Jungrid Judsa Male; Ning sääl ^{oli} ^{temmal} nendega teggenis / ning ristis.

23. Agga Johannes ristis ka Anomis / liggi Salim / sest et sääl paljo Wet olli / ning sinna tullid Rahwas / ning neid ristiti.

24. Sest Johannes ep oluud weel
Bangitoral heidetud.

25. Ning Johannese Jüngrid hak-
kasid Judalüiega küshitellesma Puh-
hastamisse pärrast.

26. Ja tullid Johannese jure ja üt-
lid temmale: Issand / k' sinnoga olli
teisel polel Jordant / kelleksinna Tun-
nistust andsid / waat / sefinnane ristib /
ning kett tullerwad temma jure.

27. Johannes wastas ning ütles:
Janninne ei woi middakit wotta /
kui temmale sedda ep anta Laerwast.

28. Teie tsst ollete minno Tunnis-
tajad / et minna ollen ütelnud: Min-
na ep olle Kristus / waid et minna ol-
len temma eel läkitud.

29. Kessel Pruut on / se on Peig-
mees; Agga Peigmehhe Söbber fet-
sab / ja tuleb tedda / ja on wäg-
ga rõmus Peigmehhe Häle pärrast.
Sefinnane minno Röödu on täidetud.

30. Temma peab lastwama / ag-
ga minna pean wähhemaetama.

31. Ke üllerwelt tulles / on ülle kei.
Ke Ma pääl on / se on Ma päält / ning
rögib / mis Ma pääl sunnis. Ke
Laerwast tulles / on ülle kei.

32. Ning tunnistab sedda / mis tem-
ma on näinud / ning ütligi ei wotta
temma Tunnistust wasto.

33. Ke tema Tunnistust wasto-
tab / se ootab kinnitadud / et Jum-
mal tõesti on.

34. Sest sedda Jummal on läkki-
tanud / se rögib Jummal Sanna;
Sest Jummal ei anna Waimo (An-
ded) Mooto järrele.

35. Et Issa armastab Poega / ning
on teik temma. kätte andnud.

36. Ke ussib Poja sisse / sel on ig-
gawenne Ello; Agga ke ei ussu mitte
Poja Sanna / ei pea iggawest Ello
näggena / waid Jummalas Wibha
jaab temma päle.

Seiv Pätit.

1. **S**ui nüid Issand täda sai / et
Wariserid ollid kuulnud / et
Jesus ennamb Jüngrid
teggi ning ristis / kui Johannes.

2. (Et küil Jesus tsst ei ristitud /
waid temma Jüngrid.)

3. Tuuli temma Judea Maalt är-
ra / ning läks jalle Galilea Male.

4: Agga temma piddi Samaria
läbbi minnema.

5. Siis tuuli temma ihhe Sama-
ria Püna / mis kutsutakse Sigartke / se
Pöido liggi / mis Jakob omma Poja
Joseppile olli andnud.

6. Agga saalsammas olli Jakobi
Raero. Kui nüid Jesus Tekämissest
olli wäsinud / ihus temma ninda
Raero nures / ning se olli pea kwen-
dal Jummal kuu. Tüd.

7. Siis tulki üks Naene Samari-
ast

11:30
21 4

25

26

27

28

29

fama

30

melina

31

gede

laji

32

33

34

35

36

01

2

3 / Dattir
/ malibu

4

5

6

7

8.

15

9

16

ma - meer

2 - ma volwaga

17

10

Heastie

18

11.

19

12

20

1 - fi on pill

21

13

22 | mutarate
mutarane

14

23 | mutarane

ast Wet toma. Iesus ütleb temmale: Anna mulle jua.

8. Sest temma Jüngrid ossid ärrä. Iätnud Pinna / et nemmad piddid Rogasfina.)

9. Elis ütliis se Samaria. Naene temma wasto: Sinna olled Juda. liu / kuida küssid ja süs minnust jua / ning minna ollen üks Samaria. Pinna Naene; Sest need Judalised ei sinni mitte ühte Samaritellaga.

10. Iesus wastas ning ütliis temmale: Kui sinna tennetid sedda Jümmäin Andet / ning kes se on / ke sinulle ütleb: Anna mulle jua / sinna passulid tedda / ning temma annaks sinnule ellawat Wet.

11. Se Naene ütliis temmale: Is. sand / Eurid ep olle sinmul / ning Kaero on niggaw / kust on sinmul süs ellaw Wesi?

12. Sinnaks suremb olled / kui meie Issa Jakob / ke meik sedda Kaero on armud / ning temma on solle seest jonud / ning temma Pojad / ning temma Pojused.

13. Iesus wastas / ning ütliis temmale: Iggauks / ke seestinnasest Weest joob / jannutab jälle.

14. Agga ke eal saab jonud seest Weest / mis minna temmale annan / temma ei jannuta mitte iggawest; Waid se Wesi / mis minna temmale annan / saab temma sees We. Kae-

rouks / mis owab iggawesse Ellusse.
15. Se Naene ütliis temma wasto: Issand / anna mulle sedda Wet / et minna ei jannuta / egga seie tabbiffen tulla Wet toma.

16. Iesus ütliis temmale: Minne / kutsu omma Weest / ja tulle seie.

17. Se Naene wastas / ning ütliis: Minnul ep olle Weest. Iesus ütliis temmale: Sinna ütled dieite / minnul ep olle Weest.

18. Sest wiis Weest on sinmul onnud / ning ke müüd sinmul on / ep olle mitte sinno Wees / sedda olled sinna dieite ütelnud.

19. Se Naene ütliis temmale: Is. sand / minna nään / et sinna üks Proh. roet olled.

20. Meie Wannemad on se sinna. se Wä pääl Jümmalad pallunud / ning teie ütlete / et Jerusalemissa Paal on / kus peab Jümmalat palluma.

21. Iesus ütliis temmale: Naene / ussu mind / et se Tund tulleb / et teie ei pea se sinna se Wä pääl / egga Jerusalemmas sedda Issa palluma.

22. Teie pallute / mis teie ei moista; Agga meie pallume / mis meie moista. me / seest Onnistus tulleb neist Juda. lissest.

23. Agga Teg tulleb / ning on nüüd / et tössid Palluad peawad (taewa. se) Issa palluma Waimus ning Ees / seest Issa otsib ka sähherdused / ke ted-

da ninda pearwad pallumia.

24. Jummal on Wain / ning ke tedda / ~~pallumad~~ / pearwad Wainus ning Lões ~~pallumad~~.

25. Se Naene ütleb temmale: Minna taan / et Messias tulleb / ke minnetakse Kristus; ~~Kui temma~~ tulleb / siis kolutab temma meile keik.

26. Jesus ütlis temmale: Minna ollen se / ke sinnoga rägib.

27. Agga se ~~se~~ tullid temma Jügrid / ning immetellid / et temma se Naefega tõnnes / omneti ei ütelnud ütligi: Mis sinna küsid? Ehe mis sinna räkid temmaga.

28. Se Naene jättis agga omma ~~Wes~~ / ning läks arra Lina ning ütlis neile Jünnimesele:

29. Tulge / waatke Jünnimesi / ke minnul keik on ütelnud / mis minna ollen teinud / kas se sinne ep olle se Kristus?

30. Siis läksid nemmad Linnast wälja / ning tullid temma jure.

31. Agga se wabhel pallusid tedda need Jügrid / ning ütlid: Issand / so.

32. Agga temma ütlis neile: Minnul on ~~Hoogsua~~ / mis teie ei tää.

33. Siis ütlid Jügrid isstikeses: Ons kegi temmakästa tonud.

34. Jesus ütlis neile: Minno Hoog on se / et minna teen selle Tadmist / ke mind on läkitanud / ning lõppetan temma Lõ.

35. Eks teie isä ütles / weel / heist Ruud ollera / et ~~Leik~~ tulleb / waat / minna ütlen teile / tõste omma Silmad ülles / ning waatke Põh-lud / sest nemmad on jo walged ~~Leik~~.

36. Ning ke leikab / saab Palka / ning koggub Wilja iggawesteks El-luts / et ni hästi se / ke külwab / kui se / ke leikab ühtlase woiksid rõõmsad olla.

37. Sest siin on se Sanna tõssi / et teine on / ke külwab / ning teine / ke leikab.

38. Minna ollen teid läkitanud leikama. (Wilja) / mis teie ep olle ~~här~~ / teie on Lõõd teinud / ning teie ollete nende Lõõd tulnud.

39. Agga paljo Samaria-Rahwast sekkumast Linnast ussid temma hile se Naese kõnne pärrast / ke tummistas: Et temma on minnule ütelnud teie / mis minna ollen teinud.

40. Kui nüüd need Samaria ~~leik~~ temma jure tullid / pallusid nemmad tedda emese jure jänna / ning temma jäi sinna laks Pärra.

41. Ning paljo ennamb ussid temma Sanna pärrast.

42. Ning ütlid selle Naesele: Meie ei ussu mitte ennamb sinno kõnne pärrast / sest meie olleme isä kuulnud / ning tääme / et se sinne on tõest Na-
ilma-Duustegglia Kristus.

24	mātana	35
25	jeno; misofatu	36
26		37
27	peāle piroxi	
28	kupa	38
29		kallal tōdā teimū peāle
30		39.
31		
32		40
33		e-tōmā rahua
34		41
		42

43

51

44

45 ma rahvus

52

46 ma

53 fatal

54

47 fai
Ha
13. si ma omata aita p. 1983
ma 46 p. in 347 p.
1983-84 ma: in kaitse

1.

remise peal

48 lin lin

2. volinta Hori 13.
nie Hori

49

3. 1.03

50

4.

43. Agga fahbe Þáwa þárrast láks tema fállt wálja / ning láks árra Kalilea Male.

44. Efst Jesus ístí olli tunnista- nud / et Þrohwetil ep olli Duo omma Jhá-Maal.

45. Kúí teína núúid fái tulnud Ka- lilea Male / wotsíð Kalileatíð / tedda wasto / k'ollíð náúúid teit sedda / mis temma olli teinud Jerúsalemmas furel Þúhhal / seft nemmad ollíð ka Þúhþíks sína tulnud.

46. Síus tulli Jesus jálle Rana Kali- led Einnu Male / kus temma Wet olli Wínats teinud.

Ewangel. effinessef þáhhapáwal
kolmat kámmend þárrast kolm-aino
Jummala Þúhha.

47. Ning Kapernaúmmas olli áks Rúnninga Mers / kelle Þoeg olli háíge. Kúí sefinnane olli kúulnud / et Jesus olli tulnud Judea-Maalt Kalilea Male / háks temma temma þure / ning pallus tedda / et temma píddi tullema / ning temma Þoja terweks teggeina / seft íemna olli Sur- ma þal háíge.

48. Agga Jesus úttí temma wa- sto: kúíteie eina Jmetáhta ning Jm- meteggwíð / ei usku teie mitte.

49. Se Rúnninga-Mers úttel tem- ma wasto: Usand tulle mahha / en- netímlíne Þoiofe furreb.

50. Jesus úttel temmale: Míinne /

síno Þoeg ellab. Ning se Innimen- ne uskus sedda Sanna / mis Jesus temmale úttis / ja láks árra.

51. Kúí temma jubba olli mahha tullemas / tullíð temma Sullafed / temma wasto / kúlutafíð ning úttíð: Síno Þoeg ellab.

52. Síus kúttis teína neilt se Tundi- mil teína ollt þárrantaks sanud / ning neinnad úttíð temmale: Eile seitsme Tunní Újal fái temma kúttíast Þob- beft-hátti.

53. Síus moístris se Ássa / et se olli síundinud sel Tunní / míl Jesus tem- male úttis: Síno Þoeg ellab. Ning temma uskus ja kúit temma Þá- re-Ráhtwas.

54. Se Jinnuante teite Jmetáhbe teg- gi Jesus / kúí temma Judea Maalt tulli Kalilea Male.

Se V. Þátul

1. Þárrast sedda olli nende Ju- dalíste Þúhha / ning Jesus láks Jerúsalemma.

2. Agga Jerúsalemmas on Öhwri Þannante fuste lígg Þárráwa ja wotáks Tútt / se kúttíafse Öwrea Kelel Þetesda / kelle on wítis Þáhhett.

3. Nende sees maggafíð saur Húll háíged / Söggedaf / Jallafónaf / Wíggafíð / árrakúttíoníð / need ootíð We- líkúttí.

4. Efst úttíngel tulli mahha om- mal

mal Ajal Titi/ ja seggas sedda Wet;
 Ke se esimenne We-seggamisse järre-
 le sisse astus/ sai terweks sest Wigga-
 duffest/ mis temmal tal olli olnud.

5. Agga sääl olli üks Inimene-
 ne Tahhelsa neljakkümend Aastat
 haige olnud.

6. Kui Jesus tedda näggi maas
 maggast/ ning moistsis / et temma
 jubba kawa Aega olli maas olnud/
 ütlis temma temmale: Kas sitta
 tahhad terweks saa?

7. Se Haige wastas temmale: Jes-
 sand/ ma ei olli üht Inimene / et
 mind aitaks Titi / kui Wessi: kuu;
 Agga se wabbel / kui minna tullen/
 astub teine minna eel sisse.

8. Jesus ütlis temmale: Tõpsi/
 tõsta omma Wodi ülles/ ning kõndi.

9. Ning se Inimenne sai warsti
 terweks / ja tõstis omma Wodi ül-
 les ning kõndis/ agga se samma Päärw
 olli Pühha Päärw.

10. Sepärrast ütli Judalised
 sellele / ke olli terweks sanud: Pühha
 Päärw on / sul ei sünni mitte Wodi
 kanda.

11. Temma wastas neile: Ke mind
 terweks teggi / se ütli minnule: Tõ-
 sta omma Wodi ülles/ ning kõndi.

12. Siis küsisid nemad temmale:
 Kes on se Inimenne / ke sinnule üt-
 lis: Tõsta omma Wodi ülles ning
 kõndi.

13. Agga se / ke olli terweks sanud/
 et taadmind mitte / kes se olli olnud/
 sest Jesus olli pääsnud sest Hukkast /
 mis säälpaikas olli.

14. Pärast leiab Jesus tedda
 Kristus / ning ütli temmale: Katto/
 sinna olled terweks sanud / ärra te
 mitte enam Patto / et sulle midda-
 lit kurjemat ei sünni.

15. Se Inimenne läks ärra ning
 kulutas Judalisele / et se on Jesus/
 ke tedda olli terweks teinud.

16. Ning sepärrast kuusid need Ju-
 dalised Jesusi takka / ning otsid ted-
 da ärratappa / et temma sedda olli
 teinud pühha Päärwal.

17. Agga Jesus wastas neile:
 Minna Issa teeb Tõõd tännini / ning
 minna teen Tõõd.

18. Agga sepärrast otsid need Ju-
 dalised weel enam tedda ärratappa/
 et temma mitte ükspäinees. Pühha
 Päärwa olli totanud / waid et temma
 ta olli Jummalat omma enese Is-
 sa kullunud / ning ennast / ni sureks
 kui Jummal teinud.

19. Agga Jesus wastas ning ütli
 neile: Tõesti / tõesti / minna ütlen teile/
 se Boeg ei woi ühtekit ishiennesest teh-
 ha / kui mis temma näab Issa tegge-
 ma: Sest mis temma eal teeb / sed-
 da teeb se sammal kombella se Boeg.

20. Sest Issa armastab sedda Boeg-
 ga / ning näitab temmale teit / mis
 tem

5

14 / Quercus Kriaff

6

15

7

Hegabunde

16 pretho

8

17

9

18

fitteln
followed / Quercus formosensis
ichid

10

19

11

Quercus
pentafanotica

12

20

21

28

22

29

23

30

24

31

32

25

33

34

26

35 = al. in chips = 1st. Walker

27

36

temma teeb/ ja tahhab temmale su-
remad Teggusid näita kui needsinna-
sed/ ninda et teie peate sedda Jumeks
pannema.

21. Sest otsekui se Issa aratab Sur-
nud ~~us~~/ ning teeb ellawaks/ ninda
teeb ka se Poeg ellawaks/ sedda tem-
ma tahhab.

22. Sest Issage ei moista Kohhut
kellegi päle/ waid keik Kohh on tem-
ma Poja kätte andnud/

23. Et keik peawad sedda Poega
austama/ ninda kui nemmad sedda
Issa austawad. Ke ei austa Poe-
ga/ se ei austa Issa/ ke tedda on lät-
kitanud.

24. Tdest/ tdest/ minna ütlen tei-
le: Ke minno Sanna kuleb/ ning us-
sub tedda/ ke mind n lätkitanud/ sel
on iggawenne Ello/ ning ei tulle nit-
te Kohho alla/ waid on Surmasti Ello
sisse läinud.

25. Tdest/ tdest/ minna ütlen teile/
et Tund tulleb/ ning on nüüd jo/ et
Surnud peawad Jummalä Poja
Häält kuulma/ ning peawad ellama/
ke sedda sawad kuulnud.

26. Sest otsekui Issal on Ello is-
ceneses/ ninda on temma ka Pojale
andnud/ et Ello peab temma ennese
sees ollema.

27. Ning on temmale ka Melewäl-
da andnud Kohhut moistama/ sest et
temma Jantueisse Poeg on.

28. Urge pange sedda Jumeks/ sest
Tund tulleb/ mis keik/ ke Hawade
stes on/ peawad temma Häle kuulma/

29. Ning wälja tullesina/ ke hääd
on teinud/ Ello üllesteusmissets; ag-
ga ke pahha teinud/ hukkamoiestnisse
Üllesteusmissets.

30. Minna ei woi isstiennefest ühte-
git tehha/ kui minna kulen/ ninda
minna moistan Kohhut/ ning minno
Kohhus on õige/ sest minna ei otfi
mitte omma Tahtmist/ waid Issa
Tahtmist/ ke mind on lätkitanud.

31. Kui minna tunnistan isstienne-
fest/ ep olle minno Tunnistus mitte
tõsine.

32. Teine on/ ke minnust tunnis-
tab/ ning minna tään/ et se Tunnistus
tõsine on/ mis temma minnust tun-
nistab.

33. Teie ollete lätkitanud Johan-
nese jure/ ning temma on Tõele tun-
nistanud.

34. Agga minna ei wotta mitte
Tunnistust Jannimesest; Waid sedda
ütlen minna/ et teie wote õnsaks sga.

35. Temma olki se põllew ning pais-
taw Kõnal? Agga teie tahtsite irri-
kelleks Ajaks temma Walgusse sees
rõõmsad olla.

36. Agga minnust on suremb Tun-
nistus. Sest need Teggud/ mis Issa
minnust on andnud/ et minna peid

pean löppetama / needfammad Teg-
gud / mis minna teen / tunnistanud
minnust / et Issa mind on läkkitanud.

37. Ning se Issa / ke mind on läkki-
tanud / se on minnust tunnistanud. Teie
ep olle eal temma Häält kuulnud /
egga temma Näggo uäinud.

38. Ning teie ep olle mitte temma
Sanna teie sees ollemas ; Sest et
teie seddasinnast ei ussu / kedda temma
on läkkitanud.

39. Katsus Kirjad läbbi / sest teie
arwate / et teie uende sees on iggawen-
ne Ello / ja nennad on / tunnistanud
tunnistanud minnust.

40. Ning teie ei tahha mitte min-
no jure tulla / et teie saaksite Ello.

41. Minna ei noua Inimessest
Uuo :

42. Agga minna tunnen teid / et
teie armast Jummalat.

43. Minna ollen omma Issa Nim-
mel tulnud / ning teie ei wotta mind
wasto ; Kui teine tulleb omma enne-
se Nimmel / kedda wottate teie wasto.

44. Kuida wotte teie uskuda / kui teie
Uuo teine teise läest nouate / ning ei
otfi mitte sedda Uuo / mis ükspäines
Jummalast tulleb.

45. Arge mötlege / et minna teie
päle kaebab Issa jures ; üks on / ke teie
päle kaebab / Moses / kelle päle teie lo-
date.

46. Sest kui teie ussufsite Mosesi /

siis ussufsite ka teie mind ; Sest tem-
ma on minnust kirjotanud.

47. Agga kui teie temma Kirjad ei
ussu / kuida wotte teie siis minno
Sannad uskuda.

Se VI. Pätüf.

**Ewangel: niendal Pühha Pää-
wal Paastus,**

1. **B** ärräst kedda läks Iesus ül-
le Kalilea Märre Liberia
Sinna jures.

2. Ning paljo Rahwas läks tem-
ma järrele / sest et nennad temma
Inimetäht / näggid / mis temma Hai-
gidele teggi.

3. Agga Iesus läks ülles Mä pä-
le / ning iustus säät omma Jüngeridega.

4. Agga Pühawoetime Judalste
Pähha olli liggi.

5. Kui nüüd Iesus omma Sil-
mad ülestöstis / ning näggi paljo
Rahwas ennese jure tullewa / ütles
temma Wilippusse wasto : Kust pea-
me meie Leibposima / et need sinna-
sed sawad süa ;

6. (Agga kedda ütliis temma kedda
kustada / sest temma tädis ül / mis
temma tahtis teha.)

7. Wilippus wastas temmale : Lei-
bog kahhe sappa Länga cest ei tai neil /
et iggäüks neist agga pissut wottaks.

8. Üks temma Jüngerist Andreas Si-
mo

30. hinnost
lasku

01. hinnost

32. hinnost hinnost
hinnost

11. hinnost
hinnost

2. hinnost hinnost hinnost hinnost hinnost hinnost

3. hinnost

4.

5. hinnost
hinnost

0.

7.

8.

01. hinnost hinnost
hinnost hinnost

9.

10.

14. /^{leif}
/pa allar

15. /^{leif}
/valla

16.

17.

18. /^{leif}
/valla

19. /^{leif}
/valla

20.

21. /^{leif}
/valla

22. + fella rict fella eoffimot Gen. 1. 27.
/valla

23. /^{leif} comate 27.

24. /^{leif} /valla

25. /^{leif}
/valla

26. /^{leif}

27. /^{leif} valla - valla
/valla

28.

29.

37

47

38

1 neljänmaal

39

1

40

2

41

2.

42

4 lfe Raja Inda rakon

43

5

44

6

45

7 lönnele etc A Demarig fr.

46

8

9 [aku akroft]

16

10 [aku akroft]

17

11 [aku akroft]

18

12

19

13 [aku akroft]

20

14

21

15

22 [aku akroft]

23

mona Petrusse Wend ütleb temmale:

9. Siin on üks Poijile / sel on wiis oddraht / Leib / ja üks Kallokest / agga mis se on ni mitmele?

10. Agga JESUS ütles: Saatke neid Inimesi mahha istma. Agga sääl Paikas olli paljo Nohto; Siis istus mahha Luggu järrele liggi wiis tubhat Meest.

11. Agga JESUS wottis need Leiwad / ning jaggas Jüngridele / agga need Jüngrid andid neile / ke Maas istisid; Selsammal Kombel ka neist Kallokessi ni paljo kui nemmad tahtsid.

12. Agga kui nende Köhhud said täisfanud / ütleb temma omma Jüngridele: Korristage neid üllejänud Palkokessi kokko / et ühtekit ei sa hukka.

13. Siis nemmad korristasid kokko / ning täitsid katstärstrümmend Korwitaid Palkokessi / neist wiis oddraht / Leiwast / mis olli üllejänud neist / ke ollid sonud.

14. Kui nüüd need Inimesed nägid sedda Inimetähte / mis Jesus tuggi / ütlesid nemmad: Sesimane on tõest se Prohweet / ke / Ilma sisse peab tulema.

15. Kui nüüd JESUS moists / et nemmad tahtsid tulla / ning tedda kinniwotta / et neimad tedda piddid kuningats tõstma / läks temma jälle kõr-

wale Mä päle aino-üksi.

16. Agga kui Öhto sai / läksid temma Jüngrid Märre päle.

17. Ning astid Laewa / ja tulsid sille Märre Kapernauma Linna; Agga Pimme olli jübba / ning JESUS ei tulnud nende jure.

18. Ning Märre hakkas toustma / sest et suur Tuul puhhus.

19. Kui nemmad nüüd ollid sonud / liggi wiis kolmakümmeend eht kolmakümmeend waggo Maad / näwad nemmad Jesusi Märre pääl kändid / ning Laewa liggi tullewa / ja kartsid.

20. Agga temma ütles neile: Minna ollen / arge kartke.

21. Siis tahtsid nemmad tedda Laewa sisse wotta / ning warusid sai Laewo sinna Male / kuhho nemmad läksid.

22. Kui nüüd Rahwas / mis ^{teigi} ~~se~~ pööst Märre seisis / teisel Päwal näggi / et teist Laewakest ey olud sääl / kui agga se üks ainus / me sisse temma Jüngrid lähid / ning et JESUS mitte ei läinud ühtlasse omma Jüngridega Laewakesse sisse / waid et temma Jüngrid ükspäines ollid ärraläinud.

23. Agga teised Laewakessed tulsid Tibetiasina Paika liggi / kus neimad / Leib / ja soid / ning / Issand sedda õnnistas.

24. Kui nüüd Rahwas näggi / et JESUS saales olle / egga temma Jüngrid / läksid nemmad ka Laewade päle /

ning tullid Kapernaumma/ ning ot-
sid JEsus.

25. Ning kui nemmad tedda teisel
polel M^o said leidnud/ ütliid nem-
mad temmale: Oppetaja/ millal ol-
led sinna seie sanud?

26. JEsus wastas neile ning ütliis:
Töest/ töest minna ütlen teile/ teie ot-
site mind/ ei mitte sevärrast/ et teie ol-
lete Jumetähkfid näinud/ waid et
teie neist Leibast ollete sönud/ ning
teie köht täis sanud.

27. Argenoudke Roga/ mis kaub/
waid sedda Roga/ mis jääb iggawesse
Ellusse/ mis Jummesse Boeg tah-
hab anda: Sest seimase on se Issa/
Jummalst kinnitanud.

28. Agga nemmad ütliid temma
wasto: Mis peame meie tegegema/ et
meie woiksime Jumala Töid tehha.

29. JEsus wastas ning ütliis neile:
Se on Jummal Tö/ et teie ussute
selle sisse/ kedda temma on läkkitanud.

30. Siis ütliid nemmad temmale:
Mis Jumetähk teed sinna siis/ et meie
näme ning sind ussume? Mis sinna
teed?

31. Meie Wannemad söid Wanna
Körbes/ kui kirjutud on: Temma an-
dis neile Leiba Taewast süa.

32. Siis ütliis JEsus neile: Töest/
töest/ minna ütlen teile: Moses ep
olle teile Leiba Taewast andnud/ waid
minno Issa annab teile sedda tössise
Leiba Taewast.

33. Sest se on Jummal Leib/
Taewast mahha tulleb/ ning annab
Ma-ilmale Ello.

34. Siis ütliid nemmad temma
wasto: Issand/anna meile itka sedda
Leiba.

35. Agga JEsus ütliis neile: Min-
na ollen se Ello-Leib; Ke minno ju-
re tulleb/ se ei pea nälgama/ ja ke
minno sisse ussub/ se ei pea eal jan-
nutama.

36. Agga minna ollen teile ütlet-
nud/ et teie mind ollete ka näinud/
ning ei ussu^{si} mitte.

37. Keit/ mis Issa minnule annab/
tulleb minno jure/ ning ke minno ju-
re tulleb/ tedda ei tahha minna mitte
wähätokada.

38. Sest minna ollen Taewast
mahhatunud/ ei mitte/ et minna om-
ma Tahtmist tein/ waid selle Taht-
mist/ ke mind on läkkitanud.

39. Agga se on Issa Tahtminne/ ke
mind on läkkitanud/ et minna seft/
mis temma minnule on andnud/ üh-
tekit ei kaota/ waid et minna sedda
wiimisel Päwal üllesärratan.

40. Agga se on selle Tahtminne/ ke
mind on läkkitanud/ et iggawenne El-
lo peab ollema k^oigite/ ke Boega näg-
gewad ning temma sisse uss^umad; ning
minna tahhan neid üllesärratada
wiimisel Päwal.

41. Agga Judahilised murrisesid temma
p^ä.

25
26
27
28
29
30
31
32
33

39
39
30 / näggsarna
26
37
38
39
40 / löpaviljete
lät / sub
41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

päle/ ~~et~~ tennuma ütllis: Minna ollen
se Leib/ mis Zaerwast on mahhatulnud/

42. Ning ütliid: Eks sefimmane pol-
le JEsus Joseppi Boog / kelle Issa
ning Emma meie tunneme? Kuida
ütllis üs sefimmane: Minna ollen Zaer-
wast mahhatulnud?

43. Agga JEsus wastas ning üt-
lis neile: Arge nurrißege issikestes.

44. Ühigi ei woi minno jure tulla/
kui ei tomba tedda Issa / ke mind on
lääkitanud / ning minna ärratan ted-
da ülles wiimfel Päwal.

45. Prohwetide Namatude sees on
kirjotud: Nennmad peawad keik olle-
ma Jummalast õppetud. Sepärrast
keik/ke kuulwad Issast/ning õpperwad/
tullewad minno jure.

46. Ei mitte/ kui olleke mu kegi Je-
sa näinud / kui se / ke Jummalast on/
sefimmane on Issa näinud.

47. Tõest/ tõest/ minna ütlen teile:
Ke minno sisse ussub / sel on iggawen-
ne Ello.

48. Minna ollen se Ello-Leib.

49. Teie Wannemad sõid Rõrbes
Manna / ning sürrid.

50. Sefimmane on se Leib/ mis Zaer-
wast mahhatulleb / et se / ke seie sõõb/
ei sürra mitte.

51. Minna ollen se ellaw Leib/ mis
Zaerwast on mahhatulnud; Kui kegi
sefimmast Leib/ se sõõb/ temma peab
ellama iggawest; Ning se Leib/ mis

minna annan / on minno Leibha / mis
minna annan Ma-ilma Ello teie.

52. Agga Judas riddlefid isse
kestes/ ütledes: Kuida woi sefimmane
meile anda omma Leibha sua?

53. Agga JEsus ütllis neile: Tõest/
tõest/ minna ütlen teile: Kui teie et
sõ Jannesse Poja Leibha / egga jo
temma Werd / siis ep olle Ello teie
sees.

54. Ke sõõb minno Leibha / ning joob
minno Werd / sel on iggawenne Ello /
ning minna ärratan tedda ülles
wiimfel Päwal.

55. Seie minno Leibha on tõest üks
Roog / ning minno Berri on tõest üks
Jompaeg.

56. Ke sõõb minno Leibha / ning joob
minno Werd / se jääb minno sisse / ning
minna temma sisse.

57. Kui se ellaw Issa mind on lät-
kitanud / ning minna ellaw Issa
ninda peab ka se / ke mind sõõb /
ellama minno pärrast.

58. Se on se Leib/ mis Zaerwast on
mahhatulnud / ei mitte kui meie Wan-
nemad on Manna sõnud / ning ärra-
surnud; Ke seddasimmast Leiba sõõb /
se peab ellama iggawest.

59. Sedda ütllis temma Koggodus-
se Roijas / kui temma õppetas Ka-
pernaummas.

60. Agga paljo temma Jüngerist/
kui nennmad sedda kuld / ütliid: Sefim-

nane Kõnne on Kotwra / Kes woib sed-
da kuulda?

61. Agga JEsus tãdis issienneses/
et temma Jüngrid sepãrrast nurrise-
sid / ning ütliis neile: Kas se pahhan-
dab teid?

62. Mis ~~süt~~ sünnib / kui teie ~~ste~~
~~nõrgema~~ Innimesse Poja ütlesmitn-
newa / kus temma enue olli?

63. Se Waim on / ke ellawaks teeb;
se Pihha ei kõlba kühhogi. Need Sam-
nad / mis minna teile rãgin / on Waim
ning Ello.

64. Agga monningad on teie sãast /
ke et ussu; sest JEsus tãdis Algmissest /
kes need ollid / ke ei usnud / ning kes
se olli / ke tedda piddi ~~petast~~ ~~õnne~~
ãrraandma.

65. Ning ütliis: sepãrrast ollen min-
na teile ütelnud / et üksigi ei wot tul-
la minno jure / Kyi temmale sedda ep
olle antud minna ~~õnne~~ Ilast.

66. Sest Njast lãksid paljo temma
Jüngrid taggasi / ning ei kõndinud en-
namb temmaga.

67. Süis ütliis JEsus nende kahhe-
telstikõmmne wasto: Kas teie kã tahhate
ãrrawinna?

68. Süis kostis temmale Simon
Petrus: Istand / kelle jure peak-
me meie minnema? Sul on igga-
wesse Ello Saamad.

69. Ja meie ollime usnud / ja tun-
nud / et sinna olled Kristus / ellawa
Jummala Poeg.

70. JEsus kostis neile: Eks minna teid
kãksteistkõmmend olle ãrrawallitsenud /
ja üks teie sãast on Kurrat?

71. Agga temma rãgis Judast St-
mona Pojast Iffarlotist. Sest sesam-
ma andis tedda pãrrast ãrra / ja olli
üks neist kahheteistkõmmest.

Se VII. Pãtuf.

1. **B**ãrrast sedda kãis JEsus ~~im-~~
~~berlondo~~ Kãlilea ~~Maal~~
sest temma ei tahtnud Ju-
da Maad ~~imberlonda~~ ~~kõndida~~ / sest et
Judalised püüdsid tedda ãrratappu.

2. Agga Judalised Põhte = Maja
Pühha olli liggi.

3. Süis ütliid temma Wennad
temna wasto: Mikne süit ãrra ja minu-
ne Juda Male / et ka sinno Jüngrid
nãrwad sinno Tegguksid / mis sinna
teed.

4. Sest üksigi ei te middakit sallaja
ning püüab ishi atowalik olla. Kui sinna
netõnnased Asjad teed / süis ~~õnne~~
tutmaks Ma - ilmale.

5. Sest temma Wennadki ep usk-
nud temma sisse.

6. Süis ütliis JEsus nende ~~õnne~~: Min-
no Neg ep olle weel tulnud / agga teie
Neg on ikka walnis.

7. Ma - Ihu ei wotfeld mitte
wihkãda / agga mind wihklab temma;
Sest minna tunnisian teitimas / et
tem-

61 70

62 71

63 1. polaad läbbi
64 läbbi saia
juuse Inda-mektas

65 2. juuse Inda-mektas

66 3.

67 4. filmista

68 5.

69 6.

70 7.

18.

8

19

9

20

10

21

11

22

12

23

13

et nemin ^{metti} ~~est~~ ^{indalirivallia}

24

14

15

25

16

26

17 mark

temma Tegguð kurjad on.

8. Minge teie ülles selsinnagel Pühhal: Minge ei tahha weel selsinnagel Pühhal ülles minna; Sest minno Neg ep olle weel mitte joudnud.

9. Agga kui temma neile sedda sai räkinnud / jät temma Kalilea Maale.

10. Agga kui temma Wennad said ülles lähnud / läks temma ka ülles Pühhi mitte arowalikult / waid otsego sallaja.

11. Siis otstid Judalised tedda sel Pühhal ja ütliid: Kus temma on?

12. Ja suur Murriseminne oli temma pärrast Rahwa säg. Monningad ütliid: Tema on waaga. Teised ütliid jälle: Ei mitte / waid temma elstib Rahwast ära.

13. Agga ästigi ei räkinnud julgeste temman uende Judaliste Hirno pärrast.

14. Agga test Pühhade Negus läks JEsus ülles Jummalala Kotta / ja õppetas

15. Ja Judalised immetellid / ja ütliid: Kuidas temma Kirja tunneb ilma õppematta.

16. JEsus wastas ja ütliis neile: Minno õppetus ep olle mitte minno / waid selle / ke mind läkkitanud on.

17. Kul legi temma Tahtmist tahhab tehha / se tunneb sest õppetust / kegi Jummalast on / ellik kas minna issi ennesest rägim.

18. Ke issi ennesest rägib / se otstib ennesest. Auo; Agga ke selle Auo otstib / ke tedda on läkkitanud / se on tödsine / ja ühtegit üllelohbut ep olle temme sees.

19. Eks Moses olle teile Räkinnud / ja ütstigi teie säast et te Räkko. Mis pärrast teie otstite mind tappap?

20. Rahwas kostis ja ütliis: Sinmul on kurri Watim / kes otstib sind tappap?

21. JEsus wastas ja ütliis neile: übbe Teggo ollen minna tehnuð / ja teie immetellete keik.

22. Sepärrast on Moses teile Ümberleikamistannud / (mitte et se Mosest on / waid Wannamist) / ja teie immetelkate Innimest Pühha Päwal.

23. Kul Innimest ümberleikatast Pühha Päwal / et Mosest Räkko ei pea rikkuma / mis ollete teie siis minno päle wihhased / et minna sedda kogone Innimest ollen Pühhal Päwal terweks tehnuð.

24. Arge moistke Kohbut mitte Silma Näs järrele / waid moistke diget Kohbut.

25. Siis ütliid monningad Jerusalem Rahwast: Eks se olle sesamma / sedda nemnad püüdwad tappap?

26. Ja ennd! temma rägib julgeste / ja nemnad ep ütse temmale midada.

daht Sundroad siis meie ässemad öiete/ et se tõeste Kristus on.

27. Agga meie täame/ kusi sestimane on; Agga kui Kristus tulles/ siis ei tää ühtigi/ kusi temma on.

28. Siis hüdäis JEsus Jummalä Kõijas/ ko temma õppetä / ja ütliis: Kii teie tunnete mind / ja kusi minna ollen / ja iesi ennesest ep osse minna mitte tulnud; Agga se on tõssiue / te mind on läkkitanud / kedda teie ei tunne.

29. Agga minna tunnen kedda / iesi et minna ollen temmast / ja temma on mind läkkitanud.

30. Siis otsid nemmad kedda kinni wotta / agga ütsegi ei pistnud Käe temma külge; Sesti et temma Sund ~~õlle~~ weel mitte tulnud.

31. Agga paljo Rahwa sääst usksee temma sisse/ ja ütliis: Kui Kristus tulles/ kas temma weel ennaub Jummet peaks teggema / kui sestimane on teinud?

32. Need Wariserid kuliid / et Rahwas isikestis kedda temmast sebis/ ning need Wariserid ja ässemad Preestrid läkkitasid Sullased / et nemmad kedda piddid kinniwotina.

33. Siis ütliis JEsus netle: Minna ollen weel ärrikesteks Ajaks teie jures/ ja siis labban minna selle jure/ te mind on läkkitanud.

34. Teie wottate mind otsida/ ja ei

leta mind/ ning kus minna ollen/ sinna ei woi teie mitte tulla.

35. Siis ütliid Judalised isikesteks: Kubho tahhab se minna / et meie kedda ei pea leidma? Tahhab temma nende lajale pillotud Kretakite selka minna / ja neid Kretakite õppetada?

36. Mis kõune se on / mis temma rägib? Teie wottate mind otsida / ja ei leia mind / ja kussa minna ollen / sinna ei woi teie tulla.

37. Agga selle Pühha wiimisel Päwal / kumb ~~setge~~ ~~siemä~~ olli / se iis JEsus / hüdäis ja ütliis: Kui kellehel Janno on / se tulgo minna jure ning joga.

38. Ke minna sisse ussub / minna kui Kirri ütles/ selle Jhhusi peawad euawa Wee Jõed jooksema.

39. Agga temma ütliis kedda sest Wainust/ kedda need piddid sama / te temma sisse uskwad. Sesti pühha Wain ep oluud weel mitte (nende pääl) / sest JEsus ei osse weel mitte omma Duo sisse tõstetud.

40. Siis ütliid paljo Rahwa sääst/ ke kedda kõnnet kuliid: Sestimane on tõesti se Prohweet.

41. Teised ütliid: Sestimane on Kristus. Agga teised ütliid: Kas Kristus Kalilea Maalt tulles?

42. Ets Kirri ütles/ et Kristus tulles/ Dawida Sugaust/ ja Betlehemmast/ eug Dawid olli?

27 / hund und

35 / rahn
/ rahn
36

28 / riefender

37 / mis fuer / riefender
/ riefender

29

38

30 / leg dinst

39

31

40

32

41

33

42 / fop alle wiss

34

43

2.

44

3

45

46

4

47

5

48 / dep

6

49

7.

50 | ad hili u. nar nenda lillip
(nenda past) olli

8. F. Zindar et. ap. iller

51

F. 3 je dgo cofmeme xit lina
kale je kura vironi

52 / iller

9.

53

10.

1

43. Ninda toufis Riid Rahwa
 kaas temma pärrast.

44. Agga monningad neist tahtsid
 tedda sinniwotta / agga ütsigi ei pisi-
 mid Rät temma külgi.

45. Eus tullid Sullased Illema
 Preefride ja Wariferide jure / ja
 nemmad ütliid neile : Mis pärrast ep
 olle teie tedda tonud?

46. Reed Sullased Kofsid : ütsgi
 Jumimenne ep olle ellades ninda ra-
 kind / kui seimane Jumimenne.

47. Siis wastasid Wariferid neile:
 ollete teie ka äracksitud?

48. Kas ütsgi neid üllemis eht
 Wariferi on temma sisse usitud?

49. Waid seimane Rahwas / ke
 ei tää Räst / on äraneetud.

50. Mikodemus ning üts / ke Düs
 olle temna jure tulsud / ütts nende
 wasto :

51. Kas meie Räst ühhege Jumi-
 messe hukkamoistab / ennego tem-
 mast kulutse / ning tada saab / mis
 temma teie?

52. Nemmad wastasid ja ütliid tem-
 male : olled sinna ka Kalilea Maalt?
 Diti läbbi ja wata et Kalilea Maalt ep
 olle ütsti Brohweet toufuid.

53. Ja igga Mees läks omna
 Koiho.

Se VIII. Pätüt

1. Agga JESUS läks Dilt-
 male.

2. Ning Koido Ajal tulli temna
 jälle Jumimala Kotta / ja keit Rah-
 was tulli temna jure / ja temna istus
 maaha ja õppetas neid.

3. Agga Kirjatundiad ja Warife-
 rid töid ühhe Raese temna jure ; Se
 oli Abbi - Elloritniisse leitud / ja
 kui nemmad tedda sinna keskele said
 pannud /

4. ütliid nemmad temmale : Op-
 petaja / seimane Raeneon leitud
 Abbi - Elloritniisse Ed pääl.

5. Agga Moses on Rästus meid
 kästnud niisugused Kirowidega (sur-
 miks) wiisata : Agga mis sinna ütliid?

6. Agga sedda ütliid nemmad ted-
 da wiisata / et neil piddi kaebmist ol-
 lema temna päle.

7. Agga JESUS kunnardas mah-
 ha / ja kirjotas Sörnega Ma päle.

8. Agga kui nemmad küssides tem-
 ma päle ajasid / toufis temna pisti /
 ja ütliid neile : Ke teie saas Battuta
 on / se wiisago esimesse Kirowi tem-
 ma päle. Ja kunnardas jälle mah-
 ha / ja kirjotas Ma päle.

9. Agga kui nemmad sedda küliid /
 ja nende omna Südda nende was-
 to tunnistas / läksid nemmad wälja
 teine teise järrele / Wannemist wiin-
 se sadit. Ja JESUS jäeti ütspäines / ja
 se Raene keskel seisnuta.

10. Agga JESUS toufis pisti / ja kui
 temna teddatit ei nähnud / kui sedda
 Raesi /

Maest/ ütliis temma temma wasto :
Maene/ kus on sinno Päle-kaihid?
Ets ütligi sind olle hukkamoiitud?

11. Agga temma kostis: Ei ütligi/
Issand. Agga JESUS ütliis temmale:
Siis ei moi...a minnagi sind hukka.
Minne ning ärra te teps Patto.

12. Ta rügis JESUS neile ja ütliis:
Minna ollen se Ma: Minna Walgus:
Ke minno järrelt käib/ se ei käi Pun-
medusses/ waid temmal peab Ello
Walgus ollema.

13. Siis ütliid Wariferid temma
wasto: Sinna tunnustad isstiennefest/
sinno Tunnustus ep olle mitte tõssi.

14. JESUS kostis ning ütliis neile:
Eht minna küil isstiennefest tunnustan/
siis on minno Tunnustus tõssi/ sest
minna tään/ kusi minna ollen tulnud/
ja kusho minna lähhän; Agga teie
ei tda mitte/ kusi minna tullen/ ja kusho
minna lähhän.

15. Teie moistate Kohhut Pihha
möda/ minna ei moista Kohhut Kel-
legi päle.

16. Agga kui minna Kohhut mois-
tan/ siis on minno Moistamine tõssi-
ne; Sest ~~W~~ minna ep olle ükspäines/
waid minna ning se Issa/ ke mind on
lätktegnud.

17. Sias on ka teie Käffus kirjotud/ et
kahhe Jumineste Tunnustus tõssi on.

18. Minna ollen/ ke minna issi en-
nefest tunnustan/ ning se Issa/ ke mind

lätkitanud/ tunnustab ka minnust.

19. Siis ütliid nemmad temma
wasto: Kus on sinno Issa? JESUS
wastas: Teie ei tunne mind egga min-
no Issa; Kui teie mind tunneste/
siis tunneste teie ka minno Issa.

20. Neld Sannrakis JESUS Rah-
ha- Kirsto jures/ kui temma Jumma-
la- Koiias õppetas. Ning ütligi et
wotnud tedda kinni; Sest et temma
Tund ep olnud weel mitte tulnud.

21. Siis ütliis JESUS jälle neile:
minna lähhän ärra/ ning teie õfite
mind / ja ~~peate omma Pattude~~ sees
surreina / kusho minna lähhän / sin-
na ei woi teie tulla.

22. Siis ütliid Judalised: Tahhab
temma issi ennast ärratappa / et
temma ütleb: Kusho minna lähhän/
sinna ei woi teie tulla.

23. Ning temma ütliis: Teie olle-
te alt / minna üllerest: Teie ollete
seitsinnafest Ma- Muast / minna ep
olle mitte Ma Muast.

24. Separrast ollen minna teile
ütelnud / et teie peate surreina om-
ma Pattude sees. Sest kui teie ep
ustu / et minna se ~~sinna~~ ollen/ siis pe-
ate teie surreina omma Pattude sees.

25. Siis ütliid nemmad temma
wasto: Kessa siis olled? Ja JESUS kos-
tis neile: Sejanma / tedda minna
ollen ütelnud Agga ~~minni~~ enast ollewa

26. Mul on teigi paljo rääkimist/ ja
Moist-

11

19

12

20

13

21

Seie puvete Patto
mitte

14

22

mitte

15

23

Leffin affe R

16

24

Ex. in firs & Patto fear
it is how N.

17

25

Seie

18

26/well

36

27

37

28 | ad wad nina nigin wanda,
mi wada dfa wida

38

29

39

30

40

31

41

32 | dde

| kui wanda

33

42 | hinalap
her, kerafi (iji)

34

43

35 | sfa

44

Moistnist; Agga ke mind on läkkitanud / on tõsine / ning mis minna teinud ollen kuulnud / rägim minna Ma-Imale

27. Nenniad ei moistnud mitte / et temna sedda Issast neile rägis.

28. Süs ütles Iesus nende wasto / kui teie sedda Inaimesse Boega sate üllendanud / siis moistate teie / et minna se ollen / ja et minna ei te ühtegit isli ennesest / waid minna rägim minna / kui minna Issa mind on õppetand.

29. Ning ke mind on läkkitanud / se on minnoga. Se Issa ei jätta mind mitte üksi / sest minna teen ikka / mis temna Mele pärrast on

30. Kui temna sedda rägis / ussid paljo temna sisse.

31. Süs ütles Iesus Judaliste wasto / ke temna sisse ussid: Kui teie minna Sanna se jate / siis ollete teie tõest minna Jüngrid.

32. Ja sate sedda Tõd tundma / ja se Tõd peab teid wabbaks teggema.

33. Nenniad kostid temna wasto: Meie ollen Abrahami Suggu / meie ep olle weel eal ühhegi Sullased olnud / kuidas minna süs ütled: Teie peate wabbaks saama!

34. Iesus kostis neile: Tõest / tõest minna ütlen teile: Jaga-üks ke Patto teeb / se on Patto Sullane.

35. Agga-Sullane ei ja iggawest Maja se / se Boeg jaab iggawest.

36. Kui mind Boeg teid wabbaks teeb / siis ollete teie öiete wabbad.

37. Minna taan / et teie Abrahami Suggu ollete / agga teie otsite mind ärra tawpa / et minna Sanna ei leta Mand teie sees.

38. Minna rägim / mis minna ommast Issast ollen näinud / ning teie teie / mis teie ommast Issast ollete näinud.

39. Nenniad kostid ja ütled temmale: Abraham on meie Issa. Iesus ütles neile: Kui teie Abrahami Lasted ollete / siis teeksite teie ka Abrahami Tegga.

40. Agga mind otsite teie mind ärratawpa ühte Inimesest / ke minna teie ollen Tõd rägimud / mis minna Jummalast ollen kuulnud / sedda ep olle Abraham mitte teinud.

41. Teie teie ommat Issa Tegga / siis ütled nenniad temna wasto: Meie ep olle mitte Põrde-Estast sündinud: Meie on üks Issa Jummal.

42. Iesus ütles neile: Ollete Jummal teie Issa / siis armastaksite teie ka mind / sest minna ollen wälja läinud / ja tulnud Jummalast / sest minna ep olle mitte ennesest tulnud / waid temna on mind läkkitanud.

43. Mitspärrast ei tunne teie minna Kõnnet: se et teie ei woi minna Sanna mitte kuulda.

44. Teie ollete Issast Kurratist / ning

omma Issa Himmuð tabbate teie
tebba ; Sesamma on ùks Innimesse
Tappa olmuð Òlgmiffest / ja ep olle
mitte teisma jànuð Tòestike / fest se
Tòestiep olle mitte temma secs. Kui
temma Wasset rágib / siis rágib tem-
ma omma / fest temma on ùks Wal-
lesik / ja selle samma Issa.

45. Agga et minna Tòt rágin /
siis ei ussu teie mind mitte.

Ewangel: wiend^{et} Dübha

Päwal Paastus.

46. Kes woib teie säast ~~istegit~~
Datto minno päle tòeks tunnistada?
Agga kui minna ~~teie~~ Tòt ~~ùksen~~ / mis
pärrast ep ussu teie mind mitte?

47. Ke Jummalast on / se kuleb
Jummalala Sanna / sepärrast ei kule
teie mitte / fest et teie ep olle Jumma-
last.

48. Siis kostsid Judaliffed / ja üt-
lid temmale : Eks meie òiete ùtle / et
sinna Samariak~~ine~~ olled / ning
ful on kurri Waim? :

49. JEsus kostis : Mul ep olle kur-
ja Waimo / waid minna aunistan
omma Issa / ja teie teotate mind.

50. Minna ep otši mitte omma
Auo / agga ùks on / ke sedda otšib ja
lätte maffab.

51. Tòest! tòest! minna ùksen teile /
kui kegi minno Sanna saab pid-

danud / se ei pea Surma näggema
iggawest.

52. Siis ütlid Judaliffed temma
wasto : Nüüd meie tunneme / et sin-
nul kurri Waim on. Abraham ja
Prohwetid ommað ärrastumud / ja
sinna ütlid : Kui kegi minno Sanna
saab piddanud / se ei pea Surma
maitsma iggawest.

53. Sinuaks ~~siis~~ suremb olled / ko
meie Issa Abraham / ke on surmud?
Ja Prohwetid on surmud. Kelleks
sinna issi enuast panned?

54. JEsus kostis : Kui minna en-
nast isši aunistan / siis ep olle minno
Auo middakit; Minno Issa on / ke
mind aunistab / kedda teie ùtlete enne-
se Jummalat olla.

55. Ning teie ep olle tedda mitte
tundnud ; Agga minna tunnen tedda.
Ja kui minna ùtle~~si~~ : Minna ei tüh-
ne tedda / siis ~~saab~~ minna Wasselik-
faks / kui ~~teie~~ òiete / agga minna
tunnen tedda / ja pean temma Sanna.

56. Abraham teie Issa sai rõõmsaks /
et temma minno Päwa piddi nägge-
ma / ja temma näggi sedda / ja olli
rõõmus.

57. Epärrast ütlid Judaliffed tem-
ma wasto : Sinna ep olle weel wiis-
kummend Aasta wanna / ja olled A-
brahami nähnuð?

58. JEsus ütliis nende wasto : Tòest-
te minna ùksen teile / enne kui Abra-

52

ma

45

53

46
regin

54

1st time late material on

47

55
1st folley missa late jar
same, but Waller

48
pinner

56

49

57

50

58

51

29

vakkeitt

8

9

10

30

mal

11

edgya eli mita tarpi
in enap piopiu

3

12

4

=

13

5

14

6

15

7

16

ham sai / offen minna.

59. Siis wotfid nemmad Riwwad ütles / et nemmad tedda piddid wotstama ; Agga JEsus peitis ennast ärra / ja läks tekkelt nende läbbi minnes Jummala Rojast wälja / ja ninda pähis temma ärra.

Se IX. Pätuf.

1. Ning kui (JEsus) möda läks / näggi temma übbe Jummisse / ke Pimme olli sindinud.

2. Ning temma Jüngerid küsüsid tedda / ning ütliid : Rabbi / kes on Pätto tehnuud / sesimane / woi temma Wauamamad / et temma Pimme on sindinud ?

3. JEsus kostis : Ep olle temma Pätto tehnuud / egga temma Wauamamad / waid et Jummala Teud temma sees piddid arwastikkuks sama.

4. Minna pean tegegema selle Teggo / ke mind on lätkitanud / senni kui Pädto on : O tulleb / mill ütsegi ei woi middakit tehha.

5. Kunni minna Ma-Jmas offen / offen minna Ma-Jlma Walgus.

6. Kui temma sedda sai ütelnud sülletas temma Ma päle / ja teggi Mudda Gällest / ja woidis sedda Mudda Pimmeda Silmade päle

7. Ja ütliis temma wastia : Minne

ning pesse ennast Siloa Tigiis (se selle ta kse : lätkitud) temma läks sinna / ja pesis ennast / ja tulli näggero taggast.

8. Need Maabrid / ja ke tedda enne ollid näinud Pimme ollewa / ütliid : Eksie olle sefama / ke iftus ning kerjas.

9. Moningad ütliid : temma on ke ; agga moningad : Temma on temma näine ; Temma ütliis : Minna offen sefama.

10. Siis ütliid nemmad temmale : Kuidas on sinno Silmad lahti arwotud ?

11. Temma kostis ning ütliis : Se Jannenne / ke JEsusse kutsutakse / teggi Mudda / ja woidis minno Silmad / ja ütliis minnule. Minne Siloa Tigiis / ja pesse ennast / ja sain näggetäks :

12. Siis ütliid nemmad temmale : Kus on sefama ? Temma ütliis : minna ei tää.

13. Siis wotfid nemmad selle / ke enne sögge olli / Wariseride jure.

14. Agga se olli Pähha Pädto / kui JEsus sedda Mudda teggi / ning temma Silmad lahti arwas.

15. Siis küsüsid nemmad jälle temmale / ja need Wariserid ka : Kuida temma / näggetäks sanud ? Agga temma ütles nelle : Temma panui Mudda minno Silmade päle ning minna pesis ennast ja nään.

16. Siis ütliid moningad neist

Waciferidest: Sesinnane Innimenne
ne ep olle Jummalast/et temma Püh-
ha Päwa ei pühbitse; Agga teised
ütlid: Kuida woiß pattune Innimen-
ne uisugugusid teha? Ja nende säas
olli Niid.

17. Nemmad ütliid jälle selle Pim-
medale: Mis ütled sinna temmast/
et temma sinno Silmad on lahtri
wanad? Agga temma ütliis: temma
on Prohweet.

18. Agga Judalissed es ussa mitte/
et temma olli Sögge oluud / ja päg-
gewaks sanud / kummi nemmad selle
Wannamad kutsusid / ke näggetaks
olli sanud.

19. Ja nemmad kussisid neilt / ja
ütliid: Kas se teie Boeg on / kummi
teie ütlete / et temma on Pimne sin-
dinud? Kuidas teia siis müüd nääd?

20. Temma Wannamad kostsid
neile ja ütliid: meie täame / et se meie
Boeg on / ja Pimne Inmale tulnud.

21. Agga kuida temma nääd /
et tää meie mitte / ehk / kes temma
Silmad on lahtri ~~awwanud~~ / sedda
et tää meie ~~es~~ mitte; Temma on
wanna kül / kussige temmalst / kül
temma isienne se ~~est~~ kostab.

22. Sedda ütliid temma Wanna-
mad / et nemmad kartsid neid Juda-
lissi / sest Judalissed ollid jubba is-
itekses. ~~säädand~~ / et / ke tedda Kri-
stusset's pididi tummistama / sedda pid-
di Roggodunest wäljalükkatama.

23. Sepärrast ütlid temma Wan-
namad: Temma on isse wanna kül;
kussige temmalst.

24. Siis kutsusid nemmad teist
korda sedda Innimest / ke Pimne
olli oluud / ning ütliid temmale: An-
na Jummalale Huo / meie täame/
et sesinnane Innimenne pattune on.

25. Temma wastas ning ütlet: ~~on~~
temma pattune / sedda et tää minna
mitte. Uhhhe Asja tää minna kül/
et minna Pimne ollin ja nään müüd.

26. Siis ütliid nemmad jälle tem-
ma wasto: Mis teggi temma sinnu
Silmad lahtri?

27. Temma kostis neile: Minna
ollen teile jubba ütelnud; 'Eks teie
olle kuulnud? Mis teie jälle sedda
tahhate kuulda? Tahhate teie ka tem-
ma Jüngeriks heita?

28. Siis sõnasid nemmad ted-
da ja ütliid: Sinna ollid temma
Jünger; meie ollime Mosese Jüngerid.

29. Meie täame / et Jummal
Moselega on räkinnud; Agga ~~kust~~
olueb / sedda et tää meie mitte.

30. Se Innimenne kostis ning üt-
les neile: Se on tõest Inne / et teie
ei tää / kust temma on / ja temma
on minno Silmad lahtri ~~awwanud~~.

31. Agga meie täame / et Jum-
mal neid Pattusid et kule / waid kui
fegi Jummalakarlik on / ja teeb tem-
ma

23

/mactallies

24

17

/iur

25

18

26 /leggi

19

27 /Subba

20

28 /agga

21 /keimud

/emefali fup. teina = efill 29 //Kuff ta or.

22 /nou piddaimud

30 /keimud

31

32 (Ma-luna Algunos)

33 /fir

34

35

36

37

38

39

40 de

41

1

2

3

4

5

6

7

ma Tahtmist / sedda kuleb temma.

31. Aggawast ep olle sedda kuuldud / et kegi ~~uhke~~ ~~Sögge~~ ~~sündino~~ Silmad on lahti ~~awowanud~~.

32. Kui seimnane Jummalast ep olleks / temma ei woiks ühtegit tehha.

33. Neimnad kostsid ja ütliid temmale: Sinna olled koggone Battude sees sündinud ja õppetad meid / ning tonkaid tedda wälja.

34. Ning JEsus kulis / et neimnad tedda ollid wäljatoukanud / ja, kui temma tedda leidis / ütliis temma temma wasto: Kas sinna usiud Jummalaja Poja sisse?

35. Temma kostis ja ütliis temmale: Issand kes se on / et minna temma sisse woin usfuda?

36. JEsus ütliis temma wasto: Sinna olled tedda nähnud / ning ke sinuoga rägib / se on sesanuma.

37. Agga temma ütliis: Issand / minna ussian / ja kunnardas tedda.

38. Ning JEsus ütliis: Minna olen kohtomoißmissels sesinnase Ma Ilma sisse tulnud; et need / ke ei nä / näggenwaks / ja ke näwad / pinnmedaks lawad.

39. Ning morningad neist Wariferin / ke temma jures ollid / kulid sedda ja ütliid temma wasto: Meieks siis ta pinnmedad ollene?

40. JEsus ütliis nende wasto: Ollaksite teie pinnmedad / siis ep olleks

teie Patto / agga et teie niud ütlete; Meie näme / siis jaab teie Pat.

Se X. Pätuf.

Ewangel / kolmenda Pühhal
Neeli-pühhal.

1. **S**dest / tõesti / minna ütlen teile / ke ei lähha ussesi Lamma-
ste Lauta / waid astub ma-
jalt sisse / se on Warras ja Rdwel.

2. Agga ke ~~uhke~~ ussisse lähhab / se on Lammaste Karjane.

3. Sellelo ~~awowanud~~ ussehoidia ~~uhke~~ lahti / ja Lambad kuulwad temma Hääl / ja temma kutsus omma Lam-
bad Niinne pärrast / ja wiib neid wälja.

4. Ja kui temma ommad Lambad saab wäljaläskänd / siis käib temma nende rel / ning need Lambad ~~tolle~~ wad temma järrel / sest neimnad tundwad temma Hääl.

5. Agga Wõra järrel ~~tolle~~ neimnad mitte / waid pöggenewad temma wasto; Sest neimnad ei tunne Wõra Hääl mitte.

6. Sedda Tähhendamisse Sanna ättel JEsus neile; Agga neimnad ei moßinud mitte / mis se pididi ollema / mis temma neile räkis.

7. Siis ütliis JEsus jälle nende wasto: Tõesti / tõesti minna ütlen teile /

1e / minna ollen Lammaste Uks.

8. Keik / et waiko mind oimad tul-
nud / need on Bargad ja Rööwliid;
Agga Lambad ep olle neid mitte kuul-
nud.

9. Minna ollen se Uks / kui kegi
minno läbbi sisse lähhäh / se peab õn-
faks jama. Ja peab sisse ning wälja
käima / ja sõnisti leidma.

10. Warras ei tulle mu pärrast kui
warrastama ning tapma / ja hukka-
ma. Minna ollen tulnud / et neil
pidi Ello ja keik rohkeste ollema.

Ewangelium teisel Pühha-

Pawal pärrast Keisusse ülle
stoussimisse Pühha.

11. Minna ollen se hä Karjane ; Se
hä Karjane jättab omma Ello Lam-
maste eest.

12. Agga Balgalinne / ke ep olle
Karjane / kelle need Lambad ep olle
Oimad / näab Hunti tulles wäl-
ning jättab Lambad mahha / ja põg-
geneb / ja Hunt wottab neid kuni /
ning pillab Lambad lajale.

13. Agga Balgalinne põggeneb /
fesi et temma on Balgalinne / ja tem-
ma ei holi Lammaste mitte.

14. Minna ollen se hä Karjane /
ja tunnen Oimad / ja ollen tuttaw
(minno) oimaste.

15. Ninda kui mind Issa tunneb /

ja minna tunnen Issa / ning minna
jättan omma Ello Lammaste eest.

16. Ja minnu on weel teised Lam-
bad / need ep olle sestsinnastest Laukast /
ning need pean minna ta seie toma.
Ja nemmad kuulwad minno Hääl-
ning peab üks Karri ja üks Karjane
ollema. J

17. Sepärrast armastab mind se
Issa / se minna jättan omma Ello /
et minna sedda jälle wottan.

18. Äsigi ei wotta sedda minnu /
waid minna jättan / sedda iski enne-
fest. Minnu on Melewald sedda
jätta / ning Melewald sedda jälle wot-
ta. Sedda Käsko Sanna ollen min-
na omma Issast saanud.

19. Eüs toujis taas Riid Judalis-
te saas nende Sannade pärrast.

20. Paljo nende saast ütliid : Tem-
mal on kurri Waim ning on Meest
äwa : Mis teie sedda kulete ?

21. Teised ütliid : Need ei olle mitte
ntfuggused Sannad / kui weil on / ken-
nel kurri Waim on / kas kurri Waim
wöib Söggedade Silmad lahti wo-
wada ?

22. Agga siis pekti Kirko pühhitse-
misse Patoa Jeruslemmas / ning ol-
li Talwe

23. Ning Jesus kõndis Jummalala
Keijas Salomoni kummitto Hones.

24. Eüs tulliid Judalised temma
üumber / ning ütliid temma wasto :

8

Januar

10

9

10

17 Januar

18 Januar
Januar

11

19

20 Januar

12

21

13

22

23 Pal. wolkig

14 Januar und hundert sind.

24

15

25
/ James

20

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

30

37

38

39

40

41

42

kuuaks sa meie Hinged jättad kahhe-
wabbele? Olled sa Kristus/ süs üt-
le meie sedda julgeste.

25. JEsus ütles neile: Minna ollen
teile ütelnud/ ja teie ep ussu mitte.
Need Teud/ mis minna omma Issa
Minniel teen/ need tunnustawad
minnust.

26. Agga teie ep ussu mitte: Sest
teie ei olle minno Lammasest/ nenda
kui minna talle ollen ütelnud.

27. Minno Lambad kuulwad min-
no Häälk/ ning minna tunnen neid/
ning nemmad kätwad minno järrelk.

28. Ning minna amman neile igga-
roesi Ello/ ning nemmad ei sa ellades
hukka/ ning üksigi ei küsu neid min-
no käest.

29. Minno Issa/ ke neid mulle on
andnud/ on suremb kō' teik/ ning neid
ei woi üksigi minno Issa Käest küsuda.

30. Minna ning se Issa olemis lts.

31. Süs tõstid Judalised jälle
Krowa ülles/ et nemmad tedda pid-
did wiiskama.

32. JEsus kostis neile: Paljo Hääl-
teggusid ollen minna teile näitnud min-
no Issast/ mis üggušeg Teggo pärrast
nende hääl wiiskate teie mind Krowi-
dega.

33. Judalised kostid temmale ning
ülid: Hä Teggo pärrast ei wiiska
meie sind mitte Krowidega/ waid
Jummala Teotamisse pärrast/ ning
et sinna/ ke sinna Jummamente olled/

isid ennast Jummalaks teed.

34. JEsus kostis neile: Els teie
Käsus olle kirjutud: Minna ollen
ütelnud: Teie ollete Jummalad?

35. Kui temma neid Jummalaks
kutsus/ kelle ~~see~~ Jummala Sanna
sündis/ ning se Kirri ei woi sada rik-
kutud.

36. Kas teie süs ütlete sellel/ kedda
Issa on pühhiesnud/ ning Ma. Alma
sisse läkitanud/ sinna teotad Jum-
malat? Sest et minna ollen ütelnud/
minna ollen Jummala Poeg.

37. Kui minna omma Issa Teggo/ a
ei te/ süs ärge ussuge mind.

38. Agga kui minna neid teen/ süs
ussuge ned Teggušid/ kui teie mind
ep ussu/ et teie moikate ning ussate/
et Issa minno sees es/ ning minna
temma sees.

39. Süs otšid nemmad ta tedda
kinnitotta. Agga temma läks nende
käest ärra.

40. Ning temma läks jälle teise
pole Jordanit sinna Pašk/ kus Jo-
hannes esmalt olli ristitud/ ning jäi
sinna.

41. Ning paljo tullid temma jure
ning ülid: Johannes ei teinud kül
ühtegid Jummeteggo/ agga teik/ mis
Johannes sestjannast on ütelnud/ se
on tõsi.

42. Ning sääl ussuid paljo temma
sisse.

Se XI. Bätuf.

1. Agga äds Többine olli (Marta) Laatsfarus Petantasi / Maria ning temma De Marta Allewist.

2. (Agga Martha olli se / ke Assandad kalli Olliga olliwoidnud / ning temma Jalkomina Juukitega kuitwatanud / selle Wend Laatsfarus olli haige.)

3. Siis läkkitasid temma Ded temma jure / ning ütliid: Assand / waat se / Dedda sinna armastad / on haige.

4. Kui Jesus sedda kullis / ütliis temma: Se haigus ei olle Surmaks / waad Jummalä Anuks / et Jummalä Boeg se läbbi saab aunistama.

5. Agga Jesus armastas Marta ning temma Odde ning Laatsfarust.

6. Kui temma niid kullis / tedda haige ollerid / siis jäi temma woel sinna Päälä läks Päwa / kus temä olli.

7. Pärast sedda ütliis temma ~~anna~~ Jüngride wasto: Läkki jälle Juda Male.

8. Need Jüngrid ütliid temmale: Rabbi / hilja otšid sind Judalised Kinnwedege wiffata / ning Sinna lähet jälle sinna?

9. Jesus kostis: Eks kalsteisikimmend Tundi ep olle Päwal? Ke Päwal läib / se ei touka emast mitte / sest temma näab Ma. Ilma Walget.

10. Agga ke Osel kbnntib / se toukab emast / sest temma sees ep olle sedda Walgust.

11. Sedda rätkis temma / ning pärast sedda ütliis temma neile: Laatsfarus meie Söbber maggab / agga minna lähhän tedda Unnest üllesärratama.

12. Siis ütliid temma Jüngrid: Assand / maggab temma / siis saab temma terweks.

13. Agga Jesus rätkis temma Surmast; Agga nemad mötlesid / et temma Unne maggamist piddi rägima.

14. Siis ütliis Jesus neile ~~arwast~~ ~~hilt~~: Laatsfarus on ärrasurnud.

15. Ning minna ollen rõmus teie pärast / et minna sääl ei olle olnud / (et teie wottaksite uskuda). Agga läkkit temma jure.

16. Siis ütliis Tomas / ke kuttitakse Katsikusk / nende Jüngride wasto: Läkki ka / et meie temmaga surreme.

17. Ning kui Jesus tullis / leidis temma / et temma jo nelki Päwa olli Hayas olnud.

18. (Agga Petania olli lggi Jerusalemma / ~~see pool~~ Pennikoorma.)

19. Ning pahjo Judalid olli Marta ning Maria jure tulnud / neid tröbstima nende Wenna pärast.

20. Kui niid Marta olli kuulnud / et Jesus tullis / läks temma temma wast.

2 | Salviiga
| tar

3

4

5

6

7 | am

8

9

10

11

12

13

| leht

14 | julgeate

15

16 | am

17

18 | liggi pooli

19

20.

21

31.

1/2

22

23

32

24

25

33

26

34.

27

35.

28

36.

29

37 Heimud

30.

38.

waſto. Agga ~~Wanda~~ jai Roiſo iſtma.

21. Siis ütliſ Maria Jeſuſſe waſto: Iſſand olleſſid ſinna ſiin olnud/ minno Wend ei olleſſ mitte ſurnud.

22. Agga nändki täan minna / et/ miſ ſinna eal Jummalatſ pallud/ ſedda annab temma ſülle.

23. Jeſuſ ütliſ temma waſto: Sinno Wend peab ülleſtousma.

24. Maria ütliſ temmale: Minna täan ~~et~~ / et temma peab ülleſtousma ülleſtousmiſſeſ / wiimſel Päwal.

25. Jeſuſ ütliſ temmale: Minna olleſt ülleſtousniime ning Ello; Ke minno ſiſſe uſſub / peab ellama / ehk temma käl ſurteb.

26. Ning igga ükſ / ke eſſab ning uſſub minno iſſe / ſe ei pea iggaweit ärraſurrema/ kaſ ſinna ſedda uſſud?

27. Temma ütliſ temma waſto: Ja Iſſand minna olleſt uſſud / et ſinna olleſt Kristuſ Jummalala Poeg/ ke Alma ſiſſe piddi tulſema.

28. Ning kui temma ſedda ſai ütelnud / läkſ temma ning kuttuſ omma Hedde Maria ſallaja / ning ütliſ: Se Dypetaja on ſiia / ning kuttuſ ſind.

29. Kui temma ſedda kuliſ / touſ temma ülleſ ſeddamaid / ning tulli temma jure.

30. (Eſt Jeſuſ ei olnud weel mitte Allerwiſſ tulnud/ waid olſi

weel ſääl Paſgas / kuſ Marta temma waſto olſi tulnud.)

31. Kui nänd Judaliſſed / ke nende Majas ollid ning neid edmuſtaſid/ ſedda näggid / et Maria ninda äkſiſe ülleſtousiſ / ning wäha läkſ / läkſid neinnad temma järrel / ja ütliſ: Temma lähhäb Haua jure / ſääl nutma.

32. Kui nänd Maria ſinna tulli/ kuſ Jeſuſ olſi / ning tedda näggi / langiſ temma temma Jaſſade ette mahha/ ning ütliſ temma waſto: Iſſand/ olleſſid ſinna ſiin olnud/ minno Wend ei olleſſ mitte ärraſurnud.

33. Kui Jeſuſ tedda näggi nutwad/ ning neid Judaliſt ka nutwad/ ke temmaga ollid tulnud / ſiis pörtſ temma Meel Wainuſ/ ning jai kurwale iſſiennefeſ.

34. Ja ütliſ: Kuhho ollete teie temma pannud? Nemmad ütliſd temmale: Iſſand/ tulle ning wata.

35. Ning Jeſuſ nuttiſ.

36. Siis ütliſd Judaliſſed: Waat/ kui wägga temma ſedda on armataſtanud.

37. Agga monningad nende ſäaſt ütliſd: Ekſ/ ſeiſnane ke ſelle Pimmeda Silmad on lahti aromanud/ woinud tehha/ et ſeiſnane epollekſ ſurnud?

38. Siis pörtſ Jeſuſſe Meel ka iſſiennefeſ, ning tulli Haua jure:

Agga saäl olli üks suur ~~Sand~~ / ning
Kiwol sälle päle pandud.

39. JESUS ütles: Tõstke Kiwwe ära.
Siis ütles Marta selle Surno Od-
de: Issand/temma haigeb jofest tem-
ma on jonnelli Piwa Haigas olnud.

40. JESUS ütles temmale: Eks
minna olle sulle ütelnud: Kui sinna
ussuhtid / saaehtid sinna Jumalala Auo
näha?

41. Siis tõstid nemmad sedda Kiw-
wa ära / ~~kuina~~ al se Surnud olli; Ag-
ga JESUS tõstis omma S lmf alles/
ning ütles: Minna tännansind Issa/
et sinna mind olled kuulnud.

42. Ja minna täan / et sinna mind
tlla kuled; Agga se Rahwa pärrast/
mis sin ümber seisab / rägim minna/
et nemmad uskwad / et sinna mind
olled läkitanud.

43. Kui temma sedda sai ütelnud/
~~sis~~ kiffendas temma sure Hälega:
Paatfarns tulle wälja.

44. Ja se surnud tulli wälja / Jal-
lust ning Käsiht Rättedega mäsi-
tud / ning temma Siimad olliht
Hje Rättedega ümbermähtud. JE-
sus ütles neile: Päästke temma lah-
ti / ning laske temma minna.

45. Siis ushtid paljo Judaliste tem-
ma sisse / ke Maria jure olliht tulnud/
ning näinud / mis JESUS olli tei-
nud.

46. Agga neist läksid monningad

Wariseride jure ning ütliht neile / mis
JESUS olli teinud.

47. Siis koggusid kallemad Prees-
trid ning Wariserid suurt ~~se~~
~~se~~ Kohhut kolko / ja ütliht: Mis teme
meie? Esimane Inimenne teeb
paljo Inimete ~~guttu~~.

48. Kui meie tedda ninda jättame/
siis uskwad keie temma sisse / siis
tullewad Romalisse / ning wot-
wad meie Käest Ma ning Rahwast.

49. Agga üks nende siab: Kairwas/ke
sel Nastal üllemb Preester olli / üteli
nende wasto: Teie ei taa ühtegit.

50. Egga mõtle mitte järrele / et meil
parramb on / et üks Inimenne surreb
Rahwa eest / et keie Rahwas hukka
ei sa.

51. Agga sedda rägimud temma mitte
isfiennesest; waid / et temma sel Nastal
üllemb Preester olli / siis kulutas
temma enne / et JESUS piddi surre-
ma Rahwa eest.

52. Ning mitte Hesimaste Rah-
wa eest ükspäines / waid et temma
neid laiale pillatud Jummalala Lapsi
piddi ühtekolko kogguma.

53. Sest Pääwast piddasid nem-
mad keie hopis Nou / et nemmad
tedda piddid ärratapima.

54. Siis ei käinud JESUS ennamb
mitte awowalikkult Judaliste sägs/
waid läks saält ärra ühhe Male Kdr-
we ligi / ühhe Pyma / mis kutsufat-
se

39

47

40

48

brunham

41

kur

49

led

42

50

43

51

44

Suroo Mikumidega mullii
fippi lhh
52 f... f... f... is...

45

53

46

54

55 | Pasa 5.

56 | Siv. alifio 6.

57 | miter 7.

8

9

10 | all'i olmu 10

2. 11.

3 | vägga | Salmi | ter 12.
Hille Salmi

4. 13.

se Ewraimiks / ning ellas sääl omuna
Jüngridega.

55. Agga nende Judaliste Pühha-
waste Pühha olli liggi / ning paljo
lähid sest Maast Jerusalemma / enne
Pühha-~~onne~~ Pühha / et neimad
ennast piddid pühhastama.

56. Ja ~~lähid~~ IESUS ning
rähid teine teisega Juunnala Kojas
sestes: Mis arwate teie / et temma ei
tulle Pühhiks.

57. Sest illemad Preestrid ning
Warijerid ollid käsknud / et se / ke
peaks täädma / kus temma piddi ol
lema / piddi täda andma / et nem-
mad tedda woiessid kinni woita.

Se XII. Pätük.

1. **M** Sga kuns Päwa ene Paas-
ja tulli IESUS Betania /
kus surinud Laatsarus ol-
li / tedda temma surnust olli üles ar-
ratanud.

2. Sääl teggid neimad temmale
nind Ohto-sontaja / ning Martal ol-
li se jures teggemisi: Agga Laatsarus
olli üks neisi / ke temmaga Laual istid.

3. Siis wottis Maria jähhe Naila
selget ning kallist Nardijä / ~~Siis~~ / ning
woidis IESUSse Jalga / ning kuitwa
temma Jalga omma Juulstega / ag-
ga se Kodda sai täis Siis / Haiso.

4. Siis ütliis üks temma Jüngri-

dest Judas Simona (Boeg) Jfari-
ot / ke tedda pärrast ~~pettel~~ ~~tomber~~
äraandis:

5. Mispärrast et olle se ~~Siis~~ mitte
ärramäidud kolme saa Krossi eest /
ning Waestele autud?

6. Agga sedda ütliis temma mitte /
et temma Waeste eest Murret kandis /
waid et temma Warras olli / ning
temma kääs Kuffur olli / ning kandis /
mis sisse ~~parid~~ ~~siis~~.

7. Siis ütliis IESUS: Jätta temma
rahhule / sedda on temma hoidnud
ninyo Matnissi Päwaks.

8. Waeste ~~ommad~~ ikka teie jures /
agga mind ep olle teiisika.

9. Siis sai paljo Judaliste Rah-
wast täda / et temma sääl olli / ning
ei tulnud mitte ükspäines IESUSse
pärrast sinna / waid et neimad ka
Laatsarus woiessid nähha sada / ~~tedda~~
ke temma olli Surnust illesärra-
tanud.

10. Agga Illemad Preestrid pidi-
dasid Rou / et neimad Laatsarus ka
ärratappassid.

11. Sest temma pärrast läks paljo
Judaliest sinna / ning uksid IESUSse
sisse.

12. Teisel Päwal / kui paljo Rah-
wast (mis olli Pühhiks tulnud) kulis /
et IESUS Jerusalema piddi tullema.

13. Wotrid neimad Palmi-Puu-
Olli / ja lähid / temma wasto / kissen-

dades: **Ossanna** / **Kidetur** oigo se / ke
tulleb **Issanda** **Dimmel** / **Israeli** **Kun-**
ningas!

14. **Agga** **Jesus** leidis ühhe **Geeli** /
ning **ihus** temma **päe** / ninda **kui** **kir-**
jotud on.

15. **Arakanda** mitte **Sion** / **Tit-**
ter / **Ennd!** sinno **Kuningas** tulleb
ning **ihub** **Geeli** **Wassa** **paal**.

16. **Agga** sedda ei moostund temma
Jängrid mitte **esmal** / waid **kui** **Je-**
sus olli **Auo** sisse **tösetud** / **sis** tulli
nende **Miele** / et se temmast olli **kirjo-**
tud / ning et nemmad temmale sedda
teimud.

17. **Agga** se **Rahwas** / **kumb** tem-
ma **jures** olli / **tunnistas** / et temma
Laatsarust olli **Hauast** wälja **kutaud**.
ning tedda **Gurnust** üllesärratanud.

18. **Sepärrast** lääs ka **Rahwas**
temma **wasto** / **kui** nemmad **kulid** / et
temma sedda **Immetähte** olli **teimud**.

19. **Agga** **Bariserid** rääksid **isikes-**
kis : **Eks** teie nä / et teie ei woi mid-
dakit **tehha**. **Sesi** waat! (**keik**) **Ma-**
Jm jookseb temma järrele.

20. **Agga** **mouningad** **Kreelähted**
ollid nende **saas** / ke ollid **tul-**
nud **Pühhis** **Jummalat** **kummar-**
dada.

21. **Needsammad** tullid **Wiliippus-**
se **jure** / ke **Petsaidast** **Kalileta** **Maast**
ollid / ning **pallusid** tedda ning **ütlid** :
Issand meie **tabhame** **Jesus** nähha.

22. **Wiliippus** tulleb ning **ütlesed-**
da **Andreale** / ning **Andreas** ja **Wiliip-**
pus **ütlid** jälle **Jesusse**.

23. **Agga** **Jesus** kostis nelle ning
ütlis : **Se** **Tund** on **tulnud** / et **Immei-**
se **Poeg** **peab** **Auo** sisse **tösetama**.

Ewangelium Lauritsa Päwal

24. **Töest** / **töest** minna **ütlen** teile:
Kui **Misso** **Jrowa** **Ma** sisse et **lange** / ja
ärva ei **surre** / **sis** **jaab** temma **patas**
Willa.

25. **Ke** omma **Ello** armastab /
se **kaotab** sedda / ja ke omma **Ello**
wihhab **Ma** **Jmas** / se **hoiab** sed-
da **lggawesseks** **Elluks**.

26. **Kui** **kegi** **mind** **tabhab** **tenida** /
se **käigo** **minno** **järele** / ja **kussa** **minna**
ollen / **sääs** **peab** **minno** **Sullane** ka
ollema / ning ke **mind** **tenib** / sedda
tabhab **minno** **Jssa** **auustada**.

27. **Müüd** on **minno** **hing** **kurb** /
ning **mis** **pean** **minna** **üttema**. **Jssa** /
päästa **mind** **sest** **Tunnist!** **Agga** se-
pärrast **ollen** **minna** se **Tunni** sisse **tul-**
nud.

28. **Jssa** / **auusta** omma **Dimmit**.
Siis **tullid** **Hääl** **Laewast** : **Minna**
ollen (**sedda**) **auustanud** / ja **tabhan**
auustada.

29. **Agga** se **Rahwas** / **mis** **sääs**
seisis ning **kulis** / **ütlis** : **Pittne** on **mär-**
ristnud / **agga** **need** **teised** **ütlid** : **Jngel**

22

14 / helga

23

15 ~~Helga~~
~~Helga~~

16

24 / söfi, agga vili ta fureb a þor
vinnab teinai þaljo vilja.

17 / hildunni

25

26

18

27

19

28 / þur
þalle

20

21 / nati þelfaida limast

29 / þur

30

37

31

40

32

41

33 per

42 / per

34

43

35

44

35 / per

45

37 / per allu kaimu nese nalkar / firki

46

38

47

on temmaga rāginud.

30. Jēsus kōstis ning üttele: Se Hāal ep olle mitte minno pārrast sūdinud / waid teie pārrast.

31. Minud kōib kōhhus sesinnase Ma-Jlma üttele / ning sesinnase Ma-Jlma Wōrfit lākkataste wālja.

32. Ning minna tashan / kui mind Maast üttestōstetastē / teie min-
D emese pole tomnada.

33. (Agga sedda ütles temma tashandapra / mis surma temma pididi surrema.)

34. Elis temtas Rahwas temmale: Wicē olleme kuuuud Kāsiust / et Kristus jādāb iggawesē / kuida ütled siis siima / et sedda Innimesse Poegā peab ütledadama? Kes on sesaimma Innimesse Poeg?

35. Sitē kōstis Jēsus neile: Ee Walgus on weel ūrrikestē ūja teie jures; Kāige / senni kui teie se Walgus weel on / et Pimmedus teid kinni ei wotta / ja te Pimmedusses kōndib / se ei tōa / kuhho temma lāhhāb.

36. Uffuge Walgusse sisse / senni kui teie Walgus on / et teie Walguse Pappate. Sedda rāgis Jēsus / ja lāks ning peitis ennast nende cest āra.

37. Ning et temma kōl niingusid Immetāh ~~seid~~ nende ~~ees~~ teggi / ~~siisti~~ ei uskud nemmad mitte temma sisse.

38. Et Prohweri Esata Sanna pididi tōeks sama / mis temma üttele:

Issand / kes ~~ussub~~ meie Jutussid / ning kennele on Issanda Kāsiwars il-
mōnd ~~teid~~.

39. Seddārrast ei woinud nemmad uskuda: Sest Esaias üttele ta:

40. Temma on nende Silmad sōggedaks teinud / ning nende Sūdamed kōrwaks / et nemmad Silmādega ei nā / ning Sūdamega ei moista / ning ennast ūmber ei pōra / ning minna neid ~~terwēks~~ ei ~~te~~ ~~u~~ ~~tem~~.

41. Sedda ütles Esaias / kui ~~tema~~ temma ūu nāggi / ning temmast rōgis.

42. Siisti uskud ka passio neid Ūlemid temma sisse: Agga Wārsertde pārrast ei tunnistanud nemmad sedda mitte ütles / et neid ei pidand Roggodussēst wāljat ~~kalatama~~.

43. Sest nemmad armastāsid ūu Innimesse jures ennamb / kui ūu Inimjala jures.

44. Agga Jēsus kiffendas ning ütles: Ke minno sisse ussub / se ep ussu mitte minno / waid selle sisse / te mind on lākkitanud.

45. Ning te mind nāāb / se nāāb sedda / te mind on lākkitanud.

46. Minna se Walgus ollen Ma-Jlma tulnud / et ūffigi / te minno sisse ussub / Pimmedusse sisse ei jā.

47. Ning kui kegi minno Sanna kuleb / ning ep ussu sedda / selle pāle ei moista minna mitte kōhhat / sest minna ep olle tulnud sisse Ma-Jlma pāle

Koh-

Kohbut moistma / waid ~~sedda~~ Ma-
Jhna õnsaks teggema.

48. Ke mind põlgab / ning ei wot-
ta minno Saing wasto / sel on jo se /
ke temma päle Kohbut meistab / se
Sanna / mis minna ollen rägimud /
se samma moistab temma päle wiim-
sel Päwal.

49. Sesi minna ep olle ishemesest
rägimud / waid se Jhna / ke mind on lät-
kitanud / se on mulle Kästo - Sanna
andnud / mis minna pean rägimä
ning üttema.

50. Ning minna täan / et temma
Käst on igawenne Esto. Agga mis
minna nüüd rägim / sedda rägim min-
na / ninda kui se Jhna mulle on üttel-
nud.

Se XIII. Päwat.

Ewangel: surel Nelja
Päwal.

1. **N**agga enne Päasta Pühha /
kui Jhesus tädis / et tem-
ma sät Ma-Jhnaast onma
Jhna jure piddi / minnema / otse kui
temma olli armastanud Dimastid /
ke Ma-Jhna sees ollid / ninda ar-
mastas temma neid otsani.

2. Ning pärrast Öhto Sõm-
kui se kurrat / olli Jhna Simona
Poja Jhnaiori Sündomesse and-

nud / et temma piddi pettist-
tedda ärragandma.

3. **J**hesus tädis / et Jhna keit
temma kätte olli andnud / ning et tem-
ma Jhnaast olli tulnud / ning
Jhna jure läks.)

4. Sits toustis temma Öhto - Sõ-
majast ütles / panni onma Rided
mahha / ning wottis äbbe / ~~Wille~~ ning
kõttis ennese ümber.

5. Pärrast wallas temma Wet
Pekki julle / ning hakkas Ringride Jal-
go pessema / ning se ~~Wõlga~~ kuitwa-
tama / mis temma ~~ümber~~ olli kõi-
tud.

6. Sits tulli temma Simona Peet-
russe jure / ning temma ütles temma
wasto : Jhna / sinnaks minno Jal-
go pessed ?

7. Jhesus kostis ning üttel temma
wasto : Mis minna teen / sedda ei tea
sima nüüd mitte / agga pärrast pead
sima sedda täda sama.

8. Petrus ütles temma wasto :
Ellades ei pea sima minno Jalgo pes-
sena. Jhesus wastas temmale : Kui
minna sind ei pesse / siis ep olle sul D-
sa minnoga.

9. Simon Petrus üttel temma
wasto : Jhna / ei mitte ütspäines
minno Jalgo / waid ka ~~stād~~ ja Päat.

10. Jhesus üttel temmale : Ke pes-
tud on / sel ~~ep~~ pöelle tarwis nuud ~~ep~~
Jalgo pessta / sest temma on kogge-
ne

48

3

49

4 / lattino m. fiddler

50. / Joanna
/ fidda

5
/ lattino
/ fenn
6

7 / fenn

8

1. / at home (Lund all'i kullarna)

9 / Kirsi m. fenn

2 / agg ma' olli

10 / Kirsi

11	vis teva pidi armastama
mitte	21
12	is wõlme, fir	22
13		23
14		23
15	kõrgi	24 / lama
16	müüa	25
17	keie	26
18	wain (epänast)	27
19	Lep atjap
saab jündinud	28
20		

ne puhhas / ning teie ollete puhtad /
agga ei mitte teie.

11. Sest temma tädis ~~ku~~ ~~omma~~
~~Arandjat~~; Sepärrast ütlet teina:
Teie ep olle teie puhtad.

12. Kui temma nüüd nende Jalgo
sai pesnud / wottis temma omma Ri-
ded siisus jälle mahha / ja ütlis nende
wasto: Kas teie teate / mis minna tet-
le ellen teinud?

13. Teie ~~lütate~~ mind Oppetajaks
ja Issandaks / ning ütlete öiete / sest
minna olen ~~se~~ ta.

14. Kui nüüd minna se Issand ning
Oppetaja teie Jalgo-ollen pesnud / siis
prate teie ta teine teise Jalgo pessema.

15. Sest übbe Oppetusse / ~~teie~~ ol-
len minna teie andnud / et teie ta pü-
da tete / kui minna teie ollet teinud.

16. Töest / töest / minna ütlen teie:
Sullane ep olle mitte suremb ~~omma~~
Issandist / ei ja Apostel suremb kui
se / se teida on lakkitanud.

17. Kui teie sedda teate / ~~siis~~ ollete
õhjad / kui teie sedda tete.

18. Minna ep ütlet teist teigist: Min-
na tean / sedda minna olen arrawal-
lusenud: Agga et Kirri töete ~~saaks~~:
se minuoga Leiba sööb / se tõstab Kan-
do minna wasto ülles.

19. Minna ütlen teie nüüd / enne
kui se sünnib / et kui se ~~sünnib~~ / teie us-
sure / et minna se olen.

20. Töest / töest / minna ütlen teie:

Ke ~~see~~ sedda wasto wottab / ~~sedda~~
minna lakkitan / se wottab mind was-
to / agga ke mind wastowottab / se
wottab sedda wasto / ke mind on lakk-
titanud.

21. Kui JEsus sedda ütles / sai
temma kurwaks Wainus / ning tun-
nistas ja ütlis: Töest / töest / minna
ütlen teie / üks teie saast annab mind
~~puhtaks~~ ~~temmel~~ ärta.

22. Siis waatid Jüngerid ~~teie~~
~~see~~ teine teise ~~teie~~ / ning ollid kah-
berwahhel / kennest temma piddi rägis-
ma.

23. Agga ~~üks~~ ~~see~~ temma Jüngerid
~~sai~~ / ~~se~~ ~~temmal~~ JEsus küppis ~~temmal~~
sedda JEsus armastas.

24. Sekkel ~~ning~~ ~~omma~~ ~~nüüd~~ Simon
Peetrus ~~Simon~~aga / et teina piddi ~~teie~~ ~~see~~
~~temmal~~ / kes se piddi ollema / kennest tem-
ma rägis.

25. Agga sesamma ~~temmal~~ ~~temmal~~ JEs-
susse ~~temmal~~ pole / ning ütlet temma
wasto: Issand / kes se on?

26. JEsus tõstis: Sesamma on se /
kennel minna Ballokese sissekaskan
ja armatt. Ning temma kants Bal-
lokese sisse / ja andis sedda Judale /
Simona (Bojale) selle Iskariotile.

27. Ning se Ballokese järrele läks
Sadan temma sisse: Siis ütlis JEsus
temma wasto: Mis sa tred / sedda te
uskinast.

28. Agga sedda ei tähtnud ~~teie~~
ülsigi
neist /

neist/ se Pauel ~~ist~~ / mis pär-
rast temma sedda temma ~~wasto~~ ütliis.

29. Seft monningad midlesid/ et
Juda läes Kuffur ossi/ et Jesus tem-
male ütliis: Osta/mis meil tarwis
on Pähhils / ehl et temma Waestele
middakit piddi andina.

30. Kui temma nüüd sedda Ballo-
kess/ sai wotnud/ läis temma sedda-
maid wälja. ~~Ja Pölli Osi~~

31. Kui temma nüüd olli waldjalä-
nud/ ütliis Jesus: Nüüd on se Ju-
nimesse Poeg auustud/ ning Jummal
oh auustud temma sees.

32. On Jummal temma sees auus-
tud/ siis auustab ka Jummal tedda
issienneses/ ning auustab tedda pea.

33. Lapsokessid/ minna ollen woel
ürrikesse. Aja teie jures: Teie otsite
mind/ ning otse kui minna Judakesse
wasto ~~ist~~: Kuhho minna lähhan/
sinna ei woi teie tulla/ ninda ütlen
minna nüüd ka teile.

34. Nut Käsi Sanna annan min-
na teile/ et teie teine teist/ armastat/
ninda kui minna teid ollen armasta-
nud/ et teie ka teine teist/ armastat.

35. Seftarmuasi kundwad teit/ et
teie minno Jüngriid ollete/ kui teid is-
fikettes teie teie armastat.

36. Simon Petrus ütliis temma
wasto: Issand/ kuhho sa lähhad: Je-
sus kostis temmale: Kuhho minna
lähhan/ sinna ei woi sa nüüd mitte

minno järrels tulla/ agga pärast tuf-
ted sa minno järrels.

37. Petrus ütliis temma wasto:
Issand/ miks ma nüüd ei woi sinno
järrels tulla? Minna tahhan omma
Ello sinno eest jätta.

38. Jesus kostis temmale: Tah-
had sinna omma Ello minno eest
jätta? Töest/ töest/ minna ütlen sulle:
Kui ei laula ~~ist~~ mitte enne/ kui
sinna mind jo kolu korda saad ära-
salganud.

Se XIV. Päätul.

Ewangel: Wilippi ning Ja-
lobi Päwat.

1. **U**ing temma ütliis omma
Jüngride wasto: Teie
Südda äros hettigo mitte:
Kui teie Jummal sisse ussute/ siis
ussute teie ka minno sisse.

2. Minno Issa Majas on mitto
Ello Asset. Kui se ninda ep ollets/
siis ütletsin minna teile; Minna läh-
han teile Asset walmitama.

3. Ning kui minna lähhan/ ning
teile Asset walmitan/ tullen minna
jälte/ ja tahhan teid ennese jurek
wotta/ et teie ka ollete/ kus minna ol-
len.

4. Ning teie teate/ kuhho minna
lähhan/ ja Teed teate teie ka.

29 | pidi illema

30

31

32

33 | raku
| olia iibetum
| mitte

34 | peate
| peate

35

36

| peat ja no järel väina.

37

| väia
| Hinge finto pärraf anda.

38

| Hinge | pärraf | eel andma

1 = fong. chunastogol. volungo

3 | foon lümm
| fud

7-

5.

13

6.

14

7

15

8

16

9 | alle sind hüner
10 | von hänen | hänen

17

10

18

19

11.

20

21

12 | 100

5. Tomas ütliis temma wasto: Is-
sand/ meie ei tea/ kuhho sinna läh-
häd. Ning kuida meie rootme sedda
Teed täda?

6. Iesus ütliis temma wasto: Min-
na ollen se Te ja Lõdde ja Ello;
ähtigi ei sa Issa jure/ kui minno läbbi.

7. Kui teie künd tunneksite/ siis tun-
neksite teie ka niino Issa/ ning sest
käst tunnete teie tedda/ ning ollete
tedda nähtud.

8. Wilippus ütliis temmale: Is-
sand/ näita meile sedda Issa/ siis saab
meil sest küä.

9. Iesus ütliis temma wasto: Mi
kava Aega ollen minna teie jures/
ning sinna ei tunne mind mitte? Wi-
lippus/ ke mind näab/ se näab Issa;
Kuida sinna siis ütled/ näita meile
Issa?

10. Ets sinna ussu/ et miina Issa sees/
ja Issa niino sees on? Neid Sanno/
kannatad minna teile rägin/ ei rägi
minna mitte isiennefest; Waid Issa/
ke minno sisse jääb/ se teeb neid Teie
güid.

11. Ussuge mind/ et minna Issa sees
ollen/ ja et Issa minno sees on; Ag-
ga kui teie ep ussu/ ussuge mind nen-
de Tegude pärrast.

12. Lõest/ lõest/ minna ütlen teile:
Ke minno sisse ussub/ se teeb ka neid
Tegude/ mis minna teen/ ja teeb
weel suremid/ kui need on/ sest minna
lähhan omma Issa jure.

13. Ning mis teie eal pallute minno
Nimmel/ sedda tahhan minna tehha/
et Issa saaga armistud Doja sees.

14. Kui teie middakit minno Nim-
mel pallute/ tahhan minna tehha.)

15. Kui teie mind armastate/ siis
piddage minno Kästo-Sannad.

16. Ning minna tahhan Issa pal-
luda/ ning temma annab teile übbe
teise Nõmüstaja/ et temma teie jure
iggawest jääb.

17. Et Lõde Waim/ sedda Ma-
Jm ei woi wastowotta/ sest temma
ei nä tedda mitte/ eiga tunne tedda
mitte. Agga teie tunnete tedda/ sest
temma jääb teie jure/ ning peab teie
sees ollema.

18. Minna ei tahha teid mitte wae-
seks Papsõs jätta/ minna tullen teie
jure.

19. Weel on pissud Aega/ ning Ma-
Jm ei nä mind mitte emanib/ agga
teie peate mind näggema; Sest minä
ellan/ ning teie peate ~~se~~ ellama.

20. Sestammal Päwal peate tete
tuudma/ et minna omma Issa sees
ollen/ ning teie minno sees/ ning min-
na teie sees.

21. Kel minno Kästo-Sannad on/
ning peab neid/ se on sramma/ ke
mind armastab; Agga ke mind ar-
mastab/ tedda armastakse minno Is-
sast/ ning minna tahhan tedda ar-
mastada/ ning ennast temmale tinto-
tada.

22. Temma wasto ütliis Judas: (ei mitte se Iskariot) Issand/mis se on/ et sinna enuast meile tabhad ilmotada/ ning ei mitte Ma. Jsmale?

Ewangel: Nelli. Pühhi es:
sinnessel Pääval.

23. JEsus wastas ning ütliis temmale: Ke mind armastab/ se peab minuo Sanna/ ja minno Issa tabhad tedda armastaba/ ja meie tabhame temma jure tulla/ ja Ello Usset temma jures tehha.

24. Ke mind ei armasta/ se ei pea minno Sanna/ ning se Sanna/ mis teie kulete / ep olle mitte minno/ waid Issa Sanna/ ke mind on läkkitanud.

25. Sedda ollen minna teile räginud/ teie jures olles.

26. Aga se Rõõmsaja se Pühha Waim / keda minno Issa tabhad läkkitada minno Dimmel/ sesaruna peab teid teie õppetama/ ja teie Mele tulle ama teie/ mis minna teile ollen ütelnud.

27. Rahho jättan minna teile. Minno Rahho annan minna teile minna ei anna teile mitte munda/ kui Ma. Jsm annab. Teie Südda äro ehmatago/ ning ärra kartko mitte.

28. Teie ollete kuulnud/ et minna teile ollen ütelnud: Minna lähhan

ära/ ja tullen jälle teie jure. Kui teie mind armastaksite / siis olleksite teie rõõmsad/ et minna ollen ütelnud: Minna lähhan Ma. jure/ se si minno Issa on suuremb mind.

29. Ning nüüd ollen minna teile ütelnud/ eunega se sünnib/ et teie ussite/ kui se sünnib.

30. Minna ei sa pärrast sedda pagjo teiega räginä; Sest sesinnasse Ma. Jsm Wäest tulles/ jakei sa midäst minnust.

31. Aga et Ma. Jsm moiss / et minna Issa armastan/ ja munda teen/ kui Issa mind on käsknud; Touste killes/ ning läkki siit ärra.)

Se XV Päätit.

1. **M**inna ollen Wina. Pu/ ning minno Issa on Wina. Ma Mees.

2. Aga Wina. Pu Oks / se minno kälges Wilja ei kanna / sedda käljes temma ärra/ ning igga üht/ ke Wilja kanna / sedda käljes temma / et temma ennamb Wilja kanna.

3. Nüüd ollete teie puhtad se Sanna pärrast / mis minna teile ollen räginud.

4. Jäge minno sisse ning minna teie sisse/ otse kui se Wina. Pu Oks ei woi Wilja kanda issest / kui temma ei ja Wina. Pu talle; Munda ka teie/ kui teie ei ja minno sisse.

22

29

23 / kuu xepi

30 / ~~He~~

24

31

25

1

26

2

27 / kuu saku armu

3

28

4. kuu

14. 12

5

6

15

7

16

8 pulje
peate

17

9

18

10

19

11

20

kuikka

12 Sofanna

13 pte-a

5. Minna ollen Wina Pu / teie Wina-Pu Oksad / se minno sisse jääb / ning minna temmasisse / se kannab paljo Wilja ; Sest minnota ei woi teie ühtekit tehha.

6. Kui kegt minno sisse ei ja / se hetdetakse wälja / kui Wina-Pu Oks / ja kuuwab ärra / ja neid koggutakse kokko / ja hetdetakse Tullese / ja polletakse ärra.

7. Kui teie minno sisse jäte / ning minno Sannad teie sisse järowad / siis palute teie / mis teie eal tabhate / ning se peab teile sümbina.

8. Ses on minno Issa auustud / et teie rohkesti Wilja kannate / ning minno Jüngerid teie . . .

9. Otsi kui mind minno Issa on armastanud / ninda ollen minna ka teid armastanud ; Jäge mino Armo sisse.

10. Kui teie minno Kässi-Sannad peate / siis jäte teie minno Armo sisse / ninda kui minna omma Issa Kässi-Sannad ollen piddanud / ning jään temma Armo sisse.

11. Sedda ollen minna teile väginud / et minno Rõõm teie sisse jääks / ja teie Rõõm tähtsiks saaks.

12. Se on urimno Käsi minne / et teie teine teist peate armastama / ninda kui minna teid ollen armastanud.

13. Suremat Armo ep olle ühhegi / kui se / et üks / omma Ello jättab omma Sõbbrade eest.

14. Teie olette minno Sõbbrad / kui teie tete / mis minna teile käsfin.

15. Minna ep ütle / teid mitte enpamb Sullased ollerwa ; Sest Sullane ei tea / mis temma Issand teeb / agga teid ollen minna Sõbbraks tutsnud / et ma keik / mis minna omma Issalt ollen kuulnud / teile ollen tãda andnud.

16. Teie ep olle mitte mind ärrawallitanud / waid minna ollen teid ärrawallitanud / ja ollen teid saadnud / et teie peate minnema / ning suga kandma / ja et teie suga jääks / et / mis teie eal minno Malt pallute minno Rummet / temma teile annaks.

Ewangelium Simona Päwal.

17. Sedda käsfin minna teile / et teie teine teist armastate.

18. Kui Ma: Iln teid wihtlab / siis täädke / et temma mind eme teid on wihtlanud.

19. Ollekste teie Ma: Ilnast / siis armastaks ka Ma: Ilni Oma ; Agga et teie Ma: Ilnast ep olle / waid minna ollen teid Ma: Ilnast ärrawallitanud ; Sepärast wihtlab teid Ma: Iln.

20. Mõttelge se Sanna päle / mis minna teile ollen ütelnud : Sullane ep olle suremb omma Issandap. Ommad nemmad mind kuusanud / siis

kuusarwad nemmad teitki; On nemmad minno Sanna pidanud / siis peawad nemmad teiegi (Sanna.)

21. Agga sedda teit terwad nemmad teile minno Minne pärrast/et nemmad sedda ei tunne/ ke mind on läkitanud;)

22. Kui minna mitte ep olleksi tulnud/ ning ep olleksi neile sedda ütelnud/ siis ep olleksi neil mitte Patto: Agga nüüd ep olle neil ütelti ~~Et~~ ~~mitt~~ ~~omina~~ ~~Pattude~~ ~~est~~.

23. Ke mind wihtab/ se wihtab ka minno Issa.

24. Kui minna neid Teggusid ep olleksi teinud nende saas/ mis ühigi teine ei teinud/ siis ep olleksi neil mitte Patto. Agga nüüd on nemmad sedda näinud / ning on wihtanud mind / ja minno Issa.

25. Waid et se Sanna tõeks saaks/ mis neu de Rässus on kirjutud: Nemmad on mind ilma-asjata wihtanud.

Evangel: kuendal Pähhä Pä
wal pärrast Kristusse ütlesions
missa Pähhä.

26. Agga kui se Rõnnustaja tulles/ sedda minna teile tabhan läkitada Issalt/ (Se Tõe Waim/ ke Issalt wälja lähhäb) seamaa tunnistab minust.

27. Ning teie peate ka tunnistama/ sek teie ollete Algnisset minno jures olnud.

Se XVI. Pätil.

1. **S**edda ollen minna teile rädginud/ et teie emast ei pahanda.

2. Ja nemad samad teid Roggodus-~~se~~ wäljalütkama: Agga/teg tulles/ et/ ke teid tappab/ mõtleb enast Jumitalale Melehaad/ teggewa.

3. Ja sedda terwad nemmad teile sepärrast/ et nemmad Issa ega mind ep olle tunnud.

4. Sedda ollen minna teile rädginud/ et/ kui teg tulles/ teie se päle mõlete/ et minna teile sedda ollen ütelnud. Agga sedda ep olle minna Algnisset teile miere ütelnud / jett minna olin teie jures.

Evangel: näijandal Pähhä Pä
wal pärrast Kristusse ütlesions
missa Pähhä.

5. Ja nüüd lähhän minna selse iure/ ke mind on läkitanud/ ning ühigi teie saasi ei küesi must/ kuhho sa lähhäb.

6. Waid et minna teile sedda ollen ütelnud/ on teie Südda täis Kurvastust saanud.

27.

21

22

ei woi nemad mitte omu
latte wabbandada

1

23

2 / hinc adep / luna
figg avar
mi alle chunza

24

3

25

4 / otzza / se deg

5

26

6

7. | Hulleb
| Leprotyäi
| Jaan ännäläinen

16

8
| Jaan

17

9

18

10 | Otyga

19

11

20

12

13 | mitte | Otyga

21 | Kurvas-tuffi
| Helmi

14

15

7. Agga minna ütlen teile Töt: Se oriete hä/ et minna ärralähän. Sest kui minna ei lähhä/ siis ei tulle Rõmmä teie jure. Agga kui minna lähän/ tabhan minna tedda teie jure läätada.

8. Ning kui sesanma saab tulnud/ nomib temme Ma. Ilma Patto pärrast ning Digusse pärrast/ ja Kohto pärrast.

9. Patto pärrast/ et nemmad minno siise ei ussu.

10. Digusse pärrast/ et minna Jsa fa jure lähän/ ning teie mind ennamb ei nä.

11. Agga Kohto pärrast/ et sesanma se Ma. Ilma Börsti päle Kohhut on moistetud.

12. Minnal on teise woel paljo ütlenist; Agga teie ei woel sedda nüüd mitte kanda.

13. Agga kui temma se Töe Wain tulleb/ se jöhatab teid keige Töe siise; Sest temma ei rägisihiennesest/ waib mis temma kuleb/ sedda rägib temma/ ja mis tullewad/ kulutab temma teile.

14. Sesamma auustab mind/ sest minno omuast woottab temma/ ning kulutab teile.

15. Keit mis Jssal on/ se on minno/ se pärrast ollen minna ütelnud/ et temma peab minno omuast wotma/ ning teile kulutama.)

Ewangel: Kolmandal Pühha Päwal/ pärrast Kristusse ütles/ rousnisse Pühha.

16. Ürrikesse Aja pärrast ei nä teie mind mitte/ ning ta ürrikesse Aja pärrast näte teie mind/ sest minna lähän Jsa jure.

17. Siis ütliid monningad temma Jümyride kaasi isikestes. Mis se on/ et temma meile ütleb: ürrikesse Aja pärrast ei nä teie mind mitte/ ning ta ürrikesse Aja pärrast/ näte teie mind/ ning et minna Jsa jure lähän?

18. Siis ütliid nemmad: Mis se on/ mis temma ütleb/ ürrikesse Aja pärrast? Meie ei tea mitte/ mis temma rägib.

19. Siis moistis Jesus/ et neuomad temmalalt tahtsid küsida/ ja ütliis nende wasto: Sedda käsite teie isikestes/ et minna ollen ütelnud: ürrikesse Aja pärrast ei nä teie mind mitte/ ning taas ürrikesse Aja pärrast näte teie mind.

20. Töest/ tdest minna ütlen teil e Teie peate nutma ja uskuma/ agga Ma. Ilm on rõmus. Teid peab kurwastama; Agga teie kurwastus peab Rõmuse minnema.

21. Ühbel Raesel / kui temma peab Ilmale toima/ on Murre/ sest temma Tund on hä. Agga kui temma saab Papse sanud/ ei mõtle temma

ennamb Abhastuse päle Rõmo pär-
rast / et Jummenne Jumale on sündi-
nud.

22. Ning teil on küll müüd ka Mur-
ret / agga minna tahhan teid jälle
näha / ning teie Südda peab rõmus
ollesma / ning üksigi ei pea teie Rõmo
teist ärravõtna.

23. Ja selfannmal Pärwal ei küssi
teie mult middakit:)

Evangelium wiendal Pähha
Pärwal pärrast Kristusse Allesõnemisse
Pühha.

Tõesti / tõesti minna ütlen teile : Mis
teie tal Issalt minno Nimmel pällu-
te / sedda annab teinna teile.

24. Tännini ep olle teie middakit
pallunud minno Nimmel: Palluge /
süs peate teie wõtna / et teie Rõm
täis olge.

25. Sedda ollen minna teie
Sannades rägitud: Agga teg tul-
leb / et minna Sannades en-
namb teie ei rägi / waid kulutan teie
awwalikkult minno Issast.

26. Selfannmal Pärwal peate teie
palluma minno Nimmel / ning min-
na ei ütse teile mitte / et minna Issa
teie eest tahhan palluda.

27. Sest Issa armastab teid isse /
seppärast / et teie mind ollete armasta-
nud / ning usknud / et minna Jumma-
last ollen wälja läinud.

28. Minna ollen Issast wälja läi-
nud / ning tulnud Ma-Ilma sisse / ta
jättan minna Ma-Ilma mahha / ning
lähhan Issa jure.

29. Siis üteld temma Jüngerid
temma wasto: waat! nüüd rägid sin-
na awwalikkult / ning ei ütse ühtegi
Sanna.

30. Nüüd teame meie / et sinna teie
Asjad tead / ja ep olle süll tarwis / et
sinnult legi küsike. Sepärast us-
summe meie / et sinna Jummalast
olled wälja-läinud.

31. Jesus kostis neile : Ühtegi
teie müüd?

32. Waat! Eund fulleb / ning on
jo nüüd tulnud / et teid ärravillatakse /
igga üts omna sisse / ning jättate nüüd
issi / ja minna ep olle mitte üksi / sest
Issa on minnoga.

33. Sedda ollen minna teie rägitud /
et teil minno sees Rahho ollets.
Ma-Ilmas on teil Abhastus: Ag-
ga olge julged / minna ollen Ma-Il-
ma ärravõtnud.

Se XVII. Pätük.

1. Sedda rägis Jesus / ning tõs-
tis omna Silmü Laetwa
pole ning ütles : Issa / se
Eund on tulnud / auusta omna Poe-
ga / et ka se Poeg sind armistale.

2. Nünda kui sinna temmale olled
Me-

28

22

29 / tähtitiedon tutkimus

23

30

31

32

24

25 / tähtitiedon tutkimus
/ tähtitiedon tutkimus

26

27

2

3

60

4

11

12

5

13

7

14

8

15

9

16

Melewasda andnud feige Eihha alle/
et temna feigile / kunnad sinna
temnale olled andnud / iggarwest Ello
annals.

3. Agga se on iggarvenne Ello / et
nemmad sind / sedda aino tosfir
Jummalat / ning fedda sinna olled
lakkitanud / Jesu Kristus tund-
wad.

4. Minna ollen sind auustanud
Ma vaal : Minna ollen sedda Tot
eppetanud / mis sinna mulle olled and-
nud / et mis sinna sedda piddin teggema.

5. Ning miid auusta miid / sinna
Jesu sinno rimese jures / se Luoga / mis
reul olli sinno jures / ennego se Ma-
Jesu.

6. Minna ollen sinno Nimmie ta-
da andnud Jummesele / kunnad sin-
na mulle Ma-Jumast olled andnud /
sinno parraalt ollid nemmad / ning sin-
na olled neid mulle andnud / ning
nemmad on sinno Sanna piddanud.

7. Niid taadwad nemmad / et
keit / mis sinna mulle olled andnud /
sinnuft on.

8. Sest need Sannad / kunnad
sinna mulle olled andnud / ollen min-
na nendele andnud / ning nemmad on
fedda wasto wotnud / ning toesti tund-
nud / et minna sinnuft ollen walja lai-
nud / ning nemmad on uksnud / et sin-
na miid olled lakkitanud.

9. Minna passun uende eest ; Ma

Juma eest passun minna mitte / waid
nende eest / kunnad sinna mulle olled
andnud / seft nemmad on sinno
parraalt.

10. Ja keit mis minno on / on sinno/
ning mis sinno on / on minno / ja nen-
de sees ollen minna anustud.

11. Ja minna ep olle eddespiddi en-
namb Ma-Jumas / ning need sinmased
on Ma-Juma sees / ja minna tul-
len sinno jure. Pahha Jesu neid
sinno Nimmie sees / kunnad sinna
mulle olled andnud / et nemmad uks
on niida kui meie.

12. Kut minna uendega ollin Ma-
Jumas / piddan minna neid sinno
Nimmie sees / kunnad sinna mulle
olled andnud / neid ollen minna hoj-
nud / ning ukfigi ep olle neist kaddunud /
kui agga se kaddunisse Paps / et Kirri
piddi toeks sama.

13. Agga niid tuslen minna sinno
jure / ja ragin sedda Ma-Jumas / et
minno Nimmie nende sees taelik ol-
leks.

14. Minna ollen neile andnud sinno
Sanna / ning se Ma-Jesu on neid wih-
kanud ; Sest nemmad ep olle mitte
Ma-Jumast / niida kui Jesu minna Ma-
Jumast ei olle.

15. Minna ei passun mitte / et sinna
neid Ma-Jumast arrawottad / waid
neid se Tiggeda eest hojad.

16. Nemmad ep olle mitte Ma-
Jumast

Ilmaſt / ninda kui ~~ka~~ minna Ma-
Ilmaſt ei olle.

17. Pühhiſe neid ſinno Tõe fees/
ſinno Sanna on ſe Tõdde.

18. Oſe kui ſinna mind olled lakkita-
tanud Ma-Ilma ſiſſe / ninda lakkitan
minna neid ka Ma-Ilma ſiſſe.

19. Ning nende eest pühhiſen min-
na iſſi ennaſt / et ka nemmad peawad
Tõdes ollema pühhiſetud.

20. Agga minna palluſt mitte üks-
peines nende eest / waid ka nende eest/
ke nende Sanna läbhi minno ſiſſe
uſſurwad.

21. Et nemmad keik üks olleſid/
ninda kui ſinna Iſſa minno fees / ning
minna ſinno fees / et ka nemmad meie
fees üks olleſid / et Ma-Ilm uſſuſt /
et ſinna mind olled lakkitanud.

22. Ning minna ollen ſe Auo / ~~kuu-~~
ma ſinna nulle olled andnud / nelle
andnud / et nemmad üks olleſid / ninda
kui meie üks olleme.

23. Minna nende fees / ja ſinna
minno fees / et nemmad tähtſikud olle-
ſid ühhes / et Ma-Ilm tunnets / et ſinna
mind olled lähhätanud / ning arma-
ſtanud neid / ninda kui ſinna mind ol-
led armaſtanud.

24. Iſſa minna tabhan / et kus
minna ollen / ka nemmad minno jures
olleſid / ~~kuumad~~ ſinna nulle olled
andnud / et nemmad minno Auo / ~~kuu-~~
ma ſinna nulle olled andnud / näälſid /

Eest ſinna olled mind armaſtanud
enne Ma-Ilma Algmist.

25. Dige Iſſa! Ma-Ilm ep olle ſind
mitte tundnud ; Agga minna tunnen
ſind / ning needſunnaled oimad tund-
nud / et ſinna mind olled lakkitanud.

26. Ning minna ollen ſinno Nim-
me nelle ~~tutwaks~~ ~~tetud~~ / ning tab-
han tedda tutwaks teha. Et ſe Arm/
~~kuumaga~~ ſinna mind olled armaſta-
nud / nende fees olleſt / ning minna
nende fees.

Se XVIII. Wätuf.

1. **K**ui Ieſus ſedda ſat rägimud/
läks temma wälja oimma
Jängridega / ülle Kidroni
Jõe / ~~ſi~~ olli üks Aio / ~~kuumad~~ ſiſſe
temma läks ning temma Jängrid.

2. Agga Judas / ke tedda ~~pettiſel~~ ~~kom-~~
bel ärraandis / tädis ka ſedda Baita/
ſeſt Ieſus tull ſinna ſaggedaſte oim-
ma Jängridega kotte.

3. Kui nüüd Judas enneſe jure olli
rootnud ühhe ~~Saba~~ / ja illema Prees-
tride ja Wariferide Sullaled / tulleb
temma ſinna Tõrwa-~~kuukade~~ / Lam-
pide ning Sõa-Niſtadega.

4. Kui nüüd Ieſus tädis / keik mis
temmale piddi ſindima / läks temma
wälja ning ütliſ: aelle : Keddas teie
otſire!

5. Nemmad waſtaſid temmale:

17

18

19

16 / teada annid
/ teada aida
/ marga

20

21

1 / panna
ja

22

2 / lollu panna korvotuband.

23 / linnu

3 / künge ja nende
/ lühide

24

4 / nendevõto:

5.

14

6 / lantti

15

7

16

/ lantti

8

17

9

18

/ lantti

10

19

11 / mii

12 / lantti / lantti / lantti / lantti

20

/ lantti lantti lantti

13 / lantti

21

Jesus Naatsfaretist. Jesus ütlet
neile: Minna ollen se Agga Judas/
ke tedda ärra andis / seisis ka nende
saa.

6. Kut temma nüüd neile ütlet:
Minna ollen se / tagganad nemmad
taggasi / ning langsid mabha.

7. Siis küsis temma taas neilt:
Keddad teie otsite? Agga nemmad üt-
lid: Jesus Naatsfaretist.

8. Jesus kostis: Minna ollen teile
ütelnud / et minna se ollen. Otsite
teie nüüd mind / siis laske neid ärra-
minna.

9. Et se Sanna piddi tõeks sama/
mis temma ütelnud; Minna ep olle
neist kedda ärra kaotanud / mis san-
na mulle olled andnud.

10. Siis olli Simonas Peetrusse /
Mdek / ning temma tombas sedda wäl-
ja / ning ldi ällema-Preestre Sullasi /
ja raius teina parrama Kdrwa ärra;
Agga se Sullase Nimmi olli Markus.

11. Siis ütles Jesus Peetrusse wa-
sto: Wista omnia Mdek / Tuppe; Ets
minna sedda Karkitad pead joma /
kumma mulle Issa on andnud?

12. Agga se / Sull / ning se ällemb-
Päntses ning Judas / Sullased
wotid Jesus / ning sidusid tedda
tinni.

13. Ning wotid temma efsite Han-
wa jure / se olli Kaitwa ät / ke sel Nastal
ällemb-Preester olli.

14. Agga Kaitwas olli se / ke Judas
listele olli Nou andnud / et se piddi hä
ottema / et ühe Inimene Rahwa
eest piddi hullatama.

15. Agga Simon Peetrus läis
Jesusse järrel / ning ühe teine Jünger.
Agga sesamta Jünger olli ällema-
Preestriga tutaw / ning lähe Jesusse-
ga ällema-Preestri Kotta.

16. Agga Peetrus seisis ühe
ees / siis lähe se teine Jünger / ke ällema-
Preestri tutaw olli / wälja / ning rä-
gis ühe Hojdjaga / ja wöis Peetrust
jisse.

17. Siis ütles se Tüdruk / se ühe
Hoidja olli / Peetrusse: Ets minna ka
olle ühe seimase / Inimene Jüngride.
Kast? Temma ütles: Et olle ~~neite~~.

18. Agga need Sullased ning ~~Saad~~
seisid ja ollid sütte-Tuld teinud / et
külmi olli / ning paistid ennast. Agga
Peetrus seisis nende saas ja paistis
ennast.

19. Agga ällemb-Preester küsis
Jesus temma Jüngride ja temma
Dypetusse pärrast.

20. Jesus wastas temmale: Min-
na ollen julgeste ~~awaltust~~ räginud.
Ma-Imale / minna ollen ihta öp-
petanud Roggodusse ja Jummal
Kojas / kuhho keit Judasid kottorut-
sewad / ja sallaja ep olle minna ~~and~~
dast räginud.

21. Mis ja mult küsid? Küsi neilt /
Ee a

ke on krusnud / mis minna neile ollen
râginud ; Wasst? needfanimad tea-
wad / mis minna ollen râginud.

21. Agga kui temna sedda ütliſ/
ſõi ütſ neist Sullasist / ke ſadl
ſeist / JEsusse ~~te~~ ning ütliſ:
Nindaks sinna üllema-Preestri te-
wad? :

22. JEsus kostis temmale : Kui ma
kurjaste ollen râginud / siis tunnista
sedda kurjast / agga kui minna ~~te~~
(ollen râginud) : Mis sa mind lööd?

24. (Agga Hannas olli tedda
lakkitanud tunniseotud / üllema-Preest-
ri Kaitva jure)

25. Agga Simon Petrus seisis ja
paistis emast ; Siis ütliſid nemmad
temna wasto : Eks sinna ka ei olle ~~te~~
temna Jüngride-ſaast? Agga tem-
ma salgas ning ütliſ : Minna ei olle.

26. ütliſ ütſ üllema-Preestri Sul-
lasist / ~~ſelle~~ Sullas / selle Kõrwa
Petrus olli ärraraionud : Eks min-
na sind näinud Aidas temmagal . . .

27. Siis salgas Petrus jälle/
ning seddamaid laulis Kul.

28. Siis wiſid nemmad JEsust
Kaitva jurest Kohto-kotta. Agga se
olli warka hõnisko. Ning nemmad
ei läinud isi mitte Kohto-kotta / et
nemmad ei piddand / rojafeks sama/
waid et nemmad piddid Paasja
ſoma.

29. Siis läks Pilatus nende jure

wälja ning ütliſ : Mis teil on kaiba-
mist selle Inimesse päle?

30. Nemmad kostid ning ütliſid
temna wasto : Kui ep olleks ſesinna-
ne ütſ Kurjateggia / siis ep olleks
meie tedda ſalle ärraandnud. . .

31. Siis ütliſ Pilatus nendele :
Wotke teie tedda / ning moistke teina
päle Kohbut ~~teie~~ ~~ſa~~ ~~teie~~ ~~ſa~~ ~~teie~~ ~~ſa~~ ; Siis
ütliſid Judakſed temna wasto : Meil
ep olle Lubba kedakit ärratappa.

32. Et JEsusse Sanna piddi tõeks
sama / mis temna olli ütliſnud / kui
temna tähhändas / misſuggust Sur-
ma temna piddi surrema.

33. Siis läks Pilatus jälle Kohto-
Kotta / ning kutus JEsust ning ütliſ
temna wasto : Olled sinna Judakſ-
~~te~~ Kuningas?

34. JEsus kostis : rågid sinna is-
sienneseſt / woi on ſulle teised sedda
minust ütliſnud? . . .

35. Pilatus kostis : ollen minna Ju-
dakſe? Siinno Rahwas ning lile-
mad Preestrid on sind mulle ärraand-
nud / mis sa olled teinud?

36. JEsus kostis : Minno Riik ep
olle mitte ſesinnuseſt Ma-Ilmasti ;
Olleks minno Riik ſesinnuseſt Ma-
Ilmasti / siis tapleksid minno Sulla-
sed / et mind Judakſete ei peaks ärra-
andama ; Agga müüd ep olle min-
no Riik mitte ſit.

22 p. Eeunäsi

Heppiga

Kiddi ja nenda ällene foorbite
wastamine!

23

Lallimad

Hästi

24

25 / foorbide

26 pois / ker-alle Puppelane
alle

27

28 / foorbide

29

31 / oma kätö jämele

foorbide

32

33

foorbide

34 / foorbide

35 / väer / ja väer

36 / Kuitinga-

Kuitinga - / xit

/ Hapinpi

/ foorbide kätte ei foorbide ära-
anti.

37 | a few 4

38 | his
| nation 5

39 | he will
| nation 6

40 | 7

8

9

2 | need
| part of the purpose of the day

10

3 | 11

37. Pilatus ütles temma wasto: Siis olled sinna omneci Kuningas? Jesus kostis: Sinna ütled / sest minna ollen Kuningas. Minna ollen fets fundinud / ning Jantale tulnud / et minna Töde pean Tummistust andma / igga üks / ke Töde seest on / se tuleb minno Häle.

38. ütles Pilatus temmale: Mis on Töde? Ning kui temma sedda sai ütletud / läks temma jälle wälja Judaste jure / ning ütles nende wasto: Minna ei leia temmast ühtegi Süüd.

39. Agga teil on üks Kõmb / et minna teile ühle lahtilassen / Paaska Pühhal. Tahate teie nüüd / et minna teile Judaste Kuningast lahti pean lastma?

40. Siis küssendasid nemmad jälle keik ning ütlesid: Ei mitte sedda / waid Barrabast / agga Barrabas olstid wael.

Se XIX. Pätul.

1. Siis wottis Pilatus Jesus ning pehks sedda Püttsa daga

2. Ning Södda-Mehhed punngid Kroni Ribbowitsust / wanaid sedda temma Pähha / ja ehitasid sedda Burpuri-Rietele.

3. Ning ütlesid: Terre Judaste Kuningas / ning nemmad löid temma Kõrwa are.

4. Siis läks Pilatus jälle wälja / ning ütles nende wasto: Wata / minna toon tedda teile wälja / et teie wate-moffima / et minna temmast ühtegi Süüd ei leia.

5. Nünda tulli Jesus wälja / ja kandis sedda Ribbowitsa- Kroni ja Burpuri Riet / ning (Pilatus) ütles nende wasto: Emma Jumineh!

6. Kui tedda nüüd Allemad Prees- trid ja Sullased nägid / küssendasid nemmad / üteldes: Po Kristi / po Kristi. Pilatus ütles nende wasto: Wotke teie tedda / ja pogete tedda Kristi / sest minna ei leia ühtegi Süüd temmast.

7. Judastid kostsid temmale: Meil on Käst / ning meie Kästa möda / pe- ab temma surema / sest temma on issiennast Jummala Pojaks teinud.

8. Kui nüüd Pilatus sedda Sanna kulis / siis kartis temma wael en- namb.

9. Ning läks jälle Kõhto-Kotta / ja ütles Jesusse wasto: Kust sa olled? Agga Jesus ei andnud temmale wastust.

10. Siis ütles Pilatus Jesusse wasto: Eks sinna rägi minnoga? Eks sinna ei tea / et mul Melewald on sind Kristi pua / ning Melewald sind lah- ti lasta.

11. Jesus kostis: Sinnul ep olleks ühtegi Melewalda minno ülle / kut

se sianuse ep olleks üllewelt antud; Sepärrast on selles / ke mind sulle on ärraandnud / juremb Pat.

12. Sest Maast otstis Pilatus tedda lahtilasta. Agga Judak^{te} kiffendafid ning ütliid: Kui sa tedda lahtilasted / siis ep olle sinna Keisri Söbber / ~~et~~ ke emast isä Kunningaks teeb / ~~et~~ on Keisri wasta.

13. Kui nüüd Pilatus sedda Sanna kulis / wiis temma JEsust wälja / ja istus Kohto. Järpe päle sinna Paika / ~~kumb~~ kuffataks Kirowi Bõrmanduts / agga Ebreä Keel / Kabata.

14. Agga se olli Paqssa Walmistamisse Päärw / kuendil Tummil / ning temma ütliis Judak^{te} wasto: Enna teie Kunningast!

15. Agga nemmad kiffendafid: Wi / wi / po tedda Nisti. Pilatus ütliis neihete: Pean minna teie Kunningast Nisti Põma. Üllemaad Breesstrid wastsid: Meilep olle Kunningast / kui Keiser.

16. Siis andis temna tedda nende kätte / et tedda pididi Nisti podama. Agga nemmad wotsid JEsust / ning wiisid temna ärra.

17. Ning temna kandis onna Nisti / ning läks wälja sinna Paika / ~~kumb~~ kuffataks Pä. Pae Affemeeks / se kuffataks Ebreä Keel / Kolgata.

18. Säälpõsid nemad tedda Nisti / ning läks teisi temnaga / ~~kummagi~~

pol^{te} / agga JEsust tekkle.

19. Agga Pilatus kirjotas / ~~ühhe~~ Kirja / ning panni se Nisti / ~~Padma~~ Agga se olli kirjotud: JEsus Maastaret^{te} / Judak^{te} Kunningas.

20. Sedda Kirja lugytk paljo Judak^{te} / Sest se Paik olli liggi Linna / kussa JEsus Nisti podi: Ning se olli kirjotud Ebreä / Kreeka ning Laddina Keel.

21. Siis ütliid Judak^{te} üllemaad Breesstrid Pilatusse wasto: ärra kirjota mitte / Judak^{te} Kunningas / waid et seinnate ütelnud: Minna ollen Judak^{te} Kunningas.

22. Pilatus kostis: Mis ma ollen kirjotanud / ~~tedda~~ ollen ma kirjotanud.

23. Kui nüüd Sõdda-Mehhed / JEsus ütliid Nisti poud / wostid nemmad temna Rided / (ja teggid nellis Ossa igga Sõdda-Mehhele ~~ühhe~~ Ossa) ning ~~sa~~ Kue. Agga se Kuub olli õmblemata / üllewelt ~~ühhe~~ ~~tabbi~~ ~~tootud~~.

24. Siis ütliid nemmad teine teise wasto: Arge jagagem sedda mitte / waid heitkem Lufko / kelle pärrast se peab ollema / et se Kirri pididi tõeks sama / ~~et~~ ütleb: Nemmad on minna Rided isitekes jaganud / ja ~~om~~ ~~mad~~ minna Kue pärrast Lufko heitnud. Sedda nüüd teggid Sõdda-Mehhed.

25. Agga JEsusse Nisti jures seisis tem-

12

/mitte, fest ignitar

13

/malter
F ist G. A. et dynam

14

/rakura

15

16

17 /min hārāse

18

19

/peale
/peale
/rakura

20

/peale / sp
/rakura

21

/rakura

/rakura

22

23 /min = adaltā kufū viti
/pōnd
/lūlūtōse

24

/vīkugeṇ /hōhāi
F vāsvūgeṇ pīlbarkeṇ
F pīlbarkeṇ vīvīvī

25

26

|wata

37

27

|wata

38

28

25 | mir kōfi on

29

|Wamyo
|piffis Goggi Olla

36

30

37

28 | fanna | makkawotta

31

|hal
|mānā | Sāre Lān

39

32

40

temma Emma / ning temma Emma
 Odde / Maria Kleowa (Naene) ja
 Maria Magdalena.

26. Kui JEsus nüüd omija Em-
 ma näggi / ja sedda Jüngerit saäl jures
 seiswas / kedda temma armastas / üt-
 lis temma omija Emma wasto :
 Naene / näts sinno Poega!

27. Pärast ütles teina selle Jüng-
 ri wasto : Näts / sinno Emma! Ning
 sestamast Tunnist wottis se Jünger
 kedda emne Holets.

28. Pärast sedda / kui JEsus tädis /
 et jo leit olli lõppetud / et Kirri piddi
 tõeks sama / ütles temma : Mui on
 Janno.

29. Agga saäl olli üks Nisti / täis K-
 dikast. Ning nemmad tähtid übbe
 Käsna Artikaga / ning panned Jõvi
 sama ümber / ning pidasid sedda tem-
 ma Su ette.

30. Kui nüüd JEsus sedda Artikasti
 sai wotnud / kus ütles temma : Se on
 lõppetud / ning nõrgetas Pääd / ja
 heitis Hinge.

31. Agga Jüdalised / et need Käh-
 had Pühkts Kirri päle ei piddand
 jänna / sest et Walmistamisse Pääro
 olli (Sest sesama Pühha Pääro olli
 suur) / walsusid Pilatust / et nende
 Pääd piddi murtama / ja neid mahha
 woetama.

32. Siis tullid Sõdda-Mehhed /
 ja murtid esimesse ja Teise Luid / ke

~~istid~~ temmaga olli Nisti podud.
 33. Agga kui nemmad JEsusse jure
 tullid / ning näggid kedda jühha sur-
 nud ollewa / ei murtanud nemmad
 temma Luid mitte. 1

34. Waid üks neid Sõdda-Meh-
 hi armast Seddaga temma Kälge / ja
 seddamaid tulli Berri ja Weste
 wälja.

35. Ning ke sedda on näinud / on sed-
 da tunnistanud / ning temma Tun-
 nustus on tõest. Ning sesama teab /
 et temma Luit rägib / et ka teie peate
 uskma.

36. Sest se on sündinud / et Kirri
 piddi tõeks sama : Temmale Luidki
 ei pea murtama.

37. Ning taas ütles teine Kirri :
 Nemmad peawad näggetua / kelle sis-
 se nemmad on pistnud.

38. Pärast sedda walsus Pilatust
 Josep Arimatias (ke JEsusse Jün-
 ger olli / agga sallaja Jüdalised Hir-
 mo pärast) et temma piddi mahha-
 wotma JEsusse Jhho. Ning Pila-
 tus andis temmale Lubba. Siis tul-
 li temma ning wottis JEsusse Jhho
 mahha.

39. Siis tulli ka Nikodemus (ke
 enne Osel JEsusse jure olli tulnud)
 ning tõi seggatud Mirrit ja Aloest
 liggi sadda Nacla.

40. Siis wotsid nemmad JEsusse
 Jhho / ning mahkjad selle ümber Em-
 ma

nafed ~~Rind~~ ~~kall~~ Koshudega / ninda
kui Judas ~~Wils~~ on mahhamatta.

11. Agga saäl paikas / kus temma
ollt Riisi Jõbud / ollt ües Aip / ning Ri-
da ~~ees~~ ües uus Haud / kuhhose ~~olle~~ ~~weel~~
ütsigi pandud.

12. ~~Sis~~ pannid nemmad JEsust
~~hama~~ / Judas ~~Wilmisiamisse~~ Pa-
wa pärrasi / sest et se Haud liggi olli.

Se XX. Pätk.

1. **N**agga esimeffel Naddala ~~Päb~~
~~hal~~ tulles Maria Magda-
lena warra Haina jure / kui
alles pihime olli / ning naab Kirwi
Haua eest ärraw ~~hama~~ ~~ollewa~~.

2. Sits jookseb ning tulles ~~temma~~
Simona Peetrusse ning se teise Jünger
jure / kedda JEsus arimast / ning
ütles neile : Nemmad on Jffandat
Haua seest ärraw ~~hama~~ / ning meie et
tää / kuhho nemmad tedda on pannud.

3. Sits läks Peetrus wälja / ning
se teine Jünger / ning tulsid Haua
jure.

4. Agga need mollemad jooksid
ühthasse / ning se teine Jünger jooksis
eel usinam / kui Peetrus / ning tulli
~~temmalt~~ Haua jure.

5. ~~Ning~~ ~~hannawad~~ ~~temmalt~~ / ning
naab ~~temmalt~~ ~~Rind~~ Maas ollewa
Agga temma ei läinud sisse.

6. Sits tulles Simon Peetrus /

ke temma järrel kätse / ning läks Haua
sisse / ning naab need / ~~temmalt~~ ~~Rind~~
Maas ollewa.

7. Ning ~~et~~ se Higgi-rättil / mis tem-
ma Pä pääl olli olnud / ep olnud nende
~~temmalt~~ ~~Rinde~~ ~~jures~~ / waid ~~et~~ se olli
isipäines mäsitud ~~ühth~~ paikal.

8. ~~Agga~~ siis läks ka se teine Jünger
sisse / ke ~~temmalt~~ olli tulnud Haua jure /
ja näggi / ja uskus.

9. Sest nemmad ei moistnud weel
mitte pühha Kirja / et temma pidid
surust ülestouma.

10. Sits läksid need Jüngerid jälle
ära Omnade jure.

11. Agga Maria seits ning nuttis
Haina ~~ees~~ Agga kui temma nuttis /
kunimard ~~temma~~ ~~emast~~ / ~~ning~~ ~~ida~~-
tis Haud sisse.

12. Ja naab ~~kall~~ Ingli walge
~~Rind~~ga ~~istitad~~ / teist Pääl / teist Jal-
lade ~~ostemel~~ / kuhh ~~JEsusse~~ ~~ihho~~ olli
~~pandud~~.

13. Ning nemmad ütli temmale:
Maene / mis ~~hama~~ nuttad ? temma üt-
les neile : Nemmad on minä Jffandat
ärrawinud / ning minna ei täa / kuhho
nemmad tedda on pannud.

14. Ning kui temma sedda sui üt-
telnud / pöris temma emast ümber /
ning naab JEsust seiswa / ning et
täadmud / et se JEsus olli.

15. JEsus ütli temmale : Maene /
mis nuttad ~~hama~~ ? Kedda otsid ~~hama~~
tem-

1 rahnalfe
21 Hite of drud weel ial

1 Surro Linnad
2 Surro Linnadega maas

42 rahn

3 rahn
4 enne

9 rahn

1 rahn

10

2 rahn

11 rahn-wäljar rahn rahn

12 rahn rahn

3

13

4 rahn enne

14

5 rahn maas rahn rahn
maas rahn rahn rahn

15

6

19 / 12/21

16

22

17

23

18
(Kriechende Allotriomiste)

24

1st = a olli
2nd = a pidi olli

19

Karlsruhe pinnat huda - luku off
A piece of in its history

25

20

26

temma möttis / et se þiddi kærner ol-
leima / ning útlis temmale : Þsland/
kui sinna olled tædda áttakandrud / síu
áile minnule / kubbu sinna tædda olled
panrud / ~~þ~~ minna ~~te~~ tædda áttak-
andrud.

15. Jesus útlis temmale : Maria /
Temma þóris, eunost ámbet / ning
sítleb temmale : Rabbun / se on / Þy-
pitaja.

17. Jesus útlis temmale : Árra þu
mánnuse ; Gest minna ey olle rocel
úllskáinud omma Þssa jure. Ágga
minne minno Wendade jure / ning
útle neile : Minna láhhán úlles om-
ma Þssa ningteie Þssa jure / ning min-
no Júnunala / ning teie Júnunala jure.

Ewangel: es simessel Þáhhál Þá-
wal párrast tithhæmme Þúhha.

18. Maria Magdalena tulleb / ning
tulutab Þingridele : Minna olle
Þslandat náinud / ning fedda on tem-
ma minnule úttelrud.

19. Kui náinud Þhto. Áeg olle selsam-
mal es simessel Náddala Þáwal / ning
úllfed luffus ollid / wál kus need Þing-
rid úhbes kous ollid / fest et nemmad
kattid Judakiffed / eullt Jesus / ning
seisid fest nende wáhhel / ning útlis
neile : Ráhhu olgo teile.

20. Þing kui temma fedda sai út-
telrud / náitlis temma neile Ráhhu ning

omma Ruffe. Síu said need Þing-
rid ródmáfak / kui nemmad Þslandat
nággid.

21. Síu útlis Jesus jálle neile :
Ráhhu olgo teile / kui se Þssa mind on
láhhátanud / minna láhhátan minna
ka teid.

22. Þing kui temma fedda sai út-
telrud / þubbus temma nenda pále/
ning útlis neile : Wortte þúhha Wá-
mo.

23. Kellele Þattud teie andeks anna-
te / neil on need andeks antud : Kellele
Þattud teie kinnitate / neil on need kinn-
nitud.

Ewangelium Toma Þáwal.

24. Ágga Tomas / úts neilt ká-
teistkúmmest / le minnetakse káttid / ei ol-
rud mitte nende ~~þ~~ / kui Jesus ~~te~~

25. Síu útlid need teie Þingrid
temmale : Meie olleme Þslandat ná-
inud. Ágga temma útlis neile : Min-
na ei ússu fedda þitte / ~~þ~~ kui sinna
náin teina Ráhhu sees Náel ~~te~~ Ásse-
met / ning þannen omma Sörme Náel
tæde-Ásseme sísse / ning þannen omma
Rát temma Rúhje sísse.

26. Ágga káhhessa Þáwa párrast
ollid need Þingrid jálle sáálkúmmest /
ning Tomas nendega. Síu tulleb
Jesus / kui need úllfed luffus ollid /
ning

ning seisis fest nende toahhel / ning üt-
lis: Rahho olgo teise.

27. Pärast ütleb temma Tomase:
Püha õmma Sõrmeseie / ning wata
minno. KAAD: Ning õtenda õmma
Kät ning panna minno Kälje sisse/
ning õrra õlle uskmatra / waid usküz.

28. Ning Tomas wastas ning üt-
tis temmale: Minno Issand / ning
minno Jummal!

29. JESUS ütles temmale: Tomas/
sinna õlled uskud / sest et sinna mind
õlled näinud: Õnsad on need / te ei nä/
ning sisset uskud.

30. Agga JESUS on minna paljo
Jumetähta teinud õmma Vängride
ees / mis ey õlle ütleskirjutud seisma-
se Karmato kees.

31. Agga needsumased on kirjotud/
et teie peate uskma / et JESUS on Kris-
tus Jummalta Poeg / ning et teie pe-
ate uskma ning Ello sama temma
Nimmet.

Se XXI Pärl.

1. Pärast nähtis JESUS ennast
idäle neise Jüngeridele Li-
beria Märre kres. Agga
temma nähtis ennast ninda.

2. Simon Petrus ning Tomas / ke
minna: a) se Kalkis / ja Natanael / ke
õll Kalkisa Maalt Kärd Einnast
ning S. hedusse Potap / ja need
teie Kalkis temma Jüngerid õllid.

3. Simon Petrus ütles neile: Min-
na lähän Kalkis püüdä. Nemmad
ütleswad temmale: Meie tulleme ka
sinnoga. Nemmad sätid wälja ning
õllid wälja Laerast / ning õjel ei
sarud nemmad übleit.

4. Agga JESUS seisis Koido Nial
Nanna kres. Ning need Jüngerid ei
täadnud / et se pidid JESUS õllema.

5. Siis ütles JESUS neile: Pär-
ast / kas teil ey õlle middakit / sig?
Nemmad kostid temmale: Ei õlle
mitte.

6. Agga temma ütles neile: Heitke
Nõta wälja Laerda parrama Põlke /
siis peate teie sama. Nemmad heit-
sid / ning ei sudand ennamb sedda wed-
dada / Kalkisa Sulga pärrast.

7. Siis ütles se Jünger / kedda JE-
sus armastas / Petrussele: Se on
minna Issand. Agga Simon Petrus /
temma kulis tedda Issandag õlle-
wad / panni temma Nime ennele im-
ber (sest temma õllid allasti) ning hei-
tis ennast Merrese.

8. Agga need teised Jüngerid tussid
Laeraga / (sest nemmad ey õllud
Kalkisa Maalt / waid liggi Katsadä
Kalkisa Maad) ning weddasid Nõta.

9. Kui nemmad ulid seid Ma pa-
te õllud / näwad nemmad
õllid / ning Kallokest päle pandud õlle-
wad / ning Peiba.

10. JESUS ütles neile: Loge neise
Kalkis.

27

3

|lämpö | pöytä | selläin

28

4 | ^{kuin} jo ^{wolge} ^{fama} | ^{siis} ^{lefor}
| ^{meri} ^{äin}

29

5 | ^{loanta} | ^{kuur} ^{to} ^{ku?}

30

6 | ^{teema}

31

7 | ^{ku} ^{uud}
| ^{ku} | ^{fäxi}

1

8 | ^{än} | ^{ko}
| ^{mar} | ^{kalladega}

2 | ^{heät} ^{uusi} ^{uusi}
| ^{kuu}

9 | ^{heät} ^{ärrutilla} ^{hale}
| ^{hätte} ^{tähd} ^{feil} ^{kuu}

10

11 | län mbi lneid

| kolmal korda oli u kstun

12 | de = m. siofne afob. d. fym.

18

13

| paret wo fu rmbir ja wiu
fud

14 | Subba fe oli kolmas tunjel

19

15

16 | terna
falle

20 | kstun
pale mihkutan

17

21 | kii | näggi ätler
fama

Kallast/ mis teie nääb ollete pindud.

11. Simon Petrus lats ning wed-
da. Kõla Nõlle/tais juri Kallõ/sad-
da ning kolm luetkõmmend; Ning se
Kõot ei latted mitte/ et kül ni pal-
jo Kalla õlõ.

12. JEsus ütles neile: Tulge/ wõ-
te Põmat. Agga ütligi neist Jõng-
riit ei juldend temmalst tõõsida: Kes
sina õlõ? Sest et nennud tääd-
sid tedda. Jssandaf õllõwa.

13. Agga JEsus tulli ning wõttis
Peiba/ ning andis neile/ ning Kalla
seksimnal kombel.

14. Nääda nääbis JEsus ennast
mandal korral omma Jõngridele
parast sedda / kui temna õlõ sõi-
nust õlõstõustud.

15. Agga kui nennud said Põmat
sõ uõpõnõ JEsus Simona Petrus-
se wõsto: Simon Jona. Põeg/ ar-
mastad sinna mind ennamb: kui need-
sinnajõd? Temna ütles temmale:
Ja Jssand/ sinna tääd/ et minna
sind armastan. Temna ütles tem-
male: Hõia minno Lallõd.

16. JEsus ütles temmale teist kor-
da: Simon Jona Põeg/ armastad
sinna mind? Temna ütles temma-
le: Ja Jssand/ sinna tääd/ et min-
na sind armastan. Temna ütles
temmale: Hõia minno Lõmbad.

17. JEsus ütles temna.e jalle kol-

mandal korral: Simon Jona Põeg/
armastad sinna mind? Petrus sai
turmaks/ et temna ütles temmale
kolmandal korral: Armastad sinna
mind? Ning ütles temmale: Jss-
sand/ sinna tääd keit/ sinna tunned/
et minna sind armastan. JEsus üt-
les temmale: Hõia minno Lõmbad.

18. Tõest/ tõest/ minna ütlen sin-
nule/ kui sinna nõõrõmb õllõd/ sõi-
panud sinna isgi Wõ Wõle/ ning
õõ/ kühho sinna tahtõd. Agga kui
sinna saad wanaks sanud/ sõi-
sina omma Kõõd wõlja õiendama/
ning teine peab sind sedõma/ ning
sinna minna/ kühho sinna ei tabha.

19. Agga se ütles temna/ tãhhõ-
dõst nõõgõgõst Surmaga temna
pidõd. Jõmmalat anustama. Ning
kui temna sedda sai rãginud/ ütles
temna temmale: Kõi minno jãrrelõ.

Evangel: Johannese õppe-
taja Põrõal.

20. Agga Petrus põris ennast
õmber/ ning nõggi sedda Jõngri/ ked-
da JEsus armastas/ jãrrelõ tõõrõdõ le-
ta õlõ õhõ. Sõõmajal JEsusse Rin-
nastõlge magganud/ ning ütelnud:
Jssand/ kes on se/ te sind arraannab?

21. Sedda sinna nääb/ Petrus
ning ütles JEsusse wõsto: Jssand/
mis se sinna õõõ?

22. Jēsus hīleb temmale: Kull
māma fāhhan/ et temma peab jā-
ma/ kunnī minna tullen/ mis sinna
sest holid? Kāi sinna minno jātrele.

23. Siis tēstet Rōnne Wēnāde
as/ ~~et~~ sēsinnane Vinger ei piddand
surrema. Ring Jēsus ei othj tem-
male üttestud/ et temma ei piddand
surrema/ wad: Kāi minna fāhhan/
et temma peab jāma/ kunnī minna
tullen/ mis sinna sest holid?

24. Sēsinnane on se Vinger/ keneist
sinna siis Asjust tūnistab / ja wad
on ~~ist~~ kirjotanud / ja metē tāame/
et temma. Tūnistus on tōsine.

25. Agga, manē paljon/ mis Jē-
sus on teind / kui sedda keit peaks
üllestirjotadama/ siis arwan min-
na/ et need Ramafud/ mis
peaks kirjotadama/ ei mah-
huls Ma. Uma siise
A M E N

Johannese Ewangeliumi Os.

22

27
/ / 1882

23 / Confir. ius
/ m. tte / m. d.

25 / uel / m. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.
/ uel. uia isf. am. i. f. d.

1 | Kirjotantuu

5

2
3 | Hoitajien ohjeita ja ohjeita

6

4 | Käsikirja - ohje

7

8 | Käsikirja - ohje
käsikirja

Pühha Luka Ewangeliuunni
teine Ossa.

Pühha Apostlike Teggudest.

Se I. Päät.

Epistel Kristusse Caewannin
nemusse Päwal.

Simekät kōnnet ollen minna käl
teinud / Teowil / teigest seist /
mis JESUS hakkas teggema
ja õppetama.

2. Se Päwani / mil teinā illeswoe-
ti / kui temma neile Apostlikele (kedda
temma olli arawallitsemud) Pühha
Walmo läbbi sal kasso andnud.

3. Kemele temma pärrast ouma
kannatamist emak ellawalt olli
näinud / mitmekõgguste Lāhtega / ja
kassis emak uue nähha nellikim-
mend Päwa / ja rāgis Jummalā Ri-
gi-Usja.

4. Ning kui temma neid sal kōkko
õggunud / kassis temma neid / et nem-

mad ei pidand Jerusalemmast ar-
raminuma / wald Issa Teowist oot-
ma / mis teie (ütis temma) minnast
ollere kuulnud.

5. Seist Johannes on käl Wega
ristitud / agga teid peab Pühha Wai-
moga ristitama / et mitte kaua pärrast
neid Päwat.

6. Süs küssid temmalt need / te
ollid kōkko tulnud / ja ütlid : Issand /
kas suana sel ajal jāsle illesehitad
Istgeli Rigi?

7. Agga temma kälte nelle : Teie
ei janni Aega eht Tundi tādā / mis
Issand omma Melewallale on pap-
nud.

8. Wald teie peate Pühha Wai-
mo Wägge sama / te teie päle peab kul-
tema. Ja peate minno Tuunijajad

ölsenna Jerusalemias / ja löggone
Juda ja Samaria Maal / ja Ma-
lina ötfani.

9. Ja kui teimma sedda sai ütelnud/
fuis tösteti teimma nende näbhes ül-
les / ja Bilw wogtis tedda nende Sil-
made eest ärra.

10. Ja kui nemmad Tæwa pose
waatid / kui teimma ärralaks / waat-
fuis seisid nende jures kaks Meesi wal-
ge Rides ~~tes~~.

11. Mees / ke ütlið : Galilea Ma-
Mehhed / mis teie seisate / ja wahhi-
te ülles Tæwa? Esimane JEsus /
ke teit / on ülleswoetud Tæwa / ve-
ab tullesma fellsamual Rombel / kui
teie ollite tedda näinud Tæwa min-
nera)

12. Siis wærid nemmad ~~under~~ Je-
rusaleimna pose ~~saðst~~ Maalt / mis
Öli-Mæls ~~kuustatse~~ / mis Jerusa-
leimna liggi übbe Þaðba Þæwa ~~Te-~~
~~fannime~~ ölli.

13. Ja kui nemmad siðe fultid / sið
lakid nemmad Allema Tupp / tus
fous öllid Peetrus ja Jakobus / Jo-
hannes ja Andreas / Wilirpus ja To-
mas / Bartolomeus ja Matteus / Ja-
kob Ahreusse (Boeg) ja Simon ~~Se-~~
~~teit~~ / ja Judas Jakobi (Wend).

14. Meed leit öllid ~~ühhet~~ Mæstah
hefous Þæwel ja Þallumkil /
Mæste ja Maria JEsusse Einna ja
teimna Wennadega.

Epistel Maddise Þæwal.

15. Ja neil'ammal Þæmis teu-
fis Peetrus ülles festet Jünaride sek-
ka / ja ütlið : (Agga sedda Rabura
Gulka öffi ~~Mænn~~ l'iphleostous liggi
sadda wæle kaks ömmendi)

16. Mehhed / Wennad / ke Kirri pid-
di töeks sama / mis Þaðba Wa m
enne ütelnud Tæwida Sa läbbi /
Judað / ke Jóhharójaks sai neile / ke
JEsus kinnhöðsið.

17. Sest teimna o't meile sekka ar-
watud / ja ölli übbe Ammeti Össa
meiega sanud.

18. Esannina on örrid fölsaatnud
übbe Þölo Mettehattse Þoþga cest/
agga teimna on ölle Käla mahha
kættunud / ja teistit löðri lönnud / ja
leit teimna öljefond en wälja puus-
tetud.

19. Ja se eä tæda skaud Þeigle / ke
Jerusalemias eðwæð / teimna et se-
fannina Þöld nende ömura kæl ~~Þæ-~~
~~hattse~~ ~~æleðamæstse~~ ~~on~~ ~~Þærr~~ Þöld.

20. Sest Læw-Mannatus en firio-
tuhð? Teimna löðda ja w t'öars/
ja örrid ölgo sedda / ke teimna sees es-
laga / ja teine sago teimna Þiðtopi
Ammetit.

21. Siis wæb öls neil' Mehhell / ke
meie jures on ölnud teige se ~~öña~~ niil
Jßand. JEsus meik ~~saas~~ siðe ja wäl-
ja lönnud /

4

15

Waimo

10

16

11 (Kaie jurell)

17 (Kefimäke)

12

18

18

13

je Wikkurhija

19

19 A on ihm duduaini mer,
nouse künde keie kure jame

20

14 (Lilher - Kales allati Lilher kover
Palwer ja Pallumister)

15 (Kuehlyger ho unghla - wils 21.
man - talo)

22

23 | seifafafis

24 | tux

25 | El kasa

26

4

| helge-te ullis

5

6 | Kallifemine

7

| Ina daktis

8

9 | prakus

10 | Ligi per | kaudu

| daktis n-er lita-rahva usje
- vastuvahus

11 | iseta ja vuhin rahvas
= kullipidid kase mis ei s.

12

1

2 | Hokki | veige p kisa

3 | Ja veige nalki kui lollkatus
| Antie-kiles

22. Ja hakkunud Johannese Kõnnitusest ja Päwa sadist / mil teinud meilt on süleswoetud / teinud süleswoetuse Jumiskajaks meiega sama.

23. Ja nemmad heitsid kaks ette / Joseph / kedda kunnakale Barsabaks / Euginimist Justus / ja Mattias.

24. Ja nemmad piddasid Palwet / ja ütliid: Sinna Issand / teige Sind dame Tundia! näita süles ~~ühte~~ neist kabbest / kedda sinna olled ärrawallit-senud /

25. Se Lemistusse ja Apostlide Armeti. Olla wotta / kellest Judas on ärratagganud / et teinud omma Pajka lähkaks.

26. Ja nemmad heitsid Püsto nende pärrast / ja Püst langis Mattias päse / ja teinud arwari nende ühhe teistikumne Apostlide jekka.

Se II. Pätk.

Epistel Nelli Pühhi esimesel Päwal.

1. **U**ing kuu Nelli Pühhi Päwir kätte sai / süs olled nemmad keit ühhel Meel ~~ühes~~.

2. Ja Taerwast sündis äkkiselt üks ~~meeste~~ / otsego kange Tuul olets pühhumud / ja täitist ~~dea~~ loggo-
stada / kus nemmad ütliid.

Ja nende ~~keite~~ näht ~~neist~~ löbi oilewa / otsego ~~tallised~~ / ja tein-

na ~~keite~~ emast igga ühhe päle nend-
se süst

4. Ja nemmad said keit täis Pühha Wainu / ja hakkasid rägima teiste ~~keitega~~ / ninda kui se Wainu neile andis / rägida.

5. Agga Jerusalemmas olled ~~tu-
dallised~~ ellomas / Jummalala kartfikud Mehed / keit ~~huggu~~ Rahwast / mis Taerwa al on.

6. Kui mind seimane ~~Saal~~ sündis / tulsi se Hult kotte / ja ehmatasid ärra / ~~sest~~ igga üks kulis neid omma ~~keite~~ rägima.

7. Agga nemmad ehmatasid keit ärra / ja pannid ~~mu~~ nels / ja ütliid teine teisele: Waat / etse needsinmasid keit / te rägivad / ~~Kal~~ ~~keite~~ olled

8. Kuida süs meie igga üks omma ~~keite~~ kuleme / me sees meie olleme sündinud.

9. Partik ~~sed~~ / ja Medik ~~sed~~ / ja Elaminik ~~sed~~ / ja se ~~meie~~ elland Mesopotamia / Inda / ja Kappadootsia / Pontusse ja Asia-Maal.

10. Brigia / Pamwilia / Egiptusse ja ~~Sibia~~ ~~Maal~~ Kirene / iggi / ja wõrad Romal ~~sed~~ / ja ~~Inda~~ ~~Maal~~ ~~Maal~~ / ja ~~Arabia~~ ~~Maal~~ / ja ~~Sirabi~~ ~~Maal~~.

11. Meie kuleme neid rägima meie emma Keel Jummalala süst ~~Egypt~~ ~~Maal~~.

12. Agga nemmad ehmatasid keit ärra / ja olled otsego kange pääl / ja üt-

ütlid teile teisele: Mis sest tahhab saada?

13. Agga teised pannid sedda Raaruke ja ütlid: Nennuad on täis magusat Wina.

14. Agga Peetrus seisis nende ühhetõnneka / tõstis omma Hääle / ja räägis nendele: Juda Mehhed / ja teie teie Jerusalemmas elate / se olgo teile täda / ja pange minno Samma täbbel.

15. Sest needhinnased ey olse mitte joobnud / ninda kui teie niidlete / sest se on se Kolmas Päwa-Tund.

16. Waid se on / mis Prohweti Joeli läbbi en eyne üteldud: *Waid*

17. Ja wiinuil Päiwil peab sündima (ütleb Jummal): Minna tahhan omma Waimusi wälja wallada teige Pühha päle / ja teie Pojad / ja teie Tütris peawad Prohwetide Oppetused kulumama / ja teie nored Mehhed peawad *Wägge* naggema / ja teie Wannatad peawad *Ung* naggema.

18. Ja minno Sullaste / ja minno Umuardajade päle tahhan minna neilsammal Päiwil minno Waimusi wälja wallada / ja nennuad peawad Prohweti Oppetused kulumama.

19. Ja minna tahhan Jummetehha üllewel Taewas / ja Tähted al Ma pääl / Werd ja Tuld / ja Suitso Euro.

20. Päwlik peab pinnedaks / ja Ku Werrels minnema / emego s

siur ja kallis Muu. Issanda Päaw tal-
leb.

21. Ja peab sündima / et igga üks te Issanda Minne Aypi hlab / peab õnsaks jama.

22. Israeli Mehhed / kuulge neidhinnased Saamad. Jeesi Maatsaretisti Jummalast teie *Wast* / ütles ütledud Meest Wäe / Jannija Tähtega / mis Jummal teinna läbbi teie saas teggi / ninda kui teie isligi täate.)

23. Sedda samma / kui teinna Jummal saeto Mono ja Eanetaadmisse läbbi offi ärraannetud / olete teie wotnud Illekohtuste Käte läbbi ja Maeldega kinni löünd / ja ärratapnud.

24. Redda Jummal on õffes ärratannud / kui teinna tedda sai wästmud Surma Wallust / sepärrast ei wöind se mitte olla / et tedda piddi teinna si kinni peetama.

25. Sest Tarwid ütles teinna si: Minna õffen Issandat ikka utanno ette saadnud / sest teinna on minno paaramal kaal / et minna ei pea kõlonta.

26. Sepärrast on minno Südda rõnnus / ja minno Keel / rõnnusteleb / *sest peab ka minno Pühha* / hingama Lotuffes.

27. Sest et sinna ei jätta minno Hingemitte Handa / egga falli / et minno Pühha peab Ärraniaddanemisi naggema.

13

21

14

22

paavaliuksen lehti
Heppu

15

23

16

24

17

kuusi läggup
kuusi läggup

18

25

lehti

19

27

26

kuusi väyga rönne, ning
peal

20

28

28

27/11/2016: für meine Freunde und Verwandten

29 1. Seite

38

30

39

31

40

32

41

33 ist die 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.

42

34

43

35

44

36

28. Sinna olled musse täda and-
nud Eilo-Zeed / sinna täidad mind
Römoga sinno Palle ees.

29. Mehhed/ Wennad/ lasse mind
julgeste rägida teile sest wanna Iffast
Larwidast/ teina on suenud ja mahha
maetad / ja temina Haud on meie ju-
res kassa Pärwani.

30. Kui temina nüüd Prohwet ol-
li / ja pädis / et Jummal temmase
Wand~~h~~aga tootanud/ temina Pa-
s-uggust Kristusi illes ärratada. Iff-
ha polest/ et se pididi istuina temina
Jänge päle.

31. Stis näggi temina enne ärra/
ja rägis Kristusse illesionsinistest / et
temina hing ep olle mitte Hauda jäe-
tud / ja temina Lihha ep olle mitte
Waddänimise näinud.

32. Sedda samma Iffust on Jum-
mal Surmast ärratunud / sest olleme
meie kelt Tunnistjad.

33. Et temina nüüd Jummalapa-
rama Käe läbbi on üllendud / ja püh-
ha Waimo Tootust Iffalt on sanud /
stis on temina sedda wäljawanunud /
mis teie nüüd näte ja kulete.

34. Sest Larwid ep olle mitte Tae-
wa läinud / agga temina titleb:
Iffand on ütelnud minno Iffandale:
Istu minno parrama Käle.

35. Kunnl minna sinno Waenalased
pannen sinno Jalge-Altars.

36. Sepärrast olgo nüüd koggema

Iffalli Kojale öietetäda / et Jumma-
tedda Iffandaks ja Kristusseks on tel-
nud / sedda samma Iffust / kedda tel-
ollete Iffsti ponud.

37. Agga kui nemmad sedda ku-
lid / Iffust läts se ngyde Süddame läbbi /
ja ütliid Peetrusse ja teiste Apostlide
wasto: Mehhed / Wennad / mis pea-
me meie teggema!

38. Agga Peetrus ütliis neile: Pöde-
ge Pattust / ja igga üks lasto emast
ristida Iffusse Kristusse Nimme pä-
le Pattude Andeks-andnisses / ja sit
peate teie pühha Waimo Andet sama.

39. Sest teie ja teie Lastele on se
Tootus sindinud / ja keigile / ke kangel
on / kedda Jummal meie Iffand eal
tahhab jure kutsuda.

40. Ka ~~monne~~ mu Sannaga tun-
nistas temina / ja manistis / ja ütliis
Laste emast ottada sest sinna seft kigg-
dast Suggust.

41. Ke nüüd hää! Meiel temina
Sanna wasto wotkid / neid ristiti /
ja sel Päwal koggoti jure / liggi kolur
tuhhad Hinge.

42. Agga nemmad jäid Iffandaste
Apostlide Oppetusse / ja Ossa-
sainis-
se / ja Leitwa Murdmisse ja Palwede
de jure.

43. Agga keige Hingele tustli Hirn
päle / ja sindis paljo Jumme / ja Läh-
tast Apostlide läbbi.

44. Agga keil need Iffallid ollid
üh-

Ühhes kous / ja keik mis neil olli / sed-
da jaggasid nemmad teine teisele.

45. Omma Wilja ja Barra müsid
nemmad ärra / ja jaggasid neid igga
ühhele / sedda möda / kui keisegilse tar-
wis läks.

46. Ja ollid iggapäär ühhel
Miehel ühhes kous Jummalala Kojas /
ja murdsid Letha Koddusid möda / ja
wotlid Koga / Kõnno ja wagga Süd-
damega /

57. Jummalat kites / ja neil olli
Armo teige Rahwa jures. Agga
Issand panni iggapäär selle Koggo-
dusse jure neid / ke õnjaks said.

Se III. Wätul

1. Agga Peetrus ja Johannes
läksid ühtlase Jummalala
Kotta ühheksamal Pal-
we-Tunnil.

2. Ja üks Mees / ke Emma Jhust
jalloto olli / kanti ja pandi igga Pä-
wa Jummalala-Koja Ükse ette / mis Ji-
lusaks kutsutakse / Anded palluma
neilt / ke Jummalala Kotta läksid.

3. Sesamma / kui temma näggi
Peetrust ja Johannest Jummalala Kot-
ta minnetääd / pallus temma Andid.

4. Agga Peetrus watis temma
päle Johannesega / ja ütlis: Wata meie
päle.

5. Ja temma watis nende päle / ja
otis ennast neilt middakit sawa.

6. Agga Peetrus ütlis: Hõbedat
ja Kulda ep olle mul mitte / agga mis
mul on / sedda annan minna sulle
Wesusse Kristusse Nimmel / ke Raat-
sarettist on / touse ülles ja kõnpi.

7. Ja temma hakkas temma par-
rama Kätte kinni / ja aitas tedda ülles.
Ja sedda maid jäid temma Jallad
ja Tallad kindlaks.

8. Ning teia kargas ülles ja seisis /
ja läks / ja läks nendega Jummalala
Kotta / kõndides ja kartates / ja Jum-
malat kites.

9. Ja keik Rahwas näggi tedda
kõndiwa / ja Jummalat kiitwa.

10. Nennud tundid tedda ka / et
temma sesammane olli / ke olli istunud
Ande pärrast Jummalala Koja iklusa
Ükse ees / ja minnetelid sedda wägga /
ja ehmatasid selle pärrast / mis tem-
mal olli sündinud.

11. Agga kui se Jalloto / ke terweks
olli sanud / Peetrust ja Johannest tal-
ka hoidis / jooksis keik Rahwas nende
jure sinna Paika / mis Salomoni
Paikaks kutsutakse / ja minnetelid
wägga.

12. Agga kui Peetrus sedda näggi /
kõstis temma Rahwale: Jraelt Meh-
hed / mis teie sedda minnets pannete?
Eht mis teie meid wõhite / oisego
olle jime meie vamma Wae eht Jum-
ma.

25

5 | et kesa pidi fama

6 | ömfa

6

47 | Pa rüfä

7

8 | rändir

9

1

10 | Kerjaniosta / meidai panti / itaaur

2

11 | jöblentid itaaur hii / panti / pidi

3 | et nesa pidi

4 | üüfi Liliini

12 | üüfi Liliini meie pante wadate

13

20

14

21

15

22

16

23

17

24

18

25 / Scamper

19 / Parrot's nest Patrol

26

mala Kartusse läbbi seddasinnast käi-
ma ~~suatnud~~.

13. Abrahami ja Izaaki ja Jacobi
Jummal/ meie Wannamade Jum-
mal on omma Last JEsus auusta-
nud/ kedda teie ollete ärraandnud ja är-
rasalganud Pilatusse ees/ kui temma
Kohto moisiis/ kedda lähti lasta ^{a.}

14. Agga teie salgasite sedda Päh-
ha ja Digebat ärra/ ja pallusite enne-
sele sedda Meesi/ ke Lappia olli/ ~~kiiki-~~
~~da.~~ ^{lat.}

15. Agga Ello-wohsti ollete teie ärra-
tapnud/ kedda Jummal on surnuft ülles
ärratanud/ ~~jo~~ olleme meie Tunni-
sajad.

16. Ja ussa läbbi temma Nimme
fisse on temma seimase päle / kedda
teie näte ja tunnete / omma Nimme
kinnitanud / ja se uss temma läbbi on
fellele Terwist andnud / teie keigide
Silmanähhes.

17. Ja nüüd/ Bennad/tdaan minna/
ed teie sedda ollete teinud Rumma-
lusse läbbi/ninda kui teie üllemadde.

18. Agga Jummal / mis temma
keigimma Prohwetide/läbbi on enne
kulutanud / et Kristus psodi kannata-
ma / oñ sedda ninda töeks teinud.

19. Sepärrasi ~~hahhesige~~ müüd
Patto / ning pöörge ~~amber~~ / et teie
Paud wolkid saa ärrakustatud/ kui
need lahutamisse Had sawad tul-

nud Issanda Pallest

20. Ning kui temma saab läkkita-
nud JEsusi Kristust / ke teile enne on
kulutud.

21. Ke sedda ~~Takwas~~ peab ~~emesele~~
~~roosma~~ / se Niant / nül keil peab jälle
~~urhama~~ / mis Jummal on räginud/
keige omma ~~ruusa~~ Prohwetide Su
läbbi/ Ma: Ilma Ugnisse.

22. Seft Moses on Wannamille
ütelnud: läbbe Prohweti tahhab teile
Issand teie Jummal ärratada teie
Wendade saasi/ninda kui mind/ kedda
peate teie kuulma keigis/ mis temma
ütleb.

23. Ja peab sündima / et igga
Sing / ke seddasanna Prohwetikei
kule / peab ärrakittatama Rahwa
saast.

24. Ja keil Prohwetid Samuelist
sadi / ja pärrast / ni mitto kui neld on
räginud/ need on neldsinasid Pässi
enne kulutanud.

25. Teie ollete nende Prohwetide
ja (Arwo) Säduffe Kaysed/ mis Jum-
mal on säädnuud teie Wannamadega/
kui temma Abrahamile ütli: Ja
sinno Suggust peawad önnistada-
ma keil Rahwa - suggu Ma pääl.

26. Teile on Jummal esiti omma
Boega JEsusi üllesärratanud / ja on
kedda teie jure läkkitanud/ teid önnis-
stada/ ninda et igga üks emasi peab
amberpöörma omma Kurjussest.

Se IV. Pätuf.

1. Agga kui nemmad Rahwa wasto räägjid/ tullid/ Prees-
trid/ ja Jummalä Kõija
kõnne/ ja Sadduserid nende jure.

2. Ja nende Meel olli kurei/ et
nemmad Rahwast õppetajid/ ja ku-
lutajid JEsusse ällestoumiste Sur-
nust.

3. Ja hakkajid neid kinni/ ja pan-
nid nemmad Wangi hoonvõks/ sest
se olli jubba õhto.

4. Agga paljo neid/ te sedda-
ma kuulid/ uskuid. Ja nende Mees-
te Arro olli liggi wiis tuhjad.

5. Agga teisel Päwal sündis/ et
nende illemad/ ja Wannamad/ ja
Kirjatundjad Jerusalemmas kõsko
tullid.

6. Ja Hannas se illemb Preester/
ja Kainas/ ja Johannes/ ja Alek-
sander/ ja mitto/ kui illema Prees-
tri Suggu kelli.

7. Ning nemmad hakkajid neid kestel
ja küsijid neist: Mis süggusest Wäast/
eht kelle Nimmel ollete teie sedda
teinud?

8. Siis ütles Peetrus täis pühha
Waimo nende wasto: Rahwa ille-
mad/ ja Israeli Wannamad/

9. Kui meist tänna Päaw kõi-
takse se Häteggemiste pärrast/ mis sel-
le wiiggast Innimessele on sündinud/

me läbbi temma on terweks sanud!

10. Siis olgo teile keigile ja keige
Israeli Rahwale täda / et JEsusse
Kriitusse Nimmel Naatsaretist/ red-
da teie ollete Nissi ponud/ kedda Jum-
mal Surmast on illesärratanud/ sel-
le samma läbbi seisab se sinane sita teie
ees terwe.

11. Se sinane on se Kirovi/ mis teist
Kõna Ehitajist on ärrahetdetud/ te
Murka-kirowiks on sanud.

12. Ja ühhegi mu sees ep olle On-
nistust. Sest ühtegid muud Nimmel
ep olle ka Laewa al Innimessele an-
netud/ kelles meie peame õnsaks sama.

13. Agga kui nemmad Peetrusse ja
Johannese julgust näggid/ ja räägid
neid kirjatundmatta ja õppetamat-
ta Wehked olliid/ immeteltid: nem-
mad/ ja tundsid neid/ et nemmad ol-
lid JEsussaga olnud.

14. Agga kui nemmad sedda Inni-
mest/ te terweks olli sanud/ uende u-
res näggid isiswa/ siis ep olnud neil
muddakid Wastoräämist.

15. Agga nemmad küsijid neid wäl-
ja minna surest Kõhtuist/ ja piddajid
iesikestes Dou ja ütliid:

16. Mis peame meie nende Inni-
mestega teggema? Sest se nende läb-
bi sündinud Immetäht on täda / a
awwalit keigit/ te Jerusalemmas
ellawad/ ja meie ei woi sedda mis-
te salgada.

17

18

19

paigifui

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

17. Agga et se ennamb ei-ja Rahwa seltta lootud / siis ahwardagem neid korwaste / et nemmad ei peä ennamb rägima ühhegi Jummessele selle Nimmel.

18. Ja nemmad kutsusid neid / ja arstid nelle täda / et nemmad ei pidand milgi kumbelrägima / egga õpõtama JEsusse Nimmel.

19. Agga Petrus ja Johannes kostsid neile / ja ütliid : Kas se õige on Jummalat ees / teid ennamb kuulda / kui Jummalat : Moosike igli.

20. Sest meie ei woi sedda mitte rägimatta jätta / mis meie olleme näinud ja kuulnud.

21. Agga nemmad ahwerdasid neid / ja lastid nemmad lahti / ja ei leidnud middakit / mis pärrast nemmad neid piddid nuhtlema / Rahwa pärrast / sest nemmad kiitfid leit Jummalat se eest / mis olli sündinud.

22. Sest se Jumimenne olli jubba ennamb kui nellikümend Aastawanna / kellel sesamma Terwise Jummetäht olli sündinud.

23. Agga kui nemmad lahti said / tallsid nemmad Ommade jure / ning kulutasid / mis need Ullemad Preetrid ning Wannemad neile olliid ütelnud.

24. Kui need sedda kuulsid / tõstfid nemmad ühheleleste omma Häle Jummalat pole / ning ütliid : Jffand /

sinna osted se Jummal / se on teinud / Laewa Ma ning Merre / ning leit / mis nende sees on.

25. Sinna osted omma Sullaste Dawida Su läbbi ütelnud : Ming pärrast mässawad need Pagganad / ja Rahwas mötlewad tühja.

26. Need Ma-Kuningad tulleswad kokko / ja need Ullemad kogoswad ennast Jffanda wasto ning teinma Kristusse wasto.

27. Sest Herodes ning ka Pontus Pilatus on Lõe polest kokko tulnud Pagganade ning Israeli Rahwaga / sinno pühha Boja JEsusse wasto / sedda sa olled woidnud /

28. Et nemmad piddid teggema sedda / mis sinno Käesi ja Rou olli enne sädunud / et se piddi sündima.

29. Sepärrast wata nüüd Jffand nende ahwerdamiste päle / ja anna sinno Sullastele keite Julgussiga sinno Sanna rägida.

30. Ja sirrota sinno Käsi / et terwets teed / ja Jummetegussid ning Tähhed woiksid sündida sinno pühha Boja JEsusse Nimmel läbbi.

31. Ning kui nemmad said Balwed piddanud / wärrises se Pait / kus nemmad kous olliid / ning nemmad said leit täis pühha Waino / ning raggid Jummalat Sanna julgest.

32. Ning selle hullal / te olli usklikuks sanud / olli üts Meel ja Wäste :

32. Ning ütsigi ei öölnud middasid War-
randust enne, et omma ollesid / kund
keik olli neil ühtes.

33. Ning need Apostlid kulusid
sure wäega Issanda Jesuse ütles-
tousmist / ja suur Arm olli nende lei-
gide jures.

34. Seit ütski Eant ep olnud nen-
de saas; Seit hütto Pölsud ehk Roi-
jada Päris-Mandad olli / need
müsid neid / ning töid ärramütsä As-
jade hindad.

35. Ja pannid sedda Apostlide Jal-
lade ette; Agga igga ühhe kätte jaeti/
sedda möda / kui iggaühhele tarwis
olli.

36. Agga Joses / ke neist Apostlidest
Etignimmest kutsuti Barnabaks (se on
ärraselletud / Rõmustamisse Poeg) ol-
li üks Lewitt / ja Rõmpri Sarefi pärrit.

37. Temmal olli Pöld / ning tem-
ma müis sedda ärra / ja tõi Rah-
ha ja panni sedda Apostlide Jal-
lade ette.

Et V. Bätul.

1. Agga üks Mees Rõmmeha
Ananias olli omna Naie-
se Sawiraga Pöldo mü-
nud /

2. Ning muist hinda ärrasalganud
omna Naie tades; Ning muist tõi
temma / ja panni Apostlide Jal-
lade ette.

3. Agga Petrus ütli: Ananias /
mingpärrast on Sada sinno Süd-
da täitnud / et sinna pühhale Wat-
mule wallep rägid / ning muist Pöl-
lo hinda ärrapettad.

4. Eks sa woinud sedda ennesele
piddada / kui se sinna olli / ning kui
se sai müdud / siis olli se jo sinno Käds;
Mikspärrast olled sinna sedda Asja et-
te wotnud omnas süddames; Sin-
na ei olle walle tellenud Inimisele
waid Jummalal.

5. Kui müid Ananias need Sar-
nad kulis / langis temma mahha /
ning heitis hinge; Ning suur Kartus
sai teigide wäle / ke sedda kulid.

6. Agga need nored Mehed tuisid
ülles / wõthid ja kandid tedda wälja /
ja matsid tedda mahha.

7. Ning se sündis liggi Kolm Tun-
d pärrast / et temma Naene tullis /
ning ei taadnud mitte / mis olli sün-
dinud.

8. Agga Petrus kostis temmale:
ütte mulle / kas ollete teie sedda Pöldo
ni kallist ärramütsäud? Agga temma
ütli: Jari kallist!

9. Siis ütli Petrus temma was-
to: Mittpärrast on teil üks Nou ol-
nud Issanda Watmo kiusada / waat/
nende Tallad / ke sinno Mehe on
matnud / on ühe ees / ning peawad
sind ka wäljakandma.

10. Siis langis temma warst tem-
Jal.

33 | esse piddi lara

3

34 | kellel

4 | fo ota

35

5

36

6

37

7

1 | (on ota) lara

8 | fo
felle lara ota, jah felle lara ota

9

10

11

19 | Wangitorini

12 | leggru

20 | Hotala toiar

13 | ve Jofanga fite ifete, fai
ika puresas

21 | MS 222 ve to ofofon
hominis wara
Hotala kotta
fure | late | Wangitorini

22 | tyga mi | fai
neisau
Wangitorini | n. hulla

14

23

15 | ve

24 | Hotala tina
fualhel

16 | ve | palla

25 | Wangitorini panna

17

18

10. Tassade ette mahha / ning heitis hin-
ge. Agga need ~~höred~~-Mehhed läksid
fisse / ning leidsid tedda surnud / ning
kandsid tedda wälja / ning matsid ted-
da onuma Mehhe körwaak

11. Ning suur Kartus sai fogaðna
Koggodusse päle / ning keigide päle / ke
fedda tulid.

12. Agga paljo Immeteggo ning
~~teite~~ suundsid Rahwa saas Apostli-
de läbbi / ja nemmad ollid keil kous
ühhes meles ~~Kirkus~~ Salomoni Pa-
las.

13. Agga ükski teihist ei julgend nen-
de liggi tulla; Sesi Rahwas pidbas
neid ~~surts~~ /

14. Agga suurim hulk Mehhi ning
Maesi ~~said~~ ~~ustittuks~~ ~~Issanda~~ ~~fisse~~ /

15. Minda et nemmad need Hai-
ged möda Ustisad kandsid ja pan-
nid Wodide ja ~~Wandide~~ päle / et kui
Peetrus pididi tullema / temma Bar-
ri agga monningade päle neist pididi
warjoma.

16. Agga suur hulk Rahwas tul-
sid ka neist Linnadest / mis ümberkou-
do ollid / kolko Jerusalemma / ning töid
Haiged / ning / rojast Waimudest
Wawatud / ja need keil said terwet.

17. Agga ättemb-Preester tousis
ülles / ning keir / ke temmaga ollid /
ke on Sadduseride Seltis / said wägga
wihhakes /

18. Ja rootsid Apostlid kinni / ning

wind neid ~~Ällewe~~ lanta.

19. Agga Issanda Ingel teggi Osel
~~Ällewe~~ lanta / ~~Üksed~~ lahti / wuis neid
wälja ning ütliis:

20. Minge / seiske ning rägige Rah-
wale / ~~Kirkus~~ keil Saamad seistinna-
sest Ellust.

21. Kui nemmad ~~näid~~ fedda said
kuulnud / läksid nemmad Koidiko-Kjal
~~Kirkus~~ ning õppetasi: Agga se illemb-
Preester tuli ning need / ke temma-
ga ollid / ning kutsusid ~~fedda~~ / Kohto n.
keil ~~Israeli~~ ~~Rahwa~~ / Wannemat kol-
ko / ning läkkitasid ~~Ällewe~~ lanta neid
toma.

22. Need Sullased agga ~~tulid~~ sin-
na / ~~ning~~ ei leidnud / neid mitte ~~Älle-
we~~ lanta / ~~läksid~~ / taggasi ning and-
sid fedda täda /

23. Ätteldes: Wangitorni leidmine
meie kül wägga hästi Pukkus ~~panud~~
ollewa / ja need hoidjad oues ~~Ükse~~
ees seisma; Agga kui meie lahti teggi-
me / ei leidnud meie kedakit mitte
säähke.

24. Kui näid illemb-Preester /
ning ~~Kirkopälik~~ ning teised illemad-
Preestrid need Saamined kolid / ollid
nemmad kahhepääl nende pärrast /
mis sest pididi sama.

25. Agga üks Mees tulli sinna / ning ku-
lutas neile / ätteldes: Need Mehhed / fed-
da teie ollete ~~Ällewe~~ lanta heitnud / seif-
wad ~~Kirkus~~ / n. õppetawad Rahwast

26. Siis läks se Pälik omma sul-
lastega / ning töid neid / agga mitte
wägigiselt / sest nemmad kartsid Rah-
wast / et neid peaks Kihwidega sur-
miks wiffatama.

27. Agga nemmad töid / ja päi-
nid neid Rehto des setama / ning se ül-
+ lemb-Preester küsis neip / üteldes:

28. Eks meie olle teid kowwaste
kästnud / ei mitte oppetaja kelsimaste
Nimmel; Ning waat / teie ollete Jeru-
salemuna Sinna omma Oppetuffega
täitnud / ja tabhate sesimase Jumi-
messe Werk meie päle sata.

29. Agga Petrus ning need Apost-
lid kostsid / ning ütlid: Jumala Sanna
peab ennamb kuuldama / kui Jumi-
meste Sanna.

30. Meie Wannamade Jummal on
Jesust üllestarratanud / kedda teie
ollete Risil ponud / ning tapnud.

31. Sedda on Jummal omma parrama
Käe läbbi Wörstiks ning Ouisseg-
glaks tõstnud / ei temma piddi Israeli
Rahwale andma Battust-pöbrmist /
ja Battude Andetsandmist.

32. Ning meie olleme temma Tun-
nitajad seimase Asja pääl / ning se
pihha Waim ka / kedda Jummal on
andnud neile / ke temma Sanna kuul-
wad.

33. Agga kui nemmad sedda Kulid /
läks se nende Südwane läbbi / ning

piddasid Nou neid tappa.

34. Agga siis koufiskilles üks Wa-
rifeer Nimmel Kamaliel / üks Käjo-
Oppetaja / kedda teie Rahwas ärest
piddas / ja kästis Apostlid natioke
wähja minna.

35. Ning ütlis nende wasto: Israeli
Mehehed / möttelge diete / mis teie tah-
hate nende Jummestlega tehha.

36. Sest enne neid Päitwi koufis
Teidas ülles / ning ütlis ennast und-
dakit suurt ollewa / ning teina Seltsi
läksid liggi nelli sadda Meest. Se
sinnane on toppetud / ning keit / ke tem-
ma Sanna Kulid / on laiale ning otfa
sanud.

37. Päärast sedda koufis Judas
Kallileakume / neik üllestirjotamisse
Päitwi / ning arwatas pahjo Rah-
wast ennese järrele; Ning temma sai
hukka / ning keit / ke temma Sanna
Kulid / said laiale.

38. Ja nüüd ütlen minna teile:
Jätke need Jummesthed rahhule / ja
laste neid minna; Sest on sesinnane
Nou / ja sesinnane Eo Jummestest /
siis ei lähhä se mitte forda.

39. On se agga Jummalast / siis ei
wõi teie sedda nätte teeda / et ep teid
ei leieta kui neid / ke Jummal wasto
pannewad.

40. Ning nemmad wotfid temma
Sanna; Ning kui nemmad neid A-
postlid said kutsumud / peksid nemmad

neid

26

34 | per-pures kokku
| annustar

27 | pure

35

28 | esteie eiepa

36

29

| pillata
| n. raio-ko laimud

30

37 | ma nuel

31

38 | kühija

32

39 | kühijär-jellen

33

40

1 | (left) | linn

2 | | linnala kirik
| | linnala kirik

3 | | linnala kirik
| | linnala kirik

4

5

6 | | linnala kirik
| | linnala kirik

1

2 | | linnala kirik

3

4 | | linnala kirik

5

6 | | linnala kirik

7 | | linnala kirik
| | linnala kirik
| | linnala kirik

8

9

10

neid ~~Wistega~~ / ning keelsid neid ~~Jē-~~
fusse Nimmeel rāginast / ning lassid
neid lahti.

41. Agga nemmad lāksid Rōmoga
Kohust arra / sest et nemmad ollid
wāart olnud / Jēfusse Nimme pārrast
Teotamist kannatada.

42. Ning nemmad et jātnud mitte
mahha igga Pāāro ~~Kieks~~ ning Roi-
jade sees õppetada / ning Jēfusse
Kriustusse Sanna kuulutada.

Se VI. Pātūf.

1. **N** agga nell Pāiwil / kui neid
Jūngride paljo said / toufis
~~Krekakāst~~ Murrise nimme
Ebreake wasto / et nende Lāfede eest
ei petud õiget Murret iggapāwase
Jao sees.

2. Sepārrast kutsusid need Fak-
teistkūmmend Apostlid enneke jure
Jūngride Hulka / ning ütlid: Se ei
sunn mitte / et meie Jumjala Sar-
na mahhajāttame / ning Toitusse eest
murretsesse.

3. Sepārrast / Wennad / ~~kulage~~ keie
slast seitse Meest / kel hā Ennistus
on / ke tās pūhha Waiwo ning Tar-
kust on / kedda mele woifhine seinnase
Jhho - toitusse Ammeti pāle panna.

4. Agga meie tahhame / Paljope
ja Jumjala Sanna õppetamisse
pole ~~toituste~~ hoida.

5. Ning seinnane Rōnne olli ~~wog-~~
gena - Hulga Mele pārrast. Ning
nemmad wallitjesid Tehwanust / ke
ollid Mees tās Usko ning pūhha Wat-
mo / ja Wilippust / ja Prokorust /
ja Nikanora / ja Timona / ja Bar-
mena / ja Niggolast Antiohia Lin-
na - Meest / ke olli ~~õige Usko~~ pole
põrnud.

6. Neid ~~pānnid~~ nemmad Apostlid
deest seisma / ning kui nemmad said
Palwed piddanud / pānnid nemmad
Kāād nende pāle.

7. Ning Jumjala Sanna sai Bot-
must ; Ning Jūngride Arro kaswas
wāgga Jerusalemma Linnas ; Ning
suur Hulle õppetajad wotfid õige Usko
Sanna kuulda.

8. Agga Tehwanus tās Usko ning
Wāgge teggi Jummetaste / ning surid
Jummetad Kāhwa saas.

9. Siis toufid monningad sest Kog-
godussest / mis kutsutakse Pivertim / Ri-
reni ning Aleksandri - Koggodusseks
ning monningad Kilikia ning Asia
Maalt kōmmetefeld Tehwanussega.

10. Ning ei sanud mitte selle Tarkus-
se ning se Waimo wasto / selle lābbi-
temma rāgis.

11. Siis sādhsid nemmad katwa-
last Mehhi / need ütlid : Meie ollene
tedda kuulnud Teotamisse Sanna rā
ginn Mosefē ning Jumjala wasto.

12. Ning ajast Kāhwa / ning Wan-

nemad / ning Kirjatundjad päl:
 1. Käksid temma päle / kiskusid ning wi-
 sid tedda Kohto ette.

13. Ning kaatid / sinna Wassetun-
 nistusse Diehi; need ütli: Eefimane
 Innimenne et jäata järrele Teotamisse
 Sanno rägida sefinnase pühha Paika
 ning Käso wasto.

14. Sest meie olleme kuulnud ted-
 da ütlesä: Jesus Kaatfareetist / se
 samma saab sefinnase Paikariikuma /
 ja muutma; need Kõmbed / mis Mo-
 ses meile on andnud.

15. Ning keit / ke Kohtus istid /
 waatid temma päle / ning näggid
 temma Palge otsesui Ingli Palge ol-
 lewa.

Se VII. Pätül.

1. **N**ägga se üllemb-Preefter ütli:
 On se ninda?

2. Nagga temma ütli:
 Mehhed / Wennad ning Wannemad /
 kuulge. Se Nuo Jffand näitüs en-
 nast meie Issa Abrahamil / kui ta
 Mesopotamias olli / enne ko temma
 Karranis ellas.

3. Ning ütli temma wasto: Min-
 ne wälja omma Maast / ja omma
 Suggumõssast / ning tulle süja Male /
 mis ma sulle tahhan nätta.

4. Siis läks temma Kaldea-
 Maast wälja / ning ellas Karranis.

Ning kui temma Issa sai surmad / satis
 Jummal tedda südäit seie Male / kus teie
 müüd elkate.

5. Ning ei andnud temmale selse
 sees Pärandust / eiga Samski Maad.
 Ning tootas sedda temmale ning tem-
 ma Suggule päraast teha anda Pä-
 randusseks / kui temmal es olnud
 Kast.

6. Nagga Jummal rägis ninda / et
 temma Suggu piddi ollema Wõras
 wõra Ma sees / ning südäitid nem-
 mad neid sundima / ning toaewama
 nellisadna Kastat

7. Ning sedda Kastroast / Eedda
 nemmad tentwad / tahhan Minna
 puhhelda / ütli Jummal; Ning päraast /
 häwad nemmad wäljantinnema; ning
 müüd temma sefinnase Paigal.

8. Ning andis temmale ümber-
 leikamisse Sadust / ning ninda sunni-
 tas temma Isakit / ning ümberleikas-
 tedda kahhelkantal Päwal; Ning
 Isak sunnitas Jakobit / ning Jakob
 need laksteiskum. d Pä - wanne-
 mad.

9. Ning need Wannemad kaetsesto
 Josefpi / ning müüd tedda ärra Egip-
 ti Male; Ning Jffand / olli temmaga.

10. Ja pädstis tedda keikest tem-
 ma Willetssest / ja andis temmale
 Armo ning Tarkust Egipthi Kuninga
 Barao es / et tedda panni Pälikuks
 Egipthi

13 / jeifabafu
/ mata

14 / kēiti faduna

15 / unatpō, hī

5 / mo
/ Seem ne le / dd

6 / Se me
/ pīdō / Orjānō faggenā
/ unjōte

7

8

9

/ fūnāl

2

3

4

10

/ m. lēnā fōshō

11

20

12 / kenna

21

13

22 / Savade n

14 / Sin laavitar / it / veige etef 23

15

24 / peivohille änn, vellele.

16 / Säveni Sofu Lavte väst

25

17

26 / puidisenn lepidon

18

19 / ~~uena~~ pidi ovan nora laipen
kirante factura

27

Egipti Ma/ ja omma foggona Roi-
ja päle.

11. Agga kallis Reg tulli ülle fog-
gona Egipti ja Kanaani Ma/ ja siur
Willestus/ ja meie Wannemid ep
leidnud mitte Tõitust.

12. Agga Jakob kulis/ et Egipti
Mak piddi Wilja olsema/ ja lakti-
tas meie Wannemid wõlja esfittes/
fel kordak.

13. Ja teist kordak tunti Josefypit
omna Wennast/ ja Barao sai tãda
Joseppi Suggu.

14. Agga Josef lastis üla omma
Jsa Jakob/ ja temma foggona Sug-
gu Wõssa/ wits kahhesakümme Hin-
ge.

15. Ning Jakob laks alla Egipti
Mak/ ja suti/ temma ja meie Wan-
namid.

16. Ja nemmad on ülleswidud St-
kenni/ ja pandud se Kauja/ mis A-
brabant olli ostnud Rahha parrast
regi Hemori Wõstti Sõnnis.

17. Kui niud se Tootusse Reg liggi
joudis/ meit Jummal Abrahamil
olli wõnnud/ kaswis se Rahwas
ja siggis pahus Egipti Mak/

18. Senai kai teine Kuningas tui-
li/ te Joseppist ühtekki ei tãadnud.

19. Sesanna olli kawwal meie
Suggu wasto/ ja teggi kurja meite
Wannamille/ ja kall/ et nemmad
Lapsid ära hõiteti/ et ep nemmad

mitte piddand Esla-ire jãma.

20. Sel Ajal sündis Moses/ ja ol-
li üks Kawwis/ Laps Jummalata
ja tedda tõsteti kolm Kuud omma
Jsa Roijas.

21. Kui temma ka olli wõhõhõl-
tud/ wõttis tedda Baraoni Tõttar
ennesel/ ja kaswatas tedda enneselle
Bojaks.

22. Ning Mosesi õppetati keike nen-
de Egipti Ma Rahwa Tarkusse sees/
ning teina olli wõggero Leggude sees.

23. Agga kui temma nellikümne
Kastawannaks sai/ wõlli teina/ se Wõt-
te/ et temma laks kateina omma
Wennad/ neid Jsaeli Lapsi.

24. Ning kui temma nõggi üht
kennale kisselohut teht/ tulli temma
appi/ ja snakus tedda/ mis temuale
liga teht/ ja loi se Egipti Ma Mees
sunnis.

25. Agga temma mõstis/ et temma
Wennad sedda piddi moistma / et
Jummal temma Kãe lãbbi neile tãht-
hõts Oure anda/ agga neuumad et
moistmid sedda mitte.

26. Agga teisel Päwal talli tem-
ma ükõde hõr/ ka neuumad tãht-
sid/ ja sündis neid Rahhul/ okaning
õrtis: Mehhed teie ollete Wennad/
miks teie teine teisele liga tete?

27. Se agga õstma Siggimõskli-
ga teggi/ toutas tedda ennesel ärra/
ning ütlis: Kes sind meie Alsema Ks
ning

ning Kohtomoištjaks on tõstnud?

28. Kas sinna kō mind tabbad ärra tappa/ kui sa eile sedda Egipti. Ma. ~~Ma~~ tap~~id~~id?

29. Agga Mojes pōggenis ärra se Kōnne pärrast/ ja ellas kui üks Wōras Midiami Ma sees/ süülsammas simplid/ temma kaks Poega.

30. Ning kui nellikümmeend Aasta nõdda said/ nõutis ennast temmale Kōrves/ Sinai. Mā pääl/ Issanda Ingel ühhe. Tullis kōres Dietša sees.

31. Kui Moses sedda näggi/ panni temma sedda Nässmist Immetš. Agga kui temma liggi astus watada/ kūtis temma Issanda Häle:

32. Minna ollen sinno Wannama. de Jummal/ Abrahami Jummal/ ja Jaaki Jummal/ ja Jakobi Jummal. Agga Moses jai wārrisema/ ning ei julgnud päle watada.

33. Agga Issand ütlis temma wasto: ~~Temma omma Sings ärra sinno~~ Jallast/ sest se Paik/ kus sa päle seisad/ on üks pühha Ma.

34. Minna ollen külnäinud omma Rahwa Hädda/ kumb Egipti Ma. te on/ ja ollen nende Ohkamiseg Kuulnud/ ja ollen mahhatuluud/ ~~et minna~~ neid ärrapäästas. Süis tulle nõud/ minna tabhan sind Egipti Male lätkitada.

35. Sedda Mosest/ sedda nemmad ärrapalgnud ning ütelnud: Kes on

sind Illemaks ja Kōhto. Issandats tõstnud/ tedda lätkitas Jummal ühheks illemaks ning Ärrapäästjaks/ se Ingli Kōe läbbi/ te ennast temmale nõutis Dietša sees.

36. Sefamma wōis neid wälja/ ja teggi Immeteggusid ja Tähte Egipti Male/ punnase. Mārres ja Kōrves/ nellikümmeend Aastat.

37. Se on se Moses/ te Jisraeli Laste wasto on ütelnud: ühhe Prohwetit tabhab teile Issand teie Jummal sata teie Wemade seest/ ninda kui mind/ tedda peate teie Kuulma.

38. Se on/ te olli Kōggodusse sees Kōrves se Ingliga/ te temmaga wāgts Sina Mā pääl/ ja meie Wannemadega. Sefamma sai ellawad Samad/ mis temma melle piddi andma.

39. Kennel mitte ei tahtnud sanna. ~~kuulnud~~ ~~ollis~~ Wānnamad/ waid tōudid tedda tnefest ärra/ ja pōbrjid omma Süddamega Egipti Ma pole/

40. Ja ütlid Aroni wasto: Te meie Jummalid/ te meie eel woitsid kōdia/ sest meie ei taa mitte/ mis Moses on sündinud/ te meid on Egipti. Ma seest wāsharinud.

41. Ja nemmad teggid ühhe Was. sila ~~set~~ ~~Ma~~/ ja ohwerdasid se k. ~~ing~~ Jummalal Ohwerd/ ja olliid rõõmsad omma Kōst/ Teggude pärrast.

28

3 | Hirmapu Böf. in. E. E. E.

36

29

30 | Hirmapu Böf. in. E. E. E.

37

31 | 1990

38

32

39 | 5
mutter
flüsse

33 | Pearta kinyad emase

40
flüsse

34 | mür

41 | meil, atid Riech

35

42 / nenda

50

43 / kummitafite

51 / panyraelfoia

44 / nenda

52 / feda frohactde fup
| tanna

45 / nenda

53

46 / ello

54

47

55 / ja usi tui paktis fiv-|koma

48 / ~~kummitafite~~
| nenda

56

49

57 / sijipite illho v|koma

42. Agga Jummal võris ennast / ja üleandis neid / et nemmad tennisid Taeva Väike / kui kirjutud on nende Prohveteide Namatus : Kas ollete teie Iisraeli Kõnast / neid nelliküüend Kassa Kõrves mulle eal Ohverd ja Väike ohverdanud ?

43. Baid teie rootsite Molokki Hone ja teie Jummalala Dampani Täht / need Kujud / mis teie ollite teinud / et teie neid palkusite. Ja minna tabhan teid ärraheita teiste pole. Babilonni.

44. Meie Wannamille olli se Sussse Hoon Kõrves / kui saadnud olli se / se Mosega rägis / et temma sedda piddi teggema se Täbbe järvele / mis temma olli näinud.

45. Kurib meie Wannamad ka rootsid / ja wiisid sedda Josuaga suna Male / mis nende Pagganade Käes olli / kummad Jummal wäljaajas meie Wannamade Palle rest / Ta-wida Päwini.

46. Temma leidis Armo Jummalale jure / ja pallus / et temma übbe Hone leiaks se Jakobi Jummalale.

47. Agga Salomon ebbitas temmale übbe Kõrwa.

48. Agga se Keisrimees et ellsa mitte Kõrwa Hone sees / kummad Kädega on tehtud / kui se Prohvete ütleb :

49. Taewas on minno Järr / ja

Ma minno Jalkade Allus Me Kodda tabhate teie mulle ebbitada / ütleb se Issand / ehl kumms / on minna Hingamisse Aste ?

50. Eks minno Kässi sedda keit olse teinud ?

51. Teie / ümberleikamatta Süddamest ja Kõrwest / teie pannete ikka pühha Waimo wasto / kui teie Wannamad / unnda teiege.

52. Mõistate Prohveteid olse teie Wannamad / kuisanud ? Ja ep olse tapnud neid / ke emme kulisid selle sinnase Oigete Tullemist / kelle Arrandjaks ja Tapjaks teie nüüd ollete sanud ?

53. Se teie ollete Kästo sanud Inglise Demistusse läbbi / ja teie ep olse sedda mitte piddanud.

54. Agga kui nemmad sedda kulis / seikas se nende Süddamest / ja kerris taidid Hambaid temma päle.

55. Agga kui temma pühha Waimo täis olli / watis temma alles Ta-wa pole / ja näggi Jummalala Luu ja Jesust seiswad Jummalala parramal Käel /

56. Ja ütlis : Ennä ! minna nään Taewa lahti / ja Juimesse Poega Jummalala parramal Käel seiswa.

57. Etis küssendasid nemmad sure Hälega / piddasid omma Kõrwad tinni / ja kargsid keit übbe teie temma päle.

58. Ja lakkasid (tedda) Einnast wälja / ja wißsid tedda Rirowidega / ja need Einnistusse-Mehhed paamid omma Rided mahha übbe nore Mehhe Jalge ette / ~~Et kuttari~~ Saulusseks.

59. Ja nemmad wißasid Tehwanist Rirowidega / ~~Et hüd~~ ja ütliis : Issand Iesus wotta wasto ninno Wainio.

60. Agga temna langis Pösweli mahha / ja küssendas sure Hälega : Issand ! Ärra arwa mitte sedda Patto neile / Süüts / ja kui temna sedda sai ütelnud / uinus temna ärra.

Se VIII. Pätuf.

1. **A**gga Saulussest olli hä Meel / temna Surma pärrast : Ja sel Pätwal toustis suur Riusa-
intane Koggodusse wasto Jerusalemi-
mas / ja nemmad / pilloti keik ärra
Juda / ja Samaria Male / ilma ~~neid~~
Apostlita.

2. Agga monnigad Jummalakart-
tikkud Mehhed korristasid Tehwanid
ärra / ja leinasid tedda wägga.

3. Agga Saulus pillotas sedda
Koggodust / läts übbeht Kossast teise /
töt wälja Mehhed ja Naesid / ja an-
dis nemmad Wangi.

4. Siis läsid need ärra pillatud mö-
da Maad / ja kulutasid sedda Sonna.

5. Agga Wilippus tullis übbe Sa-

maria Linna / ja kulutas neile Kris-
tust.

6. Agga se Rahwas paanni übbe-
meteliste sedda tähhele / mis Wilippus
ütliis / kui nemmad kuld ja wäggi-
neid Tähtesid mis temna teggi.

7. Seft mituwaht seft läsid rojased
Walmud sure Hälega küssendades
wälja / ja mitto ~~Et~~ wälkast waewa-
tud / ja jallotumad said tertwels.

8. Ja sai suur Röödin : ~~Siin~~
Linna.

9. Agga üks Mees / Ninuiga Si-
mon / olli enne saal Linna ~~Wast~~
mott pruukud / ja ehtas Samaria
Rahwast ärra / ja titis emast ~~siire~~

10. Sedda keik tähhele paamid / sai
hästi piddetted / kui sured / ja ütliid :
Seimane on Jummalasuur Wäggi.

11. Agga nemmad paamid tedda
tähhele (sepärast) / et temna kōna
Aega neid Noidussega olli ärra ehti-
tanud.

12. Kui nemmad Wilippust ~~neftid~~
ke neile Jultust piddas Jummalas
Ri-
gisti / ja Iesusse Kräusse Ninuiste /
mis lästwad Mehhed / ja Naesid et
nekkad emast ~~probid~~ lastum ~~hüda~~.

13. Siis ustus Simon isä ka / ja
kui temna sai ristitud / hoidis temna
Wilippust tagga / ja kui temna näg-
gi neid tähhe ja wäggetwad Teppud
ke / mis sindsid / ~~immetellis~~ temna /

58 | vedā hīti / parman

6 | hāstāttā

59

7 | perollā alantā

60 | mūtā
| maggama

8 | fāl

1 | flāsa
| nēi

9 | dāp | gīmar
| fure nethe l. hōdēt allā

10 | xā pūr int pūrātā, pīt fōkēd
| sūrēt f. d. k. (v. in gānēf.)

2 | of. vōr fīnē Gen. 50. 10.

11

3

12 | rīskīti

4

13 | fūe / pōmēur

5

14 | lollin, fad muton

23

15 | Guralal

24

16 | min | laryenun, fad
| fite

25 | pörjü

17

26

18

27

| wamindur

19

28

20

29

21

30

22

Epistel Nelli-Pähhi kolmandal
Pühhal.

14. Agga kui Apostlid Jerusalemmas känd/ et Samarla-Ma Jummalas Sanna olli wastowotnud/ läkitasid nemmiad nende jure Petrust ja Johannest.

15. Kui need sinna said/ piddasid nemmiad pakked nende eest/ et nemmad pühha Waino piddid sama.

16. Eest temma es olli weel ühhegi päle nende saast tulnud/ wad nemmad olli agga Issanda Jesuse Nimme päle ristitud.

17. Etis pannid nemmiad Käed nende päle/ ja nemmad said pühha Waino.)

18. Agga kui Simon näggi/ et nende Apostlide Käte pälepannemisse läbbi pühha Wain anneti/ pakkus temma neile Rahha/

19. Ja ütli: Andke mulle ka sedda Metewald/ et se/ kelle päle minga Käed panien/ pühha Waino saak.

20. Petrus ütli temma wasto: Kadduko sinno Rahha sinnoga/ et ja mõtted Jummalas Anded Rahha läbbi sadama.

21. Sul ep olle Ossa egga Jaggo sestinnast Sannast/ sest et sinno Südda ep olle õige Jummalas ees.

22. Sepdrast pöra ümber sestinnast sinno Kurjussesi/ ja pallu Jum-

malat/ W. sinno Süddame Mõtted sulle saast andeks antud.

23. Eest mitma nään sind wiha-wa Sappis/ ja üllekohto Sölnes kinni ollewad.

24. Agga Simon wastas ja ütli: Palluge teie Issandis minno eest/ et neid ühtegid minno päle ei tulgg/ mis teie ollete ütelnud.

25. Agga kui nemmiad said tunnistanud/ ja räginud Issanda Sanna/ kaandisid nemmiad jälle ümber Jerusalemma pole/ ja kulutasid sedda Armo-õppetust mitme Samarla-Ma Allewitte.

26. Agga Issanda Ingel rägis Wilippusse wasto/ ja ütli: Touk ülles/ ja mitme Louna pole/ sedda Teed/ mis Jerusalemmast alla lähhäb Kaatja pole/ mis tühhi on.

27. Ja temma tousis ülles/ ja läks. Ja waat/ üks Mora-Ma Mees Kuninglikko Emmanda Kandaatse suut Issand/ Et olli keige temma Wastuse ülle/ se olli tulnud Jerusalemma Jummalad kummardama.

28. Ning temma olli taggasi tullemas/ ja istus Tõlhas/ ja luggis Prohwetti Esata Ramato.

29. Agga Wain ütli Wilippusele: Tulle ja astu Tõlla liggi.

30. Agga kui Wilippus sinna liggi jooksis/ kulis temma tedda Prohwetti Esata Ramato luggewas/ ja ütli:

Kas sa ka moistad / mis sa soed?

31. Agga temma ütliis: Kuida ma woin moista/ kuti ~~minne~~ tegi ei ~~seleta~~ ärra? Ja pallus Wilippust ülles arwama ja ennese Kõrwale istis.

32. Agga se Kirja Lüt/ mis temma luggis / olli se: Temma on kui üks Laimbas widud tappa / ja kui üks Lal waid on omma Niitja ~~id~~ / ninda ep olle temma omma Su writte arwama.

33. Temma Alland ~~id~~ se sees on temma Nuhtlus ärrawõetud; Agga tes woib temma Ello ~~id~~ Ma päält ärrawoetud.

34. Agga se suur Issand wastas Wilippustele ja ütliis: Ma pallun sind/ kellest ütleb se Prohwoet sedda / enne- sest ehk ühhest teisest?

35. Agga Wilippus ~~id~~ omma Su/ ja hakkas seistammasi Kirjast temmale sedda Armo- Oppetust ~~id~~ Jussest kullutada.

36. Agga kui nemmad Teed mõda laskid / said nemmad ühhe We jure/ ja (se suur Issand) ütliis: Mis mul peaks Kõsimist keelma?

37. Agga Wilippus ütliis: Kui sinna ussiud teigest Süddamest / siis woib sedda sindida? Temma kostis ja ütliis: Minna ussun / ~~id~~ Kristus Jummalä Poega oltama.

38. Ning temma laskis Lõda kin-

ni piddada/ ja nemmad ~~id~~ molle- mad mahha Wette / Wilippus ja se suur Issand/ ja temma ristiis tedda.

39. Agga kui nemmad Weest wäl- ja tullid / siis wottis Issanda Waim Wilippust ärra / ja (se suur Issand) ei näinud tedda mitte ennam/ waid temma läks omma Teed Kõmoga.

40. Agga Wilippust leleti ~~id~~ ja läbbimines kullutas temma Armo- Oppetust teigile Annadelle / kuni temma sai Cesaria Linna.

Se IX Pätiis.

1. Agga Saulus/ noerikas wael ~~id~~ Abwerdantisse ja Tap- mistega Issanda Jängripe wasto/ ja läks illema-Preestri jure.

2. Ja pallus temmalt; Ramatub/ Tamasto Linna Koggodustest/ et kui temma ial keddakit piddi leidma Te päält/ Mehhi ehk Raesi / temma neid kinni ~~id~~ Jerusalemma woiks roddada.

3. Agga kui temma olli siina minnes/ ja Tamasto Linna liggi sai / siis paistis ätkiselt temma umber üks Walgus Taewast.

4. Ning temma langis Ma päle mahha / ja kulis ühhe Häle ~~id~~ üttele: Saul/ Saul/ miks sa mind takka kütsad?

5. Agga temma ütliis: Issand / kes

21 | ääri mää

30

22 | leer
tuu

40 = wina affiit.

23 | = kolhuu päämä
+ gfer - Linderhän - p. 250.

41 / noie metiar: nohifes?

34

24 | latti pje mulehar

2 | kulle
p. ärefuse
p. en

26 | lina kiz on wofe.

3

27 | lizza

4 | minkuule itler

28

5.

1 Anna
6 Wino

13

7

14

8

15

led tava

9

16

10 lyye

17

puu miltto

11 pie jännele

18

12 pie chelise

19

kyggen

kes sa ollen? Agga Issand ütles: Minna ollen Jesus / kedda sunnakuusab / se tulles sulle rastele / Astla wasto tangant ütleska.

6. Süs ütles temma wägristes ja ehmates: Issand / mis sinna tahhad / et minna pean teggema? Issand ütles temmale: Louise ülles ja minne sinna / sääl peab sulle böldama / mis sinna pead teggema.

7. Agga need Mehhed / ke temma: ga Te pääl ollid / sefid ja ollid ehmatud / tulid kül sedda Häält / agga ei nähnut keddatit.

8. Agga Saulus tous ülles Maast / ja kui temma omma Silmad lahti teggi / ei nähnut temma keddatid / agga nemmad wotsid sedda kättepidi / ja tallotasid sedda Lamastö Linna.

9. Ja temma ei nähnud kolmil Päiwil / ja ei sönud egga jonud middakid.

10. Agga Lamastö Linna olli üks Jünger Nimme Ananias / ja selle wasto ütles Issand Häälmissel läbbt: Ananias / ning temma ütles: Issand / siin ma ollen.

11. Issand ütles temma wasto: Louise ülles ja minne sinna Utsale / mis Digels kuttatasse / ja küssi Juda Roiyas üht / selle Nimmi on Schul Larsest / sest wata temma peab Palwet.

12. Ning temma on ühhes Häälmisses näinud üht Meest / Nimme Ananias

niast sisse tullewa? / ja Käet ennese päle pannewa / et temma omma Häälgo piddi jälle sama.)

13. Agga Ananias wastas: Issand minna ollen mitnest kuulnud sest Mehhest / kui mitto kurja temma sinno Pühhadele Jerusalemmas on teinud.

14. Ja temmal on siin Pubba ülle-
nyist Preestrilt / keil sidduda / ke sinno
Nimmi Appi häälwotad.

15. Agga Issand ütles temma wasto: Minne / sest se sinuane on mul üks ärrawadlitsetud Asti / minno Nimme Pagganaste ja Kuningaste ja Israeli Raste ette kanda.

16. Sest minna tahhan temmale näita / kui paljo temma peab kannatama minno Nimme pärrast.

17. Süs läks Ananias / ja sai sinna Kotta / ja kui temma Kääd temma päle lat pannud / ütles temma: Saul Wend / Issand on mind lätkitanud (Jesus / ke ennese sisse näinud on se Te pääl / mis sinna tullid) et sinna omma Hääl pead jälle sama / ja täis sama pühha Waimo.

18. Ning seddamaid puudus temma Silmade päält / otsego Somuksed / ja sai warsti omma Hääl jälle / ja tousis ülles / ja lastis ennast ristida.

19. Ning kui temma sai Reiba wotnud / sai temma kindtamaks / ja Saulus olli mounsi Päwa Jünger.

ride jures Tamastok¹⁵.

20. Ning warsti kulutas temma Koggoduste sees Kristust/ et sesamma on Jummalala Poeg.

21. Agga keit ehmatasid/ ke tedda kulid/ ja ütli: Eks se olle sesamma/ ke Jerusalemmas neid ärratappo¹⁶ tas/ ke selle Niimmi Appi hüüdisid/ ja on sepärrast seie tulnud/ et temma neid piddi kinnisiddoma/ ning ärrawima ülleina. Preesride jure?

22. Agga Saulus sai ikka wägge wamale/ ja woltis Jummalala Sannaga ärra neid Judalisse/ ke Tamastok¹⁷ ellasid/ ja teggi toeks/ et sesinnane on se Kristus.

23. Ning monne Päwa pärrast piddasid Judalised Nou/ tedda ärratappa.

24. Agga Saulusse¹⁸ sai nende Nou tada/ ja nemmad wachtsid Päwa ja D Wärrawis/ et nemmad tedda piddid ärratapma.

25. Agga Jüngrid wotsid tedda Dse/ ja lastsid tedda Korwiga Märi läbbi mahha.

26. Agga kui Saulus Jerusalemma sai/ püdis temma ennast Jüngride sekka heita/ ja nemmad kartsid tedda keit/ ja eba¹⁹ usnuud mitte/ tedda Jüngri ollema.

27. Agga Barrabas wottis tedda wasto/ ja wotis tedda Apostliode jure/ ja rägis neile/ kuida temma Te pääl²⁰ üli Issandas nänuud/ ja temmaga

könneleud/ ja kuida temma Tamastok²¹ Jesusse Niimeljulgeste olli kulutahud²².

28. Ning temma olli nende jures sisse ja wälha kites Jerusalemmas/ ja kulutas julgeste Issanda Jesusse Niimel.

29. Temma rägis ka/ ja kōmelis Krefa²³tega; Agga nemmad püüdisid tedda ärratappa.

30. Agga kui Wennad sedda tada said/ saatsid nemmad tedda Sesaria Linna/ ja säält läkitasid nemmad tedda Tarjusse Linna.

31. Etis olli nüüd Koggodustel Rahho Keige Juda/ Galilea ja Samaria Maak/ ja siggtsid ja kätid Issanda Kartusses/ ja said pühha Waimo Rōmustamisega²⁴ kätetud.

32. Agga se sündis/ kui Petrus keit Balgad läbbi kätse/ et temma ka tullit nende Pühhade jure/ ke Pidda Linnas ellasid.

33. Agga sääl leidis temma ühhe Juminesse Niimel²⁵ Eneas/ ke olli kahheksa Aasia Wobis Maas olnud/ se olli Lutōbbine.

34. Ning Petrus ütli temmale: Eneas! Jesus Kristus tehko sind terweks. Touse ülles/ ja te isi ennesele Wodi. Ja seddamaid tousis temma ülles.

35. Ning keit näggid tedda/ ke Piddas ja Saronis ellasid/ ke ennast pōör²⁶sid

20

Linnar

28 / jupiter

21 / julla

29 / saturn

22 / första tillbringandet n. y

30

n. y. första och andra helheten
Linnar

23

31 / jup
/ saturn

24

32

25

33

26 / första julli när kungen allena 34

27

35

25

lennane hirae

42 / veige flabbi

27

lupin
in andir rohiveste Wastele

43

28

1

39

lca

2

3

40

lpir

4 februar am

41

februar

5

6

sid Issanda pole.

36. Agga Joppi Linna's offi üls
uulik. Maeste. Rahwas / Minnima
Tabita / se on / kui sedda ärrasfletafse /
ni paljo üteldud kui ~~pidada~~; Se oli
täis hä ~~Legg~~ / ja ~~Anded~~ / ~~Andmist~~ /
mis temna teggi.

37. Agga nell' Pätril sündis / et
temna haigeks sai / ja ärrasurri; Siis
pessid nemmad tedda / ja pannid ted-
da üllema Suppa.

38. Agga Joppi olli Pidda liggi
kui Jüngerid kolid / et Peetrus jääl
olli / läkitasid nemmad kaks Meest
temna jure / ja pallusid tedda / et tem-
na ei peaks wõbtina nende jure tulla.

39. Agga Peetrus touis ülles / ja
tullit nendega / ja kui temna sai sinna
sanud / wõtsid nemmad tedda ülles ül-
lema Suppa / ja keel Pest - Marfed
seisid temna ümber / nutsid ja näit-
sid neid ~~Kubrid~~ ja ~~Rided~~ / mis La-
bita / nende jures olles / olli teinud.

40. Agga kui Peetrus keel sai wäl-
ja aianud / langis temna Põlweli
mahha / piddas Pätrwet / ja künigen-
nast se kehha pole ja ütliis: Tabita /
touis ülles / ja temna teggi oina Sil-
mad lahti / ja kui temna Peetrust
näggi / touis temna istma.

41. Ning temna andis temmale
Kät / ja tõstis tedda pästi / ja kutsus
need Pühhad ja Pessedad / ja pan-
tedda ellawalt nende ette.

42. Ning se Aesi sai täda läbbilog-
gona Joppi Linna / ja mitto wõtsid
Issanda sisse.

43. Ning se sündis / et temna mõn-
de Päwa jäi Joppe Linna / ühhe Si-
mona jure / ke olli ~~üls~~ Rahkur.

Se X. Pätuf.

1. **A**gga Esaria Linna's olli üls
Mees Minnima Kornel-
us / se Wä-Päliz / mis kut-
sutasse Italisets /

2. Wagga ja Jummalakartlik lei-
ge ouuna Koiyaga / ja jaggas Rah-
wale paljo Armo-Andid / ja pallus
allati Jummalat.

3. Se näggi ühhes Mä^{re}misses
arowalikkult / liggi ühheksimial Pä-
wa Tunbil ühhe Jummalat Inglise-
nese jure sisse tullewad / ja temmale üt-
lewad Kornelius!

4. Agga temna watis temna pä-
le / sai ~~araks~~ ja ütliis: Issand / mis
on? Agga temna ütliis temmale:
Sinno Pätrwed ja sinno Armo-
Anded on üllestahsnud Jummalat ette /
ühheks Mällestussets.

5. Ja nüüd läkita Mehes Joppe
Linna / ja lasse kutsuda Simona / kel-
le Piig-Minnim on Peetrus.

6. Lemmal on Afsed Simona ühhe
Rahkuri jures / kelle Kodda on Mer-
re äres / se peab julle ülema / mis sin-
na

na pead teggema.

7. Agga kui se Ingel ärraläks / ke Korneliussega rägis / siis kutsus temma kaks omma / Perrest / ja ühhe Jummalakarlike / Mehhe neist / ke temma jures wahhiks ollid.

8. Ning kui temma neile sedda keif sai kõnnekenud / läkkitas temma neid Joppe Linna.

9. Agga teisel Päwal / kui nemmad te pääl ollid / ja Linna liggi said / läks Peetrus üles Rattuselle / Palwed piddama kuendal Tunnil.

10. Ning kui temmale Ralg kätte tulli / tahtis temma süa; Agga kui nemmad temmale Roga walmistasid / tulli temma päle / otsigo olleks temma ennesest ärra olnud.

11. Ning näggi Taewast lahti oletwad / ja ennese jure mahha tullerwa ühhe Astja otsigo suurk linnast Kästet neliast Nurgast koks seotud / ja Ma päle mahha lastma.

12. Selle sees ollid keif suggused Melkjalgsed Ma-ellajad ja Metsaliffed ja Maud ja Taewa Linnud.

13. Ning temmale tulli üks Hääl: Touse ülles Peetrus / tappa ja id.

14. Agga Peetrus ütliis: Ei mitte Jssand / seit minna ep olle weel ellades sedda sonud / mis keeldud eht rojane on.

15. Ning se Hääl ütlig ta teise puhlo temma wasto: Mis Jummal on puhkats temmad / sedda ärra teha siu:

na mitte wõttaks.

16. Ning se sündis kolmad puhlo / ja se Asti wõeti jälle ülles Taewa.

17. Agga kui Peetrus isä ennesest kahhe pääl olli / mis suggune Nämminne se piddi ollema / mis temma olli näitlud / jawaat / siis küesid need Mehhed / ke Korneliustest ollid läkkitud / Simona Kõdda järrele / ja seised kaks

18. Ning nemmad hüüdsid / ja küesid: Kas Simona / kig. Nimega Peetrus / sääl piddi Asses ollema?

19. Agga kui Peetrus weel alles ennese Meles mõttis sedda Rähmuist / ütliis se Walm temmale: Waat / kolm Meest otsiwad sind.

20. Agga touse ülles / ja astu alla ja minne nendega / ja ärra mõtle mitte kaks piddi / sest minna ollen neid läkkitanud.

21. Agga Peetrus läks alla nende Meeste jure / ke Korneliustest ollid läkkitud temma jure / ja ütliis: Waat / minna ollen se / sedda teie otsite. Mis Asti seion / kumma pärrast teie ollete seie tulnud?

22. Agga nemmad ütliid: Se Pälik Kornelius / üks dige ja Jummalakarlik Mees / kel hõ Tunnistus on keigilt Juda Rahvast / on puhha Inglit Sanna sanud / et temma sind piddi lastma kutsuda ennese Kotta / ja sinust Sanna kuulma.

23. Siis kutsus temma neid sisse / ja

7 / ~~London~~

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17 / ~~London~~
1990

18 / ~~London~~

19 / ~~London~~

20 / ~~London~~

21

22

1990

23

24

länne

24 | Defaria
| luter

25

26

27

28 | ei meie naisele 296, 2000 996 8 mit fann
| sat 96 R. F. H.

29 | mit 2072

30

31 | lute helle kullerann

32 | lute kinnepätsi mii

33

34

lute lyygi

35 | on lute helle armast

36

37 | lute | lute

andis nelle D-maja. Agga teffel Páwal
waal láks Peetrus nendegahwaaja / ja
monningad Wennad Joppe Linnast
temmaga.

24. Ning teffel Páwal said nem-
mad sefannama Linnas. Agga Kornelius
otis neid / ja kutsus kolko omma Sug-
gu ~~Wassa~~ ja parrajad Söbbrad.

25. Agga kui Peetrus sisse tulst /
láks Kornelius temma wasto / ja lan-
gis temma Jalge ette mahha / ja Lum-
mardas ~~tedda~~.

26. Agga Peetrus ~~teffis~~ ^{aita} tedda ül-
les / ja ütlis : Louise ülles / minna ollen
issi ka Innimenne.

27. Ning kui temma temmaga olli-
kõnuelenuid / láks temma sisse ja leidis
paljo neid / ke ollid kolko tulnud.

28. Ning temma ütlis nelle : Teie
tdate / et Juda Mehhel ei sünni ühhe
wobra Ma-Mehhegahimberkääta / ehk
temma jure tulla. / Agga Jummal
on mulle náitnud / et minna ühhegit In-
nimest ei pea alwaaks ~~ehk~~ rojasets pid-
dama.

29. Sepárrast ollen minna ~~inna-~~
~~wastopannemata~~ tulnud / kui mind
kutsust. Siis küsiti minna náid /
mispárrast teie mind ollete kutsnud?

30. Ning Kornelius ütlis : Minna
ollen nelli Páwa paastnud / seinnase
Lunni ~~sest~~ / ja ühheksamal Lunnil
pallusid minna Jummalat ommas
Kotjas / ja waat / üks Mees seisis min-
no ees ~~häärwas~~ Rides.

31. Ning ütlis : Kornelius / sinno
Páwal on kuulnud / ja sinno Armo-
Anded on Jummalast Mele pannud.

32. Siis lákkita náid Joppe Lün-
na / ja ~~ke~~ kutsud ~~Stimona~~ / ke ~~Lig-~~
~~nimmest~~ ~~teffis~~ ~~asse~~ Peetrusteks. Sel-
fannad on Asses ~~Mahto~~ Simona Kot-
jas Mátre äres / se peab sulle üttema /
kui temma tulleb.

33. Seddamaid lákkitasid minna
sinno jure / ja sinna olled hásti teinud /
et sinna olled tulnud. Náid olleme
meie keik siin ühheksous Jummalas ees /
keik kuulma / mis sinna Jummalast
on lásktud.

Epistel Kristusse ällestousmisse
teffel Páwal,

34. Agga Peetrus ~~arimas~~ omma
Suja ütlis : Náid moistan minna
tdeste / et Jummal ei wata mitte / mis
sugguse / Suggust Innimenne on /

35. Waid teige Rahwa sääst ~~wot-~~
tab temma wasto / ke tedda kardab /
ja Digust teeb.

36. Seon se Sanna / mis temma
Israeli Lastele lákkitanud / ja on last-
nud Rahho kulutada JEsusse Kristus-
se lábbi / se samma on keigide Issand.

37. Teie tdate se Sanna / mis
on sindinud / koggona Juda Ma láb-
bi / ja on alganud Kallilea Maalt pár-
rast sedda Kristumist / mis Johannes
kulutas.

38. Kuida Jummal sedda Jesust
Maatsaretist on woidnud pühha
Wainio ja Wäega/ ke on Amberlei-
kainud/ ja haäd teinud/ ja Terwist
saatnud ~~uude~~ teigile/ kelle päle Kurrat
olli Wolmuust sanud/ sest Jummal olli
temnaga.

39. Ring meie olleme Tunnistajad
keigist/ mis temma on teinud Juda
Maal ja Jerusalemis. Sedda on
nemmad tapnud ja Pu kulsge ponud.

40. Sedda on Jummal ülles ärra-
tanud kolmandal Päwal/ ja on tedda
lastnud naha sada/

41. Ei mitte keigi Rahwad waid
neist Jummalat ärra allitiedut Tun-
nistajast/ ke meie temnaga olleme so-
nud ja jonud/ pärrast sedda/ kui temma
surnust ~~on~~ illestouanud.

42. Ja temma on lastnud meid/
kullutada Rahwale ja tunnistada/ et
temma on se Jummalast saetud ella-
wade ja surnude Kohto-Moistja.

43. Sest inimesest tunnistawad keit
Prohwetid/ et temma Nimine läbbi
keit/ ke temma sisse ussurwad/ peatwad
Pattude Andeks-Andmist sama.

Epistel Nelli Pühhi teisel Pühhal

44. Kui Peetrus neid Sanna ~~weel~~
alles rägis/ langis pühha Waim kei-
gide päle/ ke sedda Sanna kuulsid.

45. Ring need usslikud Amberlei-
kamisset/ ni mitte kui Peetruslega ol-
lid tulnud/ ehmatasid ärra/ et ka Bag-
ganade päle pühha Wainio Andel
wallati. ~~olla wallatu.~~

46. Sest nemmad kolid neid rogram
Kehirägitiwaja Jummalat wägga
kittawat Siis wastas Peetrus:

47. Kas kegi woiß Wet keelda/ et
neid ei peaks ristitama/ ke pühha
Wainio on sanud/ ninda kui meiege?

48. Ring temma kästis neid risti-
da Issanda Niminel. Siis pallasid
nemmad tedda/ et temma monnigad
Päwad uende jure pididi jama.

Se XI. Päätül.

1. Agga need Apostlid ja Wen-
nad/ ke Juda Maal ossid/
kuulsid/ et ka Bagganad
ossid Jummalat Sanna wastetot-
nud.

2. Ring kui Peetrus illestulli Je-
rusalemima/ riidlelid temnaga/ ke Am-
berleikamisset ossid/

3. Ja ütli: Sinna olled isselä-
nud uende Meeste jure/ ke nel Ses-nahl
on/ ja olled nendega sonud.

4. Agga Peetrus hakkas/ ja rägis
keit ~~Korra pärrast/~~ ja ütli:

5. Minna olin Joppe Linnas Pas-
troet piddamas/ ja näggin/ kui minna
otsego ennesest ärra olin/ ühhe Räh-
mist/

45

38 / pöytä laud

39

46 / aurokruunut / kortti

40 / ilmapöytä

47

48

41 / neule tussinhujaalle, kädessä
muut osat alla ammullitilla

42

1

43

2

3

44

4 / väri kassi

5

1	miri neliqat d'aryaf pefi m.	14
2	lingji Liliwi je pefi kumfi muna	15
7		
8		16
9	liss lami anaw	17
10		18
11		19 / let lingji d'aryaf pefi
12	liss	
13		20 / muna
		21

miig äbbe Maia mahha tullera / kui
sutt / Pinnast. Rätte / nelli Murgaga
Laerwaast Mahha lastama / ja se tuli
kohhe minno jure.

6. Kui minna / ~~sedda tühhele pan~~
nia / ~~karhuse~~ ja / äggin minna Nelli
Jalgsid / Ma. Ellaid / ja Dietfalisti
ja Maddusid ja Laerwa Lindo.

7. Agga minna kulin äbbe Häle
ütlera: Louise ülles Peetrus / tappa
ja so.

8. Agga minna ütlin: Et mitte Is
sand; Seit minno Suhhu ep olle ella
des ähtegit ärrakeeldud ~~et~~ rojast sa
nud.

9. Agga mulle waastas teist korda
üks Hääl Laerwaast: Mis Jummal
on pühkate teind / sedda ärra / teho
sinna rojaste.

10. Ning se sündis kolmford. Ning
teist toimatt jälle ülles Laerwa.

11. Ning waat / seddamatd seisid
kolm Meest se Roija ees / kus minna
sees ollin / need ollid. Sefariast minno
jure läkkitud.

12. Agga Baim ütliis mulle / et
minna pidjin nendega minnema / ja
mitte kaski / mõtlema. Agga siis tullid
minnoga needsinna sid kuus Wenda /
ja meie läksime se Mehhe Rotta.

13. Ning temma kulutasneile / kui
da tema olli näinud äbbe Ingtl oüia
Kotias seistwa ning temmale ütlera:
Läktia Joppe Linna Mehhe / ja läks

kutsuda Simona Äig. Nimmel
Peetrus / ~~se~~ ~~se~~ ~~se~~

14. Se peab sulle rägitma Sanna
me läbbi sinna ja sinno koggema
da peab änsats sama.

15. Agga kui minna hakkasin rägi
ma / langis pühha Baim nende päle /
ninda kui me tege päle Alguisses.

16. Siis mõtlesin minna Issanda
Sanna päle / kui temma ütliis: Jo
hannes on kül Wega ristitud / agga
teid peab pühha Baimoga ristitama.

17. ~~Se~~ nüüd Jummal nelle nifug
gust Ändel / kuli meilegi on andnud / ke
meie ussime JEsusse Kristusse sisse / kes
siis minna ollin / et minna Jummalat
woiksin keeldat

18. Kui nemmad sedda kuulsid /
jäid nemmad waig / ja kütsid Jum
malat ja ütliid: Siis on ka Jummal
Pagganille ~~Amberpödr~~ mist andnud
Ello pole.

19. Agga need / ke ollid laiale pillat
tud / se Wiltsusse läbbi / mis Tehwant
pärast sündis / ~~läksid Amberpödr~~
Wöatitja ja Siibri Ma ja Antiohtia
Pinna / ~~läksid~~ / ja ~~tröwad~~ rägitud äbbe
gita mulle sedda Sanna / kui agga Ju
dalistele üksi.

20. Monningad Mehhed nende
Hulgast ollid Siwrist ja Kitenist / need
läksid Antiohtia Linn / ja rädgsid Kre
kask / ja kulutasid Issandat JEsust

21. Agga Issanda Kässi olli nendega

ga/ ja suur Hull sai usklistute/ ja põris
Issanda pole.

22. Agga Jerusalemma Koggo-
dus sai sedda Rõnnet neisi kuulda/ ning
nemmad läkkitasid Barnabasi wälja/
et temma Antiohkiast/ adil piddi min-
nema.

23. Kui temma sinna sai / ja näggi
sedda Jummal Aemo / sai temma
rõõmsaks / ja mainitsis / et nemmad
teik piddid kindla Sõddamega Issan-
da sure sama.

24. Eest temma olli üks ^{hea} magga
Mees / ja täis pühha Waimo ja
Usko / ja paljo Rahwast koggoti Is-
sandale.

25. Agga Barnabas läks wälja
Tarsusse Linna pole/ Saulust otsima/
ja kui temma tedda leidis / tõi temma
tedda Antiohkiast Linna.

26. Agga se sündis / et nemmad
leggonn Aasia Koggodusses kolko
tullid / ja paljo Rahwast õppetasi/
ja Antiohkiast kutsuti neid Jüngrid
teik essiti Kristi Jünnimeks.

27. Neissammul Pätril tullid Je-
rusalemmast Prohwetid Antiohkiast
Linna.

28. Agga üks neisi Nimin Ag-
bus toutsis ülles / ja kulutas Waimo
lõbbi suur Mälga / mis piddi teige
Ma. Jüma päle tullemas/ ja se sündis ka
Keisri Klaudiusse Ajal.

29. Agga Jüngrid teetasid agga.

üks sedda mõda / kui kellest Joudo
olli/ Abbi läkkitada neile Wenust/
te Juda Maost ellasi.

30. Ninda kui nemmad ka teggid/
ja läkkitasid sedda Wannamade kät-
te/ Parnaba ja Saulusse kae läbbi.

Se XII Päätul.

1. **S**elssammal Ajal wottis Kur-
ningas Herodes Käte /
monnele Koggodussest kur-
ja tehha.

2. Ning temma tappis ärra Jalo-
bit / Johannesse Wenda Mõdegaga.

3. Ning kui temma näggi / et se Ju-
daliste Mele pärrast olli / siis wottis
temma ka Peetrust kinni; Agga siis
ollid ^{magga} Letba Päwad.

4. Ning kui temma tedda sai kinni
wotnud / heitis temma tedda Wangi-
Torni/ ja andis tedda nelli Neljandit-
to Sõddameeste Käte hoida / ja taht-
tis pärrast ^{tehhawotte} Pühhated-
da Rahwa ette tua.

5. Ning Peetrust peti kül Wangi-
Agga Koggodusse sees peti lõpniatta
Pälwet Jummal pole temma eest.

6. Ning kui Herodes tedda tahtis
wäljatua / siis maggas Peetrus sel-
sammal ^{sel} kahhe Sõddameeste
wahhel / kahhes Raud-Abhelas kinni/
ja hoidiad ukse ees hoidsid Wangi.

7. Ja waat / Issanda Ingel set-
sis sääl ja Walgus palstis Kõhast Ning
tem-

1 dadele

22

20

23

1

24

2

25

3 / kugelmata

26

4 / Paja

27

5

28

6 / Öl / kha
Horned
7 / a

29 / ignitile

14

8 | ~~uud~~ | lalga | ke luel | kai
| leide kumb

15

9
| lge

16

10
| neile
| maa

17 rasi

11

12

18

| keis für järele müttam

| koi jure
| m. pidafid lalweid

19

13

| lalg-

20

temma lbi Peetrusse Kälge/ ja ärra-
tas tedda ülles/ ja ütliis: Louise us-
sinaste ülles. Ning temma Abhelad
langsid temma Kätte päält mahha.

8. Ning se Ingel ütliis temma was-
to: Panne Wö Wöle/ ja panne Kin-
gad Jallas/ ja temma teggi ninda/ ja
ütliis temmale: Panne ~~omma~~ ~~Wöle~~
Selga/ ja ~~tahte~~ minnojärrele.

9. Ning temma tulli wälja/ ja läks
temma järrele/ ja ei täädnud mitte/
et se piddi tõesti ollema/ mis Ingeli läb-
bi sündis; Waid temma mõtliis/ en-
nast Nästmisendaggewa.

10. Agga kui nemmad esimeest
ja teist Wahhiit said läbbi läinud/
said nemmad Raud Warrawa et-
te/ mis Linna lähhab/ se läks isien-
nefest lahti/ ja nemmad läksid wälja/
ja käisid ühes Ullifat, eddasi/ ja se
Ingel lahkus seddamaid temmast
ärä.

11. Ning kui Peetrus enneses hakkas
jälle diet mõttema/ ütliis tema: Nüüd
täan minna tõeste/ et Issand omma
Ingeli on läkitanud/ ja mind on är-
rapäästnud Herodesse Käest/ ja teigest
Juda Rahwa Dotmistest.

12. Ning kui temma nende Met-
te olli/ siis tulli temma Maria Jo-
hannesse Emma Kotta/ kelle Piig-
Nüie olli Markus/ kuhho mitto olli
koko tulnud ~~Walded~~ ~~piddama~~.

13. Agga kui Peetrus Warrawa

~~Wöle~~ pale kopputas/ tulli üks Lind-
~~rikk~~ wälja kulama/ ~~Nämitse~~ ~~ll:~~
Röde.

14. Ning kui temma Peetrusse
Hälkundis/ ei teinud temma War-
rawad mitte lahti Römo pärrast/
waid jooksis sisse ja kulutas Peetrus
Warrawa ees seisma.

15. Ning nemmad ütliid temmale:
Sinna jampsid; Agga temma tun-
nistas se tõesti ninda ollema. Ning nem-
mad ütliid: Se on temma Ingel.

16. Agga Peetrus kopputas weel
ikka; Ja kui nemmad lahti teggid/
siis näggid nemmad tedda/ ja ehma-
tasid.

17. Agga temma näitis neile Käega/
et nemmad piddid waid ollema/ ja
~~Wälja~~ neile/ kuida Issand tedda olli
Wangi Tornist wälja saatnud. Ning
temma ütliis: Kulutage sedda Jako-
bile ja Wendadele. Ning temma läks
wälja/ ja läks ärra teise Paika.

18. Agga kui Walge sai/ siis ep ol-
nud piisid Murret nende Sõdda-
Meestest/ mis Peetrussele leeb sün-
dinud.

19. Agga kui Herodes tedda otsis/
ja ei leidnud/ siis lastis temma nende
Hoidjade pale Kohhut Käta/ ja kätis
neid ärrawia. Ja issi läks temma
Juda Maalt Sesaria Linna ja wi-
bis sääl.

20. Sest Herodes tabtis Tiro ja

Edoni. Rahwaga foddida. Agga nemmad tullid ühhe meeleste temina jure/ ja kui nemmad sedda Rahuri. Ulemat Plaastust said / haad Sannad andnud / vallustid nemmad ~~meeste~~ Rahho/ fesi/ et nende Ma piddi Runninga Maast ennast toitma.

21. Agga ühhel saeto Pärwal panni Runningas Herodes kunninglikud Ehted Selga/ ja istus Koho. Järe pääl/ ja piddis ~~Rahuri~~ nende wasto.

22. Agga Rahwas kissendas: Se on Jummalal / ja mitte Inimesele Hääl.

23. Seddamaid löi tedda Issanda Ingel / et temma es olle Jummalal. Uuo andnud/ ja tedda södi ärra Waahest/ ja heitis Hinge.

24. Agga Jummalal Sanna kaswis ja faggis.

25. Agga Barnabas ja Saulus tullid taggasi Jerusalemmast / kui nemmad omma Ammetit said / teinud / ja neid forjatud ~~Ärre~~ ~~Ähäd~~ ~~Wahingaganud~~ / ja wostid ennesega Johannest/ ke Eug. Nimmek Mar kusets kutsuti.

Se XIII. Wätuf.

Agga Antiokhia Linnas ollid Koggodusses monningad Prohwetid ja Oppetajad/ Barnabas ja Simon/ kedda kutsuti Nigris/ ja Luutsius Kirenist/ ja Ma-

nahen / ke Herodesse se Nesti. Wörsitiga olli üllekastwatud / ja Saulus.

2. Agga kui nemmad Issandat temisid ja paastisid / ütliis pühha Wainu ~~Labbu~~ ~~inge~~ mulle/ isiwäines Barnabas ja Saulust selle Töle/ miis tarwis minna neid ollen kutsenud.

3. Ja siis paastisid nemmad ja piddasid Palwet/ ja panni Kääd nende päle ja lastsid neid minna.

4. Ning kui nemmad pühhasi Waimust ~~had~~ wäljaläkitud / siis tullid nemmad Selettsia Male/ ja säält läksid nemmad Laewaga Siipri Male.

5. Ning kui nemmad Salamina Linna said / kulutasid nemmad Jummalal Sanna Judaliste Koggodusse. Kohade sees; Agga neil olli ka Johannest Teenriks.

6. Agga kui nemmad se Sare said läbbi käinud Parouffe said / leidsid nemmad ühhe Noia ja Walle. Prohwetit/ ke Judaline olli/ Nimmik ~~Bar. Jehu~~ ~~Bar. Jehu~~ ~~Bar. Jehu~~.

7. Se olli Ma. Wallitseja Sergi. usse Paulusse ühhe targa Mebbe jures / se kutsus Barnabas ja Saulust enne se jure/ ja püdis Jummalal Sanna kuulda.

8. Agga nende wasto panni se Noid Elimas/ sest ninda selletakse temma Nimmek/ ja püdis Ma. Wallitsejat digeti Issust ärrapöördä.

9. Agga Saulus/ ke ka Paulusseks kuts

(kuningas)
| allitand

21

2 | allit/eye

| kottelen

3

22

4 | allid
| lare

23 | dd

5

24

25 | loppelind ja otti enefega
| wotind | pinnaf

6

7

8

9

- 10 | läski tilami 16
- 10 | keino kauravaluut ja keino tilami 17
- 11 | tilami 18
- 12
- 13
- 14
- 15 | keino 19 | keino keino
| keino
- 20
- 21 | keino keino
| keino keino
- 22 | keino keino
| keino keino
- 23 | keino

futstati / tdis püha Baimo / wa-
tis temma päle.

10. Ning ütliis: Oh / sinna Kurrati
Laps / tdis Karmoolari ja Keigr. Pet-
tus Edd / keige Diguſſe Baenlane /
etſ sinna ei jätta mahha Iſſanda õged
Leed rikkudest.

11. Ja nüüd / waat / Jummal
Kõesi tulles sinno päle ja sinna pead
pinne ollema / ja mitte Päämõllo
näggema Lühki. Ning ſeddamaid
tulsi temma päle Hämmerik ja Pün-
niedus / ja temma kõis imberkoudo
ja otſis Lõhõtatud. Juhkapa. 22.

12. Kui ſe Ma. Walliſela näggi /
mõs ſündis / ſiis iſtus temma / ja pan-
ni Iſſanda Dypetust Immeſ.

13. Agga kui Paulus / ja need / ke
temmaga ollid / Parouſt ärraläſid /
ſiis ſaid neimnad Pergeni Linn
Pamwilia Maal ; Agga Johannes
lähtus neist ärra / ja läks taggaſi Je-
ruſalemma.

14. Agga neimnad läſid Pergeniſt
läbbi / ja ſaid Antiohia Linn
Piſidia Male / ja läſid Koggoduſſe. Rotta
ühhe Pühhade. Päwal / ja iſtuſid
mahha.

15. Agga pärraſt / kui Käſt ja Proh-
wetid ſaid loetud / lätkitaſid need Kog-
goduſſe. Koisa Ullemad nende ſure ja
ütlid : Mehhed / Bennad / kui teil on
Maenitſſe Sanna Rahwale rägi-
da / ſiis ütrelge.

16. Siis touſis Paulus ülles / ja
nättis Käega / ja ütliis: Iſraeli Meh-
hed / ja ke teie Jummalat kartate /
kuulge.

17. Sesinnane Iſraeli Jummal
on ärrawalitſenud meie Wannamad
ja ſedda Rahwaſt üllendamud ſää-
kuſſa neimnad Wõrad ollid / Egipti
Maal / ja kõrge Käe. Warrega tõi tem-
ma neid ſäält wõlia.

18. Ning ſiggi nellikümmend Aſta-
ſallis teina nende kõrwe Kõrwe. fcs.

19. Ning kaotas ärra ſeitsi Sug-
gu. Rahwaſt Kanaani Maalt / ja jag-
gas nende Ma neile Kõrwa läbbi.

20. Ning pärraſt andis temma nel-
le Kõrwa. Iſſandad ſiggi kolm ſadda ja
wiiskümmend Aſta / Samuelſt
Prohwetit Ajani.

21. Ning ſeſt Ajast palluſid neim-
nad / ühhe Kunningaſt / ja Jummal
andis neile Sauluſt. Riſi Põlga / ühhe
Mehhe Benjamini Sugguſt / nellik-
kümnenend Aſta.

22. Ning kui temma tedda ſai ärra
heitnud / tõstis temma Davidat nen-
de Kunningaſt / Kelleſt temma tunnis-
tades ütliis: Mituna oſſen leidnud Da-
widat Jeſſe Poega / ühhe Meest min-
no Süddame pärraſt / ke keiſ minno
Tahtmiſſe peab teggema.

23. Selle Sugguſt on Jummal om-
ma Loõtuſſe järrele ärratanud Je-
ſuſt / Iſraeli Rahwale Ommiſteggiaſt.
R 2

24. Kui Johannes olli enne kulu-
tanud/eine temma Tullemist/Pat-
rust-Pödemisse Ristmist / keige Isra-
eli Rahwale.

25. Agga kui Johannes omma Gē-
kaimisse Annitetit sai löppetanud/ üt-
lis temma: Reddas teie mind arwa-
te ollewa/ ei olle minna mitte. Ag-
ga waat/ temma tulleb pärrast mind/
kelle Kinga minna wäart ep olle Jal-
last pääsima.

**Epistel Kolmandal Kristusse ül-
lestoumissē Pühhal**

26. Mehhed / Wennad / Abrahami
Suggu-Lapsed / ja ke teie saas Jum-
malat kartwad / teile on sesinnaste On-
nistusse Sanna läkkitud.

27. Sest ke Jernsalemias ellawad /
ja nende üllemad / et nemmad sedda-
sinnast Jēst ei tundnud / siis on nem-
mad nende Prohtwetide Sannad mis
igga pühhal-Päwal loetakse / temma
pale Kobbut moistes / töeks teinud.

28. Ning kui nemmad ühtegit Sur-
ma Süüd ei leidnud / pallusid nem-
mad Pilatust / et tedda piddi ärrahut-
latama.

29. Agga kui nemmad keik said löp-
petanud / mis temmast olli kirjutud /
rootsid nemmad tedda Puust mah-
ha / ja pannid temma Hauda.

30. Agga Jummal on tedda ülles-
ärratanud Surmist.

31. ~~Agga~~ temma on ennast näit-

nud mitto Päwa nelle / ke temnaga
ollid läimud Kalilea Maalt Jerusa-
lemma / need on temma Tunnista-
jad Rahwa-ees...

32. Ning meie ~~ke~~ kolutame teile
sedda Tootust / mis meie Wannamist-
le on ~~antud~~ / et Jummal sedda-
sanna melle / nende Kastele / on täie
~~lõpet~~ töeks teinud / kui temma Jē-
susit sai üllesärratanud.

33. Ning kui teise Paul~~us~~ on kir-
jutud : Sinna olled minno Poeg /
täanna ~~ollid sinna minnast~~ sindinud.

34. Agga et temma tedda on Sur-
mist üllesärratanud / et temma eal ei
pea ärramaddenema / on temma nin-
da ütelnud : Minna tahhan teile
sedda Armo-~~Satoida~~ tõestud / töeste /
anda.

35. Sepärrast ütleb temma ka tel-
ses Paillas : Sinna ei ~~ollid mitte~~ ~~ke~~
pühha peala ~~Mäddanemist~~ maggama.

36. Sest Tarvid / kui temma om-
mal Ajal Jummal Mele pärrast ol-
li teinud / on uinunud maggama / ja
on pandud omma Wannamadi ju-
re / ja on Mäddanemist näinud.

37. Agga se / kelle Jummal on ülles-
ärratanud / ep olle mitte Mäddane-
mist näinud.

38. Sepärrast olgo teile nüüd täda /
Mehhed / Wennad / et teile sesinnast
Kristusse läbbi Pattude-Andeks-And-
mist kolutakse.

29

32

Antio

25

forte

33

eller minna find för närvarande

26

34

Min Claviale on i orden

27

Hetta kaxamoister

35! ~~si~~ sama mitte ota pukka
de ~~fest~~ in ä delarena.

28

36

29

37 Hetta

30

38

31

29 | min läbbi

47

40

48

41 | Heie Polgriin

49

keie se

42

50 | kare, vi-
kemiid n. aufai vte

miid

43

51

44 | keie

52

45

46

53

39. Ning igga üks / ke ussub / mois-
tetaks kellesamma Kristusse sees õi-
geks keigest fesi / Jummal / teie Mose-
se Käästus ei woinud õigeks sada.

40. Katsge nüüd / et teie päle ei tul-
le / mis Prowetide Kirja sees on üt-
telnud: ~~...~~

41. Waatge ~~...~~ ja pange Jum-
meks ja minge tühja / fesi minna teen-
ühhe Tõde teie Aial / ühhe Tõde / mis
teie mitte ei ussu / kui tegi teile sedda
räägib.

42. Agga kui Judalised Koggodus-
se Kottast wälja läksid / siis pallusid
need Pagganad / et neile neid San-
no pühha Päwa wahhel piddi rää-
gitama.

43. Agga kui se Koggodus ühhest
ärtahtus / kdisid paljo Judalised ja
Jummalakartlikud Judalised ussu-
wotjid Paulusse ja Barnaba järrel /
se nendega räägids / ja maenitsesid neid /
et nemmad piddid sama Jummalala
Armo sisse.

44. Teisel pühha Päwal tullid ligi
koggona / Ein Jummalala Sanna
kuulma.

45. Agga kui need Judalised sed-
da Rahwast näggid / said nemmad
täis Wibha / ja räägids se wasto / mis
Paulus ütles / räägids wasto ja teota-
sid.

46. Agga Paulus ja Barnabas
räägids julgeste ja ütlesid: Teisse piddi

esiti Jummalala Sanna räägitama /
agga nüüd / et teie sedda ennest är-
ralikkate / ja ei arwa ennest iski mit-
te iggawesse Ello wäärt / waat / siis
meie pörame ennest Pagganade pole.

47. Sesi ninda on meid Issand
käästnud: Minna ollen sind Pagganade
Walgusteks pannud / et sinna
pead ollema se Onnistus Ma. Ima
Otsant.

48. Agga kui need Pagganad sed-
da kulisid / said nemmad rõõmsaks / ja
käästid Issanda Sanna / ja said usk-
likuks / ni mitte kui iggawesse Ello
Sanna wastuootsid.

49. Ning Issanda Sanna laeti lai-
ale se koggona / Ma labbi.

50. Agga Judalised kibbutasid
neid / Jummalakartlikud ja ~~...~~
Ma. ja Linna ülemad / ja tõstsid
kanged Riustad Paulusse ja Barna-
ba wasto / ja toukasid neid omma Raa-
jalt ärra.

51. Agga nemmad puistasid om-
ma Jahade Pörmo nende päle / ja
tullid Itona Linna.

52. Agga need Jüngrid täideti Rö-
mo ja pühha Waimoga.

Se XIV. Pätük.

1. Agga Itonia sündis / et nent-
mad ühtekokko tullid Ju-
dalised Koggodusse Kotta /
ja ninda räägids / et suur Hull Ju-
da

dalissi ja Krelak~~si~~ us~~si~~ ~~si~~.

2. Agga need us~~si~~ matta Judalised kibbutasid ja teggid wiibhaseks nende Pagganade Meled Wenade wasto.

3. Siis wiibisid nemmad ~~lää~~ Pava Mega/ ja oppetasid julgeste/ Isfanda päle lotes/ ~~h~~ andis Lunnistust omma Armo Sannale/ ja lastis ~~h~~ Eähtoja Jumme~~h~~ sündida nende Kä~~h~~ läbbi.

4. Agga se Pinna Rahwas läks kahte Hulka: Mornigad olid Judaliste pole/ agga men~~h~~ Apostlide pole.

5. Agga kui Mässaninne touis Pagganist ja Judaliste ähtlase nende älle madega/ et nemad neid pidid teotama ja Rirowidega wiikama/

6. Siis said nemmad sedda tädä/ ja pögenesid Eikonia-Ma Linna de sisse/ Pitra ja Terbäni/ ja sinna ümberkoudse Male.

7. Ning sääl kulutasid nemmad Armo-Oppetust.

8. Ning läks Mees olli Pistras/ se olli Jallust ~~h~~ woinato/ ja istus: Se olli jallotoms/ Emma Jhust/ ke eal ei olli kätnud.

9. Se kulis Paulust rägtwa/ ja kui temma temma päle watis/ ja näggi/ et temmal Us~~si~~ olli ~~h~~ terweks sada/

10. Utis temma siwe Hälega: Touse omma Jalge päle püsti/ ja temma kargas ülles ja köudis.

11. Agga kui Rahwas näggi/ mis

Paulus olli teinud/ köstsid nemmad ~~h~~ ja ütliid Eikonia Keel: Jummalid on Innineste sarnaseks sanud/ ja meie jute mahha tulnud.

12. Ning kutsusid Barnabast Juvetriks/ ja Paulust Merkuriusseks/ sepärrast et temma se Sanna-kulutaja olli.

13. Agga Juvetri Poy/ ke nende Pinna ees olli/ tõi Härgi/ ja ~~h~~ Wärrawa ette/ ja tahtis ähtlasse Rahwaga ohwerdada.

14. Agga kui need Apostlid/ Barnabas ja Paulus sedda krusid/ ~~h~~ sid nemmad omma ~~h~~ katti/ ja kargsid küssendades Rahwa setta/

15. Ning ütliid: Miehhed/ mikspärrast teie sedda tete? Meie olleme ka ~~h~~ Inninessed/ ninda kui teiege/ ja kulutame teile/ et teie neist tühjast Asjust peate pöörma se ellawa Jummalala pole/ ke on teinud Tawast ja Maad ja Märä/ ja keik mis nende sees on.

16. Ke ememuisse on lastnud keik Pagganad kätä omma Teed.

17. Ning süsti ep olle temma tessi ennast mitte tunnustamatta jätnud/ on meile paljo hääd teinud Tawast/ meile Wihma ja wiihalikko Mega andnud/ ja Koa ja Kõmoga meie Süddamed täitnud.

18. Ning kui nemmad sedda ütliid/ siis waigistasid nemmad/ ~~h~~ sed.

2

12

lõuna Heale

3

Heiguti

13

Rärgi

4

Heige
Heide

14

kärmita
kuid lõhki

5

15

nijama fugguti söödra

6

F.

16

7

17

Wiggane

9

lõunsi Heide

18

pei naljalõ

10

ei p̄dvan̄

19

meli

27

20

28

21

29

22

1

23

2

24

3

25 | f̄ad̄ ~~regim̄~~ | r̄egim̄

4

26

tedda Rahwast/et nemmad neile mitte
piddi ohwerdama.

19. Agga Antiohktast ja Kontast
tullsid Judaliffed sinna/ustatid Rah-
wast/ ja wistatid Paulust Ritrowide-
ga/ ja weddasid temma Linnast wäl-
ja/ ja mötlesid/ tedda surnud ollewad

20. Agga kui Jüngrid temma ün-
ber tullid/ toufis temma üles/ ja läks
Linna. Ja teisel Päwal läks temma
ärta Barnabaga Terbänt Linn.

21. Ning kui nemmad selle Linnale
Armo Öppetust said kulutanud/ ja
mitto Jüngriks teinud/ läksid nem-
mad taggasi Lистра ja Ktonia ja An-
tiohktia Linna.

22. Kinnitasid Jüngride Hinged/
ja maenetsesid neid/ Usse sisse jada/ ja
et meie mitme Wiisitsusse läbbi pra-
me Junnuala Rigi minnema.

23. Ja kui nemmad igga Koggodus-
sel siin ja saäl said Wannaniid saad-
nud/ ja Baastmissiga Balwed pidda-
nud/ jätsid nemmad neid Jssanda Ho-
lets/ kenne sisse nemmad ollid uss-
luts saanud.

24. Ning kui nemmad Pisidta
Maad ollid läbbi kinud/ ja saad
nemmad Pannwillia Male.

25. Ja nemmad räägisd Berge-
wis sedda Sanna/ ja läksid alla Attalia
Linna.

26. Ja saält läksid nemmad Pae-
waga Antiohktia Linna/ kust nemmad

ollid Junnuala Armo läbbi saadud
selle Töle/ mis neumad ollid löppe-
tanud.

27. Agga kui nemmad sinna said/
koggasid nemmad Koggodust kotto
ja kulutasid/ mis sisse Jünnal
nendega olli teinud/ ja et temma
Pagganille Usse-Usse olli lahti tāt-
nud.

28. Agga nemmad wibisid saad
kawa Rega nende Jüngridega.

Se XV Päät.

1. **N**ing monnikad tullid alla
Juda Maalt/ ja öppetasid
Wendasid/ kui teie ei lasse
ennast Mosese Kombe järrele ünber-
laigada/ siis ei woi teie mitte önsats
saa.

2. Kui niid ~~W~~ toufis/ ja Pau-
luffel ja Barnabal nendega mitte pis-
süt Rido ölnud/ saadsid nemmad/ et
Paulus ja Barnabas ja monni mu-
neist piddi üles minnema Jerusale-
ma Apostlide ja Wannamade jure/
sesumase Käsimisse pärrast.

3. Ja neid sadeti Koggodussest ärta
ja läksid Wönittsiast ja Samariast
läbbi/ ja kulutasid Pagganade Ün-
berpödmist/ ja teggid suurt Rõmo
keige Wendadelle.

4. Agga kui nemmad Jerusale-
ma said/ wdetti neid Koggodussest ja
Apostlidest ja Wannamisi wasto. Ja
nem.

nemmad kullufasid / kullufasid Jummal
nendega olli täinud.

5. Agga mennigad Bariseride
ustasid / ke dige-ustasid olliid sanud /
tousid ülles ja ütliid: Meid peab üm-
berleigatama ja käärtama / Moosese
Kästo piddada.

6. Agga Apostlid ja Wannamid
tullid kofko se künnet järrelemit-
leda.

7. Agga kuise Aisi paljo Riidle-
mist teggi / tousis Petrus ülles / ja üt-
lis nende wasto: Mehhed / teie täate /
et Jummal johda ammu / Aist meie
sääs on ärravallissenud / et minno
Sulabbi Pagganad Armo-Dyvetuf-
se Sanna piddid kuulma ja uskma.

8. Ja Jummal se Suddame-Lund-
ja on neile tumistanud / ja neile
pühha Baamo andnud / ninda kui
meilege.

9. Ja ep olle ühtegit wahhet täi-
nud meie ja nende wahhel / ja on nende
Suddamed ussu läbbi puhtaks tei-
nud.

10. Mis süs teie miid Jummalat
kuufate / Püingride Kacla päle ikket
panemas / mis ep olle meie Wannamad
egga meie suutnud kanda.

11. Waid meie ussime Issanda
Jesusse Kristusse Armo läbbi õnsaks
saa / et se ninda kui nemmad.

12. Agga kaggema-kull-olli waig
ja kuulsiid Barnabast ja Paulust ül-

les rägiva / kui paljo Tähtaja Imme-
Jummal Pagganade sääs nende läb-
bi olli täinud.

13. Agga pärrast kui nemmad said
waig jänud / kostis Jakobus ja ütliis:
Mehhed / Wennad / kuulge mind.

14. Simon on ütelnud / kuida Jum-
mal esijst om kutsnud Pagganist was-
to wotts Rahwast / omma Nimmet.

15. Ning sega sündiwad / kofko
Prohwetide Sannad / ninda kui kir-
jotud on:

16. Pärrast sedda tahhan ma jälle-
tulla / ja tahhan üllesehitada Ta-
wida Maija / mis on ärralaggunud /
ja tahhan temma Aukud jälle par-
randada ja tahhan sedda ülles ehti-
tada.

17. Et need üllejänud Innimesed
ja keit Pagganad / kenne päse minno
Nimmet on palutatud / Issandat pea-
wad otsima / ütleb se Issand / ke sedda
keit teeb.

18. Jummalal on keit omma ennesa
Tegguid iggarweste taida.

19. Sepärrast annan minna Nost-
et neile / ke Pagganist Jummalale vele
pöörwad / mitte ei pea Tüllsi tehta-
ma.

20. Waid et neile peab kirjotada-
ma / et nemmad ennast hoidwad wä-
ra Jummalade Kojastamisest ja Por-
do-Ello ja ärraläkkata Lojusse ja Ber-
re cest.

5 / Hufpflanz

- | et neu a piden

19

6

14 / melnied vabrua Paggend miss

7

15 / richte

8

16

9

17 / appi kietud

10 | et kie

18 | and / jast

11

19 / arivan

12 | wie k Huk; di wad

20

Heggüts

21

28

22 / arvuti
| velle hignitai olli

29 / Elise ja te

23

30

24 / Hilli Heimä

31 / nende rõõmsa laulu

32

25

33

26

34

27

35

21. Sest Mosesel on wannoh Maast
keige Eimade sees neid kül / ke tedda
kulutawad / ja tedda löetake igga püh-
hak Päwal Keggodusse . Koijade sees .

22. Siis ~~est~~ Ap. selide ja Wanna-
madd / ja keige Keggodusse ~~est~~ hä-
neude jäast Mehhi wallitse da / ja läkti-
tada Antiohia Linna Paulusse ja
Barnabaga ~~est~~ Judast ~~est~~ ~~est~~
Barsabast / ja Silast / ke illemad
~~est~~ ollid Wennade jäast .

23. Ja kirjotasid nende Käest läh-
hi nunda : Meie Aposlid ja Wannad
ja Wennad / läkitame Terwist Wen-
dele / ke Pagganade jäast on / Antioh-
tia / ja Siria ja Siliitsia Maast .

24. Sepärrast / et meie olleme kuul-
nud / et monjad meie jäast on wälja
läinud / ja on teid Oppetamisega ärra
~~est~~ ~~est~~ / ja teie Hinged kakspeidi-
indllem ~~est~~ / üteldes : Et
teid pead ~~est~~ lasta ~~est~~ ümberleigata
ja Käst piddama / kennele meie sed-
da mitte ep olle kästnud .

25. Siis olleme meie / ke meie olli-
me lähemele ~~est~~ kokko tulnud / hääks
arwanud / Mehhi ärrawallitse da ja
teie jure läkitada / meie armu Bar-
naba ja Paulussega /

26. Münguste Innimestega / ke om-
ma Hinged on ärraandnud meie Is-
sanda Jesusse Kristusse Nimmie eest .

27. Siis olleme meie nüüd läkita-
nud Judast ja Silast / ke Su-San-

naga seddasanuma teile peawad ku-
lutama .

28. Sest pühha Waini ja meie ol-
leme hääks arwanud / ütlegit Koor-
mat ennamb teie päle panna / kui ag-
ga sedda / mis wägga tarmis on .

29. ~~est~~ / ennast heida wõra Jumala
Ohwrija Werte / ja ärralätkato Po-
juste ja Porido Elio eest . Kui teie en-
nast nende eest hoiate / siis tete teie
hästi . Jäge Jummalaga .

30. Kui nemmad nüüd ollid ärra-
sadetud / said nemmad Antiohia Lin-
na / ja koggosid Rahwast kokko / ja
andsid neile ~~est~~ Namato kätte .

31. Kui nemmad sedda said lugge-
nud / said nemmad röömjaks ~~est~~
~~est~~ pärrast .

32. Agga Judas ja Silas / ke ka
isgi Prohwetid ollid / maenitessid neid
Wennad mitme Saunaga / ja kir-
nitasid neid .

33. Ning kui nemmad sinna tükki
Aega wibisid / läkitasid need Wen-
nad neid jälle Rahhoga ärra nende
Aposlide jure .

34. Agga Silas arwas hä ollerwa /
sinna jäda .

35. Agga Paulus ja Barnabas
wibisid Antiohia Linna / oppetasid ja
kulutasid Issanda Sama mitme
teistega .

36. Agga monne Päwa pärrast üt-
lis Paulus Barnaba wasto : Meie
tab .

tahhame taggasi minna / ja katsuda emma Wendad / keige Linnade läbbi / kussa meie Issanda Sanna olleme kulutanud / kuida nende Kässi käib.

37. Agga Barnabas andis Nou ennefega wotta Johannest / ke ~~Wendad~~ talle Markusels.

38. Agga Paulus ei arwand hääks / sähherdust ennefega wotta / ke ölli neist Pantwiliast ärralaskunud / ja mitte nendega Töle läinud.

39. Sest ~~Wendad~~ Riedemine / et nemmad teine teist ärralaskusid. Ning Barnabas wöttis ennese jure Markus / ja läks Laewaga Süpri ~~Wendad~~.

40. Agga Paulus wallitüs Silast / ja läks ärra / ja jdeti Wendad Jummalala Armo-Holeks.

41. Agga temma läks läbbi Siria ja Siliitsia Ma / ja kinnitas neid Kogodusse.

Se XVI. Pätul.

1. Ning temmasal Terbeni ja Eistra Linna / ja waat / sääl ölli üks Jünger / Nimmi Timoteus / übbe uslikro Judalisse Maese Poeg / agga Krefak ~~Wendad~~ Issast.

2. Sel ölli hä Timistius Wendadest / ke Estras ja Konias öllid.

3. Edda tahtis Paulus / et temma temmaga pididi wälja minnema / ja wöttis Ratte / ja ümberleikas tedda

nende Judaliste pärrasi / ke säät Paulus öllid ; Sest nemmad tundsid keik temma Issa / et temma Krefak ~~Wendad~~ ölli.

4. Agga kui nemmad Linnad läbbi käisid / kästsid nemmad neid / piddada need Saadimised / ~~Wendad~~ Apostlikest ja Wannamist Jerusalemmas öllid säetud.

5. Siis kinnitadi neid Kogodusst Ussus / ja nende ~~Wendad~~ läks iggapaärw ~~Wendad~~.

6. Agga kui nemmad Brigia ja Kalaatsia Maad läbbi käisid / teelid neid pühhasi Wainust / sedda Sanna rägida Asia Maal.

7. Ning kui nemmad Misia Male said / piüdsid nemmad Petusta Ma läbbi minna / ja Wain ei lastnud neid mitte.

8. Agga kui nemmad Misia Maast möda läksid / tullid nemmad alla Troada pole.

9. Ja Paulus ~~Wendad~~ ^{agga} wöttis ennast üks ~~Wendad~~ Naitmine. Osel ; Uks Maatsedonia Ma Mees seisis ja pallus tedda ja ästlis ; Tulle alla Maatsedonia Male / ja alta meid.

10. Agga kui temma sedda Naitmist ölli nähnud / siis piüdsime meie seddamaid wäljaminna Maatsedonia Male / ja öllime se päle julged / et Issand meid ölli kutsimud / neile Armo-Oppetust kulutada.

27

neisammur
pölk

4

28

5 / ai
parannasoo loo polest.

29 | kulli neile nussid seal

6
/ kaitid
/ mlapt

40

7 Pitinia

8

41

9 / Väggeniste

10 / Väggeniste

1 / raluva

2

3

11

18 pärm

12 kotimene 13

19

13

20

14 päll
| el leira

21

15 wägga

22

16 | aur

23

17

24

18

25

11. Siis läksime meie Troadast wälja/ja tulsime otse Kõhhe Samotrasia Male / ja teisel Päwal Neapoli Linna.

12. Ja sõast Biliypt Linna/ mis on Maatsedonia Ma. Lin. Ja sinna Linna wiibime meie monnigaks Päwaks.

13. Agga pühhal Päwal läksime meie wälja Linnast Jõe äre / kussa Balwet peti / ja isime mahha / ja rõõgime neile Naestele / ke sinna Kõkõ tullid.

14. Ning üks Naene / Nimmest Lidia/Purpuri-Mija Diatira Linnast/ ke Jumalat teist kulis päle/selle Südwant teggi Issand lahti / sedda tähhele panna/mis Paulusest õõldi.

15. Agga kui temma ja temma Kodda sai ristitud / pallus temma ja ütliis: Kui teie arwate/et minna üstlikuks sanud Issanda sisse / siis tulge unno Kotta / ja jäge sinna; Ja temma ajas wõggist meie päle.

16. Agga se sündis / kui meie Palwete läksime / et üks Tüdruk meie wasto tullis/ sel olli õõhe Lausja Wain/ se satis omma Issandisse. paljo Kõõõ Lausnissaga.

17. Se tullis Paulusse / ja meie järtele / ja küssendas ja ütliis: Needsinnas sed Jumnessed on keige üllema Jumala Sullased / ke teise Onnistusse Teed kulutawad.

18. Ning sedda teggi temma mitto Päwa. Agga Paulusse Meel olli haige se pääl / ja põris emast ümber/ ütliis se Waino wasto: Minna kästin sind JEsusse Kristusse Nimmel / temma seest wäljamina / ja temma läks wälja selsammal Tunnil.

19. Agga kui temma Issandid nõggid / et nende Kasso-Lotus olli aralõpnu / wot sid nemmad Paulust ja Slast kinni / ja weddasid nemmad Turto päle üllemade ette.

20. Ja wiid nemmad Pälikkude jure ja ütliid: Needsinnased Jumnessed eksitawad meie Linna Rahwast ärra/ja ommad Judalissed.

21. Ning kulutawad kõmbid / mis meile ei süni wasto wotta / egga tehha/ sest et meie Romalissed olleme.

22. Ning Rahwas tousit ülles nende wasto/ja Pälikkud käk sid nende Riided Seljast mahha kiskuda/ ja neid Wit sadega pekša.

23. Ja kui nemmad said neid wahwaste peksnud / heit sid nemmad neid Wangi Torni / ja käk sid Wangitorni Hoidjal/ neid korwaste heida.

24. Kui temma nißuggusse kange Sanna sai / heit is temma neid keige kindlama Wangi-Torni / ja panni nende Jastlad Põkkis kinni.

25. Agga keft Osel piddas Saulus ja Silas Palwed/ ja küt sid Jumalat ja need Wangid knullid neid.

26. Agga äkkifelt sündis suur Ma-
Wärriseminne / et se Wangi-Hone
Raja wabbiſis / ja ſeddamaid läſid
keik ükſed lahti / ja keigede köiditüd
päſid wälale.

27. Agga kui Wangi-Hoidja üh-
neſt ülleſärlas / ja näggi Wangi-Tor-
ni ükſed lahti ollera / tõmbas temma
Mooga wälja / ja ~~tahis~~ ^{tehti} iſi enneſelle
Surma teha. Seſt temma mütlis /
et need Wangid / ärrapõggenud ~~ollera~~.

28. Agga Paulus küſendas ſure
Hälega / ja ütliſ: Ärra te iſiennefelle
Kurja / ſeſt meie olleme keik ſiin.

29. Agga temma küſiſis Tuld / Kar-
gas ſiſſe / wärriſis ja langis Paulus-
ſe ja Sila ette mahha.

30. Ja tõi nemmad wälja ja üt-
liſ: Iſſandid / mis minna peanteg-
gema / et ma õnſaks ſuan?

31. Agga nemmad ütliſid: Uſſi Is-
ſanda Jeſuſſe Kriſtuſſe ſiſſe / ſiis ſaad
ſinna ja ſuano Kõdda õnſaks.

32. Ning nemmad räägiſid temma-
le Iſſanda Sanna / ja keigile / te tem-
ma Kõijas ollid.

33. Ning temma wõttiſ neid ſel-
ſamimal D Tunnil engeſe jure / ja pe-
ſiſ nende Harwõ / ja ~~temma laſti~~
~~neſt ſeddamaid riſiſta~~ / ja ~~keik~~ ^{temma}
Perret.

34. Ning wõtiſ nemmad omma Kõ-
ta / ~~tahis~~ ^{tehti} ~~lauda~~ / ja ollitõmus / et tem-
ma keige omna Perreaga uſtliſtõuſ
ſiis nud Jummalale ſiſſe.

35. Agga kui Walge ſai kätte / ſiis
läkkitasid Pälikkud Linna-Sullasid
üttema: Paſte neid Jummeſſelahti.

36. Ning ſe Wangi-Hoidja räägiſ
neid Sanna-Pauluſſele: Need Päl-
likud on ſeie läkkitanud / et teid peab
lahti laſtama / ſepärraſt tulge müüd
wälja / ja minge Diabhol ^{ſiſſe}.

37. Agga Paulus ütliſ neile: Nem-
mad on meid arwoalikkult peſenud /
ilma kohtõmõiſimatta / ~~meie~~ ^{meie} Ro-
ma ~~laſti~~ ^{ollenne} / ja on meid Wangi-
Torni heitnud / ja müüd tahtwad nem-
mad meid ſallata wäljaläkkata? Mit-
te ninda / waid tulgo nemmad iſi / ja
ſaatto meid wälja.

38. Ja need Linna-Sullasid kullu-
ſid need Sanna-Pälikkude / ja nemmad
kartiſid / kui nemmad kulluſid neid Ro-
ma ~~laſti~~ ^{ollera}.

39. Ning nemmad tullid / ja pallu-
ſid neid / ja kui nemmad neid wälja
tõid / palluſid nemmad neid Lin-
naſt ärraminna.

40. Siis tullid nemmad Wangi-
Tornist wälja / ja läſid Lidia jure;
Ning kui nemmad ſaid Wen-
nad näinud / rõnuſtaſid nemmad
neid / ja läſid ärra.

Se XVII. Pätul.

1. Agga kui nemmad Antwo-
liſt ja Apoloniaſt läbbilä-
ſid / ſiis ſaid nemmad Tes-
ſa

9. v. Jafonid u. hifi oita
iänelhiar wastawolun
Enaror kaubior

3. Jaukko selgerte
Hillerkima

10

4. Jaukko, ver Jussalot kerrit ja
Jottofuri kassat

11

5. Jaukko

12

13

6. Jaukko, Jottofuri, on

14

7. Jaukko

15

8. Jaukko, uelkiet 17, 18, 19.

16

26

35

27 / sacina

36

folia

28

37 / rakuas

29

38

30

/ rakuas

31 / kase

39 / lat uetend
/ piodo

32

40

33

34 / juati, foga lameli
/ fongia romer

41

salonika Linna/ kussa üks Judalihte
Koggedusse. Kodda ollt.

2. Ning Paulus läks omä Kombe
pärrast sisse nende jure/ ja rägis nen-
dele kolm pühha. Päwa Kirjast/

3. Selletas ja pauni nende ette/ et
Kristus piddi kannatama ja ülles-
tousma Surnust/ ja et seimane on
Kristus JEsus/ kedda minna teile ku-
lutan.

4. Ning monnigad neid uskusi ja
heitid ennast Paulusse ja Sila pole ja
suur hulk ~~inimäli~~ Kreekal
ja neid ~~ausama~~ ~~Maest~~ mitte pissut.

5. Agga need uskumatunnad
Judalissed said wihhasteks / ja wotsid
emese jure monnigad. Hulkjad/ kur-
jad Mehhed / ja saatsid Rahwast kol-
to jooksima / ja töstsid Mässamist Lin-
naas ja tormasid Jasoni Kotija päle / ja
püüdsid neid Rahwa sekka wia.

6. Agga kui nemmad neid ei leid-
nud / weddasid nemmad Jasonit ja
monnigad Wennad Linna. ällewade
ette / ja küssendasid: Need / ke keit Ma-
Jinna ütles ajamad / / ommad ka seie
tulnud.

7. Need wottab Jason wasto / ja
needsanniad keit tewad Keistri San-
na wasto / ja ütlewad / teist Kuningast
ollewa / JEsust.

8. Ja nemmad uskutasid Rah-
wast / ja Linna ällemad / ke sedda ku-
lid.

9. Ning kui nemmad Jasonilt ja
teist said Wabbandamist wotnud /
kastid nemmad neid lasti.

10. Agga Wennad saatsid sedda-
maid läbbi Sid Paulust ja Silast Per-
roe Linna. Kui nemmad sinna said /
läksid nemmad Judalihte Koggedusse-
Kotta.

11. Agga need ollid ausamad / kui
need / ke Tessalonika Linnaas ollid / sest
nemmad wotsid sedda Sanna koggona
hää Melega wasto / ja otssid igga
pääro Kirja sees / kas se ninda piddi
ollema.

12. Siis ussid niüd paljo neid / ^{ja ning ei mää}
ja pissid neid Kreekalite ausama
Maest ja Mehhid.

13. Agga kui Judalissed Tessaloni-
kastada said / et Perroe Linnaas Jun-
mala Sanna Paulussest kulutati /
tullid nemmad ka sinna / ja uskutasid
sedda Rahwast.

14. Agga siis saatsid Wennad Pau-
lust seddamaid Marehadit minnemas
Agga Silas ja Timoteus jäid sinna.

15. Agga need / ke Paulust saatsid /
wisid tedda Ateni Linna sadil / ja kui
nemmad Kätko said Silase / ja Timo-
teusse kätte / et nemmad otse ruttuste
tema jure piddid tullesma / läksid nem-
mad ärra.

16. Agga kui Paulus Ateni Linnaas
neid otis / siis wihhastas ennast temna
Walin temna sees / kui temna näggi /

se Pinnja koggoma wõra Jummalala-
 nistusse tõi oslewa.

17. Ja teima pügis kül ⁴nende Judaliste
 ja Jummalala k⁴aristifudea. Koggeduf-
 se-Rõijas / ja Turro pääl iggapääw
 nendega te temma jure juhtund.

18. Agga monnigad Epikuristid
 ja Toiko Ergad riidlesid temmaga /
 ja monnigad ütliid : Mis se Lõbba
 tabhabelda? Agga monnigad üt-
 lid : Tedda näisse ~~offaga~~ Jumma-
 lade Kulutama ~~offaga~~ / sest temma osli
 neile Jēssuse ja ~~Kristi~~ Illestoumissel ku-
 lutamid.

19. Agga nemmiad wõtsid temma
 kimul / ja wõtsid temma Kohto-
 Paika / ja ütliid : Kas meie wõime täda sada /
 mis mis Dypetus se osneb / mis summa
 õppetad?

20. Sest summa tood menda wõ-
 ra Aesja meie Kõrwade ette / sepär-
 rast tabhame meie nüüd täda / mis se
 osneb?

21. Agga keik Ateni Rahwas ja
 need Wõrad / ke ~~neile~~ Majahiffelid
 tulud / ei teinud muud / kui üsi San-
 nomid kõnnele da ja kuulda.

22. Agga Paulus seisis ke ~~ke~~ Koh-
 to-Paika / mis kutsuti Acreopaguks /
 ja ütliis : Ateni Mehed / minna nään /
 et teie keigepiddi wägga Ebbaussulis-
 sed ollete.

23. Sest minna olten läbbinennes
 ja teie Jummalala Tenistusse katsudes /

ka ühhe Altari leidnud / kelle päle osli
 kirjotud : ~~SE~~ EUNODIAI
 JUMMALALAKEDDA teie nüüd tääd-
 matta tenite / sedda kulutan minna teile.

24. Jummal / ke Ma-Ilma on tei-
 nud ja keik / mis temma sees on / sesam-
 ma / et temma Taewa ja Ma Issand
 on / ei ella mitte Käedega tehtud Rõija-
 des ~~seis~~.

25. Tedda ei tenita ka mitte Jumi-
 neste Käsi / osseks temmal mid-
 dakid wõaja. Temma annab issi kei-
 gile Elle ja Singe ja keik.

26. Ja temma on teinud ühhest
 Werrest keik Inimisse - suggu keige
 Ma pääl ellama / ja on määratud A-
 id / ja Nälad / mis temma ette on jääd-
 nud / ~~kutsuta~~ küs kaugele nemmiad
 peawad ellama.

27. Et nemmiad sedda Issandat piddid
 osima / kas nemmiad tedda / wõtsid
 tunda ja leida / ehk temma kül mitte
 igga ühhest meie süäst kaugele ep osse.

28. Sest temma sees ellame / ligu-
 me ja olleme meie. Minda kui mon-
 nigad teie Laulo- Teggiad / onnud
 ütteleid : Meie olleme ka temma
 Suggu.

29. Kui meie nüüd Jummalala
 Suggu olleme / siis ei pea meie mitte
 mõtlema hünastikke Oslemist Kulla-
 ehk Hõbbelä ellik Riwwi - Künjo sar-
 nane oslewa / mis Inimeste Künji
 ja Wõtte läbbi on tehtud.

17 / nantege, sen
/ senifid
/ sen

24 / kältege on kalha

18 / waidejed
/ titiel
/ fuft

25 / te k20/1/1

19

26 / t

20

27 / nit

21 / nende jurevshul mid ellama

28 / on

22 / 18. ing. kibi bayoveresepor
/ keijepide mid kumelal senite
/ enam mit kerhi f. 11111 rohuuhtg

23

30 | et | uetna | pawa

3

31 | | |

4 | | |

32

5 | | |

| |

6

33

7 | |

34 | | |

8 | | |

1.

9

2 | |

30. Sepárrast on Juumal kúil sed-
da Juumalusse Aega sallinud / agga
nánd kúlutab temma keigile Innines-
tele keiges Paigus / ~~emast~~ Battust
pöörda.

31. Sepárrast / et temma úbbe Pá-
ra on ~~nútt~~ nud / niil temma Ma-
Juna pále tabhab Kobbut moista
Oigusses úbbe Mehhe lábbi / kedda
temma seks on saádnud / ja pakkub
úhto keigile / párrast sedda / kui tem-
ma tedda on Surnust úllesárrata-
nud.

32. Agga kui nemmad Surnude
Úllestousimst kuulsid / panuid mon-
nigad sedda Naeruks / agga mon-
nigad útlid : Meie tabhame sind se
Asja polest ~~meel~~ teist puhko kuulda.

33. Ja munda láks Paulus nende
teiskit árra.

34. Agga monnigad Mehhed ~~heit~~
sid ~~emast~~ temma ~~poie~~ ja útsid / kenne
sás olli Dionisius / úks Kohto-Íssand /
ja úks Naene / ~~Mimmi~~ Samaris / ja
teid hendega.

Se XVIII. Pátuf.

1. **B**árrast sedda láks Paulus A-
tenist árra / ja tullit Korin-
tusse Finna.

2. Ja seidis úbbe Judalisse ~~Mim-~~
mist: ~~Ulla~~ / se olli Pontust perrit :
Se olli hilja Italia Maalt tulnud

omma Naese Priisillaga / sepárrast et
Keiser Klaudius olli kásknud keit Ju-
dalisse Roma Finna árramitta :
Nende jure láks temma.

3. Ring et temmal nendega úks
Annet olli / jái temma nende jure /
ja teggi Eódd / seist neimnad ollid om-
ma Anneti polest Teldi-Tegglad.

4. Ja úppetus Koggodusse-Kotias
iggópádw / ja sáti ~~oma~~ úffu jure neid
Judalisse ja Krelalisse.

5. Agga kui Silas ja Timoteus
Maatsedonia Maalt tullid / siis súnditi
Pahlus: ~~Waimist~~ ~~uhte~~ Judalistele
tunnistada / ~~Jesus~~ ~~ostida~~ Kristusa.

6. Agga kui nemmad wastopar-
nid ja teotasid / siis puistis temma om-
ma ~~Rided~~ / ja útlis nende wasto : Teie
Werré olgo teie Pá páál / minna ollet
puhhas / ja tabhan seist Maast Paggan-
nade jure minna.

7. Ja kui temma saált árrasáks /
sai temma úbbe / ~~Mimmi~~ ~~Jusluse~~
Kotta / se Juumalalá ~~teist~~ ~~ohti~~ / ja
temma Kodda olli otse Koggodusse-
Kotija kórwak.

8. Agga Krispus Koggodusse-Kotija
úllemb úkus Íssanda siise keige om-
ma ~~Kotjaga~~ / ja paljo Korinttessi / se
sedda kuulsid / ~~útsid~~ ja ~~ka~~ ~~sid~~ ~~emast~~
rúttida.

9. Agga Íssand útlis ~~Mimmi~~
lábbi Osel Paulusse: árra karda /
waid rági / ja árra olle mitte waig.

10. Sest minna ollen sinuoga / ja kessigi ei pea sinu päle ~~teema~~ / sulle kurja tehha. Sest mul on paljo Rahwast sesinnase Linna sees.

11. Siis ~~sinu~~ temma saäl ühhe Lasta / ja kuis Ruud / ja õppetas nende saas Jummalala Sanna.

12. Agga kui Kallion Abkaja Ma Waslitteja olli / siis tousid Judalised ühhe meeskõde ülles Paulusse wasto / ja wiisid tedda Kohto-järre ette.

13. Ning ütliid : Sesinnane ~~õpet~~ tab Rahwast / Käso wasto Jummalat temma.

14. Agga kui Paulus tahtis Suud lahti tehha / siis ütliis Kallion Judaliste wasto : Kut se üks lullekohtune Aste ehk kurri Eõ olleks / Oh Judalised! siis kufak sinu minna teid / ninda kui kohhus olleks.

15. Agga et se üks Kuisimanne on / Sanna / ja Nimmne / ja Käso pärrast teie saas / siis katste ishi. Sest minna ei tabha nende Astage ülle Kohto-moistja olla.

16. Ja temma ajas nemmad Kohto-järre eest ärra.

17. Agga keit Kretalised wotfid Costenest ühhe Koggodusse Koija llemas Kätte / ja pekfid tedda Kohto-järre ees. Ja Kallion ei holineud sest mudda-kiid.

18. Agga Paulus jäi sinna weel mitto Päwa / ja kui temma sai Wen-
Jummalalaa jätnud / läks temma

Laewaga Siria Male / ja temmaga Prejsilla ja Akila / kui temma omma Pää olli paljaks ajanud Kenkreas / sest temma olli (Lööda) tootanud.

19. Ja temma tulli Ewese Linna / ja jättis nemmad sinna. Agga temma ishi läks Koggodusse Kotta / ja kōnelis Judalistega.

20. Ja kui nemmad tedda pallusid / ennamb Agga ~~temme~~ se jure-jama / ei tahtnud temma mitte.

21. Waid jättis nemmad Jummalaga / ja ütliis : Minna pean ~~ette~~ sedda tullewa Pühha Jerusalemmas pidama / agga minna tabhan jälle teise tulla / kui Jummal tabhab / ja läks Eweseust ärra.

22. Ja kui temma Sefaria Linna sai / läks temma ülles / ja terretas Koggodust / ja läks alla Antiochia Linna.

23. Ja kui temma saäl sai ohud tiikki Aega / läks temma ärra / ja käis järre ~~Wido~~ Kalaatia ja Wigria Ma läbbi / ja kunitas keit Xingrid.

24. Agga üks Judalimne / Nimmne ~~Wido~~ Apollo Aleksandria Linnaast pärrit / üks wahwa Kōnne-Nices / tulli Ewese Linna / se olli waggero Kirjas.

25. ~~Teda~~ olli õppetud Manda Teep / ja olli tulline Waimus / ja õppetas sure hõlega sest Mandaast / ja motstis üks päines Johannest Kõnust.

26. Ja hakkas julgeste õppetama Koggodusse Koijas. Agga kui Akilas / ja

10

19

11 /feil

20 /el ~~latina~~ ~~de~~ ~~ruende~~

12

~~latina~~

21

/wiofite

13

/pue taggafi

22

14 /wot /munda

23

15

/uifi tad

16

24 / ~~latina~~ ~~de~~ ~~ruende~~ ~~latina~~

17

25 /pe /öppel

18

26 /iefinnare

27 / für mainiffete teu
| m. v. r. j. o. h. e.
| te. a. | h. o. f. o. n. i. e.
28

29 f. a. l. l.

1.

2.

3.

4.

5 - (on (te. a. l. l.))

6 / r. e. n. d. a. m. i.

7

8 / r. e. c. c. o. p. y. e. t. i. c. a.

9 / t. e. l. l. a. h. i. e.

10 / r. i. n. g.

11

12 / t. e. l. l. a.

13.

la Þrífilla tedda kullsid / rotsid nem-
mad tedda enestjure / ja selletasid tem-
male selgeminne árra Jummala
Leed.

27. Agga kvi temma tahtis Áhtasa
Male minna / ~~krótasid need~~ Bennað
(~~te tedda ollid maenitfernd~~) / nelle
Jungridele / et nemmad tedda þiddid
vassvotka. Kvi temma sinna sat /
arvitas / tenuma valto / ~~neid~~ / te ollid
ustliffuks sanud Arno lábbi.

29. Sest temma rottis wággewa-
steneid Judglis / arvvalifkust / ja ná-
tis Kirjalábbi / Jesuss ollida Kristus

Se XIX Þátul.

1. **A**gga se sündis / kvi Apollo Ko-
rintus ollid / et Paulus úlle-
mad Ma. þalkað lábbi
láis / ja tulli Eweso Pinna / ja kvi tem-
ma monnigad Jungrið leidis /

2. Útlis temma nelle : Kas tele of-
lete þáhha Waimo sanud / kvi teie ust-
liffuks fatte : Agga nemmad útlid
temmale : Meie ep olle ~~estades~~
kullud / þáhha Waimo ollida.

3. Þing tema útlis neile : Mis pále
teie síis ollere ristitud ? Þing nemad
útlid : Jóhannesse Ristutisse pále.

4. Agga Paulus útlis : Jóhannes
on kvi ristimud Þattustþóðrunisse Rist-
misslega / ja on Rahvale átreimud / et
nemmad selle síise þiddid uskna / te

párrast tedda þíðbi tullema / se on
Kristusse Jesusse síise.

5. Agga need / ~~íke~~ tedda kullsid /
onmad ristitud Jssanda Jesusse
Nimne pále.

6. Ja kvi Paulus Ráðd nende pále
vanni / síis tulli þáhha Waim. nende
pále / ja nemmad ráðsid roðrað Kele /
ja kulutasid Þrohvetid.

7. Ja neid keil ollid liggi taksteis-
kúmmend.

8. Agga temma láks Roggodusse-
Kotta / ja ráðis sulgeste kolm Rind / þp-
petas / ja ráðis neile Jummala Ri-
gist.

9. Agga kvi monnigad forvrad
ollid / ja ep uskud / ja kurtaste ráðsid
(Jssanda) Teesti Rahwa ees / láks tem-
ma nende jurest árra / ja lahhtas árra
need Jungrið / ja ráðis tggavdár
úbbe Mebbe Kollis / te kurtati Tran-
nuffels.

10. Ja se sündis kaks Áasta / ninda
et keil / te Ásta Maal ellasid / Jssanda
Jesusse Sanna satd kullda / Judalif-
sed kvi Krelatiffid.

11. Þing Jssandal ei teinud mitteal-
vrad Leggusid Paulusse Ráe lábbi.

12. Rinda et nemmad ka temma
Þhho pále Higg-ráttid ja Þóðled hai-
gede pále rotsid / ja Edrowed neist árra-
lahkusid / ja kurtad Waimud neist wál-
jaláksid.

13. Agga monnigad Hultjad Ju-
da.

dallisse/ ke Pausiad ollid/woitfid kätte/
Issanda Jesusse Minime nende päle
nimmetada/ kel kirjjad Waimud ollid/
ja ütli: Meie wannutame teid är-
ra Jesusse polesti/ kedda Paulus kulu-
tab.

14. Agga ^{nende kullu} monnigad neist/ ke sedda
teggid/ ollid ~~ikke~~ Judallisse üllema-
Preestri/seitse Boega.

15. Agga se kurri Waim wastas ja
ütli: Jesust tunnen minna/ ja Pau-
lust tään minna/ agga kes teie olletel

16. Ja se Innimenne / kelle sees se
kurri Waim olli/ kargas nende päle/
ja kui temma sai Woimust nende üle
sanud/woitit temma neid ärra / nin-
da et nemmad allasti ja hawatud
Kosja ~~se~~ ärrapöggenesid.

17. Agga se sai tända keigile Juda-
kistele ja Kreekistele / ke Eweso Limas
ellasi: Ja Hirmi tulli nende keigide pä-
le/ ja Issanda Jesusse Minimä kideki
wägga.

18. Ja neid tulli/ka paljo / ke usk-
likkuls ollid sanud/ ja tunnistasid / ja
kulutasiid omma Tegastid.

19. Agga paljo neist/ ke Liga-kunsti
ollid prutunud/toid kofko Ramatud /
ja põlletasiid nemmad keigide nähhes
ärra / ja arwasid nende Hinda ülles/
ja leidsid sedda Rahha ellewa wiis-
kümmeend tuhhad Hõbbe-Tütli.

20. Niwäggetwante kastrois Issanda
Sanija/ ja sai Woimust.

21. Kui se olli sündinud / woitit

Paulus Waimus ette/ Maatsedonia
ja Ahkaja Maast läbbi minnes Jeru-
salemma minna/ ja ütli: Kulmitg-
na saan sääl künud / siis pean minna
ka Roma Linna udggema.

22. Ja temma läkkitas kaks neist/
ke tedda tenisid/ Timoteust ja Erastust
Maatsedonia Male / ja jäi isit ~~ist~~
Ajaks Asia Male.

23. Agga selsammal Aial et touf-
nud mitte pissud Tülki se (Issanda) Te
pärrast.

24. Sest üks Minimä Teimetrus
üks Kuldsep teggi Dianak hõbbe Kir-
kop / ja satis neile Annimeti Meestele
mitte pissud Kastro.

25. Reid koggus temma kofko / ja
keik ke sesamuna Eö jures Abbi-Mehhed
ollid/ ja ütli: Mehhed/ teie täate/ et
meil sest Annimetist Kastro on.

26. Ja teie näte ja kulete / et sesin-
nane Paulus mitte ukspäines Ewe-
sus / waid ka liggi koggona Asia
Maast paljo Rahwast ärraetsitab / ja
ärra ~~arwast~~ ~~at~~ / üteldes: Et need ep
olle mitte Jummasid/ mis Kääbega
on tehtud.

27. Agga se ~~sa~~ meile mitte üks-
päines sedda Rahjo/et meie Annimet en-
namb middaki et maksu/ waid et ka se
sure Jummal se Diana pühha Kodda
milski pantakse/ ja ka temma sure ~~Ar~~
ärra ~~at~~ / kedda koggona Asia ja
wia ~~su~~ kui Jummalat temb.

28. Ag-

|päivä

14 | Seura

22

|puhuan

15 | tie

23

16

|leppäsaari

24 | kiviä hiekkaa ja ei saakka

17 | rakuoli

25

|ammatti

18

26 | ja keige
|seur |ammatti ja

19 | neii
|neii

27

|puu on
|kivi

20

21

28 | rakuwa

36 | rakuwa
fina woto rapita

29 | ma ker oli waga lezzane dji
| wonega | tinnio

37

30

38 | ma walitfejau

31 | tanno peale

39

32 | Hulex

40

33 | lita

34 | rakuwa | pifendafu

1

35

2

28. Agga kui nemmad sedda kuul-
sid / said nemmad täis Wihha / kisten-
dasiid ja ütliid : Suur on Ewefolme Zi-
ana.

29. Ja se Ein sai täis Maffamist /
ja neinad jooksid / ühhe meliste / ühhe
nähtawa Palkapäle / ja wotsid kinni
Kajust ja Aristar Kust / ke Maatsedonia
Maalt ollid / Paulusse Seltsi-mehhed.

30. Agga kui Paulus Rahwa sek-
ka tahtis minna / ei lastnud Jüngrid
tedda mitte.

31. Agga monnigad Asia Ma ülle-
mad ollid ka temna Söbbrad / need
lalkitasid temna lure / ja pallusid / et
temna mitte ei peaks minnema
na nähtawa Paika.

32. Ja teine kiffendas sedda / teine
teist : Sest se Koggodus olli seggamis-
s / ja suurem Seta ei taadnud mitte /
niis parrast nemmad ollid kofko tulse-
nud.

33. Agga Rahwa süast roocti Alek-
sander wälja / sedda Judalised ette
korkasid. Agga Aleksander nähtis Kde-
ga / ja tahtis Rahwa kuuldes ennese
teft kofka.

34. Agga kui nemmad moistsid / sed-
da Judalift ollena / siis karkusid teit
ühhe Hälega / ja kiffendasid liggi kaks
Lundi : Suur on Ewefolme Liana.

35. Agga kui se suur Koftokirjotaja
Rahwast sai waigistianud / ütliis teina :
Eweso Mehhed / missugune Inniunen-

ne peaks olla / ke ei peaks taadma /
et Ewefolme Linn se suure Jummalala
Liana / ja se Laewast mahhalange-
nud (Kuijo) Hoidja on?

36. Et nüüd ütli sedda et wot kat-
gada / siis peate teie walg olla /
ja ühtegit äkkilisse Melega teggema.

37. Teie ollete need Wehbed se-
tonud / ke ep olle Kirko-risujad / egga
teie Jummalala - teotajad.

38. Agga kui Demetriusse / ja neile
Ammeti-Meestele / ke temnaga on /
kellegi päle muddakid on kaebamist / siis
petakse Kohhut / ja on Kofto-üffendad /
kaebago (nemmad) : teine, teise päle.

39. Agga kui teile müüd Asja on
kuisimist / siis sünnib sedda õige Kog-
godusses sees selletada.

40. Sest meile tulles karta / et se
tänapawase Maffamisse parrast
meie päle weel kaebatakse / ja meil ep
olle ühtegit Asja / meiga meie woime
wasjata / sefama Kofto-joeksmisse parr-
rast. Ja kui temna sedda sai ütelnud /
lastis teina sedda Rahwast ärramina.

Se XX. Wätul.

1. **S**ui nüüd se Maffaminne olli
waigistud / kuisus Paulus
neid Jüngrid ennese jure / ja
kui teina neid sai Jummalaga wätnud /
läks temna ärra / Matsedonia Male
minne.

2. Ja kui temna neid Masd sai
läbbi

lähbi kätuud / ja neid mitme Sanna-
ga maenitsenud / tullsi temma Kraka
Male.

3. Ning kui temma ^{sinna} kolm
Kund olki roibinud / ja need Judalised
teddatatka noudsid / kui temma (pid-
di) Siria Male minnema / siis olki
temmal se Nou / Maatsedonia - Ma
lähbi jälle taggasi tulla.

4. Agga Soppater Berroest satis ted-
da Asia-Masadi / ja neist Tessalonia
kiffest saatsid tedda Aristarkus / ja Se-
kundus / ja Kajus Terbenist / ja Timo-
teus ; Agga Asia-Maast Eigitus ja
Trowimus

5. Meed läksid eel / ja ootsid meid
Troade Linnas.

6. Agga meie läksime Laewaga
parrast neid maggusa Leiba Päiwit
Wiltppist ärra / ja saline nende jure
Troades / rotendal Päwal / ja ollime
sädal seitse Päwa.

7. Agga esimessest Naddala Püh-
hal / kui Jüingrid kofko tullid Leiba
murdma / oppetas Paulus neid / ja
tahtis teisel Päwal ärraminna / agga
se Jutlus kettis kettis ^o sadik.

8. Agga sääl olki mitto Känalt ül-
leinas Laas / kussa neimad kous ol-
lid.

9. Agga üks noor Mees Nimgid Et-
tikus irus Akna pääl / ja ^{ja} raskes
maggama / kui Paulus kaueminne
rögis / kui nüüd Une tedda wottis / lan-

gis temma kolmanda Laa laelt mah-
ha / ja tõsieti surmud ükses.

10. Agga Paulus läks alla / ja
hättis ennast temma päle / ja hakkas
temma limber kinni / ja ütlis : Sege
tehke Tülisi / sest temä Hing on ~~(weel)~~
temma sees.

11. Ning temma läks ükses / ja mur-
dis Leiba / ja söi / ja kõneles paljo
Päwa Koidoni / ja läks ninda ärra.

12. Ning neimad töid sedda noort
Meest ellawalt // ja ^{sa} mitte pissut
rõinustud.

13. Agga meie läksime eel Laetroa /
ja salime Affoni Linna / ja tahtsime
sääl Paulust ennese jure wotta / sest
ninda olki temma kästnud / ja temma
tsi tahtis Talla tulla.

14. Kui temma nüüd meiega kofko
sat Affonis / wotsime meie tedda ennese
jure / ja tullime Mitilemi Linna.

15. Ja sääl läksime meie ärra Lae-
waga / ja salime teisel Päwal Ktoni
tohta / ja Päwal tagga läksime meie
Sannusse Sare liggi / ja salime Trog-
lio Linna / ning ta Päwal tagga salime
meie Mileto Linna.

16. Sest Paulus tahtis Ewesust
möda-minna Laewaga / et temmal ei
pidand tarwis olla Asia Maast
Aega niwõtada. Sest temma tõttas
nellil Pühhi-päwaks Jerusalemma
saa / kui ta eal woiks.

17. Agga Mileto Linna läkitas
temma

temma Erwefo Pinta / ja kuisus need
Koggodusse-Wannamad ennese jure.

18. Agga kui nemmad temma jure
tullid/ üllis temma nendele: Teie taa-
te fest esimessest Päwast/ kui minna
Nia Male tuulin/ kuida minna iggal
Nial teie jures ollen olnud/

19. Issandat tenides teige Allan-
dussega/ ja mitme Silma-pissara ja
Kiwiatussega / mis mul on sindinud
Judaistse Lakka-Roudimisse läbbi.

20. Kuitao minna ep olle middakid
aitelmatta jätnud / mis teile tarwis
piddi ollema/ mis minna teile ep ollesin
kulutanud / ja teid oppetanud aw-
walikkult/ ja Koddasid möda.

21. Ja ollen tunnistanud/ Judaist-
sete kui Kreekatistete/ Paktust- pöde-
mist Jumala pole / ja sedda Usko meie
Issanda JEsusse Kristusse list.

22. Ja nüüd/ waat/ minna Wal-
mus seotud lähhan Jerusalemma/ ja
ei taa mitte/ mis mul saäl woib juhtu-
da.

23. Kui agga sedda/ et pühha Wain
igga Pinnas tunnistab / ja ütleb/ et
mind Kõdikud ja Willetsused saäl
ootwad.

24. Agga minna ei holi fest midda-
kid / et pea ka omnia Esso Issimitte
Kõiks / et minna agga omnia Ann-
metit Kõmoga lõppetan/ ja sedda Te-
nistust/ mis minna ollen sanud Issan-

da JEsusse Kõest / tunnistada sedda
ArmoOppetust Jumjala Armust.

25. Ja nüüd waat / minna tään/
et teie keik ei ja eal ennamb minna
Silmi nähha/ kelle jures minna ollen
läbbi läinud/ Jumjala Kigi Kuluta-
des.

26. Sepärrast tunnistan minna
teile tämmasel Päwal / et minna puh-
has ollen teigide Werrest.

27. Sest minna ep olle ühtegit
Jumjala Rou teile kulutamatta
jätnud.

28. Sepärrast pange issi ennast
ja keik Karja tähhale/ kelle päle teid
pühha Wain on Piiskobiks pannud/
Jumjala Koggodusse eest/ Murres
piddada/ sedda temma omnia enne-
se Werre läbbi on tunnastanud/

29. Sest minna tään sedda/ et pär-
rast minna Arraminnemist teie sekka
tullewad hirmsad Huntid / ke Karja-
le Armo ei anna.

30. Ka teie ennese saast toustwad
Mehhed / ke Walle-Oppetused rääg-
wad / et neimad woiksid Jungriid
ennese järrele awwattelleda.

31. Sepärrast walwage ja mõttel-
ge / et minna kolmel Aastal/ Dõd ja
Päwa ep olle jätnud igga üht Sil-
ma-pissaradega maentseada.

32. Ja nüüd annan minna teid/
Wenwad/ Jumjala ja temma Arma

Sanna hõlõks/ ke wäggerw on ülle eh-
hitada/ ja teile anda Pärändust keigi-
de sades/ ~~tedda~~ pühhitsetusse.

33. Minna ep olle kellegi Hõbbe-
dat/ Kusda/ ~~ep~~ ihhesdanud.

34. Agga teie tädete issi/ et need sin-
naset Käed ommad teeninud minno ja
neude Tarweduffel / ke minnoga on
olnud.

35. Minna ollen teile keif näitnud/
et/ ninda Lõdd tehhes/ neid nõdroh pe-
ab wasto-wõetama/ ja Issanda Jesusse
Sanna Meles petama / mis temma
on issi ütelnud : Onfamb on anda/
kui wotta.

36. Ja kui temma sedda sai ütelnud/
langis temma omma Põlwele päle
mahha/ ja piddas Põlwet neude keigi-
dega.

37. Agga üks suur Nutminne tou-
fis keigile / ja neimadlangsid Paulusse
Kaela umber/ ja andsid temale/ Snud.

38. Keige ennamiste teggi nelle se
Sanna haiget / mis temma ütelnud/
et neimad temma Silmi ei piddanud
ennamb näggema/ ja neimad saatsid
tedda Laewa

Se XXI. Pätul.

Agga se sündis / kui mete nelst
Pärälakõsime / ja ärralaks-
ime/ satime meie otje kõbbe Koo

pe hõlõks me. ja hõlõks

Sare/ ja teisel Päwal Rodo/ ja süält
Patarä Sare.

2. Ja kui mete ühhe Laewa leidsime/
mis Wõnitsia Male läks/ afeime
mete sisse/ ja läksime ärra.

3. Agga kui mete Sitõrus Sare
nähha satime/ jättsime meie tedda pah-
hemale käle / Wälksime Laewaga Si-
ria Male/ ja satime Tirow Liina/ sest sinna
piddi se Laew omma Koorina/ tühhen-
däina.

4. Ning kui meie säd/ Ningrid leid-
sime / jäime meie sinna seitse Päwa.
Need ütliid Paulussel/ Wainio läbbi/
et temma mitte ei piddand ülles Jeru-
salemma minnema.

5. Agga kui meie neid Põlwet säd
ollime olnud / tullime meie wõ/ ja / ja
läksime ärra / ja neimad saat / durid
Maeste ja Lastega Linnast wälja / ja
langsime Põlwele mahha Kassa äres/
ja piddasime Põlwet.

6. Ja kui meie teine teist saime Jun-
malaga lätnud / afeime meie Laewas
Agga neimad põdrsid jalle taggasi
omma Kotjo pole.

7. Ja meie läksime Laewaga Et-
rust ärra / ja satime Toloma/ Linna/
ning terretasime neid Wende / ning
sätime ühheks Päwaks nende jure.

8. Teisel Päwal läksime meie wäl-
ja / ke mete Paulussiga ollime ja tulli-
me Sesaria Liina/ ja meie läksime Ewan-
gelis

1/10/01

33 / egg

2

34

3/10/01

35

4

36

5

37 / mitochondria

6

38

7/10/01

1

8.

9

17

10

18

11 | padur | pade

19

12 | ^uiller

20 | ^uiller | piddam

13 | piddam

21

22

14

23

15

24 -

16 | eneseya

gelisti Williprusse Kotta / te olli üks
neisti seitsmäss / ja jäime temma jure.

9. Ja temmal olli nelli Tittart / need
ollid Neitsid / ja kulutasid tulkewad
Asjat.

10. Agga kui meie mitto Päwa sinä
jälme / siis tulli alla üks Prohwet /
Dinimist Agabus Juda Maalt.

11. Ja kui temma meie jure tullid /
wootis temma Paulusse Wõ / kätis
omma Kääd ja Jallad / ja ütli: Sed-
da ütleb pühha Wain / sedda Meest
kenne pärrast se Wõ on / ~~se~~wad Ju-
dalissed Jerusalemmas ninda kinni /
ja andwad tedda Pagganade Käte.

12. Agga kui meie sedda kulime /
pallusime meie tedda / ja se Rahwas /
mis jääl ellas / et temma mitte ei pid-
dand Jerusalemma minnema.

13. Agga Paulus wastas: Mis teie
tete / nuttes ja minno Südda kurtwa-
stades? Sest minna ey olle mitte üks-
pätines walms / ennast lastma kotta /
waid ka surra Jerusalemmas / Issan-
da Jesusse Nimmie pärrast.

14. Agga kui temma meie ^{meie} ~~Sanna~~ ei
wotnud ~~kuuda~~ / jäime meie woat / ja
ütline: Manda Lahtimenne sündo.

15. Ja pärrast neid Päwöl panni-
me meie Riistad mahha / ja läksime
alles Jerusalemma.

16. Agga meiega tussid monnigad
Jungrid Sefariast / ja ~~tõidwad~~ meie ju-
re ühhe wana Jungri / sedda Mnafont /

ühhe Siipri. Ma Mehhe / kelle jure
meie piddime korreris minnema.

17. Ja kui meie Jerusalemma sal-
me / siis woitsid meid Wennad hääl
Meel wasto.

18. Agga teisel Päwal läks Pau-
lus meiega Rakobi jure. Ja keit Wan-
namad tullid sinna.

19. Ning kui temma neid sai terre-
tanud / ütli: temma keit korra pär-
rast alles / mis Jummal Paggana-
de jäas olli teinud temma Anneti
läbbi.

20. Agga kui nemmad sedda kulisid /
kuitsid nemad ~~sedda~~ Issandat / ja ütli
temma wasto: Sinna nääd Wend /
kui mitto tuhhad Judalissed / te
wikkiks sanud / ja ~~on~~ keit / kanges
Käso. ~~Woudjad~~.

21. Agga nemmad on sinnust sanud
kuulda / et sinna pead õppetama Mo-
sesest ärratagganema / keit Judalissed /
te Pagganade jäas ellawad / üteldes:
Et nemmad et pea Boeg-kapsi üm-
berleitama / egga ^{meie} ~~se~~ kombe järrele ei-
ama.

22. Mis niüd on (~~teha~~)? Otse
sõeste peab Roggodus kokko tullemas /
sest nemmad sawad kuulda / et sinna
olled tulnud.

23. Siis te niüd sedda / mis meie
sulle ütleme: Meil on nelli Meesi /
kennel on Eootus ennese pääl.

24. Wotta neid ennese jure / ja püh-
hast /

hassa ennast nendega / ja te sedda Kul-
so nende pärrast / et nemmad Pääd
päljaks ajavad / ja et keigile tãda saab /
et se tabta ühtegi ei õlle / mis nemmad
sinnust on kuulnud / waad et sinna ka is-
si ninda ellad / ja teed Käsko järrele.

25. Agga neile Pagganille / te
ustlikkuse on sanud / olleme meie Kir-
ja lätkitanud / ja säädnud / et nemmad
ei pea neist ühtegi pidama / kui ag-
ga ennast holdima wõra Jumjala
Ohwri / ja Berre / ja ärralätkast
Lojusse / ja Bordo-Ello cest.

26. Siis wõttis Paulus need Meh-
hed ennese jure / ja lastis ennast teisel
Päwal nendega puhhastada / ja läks
Jumjala Kotta / ja kulutas / et tem-
ma tabtis neile Puhhastamisse Päl-
reile jaad seiwike / kui igga ühhe cest
nende sääst Ohwrid todi

27. Agga kui need seitse Päwad
hakkasid wisa sama / näggid tedda Ju-
daliffed / te Äsja Maalt ollid / Jum-
nala Kottas / ja ajasid ülles teid Rah-
wast / ja wõttid tedda kinni / ja kis-
sendasid:

28. Israeli Mehhed ^{halec wpa} ~~awoitage~~ ;
Se on se Mees / te seinnase Rahwa
wasto / ja Käsko wasto / ja seinnase
Äsime wasto keiges Paigus keik õp-
petab ; Ja päle sedda / on temma neid
Kreäkast Jumjala Kotta wõtta-
nud / ja sedda pühha Paika ärrateo-
tanud.

29. Cest nemmad ollid enne näi-

nud temmaga Linnas ollewad Tro-
wimust / ühhe Ewelist / temmast
mõtsid nemmad et Paulus tedda ollt
Jumjala Kottg wõttanud.

30. Ning koggona Eritõustis ülles /
ja Rahwas joostid kokko / ja nemmad
wõttid Paulust kinni / ja kättid tedda
wõlisa Jumjala Kottast / ja sedda-
maid pandi Üksed lukko.

31. Agga kui nemmad püüdisid tedda
ärratappa / sai üllemb Wä. Pälit
tãda / et koggona Jerusalemi olli Mäs-
samist tõsinud.

32. Se wõttis seddamaid Sõdda-
Mehhi / ja Pälitid ennese jure / ja
tulli joostes nenda sekka. Agga kui
nemmad üllemad Pälitko / ja neid
Sõdda-Mehhi näggid / jätsid nem-
mad järrele / Paulust pekemas

33. Siis tulli se Pälit liggi / wõt-
tis tedda kinni / ja kästis tedda kahhe
Abhelastiga kinni panna / ja küsis / kes
temma pidid ollema / ja mis temma
ollt teinud.

34. Agga Rahwa sääst kiffendas
teine sedda / teine teist. Ja kui temma
ei woind öiete sedda Äsja tãda saa
Mässamisse pärrast / kästis temma
tedda Kantsi wia.

35. Agga kui temma Meppi päle
sai / siis pidid need Sõdda-Mehhed
tedda kandma / se Rahwa Päletun-
gimisse pärrast.

36. Sest se Rahwas tulli Hullest
jâr.

1000000000

30 | jotta kukaan

25-

90 | harkittiin määrän
| hankintaa
| uusia

31

| kukaan

26

| jotta alitettiin lopetus ja jäi jättäminen
| kukaan

32

| kukaan

27

| lausuttu kukaan, jättäminen
| ja jättäminen kukaan ja jättäminen 33

28

| jättäminen

34.

29

35

30
=

36

27 | over mid Lubba

4 | kungäta

28

5 | ivad

29 | 1/2 | maes

6

40

7 | kungäta

8

12

9

2

10 | utgga

3

11

relé/ ja kullendas : hukka temma ärra

37. Ja kui Paulust jubba Rami piddi rovdama/ ütliis temma üllema- Pälitko wasto : Kas ma tobhin mid- dakid sulle rägida ? Agga temma üt- lis: Kas sa moistad Krefa-keelt.

38. Eks sinna olle se Egipti-Ma Mees/ ke enne neid Päiwi Mässamist töstis / ja wäis wälja kõrbe nelli tuh- hat Mörtökap?

39. Agga Paulus ütliis: Minna ollen Judaline Tarsust / ja übbe Siliitsia kulus Linna Keddani. Agga minna pallun sind/ anna mulle Lubba Rahwa wasto rägida.

40. Ja kui temma Lubba andis/ af- tus Paulus Reppi päle / ja päitlis kätga Rahwale / ja kui keik waidjad/ rägis temma neile Ebrea-keel / ja üt- lis:

Se XXII. Päituf.

1. **M**ehhed/ Wennad/ ja Wan- namad/ külge/ mis min- na nüüd entese eest koston teie wasto.

2. Agga kui nemmad kuulsid/ et temma Ebrea-keel nende wasto räg- tis/ jäiwad nemmad waigsemaks / ja temma ütliis:

3. Minna ollen Juda-Ma Mees/ sündinud Tarsus Siliitsia-Maal/ ja ülles lastwatud sesinase Linna sees/ Ka- malieli Jalge ees/ õppetud keiketange-

ma Wannamade Kässus / ja ollen kowwa Junnala-Moudja/ninda kui teie keik tännapäädw ollete.

4. Ke minna sedda Teep ollen kan- gesse taffaktusarud Surmani / kōites ja Wangi-Torni sates Mehhi ja Raesi.

5. Ninda kui mulle üllemb- Pree- ster ja keik Wannamad/ ~~Satt~~ Tuuis- tust aind/ kelleit minna ka ollen Kirja wotnud Wennadele wia / ja läskin wälja Tamasko Linna / neid/ ke sääl piddid ollema/ kinni kōita ning Je- rusalemma wia / et neid piddi nüh- heldama.

6. Agga se sündis/ kui minna Te pääl olin / ja liggi Tamasko Linna sain/ Louma Ajal/ pästis ärtiselt minno ämber üts suur Walgus Taewast.

7. Ja minna langsin mahha/ ja ku- lin übbe Häle mulle litlewa : Saul/ mis sinna mind taffaktusad?

8. Agga minna wastasin: Issand/ tes sinna olled? Ja temma ütliis mul- le: Minna ollen Jesus Raatiärettist/ sedda sinna taffaktusad.

9. Agga need / ke minnoga ollid/ näggid kui sedda Walgus / ja ~~ahmasid~~ ^{ku} wägga/ agga sedda Häält/ mis mulle rägis / ei kuulsud nemmad mitte.

10. Agga minna ütlin: Issand mis pean minna teggema? ~~A~~ Issand üt- lis mulle: Toust ülles/ mine Tamas- ko Linna / sääl peab sulle õöldama teie/ mis sulle on säetud tehha.

11. Agga kui minna sesamma Wal-
gusse-seigusse, pärrast ei woinud näh-
ha / tallotadi mind kaeviddi neist/
ke mino Seltist ollid/ ja sain Lamas-
ko Linna.

12. Agga ~~ke~~ Kästo polest jumma-
lakartlit Mees/ Ananias / kennel hä
Tunnistus olli teigist Judalistest / ke
sääll ellastid/

13. Se tulli minno jure/ astus liggi
ja ütliis minno wasto: Saul/ Wend/
wata ülles / ja minna waatsin selsam-
mal Tunnit temuna päle.

14. Agga temma ütliis: Mele Wan-
namade Jummal on sind ärrawallit-
senud / et sinna temma Tabimist pead
tundma / ja sedda Sigedat (Kristust)
näggena / ja Häält temma Suust
kuulma.

15. Sest sinna pead temma Tun-
nistaja olla keige Inimeste was-
to/ neist Asjust / mis sinna olles näi-
nud ja kuulnud.

16. Ja mis sa nüüd otad? Touse
killes/ ja lasse enast ristiida/ ja ärrapes-
ta sinno Pattud/ ja hua Appi Issanda
Nimmi.

17. Agga kui minna jälle Jerusa-
lemma tullin / ja Palwet piddasin
Jummala Kotias/ siis sündis/ et min-
na ennest ärra sain.

18. Ja näggin tedda (Wüst) mulle
ütlewao Lotta ja minne noppeste ärra
Jerusalemast/ sest nemmad ei wotta
sinno Tunnistust minust mitte wasto.

19. Ning minna ütlin: Issand nem-
mad täädwad issi / et minna Bangi
wot~~sin~~ ja persin Koggodusse-Kotja-
de kes neid/ ke sinno süsse ustsid.

20. Ning kui Tehwanni sinno Tun-
nistaja Wer~~st~~ ärrawallati / seisin
minna ka sääll liggi/ ja mul olli temma
Hullak~~aste~~ pärrast hä Meel / ja
holdsin nende Riided/ ke tedda tapsid.

21. Agga temma ütliis mulle: Min-
ne/ sest minna tabhan sind laugele
Pagganade sella lätkitada.

22. Agga nemmad kulis tedda se-
Sanna-sadil/ ja töstsid omma Häle/
ja ütliid: Hulka sedda süggus ärra Ma
päält/ sest temmaale sunni mitte ellada.

23. Agga kui nemmad küssendasid/
ja omma Riided Selja pääst ärra heitsid
ja Pörmowasto Tactwa wiskasid/

24. Kästis se illemb Pälit tedda
Kantsi wia/ üteldes/ et tedda piddi
Pütsa püga weskstama ja küsütama/ et
temma woiks tada sada/ mis Sü pä-
rast nemmad ninda temma päle kis-
sendasid.

25. Agga kui nemmad tedda Rih-
madega linnisidusid / ütliis Paulus
Pälilko wasto / ke sääll jures seisis:
Kas teil/ lubba on üht Roma-Linna
Meest ihna lohtomoisimatta Pit-
sa püga wästta?

26. Agga kui Pälit sedda kulis/ läks
temma / ja kulutas sedda illema Pä-
lilulle/ ja ütliis: Katsi/ mis sa wottad
tehha

12

19

13

20

14

21

15

22. /esante /et ta peal allan.

16

23. /esante

17

24

18

25. /fain kiviwenitand
/felle
/sate mi k...a ille kolhur viinud
26.

27 | meer

2

28 | clouma Litta

3

29 | icelle

4

5

30 | d'innup
| k'ia

6 | k'ifcandor

31 | k'ifatar

7

32

8

33

9

tebha? Sest sesinnane Innimenne on
 üls Romalane ^{one} ~~one~~ ^{one} ~~one~~

27. Siis tulki se üllemb-Pälil tem-
 ma iure ja ütliis: ütse mulle/ olled sinna
 üls Romalane? Ning temma ütliis:
 Minna ollen.

28. Ja üllemb-Pälil wastas: Min-
 na ollen sure Rahhaga sedda/ ~~sedda~~
 miks-kohhut enneselle saatnud. Ag-
 ga Paulus ütliis: Agga minna ollen
 ta (Romalane) sündinud.

29. Siis läksid seddajad need
 temma jurest ärra/ ~~te~~ ^{te} ~~te~~ ^{te} pididid
 küsimä/ ja se üllemb-Pälil kartis/ kui
 temma tãda sai / et temma Roma-
 Mees olli/ ja temma tedda olli kani-
 siddenuud.

30 Agga teisel Päwal tabtis tem-
 ma diele tãda sai / miks pãrrast weis-
 tuda/ ja pãstis tedda ~~sedda~~ ^{sedda} ~~sedda~~ ^{sedda} lahti/
 ja lastis need üllenud Preestrid ja nen-
 de ~~leggone~~ ^{leggone} ~~leggone~~ ^{leggone} kohhut kottotulla/ ja
 tõi Paulusi wãlja/ ja ~~pann~~ ^{pann} ~~pann~~ ^{pann} tedda nen-
 de ette.

Se XXIII. Pãtuf.

1. **A**gga Paulus watis sure Koh-
 to pãle / ja ütliis: Mehhed
 Wennad/ minna ollen teige
 hã Suddaine - tunnustussega Jum-
 mala ees ellanud sesinnase Päwa-
 sabil.

2. Agga üllemb-Preefter Ananias
 lastis neid / ~~te~~ ^{te} ~~te~~ ^{te} temma liggi setsid/ tem-
 ma Su pãle lãia.

3. Siis ütliis Paulus: Kõl Jum-
 mal sind lõõb / sinna ~~Waltete~~ ^{Waltete} ~~Waltete~~ ^{Waltete}
~~Waltud~~ ^{Waltud} Sein. Istud sinna/ ta moistad
 Kãsto iãrrese minno pãle Kohhut/ ja
 lastid mind lãia Kãsto wasto. ~~Le~~

4. Agga need te (temma) liggi set-
 sid/ ütliid: Sõinad sinna Jummal
 õllemat-Preestrit?

5. Ning Paulus ütliis: Wennad/
 minna ei tãadnud mitte / et temma
 üllemb-Preefter on/ sest se on kirjutud/
 sinna ei pea omna Rahwa õllemat
 mitte sõimama.

6. Agga kui Paulus tãdis/ et teine
 Ossa olli Sadutseridest/ ja teine (Ossa)
 Wariseridest/ ~~hãdis~~ ^{hãdis} ~~hãdis~~ ^{hãdis} temma sure Koh-
 to ees: Mehhed/ Wennad / minna ollen
 Wariseer / ja Wariseri Boeg/ minno
 pãle moistetasse Kohhut/ Potusse ja
 surnude Õllestousimisse pãrrast.

7. Agga kui temma sedda sai rãgi-
 nud/ tõiis Riid Wariseride ning
 Sadutseride wahhel/ ja se Hult lah-
 tus ühhest ärra.

8. Sest need Sadutserid ei tãle ol-
 sewa Õllestousimisi egga Inglid/ egga
 Waino: Agga Wariserid tunnista-
 wad mollemad (ollena).

9. Agga suur Karjõminne tõiis/
 ja kui kirjatundjad Wariseride Hul-
 last Õllestousid/ riidlesid nemmad/ ja

ütlid: Meie ei leia ühtegit Kurja se / In-
ninesse päle: Ons agga üks Baitu et-
liel Ingel temmaga rägimud / siis
ärge rüdelegem mitte Jumala wasto.

10. Agga kui se Massamine sureks
läks / kartis se illemb Pälit / et Paulust
neist peaks lahti kistama ja käskis
Sõdda Wäggi alla minna / ja tedda
nende sääst ärra tõmbada ja Kantsi
wota.

11. Agga teisel Osel seisis Issand
temma jures / ja ütliis: Olle julge
Paulus / sest otse kui sinna minnust Je-
rusalemmas osled tunnistanud / nin-
da pead sinna ka Roma Linnas tun-
nistama.

12. Agga kui Walge sai / läksid
mõnnigad Judalised kofko / wandusid
issi ennast ärra / ja ütliid / ennast ei süa /
egga jua tahtsua / ennego neimnad
pidid Paulust sama ärratappud.

13. Agga neid olli enamib kui nel-
likümme / se ninda olliid kofko wan-
dunud.

14. Need läksid illema Preestride
ja Wannamade jure ja ütliid: Meie
olleme ennast Wandumissega ärra-
twandunud / ühtegit Subhu wotta /
ennego meie Paulust olleme ärratap-
nud.

15. Sepärrast andke teie nüüd täda
Sõdda Pälitkule / ja sure Kohule ka /
et temma tedda Home teie ette toob /
kui tahhaksite teie, teyung Isja

parramine kuulda: Agga meie olle
me walimid tedda ärratappa / ennego
temma teie ette saab.

16. Agga kui Paulusse De Poeg
sedda Karwalat Nou kulis / läks tem-
ma / ja tulst Kantsi / ja kulutas sedda
Paulustele.

17. Agga Paulus kutsus ennese ju-
re ühhe Pälitko / ja ütliis: Wi se Poise
üllema Pälitko jure / sest temmal on
middakid temmale rägimist.

18. Se wottis tedda / ja satis tedda
üllema Pälitko jure / ja ütliis: Se tõt-
detud Paulus kutsus mind ennese ju-
re / ja palus sedda Poise sinu jure wota /
sest temal on middakid sulle rägimist.

19. Agga se illemb Pälit wottis
tedda Käepiddi / ja wiis tedda kõr-
wale / ja küsis temmal / mis sul on
mulle kulutamist?

20. Agga temma ütliis: Judalis-
sed on ühhele Moule heitnud / sind pal-
luda / et sinna Paulust home sure
Kohu ette peap lastma tua / kui
tahhaksid neimnad temmal parr-
minne küssida.

21. Agga ärra wõttu sinna neid mittes /
Sest enamib kui nellikümme
Meest nende sääst wahhiwad tedda /
need omnad ennast ärrawandnud /
ei süa egga jua / ennego neimnad tedda
sawad ärratappud / ja nüüd on
neimnad walmid / ja ootwad sinna
Tootust.

16 pangen

16

17

17

18

18 / je wany

19

19 / at netaid

19

20

20

21

21 / korosote

21 / utid / koma / pama

22

22 / olfe

22 / motta / mulla / fallaja

22 / mossa / ei kulla

22. fe

31

23. | fai
| ma

32

24. | karmir | pinda da
| selga | | fai

33

25

34

26

35

27. | el kama | maer allu
| su

28

1.

29. | allu

30

22. Siis lastis üllemb. Päli se
Poiisi ärra / ja kästis tedda: Ärra ütse
kelsägikse / et sinna sedda mulle olled tä-
da andnud.

23. Ja kui temma kaks Pälik^{id} en-
nese jurekutshud / ütliis temma; Pa-
gewalmis kaks sadda Södda-Mehhe
et neinad Sefaria Linna lähäwad /
ja seitse kümminend Räätsid / ja kaks sad-
da Piki-Meesi / kolmandad O Tunnil.

24. Ja pange kojussed walmitse //
et nemmad Paulust nende päte wote
tead panna / ja terwelt jata Welis
k^{se} Ma-Wallitseja jure.

25. Ja kirjotas ühhe Ramato
nende Sannadega:

26. Klaudius läkitas selle Kalilea
Ma Wallitseja Welik^{ale} paljo Ter-
wist.

27. Seddasinnast Meesi olliid Ju-
dalissed kinniwotnud / ja püüdsid ted-
da ärratappa / siis tullin minna Söb-
da Wäega päle / ja wotsin tedda nen-
de Rääsi / kui minna täda sain / tedda
Roma Mehhe ollewa.

28. Agga kui minna tahtsin täda /
mis Ma pärrast nemmad temna pä-
le kaebasid / wotsin minna tedda nende
sare Kohto ette.

29. Siis motstsin minna temma
päle kaebatid / nende Käsko Käsini-
de pärrast / agga ühtegid kaebmist ep
olaud Surma / egga kinnipannemisse
wadart.

30. Agga kui mulle täda antsi / et Ju-

dalissed selle Mehhele Kawwalusi
tahtsid tehha / läkitasin minna (tedda)
seddamaid sinno jure / ja kästsin neid
kaebjad ütelda siio ees / mis neil tem-
ma wasto pididi ollema. Ja Jumma-
laga.

31. Siis wotsid Södda-Mehhed
Paulust / ninda kui neile olli kästtud /
ja wotsid temna ärra läbbi Antipa-
trida Linna.

32. Agga teisel Päwal lastsid nem-
mad need Räätsid temmaga minna /
ja tullid jälle taggasi Kantsi.

33. Kui need Sefaria said / andsid
nemmad Ramato Ma-Wallitseja
kätte / ja sätsid Paulust temma jure.

34. Agga kui Ma-Wallitseja Ra-
mato luggis / küsis temma / kust
Maalt temma pididi ollema? Ja kui
temma täda sai / et temma Siluitsia
Maalt olli /

35. Ütlis temma: Minna tahhan
sind kuulda / kui sinno kaebajad ka
säre sawad / ja kästis tedda hoida Her-
desse Kohto-kotjas.

Se XXIV. Pätit.

1. Agga wote Päwa pärrast / tul-
li se ällemb. Preester Ana-
nias alla Wannamade
ja Tertullusse ühhe Rõnne-Mehhega.
Need tullid Ma-Wallitseja ette Pau-
lust pärrast.

2. Ja kui tedda ette kutsuti/ hakkas Tertullus kaebama temma päle / ja ütliis:

3. Et meie sinno läbbi sure Rahho olleme sanud/ ja mitto ausa Asja seltsinasel Rahwal sinno Hõle. Kundmisse läbbi on sindinud/ sedda wottame meie ikka ja keiges Paigus/ kallis Weliks / sure Tännoga wasto.

4. Agga et minna sind kauaks ei wotwotta/ mis pallun minna sind/ et sinna meid lühhidelt kulad / sinno Helduisse pärrast.

5. Sest meie olleme leidnud sedda Meeskahho. Teggia ~~ollera~~ / ja et temma Mässamisse tõstab keige Juwalistete keige Ma. Imas / ja et temma Naatsjarenniste wõra. Ussu Pämees on.

6. Ke on ka pühdnud Jummal. la. Kodda ärrateotada / sedda meie ka kinni wotsume ja tahtsume temma päle Kohhut moista meie Kästo järtele.

7. Agga Pifias se ällemb. Pälik tulli päle / ja wottis tedda wäggisi meie Kästärta.

8. Ja käätsis temma Kaebajad sinno jure tulla / kennele sinna issi woid küsida/ ja keel sedda (Asja) tada saa/ mis meie teina päle kaebame.

9. Agga need Judalised tunnistasid sedda ka/ ja ütliis: se ninda olterwad.

10. Agga Paulus/ kui Ma. Mällitseja temmale nältis (Käega)/ et ta pididi rägima/ wastas ja ütliis: Et minna tean/ sind mitto Aastatselle Rahwa Walitseja ~~ollera~~ / sine tahhan minna seddajulgeminne eunesse eest kosta.

11. Sest sinna woid moista / et ennamb ep olle kui kalsteistkümwend Päwa/ kui minna ollen illesläinud Jerusalemmas/ Jummalat palluma.

12. Ning et nennamad mind ep olle leidnud Jummalata Koijas kellegiga kõnelema eht Mässamissi Rahwa sekka tõstma / mitte Koggodusse Keddades/ egga Pinnas.

13. Et woi ka nennamad sedda tõeks tehha/ mis nennamad nüüd minno päle kaebamad.

14. Agga sedda tunnistan minna sulle / et minna sedda Teed möda/ mis nennamad wõraks Ussuks kutsuwad/ munda eiha Wannamade Jummalat tenin / et minna ussur keel/ mis Kästo/ ja Prohwetide sees on kirjotud.

15. Ning minnul on se Lotus Jummalala päle / mis ka need sinna sed issi ootwad / et Digedade ja üllekohtuste Surnude ülestouminne peab tullesma.

16. Ja selle sees püan minna allati übbe puhta Süddame. Tunnistustehoida/ Jummalala ja Inimeste wasto.

17. Agga nüüd ollen minna tulnud mitto

2

10

let *Linna*
|otted *olived*

3

11

4

12

maff
maff

5

erride

13

6

14 *leer* *opetide*

7

15

8

16

9

17

18 | motungu (udaliofa) fika kull 25 | (rāy iānu fēf kōpūf)
| hulga dāhuā | kō pūttuā

19 | Nēd

26

20

27

21 | kēf tānā | rīfāndūlīs

22 | fēf ōpūchūf kēf pūvēmīnē

23 | dē tā pānō
| kēgērūf

2

24

3

mitte Nasta pärrest/ ja ollen Armo-
Nudet tonud omma Rahwale ja
Dhwerid.

18. Sepäse leidfid ~~nemmad~~ mind/
et minna lastin emast puhhastada
Jummala Koijas/ mitte ~~Sisti~~ egga
Mässamissega.

19. Need agga ollid ~~monnigad~~ Ju-
dalised ~~Ma~~ Maalt/ ~~W~~ Wraakid siin sin-
no ees ollema ja minna päle kaebama/
kui neil müddakit minno wasto ollets.

20. Eht üttelgo needsinnaled isi/
Eas nemmad mingisuggust üttelekoh-
hut minnust leidnud / kui minna si-
re Kohro ees seisin.

21. Kui agga se alno Sanna pär-
rast/ et minna nende süas seikes
~~hüüdnut~~ Nende Surnude Ulestous-
misse pärrest moistetakse / Kohhut
minno päle.

22. Agga kut Weliks sedda Kulis/
wirottas temna need/ seft temna tä-
dis sedda ~~Teed~~ otse hästi/ ja ütliis:
Kui se Pälik Pisiäs alla tulleb/ siis
tahhan minna teie Asja järrele
kulada.

23. Agga temna kästis Pälikko/
sedda Paulust hoida/ ja lasta hingada/
ja seddakit temna ohmasist keelda /
te temmal peale tahma hääd/tehma/
eht temna jure tullema.

24. Agga monnega Päwa pär-
rast tulli Weliks Truusilla omma Em-
mandaga / te olli Juda Suggust/ ja

kuisus Paulust'ennese ette / ja kulis
temmast sedda ~~Uste~~ Jesusse Kristus-
se sisse.

25. Agga kui temna rägis Digus-
seft ja kassinast Ellust/ ja tulleswa
Kohutust/ ehmatis Weliks/ ja kostis:
Minne sef, hobit ärra / kui mul en-
namb Agga on / kül ma siis sind
kutsun.

26. Agga temna lotiska Paulus
~~seft~~ Rahha sada / et temna tedda
piddi lahti lastma / sepärrest kutsus
temna tedda ka saggedaeste eunese ju-
re/ ja kõnnelis temnaga.

27. Agga kui kaks Astar-täis sai/
tulli Pontius Westus Welik Aste-
melle/ agga Weliks tahtis Judaliste-
le Melehaäd tehha / ja jättis Pau-
lust kinni ~~wangi~~.

Se XXV. Pätit.

1. **K**ui nüüd Westus sinna Ma-
le sanud/ läks temna
kolme Päwa pärrest Se-
saria Linnast Jerusalemma.

2. Süs tullid temna ette üllemad
Preestrid/ ja Judaliste üllemad Pau-
lusse pärrest/ ja pallusid tedda.

3. Ja püüdsid (temnast) Armo
temna wasto/ et temna tedda piddi
Jerusalemma kutsuma/ agga nem-
mad piddasid kawwala Nou/ tedda
Te pääl ärratappa.

4. Agga Westus wastas / et Paulus pidid Sefaria Linna Kinnipetama / agga temma issi tabris pea sinna taggast tulla. ~~minna~~

5. Ke nüüd teie sääst woivvad / ütliis temma } need tulgo ühtleise minnoga alla / ja kui seltsinnasel Mehhel Süüd on / kaibago nemmiad temma päle.

6. Ning kui tema ennamb kui künne Päwa nende jure sai wiibinud / läks temma alla Sefaria Linna / ja tetset Päwal istus temma Kohto. Järpe pääl / ja kästis Paulust ette tua.

7. Agga kui temma sinna sai / siis sethid need Judalised / ke Jerusalemast ollid alla tulnud / temma ümber / ja töid mitto rasket kaebdust Paulusse wasto / mis nemmiad ei woi nud töets tehha.

8. Sest temma wastas ennese eest: Minna ep olle Judaliste Kästo wasto / egga Jumivala Koija wasto / egga Keisri wasto ühtegit eesinud.

9. Agga Westus tabtis Judaliste Melehääd tehha / ja kostis Paulusle ning ütliis: Tahhad ja ülles Jerusalemima minna / ja sääl minnust lasta Kohhut sinno päle moista nende Aija de pärrast?

10. Agga Paulus ütliis: Minna seisan Keisri Kohto ees / sääl peab minno päle Kohhut moistetama; Judalistele ep olle minna middakit liga tei-

nud / minna kui sinna ka parreminne tead.

11. Sest kui minna middakit ollenliga teinud / ja mis Surma wäart on / siis, ~~tahhan minna surra~~ / agga kui sest ep olle middakit / mis nemmiad minno päle kaebawad / siis ei woi mind ütsigi nende kätte anda. Keisri jures otsin minna Kohhut.

12. Siis rägis Westus sure Kohto ga / ja wastas: Käisri Kohhut ollid sinna noudnud / Keisri jure pead sinna minnuema.

13. Agga kui monni Päwa sai inda laitud / tulli Kunningas Agripas ja Berniitse Sefaria / Westust terretama.

14. Ja kui nemmiad sääl jubba mitto Päwa said wiibinud / siis rägis Westus Kunningale Paulusse Aija / ja ütliis: Üks Mees on (sic) Welikist kinnijedetud.

15. Kelle pärrast üllemad-Preesid ja Judaliste Wannamiad minno jure tullid / kui minna Jerusalemast ollin / ja pallusid Kohhut temma päle.

16. Neile kostsin minna / et Roma Rahwale sedda Wiisi ep olle üht In-nimest teiste Melehäädte anda ärrahuktata / ennego se / kedda päle kaebata / saab Suud Suud wasto kaebadega / ja Aega saab ennese eest kosta se polest / mis temma päle kaebatakse.

4

5

6

7

8

9

10

11 | ei toruamista mitteforma

12

13

14

15

16 | lõbute pääst

17

24

18

25

19

26

10 | pitala toja

keijemmiote
kui / o / s / aab järelo
mlatui mlite

27 | arvates

21 | pe

22

23

28 | kitta apuay etelä "Comes"

17. Kui nemmad näüd seie Kohto tullid / siis ei wiibind minna mitte / waid läksin teisel Päwal Kohto Järe pääl istma / ja kästsin sedda Meest ette tua.

18. Kui need Kaebjad ette tullid / ei woinud nemmad ühtigit sedda Süüd temma päle tõsta / mis minna mõtlesin.

19. Agga neil olli monnigad Kästmissi tema wasto / nende omma Ebawisust / ja ühhest ärrasurnud Jesust sedda Paulus ütles ellawad

20. Agga kui minna se Kästmitse päle ei moistnud / ütlesin minna: Kas temma piddi tahtina Jerusaleuma minna / ja sääl nende Asjade päle lastma Kohut moista?

21. Agga kui Paulus Keisri Duffer päle kästis / et temma ni kaua piddi kinni hõstama / kunni Keiser piddi Kohut moista / siis kästsin minna tedda kinni piddada senniks / kui minna tedda Keisri jure wõlksin läkitada.

22. Agga Agrippas ütles Westusse wasto: Minnagi tahhaksin sedda Inimest kuulda; Agga temma ütles: Hone pead sinna tedda kuulma.

23. Kui näüd teisel Päwal Agrippas ja Bernitse sure Kõrkussega tullid / ja Kohto kotta läksid illemade Palkudega / ja nende Meestega / mis Linnas keige illemad ollid / todi Paulus Westusse Sanna päle.

24. Ning Westus ütles: Kuningas Agrippas / ja keisr Mehed / ke siin on melega / teie näte sedda Inimest / kelle pärrast keisr Judaliste Hultmünd on pallunud Jerusaleumias / ja siin / küssendades / et temma ei peaks ennamb ellama.

25. Agga kui minna tãda saim / et temma ei olle ühtegit Surma wãdrt teinud / ja tema isi ka Keisrist Dignust nõudis / siis on mo Mõtte olnud tedda sinna läkitada.

26. Kellest mul ey olle ühtegit biete Issandale kirjutada; Sepãrrast olen minna tema wãlja tonud teie ette / ja keisi ärrantsi sino ette / Kuningas Agrippas / et minulle se sinna se kulatud Kirjole wõlks olla muddakit kirjutada.

27. Seis minno Meles on se üks rummal Asis / ühhe wangi läkitada / ja mitte neid Süüd / mis temma päle tõstetaks / tãda anda.

Se XXVI. Pãtõf.

1. **A**gga Agrippas ütles Paulus se wasto: Sul on subba ennese eest rãgida; siis wastas Paulus ennese eest ja firrotas Kãrwãlja /

2) Minno Meles on se wãgga armas / Kuningas Agrippas / et minna tãnapããw sinno eest saan ennese eest kosta keige nende Asjade pärrast / mis neid Judaliffed minno päle kaebawad.

3. Keike ennamintu / et sinna tead
keik Judalisse Rombed ja Küsimist
sepärrast pallun minna siad / et sinna
mind kannatlikkust tuled.

4. Minno Ellonorest East / mis mul
Mgmissest omia Rahwa Idas Jerusa-
lemmas olnud / täädwad keik Juda-
listid /

5. Ke mind enne jõe tundnud /
kui neimnad sedda agga tahwad
tunnistada / et minna meie Jummalat
tenistusse keigetangema wiisi polest
ollen Wariseer olnud.

6. Ja nüüd seisan minna / ja minno
päle moistetakse Kohhur Potusse pär-
rast se Eotusse päle / mis Jummalast
meie Wannamille on hindand.

7. Kenne (Potusse) jure meto-kaks-
teisi käämend Suggu / Dod ja Päwa
allatt Jummalat tenides / lootwad
tulla. Se Potusse pärrast / Kunnin-
gas Artypas / kaebatakse minno pä-
le neist Judalistest.

8. Miks teie jures sedda uskmat-
ta Ajajale petakse / et Jummalat surnud ül-
ledärratab ?

9. Minna mõtlin ka isst enneses /
et minna Naatsaretti Jesusse wasto
paljo pidin teggema /

10. Ninda kui minna Jerusale-
mmas ka ollen teinud / ja minna ollen
mitto pühha Meest Wangi-Torni
kinni pannud / kui minna ülemist-
Preestrilt olin lubba sanud / ja kui

neid ärratappeti / siis andsin minna
omina Sanna kōrwa.

11. Ja minna wasto wastu meid sagge-
daste keike Roggodust Kodades / ja
sündsin neid Jummalat teotada / ja
ollin wägga hul nende päle / ja kiusasin
neid kurjaste talka ka wõrastlindes.

12. Ja kui minna ka sepärrast Ta-
masto läksin / üllema Preestride Me-
lewalla ja Põhaga /

13. Siis näggin minna / Oh Kun-
ningas / keik Päwa Ajal Te pääl üh
Walguis / selgem kui Päawlik / min-
no ja nende ümberpaistwa / ke minne-
ga Teed käisid.

14. Agga kui meie keik mahhalang-
sime / kuulsin minna ühhe Häle minno
wasto rägirwa / ja Ebreas kelel ütlerwa :
Saul / Saul / mis sinna mind kiusad
talka ? Et on sul raste ühila wasto
talka wõhhalia.

15. Agga minna ütlin : Issand / kes
sa olled ? Agga temma ütli / minna ol-
len Jesus / kedda sinna kiusad talka.

16. Siis tõuse nüüd ülles / ja seisa püstis
omina Jalge päle / sest sepärrast ollen
minna sulle emast näitnud / et minna
sind tahhan sada omna Sullasess
ja Tunnistajaks ni hästi sest / mis sin-
na olled näinud / kui ka sest / mis ma
sulle weel tahhan näita.

17. Ja tahhan sind päädta sest Rah-
wast / ja neist Paggantist / kelle sekka wa-
sind nüüd läkitan.

3

1 / finna juve

4 / wifid

11 / mubllefin

laste / wite

12

5

13 / he
juve / Calump
/ paistir
/ peal

6

14

7

/ Haggard aller

15

8

9 / utima
/ Kungja

16

17

10

18

24

19

26

20

27

21

28

22 arbete (măna)

29

23

30

24

31

32

18. Nende Silmad lahti ~~stawa-~~
da/ et nemmad Piineduffest woilfid
pöörda Walgusse pole/ ja Sadana
Woimuffest Jumala pole/ et nemmad
woilfid Pattude Andeks-Andmist saa
ja Parrandust nende saas/ ~~ke~~ ~~ennad~~
pubtaks tehtud Ussu läbbi minno sisse.

19. Sepärrast/ Kuningas Agrip-
pas/ ei olnud minna mitte ~~se~~ ~~taewa-~~
se ~~Minna~~ ~~sisse~~ wasto usmata.

20. Waid minna kulumatain esiti
Tanastus/ ja Jerusalemmas/ ja keige
Juda Maal/ ja Baggapille/ et nem-
mad piddid ennast parrandama / ja
Jumala pole ümber pöörma/ ja ötged
Pattust- pöörnisse ~~Leggud~~ teggenia.

21. Se Asja pärrast on need Ju-
dalissed mind Jumala Koijas kuni-
wotnud / ja piindsid mind ärratappa.

22. Agga et minna Jumalast ol-
len Abbi sanud / seian minna weel
tänapäwani / ja tunnistau weikil-
le ja suritte / ja ei ütle muud middakit/
kui sedda / mis Prohwetid ja Moses
~~ennad~~ rägimud / mis piddi sündi-
ma /

23. Et Kristus piddi karynatama
ja se esinene ollema surnude Ulestou-
nuffest / ja Walgust kulumatain Kah-
wale ja Baggamille.

24. Agga kui temma sedda ennese eest
rägt/ ütles Westus jure Hälega: Pau-
lus / sinna jölld / se suur Kirja-
woimmine satab sind jöllama.

25. Agga temma ütles: Kallis
Westus / minna ei jölla mitte / waid
rägin tössised ja moissilikud Sañad.

26. Sest Kuningas teab neid ~~As-~~
~~ja~~ ~~kül-~~ / kelle wastomina ka julges-
te rägia. Sest minna ei arwa mid-
dakit neist Asjust temmale täadmat-
ta öllewä/ sest sedda ep olle mitte
Kurgas sündinud.

27. Ussud sinna/ Kuningas Agrip-
pas/ neid Prohwetid? Minna tean/
et sa ussud.

28. Agga Agrippas ütles Paulus-
se wasto: Et pudu paljo/ sinna sadad
omma Saamadega/ et minna ennast
Risti / ~~uffale~~ ~~britan~~.

29. Agga Paulus ütles: Minna
sowiksin kül Jumalast/ puduks pis-
süt ehk paljo/ et mitte ülepäines sinna/
waid ka keik / ke mind tänapääre
kuulwad / sähårdussiks saaksid / kui
minna ollen/ agga ilma neid köidiku

30. Ning kui temma sedda ütles/
tousis Kuningas ja Ma- Wallitse-
ja ja Bermitse ja need / ke nendega
istid/ ülles.

31. Ja läksid kõrwale / ja räägfid
isestikes ja ütliid: Seimane Junt-
menne ei ~~tema~~ middakit / mis Sur-
ma ehk köidike-koart on.

32. Agga Agrippas ütles Westus-
se: Sedda Juminest olleks sündinud
lahtilasta/ kui temma Keistri jure ep ol-
leks! ~~Digust~~ noudmud.

Se XXVII. Pätul.

1. Agga kui se Rou olli petud/et meie piddime Paewaga Italia Male minnema/ andsid nemmad Paulust ja monnikuid Wangid ühhe Pali-Po Kätre/ ~~sest~~ Nimiini Julius/ Keisri Wä Hulgaft.

2. Agga kui meie ühhe Adramitti Paewa astitime/ et meie piddime Asia Ma möda minnema / siis lähime meie Maalt ärra/ ja metega olli Aristarkus Maatsedonia Maalt/ Tessa-lonika Linnast.

3. Ja teisel Päwal satime meie Sionia Linna/ ja Julius Käts-heldeste Pauluslega ~~ambr~~/ ja andis temmale Lubba omma Sobrade jure minna ja ennast kaastida.

4. Ning kui meie säält satime ärralätnud/ lähime meie Süprüffimöda/ et Tuled meie wasto ollid.

5. Ja kui meie se Märre löbbi/ mis Silitüfia ja Pannollia Körtwal on/ satime läinud/ siis satime meie Mira Anna Ellüfia Maal.

6. Ja säälseid is se Pääl ühhe A-leksandria Linna Paewa/ mis Italia Male läts / ja pannt meid selle päle.

7. Agga kui meie mitto Päwa tas-
sa ollime läinud / ja waerwalt Kniduse lohta satime (sest Tuul ei last-

nud meid) lähime meie Kreta Sare alt möda/ Salimoni Linna pole.

8. Ja kui meie waerwalt säält möda satime/ siis satime meie üht Pal-ka / mis kutsutakse Hääks Saddamaats / Kelle liggi olli Lafea Linu.

9. Agga kui paljo Aegafai möda läinud/ ja nüüd jähka pahha olli Paewaga ~~linna~~/ et Paasto Aeg jähka möda olli/ maenittis Paulus/

10. Ja ütliis netle: Mehhed / Minna nään/ et se Burjetaminne sureks Waerwale- ja Rahjaks: tahhab olla/ mitte ükspäines koormäle / ja Paewale / waad ka meie Ellule.

11. Agga se Pääl ussus ennamb se Kipri ja Thürmanni/ kui Paulusse lönnet.

12. Agga et sinna Saddamase ep olnud hä ülle Talwe jäda/ siis olli surema Hulga Rou/ säält ärraminna/ ehk nemmad woiksid Wömittüfia Male sada/ ja ülle Talwe sinna jäda/ ~~lumb~~ on üks Saddama Kreta Maal / wasto Eitel- ja Loie: tuult /

13. Agga kui Launa-tuul teufis puhhuma/ ja nemmad möllid/ nüüd enne se Rouo järrele eddasi minnema/ tömbasid nemmad Burje ülles / ja lätsid oise liggi Kreta Sarest möda.

14. Agga eikaua pärrast sedda tou-
sis Form nende wasto/ kedda kutsutakse Joda-Pohhi-tuleks.

15. Ja kui se Paewast Linni hallas/

8

9 / minna

2

11 hirt

10 / ja haidan

3

12 lilla hea

13 luvuto

14 et naitin tein viinija karnida

11

15 mis kippas ja tuurman
kuu mis Paulus Alley

4

16 2-13, 45

17 hirt

12

18 he

5

19 hilla
20 hirtikal

13

6

7

21 hirtte
22 mis hirtte
23 hirtte

8

14

16 | nie | ei uimad nie uafall

29

17 | nie
| nielega

25

18 | nieft uomant

26

19

27

20 | ei uäitänne egga
| nie

28

21

| uäitänne

22

23

29 | uimad ei uäitänne uäitänne

30

31

32 | uäitänne uäitänne

et temma ei woinud wasto Tuult minna / lastsime meie sedda Tulest ajada.

16. Agga meie saime ühhe Sare kaggi / ~~lumb~~ Klaudals kutfuti / sääl wostime waerwast / (ouning) Pati kätte saa.

17. Sedda wostid nemmad ülles / ja pruustid / Abbi / ja kbidid sedda Laewa alla kuni / agga kui nemmad kartsid ennast Liwa päle juhtuwad / lastsid nemmad Purjed mahha / ja weersid ninda.

18. Agga kui meid kurtast Ilmast wägga aeti / siis heitsid nemmad teisel Päwal Rüstad wälja.

19. Ja Kolmandal Päwal heitsime meie oina Käega Laewa rüftad wälja.

20. Agga kui mitmel Päwal eht Päwolito eht Tähtaolnud nähha / ja mitte pissut kurt / Ilmo (weie wasto) olnud / siis löppis woinati / Lotus är-ra Elluse jäda.

21. Agga kui nemmad Laua Aega ollid sõmata olnud / siis astus Paulus nende keskele ja ütles: Oh Meh-hed / teie ollesite piddand minno Sanna kuulma / ja mitte Kretast äreatul-lemä / ja sest Waerwast / ning Rahjust ilma jama.

22. Ja nüüd maenetsen minna teid rahbul olla / sest üksigt Hing ei sa meie säast hukka / kui agga se Laew.

23. Sest sel Osel seisis Jummalä Ingel minno jures / kenne pärrast ma ollen / sedda minna sa tenin.

24. Ja ütles: Ärra karda Paulus / sinna pead Keisri ette sanna / ja waat / Jummal on sulle neid keit kintinud / ~~ke~~ mis sinnoaga Laewas on.

25. Sepärrast Mehhed olge rahbul / sest minna ussun Jummalat / et se ninda peab sindima / kui muul on ööldud.

26. Agga meie peame ühhe Sare päle ajama.

27. Agga kui jubba neljas teist Pä-mnes D kätte tullit / ja meie Adria Mär-re pääl purjetasime / siis mötlesid Lae-wa mehhed / ennast ühhes Waigas Male sawad.

28. Ning kui nemmad Lodi Wette heidsid / leidsid nemmad katiskumend Sülda Wet / agga kui nemmad pis-sut ebdasi läksid / ja jälle Lodi heidsid / leidsid nemmad wiistetiskumend Sülda.

29. Siis kartsid nemmad / ennast korwaga Paila sawa / ja heidsid nellit Anks wälja Laewa taggamihest of-fast / ja iggatsid Walget sawa.

30. Agga kui need Laewa mehhed Laewast püüdsid ärrapöggeneda / ja Pati Märrese lastsid / kui piddid nem-mad esimessest Laewa offast Ankrud mahha lasta.

31. Ütles Paulus Pälieto ja Söd-dameeste wasto / kui need ei lä Laewa / siis ei woi teie Elluse jäda.

32. Siis raiusid need Södda-meh-hed Pati Köljed katti / ja lastsid jenn-ma wälja / langeda.

33. Agga kui Balge hakkas tulle-
ma / maenitsis Paulus neid Leiba
wotma / ja ütles : Täna on neljas-
teistkümnnes Päaw / et teie otate /
ja sömata ollete / ja et teie ep olle
middakit ~~enne~~ wotuud /

34. Sepärast maenitsiti minna
teid Leiba wotma / sest se tulleb teie
jabbutamiseks. Eest teie saast ei pea
ühhegi Päasi Juukse Karwa / mah-
halangma.

35. Kui temma sedda sai ütelsand/
wottis temma Leiba / tännas Jum-
malat nende teigide nähhes / murdis
sedda ja hakkas söma.

36. Siis sai neile teigile hä Meel/
ja nemmad wotfid ka Roga.

37. Agga meid olli teie ühtekotto
Laewa pääl kaks sadda ja kuus Hin-
ge kabbelsattumend.

38. Agga kui nemmad said Leiba
wotnud / siis kergetasid nemmad Lae-
wa / ja heidsid Wilja Märrese.

39. Agga kui Päaw sai / ei tunnud
nemmad sedda Maad mitte ; Agga
siht Märre Nurja said nemmad näh-
ha / kussa Rand olli / sinna olli nende
Motte Laewa ajada / kui nemmad
woifsid.

40. Ning kui nemmad Inkrut said
ülleswõtnud / siis läksid nemmad
Märrese / ja päästsid Hero-paelad lah-
ti / ja weddasiid Purje ülles Tuult mö-
da / ja püüdsid Randa minna.

/wast.

41. Agga kui meie ühte Paika sai-
me / kus ~~mollemel~~ wotel Märre olli /
hakkas Laew kinni / ja esimenne Dis
jäl liikomatta seisma / agga taggumine
ots kattes neist kangist kantsi katti.

42. Agga Sõdda meesiel olli se
Nou / et nemmad tahtsid Wangid
äratappa / et ütfigi ei piddand uju-
des ärrapõsema.

43. Agga se Pääl tahtis Paulust
piddada / ja kelis neid ärra sedda Nou
wotma / ja kästis neid / se moistsid uijuda /
essiti wäljakargada / ja Mäse taotada.

44. Ja neid teistannisi Laulade pääl /
muist Laewa Luffide pääl. Ja ninda
sündis / et teie terwelt Male said.

Se XXVIII. Pääl.

1. **S**ing kui nemmad ollid pääs-
tud / siis said nemmad tä-
da / et se Saar Melitiks
Lutsuti.

2. Agga se Sare Rahwas ei tel-
nud meile pffuut Sõbrust / sest nem-
mad teggid Tuld / ja wotfid meid teie
wasto Wilma pörrast / mis meie
päle olli tulnud / ja Riilma pörrast.

3. Agga kui Paulus hukka Haggo
kotto riisus / ja Tullese panni / tulli üks
Nasik Ballawasi / ja hakkas temma
Rätte kinni.

4. Agga kui se Rahwas näggi sed-
da Elkarat temma Kä külges rippo-
wa / ütliid nemmad issestees : Wist on
se

se

33

41

ins Nees olli

ede

34

42

35

43

ellur

maff

36

44

37

1

38

2

39

3 eds

40

4

1	wikka	12
5	tas de	
6	loutta ata äsittell muggin es ei finduin	13
7	heäl se	14
		15
8	lavo	16
		17
9	heäl se	
10		mi nur- liang
11	se tahi	18

se Mees üks Mehhe-ekia/ keeda Jum-
mala Sundimise ei lasse ellada/
ehl temma kül Märrest on pääsnud.

5. Agga temma lõngus se Ellaja
Tulles/ ja ei tunnud ühtigi Wigga.

6. Agga nemmad mõeldisid sündima/
et temma pidid ülespaistma ja sur-
mud mahhalangema/ agga kui nem-
mad kaua ootsid/ ja ei nähtud temale
middakit kurja sündima/ siis mõeldis
nemmad teistigi/ ja ütlesid teoda Jum-
malakolletwad.

7. Agga Wannas paigas ümber-
kaudo olli sel Sare üllemal/ Nimmelt
Publius/ üks Moisi/ toona wottis meid
wasto/ ja piddas meid kolm Päwa
wägga hästi.

8. Agga se sündis/ et Publiusse Issa
soja ja kohho Tõbbes waige maas
olli/ selle jure läks Paulus selle/ ja
pidas Palwet/ panni Kaad temma
päle/ ja teggi temma terweks.

9. Kui se olli sündinud/ tulsid ka
teised temma jure/ kel selle Sares wig-
ga olli/ ja said terweks.

10. Ja nemmad auustasid meid
wägga/ ja kui meie ärrapuretajasime/
andisid nemmad meile Te päle/ mis
tarwis olli.

11. Agga kolme Ku pärrast läksime
meie ärra ühhe Laewaga/ se olli Ale-
sandriast/ ja olli ülle Talwe Sares ol-
nud/ sel olli Awwitajaks Laewa-Teht/
mis kutsutakse Kaktus (nimmelt
Kastor ja Polluks.)

12. Ja kui meie Sirakusa satme/
seisime meie kolm Päwa paigal.

13. Kui meie siält Laewaga jumber
läksime/ saime meie Regiummi Linna/
ja kui ühhe Päwa pärrast launa Tuul
tousis/ saime meie teisel Päwal Pu-
teoloni Linna.

14. Säälsidime meie need Wende/
neist palluti meid seitse Päwa nende
jure jada/ ja ninda saime meie Roma
Linna.

15. Ning kui sääl need Wennad
meist said kuulda/ tulsiwad nemmad
wähja meie wasto Appitwerre ja Tri-
taberni sadik. Kui Paulus neid näg-
gi/ tännas temma Jummalat/ ja sai
rõõmsaks.

16. Agga kui meie Roma Linna
satme/ siis andis se Pääst need Wan-
gid Illema-Pälko kätte. Agga Pau-
lusel anti lubba jada/ kuhho temma
tahtis/ ühhe Söddamehhega/ se teoda
hoidis.

17. Agga kolme Päwa pärrast sün-
dis/ et Paulus kokkofutusis Judaliste
hilemad/ ja kui nemmad kokko tulsid/
ütlesid temma nende wasto: Mehhed/
Wennad/ minna ep olle middakit tei-
nud meie Rahwa ~~se~~ Wannamade
kõrbede wasto/ ja siiski ollen minna
Eimikõidetud/ Jerusalemmast ärra-
antud Roma Rahwa kätte.

18. Kui need mind ollid kuulnud/
tahtsid nemmad mind lahtilasta/ se
min-

minul ep olnud ühtigid Eurma Eüüd.

19. Agga kui Judaliffed se wasto räägfid / siis piddin minna Hädda pärrast Keisri Kohhut noudma / mitte kui olleks mul middakit minno Rahwa päte kaebmist.

20. Sesamma Asja pärrast ollen minna teid nüüd kokkofutsnud / teid nähha säa / ja teiega rägida. Sest Iisraeli Kotusse pärrast ollen minna ses sinnase Abhelaga kinnitõdetud.

21. Agga nemmad ütliid temma wasto: Meie ep olle ühtegit Kirja sinno pärrast sanud Juda Maalt / ep olle ka ühtigi Wend seie tulnud / ke sinust middakit kurja olleks kulutanud ehk rägitud.

22. Agga meie tahhame sinult kuulda / mis siia mõtled; Sest seisinnase Wõra-ussust on meil tãda / et selle wasto igga paigas rägitalse.

23. Agga kui nemmad temmal ühhe Päwa olliid määratud / tullid paljo temma jure (temma) Majase / Keiel temma ärrafelletas ja tunnistas Jummalu Rigi / ja õppetas neile Jesussest Mosese Käsko ja Prohwetide seest / wastahomikust õhtont.

24. Ja muist uskusiid sedda / mis üteldi / muist ei usknud mitte.

25. Agga kui nemmad issestestep

olnud ühhe meeliffed / lãksid nemmad ärra / kui Paulus ühha Sanna olli ütelnud: Et pühha Waim hästi rägitud Prohweti Esaia lãbbi mete Wannamade wasto /

26. Ja ütelnud: Minne sesinnase Rahwa jure ja üttele: Kuuldes peate teie kuulma / ja sedda mitte moistma / ja nähhes peate teie näggema / ja sedda mitte täbbelepanna.

27. Sest sesinnase Rahwa Südda on Korowaks lãtinud / ja nemmad kuulwad rasteste Korwadega / ja pannewad omma Silmad kinni / et nemmad Silmi ei nä / egga Kõrwa ei kule / ja Süddamega ei moista / ja ei põra ümber / et minna neid woist sin parrandada.

28. Siis olgo telle tãda / et Paganille on lãkitud Jummalu Dõnnisus / ja nemmad kuulwad sedda.

29. Ning kui temma sedda rãgis / lãksid Judaliffed ärra / ja neil olli issestest paljo kiusmist.

30. Agga Paulus jãl kals koggona Aastat omma valgatsõ Hõneste / ja wõttis wasto keil / ke temma jure tullid.

31. Kulutas Jummalu Rigi / ja õppetas Jesussest Kristussest leige Julgussega / ilma keelmata.

19

20

21

22

23

24

24

25

26

27

adega / adega

28

29

patir neta / pata ukama neta
daja / mi / epi / ali 30
injaka

31

Öppetaja Lutterusse pühha Öppetus sest Ramatust/ mis Paulus neile Romalikele on kirjotanud.

Ö Sinnane Ramat on Ue Säbusse Pä-
rüt/ ja se keige kallimb Ewangelium/
ja on rõäär/ et iggäuks rõsine Riis-
tiinimeie sedda Sannast Souvani öppetis/
ja armastaks kui omma Hinge iggawesse
leiba/ Sest üsiki ei woi kül sedda Ramato
luggeda/ egga kül tähhelepanna; sedda em-
nauk sinna sedda roortad tähhele panna/ sed-
da armastaks ning kallimats saab se su-
nule.

Sepärrast tahhan minna (ütleb Lutterus)
sedda ärrafellerada se möda/ kui Jumal
mul on tarkust andnud/ et iggäuks sed-
da woiks parreminne moista.

Meie peame agga biere öppetä moista/
wä need Sannad: Käst/ Pat/ Arin/ Ust/ Ni-
gu/ kihha/ Waim ning teised sellesuggused.
Ke need Sannad ei moista/ se ei moista ka
seddasinnast egga teised Ramatud/ mis need
pühhad Apostlid on kirjotanud.

Sedda Kästo ärra moista Jünneste Wiist/
ehk Rembel. Jünneste Käst on sega
tahhul/ kui sinna sedda teed ehk mahhajättad/
et kül sinna Südda sest ei holi/ mis se käs-
tib ehk läbb.

Jumal moistab Rohhut Süddame Poh-
ja järrele. Sepärrast tahhab temma ka/ et
sinna keit/ mis sa teed/ pead reggema Südda-
west; ning kui sinna wäljaspidi näitad wäg-
ga ollera/ ja hääd Eggusid reggema/ ag-
ga sinna teed neid pahhast ehk surehisset Süd-
damest/ siis ei löida need Jumala Meles
ähtekit/ waid teina nimmerab neid Karowa-
lusse ning Walle Tööks. Sepärrast laul.

CXVI. 11. ööstaks/ keit Jünnestel wäl. lit-
ked ollera (Südmisse polest) / sest ei löi-
ki keit Süddamest ei pea Jumala Käst-
to/ eiga woi pidada/ sest temma tunneb iski-
ennest/ et temma wägga ussin ning walmis
on kurja tehha. Ke näüd itarafundinarta
ei noua hääd tehha/ se ei armasta ka mitte
Jummal Kästo/ ning saab Jumala kange
Wiikka omma Kästa päle/ et temma kül Jü-
nneste nähhes näitab wägga ollera/ ning
wäljaspidi hääd Eggusid reggema.

Sest armab Paulus v. 11. 12. 13. II. Pär.
Jüdaliffed keit Patused ollera/ ning ütleb/
et need Kästo/ Eggid usspäines öged om-
mad Jumala ees. Öppetab sega/ et üsiki ei woi
Eggudega sedda biere tehha/ mis Käst tah-
hab. Sepärrast ütleb temma: Sinna öppe-
tab/ et üsiki ei pea Abbiello ärrarikma/ ning
issi öled sinna Abbiello-ärrarikja. Ning
II. Pär. v. 1. me sees sinna teise päle. Rohhut
moistad/ selle sees moistad sinna isse nimest huk-
ka/ sest sinna teed öise sedda/ me päle sinna Roh-
hut moistad. Se on: sinna ölad Jünneste
nähhes Kästo/ Eggude sees/ ning laudad neid/
ke ei ulla ninna/ sinna moistad keit öppetada;
Winda nääd sinna teiste Silmas agga Palki
ei panne sinna tähhele omma emese Silmas
Matt. VII. 3.

Sest et sinna (ke omas Süddames weel
Patto armastad) Ussu/ Eggusid teed Silmas
Kirjaks/ sepärrast et sinna sest Palka orod/
ehk Nuhilust lartad/ siis teed sinna sedda keit
pahha Melega/ tahhakid hääl Melel teist wi-
si tehha/ kui ep-üks Kästo. Sest moistad sa
et sinna Süddames Kästo/ Waenlane öled/
Mis siis on/ et sinna teisi öppetad/ mitte roat-
rastama/ kui sa iski Süddames Warras ös-
led/ ning wäljaspidi Warras tahhakid ös-
la/ kui sul lubba ölefs? Agga se wäljaspidine
kurri

kurri Ed ei jä ornamet toimaks teegematta
nisuggusest karvvalast Jnimelest. Minda
õppead sinna teise/ egga mitte jäsenast/ ei
moissa sa isst/ mis sa õppetad/ olled ka Käfo
mitte moistnud. Väle fedda karvatab Käfo
Pauu/ kui Pauus ütleb V. Värükis. Se
pärrast/ et se Jnimenne ilka ennamb Käfo
võitab/ seft ei Käst fedda tahhab/ mis Jni-
menne isst/ ei ei vaitteha.

Sepärrast ütleb teina VI Värükis. v. 1. 1.
Se Käst on toimotik. Mis on se? Kui se
Käst Jnimelest olleks antud/ siis saaks seft
kui/ kui tegi väljaspidi Käfo järrele teeks/
egga nüüd on se Käst toimotik/ sepärrast pe-
ab keit keiteft Süddameft tehtama/ mis Käst
tahhab. Agga nisugguse Südda ei anna üs-
sigi mu/ kui Jumala Waim/ se teeb Jni-
mest Käfo sernast/ et temma hakkab Käfo
armastama/ ning keit teegema hä Melega/
ei mitte hirms egga Sundnisse pärrast.
Waar/ minda on Käst toimotik/ ning peab Jni-
menne nisugguse toimotikko Süddamega
fedda armastama/ ning temma Sanna kuul-
ma/ ning sepärrast lähhab pühha Waim tar-
mis. Kui se ep olle Süddameft/ siis jääb
seft sisse Pat/ pühha Meel/ ning Wain Käfo
wast/ kuub ornametion hä/ õige ning pühha.

Oppe nüüd öiete need Sanna moistma/
et kogonna teina Asti on/ Käfo Teggusid teg-
gema/ teine Asti/ Käfo Sanna kuulma.

Käfo Teggud on keit/ mis üks Jnimen-
ne Käfo järrele teeb/ ehk woid teha ornamet
Melest ja Wäest. Agga et nende Teg-
gude jures Süddameste jääb pühha Meel/
19 Jnimenne enuast sundib fedda tegge-
ma/ mis Käst tahhab/ sepärrast ep olle teinmal
neist Teggudest ühtegi Karwo. Fedda õp-
perab Paulus III. Pär. v. 20. kui temma
ütleb/ ühheft Jnimeft Käfo Teggude läbbi

Jumala ees bigeks sama. Seft nääd sinna/
et need Walle-Oppejad omnad Petrifed/
kui neimad õpperwad/ et Jnimenne Käfo
Teggudega enast peab walmistama/ et teina
Jumala Käst woiß Armo saa. Kuida se woid
enast walmistada/ Teggudega Jumala
Käst Armo saaj/ se neid wäljaspidid hääd
Teggusid pühha Melega teeb? Kuida woid
se Ed Jumala Mele pärrast olla/ mis püh-
hast Melest ning kirjast Süddameft tulleb?

Agga Käfo Sanna kuulma/ on/ häa Me-
lega Käfo Teggud teegema/ ning ütia sun-
dimatta hästi ning Jumala Mele pärrast ele
lawu/ offekui ep olleks Käfo egga Wuhulust.
Agga nisugguse häa Mele annab se pühha
Waim Süddameste. V. Pär. v. 1. Agga
fedda Waimo araste ükspäines bigel Uffu läb-
bi JEsusse Kristusse sisse. Agga Uff tulleb
Jumala Sanna ning Ewangeliiummi läb-
bi/ se kulutab Kristusi/ et temma on Jumala
Woeg/ ning tõsine Jnimenne/ se meie pä-
rast on surud ning ülescoumud. III. Pär.
v. 25.

Sepärrast teeb se/ Uff ükspäines bigeks/
ning satab Käfo Sanna kuulma/ seft se Uff
teob JEsusse Lunnastamisseft fedda pühha
Waimo. Agga se pühha Waim annab häa
Mele ning Südda/ munda kui Käst tahhab/
Siis tullerwad hääd Teggud Uffust. Fedda
õppetab temma III. Pär. v. 31. Sää ütleb
temma/ Käfo Teggusid mitte tõlbarwad/

Et nüüd se näüß/ Käfo isst ärratcorada/
sepärrast ütleb temma/ Meie ei scota mitte
Käfo Uffu läbbi/ waid meie kinnitame Käfo
Uffu läbbi/ se on/ meie kuleme Käfo Sanna
Uffu läbbi.

Par on pühhas Kirjas ei mitte ükspäines
se wäljaspidine kurri Ed/ waid keit/ mis eal
fedda wäljaspidid kirja Ed satab/ se on/
Südd

Süddame kurdad Himmud ning Mötred.
 Sepärrast Vatto reggema / on ni paljo / kui
 hääl Melel ning keigest Süddamest Vatto
 sisse langema. Seft kui üks wäljaspidine
 kurti Vatto Ed sünnib / siis langeb Jätswen-
 ne häa Melega ning Süddamest sinna sisse.
 Jätswen ne warab Jumala Saana Süd-
 dame sisse / ning keige Vatto Jure ning
 Hälkapäle; Se Vatto Jure / ning Häälkas
 on se ustmara Südda. Se dige Ust teeb üks
 päines digeks / ning sarab pühha Waimo ning
 häa Mele / neid wäljaspidised hääd Teg-
 gusid tehha; Ninda sarab se ustmara Südda
 üspäines Jannimest Vatto sisse / annab ih-
 kale ning kurja Himmudele Wägge ning
 Woimust / wäljaspidised kurtjad Teggu-
 sid tehha / kui Adamile ning Ewale sündis Para-
 disti Kias. 1. Mos. III. 6.

Sepärrast nihtetab Kristus sedda ustmara
 Südda isitärrenis Pautuks Joh. XVI. 8.
 Se pühha Waimo saab Ma. Jina nomima
 Vatto pärrast / et nemmad ei ussu minna sisse.

Sepärrast enne kui hääd Leggud kui häa
 Wälja weiwad sündida / peab esmast se dige
 Ust Süddames ollema. Ninda tullewad ka
 need kurtjad Leggud seft ustmara Südda-
 mest / se ustmara Südda on keige Vatto
 Jure / Mahlo / ning Waggi / sepärrast kurt-
 taks se ustmara Südda pühhas Kirjas / Usti
 ning wanna Maddo Pääks / sedda piddi se
 Wäese Seme Kristus ruffuks tallama 1.
 Mos. III. 15.

Arm niug Anded on kahhesuggused. Arm
 rähhandas Jumala Haldust ning häa Me-
 le / mis temmal on meie pääl / et temma Kris-
 tust ning pühha Waimo meie Süddame sisse
 rahhab wallada ehk rehkeste anda V. Pär. v. 15.
 Need Waimo Anded peawad meie sees Pä-
 wasti Pawani kasutama / seft et neil ep ole

meel seft Woimns kääs / sepärrast et nende
 Waggade sisse weel alles jäwad kurtjad Him-
 mud ning Pottud / need pannerwad Waimo
 n. asko. Rom. VII. 14 / Gal. V. 7. Ninda
 kututakse 1. Mos. III. 15. se Nio ning Waeno
 selle Wäese ning Usti Seme wähhel. Om-
 meti Arm teeb ning arwab meid digeks
 Jumalatees. Seft Jumala Arm ei kato
 se ehast mitte / ninda kui need Anded; Watto
 Jumala Arm wottab meid omma Holes meie
 Lunnastaja Jesusse Kristusse pärrast / ning et
 need Anded jubba meie sees omad hakkawad.

Ust / se ep olle mitte se tühhine ning walle-
 Mõtte / mis monningad arwawad Usto olle-
 wa. Ning kui neimad tundwad / et ühteke
 Ello-Parrandus / egga hääd Leggud seft ruf-
 lewad / ning ommeti kuulwad paljo Ust-
 sust / ning woiwad ka paljo seft loobisema /
 siis langewad nemmad se Ekstusse sisse / et
 nemmad ütlewad: Ustust ei sa kü / woid Jnni-
 menne peab ka hääd Leggusid reggema / kui
 ta rahhab waggaks ning õnaks saa. Se
 Kummalus tulles seft / kui nemmad Armo-
 petust kuulwad / siis temad nemmad om-
 mast Wäest enesete ühhe Mõtte omas Süd-
 dames / se üteb: Minna ussun / ning sedda
 arwawad nemmad dige Usto ollema; Egga
 se on ühhe Jänimeste tühhi Mõtte / ning Süd-
 da ei tunne seft ühtekit; Sepärrast ei te se
 tühhine Ust ühtekit / ning ei tulle ka ühtete
 Parrandus se järele.

Agga (dige) Ust on Jumala Ed meie
 sees / se wotab meid / ning sünnitab meid ueste
 Jumalast. Joh. I. 13. Se dige Ust surrerab
 sedda Wanna Adami / teeb meid koggona teis-
 sets Jänimeste / Süddame / Mele ning kei-
 ge Mõrte poolest / ning toob sedda pühha
 Waimo ennesegga. T. best / se dige Ust on üks

ellaw/teggers ning wäggers Wäsi/sepärrast
teeb temma ollari sedda/ mis hä on. Se õi-
ge Wä ei küest ka mitte/ kas hääd Teggusid pe-
ab tehrama/ waid enne kui küestakse/ on tem-
ma neid reinud/ ning on ilka reggemas.

Alga le nistuggusid hääd Teggusid ei teise
on sõgge / ning sellel ep õlle üh: etu Wä/ ei wä-
gi/ mis Wä ning hääd Teggusid on/ ei temma
käl paljo lohbiseb Wäsi ning hä Teggusid.

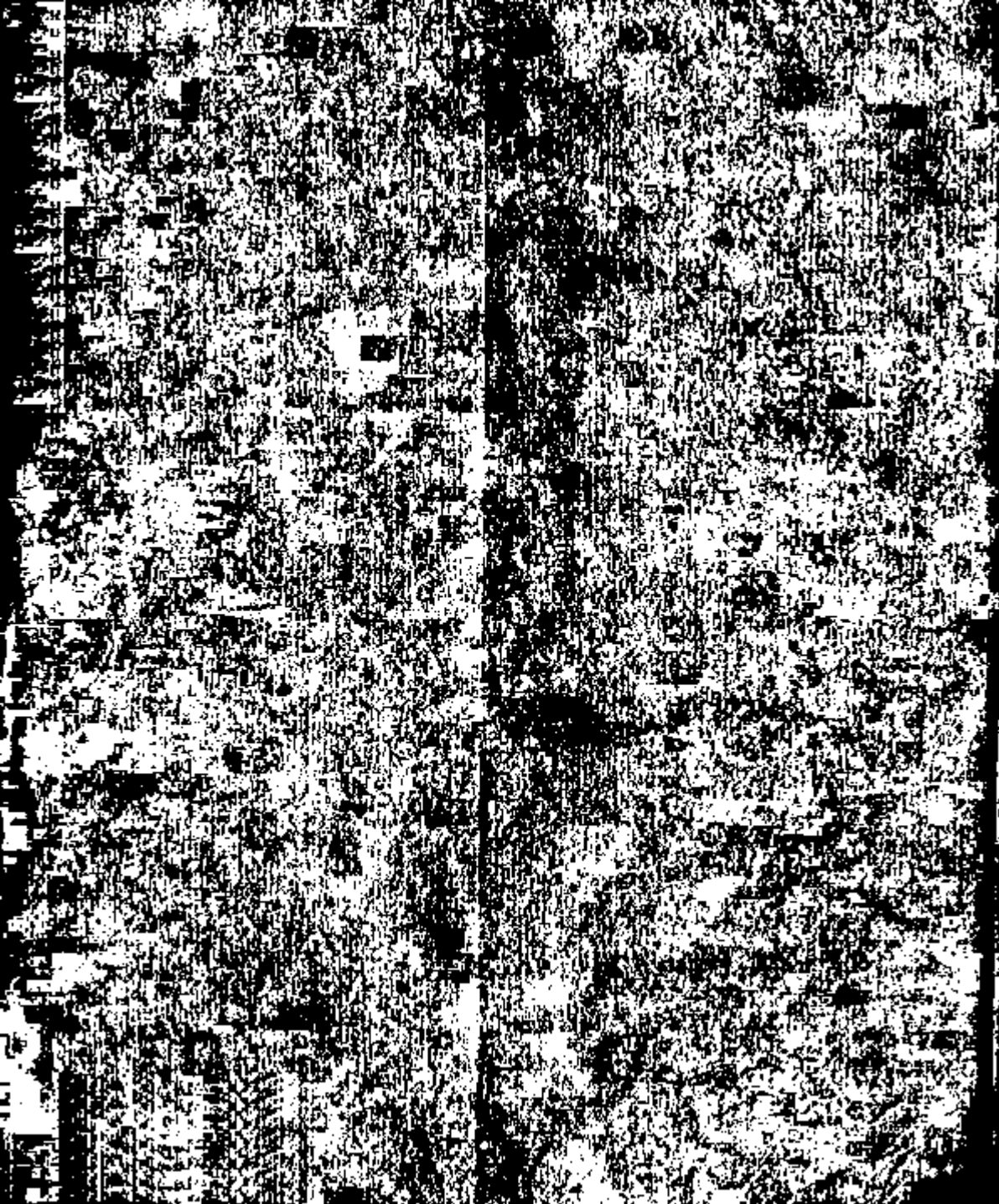
Wä on üks ellaw ning julg Lotus Jumma-
ka Armo pääl/ ei Jüimehe sepärrast ka Sur-
ma ei karta. Ning se Jumala Armo Tund-
minne teeb Jüimehe rõõmsaks ning julget
Jumala wasto/ ning leige Lomade wasto/
sedda teeb se pühha Waim Wäsi läbbi. Se-
pärrast on Jüimehe ilma sundimata wal-
mis ning usin/ iggäihhele hääd reggema/
iggäihhe tenima/ leit kannatama/ selgest Wä-
nust Jumala wasto/ se sedda Armo temmae-
le on andnud. Minda ei woi meie hääd Tegg-
usid mitte lahutada Wäsi/ orse kui põllema
ning paistma Tullest ei sa lahutada. Se-
pärrast hoia ennost omma ennese Walle mõt-
te eest/ ning nende rühja Lohhjade eest/
se mõtewad/ Wäsi ning hääd Teggusid
paljo tarkaste kõnneida/ ning oimad need
surmad Jõlled; Paljo Jumalal/ ei tem-
ma sedda Wäsi mis tees surmata/ muida jääb
kants iggaweste ilma uksuta/ et sa ka mõtleb

ning teed ommast Wäest / mis se eal woid
ning rahhad.

Digus on nüüd seftimane Wä/ ning kutsutak-
se Jumala Diggusid/ sepärrast/ et Jum-
mal sedda anab/ ning Diggusid armab Kris-
tusse meie Lunnastaja pärrast / ning seftimane
Wä pärrandab Jüimehe/ et temma iggäihhe
hele armab/ mis temma Kohhus en anda.
Eest Wäsi läbbi saab Jüimehe Pärmi lah-
ti/ ning armastab Jumala Kästo/ Samad/
se läbbi annab temma Jummalale eaura
Alu/ ning teeb temmale/ mis temma Kohhus
on teha. Alga Diggusid teib temma il-
masundimata/ ning maksab iggäihhele/ mis
Kohhus on. Sedda Diggusid ei woi meie om-
mast Melest ja Wäest emesele mitte saot
üksigi ei woi ennesele iski Wäsi anda/ ning üks
sigi ei woi iski omma usmata Süda arra-
fata; Sepärrast on leit Wäsi/ Karmalust/
ning Pärmi ilma ussurä ühheft usmata
Südamest wileb/ et se käl näitab hä
elletwa. Rom. XIV. 23.

etc. etc.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

10 // saapin
käte jure tulla

11

12) meie teine kirjega jaoafime
muutui käte jures

4 alle
| lilestonsnieste läbbi siernut D. ju.
... ..

19 // piab ollema

luna polle tämmine jannu

ad netaid paivid Wofa fitta kuulma

24 // ja muu mihon

15 // jekenda alla muu wafte polle

16

Pühha Apostli Paulusse Kamal neile Romalistele kirjutud.

Se I. Pätul.

1. **P**aulus Jeesusse Kristusse Sul-
lari kutsutud Apostli/är-
ravalitsetud Jummalal
Armo-Oppetustesse.

2. Mis temina on enne tootanud
omma Prohvetide läbbi pühhas
Kirjas.)

3. Temina Pojast / (te on sündinud
Tarwida Seemnest / Ehha polest.

4. Ja on wäggeraste näidetud
Jummalal Pojast / Waimo polest / te
pühhitseb // sest ~~Wast~~ / ~~ku~~ temina
~~Sunnus~~ / on ~~allastouenu~~ /) JEsus
Kristus meie Issand.

5. (Kelle läbbi meie olleme sanud
Armo ja Apostli Ammetis ~~W~~ / ~~S~~
nakuuimiseks / teige Pagganade sa-
as / temina ~~Nimmes~~ /)

6. Kelle saas teie ka ollete / ~~te~~
JEsusse Kristusse ~~te~~ kutsutud.)

7. Keigile / te Roma Linnas ~~W~~
wad / neile Jummalal Armsadele / ja
kutsutud Pühhadale: Arm elgo teile
ja Rahho Jummalast meie Issak /
ja Issandast JEsusse Kristusse.

8. Esiti tännan minna olma
Jummalat JEsusse Kristusse läbbi
teie teilede pärrast / et teie ~~W~~ / ~~te~~
Ma. Linas kulus on.

9. Sest Jummal on minno Tun-

nistaja / sedda minna tenin omma
Waimes / temina Poja Armo-Oy-
petustes / et minna ~~W~~ / ~~te~~
mötlen /

10. Ja iggal Wial omma: ~~W~~
ohlan / kas peaks ~~W~~ / ~~te~~
dida / et minna peastin wotma teie ju-
re tulla Jummalal Tahtunisse läbbi.

11. Sest minna iggasten teid näh-
ha / et minna teile ~~W~~ / ~~te~~
waimolikk / Ande wotksin ka jagga-
da / teid kinnitada /

12. Se on / et minna teiega saaksin
rdunustud teie ja minno ~~W~~ / ~~te~~
mitte on isikite.

13. Agga minna ei tahha / armad
Wennad / teile taadimatta / ~~W~~ / ~~te~~
mul sagedaste se Meel on olnud teie
jure tulla / (agga ~~W~~ / ~~te~~
da ~~W~~ /) / et ma teie saas ka
wotksin mingisügusse ~~W~~ / ~~te~~
ninda kui mude Pagganade saas.

14. Minna ollen ~~W~~ / ~~te~~
ning ~~W~~ / ~~te~~
ning ~~W~~ / ~~te~~
ning ~~W~~ / ~~te~~

15. ~~W~~ / ~~te~~
no Meel on / ollen minna wahnis tei-
le Roma Linnas ka sedda Armo-Oy-
petust kulutada.

16. Sest minna ei ~~W~~ / ~~te~~
mitte Kristusse Armo-Oppetuste pä-
rast; Sest se on Jummalal Wäggi

Onnistuffeks ~~teigile~~ / ke ussurmad /
Judakiffete essifi / ning) ka Kretaks

7. Sest Jummalata ~~Sigurs~~ / saab se-
samma sees ~~awwalikkuls~~ tehtud Us-
fusi ~~Ussu~~ / kui kirjotud on: Sest
Ussu ~~hissi~~ dige on / peab ellama;

18. Sest Jummalata ~~Wibha~~ Tae-
waasi ~~saab~~ ~~awwalikkuls~~ / keige ~~Inni-~~
meste Jummalakartmatta Ello ja
üllekohto wasto / ke ~~Edt~~ üllekohto sees
kinnipeawad.

19. Sest et se / mis Jummalasi on
~~tunda~~ / awwalik on nende sees; Sest
Jummal on neile sedda täda annud.

20. Sest temma näggematta ~~Us-~~
jad / se on 3 temma iggawenne ~~Wäggi~~
ja jummalik ~~Ollemine~~ näbbakse
Ma-Jina ~~Lomissesi~~ / kui sedda täbbe-
le pannakse neist ~~Teggudest~~ / et / nei
ep olle ~~ühtegit~~ ~~Wabbandamist~~.

21. Sepärrast kui nemmad tääd-
sid / et ~~üs~~ Jummal on / ~~fusti~~ ep olle
nemmad tedda mitte kui Jummalat
auustanud / egga tannanud / waid ~~om-~~
mad omma ~~Mötlemiste~~ sees runma-
laks sanud / ja nende moistmatta Süd-
da on pinnedaks läinud.

22. Kui nemmad emast targaks
pannid / on nemmad jölledaks sanud.

23. Ja ~~ommad~~ se hükkaminemat-
ta Jummalata ~~Uuo~~ nende ~~kaddurwa~~
Jumimeste / ja ~~Kindude~~ / ja ~~Neljajalg-~~
~~sede~~ / ja ~~romada~~ ~~Elfadade~~ ~~Kutjo~~ sar-
naseks ~~muutud~~.

24. Sepärrast on neid Jummal ka
~~andnud~~ nende Süddame ~~Him-~~
mude ~~hissi~~ ~~Rojastuffeks~~ / nende oina
Jhhud ~~isshesse~~ teotada /

25. Ke Jummalata ~~Edtomad~~ ~~Waffets~~
pöörnud / ja auustanud / ja ~~temnud~~
Lojust emamb kui Lojat / ke on kide-
tud iggawest / Amen.

26. Sepärrast on Jummal neid
~~andnud~~ härwotumia ~~Himmude~~
sisse; Sest nende ~~Maesed~~ on sedda lo-
dut ~~Koffowiddamist~~ ~~seks~~ pöörnud / ~~mis~~
lodud ~~wasto~~ on.

27. Selsanumal ~~Kombel~~ on ka ~~Meh-~~
hed ~~mabhajätnud~~ sedda lodud ~~Maese~~
~~Piddamist~~ / ja on teine teise wasto
~~pestemud~~ omma ~~Himmude~~ ~~hissi~~ / ja
~~ommad~~ ~~Maes~~ ~~Mehhega~~ ~~Satowe~~
~~Lööd~~ teinud / ja omma ~~Elstrusse~~ ~~Pal-~~
~~ta~~ (kui ~~Kohhus~~ olli) ~~jälle~~ ~~enese~~ ~~sanud~~.

28. Ja otsego nemmad ep olle mit-
te holind / et ~~nemmad~~ Jummalat
~~pidid~~ tundma / on neid Jummal ka
~~andnud~~ ihhe ~~Kölbamatta~~ ~~Mele~~
sisse / sedda tehha / mis ei sünni /

29. Täis keit ~~üllekohtut~~ / ~~Horusi~~ /
~~Kurjust~~ / ~~Abnust~~ / ~~Etgedust~~ / täis ~~Kad-~~
~~dedust~~ / ~~Tapmüst~~ / ~~Kindlemist~~ / ~~Kaw-~~
~~walust~~ / ~~Kurjat~~ ~~Kombet~~.

30. Et ~~nemmad~~ ~~sanud~~ ~~Ketwa~~ ~~Kes-~~
~~lutajaks~~ / ~~Kelepeks~~ ~~hiss~~ / ~~Jummalata~~
~~Wibhajas~~ / ~~Laitjaks~~ / ~~Surettised~~ /
~~Hooplejaks~~ / ke ~~Kurja~~ ~~Lode~~ ~~Nou~~ ~~pid-~~
~~dawad~~ / ke ~~Wannamade~~ ~~Sanna~~ ei
kule.

24 / per
/ emmester

17 / kella / panna / jee / ihu / nasa / ³ / nasa
/ ² / gup
/ agga

25 / walle / see / / on / kifi / ti

18 / film / nasa

26 / ihte / / kifi / ti
/ kui

19

20

27 / ihte / / kifi / ti
/ halla / wa / or / fani / u / per
/ kifi / or / to / ga / kifi / ti
/ kifi / ti / or / to / ga / kifi / ti

/ nasa / wa / or / fani / u / per

21

28 / ihte

/ kifi / ti

22

29 / ihte

23

30 / kifi / ti
/ kifi / ti
/ kifi / ti

/ kifi / ti

31 ^{F. vis. occidens ei armata}
filum Hallasturleta

32 -

6

7 | Karaturlega

8

9 | erfite luga hulle n. ka
Kosa. lehke

10

2
| ed stom

11

3
| anna Eda, ci

12 | neise peile
| Krbhuk

4

13 | wind

5

14 | wind

31. Moismattumaks/ Leppituisse
 Riikjäd/ Siimotummaks/ Leppimat-
 tummaks/ Korwastaddafeks.

32. Ke/ kui nemmad Jummalä Ot-
 gust täädjid/ (et need/ ke nisugust
 tewad/ Surma wdärt on) ei te sed-
 da ütspäines isä / waid neil on
 ka hä Meel nende pääl / ke sedda teg-
 gewad.

Se II. Pätl.

 1. Epärast/ oh Innimenne!
 ei wol sinna ennast mitte
 wabbandada / ke sinna eal
 Kohhut moistad; Sest me sees sinna
 teise päle Kohhut moistad / moistad
 sinna issiennast hukka / sest sinna teed
 otse sedda / me päle sinna Kohhut
 moistad.

2. Sest meie täame / et Jummalä
 Kohhus on dige nende pääl / ke nisug-
 gust tewad.

3. Agga / Oh Innimenne! ke sinna
 Kohhut moistad nende päle / ke nisug-
 gust tewad / ja teed ka seddasamma/
 mötled / ja enast Jummalä Kohhust
 ärrapäästwad?

4. Wei põlgad sinna temma Hel-
 dusse / Kannatusse / ja Pittamele Riik-
 lusse / Els sinna ei tää / et sind Jum-
 mala Heldus Pattustpödemisse pole
 sadab?

5. Agga sinna loggud issiennesele

omna kange ja Pattustpödematta
 Süddamega / Wibha / selle Wibha
 ja Jummalä dige Kohhto Imotamis-
 se Päwal.

6. Ke iggauhhele maksab temma
 Teggude järrele;

7. Iggarwest Ello neile / ke hä Teg-
 gude hä järe Auo ja Ritust / ja hul-
 laminnematta Ello otswad;

8. Agga Hirno ja Wibha nelle/
 ke Riakad onniad / ja Lõd et kule/
 hä agga kuulwad Ullekohhut.

9. Willestus ja Abhastus igga In-
 nimesse Hinge päle / ke kurja teeb //
 Judalisse essit / ning Krelalisse (Hin-
 ge päle).

10. Agga Au ja / Ritus ja Rahho
 iggauhhele ke hääd teeb / essiti Juda-
 hüsse / ning ka Krelalisse.

11. Sest Jummalä ei pea ühhegisi
 Innimessist ennam Euggu / kui teljest.

12. Ke eal ilmakässuta onniad Pat-
 to teinud / need peawad ka ilmakässu-
 ta hullaminnema / ja ke eal Kässu al
 onniad Patto teinud / need peab ka
 Kässu läbbi hullamoistetama.

13. (Sest Jummalä ees ep olle di-
 ged need Kässu kuuljad / häd need Käs-
 su / Teggiad peawad digeks sama.

14. Sest kui need Pagganad / ken-
 nel ep olle Kässu // ke onniad issien-
 nesele Kässu Lõdd tewad / needsam-
 mad / ehk neil kül ep olle Kässu / om-
 mad issiennesele Kässu.

15. Ke illesnättwad / et se Kästo
 Lõ kirjutud on nende Süddamestise/
 ja nende Süddametunnistust (Kõda
 ka) tunnistab / ja need Mõttes/^{7m} ~~sun-~~
 mad teine teise päle isikestest kaeba-
 wad / ehl ennast wabbandawad.)

16. Sel Päwal / kui Jummal nen-
 de Jumimeste sallaja Lõ päle JEsusse
 Kristusse läbbi Kohhut moistab / mit-
 no Armo-Oppetusse järrele.

17. Agga Katto: Sind kutsutakse
^{mahe} Judakõlts / ja sinna lodad Kästo pä-
 le / ja ~~lõdad~~ ~~ennast~~ Jummalast.

18. Ja sinned temma Tahtmist /
 ja et sinna Kässus olled õppetud / ~~su-~~
 sad sinna / mis ~~parras~~ ~~olled~~ /

19. Ja arwad ennast ollewa Sõg-
 gedade Juhataja / ja nende Walgus /
 Ke Pimmedustes ~~õnnatad~~ /

20. Nende Nummalade / ~~Karri-~~
 taja / ja Moistmattumade Oppetaja /
~~lotsega~~ /) kellel Tundmisse ja Lõde
^{7m} Oppetuste ~~Wärs~~ Kässus peats ~~õnnata~~.

21. Ke sinna nüüd teist õppetad /
 ehs sinna eunast isei ei õppetad? Ke sin-
 na tulutad / et ei pea warrastadama /
 ehs sa isei warrastad?

22. Ke sa ütled / et ei pea Abbiello
 ärrarikkudama / ehs sa isei Abbiello ärr-
 rarikku? Sul on Hitem wõtra Jum-
 malade eest / ehs sa isei ei ristu / mis
 Jummalala päreal on?

23. Ke sinna ennast Kässust Lõdad /
 ehs sa teota isei Jummalat Kässu il-
 leastmisse läbbi?

24. Sest tele pärrast teotakse Jum-
 mala Nimme nende Pagganade sä-
 as / ninda kui kirjutud on:

25. Umberleitamine on käl hä/
 kui sinna Kästo pead / agga kui sinna
 Kästo illeastja olled / siis on sinno
 umberleitamine jo Eesnahhaks ja-
 nud.

26. Kui nüüd Eesnahk Kästo Di-
 gust peab / ehs siis temma Eesnahk ei
 pea umberleitamisteks arwatama?

27. Ja ehs siis se / ke Südmisse
 polest umberleitamatta on / ja Kästo
 teeb / sinno päle Kohhut ei moista / ke
 sinna Kirjatähhe ja Umberleitamisse
 jures Kästo illeastja olled?

28. Sest se ep olle Judakõne / ke
 wäljaspiddi (Judakõne) on / ep olle
 ka se umberleitamine / mis wäljas-
 piddi Lihhas sünnib:

29. Waid se on Judakõne / ke sees-
 piddi on / ja Süddame umberleita-
 minne Waimus / ja mitte Kirjatäh-
 hes / (on umberleitamine) / kelle Ri-
 tust ep olle mitte Jumimestest / waid
 Jummalast.

Se III. Wätuf.

1. ^{mis häle} Mis on siis Judakõne enamb
 ehl mis hääd / ~~ladab~~ um-
 berleitamine?

2. Lõest wägga paljo? Esmalt on
 nende Hõlets antud / mis Jummal on
 rägitud. 3. Sest

15 | de / cer.
| leniered

24

16

25

17

| / cer.

26

18

| ei / cer. / cer.

27 | / cer. / cer.

19

28

20 | / cer.

29

21

22

1 | / cer.

23

2

4. Lige pucuda
Pucurichama
Puc. ch / a wotad

5.

6

7

8. less

9. poley
pachano

10. pichu

11.

12. pichu / a wotad

13. pucurichama

14

15

16

17

18. pichu

19

20. pucurichama / a wotad

21

22. pichu / a wotad

3. Sest mis sebn / et monnigad usk-
mattummad olud? Kas siis nende
uskimatta Meel Jummalala usko peaks
tühjaks teggema?

4. Se sündko mitte / waid Jum-
mal olgo tõsine / ja teie Jummesed
wassekkud / kui kirjutud on: Et siin
peab õige ~~õllema~~ õllema Sannade
sees / ja ~~wõlma~~ / kui sinno päle Koh-
hut moissetakse.

5. Agga kui mete illelohhus Jum-
mala Digust kidab / mis tahhame
meie ütelda? Ons siis Jummal ille-
lohtune / et tenima se päle wihhaseks
saab? (Miina rāgin Jummeeste kōimel.)

6. Ei mitte: kuidas wõib Jummal
muido Ma-Ilma päle Kohhut moisseta?

7. Sest kui Jummalala Tõdve min-
no Walle läbbi suremaks saab tem-
ma Ritusseks / miisparrast siis min-
no kui ühhe Patusse päle Kohhut
moissetakse.

8. Ja ~~pealime~~ meie mitte enne-
minne ninda tegegema (kui meid teo-
tasse / ning kui monnigad rāgtrwad /
meid ütsewad) tehkem kurja / et sest
hātulgo / kelle hukatus õige on.

9. Mis siis ~~nind~~ / kas meie parras-
mad olleme? Ei mitte; Sest meie ol-
leme enne tõeks teinud / et Judalised
ning Kreekalised teie Patto alomad /

10. Kui kirjutud on: Ep olle sedda /
te õige on / ei ühte ainust.

11. Ep olle sedda / te moissetaks; ütse-
ki ep olle / te Jummalat õffaks.

12. Nimmad on teie ühtlase ärra-
tagganenud / ja kõhhamattummaks
läinud / ~~ki~~ ep olle / te hääd teeks.

13. Nende ~~õlle~~ õllema lahti Haud / om-
ma kēega petwad nimmad. Ertwa
Kaudi: Mad Wihha on nende Mol-
kade al.

14. Nende Su on täis Needmist ja
Wihha.

15. Nende Jassad on nobbedad /
Werd ärrawallama.

16. Nende Tede pääl on Willetsus
ja Hädda.

17. Ja Rahho Teed ep olle nem-
mad tundnud.

18. Jummalala Kartust ep olle nen-
de Silmade ees.

19. Agga meie tādame / et mis Kāst
ütleb / sedda ütleb temma neile / te Kāst-
koal on / et teigide Su peab kinni-
sullutama / ja teigē Ma-Ilmal Jum-
mala ees piddi Sünd / ollema.

20. Separrast et ~~sa~~ ~~õffig~~ Wihha
Kāsto Tegguide läbbi temma ees õi-
gets / sest Kāsto läbbi tulleh Patto
Lundminne.

21. Agga nüüd on ismalāstota Jum-
mala Digus arowalikkus sanud / mis
Kāst ja Prōwetid on tunnistand /
(~~W~~ Wõista) Jummalala Digus /
te tulleh ~~õff~~ läbbi Jesusse Kris-
tusse / ja teigide päle / te
uskwad; Sest ~~sin~~ ep olle ühtegit
Wahhet ~~ep~~ olle;

23. Se

23. Sest leit ~~ommad~~ Patto teinud/
ja weit on ~~Patto~~ Jummalala Auust/
24. Ja samad ilma digeks/temma
Arnuft/ se Aralumnastamisse läbbi/
mis Jesusse Kristusse läbbi ~~on fan-~~
~~ditud~~/
25. Redda Jummal on ette säädnu
Araleppitamisseks Usto läbbi temma
Berres/omina Digusse üllesnäitmis-
feks (selle sees)/ et temma endised Pät-
tud andeks annab/ mis Jummal
olli sallinud/
26. Et temma ~~selfinnäsel~~ Njal om-
ma Digust ~~piddi näitma~~ (~~selle sees~~)
et temma isä piddi dige ~~offema~~ ja
dige ks teggema sedda/ se Jesusse Us-
sust on.
27. Kussa nüüd on Riitiminne?
~~Sedda epalle~~. Missugguse Käsko läb-
bi? Kas Tegguide Käsko läbbi? Ei
mitte/ ~~hüd~~ Usto Käsko läbbi.
28. Sepärrast arwame meie In-
nimest Ustu läbbi digeks ~~farwa~~ ilma
Käsko-Tegguid.
29. Woi! on Jummal ütspäines
Judakisse Jummal? Eks temma ei
olle ka Pagganade Jummal? Ja
tdest/ (temma on) ka Pagganade
Jummal.
30. Sest ütspäinus Jummal on/ ke
digeks teeb sedda ümberleikamist Ustu
sest/ ja sedda Eesnahka Ustu läbbi.
31. Kas siis meie Käsko tühjaks te-
me Ustu läbbi? Ei mitte/ waid meie
kinnitame Käsko.

Se IV. Pätüf.

1. **W**ts meie siis ütlemis ~~omma~~
Issa Abrahami Pibha po-
lest ~~hüüd~~ ~~offema~~?

2. Sest kui Abraham Tegguide ~~hü-~~
~~bi~~ on digeks ~~omud~~ / siis on temmal
Kitus/ agga mitte Jummalala ~~est~~.

3. Sest mis ütles se Kirri? Abra-
ham on Jummalat uskuud/ ja se on
temmale Digussfeks arwatud.

4. Agga sellele/ ke Tödd teeb/ ei
arwata Palka Arno pärrast/ waid
Walla pärrast.

5. Agga ~~hüüd~~ / ke Tödd ei te; Ag-
ga selle mitte usub/ ke Jummalakart-
mat ~~omud~~ digeks teeb/ arwatasse
temma Ust Digussfeks/

6. Ninda kui Dawid ka sedda In-
nimest õnsaks Kitab/ kedda Jummal
digeks moistab ilma Tötg: ~~hüüd~~

7. Õnsad on need/ kelle Ülles ~~omud~~
sed ~~omud~~ Andeks antud/ ja keyle
Pattud ~~omud~~ kinnikattatud:

8. Õnnis on se Mees/ kannel Jum-
mal Pattud ei arwa Süüks.

9. Sesimane Õnnistus nüüd/ kas
se on ümberleikamisse pärrast/ ehk ka
Eesnahha pärrast? Sest meie ütlemis/
et Abrahamile temma Ust on Digus-
feks arwatud.

10. Kuidas siis se on arwatud? Kuit
temma ümberleikamisses/ ehk kut
temma Eesnahhas olli? Ei mitte
Am:

23 ilma

24 l. moiritetun kirjain ilma
lehti on

25 julkaisun l. toiminta kukaan on

1 joulukuun

2 moiritetun
julkaisun.

3

26 | omia kirjoja allennäkömäärä
| on
| kaab

4 | kirjasto

27 | se on kirjasto moiritetun
| on kirjasto arvio

5 | moiritetun, jellele

6

28 | kirjasto moiritetun w/o lähti

7 !!!

29

8

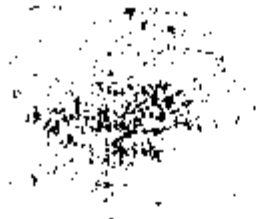
30

9

31

10

11.

18 | ~~...~~ | mir
wasto luhur per or ujeknu nido kyo
pada uada

12

19

13

20

14 | jaw- fana

| didanega

15

21 | julge
| waggis on

16

22

23

17

24

25

ümberleitamis / kuid Eesnahas,
 11. Agga ümberleitamisse Lähhe
 sai temna Ussu Digusse Kinnitusselts/
 mis temmal jubba Eesnahas olli/
 et temna piddi ollema keigide Issa/
 ke uskmad Eesnahas / et nelle se ka
 Digusselts piddi arwatama.

12. Ja ka ümberleitamisse Issa / ei
 mitte ükspäines neile / ke ümberleita-
 misselt onnrad / waid ka neile / ke kõi-
 wad Ussu Jälgede sees / mis meie Is-
 sa Abrahami Eesnahas olli /

13. Sest se Tootus / et temna pid-
 di ollema se Ma-Ilma Päria / ep ol-
 le mitte siindinud Abrahamile ehl
 temna Seemnele Kässu läbbi / waid
 Ussu Digusse läbbi.

14. Sest kui need / ke Kässust on/
 Päriad onnrad / sus ep olle usk mid-
 dakit / ja se Tootus on sühhine;

15. Sest Käst sadab Wihha; Sest
 kussa ep olle Kästo / sääl ep olle ka
 hüleasimist.

16. Sepärrast (tulleb Digus) Ussu-
 läbbi / et temna peaks Arnuust olle-
 ma / ja et se Tootus peaks kindel olle-
 ma keige Seemnele / ei mitte ükspäines
 sellest / ke Kässust on / waid ka sellele /
 ke Abrahami Ussust on / ke on meie kei-
 gide Issa.

17. (Minda kui kirjutud on : Min-
 na ollen sind pannud paljo Pagganade
 Issaks) Jummal ees / sedda

temna on uskud / ke ellawaks teeb
 neid Surnud / ja kutsub neid / ke ep
 olle / otsego olleksid (neumad).

18. Ke on uskud Lotusse / päle / kus-
 sa ep olud ühtegit lootumist / et tem-
 na paljo Pagganade Issaks piddi
 sama / kui ühtedud on : Minda peab
 sumo Seme ollema.

19. Ning temna ei sanud Ussus nõd-
 raks / ei waatnud ka omma Jhho pä-
 le / mis jubba olli ärra-ellatand / sest
 et temna liggi sadda aastane olli :
 Ei waatnud ka Sara ärra-ellatand
 Jhho päle ;

20. Sest temna ei möttelnud mitte
 kaks piddi Jummalale Tootusselt usk-
 matta Melega / waid sai wäggewaks
 Ussus / ja andis Jummalale Auo /

21. Ja olli se pääl / kindel / et Jum-
 mal sedda ka wõib tehha / mis tem-
 na tootab.

22. Sepärrast on se temmale ka Di-
 gusselts arwatud.

23. Agga se ep olle ükspäines kir-
 jotud temna pärrast / et se temmale
 on arwatud /

24. Waid ka meie pärrast / kennele
 sedda peab arwatama / kui meie ussu-
 me selle sisse / ke meie Issandat JEs-
 sust on ülesärratanud Surnust /

25. Ke on meie Pattude pärrast
 ärraannetud / ja meie Digelsamisse
 pärrast ülesärratud.

Se V. Pätuf.

7. **L** t meie nüüd Ussust olleme õigele sanud/ sits on meil Rahho Jummalaga meie Issanda JEsusse Kristusse läbbi/ ^{stemma}

2. Kelle läbbi meie ka ~~meie~~ ^{meie} liggi astuda Ussus seinnase Armo sure/ me sees meie seisame/ ja kütleme ennast Jummalaga Luo Lotusse pärrast.

3. Agga mitte ütspäines fest/ waid meie kütleme ka ennast Willetsuste sees/ et meie täame/ et Willetsus sadab Kannatust;

4. Agga Kannatus Lundmist; Agga Lundminne Lotust;

5. Agga Lotus ei lasse mitte ~~Hä~~ ^{Hä} ~~meie~~ ^{meie} /fest et Jummalaga Arm on wälsawallatud meie Süddame sisse pühha Waimo läbbi/ ke meile on antud.

6. Sest Kristus/ kui meie ~~wael~~ ^{wael} nõdrad ollime/ on pmmal Aial Jummalakartmatummade eest ärrasurnud.

7. ~~Nüüd~~ ^{Nüüd} ~~meie~~ ^{meie} ~~legi~~ ^{legi} ~~wast~~ ^{wast} ~~St~~ St ~~geda~~ ^{geda} ~~est~~ ^{est} /ühhe Hä eest eht mouni ~~wast~~ ^{wast} ~~tats~~ ^{tats} surra.

8. Sepärrast bidab Jummal oma Armastamist meie wasto/ et Kristus meie eest on surnud/ kui meie ~~wael~~ ^{wael} Battused ollime.

9. Sepärrast paljo ennamb meid/ ke meie nüüd temma Werre läbbi

olleme õigele ~~tehtud~~ ^{tehtud} /weab temma läbbi ~~hoietama~~ ^{hoietama} Wibha eest.

10. Sest kui meie Jummalaga leppitud olleme temma Boja Surma läbbi/ kui meie ~~wael~~ ^{wael} Waenlased ollime; Paljo ennamb ~~sanne~~ ^{sanne} ~~meie~~ ^{meie} ~~õnne~~ ^{õnne} temma Elso läbbi/ kui meie nüüd olleme leppitud.

11. Agga mitte ütspäines sedda/ waid meie kütleme ennast ka Jummalaga ~~meie~~ ^{meie} Issanda JEsusse Kristusse läbbi/ kenne läbbi meie sedda leppitamist olleme sanud.

12. Sepärrast otsi kui ühhe Inimesse läbbi Pat on Ma; Ilma sisse tulnud/ ja Patto läbbi Surm; ninda on ka Surm keige Iniminesepäte läbbi ~~tehtud~~ ^{tehtud} / kelle sees nemmad keid on ~~onud~~ ^{onud} Patto teinud.

13. Sest Pat olli kül Ma-Ilmas Kästo sadil; Agga Pat ei arwata/ kussa ep olle Kästo.

14. Etisti on Surm (ütled sa) kui Ruuningas wallitsenud Adamist Moosese sadil ka nende üle/ ke mitte ep olle Patto teinud ühhejarnase Ulleasts mishega/ kui Adam/ ke on üks Lähhendaminne fest/ ke pididi tullesma.

15. Agga Armo-Andega ep olle sefuggune (Järg) / kui Pattolangmissega; Sest kui se ühhe (Inimesse) Pattolangmisse läbbi paljo on surnud/ sits on Jummalaga Arm ja Ande paljo ennamb mitmele rohkeste ~~andinud~~ ^{andinud} se

1 / iuvor 10 / aller
/ päfeme

2 11

3 12

4 / fiise
/ lämme

5 / artasimme 13
/ fup

6 14

7 / det tige est ei natjult vegifusse

8 15 / täng

9 / jämsf päfeme mäie, taljo emman
/ ketta latti Wilha est, ei mäie nää
/ enä wene latti olleme digen,
/ moinetud / farnid felle.

16) pernaga | on helman

| Su

| muipmifka

1

17) | ku ~~muipmifka~~

| ku muipmifka

2

18) | muipmifka

3

| ku | muipmifka

4

19

5

> muipmifka

20

6

21

ühhe Inimisse Jesusse Kristusse
Armo läbbi.

16. Ja Andega ep olle nišaggune
(Järg) / kui ^{se ägga} ~~se~~ / mis ~~stundimad~~ ^{se} se
ühhe Inimisse läbbi / ke Patto on
teinud: Sest se ~~kohtomaismine~~ ^{se} on
ühhe Armo (Pattolangmissest tulnud
Hukkamiste) / ägga se Armo Ande (al-
tab) kuitme: Pattolangmissest Di-
gussiks.

17. Sest kui selle ühhe Pattolang-
misse läbbi Surm on / wallitienud
se ühhe läbbi / paljo ennamb vearvad
need / ke samad sedda wägga rohke
Armo ja Digusse Andet / wallitsema
Ellus se ühhe Jesusse Kristusse läbbi.

18. Separrasi nänd / kui ühhe Armo
Pattolangmisse läbbi Hukkamoist-
minne teige Inimisse päle sanud:
Ninda on ka ühhe Armo Digusse läbbi
Ehto Digus teige Inimisse päle tul-
nud.

19. Sest otsego se ~~Armo~~ Inimisse
Saunavõlmisse läbbi paljo Pattu-
feks on sanud: Ninda samad ka selle
ühhe Saunavõlmisse läbbi paljo
digeks.

20. Ägga Käst on se wabhele sisse
tulnud / et Pattolangminne piddi sü-
remaks sama; Ägga kussa Pat on
sureks läinud / sääl on ~~omari~~ Arm
weel paljo suremb.

21. Et / otsego Pat on kui Kuning-
gas wallitienud Surmas / ninda ka

Arm peaks kui Kuningas wallitse-
ma Digusse läbbi igawesse Ellusse /
Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

Se VI. Pätuf.

1. **M**is meil siis tulleb ütelda?
Kas meie peame Patto
sisse jama / et Arm peaks
suremaks minnema?

2. Millgil tombel / ke meie Pattu-
le olleme arrasurnud / kuidas tassa-
me meie weel selle sees ellada?

Epistel kuendal pühha Päwal
pärrast kolm-aino Summata Pühha.

3. Ets teie tää? Mitto meid Kris-
tusse Jesusse päle on ristitud / et meie
temma Surma sisse olleme ristitud?

4. Siis ollememeie temmaga mah-
hamaetud Ristusse läbbi Surma
sisse / et ninda kui Kristus on üllesär-
ratud Surmust Issa Auo läbbi / meie
ka peame ues Ellus kääma.

5. Sest kui meie temmaga olleme
istotud ühhe ~~farnase~~ Surma / siis pea-
me meie ka (temma) Allestoussmisse
(farnased) ollema.

6. Sest et meie sedda teame / et
meie wanna Inimenne (temmaga)
on Risti podud / et se Patto Jhho pe-
ab tühjä minnema / et meie tepe Pat-
to ei teni;

7. Sest le furnud on/ se on digeks
tehtud Pattust.

8. Agga kui meie Kristussega olle-
me furnud/ siis ussume meie/ et meie
ka temmaga peame ellama.

9. Sest et meie teame/ et Kristus/
Surnust üllesääratud/ teps ei sur-
re/ Surm ei wallitse teps temma üle.

10. Sest mis temma on furnud/
sedda on temma Pattule furnud üks-
kord; Agga mis temma ellab/ sed-
da ellab temma Jummalale.

11. Ninda arwage ka teie ennast
Pattule furnud ollewa/ agga Jum-
malale ellawa meie Issanda Jesus-
se Kristusse läbbi)

12. Sepdrrast ärge andke nüüd
mitte Patto kui kuningast wallit-
seda teie surrelliko Jhho sees/ temma
Sanna kuulma temma Himmude
sees.

13. Ärge andke ka mitte omma Pu-
litiinissed üllekohto Söddariistuks
Pattule; Kuid andke ennast isse Jum-
malale otse kui need/ se Surnust öm-
mad ellawaks sanud/ ja teie Puliti-
inissed Olgusse Söddariistuks Jum-
malale.

14. Sest Pat ei woi mitte teie üle
wallitseda/ sest teie ep olle mitte Kas-
so al/ waid Armo al.

15. Mis siis? Kas meie peame Pat-
to teggema/ et meie Kasso al ei olle/
waid Armo al? Misgil kombel,

16. Eks teie tea/ et/ kenne Sulla-
sels teie ennast heidate Sanna kuul-
ma/ selle Sullased teie ollete/ Kelle
Sanna teie kulete/ olgo Patto Sul-
lased Surmaks/ ehk Sanna kuulnisse
Sullased/ Digussels.

17. Agga Tanno olgo Jummalal/
et teie Patto Sullased ollete olnud/
agga Süddamest Sannakuuljaks ol-
lete sanud ~~ette~~ ~~hijoto~~ ~~öppetussele/~~ ~~ken-~~
~~nele teie ollete aruammetud.~~

18. Ja kui teie Pattust ollete wab-
haks sanud/ ollete teie Olgusse Sul-
lasels sanud.

Epistel seitsemel pühha Päwal
pärrast kolmpains Jummal Pühha.

19. Minna rugin Jummesse kombel
teie Pihha Rödrusse pärrast; Sest ot-
sego teie ommad Pulitiinissed/ ollete
andnud Rojastusse/ Lemistussete/ ja k-
lekohtute üllekohtust. Ninda andke
nüüd omma Pulitiinissed Olgusse Or-
laks Pühhitsemissels.

20. Sest kui teie Patto Sullased
ollite/ siis ollite teie Olgusselt lahti.

21. Mis Kaswo ollit teil siis (neist
Agust)/ me pärrast teid nüüd häbb-
nate? Sest nende Pall on Surm.

22. Agga nüüd et teie ollete Pat-
tust lahti/ ning Jummal Orjaks sa-
nud/ on teil oina Kaswo/ et teie püh-
haks sate/ ja Pall on iggawenne Ello.

23. Eest

7

8

9

17 / kelle ette kirjutatud spetsifikatsioonide
 muudatused kirjeldada vastavalt:

10

18 / otse ja
 / lahti

11

12

14

13 / osjann
 / kühast / seife.

13

20

14

21 / on / ots

15

22

23

6 / Panu

Hi uc wif i kello

Hi wata komba

1

7

2.

Jon amfama

8

3

Jon amfama
Hed

9

10

4

Wolju

11

12

5 - mir

13

14

23. Sest Patto Palk on Surm; Agga Jummalala Armo Ande on ig-garvenne Ello Kristusse Jesusse meie Issanda sees).

Se VII. Pätuf.

1. **S**hleks teie tea / Wennad! (sest minna rdgin nendega / te Kästo moistwad) / et Käst Innimesse ülle wallitseb / senni kui ta ellab?

2. Sest se Naene / te Mehhe Melewalla al on / on senni / kui Mees el-lab / Kästo läbbi temna al; Agga kui Mees sureb / siis on temna lahti Mehhe Kästust.

3. Sepärrast nüüd / kui temna tei-se Mehhele läbbä / senni kui (temna) Mees el-lab / siis kut-sutakse tedda Abbi-ellorikjaks; Agga kui Mees sureb / siis on temna lahti Kästust / et temna Abbiellorikja ep olle / kui temna teise Mehhele saab.

4. Ninda / mo Wennad / ollete teie ka surretud Kästule Kristusse Jhho läbbi / et teie teise Mehhele pea-te sama / sellele / te Surnust on ülles-arratud / et meie Jummalale peame Suggu kandma.

5. Sest kui meie Lihha sees ollime / ollid pattused Himmud / / kummatad Kästo läbbi (tousid) / wäggetwad meie Lulimeede sees / Surnale Suggu kandma.

6. Agga nüüd olleme meie Kästust lahti / sest et se on ärrasurnud / kellest meid kinniveti / ninda et meie peame temna Waimo Uendusse / ja mitte Kirjatähhe Wannusse / sees.

7. Mis meie siis tahhame ütelda? Ons Käst Pat? : Misgil kombel. Agga Patto ei tunnud minna muudo mitte / kui Kästo läbbi. Minna ei täädnud ka kurri Himmu Pat-olletwad / kui Käst ep olleks öölmud : Sinna ei pea mitte himmustama.

8. Agga Pat wottis woi must Kästo läbbi / ning satis minna sees teil Himmud; Sest ilma Kästota on Pat surnud.

9. Agga minna ellasin enne ilma Kästota; Agga kui Käst tuli / sai Pat jälle ellama.

10. Agga minna surnin / ning se Käst / mis mul olli antud Elluks / se-sanima satis mind Surma.

11. Sest Pat / kui temna Woi must sai Kästo läbbi / pettis mind / ning tappis mind temna läbbi.

12. Sepärrast on Käst kül pühha / ja Kästo-Sanna pühha ja õige ja hä.

13. Ons nüüd se / mis hä on / mulle surmaks sanud? Ei mitte. Waid Pat / et temna pididi näitma Pat olletwad / on se hä läbbi mul Surma tet-nud / et se Pat pididi Kästo läbbi om-ma äpris suurte Wäggi näitma.

14. Sest meie teame / Kästo wal-

molit offena; agga minna ollen lih-
halik / ning Patto Melewatta akka
müdüd.

15. Sest ma ei lita hääks / mis ma
teen; Sest ma ei te mitte / mis min-
na tabhan / waid minna teen sedda /
mis ma wißkan.

16. Kui minna nüüd teen / mis ma
ei tabha / siis tunnistan minna / et Käst
hä on.

17. Agga nüüd ei te minna sedda en-
namb / waid se Pat / mis minno sees
ellab.

18. Sest ma tean / et minno sees
(se on minno Lihha sees) ei ella mitte
hääd; Sest tabhan ou / ~~mis~~ / agga
hääd teggema ei leia minna mitte.

19. Sest minna ei te mitte sedda
hääd / mis ma tabhan / ~~waid~~ / sedda
Turtja / mis minna ei tabha / teen
minna.

20. Kui minna nüüd sedda teen /
mis ma ei tabha / siis ei te minna en-
namb sedda / waid Pat / mis minno
sees ellab.

21. Kui minna nüüd hääd tabhan
tehha / siis leian minna sedda Kästo /
et se kurr Pat minno sees on.

22. Sest mul on Melehääd Jum-
mala Kästust seestpiddise Innimesse
polest.

23. Agga minna tunnen teist Käst
to minno Lihkmede sees ollenwad se pan-
neb minno Mele Kästo wasto / ja

wottab mind wangi Patto Kästust /
mis minno Lihkmede sees on.

24. Oh minna wißlets Innimenne!
Kes päästab mind seinnase Surma
Jhusi?

25. Minna tännan Jummalat Jē-
susse Kristusse meie Issanda läbbi.
Separrast tenin minna nüüd Melega
Jummala Kästo; Agga Lihhaga
Patto Kästo.

Se VIII. Pätuf.

1. **N**üüd ei moisteta neid hukka /
ke Jēsusse Kristusse sees
~~ommad~~ / ke ei kät Lihha /
waid Waino Sanna järrele.

2. Sest Waino Käst / ~~ke~~ /
te Jēsusse Kristusse sees / on mind
Patto ning Surma Kästust päästinud.

3. Sest mis Käst ei woiud tehha /
sest et temna Lihha läbbi rammoto
olli / sedda teggi Jummal ning lak-
kitas omma Boja Patto Lihha Nao
sees / ning Patto pärrast / ning mois-
tis Patto hukka Lihha sees /

4. Et Kästo Digus peats, sindima
meie sees / ke meie ei kät Lihha / kuid
Waino järrele.

5. Sest ke Lihha Sanna järrele
ellawad / neil on lihhalik Meel; Ag-
ga ke Waino Sanna järrele ellawad /
neil on waimokk Meel.

6. Sest Lihha Meel on Surm /
agga Waino Meel on Ello / ning
Kahho /

249

15

25/erfi

16

17

18 time / nino juner

18/ello

19 lagja

2/ello

20

3

21 *chian' lican nino, mi na' lican q' / lican*
l'ca' l'cl'ca, ab' p' r'cc' m'cc
juner on

22

5

23

6

7 letsetna

15 palle partma

8

16

9

17

10

11 hecb

18 katufu mife
elle me väärit
le woto her

19

20 tunkuna arja alla
neideta

12

21 fama, mi

13

22 tikkaf

14 ni mi

23 ni mi tji elgama

7. Sepärrast/ et Pihha Meel on Waen Jummalala wasto; Sest temma ei heita ennast Jummalala Kästo alla/ ei wotigi heita.

8. Ke nüüd Pihha sees ~~ommad~~ / ei woi Jummalala Mele pärrast olla.

9. Agga teie ep olle mitte Pihha sees/ Eud Waino sees/ sepärrast et Jummalala Wain teie sees ellab. Agga kennel ep olle Kristusse Waino/ sefinnane ep olle mitte temma pärrast.

10. Nus agga Kristus teie sees/siis on käl Jhho surnud Pato pärrast; Agga se Wain on Ello/ öigusse pärrast.

11. Kwi nüüd selle Wain/ ke JE. suist on Surnuist üllesärratanud/ teie sees ellab/ siis ~~saab~~ se/ ke Kristust on Surnuist üllesärratanud/ teie surrelittud Jhho ellawale tegeema omma Waino läbbi/ ke teie sees ellab.

Epistel lahhiksamal pühha Päwal pärrast kolm-aino Jummalala Pühha.

12. Sepärrast/ Wennad/ ep olle meil Wölgä Pihhaga/ et meie peakstme Pihha ~~Sanna~~ järrele ellama.

13. Sest kui teie Pihha ~~Sanna~~ järrele wottate ellada/ siis peate teie surrema; Agga kui teie Waino läbbi patne Jhho ~~Teggo~~ wottate surretada/ siis peate teie ellama.

14. Sest mitto Jummalala Waino läbbi juhatakse/ need on Jummalala Papsed.

15. Sest teie ep olle sanud Sundimisse Waino/ et teie peakstjarrad ~~ollama~~ / waid teie ollete Paps Waino sanud/ kelle läbbi meie kistendame: Abba ~~Satta~~ Jssa!

16. Sesamma Wain tunnistab meie wainoga/ et meie olleme Jummalala Papsed.

17. Olleme meie nüüd Papsed/ kils olleme meie ka Pärriad/ Jummalala Pärriad/ ning Kristusse Kapärriad/ kui meie temmaga kamatame/ et meie temmaga Anu sisse same.

Epistel nähandal pühha Päwal pärrast kolm-aino Jummalala Pühha.

18. Sest minna arwan/ et sefinnase Nija ~~Willettsuffed~~ ep olle wäart sedda ~~Auo~~/ nus meis peab ~~fundima~~.

19. Sest ~~ke~~ Poomi odab pitki Silmi Jummalala Laste Auo Ilmoinist.

20. Sest Poom on ~~kaddurwa~~ kamad/ ei mitte temma hä Mele/pärrast/ waid selle pärrast/ ke tedda sinna alla on heitnud.

21. Se Lotusse päle/ et ka sesamma Poomi se kaddurwa Nija Tenistussest peab pädstetud/ ning Jummalala Laste Auo ~~ka Sanna~~.

22. Sest meie teame/ et keil Poom/ ühtlasse äggab ning sures Waerwason tännini.

23. Agga ~~ke~~ mitte ukwadines se/ waid ka meie issi/ kellele Waino esimessest ~~tattid~~ Anded on/ öhka-

23. Me ennese sees/ ning otame Laste Koh-
hut/ se on/ meie parraste Itho Arra-
päästnust.

24. Sest meie elleme onsa^{l'auw} Potus-
se läbbt; Agga se Lotus/ mis näitse/
ep olle Potus; Sest mis legi näab/
misparrast peaks temma sedda soot-
ma?

25. Agga kui meie sedda lotame/
mis meie ei nä/ siis otame meie Kan-
natusse läbbt.

26. Sellsammal tombel agga tulleb
ka se Waim meie Nöddrussele appt;
Sest meie ei tea mitte/ mis meie pe-
ame palluma/ ninda kui Kohhus on;
Waid sesama Waim pallub meie cest
Ilmarväljarätkimatta Ohkamistega.

27. Agga ke Süddamed läbbi kat-
sub/ teab/ mis Waimo ~~Wotte~~ on/
sest et temma Jummalal Tahmisse
järele Pähhade cest pallub.

Epistel Jacobi Päwal.

28. Agga meie teame/ et keik hääts
tulleb neile/ ke Jummalat armasta-
wad/ ke temma emepetrouso^{Wouo} läb-
bi on kutsutud.

29. Sest kedda temma on enne är-
ratundnud/ neid on temma ka enne
säädnud/ et nemma peawad ollema
temma Poja Ndo sarnased/ et tem-
ma se (Poeg) piddi ollema se Esst
mitme Wennade säas.

30. Agga kedda temma on enne
säädnud/ neid on temma ka kutsunud/

ning kedda temma on kutsunud/ neid
on temma ka õigeks teinud/ ning ked-
da temma on õigeks teinud/ neid on
temma ka auustanud.

31. Mis peame meie nüüd se päle
ütlemä: Ous Jummal meie ees/ kes
julgeb meie wasto^{paran}?

32. Ke onnma ennese Poja päst ep
olle Armo heinud/ waid on kedda
meie teigide cest ärraandnud; Kuida
peaks temma mitte keik^{mitt} temma-
ga meile kinkima?

33. Kes julgeb nende päle Süüd
tõsta/ kedda Jummal on ärrawallit-
senud? Jummal on/ ke õigeks teeb.

34. Kes on/ ke julgeb hukkamoistra?
Kristus on se/ ke on surnud/ ning mis
woel ennamb on/ ke on üllesärratud/
ke ka on Jummalal parramal^{poel}/
ke ka meie cest pallub.

35. Kes woib meid lahhutada Kris-
tusse Armust? ~~Wero~~ eht Abhas-
tus/ eht Riufaminne/ eht Nälä/ eht
Allastus/ eht Hädda/ eht Modk?

36. (Ninda kui kirjutud on: Esin-
no parrast tappetaks meid/ foggema
Päwa/ meid arwataks ~~Arum-~~
lams.) ^{Arum mit tappetaks.}

37. Agga selle kelle sees same meie
Wotmust kül temma läbbi/ ke meid on
armastanud.

38. Sest minna ollen julge se pääl/
et mitte Surm/ egga Ello/ egga
Inglid/ egga Wörstid/ egga Wäg-
ge

24

31 / poma juve
/ woiß /olla

25

32 / and

26

33

→ / chad

34 / woiß
/ ka
/ küel

28

35 / willeffur

29

36 / keigef

30

37 / felle

38

39.

7.

8

9 / edusta päästä

10 / jäljellä

g... on se... -ygge olma

11 / Ämmävalittamiskäsitteille

12

Wälkennat

4 / örigur / kato - armenianne

13 / Wenda

5 / gode

14

6 / neer / Sugga

15

geivad / egga mis praego sünnib / egga mis tullew on /

39. Egga mis kõrge / egga mis suggaw on / egga ükstei mu lo~~wa~~ ~~is~~ ei woi meid lahjutada Jummalala Armust / mis on Jesusse Kristusse meie Issanda sees.

Se IX. Pätüf.

1. **M**ina raagin Tõt Kristusse läbi / ning ei waltetelle / (sed) da tunnistas ta minno Süddame-tunnistus pühha Watmo ~~lähed~~ ~~ka~~.

2. Et mul siur Kurwastus ~~es~~ / ning ~~astat~~ ~~siur~~ ~~Wald~~ minno Süddames /

3. Sest minna tessi sowlisin ärra lahjutud olla Kristussest minno Wennaade pärrast / te minno Suggulassed on Iihha polest.

4. ~~Ke~~ ~~sinna~~ Israell Rahwas / kelle pärralt on Lapse Kõhhus / Auja need Sädußed / ja Kõhto-säddimanne / ning Jummalatenistusse Kõmbed / ning need Looßused.

5. Kelle pärralt need Wannemad ~~omnad~~ / ja kellest Kristus tulleb Iihha polest / te on Jummal alle kälk fidetud iggawestis ~~Waste~~ / Amen.

6. Agga se ei woi olla / et Jummalala Sanna ollets tübjaks sanud : Sest leit / ep olle Israell ~~Rahwas~~ / te Israelist on sündinud.

7. Egga leit olle Abrahami Lapsed / te Abrahami Suggu omnad ~~Wald~~ ~~Isaki~~ sees peab sulle Pärris-Suggu kassutud sama ~~Sanna~~ ~~Waste~~.

8. Se on / need ep olle Jummalala Lapsed / te Iihha polest Lapsed on ; Wald Looßuse Lapsi arwatakse Jummalala Suggus ~~Waste~~.

9. Sest se on Looßuse Sanna : ~~Semma~~ ~~si~~ ~~Waste~~ ~~Waste~~ järeel tullen minna jälle / ning Saral peab Poeg ollema.

10. Agga ei mitte ükspäines fr / waid ka Rebekka ~~on~~ ~~sedda~~ ~~tunnud~~ / kui temma ühhest / se on meie Issast Isakist tätma päle sat.

11. Sest kui need Lapsed weel es olle sündinud / eiga middakit hääd egga kurja teinud / et Jummalala ~~ärra~~ ~~Waste~~ ~~Waste~~ Rou / pididi kindel ollema / ei mitte Leggude pärrast / waid Kutsja pärrast /

12. Dõlde temmale : Se ~~Waste~~ ~~Waste~~ ~~Waste~~ peab / noremat tenima /

13. Kui kirjotud on : Jakobi ollen minna armastanud / agga Esawol ollen minna wihtanud.

14. Mis peame meie niüid ütlemat Dns allekõhhus Jummalala jures ? Et mitte ~~Waste~~ ~~Waste~~ ~~Waste~~.

15. Sest Moßessele ütleb temma : Minna heitan Armo selle päle / kelle päle ma tahhan Armo heita / ning hallastan selle päle / kelle päle ma tahhan hallastada.

16. Sepärrast ei aitta Jummaesse en-
neste Tahtminne / egga Jooksminne /
derantis Jummalä Halkostaminne.

17. Sest pähkä Kirri ütteleb Wa-
raonile: ~~Sest~~ ollen minna sind
~~deratanud~~ / et minna omma Wäggi
sinus naiton / ning et minna Niimi
mi keige Ma sees peab kullutadama.

18. Sepärrast heitab temma Ar-
mo / kelle päle temma tahhab; Ning
nuitleb Kangelaklussega / kedda tem-
ma tahhab.

19. ütled sinna naitud minnule: Mis
on temma siis weel wiishane? Kes
woib temma Tahtminne wasto paia?

20. Se päle kottu minna: Oh Ju-
nimenne! kes olled sinna / ke sinna
wasto Jummalat kostad? Kas To üt-
leb Teggitale; Mils olled sinua mind
ninda temnud?

21. Eht kas ep olle Pottiseppal Me-
sewald? E aug päle / et temma ühhest
Lükkist woib tehha muist Luo / muist
Säbbe-ritstaks.

22. Agga kui Jummal tahtis om-
ma Wibha naita / ning omma Wäg-
gi tada anda / on temma wägga pit-
kamelehtime kaittanud need Wibha-
ritstak / kummad on walimistud Hul-
katusseks.

23. Et temma kaitada annaks om-
ma Luo Kilkust nende Armo Kalka-
de wasto / kedda temma on walimis-
tanud Auks.

24. Ning on meid kuterud / ei mit-
te ükspäines Judalisse / waid ka Pag-
gana Rahwa Seltst.

25. Minda kui temma ka Osa
lähbi ütteleb: Minna tahhan omma
Rahwas kutsu / mis ep olle minna
Rahwas olnud; Ning armolehteks /
mis ep olle armolehtenne olnud.

26. Ning peab sindima / et saäl-
sanimas Bailas / kus neil on dööldud:
Teie ep olle mitte minna Rahwas /
peab neid kutsutama ellawa Jum-
mala Lapseks.

27. Agga Esaias kutsutab Israeli
Laste: Kui Israeli Laste Arto olleks
kui Märre Linn / omma peawad ag-
ga pistut öufaks sama.

28. Sest Jummal on sedda Asia
saadnud mag moistnad Digussega / sest
et Issand sedda Asia / mis temma on
moistnud / tahhab tehha Ma pääl.

29. Ning kui Esaias on enne üttele-
nud: Kui Issand Sabaot ei olleks meil
Suggu jätnud / siis olleksime meie
Sodoma ning Komorra sarnaseks
sanud.

30. Mis ütleme meie naitud? Sed-
da ~~itteme~~ meie / et Pagganad / ke ep
olle Digust noudnud / ~~ommad~~ Digust
kätte sanud / agga sedda Digust / mis
Ussust tulleb.

31. Agga Israeli Rahwas / ke Di-
gusse Kästo on noudnud / ep olle mit-
te Digusse Kästaks taitnud.

32. Mils

16

17 / 1/2 leppäruus
1/2 katevina
pöytäsi äll. näihin

18

19

20

21 / kiip. auro; kiip. autumax

22 / pure / ga
/ mis

23

24

25 / uida

26

1/2 al

27 / 1/2 peab. aaga. Suggu pöökona 1.
X Suggu, mis äll. pöök

28 / 1/2 kitta. keel. kitta. kitta. keel. kitta.
ja kitta. keel. kitta. keel. kitta.
kitta. keel. kitta. keel. kitta.
keel

29 / kitta. keel.
kitta. keel. kitta. keel.

30 / on

31

12

1. uenda ni

7.

33 | Meisa
| peale toad

8

1 | Hea meel, ja palve kumula pole

9 | Sep

2 | anan, seile kumula
| hool

10

3 | kivitada | a = ad

11.

4 | tippuile

12 | meele
| kofara = seigite kofara
| leava

13

5 | ~~hool~~ leeb

14

6 | omas

15 | kofara
| tolle tuu

31. Miks väraste? Sest et nemmad Digust ep olle nouduud Ussu' labbi/ waid Kästo Teggude/ labbi/ sest nemmad on ennast kouland wastotoukamine Kiriwe wasto.

33. Kuida kirjotud on: Waat! Minna pamm n Sionis wastotoukamine Kiriwi / ning Pahhandusse- raudkiriwi/ ning ütise / ke temma sisse ussab/ ei pea hääbe sisse sama.

Se X. Wätuf.

1. **W**ennad / minna tabhastu Süddames / ja pabun Jummalat Iraeli Rahwa cessi/ et nemmad saaksid õnsaks.

2. Sest minna / tunnistat nelle/ et neil suur Wäste on Jummalala pärast/ agga Jummalawõtsil.

3. Sest nemmad ei moista Jummalala Digust / ning õstwad omma enese Digust sada / ning ep olle ennast Jummalala Digusse alla heitnud.

4. Sest Kästo Ots on Kristus/ Digusses Keigile/ ke ussunud.

5. Sest Moises kirjotab sest Digusse/ mis Kästust ütleb/ et se Jummenne/ ke sedda saab teinud / peab se labbi ellama.

6. Agga se Digus/ mis ussust ütleb/ ütleb ninda: ärra ütle mitte/ sinna Süddames / kes tahhab ütles minna Täewa? Se on/ Kristus mahha toma.

7. Ehl/ kes tahhab alla minna Säggawusse/ se on/ Kristus surmuli wälja toma.

8. Agga mis ütleb temma: Se Sanna on sinna labbi/ sinna Suus/ ning sinna Süddames/ se on se USSO Sanna/ mis meie kolutante.

Epistel pähha Andreassa Päwal.

9. Kui sinna omma Suga saad ülestuustanud Issanda Kristusi/ ning saad uskunud ommas Süddames/ et Jummal tedda on surmuli ütlesäratanud/ siis pead sinna õnsaks sama.

10. Sest Süddamega ussitate Digusses/ ning Suga tunnistas ke Dumnisses.

11. Sest pähha Kiriwi ütleb: ütise/ ke temma sisse ussab/ ei pea mitte hääbe sisse sama.

12. Sest ep olle wabhet Judalisse ning Kreekalisse wabhela; Sest Issand on Keigile / riklas Keigidele/ ke tedda appi hüüdwad.

13. Sest iggants/ ke Issanda Nimme appi hüüab/ peab õnsaks sama.

14. Agga kuida peawad nemmad appi hüüdma/ kelle sisse nemmad ep olle uskunud? Agga kuida peawad nemmad ussima/ mis nemmad ep olle kuulnud? Agga kuida peawad nemmad kuulma ilma kolutaja.

15. Agga kuida peawad nemmad kolutama/ kui neid ei saakid ke? Kui kirjotud on/ kui illusad ommad nende

Jallad/te Rahho kulutarwad/ te haad kulutarwad.

16. Agga keik ei kule **Ewangelium**: Sanna. Sest Esaias ütleb: Issand/ kes on meie Jutlust uskud?

17. Sepärrast tulleb Iff Jutlustest/ agga Jutlus Jummal Sanna läbbi.

18. Agga minna ütlen? Eks nemmad polle kuulnud? **Kommasse/** feige Ma sisse on nende Haal wäljaläinud/ ning nende Könned Ma- ilma otsani.

19. Agga minna ütlen: Eks Isra-
el polle tundnud **Jummalat**? Sest sinenne Moses ütleb: Minna tahhan teid **Kaddes** tehha- nende päle/ ke ep olle minna Rahwas **stnud**/ ning tahhan teid wihhasels tehha ühhe rummala Rahwa päle.

20. Agga Esaias julgeb ütelda: Mind on leitud neist/ ke mind ei orsi/ minna ollen **emast näitnud** neile/ ke minno järrele ei küssi.

21. Agga Israeli wasto ütleb temma: **Koggon** Wäwa ollen minna omma Kaad wäljaläinud/ ühhe Rahwa wasto/ ke Sanna kuulmata on/ ning wasto rägib.

Se XI. Wätuf.

1. **S**epärrast ütlen minna: Ons Jummal omma Rahwas ärralütkanud? Ei mitte. Sest minna ollen ta üks Israeli Mees/

Abrahami Seemest/ Benjamini Suggu-arrust.

2. Jummal ep olle mitte omma Rahwas ärralütkanud / mis temma on enne ärralütkanud? Eks/ eks teie ei tea / mis pühha Kirri Eliast ütleb: Kuida temma **könneles** Jummalaga/ Israeli wasto **üteldes**.

3. Issand/ nemmad on sinno Proh-
wetid tapnud / ja sinno Altarid suta-
maks rillonud / ja minna ollen üffi
jäetud / ja nemmad **ostwad** / minno
Hinge.

4. Agga mis ütleb Jummal **Son-
na** temmale: Minna ollen ennesele
jätnud seitsetuhhad Meest / ke ep olle
mitte omma Pölswe kummardanud.
Paali ees.

5. Minda on ke nüüd **selfamafel** A-
jal middakit üllejänud Jummal Ar-
mo ärrawallitsemisse järrele.

6. Ons se nüüd Armust/ siis ep olle
se Teggedest/ muudo ep olleks Arni
mitte ennamb Arni; Ons se agga
Teggedest/ siis ep olle se mitte ennamb
Arni/ muudo olleks Teggo mitte en-
namb Teggo.

7. Mis on nüüd? Sedda mis Is-
rael ostib / ep olle temma mitte sanud/
agga need ärrawallitsetud on sedda
sanud; Agga need teised on **langete**
läinud.

8. (Kui kirjotud on: Jummal on
neile annud raste Unne-**Waino/ Sil-
mad/**

16

17

18 | Kõel ista,

19

lõimitada / uneto

20

filtsünn

21 | keigef
laubana

2

| kinnud

| rüübit

| m. ütleb

3

| kinnud m. ütleb Hingepeale

4 | koshu

| lulle

5

6

| ep

7 | kouru

8 | kenta

9. | mass / veile 17

10. | pöörnota / g 18 | nende arvo

11. | ühe lüüa lühemad / pöörd / arvud
eraste talgi arvud 19

12. | taljo
| arvud

20 | lüüa arvo
| arvud / arvud

21 | arvud / arvud

13

22

14

23 | arvud

15 | arvud / arvud
| arvud

24

16

mad/ et nemmad ei nä/ ning Kõravad/
et nemmad ei kule) tanna pãwani.

9. Ning Larwid ütleb: Nende Laud
sago neile Kõrõffels/ ja Wõrguts/ ja
Pahhanduffels/ ja Kättefõmmiffels/

10. Nende Silmad sago pünne-
daks/ et nemmad ei nä/ ning murra
nende Selg iggal Njaf.

11. Sepãrrast ütlen minna: Ons
nemmad kommissand / et nemmad
piddid langema? ei mitte. Agga nen-
de Langmisse lãbbi on Pagganille õn-
nistus sanud/ et need Pagganad
Judatiffel piddid hõeliffelõs teggema.

12. Agga kui nende Langminne on
jahand Ma-ilmã Rikkufõs/ ning
nende Pãdus Pagganade Rikkufõs;
kui palju emamb peaks se Paggã-
nade hãdks sündima/ kui nende Ju-
datiffel Arro tãis saaks.

13. Sest minna rãgin teile Paggã-
nille/ sest et minna Pagganade U-
postel ollen/ kidan utinna omma Ait-
meti/

14. Kas ma woiksin sinna Eibha
hõeliffelõs ning monnigad nende sã-
ast õnsaks tehha.

15. Sest kui Ma-ilmã offelõs leppi-
tud se lãbbi/ et need Judatiffel on ar-
ralufflatnd; Mis offelõs se/ kui Juda-
hõs wastowoetaks/ muido/ kui Ello
Surnust wotmaks.

16. Agga kui esminenne uus Willi
on pãbha / siis on feik. Taigen ka

pãbha/ ning kui Juur pãbha on/ siis
on ka need Ofsad pãbhad.

17. Kui miid monnigad Ofsad
mad arramurtud; Agga sinna kui
Mets-Olli-Pu olled nende assemel Pu
sisse istotud/ ning sest õige Olli-Pu
Jurest ning Merjast Ossa sanud/

18. Siis ärra kittle Ofsade wasto;
Agga kui sinna kitled/ siis tea/ et sin-
na ei kanna Juurt mitte/ waid Juur
kannab sind.

19. ütled sinna miid: Need Ofsad
ommad arramurtud/ et miid piddi
Pu sisse istotama.

20. Hãsti/ nemmad on omma usk-
matta Süddame lãbbi arramurtud/
agga sinna seisad ussa lãbbi; Ärra ol-
le hõoplit/ waid karda.

21. Sest kui Jummal ep olle Ar-
mo andnud õigõ Ofsõ/ siis katta/ et
Jummal sinnulge ei anna Armo.

22. Sepãrrast wata Jummalã
Armo ning Hirno/ Hirno nende
wasto/ ke on langenud; Agga Armo
sinno wasto/ kui sa jãad Armo
muido rãiotãke ka sind mahha.

23. Ning neidge/ kui nemmad ei jã
uskmatkõ/ peab jãlle Pu sisse istota-
ma; Sest Jummal woib neid jãlle
sisse istotada.

24. Sest kui sinna õhhest õigest
Mets-Olli-Puust olled arraleikatud/
ning wasto õige Wiõ hã Olli-Pu sisse
istotud; Kui palju ennamb peab neid/

ke dige Olli-Bu Ofsad on/ omma en-
nese Slli-Bu sisse iskotama.

25. Sest minna, tahhan teile/ Wen-
nad / ~~trida anda sedda salla Asja~~ (et
teie ei pea enese Meles targad ollema)/
et muisti Israeli Rahwast on kangeks
lainud / kummi Bagganade Arro saab
tats sanud/ ning Jummal pole p~~är~~-
wad/

26. Ning teie Israel munda peab on-
faks sama / kui kirjotud on; Sionist
peab se Arrapäästja tullema/ ning Ja-
kobi Suggust se jummalakartmatta
Ello ärrapöörma.

27. Ning sesimane on se Sädus/
mis minna nendega teen/ kui minna
saan nende Battud ärrawotnud.

28. Sepärrast on nemmad ~~Enan-~~
geliumu polest Waenlased teie pär-
rast; Agga Jummal Armo-ärra-
woallitsemisse polest on nemmad aru-
fad Waanemade pärrast.

29. Sest Jummal ei kahhete mit-
te omma Armo Anded ning Kutsmist.

30. Sest otsekut teie ennemuist ep
olle Jummal Sanna kuulnud; Ag-
ga nüüd nende Sannakuulmatta
Süddame läbbi ollete Armo sanud.

31. Munda ep olle nemmad ka nüüd
sannakuulnud/ et nemmad ka pid-
did Armo sama/ se Armo läbbi/ mis
teie ollete sanud.

32. Sest Jummal on teie sanna-
kuulmatta Ello sees linnisulgund/ et

temma keigide päle piddi Armo heit-
ma.

Epistel selle Kolm-aino Jumma-
la Pühhal.

33. Oh sedda Jummal Rikkusse
ning Tarkusse/ ning tundmisse Säg-
garust! Kui moistmatta on temma
Rehto-adjad/ ning tumaarwamata
temma Teed

34. Sest kes on Issanda ~~Mitted~~
tundnud? Ning kes on temma Nou-
andja olnud?

35. Ning kes on temmale inddat-
lit enne andnud? Et sedda peaks tem-
male tassutama?

36. Sest temma/ ning temma
läbbi/ ning temma sisse on teie Asjad;
temmale olgo Nu iggawest. Amen.

Se XII. Päät.

Epistel esimesel pühha Päwal
pärrast kolm: Runninga Pühhal.

1. **S**epärrast maenitfen minna
teid/ Bennad/ Jummal
Süddamelelikko Hales-
tusse läbbi/ et teie annate onmad
Ihjud ellawaks/pühhaks/ning Jum-
mala melepärralisseks Ohworiks/ning
se olgo teie moistlik Jumala-tenisteks.

2. Ning ärge rootke mitte/ sesinnase
Ma-llima sarnased olla; Waid muut-
ke ennast teie Mele Wendamisse läbbi/

25 | e i talikka mitti
| ol kääntä pöytäse lalla kääntä
| post. kääntä alla kääntä 303
| kuin si woz kääntä kääntä kääntä
| kääntä kääntä kääntä, kääntä
| kääntä kääntä

26 | kääntä
| kääntä

-34 | kääntä

27 | (kääntä kääntä kääntä...)

35

28 | kääntä - kääntä kääntä

36

29

30

31 | kääntä kääntä

2

32

- 3 / kor / or
- 4 / kor / or
- 5 / kor / or
- 6 / kor / or
- 7 / kor / or
- 8 / kor / or
- 9 / kor / or
- 10 / kor / or
- 11 / kor / or
- 12 / kor / or
- 13 / kor / or
- 14 / kor / or
- 15 / kor / or
- 16 / kor / or
- 17 / kor / or
- 18 / kor / or

... ed ta ...

... kime kiff ellarte ...

4 / ...

5 / ...

6 / ...

... / ...

... / ...

7 / ...

8 / ...

8 / ...

17 / ...

... / ...

18

et teie woiffite ~~maistama~~ / mis Jum-
mala hä / ~~maiespärallinne ning täiste~~
Lahimihne on.

3. Eest minna ütlen se Armo läb-
bi / mis minnule on antud / iggauh-
hele teie sääh / et temma ei arwa en-
nast targemaks / kui sinnib arwada /
wald et iggauts ennast arwaga / ~~u~~
~~tart offema~~ / kui temma on / sedda mö-
da / kui Jumal iggauhhele Ussu-mö-
to on jagganud.

4. Eest otsä kui meil ühhe Jhho sees
paljo ~~Wältimised~~ on ; Agga keitel-
mihel ep olle mitte ~~üts~~ ~~ed~~.

5. Minda ~~offema~~ meid paljo üls Jh-
ho Kristusse sees ; Agga ~~ist~~ ~~wanis~~
ollente meieteine teise Eitkimised.

6. Agga meil on monnesuggused
Armo-andep se Armo polest / mis meil
on antud ; Eht ~~ke~~ on Prohwetide
Annet / pidadagem sedda Ussu Sar-
nadusse järrele /

Epistel teisel pähha Päwal pä-
rast kolm. Kuninga Pühhal.

7. Eht ~~ke~~ on Järrelewaatmisse Am-
metpidadage sedda Anneti ; Eht ke
öppetab / jago öppetama.

8. Eht ke maenitseb / jago maenit-
fema ; Ke jaggab / tehko sedda ilma
lawwaluse ; Ke on ~~Wäl~~ ~~eroatija~~ /
olgo usin ; Ke Waeste eest murret-
seb / tehko sedda Römoga.

Epistle Maria Katsmisse / eht
Heina Maria Päwal.

9. Armaastamine olgo ilma Kato-
walusse ; Wihlage Kurja / noude
hääd ~~u~~ ~~ka~~.

10. Olge walmid teine teist kui Wen-
nad armastama ; Teine joudko teise
ette Kuustamissega.

11. Arge olge laisad ses / mis teie pe-
ate teggema. Olge tullised Wat-
mus. Tenige Issandat. ~~se~~ ~~u~~ ~~u~~ ~~u~~

12. Olge rõdmjad Potusses / kannat-
likud Willetsusses ; Olge kindlad
Pahwes.

13. Äitke pühhad / Budust. Wot-
ke hä Meel Wõraid wasto.

14. Önnistage neid / ke teid ~~petran~~
kustawad / önnistage / ja arge wandle
mitte.

15. Olge rõdmjad rõdmjadega / ja
nutke Nutjadega.

16. Olge ühhomelellised teine teise
wasto. Arge noude kõrgi Asjo / kuid
heitke enast allandikude Seltsi.

Epistel kolmandal pähha Pä-
wal pärast kolm. Kuninga Pühhal.

17. Arge pange ennast isä targaks.
Arge maksite kellegille / kurja kurjaga.
Naitke enast auwaste igga ühhe wasto.

18. Kui se eal woib olla / siis pidada-
ge teige / Inimestega Rahho / ni pal-
jo / kui teie polest on.

19. Arge makste isfi kirja/ Armad/
waid andke Maad Jumjala Wih-
hale/ sefi kirjotud on: Minno pärtalt
on Maksimne/ minna tabhan maks-
ta/ ütleb Jssand.

20. Kui nüüd sinno Waensasel
Nalg peats offema/ siis söta led-
da. Kui sinna sedda teed/ siis jota ted-
da. Kui sinna sedda teed/ siis koggud
sinna tullised Süssi temma Pää päle.

21. Uera anna ennaft Kurjast ärra-
woida/ kuid woita sinna Kurja ärra
Häga.

Se XIII. Pätuf.

1. Agga hing heitko ennaft Üste-
made alla/ kellel/ Melewald
on temma ütfe: Sest ille-
mad ei olle muido kui Jummalast.
Agga kus Üllemad on/ need on Jum-
malast iätud.

2. Ke nüüd illemade wasto pan-
neb/ se pannes Jumjala Säädmi-
se wasto; Agga ke wasto pannerwad/
faatwad isfiennese päle Hullatust.

3. Sest Walkitsejad ei olle mitte
Hirmule häädte/ waid kirjale. Ag-
ga kui sinna Üllema ei tahha karta/
siis te hääd/ siis saad sinna neilt Ritust.

4. Sest nemmad on Jumjala
Sullased sinno Häälks; Agga teed
sinna kirja/ siis karda; Sest nem-
mad ei lanna Moeka mitte ilmaas-

lata. Nemmad on Jumjala Sul-
lased/ Maksjad/ nuhhelda sedda/ ke
kirja teeb.

5. Sepärrast peate teie ennaft al-
laheitma/ ei mitte ütspäines Nuht-
lusse/ waid ka Süddame Tunnistus-
se pärrast.

6. Sest sepärrast peate teie ka Mak-
so maksima/; Sest nemmad on Jum-
mala Sullased/ ke Murret Kandwad.

7. Siis tassuge nüüd iggaühhele
omma Wölga: Makso/ kellel Mak-
so tulleb; Kektorahha/ kel Kektorah-
ha tulleb; Kartust/ tel Kartus tulleb;
Auo/ kel Auo tulleb.

Epistel neljandal pühha Päwal
pärrast kolm. Kuninga Pühha.

8. Arge olgo teile Wölga/ kellegega/
kui et teie teine teist armastate; Sest
te teist armastab/ se on Käsko möda
ettanud.

9. Sest se: Sinna ei pea mitte Abbi-
elloärrarikkuna; Sinna ei pea mit-
te tayma; Sinna ei pea mitte war-
rastama; Sinna ei pea mitte hirm-
mustama/ ja kui weel ümüd Käsko-
Sanna on/ se pannakse sellesinna
Sanna fisse ühte: Sinna pead omma
Piggineft armastama kui isfiennast.

10. Arm ei te Pigginestele kirja.
Siis on nüüd Arm Käsko Täst-
minne.

19

4 / kätte

5

20

6 / otte se oot

21

7 / tolli / le tolli
/ le
/ le

1 / kige'itlen

8 / ütkegi / ütkejga

2 / (Müllup)

9 / iur kime

3 / kien, waid naja tiggulle

10 / alle jor

4 / kelle / kirmo narta

10 / astannime
/ astannime

10000 peab kinnitama

11. | elumise ja ~~muu~~ olemise eeltes
ametus 5.

12 | lugga se Raio 6.

13 | profimiseks ega lisa
| (doppo-töör | kinnituseks
| kaardiduseks 7.

14 | kanda kühla eest hooldi 8.
| elumise eeltes

1. 9.

2. 10.

3. 11.

4.

Epistel esimesest Kristusse Tulle

missel Pühhal.

11. Ja sedda (ütles Jummal) / et
meil tãda on se Neg / et se Lund
on / ütles Jummal Unnessi; Sest nõud
on meie Onnistus lähemõ / kui siis /
kui meie ust

12. On mõda lãitund / ja Pãdru
õnne tulnud / sepãrrast heitleni enne-
sest ärra Pimmedusse Tegõnõ / ja eh-
hitagem ennast Walgusse Sõdvaris-
tadega.

13. Ellagem ausaste kui Pãwa A-
jal ei mitte Põu-õnne / ja Jomis-
ses / ei mitte Põrde-õnne / ja Stras-
tõnne / mitte Dio ja Põhha sees.

14. Waid ehhitagem ennast Issan-
da Jesusse Kristussega / ja ärge ka-
sige omma Põhha ninda / et Himmud
sest tõuswad.

Se XIV. Pãtuf.

1. Sedda / ke nõddra Ussus on /
wõtke wasto / ja ärge saat-
ke tedda mitte kãsiti mid-
lena.

2. Iks ussõb ennast kohtwa keil süa;
Agga ke nõdder on / sõõb Wãrohtõ.

3. Ke sõõb / se ärgepõlgago sedda /
ke ei mitte sõ / ke ei sõ / se ärge moisi-
ko Kohhut selle päle / ke sõõb; Sest
Jummal on tedda wastowõtnud.

4. Kes sinna olled / et sinna wõra
wõra / ke

Sullaste päle Kohhut moistad? Tem-
ma seisab ehk langeb omma Issanda-
le; Agga tedda wõra wõra
da / sest Jummal on wõggew tedda
õnne.

5. Iks arwõb ühhe Pãwa varre-
ma ollewa kui teine; Agga teine ar-
wõb keil Pãwad ühhesõugõnõ. Ig-
gõnõ olgo omma Meles kindel.

6. Ke Pãwa tãhhelepõnne / se
põnne Issandale tãhhõle / ja ke Pã-
wa mitte tãhhõle ei põnne / se ei põn-
ne sedda Issandale mitte tãhhõle; Ke
sõõb / se sõõb Issandale / se temma
tõnnab Jummalat / ja ke mitte ei sõ / se
ei sõ Issandale / ja tõnnab Jummalat.

7. Sest üksigi meist ei ella isienne-
sele / ja üksigi ei sürre isienne-
sele.

8. Sest kui meie ellame / siis meie
ellame Issandale / kui meie sürremes
sis meie sürreme Issandale; Sepãr-
rast wõga ehk surteõnne / siis olleme
meie Issanda pãrralt.

9. Sest seks on Kristus ka surnud /
ja ülestõusnud / ja jãlle ellawaks sa-
nud / et temma Ellawade ja Surnu-
de õlle pidõ Issand ollema.

10. Agga sinna / mis sinna omma
Wenna päle Kohhut moistad / ehk
sinna / mis sa omma Wenda põlgad;
Sest meid peab keil Kristusse Kohto
Jãrge ette hõõtama.

11. Sest kirjutud on: Si keil kui
minna ellan / ütles Issand / wulle pe-
awad

aroad keit Põltoed kummaridama/ ja keit Keit/ peavad Jummalate tunnistama.

12. Sii peab jo meist iggaüks ennesest Jummalale Arus andma.

13. Sepärrast ärge moistkeni tepe Kohhut teine teise päle/ kuid moistke ennemime Kohto se päle/ et ühfigi omma Wennale Tälli eht Pahhandust et te.

14. Mitna tean/ ja ollen ^{luge} tuld se päle Jssanda Jesuse sees/ et ühtekit ep olle rojane ishiemese/ kui agga ke middakit rojaseks arwab/ sel on se rojane.

15. Agga kui sinno Wend Roa pärrast kurwaks saab/ siis ei kai sinna tepe Arus järrele. Arta sata hulka omma Rodaga sedda/ kelle pärrast Kristus on surnud.

16. Sepärrast ärge lasse omma Hääd mitte teotada.

17. Sest Jummalala Riik ep olle mitte Sõnpane ja Tomme/ waid Digus/ Rahho ja Rõõm pühha Waimo läbbi.

18. Keneis Asius Kristust tenib/ se on Jummalala Mele pärrast/ ja Jummelele armas.

19. Sepärrast noudkem sedda/ mis Rahhaks ja Parrandusseks isiteskes tarmis tulleb.

20. Arta te Roa pärrast Jummalala Lõõd tähjaks; Keit on ksil pühhas/ agga selle Jummelele on se ^{luge} turti/ ke

sedda söõb Pahhandussega.

21. Se on ^{luge} parrast/ et sinna Pihha ei sö/ ja Wina ei jo/ eiga sedda/ kummas sinno Wend euwaist toukab/ eht pahhandab/ ellik nõdraks saab.

22. Kui sinnu Ust on/ siis olgo se sul ennesel Jummalala ees.

23. Omnis on se/ ke ishiemese kull-ke lei moista ^{luge} kull/ sees/ mis tema hääks arwab; Agga ke kahewahhel on/ kut temma söõb/ se on hukkamoiistetud; Sest se ei ^{luge} sinni mitte Ustust: Agga keit mis Ustust ei ^{luge} sinni/ se on Pat.

St XV. Wätuf.

1. Agga zeile/ ke meie langed olleme/ tulleb nende Jouotummade Nõdrust kandä/ ja ^{luge} me ei pea mitte ishiemese Mele pärrast ollema.

2. Sest iggaüks meist olgo Piggimesse Mele pärrast/ (^{luge} temma) Hääks ja Parrandusseks.

3. Sest ka Kristust ep ^{luge} olnud hä Mele ishiemese wako/ waid ninda kui kirjutud on: Nende Teotamised/ ke sind teotawad/ ^{luge} mino päle laugenud.

Epistel teisel Kristusse Tullemis: ^{luge} se Pühhal.

4. Sest mis ^{luge} anne on kirjutud/ se on meile Oppetuseks/ kirjutud/ et meil Kannatusse ja Kirja Rõõmustamisse läbbi peab Lotus ollema.

5. Ag-

11 / iga keht peab
12 / kera peab nööri

21 / hea
/ kullu woto

13

22 / koha / kelle kaja

14

/ kera

23 / kulle
/ kulle

15

/ kera

1 / kera

16

2 / kera kaja / kera

17 / kera kaja kera kaja

3 / kera kaja kera kaja kera kaja
/ kera kaja kera kaja kera kaja

18

19 / kera

4 / kera

20 / kera / kera / kera

5. | te

1m. voite ka

6 | aurotate

15.

| mi le, kanta tie, kalle peim
hullatub

7

16

| pühha peim segema
| muusa veler- armav- allis

8 | fa

| et teina | pidi

9 | ka | aurotann | te hullatub
pimfi

17

18 | mi | vep | mi
| et alle | teim

10

| et nee | Raygama | pidi | luma
kumma.

11. | kiitae

19

12 | mi | tufob
| kelle | nee

13 | fo | kee
| mi | vep | te | luma | alla

20.

| et | oile | etur

14

11. Baid kui kirjotud on: Need / kellel tedda ep olle kuluud / peavad naggema / ja need / ke ei olle kuluud / peavad moistma.

22. Sepärast on mind ka mitto / kord ärrakeeldud teie jure tulla.

23. Agga nüüd / et minnul ei olle ennamb Maad neissinnafis Baigus / ja et minna ni mitto Asta ollen igatsenud teie jure tulla /

24. Siis tabhan minna teie jure tulla / kui ma lähän Hispania Male; Sest minna lodan lähbi minnes teid nähha saa / ja teiest sa sinna sadetud / kui minna enne teiega saan ennast pissut römustanud.

25. Agga nüüd lähän minna Jerusalemma / neid pühhad Innimested tentma.

26. Sest Maatsedonia ja Ahkaja Ma on helde Melega Andid koggenud nende waeste Pühhade. Hääd Jerusalemmas.

27. Reminad on sedda hä Melega tehad / ja sinnad ka nende Wõllatist; Sest kui need Pagganad nende waimolikko Astast Ossa sanud / siis on ka nende Kohhus / neid ihholikko (Astaga) alle tenida.

28. Kui minna nüüd saan lõppetanud sedda teha / ja neile se Kaswo läte saatuud / tabhan minna teie kaudo Hispania Male minna.

29. Agga minna tean / kui minna

teie jure tullen / Et minna tullen Kristusse Armo - Oppetusse rohke Dmistussega.

30. Agga minna maenitsen teid / Wennad / meie Issanda Jesusse Kristusse lähbi / ja Watno Aring lähbi / et teie ühtleise minnoga pälkate Palwed / minno eest Jummalala pole.

31. Et minna Juda Maal usmata Rahwa kääst päffel / ja et minna Tenisus / mis minna Jerusalemmas teen / nende Pühhade Mele pärast woiks olla.

32. Et minna woitsin Römoga teie jure tulla Jummalala Tahtmisse lähbi / ja teiega ennast ühtleise römustada.

33. Agga se Rahho Jummal olgo teie teigedega / Amen.

Se XVI. Pätuf.

1. Agga minna auman teie Holes meie Odde Wöbet / ke on Kengrea Koggodusse

2. Et teie tedda wassowottate Issanda sees / kui Pühhade lohhus on / ja temmale Appt tullete teige Astade sees / me seist temma on ka minna teie Abbiks olnud / ka mul ennesel.

3. Terretage Preiskillad ja Akilat / minno Abbimehhi Kristusse Jesusse sees.

4. Ke minno Ello eest onma Kaela onnad panud / teie mitte ükspäines min.

21 / minasi / muidagi / at

30

22

(astanišk
/vaidlate

23

31 /vaxfir püstetud /e, mis ma
/viiin
alla kappimise

24

32

25

33

26 / hean arannid muidagi / jagudag
neile
/ker

27 / g

(uif etvifl
/studekaya

2. /aitate kedila, mis etvjan
is seie kemale kurvir
lähete
/mihnele

28

3

29

4

5. | 9a
| 1a

6

7. | 1a | ya
| 5 | olund | rukur

8

9

10

11

12

13

14

15 | 1a, 1a

16

17 | et kie | 1a

18 | neefinatto

19 | 1a

20

21

22

23

minna / waid ka keik Koggodussed Pa-
ganade saas tammad.)

5. Ka terretage sedda Koggodust uen-
de Koijas. Terretage Epenetust minno
armu / ke se es sinenne olnud / ke Ahka-
ja Rahwa saas Kristusse pole on
pöörnud.

6. Terretage Mariat / tel paljo
Tööd meie pärrast on olnud.

7. Terretage Andronikust ja Ju-
niat niieno Suggulast / ja minno ka
wangs / ke on need auctamad Apostli-
de saas / ke ka enne mind on olnud
Kristusse sees.

8. Terretage Ampliat minno Arin-
ta Issanda sees.

9. Terretage Urbant meie Abbi
meest Kristusse sees / ja Tatinit minno
armu.

10. Terretage Wellest sedda kinn-
tud Kristusse sees. Terretage neid / ke A-
ristobulusse (Koijas) onnud.

11. Terretage Herodionit / minno
Suggulast. Terretage neid / ke on-
nud Marthussuse Berrest Issanda sees.

12. Terretage Triwenat ja Triwo-
sat / ke onnud Tööd teinud Issanda sees.
Terretage Pärsidat sedda armu / ke
paljo Tööd on teinud Issanda sees.

13. Terretage Kimvust sedda ärra-
walltsetut Issanda sees / ja temma ja
minno Emma.

14. Terretage Asinkritust / Wlegon-
tit / Hermanit / Paatrobat / Hermest /
ja neid Wenda nende jures.

15. Terretage Willogosust / ja Jull-
at / Nereat ning temma Odde la Dlim-
pat / ja keik neid Pühhi nende jures.

16. Terretage teine teist pühha Su-
andnissega. Kristusse Koggodussed
lakkitarwad teile Terwit.

17. Agga minna maenitsen teid /
Wenuad / neid tahhale panu / ke
Pahkomiisi ja Pahhandussi töitroad
se Dppetusse wasto / mis teie ollete öp-
penud / ja tagganage neist ärra.

18. Sest niisugused eiteni mitte Iss-
sandat Jesust Kristust / waid orama
Kõhto / ja nemmad petwad maggusa
Sanna ja libbeda Kõnne läbbi nende
Waggade Süddamed.

19. Sest teie Sanna kuulmine on
keigile tutuats sanud / sepärrast ol-
len minna teie pärrast rõnus; Ag-
ga minna tahhan / et teie Hä polest
peate targad / agga Kurja polest rum-
malad ollema.

20. Agga se Rahho Jummat tallab
ka pea sedda Satanat teie Jalge alla.
Meie Issanda Jesusse Kristusse Arm
olgo teiega / Amen.

21. Teid terretawad Timoteus
minno Abbimees / ja Luutsius / ja Ja-
son / ja Sosipate / minno Suggulased.

22. Minna Tertius terretan teid
Issanda sees / ke minna se Rainato
ollen kirjotanud.

23. Teid terretab Rajus / ke min-
no ja keige Koggodusse Pärrimees on.
Sf 2 Teid

Teid terretab Erastus se Linna
Kontmeister/ ning se Wend Kwartus.

24. Meie Issanda Jesusse Kristus-
se Arm olgo teie teigidega. Amen!

25. Agga sellel/ ke teid woib kinnita-
da minno Armo-Oppeustusse ja Jesus-
se Kristusse Tutluse järrele/ me läb-
hise sallaja Aasi on ilmotud/ ~~kuib~~
iggawessesi Aasi on kinnipetud olnud/

26. Agga nüüd on ilmotud ~~antud~~
antud nende Prohwetide Kirjaläbbi/
iggawesse Jummalale Käst pärrast/
Ussu Sannakuulmisses/ ning tada
antud teigelt Paganadest.

27. Sest Jummal aind targa Jum-
malale olgo. Au Jesusse Kristusse läb-
bi iggawessesi Aasi. Amen!

28. Neile Romaliskete kirjotud Ko-
rintus-~~Wöbe~~ läbbi/ ke olli Ken-
grea Koggodusse ~~Orti~~ *Teoija*

Epistli Ots neile Romaliskete.
Kirjotud.

Apostli Paulusse esimeste Ramat neile Korintiskete le läkitud.

Se I. Pätul.

Paulus Jesusse Kristusse kut-
situd Apostel Jummalale
Lahimisse läbbi/ ning se
Wend Sohtenes.

1. Sest Jummalale Koggodussel/ mis

Korintus on/ neile/ ke on pühhitsetud
Kristusse Jesusse läbbi/ neile kut-
situd Pühhile/ nende teigedega/ ke meie
Issanda Jesusse Kristusse Niime
appi hüüdwad/ teige nende ja meie
Paigas.

3. Arm olgo teiega/ ja Rahho
Jummalast meie Aasi/ ja Issan-
dast Jesusselt Kristuselt.

Epistel Rahheteist kümnel püh-
hak Päwal pärrast kolmains Jummalale
Pühha.

4. Minna tännan ilka omma Jum-
malat tete pärrast se Jummalale Armo
est/ mis teile on antud Kristusse Je-
susse läbbi.

5. Et teie temina läbbi teiges As-
jas ollete riikaks sanud teige ~~Oppe-~~
tusse/ ja teige Lundimisse sees.

6. Nünda kut Kristusse Lunnistus
teie sees on kinnitud.

7. Nünda et teil ühhege Andest et
olle Pudo/ ning otate meie Issanda
Jesusse Kristusse Innotamist.

8. Ke ka teid tahhab kinnitada os-
sani/ et teie laitmatta woikate olla meie
Issanda Jesusse Kristusse Päwal.

9. Sest Jummal on tru/ ke
te läbbi teie ollete kutsitud/ temina
Poja meie Issanda/ Jesusse/ Kristus-
se ~~Osse~~ *Osse* ~~sammil~~ *sammil*.

10. Agga minna maenitsem teid/
Wenad/ meie Issanda Jesusse Kris-
tusse Niime läbbi/ et teie teie ühhe-
fug.

24

1/äde, kir-oh

25

3

26

1/mist

27

4/luft

28/brunne
1/luft

5/Sarica

6

7

8

9/estica

2

10

ei ole

19 1/2 tär-

11 lemmi-

20 pannaaja / joutaja
joutaja

12 pule-

21 joutaja

13 kulkuri

22 kulkuri / kulkuri
kulkuri

14

23 kulkuri
kulkuri

15

24 kulkuri / kulkuri
kulkuri / kulkuri

16

25 1/2 tär-

17 kulkuri

26 kulkuri / kulkuri
kulkuri / kulkuri

18

27

10. Suggust kenneet peate. Ja Lablumis
si ärra otgo mitte teie säas/ waid sin
nige teine teisege kollo ühheügguse
Meles/ ja ühheügguses Wöttes.

11. Sest minna ollen Kloest Per-
re: läbbi teist tädä sanud/ minno
Wennad/ et teie säas Riidi on.

12. Agga minna ütlen sedda/ et
iggauks teie säast ütleb: Minna ol-
len Paulusse/ (teine) minna ollen
Apolloni/ (teine) minna ollen Kewa/
(teine) minna ollen Kristusse/ pärrast.

13. Ons sus Kristus/ ärraistud?
Ons Paulus teie eest Riisti podud?
woi ollete teie Paulusse Nimine pä-
le ristitud?

14. Minna tännan Jummalat/ et
minna ei olle seddakit teie säast ristit-
nud/ kui ütspäines Kristustning Ka-
just.

15. Et ütste ei woi ütelda: Et min-
na omma Nimine päle ollen ristitud.

16. Agga minna ollen Ka ristitud
Tehwanä Perret; Ennamb ei tea
minna mitte/ kas minna muud sedda-
kit ollen ristitud.

17. Sest Kristus ep olle mind mit-
te läbbätanud ristima/ waid Armo-
Dyppetust kolutama/ mitte targa
Sannadega/ et mitte Kristusse Riisti-
Dyppetus peaks tühjämünnema.

18. Sest se Sanna Riisti on neile
üks Jummalus/ ke huttalähhäwad/
agga meile/ ke meie õnsaks same/ on
se üks Jummalu Wäggi.

19. Sest kirjutud on: Minna tab-
han Targade Tarkust ärrataotada/ ja
Moislikkude Moiskust tühjaks teha.

20. Kus on need Moiskikkud? Kus on
kirjutundia? Kus on seinnast Ma-
Jlma Targad? Els Jumal olle selle Ma-
Jlma Tarkust Jummalust teinud?

21. Sest et Ma- Jlm omma Tar-
kuste läbbi Jumalat ei tundnud Jum-
mala Tarkuste sees/ oft Jummalu
Mele pärrast emmama Tutluse läb-
bi õnsaks teha neid/ ke uskwad.

22. Sest et Judalised Tähte päid-
wad/ ning Kreekalised Tarkust nõud-
wad.

23. Agga meie kolutame Riisti pä-
le podud Kristust/ neile Judaliste/
ühhe Pahhandust/ ja meile Kreekaliste
ühhe Jummalust.

24. Agga neile kolutusse Judalise
meile ning Kreekalise kolutame meie
Kristust/ Jummalu Wägge/ ning
Jummalu Tarkust.

25. Sest Jummalu Jummalus
on targem/ kui Inimised/ on/ ja
Jummalu Nõdrus on wäggewamb
kui Inimised.

26. Sest teie näte/ Wennad/ omma
Kutsinist/ et ei nitte paljo wägge-
wad/ mitte paljo suresuggused ei olle
kutsitud.

27. Waid mis rummal on Ma- J-
lma ees/ sedda on Jummal ärrawal-
litsenud/ et teinma Targadele Häb-
bi

bi teeks/ ja mis nõdder on Ma-Ilma
ees/ sedda on Jummal ärrawallitse-
nud/ et temma Häbbi teeks sessel/
mis wäggetw on.

28. Ja mis Ma-Ilmas alw ning
ärrawallitnud on/ sedda on Jummal
ärrawallitennud/ ja sedda/ mis üh-
tekit ep olle/ et temma sühjaß/ teeks
sedda/ mis näitab nuddatit ollema.

29. Et üßigi Lihha temma ees ei
peaks kitlema.

30. Ning temmast ollete teie Kris-
tusse Jesusse sees/ ke meile Jumma-
last on tehtud Tarkusseß/ ja Digusseß/
ja Pähhitsemisseß/ ja Lunnasta-
misseß.

31. Et/ ninda kui kirjutud on/ ke
ennast tabbas lita/ emast peaks Is-
sandast kitlema.

Sell. Wätuf.

1. **S**ing kui minna tete jure tul-
lin/ Wennad/ ei tulnud
minna mitte kerte Sanna-
de/ ehl Tarkussega/ teile Jummal
Lunnistust Pulutama.

2. Sest minna ei arwand emast tete
sääs ühtekit miud täädwa/ kui ag-
ga Jesust Kristust/ ning sedda/ ke
et Kristi päle podud.

3. Ja minna ollin tete jures Nõd-
ruffe/ Kartusse/ ja sure Wärrise-
misse sees.

4. Ning minno Sanna ja minno
Jutlus ep olnud mitte kama Jüimeße
Tarkusse Sannadega/ waid Waimo

ning Wäc üßesnäitmissega.

5. Et teie üßt mitte ep ollets Jüi-
meße Tarkusseß/ waid Jüimala Wäes.

6. Agga meie rägime ke Tarkusseß/
mis on tähtlik (Jüimeße) jures.
Mitte seinnase Ma-Ilma Tarkusseß/
ka mitte seinnase Ma-Ilma Üßema-
de Tarkusseß/ ke hukka kähäwad.

7. Waid meie rägime/ ke satlaja
ning ärrapödur Jummal Tarkus-
seß/ moa Jummal on säädud enne
Ma-Ilma Alguß/ meie Luuks.

8. Mis üßigi seinnase Ma-Ilma
ällemist ep olle tundud/ Sest kui
nemmiad sedda olletsid tundud/ ep
olletsid nemmiad sedda Duo Isandast
Kristi päle ponud.

9. Waid kui kirjutud on: Mis Silm
ep olle näinud/ ja Kõrw ep olle
kuulnud/ ja Jüimeße Süddameße
ep olle tunud/ sedda on Jummal
walmistand neile/ ke tedda armas-
tawad.

10. Agga neil on Jummal täda and-
nud oima Waimo läbbi. Sest Waim
otßib teit Neid läbbi. Ka Jummal
Süggawusseß.

11. Sest kumb Jüimeße täab/ mis
Jüimeße sees on/ kui agga Jüimes-
se Waim/ ke temma sees on. Ninda
ei tea ka üßigi/ mis Jummal sees
on/ kui agga Jummal Waim.

12. Agga meie ep olle mitte se Ma-
Ilma Waimo sanud/ waid se Wai-
mo/

28

1 pidi Hegeima

6 Josta lausua

Jude/Beer
Jegyn alle / Kaduuna

7 Josta lausua paha-koja, pidi
annajedeta lausua, mi

29

8

30

31 Josta lausua, se kiihto aiaf / Jasta lausua

9 Josta lausua

10 Josta lausua

1 Josta lausua kii miina

10 / 4
11 Josta lausua

2 Josta lausua

11 / 5 Josta lausua

3

12

4

13 Josta lausua

13

parwa

4

14

atpja
jolle atp neid
hau

5

letiz mund pii

15

1

6

16

7

8

9

1. Heile

10

2. ei wintu

11. ni agga

3.

12

mo/le Jummalast on/ et meie woime
tada/ mis meile Jummalast on Arnu/
pete antud.

13. Sedda rägime meie ka / ei mit-
te Sannadega/ mis Innimesse Tar-
tus ~~meis~~ õppetab/ waid mis pühha
Waim õppetab/ ja ~~moistama~~ wai-
molikkud Asjad ärra waimolikkul
kambel. *m.*

14. Agga libhalik Innimenne ei
moista mitte/ mis Jummalala Wai-
mas on. Sest se on temmal üks
~~Waimolikkus~~ / ja temma ei woi sedda
mitte tunda/ sest sedda peab waimolik-
kult moistetama.

15. Agga waimolik Innimenne
moistab kui keik ~~ühte~~ ärra / ja tedda
ennast ei moisteta ühhegi ärra.

16. Sest kes on Issanda Meelt tund-
nud? ~~See~~ kes tahhab tedda õppeta-
da? Agga meil on Kristusse Meel.

Se III. Wätül.

1. **N**ing minna ep olle/ Wennad/
mitte telega woinud rägida
kui Waimolikkudega/ waid
kui Pihhalikkude/ kui noorde Lastega
Kristusse sees.

2. Wima ollen minna teile jua and-
nud/ ning ei mitte korwa Roga;
Sest teie ep arrendand weel mitte/
egga arrenda weel nüüdse mitte.

3. Sest teie ollete alles Pihhalikkud/
~~Waimolikud~~ / et Wihha ja Riid/ ja was-

tasikkud Meled teie saas on. Ees teie
solle libhalikkud/ ja ees teie ei ella In-
nimesse woi!

4. Sest kui tegi ütleb: Minna ol-
len Paususse/ agga teine/ minna ol-
len Apollo ~~parat~~ / ees teie siis ei olle
Pihhalikkud?

5. Kes on nüüd Pausus? Kes on A-
pollo? / Sullased ~~on~~ wennad / kenne
läbbi teie ollete usklikkaks sanud/ ning
kui Issand igga ühhele on andnud.

6. Minna ollen istotanud/ Apollo
on lastnud/ agga Jummal on ~~kos-~~
~~katunud~~.

7. Siis ep olle nüüd muddakid/ te
istotab/ egga te lastab/ waid Juma-
mal/ te ~~kohtab~~.

8. Agga te istotab/ ning te lastab/
need on ühhefuggused/ agga igga üks
saab omma Palka omma Tö järrele.

9. Sest meie olleme Jummalas
Abbilised/ teie ollete Jummalala Põl-
lo-Ma/ ning Jummalala Hõdn.

10. Jummalala Armo järrele/ mis
minnu on antud/ ollen minna sedda
Raja teinud/ kui tark Rodda-ehhitaja/
teine ehhitab se päle; Agga igga üks
tatsko/ kuidas temma se päle ehhitab.

11. Sest teist Raja ei woi ütsigi pan-
nase ~~päle~~ / mis juhha on pantud/ se on
Jesús Kristus.

12. Agga kui tegi seinnase Raja
päle ehhitab Kulda/ Hõbbedat/ tal-
liw Kiwoid/ Puid/ Heina/ Rõrt.

13. Siis peab iggauhhe Tõ arwaga /
Ukkuls sama / sest se Päärw peab sedda
fellestama. Sest Tulle läbbi peab se
arwalikkuls sama / ja ~~mis~~ iggauhhe
Tõ ~~leste~~ / peab Tulliläb-
bi katsutama.

14. Kui kellege Tõ jädb / mis tem-
ma se päle on ehhtanud / siis peab
temma Palka sama.

15. Agga kui kellegi Tõ ärrapõlleb /
süs saab temma sest Kaho; Agga
temma isfi peab ~~õn~~ / agga
minda kui Tulle läbbi.

16. Eks teie tea / et teie Jummal
Hõen ollete / ning Jummal Waim
teie sees ellab.

17. Kui kegi Jummal Hone är-
rarikkub / tedda tahhab Jummal är-
rarikkuda; Sest Jummal kedda
on pühha / se ollete teie.

18. Iksigi ärge petko ennast isfi;
se enne teie saas arwab tark olle-
wad / se sago ~~rumm~~ seinnast Ma-
Jlmas / et teia woiks Targaks sada.

19. Sest seinnast Ma-Jlma Tar-
kus on Jummalus Jummal jures;
Sest kirjutud on / Targad tabbab tem-
ma neude Kawwalusses.

20. Ning taas: Issand tunneb
Targade Mõttes / et nemmad tüh-
jad on.

21. Sepärrast ärge kiitko ennast
üksigi Innimesest; Sest keit on teie
pärrast.

12. Olgo Paulus / ~~aga~~ Apollo / ol-
go Kewas / ~~aga~~ Ma-Jlm / olgo Ello /
olgo Surn / olgo Ollew / olgo Tul-
lew / keit on teie pärrast.

23. Agga teie ollete Kristusse pär-
rast / Kristus agga on Jummalapärast.

Se IV. Pätuf.

Epistel kolmandal Kristusse Tul-
lemisse Pühhal.

1. **S**inda arwago meid iggadh /
kui Kristusse Sullast
ning Majapidajad Jum-
mala salla Ahsade ülle.

2. Päle se / ~~sis~~ / Majapid-
dajast / et kegi peab tru / keitama.

3. Agga minna ~~spanne~~ sedda mis-
ki / et minno päle teie ~~st~~ Kohhut moie-
tetast / eht Innimesse Kohu-pärwast /
ja ~~minna~~ et moista ~~ka~~ enne päle
Kohhut.

4. Sest minna ei tea ennese päle üh-
tegit Süüd: Agga sepärrast ep olle
minna mitte õigeks arwatud. Agga
Issand on / se minno päle Kohhut
moistab.

5. Sepärrast ärge moiste Kohhut
mitte enne Aega / kuni Issand tul-
leb / se ka Päwa ette tõstab / ~~mis~~
Pinnedusses sallata on / ja Süd-
damede Nouud arwalikkuls teeb /
süs saab igga üks Jummalalt Kitust.

6. Agga sedda ollen minna / Wen-
nad /

13

100 misfuggune fe or

14

15

1 pifeb

16

17

18 /etraf
pille dan

19 /tinged r karwalurk ber

20 /berwicko

21

22

100 bryd

23

2 /habhetaufe
1000 /iggatun polle man

3

1000 ei mitage

4

5

1000⁴
1000

6

1 | ei mitte
| d'alle ma tulle ~~et~~
| d. kon.

15

7.

1 | ei olla ka

19

8

1 | wallitse mi hüttingid
| wallitse

15

1 | fees olla mita teid püstitama

16

9 | wintid

17

10

18

11 | kämbelaga

19

12

20

21

nad / enneſe ning Apollo päle teie pärraſt tähhendanud / et teie meiß peate õppema / et kellegiſte et ſanni ennaſt targaſe parra / kui kirjotud on / et teie teie teiſe waſto kellegi pärraſt ei pea ſurusteſema.

7. Seſt kes sa ſinna wahhel Wahhet teinud? Agga mis on ſul / mis ſinna ei olle ſanud? Agga kui ſinna olled ſedda ſanud / mis ja ſiis hoopliid / otſe kulleſte ſedda mitte ſanud?

8. Teie ollete jubba täis ſanud / teie ollete jubba rikkats läinud / teie ollete wõimust ſanud ilma meid / ja Jummal andko / et teie õlleſite wõimust ſanud / et ta meie woõſime teiega wõimust ſada.

9. Seſt minna arwan / et Jummal meid Apollid teige alwanaks on pannud / kui Surmal arwanetud; Seſt meie olleme Silma-tühiks ſanud Ma - Ilmale / ja Juglible / ja Inimetiſele.

10. Meie olleme rummalat Kristuſſe pärraſt / agga teie ollete targad Kristuſſe ſees: Meie nõdrad / agga teie kanged; Teie auſad / agga meie teotud.

11. Eänni kannatame meie Nälga / ning Janno / ja olleme allastil / ja meid peſetaſſe / ning meie ei olle kusaſqipool Afſet.

12. Meie näme waewa / Lõõd tehbeſ omung kättega; kui meid ſõima

taſſe / ſiis õnniſtame meie; kui meid waſga kusaſtaſſe / ſiis kannatame meie ſedda.

13. kui meid kostaſſe / ſiis pallume meie; Meie olleme tännini otſe kui Ma - Ilma Pühkmete ja teigide Koiktuks ſanud.

14. Minna ei kirjota ſedda mitte / et niſta teſſe häbbi teekſin / waid minna maenitſen teid / kui minna armad Lapsed.

15. Seſt eht teil olleſid kume tuhhat Juhhatajad Kristuſſe ſees / õmmeti ei olle teil palju Iſſasid / ſeſt teie ollete minna ſandina Kristuſſe J Eſuſſe Armo - Spetruſſe läbbi.

16. Sepärraſt maenitſen minna teid / olge minno Järreleſajad.

17. Sepärraſt ollen minna Timoſtuſi teid ~~peate~~ laskitanud / te minno armas ning tru Peeg Iſſanda ſees on / te teie Meie peab tulleſtama minno Teed / kunnad Kristuſſe ſees õmmad / niſta kui minna teiges Paigus igga Koggoduſſes õppetan.

18. Agga monnigad ſurusteſerwad / otſe kui peakſin minna mitte teie jure tullema.

19. Agga minna tahhan pea teie jure tulla / kui Iſſand tahhab / ja täda ſan / mitte nende Sureliſtele Adnet / waid Waſte.

20. Seſt Jummalaga ſig ei olle mitte kõnneſ / waid (Waſte) Waſeſ.

21. Mis teie tahhate? Pean minna

na Witsaga teie jure tullesma / wot
Armo ning tassase ~~Wetega~~.

Wan 1110

Se V. Pätuf.

1. **U**llehdes kulu~~h~~ffe / Horust teie
sääs olleroay ja niisugune
Horus / mis Pagganade
sääs ei nimmetaffe / et ühbel omma
Issa Naene peab ollema.

2. Ning teie ollete sureliffed / ja
ei ollete mitte emennite murretlenud / et
se / te sedda ~~kurja~~ Eödd teinud / teie sa-
ast peafs ärrahetama.

3. Sest minna ollen jubba / te min-
na küil Jbhoga sääst ärra / agga
Wainus liggi ollen / kui teie jures
olles Kohhut temma päle moisi~~n~~ud /
te sedda ninda on teinud /

4. Meie Issanda JEsusse Kristus-
se Nimmel / kui teie ning minno Waini-
kous omnad / meie Issanda JEsusse
Kristusse Wäega /

5. Niisugust Sadanale ärra-anda
Pihba ~~Wäemissets~~ / et se Wain woiks
önsaks saa Issanda JEsusse Päwal.

Epistel Kristusse Üllestoumisse
Pühha esimesel Päwal.

6. Teie Kristus ep olle mitte hä. Eks
teie ei tea / ei pissut Hapotaigna kett
Taigna hapyus teeb?

7. Sepärrast pühlige wälja wan-

na ~~Jure~~taigna / et teie uus Taigne
tete / ninda kui teie hapnematta ollite;
Sest meie ~~Stmer~~ - Tal Kristus on
meie rest tappetud.

8. Sepärrast piddagem Pühha / ei
mitte wanna Hapotaignas / eiga kur-
jusse ning Karwalusse - ~~Jure~~taignas /
waid Waggadusse ja Ede hapnemat-
ta Taignas.)

9. Minna ollen teile kirjotanud Ra-
matus / et teil ei pea ~~enast~~ seggama
Pordopiddajadega.

10. Ja sedda ep ütle minna ~~mitte~~
Lombel jessinnase Ma - Ilma Pordopid-
dajist / egga Ahnist / egga Riisujst / eiga
wõdra Jummalas. Teenrist / muido
peakite teie Ilma sest ärramianema.

11. Agga nüüd ollen minna teile kirjo-
tanud / et teil ei pea ~~nendega~~ midda-
lit ollema teggenist / kui ~~tegi on~~ - te
enast Wennats laste ~~laste~~ / ning
on Hora-Mees / ehk Ahue / ehk wõra
Jummalas - Piddaja / ehk Teotaja / ehk
Jodit / ehk Riisuja; Sähharduifega ei
pea teie ühhes söma.

12. Sest mis mul tarwis läbb
nende päle Kohhut moiski / te wäljas
on? Eks teie nende päle Kohhut mois-
tatz / te sees omnad?

13. Agga ~~ku~~ Jummal nende päle
te wäljas on / kohhut moiskiab; Se-
pärrast ~~hette~~ teie sedda Kurjateggia
emest ~~jure~~st wälja.

Et

1
leijge

2
|saax anataunkatu

3

4
|or

5
|Huurafa

6 | kiltlemine

7

8
|wainfite olla

1ka | Pafa

8
|happo

9 | kleggenifi ollaena
|Hora

10

11 | kelleya
|kaidangi | rimitaaka
|cewer

12

| koggonote

13 | kintaye

- 1 | julget | teie seafi 10
- 2 | kar lte 11
- 3 | muretsi 12
- 4 | heada need, see kogunusest
alusemises kohalolijate 12
- 5 | ei tuletamisega 13 | lõpetada
- 6 | 14 | ka
- 7 | Naa on jõe teie kirjaga teie 15
- 8 | tuletamisega 16
- 9 |

Se VI. Pätul.

1. **K**as teiteft tegi/ kui temmal teisege teggemist on/ koh-
hib Kohto minna illekoh-
tusse/ ning mitte Pühhade ette?
2. Eks teie ei tea/ et Pühhad pea-
wad. Ma. Ilma päle Kohhut moisi-
ma? Kui nüüd teiteft Ma. Ilma päle
peab Kohhut moistetama/ Eks teie siis
ei kolba wähhemia Asjade päle Kohhut
moista?
3. Eks teie ei tea/ et meie peame Ing-
lide päle Kohhut moistima / Et pal-
jo ~~enamb~~ ajalikko Asjade päle?
4. Kui teie nüüd ajalikko Asjade
päle tulleb Kohhut moistima/ siis ~~mois-
tate teie teie/ kummad Koggedussesi
arrapetgetal/ ja teie meid Kohto Is-
sanda.~~
5. Minna ütlen sedda teile Hä-
nne. Eks siis et olle ~~ühteki~~ Tartu teie
süas/ ~~egga ühtegi~~ / Et Wenna ja Wen-
na wähhel wiiks Kohhut moista?
6. Waid Waid läib Kohtus Wena-
ga/ ja sedda ~~neude~~ uskmattumade ees.
7. ~~Siis on jo nüüd~~ ~~Wigga~~ teie sa-
as/ et teie teine teisege Kohtus läite;
Miks teie enneminne illekohhut ei
kannata? Miks teie enneminne ei
lasse Rahjo ennesele tehha?
8. Waid teie tete ~~Wigga~~ ning Rahjo/ ja
sedda ~~pälegi~~ Wennadele.
9. Eh!/ eks teie ei tea/ et illekohtus-
sed ei pea mitte Jummalas Rigi pär-

- rima? Arge efsige mitte; Ei Hora-
pidajad/ eiga wõra Jummalas Teen-
rid/ egga Abbi. Eslo. Riisjad/ egga
sallaja Ropped/ egga Poiste. ~~Es-
tojad.~~
10. Egga Wargad/ egga Abned/
egga Joditud/ egga Lausjad/ egga ~~ny/
Riisjad~~ ei pea Jummalas Rigi pär-
rima.
 11. Ning teie ollete monnigad sefug-
gused; Agga teie ollete arrapestud/
teie ollete pühhitsetud/ teie ollete di-
gels tehtud Issanda Jesusse Nimme
~~läbbi~~/ ning meie Jummalas Waino
läbbi.
 12. Keif on mul lubha antud/ ag-
ga keigest ep olle Rahjo/ keif on mul
lubha antud/ agga ühtegi ei pea
mind ~~onma~~ Mellewallas alla heitma.
 13. Woog on Kohhule/ ning Kohht
Roale sadud/ agga Jummalas tahhab
üht ni hästi kui teist hukkata. Agga
Ihho ep olle mitte Horussele/ waid
Issandale/ ning Issand Ihhule sadud.
 14. Agga Jummalas on Issandat ül-
lesärratanud/ ja tahhab meid ka ül-
lesärratada onnia Wäe läbbi.
 15. Eks tete ei tea/ et tete Ihhud Kris-
tusse Lühimised on? Pean min-
na siis Kristusse Lühimed wotuma/ ja
Hora Lühimiseks teggema? Argo sund-
ko sedda.
 16. Eks teie ei tea/ et/ Et Horaga üh-
tepeab/ se on üks Ihho temmaga?

Sest need kaks (ütteleb temma) peat
üks Lihha ollema.

17. Agga te Issanda pose hotab /
se on üks Waiui temmaga.

18. Böggenege Horaste. Keik Pat/
mis Jummeune igganes teeb / se on
wäliaspoolt Jhho / agga te Horaste
Eöd teeb / se teeb Patto omma en-
nese Jhho wasto.

19. Ehl / ees teie ei tea / et teie Jhho
on pühha Waimo. ~~Kõrge~~ / te teie sees
on / Ke teie Jummalast on / ja teie
ep olle isä ennese pärrast.

20. Sest teie ollete kallist õsketud;
Sepärrast aumstage Jummalat om-
ma Jhhus ning omma Waimus /
kummad on Jummalala pärrast.

Se VII. Pärl.

1. **A**gga mis Asiust teie mulle
ollete kirjotanud / (kosten
minna): Se on Jumme-
ei hä / et temma Naest ei putu.

2. Agga Horaste pärrast olgo ig-
gauhhel omma Naene / ning igga
(ühhel) olgo omma Mees.

3. Mees tehko omma Naeselt sedda
Melehaäd / mis temma Kõhhus on /
felsammal kombel Naene ka Mehhele.

4. Naesel ei olle Melewalda om-
ma Jhho älle / waid Mehhel. Sel-
sammal kombel ei olle Mehhel Me-
lewalda omis Jhho älle / waid Naesel.

5. Arge teelge ennast teine teisele
muudo / kui mollemade tahtes / ühhele
Ajaks / et teil Aeg woits olla paastuda /
ning Palwet piddada. Ning tulge jäs-
le kolko / et teid Sadanas ei kiusa teie
Lühummude pärrast.

6. Agga sedda ütlen minna lubba
andes / ei mitte kaskides.

7. Sest minna nõaksin / et teie Ju-
nimessed ollekid ninda / kui minna.
Agga iggauhhel on omma ennese / In-
de Jummalast / teisel ninda / teisel
teisiti.

8. Agga minna ütlen neile / te kos-
sammad on / ja nelle Lesjedele: Se on
nelle hä / kui nemmad jäwad ninda
kui minnagi.

9. Agga kui nemmad ei woi ennast
takkida / siis koskigo nemmad. Sest
pärramb on koskida / kui pötdeda.

10. Agga neid / te ommad koskud /
ei lägi minna / waid Issand / et Na-
ne Mehhest ei pea lahkuma.

11. Agga kui temma peale lah-
ma / siis jago temma Mehhele ehl
leppigo Mehhega ärra / ning Mees
ärra jätto mitte Naest mahha.

12. Agga neile teisele ütlen minna /
ei mitte Issand: Kui ühhel Wernal
üks usmatta Naene on / ning temma
Mele pärrast on temmaga ellada / se
ärra jätto tedda mitte mahha.

13. Ning kui ühhel Naesil üks us-
matta Mees on / ning temma Mele
pär-

17

5 Tichte
Vepärnuff et ei vori ilma

18 15 eift
1 eil

6

19 1 home

7 1 hallanpiz
1 armu

20

8 1 wallale. 1 kumale
1 k

1

9 1 ilin aita
1 Hinnale kalle mift kumale

2 15

10 1 abliellu-or

3

11 1 ka ollen lakkusid
1 el
1 ei jätta

4

12

13

Sest ne
üts Pi

17

22

15 / Post
 / is
 / beer

23

24

16

/ che mitte

25 / se uer / on

17

/ de

26

18

/ ange

27 / lina / tu

19

28 / keinn
 / kinn / keinn
 / lilla priet

20

29 / ei / ei / kinn / kinn / os

21

30

16 / kurz beinend Kullerkrone

2 / helter

17 / allid

3

18

4

19

5

20 / reize sefente Nüchtere per
Hörke

6

21

7 / wottal

1/2 rönfa lauma

8

ring
| peal

9

10

11

| eae
| kele

2 ife one

3

4

5

6

| Kullusega

7

8

| kühase
| kühur

9

| kühade ja keelte

pärast on temmaga ellada / se ärä jätko tedda mitte mahha.

14. Sesi se uskmatta Wees on pühhitsetud Naese läbbi / ning se uskmat- ta Naene on pühhitsetud Mehhe läb- bi / muido ollesid teie Lapsed rolased / agga nüüd on neimad pühhad.

15. Agga / kui se uskmatta Wees är- rasabkub / siis labkugo temma. Ni- sugust Nisjus ev olle Wend egga Odde mitte Orjaks tehtud / agga Jum- mal on meid Rahho järe kutsnud.

16. Sesi mis tead sinna Naene / Kas sinna Weesi woid õnsaks tehha ? Ellik mis tead sinna Wees / Kas sin- na Naest woid õnsaks tehha.

17. Kinnumatagi ninda / kui Jum- mal iggäühhele on jagganud / ninda kui Issand iggäüht on kutsnud / nin- da käigo temma / ning ninda Aan minna teige Koggoduste sees.

18. On kegi ümberleikatud kutsu- tud / se ärä teho enesele Ees-Nah- ka / on kegi Ees-Nahhas kutsitud / Se lasto enmast mitte ümberleikada.

19. Ümberleikamine ev olle mid- dakit / ja Ees-Nahk ev olle midda- kit / waid Jummalä Kässude-pidda- mine.

20. Jaga üks jägo se kutsmissi sis- se / me sees temma on kutsitud.

21. Kui sinna kui üks Sullane olles kutsitud / siis ärä muretse / agga kui sinna woid wabaks sada / siis te-

sedda eneminne.

22. Sesi kui üks Sullane on kuts- tud Issanda sees / se on Issandak- wabba ; Sellsamal kombel / se Wabba on kutsitud / se on Kristusse Sullane.

23. Teie ollete kallist ošetud ; Kr- ge sage Innimeste Sullaste.

24. Jggäüks / Wemad / me sees temma on kutsitud / selle sisse jägo temma Jummalä jures.

25. Agga Meitsidest ei olle mul Issanda Kästo / agga minna annan omma Nou / ninda kui minna ol- ten Issandast Armo sanud / tru olla.

26. Siis arwan minna nüüd hä ollewa seinnast Aia Hädda pärast / et Innimessel hä on ninda olla.

27. Olled sinna Naesega kollo sa- nud / siis ärä pua lahti sada / olled sinna Naesest wakkale / siis ärä pua Naest.

28. Agga kui sinna Naest wakkal / ei te sinna mitte Patto ; Ja kui Meit- sid Mehhele läbbä / siis ei te temma Patto ; Agga niisugust tulleb ih- wotik Willetsus. Agga minna hel- dan Armo teie päle.

29. Agga sedda ütlen minna / Wen- nad : Teg on läbbikene ; Se on meel (ütleda) / et need / temel Naesed on / ninda peawad ollema otsego olles neile mitte (Naest).

30. Ja te nutwad / otsego ei nut-

taksid nemad mitte / agga ke ródmsad
~~omnad~~ / otsego ep ollesid nemad mit-
 te ródmsad / ning ke ostwad / otsego
 ep olles. se nende párrast.

31. Ja ke seinnase Ma. Ilma
 prugiwad / et nemnad sedda kurrasse
 ei prugi; Sest seinnase Ma. Ilma
 Náago löppeb árra.

32. Agga minna ndáksin / et teie
 murreta ollesite; Ke Naeseta on/
 murreteseb sedda / mis Issanda párrast
 on / kuida temma Issanda Mele párr-
 rast ~~weeb~~ olla.

33. Agga ke on ~~foosnuud~~ / murreteseb
 sedda / mis Ma. Ilma párrast on /
 knida temma Naese Melepárrast
 woiks olla.

34. Jesi Puggu on Naesel / issi
 Neitsil. Ke Mehbeta on / se murret-
 seb sedda / mis Issanda párrast on /
 et temma pühha woiks olla / Jhho
~~ning~~ Wainio polest / agga ke Mehbel
 on / murreteseb sedda / mis Ma. Ilma
 párrast on / kuida temma Mehhe
 Mele párrast woiks olla.

35. Agga sedda ütlen minna teie
 ennese Kasrouks: Et mitte / et minna
 Róis teie Raela heitan / waid et se lau-
 nis on / ning teie ~~laksunatta~~ ~~woiksite~~
 Issanda pole hoia.

36. Agga kui legi mötleb / omma
 Neitsila sedda mitte ~~siirata~~ / kui tem-
 ma táis kaswanud on / ja et se ninda pe-
 ab ~~ollama~~ / siis tehko temma / mis

temma tahhab / temma ei te Patto/
 mingo temma Mehhele.

37. Agga kui legi se pále kindel on
 ommas Süddames / ning temmal
 sedda tarwis ep olle / waid temmal
 Melewald on tehha / mis ta tahhab /
 ning on sedda ommas Süddames
 ettevoftnud / omma Neitsil Neitsil
 jatta / se teeb hásti.

38. Sepárrast / ke niid omma Tüt-
 tre Mehhele panneb / teeb hásti / ag-
 ga (ke tedda) Mehhele ei panne / se teeb
 parreminne.

39. Naene on Kássus / kinni / kinni
 temma Mees ellab / agga kui temma
 Mees (Surma) on uinunud / on tem-
 mal lubba Mehhele minna / kelsi
 temma tahhab / agga (et se ~~sund~~)
 Issanda seeb.

40. Agga temma on ónsantb / kui
 temma ninda jááb / minno arwades.
 Agga minna ~~móttel~~ ~~annetta~~ Jum-
 mala Waini ~~ollawa~~.

Se VIII. Pátuf.

1. **A**gga wóra Jummalá Ohw-
 rist: Zeame meie / et meis
 keligil on Luidimite / Luid-
 minne teeb uhkels / agga Arm par-
 randab.

2. Agga kui legi ennast arwob mid-
 datit ~~ollama~~ / se ei tea weel uhstegit /
 kuida temma peab táádma.

37 | metad

lagga

31 | liacn

32

| waier

38 | tarf

33

39

| nib

34

| rikkäti/kui

40

| arwan el mitulne

35-

| paier, fleu.

| u/de/

| estkie ja ei laste etnif. piteka
| in kättä siiranda.

36

| muoto riitte kättieika ~ | leädaad

3 / Pirane

11.

4

12

5

13

6

7 / ei alle ferde (undnift mitte
/ mit nodder on

1.

8 / egge surjennad

2

9 / Alekunt

3.

10 / Landar

4

5

6

3. Agga kui legi Jummalat armastab/je on temmast ärratuntud.

4. Siis teame meie nüüd võra Jummalaga Ohvri. Sõnissest/ et võras Jummalaga Ma. Ilmas ep alle niidakiti/ ning et ühtekit teist Jummalat ei olle/ kui üks.

5. Sest ehk neis küll on/ tedda Jummalaks kutstitakse/ olgo Tacwa sees ehk Ma pääl (ninda kui paljo Jummalid on/ ja paljo Issandid.)

6. Siiski on meil üks Jummal/ se Issa/ kellest keit Asjad on/ ning meie temma sees/ ning üks Issand Jeesus Kristus/ kenne läbbi keit Asjad on/ ning meie temma läbbi.

7. Agga keit il moista sedda mitte: Sest monnigad tewad ennesle tänni Süddaine Koormat võra Jummalaks parrast/ ja sõwad sedda/ kui võra Jummalaga Ohvri/ ning nende Süddaine. Tunnistus/ jaab rejasets/ sehet ja nõrk on.

8. Agga Roog ei te meid Jummalaga Meles hääks; Sest kui meie sõme/ siis ep olle meie sepparrast mitte parramad; Ja kui meie ei sõ/ siis ep olle meie sepparrast mitte Euejanad.

9. Agga katike/ et sesamma teie Wabhandus Nõdradele Pahhandus/ seks ei sänni.

10. Sest kui sind/ kennele Tundmine on/ legi võra Jummalaga Koijas naäks/ istwajeks siis temma Süddaine. Tun-

nistus/ mis nõdder on/ sadetakse võra Jummalaga Ohvrid sijn?

11. Ja siin nõdder Wend lähhab sinno Tundmisse läbbi hukka/ kenne parrast Kristus on surnud.

12. Agga kui teie ninda Wennade wasto Patto tete/ ja nende nõdra Süddaine. Tunnistus/ harwate/ siis tete teie Patto Kristusse wasto.

13. Separrast kui se Roog minno Wenda pahhandab/ siis ei tahha minna eal Eihha süa/ et minna omma Wenda ei pahhanda.

Et IX. Pätit.

1. **E**ks minna Apostel ei olle? Eks minna Wabba ei olle? Eks minna ei olle Jeesus Kristus meie Issandat näinud? Eks teie ei olle minno Tõ Issanda läbbi?

2. Kuit minna muile ep olle Apostel/ siis ollen minna k ommeti teie; Sest teie ollete minno Apostel Armeti Pitädi. Märk Issanda sees.

3. Seon minno Wastaminne netle/ ke minnult küsivad.

4. Eks meile olle lubba süa ning jua?

5. Eks meile ei olle lubba üht Odde Marsels tmesega ümberkoudo wedada/ kui teistel Apostelidel/ ja Issanda Wennadel ja Kewal?

6. Ehk kas minul ükspäines ja Par-
ng.

nabal ep olle lubba/mitte Lõõd tehha?

7. Kes lähhab eal omma ennese Palka päle Sõtta? Kes istotab Wina Mähe/ ning ei sõ temma Bilja? Ehl kes hotab Karja/ ja ei sõ Karja Pima?

8. Kas minna sedda vägin Inni-messe Wisil? Ehl eks Käst sedda ka ei ütle?

9. Sest Mosese Kästus on Kirjutud: Sinna ei pea Härja Suud kinnisid-
danna/ ke Pahina tallab. Murret-
seb Jummal Härjade eest?

10. Wot/ eks temma sedda telge en-
nanna mele pärrast ei ütle? Sest se on
meie pärrast Kirjutud/ et ke künnab/
peab Potusse päle kündma/ ja ke Peht
peksab/ peab Potusse päle peksama/ et
teha oma Potussest peab Ossa sama.

11. Kui meie teie sedda Walmoll-
ke kühneme/ ons siis suur Aosi/ et meie
teie Jhonnille leikame?

12. Kui teistel meie Kõbbus
teie jure on/ mis pärrast ei paljo en-
namb meil? Agga meie ep olle sed-
da Kõhta prukinud/ wõid meie sall-
me leit/ et meie Kristusse Armo-Op-
petussele ühtekit Wrotust ei te.

13. Eks teie ei tea/ et/ ke pühha Lõõd
terwad/ need sõwad pühhasi Ohwrisi?
Ming ke Kitari? temmad/ sawad Al-
fari (omma) Ossa.

14. Ja ninda on ka Issand sädd-
nud/ et/ ke Armo-Oppetust kuluta-

wad/ Armo-Oppetussest peawad es-
sama.

15. Agga minna ep olle neist üh-
tekit prukinud/ minna ep olle ka sedda
separasti kirjutatud/ et mul ninda pe-
ab tehtama; Sest paljo parreimb
olles mul surra/ kui et kegi minno
Kitust peab tühsaks tegema.

16. Sest kui minna Jummal
Sanna kulumat/ sest ep olle mul Ki-
tust. Sest minna pean sedda tegge-
ma. Ja Hädda mulle/ kui minna
Jummal Armo-Oppetust ei kuluta.

17. Sest kui minna sedda hä Mele-
ga teen/ on mul Palk; Agga kui min-
na (sedda) älle Meelde (teen)/ siis
on ommeti se Ammet minno kätte
ussitud.

18. Mis siis minno Palk on? Et
minna Kristusse Armo-Oppetust ku-
lutan/ ja teen sedda ilma maksota/ et
minna omma Melewalda Armo-Op-
petusse sees kurjaste ei pruki.

19. Sest ehl minna kül teigest wab-
ba ollen/ ollen minna ommeti teigede
Sullasaks enmast heltnud/ et minna
paljo (Inni-messi) woiksin (kõrge-
sata) (Jummalale).

20. Minna ollen Judakõlle kül
Judakõlle sanud/ et minna Juda-
ligi woiksin kasputa saa. Neite/ ke
Kästo al on/ ollen minna sanud/
kui need/ ke Kästo al on/ et minna neid/
ke Kästo al on/ woiksin kasputa saa.

7

15 / agga
/ le

8

16 / Arno-Äppelbark
/ agga

9

10

/ Lohrle päl - kroat. kette

17

11 / pica

/ kum djoja allene viltuaind
/ kiltiaticum djoja

18

12

/ pille

/ dalcavalon

19

/ ~~kanonische~~ promissada

13

/ allabi / pures on
/ ga

20 / melheur

14

21

1

22

lenda xuis

2

23

3

24

400 / 1000000 kiltelwero

4

25

leifane

5

6

26

7 / jona ja jona

27 / wärfi tar kettu änn
leifley ja

8

11. Neile / ke Rässtata ~~ommad~~ / ollen minna sanud kui Rässtata (ehk minna lül Rässtata Jummalal ep olle / waid Kristusse Rässtata) / et minna neid / ke Rässtata ~~ommad~~ / woiksin Rässtata saa.

12. Neile Nödradele ollen minna Nödraks sanud / et minna need Nödrad woiksin Rässtata saa. Minna ollen keigile keigeks sanud / et minna keigepiddi monnigad woiksin önsaks sata.

23. Agga sedda teen minna se Armo. Öppetusse pärrast / et minna seftsamast Öffa saaksin.

Epistel ühheksamal pühhal Päwal enne Kristusse ülestoumisselle Pühha.

24. Ets teie etra / et need / ke Wot to jookswad / need jookswad lül keit / agga üle saab jooksmisselle Wot to palka jooksle ninda / et teie sedda kätte sate.

25. Agga iggaüks / ke woitleb / on keigis Asjus kasin. Nennmad on kasinad sepärrast / et nennmad kadduwa Kroni sawad / agga meie / ühhe kadumatta.

26. Sepärrast jooksin minna nüüd ninda / ei mitte lül taadmatta Asja päle. Minna woitsin ninda / ei mitte kui se / ke Tuult peksab.

27. Waid minna sundin onima Jhho / ja tallitan tedda / et minna / mulle Jutlust üteldes / isst ei sa öra-
brüükkute.

Se X. Pätüf.

1. Agga minna ei tahha / Wernad / et teie / peab taadmat- ta ollema / et meie Wanna- mad keit ~~ommad~~ Pilwe al olnud / ja on keit Märre läbbt käinud.

2. Ja ~~ommad~~ keit Moitse päle ristitud Pilwe ja Märre sees.

3. Ja ~~ommad~~ keit ühhesuggust waimolikko Roga sönud.

4. Ja ~~ommad~~ keit ühhesuggust waimolikko Joymist jonud (Sest nennmad jöid seft waimolikkust järrele tullewast Kaljust ; Agga se Kaljo olls Kristus.

5. Agga nende säas ep olnud se süremb Hül mitte Jummalale Mele ~~teie~~ ; Sest nennmad on kordes mah- halödüd.)

Epistel ühheksamal pühhal Päwal pärrast kolmasaino Jummalale Pühha.

6. Agga se öit meie Ettetähhenda- misselle sündinud / et meie sedda kurja ei pea himnustama / kui nennmad on himnustanud.

7. Arge sage ka mitte Wöra Jum- mala Teenriks / ninda kui monnigad neist / kui kirjotud on : Se Rahwas istus mahha / et nennmad ~~sedda~~ / ja touisig ülles mängima.

8. Arge piddagem ka Hora Ello / ninda kui monnigad neid on Hora Ello piddanud / ja langsid ühhe Pä-
wal

wal kolm tuhhat kolmat kumtend.

9. Urge ka kiusagem Kristust/ ninda kui monnigad neist ka kiusasid/ ja rist. Kuti ussist ärra.

10. Urge nurrisege ka mitte/ ninda kui monnigad neist nurriseid/ ja said hufka ärraristja läbbi.

11. Agga seon sündinud ~~te~~ neile Et: tetähhendamisest. Agga ~~meie~~ on se kirjotud Maenitsustest/ selle päle Ma-Ilma Ots on tulnud.

12. Sepärrast/ se ennast arwab seiswa/ se katsto/ et temma ei lange.

13. Teie ep olle weel muud kui In-nimesse kiusatus kätte tulnud/ agga Jummal on tru/ se teid ennamb ei lasse kiusata/ kui teie südäte ~~handa~~/ waid tahhab kiusatusse ~~päle~~ Otsa tch-ha/ et teie südäte sedda kanda.)

14. Sepärrast minno Armad/ pög-genege wõra Jummal- Lemistusse eest.

15. Minna rāgin kui Targadele: Woistte teie se päle/ mis minna rāgin.

16. Se õnnistud Karkkas/ mis meie õnnistame/ efs se olle Kristusse Werre Ossasamine? Se Leib/ mis meie mur-raine/ efs se olle Kristusse Jhho Ossa saminne?

17. Sest ~~seon~~ üts Leib/ (ninda) ol-leme meie paljo üts Jhho/ sest meie same teit ühhe Leiba Ossalissest.

18. Waatte Jstraell päle. Liiba polest; Efs need/ se Ohwerdowad/ sa-wad Altarist Ossa?

19. Mis sits minna nūid ütlen? (Kas sedda/) et wõras Jummal mid-dakit on? Wot/ et wõra Jummal Oh-wer middakit on?

20. Agga minna ütlen: Mis Pag-ganad ohwerdawad/ sedda ohwer-dawad nemmad kurja Waimudele/ ja mitte Jummalale. Agga minna ei tahha mitte/ et teie kurja Waimu-de Ossalissest peate sama.

21. Teie ei woi mitte jua Jssanda Karkkat/ ja kurja Waimude Kark-kat. Teie ei woi mitte Ossa sada Jssanda Lauast/ ja kurja Waimude Lauast.

22. Eht tahhame meie Jssandat ärritada? Kas meie olleme wägge-wamad tedda?

23. Mul on ~~kegis~~ lubba ~~antud~~/ ag-ga keit ei tulle ~~keis~~; Mul on ~~ke-gis~~ lubba ~~antud~~/ agga keit ei par-randa mitte.

24. Ühigi arbo otfigo/ me temma ennese/ waid iggäüts otfigo/ mis teie (Kasjo) on.

25. Keit Liiba/ mis ~~teie~~ ~~päit~~ müaste/ sedda söge/ ja ärge ~~teie~~ ~~mu-gis~~ ~~agguse~~ wabbele Wabhet/ Südda-me-õnnistusse pärrast.

26. Sest Ma on Jssanda pärrast/ ja keit/ mis temma sees on.

27. Agga kui kegi neist Usimattum-maist teid kutsub/ ja teie tahhate min-na/ sits söge keit/ mis teie ette pannat-

9 | kein
| def

10

11 | kein
| maie

12

13

| kafer

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23 | kein
| feld

24

25 | rüfliche
| jämele

26

27

28 | Janta
| tus
29 | pinnaf

30

31 | ~~rahvale~~ | ~~rahvale~~

32 | rahvale | rahvale

33

1

2

3

4 | Pear

5 | rahvale

6 | Pinnaf leinatam
| Pea paljau aiada

7

8

9

10

11

se/ ja ärge teht mingisuguse wabbel
Wabhet / Süddame - Tunnistusse
pärast.

28. Agga kui legi teile ütles: Se
en wõra Jummalala Ohwer / siis är-
ge söge mitte selle pärast / te sedda on
täda andnud / ja Süddame - Tunnis-
se pärast. Sest Ma on Issanda
pärast ja teil / mis temma sees on.

29. Agga minna ep ütse mitte sin-
no / waid teise Süddame - Tunnistus-
sest. Sest miispärast peab minno
Wabhadusse päle Rohhut moisteta-
ma teigest Süddame - Tunnistusest.

30. Sest kui minna sedda Tänno-
ga wakarootan / miis mind sepa-
rast teotakse / mis eest minna tannan?

31. Sepärast ehk teie sõte ehk jote /
ellil mis teie ~~est~~ tete / sedda tehke
teil Jummalala Auus.

32. Ärge andke mitte Bahhandust /
mitte Judatust / egga Krelakste / eg-
ga Jummalala Kogodussele.

33. Minda kui minnast teiges lei-
gebe Mele pärast ollen / ja minna ep
osi mitte oita / waid mitmede Kas-
so ~~so~~ et nemmad onfaks saaksid.

Se XI. Pätuf.

1. lge minno Järrelekäijad / kui
minna ollen Kristusse (Jär-
relekäija.)

2. Agga minna Iidan teid / Wen-

nad / et teie teise Asiade sees minno
päle mõtlete / ja peate neid Oppetus-
st / minda kui minna teise ollen andnud.

3. Agga minna tahhan / et teie pe-
ate täädma / et Kristus on iggaühhe
Mehhe Pä / agga Mees on Naese Pä /
ja Juarmal on Kristusse Pä.

4. Agga Mees / te Palwet peab /
ehk Kirja selletab katterud Päga / se
naerab omma Pääd ärra.

5. Agga igga Naene / te Palwet
peab / ehk Kirja selletab ~~aroma~~ Pääga /
se naerab omma Pääd ärra / sest se on
osse ni paljo / kui ollets temma Pä päle
jaks aetud.

6. Sest kui Naene et olse katterud /
siis peab temma Pä pähaks aetama.
Agga kui Naesel Pääbi on ~~temma~~
Juusted leikataste / ehk ~~aroma~~ /
siis katko temma Pää.

7. Agga Mees ei pea mitte Pääd
Katma / sest temma on Jummalala Kut-
jo ning Au / agga Naene on Mehhe
Au.

8. Sest Mees ep olse Naest / waid
Naene on Mehhest.

9. Ja Mees ep olse mitte Naese pär-
rast lodud / waid Naene Mehhe pär-
rast.

10. Sepärast peab Naesel Mele-
walla - täht ollema Pä pääl / Ing-
ilde pärast.

11. Omuzest ep olse Meest Naeseta /
egga Naene Mehbeta Issanda sees.

12. Sest

12

13

23

14

24

15 | kui väga pikad muud
võimalused, se on kinnale
määratud

16

16 | kätte eel
kõrge

25

17 | kui võtta pida eelkõhta ei kida
võta võtta
(parandusvõimalus võta pakutud võimalus)

18

26

19 | võlvitud

27

20

28

21 | kui sama lõua sama
mala / juokind.

29

22

30

4

31

5

32

6

7) oppa istämsä omma kalle
minne iggäikkälä kiire
kattuu

34

8

1) panna
1) panna

1) panna
1) panna
mitä panna

9

- laisteli minne omat panna kalle
pannast kalle - omma kalle panna

11

12) kalle

19

Maan siulda
Heijate / Heiler

19

28 / et teie ei loofe etraf efuna
huda minijuggufe etraf
es waatopattenuifi

20 / Sel et minna pitte i lilmistat
a. toden
/ waggaa eustud fanna

29 / et teie ei pea
/ fuma, waid

21 / illanna

30 / et teie il
/ fugguf

22

23 / petaafe minni kinni
/ waggaa

24

31 / peate mi inu
/ fuma

25 / olle minna julge

3

26 / pe latti et ong jalle
/ keie juwe mellen

4

27 / unid nenda mi kakkoo

13

14

5 | Sogin es te-a Juntalaya uhke
huggune alti

15 | juygata

pinäp
libaly wata

7

16 | etä rointe / pole

8 | ja allandus Vai

17 | olles ma römur

9 | wägga
pühke ää-e miir

18 | olge keie ma römufar
u. wige römufar mitoga

10

11 | wägga keil peab

19 | jät ma / ran
/ meel wäwä ää oia

12 | wäwä ää oia

20 | ää ää uhke wägga meel
ää wäwä / keel

21

sanda Jhho wabhele.

30. Sepärrast on ka paljo Nödrad ja Haigid teie süas/ ja paljo mag-garwad.

31. Sest kui meie isienneste päle Kohhut moistata/ siis ei moisteta meie päle Kohhut.

32. Agga kui meie päle Kohhut moistetah/ siis moistetah Issandast Hirno/ et meid Ma-Imaga ei pea hukka moistetama.)

33. Sepärrast minno Wennad/ kui teie kokkotullete söma/ siis ootke teine teist.

34. Agga keissub/ se sögo Koddo/ et teie hukkatusteks kokko ei tulke. Agga imetorel minna wabha/ sedda tab-hanna sada/ kui ma tullen.

Se XII. Wätuf.

1. Agga waimosikkust Andest/ Wennad/ et tahha minna mitte/et teist peab täädmat-ta ollema.

2. Teie teate/ et teie ollite Bagganad/ ja läksite keletumade wõra Jummalast jure/ ninda kui teid sadeti.

3. Sepärrast annan minna teile sada/ et üht/ se Jummalala Waimo läbbi tagib/ ei ka Jesust ärra-~~neda~~. Ja üht ei wõi Jesust Is-sandaks ~~hukata~~ / kui pühha Waimo läbbi.

Epistel Pühha Matteusse

Päwal.

4. Anded ~~omnad~~ mitmesuggu-sed/ agga sesamma Waim:

5. Ja Annuetid ~~omnad~~ mitmesuggused/ agga sesamma Issand.

6. Ja Tegud ~~omnad~~ mitme sug-gused/ agga sesamma Jummal on/ ke sedda keil keigide sees teeb.

7. Agga iggauhhe sees wäitmad en-nast ~~Waimo Andest/ Tegumiste~~ Kustwuts.

8. Sest ühhele antakse Waimo läb-bi ~~wõra~~ Tarkusset/ agga teisele ~~wõra~~ Tundmisset/ sesamma Waimo läbbi.

9. Agga teisele (antakse) Usko se-samma Waimo läbbi. Teisele Anded terweks tehha/ sesamma Waimo läbbi.

10. Agga teisele wäggewõd Teg-gusid tehha/ ja teisele Kirja selletada/ ja teisele Waimusid ärraarrada/ ag-ga teisele monnesuggused Kelõp/ ja teisele Kelõp selletada.

11. Agga sedda keil teeb üks ja se-samma Waim/ ja jaggab iggauhhe-le omma/ ninda kui temma tahhab.)

12. Sest otsego Jhho üks on/ ja tem-mal on paljo ~~Waimusid~~; Agga keil selle ühhe Jhho ~~Waimusid~~; ~~See~~ ~~neist~~ ~~hüpaljo~~ on/ on ~~waimud~~ üks Jh-ho/ ninda ka Kristus.

13. Sest meie olleme ka keil ühhe Waimo läbbi ühheks Jhhuks ristitud/ olgud

olguud Judak~~id~~ eht Krefak~~id~~/olguud
Eullas~~ed~~ eht Wabbad/ja olleme keit
Ehheks Waimuks jodetud.

14. Sest Jhho ep olle mitte üks
Lüikmine/ waid paljo.

15. Agga kui Jalg ütles: Minna
ep olle Kääsi/ sepärrast ep olle min-
na Jhhu; Ets tenma sepärrast ep
olle Jhhu?

16. Ja kui Kõrw ütles: Minna ep
olle mitte Silm/sepärrast ep olle min-
na Jhhu; Ets tenma sepärrast Jh-
hu ep olle?

17. Kui ~~teine~~ Jhho Silm ol-
lets/ kuhho jääks Kuulminne/ kui
keit ollets Kuulminne/ kuhho jääks
Haiso. Lundminne?

18. Agga nüüd on Jummal Lük-
mine pannud/ iggauhhe neisi Jhho
külge/ ninda kui tenma on tahtnud.

19. Ja kui nemmad keit üks Lük-
mine olletsid/ kuhho jääks Jhho?

20. Agga nüüd on kül paljo Lük-
mine/ agga üks Jhho.

21. Agga Silm ei woi/ Kää wasto
üttelda: Mul ep olle sind tarwis;
Eht taas Pää Jalge wasto; Mul ep
olle teid tarwis.

22. Waid paljo enam on neid Jh-
ho Lükmine/ mis näitwad nödramad
ollewa/ tarwis.

23. Ja mis meie arwame auntu-
maks Jhho külges/ nende ümber pan-
neme meie hilkmad Ehted/ ja meie

illotumille (Lülikimise) on keige ül-
lemb Ehte.

24. Sest nell/ mis meil illusad on/
ep olle (Ehte) tarwis. Sest Jum-
mal on jedda Jhho ninda ühtesün-
nitatud/ ja sel austomale ennama
Auo andnud.

25. Et Jhho sees ei peaks Lükmine
ollema/ waid et Lükmine isikestes
teine teise eest peaksid Murret landma.

26. Ja kui üks Lükmine kannatab/
siis kannatawad keit Lükmine/ ja kui
üht Lükmine auustakse/ siis on keit
Lükmine ka rõõmsad.

27. Agga teie ollete Kristusse Jhho
ja Lükmine (igga üks omma) Ossa
polest.

28. Ja Jummal on monnikad Kog-
godusse sees saadnud/ esmalt Apostli/
teisel Kirjalehtajad/ kolmandalt Op-
petajad/ pärrast Immetegjad/ pär-
rast Anded terweks tehha/ Abwita-
jad/ Wallitsejad/ monnesarnased Ke-
led.

29. Kas siis keit Apostlid annud?
Kas keit Kirjalehtajad annud? Kas
keit Oppetajad? Kas keit Immeteg-
jad?

30. Kas keigil on Anded terweks teh-
ha? Kas keit monnesuggast Keit rää-
givad? Kas keit selletawad (Kirja)?

31. Agga noudke keit parrajad
Andid takka/ ning minna näitan teile
weel üht Teed/ mis üllembon,

14

29

15

25

1.12.1912 / Juggutt

16

26

17

27

18

28 / 10-

19

1. Produktion

20

hier / hier

21

hier / hier

22

29 / Produktion

23

30 / K. L. J.

31 / J. J.

Johu Lousto Puhla ~~ku~~ Päimä

10.

1 | Kallat

| astamisi
| miä kunnit ja kellore, miä kalli

11 | wäet | miä wäet
| wäet

2 | miä wäet, miä kullat

| miä dli wäet
| wäet | kalle kumbet

3 | in
| astamisi

12 | kunnit
| kunnit

4 | astamisi
| kalle

13

5 | astamisi
| astamisi | astamisi

1

6 | kalle

2

7 | kalle
| kalle kalle

8 | kalle kalle kalle

3

9 | kalle
| kalle

4

10

1

feit (wöral) Keles rägihite / ja päho
ennam/ et teie Kirja selletaksite. Sest
se Kirja selletab / on suremb tedda / le
(wöral) Keles rägib/ ~~tui temma
da iru riheta~~ / et se Roggodus sest
Parrandust saab.

6. Agga müüd / Wennad / tui min-
na teie jure tullesin / ja rägihin wö-
ral Keles/ mis Kaswo ollets tell min-
nust / tui minna teie ei rägihin / eht
Näitnisse / eht Lunnnisse / eht Selle-
tamisse / eht Öppetusse läbbi.

7. Minda on ka Järg hingetumma
Ašjadega / ~~temmad~~ Häält andwad/
olgo Pil / eht Randel ; Kui nemmad
moudasuggust Häält ei anna / kuida
suis peab tuntama / mis Pillega on
puhnutud / eht Randle päle lödud.

8. Sest / tui Passun moistumatta
Häält annab / kes panneb ennast wal-
mis Sötta ?

9. Minda ka teie / tui teie Kelega
moistlikud Sannoei rägi / kuidas suis
~~temm tön alla / mis ütledud on ?~~
Sest teie rägihite / ~~olgo~~ Tule tätte.

10. Mitmesuggused Häled ~~ommad~~
tül Ma Ilmas / ja ütletit neist ep ol-
le Häleta.

11. Kuit minna müüd ei tea Häle
Wägge / suis ollen minna sel / te räg-
gib/ umbkeel / ja te rägib / se on mul
umbkeel.

12. Minda ka teie ; Sest et teie us-
sinad ollete wainollikud Indid päüd.

ma/ suis noude/ et teie woits neld roh-
teste olla / Roggodusse Parranda-
mistels.

13. Sepärrast/ te (wöral) Keles räg-
gib/ se ~~wöral~~ Paltwet / et temma sed-
da woits selletada.

14. Sest tui minna (wöral) Keles
Paltwet pean/ suis peab minna Wain
Paltwet / agga minna Moistimenne ei
sata (tellegille) Kaswo.

15. Mis suis müüd on ? Minna tah-
han Paltwet piddada Wainus / ja
tahhan ka Paltwet piddada ~~wöral~~
tult. Minna tahhan laulda Wai-
nus / ja tahhan ka laulda ~~wöral~~
tult.

16. Muido tui sa Wainus ~~amis-
ted~~ / kuida suis se / te sedda ei moista/
sinno Tännamisse päle peab Amen
ütlemä / sest temma ei tea / mis sinna
ütled ?

17. Sest sinna tämmad tül hästi / ag-
ga teist ei parrandata mitte.

18. Minna tännan omma Jumma-
lat / et minna ennamb (wöral) Kelepe-
ga rägih / tui teie teie.

19. Agga minna tahhan ennemine
Roggodusses wüis Sanna ~~wöral~~
rägida / et minna ka müüd woin
öppetada / tui summetuhhat Sanna
wöral Keles.

20. Wennad / arge sage Papsiks
Moistimisse polest / waid Kurjusse po-
lest olged Papsed / agga Moistimisse
polest olged täelikud.

folgo für et tassa med ännu fellehul

13 / pallego Juntalal

6

Ummänisisk

14

7

pinis

15

15 / et minn moistetaf d)
15 / et minn moistetaf

8

Seggast

16 / Hänn
Kall

9

Hännaf minn rögitaaf

17

10

18 / fjo

11

19 / et minn moistetaf

12

20

21. | keeltega

22

23 | keele
| lepid

24

25 | lo
| mutandair

26

| (inimes)
| (lisutanime)

27 | rügi
| in-järrestik

28

29

30 | püüdyi

31

32

33

34

35 | Halli

36

11. Kõnnus on Firjotud: Minna tah-
han teiste Reede/ ja teiste Mõkkadega
selle Rahwale rägida/ ja nindagi ei
kule nemmad mind mitte/ ütleb Is-
sand.

22. Sepärrast on need Reled Täh-
hets/ ei mitte neile/ ke uskwad/ waid
neile/ ke uskmattumad on; Agga
Kirja Selletawinne/ mitte neile/ ke
ei ussu/ waid neile/ ke uskwad.

23. Kui nüüd Kogona Koggodus
ühte Paiga kollo tullete/ ja keit (wõrad)
Rele Rägitsid/ agga tullesid Oppe-
tummad ja uskmattumad sinna/
Eks nemmad ütlete teid jansitwa?

24. Ning kui nemmad keit Kirja
sellelaksid/ ja tullete siis üts usmat-
ta ja Oppetamatta sisse/ siis saaks
temma keigist Sannadega nomitud/
ja keigist temma päle Kohut mois-
tetud.

25. Ja ninda saaks arwalittus/
mistemina Süddames sallajapffels/
ja ninda langeks temma Silmili-
mahha/ ja parraks Jummalat/ ja
ütles üles/ et Jummal tõest on teie
sõnad.

26. Mis siis nüüd on/ Wennad?
Kui teie kollo tullete/ siis on iggauh-
hel teie saas Paul/ temmal on Oppe-
tus/ temmal on Keel/ temmal on
Rättamine/ temmal on Kirja Sel-
letawinne; Keit sündko Parranda-
missels.

27. Kui legi (wõrad) Sest rägib/
ehl kaks/ ehl keige ennamb Kolm/ ja
üts teie järre/ siis selletago üts sed-
da ärra.

28. Ning kui temma ep ollete Sel-
letajat siis olgo temma waid Koggo-
dusses; Agga enneselerägigo temma/
ja Jummalale.

29. Agga neist Kirjaselletajast räg-
gigo kaks ehl kolm/ ja need teised
moistko se päle.

30. Ja kui teie se/ ke süub/ ütlete
ka Rättamine juttuks/ siis olgo es-
sinenne waid.

31. Sest teie woite pärrastikko Kir-
jaselletada/ et keit õppwad/ ja keit
Maenttsust sawad.

32. Ja Prohwetide Waimud on
Prohwetide Melewalla al.

33. Sest Jummal ep olle mitte
Seggamiisse (Usja)/ waid Rahho
(Jummal)/ ninda kui keigide teie
Pühhade Koggoduste sees.

34. Teie Maesed olgud Koggodus-
ses waid/ sest neil ep olle Lubba an-
netud rägida/ waid allamad olla/min-
da kui ka kass ütleb.

35. Agga kui nemmad middakit
tahtwad õppeda/ siis küsigo nem-
mad Koddo onnalt Mehhilt. Sest
Maestel ei sinni Koggodusses rägida.

36. Ehl on Jumala Sanna teie
wõlja tulnud? Woi on se ütspäines
teie jure tulnud?

37. Kui legi armast ennast Kirja-
sellestaja / ehk roaimolil ollewad / se
moistliko / mis minna teise kirjotan / se
need ommad Issanda Kõltsu-Sanad.

38. Agga kui legi moistmatta on /
se olgo moistmatta.

39. Separrast Bennad / noudle /
et teie woite Kirja selletada / ja ärge
keelge mitte (wõral) kelisrädid.

40. Keis sundko aujaste / ja Korra
parrast.

Se XV. Pätul.

Epistel ühhetestkännel Pühha
Päwat parrast kolm-aino Jumjala
Pühha.

1. **A**gga minna annan teise tä-
da / Bennad / sedda Arimo
Oppetust / mis minna teise
ollen kulumud / mis teie ka ollete
wasto wotnud / selle sees seisate teie ka.

2. Selle läbbi sate teie ka õnsaks /
kui teie sedda ninda peate / kui minna
teise ollen kulumud / olgo siis / et teie
ollete rühja usnud.

3. Sest minna ollen ~~Arimo~~ ^{Arimo} sest tet-
le sedda andnud / mis minna ka
ollen sanud / et Kristus on senuud meie
Pattude eest / Kirja järrele.

4. Ja et temma on madetud / ja
et temma on üllestousnud kolman-
dal Päwal / Kirja järrele.

5. Ning et temma ~~ennast~~ ^{ennast} Kewast
on ~~mis~~ ^{mis} / parrast neist Rabhetest-
kümnest

6. Parrast on temma nähtud en-
namb kui wote sappa Bennapäst üh-
hel hobil / selle siastwoelminud ~~pa~~ ^{pa}ho
Ellus on / agga monnigad ~~õmmad~~ ^{õmmad}
ka uinumud (~~temad~~ ^{temad} magama).

7. Parrast on temma ka nähtud
Jakobist / parrast teigist Apostlidest.

8. Agga teige wümselt on temma
ka minnu / kui ühhe'Enneagjest näh-
tud.

9. Sest minna ollen se teige wõhheub
Apostlide skast / le wäärt ep olle A-
postlike ~~te~~ ^{te} / separrast et minna
Jumjala Koggodust wägga ollen
lusand takka.

10. Agga Jumjala Armust ollen
minna / mis ma ollen / ja temma
Arm minno wasto ep olle mitte tüh-
hine olnud / waid minna ollen paljo
ennamb Tõdõ teinud / kui nemnad
teie; Agga ei mitte minna / waid
Jumjala Arm / mis ~~minno~~ ^{minno} sees on.)

11. Olgo nüüd minna ehk nemnad /
ninda ~~teie~~ ^{teie} meie ~~Jakobist~~ ^{Jakobist} / ja ninda
ollete teie usnud.

12. Agga kui Kristus kulumud / et
temma on Surnust üllestousnud /
kuida siis monnigad teie saast ütle-
wad / et ep olle Surnude ~~üllestousmiste~~ ^{üllestousmiste}

13. Agga kui ep olle Surnude ül-
lestousmiste / siis ep olle ka Kristus ül-
les

27 / 10

28

29

30

5

6 / pit^uradia juren thala

7

8 / 18

9 / et min
kitaunk

1

10

2

11 / minitoya

3

12 / kalitame

4

13

14

14	ayga	24
15	Siip	25
16		26
17	aller -	27 ep alle alla heidetu
18		28
19	allema lootim	29
20	on maggama laimud	30
21		31
22		32 hümmele wipü
23	pärm	

lestousnud.

14. King kui Kristus ep olle üles-
tousnud / siis on meie Jutlus tühi-
ne / tühhine on ka teie Usk.

15. Agga meid leitakse ka / kui Jum-
mala Walle-Tunnistajad, ollewa-
et meie Jummalast olleme tunnista-
nud / et temma Kristus on ülesär-
ratanud / kedda temma ep olleks üs-
lesärratanud / kui Surnud ei touse
ülles.

16. Sest kui Surnud ei touse alles /
siis ep olle ka Kristus ülestousnud.

17. Agga kui Kristus ep olle üles-
tousnud / siis on teie Usk tühhine; Siis
ollete wõel omma Patto sees.

18. Elis on ka need / ke Kristusse
sees ~~omnad~~ surmud / hukka läinud.

19. Kui meie seinnase Ello sees üls-
päines Kristusse päle ledame / siis ol-
leme meie keigide Inimesse saas Kei-
ge armotummad.

20. Agga nüüd on Kristus üles-
ärratunud Surnust / ja Esimeseks sa-
nud nende saas / ke magatwad.

21. Sest ühhe Inimesse läbbi tul-
leb Surnu / ja ühhe Inimesse läbbi
ülestousmitane Surnust.

22. Sest munda kui Adami sees keik
ärrasurrewad / munda peab ka keik
Kristusse sees ellawaks tehtama.

23. Agga iggalt omma Korra
järele. Se Esit Kristus / pärrast
need / ke Kristus pärrast on / kui

temma tulleb.

24. Pärrast tullesse Ots / kui teina
Kigi saab andnud Jumalale / ja Is-
sale; Kui temma keib Wallitsusse / ja
keik Melewalla ja Wägge pääl saab
otsa teinud.

25. Sest temma peab wallitsema /
Kunni temma keik Waensased ennese
Jalge alla panned.

26. Wilmine Waensane / kelle pääl
Ots tehakse / on Surnu.

27. Sest temma on keik temma
Jalge alla pannud / agga kui temma
ütleb / et keik temma alla on heidetud /
siis on arwalik / et se sest wabba on /
ke keik temma alla on pannud.

28. Agga kui keik temma allapan-
nasse / siis peab ka Poeg isi selle al-
la pandama / ke keik temma alla on
pannud / et Jummal keigide sees keik
olgo.

29. Mis terwad mudo need / ke Sur-
nude ülle ristitakse / kui Surnud fog-
gone et touse üles? Mispärrast neid
siis Surnude ülle ristitakse?

30. Ja mispärrast olleme meie ka
igga Tunnil Häddas?

31. Minna süren iggaväätw / (sed-
da ütlen minna tõese) meie Riitnisse
pärrast / mis minnal on Jesusse Kris-
tusse meie Munda sees.

32. Ollen minna kui Inimete
Ewesus Wetsalitsega taplenud / mis
mulle sest Rastoon / kui Surnud ei

touse üles? Sögem/ ja jogem/ sest home sureme ärra/ (ütleb monni).

33. Arge effige: Kurjad Rõnned rik-
kurvad haad Rõnned.

34. Arrage õtete üles/ ja ärge teh-
ke Patto/ sest monnigad ei tea ühte-
kit Jummalast/ sedda ütlen minna
teile Hädwika.

35. Agga kui monni ütles: Rui-
das peawad Surnud ülestouema?
Ja missugguse Jhhoga tullewad nem-
mad?

36. Nummal! Mis sinna külwad/
se ei sa ellawaks/ kui temina ei sure?

37. Ja kui sinna külwad/ siis ei kül-
wa sinna mitte sedda Jhho/ mis pe-
ab sündima/ waid paljast Irwra/ ol-
go Niiso eht teist suggu Wiija.

38. Agga Jummal annab temma-
le Jhho/ kui temina tahhab/ ja igga-
ühhe Seemnele omma Jhho.

39. Keit Eihha ep olle mitte ühhe-
suggune Eihha/ waid isfi on Junt-
meste Eihha/ ja isfi on Weitse Eihha/
ja isfi Kallade/ ja isfi on Linnude
(Eihha.)

40. Ja on Laewalikkud Jhhud/ ja
Mapdälfid Jhhud: Agga isfi
Hu on ~~wa~~ Laewalikkud/ ja isfi weil
Mapdälfid.

41. Isfi Selgus on Päästikul/
isfi Selgus on Ruul/ isfi Selgus on
Lahjedel: Sest ühhel Lahhel on en-
namb Selgust/ kui teisel.

42. Minda on ka Surnude Üles-
toueminne. Kadduwa külwetakse/
agga kaddumatta toueb jälle üles.

43. Aupta külwetakse/ ja auptamine
touseb jälle üles/ Nõdrusses külweta-
se ja Wäes touseb jälle üles.

44. Eihhalik Jhho külwetakse/ ja
waimolil Jhho touseb jälle üles. Eih-
halik Jhho on/ ja on waimolil Jhho.

45. Minda ~~kui~~ Kirjutud on: Eesi-
menne Jnimenne Adam on tehtud
ellawaks Hingeks; Wainne Adam
~~ellawaks~~ ~~teggewa~~ Waimuks]

46. Agga waimolil Jhho ep olle
mitte esimenne/ waid lihhalil/ pär-
rast waimolil.

47. Esimenne Jnimenne Mul-
last on mullane/ teine Jnimenne on
Jland Laewast.

48. Mähherdune se mullane on/ sah-
herdused ~~ommad~~ ka need Mullad:
Ja mähherdune se Laewane on/ sah-
herdused ~~ommad~~ ka need Laewad.

49. Ja otse ninda kui meie ollenie
se Mullast Ruijo Kaitud/ ninda peame
meie ka se Laewast Ruijo Landma.

50. Agga sedda ütlen minna/ Wen-
nad/ et Eihha ja Berri ei woi Junt-
mala Nigi pärrida/ egga kadduro
~~wa~~ pärrida sedda kaddumatta.

51. Waat! Minna ütlen teile ühhe
salla Usja: Meie ei pea mitte keit
uinuma magama/ agga meid keit
peab mudetama/

33

42

34

43

35

44

36

45 | 105 ka

| 100 cilawanur leab

37

46

38

47

39

48

40 | 105 ka

49

41

50

51

52 | pinnama

53

54 | lina

55

56

57

58

2 | Tygall ^{af} fimefel. ^h hädela
Pärnd

3 | Esba nista mit tezial koudon
ei pit waf p. ba ^h hädela ei rogguta

3 | häncitad
hjeu rälhumi

4

5

6

7

8

9 | hädela

10 | aigga ofego mita je rälhumi pinnama

10. pinnama

52. ~~Äkkiselt~~ äbbe Silma Pilmittes/
wimmel Passuna Ajal. (sest Passun
peab ~~hakkama~~) ja Surnud peawad
üllestouema ilma wiggata / ja meid
peab mude^{...} 2.

53. Sesinnane Kadduro peab en-
nese päle wotma sedda kaddumatta/
ja sesinnane Surrew peab ennese pä-
le wotma sedda surrematta.

54. Agga kui sesinnane Kadduro
ennese päle wottab sedda kaddumat-
ta / ja se Surrew wottab ennese päle
sedda surrematta / siis saab se Sanna
tõeks / mis kirjotud on: Surm on är-
raneldud Woimusse sisse.

55. Surm / kus on sinno Astel?
(Põrgo) Haud / kus on sinno Wot-
mus?

56. Agga Surma Astel on Pat /
ja Patto Wäggi on Käst.

57. Agga Jummalal olgo Tämmo/
te meile Wõnnust annab / Kristusse
Jesse meile Issanda läbbi.

58. Sepärast / minno armad Wen-
nad / olge kindlad liikumatta / ja sage
järke täiemaks Issanda Ede sees /
sest teie teate / et teie Ed Issanda sees
ep olle Asjata.

Se XVI. Pätuf.

1. **A**gga mis se Stabha pärrast /
mis Pühhadele koggutat-
se / on ütlemist ; Kut miina

~~saadnud~~ ollen Koggodustele Kalaat-
sia Maal / ninda tehse teie ka.

2. ~~Häbel~~ Naddala Pühhal pango ig-
gauls teie lästi ennese jure kolloj /
~~pahe~~ / kui temm ~~issi~~ ~~hääle~~ ~~arw~~ ~~ab~~ /
et ep olle ~~harmis~~ ~~siis~~ ~~teie~~ ~~panna~~ / kui
ma ~~sinna~~ ~~saan~~.

3. Agga kui ma saan sinna sanud /
tahhan minna meid / kedda teie Ra-
matude läbbi ~~hääle~~ arwate / lätki-
~~da~~ / et nemmad teie Anded Jerusa-
lemma peawad wlna.

4. Ja kui se ~~ni~~ ~~pahe~~ wäärt on / et
minna ta sinna lähhan / siis peawad
nemmad minnoga ~~hääle~~ minnema.

5. Agga minna tahhan teie jure
tulla / kui minna Maatsedonia Maalt
läbbi lähhan. (Sest minna lähhan
Maatsedonia Maalt läbbi.)

6. Eht et minna jään teie jure / eht
ollen ta ülle Talwe / et teie mind sa-
date / kuhho minna eal lähhan.

7. Sest minna ei tahha teid nüüd
mitte wõda minnes nähha ; Waid
ma lodan ühhels Tükki Ajaks teie ju-
re jada / kui Issand tahhab.

8. Agga minna jään Nelli Pühhi-
ni Ewelo Linna.

9. Sest mul on suur ja wäggers
üks lahti ~~arw~~ ~~atud~~ / ja on paljo Was-
to - pannejad.

10. Agga kui Timoteus tulleb / siis
latkse / et temma kartmatta teie ju-
res woits olla / sest temma teeb Is-
san-

sanda Tööd / minna kui minnagi.

11. ~~Etis~~ ärja põlgago tedda ulstgi / waid saatte tedda Rabbus ärja / et temma minno jure woib tulla / sest minna otan tedda Wennadega.

12. Agga Wennast Apolluffest (täädle /) et minna tedda sagedaste ollen maenitsemud / et temma Wennadega teie jure piddi minneina / ja temmal es olle polegi Meekmüüd tulla; Agga temma tulleb / kui temmal Aeg on.

13. Walwage / seiste Ussus / olge Mehhed / ning kindled.

14. Keik teie Usjad sündko Armo sees.

15. Agga minna maenitsen teid / Wennad; Teie tunnete Tehwan / Kodda / et jesaina Ahlaja Maal Esimeine on / ja nemmad ~~ommad~~ ennast isä Pühade Tenistussejg heitnud.

16. Et ka teie niisuguste alla ennast heidate / ~~te ta~~ ~~wad~~ / ja Tööd teegmad.

17. Agga minna ollen rõmus Tehwani / Wortunatusse ja Ahlaitusse Tullenisse pärrast / sest nemmad ~~ommad~~ tedda teinud / mis mul teie polest Pudo olli.

18. Meinmad ommad minno ja teie Waino pahutanud / sepärrast wainage niisugusid.

19. ~~Ma~~ ~~Ma~~ sagedaste läkkitawad teie paljo Terwit. Min ja

Prisilla läkkitawad teie paljo Terwit Issanda sees / se Koggodussaga / mis nende Koljas on.

20. Keik Wennad läkkitawad teie Terwit. Terretage ennast isälestes pühha Su Andmissaga.

21. Minna Paulus terretan teid omma Käega.

12. Kui kegi Jesuse Kristuse et gramasta / se olgo Anaterna / Maratana.

23. Issanda Jesuse Kristuse Armo olgo teiega.

24. Minno Armo olgo teie teiegedega Kristusse Jesuse sees. Amen.

Esimeine Ramat Korinteliste kirjutud Wlhippi Linnast / Tehwani / Wortunatusse / Ahlaitusse / ja Timoteussaga läkkitud.

Pühha Apostli Paulusse esimeisse Ramato Oes neile Korintelistele kirjutud.

Pühha Apostli Paulusse teine Ramat neile Korintelistele kirjutud.

Et I. Pätük.

Paulus Jesuse Kristuse Apostel Jumala Tuhmisic löbbi / ja se Wend Timoteus Jumala Kog-

11. September

20

12

21

13

22

14

23

15

24

16

publikum ohne Beschränkung

17 in. i. g. alle von a. b.

18

19

19

19

1 meil ep ohnu lohtyke + tona

9

3 | kiiye hallartuole ota

10 | mi jurep

4 | labbi jurep

11 | uhtlaine kalwega meie cest
ayni hellele elje arnwanle
uunast miis meile mid me
uimeleste on jactu, es peano
lehtama uimele labbi

5 | rouny kaste meie on rouny te

12

6 | waggew on teie seer mi teie
kuntata ued ~~on~~ willekuste

13

u3 ued efnas te willekuste kante
lega in ho.

plate hoidma

7

14

8

15

godusele / mis Korinto Pinnas on /
keige Pühhadega / se **Loggona** Abfaja
Maal ~~on~~ **omad**.

2. Arm olgo teile / ja Rabho Jum-
malast meie Issast / ja Issandast **JE-**
suffest Kristussest.

3. Jummal olgo kdetud / ja meie
Issanda **JE**usse Kristusse **Issa** / ~~se~~
~~Armo~~ ~~Armo~~ ~~Armo~~ **Issa** / ja keige Romus-
tamisse Jummal.

4. Ke meid römustab keige meie
Willetusse sees / et meie ka woinerö-
muskada neid / se keigefugguse Willet-
suse sees ~~omad~~ / se Römustamisse /
~~ga~~ / mega meid Jummalast römus-
talle.

5. Sest otsego meilt Kristusse Kan-
natamist. paljo on / ninda ~~peab~~ ~~meid~~
~~ka~~ ~~römuskadama~~ Kristusse läbbi.

6. Olgo meil nüüd Willetsus / siis
sunnib se teie Römustamisteks ja Du-
nistusteks / ~~nuüd~~ ~~ja~~ ~~et~~ ~~te~~ ~~uude~~ ~~ainna~~
~~kannatlikko~~ ~~kannatamistega~~ / me mei-
ege tannatame: Eht kui meid rö-
mustalle / siis sunnib se ka teie römus-
tamisteks ja Sunnistusteks.

7. Ja meie Lotus teiksti on kindel /
sest et meie teame / et otsego teie
Kannatamistest ~~otse~~ ~~Ossa~~ ~~sa~~ ~~and~~ /
ninda ~~peab~~ ~~teie~~ ~~ka~~ ~~Römustamistest~~
~~W~~ ~~ma~~.

8. Sest meie ei tahha mitte / **Wenab** /
et teilt peab täadmatta ollema meie
Willetsus / mis meilt **Alia** Maal on

~~sest~~ ~~and~~ / ~~teie~~ ~~meid~~ ~~ülle~~ ~~wägga~~ / ja
ülle **Woinust** waerwatt / ninda / et se
~~teie~~ ~~peab~~ ~~ollu~~ / ~~tas~~ ~~meie~~ ~~pid~~ ~~dime~~ ~~Et-~~
~~luse~~ ~~jama~~.

9. Waid meil olli meie emnest ar-
wades **Surn** kadas / et meie ei pid-
dand emnest ~~päle~~ ~~lootina~~ / waid Jum-
mala ~~päle~~ / se **Surnud** ülesärratab.

10. Ke meid ~~nist~~ ~~gust~~ ~~est~~ **Surnast**
on päästnud / ja weelgi päästab; Ke-
le päle meie kodame / et temma meid
ka eestepiddi päästab.

11. Kui teie ka ~~antate~~ ~~meie~~ ~~est~~ ~~päl-~~
~~hada~~ / et mitimest ~~Jum~~ ~~imest~~ ~~est~~ ~~meie~~
~~est~~ ~~paljo~~ ~~Tanno~~ ~~weits~~ ~~mürida~~ / se
~~Armo~~ ~~Arde~~ ~~pötrast~~ / mis meile on
~~ar~~ ~~ard~~.

12. Sest meie Ritus on se / et meie
Sädda meile **Tunnistust** annab / et
meie **Wagadustega** / ja jummalikko
Puhkastustega / ei mitte lihhalikko
Lagustega / waid Jumala **Armoga**
Ma - **Jimas** olleme ellanud; Agga
keigemaanist teie ~~jures~~.

13. Sest meie ei kirjota teile muud
middatait / kui agga sedda / mis teie
loete ~~ja~~ ~~ka~~ ~~tunete~~ / agga minna lodan /
et teie ka **Ossant** tunnete.

14. Ninda kui teie meid ka ~~ema-~~
~~miste~~ ollete tundnud. Sest meie ol-
leme teie Ritus / ninda kui teie ka meie
Ritus ollete Issanda **JE**usse **Pawal**.

15. Ja nifugguse Lotuse sees tahtsen
minna ~~est~~ ~~teie~~ ~~jure~~ ~~tuulla~~ / et teie taas
Ar-

Armo woifsite sua.

16. Ja minna woifsin teist läbbi-
minna Maatsedonta Male / ja jälle
Maatsedonia Maalt teie jure tulla /
ja teist ennast lasta sata Juda Male.

17. Agga / kas minnul sedda ~~in~~
~~te~~ kasrowal Meel on olnud? Eht
kas minna libhatillo ~~rombel~~ möt-
len / mis minna mötlen? Et mitte ;
Minno jures on Ja / Ja / ning Ei / Ei.

18. Agga Jummal on tru / et meie
Sanna teie jures ep olle olnud / Ja /
ning Ei mitte.

19. Sest Jummal Poeg Iesus
Kristus / ke meie läbbi teie saas on ku-
lutud / minno ja Silwanusse ja Ti-
moteusse läbbi / ep olnud mitte Ja /
ning Ei mitte / waid Ja olli temma
sees.

20. Sest ~~te~~ Jummal Tootus
on Ja temma sees / ja on Amen
temma sees / Jummal Auus /
meie läbbi.

21. Agga Jummal on / ke meid kin-
nitab teiega Kristusse sisse / ja ke meid
on woidnud.

22. Ke meid ka Pitsatiga on kinni-
tanud / ja andnud sedda Panti / sedda
Maamo meie Süddamesse.

23. Agga minna kutsun Jumma-
lat Tunnistajaks minno Hinge päle /
et minna teie päle ollen Armo heit-
nud / ses / et minna mitte ep olle jälle
tulnud Korintas

24. Mitte / et meie olleme Is-
sandad teie usso ille / waid et meie
olleme teie Rõmo Abbimehed / sest
teie seisate ussus.

Et II. Pätuf.

1. Agga minna woifsin enne
~~te~~ mitte kurb jälle
teie jure tulla.

2. Sest kui minna teid kurbwa-
teen / kes on ~~minna~~ / ke mind rõm-
fats teeb / kui agga se / ke minnust on
kurbastud.

3. Ja seddasamma ollen minna
teie kirjotanud / et mul tules kur-
wastust ei sa neist / kelles minna en-
nast pidin rõmustaja; Sest et mul
teie keigist se Lotus on / et minno
Rõm teie keigide Rõm on.

4. Sest minna ollen teie kirjota-
nud sure Willetsusse ja Süddame
Abbastusse sees / mitine Silma Pissa-
raviga / mitte / et teie peate kurbwa-
st minnema / waid et teie sedda Armo
peate tundma / mis mul on rohes-
te teie wasto.

5. Agga kui kegi on kurbwast
teie / se ep olle mind kurbwastanud /
kuid agga ~~peate~~ teid keil (et minna
tedda ennamb ei ~~peate~~ .)

6. Agga sellestiggusel on sest ~~Maami~~
~~mitte~~ kul / mis mitmest on sündinud.

7. Rinda / et teie ennemine peate

16

17 | non piddade
| lumber. inge | W. daffie
| Lithia poloff

1 Mele Parker

18

2

19

3 | le jinnu
| pinnu

20 | wee on

21

4 | piddite
| wigga

22 | lurinn

5 | Hamid
| Walden
| Walden

23 | weel mitte

6 | Walden

7

hääränpä | ähti

8

16

9 jelye kele

17

10

keltele | olla una ainex amio

1

11

2

12 jolii lahti lahti
| lahti

3

13

4

14

15

Andets andma/ ja tedda rõmustama/
et süggune surema Kurvaskusse. ~~See~~
hulka läbha.

8. Sepärrast maenitsen minna teid/
et teie temmale peate Arano näitma.

9. Sest sepärrast ollen minna teile
la kiriotanud/ et minna täda saaksin/
las teie ~~teie~~ teie teigepiddi San-
na kuulma.

10. Agga kennele teie middakid An-
dets annate/ sellele annan minna la
Andets. Sest ~~minna~~ ~~teie~~ teie middakid Andets andnud/
~~teie~~ minna Andets andnud teie pär-
rast Kristusse nähbe/ et meid Sata-
na ~~teie~~ ei pea pettetama.

11. Sest temma ~~teie~~ teie ep olle meil
täadmatta.

12. Agga kui minna Troas tul-
lin/ Kristusse Arino. Oppetust kulu-
tama/ ja mulle Uks ~~teie~~ ~~teie~~ Issan-
dard ~~teie~~ / ep olnud mul Hingamist
ommas Batinus/ sepärrast/ et min-
na onna Wenda Titust ei leidnud.

13. Waid minna jätkin neid Jum-
malaga/ ja lätkin ärra Maatsedonta
Miale.

14. Agga Jummalal olge Tänno/
te meile itka Woimust annab Kris-
tusses/ ja annab omma Lund-
misse Haiso täda meie läbbi teiges
Paigas.

15. Sest meie olleme Jummalal
hä Kristusse Hais/ ~~nt~~ ~~teie~~ nende säas/

te õnsaks sawad/ kui nende säas/ te
hulka läbha.

16. Meissinnatsil kü Surma Hais
Surmaks/ agga teissile Ello Hais
Elluts. Ja kes teie kõlbab?

17. Sest meie ep olle mitte/ kui mit-
to muud/ te Jummalala Sanna sega
gawad/ waid kui puhtast Melest/ ja
kui Jummalala seest Jummalala ees vä-
gine meie Kristusses.

Se III. Pätul.

1. **H**alkame meie sils taas en-
nast isä kiltma? Wot kas
meil Kitusse Ramatud teie
jure tarwis on/ kui monnele/ eht Ki-
tusse Ramatud teie Kääst?

2. Teie ollete meie Ramat/ meie
Süddamisse kirjotud/ kumb tuanus-
se ja loetakse teigist Jumimessest:

3. Ke teie ollete arowalikkus sa-
nud/ et teie Kristusse Ramat ollete/
meie Jutusse Ammeti läbbi walimis-
tud/ ja ei mitte Ramato Musta/waid
ellawa Jummalala Waimoga Kirio-
tud/ ei mitte krowiste Lauakeste/waid
Süddame libhalikko Lauakeste sisse.

Epist. laheteistkännel Püh-
ha Päwal pärrast kolm. Aino Jummalala
Pühha.

4. Agga nisuggune Lotus on meil
Kristusse läbbi Jummalala pole.

5. Et mitte/ et meie issiennesesi köl-
bame middakit ~~mättäida~~/ kui issien-
nesesi/ waid meie kölbaminne tulleb
Jummalast/

6. Ke meid ka on telnud kölbarwaks
ue Säduffe Sullasse/ ei mitte Kir-
ja Tähes/ waid Wainus. Sest
Kirja Täht surretab/ agga Wain
teeb ellawaks.

7. Ja kui Surma Ammetil Kirja
Tähes/ mis Kirowide sisse olli kirjo-
tud/ Au olnud ninda/ et Israeli Paps-
sed ei woinud mitte Mosese Pallet
wata/ temma Palle Selgusse pär-
rast/ ~~umb~~ ärralõppis.

8. Kuis ei peaks paljo ennamb Wal-
mo Ammetil Selgust ollema?

9. Sest kui Hullatasse Ammetil
Selgust olnud / paljo ennamb peab
Digusse Ammetil sedra ~~harem~~ Sel-
gust ollema.)

10. Sest segi ~~assa~~/ mis olli ~~awa-~~
sletud/ ep olnud mitte Selgusteks
arwata/ ~~hannase~~ üpre sure (Armo-
Oppetasse) Selgusse wasto.

11. Sest/ kui Selgus olli sel/ mis
ärralõppis / paljo ennamb peab
Selgus ollema sel/ mis ~~alle~~ jääb.

12. Et nüüd meil niisuggune Lotus
on/ prugline meie suurt Julgust Rā-
gimisse.

13. Ja (ei te) mitte ninda/ kui Mo-
ses/ ke Rattet omma Palle päle pan-
ei/ et Israeli Rahwas ei woinud mit-

te ärra ~~nähha~~ selle Otša/ mis ärralõp-
pis.

14. Waid nende Dieled ~~omnad~~
Kangets sanud. Sest tännapäwani
jääb sesama Rätte ~~hahriteggematta~~/
wanna Säduffe Puggemissõ ~~fers~~/ mis
Kristusse sees ärralõppeb.

15. Agga tännapäwani/ kui Mo-
sesi loetasse/ siis rippub se Rätte nen-
de Süddame tes.

16. Ja kui ~~nennuad~~ ennast ~~umber-~~
põraltid ~~handa~~ pole / siis saaks se
Rätte ärramoetud.

17. Agga Issand on se Wain: Kus
nüüd Issanda Wain on/ sääl on
Wabbadus.

18. Agga meid keik/ ke meie Issan-
da Selgust katmata Pallega otse-
go Piegliis ~~watame~~/ mudetasse se-
samma Kujuks ühhest Selgustesse
teise/ otsego Issanda Wainusti.

Se IV. Pätul.

1. **S**epärrast et meil niisuggune
Ammet on/ ninda kui meie
olleme Armo sanud/ siis
ei wässi meie mitte ärra.

2. Waid meie olleme ärrahelnud
salla Häbbedusi/ ja meie ei käi mitte
Kawwaluses/ ei segga ka mitte Jum-
mala Sanna ärra/ waid Tõde Tada-
andmisslega näitame meie ennast
hästi teige Innimese Süddame Tun-
nt-

7 | motlema

14 | m. ei woeta peält äm

8 | Sullafjar

15 | heifab

7 | uufidleri
| mir

16 | meende Sidda jaab Jolumen
| pole nõõrtu, jii woetne
| kuttet ümber äm

4 | lau

17

9 | muistomiste
| m. rohuem or

18 | name

10 | selgen. kehfid ei olind selgen
| kehfid joo oofar selle äpär
| juue ämno - õpnehke selgen

11 | lau pümp

12

13

2 | Higgeda kuuvalute joo
| m. lene erap am. joo v. äpär
| omadim.

10

3

4 / jaar

11

5

12 / Wanda et Simon

6

10 / een jaar

13 / ming

7

11 / 1000
1000

14 / wottab
1000 / 1000

15

8

16

9

17

18

1. Kristusse wõlasto Jummalala ees.
 2. Kui ~~meid~~ meie Armo-Dyppetus on hinnikattetud/ siis on se nende sees hinnikattetud / Et hukka sawad/
 3. Kelle järe sesinnaste Ma-Jlma Jummal Uskmatummade Meled söggedaks tetnud / et neile ei pea painna Armo - Dyppetusse Walgus Kristusse Selgustest / Et on Jummalala Kujo.
 4. Sest meie ei kuluta mitte isien- nask/ wald Jesust Kristust Issandat (ollera) / agga meid ennast teie Sullased Jesusse pärrast.
 5. Sest Jummal / Et kästis Wal- gust Pimmedusse seest wõlja paista / et meie Süddame sisse paisinud / et meie wõlksime (teist) Juttiala Auo- Lundmissiga walgustada Jesusse Kristusse Palle sees.
 6. Agga meil on nifuggune War- ta sawaste Ahtjade sees / et se üp- res suur Wäggi Jummalala pärrast olgo / ja ei mitte meidest.
 7. Meid waewatasse teiege Paugas / agga meie ep abhastla ennast / meie ol- leme kahhe wahhel / agga meie ep hei- ta Kotust ärra.
 8. Meid kiusatasse / agga meid ei jädeta mahha. Meid wõjotasse alla / agga meie ei sa hukka.

Epistel Pähha Pertli Päwal.

9. Meie Kanname illa ümbertou- da Issanda Jesusse Surretamist om- mas Jhhus / et ka Jesusse Ello meie Jhhus woits arowalikkuts saa.)
 10. Sest meid / Et meie ellame / ait- taks järege Surina Jesusse pär- rast / et ka Jesusse Ello meie surretik- ko Lihha sees woits arowalikkuts saa.
 11. Sepärrast on ~~meid~~ Surin wäg- getu meie sees / agga Ello teie sees.
 12. Agga et meil sesamina Usku Waim on / sedda möda / kui kirjotud on: Minna ollen uskud / sepärrast ollen minna rägimud / siis meiege us- sime / sepärrast meiege rägime /
 13. Ja teame / et se / Et Issandat Jesust on üllesärratanud / saab meid ka Jesusse läbbi üllesärratada / ja teiega ettehadma.
 14. Sest se leik (sännib) teie pärrast / et se üp- rerohtle Arm mitme Inimiga ~~te~~ Lännamisse läbbi peaks rohtle ol- lema Jummalala Kuks.
 15. Sepärrast ei wõssi meie mitte ärra; Waid et kül meie wõljaspid- dist Inimiest ärrarikkutasse / oimmeti uendaks sedda seespidist Inimiest Päwast Päwani.
 16. Sest meie Willetsus / mis Sil- ma- Pillimissels kestab / ja kerge on / sadab meile iggawest ja üpre wägga suurt Auo.
 17. Kui meie tähhele ei panne sed- da / mis nähtaw / waid mis nägge- mat-

metta on; Sest mis nähtaw on/ se on
ajalil/ agga mis näggenatta on/ se
on iggawenne.

Se V. Pätiif.

1. **S**est meie teame/ kui selle
meie Maja muulane Hone
mahha listakse/ et meil
Hone on Jummalast/ üts Rodda mis
Kättega ep olle tehtud/ ning on ig-
gawenne Laewa sees.

2. Sest selle sees õhtame meie/ ja
iggatseme katterud saa oima Honega/
mis Laewas on.

3. ~~Orumettimida/ et meid kättäse
faktud ja mitte allastit. (Senna.)~~

4. Sest ke meie seinnases Majas
olleme/ õhtame ja olleme waerwatud/
sest et meie ei tahha Mietepeästmist/
waid katmist/ et se sürrelil saaks är-
waneeldud sest Ellust.

5. Agga ke meid sels walmitstab/
on Jummal/ ke meile Watmo on
Pantits andnud.

6. Sepärrast olleme meie julged
iggal Ajal/ ja teame/ et kummi meie
Ihhus ellame/ siis ellame meie kui
(wäral) Maat selle Iffandale.

7. (Sest meie Käime Ussu läbbi/ ja
ei mitte Näggenisse läbbi.)

8. Agga meie olleme julged/ ja ig-
gatseme ennemmine Ihhusi ärra olla/
ja Roddo olla Iffanda jures.

9. Sepärrast püame meie ka/ eht
meie olleme Roddo eht wähas/ tem-
ma Meie pärrast olla.

10. Sest meie peame kelt awwalit-
kuls sama Kristusse Roho Järre ees/
et iggawits peab sedda möda sama/
kui temma Ihhus on teinud/ olgo
hää eht kurra.

11. Et meie näud teame/ et Iffan-
dat peab kardetama/ siis maenitsem
meie need Jummesdägga Jummalale
olleme meie awwalikud. Agga miina
loda/ et (meie) ka teie Süddame
Tunnistusses awwalikkud olleme.

12. Sest meie ei sita enast ta teie ees/
waid meie teme sedda sepärrast/ et teie
ennast meist woiksite kita; Et teie
woiks middakid olla nende wasto/ ke
ennast Silma. Nao polest kuitwad/
ja mitte Süddame polest.

13. Sest kui meie waljud olleme/
siis (teme meie sedda) Jummalak;
Agga olleme meie tassa sed/ siis olle-
me meie teie tassa sed.

14. Sest Kristusse Armastamine
ajab meie päle.

15. Ja meie arwame/ et kui üts
keigide eest on sürnud/ siis on kelt
sürnud; Ja temma on keigide eest
sürnud/ et need/ ke ellawad/ eddespid-
dennesse ei pea ellama/ waid sellele/
ke nende eest on sürnud ja üllestous-
nud.

16. Sepärrast ei tunne meie sest A-
ja

9

10

11

100 / amud

12

1 / kitiuif

3 kui maia ayga ollema allitaku,
si pla maia allarti kiram

103 keta maie ollepine keta
ama, siy ollema maie uida
kale, ama ollema ketafite
le, ollema teile

4

14

1 / amie

6 / keta maie jura am

104
1 / amia ketafite

7

16

8

17

18

19 Meänminister

20

löffelgarniering

21 Jui

1

2

armar

3

lufflegi

4

5

miter 2000, värmnings

6

7

8

9

län klän u. rickhug

10

stus

last sadit Peddakit Eihha polest/ ja eht
meie la Kristust Eihha polest olleme
tundnud / siis ei tunne meie tedda
kunnatiggi niid teps. *2. l. 1. 1.*

17. Sepärrast kui legi Kristusse sees
on/ siis on temma uus Poom. Se
Wanna on möda läinud/ waat/ keil
on uets sanud.

18. Agga se on keil Jummalast/ ke
meid on isstienesega leppitanud. Je-
susse Kristusse läbbi/ ja on meile Lep-
pitamisse Annemist andnud.

19. Sest Jummal olli Kristusse sees
ja leppitas Ma. Ilma isstienesega
arta/ ja ep arwanud neile mitte nen-
de Pato (Süüls) ja on meie ~~sees~~
istenesäädnuud Arraleppitamisse San-
na.

20. Etis olleme meie niid Käfsud
Kristusse assemel/ sest Jummal ma-
nemist meie läbbi/ siis pallume meie
niid Kristusse assemel: Andse en-
nast Jummalaga arraleppitada.

21. Sest temma on tedda/ se üh-
hegi Pattust ei taadnud/ meie eest
Patto Ohwriks teinud/ et meie pid-
dime Jummalaga ees digets sama tem-
ma sees.

Se VI. Pätül.

Epistel esimesel pähya Pä-
wal Paastus.

1. **N**agga meie maanitseme teid ka/
kui Abhinemmed/ et teie Jum-
mala Armo asjata ei pea
wastowotma.

2. Sest temma ütleb: Minna ollen
sind digel Nial kuulnud/ minna ollen
sind Onnistusse Päwal aitud. Waat/
niid on se dige Neg/ waat/ niid on
se Onnistusse Pädw.

3. Meie ep anna kellegille ühhegi
Asja sees Pahhandust/ et meie Ann-
mette ~~ist~~ ei saaks teotama.

4. Waid teigis nättame meie en-
nast kui Jummalaga Sullased/ sure
Kannatusse/ Willetsusse/ Hädda/
Abhastusse sees.

5. Harous/ Wangis/ Mässamis-
se/ Paastimisse/

6. Puhkastusse/ Tundmisse/ plika-
Meie/ Heldusse/ pühha Walmis/
kawwalata Armo sees. *in korwawarjeta.*

7. Ede Sanna sees/ Jummalaga Wäes/
Digusse Södda-Riistade läbbi/ pare-
ramal ja pahhamal Käel.

8. Aud ja Häbbe läbbi/ turja ja
hä Rönne läbbi/ kui Huttasantjad/
ja (siiski) Tösised.

9. Kui tundmatad/ ja oimmeti tut-
wad/ kui need/ ke surrowad/ ja wata/
meie ellame. Kui hirmotud/ ja (oim-
meti) ei surmatad.

10. Kui kurwad/ agga itta rõdm-
sad/ kui waesed/ agga ke paljo riis-
kats teggerwad/ kui need/ kennei mid-

dakit ep olle / ja kennele (ommeti) keit on.)

11. Korintelised / meie Su on teie wasto lahtri ~~arv~~ / meie Südda on (Rõmo pärrast) wälja laotud.

12. Teie ep ella kirtsaste meie tees / waid teie ollete kirtsad ommas Süddames.

* Se on: Meie Süddames on teil Maad kül / agga meil on teie Süddames pissut Maad. Temma tahhab ütelda: Meie Süddames on teie wasto suur Arm / agga teie Süddames teietakse pissud Arm / meie wasto: Sest teie Südda on meie wasto ninda kirtsas / et nigipaljo sinno sisse ei mahhu / et teie meid Melesse peaksite.

13. Agga minna ütlen teile kui Kas teie / * sest Wasta-tassumissest. Laotage teie ennast ka meie wasto wälja.

* Se on: Tehke teie ka meie ninda / kui meie teile teme / ja andke meile ka enimes Süddames Maad.

14. Ärge weddage mitte wõra Jhesu Uskmatumadega. Sest mis on Digussel teggemist illetohtogae? Mis Ossa on Walgussel Pitmedusslega?

15. Kuida sännib Kristus ja Pestal kotto? Eht mis Ossa on Uskittul sehtega / ke-et ussu.

16. Kuida Jummal Kõdda kotto sännib wõra Jummaladega? Sest teie ollete Jummal Kõdda / ninda kui Jummaladest: Minna tahhan nende sees ellada / ja nende seas ümber. Käia / ja tahhan nende Jummal olla /

ja nemmad peawad minno Rahwas ollema.

17. Sepärast minge nende sääst ärra / ja lahutage ennast / ütleb Jessand / ja ärge puutke Romi / sisse tahhan minna teid wastowotta.

18. Ja minna tahhan teie ~~sa~~ / la / ja teie peate minno Pojad ja Tütred ollema / ütleb se teie wõrgewo Issand.

Se VII. Pätuf.

1. **S**t meil nüüd niisuggused Tootused on / minno Armad / sisse tehkem ennast kellest Pihha ja Waimo Kõjussel puhata / ja lõppetagem sedda Pühhitsemist Jummal Kärtusse sees.

2. **M**õistke meid; Meie ep olle kellegille illetohto teinud / meie ep olle kedakit ärrariktunud / meie ep olle kedakit petnud.

3. Sedda ep ütlen minna mitte teie hullamoistumissels; Sest minna olen enne ütelnud / et teie meie Süddames ollete / meiega surra ja meiega ellada.

4. ~~Minna rügä sisse~~ ~~Jungusslega~~ teie wasto / minna ~~id an~~ ~~pahto~~ ~~teie~~; Minna olen Rõmo täis; Minnul on wägga rohke Rõdu teie meie Willetusse sees.

5. Sest kui meie Maad ~~donia~~ Maale

11 | 106 Korinkhole Rahuar
| Lehtia

17 | Jerle, miir rajane or

18 | Heile Jofaar
| junte Boegar
| ~~100~~ en

12

13

2 | Wotne ^{hurliga} ~~meie~~ ^{meie} ~~oppe~~
| ~~Whelegi~~

14 | Wifing

3

15 | Wite

4 | chul or feur hulger rageder
| juel on palio kitiinif teie
| perriff

16 | te
| ellawer
| on ~~Whele~~

5

6 | pidi

| kummet ja Wilha

7 | (Ullusint)
| kummet

17

8

29

| ollefin kahhefemid

14

| aiaks

| kuka koo

9

| pikkeri otjar
| olle samid

15 | etmal on isis wäga
| kalle tidda
| kaiside

10 | Juttala pättim

16

11 | mis juur kote

le satme / ep olnud meie Pihhal ühte-
git Hinganist / waid teigis Paugus
ollime meie Willetsuppes / wäljaspid-
di Taplemis / seespiddi Karimised.

6. Agga Jummal / ke allandistud
rõnustab / on meid rõnustanud Ti-
tusse Tullemissel läbbi.

7. Agga mitte ülepäines temma
Tullemissel läbbi / waid ka se Rõmo
läbbi / mega temma teie pärrast olli
rõnustud / kui temma meile tulutas
teie Jggatsemist / teie ~~Antmist~~ / teie
Hoolt minno pärrast / ninda et min-
na weel ennamb rõmsaks sain.

8. Sepärrast / ehl minna teid küt
Namatoga ollen kurwaks teinud / ei
kabhetsi minna sedda nääd mitte / ehl
minna sedda küt kabhetsesin. Sest
minna nään / et sesamma Namat teid
agga ärrileffeks / on kurwastanud.

9. Nään ollen minna rõmus / mit-
te sepärrast / et teie ollete kurwaks sa-
nud / waid et teie ollete kurwaks sa-
nud Pattust-Pöörmissels. Sest teie
ollete Jummal pärrast kurwastud /
et teie ühtegit kahjo meist ei sa.

10. Sest Jummal kurwastus sa-
dab Pattust-Pöörmist Snnistussels /
mis ei kabhetseta / agga Ma- Jima
kurwastus sadab Surma.

11. Sest waat / sesamma / et teie
Jummal pärrast ollete kurwaks sa-
nud / ~~missuggust~~ Mureet on se teie
suatnud? Missuggust Wastamist / ja

Melepabbust / ja Kartust / ja Jggat-
semist / ja ~~Wistamist~~ / ja Kättemaks-
mist? Teie ollete teiepidi ennast
näitnud puhtad ollewa sest Tõöst.

12. Sepärrast ehl minna teile küt ollen
kirjotanud / siis ep olle se mitte sündi-
nud selle pärrast / ke kurja teinud / eg-
ga selle pärrast / kelles kurja on teh-
tud / waid sepärrast / et ~~meie~~ Hool ^{teie}
~~meie~~ pärrast awwalikkus piddi sa-
ma teie jures / Jummal ees.

13. Sepärrast olleme meie rõmus-
tud / teie Rõmo pärrast; Agga ~~pärrast~~
se olleme meie paljo ennamb rõmus-
tud / Titusse Rõmo pärrast / et tem-
ma Wain teist teigist on jahhutud.

14. Sest kui minna temma wasto
teid ~~teie~~ middakit ollen küt nud / siis ep
olle mulle sest Häbbi olnud; Waid
otsekui meie teile ~~teie~~ olleme ~~teie~~
räginnud / ninda oh ka meie kütmin-
ne Titusse wasto tõeks sanud.

15. Ning ~~teie~~ Sitta on äpres hel-
de teie wasto / kui temma mõtleb teie /
Sanna kuulmissel päle / kuitas teieted-
da Kartusse ja Wärrisemisselga olle-
te wastowotnud.

16. Sepärrast ollen minna rõmus /
et minna teigis teie päle woin loka.

Se VIII. Patus.

1. Agga meie anname teile tãda /
Wennad / Jummal Ar-
mo / uis Maafredonia
Ma

Ma Koggedustele on andnud.

2. Sest kui meid mitte Wissetjusse läbbi tiusati / olli nende Rõdm üpre suur / ja ehk nemmad Koggone waesed ossid / on newimad Jummatagi hä Süddamega rohkeie andnud.

3. Sest minna tunnistan sedday nemmad ossid keige Joudo polesti / ja üle Joudo walmid (andma.)

4. Ja pallusid meid mitte Maenitlustega / sedda hääd Teggo / ja Teinistusse. Olla waistorotta / mis Pähhadette (olli koggotud)

5. Ja ei (teinud) mitte / kui meie lootmine / waid andsid isienast esmast Jfandale / pärrast meile / Jummalala Tahtniste läbbi.

6. Et meie piddime Titust maenitfema / et temma ninda / kui temma enne olli halkanud / ka sedda hääd Teggo teie saas piddi löppetama.

7. Agga otsekui teie keigis rikkad ollete / Uskus / ja Sannas / ja Dundmisses / ja keigisugguse. Usinusses / ja omma Armo sees meie wasto / ninda (tehke) / et teie ka sesinnase Hätege-
truffe sees rikkad ollete.

8. Minna ep üle sedda mitte, kui üht Käts / waid teispärrast / kersimad omwad / liusan minna ka teie Armi / kas temma selgele olab on.

9. Sest teie teate meie Jfandale. Jusse Kristusse Armo / et / ehk temma kül rikkad olli / temma ommeti teie

pärrast on waeseks sanud. / et teie temma Waesusse läbbi piddite rik-
kaks sama.

10. Ja ses annan minna omnia Nouo; Sest se tulleb teile, tarwis / le teie jubha mullo ollete alganud / mitte üksväines sedda Teggemist / waid ka sedda Tahtmist.

11. Agga nüüd löppetage ka sedda Teggemist / et ninda kui hä Meel on tahtma / ninda ka hä Meel olgostegemist / sest / mis teilt läes on.

12. Sest kui kelegit enne hä Meel on / siis on temma sedda möda armas / kui temmal on / ei mitte sedda möda / kui temmal ep olle.

13. Et et siiani sepärrast / et teisel peab Hölpo / ja teise Waetwa ollema; Waid ühhesugguse Arro pärrast / sel siinastel Ajal arwitago teie Rikkus nende Budust /

14. Et ka pärrast, nende Rikkus teie Budust woiks attada / et ühhesuggune Arro woiks olla.

15. Ninda kui kirjutud on: Ke paljo (koggonud) / sel ep olnud llaks / ja ke pissut (koggonud) sel ep olle Puda olnud.

16. Agga Jummalal olgo Tanno / le nisuggust Usinust Titusse Süddameisse teie wasto on andnud.

17. Sest temma wottis kül Maenitlust wasto / agga et temma wotta usin olli / siis on temma isji hä Mele.

10 | mi terna vira allii.

1 | et

10 | karpuu
| ette haavaud

2

11 | loppe tana

4 | et meie pidiime wastawol
ma je onde, n. +. tawehi pidiit
pillaide wiina
m. s. l. j. tawonnia insi.
al. j. o. l. s.

5 | ussadinis nenda

13 | sept / adida allena ma et
| si mitte et teistel

6 | innes

7 | teie Armar tamisjo

14

8 | karsidur
| te ussinuote ladi
| astamisi

15

9

16 | foudt
| purnast

17

18

19 | otgga
| wallilifetud
| Andega
| emeje

20

21 | nouame kad ei
| es

22 | otgga
| nouimekad

23 | mees | juures
| olgo | lon

24 | istamiste
| teie panast loofi alluun nenda
| a

1

2

3 | iäski

4 | iunafi

5

5 | et se woiw walmis olla, nenda
| mi rahke ande.

6 | iä eme

6

7 | iämiro

lega teie jure läänud.

18. Agga meie olleme übbe Wenna temmaga lätkitanud / tedda tidesajse Armo-Oppetusse pärrast teige Koggoduste jures.

19. Et mitte ükspäines se/waid temma on ka neist Koggodustest meie Te-Seltsimehhele tõstnud / seinnasest tegegemeffega / mis meie läbbi toimetajate Issanda Kuuls / ja teie hä Mele Rituisest.)

20. Ja hoiame enmast se-est / et ütsigi meid ei pea lahtma se rohke Ande pärrast / mis meie läbbi toimetajate.

21. Ja kassime / et se-est mitte ükspäines Issanda / waid ka Inimeste ees.

22. Meie olleme ka temmaga lätkitanud omma Wenda / tedda meie mitmes Asjas olleme tundnud usin ollerwad agga nüüd paljo usinamad / se sure Lotusse pärrast / mis temmal teie pääl on.

23. Olgo se Titusse pärrast / se minno Selts / ja Abimees on teie / et meie Wenna pärrast / se ommad Koggoduste Apostlid ja Kristusse Du.

24. Sepärrast nditte nüüd ülles omma Arm-Tunnust / ja meie Riitmisest / et se-est se-est se-est Koggoduste näähes.

Se IX. Pääl.

1. **S**est se Abbi pärrast / mis Wühhadele korjatah / ep olle mul tarwis teie Kirjotada.

2. Sest minna tean teie walmid Meelt / mis minna teitest litau Maafedonia Rahwale / et Abkaja Mammullo jo on walmis olnud / ja et teie Murrepiddaminne on mitto wirgats teinud.

3. Agga minna ollen need Wenna lätkitanud / et meie Riitmisest Asjas ei pea rühjaks minnema / et teie (ninda kui minna ollen räginnud) walmid peate ollema /

4. Et / kui need Maafedonia Mehed minnoga tulleswad / ja teid ei leia walmid ollema / meil (ei ütle minna teil) Häbbi ei sa / nisugguse surest Riitmisest.

5. Agga minna ollen arwanud tarwis ollewa / need Wenna maenitseda / et nemmad eel teie jure peawad minema / walmis tegeema teie enne tootut Onnistamine / ja mitte kui Abmus.

Epistel Lauritsa Päwal.

6. Agga sedda (ütlen minna): Ke Kassinas te kiltwab / peab ka Kassinas te kiltama / ja ke rohkeste kiltwab / peab ka rohkeste kiltama.

7. Jggauks ninda / ninda kui temma omma Südamis es ettewoit.

and / ei mitte kurwa Melega / egga
wäggise: Sest röönsä Andsa armas-
tab Jummal.

8. Agga Jummal ~~meie~~ ^{meie} teha / et
keisuggust Armo rohkeste tei-
~~saas~~ ^{saas} ~~or:~~ Et teie ikka keigis rohkeste woib
olla / ja rikkad woite olla keigihä Löle.

9. (Kui kirjotud on:) Lemma on
wähäwiskanud / ja Waestele andnud:
Lemman Digus kestab iggawest.

10. Agga ke Semet annab Kälwa-
jale / se andko ka Peiba Roa tarwis /
ja lissago teie Semet / ja lastwatago
teie Digusse Wilja.

11. Et teie keigis rikkaks lähhäte kei-
ge Waggadusse seos / kumb meie läh-
hi Jummalale Tänno satab.)

12. Sest sestunase ~~Ande~~ ^{Ande} ~~Saannin-~~
~~ne~~ ^{ne} ~~täitak~~ ^{täitak} mitte ülespäines nende Püh-
hade Pudust / waid saab ke läbbi su-
remaks / et paljo Jummalat tänng-
wad / et nemmad ~~sestunast~~ ^{sestunast} ~~Saannin-~~
~~hädä~~ ^{hädä} ~~kiitwad~~.

13. Ning kiitwad Jummalat se-
pärrast / et teie Kristusse Armo-Oppe-
tusi ~~allandikkalt~~ ^{allandikkalt} ~~üllestunnistate~~ / ja
andast Süddamest neile ja keigile ka
jaggate.

14. Ning et nemmad teie eest pal-
lunwad / ja iggatsenwad teie järtele
Jummalala üpres sure Armo pärrast /
nii teie seos on.

15. Agga Jummalal olgo Tänno-
temma ilma arwamatta Ande eest.

Se X. Pääl.

1. Agga minna lösi Paulus
maenitfen teid Kristusse
tassase ja wagga Mele pär-
rast / ke minna teie ~~saas~~ ^{saas} ~~wäitaw~~ ^{wäitaw} ~~tassa-~~
~~me~~ ^{me} ~~olla~~ / agga wassi / kui ma ärra
ollen.

2. Agga sedda pallun minna / et
mul ei olle tartots / kui ma teie jures
ollen / wassi ning julgä olla / mindakul
minnuke ~~Südd~~ ^{Südd} ~~antakke~~ / nende wasto /
ke meid arwawad Lihha järtele käitwad

3. Sest meie ~~ettame~~ ^{ettame} ~~kul~~ Lihha sees
Agga meie ei woitle mitte Lihha jär-
tele.

4. (Sest meie Woitlemisse Südda-
riistad ey olle lihhalikkud / waid wag-
getwad Jummalala läbbi ärrariikuda
need Wastopannemissed.)

5. Ja meie rikkume need kirjad
Möttemissed ja keit Rörtusi / mis en-
nast sureks töstak / Jummalala Tun-
nusse wasto / ja wotwad Wangi keit
Möttep Kristusse Sannakuulmisse
läbbi.

6. Ning kui teie Sannakuulimise
saab wäggemaks sanud / siis olle-
me meie walmid keit Sannakuul-
mattummad nubbelda.

7. ~~Wäitake~~ ^{Wäitake} teie ~~Kohkut~~ ^{Kohkut} Silma Ando
järtele? Kui keigi ~~möttep~~ ^{möttep} ~~ennast~~ ^{ennast} Kris-
tusse pärrast ~~ollawa~~ / se möttepgo lösi-
~~ettast~~ ^{ettast} ~~ke~~ ~~sedda~~ / et otsekul teina Kris-
tus.

8

juiner olles allandix olles
julge teie wato

9 1. Manda
idiale

2 teie juiner olles julge olla
je. bilguofega (moga nim ar-
watoke - liggulge otme allian)
nense wato

10

3 kaine

11 /katege mirker, mir

4

12 /Aneti toimetamine ei

5

hame

13 /Et meomad jomulle walle
Aneti Ubi
/panukaliliasult
/waggasi

6 /kain

14

7 /kas teie wabate
/mudok emefe weler je peale
julge on, et koma
/on je woga keda ta ishempp

15

8

15

Purman kiefiar

9

16

10 | meis juves alles

17

11

18

12 | muntungatte egga aranda
/ muntta mitte

1

13

2 | kätin hooli kic. sarnast
/ kätin hooliga l. mägga
/ juve kilega

14

3

tusse parrast on/ ninda ka meie Kris-
tusse parrast olleme.

8. Sest kuz minna ka middalit en-
namb peaksin kiitma meie Melewal-
last/ mis se Issand meile on andnud
Parrandamisfeks ja mitte teie Riitu-
missels/ ~~sis~~ ei saas ma mitte Häb-
bi sisse/

9. Et mind ei arvata/ kuz tahha-
sin minna Ramatude läbbi teid hir-
motada.

10. Sest Kütlevad nemmad: Need
Ramatud on rasked ning kanged; Ag-
ga ~~ihhe~~ ~~pelest~~ on temina nõvder/ ~~kuz~~
~~ta~~ ~~me~~ ~~jures~~ ~~on~~/ ning temmal on
middal Hääl.

11. Ke sähherdune on/ se mõttelgo
sedda/ et mähherdusfed meie olleme
Sanna sees Kirja läbbi/ ärra olles/
sähherdusfed olleme ka Teggo sees/
teie jures olles.

12. Sest meie ei julge ennast mitte
~~nende~~ ~~stas~~ ~~arvada~~/ ~~ei~~ ~~nende~~ sarna-
fels panna/ ke is ~~is~~ ennast kiitvad; Ag-
ga nemmad ei ~~paune~~ ~~tähhele~~/ et nem-
mad isienast omnia ennese Motte
järete mõrvad/ ja isienast isien-
nese sarnafels arvavad.

13. Agga meie ei tahha ennast mit-
te ille Mõõdo kita/ waid selle Mõri
Mõõdo järele/ kumma Mõõdega
Jummal meid on mõrvnud/ et meie
ka teie jure piddime ~~tuffema~~.

14. Sest meie ei läbha mitte ille

Mära/ kui need/ ke teie jure ~~ei~~ ~~offe~~
~~saad~~: Sest meie olleme jo teie sadil
tulnud Kristusse Armo-Doppetussega.

15. Ning meie ei kita enast mitte
ülle Mõõdo võdra Ed sees/ waid meil
on se Lotus/ kui teie ~~il~~ ~~teie~~ ~~sees~~ kas-
wab/ et meie siis ka omma Mõri jär-
rele paljo enamast same.

16. Et meie ka nende Mähe sees/ mis
on teisel polel teid/ sedda Armo-Dy-
petust kolutame/ et meie ennast mitte
ei kita sest/ mis võdra Mõri järele on
walmistud.

17. Agga ke ennastkitab/ se kiitgo
ennast Issanda sees.

18. Sest ~~se~~ ~~parrast~~ ei kõlba tegi mit-
te/ ke isienastkitab/ waid ledda se
Issand kitab.

Se XI. Pätit.

1. **N**endko Jummal/ et teie min-
nust nattoke Ruminalusi
fallitsite/ agga teie fallite
sedda minnust.

2. Sest minna nouan teid taffa
jummalikke Mõudmissiga; Sest min-
na ollen teid kihlanud ihhe Mehele/
et minna ihhe puhta Reitsi Kristus-
sel woitsin sata.

3. Agga ma kartan/ et/ ninda kuz
se us Ewa on ärrapetnud omma
Kawwalussiga/ teie Meled nisammoti
ärrapõrtakse sest Waggadussel/
kumb

Kumb on Kristusse sees.

4. Sest kui tegi tulleb / ning teist Jesust kulumab / kedda meie ei olle kulumatud / ehk kui teie teist Batimo fate / mis teie ei olle sanud / ehk teist Armo-Dppetust / mis teie ei olle wostotnud: Siis salliksite teie kedda kül.

5. Sest minna ei arwa ennast mitte wähhemaks / kul need sured Apostlid.

6. Agga et minna kül ollen rummal Rõnnelemississe polest: Siis ep olle minna ~~ommeti~~ rummal Mõttimis-R polest; Agga meie olleme teige Asjade sees keigis Paikus teie jures tutawad olnud.

7. Ehk ollen minna Patto teinud / et minna ennast allandan / et teid pididi üllendatama? Seon / et ~~ilma~~ ilma palkata Jummal Armo-Dppetust teile ollen kulumatud.

8. Teised Koggodussed ollen minna rüsumud / ja ollen neilt Palka wotnud / et minna teid woiksin tenida / ning kui ma teie jures olin / ning mul olli Pudas / ep olle minna kellegille Waeuaks olnud.

9. Sest mis mul waja olli / sedda tassusid need Wennad / ke Maatsedonta Maast tullid: Ning keige Asjade sees ei tahtnud minna iski teil Koormaks olla / ja ei tahbage eddespidi mitte.

10. Ni tõdise küt Kristusse Eodde minno jures on / ei pea sestmanne minno Kuitminne lõpina Ahlaja Ma sees.

11. Mis? Kas / et minna teid ei peaksin arinastama? Jummal tääd sedda.

12. Agga mis ma teen / sedda tahhan minna tehha / et minna woiksin keelda neid kuitmast / ke ennast tahtwad kita / et nemmad peaksid misugused ollema / kui meie.

13. Sest misugused Walle: Apostlid ja pettised Eõreggiad näitwad ennast otsekui Kristusse Apostlid ollewa.

14. Ja se ep olle Immie: Sest et Kurral iski ennast näitab kui Walgusse Ingel.

15. Sepärast ep olle seki ni suur Aski / et ka temma Teenrid ennast näitwad otsekui Digusse Teenrid / telse Ots peab ollema nende Leggude järrele.

16. Taas ütlen minna / et ep iski et arwa mind rummal ollewa? Mudo agga wotte mind kül wasto kui Ahhe rummala / et minna ka woiksin ennast pissut kita.

17. Mis ma rāgin / ei rāgi ma mitte Issanda kōhhi / waid kui Rummalusse kōhhi / ni kaua kui meil sest Kuitlemisest Rõnne on.

18. Sest et valjo kitlewad Pihha järrele / mis tahhan ka minna kitleda.

19. Sest

10 1. tilkøbt ved Kristine mester
13 Edmunda

4

11

5 F. ... alleward

12 / weel

6

13 F. ... Kristine ...

7

14 F. ...

8

15

9

16

17 / ... jänale

18

19

mitner / mitner
mitner / mitner

20 Heimlich Analise

27
mitner
mitner

21 El. ronalufo

28 / ronalufo
/ ronalufo

22 Hapte
A. Leme

29 / Hapte
/ A. Leme

23

30

24 mitner mitner

31

25 mitner mitner

32 / mitner
/ mitner

26

33

26 mitner mitner
/ mitner

1 / mitner
/ mitner

19. Seit teie kallite neid Rummal-
laid hääl Meel/ ~~separasti~~ et teie
tarkad ollete.

20. Seit teie kallite/ kui teid legi
Sullasite teeb/ kui legi ~~teid~~ ~~võib~~/
kui legi ~~Palja~~ wottab/ kui legi surus-
teleb/ kui legi teid wasto Silme lööb.

21. Se Teotusse pärrast rāgin min-
sedda/ kui olleksime meie nõddrats
lāinud. Agga me pāal legi julg on
(ma rāgin rummalaste)/ se pāal ol-
len minna ka julge.

22. Neminad on Ebreastid? Min-
na ka. Neminad on Israellistid?
Minna ka. Neminad on Abrahami
Suggu? Minna ka.

23. Neminad on Kristusse Teen-
rid? (Ma rāgin rummalaste) Min-
na ollen āllemib. Minna ollen ennamb
Waewa nāinud/ ennamb harwatud/
ennamb Wangis/ ning saggedaste
Surma Häddas olnud.

24. ~~Reit~~ Judast ollen minna
wistford sanud übbe Hava wāhhemb
kui nellstūminend.

25. Kolmford pehti mind Wittsade-
ga/ üstford wissati mind Ritowide-
ga/ Kolmford ollen minna ~~Laewa~~
Häddas olnud // Ödd ja Pāwa ollen
minna Märre Pohjas olnud.

26. Saggedaste on mul Tetāimis-
si olnud/ minna ollen olnud Jōge
pāal/ Häddas/ Häddas Märre
sāas/ Häddas omna Ma. Rahwa

sāas/ Häddas Pagganade sāas/
Häddas Linnade ~~sees~~/ Häddas Rōrte-
be ~~sees~~/ Häddas Märre pāal/ Häd-
das walle-Wennade sāas.

27. Ed ning Waewa sees/ saggedas-
te/ Walwamisse ~~sees~~/ Nālja ning Jan-
no sees/ saggedaste Paastimisse ~~sees~~/
Kilma ~~sees~~ ning allastu.

28. Jina ~~se~~/ mis ~~mu~~ iggawāto
Sulgaha minno pāal tulleb/ ~~mu~~
se Märre keige Roggoduste eest.

29. Kes on nõdder/ ja minna ei pe-
a ~~se~~ nõdrats sama? Kes pahhan-
day ~~mu~~ / ja minnul ei peats ~~se~~
Melehaigus ollema?

30. Kui peab kittlema/ siis tahhan
minna omna Nõddrustest kittleda.

31. Jummal ja meie Issanda Je-
susse Kristusse Issa/ le olgo iggaweste
kidetud/ se tādib/ et ma ei waltet ~~se~~.

32. Tamasto Linnas hoidis Areda
Runninga Pākil Tamasto Rahwa
Linna/ ning ~~pe~~ mind kinniwotta.

33. Ja mind lasti Atnast Korwi
sees mahha/ Wātri möda/ ja pāsesta
tenima Kāest.

Se XII. Pātul.

1. Kittlemistest ep olle mul ~~āste~~
ait Kāho; Dūmeti tah-
han minna Nāggemissed
ja Issanda ~~āste~~missed āllesrāgida.
2. Ma tunnen übbe Inimesse
Kris.

Kristusse sees/ nestteistlünne Aasta
ees/ (~~ett~~ temma Jhho sees/ ei tea
minna/ ehl ~~ett~~ temma Jhhust ärra/
ei tea ma: Jummal tdaab). ~~Ses~~
~~nane~~ ~~toi~~ ~~hiffatud~~ solmanda Taerwa
fadif.

3. Ning minna tunnen seddasani-
ma Junimest (~~ett~~ temma Jhhust
ehl Jhhust ärra/ ei tea ma/ Jummal
teab.)

4. Tedda tiffi Paradisi sisse/ ja ku-
lis ~~Jumme~~ Sannoss/ mis Junimen-
ne ei ~~wari~~ rägdä.

5. Sestsimastest tahhan minna ~~lit~~
~~eda~~; Agga isfiennesest ei tahha min-
na muido ~~lit~~ ~~eda~~/ kui agga omma
Nödrussest.

6. Sest kui minna ka tahhastin ~~lit~~
~~eda~~/ ei olleffis minna sepärrast run-
mal: Sest ~~et~~ ma Edt rägdä; Ag-
ga minna ei te sedda mitte/ et ep üls-
ei ennamb minnust ei mölle/ kui tem-
ma ~~minnust~~ näab ehl minnust kuleb.

7. Ja et minna nende suur ~~ed~~
miste pärrast ei pea surustellema/ on
mulle lihha sees: ~~Eda~~ antud/ se Sa-
dana Ingel/ et temma mind piddi
Aussifaga lönta/ et ep minna mitte
ei surustelle.

8. Sesamma pärrast ollen minna
kolmsord Issandat pallimud/ et se
minnust peaks ärralaktuma.

9. Ja temma on mul ütteinud:
~~Ott~~ ~~rähhat~~ ~~minna~~ ~~Armoga~~: Sest

minno Wäggi saab Nödrusse sees
Wotnust. Sepärrast tahhan minna
pasio ennamb ~~minno~~ Nödrussest ~~lit~~
et ~~Wanda~~ Wäggi minno sees wails
ellada.

10. Sepärrast ollen ~~minna~~ ~~minnust~~
Nödruste / Teotuste / Willitfuste /
Kiustuste ning Abhastuste/ pärrast;
Sest kui minna nödder ollen/ siis ol-
len minna wägger.

11. ~~Stitt~~ ~~minne~~ ~~sees~~ ollen minna run-
mal ~~otud~~. Sest ollete teie mind sun-
dinud: Sest mind ~~et~~ piddi teieste Ki-
petama; Sest ~~et~~ minna ~~ihh~~ ~~ehi~~ ~~es~~
ja ~~sees~~ ep ~~ott~~ ~~wat~~ ~~hamb~~ ~~otud~~ / kui
need ~~si~~ ~~sed~~ Apostlid/ et minna kü üt-
tegit ep olle.

12. Sest übbe Apostli Tähhed on
teie jures ~~find~~ ~~otud~~ / teie Kannatus-
sles/ ~~Jummet~~ ~~ah~~ ~~ede~~ / Junneteggude
ning wäggerwa Tegguide läbbi.

13. Sest mis on/ me sees teie ollete
alwemad olnud/ kui ~~min~~ ~~ud~~ Koggodus-
sed/ kui agga et minna isfi teil ep ol-
le Koormaks olnud? Andke mulle
sedda ällekohhut Andeks.

14. Wata/ minna ollen walmis
kolmandal korral teie jure tulla/ ning
ei tahha teile mitte Koormaks olla.
Sest minna ei noua teie omma tak-
ka/ waid teid ennast. Sest need Lap-
sed ei pea mitte nelle Wannanille
Warrandussed kogguma/ waid Wan-
namad Lastele.

1. linn
kas
kõrda rüüri

10. linn - kaitelõua
Kristurk
60

3. linn

1. linn Kristurk

4. linn ei woi mäida
Hüri ueller

11. linn
1. linn jaanua
ei alle pügge aben
keige püriwad

5

12. linn
1. linn kettad
1. linn

6. linn
1. linn
(müri/olluud) / müri linn

13. linn kettad

7. linn
1. linn
1. linn

14. linn

8

9

15

16

1

Latna wintel ollema

17

2

weil etc

18

raimud

3

konoto

19

koostama ~~koostama~~ meie eest

4

20

nijuggufid ollemas

5

talgo pira et keie milgi wipit

nijuggufid / laufe

idde / didlemis
keie wainu

21

6

mate hustrum

7

15. Agga minna tabhan háál Me-
 lel kullo tebha/ isfiennast árrakullu-
 tada teie Hingede cest/ et minna teid
 kúl wägga armastan/ ning mind pis-
 fut armastaste.

16. Agga olgo ninda/ minna ep ol-
 le teile mitte Waerwa teinud: Agga
 et minna karowal ollin/ ollen minna
 Karowalusslega teid kinni sanud.

17. Kas ollen minna tesse liga tel-
 nud úhhege lábbi neist/ kedda minna
 teie jure ollen lákkitamud?

18. Minna' ollen Titust' palkunud/
 ning temmaga úhhe Wenna lákkita-
 nud/ ons Titus teile liga teinud?
 Eks meie olle úhhesugguse Waimo
 sees? Eks meie olle úhhesug-
 gust Jálgede sees kápnud?

19. Kas möllete teie/ et meie em-
 teie cest' wabbandame? Meie rágti-
 me Kristusse sees Jumjala ees; Ag-
 ga leit/ armad Wennad/ teie Par-
 randamissels.

20. Sest minna kartan/ et/ kui ma
 tullen/ minna teid ei leia ninda/ kui
 ma tabhan/ ning mind ninda/ leit-
 se/ kui teie tabhate; Et teie stas on
 Riid/ Kasduš/ Wibha/ Taplemis-
 sed/ Kelepelsmissed/ Kõrwakõrta-
 missed/ Hooplemissed/ Mässamissed.

21. Et/ kui ma saan jälle tulnud/
 minno Jummal mind allandast teie
 jures/ ning minna pean kurb ollenta
 mitmede párrast/ ke enne Patto tei-

nud/ ning ep olle mitte wdornud om-
 mast Korussesi/ ning Horussesi/ ning
 Kimalussesi/ mis nemmad on telnud.

Se XIII. Pátuf.

1. **N**üüd tullen minna kolman-
 dat Korral teie jure. Kah-
 he ning kolme Tunnistaja-
 da Tunnistusse päle peab leit' Aste-
 letadama.

2. Minna ollen enne ütelnud/ ning
 ütlen teistkorda otsesui, ollesin minna
 teie jures/ ning nüüd/ et minna teie
 jures árra ollen/ Kirjotan minna nei-
 le/ ke enne on Patto teinud/ ning tel-
 gile muile/ et/ kui minna saan jälle
 tulnud/ minna ei tabha Armo anda.

3. Sest et teie otsite Tunnistust
 Kristussesi/ ke minno sees rágib/ ke
 teie jures ep olle nõdder/ waid on wäg-
 gew' teie sees.

4. Sest et temma kúš Nõdrusse
 polest on Kristi lödud/ onnemeti ellab
 temma Jumjala Wáe lábbi. Sest
 meiele olleme nõdrad temmaga;
 Agga meie saam temmaga ellama
 Jumjala Wáe lábbi teie jures.

5. Kartlage ennast testi lábbi/ kas
 teie ollete Ussus: Kristus ennast lábbi/
 ehk kas teie isfiennast ei tunne/ et Je-
 sus Kristus teie sees on isfiennast/ teie
 olette teie kolbamattumad.

6. Agga minna lotan/ et teie tun-
 nate/ et meie ep olle kolbamattumad.

7. Agga minna pallun Jumma-
 lasi/

lag/ et teie ei te ähtetit Kurja: Et mitte/et meie peassime tolbama; Waid et teie peassite teggema/ mis häd on/ ning meie kui need tolbamattumad offetsime.

8. Sest meie ei woi ähtegit Ede wasto/ waid Ede eest.

9. Sest meie olleme rõõmsad/ kui meie nõdrad olleate/ teie wäggewad ollete. Agga sedda, pallume meie/ et teie woihteparrandatud jää.

10. Sepärrast kirjotan minna sedda/ teie woihteparrandatud jää. et mul ei läbha tarwis teie jures olles. Waid prutida/ se Melewalla järrele/ mis Issand on minnule andnud Parrandamissels/ ning ei mitte Rahhuse.

11. Pähhad/ Wennad/ olge rõõmsad/ sage ikka parramaks/ ronnage ennast/ olge ühemelelissed ning rahholissed. Ning se Armo ning Rahho Jummal saad teiega offema.

12. Terretage teine teist pühha Suandmissiga. Keil Pähhad läkkitawad teile Terrott.

13. Issanda Jesusse Kristusse Armo/ ning Jummalale Helmus/ ning Pühha Waino Ossasamine olgo teie Keigedega. Amen.

Teine Ramat Korintilistele kirjosud Maakedonia. Ma Linnast Wiskippist/ Titusse ning Luka läbbi.

Apostli Paulusse Ramat Katatelistele kirjosud

Se I. Pätul.

1. **P**aulus Apostel. Et mitte Innuimeste/ egga Innuimeste läbbi/ waid Jesusse Kristusse ja Jummalale se Issa läbbi/ ke tedda on Surust ülesärratanud.)

2. Ja Keil Wennad/ ke minno jures waid/ Kalaatja. Ma Koggo dustele.

3. Arm olgo teiega ja Rahho Jummalast Issast/ ja meie Issandast Jesusse Kristusse/

4. Ke ennast iski meie Pätude eest on andnud/ et temma meid yiddi ärrapäästma seitsinnast Kurjast. Ma. Ilmast/ Jummalale ja meie Issa Tähtnisse pärrast.

5. Sessel olgo Au iggawest iggawesteks Aiaks/ Amen.

6. Minna pannen Jummeks/ et teie ennast ni pea lassete ärrapöödrda temmast/ ke teid on kutsnud Kristusse Armo sees/ teise Armo. Oppetusse.

7. Kumb ommeti mitte ep olle telne/ kui agga/ et monningad omad/ ke teid ärraelstawat/ ja tahawat Kristusse Armo. Oppetust ämberpöödrda.

18ad. / agga meie allestine
ni kolonastinaad

Kalatriämi rukwale

8

9 / igga jowine
/ karamanami

10 / kalli otia
/ amariikumiofor

11 / loimaa
/ wotue diaimilpuf
/ forfir

12

13 / itromastamine

1

2/00

3

4

5

6 / jellest

7/00

8 / Aino

16

9 / Aino

17

10

18 / Aino
Aino

19

11 / Aino

20

12

21 / Aino

13 / Aino
Aino

22

14 / Aino
Aino

23 / Aino

15

24

8. Agga / eht melege / ellis Ingel
 Laewast teist Dppetust teile peaks
 kulutama päle se / mis meie teile ol-
 leme kulutanud / se olgo ärranetud.

9. Olsego meie enne olleme üttel-
 nud / ninda ütlen minna nüüd taas:
 Kui tegi teile teist Dppetust kulutab
 päle se / mis teie ollete sanud / se olgo
 ärranetud.

10. Sest kas minna nüüd Inimes-
 si kulutan / wol Jummalat? Eht kas
 minna püan Inimeseste Mele pärrast
 olla? Sest kui minna weel Inimes-
 te Mele pärrast ollestin / siis ep ollets
 minna mitte Kristusse Sullane.

11. Agga minna annan teile täda /
 Wennad / et se Armo Dppetus / mis
 minnyst on kulutud / mitte ep olle Ju-
 nimele Wisil.

12. Sest minna ep olle sedda ka In-
 nimelest sanud / egga dppennd / waad
 JEsusse Kristusse Innotamisse labbi.

13. Sest teie ollete kuulnud minno
 endnest Ellust / kui minna weel alles
 Judakime ollin / teida minna koggio-
 m wägga Jummalala Redda kiusasin /
 ja sedda härowitasin.

14. Ja kossusin Judakisse Dppetus-
 se sees / mitte minno Sest alle / min-
 no Suggus / ja minnul olli suur Hoel
 Wannamade Saadmiste pärrast.

15. Agga kui Jummalala Mele pär-
 rast olli / te mind minno Emma Jh-

hust on ärrawallitsenud / ja omma
 Armo labbi kutsunud /

16. Omma Boega minno sees ~~ant~~
~~wallitsenud~~ / et minna tedda Pag-
 ganade säas pididin kulutama / ~~nt~~ ~~pea~~
 ei pidanud minna mitte Ribha ja
 Werrega Nou.

17. ~~Minna~~ Ei läinud mitte jälle Je-
 rusalemma nende juure / te enne mind
 Apostlid ollid / waad minna läsin A-
 rabia Male / ja tulin jälle taggasi
 Lantass (Linn).

18. ~~Sest~~ lästin minna Kolme
 Aasta / pärrast illes Jerusalemma
 Beetrust katsima / ja jäin temma ju-
 re wiisteistkümmend Päwa.

19. Agga minna ei näinud ähbegeit
 muud Apostlit / kui Jakobit Isanda
 Wenda.

20. Agga mis minna teile kirjotan /
 waat / (sedda tunnistau minna) Jum-
 mala ees / et miana mitte ei walleta.

21. Pärrast tulin minna Siria ja
 Silittha Ma kohta.

22. Agga minna ep olnud Pallest
 tuttaru Juda Ma Koggodustel /
~~kunnad~~ Kristusse sees suinat.

23. ~~Wad~~ neimnad ollid agga / kuul-
 nud / et te meid muiste kiusas / se ku-
 lutab nüüd sedda listo / mis temma
 muiste härowitas /

24. Ja kütisid Jummalat minno
 pärrast.

Se II. Pätuf.

1. **B**ärrast lätsin minna neljateists
kümne Aasta pärrast jälle
Jerusalemma Barnabaga/
ja wotsin Titust ennesega.

2. Agga minna lätsin ütles kül-
ta ~~Wit~~nusse läbbi/ ja rädgfin nende-
ga Armo: Öppetustest/ mis minna
Pagganade jäas kulutan; Agga is-
siärranis nendega/ kedda sureks pe-
ti/ ei minna ei piddand ~~asjata~~ jooks-
ma/ ~~est~~ jooksnud ollema.

3. Agga ei Titustgi/ ke minnoga
olli/ ep olle sinmitud ennast ümberlei-
gata/ et ~~temma~~ ~~tät~~ ~~Kelatinne~~ ~~offt~~.

4. Agga se sündis ~~lawwala~~ Wen-
nade pärrast/ ke ollid sekka tiikkunud/
ja sallaja sissetulnud meie Wabba-
dust kulama/ mis meil on Kristusse
Jesusse sees / et nemmad meid piddid
Drjats teggema.

5. Kennele meie Tundigi ei annud
järrele (nende) Sanna kuulda/ et
Armo-Öppetusse Tõssidus teie jure
piddi jäma.

6. Agga nende pärrast/ kedda sureks
peti/ missuggused nemad ~~ene~~ ~~omad~~ ol-
nud/ se ~~ei~~ ~~putu~~ ~~minnusse~~ mitte; (Jum-
mal ei wata Inimesse. ~~Suruste~~ ~~pä~~
le) Sest mul ep olle need/ kedda su-
reks peti/ ühtegit mund öppetanud.

7. Waid se wasto / kui nemmad
näggid/ et ~~minnule~~ * Eesnahha. Ar-

mo-Öppet. / ~~se~~ ~~minnule~~ / ninda kui
Peetrust ~~ja~~ ümberleikamisse!

* Se on Pagganille/ neid kutsub Paulus
sagge dalle Eesnahhaks/ sepärrast ei nemo-
mad ep olud ninda kui Judaliffed ümber-
leikarud: Ja se wasto kutsub temma Juda-
liffi ümberleikamisset.

8. (Sest se/ ke Peetrustega on wäg-
gew olnud ümberleikamisse Awostli
Ammetis/ se on ka minnoga wäggew
olnud Pagganade jäas.)

9. Ja kui Jakob ning Ketwas/ ja
Johannes/ kedda Sambiks arwati/
kedda Armo tundsid/ mis mul olli
antud/ siis andsid nemmad min-
nule ja Barnabale parramat Rät/ ja
lepsid meiega se päle/ et meie Pag-
ganade/ agga nemmad ümberleika-
misse jäas (piddid ~~Jakob~~ ~~tittema~~.)

10. Agga/ et meie ka Waeste päle
piddime mõttema/ ning kedda/ ollen
minna ka ussin olud teggema.

11. Agga kui Petrus Antiohkia
jai/ siis pannin minna temma was-
to ~~Surust~~ ~~Sabbho~~ / et temma Romi-
misse wäärt olli.

12. Sest enne kui monnigad Jak-
bilt tullitud/ idi temma Paggana-
dega/ agga kui nemmad tullid/ siis
tagganas temma/ ja lahutas ennast
neist/ sest temma Partis neid/ ke üm-
berleikamisset ollid.

13. Ja temnaga läksid ka teised
Judaliffed lawwalaks/ ninda et ka
Pari

/Holes- /vulubada.

1 /Hama

8

/Peer

2

/hijja
/ogga

9 /u

3

/suo kreen-hee

4 /walle

/dono-oggehoff vulubama

10 /~~pea~~ ~~vintafid~~ ~~netan~~ ~~maile~~
/paua

5

11 /pote

6 /on mul tuo kien
/pea mitte ihkell
/amson Lugga mitteiff.

12 /puker

7 /miron holes olli antu

13

14

1 Meer / raku
1 raku

211

15

16

1 eggude / mid agga

1 / raku

1 eggude
1 eggude

2
1 eggude / kulutami

17
1 snall / midgil rumbel

3 / rannam, kartie mid

18

4

19

5 / eggude

20

6

Paenabaſt ühtleiſe ~~ut~~utadi nende
Katorwaluſſe läbbi.

14. Agga kui minna näggin/et nem-
mad dieſe ei käinud Armo: Sypetuſſe
Tõe järrele / ütlin minna leigide ees
Peetrulle waſto: Kui ſinna / ke ſin-
Judakane/olled/ Pagganade kombel
ellad/ ja ei mitte Judakate kombel/
mis ja ſiis ſundid Pagganad Juda-
kate kombel ellada?

15. Meie olleme Judakate Süud-
miſſe poleſt/ ja ei mitte Pattuſed neiſe
Pagganiſt/

16. Ja et meie teame/ et Innimen-
ne Käſſa ~~T~~ läbbi ei ja digeks/ waid/
Uſſu läbbi Jēſuſſe Kriſtuſſe ſiſſe/ ſiis
olleme ka meie Jēſuſſe Kriſtuſſe
ſiſſe uſtnud/ et meie Uſſu läbbi Jē-
ſuſſe Kriſtuſſe ſiſſe piddime digeks ſa-
ma/ ja ei mitte Käſſu Tõdſe: Seſt
Käſſu Tõdſe ei ja ükſi Lihha digeks.

17. Agga kui meid/ ke meie Kriſ-
tuſſe läbbi püame digeks ſada/ iſſi ka
leitakſe Pattuſed/ (olle~~nd~~nd)/ ons ſiis
Kriſtus Patto Gullane? Ei olle mitte/

18. Seſt kui minna ſedda/ mis ma
ollen mahha kiſknud/ jälle ülles eh-
bitan/ ſiis teen minna iſſiennast üle-
aſujaks.

19. Seſt minna ollen Käſſu läbbi
Käſſule ſurnud/ et minna Jummalala-
le pean ellama.

20. Minna ollen Kriſtuſſega Kriſti
podud/ agga minna ellan/ mitte en-

ennamb minna/ waid Kriſtus ellab
minno ſees; Seſt mis minna nüüd
ellan Lihhas/ ſedda ellan minna Jum-
mala Poja Uſſus/ ke mind on armas-
tanud/ ja ennaſt iſſi minno eest ära-
andnud.

21. Minna ei põlga Jummalala Ar-
mo mitte ära. Seſt kui Digus Kõs/
läbbi tulleb/ ſiis on Kriſtus ilma-
aſjata ſurnud.

Se III. Pätüſ.

1. **S** h teie rummalad Kalateli-
ſte! kes on teid ärratei-
nud/ et teie ei tahha Tõe-
Sanna kuulda? Kellele Jēſus Kriſ-
tus Silmade ette on kirjutud/ ke teie
ſiis on Kriſti podud.

2. Sedda tahhan minna agga teilt
õppeda: Ollete teie Waimo ſanud
Käſſu/ ~~T~~ läbbi/ woi Uſſu Jēſuſſe
läbbi?

3. Ollete teie ~~n~~ninda rummalad?
Teie ollete Waimuſalgaanud/ tahhate
teie ~~ſ~~ſiis Lihhas lõppetada?

4. Ollete teie ni paljo ilmaaſjata
kannatanud? Kui agga ſe ilmaaſja-
ta on.

5. Ke teile nüüd Waimo jaggab/
ja teeb niſugguſed wäggerwad Teſſud
teie ~~ſ~~ſiis/ (kas ſe ſedda teeb) Käſſu-
Tõ/ woi Uſſu Jēſuſſe läbbi?

6. Ninda kui Abraham on Junt-
ma-

malat uskud / ja se on temmale Di-
gussels arvotud.

7. Jē siis teie ~~niid~~ tunnete / et te
Usust ~~omnad~~ / need ~~omnad~~ Abra-
hami Lapsed.

8. Agga Kirri on enne ärrandimud /
et Jummal Pagganad Usst. ~~lābbi~~
dige's teeb. ~~Se~~ parrast kolutab tem-
ma enne Abrahamile sedda Hāad:
Siino sees peab keis Pagganad õn-
nistud sama.

9. Nūnda õnnistatse nūid neid / ke
Usust ~~omnad~~ usklike Abrahamiga.

10. Sest ni mitto kui Rāssu / ~~Se~~
on / need on Needmisse al / Sest
kirjotud on: Ärrandud ~~W~~ igga-
mees / ke ei jā teige siise / mis kirjotud
on Rāssu Ramatus / et temma sed-
da teeb.

11. Ja et Rāssu lābbi uskigi Jum-
mala ees dige's ei sa / se on tāda. Sest
se / ke Usust dige (on) // peab ellama.

12. Agga Rāst ep olle mitte Usust /
waid Jummenne / ke sedda teeb / peab
se lābbi ellama.

13. Agga Kristus on meid ärralun-
nastanud Rāssu-Needmissest / kui tem-
ma sai Needmisse's meie eest. Sest
kirjotud on: Ärrandud on iggamees /
ke Puus poub.

14. Et Abrahami Õnnistus Pagg-
ganade päle piddi tullesma Kristusse
Jēssse lābbi / et meie Wainio Too-
tust piddime sama Usst lābbi.

Epistel Kolmeteistkümne pūhha
Pāwal parrast Kolmasino Jummal
Pūhha.

15. Wennad / minna rāgin Jumi-
meste kōmbel; uskigi ei pōlga Jumi-
mestē ðõimist Sāad~~u~~ ärra / kui se
kinnitud on / egga paine middakit sin-
na tõrwa.

16. Agga nūid on need Too-
tussed Abrahamile ja temma Seene-
nele rāgitud. Temma ep ütle mitte:
Ja sinno Seennele / kui mitmest /
waid kui ühbest / ja sinno Seennele /
ke on Kristus.

17. Agga minna ütlen sedda: Se
Rāst / ~~kumb~~ / nellisadda päle kolm-
kümmed Nāssa parrast on antud /
et te mitte kõlbmatumaks sedda Sā-
dust / ~~kumb~~ Jummalast Kristusse pä-
le on enne kinnitud / et se (Rāst) sed-
da Tootust / ~~peab~~ tühjaks teggema.

18. Sest kui Pārandus Rāssust
on / siis ep olle se tepe Tootustest; Ag-
ga Jummal on sedda Abrahamile
Tootusse lābbi kinnitud.

19. Miks siis Rāst? Temma on
Pārande parrast / ~~pāle~~ kinnitud / kinni
se Seene piddi tullesma / kessel se
Pārandus / offi tootud / ja Rāst on
säetud Inglise / Wāhhemehhe Rāst
lābbi.

20. Agga Wāhhemees ep olle mit-
te ühhe aisk (Wāhhemees) // agga
Jummal on usk.

7

8

9

10 / Tegguet
/a

11

12

13

14 / Person
/a

15

Luft

16

Formelle

17

mir

mir

mir

18

Stumpf

19

Be
/ alle
/ pure
/ habbi

20

21

22 | *biti pater*

23

24

25

26

27

28 | *cept*

29

1

2 | *like pater*

3

4

5

6

7

8

21. Kas siis Käst on Jummalal
Tootusse wasso? Et olle mitte. Sest
kui Käst oliets, antud / mis woiets el-
lawaks tehha / siis tuliet's Digus töes-
te Kästust.

22. Agga Kirri on teit Patto alla
fulgud / et Tootus piddi Uffust JE-
susse Kristusse sisse annetama neile /
te ussurwad.)

Epistel Neari Päwal.

23. Agga enne kui Ust tulli / hoi-
ti meid Kästu al / ja ollime sinnipan-
dud tallewa Uffu päle / mis piddi il-
mojadama.

24. Minda on Käst meie Juhha-
taja olnud Kristusse päle / et meie Us-
su läbbi piddime õigets sama.

25. Agga et Ust on tulnud / ep olle
meie mitte ennamb Juhhataja al.

26. Sest teie ollete teit Jummalal
Lapsed Uffu läbbi Kristusse Jesusse sees.

27. Sest mitto teid Kristusse päle
on ristitud / need on Kristussega en-
nast ehhitatud.

28. Siin ep olle Judast / egga
Krelast / sin ep olle Sullast egga
Wabhat / sin ep olle Meest egga
Maest / sest teie ollete kst üts Kristus-
se Jesusse sees.

29. Agga kui teie Kristusse pärrast
ollete / siis ollete teie Abrahami
Seme / ja Tootusse särrele Pärriad.

SelV. Pätul.

Epistellesimeffel pühha Päwal
parrast Joulo Pühha.

1. **A**gga minna ütlen: senni kui
Pärria / Laps on / siis ep ol-
le temma ja Sullase wah-
hel ühtegit Wabhet / ehl temma kst
teige Pärrandusse Issand on.

2. Waid temma on Kulajade ja
Pärraajade al sets Ajaks / kuni Je-
sus on säetud.

3. Minda ka meie / kui meie Lapsed
ollime / siis ollime meie Sullased
wõljas piddiste Sääduste al.

4. Agga kui Teg täis sai / läkkitas
Jummal omma Poega / et temma
piddi Maest sündima / ja Kästu alla
pandama /

5. Et temma neid / te Kästu al ol-
lid / piddi ärralunnastama / et meie
piddime Laste Kõbbut sinna.

6. Agga et teie nüüd Lapsed ollete /
on Jummal omma Poja Waimo teie
Säddamisse läkkitanud / te kissen-
dab: Abba Issa.

7. Sepärrast ep olle sinna nüüd en-
namb Sullane / waid Laps; Agga
kui sa olled Laps / siis olled sinna ka
Jummalal Pärria Kristusse läbbi.)

8. Agga sel Ajal / kui teie Jumma-
lat ei tunnud / tenisite teie neid / te
ommal Ollemisse polest Jummalid
ep olnud.

9. Agga nüüd/ et teie Jummalat tunnere/ ehk ennust Jummalast ollete/ tunnud/ kuida siis teie võraste ümber nõdrade ja kähwa Säädimise pole/ me teie juuste tahhate tenida.

10. Teie peate Pärwad ja Kuud/ ja Ajad ja Aastad.

11. Minna kartan teie pärvasti/ et minna teie jures asjata ollen Tööd teinud.

12. Sage nisugguseks kui minna; Sest minna ollen kui teie. Weenad/ minna pallun teid; Teie ep olle mulle ühtegit liya teinud.

13. Sest teie teate/ et minna Pihha Nõdrusses teile ollen esmalt Armo- Opperust kulanud.

14. Ja minna Riufatust/ kurbu minna omnas Pihhas ollen kannatanud/ ep olle teie mitte ärrapõlgnud/ egga naernud/ waid ollere mind wasto wotnud/ kui Jummalat Inglit/ kui Kristust Jesust.

15. Mähhärdune olli siis teie Önnistus! Minna ollen teie Tunnistaja/ et kui se ollets woinud sindida/ teie ollesite omma Silmad wähaaerwanud ja mulle andnud.

16. Kas siis minna nüüd teie Waenlasteks ollen sanud/ et minna teile Lõbrägn!

17. Reid näitse teid wägga armastawa/ agga mitte diete/ waid nemmad tahhavad meid ärralahhutada/ et teie Reid peate wägga ar-

masama.

18. Wägga armastama on hä/ kui se järgesi hä pärvasti sünnis/ ja ei mitte ülespäiues siis/ kui minna teie jures ollen.

19. Minna Lapsõlested/ teie minna tantsu wälga (waimeliku) Jummalat/ kuni Kristus teie sees Leggimodu saab.

20. Agga minna tahhate nüüd teie jures olla/ ja omma Häält teie ti wõrda/ sesi minna ollen kahhe pääl teie pärvasti.

Epistel neljanda pühha Päwal Paal'ul.

21. Utlege mulle/ ke teie Käsi al tahhate olla/ eks teie Käsi ei küle.

22. Sest kirjotud on/ et Abrahamil kaks Poega' olli/ teine ümmerdajasi/ teine Wabbasi.

23. Agga se ümmerdajasi olli/ on Pihha wõle si sindinud; Agga se wabbasi olli/ Lootusse läbbi.

24. Reid näit on (omna) Tahhendamine. Sest/ need emmad kaks Sädust/ teiae Eina; Reid/ kummast Sullased sindiwad/ se on Agar.

25. Sest Agar on Eina Wäggi Arabia Maal/ ja sünnib sellest Jerusalemmaga/ me nüüd on/ agga omna Lastega wäga.

26. Agga se Jerusalemm/ mis illewel on/ se on wabba/ kumb meie teie gide Emma on.

27. Sest

9. | eminne
| ään jälle
| jälle

10

11 | kallal

12

13.

14

15-

16

17 | (Nevon) kantava Hovl.
| keie pärsaf

18

19 | keie pärsaf mita jälle
| Lapse walawa olley

20

21

| pöö

22 | polnud

23 | keie jäp
| keie jäp

24 | Sel ajal on otusa
| (on need) | jääl, mis sulle kasu ei ole

25 | jätta
| ja on

26

27 | fogginate
profusa
Wacaw- ci olle.
28 | mel
pueda

29 | mi | tana

30 | mar
mar

31 | Sepuina
mar

1 | mir

2

3

4 | veia fe
| hakhate

5

6

7

8

9

10 | peab oia hucatuf lamma

11

12

13 | arlannite

27. Sest kirjutud on: Olle rõõmus sinna sügavale / ke sinna ei kannu male; Lõsta Häält ja ~~õhku~~ / ke sinna Lapse Wälto ~~et tunne~~; Sest sel / ke Mehheta on / on palju ennamb Lapsi / kui sel / kes Mees on.

28. Agga Wennad / meie olleme / kui Isak / Looresse Lapsed.

29. Agga ottego / sel Ajal se / ke Pihha polest olli sündinud / seddalkiusas / ke Waino polest (olli sündinud) // ninda ta nüüd.

30. Agga mis ütleb Kirri? Palka ümberdajad ja temma Poega wälta / sest ümberdaja Poeg ei pea mitte pärrima selle wabba Mäese Pojaga.

31. ~~Sest~~ Wennad / ep olle meie näd tepe ümberdaja, waid selle wabba Mäese Lapsed.

Se V. Wätül.

1. **S**ils seiske nüüd Wabbadusse / kummaga Kristus meid on wabrats tehud / ja ärge laste ennast mitte jälle Sulase Jlle panna.

2. Waat / minna Paulus ütlen teile / kui teie ennast lassete ümberleigata / siis ei sa teie Kristussest ühtegit ~~Kaasa~~.

3. Agga minna tunnistan taas igaga ühhe Inimesselle / ke ennast

lasset ümberleigata / et temma Kobhus on ~~kaasa~~ / Käsko piddada.

4. Teie ollete Kristussest lahti sanud / ke teie Käsku läbbi / ~~tabaste~~ õigeks sada / teie ollete Armust ärra langenud.

5. Sest meie otame Waino läbbi Ussust Oigusse Lotust.

6. Sest Kristusse JEsusse sees ei maksa ümberleikamine / egga Esnahl middakit / kuid Ust / mis Armastamine läbbi teggä on.

7. Teie jooksite küil hästi / kes on teid keelaud Löt Kuulmast?

8. Se Nou ep olle sest / ke teid kutsib.

9. Pissut Happotaignat teeb ~~Log~~ ~~ama~~ Taegnahappats.

10. Minna lotan teiſst Jſtanda sees / et teileteist Meelt. ei sa ~~õhuma~~; Agga ke teid elſitab / ~~se~~ ~~tannat~~ ~~õmma~~ ~~Kobbut~~ / olgo temma / kes eal tabhab.

11. Agga minna / Wennad / kui minna ümberleikamist weel kulutau / mispärrast siis mind weel kiusataksel Jubba siis Kristi Pahhandus ollete tühjaks sanud.

12. Oh! Et neid peaks ärrakaotadama / ke teid ~~uskutawad~~ ~~hulike~~ ~~and~~.

13. Sest teie ollete Wennad / Wabbadussels kutsitud / agga katste / et teie Wabbadusse läbbi ei anna Pihhale Mahto / waid Arin läbbi teinge teine teist.

14. Sest ~~loggona~~ Käst saab täis
ühkes Sannas/ selle ~~hõu~~: Armasta
omuta Piggimist/ kui iski ennast.

15. Agga kui teie: purrelete/ ja ~~teie~~
~~teist~~ ~~õte~~/ siis katste/ et teid teine
teist ärra ei neelsta.

Epistel näliateistkümne pühha
Päwal pärrast kolmains Jummal
Pühha.

16. Agga minna ütlen: Käige Wai-
mus/ siis ei te teie mitte Pihha Him-
mo.) ~~üle~~

17. Sest Pihha himmustab Wai-
mo wasto/ ja Waim Pihha wasto/
needsinmad ~~ommad~~ teine teise was-
to/ et teie ei/te/ mis teie tabhate.

18. Agga kui teid Waimust ~~astat-~~
se/ siis ei olle teie mitte Käsu al.

19. Agga armalikkud ~~ommad~~ Pih-
ha Teggid/ ~~Kummad~~/ on needsinna-
sed: Abbiellorikminne/ Horus/ Ro-
jus/ Kimalus.

20. Wõra Jummal. Tenistus/
Noidus/ Waen/ Riid/ ~~Wihhastele-~~
~~mine~~/ ~~Wihha~~/ ~~Sõitlamine~~/ Tap-
lused/ Walle-Öppetamised.

21. Raddedus/ Tapminne/ Pilgio-
minne/ Prassuimine ja mis ~~teist~~
~~gued~~ ~~ommad~~/ mis minna teile enne
ütlen/ ninda kui miina ka enne ollen
ütelnud/ et te nisuggust tewad/ ei pea
Jummal. Algi pärrima.

22. Agga Waimo Suggu on: Arni/

Rõdm/ Rabho/ Pittmeel/ ~~Sõbrus~~/
~~Sõbrus~~/ ~~Ust~~/ ~~Tassandus~~/ ~~Kassinus~~.

23. Nisugguste wasto ep olle Käst
mitte.

24. Agga te Kristusse pärrast on/
need on omma Pihha Nissi ponud
Himmo/ ja ~~Jhhaldamissega~~.)

Epistel wietestkümne pühha
Päwal pärrast kolmains Jummal
Pühha.

25. Kui meie Waimus ellame/ käi-
gem ka Waimus.

26. Arge olgem tühja ~~Uus~~ päle ab-
ned/ teine teist ~~wihhastama~~ ja ~~wih-~~
~~kama~~.

Se VI. Pätuf.

1. **W**ennad/ kui Jumminenne üh-
he Ekstusse sisse sattaks/
siis ~~saate teie tedda jälle~~
paigale tassast Waimoga/ te teie
waimolikkud ollete/ ja wata issten-
nese päle/ et sind ka ei kuuata.

2. Kandke teine teise Koormad/ ja
ninda/ ~~ellate teie~~ Kristusse Kästo ~~jat-~~
~~sete~~.

3. Agga kui legi mõtleb ennast mid-
dakit ollewa/ kui temma ühtegit ep
olle/ se pettab ~~teie~~ ennast.

4. Agga iggaüts/ ~~katelo~~ omma
Teggo/ ja siis on temmal ennesest
ütepänes Riitmist/ ja ei mitte teistest.

1. Sest

14

15 / kirjasto

16

17 / puutarha on
puutarha

18 / puutarha

19 / puutarha

20 / puutarha
puutarha
puutarha

21 / puutarha on

22 / puutarha on

23 / puutarha / puutarha

24 / puutarha on
puutarha

25

26 / puutarha on
puutarha

1 / puutarha on

2 / puutarha

3 / puutarha on

4 / puutarha on
puutarha

5.

6

7 / pilawa

8 / Sep

9

10 / mel / ga Ufa

11 / to

12 / unewatama

13

14

15

16 / pita / fua / wort

17

18

19 / kute / lahwa

20

21 / dele

22 / kua / fua

23 / kua / dele

24

5. Sest iggawits peab omma Koor-
ma kandma.

6. Agga sedda oppetaks Sanna-
ga / se jaggako teit Hääd selsel / se
sedda oppetab.

7. Ärge elsiige mitte / Jummal ei
anna enuast mitte / ~~maada!~~ Sest mis
Jumminenne külwab / sedda temma
ka leikab.

8. Ke omma Eihha päle külwab /
se leikab Eihha päält hukkatust; Ag-
ga ke Wainio päle külwab / se leikab
Wainiust iggawest Ello.

9. Agga ärge wäsiigem mitte ärra
Hääd teebes / sest meie peame ta om-
mal ajal leikama / kui meie järrele
ei anna.

10. Et meil näüd Äeg on / tehken
Hääd iggamehhele / agga keikennam
neile / se meie ~~muust~~ on.)

11. Waatle / ~~mitse~~ Sannaß mit-
na teile oina Kdega ollen kirjotamud.

12. Ke eal püüdwad köbada Eihha
polest / needsammud sunnivad teid /
et teid peab ümberleikatama / sevä-
rast ütspäines / et neip Kristusse Riisti-
ga et pea küsatama!

13. Sest needke lösi / ke ommad üm-
berleigatud / ei pea käsko / wald nem-
mad tahtwad / et teid peab ümber-
lekatama / et neunud teie Eihhasi
woiksid enuast kita.

14. Agga sedda ärra sündko min-
nust / et miانا peaksin kiltma / kui

agga ütspäines meie Issanda JE-
susse Kristusse. Riisti / kelle läbbi
Ma-Jlm mu' on Riisti pandud / ja
minna Ma-Jlmale.

15. Sest Kristusse Jesusse sees ei mat-
sa simberleikamine / egga Eednahl
middatait / wald uns Poom.

16. Ja ni mitro kui seinnas / ~~Wes~~
mdda käiwad / nende ülle olgo Rah-
ho ja Hallestus / ja Jummalala Isra-
eli ülle.

17. Wimate / ~~ärra~~ tehko mulle teig
teps Waetwa / sest minna kannan Je-
sanda Jesusse Kristusse Armid om-
ma Jhho külges.

18. Wennad / meie Issanda Jesus-
se Kristusse Arm olgo teie Wainoga!
Amen.

Paulusse kirjutud Roma
Linnast.

Apostli Paulusse Ramat neile Ewefelistele kirjutud.

Se I. Wätuf.

Paulus / Jesusse Kristusse A-
postel Jummalala Tahtmis-
se läbbi / pühha / ~~Rahwale~~
 / ~~nis~~ Eweso Linnas on / ja
ütsille Kristusse Jesusse sees.
1. Arm olgo teiega ja Rahho
Jummalast meie Issast ja Issandast
Jesustest Kristustest.
Kaa

Eptis

Epistel Toma Päwal.

3. Jummal ja meie Issanda Jē-
fusse Kristusse Issa olgo lidetud / te
meid on õnnistanud keisringu wai-
molikko õnnistamisega taewalikko
Andede sees Kristusse läbbi.

4. Ninda kui temma meid on ärra-
wällitšennud temma sees enne Ma-
ilma ~~Rojamist~~ / et meie piddime olle-
ma pühhad ja lastmattumad temma
ees Armastamisē sees.

5. Ja on meile enne ärramdranud
Paste-Kohhut Jēfusse Kristusse läbbi
ennese sees / omma Lahtmissē hä Mele
pärast.

6. Oanna Armo. Auo Ritussēs /
meiga temma meid on õnnistanud se
Arusa (Poja) läbbi.

7. Kelle läbbi meil on Ärralunna-
tamine / temma Wärrē läbbi / Pat-
tude Andeks-Andmine / temma Ar-
mo Rittussē järrele /

8. Mis meile rohete ollema sanud
keiges Larkussēs ja Moistussēs.

9. Ja on meile tādä andnud omma
Lahtmissē Salla-asia / omma Hä-
mele pärast / mis temma ennese on
etteootnud.

10. Et Nja Lāussēs ninda piddi
säetama / et keit Kristusse läbbi pid-
di kolkowoetama / mis Laewas ja
Ma pääl on /

11. Selle läbbi / selle läbbi melege

olleme Pärriaks sanud / te meie enne
olleme ärramdranud / selle
meile järrele / te keit omma Noug
Lahtmissē mōda roeb.

12. Et meie temma Auo Ritus / pe-
aine ollema / te meie enne Kristusse
päle olleme loomud.

13. Kelle läbbi telege ollete kuul-
nud Ede-Sanna / sedda Armo Oppē-
tust teie õnnistussēs / selle läbbi teie ka
ollete otsego Pitskiga tinnitud / se
Eootusse pühha Waimoga.

14. Ke on meie Pärändussē Pant /
(meie) Luunastamisēs / et meie teina
ommaks piddime sama / temma Auo
Ritussēs.

15. Sepärast ka minna / (kui ma
ollen kuulnud sedda listo / mis teie ju-
res on Issanda Jēfusse sees / ja sedda
Arind / mis teil on keige pühha Rah-
wa wasto.)

16. Et jätta mitte mahha teie eest
tännamast / ja sulletan teid ennese Me-
le minno Palwedes.

17. Et meie Issanda Jēfusse Kris-
tusse Jummal / se Auo Issa teile andko
Larkusse ja Selletamisē Waimo
temma Lundmissēs.

18. Ja teie Moistmissē walgustud
Silmad / et teie tunnete / meisugune
teie Rutsmissē Potus / ja meisug-
gune temma Auo Pärändussē Rittus
otseb / Pühhadē sees.

19. Ja meisugune temma üpre suur

Wäg.

3	1/2	12	1/2	Non-pindammiste 1/2; ämble, nendy kui lassa ise tahhal
4	(dopitamist 11)	13	1/2	1/2
5		14	1/2	1/2
6	1/2	15	1/2	1/2
7	1/2	16	1/2	1/2
8	1/2	17	1/2	1/2
9		18	1/2	1/2
10	1/2	19	1/2	1/2

1 pure / 40 latti

20

5 / 100 na mied

21 / de ja chelewalla

6

fs

7

22

(Aoyade

8

23 / mir / se on

mir haidetaxse

9

10 / teggudele

1 / ~~de~~ / de seer (on ~~mu~~ al kishotya
ellawar kinan)

11

2 / junele / lle / ketrel / chelemito
/ felle

12

3 / de

13

4

Waggi ~~st~~ mete wasto/ ke meie us-
sune temma | waggewa | ~~Waggenisse~~
~~Woinnisse~~ - järele /

20. Mis temma Kristusse sees on tei-
nub/ lut temma tedda on Surnust
üllesärratanud/ ja pannud isma ou-
ma parrama Käle Taewaste

21. Keige Wörst! wasta- ja ~~Woi-~~
~~nisse~~ ja Wäe ja Wallitussse ja keige
Nimme ülle/ mis nimmetakse/ mitte
ükspäines Kinnases/ waid ka tulle-
was Ilmas.

22. Ja temma on keik temma Jal-
ge alla pannud / ja on tedda pannud
Päats Roggodussse ülle keig

23. ~~Kumb~~ on teima Jhho/ (~~mo~~)
sette ~~Täius~~ / ke keik keigis täitab.

Se II. Wätul.

1. **K**a teld/ ke teie ostite surnud ~~me-~~
~~te~~ külleastmistek ja Pattul/

2. Me sees teie ennemuist-
te ollete käinud seinnase Ma-
Jma Wisi parrast/ se Wörst! Wisi/ ke
Taewa al ~~wast~~ / ~~W~~ Baimo Wisi/ ke
nüüd omma Tödd teeb sannakuul-
mattummade Päste sees/

3. Kelle säas ka meie keik enimuist
ollene käinud/ omma Pihha Him-
mudes/ ja teggime Pihha ja Wötte
Lahmist. Ja ollinte Siindmissse po-
lesti Wihha Papsed ninda lut teisedle.

4. Agga Jummal/ re rikas on Hal-

lastussse/ on meid omma sure Armas-
tamisse parrast/ mega temma meid
on armastanud/

5. Ja kui meie külleastmistek surnud
olline/ Kristusslega ellawaks teinud.
(Armust ollete teie üksaks sanud.)

6. Ja on meid ka küllesärratanud/
ja ka Taewalikkude setta säädnuud
Kristusse JEsusse sees/

7. Et temma tullewal Wäl omma
Armo üpre suurte Rikkust piddi ülles-
näitma omma. Heldussse läbbi meie
wasto/ Kristusse JEsusse läbbi/

8. Sest teie ollete Armust üksaks
sanud üssu läbbi. Ja sedda ep olle
mitte teitest/ Jummalä Ande on se.

9. Et mitte Tegguist/ et üksigi en-
nast ei peaks kiltma.

10. Sest meie olleme temma ~~W~~
Kristusse JEsusse sees/ hä/ ~~S~~äle lodud:
~~S~~ on Jummal meid enne walimis-
tanud/ et meie nende sees piddime käi-
ma.

11. Sepärrast ~~wällege~~ ~~se~~ ~~pe~~ et
teie/ ke teie enimuist Pihha polesti Pag-
ganad ollite / ja Eesnahhaks kutsutti
neist/ kedda kutsuti ümberlekkamissete/
mis Käega sünnib Pihhas.

12. Et teie sel Wäl ilma Kristusse
ollite laugel ärra Israeli Roggodus-
sest / ja wöbrad Tootusse Säduisset/
kellel Potust ep olnud / ja ollite ilma
Jummalast Ma- Jlna sees.

13. Agga nüüd ollete teie/ ke teie
enne.

ennemuisse laugel ollite / Jesusse
Kriustusse sees liggi sanud Kriustusse
Wärte läbbi.

14. Eest temma on meie-Rahho/
ke mollemad on ühheks teinud / ja on
sedda ~~Wahhe-Reda / mis wahhel-elli /~~
~~arrakistud /~~

15. ~~Eest /~~ kui temma omma Lihha'
läbbi sedda Waeno / (~~meiste-sedda~~
~~Raste-Saad-misi / mis Rowbeli olli~~
~~detud /~~) ~~arrakatis~~ ; Et temma neid
käs ennese sees ühheks ueks Innimes-
seks piddi loma ja Rahho teggema /

16. Ja mollemid Jummalaga ar-
raleppitama ühhes Ihus Riist
läbbi / sega / et temma Waeno selle
(Riisti-Bu) / ~~lähge-arratappis.~~

17. Ja temma on tulnud ja Rah-
ho Armo-Oppetust kulutanud teile / ke
teie laugel ollite / ja neile / ke liggi läh-
hidel ollid.

18. Et meie mollemad temma läbbi
wohkse liggi minna ühhes Waimus /
Issa jure.

Epistel Wilippusse ja Ja- kobi Pämal.

19. Sepärrast ~~offere /~~ teie teys Wö-
rad ja ~~mis~~ ~~Ma~~ ~~Wajaliffed /~~ waid
Pühhad Seltsi-rahwas / ja Jumma-
la Roddakontsed.

20. Apostlide ja Prohwetide Raja
päle üllestektud / kus Jesus Kriiust
issi Durga Krowi on /

21. Kelle päle ~~teie~~ Rodda kotto
on. libetud / ja lastwab pühha-Rojaks
Issanda sees.

22. Kelle päle ~~teie~~ ~~te~~ ~~üllestektakse~~
Jummalaga Honets Waimo sees.)

Se III. Päätük.

1. **S**epärrast minna Paulus
Kriustusse Jesusse ~~teie~~
~~detud~~ - tele Pagganade

teist /
2. ~~Kui~~ teie ollete kuulnud Jumma-
la Armo ~~Wahhajaggamisi /~~ mis mulle
teie jure on antud.

3. ~~Et mulle se Salla-asi Jum-~~
~~tamisi läbbi on täda antud~~ (ninda
kui minna enne. lähhidelt ollen kirje-
jotanud / ~~on~~)

4. ~~Ma~~ läbbi teie / kui teie sedda loe-
te / ~~woite moistan~~ / mis minna Jesus-
se Salla - Agast moistan.

5. Mis muil Pölowil Inimemise
Lastele ep olle täda antud / ninda kui
se nüüd on ihnotud temma pühhale
Apostlile ja Prohwetile Waimo
läbbi.

6. Et Pagganad wearwad Kapär-
riad ja ühhe-ihholiffed ja ka temma
Eootusse Ossahjad olemä Kriiust-
se sees / Armo-Oppetusse läbbi.

7. ~~Ku~~ ~~minna~~ Sullaseks minna ollen
sanud / se Jummalaga Armo Ande-
~~teie~~ / mis mulle temma ~~Wä~~ ~~Seggo~~
jare.

- 14 | jelle stia hukka deina
- 15 | jee cautor
 (he on) kääntäjä Lääniä, jorany
 onna kääntäjä
- 16 | lähti
 joutaja, herra
- 17
- 18
- 19 | jee alle
- 20 | selkittä
- 21 | jee
- 22 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 23 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 24 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 25
- 26 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 27 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 28 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 29 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause
- 30 | jee tää ikkäläise illerchä-
 tause

3. Ja olge usinad ühte Meelt vid-
dada Wainud / Rahho Siddente
lähbi.

4. Üks Jhho / ja üks Wain / ninda
kui teie ka olete kutsutud / teie Kuts-
misse / ühhes Potusses.

5. Üks Jssand / üks Us / üks Krist-
milane.

6. Üks Jummal ja teigede Jssa / ke
on teige Ülle / ja teige lähbi / ja teie
teigede sees.)

7. Agga meile iggaühhele on Ara-
antud / Kristusse Ande Wõedo
järele.

8. Sepärrast ütleb temma: Tem-
ma on kõrgesse üllesläinud / ja on
Wangitsenist wangi wotnud / ja on
Jnnimesele Andid andnud.

9. Agga et temma üllesläinud / mis
se mu on / kui se / et temma enne on al-
läläinud / teige allamiste Ma. ~~Wõedo~~

10. Ke alla on läinud / se on Jumma /
keülles on läinud teige Laewaülle / et
temma teie piddi täitma.

11. Ja temma on släänud monni-
gad Apostiliks / ja monnigad Proh-
weriks / ja monnigad Armo-Oppetus-
se Kulutajaks / ja monnigad Karja-
seks ja Oppetajaks.

12. Et Wühhad piddid Andeni Lõ-
le factama / me lähbi Kristusse Jh-
ho peab üllesehitama.

13. Senniko meie teie ~~ühhe~~ ~~Wõedo~~
sane / ja Jummal Pea ~~Wõedo~~ ~~Andeni~~

tele / täieks Wehheks / Kristusse ~~Wõedo~~ ~~Andeni~~
~~Rahho~~ ~~Wõedo~~.

14. Et meie ennamb ep olle Papsed /
ja et lasse ennast kigotada / ja kalsiwi-
di äätsotada teigest Oppetusse Tulest /
Jnnimesse / Kawibalusse ja Petmis-
se lähbi / meiga nemmad püarwad
(meid) petta.

15. Noudsent Lõd Armastamisse-
ga / ja lastwagem teigis temma sisse /
ke Pää on / (se on) Kristus.

16. Kellest teie se Jhho on kokkõide-
tud ja kokkopandud teige Piskniste läh-
bi / et teine teie ~~antud~~ / igga ~~üks~~
omna ~~Wõedo~~ ~~järele~~ / omna
Wõedo ~~järele~~ / ja teeb / et Jhho kas-
wab / enneset Parrandamisseks Ar-
mastamisse lähbi.

17. Sepärrast ütlen minna sedda /
ja tuulstan Jssanda sees / et teie enamb
ninda ei pea Eäima / kui muud Paga-
ganad Eäinud omna tühja Meles.

18. Ke Meles pimmedaks sanud /
ja ~~omnad~~ kaugei / Jummalala El-
lust / se Jummalusse / lähbi / mis
nende sees on / nende Säddame Kans-
gusse pärrast.

19. Ke pärrast sedda / kui nemmad
korwaks läinud / ennast ~~omnad~~ ar-
raandnud teie süggu Rojust ahueste
teha.

20. Agga teie ep olle Kristust mit-
te sedda ~~Wõedo~~ oppenud.

21. Kui teie ~~omnad~~ tedda olete
kuul-

T

3

4. / polept

5

6

7

8

9 / laigade jõe

10

11

12 / Põhja Rannamäe
Ahti Ahti, Ahti Ahti
Elitama Ahti

13 / Põhja Ahti u. Ahti Ahti
Ahti Ahti

14 / m. jama
Ahti Ahti jama.

14

15 / jama

15

16

16 / jama
Ahti Ahti jama
Ahti Ahti

17

18

18 / jama / jama

19

19 / jama / jama
Ahti Ahti

20

20 / jama

21

10/11 | töölle on 30

22 | tulla viikubasi peltuse 31

23 (Amp) 32

24 | 1

25 | 1

26 | 1

27 | 2

28 | ääry | jäggada 3 | dgo minetamata

29 | 4 | Amp | imie

5

kuulnud/ ja teia sees ollete õppetud/
ninda/ kui Jēsusse sees ~~istatamine~~ ^{te-}
~~kon.~~

Epistel ühheksateistkümmel päh-
ha Päwal pärrast kolmaso Jumma-
la Pühha.

22. Et teie ennese päält peate är-
raheitma endise Eüo polest sedda
twanna Innimeist/ te ennast är-
~~rahit-~~ ^{sub-petua} hminude läbbi.

23. Agga et teie peate uks sama
omina Mele Wainus/ ...

24. Ja ennesepäle wotima sedda
uut Innimeist/ ke Jummalala sarna-
seks on lodud tēssijē Digusse ja Püh-
hitusse sees.

25. Sepärrast jätke mahha Wal-
let/ ja rägige Tōt/ igga üks omina
Piggimellega/ sepärrast et mele teine
teie ~~elulikkude~~ olleme.

26. Kui teie wihsasē ~~elate~~ / siis
ärge tehke ~~hunnatagi~~ Patto/ ärge
andke Päwa loja minna teie Wih-
ha ülle.

27. Ja ärge andke Maad Kurratille.

28. Ke warrastanud on/ wä-
rastago teys/ waid tehko enneminne
Lōdd/ ja saatto Rättega/ ~~midde~~ ^{midde}
Hääd/ et temmal/ olgo sellekanda/
kel tarwis on.)

29. Ärge laste ühtegi nurjato San-
na oming Suust wäljaminna/ kuid
se/ mis hä on Parrandamisseks/ kui
tarwis on/ et se Armo onnab neile/
ke sedda kuulwad.

30. Ja ärge kurwastage Jumma-
la Pühha Waino/ kellega teie kui
Pittsõliga ollete kinnitud Arkalun-
nastamisse Päwan.

31. Keit Wihhastus/ ja kurri Meel
ja Wihha/ ja Kärrin/ ja Teotamine
olgo laugel teist ärra kelge Kurjus-
sega.

32. Agga olge teine teise wasto hal-
ledad/ ja andke teine teisele andeks/
ninda kui la Jummal Kristusse ~~te-~~ ^{te-}
~~te~~ teie on andeks andnud.

Se V. Päätul.

Epistel kolmandal pähha Pä-
wal Paasius.

1. **S**iis olge nüüd Jummalala
Järreleläijad/ kui armad
Lapsed.

2. Ja käige Armastamisse sees/ nin-
da kui la Kristus meid on armastanud/
ja on isseennast meie eest ärra andnud
Andeks ja Ohwrits Jummalale mag
gusa Häiluks.

3. Agga Horajast ja keit Roja-
tust ehl Ahnust ~~herra minnata~~ ^{herra minnata} teie
sääs/ ninda kui Pühhade Kõhhus on.

4. Agga ~~harratummast~~ / egga ja
Jõlle-kõnne ehl Maljabeitmist/ mis
ei sünni/ waid enneminne Lämmimist.

5. Sest sedda teate teie/ et ühhegi
Horapidajal/ eiga Rojast/ eiga Ah-
nel/ ke wõra Jummalast ~~teie~~ / ep

olle

olle Pärimist Kristusse ja Jumma-
lal Rigis.

6. Üksige ärge petto teid tähja Sau-
nadega / sest nende pärrast tulleb Jum-
mala Wihha sannakuulmatunnus
te Käste päle

7. Sepärrast ärge olge mitte nen-
de ~~omast~~ ^{de} ~~omast~~ ^{de}

8. Sest teie oollite enimist Pimme-
dus / agga nüüd (ollite teie) Wal-
gus Issanda sees ; Süs ellage kui
Walgusse Käpied.

9. Sest Waimo Suggu on kei-
fuggune Hetwus ja Oigus ja Tödde.)

10. Ja katste / mis Issanda Mele
pärrast on / ^{kei} ^{te}

11. Ja ärge olge ~~omast~~ ^{de} Pimme-
dusse fuggamatta Leggude / waid
nomige neid enneminne.

12. Sest mis neilt sallaja sümbi-
on ka Häbbi ütelda.

13. Agga se ilmub teie / ^{kei} ^{te} ^{se} ^{da}
Walgussest nomitakse ; Sest teie mis
ilmub / se on Walgus.

14. Sepärrast ütleb temma : Kr-
ka ütles / te ja maggad / ja touse ül-
les Surruust / siis walgustab sind
Kristus.

Epistel lahhetümmel pühha Pä-
wal pärrast kolmains Jummalala
Pühha.

15. Sepärrast katste / ^{kei} ^{te} ^{te} ^{te} ^{te}
teie tar.

gaste Käite ; Ei mitte kui ruumalad /
waid kui targad.

16. Wange Mega kallits* / sest Neg
on kurri.

* Kreeka Keel : Ollite Mega / se on : Widda-
ge Mega Melebi ; ja ärge lasse Mega tähjas-
te möda minna.

17. Sepärrast ärge olge ruumala-
lad / waid ^{meist} ^{meist} ^{meist} ^{meist} ^{meist} / mis
Issanda Lahtimine on.

18. Ja ärge joge enimist täis Wina /
tunnust teie Ello tulleb / waid sa-
ge täis Waimo.

19. Ja rägige testestest Pauls / ja
Kitusse ^{teie} ^{teie} / ja waimolikke Pau-
lus / laulge ja liitke Issandat omma
Süddames.

20. Ja tännage itka teie test / meie
Issanda Jesusse Kristusse Nimmels
Jummalat ja Ista.

21. Ja¹ kuulge teine teise Sanna
Jummalala-Kartusse ^{teie} ^{teie}.)

22. Naesed / kuulge omma Meeste
Sanna / kui Issanda (Sanna.)

23. Sest Mees on Naese Pä / nin-
da kui ka Kristus on Koggodusse Pä /
ja temma on omma Iho Dnisteg-
gia.

24. Agga ninda kui Koggodus Kris-
tusse Melewalla al on / ninda ka Naes-
sed omma Meeste (Melewalla al) lei-
ge Asja sees.

25. Mehhed / armastage omma
Naesi ninda kui Kristus on armas-
ta-

6	Kuninga-	16
7		
8		17 / öjyige ruofama
9 / Header		18 / mid ino sumeto
10		19 / udeya / lugyudeya / olga.
11 / ga		20
12		21
13 / filmudat		22
14		23
		24
15		25

26 / fema.

27 / egga

28

29 / Lilla ka

30

31 / ~~vea~~ vea þetta er Lilla.

32 / þinnane

33 / þetta er Lilla þetta er Lilla

34 / gita

2

3

4 / Lilla

5 / Lilla þetta

6 / þetta er Lilla

7

8 / þetta er Lilla þetta er Lilla

9

10

tanud Koggodust / ja on isä enuast
temma eest ärraandrud.

26. Et temma tedda piddi pühhit-
fema / ja on tedda puhtaks pesnud We-
Bessemisse läbbi Sanna sees.

27. Et temma seddasamma (Kog-
godust) ennesele isä piddi säädma au-
faks / kel ep olleks ühtegit Wigga egga
Kortso / ~~et~~ muud seddasarnast / waid
et temma piddi ollema pühha ja
laimatta.

28. Ninda peawad ka Mehhed om-
mad Naesed armastama / kui omma
ennesele Jhuhhd. Ke omma Naest ar-
mastab / se armastab isäennast.

29. Sest ühki ep olle õnna ennesele
Jhho wihtanud / waid temma toitas
ja hotab sedda / ninda kui / Issand
sedda Koggodust.

30. Sest meele ollema temma Jhho
Plikmed / temma Lihhast ja temma
Lulst.

31. Sepärrast jättab Mees omma
Issa ja Emma mahha / ja jääb om-
ma Naese jure / ja ~~saad ned mol-~~
~~lemad ühhele Lihhate.~~

32. Se Salla Ässi on suur / agga
minä rägin Kristussest ja Koggodussest.

33. Sepärrast ka teie ~~has~~ iggamees
ennesele lohhal armastago omma
Naest / ninda kui isä enuast. Agga
Naene / ~~karita Meest.~~

Se VI. Pätul.

1. Papsed kuulge / Wanamade San-
na Issanda sees / sest se on õige.

2. Kuuska omma Issa ja Emma
(~~kuus~~ on esimeene Käst / het-Loos-
tus on.)

3. Et sinno Kässi woiks hästi kälta ja
~~kuus~~ ~~kuus~~ olla Ma pääl.

4. Ja teie / ~~Wanamad~~ / ärge lih-
hutage omata Papsi Wihtase / waid
lastwatage neid Kariistamisses ja
Issanda Maenitsemisses.

5. Teie Sullased kuulge (omma)
Lihhate Issandat / Sanna / Kart-
misse ja Wärritsemisega omma Süd-
dame Waggadusses / ninda kui Kris-
tusse (Sanna.)

6. Ei mitte (~~ehel~~) Silma-
kirjaks / tenides / kui Jumimeste Me-
lepärrast / waid kui Kristusse Sullas-
ed / ke Jummalä Tahemist Südda-
mest tewad.

7. Ke hääl Meel Issandat teniwad /
ja mitte Inimesi.

8. Ja täädle / mis hääd legi saab
tehnud / sedda / tahhab Jummal Is-
sand tassuda / olgo Sullane ehk
Wabba.

9. Ja teie Issanda / tehke ka sed-
dasamma nende wasto / ja jätke Ah-
wardamist mahha / ja täädle / et ka teil
ennesel Issand Tacwas on / ja tem-
ma jures ei peeta Luggu Surussest.
Epistel esimesel pühha Pä-
wal kolmas ümmend pärrast kolm.

aino Jummalä Pühha.
10. ~~Pärrast~~ / mo Wemad / sage twäg-
Bbb gr

gewalts Iffanda ~~W~~bi/ ja temma lan-
ge Wde ~~W~~bi/ ~~cer~~

11. Wotke ennest päle keit Jummalala
Södda rittod et teie woitte seissa Kur-
rati karwala Püüdust/ ~~W~~raffo.

12. Gest et meil ep oile ~~W~~raffo
Wärre ja Eihha wasto/ kuid sime
Waldadeja ~~W~~raffo wasto/ seime
Ma. Ilma Pimmedusse ~~W~~raffo
wasto/ nende turja ~~W~~raffo wasto
Laewa ~~W~~raffo.

13. Sepärrast wotke keit Jumma-
la Södda rittod et teie woitte wasto
piddada/ turjal Päwal/ ja seisma
säte/ kui teie keit säte ärratallitanud.

14. Sepärrast seiste/ ja teie Nludid
olgo Töega kui Wöga imberpandud
ja olgo Dögusse Raud. Rielega ehitud.

15. Ja teie Jallad olgo kinnipan-
dud ja walnid Rahho kulutama.

16. Keigeenamist wotke Ussu. Kil-
pi/ meiga teie woitte ärrakustutada
keit selle Tiggeda tullied Noleid.

17. Ja woitte Dnistusse Raud. Räh-
barat/ ja Waimo Modla/ ~~W~~raffo
Jummalala Sanna.)

18. Ja palluge iggal Afal Patwe
ja Pallamissega Walmus/ ja seime
ma pärrast walwoge keige ~~W~~raffo
nisse ja Palwega keige Pühbade eest.

19. Ja miho eest/ et se Sanna woits
müsse ante ~~W~~raffo julge Su ~~W~~raffo
nissega/ Armo Dppetusse Salla. ~~W~~raffo
ja kulutada.

20. Me pärrast minna kui äle

Räst omata Nuumetit teen Wbbelas/
et minna seime sees julgeste pean rü-
giina/ ninda kui minne Kobbus on
rügida.

21. Ägga et teie ka södda tääsite/ kui-
da minna Rääsi läib/ siis peab teie
Eigilus keit tää ~~W~~raffo / se armad
Wend/ ja ustaro Sullane Iffanda sees.

22. Södda minna sepärrast teie ju-
re ollen lätkitanud/ et teie tää ~~W~~raffo/
kui da meiega Puggu on/ ja et kuu-
ma teie Süddamed rdinustaga.

23. Rahho olgo Wennadille/ ja
Armastamine ustaro/ Jummalast
Iffast/ ja Iffandast ~~W~~raffo Krist-
tussest.

24. Arin olgo keigeega/ ke meie Is-
sandat ~~W~~raffo Kristust kimbaste ar-
mastawad/ Amen.

Erwähltestes Kiriotud Roma Lin-
nast Eigilusteg.

Apostli Paulusse Ramat
neile Wilippiteste Kir-
iotud.

Et I. Pätit.

Paulus ja Timoteus ~~W~~raffo
se Kristusse Sullased/ kei-
gile Pühbadele Kristusse
~~W~~raffo sees Wilippi Lin-
nast/ keile Piiskopidele ja
Jummalala Sullastele.

1. Arin

11. /ste

21 /mir-ma-see
/kein kada arnu

12 /walle
/Wurstide ja Wägenwalle 22
/Wallstette
/alle Wainglinsu Kruuse
/hinne waja se

/24-

13 /pauwa

23

14

24

15 /Lwejude Sakunde
/läbbi.

16 /Lomma Sakunde

17

18 /Wostopidemite

1

19 /aufe /Lahrikege
/julgerte wylubada

/25-

20

2

10 / ollele
/leifi ei

11

3

12

4 / Pövel teen

13 / keigo

5 / Ot / ollele oofa fann

14 / uofe

6 / julge

15

7 / pedra leif

16 / lito pärraf ei
/uofe

8 / pidanetivoo Hallasturkega

17 / arbaniole
/jin olien

9 / weel emunija

18 / kulubangi

18. Ja sef ollen minna römus/ ja tah-
han römus olla.

19. Sest minna tean/ et se minnu-
le Onniustuseks peab siggima / teie
Päivä ja Nälisse Kristusse Waimo
Abbi läbbi/

20. Minno kindla Ootustuse ja Poot-
misse järrel/ et minnukühhegi Usias
ri pea Häbbi sama/ waid et Kristus
teige Julgussoga/ kui ikka/ minda nüüd-
le peab tegelema sidetama minno Th-
hus/ olgo se Ello ehl Surma läbbi.

21. Sest Kristus on mul Etan-
ne/ ja Surrentano on mul Kasso.

22. Agga kui minna Pihhas pean
ellama/ se tulleb minno Lõ Kassaks/
ning mis minna pean wallitsema/ ei
tra minna mitte.

23. Sest mollenist polest abbas-
tasse mind; Sest minna iggatsen ar-
rapädstetud sada/ ja Kristussoga ol-
la/ sest se on paljo parreimb.

24. Agga Pihha sisse jada/ on en-
nambar tarwis teie pärrast.

25. Ja se päle lotan minna ja tean/
et minna jään/ ja pean teie teigide ju-
re jäma teie Kassus/ ja teie Ussu Rõ-
muse.

26. Et teie Kistimanne minnust woiks
rohke olla/ Nälisse Kristusse sees/ min-
no Jänetullemissel läbbi teie juur.

27. Agga eilage onaste Kristusse
Armo- Dppetusse järrel/ et minna/
olgo et ma tullea ja teid nään/ ehl

teie jurest ärra ollen/ teie se kulete/ et
teie ollete ühhes Waimus/ ja ühhes
Singes/ ja ühtlase woitlete Armo-
Dppetusse Ussu ~~teie~~.

28. Ja se on minna mingi sees Was-
topannist teie. Se on neil Hukka-
minnemisse/ agga teil Danijusse. Täht/
ning se Jummalast.

29. Sest teile on se Armust annetud
Kristusse pärrast/ mitte ükspäines
temma sisse usku/ ~~teie~~ ka temma
pärrast kannatada.

30. Ja se on minna Woikemlane on
go-ka teie/ mis teie minnus ollete
nänuud/ ja nüüd minnust kulete.

Se II. Pätil.

1. ui nüüd mingisuggune Mae-
nitseminne Kristusisse/ kui
mingisuggune Armasta-
misse Rõdm/ kui mingisuggune Wai-
mo Ossa-sannine/ kui mingisuggune
jüddamelik Armastamine ja Hälas-
tus (teil on;)

2. Siis täitle se minno Rõ-
mo/ et teie ühheurelelised ollete ühhe-
sugguse Armastamisse jüddades/ üh-
hest Hingest ja ühhes Woitess.

3. Urge tehke mid dakit/ Rõ ehl tüh-
ja Auo läbbi/ kuid arwage teine teist
Allandusse läbbi üllemaks kui teie-
nast.

4. Ühti ärra waatko se päle/ mis
tem-

- 23 | et ma jaan teada
| ni pea kui ma jaan näinud | küll
- 24 | | jayga
- 25 | need | 2 | korra ke
| | 1to peale | korra ke
- 26 | vägga | juur | 4 | et kogu vool alla peale
| | | | | lota
- 27 | | kurdur kurdur | 5 | | rahu | suguft
- 28 | | kurdur | 6 | | Dine vilhaya kinfing mita
| | | | | tein kinyonuf ja allinail
| | | | | mita kiyure, rolet, nur kistur
- 29 | | | 7
- 30 | | eelle | kolimad | 8 | | Jaga toe te
| | | | | | kelle
- (kui keie ei jendimad, leten
keie jolmel muid iakti
kenda)

9. | ei ole jotta
| miin käsifelt kulleb

10 | Et mita
| et mita teia katatamirtef
| osta jaan, et

11 |
| 17
| 18 | kooda

12 | miin beer

19 | Ue au on nende nähti feir

13 | feir uer feir
| pit
| ugga

20

14 |
| viidhel wido of. uer. 9, 24
| pamp

21

15 | Tolgo meil niipugune kail
| miin. kene kail on sa teia ilmutas!

16 |
| 2

Pühmeels/ et minna Kristust woif-
sin Rastuks saa /

9. Ja mind temma Reestleisaste/
~~mitte otsego ollets mul~~ Dignus
waid mis Uisa Ihsd' Kristusse
selle tulles/ se Dignus ~~minna~~ Jummalast
tulles Uisa ~~habe~~

10. Sedda tunde/ ja temma illes-
tousmisse Wägar/ ja temma Kan-
natusmisse ~~Offatimist~~ / ~~kanut~~ minna
temma Surma sarnafets saan.

11. Käs minna kängepidi Surma-
de illesitousmisse pole woifsin saa.

12. Mitte otsego ollets ma sedda
jubba Rätte sanud/ ehk et minna peat-
sin täigst ollema: Waid minna nou-
an sedda takka/ ~~kas~~ ma woif ~~sedda~~
Rätte sada/ ~~ma wärrast~~ minna ka ol-
len Kristussest Iesussest Rätte sadud.

13. Wennad/ minna ei arwa en-
nast isji weel mitte/ ~~sedda ollema~~ Rät-
te sanud. Agga ihhe Uisa (ätlen
minna) minna unustian/ ärra/ mis
tagga on/ ja/ sirrotan ennast se pole/
mis ees on.

14. Minna kiusanette säetud Mär-
gi pole/ se ütlerweltsie Jummala Ruts-
amisse ~~kuo~~ ~~Walg~~ pole Kristusse Ie-
susse sees.

15. Mitto näüd meie täie ~~sedda~~ on/
~~mötlogem~~ ninda/ ja kui teie ninda-
lle teie ~~mötlete~~ / ~~his~~ annab teile
Jummal ka ~~sedda~~ sada.

16. Ommeiti peame meie (ses) /

Kuhbo meie olleme sanud/ ~~ihhe~~ ~~Rööb~~
mööda läina/ ja ühhomelellised olle-
ma.

Epistel Kolmandal pühha Pä-
wal kolmandummend' pärrast kolme-
aino Jummalal Pühha.

17. ~~Känge~~ ~~minno~~ järrest/ Wennad/
ja waatte nende päle/ ke minna käi-
wad/ kui meie teile Märjiks olleme.

18. Sest mitto läwad/ ~~kolle~~ min-
na teile sagedaste ollen ütelnud/ ag-
ga näüd ütlen minna nuttes/ ~~neid~~
Kristusse Kristi Waenlasted kollema).

19. Kenne Ots on ~~Sullatus~~ / selle
Röht Jummal on/ ja ~~te~~ ~~omna~~ ~~Säb~~
~~h~~ ~~aitwad~~ / tel mapdales ~~Möted~~
~~omnad~~ - ~~kuel~~ on.

20. Agga meie Ellamitane on Tæ-
was/ kusi meie ka otame ~~Sunnisteg~~
giat Issandat Iesust Kristust.

21. Ke meie alwa Ihsd' tahhab
muta/ et se temma ärrafelleth Ihsd'
sarnafets peab sama/ se Wäe järrele/
meiga temma teie Asjad woib enne
se alla heita.)

Et IV. Wätuf.

1. pärrast minno armsad ja
Säbdame Wennad/ ~~min~~
no Rööm ja minno Kroon/
seiske ninda Issandas/ minno Armad.
2. Minna maenitsen Ewodiae/ ja
mas

maenitfen Sintitet / et nemmad üh-
hemeleliffed peawad ollema Jffandas.

3. Ja minna pallun ka find minno
Seltfimeeff / aita neid / te üht
latie minnoga Armo-Opvetuffes
woltlenud / Klementi ja minno
teifie Abimeeffega / kelle Nimmed
ommad Ello Ramatus.

Epistel neljandal Kriftusse Tul-
lemisse Pühha Päwat.

4. Olge itka rõõmsad Jffandas. Ta
lillen minna : olge rõõmsad.

5. Teie Tassadus fago tutwaks
keigele Innimeffele : Jffand on liggi.

6. Arge murreffega ühtegit :
laste keigis onuma Pallumiffes Bal-
we ja Ohtamiffes läbbi Tännoga
malale tädä saa.

7. Ja Jummalala Rahho /
lemb on / kui teie Moisius /
teie Süddamed ja
tuffe Jffuffe sees.)

8. Wimala Wenad / mis tõefine on /
mis aus / mis õige / mis kasin / mis
armas / mis häst kuulda / kui üks hä
Kontbe on / ja kui üks Kitus on / se
päle mõttelge.

9. Mis teie ka minnast ollete õppe-
nud ja sanud ja kuulnud ja näh-
nud / sedda tehke : Siis on
malatelega.

10. Agga minna ollen wägga rõ-
mustud Jffandas / et teie jälle ollete

wapraks sanud minno eest Hoost
piddama / me pärrasti teie ka (enne)
ollete Hoost kannud / agga Neg on
teid keelnud.

11. Minne ütles minna sedda sepär-
rast / et minne ollema
Sest minna ollen õppenud / kel-
le jures minna ollen / teie häde wõdama.

12. Minna moissan tehwa ja rik-
kas olla / minna ollen keigipiddi ja
keigis Xpius õppenud / pma ja Mäl-
ga kannatama / wõhffeste ja waprast
ellama.

13. Keie arrendan minna Kriftusse
läbbi / te mind wäggewaks teeb.

14. Siiski ollete teie hästi teh-
nud / et teie minno Willetjust ollete aituud
kandma.

15. Agga teie Wilipiffes /
et Armo-Opvetuffe Algniffest / kui min-
na Maalt wõia läksin /
üksigi Koggodus ep olle minnoga jag-
ganud Wäljaandimiffes ja Wastowot-
miffes Arho järrele / kui teie ükspäines.

16. Sest ka Tefalonika Linna lät-
titaksite teie minno /
teie korra.

17. Mitte õffega praegu minna An-
da püüdä / waid minna püan sed-
da /
teie Arwopidda-
miffes Häde.)

18. Sest minna ollen teie sanud / ja
mul on /
minna Epawradituffest sain wasto-
wote

3

11 / waeftste päimft:
Veyn, mis muulor, rakkul
 allena

12

1et muul vilor u. puidor

4

13

5

14

6 / kaid

7 / kindlante / kale kaid

15 / rohuor
 /mulle

8

16 / tarviduor

9

17 / ^{kuus} / muu rohuor

10

18 / rohuoste

11/10 / arning shwer

19 / kail / faidab
/ du feir

3

20

4

21

5

22

6 / ja katub lilla

23

7

1 rahvale

1 uole rahvale

8

9 / heggema

2 / kiale

võtnud/ sedda/ mis teist lakkitati/ kui
maguist Hais/ ja armu-ohri/
mis Jummalale Mele pärrast (on.)

19. Agganinao Jummalast ~~saab~~ ~~taid~~
ma/ teie teie Tervoduse omia, Ril-
kuste järrele / ~~Jummaliga~~ Kristusse
Jesusse ~~lühid.~~ ~~26.~~

20. Aga Jummalale / ja meie
Issale olad Nu iggawest iggawessels
Ajaks. Amen.

21. Terretage keit Pühhad Kristus-
se sees. Teile lakkitawad Terwit need
Wenad/ ke minno sures ~~Wenad.~~

22. Keit Pühhad lakkitawad teile
Terwit/ agga keigenamist need/
ke Keisti Rohast ~~omnad.~~

23. Meie Issanda Jesusse Kristusse
Arm olgo teie keigidega! Amen.

Willippilistele/ kirjutud/ Roma
Linnast Epawroditusega.

Apostli Paulusse Ramat Kolossiliste kirjutud.

Se I. Wätul.

1. **W**alus/ Jesusse Kris-
tusse Apostel Jummalale
Tahminisse läbbi/ ja Wend
Timoteus.

2. Meile Pühhadele Kolossiliste Linnas/
ja usklike Wenadadele Kristusse sees.
Arm olgo teile ja Nabhho Jummalast

meie Issast ja Issandast Jesussest
Kristussest.

3. Meie tänname Jummalat ja
meie Issanda Jesusse Kristusse Issa/
ja peame iggal ajal Palwet teie eest.

4. Kui-meie olleme teie Usko Je-
susse Kristusse sisse kuulnud/ ja teie Ar-
mo keigide Pühhadest wasto/

5. Se Totusse pärrast / mis teile
Laewas on tallelepandud/ mis teie
enne ollete kuulnud Armo-Öppetusse
Tõe Sanna sees.

6. Kui teie jure on tulnud/ kui ka
keige Ma-Ilmas ~~lühid.~~ / ja on tallelepandud/
otsego teiege saas sest Päwast ~~lühid.~~ /
kui teie ~~lühid.~~ ollete kuulnud ja tunda-
nud Jummalale Armo Tõdes.

7. Ninda kui teie ka ollete õppenud
Epawrast meie armast Kasullasest/ ke
üks tru Kristusse Sullane on teie
eest.

8. Ke meie ka on tãda andnud teie
Armastamist Waimo sees.

Epistel neljandal Pühha Päwal
kolmas kümme pärrast kolmas-aino
Jummalale Pühha.

9. Sepärrast ka ~~meie~~ / sest Päwast/
kui meie ~~lühid.~~ olleme kuulnud/ ei jät-
ta meie mitte mahha teie eest Palwet/
~~lühid.~~ / ja ~~lühid.~~ / et teid pe-
ab tãdetama teie Tahminisse Lunde-
missiga / keiges Tarkusses ja Waimo-
likko Moistmisses.

10. Et teie minda woifsite ellada/ kui
Eobhus on/ keige Dielehaäts Issanda-
le/ ja Sagga landa keige hä Eo fees/ ja
kasidada Jummalä Luudmisse fees.

11. Ja keige Wäega wäggewats ja
da temma Quo Wää järrele/ kei-
ges Kannatuffes ja Pittka meles Dö-
moga.

12. Sedda Issa tännada/ ke meid
kõlbawaks on teinud Pihhad. Pär-
randusse Offate Walgusse fees.

13. Ke meid on ärrapäästnud Pim-
medusse Woimussel/ ja on meid wo-
tanud omma armsa Poja Rigi.

14. Kelle fees meil on Lunnastamisse
temma Wärra läbbi/ Pottude An-
dets Andutane.)

15. Ke on selle näggematta Jum-
mala Kuisjo/ ke enne keit Roma on sün-
dinud.

16. Sest temma läbbi on keit lo-
dud/ mis Taewas/ ja Ma pääl on/
mis nähtaw ja näggematta on/ elgo
Wärra wallad/ et Wäed/ keit on
temma läbbi ja temmale lodud.

17. Ja temma on enne keit/ ja keit
s. isab/ temma fees.

18. Ja temma on Itho/ (se on)
Koggodusse Pää/ ke on se Algminne
ja Esimeene sündinud neist järnuis/ et
tema keigis Esimeene peab ollema.

19. Sest se on (Issa) Tabruinne-
olnud/ et keit (Jummalä) Täius tem-
ma fees pidbi ellama.

20. Ja temma läbbi keit ärrasep-
pitama temma ennesele/ olgo se/ Ma
pääl eht Taewas/ kui ta Rahho ollt
teinud omma Ristil Wärra läbbi/
~~ke ennese~~ läbbi.

21. Ja temma on teid/ ke teie enne-
miste Wörad ja Wäculased ollite
Moissusse läbbi kurja E fees/

22. ~~Minde ärrasepitanud omma~~
Eihha Ithos. Senna läbbi/ et tem-
ma teid kui Pihhad ja ilmalastum-
mad ja ilmalastummad ennese ette
~~tehtis sada.~~

23. Agga kui teie jäte Ussu ~~siis~~ poh-
jandud ja kindlad/ ja et lasse ennas
ärrapöördä sest Armo-Dyppetusse Lo-
tussel/ mis teie ollite kuulnud/ ~~tema~~
on kulunud keige Lomale/ mis Tae-
wa al on/ temma Sullasets minna
Paulus ollen sanud.

24. Näüd ollen minna rõmus mit-
ne Kannatamisse fees teie pärrast/ ja
täitan/ mis Kristusse Willetussel wa-
ja on/ minna Eihhas/ temma Itho
ees/ ~~tema~~ on se Koggodus.

25. Kelle Sullasets minna ollen
sanud Jummalä Säädmisse järrele/
~~tema~~ minnuse on antud teie Hääts/
Jummalä Sanna löets/ teha.

26. Sedda Salla asja/ mis Ma-
Ilma Algmissel ni mitne/ ~~pidme~~
ollt sallajapertud/ agga näüd on ar-
walikkus tehtud temma Pihhadele.

27. Kennele Jummal on tähend
täda

10 / Wilja

20 / mir
/ fear on
/ the ma

11 / ygg mela

21 / uotes
/ yggadi fear, nudd ca ammalichand
/ ~~on~~ - Dina Dhuur-purina latti.

12 / ei meil jideli orfa ollema
pubhade parranduraf

22 / Et
/ jinnalozigata / ma
as / piddi / i / chafama

13 / jastnu

mir / jelle

14 / fear

23 / jure / t
/ fe

15

24 / mir
/ ~~hegg~~
/ jab me piddin / heggema

16 / ta fear

(che-jarsed as... wain pl. s. w. (st)
oigo uiait / jure, oigo uiait / oigo
oigo

25 / fear on

17 / atarid
/ kbar

26 / rahool
/ ol mud

18

27

19 / fear dace

1/nir dikkur

28/jeijata da

29/waillen
/nir

6

7/limita
/ufo

8/mai d'hoell anu ei wi l'pita

9/Allemise

10/detud

11/rijide
/wiggede

12/luna 3 wazya

13

3/induried

4

5

täda anda / mis seinnast Galla. as-
ja Auo Rikkus piddi ollema Pagganade
sääs / ~~te~~ on Kristus teie sees / se
Auo Lotus.

28. Redda meie kolutame / maenet-
sed igga Inimest / ja õppetabes ig-
ga Inimest keige Tarkusse sees / et
meie igga Inimest moine täieks
fata Kristusse Jesusse sees.

29. Mõbarrast minna ka Eõõd-
teen / ja Süddamest kinnast sellesani-
ma Wäe järrele / ~~te~~ minno sees üpris
wägger on.

Et II. Pätul.

1. **S**est minna tahhan / et teile
peab täda ollema / missug-
une Woitleminne min-
nus on teie ja nende pärrast / te Lao-
dizea Kiinas ~~õnnust~~ / ja keigide pär-
rast / te minno Pallet Pihhas ep olle
nähdud.

2. Et nende Süddamed saaksid rõ-
musiud ja kolkolidetud Armasamis-
ses ja keige tõsise Moistniste Rikkus-
seks / Jummal ja Issa ja Kristusse
Galla. asja tunda.

3. Kelle sees teie Tarkusse ja Tund-
miste Warran arraveetud.

4. Igga minna ütlen sedda / et üt-
siqi teid ei petto kawwala Abanle-
missega.

5. Sest eht minna Jhho pelest teie

jurest ärra ollen / siis ollen minna om-
meti Waimus teie jures / ollen rõmus
ja nään teie Wisi ja teie kindla Usko
Kristusse sisse.

6. Otiogo teie nüüd Kristust Jesust
sedda Issandat ollete wastawotnud /
ninda käige temma sees.

7. Ja olge juretud ja üllesehitud
temma sees / ja olge ~~kindlad~~ / Uskus /
ninda kui teid on õppetud / ja olge sel-
lesees rohted Eännamissega.

8. Katske / et ütsiqi teid ei risu Ilma-
likko Tarkusse ja tühja Petniste läbbi /
Inimeste Süddmiste ja Ma. Ilma
Kõnne järrele / ja mitte Kristusse järre-
le.

9. Sest temma sees ellab teie Jum-
malad ~~teie~~ / Täius ihhosiikul.

10. Ja teie ollete täieks ~~õnnust~~ temma
sees / te on keige Wõrhi- ~~malade~~ ja
Wõrde Pää.

11. Kelle sees teie ka ollete ümber-
leikatud ümberleikamissega / mis Käe-
ta sünnib / pattuse Jhho Mahhahet-
misse läbbi ~~teie~~ / Kristusse ümber-
leikamisse ~~läbbi~~.

12. Ke teie temmaga Riismistes ol-
lete mahhamartud / kelles teie ta olle-
te illestõusnud Usku läbbi / mis wäg-
ger ~~teie~~ / sadab Jummal / te sedda on
Surnust üllsääratanud.

13. Ja on teid ka temmaga ella-
waks teinud / kui teie surnud ollite
Pattude sees / ja teie Pihha Eranah-

haas / ja on teise andeks andnud keit Battud.

14. Ja on ärrakustutamud se Käkir-
ja / ~~mis~~ Säädmiste ~~pelest~~ meie waas-
to olli / ja sedda on tema ärrawotaud /
ja sedda Kristi kälge ~~paamad~~.

15. Ja on ärraräimud ja arwalik-
kust ettetonud Wörsti - wallad ja
Wägämad / ja on neist ärrawoitmis-
se Nõmo isshenneje läbbi teinud.

16. Seyärrast ei ~~pea~~ ~~ülle~~ teie pä-
le Rohhut moimma Sõmistle ehk Jo-
mistle / ehk säeto Pühha ehk nõre Ku-
ehk pühha Päwade pärrast.

17. Rummad ommad tulnema As-
jade Warri / ägga se Jhho on Kristus-
se sees.

18. Ärge andke seddakit teie päle
Moimust wotta / ke Allandusse ja Ing-
li-Tenistusse läbbi (sedda) püab / ja se
päle ajab / mis temma ep olle nähnu /
ja on asjata uhke omma / lihhalikust
Meles.

19. Ja ei pea ennast Pääst kinni /
kellest loogone Jhho Läkmede ja Pitus-
te läbbi arwitatse / ja kous seisab / ja
Kaswab selle Kaswamisse / mis
Jummal annab.

20. Kui teie nüüd Kristussega ollete
ärrasurnud Ma-Jlma Säädmistele /
mis teie ennast hiis ~~Stig~~ Säädmistega
lassete koornada / ofsego teie weel pe-
aksite Ma-Jlmas eilama

21. (Kui on) : / ~~Sinna~~ et ~~pea~~ ~~st~~
if ärra pühha

~~mitte~~ ~~sinna~~ ~~stama~~ / ~~sinna~~ et ~~pea~~ ~~sed-~~
~~da~~ ~~mitte~~ ~~maitema~~ / ~~sinna~~ et ~~pea~~ ~~selle~~
~~paamina~~.

22. Need Asjad löppewad keit ärra-
ra / kui neid ~~kurjast~~ pruikitakse Jumi-
meste Säädmiste ja Oppetuste järrele.

23. Kennokäl Tartusse Näggo ~~st~~-
emese wallito Jummalala - tenistus-
se ja Allandusse / pärrast / ja et nem-
mad Jhhule Arno ei anna / ägga ~~Äuo~~
~~nästa~~ Pihha Toimiste.

Se III. Pätul.

1. Kui teie nüüd Kristussega ol-
lete illeatonud / siis otse-
ge sedda / mis illeweel on /
kussa Kristus on / iimas Jummalala
parramal Käel.

2. Noudke ~~sedda~~ / mis illeweel on / ei
mitte ~~sedda~~ / mis Ma pääl on.

3. Sest teie ollete furnud / ja teie El-
lo on ärrapetud Kristussega Jum-
mala sees.

4. Kui Kristus meie Ello arwa-
likkust saab / siis peate teie ka temma-
ga Äuo sees arwalikkust sama.

5. Siis surretage nüüd ommad ~~El-~~
~~itud~~ / ~~lummad~~ / ~~Mu~~ pääl / ~~omad~~ / Por-
do - Ello / Nojust / Tirastust / kurja
Himmo / ja Ahnust / ~~kumb~~ on wõra
Jummalala - tenistus.

6. Nende pärrast tulleb Jummalala
Wihha / Sannakuulimaitummade
Päste päle.

7. Nene

14 / jee mir

1 ära maite, ära xatje
22

15 / rigid

23 / Nõid stapitel on

16 / ärgo mõista, tarki köllend
kõie peäle

1 jõi tehta
/ jee
/ mingi puggu se stua

17 / kha on

1 / äratu

18 / de

2 / ära stapel
/ jee

19 / kei-se

3

20 / al-wa-wa-wa

4

21

5 / mir / on

6

7

16

8

maunisti

17

9

18 kumeste

10 | pada utasasi
| jalo jarela

19

11 | ¹uep
| ¹mbueli, ¹ita uep.

20

12 | ¹initaga cunant

21 | ¹initaga cante
| ¹anda

13 | ¹ale

22

14 | ¹eyo fo
| ¹ega

23

15

24

7. Nende sees ollete teie ka müiste köndinud/ kui teie nende sees ellasite.

8. Agga jätke ka teie nüüd mahha keit sedda/ Wihha / Wihhastelmist/ Kurjust/ Teotamist/ roppud köuned teie Suust.

9. Ärge waltet ^{äge} mitte teine teise wasto/ sest et teie ollete mahhapanud sedda wanna Innimest omma Eöga/

10. Ning ollete (kui ühhe Nide) ennest päle wotnud sedda wut (Jummeit) // ~~te wete läbbä~~ Kundmissele/ selle farnafela/ ke tedda on lonud.

11. Kus ep olle Krekakt egga Jurdakt/ ümberleitamist egga Eesnabfa/ ~~Umbwotmist~~ Kütülist/ Sullast/ Wabhat; Waid keit ning keigide sees on Kristus.

12. Sepärrast ~~wette~~ kui Jummalä ärrawallitsetud/ pühhad ning armastud (Lapsed) ~~eneste päle~~ Süddame Hallastus/ Haldust/ Allandust/ Lässandust/ pitka Meelka

13. Kannatage teine teisega/ ja andke andeks teine teisele/ kui kellagist on midatit kaebmist teise wasto. Kui Kristus teile ka on andeks andnud/ ninda (tehke) ka teie.

14. Agga päle ~~sedda keit~~ (=wotke ~~eneste päle~~) Armastamist/ se on Täusse Sidde.

15. Ning Jummalä Rahho waltsuge teie Süddame sees/ sets ollete

teie ka kutsitud ühhe Jhho sees/ ning olge tännastikud.

16. Kristusse Sanna ellago rohkest teie sees keige Tarkussega; Öppetage ning maenitsege teine teisi Paulude/ Kitusse/ ning waimolisko Pauludega; Paulge ~~hasti~~ Issandale teie Süddames.

17. Ja keit/ mis teie eal wottate tehha Sanna ehk Eöggoga/ sedda (tehke) keit Jesusse Kristusse Nimmet/ ja tänage Jummalä ja Issa temma läbbi.

18. Märked/ kuulge omma/ Meeste Sanna/ ninda kui Rohhuson/ Issanda sees.

19. Mehed/ armastage omma/ Märky ning ärge olge wihhastendewasto.

20. Lapsed/ kuulge omma Wanne made Sanna keigide Äsjade sees; Sest se on Issanda Mele pärrast.

21. Issad/ ärge ~~hastastage~~ omma Lapsi/ et neuomad arraks ei lähhä.

22. Sullased/ kuulge keige Äsjade sees nende Sanna/ te teie Issandid on Pihha polesti/ ei mitte Silma Kirjaks/ kui yeed/ te Innimeste Mele pärrast püädwad olla/ waid wagga Süddamega Jummalat kartes.

23. Ja keit/ mis teie eal wottate tehha/ sedda tehke Süddamest/ ninda kui Issandale/ ja et mitte Innimestele.

24. Ja täädke/ et teie Issanda Kääst Pärrandusse Palka peate sama / sest

teie tenite Jffandap Kristust.

25. Agga te Ullekohto teeb/ peab ennese kätte sama / mis küllekohto temma on tsjuud; Ning ei petä siin Eugo gu ühhegite.

Se IV. Nätül.

1. **J**ffandid/ tehke sedda Sullas-tele/ mis õige ning kobbus on/ ning täädte/ et la teil Jffand on Laerwas.

2. Olge kindlad Palwede sees/ ning walwage nende sees Lärmoga.

3. Ja palluge ührlaise la meise eest/ et Jummal Sanna Uhe meile lahri teete / kristusse Salla asja rägida/ mis pörrast minna ka ollen ködetud.

4. Et minna sedda woollin täda anda/ ninda kul minna pean rägima.

5. Ellage targasie nende wasto / te waljas on/ ning ylddage Rega kalliks.

6. Teie kõnne olas ilka/ Solaga feggatud/ et teie teaksite/ kuidas teie lggauhhele peate kostma.

7. Kuida Jürg minnoga on/ sedda teie saab se armas Wend ning tru Sullane ning Kasullane Jffanda sees teie täda andma.

8. Kedda minna teie jure sets ollen lakkitanud/ et temma peab kutama/ Kuida teie Käsji käib/ ning et temma teie Süddamed peab rõmustama/

9. Se tru ning armsa Wenna Ouesimussessa / se on teie saast; Need

teie teie 1. if kututama / mis siin sünnib.

10. Teie lakkitanud Terwit Aristarkus minno ka wang/ ning Markus Barnaba Emma Ede Boeg/ teie pärvast teie ellete Sanna sanud; Kui temma tulleb teie jure/ woofle tedda wasto.

11. Ning Wesus / kedda kutsutakse Justusses / se ümber! itakustest onn mad; Need sinna sed ommad üspänes minno Abimehbed Jumala Rigi kallal / se nind on ad romustanud.

12. Teie lakkitab Terwit Epawras/ se on teie saast Kristusse Sullane; Ke allati woieleb teie ges. Palwede/ et teie peaksite teisma täie sed ning täidetud teige Jummalas Tahtmissessa.

13. Sest minna annan temmale Tunnistust/ et temma pallo Murret peab teite eest/ ning nende eest/ se Laodiseas ning Hierapolis ommad.

14. Teie lakkitab Terwit Lukas se armas Arst/ ning Teimas.

15. Terretage neid Wennad/ se Laodiseas ommad/ ning Narmwat/ ning sedda Roggodust/ mis tema Kõijas on.

16. Ning kui se Ramat' teie jures on loetud/ siis saate/ et se ka Laodisea Roggodusses loetakse; Ning et teie ka sedda loete/ mis Laodi'easi on kirjutud.

17. Ja ütlege Arhippule: Katsi sedda Annemetit/ mis sinna olled sanud Jffanda sees/ hästi ajada.

18

et ja 18

18. Se

1 munda pin ^{pin} leppä on

2) 10

11

1 / ~~minta~~ ^{pin} leppä on alin

2 12 ~~11~~

3 / leppä 13

4 14

5 15

6 / pin / leppä 16 / leppä

7 / leppä leppä leppä / leppä leppä leppä 17 /

8 / leppä leppä

9

168 / jalkhalalle
jokse ilakone

6

1 / rukunle

7

1 / rukunle

8 / kuluu / äimä
/ ka vein Päiva

2

9 / mis jöfe tulleminen on
teia juve

3 / löysiata

10 / left

~~11~~

4

12

5

2.

natgnud ning teotud ~~saad~~ / ninda kui teie teate Willip ~~o~~ Pinnas / ~~ning~~ olleme meie Jummalas sees Iulgiust wotnud / Jummalas Ewangeliuimi teile kullutada siwe Wotlemissega.

3. Sest meie Maenitius ep olle olnud Bettus / egga Kawwalusse ~~l~~hi.

4. Waid ninda kui Jummalas meid on kõlbawaks teinud / sedda Ewangeliuimi meile usfuda / ninda rägime meie / ei mitte ninda kui Innimeie / waid Jummalas Mele pärrast / te meie Süddamed läbbikatsub.

5. Sest meie ep olle eal teie Eupärrast rägitud / ninda kui teie teate / egga ahued olnud ; Jummalas on Tunnistaja.

6. Meie ei offi ka Auo Innimeie / egga teie / egga teiste Kääst.

7. Meie ollekime woinud teile Koormaks olla kui Kristusse Apostlid ; Agga meie olleme helded teie saas /

8. Kui üks ninda omma Lapsed hoiab / ninda / et meie teid ihaldasime / offi meie Meesteile kajaggada mitte ütspäines Jummalas Ewangeliuimi / waid ka meie ennese Hinged / sepärrast / et teie meikarnisad ollite /

9. Sest mõtlege / Wenuad / meie Lõd ning Parwa pääks ; Sest Lõd ning Parwa olleme meie Lõd teinud / sepärrast / et meie ei tahtnud ~~teie~~ teie saas Koormaks olla / ning olleme teie saas Jummalas Ewangeliuimi kullutanud.

10. Teie ollete Tunnistajad ning Jummalas / kui pühaste ja diete ja ilmalaitimatta meie olleme olnud teie wasto / te teie usfute.

11. Ninda kui teie teate / et meie iggailheteie saas ~~offi~~ ~~armast~~ / otsetui Issa omma Lapsed.

12. Meie olleme ~~teid~~ maentse nud / ja rõmustanud / ja tunnistanud / et teie peate ellama / ninda kui Kohhus ou Jummalas sees / te teid kutsiab omma Sõigise ning Auuse.

13. Sepärrast tänname meie ka Jummalas allati / et teie / kui teie Jummalas kullitud Sanna meie Kääst satte / sedda wästowotlite ei mitte kui Innimeie / waid (ninda kui te tõbste on) kui Jummalas Sanna / te ka wästgero on teie sees / te teie usfute.

14. Sest teie ollete / Wennad / sanud nende Jummalas koggeduste Järele noudiats / kummad Judea Maal on / Kristusse JEsusse sees / et teie ka omma Sestiste seddasamma ollete kannatanud / niidagi / kui nemmad Judalised /

15. Ke ka Issandat JEsust on tapnud / ja omma ennest Prohroetid / ja tiusamad meid talla / ja ep olle Jummalas Mele pärrast / ja ommad teie Innimeie wastased.

16. Keelrad meid Pagganile rägida / et nemmad ~~pramad~~ ~~dufals~~ / ~~ma~~ / et nemmad dieise ominad Patud tait.

1 / juoni

10

3 / 18 cappa lojuveta

11 / he

4 / (otmus - ojuveta -
jalle

12 / juoni hie inoipit. Ja
5 hie inoipit. Ja

5

13

6

14 / juoni

7 / kolme

15 / juoni
16 / juoni

15

8 / itäkäsi väene / juoni
17 / juoni
18 / juoni
19 / juoni
20 / juoni
21 / juoni
22 / juoni
23 / juoni
24 / juoni
25 / juoni
26 / juoni
27 / juoni
28 / juoni
29 / juoni
30 / juoni
31 / juoni
32 / juoni
33 / juoni
34 / juoni
35 / juoni
36 / juoni
37 / juoni
38 / juoni
39 / juoni
40 / juoni
41 / juoni
42 / juoni
43 / juoni
44 / juoni
45 / juoni
46 / juoni
47 / juoni
48 / juoni
49 / juoni
50 / juoni
51 / juoni
52 / juoni
53 / juoni
54 / juoni
55 / juoni
56 / juoni
57 / juoni
58 / juoni
59 / juoni
60 / juoni
61 / juoni
62 / juoni
63 / juoni
64 / juoni
65 / juoni
66 / juoni
67 / juoni
68 / juoni
69 / juoni
70 / juoni
71 / juoni
72 / juoni
73 / juoni
74 / juoni
75 / juoni
76 / juoni
77 / juoni
78 / juoni
79 / juoni
80 / juoni
81 / juoni
82 / juoni
83 / juoni
84 / juoni
85 / juoni
86 / juoni
87 / juoni
88 / juoni
89 / juoni
90 / juoni
91 / juoni
92 / juoni
93 / juoni
94 / juoni
95 / juoni
96 / juoni
97 / juoni
98 / juoni
99 / juoni
100 / juoni

17 / juoni
18 / juoni
19 / juoni
20 / juoni
21 / juoni
22 / juoni
23 / juoni
24 / juoni
25 / juoni
26 / juoni
27 / juoni
28 / juoni
29 / juoni
30 / juoni
31 / juoni
32 / juoni
33 / juoni
34 / juoni
35 / juoni
36 / juoni
37 / juoni
38 / juoni
39 / juoni
40 / juoni
41 / juoni
42 / juoni
43 / juoni
44 / juoni
45 / juoni
46 / juoni
47 / juoni
48 / juoni
49 / juoni
50 / juoni
51 / juoni
52 / juoni
53 / juoni
54 / juoni
55 / juoni
56 / juoni
57 / juoni
58 / juoni
59 / juoni
60 / juoni
61 / juoni
62 / juoni
63 / juoni
64 / juoni
65 / juoni
66 / juoni
67 / juoni
68 / juoni
69 / juoni
70 / juoni
71 / juoni
72 / juoni
73 / juoni
74 / juoni
75 / juoni
76 / juoni
77 / juoni
78 / juoni
79 / juoni
80 / juoni
81 / juoni
82 / juoni
83 / juoni
84 / juoni
85 / juoni
86 / juoni
87 / juoni
88 / juoni
89 / juoni
90 / juoni
91 / juoni
92 / juoni
93 / juoni
94 / juoni
95 / juoni
96 / juoni
97 / juoni
98 / juoni
99 / juoni
100 / juoni

16 / juoni
17 / juoni
18 / juoni
19 / juoni
20 / juoni
21 / juoni
22 / juoni
23 / juoni
24 / juoni
25 / juoni
26 / juoni
27 / juoni
28 / juoni
29 / juoni
30 / juoni
31 / juoni
32 / juoni
33 / juoni
34 / juoni
35 / juoni
36 / juoni
37 / juoni
38 / juoni
39 / juoni
40 / juoni
41 / juoni
42 / juoni
43 / juoni
44 / juoni
45 / juoni
46 / juoni
47 / juoni
48 / juoni
49 / juoni
50 / juoni
51 / juoni
52 / juoni
53 / juoni
54 / juoni
55 / juoni
56 / juoni
57 / juoni
58 / juoni
59 / juoni
60 / juoni
61 / juoni
62 / juoni
63 / juoni
64 / juoni
65 / juoni
66 / juoni
67 / juoni
68 / juoni
69 / juoni
70 / juoni
71 / juoni
72 / juoni
73 / juoni
74 / juoni
75 / juoni
76 / juoni
77 / juoni
78 / juoni
79 / juoni
80 / juoni
81 / juoni
82 / juoni
83 / juoni
84 / juoni
85 / juoni
86 / juoni
87 / juoni
88 / juoni
89 / juoni
90 / juoni
91 / juoni
92 / juoni
93 / juoni
94 / juoni
95 / juoni
96 / juoni
97 / juoni
98 / juoni
99 / juoni
100 / juoni

Aja nenden hiehuon nenden oma etate
Ritten una plale

17 / ille tuzi dega

5 / kedda

18

6

19 / itimista
~~1200~~

7

20

8

1

9

2

3

20 / huyga raru
+ hantada fasa, mi ke w/de
wee? hantada fasa or

4

11

täitroad: Sest Jummalala Bibha on nende päle tulnud kangeste.

17. Sest meie olleme/ Bennad/ tei-
teft ärralabhtud olnud/ ärriläffets
Haks/ Palle ei mitte Süddame po-
lest/ ning olleme wägga wõudnud teie
Palge nähha sure Himmoga.

18. Sepärrast olleme meie tahtnud
teie jure tulla (minna Paulus)/ üls-
ford ja kaksford/ ja Sadan on meid
keelatud.

19. Sest kes on meie Kotus ehk
Rõõm ehk Rihtse Kroon? Ehk eke
tele ka ei olle meie Issanda JEsusse
Krisiusse ees/ temma Tullemissel?

20. Sest teie ollete meie Au ning
Rõõm.

Se III. Pätül.

1. **S**epärrast ei wõlnud meie en-
namb ota/ ja olleme hääts
arwanud ütsipäines jada
Atena Pinna.

2. Ja olleme läkkitanud Timoteust/
meie Wenda ning Jummalala Sullast
ning meie Abbimeest/ Krisiusse Ewan-
geliummis/ et temma teid peab kin-
nitama/ ning teid maenitsema teie
Ussu pärrast.

3. Et üksigi ei lasse ennast wintsota-
da nendefinnaste Willetsuste sees: Sest
teie teate/ et meid seks on sadud.

4. Ning kui meie teie jures olli-

me/ siis üksime meie teie sedda enne/
et meie pidime Willetsust kannata-
ma/ ninda kui ka on sündinud/ ning
teie teate.

5. Sepärrast ei wõlnud minna en-
namb ota/ ~~wad~~ wad ollen/ lähhäranud/ et
minna teie Usto tädä faksin/ et se Ri-
saja teid ei kinsanud/ ning meie Ed
tühjaks et lähhäks.

6. Agga kui Timoteus hiljalt teie
teft meie jure tulli/ ja tõi rõõmsad
Sañõuned teie Ussust ja Armastamis-
sest/ ja et teie ikka hääd Wõitend meid
teft peate/ ja tggatsjete meid nähha/
ninda kui meiege teid.

7. Sepärrast olleme meie/ Wen-
nad, rõõmsud ~~suud~~ teie pärrast/ ket-
ge meie Willetsusse ning Hädda sees/
teie Ussu läbbi.

8. Sest et meie nüüd ellame/ kui teie
seisate Issanda sees.

9. Sest mis Tänno wõlme meie
Jummalale jälle anda teie pärrast/
Teige se Rõõmo ees/ meiga meie
rõõmsad olleme teie pärrast meie
Jummalala ees.

10. Ning pallume Dõd ja Päwa
kangeste/ et meie teie Palge wõlksime
nähha/ ja parrandada sedda/ mis
teie Ussu pudub.

11. Agga meie Jummal ning Issa
teft ning meie Issand JEsus Kristus
juhhatago meie Teed teie jure.

12. Agga se Issand täitko teid/ ning

Laswatago teie Armastamisse tessestes/
ning keigide wasto/ ninda kui meie
(Armastamist) teie wasto.

13. Et temma teie Süddamed kin-
uitaks ilmalaitmatta Pühhitsemisse
sees Jummal ja meie Issaes/ meie
Issanda Jesusse Kristusse Tullemis-
sel keige temma Pühhadega.

Se IV. Pätiß.

Epistel Kolmandal Pähha Pä-
wal Paastus.

1. **W**ale se müüd / Wennad / pal-
lume ning maenitsemie meie
Issanda Jesusse sees/nin-
da kui teie ollete meie Kääst samud/
kuida teie peate ellama ning Jum-
mala Meie pärrast ollema / et teie em-
nand tärefilluks fate.

2. Sest teie teate/misfaggand Käe-
tud meie teile olleme andnud Issan-
da Jesusse läbbi.

3. Sest se on Jummal Tahtmin-
ne / teie Pühhitseminne / et teie emast
hoiate Bordo Ello eest.

4. Ning et iggants/ teaks omma
Astja heida Pühhitsemisse ig Duo sees.

5. Et mitte Hinno / töhes/ ninda
kui need Pagganad/ ke Jummalat
ei tunne.

6. Et üßli luga ning allelohto teh-
ke omma Wennale Käupsemisse sees ;

Sepärrast/ et Issand on Maksja teite
nendesinnaste Asiade pärrast/ ninda
kui meie teile olleme enne ütelnud/
ning tunnistanud.

7. Sest Jummal ep olle meid mit-
te kutsnud Rojussels/ waid Pühhit-
semisse.

8. Sepärrast/ ke meid põlgab/ se ei
põlga Jumimest waid Jummalat/
ke ka omma pühha Waimo meile on
andnud.

9. Agga sest wennasikkust Armas-
tamissest ep olle tarwis teile kirjota-
da ; Sest teie ollete isgi Jummalast
õppetud teine teist armastada.

10. Ja / teie tete sedda ka keigile
Wennadele koggonä Makedonia
Maal ; Agga meie maenitsemie teid/
Wennad / et teie tätemaks lähhate/

11. Ja nouate walfsed olla ja om-
ma tehha / ja omma ennest Kärga
Lööd tehha / ninda kui meie teid olle-
me kästnud.

12. Et teie peate auwaste ellama
nende wasto/ ke waltas on/ ning et teil
ühhegi Abbi ei lähhä tarwis.

Epistel wiendal Pähha Päwal
kolmatümme pärrast kolm aino
Jummal Pähha.

13. Agga minna ei tahha / et teil
peab täadmatta ollema / Wennad/
nende Järg / ke maggama läand/ et
teie ei lähhä kurwaks/ ninda kui teid/
telj

inuluband

17

7

8 / meie josta

9 / et keie peate

1 / kui et meie teid

10 / Sept

pucci kiemaur jato

11

11 / te / to

12

12

13 / keie / kaft

13

14

15 / te / egi / pella / otta / illanta

- 15 | halhab
| Refu leg
4 | röttinga ette hie
| ore | riini
16 | halhab
| pea
17
8 | ehk hie
| ga kui | on | Amis hie
18 | Epistel VI Põlha päimel parrup
| kolme küttinga õu
9 | Lappus | et naie peane
1 | Wend, neist iegu
2
3
10
11 | keine ieft
12

kel ep olle Potust.

14. Sest kui meie usume / et Jesus on surnud ning ällestousnud; Ninda ~~saab~~ Jummal ka ennesega ärra-
reima meid / ke Kristusse läbbt on läi-
nud maggama.

15. Sest meie ütleme sedda teile kui Issanda Sanna / et meie / ke meie ellame ning ällejämme Issanda Tullemisse / ei pea nende ette joudma / ke ~~summad~~ maggama läinud.

16. Sest et Issand iski Edda-kis-
sendamisse / Pää - Ingli Häle ning Jummalu Bassunaga ~~saab~~ mahha-
tullema Laewast / ning need surnud Kristusse ~~saavad~~ ällestousma es-
malt.

17. Pärast peab meid / ke meie el-
lame ning ällejämme / ähtlase nende-
ga ~~Wiltrode~~ sees kistama Issanda was-
to Laewa alla; Ja ninda peame meie
ikka Issandaga ollema.

18. Kõmstuge nüüd teine teist nen-
desinnaste Sannadega.

Se V. Wäitf.

1. **H**aggast ~~Wast~~ ning Tunnist
ep olle tarwis teile kirjotada.

2. Sest teie teate isli otse
biete / et se Issanda Pääw ninda tul-
leb / kui Barras Dsef.

3. Sest kui nemmad ütlewad /
Kahho on / ning ähtelit Hädda ep
olle / siis tulleb ~~ruttulline~~ ~~Sadna~~ nen-

de päle / ninda kui Papse Waeto kelle
päle / ke kätima pääl on; Ning neur-
mad ei päse mitte.

4. Agga Wenad / teie ep olle mita
te Pimmedusses / et se Pääw teid kui
Barras päels kinni sama.

5. Teie teit ollete Walguste Papsed
ning Pärwa Papsed; Meie ep olle
mitte D egga Pimmedusse Papsed.

6. Sepärast ärgein maggagem
nüüd / ninda kui need teiset / wald
walwagem ning olgem kassinad.

7. Sest ke maggawad / need mag-
gawad Dsef; Ja ke joobnuds sawad /
need on Dsef joobnud.

8. Agga meie / ke meie Pärwa Pape-
le olleme / olgem kassinad // Wist ja
Armastamisse Raudriega ja Potusa
se Raudkübbraga ehitud.

9. Sest et Jummal meid ep olle
säädnyd Wihhate // waid; Dnistust
pärrida meie Issanda Jesusse Kris-
tusse läbbi.

10. Ke meie eest on surnud / et meie
temmaga peame ellama / ehk meie
walwame ehk maggame.

11. Sepärast maenitjega ~~teie teist~~;
Ding dppetage ~~teie~~ isirafes / ninda
kui teie ka teie.

12. Agga meie pallume teid / Wen-
nad / et teie ~~dypete~~ ärratundma neid /
ke teie saas Lõdd teggewad / ja teie
pärrast Murret kandwad Issanda
sees / ja teid maenitfewad.

13. Ja

13. Ja et teie neid üpris wägga armastate nende Lõ pärrast. Piddage Rahho nendega.

14. Agga meie maenitsene teid / Wennad: Maenitsene need Wallatummad / rõnustage need Arrad / aitle need Rõdrad / olge hõhamelesised teigide wasto.

15. Katske / et äksti kurja kurjaga ähbegile ei maksa; Waid noudke ilka sedda hääd talka / ni hästi isfitestes / kui teigide wasto.

16. Olge ilka rõdmsad.

17. Piddage / attati Palwed.

18. Tännage teie Asjade sees; Seft se on Jummal Tahtminne teie / Jesusse Kristusse sees.

19. Arge kinnatage Waino.

20. Arge põlgage Kulutamissed.

21. Kiujage teid; Ning piddage kinn / mis hä on.

22. Hoidke ennast teie kurja sõnne eest.

23. Agga se Rahho Jummal isfi pühitsene teid läbbi ning läbbi; Ja teie Wain ja Hing ja Jhho sago hõttud ilmalaitmatta meie Issanda Jesusse Kristusse Tullemissel.

24. Se on tru / ke teid on kutsunud; Käl teinma ka sedda teeb.

25. Wennad / piddage Palwed meie eest.

26. Terretage teid Wennad pühha Su-Andmissega.

27. Minna wannutan teid Issanda läbbi / et se Ramat teige pühha Wennade ette loetaks.

28. Meie Issanda Jesusse Kristusse Arm olgo teiega / Amen.
Esimenne Ramat Tessalonikaste / kirjutud Atena Linnast.

Apostli Paulusse teine Ramat Tessalonikaste kirjutud.

Se I. Pätuf.

1. **P**aulus ning Silwanus ning Timoteus / Tessalonikaste Kogodussele Jummalale meie Issa ning Issanda Jesusse Kristusse sees.

2. Arm olgo teile ja Rahho Jummalast meie Issast ja Issandast Jesussel Kristussel.

Epistel luendal pühha Päwal kolwairkummend pärrast kolm-aino Jummalale Pühha.

3. Meie peame ilka Jummalat tännama teie eest / Wennad / ninda kui Rohhus on / seft et teie usk wäga kaswab / ning igga ühhe Armastaminne teie teigide sdaas rohke on isfitestes.

4. Ninda et meie isfienast teistest lillime Jummalale Kogodusse sees / teie Kannatusse ning ussu pärrast teige / teie

teie Riisatuffe ning Willetsuffe sees/
mis teie kannatale.

5. Et näitab Jummalat eige Koh-
to illes/ et teid peate kottama Jum-
mala Riigile/ inepärrast teie ka kan-
natale.

6. Sest se on dige Jummalat jures/
nende Käite maksita/ se teid wägga
waerwawad.

7. Ja teile/ kedda waerwataks /
Hingamist melega/ kui Issand Iesus
Laewast tulleb oina Wäe- Inglisege/
8. Tulle-Edgiga/nende Käite maks-
ta/ se Jummalat ei tunne/ ning lei
Issanda Iesusse Kristusse Ewange-
liummi Sanna ei kule.

9. Need peawad Nuhtlust kannatama/
iggawest Hukkatust/ arrahel-
detud Issanda Pallest ning temma
Wäe Nuust.

10. Kul temma talleb/ et temma
peab sama auustud omnia Pühhade
sees/ ning Inime ollema Keigide sees/
le ustwad sel Päwal/ (sest et teie meie
Lunnistust offere/ ustwad.)

11. Sepärrast pallume meie ka al-
lati teie eesi/ et meie Jummalat teid
kolbarawast teie sees/ me jure teid on
kutsitud/ ning täitke wägga wast Keif
Hääd/ mis temma Mele pärrast on/
ja sedda Ussie Teggo.

12. Et meie Issanda Iesusse Kris-
tusse Nimme teie sees ligo/ auustud/
ning teie temma sees/ meie Jumma-

la ning Issanda Iesusse Kristusse
Armo järrele.

Se II. Pätul.

1. **N**ägga meie pallume teid/ Wen-
nad/ meie Issanda Iesusse
Kristusse Tullemissi ja meie
Kotkosalissi pärrast temma jure.

2. Et teie ei anna ennast/ pea sinna
ja tänna teigotada omma Mele/
eiga hirmotada/ ei mitte Waimo läb-
bi/ eiga Sanna läbbi/ eiga Ra-
mato läbbi/ ofsego ollele se meid läb-
litud/ et Kristusse Pääw peats lig-
gi ollema.

3. Ustet ei peeto teid misgi kombel/
Sest se ei tulle mitte enne/ kui se Arra-
tagganeminne (Kristustest) tulleb/ ja
se Pätto Innimenne ja Hukkatusse
Poeg ilmus.

4. Ke wasto panned/ ja ennast ül-
lendab üle Keif/ mis Jummalaks ja
Jummalat Zenistusse kutsutakse/
ninda et temma ofsego Jummalat läbheb
Jummalat Kotta istma/ ja näitab en-
nast kui Jummalat ollera.

5. Ets teie mälleta/ et minna sedda
teie ütlin/ kui minna alles teie jures
ollin?

6. Ja mis tedda nüüd wotstaw/
teate teie/ et temma omma! Ajal pe-
ab ilnuma.

7. Sest wasto (Jummalat) Sanna
ollera Salla- Ussi on jubba ütwal

aga, äls on müüd / te se du roivitat /
 semmife tedda ärrafadetasse

8. Ja siis peab se (Jumala) Sanna
 na Ritka Ilmuma / kedda Issand tah-
 hab ärrafotada ouma Su Waimo-
 ga / ja ouma Tullemissse Näitmissse
 läbbi Ossa tehha temmat.

9. Kelle Tulleminne on Sadana
 Teggemisse järrel / teige ~~gugut~~ Wal-
 le Bäega / Tähhedega / ja Immeteg-
 gudega.

10. Ja teige illekoht ~~iff~~ Betimis-
 sega nende silas / te hukka jäwad ;
 Sepärrast / et nemmad Löt ei wot-
 nud armastada / et nemmad ollesid
 õnsaks sanud.

11. Ja sepärrast tahhab Jummal
 meile läkitada wäggewat Ekstust /
 et nemmad Wasset uskwad.

12. Et Kohhut peab moissetama
 teikede päle / te Löt ep olle uskuud /
 waid kenne Meles illekohhus hä on
 õnuud.

13. Agga meie peame ilka Jumma-
 lat tännama teie pärrast / Issandast
 armastud Wennad / et Jummal teid
 Alguiffest Inniffussels on ärrawal-
 litienud / Waimo Pähhtsemisse ja
 Lõõsusse listo sees.

14. Selle pärrast on temma teid
 kutsumud meie Armo-Oppetusse läb-
 bi // meie Issanda JEsusse Kristusse
 Nuo Rätte saak.

15. Siis seiste nüüd / Wennad / ja

pidage neid Oppetust / mis teie olle-
 te õppenud / olgo Sanna ehk meie Na-
 mato läbbi.

16. Agga meie Issand JEsus Kris-
 tus issi / ja Jummal ja meie Issa / te
 meid on armastanud / ja andnud ig-
 gawest Rõmustamist / ja hääd Lotust
 Armo läbbi ;

17. Serõmustago teie Säddameh /
 ja kinnitago teid teige hä Oppetusse
 ja Lõ sees.

Se III. Pätul.

1. **B**äle se / Wennad / teie
 meie eest ~~Patwet~~ / et Is-
 sanda Sanna woiks eddasi
 minna / ja aumstud sada / ninda kui
 teiege tures.

2. Ja et meie same ärrapäästetud
 neist illeannatummasi ja kurjast Ju-
 nimestest. Sest list ep olle mitte
 lggaähhele.

3. Agga Issand on tru / te teid tah-
 hab kinnitada ja Kurja eest hoida.

4. Agga meie lotame Issanda sees
 teitest / et teie ka ninda tete / ja wotate
 tehha / mis meie teid täskime.

5. Agga Issand säätko teie Sädda
 med Jummalala Armastamisse ja
 Kristusse Kannatusse pole.

6. Agga meie täskime teid / Wen-
 nad / meie Issanda JEsusse Kristusse
 Nimmes / et teil ei pea teggemist olle-
 ma

11e ser. feda matt wintab wintab wintab
lammias setta etup lappetunq

8 fütterschtunq

16

9

17

10

11

1

12

12

2

13

3

14 fetsche

4

15

5

6

7
filma sea wifita

6

8

16

9

17 / iyyaashoo

10

18 / a rakwale

11
filma sea wifita

12

13

1 / jänec

2

14 / mir darrastafes on

3 / wofe / nenda maaniffen mita ta

ma iggauhbe Wennaga; se segganis-
~~te~~ ellak / ja mitte se Oppetuise
 järrele / mis temma meist on sanud.

7. Sest teie teate issi / kuida teie pe-
 ate meie järrele kätma / sest meie ey
 olle mitte segganis. Ette teie säas el-
 lanud /

8. Elga kellege jures Leiba sönud
 tlna; Waid Ed ja Waetwaga Söd
 ja Päma Lööd tehhes / et meie teie
 säas ühhygih ei piddand Koormats
 ollema.

9. Mitte otsego ey olleks meil We-
 lewalda / waid et meie issiennast teile
 piddime Märgiks andma meie järre-
 le kätma.

10. Sest kui, meie ka teie jures ol-
 lime / kättime meie sedda teile; Et ke
 ei tahha Lööd tehha / ei pea ka mitte
 söma.

11. Sest meie kuleme / et monnigad
 teie säas segganis ellawad / ja ei te
 mitte Lööd / kuid ajawad tühja Asja
 tassa.

12. Agga nisuggusid kättime ja
 maenitsemme meie / meie Issanda JE-
 suse Keskusse läbbi / et nemmad tas-
 saste Lööd tehhes omma Leiba pea-
 wad söma.

13. Agga Wennad / ärge teie mitte
 wädsige hääd tehha.

14. Agga kui legi meie Sanna
 Ramatus ei tahha kuida / sedda pan-
 ge tähhele / ja ärge segguge ennast; tem-

ma sekka / et temmale Häbbi soak
 15. Ommeti ärge piddage tedda kui
 Waenlast / waid maenitsege tedda
 kui Wenda.

16. Agga se Rahho Issand issi and-
 ko teile Rahhs allati keigepiddi. Is-
 sand olgo teie keigidega.

17. Kerretamine minna Paulusse
 Käga / se on Tähhets keige Ramatus /
 ninda kirjotan minna.

18. Meie Issanda Jesuse Kristus;
 se Arm olgo teie keigidega. Amen!
 Seine Ramat Tessalonilistele kir-
 jotud Atena Linnast.

Apostli Paulusse essimen-
 ne Ramat Timoteussele
 kirjotud.

Se I. Pätul.

1. **P**aulus Jesuse Kris-
 tusse Apostel Jummalala
 meie Dnntleggia / ja Is-
 sanda Jesuse Kristusse
 Sanna / ke meie Lotus on.

2. Timoteussele minna äige Boiale
 Ussus / Arm / Hällast / Rahho
 Jummalast meie Issast ja Jesusest
 Kristusest meie Issandast.

3. Nida kui wlnaa sind ollen nige-
 nitsenud Eweid jada / kui minna Maat
 sed onka Mäle lärsin / et sinna monni-
 gad

gad piddid Kästma / mitte muud Öp-
petusse öppetada/

4. Eiga täbbele vanna Juttusid ja
Suggu - Armatamist / kennel ep olle
Ösa päle / kunnad emamb Küssi-
tellemisfaatwad / tul Parrandamist
Jummala pole Uffu läbbi

5. Sest Kästo Vä Öppetus on Ar-
mastamine puhtast Süddamest / ja
hääst Süddame Tunnistussest / ja tös-
sifest Uffust.

6. Kunnast monnigad omnad
ärratahjenud / ja ennast pöörnud tüh-
jate ~~inim~~ pole /

7. Tähtwad Kästo Öppetajad olla /
ja et moista mitte / mis nemmad üt-
lewad / eiga mis nemmad ~~hääst~~

8. Agga meie teame / Käst hääst
offera / tul sedda tegi ölete prugib.

9. Ja sedda teab / et Ögele ep olle
mitte Kästo sädud / waid Ulleko-
tustele ja Kangelaeßile / Jummala-
lakartmattummile ja Pattustele
Jlmapühhitsemattummile / köiba-
mattummile / Jfatapjile ja Emma-
tapjile / Wehhe Etßiale.

10. Pöörda piddajile / Boßte-pöörda
jile / Inimesse Wargadele / Wasse
tajile / ja mis muido terwe Öppetus
se wasto on.

11. Se önsa Jummala ausa Armo
öppetusse järrele / mis uial on uffu-
tud.

12. Ja minna tannan Kristust JE-

suse meie Jssand / te mind on rodg-
gewalts telnud / et temma mind on
trudust arwanud / et teina mind Am-
meti päle säädnu.

13. Ke minna enne ollin Teotaja ja
lange Riufaja ja Laitja ; Agga min-
na ollen Armo sanud / sest minua ollen
sedda täadmatta teinud uskmatum-
ma Kambel /

14. Agga meie Jssanda Arm on
paljo rohlemb ölnud Uffu ja Armas-
tamisega / kumb Kristusse JEsusse
sees on.

15. Se on öige tösine Sanna / ja kel-
ge Wastowdmisse wöärt / et Kristus
JEsus Ma - Jlna sisse on tulnud /
Pattusid önsaks tühha / kelle säas
minna keige-üllemb ollen.

16. Ja sepärrast ollen minna Armo
sanud / et Kristus JEsus minna se
keige-üllema (Pattusse sees) keige em-
mine piddi näitma keit Pittameest /
ühheks Tähhets nelle / ke tahawad
wootta uskuda temma sisse iggawes-
seks Eluts.

17. Agga selle iggawesse Kunnin-
gale / selle ilmalöpmatta näggenat-
ta / aino targa Jummalale ölgo Au
ja Ritus iggawest iggawessels Ajaks.
Amen !

18. Seddasamma Sanna ~~min~~
minna sülle / Boeg Timoteus / nende
ndisite Kulutamisite järrele / ~~sin~~ / et
minna nende ~~ö~~ prad söddima
hääb

Heijinvalte
Heijon

4 puösta / kar
/ mui

13

5 / öts-

14

15

6 / gane
/ köne

Heijon

7 / kinnitawar

16 / ögga
/ wär

8

17

9

18

19 / mie jinnu pämp / indimä

20 / No Nile, 100 id järrde ei wannu

11

12

19

7

20

8

piiryo kuuks emian ei kosta
tunnialas

9 / kulta kuega
/ kaofina

10 / egga

10

2 / alle / or
/ auja ello

11 / piigo waidoller

3

12 / et kima kofane or

4

13

5

14

6

15

häär Sõddimist/

19. Piddatä Usto ja hääd Süd:
dametunnistust/ mis monnigad arm-
ime ärrapõlnud/ ja õnnad Ussu po-
lestõ otsego) Laerw kassi pörrunud.

20. Kelle säas on Himeneus ja A-
hliander/ kedda minna ollen Sada-
nale ärraandnud/ et nemmad/ kui fa-
reid tawistud/ õppwad tepe tawida-

Se II. Pätuf.

1. Siis maenitsen minna nüüd kei-
ge esmalt tehha Pallumie-
si/ Palwelid/ Eestpallu-
mieši ja Tännamissi keige Innimeste
est.

2. Kuningade eest ja keige eest/ ke
aknada õmmad/ et meie rahholist ja
tassast Ello woime ellada keige Jum-
malakartusse ja ~~Usto~~ sees.

3. Eest se on hä ja armas Jumma-
la meie Õnnisteggia ees.

4. Ke tahhab/ et keik Innimested
peawad õnsaks sama/ ja Tõetund-
nissele tullesma.

5. Eest üks Jummal on/ ja üks
Wahimees Jummal ja Innimes-
te wahhel/ se Innimenne Kristus
Jesús/

6. Ke ennast isesi on andnud Lun-
nastamisse Hinnaks keige eest/ et ked-
da õnnal Usal piddi tunnistadama-

7. Mepärrast minna ollen säetud
Kulutajaks ja Apõstlits/ (Minna rä-
gin Tõt Kristusse sees/ minna ei wal-
tetõ mitte) Pagganade Öppetajaks
Ussus ja Tõpões.

8. Etis tahhan minna nüüd/ et
Mehhed peawad Palwet piddama
keiges Paigas/ ja üllestõsima pühhad
Kääd ilma wiibata ja kassipiddi
Mõtlematta.

9. Selsamnal Kombel ka/ et need
Naesed kassinafte Riites häbbelikko
ja tassast Melega ennast peawad eh-
hitama/ mitte lähbaraks tehtõ Juus-
tega/ ~~est~~ Kullaga/ ~~est~~ Perhide/ ~~est~~
kalli Rõwega.

10. Waid ninda kui nel Naesõn-
nib/ ke Jummalakartust üllestunnista-
wad/ hä Teggude läbbi.

11. Naene õpõ tassast/ keige Al-
landussega.

12. Agga Naesele ey anna minna
mitte Lubba õppetada/ eiga Mehhe
ülle walltseda/ kuid tassast õffa.

13. Eest Adam on esmalt lodud/
pärrast Ewa.

14. Ja Adam ey olle mitte pette-
tud/ agga Naene on pettetud ja ülle
akniste sisse juhtunud.

15. Agga temma saab õnsaks Luv-
sesamiste läbbi/ kui temma jääb Ussie
ja Armastamisse ja Pühhitsemisse
sisse/ Kassinussega.

Se III. Pätuf.

1. **S**e on tösfine Sanna / kui ke-
gi Piiskobi Annemetit plu-
ab / se iggatseb hääd Tödd.

2. Siis peab nüüd Piiskob ollema
laitmatta / ühhe Naese Mees / wa-
per / laine / kassin / Wõradē wajo-
wotja / udu-õppetada.

3. Et mitte Jodit / et Tapleja / eiga-
tiggida Kasso Püüdja / waid tassane /
ei Niidleja / eiga ahne.

4. Ke omma Maja hästi wassit-
set / kel sannawotjad Lapsed ~~ommad~~ /
keige Tassad ~~õppida~~ / *õppida* / *õppida*.

5. (Sest ke omma Maja ei märka
wastitset / kuidas temma Jummal
Koggodusse cest woib Hoost Landa ?)

6. Et mitte sefuggune / ke ~~Kõhikello~~
Ustohilja wastowõtnud / et temma ei
õlle uhke / ja ei sa Teotaja Kõhto-
moistmisse alla.

7. Agga tenimal peab ka hä Lun-
nistus ollema neilt / ke wäljas ~~om-~~
wad / et temma ei sattu Laitta Na-
ro ja Kõhikude sisse.

8. Selsammat kombel peamad ka
Jummal Sanna Sullased ausad
ollema / ei mitte kabbet ~~õppida~~ / mit-
te Joditud / eiga tiggida Kasso Püüd-
jad.

9. Kel Ussu Salla - assi on puhta
Süddametunnistusse.

10. Agga neidsammas peab ~~õppida~~

katsutama / warrast tenigo nemmad /
kui nemmad ilmalaitmattummad
~~ommad~~.

11. Selsammat kombel peamad ka
nende Naesed ~~õppida~~ ollema / ei mitte
Teotajad / kuid waprud / keigis trüüd.

12. Jummal Sanna Sullased
peamad igga ~~õppida~~ ollema ühhe Naese
Mehhed / ke Lapsi - ja omma / Ello
Maja hästi wassitsetwad.

13. Sest ke hästi tenimad / need saata
wad ennesele test hääd / ~~Ullendamist~~ /
ja suurt Julgust Ussus / kumb on Kris-
tusse JEsusse sees.

14. Sedda kirjotan minna sulle / ja
loda sinno jure tulla.

15. Agga kui minna ~~õppida~~ woib
õlla / et sinna ~~õppida~~ / kuidas sinna Jum-
mala Kõijas pead / kaima / kumb on
ellawa Jummal Koggodus / se Tõde
Sammass ja Tuggi.

16. Ja arwast / suur on Jummal
Kartusse Salla - assi: Jummal on
ilmotud Pihhas / digeks moistetud
Wainus / nähtud Inglise / kolutud
Pagganade saas / ussitud Ma - Jo-
mas / üllewoetud Auoga.

Se IV Pätuf.

1. **A**gga Waim ütleb selgeste / et
wümsel Wäl monnigad Us-
sust ärrataggantwad / ja
tähhelepannewad ~~õppida~~ Wai-
mu.

1
2 / kofin, jousifolia
/ kor moirata

3
4 / Hooll vaitab

5 / Hooll kanda

6 / kuraati

7 / kummi

8 / kändafuuti
/ kyygöwte / ester, ei. kmauud
ei ropp.

9

10

11 / au

12 / kyygöwte
/ ester

13 / järje
/ muir

14 / pu

15 / woinpö kida
/ ellama, mir

16 / pull

2

12 / mitter

3 / kookimasi

13

4 / valbumata

14

5

15 / Nende abjase
Kookimasi / näink

16

6 / ke sulutat

7 / polga äm ~~nae~~ padhka

1

8 / Jata furot karto
15 jabul keisite dojatete karto, ja

2

9 / keige

3 / koerte kaste on

10 / ke / keige emamiste

4 / ringo / Nende hütala kookimasi, pole
faakina
head

11

5 / ke koerte / ring inki imeli jantoon

- musid / ja kurja Waimo-Oppeetuffed.
2. Ke Karowalusses Ballet rägi-
road/selle Süddamietamissus Raua-
mürgiga on põlletud.
 3. Ja teelroad ärra Abistallo ja
(kästroad) mahhajatta Roga / mis
Jummal usklikkulle ja neile / te Löt
kundroad / on lonud Tännoga wasto-
wotta.
 4. Sest kelle Jummalala Poom on
hä / ja ühtegit ep olle ärrarowastawo /
mis Tännoga wastowetasse.
 5. Sest se tehhakse pühhaks / Jum-
malala Sanna ja Palwe läbbi.
 6. Kui sinna sedda Bennades / Meel-
de tühhetad / siis olled sinna Jesusse
Kriisusse hä Sullane / kaswatud Ussu
ja hä Sppetusse Sannades / mis sin-
na olled taganoudnud.
 7. Agga roppud ja wanna Naeste
Tutud ärra mahha / agga oppeta
ennan issi Jummalafartusse.
 8. Sest ihholite walmistamis
tarwis Agga Jummalala Kartuk on
keige ärra tarwis / sest remmal on
sestunast ja tullewa Ello Lootus.
 9. Se on tõsine Sanna ja / was-
towõtmissä wäart.
 10. Sest sepärrast teme meie ka
Lõbb / ja meid teotasse / et meie ulla-
wa Jummalala päle olleme lootnud /
te keige Juntimeste tõsiarranis Uskli-
kude Onnisteggia on.
 11. Sedda kulluta ja oppeta.

12. ükfigit ärra põlgago sinno No-
rust / kuid olle usklikkude Märk San-
nas / Ellas / Armastamisses / Waimus /
Ussus / Puhtusses.
13. Olle ussin Puggemisses / Maenit-
semisles / Oppetamisses / kunnit minua
tullen.
14. Ärra jätta sedda Andet mahha /
mis sinno sees on / mis sülle on an-
tud Kulutamisse läbbi / Wannama-
de Käde Päle-pannemissega.
15. Se päle mõtle / ja olle see sees /
et sinno Kaswamine keigs / ihhoga.
16. Panna tähhele issiennast ja Op-
petust ; Jä nende sisse. Sest kui sin-
na sedda teed / siis teed sinna isse en-
nast ja neid / te sind kuulwad / õn-
saks.

St V. Wätul.

1. **U**htä Wanna ärra sõitle mit-
te / roaid maenitse tedda kui
Issa / neid Nordkui Wendel /
2. Wanyo Naestkui Einiad / neid
nordkui Döwad keige Kasinusses.
3. Pessebad auusta / te õige omad.
4. Agga kui ühbel Pessebad Papsi
ehl Paste Papsion / siis õpitud nemmiad
ednast omma Wais wasso jumma-
lafartikkute ekkada / ja omma Wan-
namislesjälle tassuda / sest se on hä ja
Jummalala Mele pärrast.
5. Agga / se on õige Pesti / te wäsi on /
ja lodab Jummalala päle / ja jääb Pal-
lu

lumisse ja Palwede sisse Ödd ja Pä-
wad.

6. Agga ke Pihha Himmus ellab/
se on ellawake surnud.

7. Ja sedda kassi sinna/ et nemmad
peawad laimattummad ollema.

8. Agga kui kegi ennese Oumaste/
keige ennami Koddakonfede cest ei
kanna Murret/ se on Usto ärrasalgan-
nud/ ja on kurjamb kui usmata In-
nimenne.

9. ühtegit Lesse et pea ärrawallit-
setama/ ke noremb kunnatüend Astat
on/ ke übbe Mehhe Raene on olnud/

10. Kennel hä Leggude Tunnistus
on/ kui temma on Pappi üllekastawa-
tanud/ kui temma Wõraid häst was-
towõtnud/ kui temma Pühhade Jal-
go pesnud// kui temma Häddalissi on
arowittanud/ kui temma keige hä-
Leggude ~~se~~ on ~~no~~ olnud.

11. Agga nored Lesse ärra wotta
wasto/ sest kui nemmad Kristusse was-
to wallatummaks läinud/ siis tabha-
wad nemmad Mehhele minna/

12. Ja neil on Kohto Sanna Kääs/
et nemmad esimest Usto ~~ennad~~
mahhajätanud.

13. Agga nemmad ~~ennad~~ ka üht-
lasse laisad/ ja dypewad ühbest Roi-
jast teise ümberjooksma/ agga neu-
mad ep olle mitte ükspäines laisad/
waid ka lobbad/ ke tühja Asja aja-
wad/ rägrowad/ mis ei sünni.

14. Sepärrast tabhan minna ~~wad~~/
et Nored mehhele peawad minnema/
Laußi ilijale landma/ Maja pidada/
ma/ ~~se~~ ~~ei~~ ~~anna~~ ~~Was-~~
~~tepannata~~/ laitada.

15. Sest monnigad ~~ennad~~ jubba
Sadana järrele/ pöördud.

16. Kui ussiliko Mehheleht Raeset
Lesse on/ siis toitto temma neid-
~~fa~~ ~~and~~ // la ~~ange~~ waerango Roggodust/
et neil/ ke ~~üged~~ Lesse ~~ennad~~ / ei
~~peada~~.

17. Wannamid/ ke hästi wallitse-
wad/ peab kahhe wõrra Aho wädrt
petama/ ~~se~~ ~~ei~~ ~~ann~~ / neid/ ke Eödd te-
wad Sannas ja Dypetuffes.

18. Sest Kirri ütseb : Sinna ei
pea mitte Härja Suud kinni sidu-
ma/ ke Pahma tallab/ ja Eöreggia
on omma Balga wädrt.

19. Wannama wasto ärra wotta
kaebmist wasto/ kui ep olle kahte el-
lik kolmet Tunnistajad /

20. Ke Patto tewad/ neid nomi lei-
gide kunnades/ et ka ~~teised~~ karewad.

21. Minna tunnistan/ Jßanda JE-
susse Kristusse ja ärrawallitsetude Ju-
glide cest/ et sinna sedda hotad iluga
omma Mõttumisse/ ei midagit te
Sõbrusse ~~parrest~~.

22. Ärra vanne ni pea Kääsi kelle-
gi päle/ ärra, ke emast ~~wõrra~~ Patto
oskajaks. Pea emast tsfi puhtaste.

23. Ärra jo ennamb Wet/ waid
wotta pissut Wina/ omma Mao pär-
rast

15 neil ei ole uuteksi suli, mi-
pänäpä uas wastopannin woin
laitada

6

15 jannap

7

16

je/ai wneeneta
je/loppu/du neid, kertanta loy-
on, woin hite.

8

17

loma ometi illepudamun luisand
je/ajecumamite

9

18

10 jannanoum

19

11

20 jneil kistel woin karingolla

12

21 jsumala ja
Heta ja

13

22 jwotta w/ ja kaita. Etinij.

14

23

24 | on / hūnūhē emē āna

25 | kēndafatōti on na sēed
| iinīga

1 | mi nēd hūllatō on, wē dōk al
| on, sēed

2 | on
| nēnūn
| hūnūn

3
4 | hūl pēal, nēd

5 | dēlīf sītāffē taggane

6 | la kūtūh
| hūi/a

7 | wōi ānūia

8 | hūhō kātēl pēame

9 | wōi nēd

10

11 | hūl dū

12

13

rast/ ja omma sageda Põddemisse
parrast.

24. Monnigade Innimeste Pat-
tud ~~ommad~~ enne arwalikkud/ ja
jendwad ~~enne~~ ~~kohtumisse~~ ~~ette~~
agga monnigade Pattud sarwad pär-
rast arwalikkus.

25. ~~Selkummal~~ kumbel/ ~~ommad~~ ka
häär Leggud enne arwalikkud/ ja
need/ ~~lellega~~ teine Püggu on / ei
wõi mitte sallaja jada.

Se VI. Pataf.

1. **U**i mitto ~~Sullast~~ ~~kui~~ ~~Utt~~
on/ piddago omma Issan-
dad teige Auo waart /
et Jummalala Niimi ja Oppetust ei
~~wõts~~ teotid ~~sa~~.

2. Agga kellel uskikkud Issandid
on/ need arepõlgagod neid/ se-
parrast/ et nemmad ~~Wennad~~ ~~ommad~~/
waid tenigod ennemine/ sest et nem-
mad uskikkud ja armjad ja se
Pateggemisse Ossaliffed ~~ommad~~. Sed-
da õppeta ja maenitse.

3. kui legi teisiti õppetab/ ja ei ja
mitte Issanda ~~Te~~ ~~susse~~ Kristusse ter-
we Eannade jure/ ja Jummalakar-
tusse Oppetusse jure/

4. Se on uhke/ ja ei moista mid-
dakit/ waid on/ ja ~~huggata~~ ~~Kus~~ ~~sitelle~~-
miste ja Sanna Riidlemiste ~~soes~~ ~~soes~~
toubk Raddedus/ Riid/ Teotamine/
kurjad Mõtlemissed,

5. ~~Risugguste~~ Innimeste Käratse-
missed/ kelle Weel on ärraristitud/
ja kellest Tõdde on ärraristitud/ ke ar-
wawad, Jummalakarust kaup-
ollerwad. ~~Risugguste~~ ~~est~~ ~~hoia~~ ~~ennast~~.

6. Agga suur Kasso on Jummal-
lat ~~Kartma~~ / ja omaga rahhul ollema.

7. Sest meie ep olle widdakit
Ilma sisse tonud/ (separrast) on ar-
walik/ et meie ka ühtegit ärra ei ~~wi~~.

8. Agga kui meil Patoitust ja ~~W~~
~~id~~ on/ siis ~~õggen~~ sega rahhul.

9. Agga ke tahtwad rikkaks sada/
need langewad Riufatusse ja Rõidito-
sisse/ ja mitme rummala ja kahjoteg-
getwa Himino sisse/ ~~kummad~~ ~~Juni~~-
mesti allawõdtawad ärrariknisse ja
Hukkatusse sisse.

10. Sest Rahha Ahjus on teige
kurja Juur/ mis monnigad ~~ommad~~
hinmustanud ja Usust ärra elsinud/
ja ~~ommad~~ ~~issi~~ ~~enne~~ ~~sele~~ ~~paljo~~ ~~W~~
~~sa~~ ~~taud~~.

11. Agga sinna/ ob Jummalala In-
nimene! wihka ~~fahh~~ ~~ardust~~ / agga
noua Stigust/ Jummalakarust/ Us-
ko/ Armastamist/ Kannatust ja Tas-
sandust.

12. Wõtke hääd Usu woitlemist/
halka iggawesse Elluse kinni/ seks ol-
led sinna ka kutsitud/ ja olled alles
tunistanud hääd Tunnistust/ mitme
Tunnistajade ees.

13. Minua lassiin sind Jummalala
ees

ees! ke keil el'arwaks teeb! ja Kristus
se Jesusse ees! ke Pontsiusse Pilatus
se ees hääd Tunnistust on tunnista-
nud!

14. Et sinna sedda Sama pead pü-
dama rojastamatta ja laimatta/
meie Issanda Jesusse Kristusse Il-
motamisse sadu!

15. Mis se õnne ja ülespäines wäg-
gero! Kuningas! Kuningas ja Is-
sand meile ommal ajal tahhab näita.

16. Ke üksi ei woi surra! ja ke el-
lab Walgusses! kuhho ütsigi ei woi
tulla! ledda ütsigi Annimenne ep ol-
le näinud! ja ei woi nähha. See-
go ku ja iggawenne Wäggi. Amen!

17. Käste se sinna! Ma! Anna Pil-
fad! et nemmad ei pea surust ollama/
elga kadduma Mikruse päle lootma/
waib ellawa Jummalä päle! ke meile
keil rohste annab wastawõtta.

18. Et nemmad hääd teggetwad/
hä! se sees rikkaks sawad! hää! Me-
le! andwad! ja (omma) ka jagawad.

19. Ja ennele issi hä! Raja War-
randussels pannerwad Tullera pä-
le! et nemmad iggawest Ello woi-
wad kätte sada.

20. Oh! Timoteus! panne tallele
sedda! mis sinno holeks on antud!
ja hoia ennast kühnamatta tühia
Jutts! ja Wastopannemisse eest! mis
nende Kurjade kaudu nimmetakse.

21. Mis monnigad on kühnamud!

ning ütsust ärraeksinud. Amin olgo
sinnoga. Amen.

Esimenne Ramat kalle Timoteussele
kirjutud Kaadikast! kumb on
Brigia Kataakriana Ma
Pälin.

Apostli Paulusse teine Ra-
mat kalle Timoteussele
kirjutud.

Se I. Pätul.

1. **P**aulus Jesusse Kris-
tusse Apostel Juumala
Tahmiste läbbi! Ello
Teotusse järrele! kumb
on Kristusse Jesusse sees.

2. Kalle Timoteussele minno armist
Bojale! Amin! Hallastust! Rahho
Jummalast! ke! Issast! ja Kristusselt
Jesusselt meie Issandast.

3. Minna tännan Jummalat! sed-
da minna tein enesist Wannemist
puhta Süddametunnistusselga! et
minna iggal ajal sinno päle mõtlen
omma Paltwe! Odd ja Päwad.

4. Minna iggaten sind nähha! kui
minna sinno Silmapissarade päle
mõtlen! et minna woiksin täts Rõ-
mo saa.

5. Kul minna sedda! õige selge Us-
to sinno sees Mele tulletan! mis on
el-

14 | Laddineap, mir

15 | 1/2 of an, fe
| latte of an

16 | one, one
| eggs
| Uele

17 | Kar, a need lin uad pofin alper
| ~~the~~ ita ilman

18 | eggude

19 | 1st

20 | swann
| palha
| lute / t

21 | palliarte taru uer son

1
2
3
4
5

1/2 of an, mir
| her

1/2 of an

1/2 of an kawwaluyeta

- 6 / Arvo 13
- 7 / Hea mehe u. koi-hohe / kks
- 8 / Pöyö olgo pöüle häbbi 14
 / ksep / rufi
- 9 / wanyit wau rattata ruja Arvo-ty -
 / pöyölega 15
- (Mou pida
- 16 / jatkukunus ja seil yollie
 / minto silälap häbbi olmu
- 10 / ilme 17
 / pautant
 / palve
- 11
- 12 / kio jul ei ole häbbi 18

ellanud siino Emma Emma Poide
ja sinno Emma Einike sees/ agga min-
na tean tõeste/ et ka siino sees.

6. Me Asja pärrest minna sinno
Diele tulletan/ et sinna sedda Jum-
mala Andet pead jalle õhutamata/
mis siino sees on/ minno Kde Päl-
pannemisse läbbi.

7. Sest Jummal ep olle meile mit-
te Kartusse Waimo andaud/ waid
Wäe ja Armastamisse/ Waimo.

8. Sepärrest ära-häbbene mit-
te meie Issanda Tunnistust/ eiga min-
nemine Kõndetud/ waid olle Armo-
Oppetuste Wäe-Offalanne/ Jum-
mala Wäe järrele.

9. Ke meid õnufaks teinud ja kuts-
nud pühha Kutsmisselaga/ et mitte meie
Teggude järrele/ kuid temma omma
Kõndetuse ja Armo järrele/ mis
meile on antud Kristusse Jesusse
sees enne Ma-Ilma Aega/

10. Agga nüüd täda antud meie
Õnnisteggia Jesusse Kristusse Tulle-
missel läbbi/ ke Surmat on Wägge
õnneõnne/ ja Ello ja sedda
hullaminnematta/ on Walge ette
tonud Armo-Oppetuste läbbi.

11. Me pärrest miuna ollen pandud
Kulutajaks ja Apostoliks/ ja Pagg-
nade Oppetajaks.

12. Kummata Asja pärrest minna ja
sedda kannatan/ agga minna et häb-
bea mitte; Sest minna tean/ sedda sees.

minna ollen uskunud/ ja oli
~~tead~~/ et temna wäggen e
tallele pandud Barra holda sejan-
ma Päwani.

13. Pea terwe Sannade Oppetust/
mis sinna minnust oled kuulnud us-
kes ja Armastamisses/ kumb on Kris-
tusse Jesusse sees.

14. Hoia sedda hä tallele pandud
Barra Pühha Waimo läbbi/ ke
meie sees ellab.

15. Sinna tead sedda/ et keel/ ke
Asja Maal õnnitud/ need õnnitud en-
nast minnust äraõõndud/ kelle saast
on Wigellus ja Hermogenes.

16. Issand andko Armo Onestwo-
ruffe Berretumale/ sest temna on
mind sagedaste rõnustanud/ ja ep
ollaninno Abhetid mitte häbbenud.

17. Waid kui temna Roma Lin-
nas olli/ on temna mind wägga us-
sinaste otsind ja leidnud.

18. Issand andko temmale/ et tem-
ma woits Armo seida Issanda jures
selsaminal Päwal; Ja kui palho tem-
na Eweso Linnas on teninud/ sedda
tead sinna keige parrqminne.

Et II. Pätul.

1. **T**emna sinna/ mo Boeg/ olle
wäggen se Armo läbbi/ ke
kumb on Kristusse Jesusse

2. Ja mis sinna minnuust olled kuulnud mitme Jummalalade läbbi / sedda kässe sinna truppi Jünnestele / ke kôlbawad ka teisi õppetama.

3. Agga sinna / kannata Kurja kui üks hä Jesusse Kristusse Sôddamees.

4. Üksi Sôddamees ei segga ennast Patoitusse Tôsetta / et temma selle Mele parrast woiks olla / ke sedda Sôtta on wotnud.

5. Ja kui kegi ka woitleb / ei annita temmale mitte Kroni / kui temma ei woitle õiete nenda pa joshun on.

6. üks Tôteggê Pôllomees peab essiti omma Wiljast Jaggo / sanna.

7. Paie tâhhele mis ma ütlen; Agga Issand andko sulle teigis Moistust.

8. Pea Meles Jesust Kristust / ke Surnust on üllestouanud / ke on weel Tawda Steemnest / minno Armo Oppe- tusse järrele.

9. Meepärrast minna ka Kurja kannatan Kôidituse sadit / kui Kurjateg- gia / agga Jummalata Sanna ei olle mitte kinnisidetur. miti kanger.

10. Sepärrast kannatan minna keik nende Arrawallitsetude parrast / et ka nemmad peawad Onnistust sama / kinnis on Kristusse Jesusse sees / iggawesse Auoga.

11. Se on üks tõsine Sanna; Sest kui meie ühhes olleme ärrasur- nud / siis peame ka ühhes ellama.

12. Kui meie kannatlikud olleme /

siis peame meie ka ühhes wallitsema; Kui meie ärrasalgame / siis salgab temma meid ka ärra.

13. Kui meil ei ussu / siis iäab tem- ma tru. Temma ei woi ishiennast mitte ärrasalgada.

14. Sedda tuljeta Mele / ja tunnis- ta Issanda ees / et nemmad ei pea riid- lema Sannade parrast / mis ei kôlba kuhugi / kui (agga) kuulsade Effita- misteks.

15. Olle ussin ennast; Jummalale sâda kôlbawaks ja laitmatta Tô- teggias / ke õiete ärrajaggab se Tôde Sanna.

16. Agga kôlbamattummad tâhiad Juttud jatta mahha. Sest nemmad kaswawad ennast Jummalafart- matta Ello pole.

17. Ja nende Sanna sõob ennese ümber otsego Sôja / kelle süasw Hi- meneus ja Willetus.

18. Ke ommad Tôest ärrastinud / ja ütlewad Üllestoumist jubba sün- dinud ollerwa / ja pöörwad ärra mon- nigade Usko.

19. Agga se kuudel Jummalata Ra- ja seisab / ja temmal on sehinane Pit- sadi Märk: Issand tunneb neid / ke temma Onnased ommad; Ja igga üks tagganego üllekohrust / ke Kris- tusse Nimmie nimmetab.

20. Agga ühhes sires Koijas ei olle mitte ütspäines Kuld ja Hõbbe

3 / Niid

4 / egypte

5

6 / a / Karlo

7

8 / äänne

9 / elämänsäsi loppuun, 20

10

11

12

13

14

15 / feikstama

16 / feika pakkase n. kütjat

17

18 / feik

20

1 | miff on eul
| aufmunter

2 | Kir omastu ei armastu, kes
| ei talha legiva
| waljtu

21 | juur

1

22

23 | see ^{see} ^{steev} | unad
| @ pölyga ära

5

24

midlema wõid talha olema

6 | see

Fhic in ^{st.} 25. justa ^{st.} kehtib
| mahabab nei, kes wõsto pa...

7 | pole

25

8 | us

26 | uelles

9

10

Fluc. 16, 14. Aand: talha peate ukred.

Uks / waid ka Pu ja Ritow (A-
jed) / ja monnigad ommad ka Au-
uks / agga monnigad Satorwels.

21. Kui nüüd tegi niisuggusist en-
nast puhhastab / se on puhhastud Aiti /
Auuks puhhastetud / ja Issandale tar-
wis / teige hä Tõle walmistud.

22. Agga Morusse Himmude eest
hoia ennast / agga noha Sluust / Usto /
Armo / Rahho nendega / ke Issandat
puhtast Süddamest Appt hääbrowad.

23. Agga hutto ja kõlbamattä Kus-
simisest jätta mahha; Sest sinna te-
ad / et nemmad Rido saakwad.

24. Agga Issanda Sullast ei saa-
ni mitte; eteda / waid hä olla lei-
gide wasto / usin õppetama / ke Kur-
ja / woiß kannatada / totassase Mele-
ga Wastapanijid nemib.

25. Eht nelle wahhest Jummal
Patta Bõörnist woits anda Tõe
Lundmisse Kõle.

26. Ja et nemmad jälle woitsid
ällesärlada Kurrati Kõidõst / kum-
matt nemmad ommad kinnivoetud
temma Tahtumist.

Se III. Pätul.

1. **A**gga se osgo sulle täda / et wotim-
sil Päitwil hirmsad Ajad tul-
lewad.

2. Sest Inimessed sawad isien-
nefest paljo Puggu widdama / Rahha-
ahned / Hooplittud / Surestised / Te-

otajad / Wannamatt Sanna Põlg-
jad / Lannamattummad / Jummal-
karmattummad /

3. Armatummad / Lepituste Kõ-
jad / Pättjad / Brasjad / Hirmsad / Te
ei armasta sedda / mis hä on.

4. Bettised / Arraandjad / Liigjul-
ged / Uhted / ke ennamiß Pibha Hirm-
mo armastawad kui Jummal.

5. Kellel on Jummalakartusse Räg-
go / agga temma Wägge salgawad
nemmad ärra / ja niisugguste eest hoia
ennast.

6. Sest niisugguste jast ~~õttad~~ need /
ke Kõijade sisse puggetwad / ja wirowad
Maeste Rahwast wangi / kel Battud /
~~ga õttad~~ koormad / ja sedda moite-
suggusist Himmudest actakse.

7. Ke-ikka õppetwad / ja ei woi. eal
Tõe Lundmisse Jada.

8. Agga otjigo Jannes ja Jamb-
res Moisse wasto pannid / nõtida pan-
urowad ka needsinna sed Tõe waiio:
(Nemmad ~~õttad~~ Inimessed Me-
lest ärrarikkutud ja kõlb / maata Us-
sule.)

9. Agga nemmad ei sa sega
paljo eddasi: Sest nende Numma-
lus peab arwoalikkus leitgile sama /
nõtida kui nemdege sai.

10. Agga sinna olled täda sanud
minno Öppetust / Ello - Kombet /
Moud / Usto / pitka Meest / Armasta-
misiß Kannatust /

11 | Järreie / Mis. hi. väij. x. m.
| ränge / mino

2 | pimita sedda ihte pukes
| pitte pitra dela

12 | M. va min
| lt

3 | t
| a

13

4 | proll

14 | Jinnu vätte
| väst

5 | alle vafor
| je, et beuuf, el jinnu ova itueti
| vähe väi 1. ittepeas

15 | lotter
| r / mino

6 | fe

16

7

17

8 | Hmu

1

9
|

10

11

20 | uste

12 | uste

21

13 | iote naa

22 | ille | uste rahan

14 | egude

15

16 | juu

1

17 | Je anna kulutamina

2

18 | ai

3 | Je kulutamiose see-

19

Kressus Kasaatia Male/ Titus Talmastia Male.

11. Lukas on siispäines minno jures. Markus wotta ennes-jure/ ja totemma ennesega/ sest tedda on mul wägga tarwis Timoteusseks.

12. Agga Tigitus ollen minna Ewess läkkitanud. *Kaanel*

13. ~~Se Kamato~~ *Kamato* / mis minna Troada jätsin Karpulle juretto ennesega tulle/ ja need Kamatud/ agga teigkehtanuid ~~se~~ Kamato Mahka.

14. Aleksander Wassep on mulle paljo Kurja tehnu. Issand maistokemmale temma T järrele.

15. Soia sinna einast ka temma eest/ sest temma on wägga meie Sannade wasto pannud.

16. Minno esimeses Wastamis- ses ep olnud äksigi minno jures/ waid keik jätsid mind mahha (se äroo olgo neile artwatud.)

17. Agga Issand olli minno põst/ ja kinnitas mind / et Julius minno lähbi piddi kinnitadama / ja keik Pagganad sedda kuulma/ ja minna ollen ärrapäästetud Pökoera Suust.

18. Ja kül Issand mind päästab teiget Kurjast Edest/ ja satab emma Laetra Nigise. Teinal olgo Au iggarwest iggarwesteks Ajaks! Amen!

19. Terreta Priskat/ ja Akilast/ ja Onesimorusse Perrekonda.

20. Erastus jäi Korinto. Agga Trovintust jätsin minna Milet/ haiget.

21. Totta/ et sinna enne Talmestulled. Sibulus ja Pudens ja Titus ja Kloudia ja keik Wemad terretawad sind.

22. Issand Iesus Kristus olgo sinno Wainoga. Nem olgo teiega. *Amet!* ~~Teine~~ Kamat ~~se~~ Timoteussele/ kes esimeses Püskopiks Ewess Roggodusse päle olli tõstetud/ kirjutud Roma Linna/ kui Paulust tristorda Keisri Nero ~~ette wadi.~~ *se*

Apostli Paulusse Kamat ~~se~~ Titussele kirjutud.

Se I. Pätul.

1. **W**ulus Jumala Sulane/ agga IESUS SE Kristusse Apostel/ Jumjala Arwastitsetude Ustaja Tõe Tundmisse järrele/ Jummalatartusseks.

2. Iggarweste Ehto Lotusse sees/ mis Jummal/ ke ei woi waltetada enne Ma-Ima Aega on tootanud/

3. Agga oimnal Ajal puuna Sanna arwastitluts teinud/ ~~se~~ *se* ~~se~~ *se* mis mulle on usutud Jumala meie Onnisteggia Käsknisse järrele.

4. Titussele minno õtge Bojale meie
 mollemade Ussu polesti/ Arm/ Hallas-
 tus/ Rõhho Jummalast Issast/ ja
 Issandast Jesusselt Kristusselt meie
 õnnisteggiast.

5. Sepärrast jätšin minna sind
 Kreta ~~Mate~~/ et sinna viddid toimetä-
 ma/ mis weel waja olli/ ja Pinnäde
 nõdda Wannamid sõadma/ ninda kui
 minna ~~hõbe~~ ollen kätitud.

6. Kui kegi on ilmalaitmatta/ ühhe
 Naeste Mees/ tennel uskliklud Pap-
 sed ~~õnnad~~/ kelle päle Prastimistest
 Kangelaelusse pärrast Rõõbdust ep
 olli.

7. Sest Piistob peab ilmalaitmat-
 ta ollema/ kui Jummalala Majapid-
 daja/ mitte Kangelaeluline/ mitte
 äkivõhane/ mitte Jodil/ mitte Tap-
 tik/ mitte häwõitõ ~~Kasna~~ Püüdja.

8. Waid Wõrade Wastõõtja/ ke
 sedda armastab/ inis hä on/ Kasin/
 õige/ pühha/ puhhas.

9. Ke kinni peab tõsijest Sannast/
 mis ~~tunnib~~ õppetada/ et temma wõg-
 gew on maenitsemä terwe õppetus-
 se läbbi/ ~~is~~ wastõrdikisõ nomina.

10. Sest pahõ on ka Kangelaelsed/
 Sorrigid/ ja Mele-eksitajad/ teigen-
 namitane need/ ke timberseikamistest
 õnnad.

11. Kelle Suud peab kinnisulluta
 ma/ ke Roggona Perre ~~kinnad~~ ärra-
 põõrowad/ ja õppetawad sedda/ mis

ei sünni/ ~~teggida~~ Kõõd pärrast.

12. Iks nende sõastõn ütelnud/ nen-
 de omma Prohweet: Kõõdõlõõd on
 ikka Walleliklud/ Kurjad Lojused ja
 laisad Rõõhud.

13. Se/ Lunnistus on tõesti: Se
 Neja pärrast nomi neid korwaste/ et
 nemmad woiksid terwed olla Ussus.

14. Ja ei panne tõihele Judoistest
 tõiha Juttusid/ ja Jinnimeste Kõõ-
 mistest/ ke ennast ärrapõõrowad Tõesti.

15. Puhhadel on keit puhhas/ agga
 Kõõstõelle ja Ustmatuhimale ep olle
 middatõ puhhas/ waid nende Meel
 ja Sõddame: Lunnistus on rojane.

16. Nemmad ütlewad ennast Jum-
 malat tundwa/ agga Leggudega sal-
 gatwad nemmad sedda ärra: Sest
 nemmad ~~õnnad~~ (Jummalal) ~~õks~~
 hirmus ~~õks~~/ ja ~~õnnad~~ kule San-
 na/ ja ~~õnnad~~ teige hä Tõle kõõbamä-
 tunnad.

Se II. Pätük.

1. ~~õks~~ Agga sinna/ rågi ~~õks~~ munda/ ~~õks~~
 terwe õppetusekõõnnib.

2. Et Wannad/ peawad
 ollema ~~õks~~ ausad/ moistliklud/
 terwed Ussus/ Armastamistes ja Kan-
 natustes.

3. ~~õks~~ Neite wanna ~~õks~~ Narkõõs fõsant-
 mal kombel/ et ~~õks~~ nemmad peawad el-
 lema/ kui Pühade Rõõhus on/ ei
 mitte Teotajad/ mitte ~~õks~~ (waid)
 hääd õppetajad.

4. Et

4

12 / ka rukun

5 / lane
/ jini

13 / jama

6 / egga

14 / rukun
/ egga / jama / jama

7
/ rappa karo

15 / karkil / otoged pulkita
/ jiktegi

8

16 / helen

9 / minna / jama / jama
/ jama / jama
/ kuma / jama

10

1

11

2 / helen

3 / jama - jama
/ jama / kuma / jama / jama

4

13 / Olina

5 / muniti^{ti} i^{ti} kull^{ti} olina
/ kas

19

6 / k^{ti} e^{ti} d^{ti} a^{ti} f^{ti} a^{ti} m^{ti} o^{ti} t^{ti}

45

7 / m^{ti} i^{ti} t^{ti} e^{ti} t^{ti} a^{ti} p^{ti}
/ p^{ti} e^{ti} r^{ti} m^{ti} i^{ti} t^{ti} a^{ti} l^{ti} l^{ti} e^{ti}

8 / e^{ti} l^{ti} p^{ti} e^{ti} r^{ti} a^{ti} l^{ti} l^{ti} e^{ti} g^{ti} i^{ti} e^{ti} o^{ti} l^{ti} l^{ti}
/ e^{ti} i^{ti} t^{ti}

1

9 / m^{ti} e^{ti} s^{ti} m^{ti} e^{ti} t^{ti} a^{ti} e^{ti} l^{ti} a^{ti} m^{ti} u^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}

2 / Olina
/ e^{ti} i^{ti} t^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}

10 / e^{ti} g^{ti} g^{ti} a^{ti} t^{ti} a^{ti} m^{ti} i^{ti} t^{ti} s^{ti} a^{ti} g^{ti} i^{ti}
/ p^{ti} e^{ti} r^{ti} a^{ti} t^{ti} o^{ti} l^{ti} l^{ti} e^{ti}
/ a^{ti} m^{ti} u^{ti}

3 / m^{ti} i^{ti} t^{ti} e^{ti} t^{ti} a^{ti} p^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}, f^{ti} a^{ti} m^{ti} u^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}
/ t^{ti} o^{ti} l^{ti} l^{ti} e^{ti}

11 / m^{ti} i^{ti} t^{ti} e^{ti} t^{ti} a^{ti} p^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}, f^{ti} a^{ti} m^{ti} u^{ti} e^{ti} r^{ti} o^{ti} t^{ti}

4

12

4. Et nemmad neid norð Naeð / ja ~~tafmastir~~ / diete / ja jumalalartlik-
woitwad oppetada / moistlikud olla /
(onuna) Mehh / armastada / Lapsid /
armastate piddada / ~~kuulda~~ /

5. Kasiwad olla / puhtad / Ma-
laviddaiad / ~~Waggad~~ / onuna Mees-
te Sanna Kuulsad / et Jummalala
Sanna ei teotasse. ~~kuulda~~

6. ~~Selfammat~~ / ~~lombel~~ maenitse
neid norð Mehh / et nemmad peawad
moistlikud ollema.

7. Agga teigepiddi, ~~ollid~~ / hä Teg-
gude Tähbels / puhfa Oppetussega
ja eusa Elloga /

8. Terwe ~~ja~~ laitmatta Sama-
~~et~~ Bastopannijal Häbbi saab / ja /
~~lema~~ / mis temma ~~moit~~ / woiks kurtja
rägida.

9. Sullased käes / onuna Jstanda
Sanna kuulda / teigis Nisjus nende
Melepärast ~~ja ei mitte~~ / ~~Wastohantu~~
jad olla.

10. ~~härkit~~ / kõrwoale ~~hata~~ / waid
keit hääd Truust / illesnäita / et nem-
mad Jummalala meie Dnisteggia Oppe-
tust teigepiddi woit / ~~hata~~ / ~~hata~~ /

Epistel Wastimeffel Joulo Pühhal.

11. Sest Jummalala ~~õnnistama~~
Arm on iluotud / teige Jummessele /

12. Ja jubhatad meid / et meie pe-
ame ärrasalgama jummalalart-
matta Ello / ja iluallikud Himmud /

13. Ja ootma sedda õnn / Lotust /
ja se sure Jummalala ja meie Dnisteg-
gia JEsusse Kristusse Luo / ~~Wastimeffel~~.

14. Ke isfiennast meie eest on and-
nud / et temma meid piddi ärralun-
nastama teigest illekohtusi / ja
puhastama ennesele ommaks Rah-
waks / mis piddi ussin ollema hä
Töle.)

15. Sedda rägi / ja maenitse / ja no-
mi teigest Suddamist. Ulligi äreo-
pölgago sind.

Se III. Pätül.

1. ~~S~~ ulleta nende Mele / et nem-
mad Wörstide ja illema-
de wasto allandikud ~~Wastimeffel~~
mad / ja Wannainade Sanna woi-
wad / ja teige hä Töle walmid ~~Wastimeffel~~
wad ollema.

2. Reddatit ei teotama / ~~Wastimeffel~~ / ~~Wastimeffel~~ /
teima / waid / ~~Wastimeffel~~ / ~~Wastimeffel~~ /
jadust teige Jummesse wasto illes
näitama.

3. Sest meie ollime ennenwiste ka
rummalad / kangelaesed / ehtjad /
Hinnid ja monnesuggust libhalid
Jhhaldamisse Orjad / ja hullusime
kurjuses ja Raddeuuses / kedda wih-
hätti / ja se teine teist wihtasid.

Epistel teisel Joulo Pühhal.

4. Agga kui Jummalala meie õn-
nis-

17

5- | eggideff

24 | hea eggide per ellama, et
neina galbrauf jinnu, wufa
neid tanir os

6

15

7 | iddi
| Lohu

| rahur

8 | free finasted abjad

| eggide per ellama

9 | heise jollidatte
| woto
| fata koro

1 | urang
| abhimedhale

10

~ | pin-utthak meega wottel

11 | ia on
| efer /ed

3 | heile

12 | jaan tu

4

5

6 / Hise
/ kee

7 / jalkuuta

8

9 / pinnat ed
/ leon
/ meer

10 / kannelle ^{ker} / st - kuit - 1,7.

11

12

13 / kannelle ^{ker} / st - kuit - 1,7.

14

15 / laivan
/ ketta ^{igga} / vete / pidi / fimo / juve
/ jama

16 / ketta / juve
/ m. / kaitugi
/ volest

17

18 / kahjo

19 / pöalegi

20 / jalkuuta

21

22

23

tamist / ja sedda Usto / mis sinuul on
Issanda Jesusse, ja teige Bühhade
wasto.

6. Et sinno Ust / mis weil isfikes-
tes en / woils wäggetwaks sada teige
hä Tundmisses / mis teil on Kristus-
se Jesusse sees.

7. Eest weil on paljo Römo ja
Troosti sño Armasianisse pärrast / et
Bühhade Süddant ed ennuad
minne / sinno läbbi / ^{at} armas Wend.

8. Sepärrast / eht minnuul kuit paljo
Julgust on Kristusses / sind käftma
sedda / mis sinno Kobbus on.

9. Süs pallun minna enne minne
Armasianisse ~~petri~~ / ~~et~~ minna ~~et~~
üks sätiggune, ollen // Paulus / üks
Wannant / agga nüüd ka Jesusse
Kristusse ~~sedda~~.

10. Süs pallun minna sind minno
Boja Onesimuse pärrast / sedda min-
na ollen sinuul tanud minno / ~~Ködi-
kude sees~~.

11. Ke enemuiste sulle, ei kölband /
agga nüüd sulle ja mulle eht kölbab /
tedda ollen minna taggasi lätkitauud.

12. Agga sinna woita tedda / se on /
minno Süddant / wasto.

13. Redda minna ennesse jures tabt,
sin piddada / et teinma mind sinno
Assemel pididi teinma Armo-Oppe-
tusse ~~Ködi-
kude sees~~.

14. Agga ilina sinno Tabtnit^{at} ep
olle minna aniddalit tabtnud tehha /

et sinno hä ~~ed~~ ei piddand ~~wäg-
gasi~~
ollema / waid hämele ~~sinno~~.

15. Eest teinma eht Epärrast (sin-
nuul) ürrikesse son ärralabtnud / et /
sinna sedda ~~agga~~ ~~pididi~~ ~~jälle~~ ~~sama~~.

16. Ei mitte / kui ~~ist~~ / Sullast / waid
ennamb kui Sullast / üks armas
Wend / issiärranis mulle / ~~et~~ / paljo
ennamb sulle / ni hästi Eihha / kui
Issanda polest.

17. Kui sinna nüüd mind omma
Sestsi - Mehhets arwad / siis woita
tedda wasto otsego mind.

18. Agga kui teinma sulle mingi
suggust / ~~agga~~ teinud / eht teinmal sin-
noga wötsgo on / sedda arwa mulle.

19. Minna Paulus ollen sedda kir-
jetanud omma Käga : Minna tab-
han sedda maaksa : Minna ei ütse
sulle / et sinna issiennast mulle Wöl-
go ossed.

20. Eest Wend / lasse mind se Kä-
ga sada sult Issanda sees ; ~~Minna~~
~~et~~ minno Südda Issanda sees.

21. Eest ~~et~~ ~~minna~~ sinno Sanna
~~min~~ ~~nisse~~ päle ~~loda~~ / ~~et~~ ollen min-
na sulle kirjotanud / sest minna tean /
et sinna weel ennamb teed / kui minna
ütlen.

22. Agga walnistia mulle ka ~~et~~
set / sest minna lodan / et mind tele
Palwete läbbi teile jälle peab kin-
titama.

23. Sind terretab Epawras / ~~min-~~
no

no. Kawang. Jesusse Kristusse sees
 24. Markas/ Aristarkus/ Tomas/
 Lukas/ minho Abbimehed.
 25. Meie Issanda Jesusse Kristus-
 se Arm olgo teie Waimoga! Amen!
 Wilemonile Kirjutud Roma
 Pinnast/ Onestimusse selle
 Sullasega.

Apostli Peetrusse esimehe

Ramat

Et I. Pätuf

I. **P**etrus/ Jesusse Kris-
 tusse Apostel/ neile ära-
 wõllitsetuid Wõrastile/
 te laial õnnad/ Ponsa

Kalaatia/ Kappadochia/ Asia ja Pi-
 tinia Maal/ ja anawõllitsetud.

2. Jummal se Issa Ennetadmis-
 se järrele/ se Waimo Puhhitsemisse
 läbbi Sanna Kuulmisseks/ ja Je-
 susse Kristusse Werre Pälepputa-
 misseks. Arm ja Rahho sago teile
 rohkesti.

Epistel Simona ja Juda Päwal.

3. Jummal ja meie Issanda Je-
 susse Kristusse Issa olgo kidetud/ kes
 läbbi meie õnna sure Hallastusse pä-
 rass/ neste õnne sündnud ellawaks
 Potusseks Jesusse Kristusse illetou-
 misse läbbi Surmuse/

4. läbbels ihakkamirumetta/ ih-
~~marion ja wõrtimara~~ Beran-
 duffels/ mis nulle Tacras en tal-
 lele pandudnet.

5. Kedda Jummal Wäes Ussu
 läbbi hoistakse Onnistusseks/ kumb
 walnis on wõimel Ual ~~awalik-~~
 lute sada.

6. ~~Kalle pärrast~~ teie peate rõõmsad
 olkema/ te teie nüüd pissut/ (~~winda~~
 kui Rohhus on) / kurnad olletemon-
 nesarnast Kristustusse.

7. Et teie Ussu ~~Kat~~winne fants
 laud paljo illemh ollewa/ kui ~~lad-~~
~~dura~~ Kulda/ mis Tulle karjutakse/
 Kristusseks/ Auks/ ja Auustamisseks
 Jesusse Kristusse Ilmõnamisse Päwal.

8. Kedda teie naggemad armas-
 tate/ kelle sisse teie nüüd ussute/ ehk
 teie tedda kül mitte ep ~~offe~~ nähd/
 ja ollete rõõmsad ~~innawõimata~~ ja
 kallid Rõmoga/

9. Ja sate omma Ussu otis/ sedda
 Singe Onnistust/ läte.

10. Sedda Onnistust ~~õnnad~~ need
 Prohwetid otinud ja tälka nõudnud/
 te sest Armust/ mis teie päle on tul-
 nud/ enne ~~õnnad~~ kulumad.

11. ~~Jummal~~ tälka ~~õnnad~~ / ~~hura-~~
~~ma~~ ja missuggust Ualpäle Kristusse
 Waim/ te nende sees õlli/ piddi tälh-
 hendama/ ja ~~tel~~ tunnistama need
 Rannatamisse/ mis Kristusse päle
 piddid tulles/ ja sedda Auõ nende

24

4 | Päärindurless' miis ei woi luuwa
minna eyga rojajee jada
eyga ^{helle} awwa naxifwa

25

5 | miis

6 | fe tarwis lakkab

1

7 | Uks kuisse jaab kutpeta jaab
leilama
| maub ja fiirwi

2

8 | fei olle naimu ja fiirwi
| miigga
| miis warwi ei woi uille rögide.

3

| mairdow
| panta

9 | fe on tinge ömirda

4

10

11 | Kui naima tarwis nouri ja milled
| feiga fe
| pome

12 | ~~1000~~ ei
| ~~1000~~ jagganiid

20

1 |
| ~~1000~~ murrulle

21

15 | ~~1000~~ karpinaid

22

| ~~1000~~ dade

14

23

15

24

16

25

| ~~1000~~ Annu-Synechriä läbbi

17

18 | ~~1000~~ ajade | egga
| ~~1000~~ ollete spinnaid

1

| ~~1000~~ keia | keia

19

2

(Rannatamisse) järrel. ^{2. linn}
 12. Kennel olli tãda antud / et nem-
 mad / sega mitte isseinnast / kuid meil
 peab ~~õn~~ temma / mis teile nüüd on ku-
 lutud nende läbbi / ke teile sedda Ar-
 mo-Oppetust ~~õn~~ antud sulutanud püh-
 ka Waimo läbbi / ke Taewast on läb-
 nud / me sisse ka Inglid iggatse-
 wad / wafada.

13. Sepärrast walmitage omma
 Meled / olge karmad / ja lootke täieste
 se Armo päle / mis teile pakutakse
 Jesusse Kristusse Ilmotamisse Ajal.

14. Olsego sannawotlikud Pa-
 sed / ja ärge sahe mitte teie endisse Him-
 mude sarnasiks / kunnad teil Krum-
 maluskes olli.

15. Waid ninda kui se / ke teid on
 kutsnud: pühha on / sake teie ka püh-
 haks teie omma Ello sees.

16. Sest kirjutud on: ~~Teie~~ ~~õn~~
 pühhad ~~õn~~ / sest minna ollen
 pühha.

17. Ja kui teie Issaks ~~õn~~ hüate
 tedda / ke ilma Innimesse Luggu pid-
 damatta Kohhut moistab igga übbe
 Ed järrele / siis ellage nüüd / kuni
 teie siin ollete / Kartuskes.

18. Ja täädke / et teid ep olle huk-
 kaminuewa / Hõbbedaga ~~õn~~ Kullaga
 kunnastud / õmma kühhisest Ellame-
 sest / mis teise Wannamist ~~õn~~

19. Waid Kristusse / kui übbe ilma-
 süta ja ilma teotamatta Talle kalli

Werrega.

20. Ke kül enne on olnud ärrandh-
 tud / enneto Ma-Ilma Raja olli pan-
 tud / agga kel wõimisel Ajal teie pär-
 rasi ilmotud.

21. Ke teie temma läbbi Jumma-
 la sisse ussite / ke tedda on Surrust
 alles ärratand / ja temmale Luo and-
 nud / et teie Iist ja Lotus Jummalala
 päle peab ollema.

22. Siis tehke puhtaks omia Hinged
 Tõde Sannawotmisses / Waimo läb-
 bi / karwalatta wen ~~õn~~ Armas-
 tamisses / ja armastage teie teist
 puhtast Süddamest kindlaste.

23. Ke teie ollete ueste sündinud / et
 mitte hukkaminuwa / waid hukka-
 minnuwatta Seemnest / ellawa Jum-
 mala Sanna läbbi / mis iggarweste
 jääb.

24. Sest teil Pihha on kui Rohhi /
 ja teil Innimesse ~~õn~~ kui Rohho
 Põllikenne. Rohhi kuitwab ärra / ja
 temma Põllike langeb mahha:

25. Agga Issanda Sanna ~~õn~~
 iggarweste Agga se on se Sanna / mis
 teie on / sulatud.

Se II. Wätul.

1. **S** iis pange nüüd mahha teil
 Kurjust / ja teil Betamis /
 ja / Karwaluskes / ja / Kad-
 deduskes / ja teil Keletandmist.

2. Ja himmustage ostsego praego
 sun.

sündinud Papskessed sedda Jummal
la Sanna / selgest Pina / et teie selle
läbbi waite kasmada.

3. Kui teie muudo ollete maitnud /
et Issand helde on.

4. Kette jure teie offete tutrad / kui
ellawa Riwoe jure / se kül Jummes-
test kui kölbamatta on ärrawaidetud /
agga Jummalat / ärrawallitsetud ja
wägga tallis.

5. Ja teie ~~teie~~ kui ellawad
Riwoid / ~~utrochitud~~ waimolikkus
Koiats / ja pühaks Preestri Amme-
tiks / ohwerdama waimolikkud Oh-
worid / mis Jummalat Mele pärrast
on Jesusse Kristusse läbbi.

6. Sepärrast seisab ka Kirjas:
Waat / minna pannen Sionis ühhe
Nurga Riwoi / mis swallitsetud / ja
tallis on; Ja se temma sisse ~~utroch~~ / ei
pea mitte Häbbe sisse sama.

7. Teie nüüd / se teie ussute / on
temma tallis / agga neile ussmattum-
mille on se Riwoi / mis need Rodda-
ehhitajad / ~~on ärrapöiditud~~ / Nurga
Päkiwoiks / ja Butumisse Riwoiks /
ja Pahhandusse ~~katte~~ sanud.

8. Ke ennast Sanna waisto touka-
wad / ning ei wotta Sanna luidad /
meitarwis ~~neinad~~ ~~ka ennad~~ ~~panud~~.

9. Agga teie ollete se ärrawallitse-
tud Suggu / se Kuninglik Preestri-
Ammet / se pühha Rahwas / se pärris
Rahwas / et teie peate selle Häteg-

~~gust~~ kulumata / se teid Pimmedast
on kutsnud omma immelikko Wä-
gusse.

10. Ja se teie ennemiste ey olnud
sedda Rahwas / agga nüüd Jummal
Rahwas (ollete) / se teie mitte es ol-
le Armo sanud / agga nüüd ollete
Armo sanud.

Epist: Kolmandal Pühha Päwal
pärrast Kristusse Ülestoumisse Pühha.

11. Armad / minna maenitsen teid
kui Wörad / ~~ja~~ ~~teie~~ / hoidte en-
nast lihhalikko Jummade eest / ~~kun-~~
~~mad~~ Hinge waisto söddiwad.

12. Ja ~~pidage~~ hääd Ello Pag-
ganade seas / et need / se teie ~~kurja~~
~~teie~~ ~~hää~~ kui Kurjateggiadest / teie
hää ~~teie~~ ~~sa~~ ~~wad~~ ~~nähta~~ / ja Jum-
malat kütwad Katsmisse Päwal.

13. Heitke ennast teige Jummeeste
Sädmisse alla Issanda pärrast / ol-
go Kuninga kui üllema alla.

14. Ellik Pätkude / kui nende alla /
se temmast ~~omnad~~ läkkitud / Kurja-
tegiile Muhtlusseks ja Hätegiile
Kutusseks.

15. Sest se on Jummalat Tabnime-
ne / et teie / Hääd tehhes / moismat-
tummade - Jummeeste Kuningalust
kinnisullute.

16. Kui Wabbad / ja ei mitte ofte-
go ollets teie Wabbadus Kurjusse
Kattes / waid kui Jummalat Sullased.

Head Number

3

10

4 / Kivi teie jelle juure lilledet
/ koles

11 / mud

5 / Siin chhitanga teid unida
ka allia

11 / Kaitaliope us. / et teie
/ hoiate
/ muir

6 / Ann
/ peale loo ab

12. / peate
/ meenu je cep, mis roonid keif mi
/ surja teggiateff palia rögiumi,
/ teie nia teggide plovaf, mis
/ meenu keif kramu

13 / Lap ävraf

7 / kui kolmista on ärvateid mi
/ vastotomamiste
/ vaud kuumis

14

8 / Kes on meenu ka jätta

15 / meuda

4

10

17. Auustage iggameest/ armastage
Weede/ kartte Jummalat/ auustage
Kuningast.

18. Teie Sullased/ kuulge keige
Kartussaga omma Issandade Sanna/
ei mitte ühspäines hä ja wogga-
de/ waid ka kurjade (Sanna.)

19. Sesi se on Arm/ kui tegi Süd-
damerunnistusse pärrast Jummalat
eeskuri ja häb ja illekohbut kañatab.

20. Sesi mis Riitus on se/ kui teid
Sü pärrast pekketate/ ning teie
ninda Jummalat ollete. Agga kui
teie Hääd tehhes ja kannates/ Kurja
näte/ se on Arm Jummalat jures.

Epistel teisel Pühha Päwal
pärrast Kristusse üestrouniste Pühha.

21. Sesi seks ollete teie kutsitud/
sest et ka Kristus on meie eest kannat-
anud/ ja meie Tähte jätnud/ et teie
peate temma Jälgede kes käima.

22. Ke ep olle ühtegi Pattu temud/
kelle Suuska ep olle ühtegi Pettust
leitud.

23. Ke ei sõinand wasto/ kui tedda
sõimati / ei sõwardand/ kui temma
kannatas/ agga temma andis/ selle
nähha/ ke diete Kõhbut moistab.

24. Ke meie Pattud isli on kand-
nud omma Jhhus Pu päle/ et meie
Pattude ärrasunud/ Digusselepidu
me ellama/ kelle Wõrnide läbbi teie
ollete terweks sanud.

25. Sesi teie ollete kui eeskõnad

Lambad; Agga nüüd ollete teie pöör-
dud omma Hinge Karjast ja Põs-
kõbi-pöör.)

Se III. Pätul.

1. **S**ellammaal Kõmbel teie Naes-
sed/ kuulge omma Meeste
Sanna/ et ka need/ ke sed-
da Sanna ep ussu/ Naeste Ello läb-
bi woilsi/ Wõrnid pöördud fada.

2. Kui nemmad teie puhta Ello
tähhele pannewad Kartusses.

3. Weede Ehtimise ei pea wäljas-
piddi ollema Juulsete Palmiõunis-
ses/ ja Kulla õmberpannemisses/ ehk
kõlli Riete kandmises.

4. Waid se Süddame ärrapeide-
tud Jummenne õmarikkumatta tas-
faste/ wailse Wainoõga; Se on kallid
Jummalat ees.

5. Sesi ninda õnnad ka ennemuis-
te pühhad Naesed enast ehitunud/ ke
omma Lotust Jummalat päle pan-
nid/ ja omma Meeste Sanna kuld.

6. Kui Sara Abrahami Sanna
wõttis/ ja kutsus tedda Issandaks/
kelle Lapsiks teie ollete sanud/ kui teie
hääd tete/ ja ep olte arnad.

7. Sellammaal Kõmbel teie Meh-
hed/ ellage nende jures Kõmbustega/
ja ande Naeste/ Sõngute/ kui nõd-
dratta Astjale Aus/ ninda kui/ Ar-
mo/ Ello Kaparrigate/ et teie Pal-
wepidamisse ärra ei keelta.

Epistel wiendal Pühha Pä-
wal pärrast kolm:aino Jummalä
Pühha.

8. Agga wiendals olge keif übbe-
melelissid / kalledad / wennalissid /
armolissid / helded.

9. Arge makske mitte Kurja Kurja-
ga / ehk Söimatusi Söimatussega.
Waid se wasto õnnistage / ja mõistke /
et teie seks ollete kutsitud / et teie õn-
nistiust peate-pärrima.

10. Sest ke omma Eßo tahhab ar-
maksada / ja hääd Päiwi nähha / se
hoidko omma Keelt Kurja eest / ja om-
ma Mõttad Kärowalust rägimast.

11. Temma pöörge eumast Kurjast
ärta / ja tehko Hääd / temma õstiso
Kahho / ja noudko sedda talka.

12. Sest Issanda Silmad pane-
wad Digid tahhet / ja temma Kõr-
wad nende Bahhet; Agga Issanda
Palge on nende wasto / ke Kurja te-
wad.

13. Ja kes on / ke teie peaks wõime
Kurja kühha / kui teie Hääd talka
nouate.

14. Ja kui teie ka kannate Digus-
se pärrast / siis ollete teie õnsad; Ag-
ga ärge kartke nende Ahwardamist /
ja ärge ehmatage mitte.

15. Agga pühhissege Jummalä
sedda Issandat omma Süddame-
tuse. Agga olge iggal Ajal walmuid
Issandusse ja Kartussega Wast-

kostumise igga Mehe wasto / ke teie
Arwo püab / kostumise pärrast / mis
teie sees on;

16. Ja teie olgo hä Süddametun-
nistus / et need / ke teie Kurja rägim-
wad / kui Kurjateggiadest / Häbbi ja-
wad / et nemmad teie hääd Eßo Kris-
tusses õnned teotamad.

17. Sest se on pärramb / (kui se
Jummalä Tahtminne on) hääd teh-
hes kannatada / kui Kurja tehhes.

18. Sest et Kristus ka ühford
Patto eest on kannatanud / ühe Si-
ge üllekohtuste eest / et temma meid
Jummalak widdi saatma / ja on kül
Lihha polest surmatud / agga Wai-
mo polest ellawaks tehtud.

19. Kellest temma ka on ärralainud /
ja on Jummalä piddanud neile Wai-
mudele / ke Wangis on.

20. Ke ennemuste ei usnud / kui
Jummalä Pittimeel ühford otis Noa
Ajal / kui Laewa walmistati / me sees
pissud (se on kahhesa) Hinge We-
pääd holti.

21. Kellest Wastotähhendamine se
Kõrteimeel meid niid ka õnsaks teeb /
(mitte Kõrteisse Errahetminne Lih-
ha päält / kuid hä Süddametun-
nissusse Lepitus Jummalaga) Ke-
susse Kristusse illestousimisse läbbi.

22. Ke on Jummalä pärramal
Kael / pärrast kui temma on Laewa
lainud / ja temma Melewalla alkon
need

- 15/10/1917
- 16 //e Lohyö
- 16 //ille seer, mis nerran patta
//iff
- 8 //äri a. helija //w. j. ase
//d. m. s. t. j. a. i.
- 9 //e. s. i. t. e. k. a. t. e
- 10
- 11
- 12 //e. a. l. e
//m. i. n. a. //m. i. f. f.
//m. i. n. a.
- 13 //e. g. g. e. m. a.
- 14 //i. r. i. n. o
//m. i. w. ä. g. g. a. ä. r. n. a.
- 15 //e. i. s. i. e. w. o. i. t. e. w. a. r. t. a. n. i. g. g. ä. l. l. i. e.
- 17
- 18 //j. i. n. e.
- 19 //e. l. u. t. a. m. i. n. a.
- 20 //e. i. e.
- 21 //e. l. l. e. g. a. //i. n. i. s. //t. t. e. s. e.
//m. i. n. a.
- 22

hinnittamattomien varojen kuluille

8 jennamiste

9

10 / Käsikirjoitus on...
jättä, nenda kättä kättä
kättä jättä, nenda

11

12 / jättä kättä jättä

13

14 / jättä kättä kättä

1 kättä

2 kättä

3 kättä jättä kättä

4 kättä kättä

5 kättä

6 kättä kättä kättä

7

8 kättä kättä kättä

9

10 kättä

need Inglid ja Wöggewad ja Wäed.

Se IV Pätük.

1. **E**t nüüd Kristus Pihhas meie
 rest on kannatanud / siis
 ehk itage ennast ka sefani-
 ma Melega? Sest ke Pihhas kannat-
 ab / se jättab Pätto mahha /

2. Et temma se Ello. Nja / mis
 weel ükste on / mitte ennamb / Inimes-
 te Hinnudele / waid Jumala Taht-
 missete wäikestama.

3. Sest se on kül / et meie selmitu-
 nera. Ello. Nja olleme kallutamud
 Pagganade Tahtmist / kühhes / kui
 meie ellasime Kimalusse / Hinnu-
 de / Riamisse ja / Sõmisse / Brasli-
 misse ja / hirmsa Wõra Jummal-
 Tenistusse sees.

4. Se on nende Meles wõras / et
 teie nendega ei loofse se sunnast / tiggida
 Ello sisse / ja teotawad (teid.)

5. Nemmad peatwad Armo and-
 ma sellel / te walmis on Kohhut
 moistma Elawa ja Surnude päle.

6. Sest sepärast on ka Surnudele
 Armo-Opetus kolutud / et nende pä-
 le Jumineste polest kül piddi Kohhut
 moistetama Pihhas / agga Waimus
 piddid nemmad ellama Jummal-
 Tahtmisle järrel.

Epistel kuendal Pühha Päwal
 pärast Kristusse Wõerousmisle Pühha.

tulnud; Sepärast olge kaastind
 tained Pälwe-piddamisle.

8. Agga teige / Njadses piddake
 isikikes kindlat Armastamist: Sest
 Armastamine Pätto Hulla
 wifattab.

9. Olge isikikes Wõraste Wasto-
 wotsad / ilmanurrisematta.

10. Teuige teine teist igga üks se
 Undega / mis temma on jannud / kui
 Jummal monnesarnast Armo hääd
 Wajapiddajad.

11. Kui kegi rägib / se (rägilo) kui
 Jummal Sanna / kui kegi tenib / se
 (teuigo) sest Joudust / mis Jummal
 annab / et teigis Jummalat auustat-
 se / Esusse Kristusse läbbi / kellel olgo
 Tu ja Wäggi iggaweste iggawestest
 Njats. Amen!

12. Minno Armad / ärge pange sed
 da Pallaawat mitte wõraks / mis teile
 teie Kiasatusses juhtub / otse kui juh-
 taks teile wõras Njasi;

13. Waid / ninda kui teil Kristusse
 kannatamist Ossa on / ninda olge
 rõõmsad / et teie ka temma Auust-
 se / Ilmoamisest sure rõmoga wolte
 rõõmsad olla.

14. Onjad ollete teie / kui teid teotak-
 se Kristusse Nimme pärast / sest et se
 Auustust ja Jummal Walmi teie
 pääl hingab; Nende jures on temma
 kül teotud / agga teie jures on tem-
 ma auustad.

15 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

3 / Guizala Rannavõrk

16 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

4 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

17 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

5 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

18 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

6 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

19 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

7 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

1 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

8 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

9 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

2 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

10 / kuu ja see teiste sõjade
kulaja on

11 | Jesu Nazor

12

13

14

1 | Ablefung

2

3

4

| auf alle misst

5

6

7 | Chronastamif
| date Chronastamif

8

9

10

11

11. Sellesammal olgo Au ja Wäggi iggawest/ ~~ja~~ iggawest Amel)

12. Silwanus/ teie tru Behnaga/ ollen minna/ minno tuttes/ teile pis-
süt kirjolanud/ maenitsenud ja tunnis-
tanud/ et se se tõsine Jummalala Arm
on/ ine sees teie seisate.

13. Teid terretawad need/ ke teie-
ga on ärrawallitsetud Babilonia Lin-
nas/ ja minno Poeg Markus.

14. Terretage teine teist se Armas-
tamisse Su-andmissega: Rahho pl-
go teie teigidega/ ke teie Kristusse Je-
susse sees ollete. Amen.

Apostli Peetrusse teine

Ramat

Se I. Pätüt

1. **S**imon Peetrus Je-
susse Kristusse Sullane
ja Apostel/ neile ke meie-
ga seddasamma tallist
Usto ~~ommad~~ sanud/ meie Jummalala
ja Onnisteggia Jesusse Kristusse Di-
gusse läbbi.

2. Arm ja Rahho olgo rohkeste teie
sät/ Jummalala ja meie Issanda Je-
susse Tundmisse läbbi.

3. Ninda kui temma jummalik
Wäggi meile on kinkinud keit/ mis
Eksus ja Jummalakartussels tar-
wis tulleb/ selle Tundmisse läbbi/ ke

meid on kutsnud Auo ja hä Teggi-
de pose.

4. Kelle läbbi meile need keigesin
mad ja kallimad Tootused ~~ommad~~
kinkitud/ et teie nende läbbi jumma-
likk Suggust peate Ossa sama/ kui
teie kadduwa Ma/ Ilma Himno
mahhajätkate.

5. Ja sepärrast olge müüd se päle
keige ussinamad/ ja näitke illes om-
ma Ussus hääd Tööd/ ja hääd Töös
Tundmist.

6. Ja Tundmises Kasinust/ ja
Kasimises Kannatust/ agga Kan-
natusses Jummalakartust.

7. Ja Jummalakartusses ~~wennad~~
kello Säbrust/ ja ~~wenatit~~ Säbrus-
ses Armastamist keige wasto.

8. Sest kui need (Asjad) teie jures
rohkeste ~~ommad~~/ siis ei jätta nem-
mad teid mitte laisaks ega suggu-
mattumaks meie Issanda Jesusse
Kristusse Tundmisse ~~sees~~.

9. Agga kelle jures neid ep olle/ se
on sögge/ ig ei nä mitte kaugele/ ja
on unustatud ärra endiste Battu-
de Pubhastamist.

10. Sepärrast Wennad/ olge sedda
ussinamad teie Kutsimist ja Wallit-
semist kinnitama. Sest kui teie sedda
tete/ siis ei kominista teie eal.

11. Sest ninda annetakse teile roh-
keste sedda Sisseminemist meie Je-
sanda ja Onnisteggia Jesusse Kris-
tus,

tulle iggawesse Rigi.

12. Sepärrast ei täbha minna mitte mahhajatta / sedda ikka teie Meletulletada / eht kül teie sedda teate / ja kinnitud ollate se Ede sees / mis müüd on.

13. Sest minna arwan dige ollewa / kuni minna weel alles seinnase Majas ellen / teid ärratada Meletulletamissega.

14. Sest minna tean / et minna seinnase omma Maja pea pean mahhajannema; Ninda kui ka sedda meie Issand Jhesus Kristus mulle on täda andnud.

15. Agga minna tabhan uestin olla / et teie iggal Aial pärrast minno Kablumist sedda peate Meles piddama.

16. Sest meie olleme meie Issanda Jhesusse Kristusse Wägge ja Tulsemist teile täda andnud / ei mitte kui need suggused / ke targa Juttude järrele käinud / waid ke meie temina Auo isst olleme näinud.

17. Sest temina sai Jummalast Jhast Auo ja Kuusust se Häle läbbi / mis temmale sündis / sest surest ideo Kuust / ninda: Se on minno armas Boeg / kelle pääl minnul hä Meel on.

18. Ja sedda Hdält olleme meie kuulnud Laewast mahha tullera / kui meie temnaga se pühha Mä pääl olleme.

19. Ja meil on kindlamb Prohwetide Sanna / ja teie teie hoiat / et teie sedda tähhele pannete / kui kht künnast / mis pimmedas Bairas paistab / kuni Pääw tullab ja Koide Täht touseb teie Süddames.

20. Ja se olgo teile keige esmalt täda / et ühtegit Kirja Kulutamist ei janna omma eunesse Wajalletamissest.

21. Sest Jummesse Tähtmissest ep olle eal ühtegit Kulutamist ette todud / waid need pühhad Jummal Mehed ommad räginud / aetud pühast Wainust.

Se II. Wätuf.

1. Agga Walle Prohwetid ollip ka Rahwa säas; ninda kui ka teie sekkasatad tullema Walle. Öppetajad / ke hantawad Öppetused sallaja sisse towad / ja salgarwad Issandat ärra / ke meid on ostnud / ja weddawat isst enne se ta päle ättüist hukkatust.

2. Ja mitte käiwad / nende hukkatusse järrele / kelle läbbi Ede Teed teotakse.

3. Ja kauplewad teid ärra Ahnuse läbbi kawwata / Samadega / kelle Rohhus jubba aminu / Jhast ei wiibi / ja nende hukkatuse ei magga mitte.

4. Sest kui Jummal neile Inglisele / ke Batto teggid / ei andnud Armo / waid on neid Pimmedusse Abhelat tega Börgo lütkanud / ja ärrandnud /

12

19

13

20

1/ hulle

14

21

15

16

1/ hullewind
1/ walle 3 pphofe mit huxxa
factura
neid jana

17

2/ reige
pänaf

18

3/ walle
huxxa

4

1- / jona Lindinmäke

5 / ~~vaimeafacofi~~ M. J. aitta
/ jumiäntä
/ hai saaknu

6 / Pannisikkumiofe lööbi huera uiffi - 13
/ ^{sta} / antu nulle 10 tulleml ajal nussalut / ohja stangid; ja kotojau
/ ei wotta wotta

7 / kimaliofe

14 / wotta Patto mahajetta

8 / nädies u. nüttes pään päwall

15

9

16 / kälfo polymiofe

10

11 / kosta dieler watti on
/ lewinder

17 / pilnane pime (H. P. Helle)

11

18

terwad nemmad Pihha' Himmude felle
Kimalusse läbbi neid/ le otte diete ol-
lid ärrapöggenuid neist/ le Elsitusses
käitrad.

19. Ja tootawad neile Wabbadusi/
ja ommad' issi Ärraristusse Orjad:
Sest tellest legi on ärrarwoitud/ sel-
le Orjaks on temma ka sanud.

20. Sest kui nemmad omad päds-
nuid selle Ma' Ilma Rojusselst Issan-
da ja Onnisteggia Jesusse Kristusse
Lundmisse läbbi/ agga määstrowad en-
nast uelst jälle tamm/ ja wottakse ärr-
ra/ siis on nende wotimne Puggu kur-
jemaks sanud/ kui eskimenne.

21. Sest se ollets neile porramb/ et
nemmiad ey ollets Oigusse Teed tun-
nud/ kui se/ et nemmiad sedda kund-
rowad/ ja enmast ärrapöörwad sest püh-
hast Kästust/ mis meile on antud.

22. Agga neile on Kätte tulnud se
töösine wana Sanna: Koer sööb
jälle ärra/ mis temma on olfendanud/
ja pestud Sigga pöötleb jälle Por-
rie.

Se III. Wätül.

1. **S**e on/ Armad/ se teine Ramat/
mis minna telle kirjotan/
me sees minna ärratan ja
maenitfen teie pabta Wäest.

2. Et teie peate mätlema nende
Eannade päle/ mis teile enne on ööl-
dud nende pühhade Prohwetide läb-

bi/ la meie Käso päle/ se meie olle-
me Issanda ja Onnisteggia Apostolid.
Epistel Luendäl Pühhad Päwal
kolmat hümmend parast kolme aino..

Jumjala Pühha.

3. Ja sedda peate teie teige esitt
täadmia/ et wiimisel Ajal tullewad
Pilljad/ le omma ennese Himmu-
de järrele essawad.

4. Ja ätlerwad: Kus on-temma
Tullemisse Tootus? Sest/ sest sadil
kui Wannaimad ommad maggama
läinud/ jädäb teie ninda kui Roma
Algmissest (on ölnud.)

5. Agga Melel ei tahha nemmad
sedda tada/ et Taerwas ennemwiste ol-
li/ ja Ma West ja Westes seisnud.
Jumjala Sanna läbbi.

6. Me läbbi sedda Ma' Ilma We-
upputusslega ärraristuti.

7. Agga Tarmas ja Ma/ mis näid
on/ ~~peate~~ temma Sanna läbbi tal-
lele/ et neid pead hoiutama Tullele/
Kobts ja jummalafartmatta In-
nimeste Hullatuisse Päwats.

8. Agga üts (Äst) joigo teile mitte
rädadmatta (minna) Armad/ et üts
Pääw Issanda jures on kui tuhhat
Aastat/ ja tuhhat Aastat kui üts
Pääw.

9. Se Issand ei woiwita mitte Tootust/
(ninda kui monnigad sedda Witotus-
sels pannerwad) / waid temma on
pitkamelelinne meie wasto/ ja ei tah-
ha

19 / ohu meina mit
1tz

20
/ haupt

21

22
/ tute

1
Heie selze - hee is ^{äppel} die . tale
heie lader

2

3 / Seitsmel

4

5
/ latti alker

6 / mir, ^{hier} ~~was~~ alle

7 / nee. taewar
/ on. jafara
/ panted in horkerfe tulle tawar

8 / ängo

9

10
| itinalixtu
| irivutase

11

| ~~irigecay~~ at plur.

12

| itinalixtu atojan

13

14

15

16
| riqib, ~~neis~~ or
| for

17

| ~~irigecay~~ kōle ci Jasta

18

| ni hōli ~~irigecay~~, ~~neis~~

1

2

3

ha mitte / et ~~alla~~ peab hukka minne-
ma / kuid et teie ennast Paktust pea-
wad pöörma.

10. Agga Issanda Pääto tulles
kui Barras Ose / mil Taewad sure
Käggisemissiga hukka lähawad / ja
teie ~~Asjad~~ Paktawast ärrasilla-
wad / ja Ma ja need Tegud / mis
temma sees on / ärrapöllewad.

11. ~~See~~ et nüüd se teie peab huk-
kaminema / missuggused teie siis pe-
ate ollema / pühha Ellus ja Jumma-
lakartusse sees?

12. Otes ja töttades Issanda Pää-
wa Tullemisse pole / mil Taewad
Tulle läbbi peawad hukka minema /
ja ~~Elementid~~ ~~firmast~~ Paktawast pea-
wad ärrasullama!

13. Agga meie otame uut Taewast /
ja uut Maad / temma Tootusse jär-
teie / me sees Oigus ellab.)

14. Sepärrast Armad / et teie sed-
da otate / siis katse hästi / et teid
temmast puhtaks ja laitmata Rah-
ho sees leitakse.

15. Ja meie Issanda pitkalisse
Meest arwage Onnistussels / winda kui
la meie armas Wend Paulus se Tar-
kusse järrele / mis temmale on antud /
teile on kirjotanud.

16. Winda kui temma ~~la~~ ~~meest~~ ~~As-~~
just leige Ramatude sees ~~rõõs~~ / me
sees monnigad Asjad ~~omnad~~ rased
moistada / mis need õppetamatta ja

lõitamatta. Hinged kurjaste ärraselle-
tarwad / otse kui muudte Kirja / omma
ennest. Hukkasamissels.

17. Et teie nüüd / Armad / sedda en-
ne ärra täate / siis hoidke ennast / et
teid wallato Rahwa Elsitusse läb-
bi ühtleise / ~~ei~~ ~~petteta~~ / ja teie ärra ei
lange omma Kinnitusselt.

18. Agga kossuge meie Issanda ja
Onnisteggia ~~W~~ ~~elusse~~ ~~Kristusse~~ ~~Arinus~~
ja Luudmisses. Selsammal elgo
~~Au~~ ~~maad~~ ja iggawessel ~~Al~~ ~~jal~~. Amen!

Apostli Johannese I. Ra- mat.

Et I. Pätük.

1. **S** / mis Algmisset ol-
li / mis meie olleme kuul-
nud / mis meie olleme
nänuud omma Silma-
dega / mis meie olleme waatnud / ja
meie Rääd ~~omnad~~ katnud sest Ello
Sannast.

2. (Ning se Ello on ilmotud / ja
meie olleme nänuud / ja meie tunais-
tame ja kulumame teile sedda Ello /
mis iggawenne on / mis Issa jures olli /
ja meile on ilmotud.)

3. Mis meie olleme nänuud ja kuul-
nud / sedda kulumame meie teile / et la
Hh 2 teie

tele meiega peate Ossa sama/ ja meie Ossa-saminne woiks olla Issa ja tema Poja Jeesse Kristussega.

4. Ja sedda kirjotame meie teile/ et teie Rõõm woiks täig olla.

5. Ja-se on se Kulatamine/ mis meie temmast olleute kuulnud/ ja teile kuulutame/ et Jummal on Walgus/ ja tema sees üttekir Püüedust ep olle.

6. Kui meie ütleme/ et meil Ossa temmast on/ ja käime Püümedusse sees/ siis wallellik meile/ ja ei te mitte Tõd.

7. Agga kui meie Walgusse sees käime/ ninda kui temma Walgusses on/ siis on meil isikehes Ossa/ ja Jeesusse Kristusse tema Poja Werrit teeb meid puhtaks keigest Pattust.

8. Kui meie ep ütse ennesele Patto ollewa/ siis pettame meie isjennast/ ja Tõdde ep olle mitte meie sees.

9. Kui meie oimnad Pattud tunnistame/ siis on temma tru ja Dige/ et temma meile Pattud Andeks annab/ ja teeb meid puhtaks keigest lilekohtust.

10. Kui meie ep ütse ennast Patto keinud ollewa/ siis teme meie tedda wallellikkus/ ja temma Sanna ep olle mitte meie sees.

Se II. Wätur.

1. Minno Lapsokessed/ sedda kirjotan minna teile/ et teie mitte ei pea Patto teggema/ ja kui kegt

on Patto keinud/ siis on meil Eesloftija Issa jures/ Jeesus Kristus/ te dige t on I.

2. Ja temma on Arraleppitamine meie Pattude eest; Agga mitte ütspäines meie/ kuid kassogona Waima-est.

3. Ning sest minna meie/ et meie tedda ~~tunnam~~/ kui meie temma Käso-sannad peame.

4. Ke ütleb: Minna tunnen tedda/ ja ei pea mitte temma Käso-sannad/ se on wallellik/ ja selle sees ep olle mitte Tõd.

5. Agga se eal temma Sanna peab/ selle sees on tõdest Jummalala Arms täie; Sest tuuroute meie/ et meie temma sees olleme.

6. Ke ennast ütleb temma sisse jäwa/ se peab ka käima/ ninda kui temma on käinud.

7. Wennad/ minna kirjotad mitte teile uut Käso-sanna/ waad wanna Käso-sanna/ mis teil Algmissest on olnud. Se wanna Käso-sanna on se Sanna/ mis teie ollete kuulnud Algmissest.

8. La kirjotan minna teile uut Käso-sanna/ mis tõsine on temma sees/ ja teie sees; Sest Püümedus lähhab mdda/ ja tõsine Walgus paistab näüd.

9. Ke ennast ütleb Walgusses ollewa/ ja wihtab omma Wenda/ se on wetti

~~10. 11.~~ 10. Pimmedusse sees / ^{te} / ^{ta} /

10. Ke omnia Wenda armastab / se jääb Walgusse sisse / ja ep olle ~~ist~~ Pahhandust temma sees.

11. Agga ke omnia Wenda wihtab / se on Pimmedusses / ja sei tea mitte / kuhho temma lähhäb / sest et Pimmedus temma Silmad on söggedaks teinud.

12. Minna Kirjotan teile / Papsokessed / et Pattud teile on andeks antud temma Nimmne lähbi.

13. Minna kirjotan teile / Issad / sest et teie tedda tunnete / ke Algmissest on. Minna kirjotan teile / nored Mehhed / sest et teie sedda Tiggedat ollete ärrawoitnud. Minna kirjotan teile / Papsokessed / sest teie tunnete sedda Issa.

14. Minna ollen teile kirjotanud / Issad / et teie tedda tunnete / ke Algmissest on. Minna ollen teile kirjotanud / nored Mehhed / sest et teie wäg gewad ollete / ja Jummalä Sanna teie sisse jääb / ja ~~let~~ teie sedda Tiggedat ollete ärrawoitnud.

15. Arge armastage Ma - Ilma / egga sedda / mis Ma: Ilmas on. Kui kegi Ma: Ilma armastab / selle sees ep olle mitte Issa Arma ^{ta} / ^{mit}.

16. Sest keil / mis Ma: Ilmas on / Pihha Himmo // Silma Himmo ja ~~lõet~~ Ello ep olle mitte / Issast / wai / Ma: Ilmast.

17. Ja Ma: Ilm lähhäb heika / ja

temma Himmo: Agga ke Jummalä Tahtmist teeb / jääb iggawest.

18. Papsokessed / wiimne Lünd on / ja ninda kui teie ollete kuulnud / et Kristusse Wastane tulles / ja müüd on neid Kristusse wastafid paljo sanud: Sest tunnete meie / et wiimne Lünd ~~on~~ on.

19. Nennad ~~ennad~~ meist wäl / taläinud / agga nennad ep olnud mitte meist: Sest olletsid nennad meie / ure jänud / agga se on ~~sündinud~~ / et nennad pidid ~~awwalikkus~~ sama / et nennad keil meist ep olle.

20. Ja teil on se Woldimenne sest / ke pihha on / ja teate keil.

21. Minna ep olle teile kirjotanud / sepärrast / et teie ~~lõet~~ ei tää / waid et teie sedda tääte / ja et ühtelit Wallet ~~lõet~~ sest et tulle.

22. Kes on wasselit kui agga se / ke ärrasalgab / et ~~Jesus~~ ep olle Kristus? Se on se Kristusse Wastane / ke Issa ja Poega ärrasalgab.

23. Iggäits / ke Poega ärrasalgab / sel ep olle ta Issa.

24. Mis teie nüüd Algmissest ollete kuulnud: Se jägo teie sisse: Kut se teie sisse jääb / mis teie Algmissest ollete kuulnud / siis teie ta Issa ja Poega sisse jäte.

25. Ja se on se Toetus / mis temma ~~lõet~~ meike on tootanud / se ~~iggawest~~ ~~lõet~~ Ello: 26. Sed:

26. Sedda ollen minna teile kirjo-
tanud neist/ ke teid ekstitawad.

27. Ja se Woidminne/ mis tete ol-
lete temmalst sanud/ jaab teie sisse/ka
teie ep olle tarwis/ et teid legi peake
oppetama/ waid ofsego sesamuna
Woidminne teid teigis oppetab/ nin-
da on se toesi ja ep olle mitte Walle/
ja ofsego se teid on oppetanud/ ninda
jage selle sisse.

28. Ja nuud/ Papsotessed/ jage tem-
ma sisse/ et/ kul temma armastats
saab/ mell Julgust woiks olla/ et
meie mitte habbi ei ja temma tes
temma Lullemisse.

29. Kui teie taate/ et temma dige
on/ his taadte/ et iggaüks/ ke Digust
teeb/ se on temmast sündinud.

Se III. Wätul.

1. and/ missuggust Armastama/ se
ja meile on andnud/ et meid
Jummalastakaks peab kat-
tama; Separrast ei tunne Ma-
Jum meid mitte/ sest temma ei tun-
ne tedda.

2. Armad/ meie olleme nuud Jum-
mala Papsed/ ja ep olle woel mitte il-
motud/ mis meie peame ollema; Ag-
ga meie teame/ et/ kui temma saab
ilmunud/ meie temma sarnased pea-
me ollema; Sest meie same ted-
da naggema/ ninda kui temma on.

3. Ja iggaüks/ kennele se

tus temma päle on/ se puhhasab en-
nast/ ninda kui ka temma puhhas on.

4. Iggaüks/ ke Patto teeb/ se teeb
ka sedda/ mis Kasso wasto on/ ja
Pat on Kasso wasto.

5. Ja teie teate/ et temma on il-
monud/ separrast et temma meie
Pattud pididi arrawotma/ ja Patry
olle temma sees.

6. Ke temma sisse jaab/ Ke ei te mit-
te Patto; Ke Patto teep/ se ep olle
tedda mitte nähnud/ egga tedda tun-
nud.

7. Papsotessed/ ülesti argo ekstago
teid; Ke Digust teeb/ Ke on dige/ nin-
da kui temma dige on.

8. Ke Patto teeb/ se on Kurratist;
Sest Kurrat teeb Patto Algumissest.
Sest on Jummalala Boeg, ~~teid~~ / et
temma Kurrati Toobd pididi arraril-
kuma.

9. Ke Jummalast on sündinud/ se
ei te Patto/ sest temma Same jaab
temma sisse/ ja ei woi mitte Patto
tehha/ sest temma on Jummalast
sündinud.

10. Sest udisse/ ke Jummalala Paps-
sed/ ja ke Kurrati Papsed ~~armad~~ / ig-
gaüks/ ke Digust ei te/ se ep olle Jum-
malast/ ja ke ep armasta omma
Wenda.

11. Sest se on se Sannum/ mis tete
ollete kuulnud Algumissest/ et meie
teine teist peame armastama.

26

4

27

5/10

28 / ilmu / ja

6 / li / sarai
/ li / sarai

29 / ilmu

7

8 / ilmu / sarai

1

9 / li / sarai

2

10 / ci / sarai

3

11

12

20

21

13

22 / midday / per

14 / alle taimet / need

23

15

24

16

17 / partit

18

2

19

3 / füssi

12. Mitte ninda kui Rain/ et sest
 Tiggedast olli/ ja tappis omma Wenda.
 Ja mispärast tappis temma
 tedda/ Sepärast/ et temä Tegäud
 kirjad olli/ ja temma Wenna (Teg-
 äud) õiged.

Epistektseisel pühha Päwal pär-
 rast kolme aino Jummalä Pühha.

13. Ärge pange Jummeks/ minno
 Wennad/ kui teid Ma-Ilma wihtab.

14. Meie teame/ et meie Surmast
 olleme tühud Ello sisse/ sest meie ar-
 mastame Wenna/ ke Wenda ei ar-
 mastä/ se jääb Surma.

15. Iggaüks/ ke omma Wenda
 wihtab/ ke on Innimesse Tapja/ ja
 teie täate/ et ühbelgi Innimesse Tap-
 jal ep olle iggawest Ello ennese sisse
 jäwad.

16. Sest olleme meie (Jummalä)
 Armastamist tunnud/ et temma om-
 ma Ello meie eest on jätnud/ ja meie
 peame ka Ello Wenna eest jätnä.

17. Agga kel Ma-Ilma Päatot-
 tust on/ ja näab ommal Wennal wa-
 ja ollewa/ ja fättab omma Südda
 temma eest kinni/ kuidas jääb Jumi-
 mala Armastamine temma sisse?

18. Minno Lapsokessed/ ärge ar-
 mastagem mitte Sannaga/ esga Ke-
 lega/ waid Teggo ja Töega.)

19. Ka sest tunneme meie/ et meie
 Töe seest olleme/ ja woiime temma
 ees omma Süddamed kinnitada.

20. Et kui meie Südda meid huk-
 kamoistab/ et Jummalä suremb on kui
 meie Südda/ ja tunneb keil ärra.

21. Armad/ kui meie Südda meid
 hukka ei moista/ siis on meil Julgust
 Jummalä ees.

22. Ja mis meie eest pallume/ sa-
 me meie temmast/ sest meie peame
 temma Kästo-sannad/ ja teme/ mis
 temma Meie pärrast on.

23. Ja se on temma Kästo-sanna/
 et meie peame usma temma Poja
 Jesusse Kristusse Nimme sisse/ ja
 telne teist armastama/ ninda kui tem-
 ma meile Kästo-sanna on andnud.

24. Ja ke temma Kästo-sanna pe-
 ab/ se jääb temma sisse/ ja temma
 temma sisse; Ja sest tunneme meie/
 et temma meie sisse jääb/ sest Wat-
 must/ kedda temma meile on andnud.

Se IV. Päatuf.

1. Armad/ ärge usuge keil Wat-
 mud/ waid katse neid
 Waimust/ kas nemmad
 Jummalast on; Sest mitto Walle-
 Prohweti on wäljaläinud Ma-Ilma
 sisse.

2. Sest peate teie Jummalä Wai-
 mo tundma: Iggaüks Waim/ ke tun-
 pistab/ et Jesus Kristus on Eihha
 tulnud/ se on Jummalast.

3. Iggaüks Waim/ ke ei tunnis-
 ta Jesust Kristust Eihha sisse tulnud ol-
 le.

waipis händ

lewa/ ke ep olle mitte Jummalast/ ja se on Kristusse Wastane (Wainz)/ sedda teie ollete kuulnud/ ~~tullera~~ ja müüd jubba Ma: Ilmas on.

4. Teie ollete Jummalast/ Paps-
kessed/ ja ollete neid ärrawoitnud/ sest ~~et~~ te teie sees on/ süwäub on ted-
da/ ke Ma: Ilmas on.

5. Neumad ommad Ma: Ilmast/ sepdarrast rägäwad neumad Ma: Il-
mast/ ja Ma: Ilm kuleb neid.

6. Meie olleme Jummalast/ ja ke
Jummalat tunneb/ se kuleb meid/ ke
ep olle Jummalast/ se ei kule meid
mitte; Sest tunneme meie Tde Wai-
mo/ ja Etstusse Waimo.

7. Armad/ armastagein teine teisi/
sest Arm on Jummalast/ ja iggäuks/
ke armastab/ se on Jummalast sündi-
nud/ ja tunneb Jummalat.

8. Ke ei armasta/ se ei ~~kuone~~ Jum-
malat/ mitte; Sest Jummal on ar-
mastamine.

9. Ses on Jummalala Armast-
tamine ilmotud meie ~~wasso~~/ et Jum-
mal omä aino sündinud Poega Ma:
Ilma sisse on läkkitanud/ et meie tem-
ma läbbi peame ellama.

10. Ses on Armastamine/
mitte et meie Jummalat olleme ar-
mastanud/ kuid et temma meid on
armastanud/ ja omma Poega läkki-
tanud Leppitamisses meie Pattude
est.

11. Armad/ on meid Jummal nin-
da armastanud/ siis peame/ meie tei-
ne teisi ~~et~~ armastama.

12. Ästigi ep olle eal Jummalat
näinud: Kusi meie teine teisi armasta-
me/ siis jääb Jummal meie sisse/ ja
temma Armastamine on täie meie
sees.

13. Sest tunneme meie/ et meie
temma sisse jäime/ ja temma meie sis-
se/ et temma meile ommast Wainust
on andnud.

14. Ning meie olleme näinud/ ja
tunnistanie/ et Issa on Poega läkki-
tanud Ma: Ilmas Sünisteggiaks.

15. Ke ~~müüd~~ tunnistas/ et Jesus
Jummalala Poeg on/ selle sisse jääb
Jummal/ ja temma Jummalala sisse.

16. Ja meie olleme tundnud/ ja ~~wä-~~
nud sedda Armastamist/ mis Jum-
malal meie ~~wäso~~ on. Jummal on
Armastamine/ ja ke Armastamisse
sisse jääb/ se jääb Jummalala sisse/ ja
Jummal temma sisse.

Epistel esimesel Pühha Päwal
pärrast kolm-aino Jummalala Pühha.

17. Ses on Armastamine
täie/meie jures/ et meis Julgus/
on kohto Päwal/ sest otsego temma
on/ niida olleme la meie sesinnast
Ma: Ilmas.

18. Kartust ep olle mitte Armasta-
misses/ waid täie Armastamine
ajab Kartust wälja/ sest Kartusel on
Wal,

1 | (1210 1210) a

18

19

2

3

20

14 | 21

21

22

5

23 | 23

0 | 24 | 24

24

2

25

4
+
pille

5

6 |one

7

8

9

10

2
/veige
/Pethwe

3

/olle me tum ma

4

5 partanime
/no faind

6 /fama

7

8

9

1) /a	11 /a
2	12
3	13
4	14
5	15 /ial
6	16 F. his fang in by me as. loll D. not gubred up: L. iolal est mepel p. in. fannu di fe gub. A. wte: kental or p
7 /astamine	17 / ¹⁵ raies famu /wois folle
8 folle /hume	18
9 /eer	
10	

18/10/1918
19/10/1918

20

21

22/10/1918
1/11/1918

2

3

4

17

18

19

20

21

22

23

24/10/1918

25

26/10/1918
27/10/1918

Wasso : Agga ke kartab / se ep olle mitte teieks Armastamisses.

19. Armastagom tedda / sest temma on meid enne armastanud.

20. Kui kegi ütleb : Minna armastan Jummalat / ja wihtab omma Wenda / se on Wallelik ; Sest ke ei armasta omma Wenda / kedda temma naab / kuidas se woib Jummalat armastada / kedda temma ei na ~~ke~~.

21. Ja sesunnane Kasso-sanna on meil temmalt / et / ke Jummalat armastab / ka omma Wenda peab armastama.

Se V. Pätuf.

1. **J**ggauks / ke ussub / et Jesus on Kristus / se on Jummalast sündinud / ja iggauks / ke armastab tedda / ~~ke~~ ~~se~~ ~~temma~~ on sündinud / se armastab ka tedda / ke temmast on sündinud.

2. Sest tunnane meie / et meie Jummalala Kappi Armastame / kui meie Jummalat armastame / ja temma Kasso-sanna peame.

3. Sest se on Armastamine Jummalala wasso / et meie temma Kasso-sanna peame / ja temma Kasso-sannad ep olle mitte rased.

Epistel esimesel Pähhal Päwal pärafi Kriustu allestoumine Pähha.

4. Sest leit nis Jummalast on sündinud / woitab Ma-Ilma arra-

ja meie Us on se Wolmus / mis Ma-Ilma on arrawoitnud.

5. Kes on (muido) ke Ma-Ilma arrawoitab / kui agga se / ke ussub / et Jesus Jummalala Boeg on.

6. Se on sesamma / ke tulles We ja Berrega / Jesus Kristus / ei mitte Wega ütspäines / kuid We ja Berrega. Ring Waim on / ke tunnistab / et Waim on ~~tedda~~.

7. Sest kolm on / ke tunnistawad Laewas / Issa / Sanna / ja pühha Waim / ja need kolm on üks.

8. Ja kolm on / ke tunnistawad Ma pääl / Waim / Wessi / ja Werris ja need kolm on ~~üks~~.

9. Kui meie Jummeste Tunnistust wastowottame / siis on Jummalala Tunnistus suremb / sest se on Jummalala Tunnistus / mis temma on tunnistanud ommast Bojast.

10. Ke ussub Jummalala Boja sisse / sel on Tunnistus ennese sees / ke ei ussu Jummalat / se teeb tedda wallelikuks / sest temma ei ~~te~~ ~~tedda~~ Tunnistust mitte / mis Jummal on tunnistanud ommast Bojast.

11. Ja se on se Tunnistus / et Jummal mitte on iggawest Ello andnud / ja sesamma Ello on teina Boja sees.

12. Kel Jummalala Boeg on / sel on Ello / kel Jummalala Boega ep olle / sel ep olle Ello mitte.

13. Sedda ollen minna teise kirjo-

tanud / ke teie ussute Jumala Poja
 Niine sisse / et teie peate taadma / et
 teil iggawenne Ello on / ja et teie pea-
 te niina Jumala Poja Niine sisse.

14. Ja se on se Julgus / mis meil
 on temma / ~~ees~~ / et kui meie middakit
 pallume temma Tahtnisse järrele /
 siis tuleb temma meid.

15. Ja kui meie teame / et temma
 meid tuleb / mis meie eal pallume /
 siis teame meie / et ~~meie~~ ~~sedda~~ same /
 mis meie temmalt olleme pallunud.

16. Kui kegi näeb omma Wenda
 Patto tegewa mitte Surmaks / se
 pattogo / siis annab temma Ello nei-
 le / ke ~~se~~ Patto, Surmaks. Häs
 Pat on Surmaks / se rest ep ütse mi-
 na mitte / et kegi peab palluma.

17. Keit üllekohhus on Pat / ja Pat
 on / mis ep olle Surmaks.

18. Meie teame / et ke Jummalast
 on sündinud / se ei te mitte Patto /
 waid ke Jummalast on sündinud / se
 hotab ennast / ja se Tigge ei putu tem-
 mast mitte.

19. Meie teame / et meie Jumma-
 last olleme / ja koggona Ma. Ilm / sei-
 sab Kurjuses.

20. Agga meie teame / et Jumala
 Poeg on tulnud / ja on meie Mois-
 tust andnud / et meie tunneime sedda
 Tõsist / ja meie olleme selle Tõsist
 sees / temma Poja Jeesuse Kristusse
 sees / se inane on se tõsine Jumal /
 ja se iggawenne Ello.

21. Papsokessed hoidke ennast rõõra
 Jummalade eest. Amen.

Apostli Johannese teine Ramat

1. **S**e Wannemb (Johannes lät-
 titab Terwit) / selle wan-
 na arrarwallitsetbo Eri-
 dal / ja temma Lastele / kedda minna
 armastan Tõe sees / ja mitte minna
 ütsepäis / waid ka keit / ke Tõe om-
 mad tundnud.

2. Se Tõe pärrast / mis meie sisse
 jääb / ja meie jures saab ollema ig-
 gaweste.

3. Arm / Hallastus / Rahho Jum-
 malast ~~se~~ Jlast / ja Jstandast Je-
 susest. Kristusest / selle Issa Polast
 Tões ja Armastamises olgo teiega.

4. Minna ollen wägga rõmused /
 et minna ollen leidnud sinna Lastesä-
 ast / ke Tões kōndiwad / ninda kui
 meie Jlast Käsko-sanna olleme sanud.

5. Ja näid pallun minna sind /
 Emmand / mitte ofsego kirjotassin
 minna sulle ue Käsko-sanna / waid sed-
 da mis meil Algmissest on olnud / et
 meie teine teist peame armastama.

6. Ja se on se Armastamine / et
 meie peame kaima temma Käsko-san-
 nade järrele. Se on se Eanna / ninda
 kui teie Algmissest ollete kuulnud / et
 teie selle sees peate kaima.

7. Eest

14 pole

veicile virjatu

15 neer kallumitai

16 kuld lattu ei
peab jalluma / keisale / kees
keeb ei mitte

2

peab

17

3

18 uirai

4 / raion

19 veia / maggab

5

20

6

- 7 | et kaja Lihhas' tullel 3
| Exhitaja
- 8 | meie 4
| eep' meie allene wasson wäim
| meie häit | äätte lamma.
- 9 | kellel on ni hästi 5 | tade ja woorodele otter
| kinnud
- 10 6
| küt teo ja hästi
- 11 | lele 7
- 12 | Suid Suid wasts 8 | Sepänne
| woinfime
- 13 9 | keige
- 10 tu
| apta
- 2 | keigeannaste

7. Sest paljo **Peetad** on Ma-Jl-
ma sisse tulnud / ke ei tunnista / Je-
sus Kristus / **Te**ha sisse tulnud olla.
Se on se **Peetad** ja Kristusse **Wastane**.

8. Katsle ennesette / et **teie** ärä ei
taota / mis **teie** **Te**ha ollete **saanud** /
waid et **teie** **Palka** **saate**.

9. Ke **ülle**astub / ja ei jä mitte Kris-
tusse **Oppetusse** sisse / sel ep olle Jum-
malat. Ke Kristusse **Oppetusse** sisse
jääb / **sel** on **Jssa** **te** **Boeg**.

10. Kui legi teie jure tulleb / ja et
to mitte **tedda** **Oppetust** **annetaga** / **sed-**
da ärge wotke mitte omma **Majast**
wasto / ja ärge terretage **tedda** mitte.

11. Sest ke **tedda** terretab / sel tul-
leb **Süüd** temma **Kurja** **Leggudest**.

12. Mul ollets paljo teile kirjota-
mist / agga minna ei tahtnud mitte
Pabbiri ja **Ramatomustaga** / waid
minna **lödän** teie jure tulla / ja **Su-**
saunaga teiega **rägida** / et meie **Rööm**
teiele **saab**.

13. Sind terretawad sinno ärä-
wallitset. De **Lapsed** / Amen.

Apostli Johannese III.

Ramat.

1. **J**ohannes se **Wannemb** selle
arma **Kajussele** / **tedda** min-
na **armastan** **Löe** sees.

2. **Armas** / minna **sewin** / et sinno
Kässi **teie** **hästi** **wotks** **käia** / ja et

sinna **terwe** olletsid / ninda kui sinno
Hingega **hä** **Järg** on.

3. Sest minna ollen **wädga** **römus**
olnud / kui **Wennad** **tullid** ja **andsid**
Tunnistust sinno **Löesidustest** / ninda
kui sinna **Löe** sees **käid** /

4. **Winnul** ep olle **jüremat** **Römo** /
kui **se** / et minna **kulen** omma **Lapsi**
Löes **käiwad**.

5. **Mingo** **armas** / sinna **teed** **truu** **sis-**
te / mis sinna eal **Wend** **sa** **Wente**
teed.

6. Ke sinno **Armas** **amistest** **Roggo-**
dusse ees **öw** **Tunnistust** **andnud** /
ja kui sinna **neid** **saad** **ärä** **saatnud** /
ninda kui **Jummala** ees **Kohhus** on.

7. Sest **tema** **Nimme** **pärast** **ann-**
mad **neimad** **wäljaläinud** / ja ep ol-
le **Pagganilt** **middakit** **wot** **nud**.

8. **Sis** **peame** **meie** **meid** **nisug-**
ga **sid** **wastowotma** / et meie **Löesidus-**
sel **meie** **Abimehhed** olla.

9. **Minna** ollen **Roggodussele** **kirjo-**
tanud ; **Agga** **Liotrewes** / ke **nende** **sa-**
as **tahhab** **üllemb** olla / ei **wotnud**
meid mitte **wasto**.

10. **Sepärast** kui minna **tullen** /
siis **tahhän** minna **temma** **Mele** **tul-**
letada **neid** **Leggud** / mis **temma**
teeb / ja **lobbiseb** **Kurja** **Sannadega**
meie **wasto** / ja ep olle **sega** **rabbul**.
Temma ei **wotta** **isä** **Wend** **wasto** /
ja **kelab** **neid** / ke **tedda** **tahtwad** **teha** /
ja **lukkab** **neid** **Roggodustest** **wälja**.

11. Minno Armas/ ärra noua mit-
te kurja wald hääd takka; Ke hääd
teeb/ se on Jummalast/ agga ke kur-
ja teeb/ se epolle Jummalast näinud.

12. Teimetriusselle annab Tunnis-
tust iggaüks/ ja Eösidus teisi/ ja mele
tunnistame ka/ ja teie teate/ et meie
Tunnistus tössi on.

13. Minnul ollets passio kirjotamist/
Agga minna ei tahha mitte Ramat-
tomusta ja Sullega siinule kirjotada.

14. Agga minna lodan pea siad
näha/ ja mele tahhame ~~Su-~~ sinna-
ga rägida.

15. Rahho olgo sulle. Sulle lätti-
tarwad Terwit Söbrad. Terreta
neid Söbra Nimme pärrast.

Ramat Ebrealistele kir- jotub.

Se I. Pätüt

1. **K**ui Jummal ennemuiste
mittoforda ja mitmel kom-
ebel Wannemille Prohwe-
tide läbbi on rägitud/ siis
on temma wiinjal Pätwit meile rä-
ginud Boja läbbi.

2. Redda temma teige/ Pärrjaks
on päädnud/ tesse läbbi temma ka
Ma-Ilma on ~~lonud~~ ^{linud}.

3. Ke sepärrast/ et temma on tem-
ma Auo Wastopaisminne / ja

temma Ollemisse Kuljo/ ja keik omä
wäggerwa Sannaga kannab// ~~Ku~~
~~temma~~ Jossennese läbbi ~~meie~~ Pätü-
~~de~~ ~~Puhhastamist~~ on soadud / on ist-
nud sure Auo parrama Käle üllewel
Körges.

4. Ring on se wörra lisseimats kui
Inglid sanud / ni paljo surema Nim-
me temma ~~nendest~~ on pärrinud/

5. Sest missuguse Ingli wasto on
temma eal ütelaud: Sinna olled
minno Boeg/ tärma olled ~~temma~~ min-
näh ~~sinna~~ laud. Ja taes: Minna tah-
han temma Issa ölla/ ja temma pe-
ab minna ~~Boeg~~ ^{Boeg} ollema.

6. Ja kui temma jälle sedda essi-
mest sundinud Ma-Ilma sisse toob/
ütieb temma: Ja tedda ~~pruud~~ keif
Jummalä Inglid ~~paljuma~~.

7. Ingliseid ütieb temä käl: Tem-
ma teeb ommad Inglid Wainuts/
ja omma ~~Sulle~~ ^{Sulle} Lögite.

8. Agga Bojak: Jummal/ sinno
Järg kettab iggawest iggawestets A-
jaks/ sinno Rigi/ ~~Septer~~ ^{Septer} on Digusse
~~Septer~~ ^{sep.}

9. Sinna olled Digust armasta-
nud/ ja Üllekohhut wihtanud: Se-
pärrast on ~~tem~~ Jumal/ sinno Jum-
malwoidnud Römo-Ölliga ennamb/
kui sinno Seltsimehhi.

10. Ring sinna/ Issand/ ollet Alg-
misselt Maad rajanud/ ja ~~Taerwad~~
ommad sinno Käle Eödd.

- 11 /panaf tōda miēnta /ai
/mēre pātūde Pūbharta
/kīna^{unp}
- 12 +
/kallima
/mi nēsa
- 13 /m sūvitana
- 14 /mā
/pāra
- 15 /mēre kēu
/kēu
- 16 /mānāyaga tōda
- 17 /kīy.
/kēu
- 18 /mōsto āllēkō
/kēy.
- 19 /mīn
- 20 /mēre

1
/mēre kēu
2 /mōsto

11. / Kumb

5

12. / iikhe maulli

6

13. / san panna

14

7

inmatofega
hita
oma kalle tiggude

8

1 / wakkeli

2

9 / meie name el kofur om kofur
otian wakkemay on anu
kui kofur meie kofur kama
kumise panna? om m. kofur
koma - el kofur

3 / unel kofur kofur
kofi

10

koffa

4 / iikhe kofur kofur kofur

koffa

11. Reed pearwad hukkaminneima/ agga sinna jaäd/ ja nemmad pearwad keik kui ~~see~~ wannaks minneima.

12. Ja sinna wottad neid kui ~~pää-~~ ~~mit~~ ~~stet~~ kottomidsfida/ ja siis peab neid mudetama. Agga sinna olled sesama/ ja sinno wastad ei löppe ärra.

13. Agga ~~ette~~ Ingli wasto on temma eal ütteleud: Istu minno paratamal Kadel/ kuni minna pannen sinno Waenlased sinno Jalge allu.

14. Ets nemmad keik ille teniwad Watnud/ wäljalähtitud Tenistustets nende pärrast/ te ~~teda~~ ~~onnistust~~ pearwad pärrima.

Se II. Päätul.

1. **S**epärrast peame meie paljo ennemine sedda tähhele pakkema/ mis meie olleme kuulnud/ et meie sedda ei lasse ~~tähä~~ ~~wõdda~~ ~~minna~~ ~~joorta~~.

2. Sest kui se Sanna/ mis Ingli de läbbi on rägitud/ kindlaks on sanud/ ja keik älleastinime ja Wallatus omma õige Palka on sanud.

3. Kuudas peame meie ärrapääsma/ kui meie niisugust Onnistust miiski ei panne? ~~Kumb~~ pärrast/ kui sedda on Issanda läbbi kallatud/ ~~ku-~~ ~~lutama~~/ meie päle on kinnitud neist/ te sedda on kuulnud.

4. Ja Jummal on ~~settel~~ ~~Tun-~~

nistust ~~andnud~~ ~~Tähhele~~ ja Imeas ~~jad~~ / ja mitmesugustie Wäggede ja pühha Waimo Jaagamislega omma Tahtmisse järrele.

5. Sest temma ep olle Ingli de alla pannud tulewa Jlna/ ~~tunnas~~ ~~meie~~ ~~rägine~~.

6. Agga üks on ühhes Patgus tunnistanud üteldes: Mis se Inni-
menne oli/ et sinna temma päle mõt-
led? ehk Innimesse Poeg/ et sinna tem-
ma ~~est~~ ~~marreted~~?

7. Sinna olled tedda kirikessels Akas wähhemaks teinud/ kui Ing-
lid ~~onud~~ / ~~Auo~~ ja ~~stet~~ ~~stega~~ olled sin-
na tedda ehitud/ ja olled tedda tõst-
nud/ ~~sinno~~ ~~Karte~~ ~~Sõ~~ ~~ülle~~.

8. Keik olled sinna temma Jalge alla pandnud: Sest ~~sega~~ / et temma keik temma alla on pandnud/ ep olle temma middakit jätnud temma alla panematta. Agga nüüd ei nä meie weel uutte/ keik temma alla pandud ~~ottema~~.

9. Agga ~~te~~ ~~piffut~~ ~~tega~~ ~~Sarma~~ ~~Ka~~ ~~atami~~ ~~le~~ ~~läbbi~~ ~~wähhem~~ ~~tui~~ ~~Ing-~~ ~~li~~ ~~otti~~ / ~~tedda~~ ~~näme~~ ~~meie~~ ~~Jesu~~ ~~otti~~ ~~ma~~ / ~~te~~ ~~Auo~~ ~~ja~~ ~~stet~~ ~~stega~~ ~~on~~ ~~ehitud~~ / et temma Jummalala Armust/ teigide cest Surma piddi maitsma.

10. Sest se olli selle Kohhus/ kelle pärrast keik ~~on~~ / ja kelle läbbi keik ~~on~~ / te paljo Lapsi Auo fisse wotib/ et temma nende Onnistusse Saatja Kanna-
ta

taniisse läbbi piddi täietuuse tegge-
ma.

11. Eest se/ ke pühhaks teeb/ ja ked-
da pühhaks tehakse/ need ommad
teit ühhest; Sepärrast ei häbbene
temma mitte/ neid Wennaks kutsuda.

12. Ja ~~ta~~: Minna tahhan sinno
Nimime ~~minna~~ Wennadele kulutada/
lest Koggodusse tahhan minna sulle
Kitust laulda.

13. Ning ta: Minna tahhan tem-
ma päle lota: Ja taas waat/ min-
na ja need Lapsed/ temulle Jummal
on andnud.

14. ~~See~~ ~~ku~~ Lastel Pihha ja Werd
on/ ninda on temma ~~in~~ selsammal
kõmbel sest Ossa sanud/ et tema Sur-
ma läbbi piddi ~~Wägge~~ ~~arrapäästma~~
fekt/ tel Surma ~~Wäggi~~ olli/ se on
Kurratise ~~Wäggi~~ ~~tema~~.

15. Ja ~~neid~~ ~~arrapäästma~~/ ke Sur-
ma Kartusse läbbi teige ~~See~~ piddid
Sullaste/ ollema.

16. Eest temma ei wotta eal Ing-
lide Suggu ennesele/ waid Abrah-
mi Seme wottab temma ennesele.

17. Sepärrast piddi temma teigis
Wennade sarnasels sama/ et temma
piddi armolinne ja üts tru illemb-
Preefter ollema neis ~~Ujus~~/ mis Jum-
mala ees on teggemist/ Rahwa Pat-
tud leppitada.

18. Eest me sees temma issi on
lannatanud ja kiusatud/ selle sees woib

temma neid/ kedda kiusatakse/ awoi-
tada.

Se III. Pätüf.

1. **S**epärrast Pühhad Wennad/
ke teie taewase Kutsimis-
sest ollete Ossa sanud, pan-
ge tähhele sedda Awoitli ja illema
Preefteri/ kedda meie illestunnistame/
Kristust Jesust.

2. Ke tru on selle waako/ ke ked-
da on (sets) tõstnud/ ninda kui Mo-
ses temma koggona Roihas.

3. Eest sestunane on surema Auo
wäärt peetud/ kui Moses. Ninda/
kui sel suremat Auo on (Kotust) ~~ke~~
~~sedda~~ ~~arrapäästama~~/ kui Roihal.

4. Eest igga Kodda walnistaakse
ühhest/ agga se/ ke teit/watmistab/on
Jummal.

5. Ning Moses olli kül tru temma
koggona Roihas/ kui Sullane/ selle
Tunistamisseks/ mis piddi räggitama.

6. Agga Kristus/ ninda kui Boeg
omma Roiha ille/ kelle Kodda meie
olleme/ kui meie Julgust ja Lotusse
Kitust otsani kindlaste peame.

7. Sepärrast ninda kui pühha
Waim ütleb: Tanna kui teie temma
Häält kulete.

8. Siis ärge tehke omma Südda-
med mitte korowaks/ ninda kui Wih-
hastamisse Ajal/ selle Kiusatusse Pä-
wal Kõrbes (sündis).

11 | p[er] m[er]s[er]ada

12 | p[er]t[er]der / p[er]t[er]

13 | p[er]est / m[er]

14 | Et m[er]t[er] p[er]fi
| k[er]j[er]ar leggema ledde
| alle w[er]m[er]

15 | k[er]p[er]t[er]der / m[er]t[er]
| alle d[er]ia
| p[er]l[er]

16

17

18

2 | p[er]ig[er]

3 | p[er]t[er]der on walmistama

4 | on walmistama

5

6

7

8

9 / ~~tes~~

10 / illefin

11

12

13

14 / kindlat lathet

15

16 / ~~tes~~ kerdan / mo

17

18 / ~~tes~~ hanta

19 / ei voinut josta jada

1 / valheesi maikka ei jatta ja ei
ei naitse keddage keittomaika
jaind olluon

2 / hea sammus
jaind neile karpur
he sammus / jiggatus kofyamaifia

3 / ~~tes~~

4

5

9. Kus tele Wannemad mind om-
mad kiusanud / nemmad on mind
latenud / ja mino Tegguid nelliküm-
mend Aasta näinud.

10. Sepärrast ollen minna wihha-
fets ~~famad~~ / sesaimma Suggu päle / ja
ollen ütelnud: Nemmad ešiwad
illa Süddamega agga minno Tced
ep olle nemmad mitte moštinud.

11. Ninda et minna omma Wih-
has ollen wandnud: Nemmad ei
pea mitte minno Hingamisse sisse
sama.

12. Katske Wenniad / et wahhest
kellegi sees tele saas Kurju uskmatka
Šhodatep olle ellawast Jummalast
äraraggeneda.

13. Waid maenitšege teine teist išt-
kops iggapäär / ni kaua / kui Tanna-
päär ninmetakse / et ükigi tele šaast
koroaks ei sa Patto Petimisse läbbi.

14. Šest meie ollene Kristussest Os-
sa sanud / kui meie šedda algatud / Šed
otšani kindlaste peame.

15. Šenni kui šedakse: Tanna-
päär / kui teie temma Häält kulere /
šis ärge tehke oima Süddamed mitte
koroaks / ninda kui se Wihhastamis-
se Ajal (šindis).

16. Šest mon šaad / ke šedda ollid
kuulnud / ommad Wihhastamis-
mad / agga et mitte keik / ke Egipti
Maalt wäljaläkit Mošese läbbi.

17. Agga kelle päle on temma nell-

kümwend Aasta wihhane olnud? Šes
nende päle / ke ollid Patto teinud / ke-
le Rehhad Koroaks mahha langsid.

18. Agga kellektemma wandus / et
nemmad ei pidanud Hingamisse šis-
se minnema / muido kui neile / ke ei
tahnud wotta Šanna kuulda?

19. Ning meie näine / et nemmad
ep olle sisse sanud uskmatka Südda-
me pärrast.

Še IV. Pätuf.

1. Šepärrast karkem / et meie
šedda Šootust mahha et
šetta temma Hingamisse
šisse ša / ja šikigi meist mahha ei ja.

2. Šest šon meie ka kuulud nra-
da kui neilegi: Agga se kuulud Šan-
na ep ollene mitte ainud / šepärrast
et šed ep olnud nende mees / ke šedda
kuulid.

3. Šest meie ke meie usšime / same
Hingamisse šisse / ninda kui temma on
ütelnud: Et minna omma Wihhas
ollen wandnud / nemmad ei pea
mitte minno Hingamisse šisse sama.
Eh kil need šed Ma-Šima Alg-
mistest ollid tebrud.

4. Šest temma on ühšes Paigus
šitsmist Pärwast ninda ütelnud:
Ning Jumal on hinganud šitsmel
Pärwal šigešt ommašt Šad-šad.

5. Ning šin tašk: Nemmad ei pea
mit.

mitte minno Hingamisse sisse sama.

6. Sest et se nüüd alles ees on / et monnigad sinna sisse ~~pearrast~~ ~~saatnu~~ ja need / kellele seddaesimast tulutadi / sinna sisse ep olle sanud / usimatta Süddame pärrast.

7. Siis jääb temma jälle sisse Päwa: Tänapääl / ütleb temma Tarwida läbbi / nist ~~pearrast~~ pitka Uja / pärrast: ~~Sinna~~ / ninda kui ~~istel-~~ dud on / kulleie temma Häält kulete / siis ärge tehke omma Süddamed mitte kowwaks.

8. Sest kui Josua neid olleks Hingamisse / saatnud / siis ep olleks temma pärrast sedda teiest Päwast mitte rägimud.

9. Sepärrast on Jummal Rahwal weel üks Hingamine ees.

10. Sest te temma Hingamisse sisse on sanud / se hingab kalamat / ninda kui Jummal omma.

11. Sepärrast joudkeim se Hingamisse sisse minna / et äkfigi jekama Sannapölgmisse Kombe sisse ei lange.

12. Sest Jummal Sanna on el-
saw ja wäggew / ja terrawamb / kui ~~in-~~ Fäheterrane Wöde ja tungib läbbi / sem / kui temma lohbutab Hinge ja Waimo / Luid ja hddi / ja on Wötede ja Süddame Noude ~~habeto~~ Moistja.

13. Ja temma ees ep olle ühtegit lodud Uja näggematta / waid keif on paljas ja awwalik temma Silmade ees / ~~keif~~ meie rägime.

Se V Päät. .

14. **S**epärrast et meil nüüd / siis ¹⁰⁷ülsem Preester on / ~~Siis~~ Jummal Boeg / te Tarwad läbbi on lainud / siis yddagem kinni sest Tunnistamisest.

15. Sest meil ep olle ülsemat Pree-
trit / kel ei peaks ~~muina~~ ~~kuurastik~~ Meel / ~~olla~~ meie Wödruffe wakte / waid te keigis on kiusätud / otsego nkei / ~~siis~~ silma Pattota.

16. Sepärrast lätki nüüd Julgusega Armo / Jarje ~~ei~~ / et meie Hals lastust same ja Armo teiame sel Ujal / kui meil Abbi tarwis on.

1. Sest igga ülsem Preester / ~~Siis~~ Jummineste jäast woetakse / se wannatse Jummineste eesi nende Ujade ~~habeto~~ / mis Jummal ees on teggemist / et temma peab ohwerdama Andid ja Ohwerid Pattude eest.

2. Kel woib halle Meel olla nende wästo / te rummalad ~~habeto~~ / ja el-
siwad / sepärrast eestemina ennest ümber Wödruff on.

3. Ning selle pärrast peab temma kui Rahwa eest / ninda ka enese eest ohwerdama / Pattude eest.

4. Ja ukfigi ei wotta ennesele ishi Auo / waid te Jummalast kutsu-
takse / ninda kui Aaron.

5. Ninda ep olle ka Kristus enmast ishi auustanud / ülsemaks Preestriks / aja / waid te temma wästo on rägimud:

6 /head /Lammene

14

7 /wori mi
/tanna

17 /hulle
/ollema
/pärraf

8 /fiote

16 /otua /jine

9

1 /keden /keden
/ille

10 /iofe /cggudeff

11 /fama

2 /ka

12

3

/ama

4 /ka

13

5

6 minima fino finitimus

14

7/12 | allam ius
| wigga fine

8/12
| mis | am

9 | loppetamus

1 | cofimestes
| nouda
| legga

2 | legga

10

3

11

4

12 | lein geab i ppetamus mis dotala
| dantare cofimestes laktas on
| ill ala

5

6 | neid ei woi neste feta Pustuludonin
| te pole, feta el netad i feta wole
| kahiner wotala Rega

7 | mis gag wote keta pule huiid
| harait

13
| uuri

nud: Sinna olled minno Boeg /
tänna olled sinna minnast fündinud.

6. Minda kui temma ka teises Pää-
gast ütleb: Sinna olled Preester ig-
gawesse / Meltisedeki Wisi pärrast.

7. Ke omma Pihha Pärril Pal-
road ja Pallumissi / Kõrissendamise ja
Silmä Pissaradega sellekon ohwoer-
danud / ke tedda Surmast woiks
päästa / ja on ka kuuldud sepärrast / et
temma Jummalat auustas.

8. Ning eel temma kül (Jumma-
la) Pääg olli / (ommeti) on temma
sest / et temma kannata / Sannawot-
mist õpud.

9. Ja kui temma täielikkaks sati /
on temma keigile / ke temma Sanna
kuulroad / iggawesse Dnistusse Saat-
jaks sanud.

10. Ja on Jummalast kuskatud
üllemaks Preestriks / Meltisedeki W-
si pärrast.

11. Kellest meile paljo oletteis wäginist /
agga se on raske / teha ärraselle ta-
da: Sepärrast et teie olete laisaks
läinud kuulma.

12. Sest teilege / ke ~~ommeti~~ pididite
Oppetajad ollema / lähbáb jälle tar-
wois / et ~~teie Jummalä Sanna~~
mesü Säärud ~~wälä~~ õppetadama /
ja teie olete / nende arwolisse / sanud /
kel Pima tarwois lähbáb / ja mitte
korwa Roga.

13. Sest kel Pima tarwois on / et ei

moista digusse Sanna; Sest temma
on Papsõ ¹⁷² ~~ke~~ ¹⁷² ~~ke~~

14. Agga täielikkaks lähbáb kor-
wa Roga tarwois / kellel sageda õp-
petusse lähbi walmid mõited ~~õnnad~~ /
hääd ja kurja ärratundma.

St VI. Pätuf.

1. **S**epärrast tabhame meie Kris-
tusse / Oppetusse / ~~Wanist~~ jät-
ta / ja Täatuse pole kulla / ei
mitte jälle Wattust-wõormisse Raja
panna surmist Teggedest / ja üsõk
Jummalä sisse.

2. Sest Ristmisse Oppetusse / Käte
pälpeanemisse / Surmude küllestous-
misse / ja iggawesse Kohtõ ¹⁷² ~~172~~

3. Ning sedda tabhame meie teha /
kui Jummal Lubba annab.

4. Sest se et ~~mei~~ fündida / et need /
ke üskord ~~õnnad~~ walgustud / ja Tae-
wa Ande mainnud / ja ~~õnnad~~ püh-
hast Waimust Ossa sanud /

5. Ning ke Jummalä hä Sanna
~~õnnad~~ mainnud / ja tullewa Ilma
Wälge ~~on~~ ¹⁷² ~~172~~

6. ~~Kui~~ nemmad ärrataggenud /
ja ~~taas~~ ~~enast~~ Jummalä ~~õnnad~~
Risti lõwad / ja Naeruks pannewad /
et ~~nemmad~~ ~~ette~~ ~~ventid~~ ~~uets~~ ~~utants~~
~~on~~ ~~Põlme~~ ~~wõormisse~~.

7. Sest se Ma / ~~mis~~ sagedaste ~~on~~
neist ~~ette~~ ~~saddam~~ Wihma soob / ja
hää / Kohtõ kannab / neile / ke sedda

harrivad/ saab Sunniskust Jumalast
 8. Agga mis Ribberitsõ ja Ohha-
 tid ~~kannab~~ / se on kõlbamatta / ja Ir-
 rancedimisse liggi / ning põtkab wima-
 ti ärra ~~alla~~ ja

9. Agga / armad / meie lodame par-
 ramat teidast / ja mis Onnistuslega
 kolto sunib / eht meie küi ninda rägime.

10. Sest Jummal ep olle mitte il-
 lesohtune / et temma ~~te~~ ~~h~~ peab
 uunustama / ja sedda Armo Agga /
 mis teie ollete ~~tema~~ / temma Nim-
 mel ~~tema~~ / kui teie pühha (Rahwaist)
 temsite / ja t weel t tenite.

11. Agga meie / ~~tah~~ / et igga-
 üts teist sedda Hoost peab ülesnäit-
 ma Lotusse Kinnitamisselts Otsant.

12. Et teie laisaks ei läbha / waid
 nende kombet nouate / ke Ussu ja ~~kan-~~
~~natusse~~ läbbi Tootussed rarrivad.

13. Sest kui Jummal Abrahamile
 tootas / kussa ahtegit suremat ted-
 da ei olnud / kelle lures temma ollets
 piddand wandina / siis wandus tem-
 ma iskennele jures.

14. Ja ütliis: Tõesti intana tahhan
 find wägga õnnistada / ja tahhan find
 wägga liggitada.

15. Ning ninda ~~oli~~ temma kannat-
 list ja sai Toorust.

16. Sest Jummesed wandivad küi
 surema lures ~~oli~~ ~~nemmad~~ ~~õnnad~~ / ja
 Wandustane teeb oha teige ~~õto~~ päle /
 neile Kinnitusselts.

17. Agga kui Jummal läbbe rohtemine
 Toorusse neile Pärrisile tabris ~~anda~~ /
 et temma Nou ei liggi / siis on temma
 Wand ~~õnnega~~ wabhele tulnud.

18. Et meil läbbe Aaja läbbi / ~~õnn-~~
~~und~~ ei liggi ~~õnn~~ / Jummal ei woi
 wassetada) kindel: Nõõm peaks olle-
 ma / se meie ruttustame ettepanud
 Lotust ~~õnni~~ ~~õnn~~.

19. Kumb meil on / otsego Hinge
 Ankur / mis korwa ja kindel on / ja läb-
 hä ~~õnn~~ ~~õnn~~ / ettepanud Telliõnaga.

20. Kuhho se Selhooksja ~~õnn~~
 meie eest / on siise laulud / Mektüedeti
 Wisi pärrast / ja on allematas Prees-
 triks sanud iggaweste.

Se VII. Wätuf.

1. Sest seinnane Mektüedeti olli
 Salemi Kuningas / kei-
 ge kõrgema Jummal
 Preester / se Abrahami wasto läbe /
 kui temma Kuningade ~~õnn~~
~~õnn~~ taggasi tulli / ja õnnistas tedda.

2. Kellekka Abraham keigist sedda
 Kümmejt jaggas. Esmalt selletah
 tedda ärra Digusse Kuningas / Ag-
 ga pärrast on temma ka / Kuningas
 Salemis / se on Rahho Kuningas.

3. Jfata / Eunnata / Suggu-arro-
 ta / ning temmal ep olle Pärowade Alg-
 mist / egga Ello Otsa. Agga temma
 on Jummal Aoja jama jeks arma-
 tud / ning jääb Preestriks iggawest.

8 | korvata

9

10 | ~~eggo~~
| ai tege /ööd
| alle näitmis
| panna

11 | hirmutame

12 | et ke
| pitka meele
| neta

13

14

15 | pitka haluga

16 | seie / waote rajimise

17 | lulle näita
| panna

18 | mis panna
| kätte sada

19 | peetjidele paiga sile

20

1 | sai mulkalõm ja
| muu

2

3

4	emätle ällen
sagitt	13	äina päimult, uft
5	chachi
äata käöfo jämele
käest	14	waato
6	ou käest wotim onistamun	15	paljo
7	lep ällemaft önnistusse	16	
8	mir jurewad
wottat je	17	
9	läbbi	18	jääd makla
10		19	kirde seatawa
11	olles jomun äin läieffe lehta
tarwis iedda	20	filma wärdeta
12	läbbid tarwis el	21	
		22	

4. Agga waatke / kui suur sesinna-
ne en / kelle Abraham se Wann /
ka on Kümnest / anduid sefi Püüsi /

5. Ja se Lewi Püüsi Preestri sa-
wad / neil on Käsi / Kümnest wotta
Rahwas / se on / omma Wemadest /
ehk lül nemmadse Abrahami Riisist
ommad tulnud.

6. Agga se / kelle Suggu nende selka
ei arwatake / se / waatke Abrahami
Kümnest / ja ommas tedda / kel To-
otust olli.

7. Agga ilma waasi Prägimatta on
se / et se ~~al~~ ^{al} ~~temb~~ ^{temb} jedda Alwemat omis-
tab.

8. Ja siin. wotwad lül sarakil-
tud Innimesed Kümnest / agga saäl
se / kel Tunnistust on / et tem-
ma ellab.

9. Ja et ilma ninda ütlen : A-
brahami se on ka Lewi / se Kümnest
wottab / Kümnesti maksnud.

10. Sest temma olli weel Issa
Riisist / kui Melkisedek temma was-
to tuli.

11. Kui nüüd Lewi Preestri Am-
meti läbbi se ~~tema~~ ^{tema} ~~ollis~~ ^{ollis} ~~ollud~~ / sest
selle al on Rahwas Käsi sanud /
nüs siis weel ~~tema~~ ^{tema} olli / et teine Pree-
ster Melkisedeki Wiisi pärrast piddi
tausma / ning mitte Aaroni Wiisi
pärrast ~~tema~~ ^{tema} ?

12. Sest kui Preester Ametit amber-
wahhetakse / siis ~~tema~~ ^{tema} ka Käsi amber

wahhetamine sündima.

13. Sest kellest jedda ööda se / se
on teistest Suggu / ~~tema~~ ^{tema} ~~weel~~ ^{weel} üt-
sigi ep olle Ältari juure sanud.

14. Sest se on arwali / et meie Is-
sand Juda Suggust on toudnud /
kui Suggu Moses ep olle mid-
dakit rägimud jesi Preestri Ametit.

15. Ja se on weel selgem / kui Melkise-
deki Wiisi pärrast teine Preester touseb.

16. Ke ep olle libhalikto Käsi san-
na möda (Preestriks) sanud / waid
löpinatta Eiso Wägge möda.

17. Sest temma tunnistab : Sin-
na olled Preester iggaweste / Melkise-
deki Wiisi pärrast.

18. Sest ~~se~~ ^{se} löppetakse esimesse
Käsi sanna / sest et se nödder ning
kõlbamatta olli.

19. Sest Käsi ep olle middakit täle-
~~tema~~ ^{tema} ~~temud~~ / waid (se on) /
Jubhatamine parrama Lotusse juure
me läbbi meie Jummalal iggi same.

20. Ja päle se weel / ~~tema~~ ^{tema} ~~tema~~ ^{tema} ~~tema~~ ^{tema} /
ei mitte ilma wandumatta / sest need
~~tema~~ ^{tema} ~~wandumatta~~ ^{wandumatta} Preestriks sanud.

21. Agga sesinawaj Wandumega /
selle läbbi / ke temma walto ütles :
Issand on wandnud / ning temma
ei läbda jedda mitte rahhetsema / in-
na olled Preester iggaweste / Melkise-
di Wiisi pärrast.

22. Ni paljo parrema Sädusse Ade-
mehhels on Jesus sanud.

23. Ja neid on küs paljogt/ ke Prees-
triks ~~omad~~ sanud/ sepärrast et Surm
neid ~~teha~~ jada.

24. Agga seltsinnasel on sepärrast/
et temma iggawesse jääb/ ilma löp-
matta Preestri Ammet.

25. Sepärrast woib temma ka ~~illa~~
õnnsaks tehha neid/ ke temma läbbi
Jumunala iure tullewad/ ja eikahil-
ka/ et teina nende eest ~~was~~ palluwa.

26. Sest seltsingune illemb. Prees-
ter/ ~~piddi~~ ~~weil~~ ~~offenta~~/ pühha/ süta/
rojalstamatta/ Pattust/ ärralahhu-
tud/ ning ke kõrgemb ~~piddi~~ ~~olles~~
kui Taewad.

27. Kel es ölle tarwis iggapääd
ninda kui illemil. Preestril/ esiti
õunna Pattude eest Ohwrid ~~ka~~ pär-
rast Rahwa (Patt) eest. Sest sedda
on temma üstford teinud/ kui temma
tsiennast on ohwerdanud.

28. Sest kätt saab illemaks. Prees-
triks/ kel Rõddrust on. Agga se
Ward ~~weil~~ Sanna / ~~kumb~~ ~~parrast~~
Kästo (on üteldud/) saab Poega/ ke
iggawesse ~~raialt~~ ~~raialt~~ ~~raialt~~ täieste
pühhitetud on.

Se VIII. Pätuf.

1. Agga se en se Pätuf neist/ mis
nime rägime: Weil on ni-
suggune illemb. Preester/
ke istub Quo. Järje Parramal polel
Taewas.

2. Ja on se pühha Ilse ning se
tõõsise Teldi ~~Sehtundia~~/ mis Jum-
mal on illessäädnuud/ ja ei mitte In-
nimenne.

3. Sest igga illemb. Preester pan-
naks ohwerdama Andod ja Ohwrid.
Sepärrast läbbas ka seltsinnasel mid-
dakit tarwis/ mis temma woib oh-
werdada.

4. Sest kui temma Ma pääl ol-
leks/ siis ep olleks temma Preester/
sepärrast/ et ~~saal~~ Preestrid ~~omad~~/
ke Kästo järrele Andod ohwerdawad.

5. Ke taewaste Aegade Ettetäh-
hendamisning Warjo teinwad/ nint-
da kui jummal ~~Kas~~ ~~õunne~~ Mose-
sele ~~õunne~~/ kui temma Teldi piddi ~~õun-
nema~~: Kästo/ ütleb temma/
et siina keik teed sel ~~õunne~~/ kui sulle Mac
pääl on näidetud.

6. Agga niid on temma ~~se~~ ~~Wär-~~
~~ra~~ ~~parramat~~ Ammetit sanud/ ~~ku~~ ~~pal-~~
~~jo~~ ~~parrama~~ Säduffe Wahhimees
temma ka on/ ~~kumb~~ ~~ka~~ ~~parramade~~
Tootusse päle on ~~õunne~~.

7. Sest kui se esimenne olleks latti-
matta olnuud/ siis ep olleks teisele A-
set õstind.

8. Sest temma latab neid/ ja üt-
leb: Waat/ Parwad tullewad/ ütleb
Issand/ ja minna tabhan Israeli Roi-
ja ning Juda Koiija ~~suut~~ Säduft
tehha.

9. Et mitte se Säduffe järrele/ mis
mita

23 2 / kener

24 3

25 / äiäki 4 / mitä
/ sin

26 / läur meile tarwis, per
/ puhkar / eß

27 / ude 5 / aff / töldi
/ wälmi istama
/ la kuis järrelle, mi

28 / mimesi 6 / pallimad
/ eeda
/ muis-ka

1 / ota 7

1 / Hauje 8 / uille

9

10 | sti | el | hin

10

feata

fio fiste anda
malle

11

2 | mis- pudhaar mita chank
valli volimichu

3 | mita chank

4 | kaimta kur
kruur

12

5 | jelle

postainnir

veige | ullerokto

6

13

miranchu

7 | chinnalukte

8 | jidimukhi

9 | allepialpa dir

minna nende Wannamadega olla teinud / **K** Pärast / kui minna neid käsipiddi wõttin / neid Egipti Maalt ärrajata / seil / nennimad ey olle minno Sädusse sisse jänud / se / **P**ärast / ey olle ka minna neist hõlinud / ütleb Issand.

10. Sest se on se Sädus / mis minna Israeli Kohaga tahhan / tekha / pärrast neid Pärast / ütleb Issand: Minna tahhan onnida / **K**õrge / nende Mele / **T**õlleda / ja tahhan neid nende Süddamele kirjutada / ja minna tahhan nende Jummal olla / ning nennimad peawad minno Rahwas ollema.

11. Ning ütsigi ei pea omma Egiptimest õppetama / egga ütsigi omma Wenda / ja ütlemä: Tunne sedda Issandat; Sest / nennimad peawad mind keis / tundma / pissokessese nende sääst / surede sadid / **K**õrge / **P**ärast.

12. Sest minna tahhan armoliune olla nende Üllekohto wastu / ja nende Pattude ning nende / **K**õrge / päle ei tahha minna ennamb mõtelda.

13. **S**ega / et temma **U**ts / **K**õrge / **P**ärast / on temma sedda esimesest wannaks teinud / Agga mis wannaks lähhab / ja ärraeab / se on Lõp / nisse liggi.

Se IX. Pärast:

1. **S**esimesest Teldil olli ka kül / temma Jummalatenis /

tust / **K**õrge / ning ilmalit pühha Uffe.

2. Sest se esimesenne Teld / **K**õrge / selle sees olli / **K**õrge / ja Laud / ja Ettepannemisse Leitwad / **K**õrge / **P**ärast.

3. Agga teise ettepannud Telti tagga olli se Teld / mis / **K**õrge / teige Pühhamaks.

4. Selle sees olli kullane Suitseta / misse Pan / ja Sädusse Laikas / mis keigepiddi kullaga olli / **K**õrge / **P**ärast / see sees olli kuld / **K**õrge / me sees Manna olli / ja Ikeni Kev / **K**õrge / olli ditsnud / ning Sädusse Lauad.

5. Agga / **K**õrge / pääl olliid Awo Kerubin / ke Sädusse Laika Kane ülewarjusid; Neist iggäühhes / et woi näüd / **K**õrge /

6. Ja kui se ninda olli walmistud / siis läksid kül Preestrid itka esimese Teldi sisse / ning piddasid Jummalatenistust.

7. Agga teise sisse läks agga ütsford Laikas illemb Preester üts / et mitte Werrera / mis temma ohwerdas omma ja Rahwa / **K**õrge /

8. Mega pühha Waim täda ahab / et se pühha Uffeme Te weel es olt / **K**õrge / kummi esimesenne Teld alles seisid.

9. Se olli Etteähhendaminne / **K**õrge / **P**ärast / mail Auded ning Ohwerid ohwerdalse / **K**õrge / et woi Süda

dametunnistusse polest tedda ~~ku~~
~~ku~~ / le Jummalatenistust
~~prob~~ / ~~prob~~

10. ükspäines Neaga/ ja Temaja-
 ga/ ning mitmestaguse Pessempfega/
 ja lihhakito Pühhitsemisse ~~ku~~
 nad Barrandamisse Ajaks ellid pä-
 le pandud.

Episkel wiendal Pühhal Pä-
 wgi Waajus.

11. Agga Kristus on ~~ku~~ / ~~ku~~
 nende tullematahä Asjade kilemb
 Preester/ ühhe surema ja tälema Tel-
 di-labbi/ mis ep olle Kätega tehtud/
 se on/ mis ninda ep olle ehhitud/

12. Egga Sikkade ja Waajikade
 Berre labbi/ waid omma Berre lab-
 bi on temma ükford se pühha ~~ku~~
 me sisse läinud/ ja iggawesse Arralun-
 nastamisse leidnud.

13. Eest kui Härjade ja Sikkade
 Berri ja Lehnia Lüh/ mis Nojas
 te päle sipputatse/ (neid sanimo) püh-
 haks teeb/ Eibha Pühhastamissets/

14. Kui paljo ennamb/ Kristusse
 Berri/ te iggawesse Waimo labbi
 ennast isst ilmassta/ Jummalal
 on ohwer ~~ku~~ / ~~ku~~ Säddametun-
 nistuse pühhitab neist surnust Teggu-
 dest/ sedda ellawa Jummalatenida.

15. Ja sepärrast on temma ~~ku~~ / ~~ku~~
 Sädusse Wahhemees/ et/pärrast sed-
 da/ kat (Kristusse) Surm on sündi-
 nud Arralunnastamissets neist Esi-

tusjisi/ ~~ku~~ / ~~ku~~ esimeesse Sädusse al
 ollid/ need/ te ~~ku~~ / ~~ku~~ ig-
 gawesse Barrandusse Toostust pid-
 da ~~ku~~ / ~~ku~~

16. Eest kus (wilmne) Sädus on/
 sääl peab ka selle Surm ollema/ te
 sedda Sädust teeb.

17. Eest (wilmne) Sädusse ~~ku~~
 talli Surma labbi/ muldo ei masta
 temma ühtegit/ kui se wael elab/ te
 sedda on säädud.

18. Sepärrast ep olle ka esimeene
 ilma Berreta sädud.

19. Eest kui Moses keli Käso-fan-
 nad olli Otja rägimud/ Käso järrele/
 teige Nahtwa wasto/ siss wettis tem-
 ma Waajikade ja Sikkade Werd/
 We ning Purruri Wiilla ja Jio-
 piga/ ning sipputas (sedda) se
 Namato ja teige Nahtwa päle.

20. Ja littel: Ee on se Sädusse
 Berri/ mis Jumal telle on läskud.

21. Ja nindasamoti sipputas tem-
 ma ka Werd Teldi ning teige Jum-
 malatenistusse Astjade päle.

22. Ring tehhatse Teil pea puhtals
 Berrega Käso järrele/ ja ilma Ber-
 re-waalamata ei sumi Andeks And-
 nist.

23. Sepärrast olli tarwis/ et tae-
 walikko Asjade Ettetähendamis-
 sed nendega piddid puhtals tehtamas
 Agga taewase Asjad isst peabi par-
 ramis Ohwer ollema/ te need ollid.

10 | Häirete korda feta
/ feta

10 | Kumbesega, mis

11 | Jõu hulumine, fira on kenta

12 | Paiga

13 | /r

14 | /pukhastab
/Wigynata

15 | /peed, mis on suuputru igapäev
Põhikõhula loobid peediga sama.

16

17 | /feisab, vundlarte mis tinner-
/a imfurnud

18 | /Seänder

19 | /puutafe

20

21

22

ette ohvridega mis nendefassa-
kya pukhastadema.

~~24~~
24 | ne

3 | hilledaste iggal ^{hagbi} ~~lattu~~ lattu
hale

25 | Li nulle
| mittokoda | fe | holume

4

26 | mittokoda
| wiimpeel etial
| ilonutun

5

6

27

7 | veige fe lamato fe id vein
fe lamato labli

28 | nahlama veip

8

9

1 | Kuis | poles | faierte woda | jata ne
| hellewa igga raastafe
| id hifinguste Churidoga

10 | Sefama

2

24. Sest Kristus ep olle mitte se Pühha: ~~Esse~~ sisse läinud/mus Kätega on tehtud / ~~Esse~~ on tõsise (Pühha ~~Esse~~) Tähhendaminne / waid tõhhe Laerwal' ennast niid näitma Jum-
mala Palle' es meie rest.

25. ~~Esse~~ / et teinna ~~Esse~~ sagge-
dalle piddi ohwerdama / munda kui
üllemä Preester igga ~~Esse~~ Pühha
sisse läks wõra Werrega.

26. (Muido olle's teinna / sag-
gedalle piddand kannatama Ma-
ma Almuusest) Agga niid on tein-
na Ma-~~Ma~~ Almuusest ~~Esse~~ ütford
ennast näitnud' omma ennese Ohwri
lähbi / ~~Esse~~ ärrawotta ~~Esse~~

27. Ja otse kui Inimusele on sä-
dud ütford surra / agga pärrast sedda
Kohhus /

28. Munda on Kristus ütford oh-
werdud / mitme ~~Esse~~ Pättud ärrawot-
ta / teisi londa peab temma ~~Esse~~
Pättotama ~~Esse~~ / te tebba oot-
wad Onnistusse's.

Se X Pätuf.

1. **S**est Käsilul on tullewa hä
Asjade Warri / ei mitte
Asjade' Otteminne isli /
ning ei wot mitte / (~~Esse~~) igga ~~Esse~~
tähtsagast Ohwerid ohwerdama /
tähtsaks zehha neid / te tullewad oh-
werdama.

2. Muido olle'sid Ohwerid mahha-

jänud / sepärrast / et neil ühtegit Süd-
dametunnistust ep olle's olnud Pat-
rust) te Jummalatenistust ~~Esse~~ ^{rea.}
wad / kui nennwad ütford olle'sid
puhtaks tehtud. ~~Esse~~

3. Agga nende lähbi ~~Esse~~ Pat-
tude ~~Esse~~ / igga ~~Esse~~.

4. Sest ~~Esse~~ / et Härgude
ja Sittade Warri Pättud ~~Esse~~ ärra-
wotta.

5. Sepärrast ütleb temma / Ma-
ma sisse tulle's: Ohwerid ja Andel' ep
olle sinna tahtnud / agga Jhho olled
sinna mulle walustanud.

6. Põlletamisse ~~Esse~~ ja Patto
Ohwerid ep olle mitte sinno Mele pärr-
rast.

7. Siis ütliu minna: Waat / min-
na tullen / (~~Esse~~ son minni'e kir-
jotud) et minna oh! Jummal pe-
an teggema sinno Tahtmist.

8. Kui temma eme sai ütelnud:
Ohwerid ja Andel' ja Põlletamis-
se Ohwerid ep olle sinna tahtnud / nem-
mad ep olle ka sinno Mele pärrast /
(mis Käsil järrele tuakse.)

9. Siis ütli's temma: Waat /
minna tullen oh! Jummal / sinno
Tahtmist teggema. Siis wottab
temma jo Esimest ärra / et temma
Wimist yiddi ~~Esse~~ ^{Esse}

10. Kelle Tahtmist läbhi mele öle-
leme pühhaks tehtud ütford / ~~Esse~~
Kristusse Jhho Ohwri lähbi.

11. Ja igga Preefter seisis käl / ja tenis iggapääw / ja ohwerdas ~~heid-~~ ~~sanuna~~ Ohwrid faggedasse / mis ei woi eal Pattud ärrawotta.

12. Agga tenima / kui tenima ühhe Ohwri Pattude eest sai ohwerdanud / istub iggawesse Jummalala parramal Kdäl.

13. ~~Ring~~ otab ~~näid~~ ~~wel~~ / senni kui tenima Waenlast^ktenima Jalge all^k panna^kse.

14. Sest ühhe Ohwriga on tenima iggawest / ~~tähtsaks~~ ~~tenud~~ / fedda pühhaks lehhakse.

15. Agga sedda tunnistas meile ka Pühha Waim; Sest / pärrast sedda kui tenima ~~off~~ üttele^knu^kd :

16. Se on se Sädu^s / mis minna nendega tahhan tehha / pärrast neid Päiwel / ütleb Issand; Minna tahhan omma Kä^s / nende Südda^s wesse anda / ja tahhan neid nende ~~Werde~~ kirjotada.

17. Ja nende ~~Past~~ ning ~~leit~~ ~~sedda~~ / mis nenu^kmad Kä^s wasto on teinud / ei tabha minna eumamb ~~mäl~~ ~~ada~~.

18. Agga kus nende Andeksand^s minne on / saäl ep olle eumamb Ohwrit Pattu^s eest (tarmis).

19. Sepärrast / Wennad / et meil nüüd Julgust ou / se Pühha (Alleme) sisse minna Jesusse Werre / läbbi /

20. Mis tenima meile on walmis^s tanud ucks ja ellawaks Teeks / ette

pandud Teeki läbbi / se on / omma Eih^s ha läbbi /

21. Ja / et (meil) üks suur Preeker on Jummalala Koina kille.

22. Siis lätti siia jure tössise Süd^s danega / ~~reit~~ ~~reit~~ / kui hippu^s tamisse läbbi pühhastud Süddame^s sesti kurjast Süddametunnistussest.

23. Ja Jhho polest puhta Wega pestud / ning pidtagem se Potusse Tan^s nistust ilma taggenamatta; Sest se on tru / se leppa on tootanud.

24. Ja wängem lähhele teine teist / et meie teine teist Armastamisse ning hä Teggude pole libhutame.

25. Ning ärge jätkem mahha om^s ma Koggodust / rinda kui nione Wiis on / waid maentsegem (teine teist) ning sedda paljo eumamb / kui teine nä^s te sedda Päwa liggi tulles^s wa.

26. Seit kui meie Melega Patto^s teise pärrast sedda / kui meie Ede Tun^s / olleme / siis ei^s / ta eumamb Ohwrit / Pattude eest.

27. Waid üks hirm^s / Kõhto ja tul^s lise Wihha Sotmine / mis neid Wasto^s panneid peab ärradama.

28. Ke Mosese Kä^s / ~~reit~~ / se pes^s ab ilmaarmota lähhe eht kolme Tun^s / läbbi surema.

29. Kui paljo kurjama Nuhstus^s teie arwate tedda wäärt ollewa / se Jummalala Boega Jalgega tallab / ja Sädu^sse Werd rojaseks panneb / me läb.

11 / lühkefugupüü

21

12

22 / kindla kops / sulguvõlv
/ polest

13 / keele koon
/ lühen

23

14 / häierte koon / aatunud
/ vai

24

15

25

16 / kas
/ keele lõik

26

/ demist / jä
/ tulle

17 / mattada

27 / w

18

28 / or / põlganud

19 / keer

29

20

30 | kalle
| jälle

39

31

32 | afi
| woiß / alle

1 | neue abjude

33

| Selbstmörder

2

3

34 | et teie ishietoley taewar-hann
or miß parren or in ixka jääl

4 | allernat
| et ta
| alles

35

| wir fure Polya juab

5

36 | kalle

| mi keta arawoeti

37 | wazgn

6

38 | mi keta | für | ketaß Melekiand

7 / Suggu ämpeläff miökas
/ oluun rälkka

8 / Paiva

9 / teltäde

10 / Walmistaja

11

12

13 / pinnatjen
/ ueni

/ kaialiste

14 / nerrad

15

16 / se kka

/ olle / al nense pämp
/ hätti / mitschada

17 / juuri
/ ke, ker ueni kookhyllli unota
/ wotun, wot kuu

18 / mitschadama

19

20 / pämp

21 / jizzeikka / Boqasap

22 / tad

23	pöödi	31	Kulajad
24	et leida pöödi kütama	32	
25	waewa niidha	33	
26		34	
27	leida kosa ei niidha	35	
28		36	Ahhelai
29		37	lõhki fiekha Lamba niidha
30		38	

temma surr / Israeli Laste Bälja-
mümenist omma Mele ning kästis
omma Luuga väärrast (~~Murret-kassa~~.)

23. Ussu läbbi peidet / Mosest ärra
omma Wännemist kolin Kund / kui
temma sai süpimud / sepäärrast et nem-
mad näggid / Tedda illusa Lapsi olle-
ma; Ning ~~epimad~~ kartaud Kuninga
Sanna. ~~L. 20~~

24. Ussu läbbi et tahtnud Moses/
kui temma fireks kaswis // ennast
Waron / Dütte Pojaks ~~kuksutada~~.

25. Ning wottis enneminne Jum-
mala Rahwaga ~~Wittetult kanna-~~
~~da~~ / kui ürritessse Patro Rõmo piddada.

26. Ja arwas Teotust Kristusse par-
rast surema Nittussels / kui Egipti
Ma Barra / sest temma watis Tas-
sumisse päle.

27. Ussu läbbi jättis temma Egipti
Maad mahha / ning ei kartnud mitte
Kuninga Wibha / sest temma olli jul-
ge ~~Wägemaata~~ päle / otsego / näts
temma ~~tema~~ ~~tema~~ ~~tema~~.

28. Ussu läbbi piddas tema ~~Wä-~~
~~ja~~ Berre ärrawallamist / et se / te
need Esimest sündinud ärratappis /
neisi ei pidand putyma.

29. Ussu läbbi kirjid nemmad pun-
nase / Märre / läbbi otsego kuitwalt
Maalt; Mis Egipti Rahwas ka kiu-
sas tehha / ning huppus ärra.

30. Ussu läbbi langsid Jeriko Mür-
rid mahha / kui seitse Päwa nende
ümber sai kaidud.

31. Ussu läbbi ei sanud se Hoor Rah-
hab mitte hukka nendega / te ei wot-
nud Sanna kuulda / kui temma need
~~Neudad~~ / Rahhoga wästo wottis.

32. Ja mis minika wael pñan üttele
ma? Wulle puduts Aega / kui min-
na realsin juttudama kideonist / Pa-
rakisi / ja Simonist / ning Jehrotasi /
Laridasi / ja Samuelist ja neist
Prohwetidest.

33. Ke Ussu läbbi ~~ommad~~ Kuninga
rigid ärrawoitnud / Digust teinud /
Lootussi sanud / ~~Polkkoerit~~ Suud
kinnipannud /

34. Tulle Wägge ärrakustutanud /
Wõga Terra eest ärrapääsnud /
Nõdruffest ~~tema~~ sanud / wägge
waas sanud Sõas / ja wõdra Leri ~~de~~
~~taritud~~. ~~L. 20~~ ~~aiand~~.

35. Naesed ~~ommad~~ omma Surnud
jälle sanud ällestousmissest; Agga
mõnnigad ~~ommad~~ ärrawõnnitud /
ning ep olle Ärralumastamist wästo-
rootnud / et nemmad parramat äll-
lestousmist piddid sama.

36. Agga mõnnigad ~~ommad~~ Nas-
ro ja Piitsa katsnud / ning pälegt
~~Kõiditid~~ / ja Wangitorni.

37. Reid on kiwwidega sobitud /
katti ~~tehtud~~ / kiusatud / Wõzaga
Surnia sanud; imberkõudo kaimud
~~hõõlaid~~ / Kitse Rahhas / Wacjed /
Wacwatud / Abhastud.

38. Kelle wõärt Ma Jum ep olnud /
ning

ning ~~omnad~~ Ekstusses kätuud Kõr-
~~ges~~ ia Mäggede pääl/ ja Orgus / ja
 Ma Kutude sees.

39. Ning need ~~omnad~~ keik Ussu
 läbbi Tunnistust sanud/ ja Tootust ep
 olle nemmad mitte Käte sanud.

40. Sepärrast/ et Juumal parram-
 mat (Nija) meile ~~ese~~ ärranäimud/
 et neid et piddand ilma meid löppe-
 tadama.

Se XII. Wätüf.

1. **S**epärrast meiegi/ et meil ni
 suur Hult Tunnistajad
 meie ümber on / pangem
 mahha keik Koormat ja ~~meie~~ ~~härber-~~
~~seima~~ Patto / ning joohtem Kanna-
 tusse läbbi meie etesäetud Woitli-
 miffes.

2. Ja waatkem JEsusse päle / ke
 meie Ussu ~~Agga~~ ning Lõppetaja on/
 te/on Nissi kannatanud/ ~~ku~~ ~~teemal~~
~~offets~~ ~~reimud~~ ~~Hirno~~ ~~etta~~ / ja edpan-
 ning sedda Häbbi mielst/ ning on ist-
 nud Juumala Auo Järje parramal
 pelet.

3. Sepärrast pange sedda tähhele/
 te n' saggust Wassoragimist Pattust
 ennese wasto on kannatanud/ et teie
 ärra ei wäesi/ ja ~~Meie~~ ~~wäeräes~~ ei
 lähhä.

4. Teie ep olle weel Werresadik
 wakopannud/ Patto wasto woitel-
 des.

5. Ning ollete ~~se~~ Maenitust
 ärranustanud // ~~te~~ teile kui Las-
 tele ütleb : Mo Boeg ärra arwa
 mitte alwaks Issanda Hirno. And-
 mist/ning ärra ~~meie~~ ~~Meie~~ nõrgaks/
 kui sind temmast nometakse.

6. Sest kedda Issand armastab/
 sessel annab temma Hirno/ agga
 temma petfab iggast Boega/ kedda
 temma wastowottab.

7. Kui teie Hirnotamist kannata-
 te/ siis pallub Juumal ennast teile/
 kui Lastele : Sest ~~teie~~ ~~meie~~ Boeg /
 kedda Issa ~~ei~~ ~~hirnot~~ ? ei arma.

8. Agga kui teie Hirnotamiffest
 ilma ollete // ~~temmast~~ ~~ist~~ ~~omnad~~
~~offalitse~~ ~~sanud~~ / siis ollete teie Wä-
 djad / ja ei mitte Lapsed.

9. Agga kui lihhas ~~teie~~ Issad meile
~~omnad~~ Hirnotalaks olnud / ning
 meie olleme neid kartnud / eks meie
 paljo enneminne / waimolikk Issa
 Saana ei pea kuulma/ et meie ellame ?

10. Sest ~~temmad~~ ~~omnad~~ kül meile
 piisut Aega omma Tõhtmisse lärre-
 le Hirno andnud / agga ~~temma~~ ~~an-~~
 nab meile Hirno meie Kassuks/ et
 meie teina Pühhasust peame sama.

11. Agga keik Hirnotaminne / kui
 teina Kaas on/ ei arwatata Rõmuts/
 waid Murreks. Agga kül teinja wi-
 mati rahholist Ogusse Kassjo neile
 annab / te se läbbi ~~omnad~~ õppetud.

12. Sepärrast tõstke jälle ülles need
 lat-

39 | ääes
| de pes.

5 | miir
| fa

40 | esna

6

7 | miir peggune loeg on se, kellele

1 | | feda
| miir hästi neie imbe, sejad

8 | miir xia xa on tuure

2 | | lillen, saabja
| loono arfemel miir teia
| ette olli parid

9 | | feda
| | naide | ude

3 | | |
| | onna hingede per riigasa

10 | | miid on
| | fefimane

4

11 | | |
| | on hästi

12

13 | se mis louskab kinnale ei
lähki unõdõlõ

21

14 | saar
pidada ja

22

15 | rojafeer ei ja

23 | juure

16 | andis

24 | kes täieste on korda jannu

17 | süüd on me ühes kinnale

25 | ja idogad

18 | mis kättega wõib kühida
eyga tulle juure mis polid

25

19 | legga

26 | päfene
kõnõlõ kugganema

20 | jennan

26

27 | hootam ja ütlemis

20

27

laisad Rádd/ ja árrapáásmad Pól-
wed.

13. Ning tehke óiged Jáged omma
Jalgele/ et ~~úlsigi ei kunnut~~ ~~ku~~ ~~Sal-~~
~~lots/ need~~ emenijune terwele/ ~~sage.~~

14. Moudte teigedega Ráahho ~~talla/~~
ja Púhhitsemist/ ilma sedda ei/ ~~pes~~
úlsigt Jffandad nággema.

15. Ja tatske/ et úlsigt Jumala Ar-
must mahha ei já/ et úlsigi Wibha
Juur wálsa ei ~~tska/ ning Tállt ei sa-~~
~~ka/ ja se lábbi mitto~~ ~~et~~ ~~raipantse.~~

16. Et úlsigi ep olle Horapiddasa/
ehl Jummasakartmatta/ ninda kui
Esau/ ke úhhe Roa párrast omma es-
smesse Sündmisse Kohhut árrapáás.

17. Sest teie seate/ ep kui temma
párrast ka tahtis Snnistust párrida/
sis on temma árrahetidud. Sest
temma ei leidnud ~~siáhhetfamisse~~
Maadé Jssa jures/ ehl temma sed-
da kül Silma Pissaradega otsis.

18. Sest teie ep olle mitte se Má ju-
re sanud/ ~~lummase Ráega wais ku-~~
~~niballata/ ja póllera Talle~~ ~~egga~~
Hennariko/ ~~ning~~ ~~Pimmedusse/ eg-~~
ga Kurja Ilma jure.

19. Egga Passuna Hestinna/ ja
Sannade Hále jure/ me párrast need/
ke sedda kuulhid pallusid/ et nende
wasio sedda Sannat ~~mitto~~ ei piddand
rágitama.

20. (Sest nemmad ei woinud sed-
da mitte kannatuda/ mis lásteti/ ja
kui úrs Rojus ~~ke~~ ~~Wásse~~ ~~putud/~~ ~~sis~~

piddi tedda Rirowidega surnuks wis-
satama/ ehl Nolega mahhalastama.

21. Ning se/ mis náhti/ olli ~~ei~~ hir-
mus/ et Moses útlis: Minna ollen
ehmatand/ ja wárrisen.)

22. Agga tele ollete Stoni Máe ja
re sanud/ ja ellawa Jummalá Linna/
taewase Jerusalemma/ ja mitne
tuhhande ~~Juglida~~ ~~Hulka~~ ~~jure.~~

23. Ning ~~ksimeste~~ ~~sündnud~~ ~~Kol-~~
~~lotullemisse/ ja~~ ~~Roggodusse/~~ ~~lum-~~
~~mad~~ ~~Laewas.~~ ~~Siomad~~ ~~úllest~~ ~~friotud/~~
ja selle Kohhomoistja jure/ ke teigide
Jummal on/ ja ~~táatello~~ ~~Digede~~
Wainude jure/

24. Ja lle Sádusse ~~Wahhemehe~~
~~YEsusse-~~ ~~jure/ ning~~ ~~Syppotamisse~~
~~Werre-jure/ mis~~ ~~partemine~~ ~~rágib/~~
ko Abell.

25. Katske/ et teie sedda árra ei põl-
ga/ ke rágib. Sest kui need ep olle
árrapáásmud/ ke tedda árra põlgid/
ke Ma páál Jummasa Sanna rágie/
kui paljo wáhhembmeie/ kui meie ~~se-~~
~~le wásto~~ ~~panneme/~~ ke Laewast on.

26. Kelle Háäl sel Aial Maad põr-
rutas/ agga ~~mid~~ ~~tootab~~ ~~temma/ ja~~
~~útleh:~~ ~~Weel~~ ~~ústord~~ ~~tahhan~~ ~~minna~~
mitte úkspäines Maad/ waid la Lae-
wast põrrutada.

27. Agga ~~ke~~ ~~Sanna~~ ~~weel~~ ~~ústord~~
tunnistab/ et sedda/ mis põrruod/ pe-
ab teistiti tehtama/ kui se mis teidud
on/ et need woiwad jálle jáda/ ~~mis~~
lúis

hinnatta ommaad.

28. Sepärrasi / et meie ühhe ~~ku-~~
~~ma~~ Rigi same / siis piddagein sed-
da Armo / me läbbi meie Jumma-
sat peame temma Mele pärrast tent-
ma / Auustamisse ning Jumma-
kurtussaga.

29. Sest meie Jummal on sõja
Tulli.

Se XIII. Väitül.

1. **M**anna ~~Armo~~ / jägo (tella)-
2. Arge unustage Wö-
rahe Wastowotmist. Sest
se läbbi ~~omna~~ monningad täadmat-
ta Ingrid O-Majak wotnud.

3. Mõtlege nende päle / ~~ke omna~~
~~Wõdetud~~ / otsego ~~teisi~~ ka nende ga ol-
lehtite. ~~Wõdetud~~ ~~ollera~~. Ja nende pä-
le / ~~ke~~ ~~Armo~~ ~~annatamad~~ / otsego need /
te teisi ka weel Jhhus ~~ek~~ ~~omad~~.

4. Abbi Ello peab auwaste petama
keigide silas / ja Abbi Ello Wodi puh-
talle. Agga kü Jummal nühleb
Horapiddajid ning Abbiellorikid.

5. Ello olgo ilma Ahnussa / ning
olge rahhul sega / mis teil on: Sest
temma on ütelnud: Minna ei tahha
sind ~~pailast~~ mahhajätta / egga ~~ärva-~~
unustada.

6. Minda et meie sulgeste woinne
ütelda: Jssand on ~~mul~~ ~~Abbinnes~~ /
ning minna ei tahha mitte karta / mis
mulle Innuinne woiw tehha?

7. Mõtlege emma ~~Spretat~~ ~~epä-~~
le / ke teile Jummasa Sanna ommaad
kultitanud; Pangge tähhele nende Es-
lo Otsa / ning ellage nende Usko järrele.

8. JEsus Kristus eile ja tänna on
sesanuma / ja ka iggawesi.

9. Arge laske ennast mitmesuggus-
te / ja wõra Dypetustega taksiwiddi
wõddesda. Sest se on hä / et Armo
läbbi Süddätkingitakse / ei mitte ~~S-~~
~~mitte~~ / läbbi / ~~kun~~ ~~neel~~ ep olle
kass ~~omna~~ / ke sega ~~omna~~ ümber-
käitud.

10. Meil on Altar / ~~kun~~ ~~padst~~
neil ep olle Rabba sja / ke Zeldi tem-
wad.

11. Sest ~~ku~~ ~~Wõlle~~ ~~Werd~~ sest üs-
lema / Preestriff / Patto cest Pühha
sisse / ~~kannetakse~~ / nende Rehha polles
takse ~~wõ~~ ~~pidi~~ ~~Leri~~ ~~lärra~~.

12. Sepärrast on ka JEsus / et tem-
ma omma ennese Werre läbbi Mah-
was piddi pühhaks teggema / wäljas
Wärrawa tagga kannatanud.

13. Süs lätti nüüd temma iure
wähja / ~~wähjapiddi~~ ~~Leri~~ / ning kand-
keri temma Teotust.

14. Sest meil ep olle sin mitte ühhe
Linna / mis jäab / waid meie otsime
sedda / mis tulleb.

15. Sepärrast wigem temma läb-
bi itta Jummalal ritusse Ohwrit /
se on Wollade Wills / ~~kun~~ ~~temma~~
Nimne allestunnitawad.

25 / mi- iwa jādā

7 / Sukhalajattē

8

24

9

/ dōa

/ So Januā nēa

1 / Wendade Amasthūmme

10

2 / ste / kō

11 / Okhōrō / dōfeme
/ wīaufe
/ aer l. tūgga

3 / Wāngjōde

/ Heie isfi Wāngjō

/ kelle kōsi sūnjōtē kās

12

4

13 / tūgga

5 / Lakka / fe

/ mitte

/ ma lakka fūn pūngāff mitte
mūthē jātta

14

6 / mi- 100

15 / aer

16

29 M. Lom. 16.
| Puhkatusjuttelle

17

25

18 | Ollenne julget ja peite et Meil hie

| rahvale

19

| rohse infiginamine
| teie välle padebale

20

| loovib dõms

21

2

22

3 | müntse | tfa, vrie ja arbi adfeta

23

4 | d. n. ilmalaitmista n. el teil

5 - | kaeft
| koda

0

16. Hääd teggemisi/ning ka jagga-
misi ärge unustage. Sest usuggu-
sed Ohwirid ~~stunud~~ Jummalale Me-
lepärrast.

17. Kuulge omma ~~hüda~~ ^{hüda} ~~hüda~~ /ning
woitke nende Sanna. Sest nemmad
wastawad teie Hinge test/ ninda kui
need/ ke Wasiust pearwad andma/ et
nemmad sedda Rõnoga tewad/ ja ei
mitte / ohlates. Sest ~~te~~ ~~ep~~ ~~olle~~ ~~teie~~
~~mitte~~ ~~hü~~ ~~te~~ ~~mitte~~ ~~hüda~~

18. Piddage Pastwet meie eest:
Sest meie ~~ledame~~ ~~emmel~~ ~~hääd~~ ~~Süd-~~
~~daimetunnistuse~~ ~~õllem~~ / ja tabha-
me teigide säas ~~taunite~~ ~~häda~~ ~~hüda~~ ~~ella~~

19. Agga minna maenitsen sedda
~~emem~~ ~~minne~~ ~~teha~~ / et mind sedda ~~te~~
~~nemine~~ ~~woie~~ ~~jälle~~ ~~antakse~~.

20. Agga Rahho Jummal (ke
Surnust on wälja tonud sedda Lam-
maste suurt Karlast/ iggawesse Sä-
dusse Berre läbbi/ meie Issandat
JEsust.) ~~min~~ ~~õige~~

21. Se ~~teho~~ ~~teie~~ ~~lähete~~ ~~teie~~
hääd Tõös/ temma Tahtmist teha/
ning saatkõ teie sisse sedda / mis
temma Melepärrast on/ JEsusse
Kristusse läbbi; Sellekolgo Auo/ig-
gawest iggawesteks Ajaks Amen.

22. Agga/ Wennad/ minna pal-
lun teid/ pange Maenitsemesse San-
na hääd's. Sest minna ollen teie
lühidelt kirjotanud.

23. Häädte/ et Wend Timoteus
~~teie~~ ~~õige~~ ~~õige~~

jälle lahti on/ sellega/ kui temma pea
tulleb/ minna teid tahhan nähha sada.

24. Wige Terwit teigile teie ~~õige~~
taie/ ja teige Pühhadele. Teie
lähkitawad Terwit need/ ke Jialia
Maalt ~~emmad~~

25. Arm õigo teie teigidega. Amen.
Ebrealistele kirjutud Jtalia Maalt
Timoteusse läbbi.

Pühha Apostli Sakobi Ramat teigile kirjutud.

S. P. Wätit.

1. Jakob Jummalale ning Issan-
da JEsusse Kristusse Sub-
lane/ neile kabbeteisikümne
Suggu Arru ~~teie~~ ~~teie~~ ~~emmad~~ ~~teie~~
latal ~~emmad~~ ~~terwit~~.

2. Minno Wennad/ pange Sel-
gets Rõnnus/ kui teie mitmesugguse
se Kiusatusse sisse ~~rahwa~~ ~~õhlate~~

3. Ning ~~teie~~ / et teie/ ~~õige~~ ~~õige~~
fatus kannatust sakab. ~~teie~~ ~~õige~~ ~~õige~~

4. Agga kannatusset ~~õige~~ ~~õige~~
õige/ et teie woite olla ~~õige~~ ~~õige~~ ~~õige~~ ning
teie / et ühtegit ei pudu.

5. Agga kui kellegil teie sõast Tar-
lust pudub/ se pallugo Jummalale/ ke tei-
gile heldeste aňab/ ning ~~õige~~ ~~õige~~ ~~õige~~ ei hau-
kuta/ ja ~~õige~~ ~~õige~~ ~~õige~~ peab teinale gunetama.

6. Agga temma pallugo Ussus/ ja
õige õigo mitte kaherwahhel; Sest

se kahhe pädäl on/ se on Märre Lac-
ne farnane/ ~~kedda~~ Tulest aetasse ja
heidetasse.

7. ~~Sesingune Innimenne ärgo~~
~~mätelgo ennast mid daitt~~ ~~Jffandatt~~
~~sema.~~

8. ~~Rahhemelaine~~ Mees ep olle
kindel omma ~~Te pädäl~~.

9. Agga se Wend/ ke assanab on/ se
kiitko ennast omma Surussest.

10. Agga se rikkas on/ se kiitko en-
nast omma Allandussest/ sest se peab kut
Rohho/ Lillitenne mahhalangema.

11. ~~Sest kut~~ ~~Pärrast~~ ~~on~~ ~~tootanud~~
Ballarwaga/ ja ~~tedda~~ ~~Rohho~~ ~~ärrast~~
~~tootanud~~/ ja temma ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~
halangenud/ ning temma ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~ Il-
lo on ~~ärrast~~ ~~tootanud~~/ ninda peab ka
Rikkas omma Tede pädäl arra-
närtsina.

12. Dnnis on se Mees/ ke Riisatust
lannatab/ sest kut temma selge on lei-
tud/ siis saab temma Ello Kroni/
mis Jffand on tootanud neile/ ke ted-
da armastawad.

13. Älsigi ärgo üttelgo/ kut tedda
Riisatust/ et temma Jummalast Riisatust
se. Sest Jummal ei woi sada Kurjaga
Riisatust/ ja temma issi ei kiija Ted-
dait.

14. Agga tggauke Riisatasse/ kut
tedda temma engele Himmutust wotat-
se ja ~~awotat~~ ~~daitt~~.

15. Pärrast kut Himmo on sanud/

siis ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~
Patto saab tehdud/ siis ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~
temma Gurma.

Epistel neljandal Pühha Pä-
wal pärrast Kristusse Ülestoumissse
Pühha.

16. Ärgo etsige mitte/ minno armad
Wennad;

17. Keit hä ~~Änd~~ ~~Änd~~ ~~Änd~~ ~~Änd~~ ~~Änd~~ ~~Änd~~
de on ütlerwelt/ ja tulleb mahha/ Wal-
gusse Jffast/ telle jures ep olle/ Wal-
gusse eggat/ Dummidusse ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~.

18. Temma on meid/ sunnitatud
omma Tahtimisse järrele/ Tede Sam-
na läbbi/ et meid ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~ ~~temma~~
filitud ~~pidime~~ ~~temma~~.

19. Sepärrast minno Armad Wen-
nad/ igga Innimenne olgo nobbe
kuulma/ agga pitkalinne rögima/ ja
pitkalinne Wihhale.

20. Sest Innimesse Wihha ei te
mitte/ mis Jummal ees öige on.

21. Sepärrast heitke enneest ärra
keit Rojust/ ja keit Kurjust/ ning wot-
ke wasto tassase Melega se Samma/
mis teie sisse on ütötud/ ning woiw
teie Hinged önsats tehha.

Epistel wiendal Pühha Päwal
pärrast Kristusse Ülestoumissse Pühhal.

22. Agga olge Samma Teggiad/ ja
mitte ülspälnes Kuuljad/ mega teie
issi ennast pettate.

	Härma ja härma		Häieste
7	See ääry mõtteis ja ääry
vete al ta midagi
da kües jaab		Jaab
		16	
8	Uur kalle hädamega		
9	Indra		17 / Kruunipeega
/ Wähetamist
10	Heina
/ Põõsena näduma		18 / püüdnud eõinest alla ma koma
Lomase feat
11	Päine kofel
/ kiivutatid võlto ära
/ Põõsena eumubumalha / püüdnud	19	
12	Amir peal oli mäha
/ Jaab jaab	20	
13	Amir	21	
14	Amir
/ aluvabale	22	
15	Amir wõõto / amir		

23 | Laina

24

25 | kinnastades | juve

26 | leo | legemisele

hallile

27 | kesupä 3 | Lefu maafi

1 | nenda
| Heie

2 | wafe | ra

3

4

ew- taie ei fa nija kottide
| järele

5

6 | Woinup ei wotta keie ille
| lulle

7

8 | nitta | maiste peate

9 | nomi

10 | Käfo Laina

11

12

need/ kelle päle Wabbadusse Käsko
läbbi peab Kohhut moissetaria.

13. Sest kelle päle tulleb ilmaar-
mota Kohhus/ Ke ep olle ~~Wana~~ ~~hett-~~
~~nud~~/ ning ~~Wana~~ kitab ennast Kohto
wasto.

14. Mis se aitab/ minno Wennad/
kui tegi ütleb ennesele Usto ollenwad ja
teymal ep olle Teggo? Kas se Ust
tebda woib õnsaks tebha?

15. Agga kui üks Wend ehk Od-
de allasti olleks/ ja neil puduks igga-
päwast Lottust;

16. Ning üks teie sääst peaks ütle-
ma nende wasto: Minge Rahho sees/
sojendage ennast/ ja sõge köht täis/
agga ep annaks neile ~~mõnaki~~/ mis
Jhhu tarwile ~~läbbiks~~/ mis neile
sist ~~ka~~ ~~õnne~~ (olleks)?

17. Nindahinnuotri on ka Ust/ kui
sel ep olle Tegguisid/ iski enneses sur-
nud.

18. Agga monni woiks ütelda:
Sinnul on Ust/ minnul ~~ommad~~ Teg-
gud/ näita mulle sinno Usto sinno
Teggudest/ siis tahhan minna ka om-
ma Usto sulle näita omma Teggudest.

19. Sinna ussüd/ et üks Jummal
on/ ja teed hästi: Kurjad Watmud
ustwad (ledda) ka/ ja warrisetwad.

20. Agga tahhad sinna täda/ sinna
tähhine Innimenne/ et Ust ilina Teg-
guta surnud ou?

21. Eks Abraham meie Issa Teg-

gude läbbi olle õigeks ~~sanud~~/ kui tem-
na omma Poega Isakit ~~te~~ Altari
päle Ohwiriks?

22. Kas sa nääd/ et Ust ka temma
Teggudele on ~~aw~~ õigs olnud? Ning
Teggudest Ust on täistõeks sanud?

23. Ja Kirri on tõeks sanud/ ~~kumb~~
ütleb: Abraham on Jummalat us-
nud/ ning se on temmale õigusteks
arwatud/ ja on Jummalala Sobrats
kattunud.

24. Kas teie nääd näte/ et Inni-
mense Teggude läbbi õigeks/ ~~saab~~/ ja
mitte ülepäines Ussu läbbi?

25. Ning ninda sammoti/ se Hoor
Rahhab/ eks se olle Teggude läbbi õi-
geks ~~sanud~~/ kui temma need Käsiud
wastowottis/ ning satis neid teisi
Teed wälja?

26. Sest õtsogo Jhho ilina Bai-
mota on surnud/ ninda on ka Ust il-
ma Tegguta surnud.

Se III. Wätul.

1. **W**inno Wennad/ ärge ~~peate~~
mitte ~~igga~~ õigeks Doppetajaks
sada/ ning ~~täde~~ / et meie
sedda suremat Kohhut/ ~~peame~~ sama.

2. Sest meie ektime teil paljo; Ke
Kõnnes ei eksi/ se on täieks Mees/ ning
woib ka loogona Jhho tallitada et-
fego ~~Wahata~~ ~~tega~~.

3. Waat! Hoosteie panname meie
Wahjad Subho / et neimad meie
Sau.

13 / hallastanu agga hallastur 22

/wiri

14

23 / nisi

15

24 / nisi detanle

16 / heia
tull

25 / moisdetu

17 / nisi

26 / ~~nisi~~
/ ufi

18 / p
i-fuf. o-af

1 / patjo
/ moistue
/ hucrahuff

19

20 / ufi

2 / ufi sassa

21

3

- 1 | keix 12
- 4 | ullat | ^uwahheima
| pole le, kir kirit, feda lullab aida
- 5 | ~~ullat~~ 13
- 6 | keeb rojafen veis meie 14 | Wikhaft, Kaddesup
| Polwe
- 7 | jatte 15
- 8 | Miosene 16
| ~~mei mi me xumi~~ rieffalige mi
| ei woi fanda
- 9 | 17
- 10 | 18 | ja
- 11 | 19 | 1 | stco teie fer
- 12 | 20

Sajma peatvad kuulima/ ning kalla-
me nende koggona Jhho ümber.

4. Waat Laewad/ et nemmad
kül sured ommad/ ja kangeft Lufest
aetasse; (Ommeti) pöestasse neid
selle Lüriga/ kuhho/ se rakkad/ te
kõrda türib.

5. Ninda on ka Keel üts pissote Lilla
nada/ ning surustesse wägga. Waat/
pissote Lulli/ mis suurft Metsa tem-
ma süttab!

6. Ja Keel on Lulli/ ja illekohto
Ma-Jlm. Ninda on ka Keel meie Lill-
meie saas/ ja/ trottad ära koggona
Jhho/ ja süttab põllema teige
meie Ello/ S/ ja süttasse (ist)
Pörgust.

7. Sest teie ni hästi Metsaliste kui
Linnude/ ja romama/ ja/ Merre
Ellajate Suggu tallitasse/ ning on
tallitud Iniminesse Suggu läbbi.

8. Agga Keelt ei woi ühigi tallita-
da/ sedda tallitamatta Kurja/ täis
Surma Mürki.

9. Selle läbbi itame meie Jum-
malat ja Issa/ ja sellega neame
meie Iniminesse/ te Jummalala sarna-
sets ommad lodud.

10. Ühhest Suust tulles wälja In-
nastamist ja Needmine. Ee ei
pea/ mo Wennad/ ninda mitte oslema.

11. Kas üts Hallikas ühhest Soneft
üllesketab maggusat ning Wihha
(Wet?)

12. Kas Wigi-Pu/ mo Wennad/
woib Slli-Marjo/ ehk Wina-Pu
Wigi-Marjo kanda? Ninda ei woi
ka ühigi Hallikas solast ning mag-
gusat Wet anda.

13. Ke teie süast on tark ja moiklik/
se näitko ommast hä Ellust onma
Leggand ülles tassate Tarkussega.

14. Agga kui teil kibbedat Wihha
ja Rüdoteie Süddames on/ siis ärge
kiitke omast mitte/ ja ärge wallete
ge Lde wasto.

15. Sest se ep olle mitte se Tarkus/
mis üllewelt mahha tulles/ wad
maene/ lihhalik/ ja kurjast Wastust.

16. Sest lussig Raddedust ning Ri-
do on/ set on seggamist Asti/ ja sel-
ge kurri Ld.

17. Agga se Tarkus/ mis üllewelt
on/ on esmalt kassin/ pärrast rahho-
linne/ tassane/ sannawoiklik/ täis
Hallastuuga hääd Suggu/ ei te Wah-
het/ ja on ilma Rawoalustta.

18. Agga Digusse Wiltkülwetasse
Rahho sees neile/ te Rahho noud-
wad.

Se IV. Wätuf.

1. **S**üst tulles Sedda ning Tap-
lemine teie fella? Ets se sest
tulles/ teie Himnudest/
Linnad söddiwad teie Se. Lillmeie
sees!

2. Teie himnustate/ ning teil ep
olle

olle middakit; Teie olette ~~kaddad~~ ja roihhased / ning ei woi middakit sada / teie taplete / ja söddite / agga teie ep olle middakit / sepärrast et teie ei pallu.

3. Teie pallute ning ei sa mitte / sepärrast et teie ~~korjate~~ pallute / et teie sedda omia Himmudele päle tullutate.

4. Teie Abbiellorihma Wehbed ning Naesed / et teie tea / et Ma-Ilma Söbber on Waen Jum-mala wasto? Ke nüüd eal tahhab Ma-Ilma Söbber olla / se saab Jum-mala Waenafeks.

5. Woi mötlete teie Kirja asjata ütlete: ~~meie~~ Waini / te meie sees ellab / himmuskab Kaddeust.

6. Agga temma annab surema Armo. ~~Sest~~ (Kirri) ütleb: Jummal panned kördid wasto / agga Allanditule annab temma Armo.

7. Siis ~~et~~ nüüd Jummalakal-lahet ~~meie~~; Pange Kurrati wasto / siis pöggeneb temma teie ärra.

8. Tulge Jummalala liggi / siis tul-
leb temma teie liggi. Puhhastage
Kääd / teie Pattused / ja tehke omia
Süddamed puhtaks / teie Kahhe-
~~meie~~ ~~meie~~.

9. Dige ~~meie~~ ja teinige ning nut-
ke. Teie Naer sago Nutmiffeks / ning
teie Ködm Kurwastuffeks.

10. Allandage ennast Issanda ees /
siis üllendab temma teid.

11. Urge kandte Keelt teie teie päle /
Wennad / te Keelt kannab Wenna
päle / ning omia Wenna päle Kohhut
moistab / se rägib ~~meie~~ Käsko wasto /
ning moistab Käsko päle Kohhut / ag-
ga kui sinna Käsko päle Kohhut mois-
tad / siis ep olle sinna mitte Käsko Teg-
gia / waid Kohhomoistia.

12. Siis ainus Käsko. Andja on / te
woib önsaks tehha / ja hukka panna /
kes sinna olled / et sinna teise päle
Kohhut moistad?

13. Koh ~~meie~~ nüüd / te teie ütlete:
Tänna ehl home tahhame meie min-
na sinna / ehl sinna Pinna / ning üh-
heks Aastaks sinna jada / ning kau-
pelda ja Käsko sada.

14. Ke teie ei tea / mis home ~~meie~~
Sest mis ~~meie~~ teie Ello? Sest temma
on üks Haut / mis ürritesset ~~meie~~ / ag-
ga pärrast ärrakaub.

15. Sest se eest tullaks teie ütelda:
Kui Issand tahhab / ja kui meie ella-
me / siis tahhame meie sedda ehl sed-
da sa tehha.

16. Agga nüüd ~~meie~~ teie enna
omia Ühkusses: Keit se sugune Kii-
minne on kurr.

17. Sest se moistab hääd tehha / ning
ei te sedda mitte / selles on se Pattuks.

Se V. Pääl.

1. ~~meie~~ nüüd teie Kirjad / nutte
ning hüüuge teie. Jadda pä-
rast /

1011

11

2 / palharte
/ tarwir

12

4 / mujad

5

13 / Et mangle

6 / Sepänuff
/ ukece

14 / vs mäink

7 / heituc aaruff
/ Seiwce

15

8

16

9 / Qundre omma haden, olge-kurtes

17

10

18 / Et mangle
/ reize

10 ad Wotse, un kottad, need Prohwete
ker on raiginud Jofanda Nattel
õppelute talleer, uida Kurjo
peab wastatama ja pitea mald
pidama

11 | miu olla Jofad te peale on
keimud

12 | Jofa

13 | Kohto

14

14

15 | ehk
peab

16 | minneste

17 | müüder

2

3 | Shh
| oue
| wümpil

4 | Pl. Põltus
| miu | kirjendab

5 | teie allate Lihha Hittur elamu
| miu | paljo | Lappelaste

6 | Jofa

7 | pitkameeliste
| wamast m. hiljast

8 | pitkameeliste

9

raft/mis teie päle on tullemas.

2. Teie Riiskus on ärramäddanud/ ning teie Riidsõ ~~annad~~ Koidi/ ~~Sõ-
dits-fannud.~~ ~~dued/ 40~~

3. Teie Kusda ja Häbbedat on Rooste riikunud/ ja nende Rooste peab teie Lunnistusseks ollema/ ning teie Pihha ärrasõma kui Tullsi; Teie olle- te emesele Barra Koggonud/ ~~toimis-
te Päiwiil.~~

4. Waat/ nende Tõteggiate Palk/ te teie Maid ~~annad~~ ärraleikanud/ kumb (Palk) teiissi on kinnipetud/ se karsub ning Leikajate Riisendamissed on tulnud Issanda Sebaoti Kõrwa- de ette.

5. Teie ollete häid Päiwi pidda- nud Ma pääl/ ja/ ~~teie on hä Päiwi
õnnud/~~ ja ollete õnima Süddamed toimnud/ kui Wõraas-Pro Päwal.

6. Teie ollete hulla moistinud/ teie ollete Olgedat ärratõpnud/ temma ep olle ~~teie waisto pannud.~~ ~~teie nie waisto~~

7. Siis olge nüüd/ ~~kannatlikud/~~ mo Wennad/ Issanda Tullemissel sa- dil. Waat/ Põllo Harria otab kal- list Ma Wilja/ ja kannatab/ kummi temä saab/ ~~hemmo ja õhto~~ Wibima.

8. Olge nüüd teie ka/ ~~kannatlikud/~~ kinnitage õnima Süddamed: Sest Issanda Tulleminne on liggi. ~~teie~~

9. Ärge õhtage mitte teine teise ~~h-
te/~~ Wennad/ et teid hulla ei moisteta. Enn! Kõhtomoistja seisab/ Ulse ees.

10. Wotte/ mo Wennad/ sedda Kurja kannatada ja pitka Meest piddada Märgiks neid Prohwetid/ te ~~õnnad~~ rägitud Issanda Nimmel.

11. Waat/ meie Pitane neid õnsaks/ te ~~õnnad~~ kannatlikud. Jobi Kan- natust ollete teie kuulnud/ ja/ Issan- da ~~õsta~~ ollete teie näinud/ et Issand on wõgga armolline ning hallastawa.

12. Ägga keigide Wõlade eest/ mo Wennad/ ärge wannuge mitte/ ei Tae- wa jures/ egga Ma jures/ egga müd Wanduist; Ägga teie Jäkolgo Jah ning mitte olgo mitte/ et teie ~~kuht-
haste~~ alla ei sa.

13. Kui legi teie saast Kurja kan- natab/ se piddago Palkwet/ kui legi Melest rõmus on/ se laulgo Laulusid.

14. Kui legi teie saast haige on/ so kutslugo ennese jure Koggodulle Wan- nemid/ ning need piddago temma ~~est/~~ Palkwet/ ja woidko- tedda Dliga Is- sanda Nimmel.

15. Ja se Ussu Palkw saab sedda Haiget aitma/ ning Issand saab sedda põdrima/ ja kui temma on Pat- to teinud/ siis/ ~~saamad~~ neid ~~õnnad~~ tem- male andets antuwa.

16. Lunnistage teine teisele õnima. Elsitusis/ ning palluge teine teise eest/ et teie terwets sate. Iihhe Digeda/ wäggero Palkw makkab paljo.

17. Elias olli sammastuggune/ Innimenne kui meiegi/ ning pal-

18

/ferur Húsnáttur þar on

19

/þetta áinuft Vallitþjálf

/te þeall

5

20 /þeab þe Dma

/nein

/þeall

6 /Wúrti

/þeartab

/þeand ma

/þhelatþega

1 /ker súlfurá nung

7 /þur
þeefþeallþe, ker

2 /þeallastþeþja

8 /þeand roþaþe

/þeand

/þeand Vallitþe

3

9

4

10

| rikkumata

16

| kät raskavad oma polve
| Saime pännid

11

17

12 | astumise lõuna-äär
| mees on paljast Riud vii mees
uut

18

13

19

14

20

15

| noomima

21 | Ja hoidke
| lastumise pees

22

23 | Pees tekitab

24. Ja sellele/ ke teid/ ~~wiggata~~
woib hoida/ ning ilmalaitmatta om-
ma Auustusse ette sada/ Romoga/ ~~247~~

25. Mina targa Jummalale meie
Dumisteggiale/ olgo Au ja Auustus/
ning Waggi ja Melewald/ otsego
muid/ ninda teiget Maal. Amen.

Wihha Jummalale Salla
Opyttaja Johannese Salla
Ahiade Raatimise
Ramat.

Se 1. Wätk.

Se on Jესusse Kristusse/ Sal-
la Ahiade Raatimise/
mis Jummal temmale
annud/ omuna Sullastele
näita/ mis pea peab sin-
dima/ ja on sedda ~~teida~~ annud ning
lakkitanud omma Inglise läbbi omma
Sullase Johannesele/ ~~247~~

2. Ke on tunnistanud Jummalale
Sanna/ ja Tunnistust Jესusse
Kristusse/ ja mis temma on näinud.

3. Onnis on se/ ke loeb/ ja need/ ke
kuulwad neid Kulutamisse Sanno/
ning piddawad/ mis ses on kirjotud/
sest Weg on liggi.

4. Johannes neile seitse Koggodus-
tele/ Maal. Arm olgo teile/ ning
Rahho sest/ ke on/ ning ke olli/ ja ke
tulleb/ ja neist seitse Wainust/ ke
omnad temma Auo Jarje ees.

5. Ning Jესusse Kristusse/ ke on se
tru Tunnistaja/ se Essimeene sündinud
neist Surnust/ ja Ma Kunningade
~~lemb~~. Ke meid on armaстанud/ ja meid
peenuid meie Pattust/ omna Werrega/

6. Ning on meid Kunningaks ja
Preestrisk tõstnud Jummalale ning
omna Issale/ **Sellesammal** olgo
Au ning Waggi iggaweste iggawes-
sels Maals. Amen.

7. Waat/ temma tulles Pilwete-
ga/ ning teid Silinad sarwad tedda/
nägema/ ka need/ ke tedda ~~õnnad~~
pistnud/ ja teid Ma Suggu- Arrud
peawad temmale ~~hakkama~~/ Jo/ A-
men.

8. Minna ollen/ A ning O/ Alg-
minne ning Ots/ ütles/ Issand/ ke on/
ning ke olli/ ning ke tulles/ se teige-
wadgema.

9. Minna Johannes/ ke ~~muu~~ ka teie
Wend ja Selttimees ollen Jესusse
Kristusse Willemuises/ ja Rigis/ ja
Kannatusses/ ollin saäl Sares/ mis
Patumusteks/ ~~hakkata~~ Jummalale
Sanna/ ja Jესusse Kristusse Tunnis-
tusse päraast.

10. Minna ollin Wainus Issanda
Päwal/ ja kulin ennese tagga ühke
suhre ~~hakk~~/ kui Passuna Häält.

11. Se ütles: Minna ollen/ A ning
O/ se Essimenne ja se Wiimine/ ning
mis sinna naad/ sedda kirjota Rama-
to sisse/ ja lekrita Koggodusteks/ nelle/
tuni

24 / kottimattamiste left
/ pure

5 / Wurf
/ dett / per.

25 / selle
/ mi karki mitta mi iggaweste

6 / otentale

7 / Ilmukamiste / mätta
/ pännst ralbanna

8

1 / Ilmukamime
/ etta piddi

9

2 / kein
/ b

10 / hü
/ pännst

3 / cwe

11

4 / miron

12 / kätte

12

11/10/18
15/18

18

12

19

13

20 / Kinjola nene / jette / Tamba
Salla / Asi, nis

14

1/10/18
1/10/18
1/10/18

15

1

16 / paistab

2 / teu / waen
fulita

17

3 / katun

4

kuumad omnad Asia Maal/ Ewesi/ ja Mitna ja Pergamb/ ja Diatila/ ja Sardi/ ja Biladeliwa ning Laodika (Linnade kool.)

12. Ning minna pöör ennast ümber/ sedda Häält waatma/ mis minnoga rägis. Ja kui ma sain ennast ümberpöörnud/ siis näggin minna seitse Kuld-Rüünla Jalga /

13. Ja kestet neid seitse Rüünla Jalga ühhe/ ke olli Jummesse Poja sarnane/ sel olli pütl Kuub Selgas/ ning Kuld-Wö temma Rindade ümber pandud.

14. Agga temma Pü ja temma Juuksed olliid walged kui walge Wil/ kui Lummi/ ning temma Silmad kui Tulle-^{leer} ^{leer}

15. Ning temma Jallad olliid h^lawa Wasse sarnased/ ja kumaksud otsego Ahjus/ ning temma Hääl otsego paljo W^okohhiseminne.

16. Ja temma parramas Rääs olli seitse Laewa Tähte/ ning temma Suust läks wälja üks terrari lahheterrang. Widel/ ning temma Balge paisus otsego Pä^{ne} / ommas Wäes.

17. Ja kui minna tedda näggin/ langsin minna mahha temma Jalge ette kui surnud/ ning temma panni omma parramat Rät minno päle/ ning ütlis minno wasto: Arra Karta/ minna ollen se Essimeene ja se Wiinne/

18. Ja se Ellaw: **Se** minna olliid surnud/ ning waat/ minna ollen ellaw iggaweste/ iggawesteks Ajaks. Amen. Ja minno Rääs omnad Pörgo ning Surma Wotmed.

19. Kirjota/ mis sinna olled näinud/ ning mis müüd on/ ja mis parrast peab sündima/ ^{peab}

20. **Sedda Sella** ^{Usta} ^{neist} ^{seitse} (-Laewa) Tähest/ kumad sinna minno parramas Rääs olled näinud/ ning seitse Kuld-Rüünla Jalga/ seitse Tähte on seitse Koggodusse Ingliid/ ning seitse Rüünla Jalga/ mis sinna olled näinud/ on seitse Koggodust.

Se II. Wätüf ^{lima}

1. Kirjota Ewesi/ Koggodusse Ingliel: Sedda ütleb se/ ke neid seitse Tähte peab oina parramas Rääs/ ke kestet neid seitse Kuld-Rüünla Jalga kändib.

2. Minna tean sinno ^{tood} ja sinno ^{teggand} / ja sinno Kainatust/ ning et sinna Kurje ei woi/ karmatada/ ning olled kusanud neid/ ke ütlerwad/ ennast Apostliid olla/ ja ey olle mitte/ ning olled leidnud neid wällelik/ lud (olla/way).

3. Ja olled/ ^{salkand} / ning sul on Kainatust/ ning minno Minne parrast olled sinna Tööd teinud/ ning ey olle mitte arrawäs sinud.

4. Agga miul on middakid sinno ^{muu} was.

wasfo / et sinna omia esimest Armas-
tamist olled mahhajatnuod.

5. Elis mötle niitid / kust sinna ol-
led ärralangenuod / ja pöra Battust /
ning te ~~endst~~ ~~Seggud~~. Agga kui
~~sinna sedda~~ / siis tullen minna
fulle noppesie / ja tahhan sinö Käimla-
Jalga temma Affemelt ärralükkata /
kui sinna Battust ei pöra.

6. Agga sedda on sinnu / Et sinna
wihlad nende Nikolaitist ~~Edö~~ /
mis minna ka wihlan.

7. Kel Rörwad on / kuulgo / mis
Waim Roggodustele ütleb; Ke woi-
tab / fellek tahhan minna anda súa
Eslo Puust / mis ~~test~~ Jummalä
Paradisi on.

8. Ja Roggodusse Ingilise Märna
Pinnas kirjota: Sedda ütleb se Eesi-
menne ning se Wiimne / ke surnud ol-
li ja on ellawaks sanud.

9. Minna tean sinno ~~Seggud~~ /
ning sinno Willetsust / ja sinno Wat-
sust (agga sinna olled rikkas) / ning
nende Teotamist / ke ütlewad / ennast
~~Judast~~ ollewa / ning ey olle mitte /
kwaid heimmad ~~sinna~~ Sadana Rog-
godus.

10. Urra karta ühtegit / mis sinna
pead kannatama; Waat / Kurrat
wottab monnigad teie idast Wangi
~~panna~~ / et teid peab kinsatama. Ja
teid peab Willetsust ollema kümme
Wäwa. Olle tru Surmani / siis
tahhan minna sulle Eslo Kroni anda.

11. Kel Rörwad on / kuulgo / mis
Waim Roggodustele ütleb; Ke woi-
tab / sel ei pea Wigga ollema ~~teist~~
Surmasi.

12. Ning Bergama ^{upst pahon} ~~sinna~~ Roggo-
dusse Ingilise kirjota: Sedda üt-
leb se / kelle Kä on terraw kabbeterra-
ne Wöel.

13. Minna tean sinno ~~Seggud~~ / ja
kus sinna ellad / kus Sadana Järg
on / ning pead minno Niimne / ja
olled minno üsto mitte ärrasalgand /
ka neil Päitwil / mil Antipas minno
tru Tuunistaja ~~offi~~ / te tete jures on
ärratappetud / kussa Sadanas ellab.

14. Agga mu on pissut sinno was-
to / sest sul on sääl neid / ke Balaaist
Oppetust piddawat / ke Balakit öp-
petas. Bahhandust ~~test~~ Israelt
Laste ~~test~~ wöra Jummalat Ohroid
~~test~~ / ja ~~test~~ piddada.

15. Nindasammotti on sul ka neid /
ke Nikolaitist Oppetust ~~peawat~~ /
sedda minna wihlan.

16. Pöra Battust / agga kui mitte /
siis tullen minna sulle ~~pea~~ / ja tahhan
nendega söddida minö Su Wödegaga.

17. Kel Rörwad on / kuulgo / mis
Waim Roggodustele ütleb; Ke woi-
tab / fellek tahhan minna súa anda
~~sedda ärratappetud~~ ~~Wanna~~ / ja tahhan
temale anda ühhe walge Ritwot / ja se
Ritwote päle ~~test~~ ~~sinna~~ ~~test~~ /
mis üssigi mu ei tunne / kui agga ~~se~~

18. Ning

5 / pien esimerke leu

11

6

12

13 / kinni

7

14 / est

8

panema
/ et naima pidi
/ jama ja kora too teygama

8

15 / kinni

9 / rahampi

16 / nopperte

10 / korni wisofata

17 / est sallajaf
/ ne kora kirjota

18 | Leek ja tees
| Puitajana wasta sarnattud

25

19 | Põuad need
| Muir illesuud on

26

20 | Hova töö teha

27 | Kui kirjane kodumaa
| Keskiga
| Fotojeppe lehtid liistatid pid
| Kõne võtama

28

21

29

22 | Kõrguud

23 | Happa juua

1

24

2

3

18. Ning Liatra (Linna) Roggo-
dusse Ingllie kirjota: Sedda ütleb
Jummalala Boeg / tel Silmad ~~minna~~
otsego Lullid / ja ~~te~~ Jallad ~~minna~~
mad / otsego ~~hinnu~~ Waat.

19. Minna tean sinno Teggu^{id} /
ja Armastamist / ja Teistust / ja ~~sin~~
no Usko / ja sinno Kannatust / ja
sinno ~~Teid~~ / ja ~~te~~ wiimsed / ennast
kui ~~est~~imessed (ommad.)

20. Agga minnul on pissut sinno
waako / et sinna sedda Maest Jesabeli
ke ennast ütleb Prohweeti ollewa
lassed dypetada / ning minno Sul-
lassid petta / Bordojahti pidada / ja
wõdra Jummalala Ohwrid süa.

21. Ja minna ollen temmale Ae-
ga andnud / et tema ennast peab pöör-
ma omna Bordo Ellust / ning tem-
ma ep olle mitte ümberpöörnud.

22. Waat / minna heitan tedda Wo-
di päle / ja neid / ke temmaga ~~ommad~~
Abbiello riknud / sure Willetsusse sisse /
kui nemmad et pödra omnast ~~Teid~~.

23. Ja temma Lapsi tahhan min-
na ~~Surma~~ läbbi ~~surretada~~ / ning kelt
Roggodussed peawad tundina / et
minna se ollen / ke läbbi katsub Merud
ja Süddamed. Ning minna tahhan
teise iggaühhele anda teie Teggu^{de}
järele.

24. Agga teise ütlen minna / ja teie
tele / ke Liatra^s ~~ommad~~ / tel ep olle
sedda Dypetust / ja ke ep olle Sada-

na Süggawusti tunnud / ninda kui
nemmad ütlewad: Minna ei tahha
mitte teist Koormat teie päle ~~par-~~
~~na.~~ ~~wikada~~

25. Kummatagi / mis teil on / sed-
da pidage / kunni minna tullen.

26. Ja ke wõitab / ja ke otsant pe-
ab minno Teggu^{id} / sellele tahhan
minna Melewalda anda Paggan^{at}
~~te~~ ütse.

27. Ja temna ^{neid} tahhab neid / ~~mel-~~
lits^{ma} Raud / ~~wõitaga~~ / neid peab ot-
sego / ~~sare~~ ~~wõitad~~ / ~~istad~~ ~~pidada~~ ~~par-~~
~~estama~~ / ninda kui minnaga omna
Issa Rääst ollen sanud.

28. Ning minna tahhan temmale
anda Koido Tähte.

29. Kel Kõrwad on / kuulgo / mis
Walm Roggodustele ütseb.

Se III Wätuf.

1. **J**a Sardi (Linna) Roggo-
dusse Ingllie kirjota:
Sedda ütleb se / kellel Jumi-
mala seitse Walm on / ning seitse
~~Sõrpa~~ Tähte: Minna teap sinno
Teggu^{id} / et minnul se Minne on / et
sinna ellad / ning sinna olled sürnud.

2. Walwa / ning kinnita muud / ke
tahtwad surra / sest minna ep olle
mitte leidnud sinno Teggu^{id} ~~taie~~
~~littud~~ ollewa Jummalala ees.

3. Seyärrast midle / tuida sinna
Nunna

sanud ja kuulnud olled / ning pea sedda / ja pödra ennast Pattust. Kui nüüd sinna ei waltwa / siis tullen minna sinno päle otsego Barras / ning sinna ei pea mitte täddina / mil Tunnil minna sinno päle tullen.

4. Sinnul on ka pissut Nimmefid Gardie / ke omma Rided ep olle rojasets teinud / ning nemmad peawad minnoga läina walge Rietes / sest nemmad ommad sedda wäart.

5. Ke woitab / sedda peab walge Rietese ehhtadama / ja minna ei tahha temma Nimmet mitte ärrakustutada Elio Ramatust / ning minna tahhan temma Nimmeküllestunnistada minno Issa ees / ja temma Ingide ees.

6. Kel Rõrwad on / kuulgo / mis Waim Roggodustele ütleb.

7. Ning Wiladelwoia (Linna) Roggodusse Ingilise kirjota : Sedda ütleb se Pühha / se Tõsine / kel on Tarwida Wotti / ke ~~awwab~~ lahti / ning ütsigi ei panne kinni / Et ka kinnipanneb / ning ütsigi ei ~~awwab~~ lahti.

8. Minna tean sinno Tegguhd / waat / minna ollen sinno ette andnud lahti ~~awwab~~ us / ning ütsigi ei woi sedda kinnipanna / sest sul on pissut Rammo / ja olled minno Sanna pidanud / ja ep olle minno Nimmemitte ärrasalganud.

9. Waat / minna annan Sadana

Roggodustest / ke ütlewad ennast Juddakust ollewa / ning ep olle mitte / waid wassetawad / waat / minna tahhan tehha / et nemmad peawad tullema / ning kummardama sinno Jalge ees / ja tundma / et minna sind ollen arinastanud.

10. Sest et sinna olled pidanud minno kannatusse Sanna / siis tahminna sind ka hoida Riisatusse Tunni eest / kumb on tullemas keige Maalma päle / kusama neid / ke Ma pääl ellawad.

11. Waat / minna tullen ^{noorste} ~~pea~~ ; Pea kinni / mis sul on / et ütsigi sinno Krooni ei wotta.

12. Ke woitab / sedda tahhan minna tehha ~~sinna~~ , Sambaks omma Jummalala Kotta / ning kei pea ellades ennamb wähaminnetia. Ja minna tahhan temma päle kirjutada minno Jummalala Nime / ning minno Jummalala Linna Nime / kumb on se uus Jerusalem / mis Tacwast mino Jummalalt mahha tulles / ning minno Nime sedda ~~mit~~ ^{min us on}.

13. Kel Rõrwad on / se kuulgo / mis Waim Roggodustele ütleb.

14. Ja Laodicea (Linna) Roggodusse Ingilise kirjota : Sedda ütleb se Amen / se tru ja tõsine Tunnistaja / Jummalala Loma Almaine.

15. Minna tean sinno Tegguhd / et sinna ep olle kulin egga keew. Oh

/rahwaft

4 /fe Linnar

10

/mir
/colfe peab

5 /ga
/reige

11

6

12

/kenna

7 /teeb

13

8 /fihla lakin tekton thefe

14 /olakuu

9

15

16 | mää

17

18 | leija määstä käästä | kuum
| wäljätullel

19 | kinnittö rii
| nomain

20 | peäl
| heel
| juore

21 | otu
| onna | otu

22 | fe

1 | keltu
| kullin

2 | otu | pandi
| otu

3 | otu

4 | otu
| otu | ga

5 | au

6 | au
| au | au

7

olleksid sinna kälmi ehe keero!

16. Egga et sinna leige olled/ ning ep olle kälmi egga keero/ siis tabhan minna sind wäljasülletada ommast Suust.

17. Sest sinna ütled: Minna olen rikkas/ ja minna ollen rikkas sanud/ ning mul ep olle ühtegit waja/ ning sinna ei tea mitte/ et sa olled häddalinne ja armoto ja waene ja söge ja allasti.

18. Minna amman sulle Rou/ minna naitt osta Kulda/ mis Tulle/ habbi on kottitud/ et sa woiksid rikkaks saa/ ja walgid Riidid/ et sa woiksid need Selga panna/ ja sinno Allastusse habbi ei saats nähtud: Ning wota omma Silma Silma Salwiga/ et sa woiksid nähha.

19. Sedda minna armastan/ sedda nähten/ ja karristan minna/ siis olle niid nobbe/ ning põra Pattusi.

20. Ennä! minna seisan Uffe/ ees/ ja Lopputan; Kui legi minno Häält kuleb/ ning awwab Uffe lahti/ siis tabhan minna temna Pisse minna/ ja Ohto- södinaega temnoga siba/ ning temnia minnoga.

21. Ke woltab/ fellek tabhan minna anda minno/ Järje päle minnoga istuda/ ninda kui minnaga ollen woitnud/ ning ollen istnud/ minno Issaga temma/ Järje pääl.

22. Kei Kõrwad on/ kuulgo/ mis Watu Koaadustele ütlesh

Se IV. Wätul.

1. **W**ärrast sedda wäggin minna/ ning waat/ üts armast-
lahtu Taewas/ ning eessi-
menne Hääl/ mis minna ofsego Pas-
sunas/ ~~Kälmi~~ minnoga rägitiwa/ se üt-
lts: Istu seie ülles/ ja minna tabhan
sulle näita/ mis pärrast sedda peab
sündima.

2. Ja seddamaid olin minna Wat-
mus/ ning waat/ üts Järglotti Tae-
was pandud/ ja üts istus se Järje pääl.

3. Ning se/ te istus/ olli päält näh-
ha ofsego Jaspitja Serdise Krowi/
ning üts Witter-kaar olli Järje ün-
ber/ ninda päält nähha/ ofsego üts
Maragdi Krowi.

4. Ja se/ Järje ünber olli nelli kol-
mad künnenend Järge/ ning nende Jär-
gede pääl näggin minn nelli kolmat-
kümnenend Wannantat istwa/ walge
Rietepühitud/ ning nende Päde pääl
ollid Kuld-Kronid.

5. Ja sest Järjest läksid wälja Wal-
tud/ Pitsked/ ja Häled/ ja seitse Tuli-
list Lampti põllid/ Järje ees/ need arm-
mad Jumunala seitse Waimo.

6. Ning Järje ees olli üts Klaas-
Merri/ Kristalli Larmal/ ja kesse
Järge/ ja Järje ünber nelli Ellajast
täis Silmi eest ning tagga.

7. Ja esimenne Ellajas olli Põse
koera sarnane/ ning kine Ellajas
olli

olli Wassila sarnane / ja kolmandal Ellajal olli otsego Jumimesse Näggo / ning neljas Ellajas olli lendwa Kotka sarnane.

8. Ja nell nelja Ellajal olli igga-
shhel kuus ~~Tihha~~ ümber ~~kuus~~ / ning
ollid seespiddi täis Selmi / ning nell
ep olle hingamist Död egga Päwa /
ning ütli: Pühha! Pühha! Püh-
ha! on Issand Jummal / se teige wäg-
gew / ke olli / ja ke on / ja ke tulleb.

9. Ja kui need Ellajad Auo ning
Nuustust ja Lanno sellele anhed / ke
Järje pääl istub / ke ellab iggaweste
iggawesteks Ajaks.

10. Ette langid need nelli kol-
matkümme Wandamad mahha
selle ette / ke Järje pääl istub / ja sun-
mardas ~~se~~ fedda / ke ellab iggaweste
iggawesteks Ajaks / ja heitid om-
ma Kronid Järje ette ja ütli:

11. Issand / sinna olled wadart wot-
ma Auo ja Nuustust / ning Wägge /
sest sinna olled keit Asjad lonud / ja
sinno Tahutisse läbbi on neminad /
ja ~~sinna~~ lodud.

Se V. Pätul.

1. **N**ing minna näggin selle par-
rama Kääs / ke Järje pääl
istus / ühe Ramato / kir-
jotud seespiddi ning wäljaspidi /
kinnipandud seitse Pitsadiga.

2. Ja minna näggin ühe wägge

wa Ingi / siirek Häles tulutawa: Kes
on wadart fedda Ramatut lahti / ~~aw-
wada~~ / ning temma Pitsadi wottele
päästa.

3. Ning üffigi ei woinud Taemas
egga Ma pääl / egga Ma al fedda
Ramatut lahti / ~~awwada~~ / egga tem-
ma sisse watada.

4. Ja minna nutsin wägga / ei ked-
dattit wadart es leida / fedda Ramatut
lahti / ~~awwada~~ / ja luggeba / egga
seitse sisse wotada.

5. Ning üks neist Wannamist üt-
lis minno wasto: Arranutta / waat /
se Pötker on woinud // ~~kumb~~ Juda
Sugguk on / Tarwida Juur / lahti
~~awwada~~ fedda Ramatut / ja wottele
päästa temma seitse Pitsadi ri.

6. Ning minna näggin / ja waat /
teist Järje ning nelli Ellajad saas /
ja teist Wannamade saas / seitse üks
Tal / otsego ärratappetud / ning tem-
mal olli seitse Sarwe / ja seitse Sil-
ma / need on Jummal seitre Waino /
ke lähtitud on teige Ma-~~ama~~ / ~~pa~~.

7. Ja tulli ja wottis se Ramato
selle Kääst / ke Järje pääl istus.

8. Ja kui temma se Ramato wot-
tis / siis langsid need nelli Ellajast ja
need nelli kolmatkümme Wandamad
Talle ette mahha / ning iggawesthe
Kääs ollid Kandle ja Kuld-Kausid /
täis Suisutamisse Nohto / need ~~om-
mad~~ Pühade Palwed.

9. Ning

8 /je unbes

/ewad

/am

9 /ewad

10

/awad

/ewad

11

1

2

Heggema
/erid lahti wotma.

3

/lehka

4

/mied
Heggema

5

/miz
/chmitt
Heggema
/lahti wotma

6 /meide nelja

7

8

9 | 2. d. d. e. s.
| ma
| f e g g e m a r

10 | a r r u f

1 | n e i f t P i f f e r i f t

11 | a u
| r e i n e n t u b l i k i n d k l a r e n t u b l i k a l
| m

2 | w o t t e n

12 | u i s

4 | n e i n a n
| t e i n d e n

13 | k u n f t i n
| o l g e

5 | j e r i l a u f t w o t t e n
| l e l

14

6 | a u
| t e n

7

9. Ning neimad laul^{se} übbe ve
 Paulo / ja ~~aita~~; Sinna elled wäärt
 sedda Ramatut woit^{ta} / ja sedda Pit-
 sadi lahti / ~~arwada~~. Sest sinna
 elled ärratappetud / ja olled meid
 Jummalal osinud omma Berrega /
 keigest Suggu^{ja} Relest ja Rahwast
 ja Pagganist.

10. Ja olled meid teinud meie Jum-
 malale / Kuningaks ja Breesriks /
 ning meie peame wallitsema kui Kün-
 ningad Ma pääl.

11. Ning minna näggin ja kulin
 mitme Ingt Häälle / Järje ja nen-
 de Ellajade ja Wannamäde ümber /
 ning nende Arro olli mitto / tubhat-
 lord tubhat.

12. Ning neimad ütliid sure Häle-
 ga: Ee Tal / ~~hamb~~ on ärratappetud /
 on wäärt woit^{ta} sedda Woimust /
 ja Rikkust / ja Tarkust / ja Wägge /
 ja Auustust / ja Auo / ja Tänno.

13. Ning keige Poma / mis Laewas
 on / ning Ma al / ning Merres / ja keit
 mis nende sees on / ~~tein~~ minna ütle-
 wad Sellest te Järje pääl istub / ja
 Tallest / Tänno ja Auustus ja Au ja
 Wäggi iggaweste iggawesteks Ajaks.

14. Ja need nelli Ellajast ütliid: A-
 men. Ning need nelli Wamma-
 ma kolinat kunnend langsid mah-
 ha / ja kunnardasid tedda / te ellab
 iggaweste iggawesteks Ajaks.

Ee VI. Wätuf.

1. **W**ing minna näggin / kui se
 Tal übbe ~~Pitsadi~~ lahti ~~arwada~~
 was / ja minna kulin übbe
 neist nelli Ellajast ütlewad kui Pit-
 se Hälega: Tulle ja wata.

2. Ning minna näggin ja waat /
 walge Hobbone / ning sel / te temma
 Seljas istus / olli Ambo Kääs / ning
 sellal anti Kroni / ning temma läts
 wälja kui üts Ärrawoitja / ja et tem-
 ma piddi woitma.

3. Ning kui temma teist Pits^{ed}
 lahti ~~arwas~~ / kulin minna teist
 Ellaja ütlewad Tulle / ja wata.

4. Ja teine Hobbone tulli wälja /
 se olli tullepunnane / ning sellest te
 tema Seljas istus / anti Ma pääl
 Rahho ärrawotta / ning et teine ~~piddi~~
 teist / apina; Ja temmale anti suw-
 Mööta.

5. Ning kui temma kolmanda Pit-
 sadi lahti ~~arwas~~ / kulin minna kol-
 manda Ellaja ütlewad Tulle ja wa-
 ta. Ja minna näggin / ning waat /
 üts must Hobbone / ning te selle Sel-
 jas istus / ~~tema~~ olli Wae. Kaus Kääs.

6. Ning minna kulin Häle nelli
 Ellaja säas / ütlewad ~~Wata~~ ~~übbe~~ ~~Möde~~
 to Nisso Krossi eest / ja kolm Moko ~~Wä~~
 tre Krossi eest / ning ärra rikku mitte
 Olli ja Wina.

7. Ning kui temma neljanda Pit-
 sadi

1. ~~ladi~~ lahti ~~awas~~ / keltu minna nel-
janda Ingli Häle ütlemät Lulle ja
wata.

8. Ning minna waatsin / ning waat/
Luhkur Hobbone / ja te selle Seljas
ttus / selle Nimmi olli Surm / ning
Põrgo / täis temma ~~awale~~ / ja nelle
antl Melewalda / neljanda Ossa tappa
Ma ~~pää~~ / Mbega ja Nälga / ja Sur-
maga / ja Meelalste läbbi Ma ~~pää~~.

9. Ning kui temma se wienda Pit-
~~fadi~~ lahti ~~awas~~ / siis näggin minna
Altiari al nende Hinged / te olli ärra-
tappetud Jumimala Sanna pärrast /
ja se Tuuſtusse pärrast / mis neil olli.

10. Ning nemmad kiffendastid sure
Hälega ja ütliid: Kuis kaua ei mois-
ta sinna Kohhut / Oh! Pühha ja tõs-
sine ~~Jhand~~ / ning ei maksu mitte meie
Werd nende täite / te Ma pääl ella-
wad?

11. Ning nelle anti igga ühhele pit-
Eawalged Riided / ja nelle õõldi / et
nemmad weel piddid hingama üri-
Eessels Niaks / senniks / kui nende Ka-
sullaste / ja nende Wennade Arro ka
piddi täis sama / kedda ka piddi ärra-
tappetama / ninda kui neidke.

12. Ning minna näggin / kui tema
tuenda Pitjad lahti ~~awas~~ / ja
waat / siis sündis suur Ma-Wärrise-
minne / ning Pääwõli sal mustaks /
kui karruue Koh / ja Ku sal otsego
Werri.

13. Ning Taewa Täbbed langsid
Ma päle / otsego Wigi. Pu omma
kõpsmatta Marjamabhabetab / kull
~~tema~~ surest Lulest kassipiddi aetakse.

14. Ning Taewas taggenes / otsego
kõtkomäsitud Ramat / ja leik Mäed
ning Sared tõsteti omma Üsemelt.

15. Ning Ma Kuningad / ja ille-
mad / ja Riikad ja ~~Pääwõli~~ / ja
Wäggerwad / ja leik Sullastid / ja
leik Wabhad / weitsid eumast Kujukude
ning Kiwrot Mäggede lisse.

16. Ning ütliid Mäggede ja Kiw-
rot Kujukude wasto: Langege meie pä-
le / ning katke meid selle Palle eest / te
Järje pääl istub / ning Talle Wibha
leest?

17. Sest tema suur Wibha Pääto
on tulnud / ning kes weib seista?

SeVII. Pätul.

1. **T**a pärrast sedda näggin min-
na nellit Ingli seiswa Ma
nelja Nurga pääl / need pid-
dasid nellit Ma. Tuult / et ütsti Tuul
ei piddand puhhuma Ma päle / egga
Merre päle / egga ühhegi Pu päle.

2. Ning minna näggin ühhe teise
Ingli üllestonswa Pärwa Tõusmit-
se polest / kelle Kä olli Ellawa Jum-
mala Pitjad: Ning temma kiffendas
sure Hälega nende nellit Ingli was-
to / kellel olli antud ärrarikkuda
Maad ning Werd.

13

13 / Jeda

8

8 / raad

14

8 / kabeo

15 / Kälinaud alle hukkande
+ prof. Maie Kälinaud

9

16 / lewad
1 au

10

10 / iallidje/i

17

11

1

12 / eri. labiti wottis
1 ai

2

3 /ama

10

4 /^uiffeniga

11

/janende uelja illaja ombi

- /piffeniga

12

/waimu

/piffeniga

/piffeniga

13

5 /piffeniga

/amut /piffeniga

/amut /piffeniga

14

/piffeniga, ver. hillew

7 /amut /piffeniga

/amut /piffeniga

/amut /piffeniga

8 /piffeniga

/amut /piffeniga

/amut /piffeniga

15

9 /amut

/piffeniga amut ja

16

17

1 kui kirjane kirjum n. n. n.

7

8

1/kerro.

1/kuu waiame wofi

9/kuu-dheer n. kirger on suni

2/ker jipi

10 = 1. Halliuste

3/Pau

11

4/Pelle

12

5/Pami

13/kuu k. e. d. i. r.

6

7

| Peltä

8

9 | lina

| Waukrite mürri jenni me

10

| teke kati o kikka

11

| on katta diti

12

13

5 | et meri uifi pidi wocantama

14

| fento on

15

6

16. Ja se Hobbose Wäe Urro olli mitte tubhatbord tubhat/ ja minna kulin nende Urro

17. Ja ninda näggin minna Hobosid Näggemisses/ ja neil/ ke nende Selhas ühüd/ tullised/ Annised ja Weewlikarira Näudrided offema/ ja Hooste Pääd ofsego Etkoerte Pääd/ ja nende Suust kais Zulli wälja/ ja Suits ja Weewel.

18. Neist kolmest tappeti kolmas Anuimeste Ossa/ Tullesti/ Suitsusti ja Weewlist/ mis nende Suust wälja tuli.

19. Eest nende Wäggi on nende Suus ja ~~Sab~~ / sest nende Sab Wad on Maddude sarnased/ ja neil on Pääd/ ja ~~Wad~~ teggewad nemmad Sahj.

20. Ja need ~~Wad~~ Juntimessed/ ~~Wad~~ ei olnud ärra tappetud/ ei pöörnud/ emast mitte omma Käte Teggedest/ et nemmad ei olette kumardanud kurje Waimu- sid/ ja kuld/ Hobb/ Wast/ Kinnwi- ja Pu- Juntimälaid/ ke ei woi nähha/ ei- ga kuulda/ eiga ~~Wad~~

21. Ja nemmad ei olle pöörnud om- mast Tapmissest/ eiga onnast Noid- missest/ eiga onnast Pordo Ellust/ eiga ~~Wad~~ Bargussest.

Se X. Pätük.

1. Ja minna näggin teise wägge- wa Ingli Laewast mahha

tullewa/ se olli übbe Piltwega ehht- tud/ ja Bitterkjar temma Pääd/ ja temma Pälke ofsego Pääd/ ja temma Jallad kui Tulle Sambad.

2. Ja temma Kääs olli lahti/ Ma- matolenne/ ja temma panui omma parrama Jalla Merre päle/ ja pah- hama Ma päle.

3. Ja temma kiffendas sure Häle- ga/ ofsego Koffoer rögib/ ja kui tem- ma sai kiffendanud/ siis rädgfid seisse Pitsset omma ~~Wad~~ ^{Heale Heide}

4. Ja kui seisse Pitsset omma ~~Wad~~ ^{Wad} said rädginud/ kahtsin minna kir- jotada/ ja minna kulin Häält Lae- wast emesele ütlewad: ^{Wanne Pitsker} Wäga kinni/ mis need seisse Pitsset onnada rädginud/ ja ärra ~~Wad~~ ^{Wad}

5. Ja se Ingel/ kedda minna näg- gin seiswa Merre ja Ma pääl/ töstis omma Käät ülles Laewa pose.

6. Ja wandus selle jures/ ke ellab ig- garweste iggarwestes Waks/ ke on lo- nud Laewast/ ja mis selle sees on/ ja Maad/ ja mis selle sees on/ ja Merd/ ja mis selle sees on/ et ei pea mitte tepe- lega olla:

7. Waid se seitsime Ingli Häle Pät- wil/ kui tema ~~Wad~~ ^{Wad} Palkinat puhhu- ta/ siis peab Juntala Salla-Usit tö- els jama/ ninda kui tema on/ kulusanud omma Sullastele neile Prohwoetidele.

8. Ja se Hääl/ mis minna Laewast ^{Wad}

ja sibbe pole Päwa / ja ei pea mitte ~~teha~~ / et nende Rehhad peamad / au-
da vanden ~~naak~~.

10. Ja need / ke Ma pääl ellawad /
peatwad rõõmsad ja ~~hinnelikk~~ olle-
ma / ja teine teisele Andid läkkitama /
teist need laks Prohweti omad neid
waewastud / ke Ma pääl ellawad.

11. Ja ~~peast~~ need kolme ja pole
Päwa / tulli se Ello Waim Jumma-
last nende sisse / ja neimad astid om-
ma Jallade päle / ja suur Kartus
langis nende päle / ke neid näggid.

12. Ja nemmad tulid sure Häle
Taewast neile ütletwad: Tulge tenna
ülles / ja nemmad läksid Pilwts ülles
Taewa / ja nende Waenlased näggid
neid.

13. Ja selsammal Tummil sündis
suur Ma Wärriseminne / ja kümnes
Linna Ossa langis mahha / ja se Ma
Wärrisemisses tappeti, seitse tubhat
Jummesse Niimmet / ja ~~teine~~ ehmata-
se ja ansid Duo Taewa Jummalale.

14. Seine Hädda on möda / waat
kolmas / tulles äkkiseit.

~~Seine Hädda~~

15. **D**akseitemes Ingel puhhus
Passunat / ja said sured Hä-
led Taewas / need ütlid: Ma
Jmma Kunningrigid ~~omad~~ meie Is-
fanda ja temma Kristusse pärrast sa-
nud / ja temma peab kui Kunningas

waalitsema iggawest iggawesteks. U-
jaks.

16. Ja need nelli Wannamat kol-
mat kümme / ke Jummal ees om-
ma Järge pääl ütuid / langsid omma
~~Sunn~~ mahha ja kunnardasid
Jummalat /

17. Ja ütlid: Meie tänname sind
Issand teige wägget ~~meie~~ Jummal /
ke ~~meie~~ / ja ke oist / ja ke tulled / et
sinna omma sure Wäolled / wotnud
ja kui Kunningas walgitsed.

18. Ja Bagganad ~~omad~~ wiha-
seks sanud / ja unno Wibha on tulnud /
ja Surnude Neg / et nende päle pe-
ab Kohhut moistetama / ja ~~Palka~~ ~~anna~~
~~netama~~ ~~suud~~ Sullastele / nelle Proh-
wetidele ja Pühhadele / ja neile / ke
sinna Niimmet kartwad / Piisoksele
ja Suurtele / Ja eeheid ~~peab~~ ärra-
riffudama / ke sedda Waad ärrariffu-
wad.

19. Ja Jummal Kodda ~~se~~ ^{lehti}
laheti Taewas / ja temma Eädusse
Laitas nähti temma Kotjas / ja sünd-
sid Wäktud ja Häled / ja Pittsed / ja
Ma Wärriseminne / ja suur Rabbe.

1. Ja suur Täht nähti Taewas /
üks Naene (olli) Pääl ~~litt~~ koga ehht-
tud / ja ka temma Jalge al / ja tem-
ma Pääs üks Kroon kahheteisküm-
ne Tähhest.

2. Ja temma olli Käina pääl / ja
liffendas Lapse Waewas / ja temmal

10 leppä rönkustama ja

16 1 Palle peale

11 /päimä

17 1 mitte

12

18 1 selja

13 1 peeski. kassafiduryga
vartun

19 1 Se x11 Peatun

14 1 läim
1 kadin

15

1 puu

2

3 10

4
Layla Janna
Hajar Layla Janna 11

5
Fai
Hajri | Ari Kariane Rodman
Haps 12

6 13

7 14

8

9 | ha 15

wälja / et temma fedda (se Jõega) /
pidi ärratappuina.

16. Agga se Ma aitis fedda Naest /
ja Ma teggi omnia Sulid labti / ja
nelis fedda Jõgge ärra / mis se lend
Maddo omnia / Suust wälja alas.

17. Ja se lend Maddo sai ~~wälja~~
wihhasees se Naest päle / ja läts söddi-
nia nendega / ke temma Seemnest ol-
lid üllejänuud / ke Jummalala Kõssi-
Sanna piddawad / ja tennese Jesusse
Kristusse Tunistus on.

Se XIII Pätük.

12. **A** mind pandi seisina Merre
Lüwa päle.

1. Ja minna näggin Merrest
ühhe Ellaja touwa / sel olli seitse
Pääd / ja kümme Sarwe / ja temma
Sarwede päle ~~kümme~~ / ja tem-
ma Päde pääl (Jummalala) Teota-
misse Nümmi.

2. Ja se Ellaja / mis ma näg-
gin / olli Bardeli sarnane / ja temma
Jallad otsego Karjo Jallad / ja tem-
ma Su otsego Lõõpera Su / ja se
lendwa Maddo andis temmale omnia
Wä / ja omnia Järje / ja sure Mele-
walla.

3. Ja minna näggin ühhe temma
Päst / otsego olles temmal Sarma
Haaw olnud / ja teina Sarma Haaw
parranes ärra / ja ~~teine~~ Ma ~~mittel~~
~~teine~~ fedda Ellaja ~~wälja~~.

4. Ja nemmad kummardasid fedda
lendwa Maddo / ke Ellajale olli
Melewalda annud / ja kummardasid
fedda Ellaja / ja ütliid : Kes on se
Ellasa sarnane / kes woib temma
wasto söddida ?

5. Ja temmale anti üks Su /
sure Nõjragis / ja Jummalala Teota-
pissi / ja temmale anti Melewalda
söddida kaks kuud wietkümment.

6. Ja temma ~~ant~~ omnia Su
labti Teotamisse Jummalala wasto /
temma Nümmi teotama / ja temma
Teltsi / ja neid ke Taewas ellawad.

7. Ja temmale anti söddida Püh-
hadega / ja neid ärrawoita : Ja tem-
male anti Melewalda seige Suggud
ja Kele / ja Bagganade Nüle.

8. Ja fedda ~~peetud~~ kummardad
~~ma~~ leit / ke Ma pääl ellawad / kelle
Nümmid ep olle kirjotud se ärratappe-
td Tälle Ello Ramatar / Ma Jõ-
ma Algnissest.

9. ~~Ja~~ Kõrwad on / kuulgo.

10. Kui kegi Bangid kotsi aiab / se
lähhab Bangi / kui kegi Mõõgaga tap-
pab / fedda peab issi Mõõgaga tap-
petama. Siin on Ramatus ja
Pühhlade Üst.

11. Ja minna näggin ~~teine~~ ~~teine~~
~~teine~~ Maast touwa / ja temmal olli
kaks Sarwe otsego Tallel / ja rägis
kui lendwa Maddo.

12. Ja temma teeb leit se essimese
se

M. Dypius haffelide
2. van Alajar

4

16

17

7

18

6 / Jegg
1 / et laan pidi

1 / Kuningas - Kibbarat

7 / lauro
1 / rahva

8 / puottaant

2

1 / ru

9 / Kii vellelyi

10

3 / Kiefe - ha puzi tuuwa ja min
Kilaja janel

11

12

13 | kofat

14 | itne
| kashib ^{ein}
| keltia
| on

15 | et keta | piddi

16

17

18

1

| nense ofan

2 | pulio

| koratte

3

| ja nense. karamatte

| wief

| peali on

4

| nija'cur kima

5 | kuy

6

se Ellasa Melewalla järrele temma nähhes / ja teeb / et Ma ja need / ke sel- le pääl ellarwad / es fimefi Ellajast kum- mardawad / kelle Surma Saatw olli tertweks sanud.

13. Ja temma teeb suri (Jumme) Dähtesid / et temma ka teeb Tuld Tae- wast mahha langema Ma päle / In- nimeste nähhes.

14. Ja eksitab neid / ke Ma pääl el- larwad / nende Dähkede parrast / mis temmal on antud teha se Ellasa nähhes / ja ütles neile / ke Ma pääl ellarwad / et nemmad ühhe Kulo / selle Ellajale peamad teggema / kellel se Mõega Saatw on / ja ke ellarwad sanud.

15. Ja temmale anti / selle Ellasa Kulole Waino anda / et se Ellasa Kulo ka piddi pätima / ja teggema / et keik / ke eal se Ellasa Kulo ei piddand kunnardama / neid piddi ärratappe- tama.

16. Ja temma teeb keik / pissokesid ja surid / Mikald ja Waesid / Wab- bad ja Sullasid / et temma neile woiks anda ühhe Märgi nende parrama Kae päle / ehl nende Otja ette.

17. Ja et ütsti ei woi osta eiga miia / kui agga se / kel se Märk / ehl se Ellaja Nimmi / ehl temma Nimme Ar- ro on.

18. Siin on Tartus; Kel se Mols- tus on / se arwago ärra se Ellaja Ar- wo; Sest se on Innimesse Arwa / ja

temma Arw on kuus sadda ja kuus seitsmet kummend.

Se XIV. Wätuf.

1. **Ja** minna näggin / ja waat / üks Tal seisis Sioni Mäe pääl / ja temmaga nekkitüh- had, wietkummend päle saa tubhan- de / kelle Otja temma Ma Nimmi ol- li kirjutud.

2. Ja minna kullu ühhe Häle Tae- wast / ofsego fure We Rohhsemise / ja kui sure Wäkke Märtsimise / ja min- na kulin Kandlopelejade Häle / ke om- ma Kannelt löid.

3. Ja nemmad laulid ofsego ühhe ue Paulo se Järje ees / ja nende neija Ellajade / ees: Ja ühigi ei woinud sedda Paulo öppeda kui agga need nekkitummend tubhat päle saa tuh- hande / ke Maast ommad ärraostetud.

4. Needjämad on / ke ennast Naes- tega ep olle rojastunud; Sest nem- mad on Neitsidat; Need ommad need / ke Talle järrel / kätwad / kuhho temma eal lähhab; Need ommad In- nimeste süast ärraostetud kui Esikud Jummalale ja Tallele.

5. Ja nende Suus ep olle ühtegit Petrust leitud / sest nemmad on il- masaitmatta Jummalah Järje ees.

6. Ja minna näggin kelle Ingt keses Taewast lendwa / sel olli igga- wenne Ewangelium / tulutata neile /

le Ma pädal ellawad / ja keigile Pagganille / ja Sugguffle / ja Keleffle / ja Rahwale.

7. Ja ütliid sure Hälega: Kartke Jummalat / ja andke temmale Uuo / fesi temma Kohto Kund on tulnud / ja kummaridage tedda / ke on teinud Taewast ja Maad / ja Mierd / ja Wehallikad.

8. Ja teine Ingel tulli järrelä ja ütliis: ~~Temma~~ on langenud / Babilon se suur ltn / fesi et temma omma ~~Wihha~~ Wihha Winaga keit Pagganad on jootnud.

9. Ja kolmas Ingel tulli nende järrelä / ja ütliis sure Hälega: Kui kegi sedd: ~~Etta~~ ~~Wihha~~ temma Kujo kumaridab / ja wottab ühhe Märgi omma Otta ette ehl omma Käe päle;

10. Se peab ta Jummalat Wihha Winast joma / mis seggamatta on wallatud temma Wihha karrika sisse / ja peab Tulle ja Weetoliga waerwatama pühha Inglide ees ja Talle ees.

11. Ja nende Wallo Suite touseb ülles iggawest iggawessels Ujaks; Ja neil ey olle Hingamist Päwa eiga Död / ke seddg ~~Etta~~ ~~Wihha~~ kumaridawad / ja temä Kuld / ja kui kegi temä Nimme Märgi wastowottab.

12. Siin on Pühhade Kannatus; Siin on need / ke Jummalat Kässo Eanno pearwad / ja Jesusse Usko.

13. Ja minna kulin ühhe Häle Taewast mulle ütlerwa / kirjota: Onfad ~~omnad~~ need Surnud / ke Issandas surredwad fesi Ujast; Edest / ütleb Walm / et nemnad pegwad hingama omma Ebst; ~~Ujga~~ nende Tegged lähhäwad nendega.

14. Ja minna näggin / ja waat / üks walge Piltwa ja se / ke Piltwe pääl istus / olli otsego Jummaresse Poeg / ja temmal olli Pä pääl Kuld Kroon / ja temma Käes / terraw Sirp.

15. Ja üks teine Ingel tulli Jummalat Kottast wälja / ja kiffendas sure Hälega selle wasto / ke Piltwe pääl istus: Hakka omma Sirbiga ja leika / fesi Leik ~~Wihha~~ Aeg on sulle tulnud / fesi Ma Willt on walmis sanud.

16. Ja ke Piltwe pääl istus / püstis omma Sirbi mahha / ja Maad leikati ärra.

17. Ja teine Ingel tulli Jummalat Kottast / mis Taewas on / wälja / ja fellel olli ta terraw Sirp.

18. Ja teine Ingel ~~Wihha~~ Altarist wälja / ja temmal olli Melewald Tulle ülle / ja kiffendas sure Hälega selle wasto / kel terraw Sirp olli / ja ütliis: Hakka omma terrawa Sirbiga / ja leika mahha selle Ma Wina-Mä Marjast fesi et temmal ~~Wihha~~ ~~Wihha~~ küpseb on.

19. Ja se Ingel püstis omma Sirpi mahha / ja leikas Ma Wina-Mä ärra / ja ~~Wihha~~ (need) Jummalat Wihha

1/arru ab

13

7

14

8/bungenwon

1/oma
1/aur

15

9/hellaliff

16

10/1222

17

11/hellaliff

146/karjuminislega
1/wance

12

147/kobinad 13

29
| warmu laktu

6
| hehti
| /Mullu
| /hista

1
| Mullu

7
| nange

2
| wuonni fain cheffalioke peale
| mee faina

8

3

1

4

2
| cheffalioke

| loyed oluimiste

3

5

4

ha sure Surrotörre sisse.

20. Ja sedda Surrotört sötkutt
wähäpiddi Linnä // ja Berri tulli
Lörrest wälja / Hooste Wäljaste / sa-
dik / tubhat ja kuns sadda Waggo
Maad.

Se XV. Pätül.

1. **S**a minna näggin ähhe teise
sure ja immelikko Täbbe
Laewas / seitse Ingli / nen-
de Kääs olli seitse wiinist / ~~Häda~~ :
Sest nendega on Jummalä Wihha
löppetud.

2. Ja minna näggin otsego Klaas-
Merd Tullega seगतud / ja neid / se
ollid ärrawottitud ~~sadde~~ ~~Ellatoli~~ / ja
teinna Kujo / ja teinna Wärgi / ja
teinna Niinne Arwe / ~~se~~ ~~Klaas~~
Merre äres / ja Jummalä Kandled
neil ~~offera~~ ~~id~~ ~~ne~~ ~~ä~~ ~~ä~~.

3. Ja laulid Jummalä Sullasse
Moseje Laulo / ja Lalle Laulo / ja üt-
lid : Sured ja immelikud on sinno
Lejard Jhand Jummalä ~~sinna~~ leige
wäggerenne / öged ja tösfised on sin-
no Leed / sinna Pühhade Kuningas.

4. Kes ei peaks sind kartma Jhand /
ja sinno Niinne auustama? Sest et
sinna ütspäines pühha ~~ollid~~ / sest leit
Pagganad tullewad ja kunnardad-
wad sinno ees / sest et sinno Kohtol
on ilmonud.

5. Ja pärrast sedda näggin min-

na / ja waat / Lunnistusse Teldi-Rod-
da ~~awama~~ lahti Laewas.

6. Ja need seitse Ingli / kelle Kääs
need seitse / ~~Sadde~~ olli / tullid Jum-
malä Kohtast / ehhitud pühha ja ~~sa~~
wa linnase Riega / ja nende Niinne
ümber ollid Kuld Wööp seotud.

7. Ja üks neisi neljast Ellatast an-
dis neile seitse Inglidele seitse Kuld
Kausi täis Jummalä Wihha / ke el-
lab iggawest iggawesteks Ajaks.

8. Ja Jummalä Rodda sai täis
Surtso Jummalä Kuust ja teinna
Wäest / ja ütsti ei woind sisse minna
Jummalä Kotta / ennego nende seitse
Ingli seitse ~~Sadde~~ ~~sa~~ ~~minna~~ ~~le~~ ~~id~~.

Se XVI. Pätül.

1. **S**a minna kulin sure Häle
Jummalä Kohtast / se ütliis
neile seitse Inglidele : Min-
ge ja wallage wälja need Jummalä
Wihha Kaudid Ma päle.

2. Ja esimeene Ingel läks / ja
wallas omma Kausid wälja Ma pä-
le / ja ~~kur~~ ja tiggend ~~Wäest~~ said
nende Niineste külgl / kennel ~~ella~~
ja Märk olli / ja neile / ke teinna Ku-
jo kunnardasid.

3. Ja teine Ingel wallas omma
Kausi Merrese / ja se sai kuu ähhe Sur-
no Werres / ja leit ellaw Jhing surri
Merres ärra.

4. Jokolmas Ingel wallas omma

Kausi wälja Jöggede ja We-Halli-
 kabe sisse/ ja nemmad said Berrets.

5. Ja minna kullin se ~~W~~ Inglit-
 lewä: Jiland sinna olled öige/ ke la-
~~u~~/ ja se Pühha/ et sinna se päle
 olled Kõbbut moßnuud.

6. Seit et nemmad Pühhade ja
 Prohwetide Werd ärrawallanud/
 siis olled sinna Werd neile jua and-
 nud/ seft nemmad on ~~le~~ wäart.

7. Ja minna kullin ühhe telse Inglit
 Altari seest ütlewä: Jah! Jiland
 Jumal sinna leigewäggenne/ sumo
 Kõhtud ommad tößneid ja öiged.

8. Ja neljas Ingel wallas wälja
 onuna Kausi Päästikto päle: Ja
 temmale anti Belewalda/ neile Ju-
 ninestell Tullega ~~u~~ kõrretada
 Pallawat tabha.

9. Ja Juminestid kõrretati sure
 Pallawaga/ ja teotasiid Jummal
 Nimmiet/ kel Melewald on nende
 Särta ülle/ ja ei pöörnud mitte Pat-
 tust/ et nemmad temmale olleks pid-
 danud Uuo andina.

10. Ja wies Ingel wallas omma
 Kausi wälja ~~u~~ Järje päle. Ja
 temma Riit sai piinmedats/ ja nem-
 mad närriid omma Keled Wallo
 pärrast.

11. Ja teotasiid ~~u~~ Jummal
 Tactraat omma Wallo ja omma
 Palske pärrast/ ja ei pöörnud mitte
 omma Leggudest.

12. Ja tues Ingel wallas omma
 Kausi wälja se sure Eitorati ~~u~~ pä-
 le/ ja temma Wessi tuwas ärra/ et
 nende Kuningate Te Päwa Tous-
 missel piddi walmit ~~u~~ sanna.

13. Ja minna näggin lendwa Ma-
 o Suust la ~~u~~ Suust/ ja se walle
 Prohweti Suust kolm rolast Bai-
 mo ofsego Konna wälja tullid ~~u~~.

14. Seit nemmad on kurtja Bai-
 nude Wainud/ ke tewad/ Tähtsid/
 ke wälja lähhawad Ma- Juma Kun-
 ningate ja keil Ma- Juma sure/ neid
 se leigewäggenwa Jummalala sure Pä-
 wa Sõtta foggoma.

15. Waat/ minna tullen kui War-
 ras: Onnis on se/ ke walwab/ ja hoi-
 ab omma Diddid/ et temma ei läi al-
 lasti/ ja temma Häbbi ei ja nähha.

16. Ja temma on neid kolkologgo-
 nud ühhe Paita/ mis Ebreä Keel
 Armageddoniks ~~u~~ kuitakse.

17. Ja seitmes Ingel wallas om-
 ma Kausi wälja Tule kätte: Ja suur
 Hdäl tullit wälja Taewa Kõhast Jär-
 je päält/ ja ütliis: ~~u~~ se on sündi-
 tud.

18. Ja Häled/ ja Pittse Mürri-
 missid ja Walhud sündisid/ ja suur
 Ma- Wärriseminne sai/ mähhärdust
 ep olle olnud/ sidast kui Juminestid
 Ma päle sanud/ lähhärdune tüpris
 suur Ma- Wärriseminne (olli se.)

19. Ja se suur Etn Kõdi kolmeks Os-
 take/

5 / m u. xer-olli

12 / 9°
pool
Hama

6

19 / chelfaliole

7

14 / i^o
Kutuzgate
am

8

15

9 / für arte Nahlurte

16 / m^a

10 / chelfaliole au

17

18

11

19

20

21 / vier Caland

Widhlyge
Widhlyer

1
Horn

2 / Horn ~~kein~~ kein / Horn alle

3 / Ker istur / delfaligte

4 / putake ja walwaer

1 Horn mo

5

6 / wigga

7 / pinnd pater / wa iten
Walfaligte

8 / delfaline

Siggawest

wohnd iten yanna

delfaligt

feh te-a wil on.

9 / waer

10

11

safo / ja Pagganade Linnad langsid
~~ma~~ / ja sedda suurt Babiloni mä-
 let / Jummalas ees / et temmale tem-
 ma kange Wihha Wina Karkkast
 piddi antama.

20. Ja keit Sared pöggenefid / ja
 Mäggesid ei leidet.

21. Ja suur Rahhe / ni rass / kui sedda
 Raaka / tulli Taerwast maaha Inni-
 neste päle / ja Innimessed teotasid
 Jummalat Rahhe / sedda pdrasti /
 fest temma / sedda olli wägga suur.

Se XVII. Pätuf.

1. Ja üks neist seitse Inglise kel
 neid seitse Raust olli / tulli /
 ja ütles mulle : Tulle / ma
 tahhan sulle näita selle sure /
 Kõhbut / te nende paljo Webe pääl
 tšrub.

2. Kellega Kuningad onnad
 Põdd / ja need / te Ma
 pääl ellawad / on temna Põddo-
 wi-
 nast joobnüks sanud.

3. Ja temna wiis mind Wainus
 Kõrbe / ja minna näggin ühhe Naese
 Wina / werrepunnase Ellaja Seljas
 täis Teotamise Minimesid / kel seitse
 Pääd ja kümme Sarwe olli.

4. Ja se Naene olli ehitud Purpuri
 ja Werrepunnase Riega / ja kullatud
 Kullaga / ja wähe kalli Krowida ja
 Berlidoga / ja temal olli Kuld Karki-

fas omna Kääs täis Hirno / ja temna
~~Horuse~~ Kõllest.

5. Ja temna Wihha olli üks Nim-
 mi kirjutud ; Galla-Asi : Se suur
 Babilon Horade ja keige hirmsa As-
 jade Emma Ma pääl.

6. Ja minna näggin se Naese joob-
 nud ollewa Pühhade Werrest / ja Je-
 susse Lunnisajade Werrest / ja min-
 na pamin / Inimels / kui ma sedda
 näggin ~~se~~ Inimetelemisega.

7. Ja se Ingel ütles minnule : Mis /
 sinna Inimeteled / minna tahhan sul-
 le ütelda se Galla-Asja Naesest ja
 Ellajas / te sedda kannab / te Kennel
 seitse Pääd on / ja kümme Sarwe.

8. Se Ellajas / sedda siia olled nä-
 nud / olli ja ep olle mitte / ja peab jälle /
 Drogust toudma / ja peab minnema
 Sullatusse sisse / ja need / te Ma pääl
 ellawad / sedda Inimetelema /
 (selle Minned ep olle kirjutud Ello
 Ramato sisse Ma Ilma Algmisest)
 kui nemmad näwad sedda Ellajas / te
 olli / ja ep olle / Inimetele on.

9. Ja siin on se Moisius / kel Tar-
 kus on / seitse Pääd on seitse Mäg-
 ge / me päle se Naene tšrub / ja on seit-
 se Kuningast ;

10. Wiis on langenud / ja te teine ep
 olle weel tulnud / ja kui temna saab
 tulnud / siis peab temna ürrikesse He-
 ga jama.

11. Ja se Ellajas / mis olli / ja ep olle

mitte / on tsi ka se lãbbekkas / ja on
nende seitse sãast ja lãbbãb hukkatu-
se kisse.

12. Ja need kũmmie Sarn e / mis sa
nãggid / on kũmmie Kuningast / ke
weel ey elle Nigi sanud / agga nem-
mad sawad Melewalda tui Kuning-
gad ùbbets Tunniks Ellajaga.

13. Neil on ùbbesigguie ~~Wõrre~~ / ja
~~weel~~ omma Wãgge ja Melewal-
da ~~andma~~ ~~teise~~ ~~Ellajale~~.

14. Need söddid ~~Wõrre~~ Tallega / ja ~~al~~
woitab neid ärra / sest et temma Is-
sandate Issand ja Kuningate Kün-
ningas on / ja need / ke temaga on / need
kutsitud / ja ärrawallitsetud / ja usk-
likud.

15. Ja temma ütles nulle: Need
Weed / mis sa nõggid / kussa se ~~Wõrre~~
istub / on Nãhwas ja ~~Wõrre~~
ja Pagganad ja Keled.

16. Ja need kũmmie Sarn e / mis
sa nõggid se ~~Wõrre~~ pãal / need ~~weel~~
wad sedda ~~Wõrre~~ hõhtada / ja
~~weel~~ tedda ~~Wõrre~~ ja paljaks
teggama / ja temma Pibha ~~Wõrre~~ / ja
tedda Tullega ärrapõletada.

17. Sest Jummal on ~~Wõrre~~ nende
Sãddamisse annud / ~~temma~~ ~~Wõrre~~
teha / ja ùbbe ~~Wõrre~~ teha / ja ~~Wõrre~~
Niki ~~Ellajale~~ anda / kummi Jummalasa
Eannad sawad tõeks sanud.

18. Ja se Naene / ledda sa nõggid /
on se siut Lin / kel on Kuningriik Ma

~~Wõrre~~ Kuningate ùlle.

Se XVIII. Wãtuf.

1. Ja pãrrast sedda nõggim min-
na ùbbe Ingi Laerwast
mãhhatullerwa / kel suur
Melewalda òlli / ja ~~Wõrre~~ walgustabi
temma ~~Wõrre~~ Nuusk.

2. Ja temma kũssendas wãhroast
sire Hãlega ja ùtlis: ~~Temma~~ on lan-
genud / ~~temma~~ on langenud / Babilon
se suur / ~~temma~~ ja on kureja Wãumude
Honets sanud / ja keige rojaste ~~Wõrre~~
~~Wõrre~~ ~~Wõrre~~ Wãngitorikes.

3. Sest et temma omma Horusse
Wibha Wãnast tekk Pagganad on
jootnud / ja Kuningad Ma ~~Wõrre~~
~~Wõrre~~ ~~Wõrre~~ on seinud / ja Kaup-
mõhbed Ma ~~Wõrre~~ temma ~~Wõrre~~
Pibha ~~Wõrre~~ rikkaks sanud.

4. Ja minna kulin ùbbe teise Hãle
Laerwast ùtlerwãe: Winge temmast
wãlja miõ Nãhwas / et teie ei sa Olla
temma Pãttust ja et teie ei sa midda-
lit temma ~~Wõrre~~ / ~~Wõrre~~ ~~Wõrre~~

5. Sest temma Pãttud ~~Wõrre~~
Laerwastid tulnud / ja Jummal on
mõiteldud temma ùllesõhtopãle.

6. Mõlste temmal / ninda tui tem-
ma ~~Wõrre~~ on malsnud / ja tãssige
kãhhe Wõrre temma Tegguide jãr-
rele / se Kãrrikaga / mis temma tãis
wallanud / wallage temmale kãhhe
Wõrre.

12

1 | Meffaliskya

19 | fuy dhu ja aundun

14 | wotun

15 | paigo dabuwaft

16 | Meffaliskya / wot

1 | Hura
1 | Laggedun

17 | et aintan peawid kenta dhu
1 | yggema

1 | dhu pidama jaotta

1 | Meffaliskya walle aundun

16

2

1 | Waimude / keiya wjiste bin
1 | Ducele, mit iggama, wjiste

3

1 | Hozaga Hura too
1 | Jon kema kiff kullubamijoff

4

5

1 | Heggude

6

1 | witta
1 | Hura kulle

7 /peäde meluharia
/kell-kainu
/kell-kainu nalka

13

8 /kuro
/ja meluhainu

14

9

15

10

16 /puita /valvona
/kullata

11 /leimata ketta paimu

17

12 /kulta eyya

/ja puita

/eyya meluhainu

18

/diosta eyya minyifuygu

/eyya minyifuygu

/minyifuygu m kikka diista 19

ning kaebades / ning ütliid : Woi!
 woi sedda suurta Liina! me sees õnni-
 mad rikkaks saanud keik / kennel Taewad
 ommad Merre pdaal olnud / temma
 kalli Raupast / seest ühbel Jumnil on
 temma ärrahetowitud.

20. ~~Olge rõõmsad~~ temma
 pärrast / Taewas ja teie pühhad Ap-
 postlid ja Prohwetid! seft Jummal
 on teie Waewa temma Kätte nuht-
 lenud.

21. Ning üks kange Angel tõstis
 ühbe Kiwwi otsego sure Weiketiwwi
 ülles / ja heitis sedda Merresse / ja üt-
 tel : Ninda peab Babilon se suur Lin-
 wäggi ärrahetetama / ja ei pea mit-
 te ennamb leitama.

22. Ja nende Kandl~~ep~~ ja
 Lauljate / Billi ning Passuna Puh-
 hujate Hdält ei pea sinno sees teps
 kuuldama / egga ühbegi Ammetist
 Aniet Meest pea ennamb siin sees lei-
 tama / ja Weiketiwwi Rahhinat ei
 pea sinno sees ennamb kuuldama.

23. Ja Künla Walgus ei pea en-
 namib sinno sees paistma / egga Peig-
 mehhe egga Prudi Hdält ei pea en-
 namib sinno sees kuuldama. Seft sinno
 Raupmehhed ollid Ma Issandad:
 Seft sinno Noidmisse läbbi ommad
 keik Pogganad ärrahetitud.

24. Ja Prohwetide ja Pühjade
 Werti on temmas leitud / ja teigide
 Werti / se ommad ärratappetud Ma
 pdaal.

Se XIX Pätul.

1. **J**A pärrast sedda kulin minna
 otsego ~~minna~~ Rahwa sure
 Häle Taewas ütlerwad Alle-
 lujat! Innistus ning Au ja Auustus
 ning Wäggi elgo Issandale meie
 Jummalale.

2. Seft tõstised ja õiged ommad
 temma Kohtud / et temma Kohbut
 meistnud se sure Hora päle / le Ma
 omma Horuõiga on ärrarikkunud /
 ja on omma Sullaste Werd tem-
 ma Kätte maksnud.

3. Ja ütliid teistforda : Alleluja :
 Ja temma Suitsel~~õ~~ ülles igga-
 west iggawesteks Aiaks.

4. Ja need nellikomatkumend
 Wauwemad / ja need nelli Ellatast
 lauglid mahha / ja kumardasid Jum-
 malat / le Pärje pdaal istus / ja ütliid :
 Amen! Alleluja.

5. Ja üks Hdält tullit Järjest wal-
 ia / ja ütliis : Äitke meie Jummalat
 keik temma Sullased / ja le tedda
 kartwad / ninda / Piisofessed kui Sured.

6. Ja minna kulin otsego ~~minna~~
 Rahwa Hdält / ja kui pallo Welohhi-
 semist / ja ~~seft~~ / le kange Pitke
 Mürrisemist / need ütliid : Alleluja!
 Seft Issand / se teigetwäggenne
 Jummal ~~on~~ kui Kuningas wällit
 frnud.

7. ~~Olgen rõõmsad~~ ja häppagen
18

20 / alle sömmar

1 / paljo

21 / ännu följt

2 / Horn löga

22

3 / toufob

4 / l. he

23 / lured

5 / härti

24

6 / paljo

7

14 | väir

8

15 | ~~hõõne~~
| küükanne
| juure

9

16 | küe

10 | kutsadama

17

| kutsada
| enne

18

11 | kühkole

| kühkole

12 | klee
| kühkole ja

19 | cheljalif
| wad

13 | kuuul

20 | cheljalif
| wad kühkole

ja andkem temmale Auo / sest Talle
Pulmad ~~õnnad~~ tulnud / ja temma
Maene on ennast walmistanud.

8. Ja temmale anti Selga panna
pubhast ja hõhwa kalli linnast Rlet.
Sest se kallis linnane Rle on Päh-
hade Dig ~~ed~~ ~~teid~~.

9. Ja temma ütlet mulle / kirjota:
Õnsad ~~õnnad~~ need / ke Talle Pul-
ma Sõmajale ~~õnnad~~ kutsutud; Ja
temma ütlig mulle; Need ~~õnnad~~
tõssid Jummalale Sannad.

10. Ja minna langsin temma Jal-
ge ette mahha tedda / ~~õnnad~~ / ja tem-
ma ütlig mulle: Käta / ära (se
seha) mitte. Minna ollen sinno ja
sinno Wennade ~~õnnad~~ Kasullane /
kennel Jesusse Tunnistus on: ~~õnnad~~
Jummalat. Sest Jesusse Tun-
nistus on se Prohweti / Kulutamisse
Walm.

11. Ja minna näggin Taerwast lah-
ti ollerwad tehtud / ja Enna / üks walge
Hobhene / ja se / kes temna Seljas istus /
sedda ~~õnnad~~ Truhtis / ja Tõssisets /
ja wõltsab Kõhbut / ja sõddib Sigusses.

12. Agga temma Ellimad ~~õnnad~~ ot-
sego Tulle ~~õnnad~~ / ja temma Pääs hal-
jo kunningas ~~õnnad~~ ~~õnnad~~. Temmal
Minni kirjotud / mis ütlig ei ~~õnnad~~
~~õnnad~~ / kui temma üksi.

13. Ja temmal olli ~~õnnad~~ Seljas /
~~õnnad~~ Werrega kastetud / ja temma
Minni kirjotud Jummalale Sannate.

14. Ja need Sõddamend / ja Tae-
was ~~õnnad~~ / ~~õnnad~~ temma järrel /
walge HooSte Seljas / walge ja pub-
ta kalli linnast Rietga ehhitud.

15. Ja temna Suust tuli wõljafer-
raw Wõel / et temma sega Põgga-
nad pidid lõma / ja temma peab arid /
kaitama Raudkeppiga. Ja temma
õttub keigewäggewa Jummalale lan-
ge / Wihbarwina Surrotõet.

16. Ja temmal on Minni kirjotud
temma ~~õnnad~~ pääsi / ja temma Pusa
pääsi: Kunningas Kunningas / ja
Jsthandale Jsthand.

17. Ja minna näggin abhe Ingt
Päärõlõllo sees seiswad ja temma
kissendas sure Hõlega / ja ütlig keig-
le Pinnodele / mis ~~õnnad~~ Taerwast lend-
sid: Tulge ja koggoge ennast kõlko
se sure Jummalale Sõmajale.

18. Et teie sõte nende Kuningade Pih-
ha / ja Pihlõde Pihha / ja Wäggerwade
Pihha / ja HooSte / ja nende Pihha / ke nen-
de Seljas istwad ja keige Wabhade ja
Sullaste ja Pihlõkõste ja ~~õnnad~~ Pihha

19. Ja minna näggin sedda ~~õnnad~~
ja neid Ma- Kunningid / ja nende
Sõddawägge koggotud / sõddi ~~õnnad~~ sel-
lega / ke Hobhose Seljas istus / ja
temma Sõddawägga.

20. Ja sedda ~~õnnad~~ woetti kinni /
temmaga se walle Prohwet / ~~õnnad~~
~~õnnad~~ temma ~~õnnad~~ tehtud / ja
lõbbi temma olli ehitatud neid /

kuinadafi
pärv

5

21/i

6

tuad

1/2khd

7

hamud

1/panni

8/peeb

meed/veon

ja
kaci kida Luusa takha pa
lofa

1/k

9

1/na

10/Pajne

time ka old kinega
raintu

1/cheffalica

kuinada
1/kefaly

11

1 | ei leimä

12 | lehti
| nur kama | lehti

13 | He kes-

| Pöyry

14 | Pöyry

15

1 | Jalli Kauralaimes
| olmas

2 | maal

3

4 | lehti
| mi selvi kes.

4 | tiele kaigust
| Wäawa

5

6

7

8 | teuride

9 | Kihlilust | leima

le Valle eest pöggemä Ma ja Tae-
was; Ja neisse ~~es~~ Affet.

12. Ja minna näggin neid Sur-
nud / Pissokeest ja Surl Jumjala
eest ~~se~~ ja Ramatup ~~amati~~ lah-
ti; Ja ~~se~~ Ramatup ~~amati~~ lahti/
se on se Ello (Ramat) / ja Surnude
päle moisteri Kohhut / sedda möda /
kui Ramatup olli kirjotud / ja nende
Leggude järrele.

13. Ja Märre andis need Surnud /
te temra sees ollid / ja Surnu / ja Hand
andis ~~need~~ need Surnud / te neu-
de sees ollid / ja igga ühhe päle mois-
teri Kohhut temma Leggude järrele.

14. Ja Surnu ja Hand ~~he~~ heideti
Lulle Järwe. Se on ~~se~~ Surnu.

15. Ja sedda ei leifta Ello Rama-
to sees kirjotud ollena / ~~heideti~~ Lul-
le Järwe.

Se XXI. Päät.

1. **A** minna näggin uut Tae-
was / ja uut Maad. Sest
Aesimenne Taewas ja es-
menne Ma ~~h~~ hatta / ja Märre es offe
ennamb mitte.

2. Ja minna Johannes näggin sed-
da Pühha Pina / sedda uut Jerusa-
lem mahha tullerwad Jummalast Tae-
wasist walimisud / otsego ehitud Bruut
onma Wlehhele.

3. Ja minna kullin ühhe sure Häle

Taewast ütsewas Waat / Jumma-
la / ~~Ma~~ on Jnnimeste jures / ja tem-
ma tabhab nende lures / ellada / ja
nemmad peawad temma Mahwas
ollema / ja Jummal iski tabhab nen-
dega olla nende Jummal.

4. Ja Jummal tabhab ~~ma~~
pühkida teit Wevifferad nende Si-
mist / ja Surnu ei pea ennamb olle-
ma / egga ~~se~~ / egga Käsenda-
mist egga ~~se~~ ei pea ennamb ol-
lema. Sest esimessed Astad on mö-
da läinud.

5. Ja se / te / Järre pääl istus / üt-
lis mulle: Kirjota. Sest needsiinat
sed. ~~Surnud~~ tösiised ja tru Sannad.

6. Ja temma ütlis mulle: ~~Jär-~~
se on sirdinud: Minna ollen /
ning O / Alguinne ning Ots / minna
tabhan sellek / kel Janno on / ilma
anda Ello Weballkast.

7. Ke woitab / se peab teit pärrima /
ja ma tabhan temma Jummal olla /
ja temma peab mo Borg ollema.

8. Agga arjade ja uhmataste ja
hirmjade ja Ehyjade ja Wärrameeste /
ja Roiade / ja möra Jummalast ~~Pro-~~
dant ja teige wallelikude Olla pe-
ab se Lulle ja Weeroliga pölewa
Järwes ollema / se on teine Surnu.

9. Ring minna kare rullu äts neist
seitse Inglid / kel need seitse Kausi oia /
täis seitse wimmi / ~~se~~ / ja wägi
minnoga / ja uelise Tuile / allina ta -

han sulle sedda Prudi / Talle Raesi
ndita.

10. Ning wits mind Walrus sure
ja kõrge Mä päle / ja nättis mulle sed-
da suurt Pinna / sedda pühha Jerusa-
lemmaa / Taewast Jummalast mah-
hastussewa.

11. Ja temmal olli Jummalä Tu-
ja temma Walgus olli keige kallima
Kirowi / etsego ~~pa...~~ Jäspi Kiw-
wi ~~sa...~~

12. Ning temmal olli suur ja kõr-
ge Mür / ja temmal olli kakssteistkü-
mend Wärrawad / ja nende Wärra-
wad peäl kakssteistkümmend Ingli
ja Niinied päle kirjotud / need ~~sa...~~
nende kabbeteistkümmine Israeli
Kaste Suggu arwo (Nimmed.)

13. Wärra Louemisse poolt kolm
Wärrawad / Pohja poolt kolm Wärra-
rawad / Pouna poolt kolm Wärra-
rawad / Ohto poolt kolm Wärrawad.

14. Ning Pinna Müril olli kakssteis-
t kümend Raja / ja nende pääl sel Tal-
le kabbeteistkümmine Aposteli Mühed.

15. Ja sel / le niinoga vägis / olli
kuld Pilliroog / et temma Pinna
piddi inдетma / ja temma Wärra-
rawad / ja temma Märi.

16. Ja se Pin on Meljanurgalinne
a temma ~~sa...~~ ja
temma inдетis sedda Pinna Pilliroo-
ja kakssteistkümmend tubhat Wäggo /
a piddati ~~sa...~~

temma ~~sa...~~

17. Ja temma inдетis temma Mür
ri sedda ig nellikwettkümmend Künari /
Jummaise; inдетo järrele / mis Ing-
li olli.

18. Ja ~~sa...~~ Märi ~~sa...~~ olli
Jäspi Kirowi / ja Pin selge Kuld /
pühha Klasi sarnane.

19. Ja se Pinna Müri Kased olli
ehitud keigesuggu kallil Kirowiga.
Se esimenne Kaja olli Jäspi / tel-
ne olli Sawitir / kolmas Kaksedon /
neljas Maragd.

20. Wies Sardonsi / kues Sardis /
seksimes Krisoliti / kahheksas Beril /
ühheksas Sopasir / kümnes Kristopras /
kaksteistkümmes ~~sa...~~

21. Ning need kakssteistkümmend
Wärrawad ~~sa...~~ kakssteistkümmend
Beril / iggä Wärraw olli ühhest Ber-
li / ning Pinna Ulits olli selge Kuld
kall / ~~sa...~~

22. Ja miina ei näinud ~~sa...~~ Jum-
mala Kodda selle sees; Sest Issand /
keikwägger Jummal / ~~sa...~~ on
temma Kodda. ja ~~sa...~~

23. Ja sel Pinna ep olnud Pädri-
likko egga Kuud tarwis / et nemmad ~~sa...~~
temma sees pealsid paistma; Sest
Jummalä Tu ~~sa...~~ ja
ning temma ~~sa...~~ on se Tal.

24. Ning need Bagganad / le dn-
fals sawad / peawad temma Wal-
gusses kätina / ja Ma. Runningad oia
Aug

10

17

18 / Pa ja kühed müür

11 / Saunane

12 / mis kütjab mi kristalli klaas 19

12

20 / Hiastul, vask kipsümmer
-st. mehit

13

21 / otse mi klaas, mis läbi
peistab

14

22

15

23 / Kimal

16 / Piteur on niidai vaitte, a laim 2 4
/ K Piteur ja Piteur ja teina korgun
mi vaittefuggune

25

6

26

7

27 | me os

8 | maggi ja melis

1

9

| kumarda

2

10

3

11 | ja so maggi ja melis
weel digen

4

12 | kätte

5

Auo ja Auustust temma sisse wina.
 25. Ning temma Warrawad ei panda mitte Päwal ~~kuul~~ / sest säd ei pea Död ollema.

26. Ja nemmad peawad nende Pagganade Auo ja: Auustust temma sisse ~~kuul~~.

27. Ning temma sisse ei pea ühte git fama / mis Roja ~~kuul~~ / ja Hirmo / ja waltet teeb / kui agga need / ~~le~~ Talle Ello. Ramatus ~~omad~~ kirjotud.

Et XXII. Pätuf.

1. **J**a temma näitis mulle ~~se~~ ellama. We Jögge / selge ot-sego Kristal / se tulli Jum-mala ning Talle Järjest wälja.

2. Rest temma Witsat ja molle-mal polel Jögge olli Ello Pu / se kan-dis kalsteistikumend Willa / ning andis igga Kuut omma Wisja / ning selle Pu Lähhed ollid Pagganade Ter-wiseks.

3. Ning ühtegid ärranetud ei pea enamh ollema / ning Jummalasa ja Talle Järj peab tema sees ollema / ning tema Sullased peawad tedda temma.

4. Ja peawad temma Pallet näg-gema / ning temma Nimmi peab nen-de Otfa ~~kuul~~ ollema.

5. Ning Död ei pea säd ollema / ja neil ei pea tarwis ollema Künalt eg-ga Päwa walget / sest Jssand Jum-mal walgustab need / ning nemmad

peawad kui Kuningad wallisema iggaweste iggawesteks Maaks.

6. Ning temma ütliis mulle: Need ~~omad~~ tru ning tössed Sannad ; Ning se Jssand pühha Prohwetide Jummal on lakkitanud omma Ingt sauma Sulkastele näitima / mis pea peab sündima.

7. Waat / minna tullen pea ; Dnnis on se / ke seinnase Ramato Kulutamis-se-Sanna peab.

8. Ja minna Johannes ollen se / ke sedda ~~omad~~ ja ~~kuul~~ / ja kui minna sedda kulin ja näggin / lang-sin minna kumardades mahha se Ingti Jalge ette / ke mulle sedda näitis.

9. Ning temma ütliis mulle: Kat-so / ärra te (sedda) mitte / sest minna ollen sinno ning sinno Wen-nade / nende Prohwetide / ja nende Kasullane / ke seinnase Ramato San-no piddawad ; ~~Watta~~ Jumalat.

10. Ja temma ütliis mulle: Ärra panne mitte Piti ~~Wiga~~ kiani selle Ra-mato Kulutamisse-Sanno. Sest Äeg on liggi.

11. Ke illelohhut teeb / se tehko weel illelohhut / ke rojane on / se äggo weel rojane / ning ke pühha on / se sago weel Pühhaks ~~kuul~~.

12. Ja waat / minna tullen pea / ning minno Pall minnoga / iggaüh-hed / sedda ~~omad~~ sado / kui tem-ma Td on.

13. Minna ollen se Aning se O/Ag-
minne ning Ots / Esfirienne ning
Wilmne.

14. Onfad ~~omnad~~ need / le teilma
Kassejannetewad / et neile wotke Os-
sa olla Ello Puust / ja wotfid War-
rawisi Pinnasminng. ~~Kel~~

15. Agga oues ~~omnad~~ need Kog-
rad / ja need Roiad / ja Horad
~~daid~~ / ja Laylad / ja wdra Jum-
mala Zeenid / ning leik le Walle ar-
mastawad ja tewad.

16. Minna ~~Jesus~~ ~~Witten~~ ~~Kattiranud~~
omma Ingti / teile sedda tunnistauna
Kogguduste sees / minna ollen Lawi-
da Juur ning Suggu / se ~~se~~ ~~se~~ Koido
Läht.

17. Ning se Waim ning se Beuur
ätlewad: Lulle! Ning le sedda kuleb/
ättselgo: Lulle! Ning kel Janno on/

se tulge / ning le tabhab / se wotko El-
le wet ilma.

18. ~~Se~~ minna tunnistan leigile /
le sefinnast Ramato Kulutamisse
Sannatuuwad / kui legt middagit
nende ~~päle~~ ~~pauna~~ / siis tabhab Jum-
mal tema päle pauna neld ~~Saddad~~ /
mis selle Ramatus omnad kirjotud.

19. Ja kui legt middakst ~~de~~
~~se~~ selle Kulutamisse Ramato San-
nade ~~le~~ / siis tabhab Jummal ~~de~~
ramata temina Ossa Ello Ramatus /
ja pühhast Linnast / ja neist / mis ses
Ramatus on kirjotud.

20. Se / le sedda tunnistas / ätleb:
Ja wiist / minna tullen pea. Auun/
Jaktulle / Issand ~~Jesus~~!

21. Meie Issanda ~~Jesus~~ Kristusse
Arm olgo teie leigidega! Amen!

Johannese Salla-Asia Naitmisse
Ramato ning le Sadusse Ramato
Ots.

How May find ~~more~~ ^{with} O/A
In New ~~the~~ ^{with} ~~Wester~~

pure ~~varieties~~

J. A. ~~Miller~~

Kapraula
pactuda